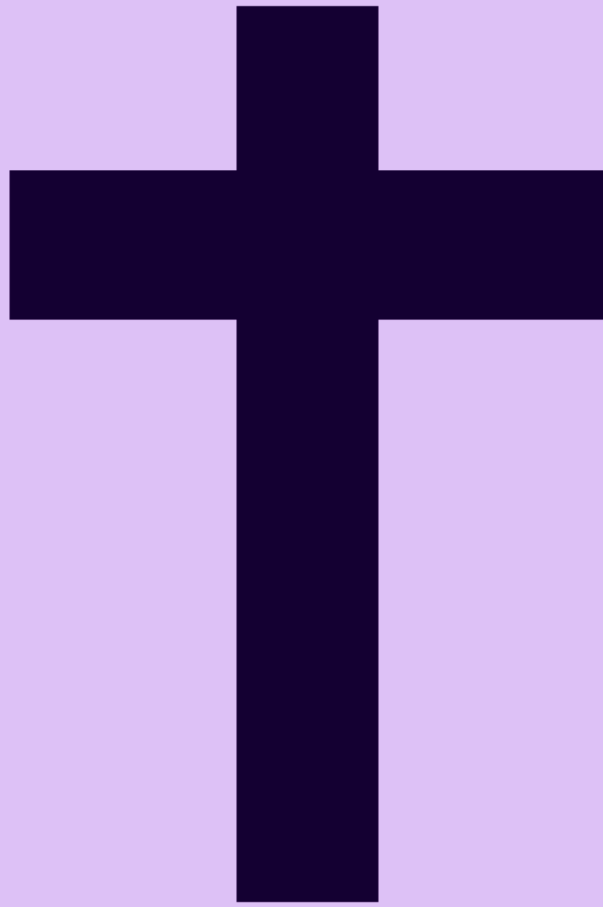

Diuusi ñiooquida
utuducami oodamicada

New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan,
Northern)

Diuisi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern (MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 26 Dec 2018
1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421

Contents

MATAIVO	1
MARCUSI	57
RUUCASI	90
VUAANA	147
HECHOS	192
ROMANOS	242
1 CORINTIOS	264
2 CORINTIOS	285
GÁLATAS	299
EFESIOS	308
FILIPENSES	316
COLOSENSES	321
1 TESALONICENSES	326
2 TESALONICENSES	331
1 TIMOTEO	334
2 TIMOTEO	341
TITO	346
FILEMÓN	349
EBREOS	351
SANTIAGO	369
1 PIIDURU	375
2 PIIDURU	382
1 VUAANA	386
2 VUAANA	392
3 VUAANA	393
UUDASI	394
APOCALIPSIS	396

Mataivo ooja istumaasi ivuaadana ΛSuusi Cristo aidasi aimΛraitadai tami oidigi daama

¹ PotΛΛtΛgiducatadai ΛΛqui aaduñdΛcarudΛ Suusi Cristo ismaacΛdΛ ArcajiudadΛ Araí Davicaru dai Davicaru ArcajiudadΛ Avraañicaru.

² Avraañicaru ΛroogadΛ Isaacaru, Isaacaru ΛroogadΛ Jacocar, Jacocar ΛroogadΛ Judacaru dai aa ismaacΛdΛ maamarai Λgai. ³ Judacaru ΛroogadΛ Paaresicaru daidΛ Saaracaru daidΛ ΛdΛdΛ Tamara tΛΛgiducatadai, Paaresicaru ΛroogadΛ Esinomicaru, Esinomicaru ΛroogadΛ Aramacaru. ⁴ Aramacaru ΛroogadΛ Aminadabacaru, Aminadabacaru ΛroogadΛ Naasonacaru, Naasonacaru ΛroogadΛ Salmonacaru, ⁵ Salmonacaru ΛroogadΛ Boosocar, daidΛ ΛdΛdΛ Raaba tΛΛgiducatadai, Boosocar ΛroogadΛ Obedicaru daidΛ ΛdΛdΛ Ruuta tΛΛgiducatadai, Obedicaru ΛroogadΛ Isaícaru. ⁶ Isaícaru ΛroogadΛ Araí Davicaru, daidΛ Araí Davicaru ΛroogadΛ Salomoñicaru daidΛ ΛdΛdΛ ΛrUriiasicaru ooñigadΛ.

⁷ DaidΛ Salomoñicaru ΛroogadΛ Roboamicaru, Roboamicaru ΛroogadΛ Aviiasicaru, Aviiasicaru ΛroogadΛ Asacaru, ⁸ Asacaru ΛroogadΛ Josapaatacaru, Josapaatacaru ΛroogadΛ Joramacaru, Joramacaru ΛroogadΛ Usiasicaru, ⁹ Usiasicaru ΛroogadΛ Jotamacaru, Jotamacaru ΛroogadΛ Acasicaru, Acasicaru ΛroogadΛ Esequiiasicaru, ¹⁰ Esequiiasicaru ΛroogadΛ Manaseesicaru, Manaseesicaru ΛroogadΛ Amoñicaru, Amoñicaru ΛroogadΛ Josiiasicaru, ¹¹ Josiiasicaru ΛroogadΛ Jeconiiasicaru dai aa ismaacΛdΛ maamarai Λgai. Λgai oidacatadai aidasi ΛraígdΛ Babilooniana oidacami divia dΛvΛΛragadΛana Λjudidíu dai maisapicami vuucai mui gΛdΛvΛΛragamu.

¹² Dai gooquiΛrΛ Jeconiiasicaru ΛroogadΛ Salatielicaru, Salatielicaru ΛroogadΛ Sorovaveelicaru, ¹³ Sorovaveelicaru ΛroogadΛ Aviudicaru, Aviudicaru ΛroogadΛ Eliaquimicaru, Eliaquimicaru ΛroogadΛ Asoracaru, ¹⁴ Asoracaru ΛroogadΛ Sodocar, Sodocar ΛroogadΛ Aquimicaru, Aquimicaru ΛroogadΛ Eliudacaru, ¹⁵ Eliudacaru ΛroogadΛ Eleasaracaru, Eleasaracaru ΛroogadΛ Matanacaru, Matanacaru ΛroogadΛ Jacocar, ¹⁶ Jacocar ΛroogadΛ Osee ismaacΛdΛ ArcunadΛ María dai María rΛdΛdΛ Suusi ismaacΛdΛ ΛrΛCristo.

¹⁷ Tami glaagai baivustaama dan maacova oodami ismaacΛdΛ oidacatadai aidasi oidacatadai Avraañicaru abiaadΛrΛ asta aidasi oidacatadai Davicaru uucami tomasi maivΛΛsi Λrpna oidacatadai dai ΛrΛ baivustaama dan maacova Davicaru abiaadΛrΛ asta aidasi Araí BabilooniΛrΛ oidacami maisapicami vuucai Λjudidíu Babilooniamu Λgai maivΛΛscatai Λrpna oidacatadai dai ΛrΛ baivustaama dan maacova aidΛ abiaadΛrΛ asta aidasi vuusai ΛCristo, Λgai maivΛΛscatai Λrpna oidacatadai.

¹⁸ Aduucaí rΛdΛui tai divia Suusi Cristo: María rΛdΛdΛ dai casi ΛrgΛncuucunacamicatadai Λgai Λmadu ΛOsee dΛmos maiquia Λmapai oidacatadai, taidΛ María nonoatu guvucadadΛcΛdΛ Diuusi IbladΛ. ¹⁹ ΛOsee rΛmo cΛlli cΛga tuigacami dai maitirΛlidadai ismatiagi loodami isnonoacatadai ΛMaría, baiyoma irΛlidadai Λgai isΛstocai dagituagi sai maisoimaa taatatuldana ΛtΛtΛaanΛdamigadΛ. ²⁰ Dai aidasi quiaa tΛtΛgitoitadai ΛOsee gomaasi, tai coosigadΛrΛ gΛmaasitu Λmo Diuusi tΛaañicaruΛdΛ daidΛ itΛtΛdai:

—Osee Davicaru cajiudadΛ, maitiduaadicuda vΛΛnañi ΛMaría vaidΛ ΛrgΛooñiacana, Diuusi IbladΛ guvucadadΛcΛdΛ viaaca Λgai Λgai lali oodami. ²¹ Λgai marata Λgai Λmo ali gΛlli pai Suusi tΛΛtΛ. ΛSuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaida Λgai oodami soimaascamigadΛaiñdΛrΛ ismaacΛdΛ vaavoitudagi cascΛdΛ potΛΛgiduca Λgai Λgai —astΛtΛdai.

²² Aidasi rΛdΛui gomaasi aidΛ rΛdΛui ismaacΛdΛ aagai Diuusi gΛñiooquituldiadami-gacΛdΛ saidΛ icaiti:

²³ Λmo ali tΛji nonoatumu dai maratamu Λmo ali gΛlli dai Emanuel aagadamu oodami. Ascaiti Diuusi. Emanuel itΛiya Alidi: Diuusi gΛrΛΛmadu daacana.

²⁴ Dai aidasi nahla lOsee poduucai idui isducatai aagidi lDiussi tlaañicarudla, vllna lAgai lMaría. ²⁵ Damos maiaabana voo lAgai asta aidasi marai lMaría. lAgai lrtuucamidlra maradla tai Suusi tllla.

2

¹ lSuusi Beleenlra vuusai Judeea dlvlllrihla, aidasida lEroodasi lrraícatadai ami dlvlllrihla. Tai ami Jerusaleenlra Judeea dlvlllrihla dada chíllqui clclalli. Jerusaleenlra siooma muidu oidacami siaa lmaracala Judeea dlvlllrihla. lclclalli ismaacada ami dada cla maatl nldi sisiaavugai. Siaalico padlra dada lclclalli, ² dai gatcacaimi daidla icaitimi:

—Vaaco daja aapiml judidíu glnraíga ismaacada vuusai, nldi aatlml siaavugaigada cascada dada aatlml dai siaa duutuda ragai —ascaiti lclclalli.

³ Dai aidasida lraí Eroodasi maí gomaasi alia duaadimu lAgai. lAgai polliditadai isoidaca lAgai lmai raí silgai camaitatlaanada agaitadai. Dai vllsi loodami Jerusaleenlra oidacami alia duduaadimu lhlra. lAgai polliditadai islatlaanadami istutuiditadai isgancocodagi. ⁴ Taidla lEroodasi lmpagi vllsi lrapaali baitlguucacamigada, lmadu lmataatatludiamai Diussi sllicamigada dai tlacacai saaco vuusia agaitadai lCristo.

⁵ Tai lAgai aa noragi daidla itlatdai:

—Beleenlra tami Judeea dlvlllrihla, dai Diussi ñiooquituldiadamigada ooja sai pocaiti Diussi:

⁶ Ismaacada Beleenlra oidaca lAgai Judeea dlvlllrihla aa judidíu vaamioma siaa duutuadamu siaa judidíu.

lAgai saagida vuusia lAgai lmo gla tlaanadami.

Dai lAgai tlaanadamu ljudidíu.

Ascaiti Diussi —astlatdai lAgai.

⁷ Taidla lEroodasi lstocai vaí lclclalli ismaacada dada siaalico padlra, dai clga tlacacai suu duucu gmaasitu lsiaavugai. ⁸ Dai gooquiara ootoi lEroodasi lclclalli Beleenamu daidla itlatdai:

—Imivurai dai gaaga lali sillñi dai mslilscada tlagiagi vlrai dadacai giñaagida nai aana lhlra mla siaa duutudagi —astlatdai lEroodasi.

⁹⁻¹⁰ Potlatdai lraí taidla lclclalli iji. Daidla lsiaavugai ismaacada tll lAgai vaaslquioma mosbaitlqui imlitadai. Taida clquiiva lsiaavugai daama siaaco daacatadai lali sillñi. Dai aidasi lclclalli tll lsiaavugai alia baighlalli. ¹¹ Dai vaapacalai ami quiiyara tll lAgai lali sillñi lmadu ldlada. Dai glntootonacada guuquiiva dai siaa duutuli lAgai lali sillñi dai gooquiara cuurioco lAgai glncajojooñiga dai oi ooro, dai cubimadali dai mirra. Mirra lhlmo istumaasi chigian uuvadami. ¹² Dai gooquiara Diussi aagidi lclclalli coosigadlra sai camaiimna siaaco daacatadai lEroodasi tai cascada lmai voiyamu slali noonora lAgai.

¹³ Dai aidasi canoonora lclclalli, lmo Diussi tlaañicarudla gmaasitu coosigadlra lOsee daidla itlatdai:

—Vañigiñi dai vaidacai goali sillñi lmadu godlada voopoivurai Ejiipituamu dai momlaca avlar daraaja asta silscada glnaagida aana. lEroodasi gaaga lAgai goali sillñi dai muua lldi —astlatdai lDiussi tlaañicarudla.

¹⁴ Taidla lOsee vañi dai tucara vaidacai lali sillñi lmadu ldlada Ejiipituamu.

¹⁵ Dai anaasi daraaja lAgai asta aidasi muu lEroodasi. Aidasi poduucai idui lAgai poduucai lhladi ismaacada aagai Diussi lalquioma glñiooquituldiadamigacada dai pocaiti: “Aagidamu aana giñmara sai vuusaiña Ejiipituaiñdara”, ascaiti Diussi.

¹⁶ Dai aidasi maí lEroodasi isyaatagi lclclalli alia baamu, dai gatljai coodaragai vllsi aali ismaacada viaacatadai googo uumigi coidamacoga ismaacada Beleenlra oidacatadai dai vllsi sicoli Beleena oidacami. lclclalli sastuduacada caagidi lEroodasi sillquida

tlatadai agai asiaavugai dai poduucai asitu aEroodasi siajudidíu raígadl ismaacaldl gaagai agai cayoga viaacatadai gooca uumigi. Dai cascaldl gatljai coodaragai vllsi aali ismaacaldl viaacatadai googo uumigi coidamacoga. ¹⁷ Poduucai arldui ismaacaldl ooja graduñicaru Jeremias Diuusi ñiooquituldiadamigadl dai poduucai ooja:

¹⁸ Muidutai judidíu ooqui suaanlda agai muiyararl oidacami.

Looqui suaanlda agai gacooditudacai maamaradl.

Dai maitirliadamu looqui isaa baialliatudagi.

Cacoimu maamaradl cascaldl.

Ascaiti Jeremiasicaru.

¹⁹ Dai aidasi camuu aEroodasi, tai amo Diuusi tlaañicarudl gamaasitu aOsee coosigadlrl Ejiipitlrl daidl itatldai:

²⁰ —Vañigiñi dai vaidacai goali silañi amadu daldl aramu avlrl iimi glandvllragamu casi atcoi agai ismaacaldl muua aliditadai goali silañi —astatldai aDiuusi tlaañicarudl.

²¹ Taidl aOsee vañi dai vuua ali silañi amadu adaldl tami Isireli dlvlllrlrl. ²² Damos aidasi maí aOsee silArquelaol arltaanldamicatadai Judeelrl glooga Eroodasi vlltarl, duaadicuitadai agai isimiagi gaamucu, tai coosigadlrl aagidi Diuusi tlaañicarudl sai Galileeamu iimlana. ²³ Dai alcai Galileelrl dlvlllrlrl Nasareeta oidatu. Aidasi poduucal idui agai poduucal arldui ismaacaldl aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadl saidl loodami pocaitiada agai saidl aSuusi arNasareelrl oidacami.

3

¹ Aidl tuigaco oidigana Judeea dlvlllrlrl divia aVuaana ismaacaldl varaconai loodami, ² daidl itatldai:

—Ama duucal avlrl gantatlgito dai camaisoimaasi ivuaada casia miaadlmi istuigaco Diuusi soíña agai oodami sai calgacarl oidacana —astatldai.

³ Idi Vuaana agai ismaacaldl aagai aDiuusi ñiooquituldiadamigadl Isaíacaru aduucal ooja agai:

Diuusi ootosa agai amo cllli sai oidigana gamamaatatluldiña dai poduucal gaaagidamu agai:

“Caotoma divia agai gartlaanldamiga cascaldl ama duucal avlrl gantatlgito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isaía.

⁴ aVuaana yuucusidl cameyu vorodaldl duñiscatadai dai givuradl ogicldl duñiscatadai, dai soosoyi cuaadana aVuaana amadu saivoli. ⁵ Vai daivliña oodami vllsi Judeea dlvlllrlaiñdrlrl Jerusaleenaiñdrlrl dai aa amarlcalrlaiñdrlrl calca aliditai istumaasi aagai aVuaana dai ismaacaldl miaanai oidacatadai laqui Jordán lrlrl. ⁶ Dai ismaacaldl daanliña Diuusi sai oigaldana soimaascamigadl aVuaana varaconaiña ami agal Jordán aquiarl.

⁷ Damos aidasi tll aVuaana ismuidutai fariseo amadu saduseo daivimi sai agai varaconana tai agai itatldai:

—Aapiml ismaacaldl daivli tami ansai glnvapaconana arpan ducami coocoyi ismaacaldl vorooyi siuu duucu camaljidagi vasoi, pollilitai sai poduucal Diuusi camaisoimaasi gantaatulda agai. Arlrlga glaagai issallicaldl ama duucal gantatlgituagi aapiml dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ Calgacarlavlrl oidaca vai nliðiña aa mssallicaldl calma duucal gantatlgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ⁹ Dai maitavlrl povnliada aapiml msaidl arAvraañicaru cajiudadl sai cascaldl calgacarl gannlidi Diuusi. Sallicaldl anganaagidi sai Diuusi istutuidi isiduñiagi Avraañicaru cajiudadl asta idi ooodiaiñdrlrl isirliadagi. ¹⁰ Diuusi cabaiglduu issoimaa taatatluldagl maiclaga tuutiacaldl arpan duucal amo cllli ismaacaldl guicutai uusi ismaacaldl maiclagadu iibiada dai mmlidi. Poduucal Diuusi ootosamu loodami ismaacaldl soimaasi ivueeyi mllca siaaco tomastuigaco mllcana taí. ¹¹ Aanal gia suudagicaldl glnvapaconai sai nliðiña aa

masai calma duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Damos divia agai amai ismaacada ganvaracona agai Diuusi Ibladada sai ganlamadu daacana Diuusi Iblad. Dai agai vaa nvida agai oodami ismaacada arcanga ivuadami dai ismaacada armaicanga ivuadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai insaan. Aan maitistutuidi silsi istutuidi agai. ¹² Amo calli ismaacada calivai taligi bai tueeyi atligi daida acosada mamli. Poduucai idunia agai agai ismaacada divia agai loodamicada. Ismaacada vaavoitudai agai iimia agai tvaagiamu dai ismaacada maivaavoitudai Diaavora lamadu iimia agai agai siaaco tomastuigaco malcana tai —astadai AVuaana loodami.

¹³ Vaida ASuusi Galilea dnlari amaadara imitadai dai aayi ami agal Jordán aquilara siaaco daacatadai AVuaana sai agai vacuaanana. ¹⁴ AVuaana maitiplidimi tuucamidara isvacuaanagi daida itadai agai ASuusi:

—Aanava agai dai glaagai psginvacuaanagi. ¿Tuirasi aapi irliidi isaan gnavacuaanagi? —astadai AVuaana.

¹⁵ Damos ASuusi itadai:

—Casi mañiocada sioma arcangai tsiduñiagi istumaasi Diuusi irliidi —astadai ASuusi.

Taida AVuaana irli. ¹⁶ Dai aidasi mosvaco AVuaana ASuusi taida ASuusi vuusai suudagiaindara. Tai otoma gacuriooco tvaagi taida ASuusi tal Diuusi Iblad vai tvaai siaaco uucami daacatadai agai ara maasi amo tugu. ¹⁷ Tai caidatu amo ñiooqui tvaagiaindara daida icaiti:

—Idiavar ginmara nai alia oigadai aan. Dai aan alia baigilidi goocada —ascaiti añiooqui.

4

¹ Taida Diuusi Iblad vaidacai ASuusi oidigamu, sabai ADiaavora iduñtuldana amo istumaasi istumaasi Diuusi maitiplididi.

² Daida Suusi maitauu goo coobai tasai dai goo coobai tucagi dai cascada biuugimucata dai. ³ Taida ADiaavora miaadara calquiva siaaco daacatadai ASuusi nvida aliditai sabai iduñtuldana amo istumaasi istumaasi Diuusi maitiplididi daida itadai:

—Psaapi rDiuusi marada di, tlaañiñi goojoodai vai tascali gnaatona —astadai ADiaavora.

⁴ Damos ASuusi itadai:

—Diuusi ñiooquidara icaiti: “Maisiu mosca tascalicada istutuidi oodami isoidacagi, glaagiava Diuusi ñiooquidara lara”, ascaiti Diuusi ñiooquidara —astadai ASuusi.

⁵ Taida ADiaavora vaidacai ASuusi Jerusaleenamu dai ami agal quiuupaigadara ajudidíu daama tsagi, ⁶ daida itadai:

—Psaapi rDiuusi marada di, tabiaadara matana galsi tuduida. Pocaiti Diuusi ñiooquidara di:

Diuusi ootosamu gatlaañicaru vaidal ganuucaticana.

Sigdaagiamu agai gannoonovicada pai maisaraana aapi galcaso amo odiana.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara —astadai ADiaavora.

⁷ Taida ASuusi itadai:

—Pocaiti lara Diuusi ñiooquidara di: “Maitlaagai psaagiadagi Diuusi saida iduuna amo istumaasi mosnvida aliditai sabai giduuna”, ascaiti Diuusi ñiooquidara —astadai ASuusi.

⁸ Tai aramu ADiaavora vaidacai ASuusi amo gal tuvidacamu dai abiaadara tatlagidi vansi gagar tlaaanadami ismaacada oidaga oidigi daama dai vansi oodami ismaacada tlaanli tlaaanadami, ⁹ daida itadai:

—Aan angamaquiagi oigaragai pai tlaanada vansi goovai psginvidara gl-tootonacada calquivagi dai ginñiaa duutudagi —astadai ADiaavora.

¹⁰ Taida ASuusi itadai:

—Imldañi tabiaadara Diaavora, pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Alisi glaagai issiaa duutuadagi Diuusi dai mosaca agai lagiadagi”, ascaiti Diuusi ñiooquidara —astatadai ASuusi.

¹¹ Taida ADiaavora ii abiaadara, tai dada Diuusi talaañicaruda dai nuucagi ASuusi.

¹² Aidasi maí ASuusi ismaisapicatadai AVuaana ii Galilea davarriamu. ¹³ Damos camavii lagi Nasareetara baiyoma Capernaumamu ii lagi dai malca oidaca agai. Capernauma argala suudagi ugidiana. Argala suudagi ugidiana arNepatalicaru davarragadacatadai dai abaana Nepatalicaru davarragadara arSebulonacaru davarragadacatadai.

¹⁴ Aidasi ASuusi ii gamucu aida aradi ismaacada ooja Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaiacaru daida icaiti:

¹⁵ Mui oodami siblaadara oidacami oidaca agai Galileera

Sebulonacaru davarragadara dai Nepatalicaru

davarragadara argala suudagi abaana Jordán aqui maigovai.

¹⁶ Dai lagi maimaatcamu Diuusi ñiooquida dai alia soimaasi ivuaadamu.

Damos gooquilara calcamu lagi istumaasi gamamaatatulda agai calgacara vuviaadami dai baiganliadamu lagi.

Ascaiti Isaiacaru.

¹⁷ Aida abiaadara ASuusi potatadaiña loodami:

—Ama duuquiavar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Casia miaadimi istuigaco soina agai Diuusi oodami sai calgacara oidacana —astatadaiña ASuusi.

¹⁸ ASuusi gala suudagi ugidiamu salli imlitadai Galileera, dai tala gooca gansilalgama. Amoco Simuñi Piiduru talgida, dai agamai Aandaras. Lagi arvatora vuudamicatadai, dai suudara dadaitudai ganvatora vuicaru. ¹⁹ Taida ASuusi itatadai:

—Giñoidavurai nai aana ganmaatatuldana masducatai gaagada aapima oodami vaidla giñvaavoitudana —astatadai ASuusi.

²⁰ Tai lagi otoma anaasi viaa ganvatora vuicaru dai oí ASuusi.

²¹ Dai baitaquiooma tala ASuusi larra gooca gansilalgama. Jacovo lmadu Vuaana Sevedeo maamarada. Vai amo varcu araana daraajatadai lmadu oogada dai daraasdi ganvatora vuicaru. Taida ASuusi vai. ²² Tai lagi otoma anaasi viaa varcu lmadu ganooga dai oí ASuusi.

²³ ASuusi vlassi Galilea davarriana aimaraitadai, dai vlassi judidú quiquiupaigadara gaaagidimi isDiuusi soina agai oodami sai calgacara oidacana. Vlassi istumaasi gaaagidina ASuusi sallida arcalgaducami. Dai Suusi duduaaidimi mui oodami naana maasi coocodagai viaacami. ²⁴ Tai otoma maí vlassi Siria davarriara oidacami istumaasi ivuaadana ASuusi, dai otoma vuarpi lagi ASuusi vlassi coococoidada sai duduaaidana tomastuma coocodagai viaacami dai ismaacada maitistutuiditadai isoindagi vaidla ASuusi duduaaidina vlassatai dai vuvaitu Diaavora talaañicaruda oodamaiñdara.

²⁵ Tai oí mui oodami ASuusi Galileeiñdara, dai Decapolisi davarriaiñdara, dai vlassi Judea davarriaiñdara Jerusaleeniñdara dai aa lmaralraiñdara, argala aqui Jordán vasoñiomaiñdara.

5

¹ Dai aidasi tala ASuusi vlassi loodami, tsai amo giidiana dai ami daiva. Taida amamaatardamigada ganmpagi ASuusi sicoli dai vlassi loodami. ² Vaidla ASuusi mamaatatuldi daida itatadai:

³ —Diuusi calgacara naidi vlassatai ismaacada maata istagito isDiuusi soinagi vaidla ivuaada lagi istumaasi Diuusi ipalidi. Diuusi soinamu vai lagi ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

⁴ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ sivi soigʌʌlidi soimaasi ivuaadatai ʌgai Diiusi bai ʌʌliatudamu.

⁵ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maigʌgʌrdʌcʌdʌ gʌnʌlidi, ʌgai tʌaanʌdamu oidigi utudiʌrʌ siʌʌscadʌ ugitiagi idi oidigi.

⁶ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ sʌʌlicʌdʌ cʌlgacʌrʌ oidaca ʌlidi, Diiusi soiña ʌgai ʌgai vai poduucʌi oidacana.

⁷ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ soigʌnʌlidi aacʌdʌ, Diiusi soigʌʌliadamu ʌgaicʌdʌ ʌrʌ.

⁸ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ maisoimaasi ivuaada ʌlidi. ʌgai Diiusi ʌʌmadu iimimu.

⁹ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ soicʌi ʌcocoadami sai camaitʌncocodaiña. Diiusi gʌmaamara duucʌi nʌijadamu.

¹⁰ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌgai ismaacʌdʌ aa soimaa taatamituldi ivuaadatai ʌgai istumaasi Diiusi ipʌlidi. Diiusi soiñamu vaidʌ apiaivuaada ʌgai istumaasi Diiusi ipʌlidi.

¹¹ Diiusi cʌlgacʌrʌ gʌnʌijadamu aapimʌ siʌʌscadʌ ʌoodami gʌnaagiadagi soimaasi ñiooqui dai soimaasi gʌntaatamituldiadagi dai mʌsiʌʌscadʌ gʌnyaatagʌdagi, giñvaavoi-tudaitai aapimʌ. ¹² Dʌmos baigavʌr ʌnʌliada aapimʌ Diiusi gʌnmaaquimu ʌmo istumaasi cʌlgaducami tʌvaagiʌrʌ, poduucʌi ʌrʌ soimaa taata ʌDiiusi ñiñiooquitul-diadamigadʌ ismaacʌdʌ ʌrʌga dada isaapimʌ.

¹³ Ismaicʌlgacʌrʌ oidaca aapimʌ oodami maitipʌliadamu isvaavoiatudagi Diiusi ñiooquidʌ poduucʌi isduucʌi ʌmo oodami maitipʌlidiña iscuaadagi cuaadagai maiyoovicami. Cascʌdʌ ʌlisi gʌaagai iscʌlgacʌrʌ oidaca aapimʌ. Nʌiditai aa iscʌlgacʌrʌ oidaga aapimʌ poduucʌi ipʌliadamu ʌgai isvaavoiatudagi Diiusi ñiooquidʌ dʌmos ismaicʌlgacʌrʌ oidaca aapimʌ aidʌ gia maisoicʌi aapimʌ oodami dai Diiusi gʌjiaadʌrʌ gʌnviaamu aapimʌ.

¹⁴⁻¹⁶ ʌlisi ʌrsoiñi cuudagi tucʌrʌ. Poduucʌi ʌrʌ ʌlisi ʌrsoiñi aapimʌ cʌlgacʌrʌ oidacatai vai poduucʌi maatʌna aa isducatai Diiusi ipʌlidi isoidacagi. Vʌsi oodami gʌntʌgito nʌidi isaapimʌ ʌrvaavoiatudami. Daidʌ ʌoodami nʌiditai iscʌlgacʌrʌ oidaga aapimʌ siaa duutuadagi Diiusi gʌrooga ismaacʌdʌ tʌvaagiʌrʌ daja.

¹⁷ Maitavʌr pʌvʌnʌliada aapimʌ iñsaanʌ divia dai maiʌʌgiada iñagai Diiusi sʌʌlicamigadʌ dai mamaatʌtuldiaragadʌ ismaacʌdʌ aagidi ʌgai Moseesacaru dai gʌñiñiooquitul-diadamiga, baiyoma divia aanʌ dai ʌgiada iñagai. ¹⁸ Sʌʌlicʌdʌ angʌnaagidi sai siʌʌsi uucami cʌaacagi oidigi vʌsi istumaasi aagai Diiusi moduucʌi imʌda ʌgai maitʌviaa ʌgai tomalaachi tomali ʌmo oojai maimaigovai gʌdaasa ʌgai asta siʌʌscadʌ ʌrʌdui vʌsi ismaacʌdʌ viaa siʌrʌduñiagi. ¹⁹ Cascʌdʌ sioora ʌmariadʌrʌ viaagi ʌmo istumaasi Diiusi sʌʌlicamigadʌiñdʌrʌ, tomasi ʌgai pʌlidi ismaisi gʌaagai isiduñiagi dai poduucʌi mamaatʌtuldiadagi ʌoodami sai poduucʌi ivuaadana ʌgai maicʌʌga ivueeyi istumaasi Diiusi ipʌlidi. Dʌmos ʌgai ismaacʌdʌ ʌgiadagi Diiusi sʌʌlicamigadʌ dai poduucʌi mamaatʌtuldiadagi ʌoodami sai poduucʌi ivuaadana ʌgai gia cʌʌga ivueeyi istumaasi Diiusi ipʌlidi. ²⁰ Aanʌ angʌnaagidi aapimʌ sai ʌmamaatʌtuldiadami Diiusi sʌʌlicamigadʌ ʌmadu ʌfariseo pʌlidi iscʌlgacʌrʌ oidaga dʌmos maitʌrvaavoi. Aapimʌ ʌlisi gʌaagai issʌʌlicʌdʌ cʌlgacʌrʌ oidacagi maisiu ʌpʌn duucʌi ʌgai. Dʌmos istʌʌgitoda aapimʌ ʌpʌn duucʌi ʌgai, Diiusi maitʌnsoiñamu iscʌlgacʌrʌ oidaca aapimʌ.

²¹ Aapimʌ cajioma mʌsaidʌ itʌtʌdai gʌnʌʌqui aaduñicarʌ: “Maitavʌr gacoodada, isʌmaadutai gamuaagi ʌdudunucami gʌaagai isgatʌaaniagi muaaragai ʌgai ʌrʌ”.

²² Dʌmos aanʌ angʌnaagidi sai tomasioora sioora baamuagi gʌaduñi vui, dai sioora galnaasi ñioocadagi gʌaduñi vui, dai sioora vuiirugami aagadagi gʌaduñi Diiusi soimaa taatatuldamu tomasi gʌnmamaatʌtuldiadamiga maipoduucʌi gʌnmamaatʌtuldiadagi.

²³ Poduucái islamaadutai imiagi aɣla quiuupiamu dai siaa duutuda agadagi Diuusi dai ami tɔɣituagi saida idui amo istumaasi soimaascami gɔaduɲi vui vai cascada vui baamucagi aduɲda, ²⁴ gɔaagai isvuusia aɣai abiaadara dai mla nɔidagi gɔaduɲi dai baiduɲiagi ñiooqui aɣai lamadu. Dai aida ɣia aramu imiagi aɣai aɣla quiuupiamu dai ami siaa duutudagi Diuusi.

²⁵ Islamaadutai soimaasi iduɲiagi gɔaduɲi vui vaida aduɲda vaidaquiaɣi dudunucamiara dɔmos baiyoma gɔaagai isbai duɲia aɣai ñiooqui aɣai lamadu voyamu vai aɣai maivaidaquiaɣi dudunucamiara vaida adudunucami tɔɣidan tada asandaaru vaida asandaaru maisagi. ²⁶ Aana ɣia gɔnaagidi sai maivuusian tada aɣai abiaadara asta silascada gaa namɔqui vɔasi masiɔasi taɲiagi.

²⁷ Aapima cajioma sai aɔqui abiaadara aduucái gɔaa: “Sai maitlaagai isgoogosi gɔnducamicagi oodami”. ²⁸ Dɔmos aana anganaagidi sai tomasioora sioora galnaasi gɔntatɔɣitodagi amo ooqui vui tomasi mlascadara nɔidi aɣai, aɣai caaran asi soimaasi ivueeyi islamadu voimudai.

²⁹ Islamaadutai nɔijadagi amo istumaasi dai gɔasida liadagi silara ama maasi soimaascami baiyoma gɔaagai ismainɔijadagi dai Diuusi lamadu imiagi dai maisiu aDiaavora lamadu imiagi. ³⁰ Islamaadutai iduɲia liadagi amo istumaasi soimaascami gɔnoovicada baiyoma gɔaagai ispolliadagi aɣai ismainoovona dai Diuusi lamadu imiagi dai maisiu aDiaavora lamadu imiagi. Poduucái aagai asuusi sai aoodami camaisoimaasi ivuaadana.

³¹ Aɔqui aduucái gɔaagai ara: “Tomasioora sioora dagituagi gɔoɲiga gɔaagai ismaquiagi amo ojai siaaco aagadagi iscadagito”. ³² Dɔmos aana anganaagidi sai isamo cɔli dagituagi gɔoɲiga, maiviaacatai istuisida dagituagi, oodami polliadamu islooqui gogoosi gɔducami sai cascada dagito acɔli dɔmos acɔli arduɲida ispoduucái tɔɣitodagi aoodami, dai sioora vɔnagi amo ooqui dagitobarui aɣai soimaasi ivueeyi ara.

³³ Aapima cajioma ara masaida itatadai gɔnaaqui aaduɲicarui: “Silascada amaadutai pocaitiadagi sai maata Diuusi sai sɔlicada iduɲia aɣai amo istumaasi Diuusi vɔltara aliɔi gɔaagai isiduɲiagi”. ³⁴ Dɔmos aana anganaagidi sai maitlaagai isaagadagi Diuusi tomastumaasicada. Gɔaagai isaagadagi Diuusi mosacaasi silascada sɔlicada gɔaagadagi dai sai silascada aagadagi isamo istumaasi arvaavoi maiaagadagi tavaagi mɔca gatlaana Diuusi cascada, ³⁵ tomali maiaagadagi dɔvɔlra ami daja Diuusi cascada, tomali Jerusaleena ami gatlaanada aɣai Diuusi garbaitacaacamiga cascada. ³⁶ Dai tomali maiaagadagi gɔnmoomo aapima maitistutuidi istojatudagi silara tucutudagi tomali amo cuurai. ³⁷ Mosavar cho caitiada silara aɣa dai maitarcalaɣai isvaamioma aagadagi.

³⁸ Aapima cajioma isaaqui gɔaagai aduucái: “Islamaadutai gɔgɔgɔviagi gɔvuji pai camainlaada aapi gɔvujicada adudunucami viaa ispoduucái iduɲiagi aɣicada ara dai islamaadutai gɔgɔgɔviagi dai daitudagi gɔtaatamu adudunucami viaa ispoduucái iduɲiagi ara aɣicada”. ³⁹ Dɔmos aana anganaagidi: Maitlaagai pasvui gɔsia aapi aoomaligami baiyoma ismoco gɔgɔgɔviagi gɔvuiwasana dagitoɲi vai ajadara gɔgɔgɔna ara. ⁴⁰ Ismoco vaama gɔcɔsagi dai gɔyaatagadagi gɔvoooida liditai gɔvaasaraga dagitoɲi vai bɔcaɲa gɔdaan vaasaraga ara. ⁴¹ Islamaadutai gɔaagidagi issoɲa bɔquia aapi cusuida tomasi daan duucu uucami soɲaɲa asta uruunoco uucami. ⁴² Tomasioora sioora gɔtaanadagi amo istumaasi maacaɲi aapi, dai sioora gɔtaanadagi amo istumaasi taɲiuvicami taɲiuvidaɲi.

⁴³ Aapiml cajjoma llppl sai aduucal glaa llqui: “Oigladañi gladuuni dai clldada glsaayu”. ⁴⁴ Damos aanl anglnaagidi: Oigladvurai glnsasayu, cllgavlr ñioocada vui lgal ismaacldl glñiooquidi, cllgavlr ivuuiada sioora glncclldadagi, gamamadadvurai lgal vlltarl ismaacldl soimaasi ñiooqui glnsuuligiadagi dai soimaasi glntaatamituldiadagi. ⁴⁵ Poduucal glmaatl isaapiml lрмаamaradl glrooga ismaacldl tlvaaagilrl daja. Lgal ootosdi tonoli clлга tuutiacamai dai maicllga tuutiacamai, dai lgal ootosdi duuqui ismaacldl siaa duutudai dai ismaacldl maisiaa duutudai. ⁴⁶ Dai isaapiml oigladagi moslca lgal ismaacldl glnoigldai aapiml poduucal siaadlrl glnoidana Diuusi lmo istumaasi. Asta maicllga tuutiacamai llppl poduucal ivueeyi di. ⁴⁷ Dai isviaatuldiada aapiml moslca glnaaduñi tuma clлга ivueeyi aapiml asta lgal ismaacldl maivaavoitudai Diuusi llppl poduucal ivueeyi di. ⁴⁸ Cllgavlr ivuaada aapiml lpan duucal glrooga ismaacldl tlvaaagilrl daja.

6

¹ Silascadl aapiml siaa duutuadagi Diuusi maitavlr poduucal ivuaada mosipliditai isglññlijadagi loodami dai clлга ñioocadagi aapiml glñvui, mlspovuaada aapiml aidl gia glrooga ismaacldl tlvaaagilrl daja maitlnoidamu tomali lmo istumaasi. ² Cascadl mlsilascadl oidiadagi soituutuigami lmo istumaasi maitavlr poduucal ivuaada mosipliditai isglññlijadagi oodami poduucal isduucal ivueeyi lgal ismaacldl aagaiña lmo istumaasi dai lma maasi ivuaadana. Quiquiuupilrl dai cacaayana poduucal ivuaadana lgal sai clлга ñioocaiña oodami lgal vlltarl. Damos aanl anglnaagidi sai lgal ismaacldl povuaadagi glrooga ismaacldl tlvaaagilrl daja maioidamu tomali lmo istumaasi. ³ Damos mlsilascadl aapiml oidiadagi lmo istumaasi soituutuigami maitavlr poduucal ivuaada ipaliditai isglññlijadagi aa. ⁴ Dai Diuusi glrooga ismaacldl nlidi mastumaasi ivueeyi lgal glnoidamu lmo istumaasi aapiml.

⁵ Dai mlsilascadl gamamadada aapiml, maitavlr lpan duucal ivuaada lgal ismaacldl aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi, lgal oojoidi isgugucitai gamamadadagi quiquiuupilrl dai cacaayana sai nlidiña loodami. Sallicldl anglnaagidi sai glrooga ismaacldl tlvaaagilrl daja maitlnoidamu tomali lmo istumaasi. ⁶ Damos aapiml mlsilascadl gamamadadagi iimivurai siaaco maitiipu oodami dai gamamadada. Dai Diuusi glrooga ismaacldl nlidi mastumaasi ivueeyi lstocai lgal glnsoicldamu.

⁷ Mlslascadl gamamadadagi maitavlr muiyoco aagada lmo istumaasi isduucal ivueeyi lgal ismaacldl maivaavoitudai Diuusi dai pollidiña lgal sai lmomoono calca agai alil tlvapi ñioocaitai lgal tomasi maical. ⁸ Maitavlr potuutiaca aapiml, Diuusi glrooga maiquiaa aagidacai aapiml abiaadlrl camaatlcana mlstumaasi tagito aapiml.

⁹ Cascadl aduquiavlr gamamadada:

Glrooga aapi plasmaacldl tlvaaagilrl daja, aatml ipalidi islloodami glsaa duutuadagi.

¹⁰ Vai otoma alna istuigaco gatlaanada agai aapi lglgi tami oidigi daama.

Vaidl lplduuna plstumaasi aapi ipalidi tami oidigi daama poduucal isduucal lplvueeyi tlvaaagilrl.

¹¹ Glrsoiñañi tltai viaaca aatml cuaadagai tslilasi tagito sivi vlltarl.

¹² Glroigldañi glrsoimaascamiga tasmaacldl ivueeyi poduucal tlduucal oigldi aatml lgal ismaacldl soimaasi glrvuuididi.

¹³ Maiti dagito isldiaavora glraagiadan taadacagi isiduniã aatml soimaasi.

Clл maatl aatml isaapi lrlglal baitlclaacami tlvaaagilrl dai oidi daama tomastuigaco, dai aapi vaamioma viaa guvucadagai tomastuigaco istomali lmo lmai dai isalilasi glaaagai isvllsi oodami glsaa duutuadagi tomastuigaco.

Vllsi gomaasi sallicldl lplduña agai poduquiavlr gamamadada.

¹⁴ Mlsaapiml oigldiadagi aa silascadl soimaasi glñvuiidiada lgal, Diuusi glrooga ismaacldl tlvaaagilrl daja glnoigldiadamu aapiml glnsoimaascamiga llppl, ¹⁵ dai

malsaapimla maioigaldiadagi aa aidla gia tomali Diuusi gárooga maitanoigaldiadamu gansoimaascamiga.

¹⁶ Masiilascadla aapimla gayunandudagi maitavlar soiganeliadan vuaada lpan duucal agai ismaacada aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi, agai soiganeliadan vuaadana sai nlaidiña oodami isyunandui agai. Sallicalda anganaagidi sai gárooga ismaacada tvaagiara daja maioidamu tomali lmo istumaasi. ¹⁷ Damos aapimla masiilascadla gayunandudagi maitlaagai massoiganeliadan vuaadagi, ¹⁸ vai maimaatana oodami malsgayandui. Vai mosaca Diuusi gárooga maatlcana dai poduucal agai ganoidamu lmo istumaasi cllagaducami.

¹⁹ Maitlaagai istatagitodagi oodami islmpaidiadagi mui naana maasi tami oidigi daama siaaco maamaradla uugiugai dai siaa glvueeyi istumaasi dai tami siaaco ll-sivogami vrapaci dai gallsidi. ²⁰ Baiyoma glaagai isivuaadagi vllsi istumaasi Diuusi ipalidi dai agai maaquimu istumaasi tagito tvaagiara. ²¹⁻²³ Islmpaidiada oodami mui naana maasi dai riricutuagi aidla gia mostatagitodamu agai glnvustuidaga dai poduucal lligi glnvupuiirumadai dai maisoicai aa dai maitistutiadamu istatagitodagi istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada agai. Dai camaitatagitoi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara dai apiasoimaasi ivuaadana. Baiyoma glaagai istatagitodagi oodami istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi poduucal gia soicai agai aa.

²⁴ Sioora mostatagitodagi isducatai gamaitlcladagi mui tumiñsi agai gia maitistutuidi isllagiadagi Diuusi.

²⁵ Gnaagidiana maitavlar vuam anliada cuaadagaicada masmaacada ugia agadagi silara mastumaasi iia agadagi dai oidacagi, tomali yuucusicada masmaacada gnaada agadagi. Diuusi gndui aapimla Diuusi glnmaa iibadagai agai gansoñamu isviaacagi cuaadagai dai yuucusi. ²⁶ Naidavurai ujuurugi. Goovai maita lsai tomali maita yovai, tomali maibai tueeyi gnyoova troojara, vai vllscara Diuusi gárooga ismaacada tvaagiara daja maacai cuaadagai. loodami vaamioma namlga siujuurugi. ²⁷ Cascada maitarsoiñi isnaana maasi tatagitodagi oodami. Tomali maitistutuidi istaajucami metro vaamioma gatcavaldiagi, tomasi naana maasi gatlatagitoi.

²⁸ ¿Tuisida moslasi tatagitoiña oodami yuucusi? loodami glaagai isnljadagi isducatai glarai yoosigai oidigana maita aata vuaadatai dai tomali maita iilutaitai. ²⁹ Dai vllscara gnaagidi aana sai tomali lraí Salomoñicarua ismaacada viaacatai yuucusi clcllagaducami vllscara yuucusida mailpan llsi chigiamaasi yoosigai. ³⁰ Glaagai isgantagito nlijadagi oodami vasoi. Chialqui tasai dljana guucacana dai gaacacai gamamlidi ooroñiara maitiipucatai cuaagi vai vllscara Diuusi sigia maastudai, vllsi vaamioma soiñana agai oodami isyuucustada. Vllscara loodami maicllga vaavoitudai isDiuusi nuucada. ³¹ Cascada glaagai ismaivuum anliadagi oodami dai maitlaagai ispocaitiadagi: “¿Istumaasi ugimu aatml?” Silara: “¿Istumaasi iimu aatml?” Silara: “¿Istumaasi garaadamu aatml?” ³² Vllsi loodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi mosaca gomaasi gantlatagitoiña, damos gárooga ismaacada tvaagiara daja camaata isvllsi gomaasi tagito aatml. ³³ Baiyoma glaagai isipliadagi oodami sai Diuusi soiñana vai cllgacara oidaca agai isducatai Diuusi ipalidi, siDiuusi soicadamu siviaacamu agai istumaasi tagitocagi. ³⁴ Maitlaagai issoimaasi gantaatamituldiadagi oodami naana maasi gantlatagitoitai. Vlls tasai naana maasi oidacana dai vllscara Diuusi garnuucada aatml.

¹ Maitavār pocaitidai: “Dañi tll soimaasi idui lgai maiviaacatai istuisidl pocaitidagii”. Ispocaitiada aapiml Diuusi potaimu sai maicllaga ivueeyi aapiml pocaititai. ² Ismaadutai gatlagito nlijadagi lsoimaasi ismaacldl ivuaadagi laduñdl aidl gia Diuusi gatlagito nlijadamu lsoimaasi ismaacldl ivuaadana lgai llrl. ³ ¿Tuiprasi gatlagito nliidi issoimaasi ivueeyi gladuñi dai maitatlagito nliidi isaari vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴ ¿Tuiprasi maisiaa lrai aapi?, sai potlatldai gladuñi: “Dañi alil soimaasi ivueeyi aapi”, tlatldai.

Dai maitatlagito nliidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. ⁵ Aapi lrlmoco ismaacldl aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. Llrlaga glaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquilarl aagidagi gladuñi sai camaisoimaasi ivuaadana. Mlsapiaaagiadamudai aapiml Diuusi ñiooquidl loodami ismaacldl clldai Diuusi mosgalnasi ñioocadamudai lgai Diuusi vui dai soimaasi ivuiddiamudai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl.

⁶ Cascldl maitlaagai mlsapiaaagiada Diuusi ñiooquidl loodami ismaacldl clldai Diuusi dai maivaavoituda alidi.

⁷ Alilsi glaagai mlsapiataanldagi Diuusi istumaasi tlagitocagi silgai glnsoicldamu sai viaacana istumaasi tlagitocagi. ⁸ Sioora apiataanldagi Diuusi istumaasi tlagitocagi Diuusi sallicldl soicldamu lgai sai viaacana istumaasi tlagitocagi.

⁹ ¿Baisoidaga lmaadutai aapiml isgntaañiagi glnmara lmo paana baisoidana aapiml lmo odai? ¹⁰ ¿Sillarl isbaioidana aapiml lmo cooyi isgntaañia lgai vatopa? ¹¹ Mlsaapiml ismaacldl maicll tuutuiga maatl oidi glnmaamara istumaasi clldgaducami, siooma claga glrooga ismaacldl tvaagiilarl daja lgai maacai istumaasi clclldgaducami sioora taanldagi.

¹² Pocaiti Diuusi sallicamigadlrl dai pocaiti llrl Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl. Mlstumaasi iprlida aapiml isglnvuiddiadi aa poduuquiavlr ivuiddiada aapiml lgai llrl.

¹³⁻¹⁴ Sallicldl avlr iprlida aapiml isDiuusi glnsoicldagi isllagiada aapiml. Muidutai maitiprlidi isDiuusi soicldagi. Siooma maisijaiga islgai ivuaadagi istumaasi iprlidi dmos lgai gia iimimu Diaavora llmadu. Alil sijaiga oodami vlltarl isiprlidagi isDiuusi soicldagi isllagiada lgai Diuusi, dai vaamioma chilquidu sioora llgidi Diuusi dai lgai gia iimimu Diuusi llmadu.

¹⁵ Glnnuucadacavurai dai maitivuaada istumaasi glnaagiadagi lmmamatuldiadami yaatavogami. Lgai glnllmadu glnlmpaidi ducami isvaavoitudadagi Diuusi ñiooquidl dmos maitlrvaavoi isvaavoitudai lgai. Lgai iprlidi isglnvupuiirumadagi mlsaidl lmmamaatardamigadlcana dai oidiña mui naana maasi mlstumaasi viaacagi. ¹⁶ Aapiml istutuidi ismatiagi isbai sallicldl lrlDiuusi ñiñiooquituldiadamigadl lgai ischo llrl, lgaicldl ismaacldl ivuaada lgai. Claga maatl aapiml ismaitlyoovai uuvasi uupari-aiñdlrl, tomali iigosi uuvasi dldldlaiñdlrl, poduucal llrl loodami yaatavogami maitistutuidi iscllgacarl oidacagi. ¹⁷ Poduucal llrl oidaga uusi ismaacldl yoovi iibiadl dai oidaga aa uusi ismaacldl maiyoovi iibiadl. ¹⁸ Lmo uusi cllgaducami maitistutuidi issoimaascagi iibiadl, dai lmo uusi maicllgaducami maitistutuidi iscllgaducagi iibiadl. ¹⁹ Vllsi uusi ismaacldl maicllgaducagi iibiadl tami gardvllragarl glguicumai dai taiyarl gmlmlidi. Poduucal llrl Diuusi soimaa taatatuldamu lmmamatuldiadami yaatavogami lglal taiyarl lDiaavora llmadu. ²⁰ Nliditai issoimaasi ivueeyi lgai poduucal glmaatl islgai lryaatavogami.

²¹ Maisiu vllscatai ismaacldl pocaitidagi sai aanl lrtlaanldamigadl iimia lgai siaaco gatlaanli Diuusi moslca lgai ismaacldl ivueeyi istumaasi iprlidi Diuusi glrooga ismaacldl tvaagiilarl daja. ²² Silscldl ajiagi istuigaco nliida iñagada aanl vllsi oodami ismaacldl lrcllaga ivuaadami dai ismaacldl lрмаicllaga ivuaadami amaasi

muidutai povai iñtatladamu: “Tlaanldami aatml gamamaatltuldiña gñiooqui, dai glguvucadagacld vuvaidiña Diaavora tatlaañicarudl oodamiaiñdrl, dai glguvucadagacld ivuaadana aatml mui naana maasi glgarducami”, iscaitiadamu lgai. ²³ Damos aanl potladamu: “Aapiml tomali lmo imidagai maitiñvaavoitu. Iimivurai tabiaadrl. Aapiml rsoimaasi ivuaadami”, antladamu aanl —astlatldai Suusi.

²⁴ Daidl itlatldai lrl:

—Sioora giñcalcagi daidl ivuaadagi istumaasi aagai aanl lgai lrlpan ducami lmo cllli ismaacldl alil saituduga daidl idui lmo vaaqui damos lrlga cllga cooco dlvlrl dai cllgaducami darai simientogadl. ²⁵ Tai duudu dai glrl daiivusai suudagi dai cavami lrl tai vlscrl maigl lvaaqui cllgaducata dai lgai simientogadl cascldl. ²⁶ Damos sioora giñcalcagi dai maitivuaadagi istumaasi aagai aanl lgai lrlpan ducami lmo cllli viirugami ismaacldl mosoorai daama idui lmo quii. ²⁷ Tai duudu dai glrl daiivusai suudagi dai cavami lrl tai gai lvaaqui dai camaitrsoiñi —astlatldai lSuusi.

²⁸ Aidasi canaatocai ñioo lSuusi, vaidl loodami camaitl isducatai gantlgituagi calcatai sil cllga ñioocai lSuusi. ²⁹ Lmo slllicami viaacami duucal mamaatltuldi lgai dai maisiu lrlpan duucal lmo mamaatltuldiadami Diuusi slllicamigadl ismaacldl aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi cascldl.

8

¹ Aidasi lSuusi tlvai giidaiñdrl tai ol mui oodami. ² Tai miaadrl clquiva lmo cllli ismaacldl viaacata dai lmo coocodagai ismaacldl duvauldi gatuucuga dai siaa duutuli lSuusi, daidl itlatldai:

—Tlaanldami rslrladagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astlatldai lclli.

³ Taidl lSuusi taata glnovicldl daidl itlatldai:

—Irlidiana isglduaaidagi, duaadicami ivii —astlatldai lSuusi.

Mospotl lSuusi taidl lcoocoadl duaadicami vii. ⁴ Taidl lSuusi itlatldai:

—Dañi, maitiaagiada tomali lmaadutai rslducatai dueeyi mosaiimi dai mll vuidrl clquiva lraali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru slllicamigadl vai nldiña loodami rscadueeyi —astlatldai lSuusi.

⁵ Aidasi mosaayi lSuusi Capernaumlrl tai miaadrl clquiva lmo sandaaru tlaanldamigadl. Lgai lromanu dai daañimi, ⁶ daidl itlatldai:

—Tlaanldami giñmara quiiylrl caatl maitistutuidi isaimldagi dai alil soimaa taataca coocodagai —astlatldai.

⁷ Taidl lSuusi itlatldai:

—Aanl gaamu imimu dai duaaidamu —astlatldai.

⁸ Taidl lsandaaru tlaanldamigadl aa noragi daidl itlatldai:

—Tlaanldami aapi vaamioma tlaanli iñsaanl cascldl maitlaagai rslsoiglvaadagi mosai potl sai duaadl na giñmara silgai duaadimu. ⁹ Aanl viaa giñtlaanldamiga, dai aanl viaa lrl giñsandaaruga ismaacldl tlaanli aanl, silscadl aagida aanl lmo sai iml na vai aimlrl, dai silscadl aagida aanl lmai sai diviana vai didivai, dai silscadl tlaañia aanl lmo istumaasi giñpiooñiga vaidl ivueeyi —astlatldai lsandaaru tlaanldamigadl.

¹⁰ Aidasi cal lSuusi imaasi, maitl istumaasi gltgituagi daidl itlatldai ljudidú ismaacldl oiditadai:

—Slllicadl anglnaagidi, sai glraaduñi saagida maiquiaa nldi aanl tomali lmo ispocaasi vaavoitudadagi silsi vaavoitudai idi cllli. ¹¹ Aanl anglnaagidi sai mui ismaacldl maitlrljudidú airpaco oidacami vaavoituda agai Diuusi ñiooquidl. Dai lgai iimia agai tvaagiamu mllca siaaco gatlaanli Diuusi dai lmadu daraaja agai Avraañicaru dai Isaacaru, dai Jacoaru. ¹² Damos ljudidú lgai ismaacldl rllidi sai iimia agai mllca

siaaco gatlaanai Diiusi Avraañicaru cajiudadacatai, agai gia maiviaacamu oigaragai isiimiagi. Diiusi ootosa agai agai malla siaaco tomastuigaco tucamuga dai suaanada agai agai dai alia soimaa taataca agai —astatadai ASuusi.

¹³ Dai amaasi ASuusi itatadai asandaaru tlaanadamigada:

—Imadañi galquiyamu dai rastumaasi vaavoitudai poduucai arduuñimu —astatadai.

Dai mospotai ASuusi tai dueeyi marada asandaaru tlaanadamigada.

¹⁴ Taidai ASuusi ii Piiduru quidiimu vai ami caatacatadai APiiduru tuumudai alia oiditadai toindagai. ¹⁵ Taidai ASuusi mostaata novida tai dagito toindagai tai otoma vañi agai dai bibi gadadidacami.

¹⁶ Dai aidasi catuca taidai loodami vuaapi ASuusi mui oodami ismaacada viaacatadai Diaavora talaañicaruda, taidai ASuusi mosali amo ñiooquicada vuvaitu vvasi ADiaavora talaañicaruda dai duduaadi vvasi acococoidada. ¹⁷ Aidasi ardui imaasi poduucai ardui ismaacada aagai Isaia Diiusi ñiooquituldiadamigada dai poduucai ooja aagaitai ACristo: “Agai garduduaidamu”, ascaiti Isaia.

¹⁸ Aidasi tala ASuusi isalia muidu oodami agai sicoli, aagidi agai gamamaatardamiga sai daivuñdana vaasadara agala suudagi Galilea. ¹⁹ Tai amo mamaatardamigadami Diiusi sallamicigada miaadara calquiva daida itatadai ASuusi:

—Mamaatardamigadami aana glodaticuda inlidi tomasiaaco siaaco aimarda aapi —astatadai.

²⁰ Taidai ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Cacaasiocai viaa gantallajoga dai ujuurugi viaa galncocosa, dalmos aana ismaacada viaa amo sallamicami maivaaca —astatadai ASuusi.

²¹ Dai amai ismaacada arASuusi mamaatardamigadacatadai potatadai agai ASuusi:

—Tlaanadami giñdagitoñi nai arpara malla yaasa aana giñooa dai goquilara glodaticudagi —astatadai.

²² Taidai ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Giñoidañi dai dagito vai agai ismaacada arapan ducami coidada maitiñlagiditai yaasana galncoidadaga —astatadai ASuusi.

²³ Amaasi ASuusi tasai amo vaarcuara lamadu aatama mamaatardamigada agai. ²⁴ Dai aidasi gala suudagi daama iimlitadai agai tai alia cavami vva vai tai talsadai suudagi dai vaarcu araana vaacai. Vaidai ASuusi coosocatadai. ²⁵ Taitai aatama mamaatardamigada agai iji dai malla nlanitu daida itatadai:

—Tlaanadami calgacara igarvuvaida casiata yooga duudupi —astatadai aatama.

²⁶ Taidai ASuusi aa noragi daida itatadai:

—¿Tuimasi duduaadimuca? Aapima maivaavoitudai insaana istutuidi isganuu-cadacagi —gartatadai ASuusi.

Dai vañi dai dodoligitu lallali lamadu agala suudagi tai vvasi dodoli vii. ²⁷ Taitai aatama maitaa isducatai gartatagituagi daida icaiti:

—¿Istuma calli idi vai asta lallali dai gogala suudagi lagidi? —caiti aatama.

²⁸ Dai amaasi vaasadara dagavusai agai agala suudagi dai aayi Gadara dlvllrigara, tai vvaaja gooca calli camposantuaiñdara agai viaacatadai Diaavora talaañicaruda dai alia oomaliga tomali oodami maitistutuidiña ismiaanai dagavuscadagi. ²⁹ Amaasi miaadara guuquiva agai siaaco claacatadai ASuusi dai iñaquimi daida icaitimi:

—¿Tuipasi garlamadu vapacai aapi Suusi Diiusi marada maitiquiaa alcai istuigaco soimaasi gartaatulda agai aapi? —ascaiti agai.

³⁰ Dai bai miaanai abiaadara ajioopaitadai mui tataisoli, ³¹ vaidla lDiaavora tatlaañi-carudla daañimi lSuusi daidla itatadai:

—Pasgarvuvaidagi idi calalliaiñdara pai gardagito tatai vaapaquia aatama go-tataisoliara —astatadai lDiaavora tatlaañicarudla.

³² Taidla lSuusi itatadai:

—Iimivurai tudu —astatadai.

Taidla lDiaavora tatlaañicarudla vuvuaaja calalliaiñdara dai tataisoliara vaapa, taidla atataisoli koidam voopoi dai gala suudara suuli dai vlassi baicoi.

³³ Taidla lnuucadacami tataisoli voopoi dai duduaadimutugai, dai malca gaaagidi qui-iquiana vlassi istumaasi laradi, dai isducatai laradi calallicadla ismaacada viaacatadai lDiaavora tatlaañicarudla. ³⁴ Tai vlasscatai loidacami iji siaaco daacatadai lSuusi, dai talgacai daañimi sai imana ami davalraiñdara.

9

¹ Tai amaasi lSuusi tasai lmo vaarculara, dai daivusai vaasadara agala suudagi dai ramu aayi lagi gadavalaragara. ² Matai uusilara vuaapi lmo calli ismaacada maitistutuiditadai isoñdagi. Dai aidasi tal lSuusi isalia vaavoitudai loodami potatadai lagi calli coocoadla:

—Maiti soigalliaida giñaduñi, casiant oigali aana vlassi istumaasi soimaascami ismaacada ivuaadana aapi —astatadai lSuusi.

³ Amaasi lamoco lamamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada aduucai gantatagitoitadai: “Idi calli rollidi isarDiuusi”, asanlidi. ⁴ Vaidla lSuusi maacatadai istumaasi gantatagitoi lagi daidla itatadai:

—¿Tuimasi mosala soimaasi gantatagitoi? ⁵⁻⁶ Aana viaa lmo sallicami dai cascada viaa guvucadagai isoigaldiadagi vlassi soimaascamigada oodami. Damos maisijaiga ispoduucai aagagi tomasioora cascada sivi gantlagidamu aana issallicada viaa aana guvucadagai isduaidagi idi calli —astatadai lSuusi lamamaatatuldiadami Diuusi sallicamigada.

Dai amaasi itatadai lSuusi calli coocoadla:

—Vañigiñi dai bai gavaacosi dai noragi gquiyamu —astatadai.

⁷ Taidla lcoocoadla vañi dai nora gquiyamu. ⁸ Aidasi tal loodami imaasi, alia duduaadimu dai siaa duutuli Diuusi, maacacai lagi guvucadagai lmo calli.

⁹ Taidla lSuusi ii abiaadara dai giñtal iñsaana daacatai gavuuvi tumiñsi, dai povai iñtatadai:

—Mataivo, giñoidaño —iñtatadai.

Antai aana calquiva dai oi.

¹⁰ Dai lmo imidagai gacuaadatadai lSuusi lmo quiyara tai mui tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami dada dai ami meesa vuidara daraaja Suusi lmadu dai aatama mamaatardamigada lSuusi laral. ¹¹ Damos talgacai lfariseo gartacacai aatama lSuusi mamaatardamigada dai povartatadai:

—¿Tuisida gacueeyi ganmamaatatuldiadamiga tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami lmadu? —gartatadai.

¹² Vaidla lSuusi cal gomaasi daidla itatadai:

—Lagi coococoidada tagito gaduuaaidiadamii lmaicoococoidada maitagito.

¹³ Maatavurai aapima istliya lididi idi ñooqui Diuusi ñooquidara: “Aana maitiplididi isloodami giñoidiadagi naana maasi tomali maitiplididi aana isloodami coodadagi tuturu tomali sisiivatu aana giñvataral, baiyoma iplididi aana sai soigallidina oodami aacada”. Aana andivia tami oidigi daama vai lsoimaasi ivuaadami ama duucai gantatagitona dai camaisoimaasi ivuaadana. Ismaacada rollidi ismaisoimaasi ivueeyi siaadara ama duucai gantatagitona —astatadai lSuusi.

¹⁴ Amaasi amamaatardamigadla avuaana miaadlra guuquiva siaaco daacatadai asuusi dai potladai:

—Aatmla lmadu lfariseo duudatai maitacueeyi. ¿Tuisidla aapi gamamaatardamiga gacueeyi? —astladai.

¹⁵ Taidla asuusi aa noragi daidla itladai:

—Aanla gia lmadu aimlrai giñmamaatardamiga cascada gacueeyi goovai, dmos silascada lgaia ismaacada giñvuidlra vllta giñmuaagi aidla gia maitaugimu giñmaatardamiga.

¹⁶⁻¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatatluldi aanla dai apiavaavoitudadagi glvaavoidaraga —astladai asuusi.

¹⁸ Aidlasidla asuusi aagaitadai imaasi tai ami divia lmo judidfu tlaanladamigadla dai gltootonacada clquiva asuusi vuidlra daidla itladai:

—Giñmara ooqui utudama muu dai isaapi imiagi dai daama daasagi glnovi lramu duaacan tada lgaia —astladai ljudidfu tlaanladamigadla.

¹⁹ Taidla asuusi clquiva dai ii lgaia lmadu dai aatmla mamaatardamigadla lpra oi. ²⁰ Amaasi lmo ooqui ismaacada cabaivustaama dan gooca uumigi soimaascatadai masaadaigadla miaadlra clquiva lgaia asuusi abaana dai gooquiamadlra mostaata ugidi-iana daama vaasarada. ²¹ Povalliditadai lgaia: “Tomasi mosaca daama vaasarada taata aanla cascada caduaadian tada aanla”, asallidi looqui. ²² Dmos asuusi gooquiamaco nlnlava daidla itladai looqui:

—Baigi glaliada giñmara giñvaavoitu aapi cascada dueeyi —astladai.

Dai aidla todian duuca llooqui dueeyi.

²³ Aidlasi aayi asuusi quiidlra tlaanladami tlla lgaia liivadami cabaiganducacatadai dai iivitulda agaitadai aidmlasi yaasa agaitadai lali tlji dai tlla mui oodami vai glglra suaanlitadai. ²⁴ Taidla asuusi itladai:

—Vuvaaquivurai tabiaadlra, goali tlji maitarmuuquiada mosacooso goovai —astladai asuusi.

Dmos loodami mosalai pocaititai asuusi. ²⁵ Aidlasi cavlasi vuvaja loodami taidla asuusi vaa dai bli lmuuquiada novida tai lgaia vañi. ²⁶ Dai vllsi aipacoga sicoli oidacami mai istumaasi lprdui.

²⁷ Aidlasi vuusai asuusi abiaadlra gooca mainlnaadami oi lgaia dai iinaquimi daidla icaitimi:

—Aapi Davicaru cajiudadla ismaacada Diuusi maa lmo slllicami soigi gllda aatmlacada —tladai lmainlnaicada.

²⁸ Dai aidlasidla asuusi vaa lmo quiiylra taidla lmainlnaicada abaana guuquiva taidla asuusi tlacacai daidla itladai:

—¿Vaavoitudaimlasi aapimla iñsaanla istutuidi isganduduaaidagi? —tladai.

Tai lgaia aa noragi daidla itladai:

—Ljl —tladai.

²⁹ Amaasi asuusi taata lgaia vuupuida daidla itladai:

—Povduñia agai isducatai vaavoitudai aapimla —tladai.

³⁰ Tai povldui caduduaadicami vii. Amaasi asuusi clga aagidi daidla itladai:

—Maitavlr aagiada aapimla tomali amaadutai istumaasi idui aanla —tladai asuusi.

³¹ Dai mosutudama vuvacalai abiaadlra tomasioora aagidimi aipacoga istumaasi iduitadai asuusi.

³² Aidlasi quiaa vuvaquimi lclclalli tai aa vuua lmo clalli muudugami sai duaaidana asuusi. Lgaia viaacatadai lmo Diaavora tlaañicarudla. ³³ Dai vuvaidacai asuusi lDiaavora tlaañicarudla tai bovasdla glaaagacai ñioo lclalli. Taidla ljudidfu maitla istumaasi glntlagituagi daidla icaiti:

—Tomali amo imidagai maitanlidiña amo istumaasi romaasi vlassi gardavllragara —caiti ljudidú.

³⁴ Damos afariseo vui ñioocai ASuusi daidl icaiti:

—Gocalli vuvaidi Diaavora tatlaañicaruda guvucadadacada lbaitacacamigada lDiaavora tatlaañicaruda —caiti.

³⁵ Vaidl ASuusi aimlraiña vlassi aali quiquiana dai aipaco ami dlvllriara uugidiana mamaatluldiña lgai loodami judidú quiquiupaigadara. ASuusi aagidiña loodami sai Diuusi soicada lididi oodami sai clagacara oidacana. Dai duduaaidiña ASuusi tomastuma coocodagai viaacagi oodami. ³⁶ Talgacai ASuusi mui oodami alia soigalli lgaicada. Lgai alia soigalli vaamioma gatlaanaitai lromamano dai maitipu sioora soiñagi vai lgi gatlaanadagi lgai. Lgai lpan ducami cañiiru maipastutuuruacami, maiviaacatai sioora nuucadacagi. ³⁷ Amaasi ASuusi povartatadai aatama ismaacada lrmamaatardamigada:

—Tami oidigi daama oidaga mui oodami ismaacada vaavoituda lididi Diuusi ñiooquida, damos maitipu sioora aagidagi, chilquidu oodami ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida cascada. Vai ismaacada calca lididi lpan ducami glpi yoovaragai dai yoovadami chilquidu. ³⁸ Cascada daanadavurai aapima Diuusi ismaacada lrtlaanadami vai ootosana aa glñiñiooquituldiadamiga vai aagidana lgai ñiooquida loodami —glrtatadai ASuusi.

10

¹ Amaasi ASuusi larvai aatama baivustaama dan gooca tsaidl lrmamaatardamigadacana dai larmaa sallicami sai vuvaidiña aatama Diaavora tatlaañicaruda oodami aiñdara dai duduaaididana oodami tomastuma coocodagai viaacami.

² Dai potatagidu aatama baivustaama dan gooca ASuusi ojootosada. Larlagadada lrsimuñi masmaacada Piiduru aagaiña larra, dai Aandarasi Piiduru suculida, dai Jacovo lmadu Vuaana Sevedeo maamarada, ³ dai Piili, dai Bartolomé, dai Tomás, dai aana Mataivo ismaacada lrvuudamicatadai tumiñsi, dai Jacovo Alfeo maradl, dai Leveo masmaacada Tadeo aagaiña larra, ⁴ dai Simuñi lgai lramoco ismaacada vuiddara caatcana lromamano, dai Uudasi Iscaliote ismaacada gooquiarioma gatlagi ASuusi.

⁵ Daidl ASuusi larrooto vllscatai aatama tsai gaaagidana Diuusi ñiooquida dai povartatadai lgai:

—Maitavar iimi siaaco oidaga lgai ismaacada maitarjudidú, tomali maivapacada quiquidara Samaalia dlvllriara oidacami, ⁶ baijomavar iimi glraaduñi judidú lmadu. Ljudidú camailagidi Diuusi ñiooquida cascada ljudidú lrlpan ducami cañiiru siba iimiada. ⁷ Iimivurai dai aagida sai camiaadimi istuigaco Diuusi soicada lididi oodami sai clagacara oidacana. ⁸ Aana glnmaa guvucadagai msai duduaaidiña ismaacada viaacagi lcoocodagai ismaacada duvaldi gatuucuga dai ismaacada ama maasi coocodagai viaacagi larra dai duduaacaldavurai coidada dai vuvaidavurai Diaavora tatlaañicaruda oodami aiñdara. Aana glnmaa idi guvucadagai dai maitantai tumiñsi, cascada aapima avlar maitaanada larra masmaacada duduaaidagi.

⁹ Dai maitavar vuucal tumiñsi, ¹⁰ tomali maivuucal glnmoraraaliga gaamu voiyamu. Mosali lamo vaapasaragai avlar vuucal dai maitavar vuucal aa susuusacal tomali giicai. Laata vaaadami viaa sallicami masbibiaadagi.

¹¹ Masilascada ajiagi aapima amo ali quiyara varai gaaga amo oodami cla tuigacami ismaacada vlassi oodami siaa duutuadagi dai ami quidiara lgai avlar glnuuliña asta masilascada iji aapima abiaadara. ¹² Masilascada aiya amo quiyara varai aagida loidacami sai Diuusi ipalidi isiibastudacan taadacagi lgai iibada. ¹³ Dai isami oidacami calca liadagi Diuusi ñiooquida dai sallicada ipaliadagi isDiuusi soiñagi vai glniibastacan tadacagi lgai aidl gia glniibastacan tadacamu lgai. Dai ismaicalca liada

Agai aidá gia maitaniibastacan tadacamu Agai. ¹⁴ Dai masiaaco maitanmiaadágida agadagi dai tomali maitancaalca aliadagi varai vuvaquai abiaadara dai gigigida adavalarai ganllacasuaiñdara vai poduucai maatana loodami ismaicalla idui. ¹⁵ Sallicala anganaagidi sai silascada Diuusi nidadagi ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu Agai loodami ismaacada maitanmiaadágidagi siloodami ismaacada Sodoomara dai Gomoorara oidacata dai.

¹⁶ Ganootosai aaná loodami saagida dai lamoco alia oomaliga dai soimaasi gantaat-ulda Agai poduucai isduucai salsayi soivueeyi caniiuru. Calla avar gantatlagitoca dai calla tuutiaca vllscatai vui. ¹⁷ Damos aapimá glaagai masajlagi gannuacadacagi, gantlagida magari dudunucami dai ganglagatudamu aapimá quiuiupiará. ¹⁸ Dai asta vaama gantutusadamu oodami tataanadami vuidara dai rará vuidara giñvaavoitudaitai aapimá, poduucai istutiadamu aapimá isgiñaagadagi Agai vuitapi dai Agai ismaacada maitarjudidíu vuitapi lara. ¹⁹⁻²⁰ Damos masilascada vaama gantutusadagi aapimá dudunucamiara maitavar vuaam anliada maimaatlacatai istiyagi. Diuusi Ibadá gansoicadamu varai aagada mastumaasi tagitocagi amaasi.

²¹ Dai oodami gatatagiada Agai lagi gansusuuculi dai gansiisilagi dudunucamiara masai coodaiña, dai dadada gatatagiada Agai lagi ganmaamara, dai maamarada vuidara vlltaca Agai gandada dai gataanadamu coodaragai lara. ²² Dai vllsi oidigi daama oidacami gncalada Agai giñvaavoitudaitai aapimá. Damos siora apiagiñvaavoitudadagi silascada uucami oidacagi oidigi daama Agai callacara vuvaquimu. ²³ Masilascada soimaasi gantaatamituldiadagi amo ali quiiyara iimivurai siblaacoga amai ali quiiyara. Sallicala anganaagidi sai maiquiaa naatocai iimia Agai aapimá vllsi aali quiiquidara ajudidíu sidivimu aaná ismaacada viaa amo sallicami.

²⁴ Tomali amo mamaatardami maivaamioma maata silmaata gamamaatatuldiadami dai tomali amo pioñi maivaamioma gataanai silsi gataanai gataanadami. ²⁵ Isoimaasi taatamadagi amamaatatuldiadami amamaatardamigada lara soimaa taatamaíña. Dai issoimaasi taatamadagi gataanadamiga apioñigada soimaasi taatamaíña lara cascada aapimá soimaasi taatadamu lara aran duucái aaná. Loodami Diaavora giñaagaiña dai vaamioma galnaasi ñiooqui ganaagidamu Agai aapimá giñmamaatardamiga.

²⁶ Damos maitavar lbiada loodami ismaacada soimaasi ganduíña aliadagi. Calla maata Diuusi vllsi istumaasi iduñia aliada Agai aapimá ganvui dai Diuusi maasiuldamu vllsi gomaasi silascada nidadagi Agai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. ²⁷ Vllsi ismaacada ganaagidi aaná lagi daraajatai aatama aagidavurai aapimá loodami vllsi aipacoga oidacami. ²⁸ Maitavar lbiada Agai ismaacada mumueeyi gatuucuga damos maitistutuidi ismuaagi gaibadaga. Baiyomavar lbiada Diuusi ismaacada istutuidi isootosagi gaibadaga lamadu gatuucuga mllca siaaco oidaga lDiaavora.

²⁹⁻³¹ Calla maata aapimá isgagaagarai gooca ujuurugi amo sintavucada damos Diuusi vllscara nuacadacana. Loodami maitistutuidi ismuaagi tomali amo urugi maimaacacai oigaragai Diuusi. Dai Diuusi vaamioma gannuacada aapimá sil ujuurugi cascada maitavar duduaadicuda Diuusi gannuacada Agai. Diuusi maata vllscatai asta silajquidu lamadutai cuucupada.

³² Vllscatai ismaacada ganmaasiuldagi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aaná lara aagamu giñooga vuitapi ismaacada tvaagiara daja isAgai argiñmaamara. ³³ Dai ismaacada giñstocadagi oodami vuitapi aaná aagamu Diuusi gárooga vuitapi ismaacada tvaagiara daja sai Agai maitargiñmaamara.

³⁴ Maitavur povnpliada aapiml ansai aanal divia sai sioma oidacana vllsi oodami maitavur vaavoi baiyoma divia aanal vai oidacana cocodi. Ismaacldl maitiivaavoitudai cocoadamu lgal ismaacldl giivaavoitudai. ³⁵ Isamo clali giivaavoitudagi maradl vuidlrl caatcamu. Dai isamo ooqui giivaavoitudagi ooqui maradl vuidlrl caatcamu. Dai isamo ooqui giivaavoitudagi caasldldl vuidlrl caatcamu. ³⁶ Dai poduucal aipaco glnvurui vllatcamu loodami lgi gnaadunuml.

³⁷ Tomasioora siora maitiivaavoituda lliadagi baamucaj dldl maimaaquimu aanal oigaragai isrgiimamaatardamicagi dai tomasioora siora maitiivaavoituda lliadagi baacoicaj maamaradl maitipliditai isgiivaavoitudagi oogadl maimaaquimu aanal oigaragai isrgiimamaatardamicagi. ³⁸ Dai siora maibaiglducagi isoimaa taatagi dai asta muquiagi lmo curusiaba giivaavoitudaitai maimaaquimu aanal oigaragai islgi isrgiimamaatardamicagi. ³⁹ Dai siora giivaavoitudadagi vai cascldl loodami muaagi lgal Diuusi lmadu oidacamu tomastuigaco dmos siora duaadicudagi mlsmuuagi dai cascldl pocaitiadagi sai maitiivaavoitudai lgal gia maiimimu Diuusi lmadu tlvagiamu.

⁴⁰ Dai siora ligiditai gnlcalcagi aapiml lgal ligiditai giical aanal lrl dai siora ligiditai giical aanal lgal ligiditai cal gurooga ismaacldl giiootoi. ⁴¹ Dai siora ligiditai cal lmo Diuusi niioquituldiadamigadl Diuusi ootosadlcatl lgal, lgal ismaacldl ligiditai cal Diuusi maaquimu lmo istumaasi lpan duucal glniioquituldiadamiga. Dai siora ligiditai cal lmoco ismaacldl siaa duutudai Diuusi, siaa duutudaitai lgal Diuusi, Diuusi maaquimu lmo istumaasi clagaducami poduucal isduucal maa lgal ismaacldl siaa duutudai Diuusi. ⁴² Dai tomasioora siora baiglliaracldl vasidagi lmo avlsl suudagi lmoco ismaacldl giivaavoitudai, giilligiditai cal lgal sllicldl Diuusi maaquimu lgal lmo istumaasi clagaducami, tomasi mosvasidagi lmo avlsl suudagi —gltatldai lSuusi.

11

¹ Dai aidlsl naatocaj garmaamatltuli lSuusi aatlmml mamatardamigadl iji abiaadlrl dai aagida ragaj Diuusi niioquidl vllsl aipaco sicolil oidacami.

² lVuaana ismaacldl vrapconaitadaj loodami lgal aqui Jordaniarl maisacariarl daacatadaj dai mal vllsl istumaasi ivuaadatadaj lSuusi. Amaasi ootoi gooca gmaamaatardamiga siaaco daacatadaj lSuusi ³ sai tlacacana sabaj lgal sllicldl lrlCristo ismaacldl viaacatadaj isdiviagi sabaj glaagaj isnlrlracagi lmai.

⁴ Taidl lSuusi aa noragi daidl itatldaj:

—Mllcavur aagida lVuaana vllsl mlstuma nldi dai cal. ⁵ Dai aagidavuraj isducataj ismaacldl mainlplaitadaj casi istutuidi isnlraadagi dai ismaacldl maiajioopaitadaj caajioopaj, dai ismaacldl viaacatadaj gocoocodagaj ismaacldl duvaldi gatuuucuga duduaadl, dai ismaacldl maitlcaidacatadaj catlcaidaga, dai coidadl duduaacarl dai soituutuigami vllsl gmamaatltuldi isducataj clagacarl glnvucal. ⁶ Baiglliadamu siora apiagiivaavoitudadagi —tatldaj lSuusi.

⁷ Dai aidlsl caji lgal ismaacldl ootoi lVuaana taidl lSuusi glaagacaj aagidi loodami aagitaj lVuaana dai potatldaj lgal loodami:

—Aapiml iji mll oidigana siaaco daacatadaj lVuaana. Aapiml maatlcatadaj sai lgal maitlrlmoco ismaacldl aagaj lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. ⁸ Aapiml iji mllca siaaco daacatadaj lVuaana. Aapiml maatlcatadaj sai lgal maitlrlmoco ismaacldl claga dadapacami yuucustaj. Aapiml claga maatl sai ismaacldl claga dadapacami yuucustaj clclagaducami quiquiarl oidaga glglr raj baabaquidlrl. ⁹ Aapiml iji mll oidigana nldi llditaj lmo Diuusi niioquituldiadamigadl dai sllicldl anglnaagidi sai Vuaana aa duiñdadl vaamioma namlga sil aa duiñdadl vllsl lgal Diuusi niioquituldiadamigadl. ¹⁰ Diuusi niioquidlrl pocaiti aagitaj lVuaana:

Ootosamu aanλ λmo ootosicami aapi Cristo gλbaitλqui vai λgai aagidana λoodami sai divia agai aapi daidλ λoodami λma duucaλ gλntλtλgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu.

Ascaiti Diuusi. ¹¹ Sλλlicλdλ angλnaagidi sai vλλsi oodami saagidaiñdλrλ λVuaana ismaacλdλ varaconaitadai λoodami viaa goaa duiñdagai ismaacλdλ vaamioma namλga sitomasmaascλdλ oodami aa duiñdadλ, dλmos vaamioma baigλnλlidi λgai ismaacλdλ giñnλlidi dai giñvaavoitudai siλVuaana.

¹² Aidλsi divia λVuaana ismaacλdλ varacoι λoodami abiaadλrλ λoodami gλnaajagλi vaavoituda λlidityai gocλλgaducλdλ ñiooqui isducatai Diuusi soicλi oodami sai cλλga gλntλtλgitocana. ¹³ Aidλsi maiquia divia λVuaana Mosesacarλ λλmadu λgaλ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ aagidi garλλqui aaduñicarλ dai ooja liivruλrλ isducatai Diuusi divia agaitadai dai gatλaanλda agaitadai tami oidigi daama λmo imidagai. ¹⁴ Dai isaarimλ vaavoitudagi istumaasi gλnaagidi aanλ aidλ gia maatλmu aarimλ isλrvaavoι isλVuaana λrλga divia iñsaanλ dai gaaagidimi ansai aanλ gooquiλrioma divia iñagaitadai. λgai idui λaa duiñdagai ismaacλdλ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ aagidi λquioma Eliiasicarλ isiduñia agaitadai. ¹⁵ Cλλgavλr gλntλgito calca aarimλ istumaasi gλnaagidi aanλ.

¹⁶ Sivi gλnaagidamu aanλ istumaasi λpan ducami λoodami sividadλ. λgai λpan ducami λaali ismaacλdλ plaasrλ gatλtλvλiña dai iñioquidiña glaaduñi daidλ itλtλdaiña: ¹⁷ “Iiva aatλmλ muusicocλdλ mλtai maitatuutudai. Susuañi aatλmλ mλtai aarimλ maisoigλnλli”, astλtλdaiña. ¹⁸ Diviacai Vuaana λgai ismaacλdλ varaconai λoodami dai λgai aliλ duudatai gayunanduiña dai tomali λmo imidagai maitayλλdana istumaasi navamudaga. Mai aarimλ pocaitiña sai λgai viaa λmo Diaavora tλaañicarudλ. ¹⁹ Dai diviacai aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami dai maiduudatai gayunandui dai gayiλλyi mai pocaiti aarimλ giñparunaitai ansaidλ λrtuu naacλdami dai iitλracami tomasi tomali λmo imidagai mainavamucurui aanλ, dai ansaidλ λraduuñdλ tumiñsi vuudami dai aa soimaasi ivuaadami. Vλλscλrλ maimaatλ nλidi aarimλ isducatai Diuusi garsoi Vuaana λλmadu aanλ sai maatλna aatλmλ istumaasi glaagai tλsiduñiagi —tλtλdai λSuusi.

²⁰ Amaasi λSuusi glaagacai aagidi λoodami siλλ soimaasi ivuaadana Corasiñiλrλ oidacami dai Betasaidλrλ oidacami dai siλλ soimaa taata agai λgai. λsuusi ivuaadana mui naana maasi gagarducami Corasiñiλrλ dai Betasaidλrλ tai vλλscλrλ maiλma duucaλ gλntλtλgito dai apiasoimaasi ivueeyi ami oidacami cascλdλ λSuusi bagaimi daidλ itλtλdai:

²¹ —Soogigi aarimλ Corasiñiλrλ oidacami dai Betasaidλrλ oidacami siλλ soimaa taatamu aarimλ. λoodami ismaacλdλ Tiioλrλ dai Sidooniλrλ oidacatadai maitλrjudidíu dai maivaavoitudai Diuusi. Istλλgimudai λgai istumaasi gagarducami mλsmaasi tλ aarimλ λgai gia λma duucaλ gλntλtλgitomudai dai camaisoimaasi ivuaadamudai dai gλnaadamudai yuucusi tutuucucami dai gλncocomaiivadamudai mataicλdλ dai poduucai tλλgidamudai aa oodami iscaλma duucaλ gλntλtλgito dai camaisoimassi ivuaada agai. ²² Dλmos siλλscλdλ Diuusi nλidagi ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami vaamioma soimaasi gλntaatatuldamu λgai aarimλ siλTiioλrλ dai Sidooniλrλ oidacami. ²³ Dai aarimλ judidíu Capernauumλrλ oidacami povai anλlidi mλsai iimia agai Diuusi λλmadu baiyoma mλiimia agai Diaavora λλmadu. λoodami ismaacλdλ Sodoomλrλ oidaga maitλrjudidíu dai maivaavoitudai Diuusi dλmos isλgai tλλgimudai istumaasi gagarducami mλsmaasi tλ aarimλ aidλ gia Diuusi maiugititudamudai Sodoomλrλ oidacami quiaa oidacamudai oodami Sodoomλrλ. ²⁴ Dλmos siλλscλdλ Diuusi nλidagi ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami vaamioma soimaasi gλntaatatuldamu λgai aarimλ siλSodoomλrλ oidacami —tλtλdai λSuusi.

²⁵ Amaasi λSuusi potλtλdai Diuusi glooga:

—Giñooca aanλ gia sλλlicλdλ siaa gλduutudai aapi arλrbaitλcλaacami tλvaagilrλ dai oidigi daama. Aapi arλtmaimaatλtuli idi maasi ismaacλdλ poλlidi isλrsastudugami, aapi

maatatuli mosaca agai ismaacada maatia alidi gamamaatatuldaraga. ²⁶ Calagaduava giñooa poduucai ipali aapi dai poduucai idui —tatadai ASuusi glooga.

²⁷ Dai apiamamaatatuldi ASuusi loodami dai potatadai:

—Giñooa giñmaa vallasacatai. Aana arDiusi marada dai tomali amaadutai maicalaga giñmaat mosaca giñooa dai tomali amaadutai maicalaga maata giñooa mosaca aana ismaacada armarada agai. Dai vallasacala oidaga aa ismaacada maata giñooa mosaca agai ismaacada aana ipalidi sai maatana. ²⁸⁻²⁹ Vallasacatai aapima ismaacada caojogi agiditai mamaatatuldaragada ismaacada gamamaatatuldi quiquiupirala, aapima maitaniibastacan tadaga ganiibadaga gomaasicada, giñvaavoitudavurai dai giñdagito nai aana gnmamaatatuldiadagi dai lagiadavurai istumaasi gnmamaatatuldiada aana. Aana maiiojodai giñmamaatar damiga dai maigalducada giñalidi aana dai ganiibastacan taadacamu aapima. ³⁰ Maisijaiga isalagiada aapima giñmamaatatuldaraga —tatadai ASuusi.

12

¹ Amo imidagai ibastaragai tasara asicami saagida imitadai ASuusi tatai aatama mamaatar damigada vaiñcumaimi taligi muurada dai gnrnoonovicada calivaimi aatama dai cuumimi. ² Vai amoco lfariseo talagacai gomaasi potatadai agai ASuusi:

—Dañi gamamaatar damiga ivueeyi aa duiñdagai ismaacada maitiipu oigaragai isivuaadagi ibastaragai tasara —tatadai lfariseo.

³ Damos ASuusi potatadai:

—Canlidi aapima loojai siaaco aagai ismaasi idui Davicaru amo imidagai aidasi agai amadu aadunida biuugicoi. ⁴ Vaa agai lquiiyala siaaco siaa duutudaiña grrallqui aadunicar Diusi dai uu praana daasdarada Diusi ismaacada lagi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi lagi poduucai viituli Moseesacaru cascada. Tai vallasacala vui Davicaru dai uu dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁵ Silra canlidi aapima oojai siaaco oojisi Moseesacaru slllicamigada saida lrapaali agala quiuupaigadala judidiu aata vaaadana ibastaragai tasara dai gomaasi maitarsoimaascami. ⁶ Damos aana anganaagidi sai aana cadivia dai vaamioma glaagai aana sildudunucami agala quiuupirala. ⁷ Aapima maimaata cal istaiya alidi idi ñiooqui Diusi ñiooquidala ismaacada pocaiti: “Aana ipalidi isaapima soigalladiadagi aacada maisiu mosacaasi giñdadaadiadagi naana maasi istumaasi dai coodadagi tutuuru dai sisiivatu dai giñdadasdiadagi”, ascaiti Diusi. Ismaat calcamudai aapima gomaasi aidala gia maigalpirala vuupadamudai giñmamaatar damiga. Goovai maitivueeyi tomali amo istumaasi soimaascami. ⁸ Aana viaa amo slllicaami cascada viaa aana slllicami isaagagi istumaasi araduñiagi ibastaragai tasara —tatadai ASuusi.

⁹ Amaasi ii ASuusi abiaadala dai vaa agala quiuupaigadala judidiu. ¹⁰ Vai ami calaacatadai amo calli ismaacada gaquisapicatadai amo novida, vaida lfariseo gaagaitadai istuucada galpirala vaaajagi ASuusi dai tlcacai dai potatadai:

—¿Oidagasi oigaragai isduaaidagi amo coocoda ibastaragai tasara cho sio?— tatadai lfariseo.

¹¹ Taida ASuusi aa noragi dai potatadai:

—¿Maacada aapima maiotoma vañigidana gansoiga cañiiru issibacai dalarala galsiagi agai tomasi aribastaragai tasara? ¹² Dai amo oodami vaamioma namaga isamo cañiiru. Poduucai tudu oidaga oigaragai isivuaadagi amo istumaasi calgaducami ibastaragai tasara —tatadai ASuusi.

¹³ Amaasi potatadai ASuusi acalli:

—Giñuuliñdañi ganovi —atadai.

Dai mosuuliñi agai ganovi tai cacalaga duaadicami vii lran duucal agamai novida.

¹⁴ Amaasi vuvaaja lfariseo abiaadala daida icaiti:

—Isducatai iduuñimu aatama dai muaamu goSuusi —ascaiti.

¹⁵ Dai aidasi maí ASuusi gomaasi, ii abiaadara tai mui oodami oí. Taidl ASuusi duduaadi vlassi lcoococoidadl. ¹⁶ Dai aagidi lagi loodami sai maiaagaiña sioora lagi. ¹⁷ Aidasi aradi gomaasi aidl aradi ismaacada ooja Isaia sai pocaiti Diuusi:

¹⁸ Idi argiñpioñiga ismaacada lco vuusaitu aanl.

Dai alia oigaldi aanl goovai dai baigiñalidi goocada.

Giñlbadaga imia lagi goovai lamadu.

Dai goovai aagida lagi loodami ismaacada maitarjudidíu sai Diuusi oigaldi lsoimaasi ivuaadami.

¹⁹ Dai goovai maicocoaada lagi oodami dai maiañacada lagi caayana.

²⁰ Dai duduaaidiada lagi lcoococoidadl dai calgacara vuvaida lagi lsoimaasi ivuaadami.

Dai amo imidagai goovai taiyara daituda lagi ADiaavora siaaco tomastuigaco malcana.

²¹ Dai lagi ismaacada maitarjudidíu vaavoituda lagi istumaasi aagai giñpioñiga dai poduucal tomastuigaco Diuusi lamadu daraaja lagi.

Ascaiti Diuusi, asduu ooja Isaia.

²² Amaasi matai vaidacal amo calli mainlaadami dai muudugami malca siaaco daacatadai ASuusi. Calli viaacatadai amo Diaavora tlaañicarudl taidl ASuusi duaadi amuudu tai lagi istui isñiooquiagi. ²³ Taidl loodami maital isducatai gantatlagituagi talgacal gomaasi, daidl icaiti:

—Davicularu cajiudadl lienl goovai ismaacada catlvarpi aradi isnanara aatama, ismaacada Diuusi daasa lagi saidl arraicana aran duucal graduuñi Davicularu arraicatadai —ascaiti loodami.

²⁴ Damos aidasi lfariseo cal gomaasi pocaiti:

—Idi calli vuvaidi Diaavora tlaañicarudl Diaavora guvucadadacada —ascaiti lfariseo.

²⁵ Damos ASuusi maatacatadai istumaasi gantatlagitoitadai lagi dai potladai:

—Isadudunucami mosaipaco gancocoadagi camaitistutuidi isapiagatlaanladagi, isaipaco gancocoadagi maracara oidacami ugitimu loodami dai baabaquidl suuligimu. Dai isaipaco gancocoadagi amo adunuma vlassi ugitimu lagi. ²⁶ Poduucal aral isADiaavora lagi vuvaidagi Diaavora tlaañicarudl poduucal isduucal icaiti aapiml lagi poduucal lagi gancocodagi otoma camaitatlaanladan tada lagi. ²⁷ Aapiml pocaiti ansai aanl vuvaidi Diaavora tlaañicarudl Diaavora guvucadadacada. Silrvaavoicamudai isDiaavora guvucadadacada vuvaidi aanl Diaavora tlaañicarudl aidl gia aapiml gnaaduñi vuvaidi Diaavora tlaañicarudl Diaavora guvucadadacada aral. Lagi lagi gnaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvucadadacada vuvaidi Diaavora tlaañicarudl aanl lamadu lagi. ²⁸ Baiyoma Diuusi lbadl guvucadadacada vuvaidi aanl Diaavora tlaañicarudl dai poduucal cal maata aapiml iscaayal istuigaco Diuusi soicada lagi oodami sai calgacara oidacana.

²⁹ Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isADiaavora cascada istui isvuvaidagi Diaavora tlaañicarudl oodamiaindara.

³⁰ Sioora maitiñvaavoitudadagi lagi giñvuidara valla, sioora maitiñoña aagiadagi loodami isducatai calgacara vuvaija lagi, lagi sobicil sai maivaavoitudana dai maicalgacara vuvacana.

³¹ Cascada aanl anganaagidi sai vlassi istumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi loodami gloigaldi dai vlassi istumaasi galnaasi ismaacada aagadagi oodami gloigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi lbadl vui lagi gia maiviaa gloigaldaraga. ³² Dai tomasioora ismaacada giñvui ñioocadagi aanl ismaacada viaa amo sallicami lagi gloigaldi damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi lbadl vui lagi gia maiviaa gloigaldaraga tomali amo imidagai.

³³ Ispollidi aapimla ansai aanla ivueeyi Diaavora aa duiñdada mosavlar gantlagito nlijada aapimla istumaasi ivueeyi aanla dai poduucai maatamu aapimla sai istumaasi ivueeyi aanla arDiuusi aa duiñdada maisiu lDiaavora aa duiñdada. Poduucai isduucai lmo uusi cllagaducami cllagaducami iibiatai dai lmo uusi maicllagaducami maicllagaducami iibiatai. Vllasi uusi cllaga gamaata iibiadara. ³⁴ Aapimla ivuaadana naana maasi soimaascami. Siaadara istuidana aapimla isaagagi lmo istumaasi cllagaducami soimaasi ivuaadatai. Vllasi ismaacada aagai lmo oodami ibladlaiñdara vusacai. ³⁵ Lmo cllali cll tuigacami viaa naana maasi cllcllagaducami glibadagara cascada aagai naana maasi cllcllagaducami. Dai lmo cllali maicll tuigacami viaa naana maasi soimamaascami glibadagara cascada aagaiña lgaai naana maasi soimamaascami. ³⁶⁻³⁷ Dai aanla anganaagidi sai silascada Diuusi nladagi ismaacada lrcllaga ivuaadami dai ismaacada larmaicllaga ivuaadami lgaai soimaa taatatuldamu vllscatai ismaacada galnaasi ñioocai, dai Diuusi maisoimaa taatatuldamu ismaacada cllaga ñioocai —tatadai lSuusi.

³⁸ Amaasi lamoco lfariseo lamadu lamamaatatuldiadami Diuusi sallcamigada potatadai lgaai lSuusi:

—Mamaatatuldiadami naida lrlidi aatama siduñia aapi lmo istumaasi gaducami —tatadai.

³⁹ Taidla lSuusi aa noragi daidla itatadai:

—Loodami maicllaga tuutiacami giñaagidi ansaidla iduuna lmo istumaasi gaducami lgaai vuitapi lamos maitllagimu lgaai lmai istumaasi gaducami mosaca listumaasi gaducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi gaamu Ñiñiviamu. ⁴⁰ Dai poduucai isduucai Joonasi lraana daacatai lavatora gaducada vaica tasai dai vaica tucagi poduucai aanla ismaacada viaa lmo sallcamu yaasapicamu vaica tasai dai vaica tucagi. ⁴¹ Dai silascada caaiyagi istuigaco Diuusi naida agadagi oodami sividada ismaacada lrcllaga ivuaadami dai ismaacada larmaicllaga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi sai ismaacada Ñiñiviarla oidacatai lalqui maitargariara vllatcami lamos aapimla gia sallicada gariara vllata, lÑiñiviarla oidacami ama duucai gantlagito dai camaisoimaasi ivuaada lgaai aidasi Joonasi aagidi Diuusi ñiooquida cascada. Dai tami daja aanla sivi dai vaamioma lrtlaanadami aanla siJoonasi dai aapimla maitiñllagiditai cal. ⁴² Dai silascada caaiyagi istuigaco Diuusi naida agadagi oodami sividada ismaacada lrcllaga ivuaadami dai ismaacada larmaicllaga ivuaadami amaasi aagamu Diuusi islooqui llquida ismaacada lrbaitlcaamicatadai mlla Siipara cllaga gtagito lgaai mllcasdara divia dai calca lgaai istumaasi aagai lSalomoñi ismaacada lralmo tlaanadami saitudugami. Dai tami daja aanla sivi dai vaamioma lrtlaanadami aanla silSalomoñi mai aapimla maitiñllagiditai cal —tatadai lSuusi.

⁴³⁻⁴⁵ Loodami sividada soimaasi ivuaadami lralpan ducami lmo cllali ismaacada ibladara daja lmo Diaavora tlaañicarudla. Silascada lDiaavora tlaañicarudla vuusiagi lclllaiñdara oidigana aimlraiña dai gaagaiña siaaco glibastagi dai silascada maitllagia lgaai siaaco ponla llididña: “Lramu animiagi giñquiyamu iñsiaadara vuusai”, asallididña. Dai silascada lramu ami divia lgaai dai tatlalgaiña lclllali lran duucai lmo quii siaaco maitiipu oidacami dai cllaga voisiqicami dai cllaga baiduñisicami. Dai amaasi lgaai aimlraiña dai vuarapaiña lpara cuvaracami Diaavora tatlalñicarudla, ismaacada lraamioma soimaascami silgai. Dai lgaai lamadu vllasi lgaai varacaiña ami cllaliara dai ami oidacana dai poduucai vaamioma soigla vuaadana lgaai isvaaslquioma. Poduucai lralduñimu lpara idi oodamicada sividada soimaasi ivuaadami, lgaai maitiñllagiditai cal cascada —tatadai lSuusi.

⁴⁶ Daidl ΔSuusi quiaa ñiooquiditadai loodami aidlasi ami dada ΔSuusi daldl Δlmadu susuuculidl. Damos quidigana guucacatadai l'gai dai nlida l'liditadai ΔSuusi. ⁴⁷ Tai amoco aagidi ΔSuusi dai potatl'dai:

—Gadaada Δlmadu gΔsusuuculi quidigaiñdl'ra guuca dai glaatagida l'idi —tatl'dai.

⁴⁸ Taidl ΔSuusi aa noragi dai potatl'dai:

—Vlascatai cl'lgac'ra vuvac'li giñvaavoitudaitai tomasi l'rgiñdaada dai giñsusuuculi —tatl'dai ΔSuusi.

⁴⁹ Amaasi g'rvui n'nlava ΔSuusi aat'la mamaat'rdamigadl daidl itatl'dai loodami:

—Idi l'rl' l'rgiñaduñi. ⁵⁰ Tomasioora sioora ivuaadagi istumaasi ipl'idi g'rooga ismaac'ldl l'naag'ra daja l'gai l'rl' l'rgiñaduñi —tatl'dai ΔSuusi.

13

¹ L'gai vaa tas'ra ii l'gai ami quiiyaiñdl'ra dai m'la g'la suudagi ugidiana daiva. ² Tai mui oodami g'nl'p'agi ami siaaco daacatadai ΔSuusi. Taidl ΔSuusi l'mo vaarcu l'raana vaa dai ami daiva. Tai vl'asi loodami anaasi g'la suudagi ugidiana vii. ³ Tai naana maasi istumaasi mamaat'ltuli ΔSuusi cuentoc'ldl dai potatl'dai:

—L'mo l'sadami g'alsimu ⁴ dai g'alsaimi l'gai tai chil'qui t'ligi voiyl'ra suuli tai dada ujuurugi dai uu. ⁵ Tai aa t'ligi ojoodai saagida suuli siaaco maitiipucataidai g'lp'i d'v'larai. Tai otoma vuvaja l't'ligi maituucavi d'v'laracatadai l'd'v'larai casc'ldl. ⁶ Tai mosvuusai tasai tai gaquisa maitatacatadai l'gai casc'ldl. ⁷ Aa t'ligi vasoi saagida suuli taidl l'vasoi maidagito isg'aliagi. ⁸ Tai aa t'ligi cl'lgaducami d'v'lar'ra suuli dai g'la dai cl'lg'a iibaji asta l'mo sientu litro vuvaja ali l'mo litroiñdl'ra. Dai aa vaicobai litro vuvaja l'mo litroiñdl'ra. Dai aa asta l'mo coobai dan baivustaama litro vuvaja l'mo litroiñdl'ra. ⁹ Cl'lgav'ar g'ant'agito calca aapim' istumaasi g'naagidi aan' —tatl'dai ΔSuusi.

¹⁰ Amaasi aat'la mamaat'rdamigadl ΔSuusi miaad'ra guuquiva dai t'cacai daidl itatl'dai:

—¿Tuip'asi ñiooquidi gooodami cuentoc'ldl? —tatl'dai aat'la mamaat'rdamigadl.

¹¹ Tai l'gai g'raa noragi dai pov'rtatl'dai:

—Diuusi g'nl'maat'ltudamu aapim' m'lstumaasi maimaat' isducatai ipl'idi Diuusi issoic'ldagi oodami sai cl'lgac'ra oidacana damos gogaa maiviaa oigaragai ismatiagi. ¹² Sioora b'lj'li giññiooqui dai giñ'lagidi l'gai vaamioma maat'ltudamu aan', dai sioora maib'lj'li giññiooqui dai maitiñ'lagidi tomasi pal'lp'i maat' l'gai aan' vl'asc'ra mait'gitoldamu istumaasi maat' l'gai. ¹³ Casc'ldl g'nl'ñiooquidi aan' cuentoc'ldl. L'gai can'lid'ña istumaasi ivuaadana aan' dai maiti'pl'idi isgiñvaavoitudagi dai cacalcana istumaasi gamamaat'ltuldi aan' dai maiti'pl'idi ismaat' calcagi. ¹⁴ L'gaic'ldl casi l'p'ldui ismaac'ldl ooja Isaf'caru Diuusi ñiooquituldiadamigadl dai pocaiti:

Calcamu aapim' Diuusi ñiooquidl damos tomali l'mo imidagai maimaat' calcamu.

N'lijadamu aapim' istumaasi ivueeyi Diuusi damos maimaat' n'lijadamu.

Ducami iscuupicagi g'nl'vuupuji. Aapim' maiti'pl'idi isvaavoitudagi casc'ldl.

¹⁵ Aapim' vuid'ra v'lt' Diuusi.

Tomali mait'ant'agito cal aapim' Diuusi ñiooquidl.

Main'lijada l'idi aapim' tomali maicalca l'idi tomali mai'lma duuca g'ant'at'agitua l'idi dai camaisoimaasi ivuaadagi isaan' cl'lgac'ra g'nl'vuvaidana.

Astat'ldai Diuusi l'blad' l'Isaf'a sai pot'la.

¹⁶ Damos Diuusi g'nl'maa oigaragai m'asai aapim' giñmamaat'rdamiga gia n'lid'ña naana maasi istumaasi ismaac'ldl ivueeyi aan' dai m'asai calcana istumaasi gamamaat'ltuldi aan' casc'ldl baig'nl'idi aapim'. ¹⁷ S'alic'ldl g'naagidi aan' sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl dai aa oodami cl' tuutiacami nlida l'liditadai istumaasi n'idi aapim' damos main'idi. L'gai calca l'liditadai damos maical.

¹⁸ Calcavurai aapiml istliya iñlidi aanl aagaitai lśadami. ¹⁹ Ismaacldl cal Diuusi ñiooquidl ismaacldl aagai istumaasi Diuusi ipldidi issoiñagi oodami sai cllgacrlg oida-cana dai maimaatl cal lgai vaa lrlgai daidl lrlran ducami ltligi ismaacldl voiyrlg suuli. lDiaavora didivai dai maitlgitoldi Diuusi ñiooquidl. ²⁰ Daidl ltligi ismaacldl ojoodai saagida suuli lran ducami loodami ismaacldl calcana Diuusi ñiooquidl dai cllga baigalaliaracldl llgidiña, ²¹ dlmos maisiguuruacana lgai vaavoidaragadl. Vaavoitudaiña chilalqui tasai dai silascadl parunadagi aa vaavoitudaitai lgai Diuusi ñiooquidl vai cadadagitoi ganvaavoidaraga. ²² Daidl ltligi ismaacldl vaoi saagida suuli lgai lran ducami loodami ismaacldl calcana Diuusi ñiooquidl dai mostlgitocana tumiñsilrlg dai istumaasi lgitto vllsi tasai dai mui aa naana maasilrlg dai poduucal maitivueeyi lgai istumaasi Diuusi ipldidi dai lran ducami ltligi ismaacldl maiiibiatai. ²³ Dlmos ltligi ismaacldl cllga dlvlalrlrlg suuli lgai lrlran ducami loodami ismaacldl maatl cal Diuusi ñiooquidl dai mamaatluldi aa lgai ismaacldl vlatml mamaatarlrl lgai lgai daidl lrlran ducami iibiadl. lmmoco lrlran ducami ltligi ismaacldl cllga iibaji asta lmo sientro litro vuvaja lmo litroaiñdlrlg dai aa lrlran ducami ltligi ismaacldl iibaji vaicobai litro dai aa lrlran ducami ltligi ismaacldl iibaji lmo coobai dan baivustaama litro —gartatlđai lSuusi.

²⁴ Daidl lSuusi glraagidi lmai ñiooqui cuentocldl dai potatlđai:

—Diuusi soicli oodami sai cllga gantatlgitocana. Gomaasi lran ducami aidlsl lmo oodami li tlgi cllgaducami glđvlalrlragarl. ²⁵ Dai gooquiirlg coi lgai lmadu glrlpiooñiga tai tucarl divia lmo saayudl lśacami dai tlgi saagida li lgai vaoi dai lramu nora. ²⁶ Dai aidlsl cagll ltligi dai muuradagai moguucacatadai lvasoi lrlrl. ²⁷ Amaasi iji lrlpiooñigadl dai mll aagidi glaamu dai potatlđai: “Clilodami li aapi tlgi cllgaducami. ¿Siaadrlg vuvaja idi vaoi?” astatlđai. ²⁸ Taidl laamudl itatlđai: “lmmoco giñsaayu li gomaasi”, astatlđai. Amaasi lrlpiooñigadl itatlđai: “¿Iplidiprsl isiimia aatml dai vooronagi lvasoi?” astatlđai lrlpiooñigadl. ²⁹ “Cho”, astatlđai lgai. “lsvoorona aapiml lvasoi vooronan tada aapiml ltligi lrlrl. ³⁰ Baiyomavlrl dagito vai vllsi baigaduuna vlrl amaasi iimi dai lrlrlga voorona lvasoi dai mlida dai gooquiirlg voorona ltligi dai baitua giñtroojogarl”, astatlđai laamudl glrlpiooñiga —atlđai lSuusi.

³¹ Daidl lSuusi glraagidi lmai ñiooqui cuentocldl sai poduucal maatlna loodami isducatai Diuusi ñiooquidl aipacoga imli oidigi daama dai potatlđai:

—Diuusi soicli oodami sai cllga gantatlgitocana. Gomaasi lrlran ducami istumaasi lrlvllueeyi lcaidl lmo uusi ismaacldl lra maasi coravi caidl ismaacldl li lmo oodami glđvlalrlragana. ³² Goovai lraliducldioma uusi caidl oidigi daama ismaacldl glłsai. Vai glglarl dai glglarl mamartai. Dai asta ujuurugi daivli dai ami maamaradrlrl coocosatai —gartatlđai lSuusi.

³³ Daidl lSuusi glraagidi lmai ñiooqui cuentocldl lrlrl sai poduucal maatlna loodami isducatai Diuusi ñiooquidl aipaco imli oidigi daama, dai potatlđai:

—Diuusi soicli oodami sai cllga gantatlgitocana, gomaasi lrlran ducami navaiti ismaacldl vllnagi lmo ooqui vaica muuli tlgi tuicami tai copoda. Vllsi tui saagida ii lnavaiti dai poduucal vllsi aipacoga oidigi daama imli Diuusi ñiooquidl —gartatlđai lSuusi.

³⁴ Vllsi gomaasi aagidi lSuusi loodami cuentocldl dai tomastuigaco mamaatluldiña lSuusi loodami cuentocldl. ³⁵ Aidlsl poduucal ivuaadana lSuusi poduucal lrlđui ismaacldl ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: Ñiooquidamu aanl loodami cuentocldl.

Aagidamu aanλ naanλ maasi istumaasi ismaacλdλ maimaatλ tomali λmo oodami
mosλλgi aanλ.
Ascaiti Diuusi.

³⁶ Amaasi λSuusi diosagi λoodami dai vaa λmo quiiyλrλ tətai ami miaadλrλ guuquiva
aatλmλ mamaatλrdamigadλ daidλ itλtλdai aatλmλ:

—Gλraagidañi aapi istλiya λlidi gocuento λvasoi ismaacλdλ gλλi tλligi saagida —tλtλ-
dai aatλmλ.

³⁷ Amaasi λSuusi povai gλrtλtλdai:

—Aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami λrλpan ducami λgai ismaacλdλ λi λtλligi.

³⁸ Daidλ λdλvλλrai λrλpan ducami λoidigi. Daidλ λtλligi λrλpan ducami λoodami
ismaacλdλ gλndagito sai Diuusi soicλiña iscλga gantλtλgitoca λgai daidλ λvasoi λrλpan
ducami λgai ismaacλdλ iimia agai mλλca siaaco oidaga λDiaavora. ³⁹ Daidλ giñsaayu
ismaacλdλ λi λvasoi λrλpan ducami λDiaavora. λyoovaragai λrλpan ducami siλλs-
cadλ ugitiagi oidigi. Dai λripiooñi ismaacλdλ voopei λtλligi λrλpan ducami Diuusi
tλtλaañicarudλ. ⁴⁰ Poduucai isduucai λvasoi gλvoopei dai gλmλmλji poduucai λrλ
λrλduñia agai siλλscadλ ugitiagi oidigi. ⁴¹ Aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami ootosamu
giñtλtλaañicarλ siλλpaidamu λgai vλλsi soimaasi ivuaadami dai vλλscatai ismaacλdλ
soimaasi iduiñituldi aa vai λcovai vuvaidana λgai sai camaiλλmadu daraajana λgai
ismaacλdλ aanλ soicλi sai cλga gantλtλgitocana. ⁴² Dai mλλca taiyλrλ siaaco oidaga
λDiaavora ootosamu Diuusi λgai sisuaanλdamu λgai dai aliλ soimaa taatacamu. ⁴³ Amaasi
vλλscatai ismaacλdλ ivueeyi istumaasi Diuusi ipλlidi dadadacλda agai λgai λpan duucai
tasai mλλca siaaco gataañi Diuusi gλrooga. Cλlgavλr gantλgito calca istumaasi
gλnaagidi aanλ dai λgiadavurai.

⁴⁴ λgai ismaacλdλ ipλlidi sai Diuusi soicλiña sai cλga gantλtλgitocana λrλpan ducami
λcλλli ismaacλdλ tλλ tumiñsi yaasapicami λmo dλvλλriλrλ, dai λpramu yaasa anaasi. Dai
baigλλliditai imλi dai gagara vλλsi istumaasi viaacatadai dai gasavλλli λdλvλλrai.

⁴⁵ λgai ismaacλdλ ipλlidi sai Diuusi soicλiña sai cλga gantλtλgitocana λrλpan ducami
λmo riicugami ismaacλdλ gaagaimi soora viaa aali ojoodai namλacami. ⁴⁶ Dai aidλsi tλλ
λmoco ismaacλdλ viaacatadai λmo odai vaamioma namλacami sivλλsi λgaa ii λgai dai
gagaara vλλsi gλvustuidaga dai gasavλλli λali odai.

⁴⁷ Diuusi soicλi oodami sai cλga gantλtλgitocana dai gomaasi λrλpan ducami λmo
gλλ vatopa vuicarui ismaacλdλ dadaitudai λvatopa vuudami λgλλ suudarλ dai vuuyi
mui naana maasi vatopa. ⁴⁸ Siu duucu suudagi λvatopa vuicarui λvatopa vuudami bλλ
ajioopai gλλ suudagi ugidiana dai ami dadarλi dai λcovai vuvaidi λvatopa cλcλgλgλducλdλ
dai asarλrλ tueeyi dai maigovai suuligai λvatopa maicλcλgλgλducλdλ. ⁴⁹ Poduucai λrλ-
duñia agai ugitaλcai oidigi. Diuusi tλtλaañicarudλ dadimu dai λcovai vuvaidamu λoodami
soimaasi ivuaadami dai λgai ismaacλdλ camaitλrsoimaasi ivuaadami. ⁵⁰ Dai maigovai
suuligamu λsoimaasi ivuaadami taiyλrλ siaaco oidaga λDiaavora sisuaanλdamu λgai dai
soimaa taatacamu —gλrtλtλdai λSuusi.

⁵¹ Amaasi λSuusi gλrtλcakai dai povλrtλtλdai:

—¿Maatλmλs cal aapimλ vλλsi gomaasi? —gλrtλtλdai λSuusi.

Tai aa noragi aatλmλ daidλ itλtλdai:

—λjλ tλaanλdami —tλtλdai aatλmλ.

⁵² Amaasi λSuusi gλraa noragi dai povλrtλtλdai:

—λmoco ismaacλdλ cλλ maatλ istumaasi aagai judidíu sλλlicamigadλrλ dai cλλ
maatλ λrλ ismaacλdλ gamamaatλtuldi aanλ isducatai Diuusi soicλi oodami sai cλga

gʌntʌtʌgitocana ʌgai gia cabai gʌnduuduna isaagidagi aa Diiusi ñiooquidʌ —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

⁵³ Aidʌsi naato gʌraagidi ʌSuusi ʌcuento ii abiaadʌrʌ ⁵⁴ gaamucu siaaco gʌʌ ʌgai. Dai judidíu quiuupaigadʌrʌ gʌaagacai gamamaatʌtuldi ʌgai Diiusi ñiooquidʌ. Taidʌ ʌoodami camaitʌʌ isducatai gʌntʌtʌgituagi daidʌ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ismosʌʌ cʌʌga tʌtʌgitodagi daidʌ ivueeyi goovai istumaasi gʌgʌrducami? ⁵⁵ Idiavʌr ʌuusi ivisumadami maradʌ dai María ʌrdʌʌdʌ. Dai susuuculidʌ ʌrʌcovo, dai Osee, dai Simuñi, dai Uudasi. ⁵⁶ Dai susuuculidʌ ooqui ʌrʌrʌ tami gʌrsaagida oidaga. ¿Siaacoga maí goovai vʌʌsi imaasi? —caiti ʌoodami.

⁵⁷ Alia mui naana maasi maatʌcatadai ʌSuusi cascʌdʌ baacoican tada ʌoodami ʌgai vui. Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—Vʌʌsi oodami cʌʌgacʌrʌ ʌlidiña ʌmo Diiusi ñiooquituldiadamigadʌ mosʌca ʌgi dʌvʌʌragadʌana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñdʌ —tʌtʌdai ʌSuusi.

⁵⁸ Daidʌ ʌSuusi maitidui mui naana maasi gʌgʌrducami ami. ʌoodami maivaavoitu-daiña ʌgai cascʌdʌ.

14

¹ Aidʌ tuigaco ʌEroodʌsi ʌrcaigicatadai Galileerʌ dai maí istumaasi ivuaadatadai ʌSuusi. ² Daidʌ ʌEroodʌsi aagidi ʌgai ismaacʌdʌ ʌmadu daraajatadai dai potʌtʌdai:

—Gooviava ʌrʌvuaana ismaacʌdʌ varaconaitadai ʌoodami dai caduaaca ʌgai coidadʌ saagidaiñdʌrʌ cascʌdʌ viaa ʌgai guvucadagai daidʌ ivueeyi naana maasi gʌgʌrducami —astʌtʌdai ʌEroodʌsi.

³ ʌEroodʌsi ʌlquioma gatʌjaitadai mʌsai bʌʌcaiña ʌvuaana dai maisacarui vuu-rana cadeenacʌdʌ. ʌErodiiasi ʌrduñidʌcatadai. ʌErodiiasi ʌrooñigadʌcatadai ʌPiili ʌEroodʌsi suculidʌ. Dʌmos ʌEroodʌsi ʌsi gʌsuculi ooñigadʌ. ⁴ Taidʌ ʌvuaana itʌtʌdai ʌEroodʌsi:

—Maitavʌagai rʌsʌʌsiadagi gʌsuculi Piili ooñigadʌ —astʌtʌdai ʌvuaana.

⁵ Eroodʌsi aidʌ otoma muua ʌlidadai ʌvuaana dʌmos ʌbʌlidadai ʌgai ʌoodami. ʌoodami vaavoitudai isʌvuaana ʌrʌdiiusi ñiooquituldiadamigadʌ cascʌdʌ. ⁶ Dʌmos tasagadʌrʌ ʌEroodʌsi idui ʌgai ʌmo vagimi dai ʌmo ali tʌji Erodiiasi maradʌ vaa dai gatuudai ʌvapaiddadʌ vuitari vaidʌ ʌEroodʌsi alia oojoide tuudaidadʌ ʌali tʌji. ⁷ Daidʌ itʌtʌdai ʌEroodʌsi ʌali tʌji:

—Maatʌ Diiusi nai gʌmaquiagi rʌstumaasi giñtañiagi —astʌtʌdai.

⁸ Amaasi ii ʌgai siaaco daacatadai ʌdʌʌdʌ taidʌ ʌdʌʌdʌ aagidi istumaasi tañia ʌgai ʌEroodʌsi. Dai ʌramu divia ʌgai daidʌ itʌtʌdai ʌEroodʌsi:

—Giñmaacañi ʌmo aasocoliarʌ moodʌ ʌvuaana ismaacʌdʌ varaconaiña ʌoodami —astʌtʌdai ʌali tʌji.

⁹ Taidʌ ʌraí sʌʌlicʌdʌ soi gʌʌli. Dʌmos caagiditadai ʌgai sai maatʌ Diiusi sai maquia agai ʌgi istumaasi tañia ʌgai. Daidʌ ʌvapaiddadʌ calcatadai ʌrʌrʌ cascʌdʌ. ¹⁰ Amaasi gatʌjai ʌEroodʌsi mʌsai guicutana ʌvuaana cusivodʌ amʌʌ maisacariʌrʌ. ¹¹ Boodʌrʌ ʌmo aasocoliarʌ vuaa dai maa ʌali tʌji, taidʌ ʌali tʌji maa gʌdʌʌ.

¹² Amaasi dada ʌvuaana mamaatʌrdamigadʌ dai mʌʌ bʌi ʌvuaana tuucugadʌ dai bʌʌcai dai yaasa. Dai gooquiʌrʌ iji siaaco daacatadai ʌSuusi dai aagidi istumaasi ʌrʌdui.

¹³ Aidʌsi maí ʌSuusi gomaasi ii abiaadʌrʌ ʌmo vaarcuarʌ ʌmarʌcʌrʌ siaaco maitiipu oidacami. Dʌmos ʌoodami maí isii ʌSuusi, gooquiʌrʌ iji aali quiiquiaiñdʌrʌ. Dʌmos ʌgai dʌvʌʌrari sʌʌli iji. ¹⁴ Dai aidʌsi tʌvai ʌSuusi vaarcuaiñdʌrʌ tʌʌ ʌgai mui oodami dai soigʌʌdan tada ʌgaicʌdʌ, dai duduaadi ʌcoococoidadʌ ismaacʌdʌ vaidaticatadai ʌgai. ¹⁵ Dai aidʌsi casi ʌrurunococatadai miaadʌrʌ guuquiiva aatʌmʌ ʌSuusi mamaatʌrdami-gadʌ daidʌ itʌtʌdai:

—Casiat urui dai tomali amaadutai maioidaga tanai. Ootosaṅi gooodami vai iimlana aali quiiquiamu siaaco miaaga vai gasavldana cuaadagai dai gaugaana —tlatdai aatmla lSuusi.

¹⁶ Taidl lSuusi povartlatdai:

—Maita viaa goovai isiimiagi. Bibidavurai aapiml —gartlatdai lSuusi.

¹⁷ Tlati aatmla itlatdai:

—Mosaca taama paana dai gooca vatopa viaa aatmla —tlatdai aatmla.

¹⁸ Taidl lSuusi povartlatdai:

—Baigovai avlar giṅvuaapida —gartlatdai.

¹⁹ Dai amaasi lḡai aagidi loodami sai vasoi saagida daraivana. Dai amaasi lSuusi vui ltaama paana dai tai nlnlava tlnvaagiamu dai gamamagi dai saasacai ḡarmaa aatmla mamaatardamigadl talsai taacogidana loodami. ²⁰ Dai vllscatai gauu dai tataascovai. Dai gooquirl ḡmpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami saasaquigadl lpaana lḡmadu vatopa. ²¹ Daidl loodami ismaacldl gauu lḡtaama milicatadai, dai lḡovai ooqui dai aali.

²² Taidl lSuusi ḡraagidi aatmla mamaatardamigadl talsai tlltldlana vaarcuḡra dai dḡgavunlana vaasadḡra ḡḡal suudagi lḡrḡga isḡgai dai lḡgai dioosaidimi loodami quiaa. ²³ Dai aidlsi cadioosagi lḡgai ii lmo tuvidacamu dai lḡḡi gamamada ḡgai. Dai aidlsi cadidiaimi lSuusi quiaa lḡḡi daacatadai amllca. ²⁴ Daidl lvaarcu calran llsi imlitadai ḡḡal suudagi. Daidl lvaarcu vuidḡra vustai llnvllli dai tai vapaṅḡḡi suudagi dai mll vaarcuaba astlcl. ²⁵ Dai casiaalimodl lSuusi cayoga ḡraayitadai aatmla mamaatardamigadl mossuudagi daama imlitadai lḡgai. ²⁶ Dai aidlsi tll aatmla issuudagi daama imlitadai lḡgai alil duduaadimu aatmla dai ijiiṅa daidl icaiti:

—Gooviava ḡḡamo suiṅali —caiti aatmla.

²⁷ Dḡmos lSuusi ḡḡṅiooqui dai povartlatdai:

—Maitavḡr vuaam ḡḡliada aanlana. Maitavḡr duduaadicuda —gartlatdai lḡgai.

²⁸ Amaasi lPiiduru ṅiooqui daidl itlatdai:

—Tlaanldami isḡraari ḡiṅtlaaṅiṅi isimia aanl suudagi daama dai mllca ḡlajjagi —tlatdai Piiduru.

²⁹ Taidl lSuusi itlatdai:

—Giimi tudu —tlatdai.

Amaasi tlvai lPiiduru vaarcuaiṅḡḡra dai ḡlaagacai aimḡrai suudagi daama dai mll vuidḡra ajja ḡgai lSuusi. ³⁰ Dai aidlsi tll ḡgai isalil cavami llnvllimi alil duaadimu, dai casuudagi uta vaaquimi dai iṅa daidl itli:

—Tlaanldami calḡacḡra ḡiṅvnuusaida —caiti lḡgai.

³¹ Taidl lSuusi otoma bli novidl daidl itlatdai:

—Slllicldl maicllḡa ḡiṅvaavoitudai aapi. ¿Tuirḡsi maicllḡa ḡiṅvaavoitudai? —tlatdai lḡgai.

³² Aidlsi tlltalsai vaarcuḡra lPiiduru lḡmadu lSuusi otoma ḡllḡpitu llnvllli. ³³ Amaasi aatmla ismaacldl vaarcuḡra daraajatadai ḡḡtootonacldl guuquiva lSuusi vuidḡra daidl itlatdai:

—Slllicldl aapi arḡmaradl Diuusi —tlatdai aatmla.

³⁴ Dai vaasadḡra dḡgavusai aatmla ḡḡal suudagi dai aayi Genesareta dlnvllriḡra. ³⁵ Dai aidlsi maṅ loodami isḡgai lḡSuusi otoma aagidi vllsi ami dlnvllriḡra oidacami. Taidl loodami otoma vuaa vllsi lḡoococoidadl ami siaaco daacatadai lSuusi. ³⁶ Daidl loodami daṅṅimi lSuusi daidl itlatdai:

—ḡḡḡḡitoṅi tlati taata aatmla ḡḡyuucusi tomasi ugidiana ḡḡyuucusi taata aatmla —tlatdai loodami.

Dai vllscatai ismaacldl taata yuucusedl duduaadicami vii.

¹ Amaasi miaadara guuquiva afariseo amadu amamaatatuldadami Diuusi sallyicami-gada siaaco daacata dai asuusi. Agai Jerusaleenaindara dada, daida itatadai:

² —¿Tuisida maitivueeyi gamamaatardamiga istumaasi garviituli garallqui aaduñicarai dai maitarapan duucai vaponai gannoonovi siuu duucu gaugia aagadagi? —tatadai agai.

³ Taida asuusi tacacai daida itatadai:

—¿Tuimasi aapim maiagidi istumaasi ipalidi Diuusi baiyoma agidi aapim istumaasi ganviituli ganllqui aaduñicarai? ⁴ Mospoduucai icaiti Diuusi: “Siaavar duutuada gandlald”, dai pocaiti ara: “Sioora maicalla ganiocadagi glooga sirra gada vui, agai glaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Diuusi. ⁵ Damos aapim pocaitina sai amo oodami istutuidi isitladagi glooga sirra gada: “Maitan istutuidi isgansoinagi tomali istumaasicada vasi istuma viaa ana arDiuusi aa duindada vatar”. ⁶ Dai ispotliya amaadutai mai aapim pocaitina sai camaviva agai issoicadagi glooga sirra gada. Dai poduucai aapim mosgajiaadara vipieeyi istumaasi ipalidi Diuusi ducami isilamo istumaasi maicallgadicami. Dai baiyoma ivueeyi aapim itumaasi ganviituli ganaaduñicarai. ⁷ Aapim aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Sallicaada arvaavo istumaasi aagai Isaacarai Diuusi niioquituldiadamigada ganaagaitai aapim dai agai oja istumaasi agidi Diuusi dai poduucai oja:

⁸ Aapim pocaiti masai ginisia duutudai dai maisiaa ginduutudai.

⁹ Gomaasi gia maitaroini tomali amaadutai vatar.

Aapim maigamamaatatuldi giniooqui baiyoma gamamaatatuldi aapim istumaasi oodami ganviituli.

Ascaiti Diuusi sai oja Isaacarai.

¹⁰ Amaasi asuusi agidi oodami sai miaadara guuquivana daida itatadai:

—Ginacavurai dai cala maata cala: ¹¹ Tomali amo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapaci tagitoidadara cascada cuaadagai maisoimaasi iduñituldi oodami. Baiyoma tagitoidagadaindara vusaci mui naana maasi soimaascami dai poduucai gamaata isilsoimaasi ivuaadami —tatadai asuusi.

¹² Amaasi aatama mamaatardamigada asuusi miaadara guuquiva daida itatadai:

—¿Maatarasi isalia baaco afariseo calca istumaasi aagai aapi? —tatadai aatama.

¹³ Damos agai povartatadai:

—Tomastuma mamaatatuldiaragai istumaasi gamamaatatuldiadagi oodami ismaacada maitarDiuusi mamaatatuldaragada vasi gomaasi ugitimu. ¹⁴ Dagitovurai aapim agai ismaacada gamamaatatuldi gomaasi. Agai aran ducami amoco mainlaadami ismaacada vaidaquia lidi amai mainlaadami, isvaidaquia agai vagoocatai siba dalar suuligian tada agai —gartatadai asuusi.

¹⁵ Amaasi apiiduru itatadai:

—Garaagidaini aapi istliya lidi gocuento —tatadai apiiduru.

¹⁶ Taida asuusi itatadai:

—¿Tomali aapim masmaimata cal? ¹⁷ ¿Maitamasmata aapim sai vasi cuaadagai ismaacada cueeyi oodami gavoocara vapaci dai gooquira vusaci? ¹⁸ Damos istumaasi aagai oodami agai gatagitoidagaindara vusaci, gomaasi agai dai soimaasi iduñituldi oodami. ¹⁹ Gatagitoidagaindara vusaci gosoimaasi tagitoidagai cascada, dai gomuaaragai, dai golmadu voidagai aa ooqui, dai golasidaragai, dai goyaatagidaragai, dai goñiooquidaragai. ²⁰ Vasi gomaasi aristumaasi soimaascami. Damos isamo oodami maivacuanagi gannoonovi poduucai isduucai ivueeyi afariseo siuu duucu gaugia agadagi gomaasi maitarsoimaasi —gartatadai asuusi.

²¹ Daida asuusi ii abiaadara gamu Tiroomu dai Sidooniamu. ²² Tai amo ooqui Cananeeaindara divia siaaco daacata dai asuusi dai iina agai daida itatadai:

—Taanadami, ana anvaavoitudai sai aapi arDavicarai cajiudad ismaacada llqui abiaadara nalaracata dai aatama daida araicamu aapi. Ali taji ginmara sallyicaada

soimaa taataca viaacatai amo Diaavora tlaañicarudl. Soigi glllda dai duuaida —tatldai looqui.

²³ Damos ASuusi maiaa noragi tomali amo ñiooqui. Amaasi aatml ASuusi mamaatrdamigadl dada dai daañimi daidl itatldai:

—Ootosañi idi ooqui moslrgooquiirl aimlraña goovai dai iñacaiña —tatldai aatml.

²⁴ Amaasi ASuusi itatldai looqui:

—Diuusi giñootoi ansai aagidana aanl agai ñiooquidl moslca judidfu. Agai lrlpan ducami cañiiru sibal iimiadl —tatldai ASuusi.

²⁵ Taidl looqui miaadlrl clquiva dai gtootonacldl clquiva ASuusi vuidlrl daidl itatldai:

—Tlaanldami giñsoiñañi —tatldai agai.

²⁶ Taidl ASuusi itatldai:

—Maitavlrl cllagai islasiadagi oodami gamaamara tasclidl dai oidiadagi googosi —tatldai agai.

²⁷ Taidl looqui itatldai:

—Vaavuava isljudidfu googosi glraagai damos vllscarl agoogosi cuadana vllsi istumaasi glslai meesagadlaiñdlrl sosiaacami, cascldl tomasi maitarljudidfu aanl giñsoiñañi aapi sivi —tatldai looqui.

²⁸ Amaasi ASuusi itatldai:

—Aapi ooqui alil clлга vaavoitudai, cascldl lrlduuñia agai istumaasi iplidi aapi —tatldai.

Dai aidl todian duucal looqui maradl dueeyi.

²⁹ Taidl ASuusi ii abiaadlrl dai ugidiana daivusai agll suudagi dai amo giidian talsai dai ami daiva. ³⁰ Tai ami aayi mui oodami dai vaidaticatadai chuchuecogami dai momochugami dai mainlnlaadami dai mumuudugami dai mui naana maasi coocoidadl. Daidl ASuusi lcasodl abaana tuua lcoococoidadl tai agai duduaadi. ³¹ Dai poduucal loodami maitll istumaasi gantlatgituagi tllgacal islmumuudu ñioocai dai duduaadlcal amomosiucldl lrlrl, dai ajioopaitai lchuchuecocldl, dai nlnlaavacal mainlnlaadami. Daidl loodami glnaagacal siaa duutudai glrDiuusiga.

³² Amaasi ASuusi glrvai aatml mamaatrdamigadl agai daidl lrlrtatldai:

—Soigiñlidi aanl idi oodamicldl caaayi vaica tasai istami giñllmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. Dai maiootosa iñlidi aanl sai noonoigana goovai maitaugacal, susuiquituan tada goovai voiyamu —glrtatldai ASuusi.

³³ Tltai aatml mamaatrdamigadl itatldai ASuusi:

—Ducatai tllgimu aatml cuadagai mosllqui oodami vlltarl, dai tami maioidaga tomali amo oodami —tatldai aatml.

³⁴ Taidl ASuusi povlrlrtatldai:

—Mlllqui paana viaa aapiml —glrtatldai.

Tltai aatml itatldai:

—Cucaracami paana dai chilllqui vatopa —tatldai aatml.

³⁵ Tai amaasi ASuusi aagidi loodami sai dlvlrlrapi daraivana. ³⁶ Dai agai vui lcuvaracami paana dai lrvatopa dai gamamagi dai gooquiirl saasarai dai glrmaa aatml mamaatrdamigadl agai tltai aatml taacogi loodami. ³⁷ Tai vllscaitai gauu dai tatascovai. Dai gooquiirl lmpagi cuvaracami aasarai ismaacldl baivito. ³⁸ Daidl loodami ismaacldl gauu lrlmaacova miilicatadai, dai lcvovai ooqui dai aali. ³⁹ Dai gooquiirl ASuusi dioosagi loodami dai vaarcuirl vaa dai iji aatml gamu Magadaalamu.

¹ Taidl a fariseo amadu asaduseo mall naidamu asuusi mosnlijada aliditai astuma duuna asuusi gaagaitadai agai isducatai gariara vuaajagi dai aagidi saidl iduuna amo istumaasi gducami Diuusi guvucadadacada. ² Tai agai aa noragi daidl itatadai:

—Sillscadl urunoco vllagicagi icomai aapiml icaitiña sai cllgaduca agai tasai. ³ Dai sillscadl quiaamoco vllagicagi icomai aapiml icaitiña sai maicllgaduca agai tasai. Aapiml aagaiña amo istumaasi dai amamaasi ivuaadana. Cllga maatl nldi aapiml oidigi sillscadl duuduquia aagadagi dai sillscadl maiduuduquia agadagi dmos maimaatl nldi aapiml istumaasi arlvueeyi sivi oidigi daama. ⁴ Aapiml sivi oidacami arsoimaasi ivuaadami dai maivaavoitudadami dai giñtaanl aapiml isiduiña aanl amo istumaasi gducami dai poduucal nlijada lldi aapiml sabai aanl arlCristo ismaacada nlnra aapiml dmos maitllgimu aapiml amai istumaasi gducami moslcaasi listumaasi gducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi gamu Niñiviamu —tatadai asuusi.

Dai anaasi viaa agai dai ii.

⁵ Dai aidlsi aatml asuusi mamaatardamigada vaasmocoradlra dlavusai tlgito ismaiuvucaticatadai paana. ⁶ Amaasi asuusi povartatadai:

—Gofariseo navaitigada dai gosaduseo navaitigada maicllgadu —gartatadai.

⁷ Tltai aatml garaagacai aipaco garaatagidimi daidl icaiti:

—Maivuucati aatml paana cascada pocaiti goovai —caiti aatml.

⁸ Taidl asuusi mai istumaasi aagaitadai aatml dai povartatadai:

—¿Tuimasi pocaiti masai maivuucati paana? Sallicada maicllga vaavoitudai aapiml.

⁹ ¿Maitamasquiaa maatl nldi tomali maitlgito aapiml aidñsi bibi aanl ltaama mil oodami taama paanacada mlallqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹⁰ ¿Tomali maitamstlgito aapiml aidñsi bibi aanl amaacova mil oodami cuvaracami paanacada mlallqui aasarai ampagi saasaquigada? ¹¹ ¿Ducatai maitantlgito cal aapiml aidlsi gnaagidi aanl masai glnnuucadacana a fariseo navaitigada dai asaduseo navaitigada aanl maiaagaitadai paana? —gartatadai asuusi.

¹² Amaasi gia maatl cal aatml isasuusi maiaagaitadai navaiti paana vlltarl baiyoma aagaitadai agai amamaatatludaragada a fariseo dai asaduseo sai maicllgadu.

¹³ Dai aidlsidl asuusi aayi Sesarea Filiposi dnlvllriara gartacacai daidl partatadai:

—Aanl arlagai ismaacada viaa amo sallicami dmos loodami, ¿voora giñaagai? —gartatadai asuusi.

¹⁴ Tltai aatml aa noragi daidl itatadai:

—Amoco pocaiti psaidl arlvuaanacaru ismaacada varaconaitadai loodami, dai aa pocaiti psaidl arEliiasicaru, dai aa pocaiti psaidl arJeremiasicaru sillra amai Diuusi ñiooquituldiadamigada —tatadai aatml mamaatardamigada.

¹⁵ Amaasi asuusi povartatadai:

—¿Dai aapiml moora giñaagai? —gartatadai asuusi.

¹⁶ Amaasi asimuñi Piiduru itatadai:

—Aapi arlCristo agai ismaacada viaa amo sallicami. Dai aapi arDiuusi marada ismaacada tomastuigaco oidaga —tatadai lPiiduru.

¹⁷ Taidl asuusi itatadai:

—Diuusi cllgacara glnldi aapi Simuñi, Joonasi marada tomali amo oodami maitmaatatluli gomaasi mosaca Diuusi gvrooga ismaacada tlvaaagiana daja agai gia gmaatatluli gomaasi. ¹⁸ Dai aanl anglaagidi sai aapi Piiduru aagiada agai oodami ansai aanl arcllgacara vuviaadami dai muidutai giñvaavoituda agai dai agai gia cllgacara vuvaidamu aanl, dai tomasi coiyagi vllscara amo imidagai apamu duduaacamu vllscatai. ¹⁹ Dai aanl gammaquimu amo sallicami pai aagida loodami sai soora giñvaavoitudagi soicada aagai sai cllga gantlatlgitocana Diuusi vai poduucal tomasioora soora maitiñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama maidagitomu aanl isvaquia

Agai tavaagiara dai tomasioora soora giñvaavoitudagi aagiditai aapi tami oidigi daama agai gia dagitomu aana isvaquia tavaagiara —tatadai ASuusi.

²⁰ Amaasi ASuusi sállicada gardai aatama mamaatardami sai maiaagidiña tomali amaadutai siagai araCristo.

²¹ Aidá abiaadara ASuusi glaagacai garaagidi aatama mamaatardami sai agai vi-aacatadai isimiagi Jerusaleenamu dai sai soimaa taatatulda agai atatlanadamiagada judidíu amadu abaitaguucacamiagada arapaali amadu amamaatatuldiadami Diuusi sállicamiagada. Dai garaagidi ASuusi sai agai muaa agaitadai dmos bovaica tasaicada aramu duaaca agaitadai. ²² Amaasi APiiduru acovai vaidacai dai vui ñiooquimi daida itadai:

—Chu caliodami Diuusi maitipaldana dai maitadagitona. Tomali amo imidagai maitiparduuna imaasi —tatadai APiiduru.

²³ Taidá ASuusi ajaco calquiva daida itadai APiiduru:

—Maitigiñlamadu aimarda aapi Diaavora giñsobicai aapi. Aapi pocaiti sai maitlaagai isivuaadagi aana istumaasi Diuusi ipalidi —tatadai ASuusi.

²⁴ Amaasi ASuusi povartadai aatama:

—Ismaadutai giñlagiada liada maitlaagai islagi gatagitocagi dai glaagai isvlas tasai baigaducagi silduñiada gamuaatuda agai giñvaavoitudaitai daida giñlagiadagi.

²⁵ Soora ivuaadagi lagi istumaasi ipaliadagi agai gia imimu Diaavora amadu, dmos soora baigaducagi dai muquiagi giñvaavoitudaitai agai gia calgacara vuusaimu.

²⁶ ¿Tumaasi arsoiñi amo oodami vatará isgamaitlagi vasi istumaasi oidaga oidigi daama vai iibada imiagi Diaavora amadu? Tomali amaadutai maitistutuidi isgaaanamquidagi dai calgacara vuusiagi. ²⁷ Dai aana ismaacada viaa amo sállicami divimu amaadu mui Diuusi talaañicaruda dai giñoca dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Silascada diviagi Diuusi agai nidamu vascatai ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami. ²⁸ Sállicada oidaga amoco ismaacada tami guuca dai maicoiya agai asta silascada tla goovai ismaasca iñagai aana ismaacada viaa amo sállicami silascada gataanadagi Diuusi amadu —gartadai ASuusi.

17

¹ Daidá ASuusi bonaadami tasaicada vaidacai APiiduru amadu AJacovo amadu AVuaana Jacovo suculida amo taca giidiana. ² Dai ami ASuusi amapardi vuitari gamamaatardamiga. Dai vuivasada dadadaquitu arpamaastu tasai, dai yuucusida calga tootuatú. ³ Dai todian duucái tla agai Eliasicaru amadu Moseesacaru vai gaaatagaitadai amadu ASuusi. ⁴ Amaasi APiiduru itadai ASuusi:

—Tlaanadami vasi arcalgai istami daraaja aatama isipaliada aapi tatai duuñi vaica uucusai, amoco aapi gvatará dai amai Moseesa vatará dai amai Eliasi vatará —astadai APiiduru.

⁵ Dai quiaa ñioocaitadai agai tai divia amo icomai dadadacadami dai iña vascatai ismaacada ami daraajatadai. Tai icomiañdara caidatu amo ñiooqui daida icaiti:

—Idi Suusiava argiñmara nai aana alia oigadai dai baigiñlidi aana goovaicada. Lagiadavurai aapimá —ascaiti ñiooqui.

⁶ Moscalcai amamaatardami ñiooqui dvalarapi cuiiqui dai alia duduaadimu.

⁷ Amaasi ASuusi miaadara calquiva daida itadai:

—Vaapaigivurai aapimá maitavar duduaadimu —astadai ASuusi.

⁸ Dai aidasi aipaco nanaava agai camaitla agai acalalli mosca lagi ASuusi.

⁹ Dai aidasi tlaapañimi agai gala giidiañdara ASuusi dai amamaatardamiagada daida itadai:

—Maitavar aagiada tomali amaadutai istumaasi tla aapimá asta silascada aana ismaacada viaa amo sállicami caduaacagi coidada saagidañdara —astadai ASuusi.

¹⁰ Amaasi amamaatardamigadla tlcacai asuusi daidla itatldai:

—¿Tuisidla icaiti amamaatatluldiadami Diuusi sállicamigadla saidla eliiasicaru viaacata dai isdiviagi lrpaga isaapi? —astatldai amamaatardamigadla.

¹¹ Taidla asuusi aa noragi daidla itatldai:

—Vaavoava istumaasi aagai amamaatatluldiadami Diuusi sállicamigadla sai Eliiasi viaacata dai islrpaga diviagi dai baiduñiagi oodami iibladla. ¹² Damos aanla anglnaagidi sai cadivia Eliiasi dai amamaatatluldiadami Diuusi sállicamigadla maimai dai soimaa taatutuli lga isducatai irali. Poduucal lrpaloodami sividadla soimaasi giñtaatatuldamu aanla ismaacaldla viaa amo sállicami —astatldai asuusi.

¹³ Amaasi amamaatardamigadla maatal cal isasuusi aagaitadai avuaana ismaacaldla vaponaitadai loodami.

¹⁴ Dai aidasi aayi lga mllca siaaco daraajatadai loodami amo cllli miaadlra clquiva asuusi daidla itatldai:

¹⁵ —Tlaanldami soigi glalda aapi giñmaracaldla. Susuquitlrali lga dai alia soimaa taatamai. Muiyoco imidagai taiyala galsai dai suudala. ¹⁶ Tami vuaapi aanla gamamaatardamiga ismaacaldla tami vii tai goovai maitistui isduaaidagi —tatldai cllli.

¹⁷ Taidla asuusi povartatldai:

—Aapiml oodami maivaavoitudadami dai soimaasi ivuaadami catlvri glnlma daja aanla mai aapiml vllscara maitiñvaovitudai. Aliasi lroojodaragai aapiml. Baigovai avr giñvuaapidi goali glali —gartatldai.

¹⁸ Damos asuusi aagidi diaavora tlaañicarudla sai dagitona lali glali dai camailmadu daacana. Tai lga vuusai lali glaliñdara, tai lali glali todian duucal duaadicami vii.

¹⁹ Dai gooqilra aatml mamaatardamigadla asuusi aatagi lga lgi dai tlcacai daidla itatldai:

—¿Tuisidla maitistui aatml isvuusaidagi diaavora tlaañicarudla? —tatldai aatml.

²⁰ Taidla asuusi povartatldai:

—Aapiml maicllaga giñvaavoitudai cascaldla. Ismaacaldla glnaagidi aanla lrvaavoi. Sai iscllaga giñvaavoitudadamudai aapiml aidla gia istutiadamudai aapiml isivuaadagi istumaasi tomasi sállicaldla sijaiga. ²¹ Gomaa diaavora tlaañicarudla alia sijaiga vuvaidaragai oodamiñdara cascaldla avnacai maitaugacal gamamadagi vai poduucal vuvacal goovai —gartatldai asuusi.

²² Dai aatml mamaatardamigadla asuusi garlmpaidimi Galileera taidla asuusi povartatldai:

—Aanla ismaacaldla viaa amo sállicami magiñtlagida aagai aa oodami ²³ sigai giñmuaamu damos vaica tasaicaldla duaacamu aanla —gartatldai asuusi.

Tlati alia soigralli aatml imaasicaldla.

²⁴ Aidasi aayi asuusi lmadu aatml Capernaumlra ltumiñsi vuudami lgal quiuupaigadlra judidíu iji siaaco daacata dai lpiiduru daidla itatldai:

—¿Gamamaatatluldamiga isgamaacal lrpal tumiñsi lgal quiuupai vlllara? —astatldai ltumiñsi vuudami.

²⁵ Taidla lpiiduru aa noragi daidla itatldai:

—Ajla —astatldai.

Amaasi utudama vaacalcal lpiiduru quiyala asuusi lrpaga ñiooqui daidla itatldai:

—¿Tuma tlatgitoi aapi? ¿Maacaldla oodami taanli ltltaanldami tumiñsi, lgi glnaaduñi sisiblacoga oidacami? —tatldai.

²⁶ Taidla lpiiduru aa noragi daidla itatldai:

—Asibladlra oidacami —tatldai.

Taidla asuusi itatldai:

—Amaasi aaduñda maitlaagai ismamaacadagi tumiñsi. ²⁷ Damos vllscara maaquimu aanl tumiñsi vai poduucai maibaacuagi ltumiñsi vuudami. Imiñi aapi lglal suudagi ugidiamu dai daituda lmo babaidacarui dai vuusaida lvatora ismaacada lrlaga bliya gobabaidacarui. Lgai vatora tñilala tllgimu aapi tumiñsi. Ltumiñsi glraimu is-gaaanamlquida aanl dai aapi lrla. Bcañiñi aapi dai mllca aa namlquida —tatladi lSuusi.

18

¹ Amaasi aatml mamaatrdamigada lSuusi miaadala guuquiva dai tlcacai daida itatladi:

—¿Silascada gatlaanladi aapi vllsi oidigi daama maascada aatml glmamaatrdamiga vaamioma gatlaanladi ragai? —tatladi aatml.

² Amaasi lSuusi vai lmo ali dai garsaagida cli, ³ dai povartatladi:

—Sallicala lrvavoi isaapima maiama duucal gantlatgituagi dai camaiglarducada gnladiadi lran duucal idi ali poduucal gia maiimimu aapima siaaco tlaanli Diuusi.

⁴ Poduucal gia lgal ismaacada vaamioma gatlaanli mllca siaaco gatlaanli Diuusi lragai ismaacada maiglarducada gnladiadi lran duucal idi ali. ⁵ Tomasioora sioora vaavoitudai giñmamaatatuldaraga dai cascada oigldai idi ali oodami lgal gia giñoigldai aanl.

⁶ Tomasioora sioora soimaasi iduiñtulda liadagi lmoco ismaacada utudama giñvaavoitudagi siooma lrcalagai lgal vlltara mllscusivuana vulidagi lmo glal mauturui dai glal suudara daitudagi. ⁷ Sallicala maicalgadu oodami vlltara isoidadagi naana maasi ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi loodami. Vllscara oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami damos soimaasi taatamu lgal ismaacada soimaasi iduiñtuldiadagi loodami.

⁸ Ismaadutai iduñia liadagi lmo istumaasi soimaascami gnovicala silrla glalcasocada baiyoma glaagai ispolliada lgal ismainova silrla maicalaso dai maisiu Diaavora lmadu imiagi. ⁹ Dai ismaadutai iduñia liada lmo istumaasi soimaascami glvurujicala baiyoma glaagai ispolliada lgal ismaivuuruju. Siooma lrcalagai ispolliada lgal ismaivuuruju dai maisiu Diaavora lmadu imiagi.

¹⁰ Calgacala avlr nlijada aapima vllscatai ismaacada giñvaavoitudagi. Aanal anganaagidi sai Diuusi talaañicaruda ismaacada tvaagilala daraaja Diuusi lmadu calga nuucada lgal ismaacada giñvaavoitudai tami oidigi daama. ¹¹ Dai aanl ismaacada viaa lmo sallicala divia dai calgacala vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami lgal lrsibla iimiada Diuusi vlltara.

¹² Ismaadutai viaacagi lmo sientu cañiru vai sibl imiagi lmoco siaadala maianaasi viaana lgal lga maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna lsiblimi-aada. ¹³ Dai istagiagi sallicala vaamioma baiglaliatugadagi lgalicala silga ismaacada maisibla iimiagi. ¹⁴ Poduucal lrla Diuusi glrooga tvaagilala daja dai lgal maitiplidi isiimiagi Diaavora lmadu tomali lmoco ismaacada giñvaavoitudai.

¹⁵ Ismaadutai soimaasi duiñdagi lmai, lgal glaagai isaagidagi lglal lgal sai soimaasi duñi. Dai islagai calga baiduñia liadagi ñiooqui aidal gia lrganaadunumlcamu lgal. ¹⁶ Dai islagai maibaiduñia liadagi aidal gia glaagai isvaidaquiaagi lmoco silrla gooca glaaduñi vai poduucal oidacana nlijadami ismaitiplidi lgal isbaiduñiagi ñiooqui. ¹⁷ Dai isapiaquiaa maibaiduñia liada lgal aidal gia glaagai isaagidagi vllsi lvaavoitudadami, dai isapiaquiaa maibaiduñia liada lgal aidal gia glaagai islran duucal nlijadagi lgal ismaacada maivaavoitudai silrla lran duucal tumiñsi vuudami.

¹⁸ Dai aanλ angλnaagidi sai siλλscadλ aagiada aapimλ Diuusi ñiooquidλ λoodami toma-siooraλ siooraλ maitiñvaavoitudagi aagiditai aapimλ λgai maidagitomu aanλ isvaquiagi tλvaagiλrλ, dai tomasiooraλ siooraλ giñvaavoitudagi aagiditai aapimλ λgai gia dagitomu aanλ isvaquiagi tλvaagiλrλ.

¹⁹ Dai aanλ angλnaagidi λrλrλ sai isgoocatai aapimλ gλnaagidagi dai daañiagi isDiuusi gλnsoiñagi, Diuusi gλrooga gλnsoiñamu. ²⁰ Tomasiaaco siaaco gλnλmpaidadagi gooca siλrλrλ vaica dai giñsiasa duutuada agadagi dai gamamadada agadagi ami daacamu aanλ λrλrλ —gλrtλtλdai λSuusi.

²¹ Amaasi ii λPiiduru dai tλcacai λSuusi daidλ itλtλdai:

—Tλaanλdami, ¿vλλquiujo imidagai gλaagai isoigλldada aanλ λmoco giñaduñi ismaacλdλ soimaasi giñvuiidadagi? ¿Parλ cuvaracamiojo? —tλtλdai λPiiduru.

²² Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itλtλdai:

—Chu aanλ anmaitλaagidi sai cuvaracamiojo baiyoma angλaagidi aanλ sai maiλcal-dacai gaoigλliada.

²³ Isducatai λrλvueeyi siλλscadλ Diuusi soicλdagi oodami iscλλga gλntλtλgitocagi λpan ducami istumaasi idui λmo tλaanλdami. λtλaanλdami ipλlidadai isλpripiooñi-gadλ aa namλquidagi. ²⁴ Utudama gλaagacai taañimi λgai gλpripiooñiga ismaacλdλ vupuaatuldidatadi matai vuaari λmo pipooñigadλ ismaacλdλ mui mil vuaatuldidatadi.

²⁵ Daidλ λpipooñigadλ maiviaacatadai istucλdλ aa namλquidagi. Taidλ λaamudλ aagidi sai gagaarana vλsi gλvustuidaga dai gλmaamara dai gλooñiga dai λgi λgai dai vuvaidana tumiñsi dai λcλdλ aa namλquidana. ²⁶ Amaasi λpipooñigadλ gλtootonacλdλ cλquiiva gλaamu vuidλrλ dai daañimi daidλ itλtλdai: “Giñāamu giñnλnracañi aapi gλaa namλquidamu aanλ vλsi”, astλtλdai. ²⁷ Taidλ λaamudλ soigλλλi dai oigλli dai camaitai aidλ, dai dagito isimiagi λgai. ²⁸ Tai ii λgai dai moo maigovai tλλ λmoco gλaduñi ismaacλdλ vuaatuldidatadi chillaqui tumiñsi. Dai cuchivuana bli dai cayoga vuliji daidλ itλtλdai: “Aata giñnamλquida pλsmaacλdλ giñvuaatuli”, astλtλdai. ²⁹ Amaasi λaduñdλ gλtootonacλdλ cλquiiva λgai vuidλrλ dai daañimi daidλ itλtλdai: “Giñnλnracañi aapi gλaa namλquidamu aanλ vλsi”, astλtλdai. ³⁰ Taidλ λgλmai maitipλli, baiyoma vaidacai dai gatλjai maisaragai dai gaaagidi mλsai anaasi maisacana asta siλλscadλ aa namλqui λgai vλsi. ³¹ Amaasi λgaa pipiooñigadλ λgλλ tλaanλdami tλλ gomaasi dai sλλlicλdλ soigλnλλi dai iji dai mλλ aagidi λtλaanλdami vλsi istumaasi λrλdui. ³² Amaasi λtλaanλdami gatλjai mλsai mλλ vaidana λgai daidλ itλtλdai: “Aapi gia sλλlicλdλ maicλλ tuiga. ¿Duucaidλ aanλ gλoigλli vλsi pλsmaacλdλ giñvuaatuldidatadi aapi, giñdaañimi aapi cascλdλ? ³³ ¿Duucaidλ aapi maisoigλλλi gλaduñicλdλ, poduucai isduucai soigiñλλi aanλ aapicλdλ?” astλtλdai. ³⁴ Dai sλλlicλdλ baamu λaamudλ dai gatλjai maisaragai dai gaaagidi mλsai anaasi maisacana asta siλλscadλ aa namλqui λgai —tλtλdai λSuusi.

³⁵ Cuugatarλ povλrtλtλdai λSuusi:

—Poduucai iduñia agai gλrooga tλvaagiλrλ aapimλcλdλ issλλlicλdλ maitλnoigλliada aapimλ aipacoga —gλrtλtλdai.

19

¹ Caaagacai λSuusi imaasi ii ami Galileeaiñdλrλ dai aayi mλλ Judeea dλvλλrλrλ vaasadλrλ Jordán aqui. ² Dai mui oodami oiditadai tai ami duduaadi λSuusi cococoidadλ.

³ Amaasi λmoco fariseo miaadλrλ guuquiiva siaaco daacatadi λSuusi dai mossoimaasi ñiooquituda λlidi λgai cascλdλ tλcacai daidλ itλtλdai:

—¿Oidagasi oigaragai siλmo cλλli dagituagi gλooñiga tomastucλdλ? —tλtλdai λfariseo.

⁴ Tai λgai aa noragi daidλ itλtλdai:

—Aapiml canlidi Diuusi ñooquidl siaaco oojisi sai aidlasi Diuusi idui oodami idui lɣai cllli dai ooqui. ⁵ Dai Diuusi ñooquidarl icaiti lɣrl: “Cascadl clcllli dagitomu glandlaldl dai lɣmadu oidacamu glooñiga dai vɣgoocatai lmo oodami glanducamicamu lɣai”, asduucaí oojisi Diuusi ñooquidarl. ⁶ Cascadl lmo cllli maitlaagai isdagituagi glooñiga tomali lmo ooqui gɣcuuna. Diuusi iplidi islmaparai oidaca lɣai asta silscadl coi —tɣtɣdai lSuusi.

⁷ Amaasi tɣcacai lfariseo daidl itɣtɣdai:

—¿Tuisidl Moseesacaru gamaa oigaragai islmo cllli dagitua lliada glooñiga saidl istutuidi isbaiduñiagi lmo oojai dudunucamiarl dai poduucal dagituagi? —tɣtɣdai lfariseo.

⁸ Taidl lSuusi itɣtɣdai:

—Gɣnlɣqui aaduñicaru vuidarl vllɣlcana Diuusi cascadl Moseesacaru maa lɣai oigaragai isdadagitoda glnooñiga dai poduucal gɣnviituldi lɣai. Dɣmos tucamlrl maitiipucataí oigaragai poduucal. ⁹ Dai aanl anglnaagidi sioorl dagituagi glooñiga maigogoosi glanducamicatai lɣai dai vllnagi lmai ooqui lɣai gia gogoosi glanducami —tɣtɣdai lSuusi.

¹⁰ Amaasi aatɣmɣ mamaatɣrdamigadl tɣtɣdai:

—Sirlvaavoi ismaitiipu oigaragai isdagituagi lmo cllli glooñiga aidl gia siooma lrcɣlɣa ismaicuucuntadagi oodami —tɣtɣdai aatɣmɣ.

¹¹ Taidl lSuusi pɣvɣrtɣtɣdai:

—Maisiu vllscatai istutuidi ismaiooñtadagi mosɣca lɣai ismaacɣdl Diuusi soicɣi. ¹² Lɣmo clcllli maiooñtai soimaa vuvacɣi lɣai cascadl dai aa mɣscacaapuñtudagi maiooñtai, dai aa maiooñtai aipaco ajioopaitai gaaagiada aliditai isducatai Diuusi soicɣi oodami sai cɣlɣa gɣntɣtɣgitocana. Tomasioorl sioorl istutiadagi ismaiooñtadagi cɣlɣadu ismaiooñiacatai oidaca lɣai —gɣrtɣtɣdai lSuusi.

¹³ Mɣtai aidl vuaari lSuusi chilɣqui aali sai taatana lɣai moomodl dai mamatuldana. Taidl aatɣmɣ mamaatɣrdamigadl lɣai bagaidimi loodami ismaacɣdl vuaaraimi laali.

¹⁴ Taidl lSuusi pɣvɣrtɣtɣdai:

—Dagitovurai goaali vai dadana siaaco daja aanl dai maitavɣr daidiada. Ismaacɣdl lɣpan ducami aali lɣai gia Diuusi soicɣi lɣai sai cɣlɣa gɣntɣtɣgitocana —gɣrtɣtɣdai lSuusi.

¹⁵ Daidl lSuusi taata laali moomodl dai gooquiarl ii abiaadarl.

¹⁶ Lmo gɣlli ii dai mɣl nɣidamu lSuusi daidl itɣtɣdai:

—Mamaatɣtuldadami cɣl tuigacɣdl. ¿Tumaasi istutuidi aanl isiduñiagi dai vllscarl oidacagi Diuusi lɣmadu? —tɣtɣdai lɣai.

¹⁷ Taidl lSuusi itɣtɣdai:

—¿Tuirɣsi cɣl tuigacɣdl giñaagai? Alilɣmadugava cɣl tuigacami dai lɣai lɣDiuusi. ¿Iplidipɣsi isimiagi Diuusi lmaadu? lɣgɣditai cɣlca vllsi istumaasi aagai Diuusi ñooquidarl —tɣtɣdai lSuusi.

¹⁸ Taidl lɣllli itɣtɣdai:

—¿Tumaasi lɣai? —tɣtɣdai.

Taidl lSuusi itɣtɣdai:

—Maitavɣr gacoodada, dai maitavɣr googosi glanducamica, dai maitavɣr gɣllsiada gavustuidaga, dai maitavɣr yaatavoaca, ¹⁹ dai siaa duutuada glandlaldl dai oigladavurai glnaaduñi poduucal mɣsduucal glnoiɣdai aapiml lɣgi —tɣtɣdai lSuusi.

²⁰ Taidl lɣllli itɣtɣdai:

—Vllsi gomaasi ansiaa duutudai aanl aliducatai abiaadarl. ¿Tumaasi vilɣa isiduñia aanl? —tɣtɣdai lɣllli.

²¹ Taidl lSuusi itɣtɣdai:

—Ipaldipasi isiduniagi vlassi istumaasi Diuusi ipalidi aidl gia imiñi dai gagaara vlassi plostumaasi viaa dai oida ltumiñsi lsoituutuigami dai poduucai viaacamu aapi mui naana maasi tvaagiara dai gooquiara divia dai giñoidatucuda —tatldai lSuusi.

²² Dai aidasi moscal agalli gomaasi alia soigalli dai soigalliatugai aliasi arglviidacamicatadai lgai cascald.

²³ Amaasi lSuusi povartaldai aatml mamaatardami:

—Gia sijaiga isganviipidacami dagituagi isDiuusi soicldagi iscllaga gantlatgitocagi.

²⁴ Dai aanl anganaagidi lara sai sioma maisijaiga lmo muura vllatarl isvaquiagi lmo oi dladlamu slali islmo glviidacami dagitoagi isDiuusi soicldagi iscllaga glatgitocagi —gartaldai lSuusi.

²⁵ Mosaagai lSuusi gomaasi ttai aatml mamaatardami maitll isducatai gartlatgi-tuagi dai aipaco gartlcacai daidl icaiti:

—¿Voorl istutuidido iscllagicarl vuvaquiagi? —caiti aatml.

²⁶ Taidl lSuusi garvui nanaava dai povartaldai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduniagi imaasi dmos Diuusi gia istutuidi isiduniagi. Diuusi vllsialcatai istutuidi isiduniagi —gartaldai lSuusi.

²⁷ Amaasi lPiiduru italdai:

—Tlaanldami, aatml viaa vlassi tstumaasi viaacatadai glloidatucuda lraliditai, jtumaasi viaacamu aatml? —tatldai lPiiduru.

²⁸ Taidl lSuusi aa noragi dai povartaldai:

—Ismaacald glanaagidi aanl lrvavoil, silascald Diuusi utuldagi vlassi istumaasi dai silascald aanl ismaacald viaa lmo slalicami gatlaanldagi daacatai lmo daicarui dadadacldamiarl aapiml lara ismaacald giñoidatucudagi gatlaanldamu lara lchigimaasi daraicararl daraajatai. Aapiml baivustaama dan goocadu dai lmoco tlaanldamu Ruvenicarui cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Danacaru cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Gadacaru cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Nefalicarui cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Aseracaru cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Isaacaru cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Judacaru cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Zavulonicaru cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Simioñicarui cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Benjamiñicarui cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Efrañicarui cajiudadl, dai glmai tlaanldamu Manaasesicarui cajiudadl. ²⁹ Dai tomasioorl soorl dagituagi glvustuidaga silarl glaaduñi ivuaadatai giñaa duiñdaga lgai viaacamu lmo sientu vaamioma dai silascald imiagi lgai idi oidigiañdarl vllscarl oidacamu lgai Diuusi lmadu. ³⁰ Dai mllca siaaco tlaanli Diuusi muidutai ismaacald vaamioma tlaanli tami, mllca sioma maitlaanldamu dai ismaacald sioma maitlaanli tami mllca vaamioma tlaanldamu.

20

¹ Isducatai lrvueeyi silascald Diuusi soicldagi oodami sai claga gantlatgitocana lralan ducami istumaasi idui lmo clali ismaacald glarl viaacatadai dnlalrai lalqui quiaamoco ii lgai dai gaaga agai pipioñi sai yoovana uvasi. ² Dai baidui lgai glpipioñiga lmadu sai lmo coobai piisu aa namlquida agai lmo tasaicld. Dai otoma ootoi sai mllca gayoovana. ³ Dai laascldioma ii lclali plaasamu dai mllca tll aa oodami mosdaraacami, ⁴ daidl italdai: “Iimldavurai dai gaaata duñi giñllsiall dai aanl gnaa namlquidamu silasi clagaducagi”, astaldai. Tai lgai iji. ⁵ Dai dan duucu lramu ii lslacami dai lrua ootoi aata vvaadami, dai coi glslacai tasai ii lgai dai lrua ootoi. ⁶ Dai cauruñimodl ii lgai plaasamu dai mllca tll aa oodami ismosdaraaja daidl italdai: “¿Tuimlasi mosdaraaja lmo tasai dai maitaaata vueeyi?” astaldai. ⁷ Taidl loodami italdai: “Tomali lmaadutai maitlrmamacai aa duiñdagai cascald”, astaldai. Amaasi italdai lllslacami: “Iimldavurai aapiml vlassi dai mllca aata duuñi giñllsiall dai aanl gnaa namlquidamu silasi clagaducagi”, astaldai. ⁸ Dai caalcai siuu duucu glnllpidagi lripioñi taidl lllslacami aagidi lgai ismaacald tlaanli lripioñi daidl

itatldai: “Baigovai vaidā goaata vuaadami dai aa namlquida. Glaagacai aa namlquida lrlaga ismaacldl gooquirla gnaaga dai ismaacldl lrlaga gnaaga vllsia gooquirla aa namlquida aapi”, astatldai. ⁹ Amaasi dada lgai ismaacldl gooquirla gnaagacai gaaata dui mlai lmo coobai piisu aa namlqui. ¹⁰ Dai gooquirla caaa namlquida agai ismaacldl lrlaga gnaagacai gaata dui vai lgai povnliditadai mlsi vaamioma aa namlquida agaitadai, mlai lgai lmo coobai piisu aa namlqui lrl. ¹¹ Dai aidlmasi mosaa namlqui vai lgai ñiooquimi llslacami vui. ¹² Daidl itatldai: “Goovai ismaacldl gooquirla gnaaga ali lmo oora aata dui mlai vllscara grran llsi aa namlqui dai aatml lmo tasai soimaa taata toiñdagai”, astatldai. ¹³ Taidl laamudl aa noragi daidl itatldai ali lmo lgi lgai: “Giñaduñi aanl maisoimaasi gvuididi. ¿Maitalrvaavoi iñsaanl gnaagidi sai lmo coobai piisu gnaa namlquiada iñagaitadai isgaaata duñia aapiml giñllmadu? ¹⁴ Naa, glaā namlquidaraga imladi. Aanl irldidi isgnlrran llsi maquiagi goovai ismaacldl gooquirla gnaaga. ¹⁵ ¿Maitisviaa aanl sllicami isiduñia giñtumiñsigacldl istumaasi irliadagi? ¿Tuiprsi muuquimudadl caiti aapi nlditai isclaga dui aanl gogaa vlltarl?” astatldai laamudl. ¹⁶ Poduucal ismaacldl loodami soi duu nldi tami oidigi daama vaamioma namlga mllca siaaco tlaanli Diuusi, dlmos ismaacldl polldi isvaamioma namlga tami oidigi daama lgai gia maisii namlacamu siaaco tlaanli Diuusi. Diuusi ñiniooquituldadadagadl aagidi mui oodami saidl istutuidi isclagacrl vuvaiquagi dlmos Diuusi chilqlui llco vuvaitu —gartatldai lSuusi.

¹⁷ Dai lmo imidagai voiyamu imlitadai lSuusi catlsadimi Jerusaleenamu daidl lSuusi lcovai grrval aatml baivustaama dan gooca mamaatrdamigadl lgai dai povartatldai:

¹⁸ —Aapiml nldi tascatlaidimi aatml Jerusaleenlrl mlsiaaco giñlllgida agai aanl ismaacldl viaa lmo sllicami giñlllgida magari lbaitlguucacamigadl rapaali llmadu lmamaatltuldiadami sllicami islgai gatlaañimu mlsaidl giñmuaana, ¹⁹ dai giñlllgidamu lgai aa sibladlrl oidacami ismaacldl maitlrrjudidíu silgai giñparunadamu dai saasamu giñtuucuga dai giñsiisamu curusiaba. Dai bovaica tasaicldl rapamu duaacamu aanl coidadl saagidaiñdlrl —gartatldai lSuusi.

²⁰ Amaasi lJacovo dai lVuaana llmadu dlldl miaadlrl guuquiva siaaco daacatadai lSuusi. lJacovo dai lVuaana lrSevedeo maamaradl. Taidl dlldl gtootonacldl clquiva lSuusi vuidlrl. ²¹ Taidl lSuusi tlcacai daidl itatldai:

—¿Tumaasi aagai aapi? —tatldai lgai.

Tai lgai itatldai:

—Sllscadl aapi vllsia daama lrgabaitlclaamicagi giñoigldacai darasa aapi giñmaamara vaidl lrtatlaanldamicana goovai —tatldai lgai.

²² Taidl lSuusi aa noragi daidl itatldai:

—Aapiml maimatl mlstumaasi giñaagidi. ¿Baisistuidlna aapiml issoimaa taatagi sila soimaa taata iñagai aanl? —tatldai lSuusi.

Tai lgai itatldai:

—Istutuidiatlta —tatldai lgai.

²³ Taidl lSuusi itatldai:

—Slllicldl lrvavoi. Aapiml gia soimaa taatamu silsi soimaa taata iñagai aanl dai vllscara aanl maitistutuidi isdaraasagi tatlraanldami baiyoma lgi Diuusi glrooga daraasamu tatlraanldami —tatldai lSuusi.

²⁴ Aidlsl aatml baivustaama cai gomaasi alil baacoi aatml lgaā gooca glraaduñi vui. ²⁵ Taidl lSuusi grrval aatml dai povartatldai:

—Cl maatl aapiml sai ismaacldl maitlrrjudidíu saagida lbaitlclaacami glpipoñiga duucal nldi glaaduñi dai ismaacldl vaamioma gatlaanli sllicldl tatlraañicui. ²⁶⁻²⁷ Dlmos aapiml glnsaagida maitlaagai ispoduucal ivuaadagi baiyoma soorl lrbaitlclaamicagi glaagai issoicldagi vllscatai. ²⁸ Poduucal isduucal ivueeyi aanl ismaacldl viaa lmo sllicami. Aanl gia divia oidiglrl maisiu isgiñsoicldagi aa

baiyoma divia aanλ dai soicλdλ iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucai cλlgacλrλ vuvacλna mui oodami —gartatλdai λSuusi.

²⁹ Aidλsi vuvaquimi aatλmλ Jericooiñdλrλ mui oodami oí λSuusi. ³⁰ Vai voi ugidiana daraajatadai gooca mainλnλaadami. Dai maí λgai isami daivusai λSuusi dai iñoqui daidλ itλtλdai:

—Davi cajiudadλ ismaacλdλ Diuusi maa λmo sλλlicami soigi gλλlda aapi aatλmλcλdλ —tλtλdai λgai.

³¹ Taidλ λoodami bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma. Dλmos λgai vaamioma iñacai daidλ itλtλdai:

—Tλaanλdami, Davi cajiudadλ ismaacλdλ Diuusi maa λmo sλλlicami soigi gλλlda aatλmλcλdλ —tλtλdai λgai.

³² Amaasi λSuusi cλquiiva dai vai λmainλnλaadami dai tλcacai daidλ itλtλdai:

—¿Tumaasi ipλlidi aarimλ isgλnduiñda aanλ? —tλtλdai λSuusi.

³³ Tai λgai aa noragi daidλ itλtλdai:

—Tλaanλdami, nλada λrλlidi aatλmλ —tλtλdai λgai.

³⁴ Amaasi λSuusi soigλλli λgaicλdλ dai taata vuupuidλ. Tai bovasdλrλ λismaacλdλ mainλnλaitadai istui isnλnλavagi dai oí λSuusi.

21

¹ Aidλsi camiaadimitadai λSuusi Jerusaleenλrλ aayi Betapagiλrλ miaanai λgiidi siaaco Oliivosi tλgidu, λSuusi ootoi gooca gλmamaatλrdamiga, ² dai potλtλdai:

—Imivurai mλλ aali quiiquiλrλ ismaacλdλ mλλmojoro guuca dai aλcai tλlgimu aarimλ λmo asñiitu maracami vulicami vλrai uupana dai vuaapa vλgoocai. ³ Dai isλmaadutai gλnaagidagi mλsai maiuupanana vλrai potλlda ansai aanλ tλgito dai ansai otoma λpamu ootosda iñagai —tλtλdai λSuusi.

⁴ Poduucai λrλdui saidλ λrλduuna ismaacλdλ aagai Diuusi ñiooquituldadamigadλ dai poduucai ooja:

⁵ Aagidavurai Jerusaleenλrλ oidacami dai potλlda:

“Dañi bλrimλi gλraí. Maigλducλdλ gλλlidi goovai, λmo asñiitu mara daama daitugai”, astλlda.

Asduucai ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadλ.

⁶ Amaasi λmamaatλrdamigadλ iji daidλ idui isducatai aagidi λSuusi. ⁷ Dai vuaa λasñiitu λλmadu λmaradλ dai λgai daama darai gλnsosuaa dai daama daí λSuusi. ⁸ Dai voiγrλ ajiopaitadai mui oodami ismaacλdλ voiγrλ λlligaimi gλnsosuaa dai aa guicuma uusi maamaradλ dai voiγrλ tuajaimi sai daama daivunλna λSuusi. ⁹ Dai λgai ismaacλdλ baitλqui iimλitadai dai ismaacλdλ gooquiλrλ iimλitadai iñaquimi daidλ icaitimi:

—Alia cλλ tuiga goraí Davi cajiudadλ ismaacλdλ Diuusi maa λmo sλλlicami. Diuusi alia cλlgacλrλ nλidi goovai ismaacλdλ divia Diuusi guvucadadλcλdλ. Sλλlicλdλ cλlga tuiga Diuusi —caitimi λoodami.

¹⁰ Aidλsidλ λSuusi vaa Jerusaleenλrλ vλλsi λoodami sisioli dai muidutai aipaco gλntλcacai daidλ icaiti:

—¿Sioorλ goovai? —caiti.

¹¹ Vai aa aagidi daidλ itλtλdai:

—Gooviava λrSuusi Diuusi ñiooquituldadamigadλ daidλ λrNasareetλrλ oidacami Galilea dλrλλriλrλ —tλtλdai.

¹² Tai gooquirλ vaa λSuusi λgλλ quiuupaigadλ tuisicλrλ siaaco siaa duutudai Diuusi dai vuvaitu λjudidíu ismaacλdλ ami gagaagaraitadai dai ismaacλdλ gasaarλdaitadai. Dai aipaco suuli memesagadλ λgai ismaacλdλ cambiando λjudidíu quiuupaigadλ tumiñsigadλ dai aipaco suuli daraicarudλ ismaacλdλ gagaagaraitadai tutuugu. ¹³ Daidλ itλtλdai:

—Diuusi ñiooquidara aduucai oojisi: “Agala quii ismaacada idui loodami dai ami giñsaa duutuada agai italagiducamu quii mamaadaragai valtara”, mai aapima ll-sivogami tajogada duucai nidi —taladai lSuusi loodami.

¹⁴ Tai ami agala quiuupaigadara judiúu lamo mainnlaadami lmadu chuchuecogami miaadara guuquiva siaaco daacatadai lSuusi tai agai duduaadi. ¹⁵ Dai aidasi lbaitaguucacamigada papaali lmadu lmamaatatluldiadami Diuusi sallcamigada nidi listumaasi galducada ismaacada idui lSuusi dai aidasi cal isducatai iñacai laali agala quiuupira daida icaiti: “Alia cal tuiga gorai Davi cajiudada ismaacada Diuusi maa lmo sallcamami”, caiti laali. lbaitaguucacamigada papaali lmadu lmamaatatluldadami Diuusi sallcamigada sallcada baaco lSuusi vui, ¹⁶ daida italadai agai lSuusi:

—¿Maitarascala istumaasi aagai goali? Dodoligitudani aapi —taladai.

Taida lSuusi aa noragi daida italadai:

—Aja calana. Dai canlidi aapima isduucai oojisi Diuusi ñiooquidara daida icaiti: Aali alia calga ñioocada agai Diuusi vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara —taladai lSuusi.

¹⁷ Amaasi lSuusi anaasi viaa dai ii Jerusaleenaidara Betaaniumu dai anaasi siaa.

¹⁸ Dai siaadiqui calpamu ajacoga imlitadai lSuusi Jerusaleenamu dai biuugimu. ¹⁹ Dai tala lmo iigosi dala voi ugidiana dai abaana calquiva dai mital iigosi mosaca agada. Daida lSuusi italadai liigosi dala:

—Aapi gia tomali lmo imidagai maiiibatamu —taladai lSuusi.

Tai otoma gaquisa liigosi dala. ²⁰ Dai aidasi tala aatama mamaatardami gomaasi camaitala istumaasi gartatagituagi dai tacacai lSuusi daida italadai:

—Ducatai mosala otoma gaquisa goiigosi dala —taladai aatama.

²¹ Taida lSuusi garaa noragi dai povrtaladai:

—Ismaacada ganaagidi anal lvaavoi. Iscala vaavoitudadagi aapima maisiu mosacaasi istutiadamudai isidunia gomaasi ismaacada idui anal goiigosi daladada asta istutiadamudai aapima lara isivuaadagi naana maasi istumaasi sallcada sijiacami. ²² Dai vansi istumaasi taanli aapima Diuusi mamadaitai issallcada vaavoitudada aapima Diuusi ganmaaquimu —gartaladai lSuusi.

²³ Amaasi lSuusi vaa agala quiuupaigadara judidú dai ami gamamaatatlulditadai Diuusi ñiooquida tai miaadara guuquiva lbaitaguucacamigada papaali daida llatlaanl-dami judidú dai tacacai daida italadai:

—¿Tuma sallcamica da vuvaitu aapi ljudidú tabiaadara? ¿Toora gamaa gosallcamí? —taladai agai.

²⁴ Taida lSuusi aa noragi daida italadai:

—Aanlan lara gantacacagi lmo istumaasi mascalga ginaa noragidagi istumaasi gantacaca inagai anal nai anal lara ganaagidagi istumaasi sallcamica ivueeyi anal gomaasi. ²⁵ ¿Toora ootoi lVuaana sai vaponana oodami Diuusi oodami sio? Aago vurai innoragida —taladai lSuusi.

Vai agai lagi aipaco ganaatagidi dai pocaiti:

—Ispotada aatama sai Diuusi ootoi goovai garaa noragidamu dai povrtalamu: “¿Tuimasi maivaavoi?” ²⁶ Dai ispotada aatama sai oodami ootoi, larvui baacoimu gooodami. Goovai sallcada vaavoitudai silVuaana lDiuisi ñiooquituldiadamigada cascada —caiti.

²⁷ Dai amaasi italadai agai lSuusi:

—Maitatama aatama —taladai agai.

Amaasi lSuusi italadai:

—Tomali anal anmaitanaagidagi istumaasi sallcamica ivueeyi anal gomaasi —taladai lSuusi.

baiya aliditadai agai asuusi dalmos albiditadai agai loodami. loodami ponanaliditadai siaasuusi ardiuusi ñiooquituldadamigadl.

22

¹ Taidl asuusi aagidi aral amo ñiooqui cuentocadl daidl itatldai:

² —Diuusi soicli oodami sai calga gantatagitocana. Gomaasi arapan ducami isducatai idui amo raí ismaacadl idui amo vagimi aidlsi ooñigai maradl. ³ Ootoi agai garipiooñiga sai vuaarana vapaidadl taidl vapaidadl maitirali isdadiagi. ⁴ Tai agai aramu ootoi aa garipiooñiga daidl itatldai: “Aagidavurai giñvapaida sai casi gatljai aana coodaragai giñsosoiga giicoligadl dai sai cuadagai cavalsi baiglduu vai otoma baigovai iimna idi cunataragarl”, astatldai. ⁵ Dai vapaidadl maitaallgi. Amoco mall nidamu glandvllraga dai mai viaacatadai ama maasi isnidagi. ⁶ Daidl agaa vui aripiooñigadl arai dai soi vuujimi dai vllsi coi. ⁷ Taidl arai alia baamu dai ootoi gasandaaruga sai mall coodana agai agacoodacami dai mamlidana baabaquidl. ⁸ Amaasi arai itatldai aa garipiooñiga: “Quiaa baiglduu gocunataragai dai giñvapaida camaiviaa sallcamis isdadiagi. ⁹ Iimlavurui caayamu dai vapaida vllsi msioorl tllgiagi vai dadana idi cunataragarl”, astatldai arai. ¹⁰ Taidl aripiooñigadl airaco voyamu iji dai ampagi vllsi silalqui tll oodami calga tuutiacami dai maicalga tuutiacami dai poduucal suuda ami gal tuucavi oodami.

¹¹ Taidl arai vaa dai nlllidi gvapaida dai gatagito tll siami claacatadai amoco ismaacadl maitl aadaca yuucusi ismaacadl maa arai gvapaida sai gnaadana cunataragarl. ¹² Daidl itatldai: “¿Ducatai vaa aapi maitlaadacatai yuucusi ismaasi glaadai cunataragarl?” astatldai arai. Taidl agai maiñiooqui. ¹³ Taidl arai itatldai agai ismaacadl gabibiditadai: “Vuravurai noonovidl dai lcasodl dai quidigana daasa siaaco tucagamu siami alia soimasi taatacamu goovai dai suaacadamu”, astatldai arai. ¹⁴ Diuusi ñiooquituldiadamigadl aagidi mui oodami saidl istutuidi iscalgacarl vuvaaquiagi dalmos Diuusi chilalqui laco vuvaitu —tatldai asuusi.

¹⁵ Taidl afariseo iji dai gnaagi sabai aagatudana agai asuusi amo istumaasi vai poduucal viaaca agai isducatai galpirarl vuaajagi dudunucamiarl. ¹⁶ Dai cascadl ootoi afariseo gnaaduñi llmadu llmoco lEroodasi aaduñdl sai mall aatagidana asuusi vai agai itatldai:

—Mamaatatluidami calga maatl aatml sai istumaasi gaaagidi aapi dai gama-maatatluidi arvaavoi. Dai maivuaama lidl aapi oodamicadl silrganviipidacami silr-soituutuigami aral, mosgamamaatatluidi aapi istumaasi Diuusi iralidi. ¹⁷ Garaagidañi: ¿Calgaisi tsaa namalquiada aatml gocuota agal baitaclaacamigadl romamano chio sio? —tatldai agai.

¹⁸ Dalmos asuusi maatl tll isagai vuiirumada aliditadai dai potatldai:

—Aapiml aagai amo istumaasi dai amamaasi ivueeyi. ¿Tuimasi giñvuiirumada lidl aapiml? ¹⁹ Giñtllgidavurai amo tumiñsi ismaacadl cadl aa namalquidi aapiml acuota agal baitaclaacamigadl romamano —tatldai asuusi.

Tai agai tllgi amo tumiñsi. ²⁰ Taidl asuusi mostll dai tlacacal daidl itatldai:

—¿Voorl moodl dai voorl tlltlaradl tumiñsiarl daja? —tatldai asuusi.

²¹ Tai agai aa noragi daidl itatldai:

—Agal baitaclaacami moodl dai tlltlaragadlava —tatldai agai.

Taidl asuusi itatldai:

—Maacavurai agal baitaclaacami istumaasi artuidadl dai iduunivurai istumaasi Diuusi iralidi isivuaadagi aral, agai aragal baitaclaacami tlvaaagiarl dai oidigarl aral cascadl —tatldai asuusi.

²² Amaasi cal agai imaasi dai maitll istumaasi gantatagituagi dai dagito dai iji.

²³ Agai vaa tasara amoco saduseo iji siaaco daacatadai asuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga coidada duaacarada cascada potatadai agai asuusi:

²⁴ —Mamaatatuldiadami, amoseesacaru oojisicami garvii gallaslicamiga vai pocaiti sai ismuquiagi amo calli dai viaagi glooñiga maiquiaa maratagai abaana, saida asuculida calli glaagai isvannagi lviuudu dai maratagi abaana silagida vatar ismaacada muu. ²⁵ Dai tami garsaagida oidacatadai cuvaracami amo silagima. Dai laragadada ooñigai dai muu maiquiaa maamatacai. Tai gooquira agamai vana lviuudu dai muu lar maiquiaa maamatacai. ²⁶ Tai gooquira agamai vana agai vaa ooqui dai muu lar maiquiaa maamatacai. Vana cuvaracami podui dai vansi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ²⁷ Dai amaasi muu looqui lar. ²⁸ Dai duduaacacai coidada saagidaiñdara. ¿Ismaacada arcunadacamu looqui vansi arcuucunadacatadai agai di? —tatadai asaduseo.

²⁹ Taida asuusi aa noragi daida itatadai:

—Maicanga gantatagitoi aapima maimaatacatai iscaiti Diuusi ñiooquida dai tomali maimaatacatai silasi guvucadagai viaa Diuusi. ³⁰ Silascada duduaacagi coidada ca-maicuucuntada agai tomali maioñtada agai mosaran ducamicana agai Diuusi talaañi-caruda tvaagira. ³¹ Canlidi aapima oojai istumaasi gnaagidi Diuusi sai oidaga duaacaragai coidada vatar. ³² Tomasi catlari ardui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocar vascara pocaiti Diuusi: “Aana anarDiuusigada Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa lar”, astatadai Diuusi. Agai Diuusi amadu daraaja tvaagira. Diuusi arDiuusigada ismaacada catvaagira daraaja dai ismaacada iimia agai tvaagiamu —tatadai asuusi.

³³ Mosacalai loodami imaasi vascatai maita istumaasi gantatagituagi asuusi ma-maatatuldaragadada.

³⁴ Aidasi fariseo mai silasuusi calla aa noragi asaduseo tai agai maita isducatai aa noragidagi fariseo lagi gnapagi. ³⁵ Dai amoco agai saagidaiñdara ismaacada amamaatatuldadamicatadai Diuusi sallycamigada viirumada aliditadai agai asuusi daida itatadai:

³⁶ —¿Mamaatatuldadami vansi ismaacada ipalidi Diuusi tsivuaadagi tumaasi vaamioma glaagai tsivuaadagi? —tatadai agai.

³⁷ Taida asuusi itatadai:

—“Oigadañi calliodami gaduusiga vansi gaibadacada dai vansi ggvucadagacada dai vansi gatagitoidagacada. ³⁸ Gooviava agai dai sooma glaagai isivuaadagi”. ³⁹ Dai gooquirdada baitoma pocaidaga lar: “Oigadañi glaaduñi poduucai pduucai gloigadai aari lagi”. ⁴⁰ Tomasiora siora sallycada lagi idi ñiooqui agai ga vascara ivueyi vansi istumaasi aagai Diuusi sallycamigadara dai istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldadagada —tatadai asuusi.

⁴¹ Vai quiaa mapai guccatadai fariseo ⁴² taida asuusi tacacai daida itatadai:

—¿Ducatai tatagitoi aapima vora cajiudad aCristo? —tatadai asuusi.

Tai agai itatadai:

—Davicar cajiudadava —tatadai agai.

⁴³ Taida asuusi itatadai:

—Tuida agai vaa Davicar aagai isducatai agidi Diuusi lbadai daida icaiti: “aCristo argiñDiuusiga”. Daida Davicar icaiti lar:

⁴⁴ Diuusi potatadai aCristo:

“Gamaaquimu ana amo sallycami ismaacada vaamioma namga.

Dai ugitudamu ana vansi ismaacada gvuidara vatacagi”.

Ascaiti Davicar aagaita aCristo. ⁴⁵ ¿Ducatai istutuidi aCristo silcajiudadcagi Davicar vai lagi Davicar giñDiuusiga aagai? —tatadai asuusi.

⁴⁶ Dai tomali amaadutai maitistutuiditadai isaa noragidagi tomali amo ñiooqui dai aida abiadara vascatai lablidiña istacacadagi amo istumaasi.

23

¹ Taidla lSuusi itatldai loodami dai aatmla mamaatardamigada:

² —Amamaatatuldiadami Diuusi sAllicamigada lmadu lfariseo povnlididi silgai vaamioma claga maata cal istumaasi ooja Moseesacaru dai silagi lgai viaa sAllicami isgamamaatatuldiadagi sAllicamigada Moseesacaru. ³ Clagadu islagiada aapimla dmos mosacaasi silascada gnaagiada lgai mosacaasi istumaasi aagai Moseesacaru dmos maitivuaada aapimla ismaasi ivueeyi lgai. Lgai aagai lmo istumaasi dai lmamaasi ivueeyi. ⁴ Pocaiti lgai sai glaagai isidunagi mui naana maasi istumaasi dai lgai lgi maitivueeyi isduucal aagai. ⁵ Lgai alia oojoidi isoojadagi Diuusi niooquida papepeelirla dai ali cajiitrla daraasaiña dai gancovana vupuraiña dai gnlacana. Lgai maisiaa duutudai Diuusi mospovuaadana lgai sai pocaitiña loodami islagai alia siaa duutudai Diuusi. Dai lgai oojoidi isgnaadadagi yucusi ismaacada tlatvadu naanacada ugidiana. Lgi poduucal gnaadaiña soora siaa duutudagi Diuusi dmos lmamaatatuldiadami Diuusi sAllicamigada lmadu lfariseo maisiaa duutudai Diuusi mosgnaadaiña lgai lyucusi sai pocaitiña loodami islagai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Dai lgai vllscara gagaagai clclagaducadioma daraicarui siu duucu gaugia agadagi muidutai dai quiquiupirla. ⁷ Dai oojoidi siodami cucuaasada gnvapanamu dai viaatuldiada cacaayana dai siaa duutuadagi dai lgai aadrla maioojoidi ispoduucal ivuaadagi.

⁸⁻¹⁰ Aapimla moslmo aadunumu duucami dai mosaca ana Cristo lrganbaitlclaa-camiga cascada maitlaagai isaagiada aapimla oodami sai siaa gnduutudaiña tlatlaandami duucal. Diuusi glrooga vllsia daama lrgabaitlclaa-cami cascada glaagai isvaamioma siaa duutuadagi lgai siodami. ¹¹ Ismaacada soicadagi aa lgai lrgaducadl-camicamu aapimla gansaagida. ¹² Lgai ismaacada sioma gaducada gllliadagi lgai gia sioma maitlrgaducadl-camicamu dai lgai ismaacada sioma maigaducada gllliadagi lgai gia sioma lrgaducadl-camicamu.

¹³ Sila soimaasi taatamu aapimla mamaatatuldadami Diuusi sAllicamigada dai aapimla fariseo sila soimaa taatamu aapimla. Aapimla aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. Aapimla mamaatatuldi oodami Diuusi sAllicamigada dai vllscara aapimla maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. Aapimla mamaatatuldadami maitipalidi isDiuusi gansoicadagi mai claga gantatagitoca aapimla dai aapimla sobical aa oodami sai maitipalidiña isDiuusi soicadagi vai claga gantatagitoca lgai tomasi lgai gia ipalidi isDiuusi soicadagi sai claga gantatagitocana.

¹⁴ Sila soimaasi taatamu aapimla mamaatatuldiadami Diuusi sAllicamigada dai aapimla fariseo sila soimaa taatamu aapimla. Aapimla aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. ¿Tuimasi voopoidi baabaquida lviriuudu? Dai tlvri gamamadaiña aapimla sai pocaitiña loodami isalia siaa duutudai aapimla Diuusi dmos maitlrvavoi. Cascada aapimla alia soimaasi gantaatatuldamu Diuusi.

¹⁵ Sila soimaasi taatamu aapimla mamaatatuldiadami Diuusi sAllicamigada dai aapimla fariseo. Aapimla aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. Aapimla tomasi-aaco ajioopai dai gaagai oodami dai vaavoitulda lliidi gnlpan duucal dai silascada vaavoituda lgai gnlpan duucal lgai vaamioma soimaasi ivueeyi isaapimla dai aapimla lrganduñi.

¹⁶ Sila soimaa taatamu aapimla. Aapimla mamaatatuldi loodami Diuusi niooquida dmos tomali aapimla maimaata istliya lliidi. Dai gamamaatatuldi aapimla sai islmo oodami aagadagi isidunia lmo istumaasi sai ispocaitiadagi sai sAllicada lrvavoi istumaasi aagai poduucal isduucal lrvavoi isoidaga lgl quiupai aidl gia maiviaaca isidunia istumaasi aagai, dmos ispocaitiadagi sai sAllicada lrvavoi istumaasi aagai poduucal isduucal lrvavoi isoidaga ooro lgl quiupirla aidl gia sAllicada viaaca isidunia istumaasi aagai. ¹⁷ Vupuiiruga aapimla dai maimaata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapimla. Vaamioma lrvaiñi lgl quiupai silooro ismaacada lgl quiupirla

daja. Looro quiuupai l'ana daja cascada sia duutudi l'gai. ¹⁸ Dai aapiml gama-maatatuldi al'ra sai isamo oodami aagadagi isidun'ia l'mo istumaasi sai ispocaiti adagi sai s'alicada l'raavo'i istumaasi aagai poduucal isduucal l'raavo'i isoidaga l'mo altar l'gal quiuupial'ra aidal gia maiviaaca isidun'ia istumaasi aagai, d'amos ispocaiti adagi sai s'alicada l'raavo'i istumaasi aagai poduucal isduucal l'raavo'i isoidaga istumaasi Diuusi daasdarada l'altar daama aidal gia s'alicada viaaca isidun'ia istumaasi aagai. ¹⁹ Vupuiiruga aapiml dai maimaatal istumaasi Diuusi ip'lidil isivuaada aapiml. Vaamioma l'rosoi'ni l'altar si'Diuusi daasdarada. Diuusi daasdarada l'altar daama daja cascada sia duutudi l'gai. ²⁰ Isamo oodami aagadagi isidun'ia l'mo istumaasi dai pocaiti adagi sai s'alicada l'raavo'i istumaasi aagai poduucal isduucal l'raavo'i isoidaga l'mo altar l'gal quiuupial'ra dai poduucal aagai l'gai v'alsi istumaasi oidaga l'altar daama. ²¹ Isamo oodami aagadagi isidun'ia aagai l'mo istumaasi dai pocaiti adagi sai s'alicada l'raavo'i istumaasi aagai poduucal isduucal l'raavo'i isoidaga l'gal quiuupai dai poduucal aagai l'gai v'alsi Diuusi, l'gai quiuupial'ra daja cascada. ²² Isamo oodami aagadagi isidun'ia aagai l'mo istumaasi dai pocaiti adagi sai s'alicada l'raavo'i istumaasi aagai poduucal isduucal l'raavo'i isoidaga t'vaagi dai poduucal aagai l'gai v'alsi Diuusi, l'gai t'vaagi l'ra daja cascada.

²³ Silal soimaasi taatamu aapiml mamaatatuldi adami Diuusi s'alicamigadal dai aapiml fariseo. Aapiml aagai l'mo istumaasi dai l'mamaasi ivueeyi. V'alsi istumaasi viaa aapiml aa oidi'na oodami Diuusi aa dui'ndadal v'altara asta ivaagi m'asmaacada b'ljai. C'lagadu isoidiada aapiml oodami Diuusi aa dui'ndadal v'altara m'astumaasi viaacagi d'amos maitivueeyi aapiml istumaasi Diuusi ip'lidil gomaasi gia maic'lagadu. Aapiml maic'lagal oidaga tomali maisoig'analidil aapiml aacada tomali maic'lagal vaavoitudai aapiml Diuusi ni'ooquidal poduucal alial soimaasi ivueeyi aapiml. ²⁴ Aapiml l'ral'pan ducami main'lan'ladami ismaacada vaidaquia alidil oodami l'mar'ac'ra. Aapiml ivueeyi istumaasi maisi gl'aagai dai maitivueeyi istumaasi vaamioma gl'aagai.

²⁵ Silal soimaasi taatamu aapiml mamaatatuldadami Diuusi s'alicamigadal dai aapiml fariseo. Aapiml cal tuutiacamil ganvueeyi oodami vuitapi d'amos alial soimaasi ivueeyi aapiml. L'asivucatai dai coimudadal tuutiacatai. ²⁶ Aapiml s'alicada maic'lagal maatal cal Diuusi ni'ooquidal alial gl'aagai is'lar'aga daanada aapiml Diuusi vai l'gai g'anoig'alda g'ansoimaascamiga dai poduucal camait'rosoimaasi iduucamicamu aapiml.

²⁷ Silal soimaasi taatamu aapiml mamaatatuldi adami Diuusi s'alicamigadal dai aapiml fariseo. Aapiml aagai l'mo istumaasi dai l'ma maasi ivueeyi. Aapiml l'ral'pan ducami siaaco g'yaasapai coidadal dai alial calgal baidu'ni si daamad'ra dai l'ana alial sigalnaasi. ²⁸ Pomaasi aapiml alial calgal tuutiacamil ganvueeyi oodami vuitapi dai g'ant'agitoidag'ra alial soimaasi aagai'na l'mo istumaasi dai l'ma maasi ivuaadana.

²⁹ Silal soimaasi taatamu aapiml mamaatatuldi adami Diuusi s'alicamigadal dai aapiml fariseo. Aapiml aagai l'mo istumaasi dai l'ma maasi ivueeyi. Aapiml ivuiidil baabaquidal Diuusi ni'ni'ooquituldi adami gadal ismaacada coi g'nal'qui aadu'nicaru dai siaaco yaasapai dai g'naadu'nicaru coi l'ra aa oodami cal tuutiacamil l'gai ami daama l'sai aapiml yoosigai. ³⁰ Dai pocaiti aapiml: "Isoidacamudal aatal'na l'quioma aidal si oidacata dai g'ral'qui aadu'nicaru maisoi'na coodamudal aatal'na Diuusi ni'ni'ooquituldi adami gadal". ³¹ Poduucal l'agi aapiml aagai m'asidal l'rcajiudadal dai l'pan tuutuiga aapiml l'gai ismaacada coi Diuusi ni'ni'ooquituldi adami gadal. ³² Isapiasoimaasi ivuaada aapiml otoma l'pan l'si g'ral'ra v'alt'camu aapiml g'nal'qui aadu'nicaru.

³³ S'alicada l'rosoimaasi ivuaadami aapiml. Aapiml gia maic'lagac'ra v'uv'quimu baiyoma iimimu aapiml m'alca siaaco oidaga l'Diaavora. ³⁴ Cascada ootosamu anal Diuusi ni'ni'ooquituldi adami gadal dai oodami sastuduacami, dai mamaatatuldi adami. D'amos aapiml coodamu l'moco dai aa curusiaba siisisamu dai aa g'viarsamu quiquiupial'ra, dai aa soimaa taatatuldamu aali quiqui'ra. ³⁵ Dai poduucal aapiml g'ral'ra v'alt'camu v'alsi gocal tuutiamicadal ismaacada g'ancooditu. Aidal si abiaad'ra g'amuaatu Ave'licaru cal tuigacada asta aidal si g'amuaatu Zacariasi Berequiasil maradal l'gai ismaacada

muaa agai agla quiuupai vuidara laltar abaana. ³⁶ Ismaacada gnaagidi aanl arvaavoi. Aapiml sivi oidacami gparara vlatcamu vlassi gomaasicada.

³⁷ Aapiml Jerusaleenara oidacami aapiml masmaacada coodai Diuusi niñioquituldiadamigada ooodaicada, mosal muiyoco imidagai ipaliditadai aanl isgnampaidagi dai gannuucadacagi aran duucal atacucu ampraidi gamaamara glaana uta mlatai maitirali aapiml. ³⁸⁻³⁹ Dañi aapiml sivi gandagitomu aanl dai camaitiñtagimu aapiml aramu asta silascada aiyagi istuigaco potliya aapiml: “Alia sial duutudai aatml ismaacada boriml Diuusi guvucadadacada” —tatadai lSuusi.

24

¹ Daidl lSuusi vuusai agla quiuupaigadlaiñdara ljudidú dai caimia agaitadai tai miaadara guuquiva aatml mamaatardamigada agai dai aagidi sai alia chigiamaasi agla quiuupai. ² Taidl lSuusi garaa noragi dai povartatadai:

—¿Naidimlasi aapiml vlassi idi? Ismaacada gnaagidi aanl arvaavoi sai tomali lmo odai maiviiya agai lmai daama, vlassi sial gaduñimu goovai —gartatadai lSuusi.

³ Amaasi iji aatml Oliivosi giidiamu dai ami daiva lSuusi. Mosacaasi lSuusi lmadu aatml mamaatardamigada agai ami daacatadai tlatai aatml itatadai:

—Aatml ipalidi pasgaraagida aapi silascada arduña agai gomaasi ismaacada aagai aapio. ¿Duucatai maatcamu oodami iscayo divi agai aapi dai cayo ugitimu oidigi? —tatadai aatml.

⁴ Amaasi lSuusi povartatadai:

—Gannuucadacavurai vai tomali amaadutai maitanvupuiirumadaña. ⁵ Muidutai dadia agai daidi caitiadamu agai: “Aanl anarCristo”, dai muidutai vupuiirumadadamu agai. ⁶ Cajiomacamu loodami muiyara cocodi, dai aa cayo gncocoda lra, maitavar duduaadicuda gomaasi arduña agai lra, dmos maiquia aayi cuugaral taral. ⁷ lmo dvalaral oidacami cocuadamu lmai dvalaral oidacami dai oidacamu biuugigai dai coocodagai aipacoga dai alia cavami gigivucudamu lmaralal gooidigi. ⁸ Vlassi gomaasicada utudama glaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dai amaasi loodami tagidamu lvaavoitudadami dudunucamilaral masaidl glagla dai coodana. Dai vlassi oidigi daama oidacami cladadamu giñvaavoitudaitai agai. ¹⁰ Silascada aiyagi amaasi taral muidutai camaitiñvaavoitudada agai, dai aipaco gncaladamu dai aipaco gantatagidamu dudunucamilaral. ¹¹ Dai oidacamu mui yaatavogami ismaacada pocaitada agai saidl arDiuusi niñioquituldiadamigada dai vupuiirumadadamu mui oodami. ¹² Dai salicada oidacamu soimaasi dai cascada mui oodami camaitanoigladamu aipacoga. ¹³ Dmos agai ismaacada apiagiñvaavoitudadagi silasi uucami oidacagi oidigi daama agai gia calgacal vunaquimu. ¹⁴ Dai vlassi oidigal glaagadamu gocla caidacada isducatai Diuusi soicai oodami sai calga gantatagitocana sipoduucal vlassi oidigi daama oidacami maatcamu. Dai amaasi gia caugitimu oidigi.

¹⁵⁻¹⁶ Tai Daniel lmo Diuusi niñioquituldiadamigada poduucal ooja sai divia aagai lmo ismaacada salicada soimaasi iduña agai lmo istumaasi agla quiuupaigadara judidú lra. Silascada lijada oodami ispomaasi larvuimi, amaasi agai ismaacada tami Judeara daraajagi glaagai isvoopiagi gigiidiamu —gartatadai lSuusi.

Sioora lijadagi idi ojai glaagai ismaat calcagi. ¹⁷ Daidl lSuusi potatadai lra:

—Sioora vaaqui daama daacagi aidl taral aliasi glaagai isotoma voopiagi maivuvaidacal gvustuidaga tuucavidara, ¹⁸ dai sioora djiana ajioopadagi maitlaagai islapamu iimiagi gnquiiquiamu dai vuiyagi gnyuucusi. ¹⁹ Sila soimaa taatamu looqui ismaacada noonoacagi silalra viaacagi aali siisidami, aidl taral. ²⁰ Aliasi glaagai isdaandagi Diuusi vai maitartoomocana msilascada voopiagi, tomali maitaralmo ibstaragai taralcana. ²¹ Alia soima taata agai lvaavoitudadami cascada. Vaamioma

soimaasi gataatamu amaasi sitomali lmo imidagai aidasi abiaadara Diuusi idui oidigi dai gooquiara tomali lmo imidagai maipomaasi gataatamu. ²² Isbai tlvvri lrvduñiagi gomaasi aidl gia vllsi coiyantada oodami dmos Diuusi maidagitomu istlvvri lrvduña gomaasi agai alia oigldai ismaacldl lcvvai vuvaitu cascldl.

²³ Amaasi ismaadutai povntatladagi: “Dañi tami daja lCristo”, masiara povntatladagi: “Dañi malca daja”, maitavv vaavoitudada. ²⁴ Dadia vagai yaatavogami dai pocaitiada agai saidl lrvCristo dai pocaitiada agai saidl lrvDiuusi ñiñiooquituldiadamigadl, daidl ivuaada agai naana maasi gglarducami dai poduucal vuvuurumadada agai asta agai ismaacldl Diuusi lvgi lcvvai vuvaitu isistutiadagi. ²⁵ Dmos aanl lqviasdara abiaadara glaagidi. ²⁶ Cascldl isaagiada agai dai povntatladagi: “Dañi malca oidigana daja lCristo”. Maitlaagai isiimiagi loodami daida isaagiadagi agai dai povntatldai: “Dañi tami quiiyara daja”, maitlaagai isvaavoitudadagi. ²⁷ Poduucal ismaascana silscadl vrvdocldagi oidigi poduucal lrv vllsi oodami giññlida agai silscadl ajiagi istuigaco diviagi aanl ismaacldl viaa lmo salllicami. ²⁸ Tomasiaaco siaaco caatlcagi baabaidi duvaligadl ami gnlmpaidiña nuunui, poduucal lrvavoil lrv saidl lrvduñi agai vllsi istumaasi aagai aanl.

²⁹ Dai amaasi silscadl cadaivuñiagi gosoimaa taataragai tasai tucapi viiya agai dai masaadai glaiña agai, dai sisiaavugai suuligia agai tlvvaagiaindara, dai vllsi istumaasi oidaga tlvvaagiara givucudamu. ³⁰ Dai amaasi tlvvgimu oodami tlvvaagiara lmo istumaasi dai poduucal maatamu iscadivia aanl ismaacldl viaa lmo salllicami dai vllsi oidigi daama oidacami suaanada agai daidl giññlvvgimu agai istlvvaagiaindara imldamu aanl icomai saagidaindara guvucadagaicldl dai Diuusi dadadaquigadl lvmadu. ³¹ Dai ootosamu aanl giññtlaañicarai vai agai cavami iivana trompeetacldl dai poduucal lmpaida aagai vllsi loodami ismaacldl Diuusi lcvvai vuvaitu vllsi oidigiaindara dai vllsi tlvvaagiaindara.

³² Maatlvvurai aapiml idi ñiooqui ismaacldl glnaagidia iñagai aanl aagaitai liigosi. Silscadl momiacagi iigosi maamaradl dai iipoidagi aagadl poduucal camaatca iscamiaadimi taaco. ³³ Poduucal lrv masilscadl nlijadagi iscali lrvvuidagi gomaasi ismaacldl caaagidi aanl camaatca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁴ Ismaacldl glnaagidi aanl lrvavoil sai gomaasi lrvduña agai maiquiaa ugitalcail oodami sivi oidacami. ³⁵ Tlvvaagi dai dlvvurai ugitemu dmos giññiooqui maiugitemu.

³⁶ Dmos tomali amaadutai maimaata silscadl tomali siuu duucu tomali Diuusi tlvvaañicarudl tlvvaagiara daraajatai maimaata, tomali aanl Diuusi maradlcatai. Moslvgi larrooga Diuusi agai dai maata.

³⁷ Poduucal isduucal lrvdui aidasi oidacatadai lNoé poduucal lrvduñimu lrv silscadl cadivia iñagada aanl ismaacldl viaa lmo salllicami. ³⁸ Lqvai aidasi maiquiaa cavami duudu dai maiquiaa glaiña oidigi suudagicldl loodami gacuaadana dai gayaldana dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña glnmaamara ooqui masai ooñtaiña asta aidl uucami sivaa lNoé glvvaarcugara. ³⁹ Sai moduu maimai agai asta aidasi caduuquimi tai vllsi loodami coi. Poduucal lrvduñimu lrv silscadl divia aanl ismaacldl viaa lmo salllicami. ⁴⁰ Dai amaasi gooca clclli oidigana daraajamu siDiuusi vaidacaimu lmooco dai lglmai viaamu. ⁴¹ Dai gooca ooqui gatuadamu siDiuusi vaidacaimu lmooco dai lglmai viaamu.

⁴² Vllscara glaagai isbaiganduca aapiml maimaatlcatai tomali siuu duucu divia aagai tlvvaanadami. ⁴³ Dmos clvga maata aapiml sai islmo oodami maatlcvagi siuu duucu ami quidiara divia agadagi lmo lvsivogami maicosian tada agai nuucadacatai sai maivaacana quidiara dai lvsidana. ⁴⁴ Poduucal lrv aapiml aliasi glaagai msvaiganducagi, siuu duucu sioma maitvgitoca aapiml iñsivivimu aanl ismaacldl viaa lmo salllicami —tlatdai lSuusi.

⁴⁵ Daidl lSuusi itlatdai lrv:

—Amoco gaaamu vaaacada gaagaiña amoco agidaracami dai saituduacami saida artlaanladamigadacana pipiooñigada dai bibidiña siuu duucu glaagadagi. ⁴⁶ Baigalliadamu tlaanladami ismaacada iducagi vaasi caga siuu duucu diviagi laamuda. ⁴⁷ Sallacada anganaagidi saida laamuda tlaanladami duucai viituldamu vaasi istumaasi viaacagi. ⁴⁸ Damos sipiooñi ismaacada tlaanladami duucai viaagi laamuda maicaga tuigacagi dai povalladagi silaamuda maiotoma divia aagai ⁴⁹ dai glaagacai soivuaadagi agaa pipiooñi dai agai gacuaadagi dai gayladagi dai navamuagi aa navacoidada lmadu. ⁵⁰ Dai poduucai laamuda diviagi siuu duucu apiooñigada sioma mainanlacagi dai siuu duucu agai maimaatlacagi. ⁵¹ Dai sallacada soima taatatuldamu agai daida iduunimu agacada isducatai arlvueeyi agacada ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Amaasi susuaaquimu agai dai alia soimaasi taata agai.

25

¹ Isducatai ara vueeyi silascada Diuusi soicadagi oodami sai caga gantagiticana arlan ducami istumaasi idui baivustaama aali tatalji ismaacada iimi agaitadai amo cunataragiamu dai bla iimi gancuucudacaru. Dai agai ajia agai anoovio amapacala. ² Dai taamatai agai maicaga gantatagito dai taamatai agai alia caga gantatagito. ³ Agai ismaacada maicaga gantatagito maibacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru siuu duucu caugitiagi asaitigada acuucudacarui. ⁴ Dai agai ismaacada caga gantatagito agai gia bacai asaiti istucada suusudadagi gancuucudacaru. ⁵ Daida anoovio camaiotoma divia sai cavascatai sallacada coocosimu dai coocoi. ⁶ Sai calran tucara siba iña istumaasi saida icaiti: “Casibadara imai lien anoovio, macavar vuidara aji”, ascaiti. ⁷ Tai vaascatai laali tatalji vaapañi dai baidu gancuucudacaru. ⁸ Daida taama ismaacada maicaga gantatagito itatadai agaa ismaacada caga gantatagito: “Garcuucudacaru cayoga tuu garmaacavurai laalachi asaiti”, astatadai. ⁹ Sai aa noragi agai ismaacada caga gantatagito daida itatadai: “Chu, aida gia maitarajia goovai dai tomali aapima ara. Baiyoma avar iimi aapima malca siaaco gagaagarai dai savada aapima ganvatar”, astatadai. ¹⁰ Dai aidasi utudama malca gasavdamu agai lasaiti sai aayi anoovio. Dai laali tatalji ismaacada caga gantatagito vaara anoovio lmadu ami cunataragilar, dai cuu acuparagai. ¹¹ Sai gooquilar dada agaa aali tatalji daida icaiti: “Caliodami, caliodami garcupioquidani”, astatadai. ¹² Sai agai aa noragi daida itatadai: “Maitanmaata”, astatadai agai —tatadai lSuusi.

¹³ Taida lSuusi povartatadai aatama mamaatardami:

—Cascada baigavar ganduca aapima maitanmaata silascada tomali siuu duucu divia iñagai aana ismaacada viaa amo sallacami.

¹⁴ Silascada Diuusi soicadagi oodami sai caga gantagiticana gomaasi arlan ducami idui amo calli ismaacada imia agaitadai amai dvanlriamu dai vai garpipiooñiga dai maa tumiñsi.

¹⁵ Amoco maa agai taama mil piisu, dai agamai goo mil, dai agamai amo mil. Arlagadaga sioma saituduga cascada vaamioma mui maa agai tumiñsi daida agaa sioma maisastuduga cascada vaamioma chiichilqui maa agai tumiñsi. Dai ii agai amai dvanlriamu. ¹⁶ Apiooñigada ismaacada viaacataidai taama mil piisu gamaita ara taama mil piisu atumiñsicada. ¹⁷ Poduucai ara agamai ismaacada viaacataidai goo mil gamaita ara goo mil. ¹⁸ Tai agai ismaacada viaacataidai amo mil ii dai asto atumiñsigada glaamu dvanlrai uta.

¹⁹ Tlvapicada aramu divia laamuda dai vai agai garpipiooñiga dai maataca aagai saljaiqui gamaita lmadutai. ²⁰ Arlaga divia agai ismaacada viaacataidai taama mil piisi dai tlagi atumiñsi ismaacada gamaita daida itatadai: “Giñamu, aapi giñmaa taama mil piisu dai tami daja ara taama mil piisu ismaacada gamaita aana”, astatadai. ²¹ Taida laamuda itatadai: “Cagaduava, aapi aramo cal piooñi cacaga idui aapi laachicada sivi

gia gλmaaquimu aanλ gλp̄rioma. Miaadli dai baigλliada aanλ giñλλmadu”, astatλdai. ²² Tai gooquiλrλ ami divia λpiooñigadλ ismaacλdλ viaacatadai goo mil piisu daidλ itatλdai: “Giñaamu giñmaa aapi goo mil piisu dai tami daja λrλ goo mil ismaacλdλ gamaitλ aanλ”, astatλdai. ²³ Taidλ laamudλ itatλdai: “Cλλgaduava, aapi arλrλmo cλλ piooñi cacλλga idui aapi laachicλdλ sivi gia gλmaaquimu aanλ gλp̄rioma. Miaadli dai baigλliada giñλλmadu”, astatλdai. ²⁴ Tai gooquiλrλ ami divia λgamai piooñigadλ ismaacλdλ viaacatadai λmo mil piisu, λgai itatλdai gλaamu: “Giñaamu cλλ maatλ aanλ sialia oomaliga aapi dai aa gλλsituldiña pai aapi mosvuudana yoovisicami dai maita aata vueeyi aapi dai vλλscarλ vuuyi tumiñsi. ²⁵ Cascλdλ gλλλbλñi aanλ dai ii dai λsto gatumiñsiga dλvλλrai uta dai tami daja”, astatλdai. ²⁶ Taidλ laamudλ aa noragi daidλ itatλdai: “Aapi rλrλmo piooñi maicλλ tuigacami dai parλgami camaatλcatadai aapi isaa giñλsituldi dai iñsaanλ mosvuuyi yoovisicami dai ismaita aata vueeyi aanλ dai vλλscarλ vuuyi tumiñsi. ²⁷ Cascλdλ sibλaco gamaaquimudai aapi gotumiñsi mλsiaaco maitλtuldamudai simuiyoma vuimudai aanλ diviacai”, astatλdai laamudλ. ²⁸ Daidλ itatλdai λgai λgaa ismaacλdλ ami guucacatadai: “Baivurai gotumiñsi dai maaca λgai ismaacλdλ viaa baivustaama mil”, astatλdai laamudλ. ²⁹ “Tomasioora cλλga aata vueeyi istucudλ Diuusi gλroidi vaamioma viaaca aagai. Dai sioora maicλλga aata vueeyi istucudλ viaa, λgai gia ootoma maiviaaca aagai. ³⁰ Dai idi giñpiooñiga maicλλ tuigacλdλ vuusaidavurai quiidigamu dai poduucai λrλ Diuusi ootosamu vλλsi λsoimasi ivuaadami mλλca siaaco oidacagi λDiaavora sisuaanλdamu λgai dai alia soimaasi taata aagai”, ascaiti laamudλ.

³¹ Siλλscadλ divia aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami vλλsi giñtλtλaañicarλ λmadu daidλ λrraicamu aanλ amaasi. Diuusi giñdaasamu baitλcλaacami sitλaanλdamu aanλ vλλsi oodami oidigi daama oidacami. ³²⁻³³ Dai vλλsi oidacami gλnλmpaidamu giñabaana dai λcovai vuvaidamu aanλ λvaavoitudadami dai sλλlisapadλrλ daraasamu dai λsoimaasi ivuaadami oogisapadλrλ poduucai isduucai λmo pastuuru judidλ λcovai vuvaidiña cañi-iru sisiivatu saagidaiñdλrλ. ³⁴ Amaasi aanλ ismaacλdλ λrrai aagidamu ismaacλdλ sλλlisa padλrλ daraaja: “Aapimλ ismaacλdλ Diuusi gλrooga cλλgacλrλ nλidi giñλλmadu daraajamu dai aanλ gλnmaaquimu sλλlicami isaapimλ giñλλmadu tλaanλdagi. Aidasi abi-aadλrλ idui Diuusi oidigi aagai sai aapimλ gatλaanλda aagai aanλ iñλλmadu. ³⁵ Biuugimu aanλ mataidλ imbii. Tonomu aanλ mataidλ iñvasiibi suudagi. Aanλ aimλraitadai mai aapimλ maitiñmaatλcatadai dai vλλscarλ giñmaa aapimλ oigaragai isgλnquiiyλrλ tiñuuliña aanλ. ³⁶ Dai camaiviaacatadai aanλ yuucusi mλtai aapimλ giñmaa yuucusi, dai coococatadai aanλ mλtai aapimλ giñdadiji, dai maisapicatadai aanλ mλtai aapimλ giñdadiji λrλ”, povantλaadamu aanλ. ³⁷ Amaasi λvaavoitudadami giñaa noragidamu dai povai iñtλadamu: “¿Tλaanλdami, vλquidλ gλnλidi aatλmλ isbiuugimucataadai aapi siaatλmλ gλbii? ¿Vλquidλ gλnλidi aatλmλ istonomucataadai aapi siaatλmλ gλvasiibi suudagi? ³⁸ ¿Vλquidλ daivusai aapi siaatλmλ maitλmaatλcatadai dai vλλscarλ gλmaa oigaragai isgλnquiiyλrλ coi aapi? ¿Vλquidλ gλnλidi aatλmλ ismaiyyucusu aapi dai gλmaa yuucusi? ³⁹ ¿Vλquidλ coococatadai aapi dai vλquidλ maisapicatadai aapi sigλdadiji aatλmλ?” Povai iñtλadamu λvaavoitudadami. ⁴⁰ Dai aanλ aa noragidamu daidλ itλadamu: “Ismaacλdλ gλnaadidi aanλ λrvaavoi tomastumaasi cλλgaducami ismaacλdλ aapimλ giñaaduñi gλnvuiididiña aipacoga gλnsoicλitai ducami isgomaasi iduñimudai aapimλ an imvλltarλ”, povantλadamu aanλ.

⁴¹ Amaasi aanλ gλλ raí, itλadamu λgai ismaacλdλ giñoogisa padλrλ guuca: “iimλdavurai aapimλ tabiaadλrλ Diuusi maicλλgacλrλ gλnnλidi aapimλ, iimλdavurai siaaco tomastuigaco mλλcana taí, mλλca siaaco baidui Diuusi λDiaavora vλltarλ dai λDiaavora tλtλaañicarudλ vλltarλ: ⁴² Biuugimu aanλ matai maitiñbii, tonomu aanλ matai maitiñvasiibi suudagi, ⁴³ dai gλndiviji aanλ maiaapimλ maitiñmaatλcatadai dai casλcλdλ maitiñmaa oigaragai isgλnquiiyλrλ giñuuliña aanλ. Dai maiyyucusucataadai aanλ mλtai maitiñoi yuucusi, coococatadai aanλ mλtai maitiñdadiji, maisapicatadai aanλ mλtai

maitiñdadiji”, potladamu aanl. ⁴⁴ Amaasi l'gai povaiñtatladamu: “Tlaanldami, ¿v'quid'la biuugimu aapi, dai tonomu, dai gardiviji, dai maiyuucusu, dai cooco, dai maisapicatadai simait'la soi aat'la?” povaiñtatladamu l'gai. ⁴⁵ Siaanl g'la raí aa noragidamu daid'la it'ladamu: “Ismaac'la g'naagidi aanl l'rvavoi tomastumaasi c'lagaducami ismaac'la maitidui aapim'la govaavoitudadami v'ltar'la tomasi maisi glaagai goovai gomaasi maitidui aapim'la aanl giñv'ltar'la”, potladamu aanl. ⁴⁶ Daid'la l'soimaasi ivuaadami iimia agai siaaco tomastuigaco Diuusi soimaasi taatamituldiadamu daid'la l'c'la g'la t'gitocami iimia agai t'vaagiamu siaaco oidacamu Diuusi l'madu tomastuigaco —tat'ldai l'Suusi.

26

¹ Aid'la canaato aa l'Suusi v'lsi gomaasi, l'gai pov'rtat'ldai aat'la mamaat'ldami:

² —C'la maatl aapim'la sigoo tasaic'la aiya agai l'siaa duudagai ismaac'la pascua t'lagidu, siamaasi giñb'limu loodami dai m'la ca iñt'lagidamu m'la said'la giñsiisana curu-siaba poduucaí iñmuaamu aanl ismaac'la viaa l'mo s'alicami —g'rtat'ldai l'gai.

³ Amaasi l'bait'lguucacamigad'la l'papaaligad'la l'judidíu daid'la l'mamaat'ltuldiadami Diuusi s'alicamigad'la l'madu l'pipiscaligad'la l'judidíu Caifási quiidiana tuisicana g'lam-pagi. L'gai l'rbait'laac'lamigad'catadai papaaligad'la l'judidíu. ⁴ Dai v'la scatai l'gai g'naatagi isducatai yaatagidagi l'Suusi dai b'ljagi dai muaagi. ⁵ Daid'la icaiti:

—Baiyoma n'nl'ra ca aat'la vai daivuñiagi gosiaa duudagai t'la t'ida b'liya aat'la vai mait'rvui baacoagi oodami —asc'aiti.

⁶ Vaid'la l'Suusi Betaani'la daacatadai Simuñi quidi'la. L'Simuñi l'quioma viaacatadai l'mo coocodagai ismaac'la duvaldi gatuucuga d'amos cadueeyi l'gai. ⁷ Tai ami divia l'mo ooqui dai b'la cati l'mo tucayu alavastroc'la duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami s'alic'la nam'acami. Daacatadai l'Suusi mesa abaana taid'la looqui t'la l'asaiti mood'la. ⁸ Aid'la t'la aat'la l'Suusi mamaat'ldamigad'la gomaasi ali'la baacoí aat'la dai aipaco g'raatagidimi daid'la icaiti:

—¿Istuisid'la siaa doodai goovai goasaiti? ⁹ C'la g'la g'lagaramudai goovai mui tumiñsic'la dai l'c'la soñ'amudai soitutuigami —caiti aat'la.

¹⁰ Vaid'la l'Suusi ca l'istumaasi aagai aat'la mamaat'ldamigad'la l'gai daid'la pov'rtat'ldai:

—¿Tuim'la pocai n'ldi aapim'la idi ooqui? Gomaasi ismaac'la giñduñi goovai l'ramo istumaasi c'lagaducami. ¹¹ Soitutuigami v'la sc'la viaacamu aapim'la g'naagida dai aanl g'la maisiu v'la sc'la giñn'lijadamu aapim'la. ¹² Idi ooqui giñt'la asaiti giñmooana otoma muquia iñagai aanl c'la c'la. ¹³ Ismaac'la g'naagidi aanl l'rvavoi sai tomasi-aacoga siaaco gaagiadagi Diuusi ñiñiooquituldiadamigad'la Diuusi ñiooquid'la v'lsi oidigi daama gaaagidamu l'ra l'istumaasi idui idi ooqui sipoduucaí v'lsi oodami maatl'camu —g'rtat'ldai l'Suusi.

¹⁴ Tai amaasi l'Uudasi Iscaliote, l'moco l'baivustaama dan gooca mamaat'ldamigad'la l'Suusi ii dai gaaataga l'gai l'bait'lguucacamigad'la l'papaaligad'la l'judidíu l'madu, ¹⁵ daid'la it'ldai:

—¿M'la qui giñmaquiagi tumiñsi isg'ant'lagida aanl l'Suusi? —ast'ldai.

Tai l'gai aa nam'qui l'mo coobai dan baivustaama piisu plata. ¹⁶ Aid'la abiaad'la l'Uudasi gaagai isducatai gat'lagidagi l'Suusi.

¹⁷ Tai aayi l'siaa duudagai istuigaco g'la t'gitoi l'judidíu aid'la Diuusi c'lagac'la vuvaidi Ejiipituañd'la. Tai aat'la l'Suusi mamaat'ldamigad'la miaad'la guuqui'va l'Suusi dai t'lcacai daid'la it'ldai:

—Vaacoga ipalidi aapi tsbaiduñiagi cuaadagai idi siaa duudagai vllatarl —tatldai aataml.

¹⁸ Tai lgai povartatldai:

—Iimivurai mllca glglr quiiquirlr dai aagida lclli ismaacldl caagidi aanl dai aagidavurai sai aanl pocaiti sai camiaadimi mslilscadl giñmua aagai sai quidiarl gaugia ragai aataml aanl lmadu aapiml idi siaa duudagarl cuaadagai —gartatldai lSuusi.

¹⁹ Tltai aataml mamaatardamigadl lgai idui isducatai glraagidi lSuusi dai baidui lcuadagai siaa duudagarl vllatarl. Idi siaa duudagarl tatlgitoi ljudidíu aidasi Diuusi cllgacarl vuvaitu Ejiipituaiñdlr.

²⁰ Dai aidasi catuca mesa vuidarl daacatai lSuusi lmadu aataml lbaiivus-taama dan gooca mamaatardamigadl lgai. ²¹ Dai gacuaadatadai aataml taidl lSuusi povartatldai:

—Ismaacldl glnaagidi aanl lrvaavoi, lmaadutai aapiml giñtlagida agai ldudunucami silgai giñmuaamu —gartatldai lgai.

²² Tltai aataml alil soigrlalli dai aipaco glraagidimi dai pocaitimi aataml.

—Tlaanldami, aanl gia cho —tatldai aataml.

²³ Taidl lSuusi glraa noragi dai povartatldai:

—Ismaacldl giñllmadu gacueeyi lgai vaa plaatrl gooviava lgai daidl giñtlagida agai dudunucami. ²⁴ Aanl ismaacldl viaa lmo sllicami ivueeyi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidarl dlmos sil soimaa taatamu gocalli ismaacldl giñtlagida agai sioma lrcalgaicamudai gocalli vllatarl ismaivuuusaimudai tami oidigi daama —gartatldai lSuusi.

²⁵ Amaasi ñioo lUudasi ismaacldl gatlagida agaitadai lSuusi daidl itatldai lgai lSuusi:

—Giñmamaatatluldiadamiga, aanl gia cho —tatldai lgai.

Taidl lSuusi aa noragi daidl itatldai:

—Ljl aapiapa —tatldai lSuusi.

²⁶ Dai aidasi gacuaadatadai aataml, taidl lSuusi bli lpaana dai gamamagi dai saasarai dai glrmaa aataml mamaatardami daidl povartatldai:

—Ugavurai. Idi lrgiñtuucuga —gartatldai lSuusi.

²⁷ Dai bli llrl lmo vaasu uvasi varagadl dai gamamadacai glrmaa llrl daidl povartatldai:

—Iivurai idi vllscatai aapiml. ²⁸ Idi lrlpan ducami giñllra ismaacldl aastia agai muucucal aanl sipoduucal gloigaldamu soimaascamigadl, tomasioorl sioorl vaavoi-tudagi. Iñsilscadl muquiaagi vai aastiaagi giñllra aidl abiaadrl glaaagamu goñiooqui utudui ismaacldl gaaagidi isduucatai gaoigaldi soimascami dai cllgacarl vuvaquiagi.

²⁹ Dai aanl anglnaagidi ansai camaiyllda iñagai aanl uvasi varagadl asta iñsilscadl iiyagi utudui aapiml glnllmadu mllca siaaco gatlaanli glrooga Diuusi —gartatldai lSuusi.

³⁰ Dai canlacal lmo Diuusi nliadal siaa duutudaitai Diuusi, iji aataml Oliivosi giidiamu. ³¹ Taidl lSuusi povartatldai:

—Vllscatai aapiml voopoimu dai lgl giñdagitomu sivi tucarl, pocaiti Diuusi ñiooquidarl: “Dagitomu aanl isglmuaatudamu pasturu sicañirugadl aipaco iimimu”, caiti Diuusi ñiooquidarl. ³² Dlmos silscadl lramu duaaca aanl llrlga aimu aanl Galileearl isaapiml —gartatldai lSuusi.

³³ Taidl lPiiduru aa noragi daidl itatldai:

—Tomasi vllscatai gogaa voopiagi dai lgl gldagituagi aanl gia mailagi gldagituagi —tatldai lPiiduru.

³⁴ Taidl lSuusi itatldai:

—Ismaacldl glaaagidi aanl lrvaavoi sai sivi tucarl maiquiaa cuujuicai tacucu aapi vaicojo potliya agai plsal maitiñmaatl —tatldai lSuusi.

³⁵ Taidl lPiiduru itatldai:

—Tomañsi aapi glmadu muu maitanpotliyagi iñsmaitmaatl —tatldai lPiiduru.

Tlati vllscatai aatmla potai lrl.

³⁶ Dai amaasi aayi lSuusi lmadu aatmla mamaatlrdamigadl lgal lmarlclrl siaaco Getasemani tllgidu taidl lSuusi ponalrtlatdai:

—Tamiavl daraja naida aanl mllca gamamadagi —glrtlatdai lSuusi.

³⁷ Dai vaidacai lPiiduru lmadu lgooca Sevedeo maamaradl dai alil soiglalidi dai camostlgitocan tada isdadiagi latlaanldami dai blalquiagi. ³⁸ Daidl itlatdai:

—Camuquiadan tada aanl soigiliditai. Tanasiavl vii aapiml dlmos maitavl coocosi —tlatdai.

³⁹ Dai baitlquioma ii dai cupulia voi dlvlrapi dai daanl Diuusi dai potlatdai:

—Giñooa isbaigaca ismaisii soimaa taata aanl dlmos vai maitlrl duuna istumaasi aanl iralidi moslcaasi istumaasi aapi iraldagi —astlatdai lSuusi.

⁴⁰ Dai amaasi lramu ii lgal mllca siaaco daraajatadai lmamaatlrdamigadl vai lgal coocoslcatadai, daidl potlatdai lgal lPiiduru:

—¿Maitavls istui isnaagagi tomasi lmo oora aanl giñllmadu? ⁴¹ Maitavl coocosi dai gamamadada vai maisoimaasi glanduñtuldana lDiaavora. Aapiml iduñia lliidi istumaasi Diuusi iralidi dai vllscarl maiquiaa claga vaavoitudai cascald maitvueeyi —astlatdai.

⁴² Dai imlcai gamamagi lSuusi lramu dai poduucai gamamagi:

—Giñooa ismaibaigacagi ismaisoima taata aanl isducatai cabidui aatmla aidl gia lrlduuna isducatai aapi irliadagi —asduucal gamamadai.

⁴³ Dai otoma lramu ii siaaco daraajatadai lmamaatlrdamigadl vai lramu coocoslcatadai alil coocosimucataidai lgal mossusuligli vuupuidl. ⁴⁴ Dai dagito lgal dai imlcai gamamagi lramu lgal vaa ñiooquicldl. ⁴⁵ Amaasi lramu ii lgal siaaco daraajatadai lmamaatlrdamigadl daidl itlatdai:

—Siviavl gia coocosi daidl gñiiblasta. Casiat aayi mlsiuu duucu giñllgida agai aanl ismaacldl viaa lmo sllicami. Giñllgida mlaagai soimaasi ivuaadami.

⁴⁶ Vaapaigivurai. Tiimada. Casia boodlrl iml ismaacldl giñllgida agai —astlatdai lSuusi.

⁴⁷ Dai quiaa ñioocaitadai lSuusi tai ami divia lUudasi. Lgal lrlmoco glraduñi aatmla baivustaama dan gooca mamaatlrdamigadl lSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamaastai dai uusi. Lgal lrojootosadlcatadai lbaitlguucacamigadl papaaligadl ljudidíu dai lripiscaligadl ljudidíu. ⁴⁸ Uudasi ismaacldl gatllgida agaitadai lSuusi casi itlatdai llquioma lgal loodami:

—Ismaacldl usupiga aanl lgiava lgal vlrai bli —tlatdai lUudasi.

⁴⁹ Amaasi miaadlrl clquiva lgal lSuusi daidl itlatdai:

—Baiga giñmamaatluldiadamiga —tlatdai lUudasi.
Dai usupi.

⁵⁰ Taidl lSuusi aa noragi daidl itlatdai:

—¿Giñaduñi pluma duñia agai dai divia? —tlatdai lgal.

Amaasi miaadlrl guuquiva loodami dai bli lSuusi.

⁵¹ Amaasi lmaadutai ismaacldl ami guucacatadai Suusi lmadu vuusaitu gacusiru dai iquital lmo naacald lbaitlclaacami papaali pioñigadl. ⁵² Taidl lSuusi itlatdai:

—Gacuviertaglrl iclasa gacusiru. Vllscatai soora gacocoadagi cusiruicldl cusiruicldl coimu lgal. ⁵³ ¿Maitavls maatl aapi iñsaanl istutuidi istaañiagi giñooa lmo soiñi vai lgal claga istutuidi isgiñootosdagi mui mil gasandaaruga tlvaagiaiñdrl?

⁵⁴ Islagai giñootosdagi aidl gia camaitlrladuñia go ismaacldl aagai Diuusi ñiooquidlrl —tlatdai lSuusi.

⁵⁵ Amaasi lSuusi itlatdai loodami:

—¿Tuimasi dada aapiml dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñblalquia agai ducami siaanl lrlmo lslvogamicagi? Vlls tasai gñsaagida daacana aanl lgl

quiuupaigadara judidú dai gannmamaatultuldiña Diuusi ñiooquida mlatai tomali lmo imidagai maimaisapicami giñbái. ⁵⁶ Dai vllasi gomaasi idui aapiml vaidl lpraduuna isducatai ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl Diuusi ñiooquidara —tlatldai lSuusi.

Tlatai vllscatai aatmla mamaatardamigadl voopoi dai lligi viaa lSuusi.

⁵⁷ Tai lgai ismaacldl bli lSuusi blldcai mllca siaaco daacatadai lCaifási. Lgai lrbaitlclaaacamigadl papaaligadl ljudidú. Ami casi gnlmpaidacatadai lmamaatultuldiadami Diuusi slallicamigadl lmadu lripiscaligadl ljudidú. ⁵⁸ Vaidl lPiiduru mosmllcasdara oiditadai lglal baitlclaaacamigadl papaaligadl ljudidú tuisiquigadlra ucami dai amaasi vaa dai daiva lsandaaru lmadu dai nlijada aagai istumaasi iduñia lgai lSuusicldl.

⁵⁹ Taidl ltlalaanldamigadl lrapaali lmadu lripiscali vllscatai lvaamioma talaanldamigadl uusi dadagldl dudunucami ljudidú gaagai lmo istumaasi istucldl gariara vaaajagi tomasi maitarvaavoi dai poduucal gatlaañia agai muaaragai. ⁶⁰ Dai vllscara maital tomali lmo istumaasi istucldl gariara vaaajagi tomasi muidutai dada dai yaatagali. Dai cuugatara dada gooca nlijadami yaatavogami ⁶¹ daidl icaiti:

—Gocllli icaiti: “Aanl istutuidi isdaitudagi lglal quiuupai dai vaica tasaicldl lpramu vañigidagi”, caiti gocllli —ascaili gonlijadami.

⁶² Amaasi lbaitlclaaacamigadl lrapaali judidú clquiva daidl itlatldai lSuusi:

—¿Maitaras gaaa noragida agai tomali lmo istumaasi? ¿Tumaasi goovai ismaacldl aagai goovai gvui? —astlatldai.

⁶³ Taidl lSuusi maiñioocacai vii. Taidl lbaitlclaaacamigadl lrapaali judidú itlatldai: —Aanl anglaagidi lpsaidl gaaagidana Diuusi vuitari ismaacldl tomastuigaco oidaga lpsabai aapi lraCristo Diuusi maradl silara cho —astlatldai.

⁶⁴ Taidl lSuusi itlatldai:

—Ljal Diuusi maradlana poduucal isducatai aagai aapi. Dai aapiml giñtlalgimu aanl ismaacldl viaa lmo slallicami siDiuusi slallisa padlra daacamu aanl dai giñtlalgimu aapiml silascadl tvaagiaiñdara imlda aanl icomai saagida —astlatldai lSuusi.

⁶⁵ Taidl lbaitlclaaacamigadl papaali judidú saasarai glyuucusi. Alia baamu lgai calcatai istumaasi aagai lSuusi. Daidl itlatldai lbaitlclaaacami:

—Gocllli polldi isarDiuusi maradl di. Dai vui ñioocai Diuusi camaitlgitto aatmla vaamioma nlijadami. Aapiml cacal isducatai vui ñioocai goovai Diuusi. ⁶⁶ ¿Tluma duuna goclllicldl? —astlatldai.

Tai lgai itlatldai:

—Gariara caatlcamiava goovai gatlaañivurai muaaragai —astlatldai.

⁶⁷ Daidl loodami sisividimi lSuusi vuivasadl dai capiacarai. Dai aa vuivasana capiacarai. ⁶⁸ Daidl itlatldai:

—Aapi polldi isDiuusi gamma lmo slallicami. Maatlñi toora gllgl —astlatldai.

⁶⁹ Vaidl lPiiduru maigovai tuisicana daacatadai tai lmo cusñiirugadl lbaitlclaaacamigadl lrapaali ami divia daidl itlatldai lgai lPiiduru:

—Aariara lara lmadu aimlrañia lSuusi Galileeara oidacami —astlatldai lcuñiiru.

⁷⁰ Damos lPiiduru yaatagi daidl itlatldai:

—Maitan maatl aanl lpsioora aagai aapi —astlatldai.

⁷¹ lPiiduru cavuusaimi maigo quiidigamu, tai lara lmai lgai vaa cusñiirugadl tla lPiiduru lara daidl itlatldai ismaacldl ami daraajatadai:

—Gocllli lara lmadu aimlrañia lSuusi Nasareetara oidacami —astlatldai lali tlji.

⁷² Damos lPiiduru lpramu yaatagi daidl itlatldai:

—Maatl Diuusi ismaimaatl aanl gocllli —astlatldai lPiiduru.

⁷³ Dai laachicldl lgai ismaacldl ami daraajatadai abaana guuquiva lPiiduru daidl itlatldai:

¹⁸ Agai maatlatadai ismoscoimudad tadatadai lbaitlguucacamigadl aprapaali dai cascadl gatlagi lSuusi.

¹⁹ lPilaato quiaa daacatadai ldudunucamiarl taidl looñigadl ootosi ñiooqui daidl itlatdai:

—Maitiglvapasada aapi gocalli cl tuigacami lmadu. Tuucarl tlatlquimi aanl lmo istumaasi soimasi lgai vlltarl —asducai ootosi ñiooqui Pilaato ooñigadl.

²⁰ Dlamos lbaitlguucacamigadl aprapaali lmadu lripiscali avlnaqui loodami sai baiyoma gataanl na mlsdagituagi Baraavási dai sai muaana lSuusi. ²¹ Taidl lglal tlaanldami lramu ñioo dai tlcacai loodami daidl itlatdai:

—¿Maacldl goovai vagoocai sioma ipalidi aapiml isglndagitolda aanl? —astlatdai.

Tai lgai aa noragi daidl itlatdai:

—Baraavási —astlatdai.

²² Taidl lPilaato tlcacai daidl itlatdai:

—¿Dai goSuusi maismaacldl Cristo aagai ducatai iduuna aanl? —astlatdai.

Tai vllscatai aa noragi daidl itlatdai:

—Siisañi curusiaba vai poduu muucuna —astlatdai.

²³ Taidl lPilaato itlatdai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovio? —astlatdai.

Tai lgai lramu ijiña daidl itlatdai:

—Siisañi curusiaba, vai poduu muucuna —astlatdai.

²⁴ Aidlasi lPilaato catll iscamaitistui loodamicldl cavaamioma galcaititai lgai, dai gatai suudagi dai gaico vllsi loodami vuitapi daidl itlatdai:

—Aanl gia maitlrgiñduñi gocallicldl. Goovai gia maitlrgllpilrl caatlcami, goovai gia llagi aapiml lrganaa duiñdaga —astlatdai lPilaato.

²⁵ Tai vllscatai loodami aa noragi daidl itlatdai:

—Aatml lmadu garmaamara tlgllpilrl vlltlcamicagi —astlatdai.

²⁶ Taidl lPilaato dagitoli Baraavási daidl lPilaato gatljai mlsai glcarsana iquisanaicldl lSuusi dai tlagi loodami sai curusiaba siisana sai poduu muucuna.

²⁷ Tai gooquiarl lglal tlaanldami sandaarugadl vaidacai lSuusi gamu Pilaato qui idiamu dai vai vllsi lsaandaaru dai ami siaaco clacatadai lSuusi vllsi sicoli guuquiiva.

²⁸ Matai uupasi yuucusidl lSuusi dai aadi aa yuucusi vlrpgicami sai lrla maascamu lmo raí, ²⁹ dai moo daama daí lmo cooronai uuparaicldl duñisicami dai maa lmo tllvli slllisa padlrl novlrl. Daidl glntootonacldl guuquiiva lSuusi vuidlrl dai parunai daidl icaiti:

—Sivi gia tlvrl oidacamu aapi raígadl ljudidíu —ascaiti.

³⁰ Dai sisividimi lrl dai bblvi tllvli dai lgaicldl moodlana glvai. ³¹ Dai canaato parunacai lramu uupasi lyuucusi vlrpgicldl dai lramu aadi llagi yuucusidl. Dai boodlrl vaidacai dai mll siisa agai curusiaba sai poduu muucuna.

³² Dai aidlasi utudama iji lgai abiaadlrl vuidlrl aayi lmo clli Simuñi tllgiducami Sireñlrl oidacami matai aagidi sai bllcaiña lgai lcurusigadl lSuusi.

³³ Dai poduucal aayi mllca siaaco Gólgota tllgidu. Gólgota icaidaga moodl muuquiadl. ³⁴ Dai ami oidi uupasi varagadl vllnaglcami lmo doadigami alil llcocami sai lgaicldl palrpioma soimaa taatana. Taidl lSuusi mosdla dai camaitirli isiiyagi.

³⁵ Dai casisacal curusiaba dlmos maiquiaa muu lgai tai gooquiarl nllnltudai volao dai poduucal nlda agai isioorai ajia agai yuucusidl lSuusi. Dai poduucal lrldui istumaasi aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadl daidl icaiti: “Sai nllnltuda agai volao dai poduucal nlda aagai isioorai ajia agai lyuucusidl”. ³⁶ Dai ami daraajatai nuucada. ³⁷ Dai curusiaba moo daama daí lmo oojai ismaacldl gatljai lPilaato dai aagai mltstuisidl gatljai muaragai daidl icaiti: “Idiava lrlSuusi, raígadl judidíu”, ascaiti loojai.

³⁸ Dai abaana ΔSuusi siisisa gooca Δsivogami Δmoco sΔllisa padlra Δmai curusiaba dai ΔgΔmai oogisa padlra Δmai curusiaba. ³⁹ Dai ismaacΔda amui Δlgavusai galnaasi ñiooqui suuligidi ΔSuusi dai gidai Δnmoomo, ⁴⁰ daida itΔtdai:

—Epa aapi ΔsmaacΔda dadaitudai ΔgΔ quiuupaigada Δjudidú dai vaica tasaicΔda ivueeyi Δpamu cΔlgacΔra igΔvuusaida aapi Δgi. Siaapi ΔrDiuusi marada tΔvañiñi bocurusiaiñΔra —astatΔdai.

⁴¹ Poduucai Δra parunai ΔbaitΔguucacamigada Δpapaali Δmadu ΔmamaatΔtul-diadami Diuusi sΔllicamigada Δmadu Δfariseo Δmadu Δpipiscali dai aipaco Δnaagidi daida icaiti:

⁴² —CΔlgacΔra vuvaitu goovai aa dai goovai Δgi gia maitistutuidi iscΔlgacΔra gΔvuusaidagi. IssΔllicΔda Δrvaavo isΔgai Δrgarraíga aatΔma judidú vai tΔvanΔna curusiaiñΔra tΔtai poduucai vaavoituda aatΔma Δra. ⁴³ Goovai ΔvΔlidi siDiuusi nuucada. SiDiuusi sΔllicΔda oigΔdai cΔlgacΔra vuusaidana tuduida sivi. Gocaasi gΔraagidi goovai saida ΔrDiuusi marada —ascaiti Δgai.

⁴⁴ Dai asta Δsivogami ismaacΔda cucurusiaba siisapicatadai ami sonuana ΔSuusi galnaasi ñioocai Δgai vui vΔsi.

—————
⁴⁵ Dai dan duucu vΔsi oidigi tucapi vii vaic oora. ⁴⁶ Dai aida coi gΔsΔco gΔgΔra iñna ΔSuusi daida icaiti:

—Eloi, Eloi, lama sabactani —ascaiti. AsmaacΔda itΔiya Δlidi giñDiuusiga, giñDiuusiga ¿tuipΔsi giñdagito? astΔiya Δlidi.

⁴⁷ Dai Δmoco ismaacΔda ami daraajatadai caΔ ispocaiti Δgai daida icaiti:

—Dañi vapaiddi goovai ΔDiuusi ñiooquituldiadamigada Eliasi —ascaiti.

⁴⁸ Tai otoma Δmaadutai mΔΔ dai bai Δmo visiocoli dai vadlitu uuvasi varagada ΔcocamicΔda dai Δmo tootoicami cuugΔra daí Δvisiocoli dai miaadΔra dadasdi ΔSuusi sai visiusuna. ⁴⁹ Δmos aa itΔtdai:

—TΔdagito sabai diviana Eliasi dai cΔlgacΔra vuusaidana —astatΔdai.

⁵⁰ Taida ΔSuusi gΔgΔra iñna dai muu. ⁵¹ Vaida ΔgΔ icusi ismaacΔda ΔgΔ quiu-upaigadΔra judidú sagiacatadai Δpan Δsi covocami Δmo sueeyi dai Δraana sΔli sarai tΔcavidΔra abiaadΔra matana ucami. Dai ΔvΔlrai gigivuli dai ojoodai taatapai.

⁵² Daida gΔcuucupioo siaaco yaasapicatadai Δcoidada dai mui oodami ismaacΔda vaavoitudaitadai Diuusi duduaca Δcoidada saagidañΔra. ⁵³ Dai caduaacacai Δpamu ΔSuusi coidada saagidañΔra daida Δгаа vΔsi vuvaja coidada saagidañΔra dai mΔΔ JerusaleenΔra vaapa tai mui oodami tΔΔ.

⁵⁴ Tai amaasi ΔtΔaanΔdamigada sandaaru Δmadu Δгаа ismaacΔda nuucadacatadai ΔSuusi aidasi tΔΔ Δgai isgigivuli ΔvΔlrai dai tΔΔ vΔsi ismaacΔda ΔpΔui sΔllicΔda duduadimu, daida icaiti:

—Baivaavo idi cΔli sΔllicΔda ΔrDiuusi maracatadai ismaacΔda tΔvai tΔvaa-giaiñΔra —ascaiti.

⁵⁵ Dai ami guucacatadai mui ooqui mΔlcasΔra ñiditadai Δra ismaacΔda GalileeaiñΔra oidatucuitadai ΔSuusi dai soicitadai. ⁵⁶ Δgai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María Jacovo dΔdΔ dai Osee dΔdΔ, dai Zevedeo marada dΔdΔ.

—————
⁵⁷ Dai caurui tai ami divia Δmo cΔli gΔviidacami Osee tΔlgiducami. Δgai ΔrAri-mateeΔra oidacami, Δgai Δrvaavoitudadami ΔSuusi Δra. ⁵⁸ Dai amaasi Δgai ñidamu ΔPilaato dai taí ΔSuusi tuucugada. Taida ΔPilaato gatΔjai mΔsai tΔlgidana. ⁵⁹ Dai tΔvañdacai ΔSuusi ami curusiaiñΔra dai Δmo icusi maitucuracamΔra biisa. ⁶⁰ Daida ΔOsee casi gatΔjaitadai coocodagai Δmo vΔvuaana mΔsai ami yaasana siΔscada muquiagi Δgai Δmos ΔSuusi ami tΔΔ Δgai. Dai cacupacai Δquitaagiña Δmo gΔΔ odaicΔda daivunu ii. ⁶¹ Vai ami daacatadai ΔMaría Madaliña Δmadu ΔgΔmai María siaaco yaasapicatadai ΔSuusi sonuana.

—————

⁶² Aidla lratasaicatadai istuigaco baivuaadana l'gai vllsi dai siaadiqui l'riblstaragaicatadai istuigaco maitistuma vuaadana l'gai. Dai siaadiqui lbaitl'guucacamigadla l'papaali judidíu, l'lmadu l'fariseo mlla n'lidamu l'Pilaato ⁶³ daidla itlatldai:

—Tl'gito aatmla lyaatavogami Suusi aidlsi quiaa oidacatadai l'gai iscaititadai sai vaica tasaicldla duaaca agaitadai l'gai coidadla saagidaiñdl'la. ⁶⁴ Cascldla gatlaañiñi mlsai cllga nuucadacana mllca siaaco yaasapi l'Suusi vaica tasai uucami vai poduucai maidadana l'Suusi mamaat'rdamigadla tucarl vai maibllna l'tuucugadla vai gooqui'rla maipocaitiada l'gai iscaduaaca. Dai poduucai l'gooqui'rdadla yaatagi vaamioma maicll-gaducagi siltuucamid'la —astlatldai.

⁶⁵ Daidla l'Pilaato itlatldai:

—Moguuca giñsandaaruga. Vaidacai aapimla dai mllca siaaco cayaasa l'Suusi cll bai duñia isistutuidi di vai poduucai maibllna l'muuquiadla —astlatldai l'Pilaato.

⁶⁶ Dai iji dai mll cllga baidui siaaco yaasapicatadai l'Suusi dai seeracldla bidasa dai ami seeraba daí l'seeyogadla l'gll baitlc'laacamigadla l'romamano. Vai ami daraajatadai l'sandaaru l'rla.

28

¹ Dai cadaivunucal liblstaragai tas'la dai camaasimi oidigi tumiñoco daidla l'María Madaliña l'lmadu l'gamaí María iji mllca siaaco yaasapicatadai l'Suusi. ² Tai todian duucal gigivuli d'vll'rai, l'mo Diuusi tlaañicarudla tlvai tlvaa'gaiñdl'la cascldla. Dai alcai mllca siaaco yaasapicatadai l'Suusi maigovai daitu lodai istucldla cuupicatadai l'gai dai daama daiva lodai. ³ Dadadacal l'gai l'ran duucal r'rl'ldocldami dai yuucusidla l'ran l'lsi toot'aja clvai. ⁴ Mostl'agacal l'sandaaru l'Diuusi tlaañicarudla giigivuli duduaadimucal dai camoscoidadla duucal vii. ⁵ Dai amaasi l'Diuusi tlaañicarudla itlatldai looqui:

—Maitav'rl duduaadicuda. Aanla cllga maatl isgaagai aapimla l'Suusi ismaacldla curusiaba g'lsiisatu. ⁶ Dai l'gai maitiipu tami casiat duaaca isduucal aagaitadai l'gai. Baigovai av'rl iimi dai ñ'ida siaaco caatlc'atadai l'gai. ⁷ Iimldavurai otoma dai mll aagida l'mamaat'rdamigadla iscaduaaca l'gai coidadla saagidaiñdl'la dai sivi imia l'gai l'ganbaitl'qui Galileeamu dai ami tllgimu aapimla. Goovai l'rvllsi ismaacldla g'lnaagida iñagai aanla —astlatldai.

⁸ Taidla looqui otoma iji abiaad'la baig'nl'iatugai dai duduaadimutugai. Dai voopoigi dai mll g'laagida l'gai aatmla mamaat'rdamigadla l'Suusi vllsi istumaasi aagidi l'Diuusi tlaañicarudla. ⁹ Dai aidlsi voopoigitadai l'gai tai vuid'la aayi l'Suusi dai viaatuli. Tai l'gai abaana g'ntootonacldla guuquiiva l'Suusi dai siaa duutuli dai taata l'casodla.

¹⁰ Tai l'gai itlatldai:

—Maitav'rl duduaadicuda. Iimivurai dai mll aagida giñaaduñi vai iiml'na Galileeamu dai ami giñtllgimu l'gai —astlatldai.

¹¹ Aidlsi looqui gamu iiml'itadai taidla l'sandaaru chil'qui caayamu iji dai aagidi lbaitl'guucacamigadla l'rapaligadla l'judidíu vllsi istumaasi l'rl'ldui. ¹² Taidla lbaitl'guucacamigadla iji dai mll aatagi l'gai l'ripiscali l'lmadu dai n'ida aagai isducatai iduñiagi. Dai gooqui'rla aa naml'qui l'gai mui tumiñsi l'sandaaru ¹³ daidla itlatldai:

—Aagidavurai aapimla situcarl coocoslc'atadai aapimla sai dada l'Suusi mamaat'rdamigadla dai bl'lc'ai l'tuucugadla l'Suusi. ¹⁴ Isl'gll tlaanldami maatia goovai aatmla atlbai duñiagi l'gai l'lmadu cascldla mait'lsil'nduñia l'gai —astlatldai.

¹⁵ Taidla l'sandaaru vui l'tumiñsi dai iji dai mll aagidi istumaasi aagidi l'gai. Dai poduucal aagai l'judidíu asta sivi ucami.

¹⁶ Dai poduucal iji aatmla baivustaama dan l'moco mamaat'rdamigadla l'Suusi gamu Galileeamu l'mo quiidiamu siaaco aagai l'Suusi. ¹⁷ Dai aidlsi tll aatmla l'Suusi siaa

duutuli dalmos lamoco gpraaduñi maicllaga vaavoitudaitadai. ¹⁸ Taidl lSuusi abaana clquiva aatml dai povartatadai:

—Aanl via lmo slllicami dai vaamioma gatlaanli tlnvaagiirl dai tami oidigrl. ¹⁹ Iimldavurai aapiml dai aagida oodami vllsi oidigrl oidacami sai alisi glaagai isvaavoitudai iñsaanl lrlccllgacrl vuvriadami dai poduucai lrgiñmamaatlrldamicagi. Ismaacldl vaavoitudai lgai gia vrapconavurai Diuusi gvrooga guvucadadlclldl dai giñguvucadagacldl, aanl lrdiuusi maradl, dai Diuusi Ibladl guvucadadlclldl vai poduucai maatiagi aa iscavaavoitudai lgai. ²⁰ Dai maatltuldavurai sai llgidiña vllsi istumaasi glnaagidi aanl. Maatlacavurai aapiml iñsaanl glnllmadu daaca iñagai vlls tasai ugitlcai oidigi ucami —gartatadai lSuusi.

Mosacaasi.

Marcusi ooja istumaasi ivuaadana ΛSuusi Cristo aidasi aimΛraitadai tami oidigi daama.

¹ ΛΛquioma ooja Isafácaru Λmo ñiooqui Diuusi ñiooquidΛrΛ ismaacΛdΛ istutuidi isbaiΛliatuda oodami aagaitai ΛSuusi Cristo Diuusi maradΛ.

² Isafá ΛrñiooquituldiadamigadΛcatadai Diuusi dai aagai sai Diuusi pocaiti:

Ootosamu aanΛ Λmo ootosicami aapi Cristo gΛbaitΛqui

Vai Λgai aagidana Λoodami sai divia aagai aapi.

DaidΛ Λoodami Λma duucaí gΛntΛtΛgitodamu

Dai camaisoimaasi ivuaadamu.

³ Diuusi ootosa aagai Λmo cΛli sai oidigana gamamaatΛtuldiña dai poduucai aagidamu Λgai oodami:

“Caotoma divia aagai gΛrtΛaanΛdamiga cascΛdΛ Λma duucaí avΛr gΛntΛtΛgito dai camaisoimaasi ivuaada”.

Asduu ooja Isafá. ⁴ Tai divia ΛVuaana dai oidigana varaconaimi Λoodami, dai aagidi sai glaagai isΛma duucaí gΛntΛtΛgituagi dai isgΛnvaraconacagi dai camaisoimaasi ivuaadagi sai poduucai Diuusi oigΛldana soimaascamigadΛ. ⁵ Tai ami oidigΛrΛ dada vΛsi Judeea dΛvΛlriΛrΛ oidacami dai JerusaleenΛrΛ oidacami dai calca aagai istuma aagaiña ΛVuaana; vaidΛ ΛVuaana varaconaiña ami ΛgΛΛ aqui JordánΛrΛ ismaacΛdΛ aagaiña Λsoimaascami ismaacΛdΛ ivuaadana sai Diuusi oigΛldana.

⁶ DaidΛ ΛVuaana yuucusidΛ cameyu vorodΛcΛdΛ duñisicatadai dai givuradΛ ogicΛdΛ duñisicatadai dai cuaadana Λgai soosoyi dai saivoli. ⁷ Dai aagidiña Λgai Λoodami Diuusi ñiooquidΛ daidΛ itΛtdaiña:

—GooquiΛrΛ divia aagai Λmai ismaacΛdΛ vaamioma viaa guvucadagai iñsaanΛ. AanΛ tomali maiviaa sΛlicami iscuiquiagi dai uupasdagi susuusacadΛ gigeragadΛ, aanΛ maitistutuidi siΛsi istutuidi Λgai dai Λgai vaamioma namΛga iñsaanΛ cascΛdΛ. ⁸ AanΛ gΛnvaraconai aarimΛ suudagicΛdΛ dΛmos Λgai divimu dai maaqui aagai oodami guvucadadΛ Diuusi IbladΛ —astΛtdaiña ΛVuaana.

⁹ Tai aidΛ tuigaco ii ΛSuusi NasareetaiñdΛrΛ Galilea dΛvΛlriaiñdΛrΛ mΛlca siaaco daacatadai ΛVuaana taidΛ ΛVuaana vacoi ΛSuusi ami laqui JordánΛrΛ. ¹⁰ Amaasi mosvuusai ΛSuusi suudagiaiñdΛrΛ dai tΛ tΛvaagi taidΛ gΛcupioco dai Diuusi IbladΛ Λmo tugu maasi tΛvai Λgai daama. ¹¹ Tai caidatu Λmo ñiooqui tΛvaagiaiñdΛrΛ daidi caiti:

—AariarΛ argiñmara ismaacΛdΛ aliΛ oigΛdai aanΛ dai aliΛ baigiñlidi aanΛ aaricΛdΛ —ascaiti Λñiooqui.

¹² Tai gooquiΛrΛ Diuusi IbladΛ vaidacai ΛSuusi oidigamu. ¹³ Tai Λgai ii dai oidigana daja goo coobai tasai cΛcΛsi saagida vaidΛ ΛDiaavora soimaasi iduiñtulda lΛditadai ΛSuusi. Tai dada Diuusi tΛtΛaaiñicarudΛ dai nuucada ΛSuusi sai maisoimaasi iduiñtuldana ΛDiaavora.

¹⁴ AidΛ tuigaco sidΛ ΛEroodasi maisa ΛVuaana, ii ΛSuusi Galileeamu, dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidΛ dai isducatai gatΛaanΛi Diuusi. ¹⁵ DaidΛ itΛtdai Λgai ΛrΛrΛ Λoodami:

—Casi atyoga aayi istuigaco soiña aagai Diuusi oodami sai cΛgacΛrΛ oidacana cascΛdΛ Λma duucaí avΛr gΛntΛtΛgito vuitapi Diuusi dai vaavoituda isDiuusi cΛgacΛrΛ vuvaida aagai oodami —astΛdai Suusi.

¹⁶ ΛgΛΛ suudagi ismaacΛdΛ Galilea tΛgidu ugidiana sΛli imΛitadai ΛSuusi dai tΛ gooca gΛnsiΛgΛmΛ Simuñi Λmadu AandΛrΛsi. Λgai Λrvatora vuudamicatadai dai suudarΛ dadaitudai gΛnvatora vuicarΛ. ¹⁷ TaidΛ ΛSuusi itΛtdai:

—Giñoidávurai nai aanλ gλnmaatλtuldana mλsducatai gaagadagi oodami vaidλ giñ-vaavoitudaiña —astλtλdai λSuusi.

¹⁸ Tai λgai otoma anaasi viaa gλnvatora vuicarū dai oí λSuusi.

¹⁹ Vaidλ λSuusi apriaimλi dai baitλquioma tλλ λJacovo Sevedeo maradλ dai Vuaana Jacovo suculidλ, vai λmo vaarcu λrana daraajatai darasdi gλnvatora vuicarū. ²⁰ Taidλ λSuusi vai λgai sai oidana tai λgai anaasi vaarcu λrana viaa gλnooga λλmadu λpripiooñigadλ dai oí λSuusi.

²¹ Amaasi aayi λgai Capernauumλrλ; dai mosaayi ibλstaragai tasλrλ tai vaa λSuusi λjudidíu quiuupaigadλrλ dai glaagacai gamamaatλtuldimi Diuusi ñiooquidλ. ²² Dai vλλscatai ismaacλdλ cal maitλλ isducatai gλntλtλgituagi calcatai siλλ cλλga ñioocai λSuusi. λmo sλλlicami viaacami duucai gamamaatλtuldi λgai dai maisiu λpan duucai λmo mamaatλtuldiadami Diuusi sλλlicamigadλ. ²³ Dai ami λjudidíu quiuupaigadλrλ daacatadai λmo cλλli ismaacλdλ viaacatadai λmo Diaavora tλaañicarudλ daidλ λDiaavora tλaañicarudλ iññaquitu λcλλli daidλ itλtλdai λgai Suusi:

²⁴ —¿Tuirλsi gλrsaagida varacλi aapi Suusi Nasareetλrλ oidacami? ¿Gλrcoodarλsi agai dai divia? Aanλan gia cλλga gλmaatλ dai maatλ aanλ pλsiarDiuusi maradλ ismaacλdλ tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —astλtλdai λcλλli ismaacλdλ viaacatadai λDiaavora tλaañicarudλ.

²⁵ Taidλ λSuusi bagaimi λDiaavora tλaañicarudλ daidλ itλtλdai:

—Maitiñioocada mosaivuusai dai dagito gocλλli —astλtλdai λSuusi.

²⁶ Tai amaasi λDiaavora tλaañicarudλ suiquituli λcλλli dai gλgλrλ iññaquimi dai vuusai λcλλliaiñdλrλ. ²⁷ Tai vλλscatai ismaacλdλ ami daraajatadai alia duduaadimu, dai airpaco gλntλcacaimi daidλ icaitimi:

—¿Tumaasi goovai? ¿Tuma utudui gλrmamaatλtuldi goovai? Gocλλli gia sλλlicλdλ viaa guvucadagai asta λDiaavora tλtλaañicarudλ λpλrλ λgidi dai vuuvacλi oodami-aiñdλrλ —ascaiti λoodami.

²⁸ Tai otoma gλmaí vλλsi Galilea dλvλλrλrλ istumaasi ivuaadatadai λSuusi.

²⁹ Aidλsi vuvaja λjudidíu quiuupaigadλaiñdλrλ λSuusi λλmadu λJacovo λλmadu λVuaana oí λgai λSimuñi dai λAandλrλsi quiidiamu. ³⁰ Vaidλ λSimuñi tuumudλ alia coococatadai oiditai toiñdagai dai caatλcatadai, mλtai aagidi λSuusi sai λgai coococatadai. ³¹ Taidλ λSuusi miaadλrλ cλquiiva dai noviaiñdλrλ bli dai vañigi. Mosprodui λgai tai dagito λtoiñdagai, dai λgai vaa ooqui λgai dai bibi.

³² Dai aidλsi catuca, mλtai vuaari λSuusi vλλsi λcoococoidadλ dai ismaacλdλ viaacatadai λDiaavora tλtλaañicarudλ λpλrλ. ³³ Dai vλλsi λoodami gλnλmpagi ami quitaagiña. ³⁴ Taidλ λSuusi duduaadi muidutai naana maasi coocodagai viaacami dai vuvaitu oodamiaiñdλrλ mui Diaavora tλtλaañicarudλ. λDiaavora tλtλaañicarudλ gia maatλcatadai λSuusi dλmos λgai maidadagitoiña isñioocada λgai sai maimaasico vuajana λoodami vuitapi sioorλ λgai.

³⁵ λSuusi siaalimodλ vañi quiaa tucagamucatai dai ii oidigamu dai mλλca gamamada agai. ³⁶ Taidλ λSimuñi λλmadu λaaduñdλ gaagamu λSuusi. ³⁷ Dai aidλsi tλλ λgai potλtλdai:

—Vλλsi oodamiava λgaagai —astλtλdai.

³⁸ Dλmos λSuusi itλtλdai:

—Timλda sibλacoga dai ami gaaagida λpλrλ Diuusi ñiooquidλ. Gomaasi ivuaada iññagai aanλ dai divia tami oidigi daama —astλtλdai λSuusi.

³⁹ Dai ii vλλsi λjudidíu quiuupaigadλrλ Galilea dλvλλrλrλ dai ami gamamaatλtuldimi Diuusi ñiooquidλ dai vuvaidimi Diaavora tλtλaañicarudλ oodamiaiñdλrλ.

⁴⁰ Taidl ʌSuusi miaadlrl clquiva ʌmo cʌli ismaacʌdl viaacatadai ʌmo coocodagai ismaacʌdl duvaldi gatuucuga, dai gltootonacʌdl clquiva daidl itʌʌdai:

—Pʌsirlidiadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astʌʌdai ʌcʌli coocoadl ʌSuusi.

⁴¹ Taidl ʌSuusi soigʌʌldan tadatu dai taata gʌnovicʌdl daidl itʌʌdai:

—Irlidiana isglduaaidagi, duaadicami ivii —astʌʌdai.

⁴² Mospotʌi ʌSuusi tai maigo ii ʌcʌli coocodadl dai cacʌl duaadicami vii. ⁴³ Taidl ʌSuusi ootoi dai sʌlicʌdl dai isaagada ʌgai gomaasi daidl itʌʌdai:

⁴⁴ —Dañi, maitiaagiada tomali ʌmaadutai pʌsducatai dueeyi mosai imi dai mʌl vuidlrl clquiva ʌpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sʌlicamigadl vai nʌidiña ʌoodami pʌscadueeyi —astʌʌdai ʌSuusi.

⁴⁵ Taidl ʌcʌli mosii dai otoma aagidimi vʌʌscatai isducatai ʌpʌdui. Cascʌdl ʌSuusi maitistutuiditadai isvaquiagi tomali ʌmarʌcʌrl vʌʌsi oidacami vuitapi dai baiyoma mo-sugidiana aimʌraiña siaaco maitiipucataidai oidacami, vai vʌʌscʌrl muidutai aipadlrl ajiopaiña siaaco ucami daaca ʌgai.

2

¹ Dai bochiʌʌqui tasaicʌdl ʌSuusi ʌpamu ii Capernauumamu; tai otoma maí ʌoidacami isglquiiylrl daacatadai ʌgai. ² Dai otoma sʌlicʌdl mui gʌʌmpagi oodami tomali maiaʌcatadai siaa sʌli vaaraquiagi aa; vai ʌgai gamaatʌtulditadai Diuusi ñiooquidl.

³ Amaasi aayi maacova cʌcʌli dai uusilrl bʌcaiticatadai ʌmo cʌli ismaacʌdl maitistutuiditadai isoiñiagi. ⁴ Dʌmos maitʌʌgaitadai ʌgai isducatai aitudagi ʌcoocoadl siaaco daacatadai ʌSuusi mosʌʌ muiducatai oodami, dai amaasi vaaqui daama tʌʌʌsai dai siaaco daacatadai ʌSuusi sʌli daama cupioco dai amui sʌli tʌvañi ʌcoocoadl uusilrl.

⁵ Dai aidʌsidl ʌSuusi tʌʌ silʌ cʌʌga vaavoitudaitadai ʌgai, itʌʌdai ʌgai ʌcoocoadl:

—Giñmara glsoimaascamiga caoigʌldi —astʌʌdai.

⁶ Dʌmos ʌmoco mamaatʌtuldiadami sʌlicami ismaacʌdl ami daraajatadai ʌpʌʌlidi: ⁷ “¿Istuisidl poduucai ñioocai gocʌli? Parundan caiti goovai Diuusi, tomali ʌmaadutai maitistutuidi isgʌoigʌliadagi gasoimaascamiga mosʌʌgi Diuusi”, asʌʌlidi ʌmamaatʌtuldiadami sʌlicami. ⁸ Dʌmos ʌSuusi maatʌcatadai istumaasi gʌntʌʌgitoitadai ʌgai daidl itʌʌdai:

—¿Tuimʌsi poduucai gʌntʌʌgitoi aapimʌ? ⁹ ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaagidagi gococoadl: “Gʌsoimaascamiga caoigʌldi”, silrl potʌʌdagi: “Vañigiñi dai bli glvaacosi dai imʌda”? ¹⁰ Gʌntʌʌgidamu aanʌ iñsaanʌ ismaacʌdl viaa ʌmo sʌlicami viaa guvucadagai ʌpʌl tami oidigi daama isgʌoigʌldiada gasoimaascamiga —astʌʌdai ʌSuusi ʌmamaatʌtuldiadami sʌlicami.

Dai amaasi itʌʌdai ʌgai ʌcʌli coocoadl:

¹¹ —Aapi angʌaagidi vañigiñi dai bli glvaacosi dai noragi glquiiyamu —astʌʌdai ʌSuusi.

¹² Taidl ʌcoocoadl otoma vañi; dai bli glvaacosi dai vuusai abiaadlrl vʌʌscatai vuitapi. Tai vʌʌscatai camaitʌʌ isducatai gʌntʌʌgitoagi tʌʌgacai goomasi dai cʌʌga ñiooquimi Diuusi vʌʌtarʌ daidl icaiti:

—Tomali ʌmo imidagai mainʌidiña aatʌmʌ gomaasi —ascaitimi ʌoodami.

¹³ Dai gooquilrl ii ʌSuusi ʌpamu ʌglʌ suudagi ugidiana; dai aidʌsi vʌʌsi ʌoodami mi-aadlrl guuquiva siaaco daacatadai ʌSuusi tai ʌgai mamaatʌtuli Diuusi ñiooquidl. ¹⁴ Dai aidʌsi daivusquimi ʌSuusi ʌmarʌcʌrl tʌʌ ʌmo cʌli Leví tʌʌgiducami Alfeo maradl vai daacatadai ami siaaco gavuudana ʌgai tumiñsi. ʌgai ʌrtumiñsi vuudamicatadai, taidl ʌSuusi itʌʌdai:

—Giñoidáni —astʌʌdai.

Taidl ʌLeví otoma clquiva dai oí.

¹⁵ Dai aidʌsidl gacuaadatadai ʌSuusi Leví quidiilrl ʌmadu muidutai tumiñsi vuudami ʌmadu aa soimaasi ivuaadami. Vʌʌscatai mesa vuidlrl daraajatadai ʌmadu

ΛSuusi dai vΛΛsi ΛSuusi mamaatΛrdamigadΛ λΛpΛ. Alia muiducatadai ismaacΛdΛ oidatucuiña. ¹⁶ ΔΛmos ΛmamaatΛtuldiadami sΛΛlicami ΛΛmadu Λfariseo tΛΛgacai isΛSuusi vΛΛscatai ΛΛmadu gacuaadatadai itΛtΛdai λgai ΛmamaatΛrdamigadΛ:

—¿TuisidΛ gΛnmamaatΛtuldiadamiga ΛΛmadu gacueeyi daidΛ yΛΛyi tumiñsi vuudami dai soimaasi ivuaadami ΛΛmadu? —astΛtΛdai.

¹⁷ ΔΛmos aidΛsi caΛ ΛSuusi imaasi itΛtΛdai:

—IsmaacΛdΛ maicoococoñi maitagito duduaaidiadamī mosΛcaasi ismaacΛdΛ coococoñi. Dai poduucai aanΛ maisiu cΛΛga ivuaadami vΛΛtarΛ divia. AanΛ divia dai cΛΛgacΛrΛ vuvida iñagai soimaasi ivuaadami —astΛtΛdai ΛSuusi.

¹⁸ Λmo imidagai gayunanducai ΛVuaana mamaatΛrdamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo maamaatΛrdamigadΛ, tai dada ΛΛmoco oodami siaaco daacatadai ΛSuusi dai tΛcacai daidΛ itΛtΛdai:

—¿TuisidΛ gayunandui ΛVuaana mamaatΛrdamigadΛ ΛΛmadu Λfariseo mamaatΛrdamigadΛ, vai aapi gΛmamaatΛrdamiga vΛΛscΛrΛ gacuadana? —astΛtΛdai λgai ΛSuusi.

¹⁹ TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—¿Istutuidisi isgayunanduagi ΛvapaidarsicΛdΛ Λmo cunataragiΛrΛ siΛΛscadΛ quiaa daraajagi Λcucuntadami? SiΛΛscadΛ quiaa daraajagi Λcucuntadami maitlaagai isgayunandudagi ΛvapaidarsicΛdΛ. ²⁰ ΔΛmos istodian duucai gΛmuaatudagi ΛcΛli aidΛ gia gayunanduan tada ΛvapaidarsicΛdΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

²¹⁻²² Dai vaamioma aagidi daidΛ itΛtΛdai:

—Tomali Λmaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi istumaasi gamamaatΛtuldi aanΛ dai apiavaavoitudadagi gΛvaavoitudaraga —astΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Λmo imidagai ibΛstaragai tasΛrΛ tΛligi Λsicami saagida imΛitadai ΛSuusi; vaidΛ ΛmamaatΛrdamigadΛ vaiñcumaimi tΛligi muuradΛ saagida iimΛitai. ²⁴ VaidΛ Λfariseo itΛtΛdai ΛSuusi:

—Dañi ¿tuisidΛ ivueeyi gΛmamaatΛrdamiga aa duiñdagai ismaacΛdΛ Moseesacaru sΛΛlicamigadΛ aagai sai maitiipu oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛrΛ? —astΛtΛdai Λfariseo.

²⁵ ΔΛmos ΛSuusi itΛtΛdai:

—¿Tomali Λmo imidagai mΛsmaiquiaa nΛidi aapimΛ loojai siaaco aagai istumaasi idui ΛDavi ΛΛmadu ΛaduñdΛ Λmo imidagai alia oidacai biuugigai? ²⁶ Siaaco aagai sai vaa ΛDavi quiuupiΛrΛ aidΛsidΛ ΛAbiaataΛrΛ ΛbaitΛcΛaacamigadΛcatadai papaali, dai bΛi λgai Λcuaadagai Diuusi dasdaradΛ ismaacΛdΛ λgi papaali viaacatadai oigaragai isugiagi tai λgai uu dai aa oí glaaduñi —astΛtΛdai ΛSuusi.

²⁷ DaidΛ itΛtΛdai λpΛrΛ ΛSuusi Λfariseo:

—IbΛstaragai tasai Λrsiaa duutudaragai Diuusi vΛΛtarΛ. Vaamioma namΛga oodami siΛibΛstaragai tasai. ²⁸ CascΛdΛ aanΛ iñsmaacΛdΛ viaa Λmo sΛΛlicami λpΛrΛ viaa guvucadagai isgaaagiadagi istumaasi glaagai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛrΛ —astΛtΛdai ΛSuusi.

3

¹ TaidΛ ΛSuusi vaa Λpamu Λmo quiuupaigadΛrΛ Λjudidíu vai ami daacatadai Λmo cΛli ismaacΛdΛ gaquisari Λmo novidΛ. ² Vai aa soobidacatadai ΛSuusi dai nΛida agai sabai duaidana λgai ΛcΛli ibΛstaragai tasΛrΛ vai poduucai viaaca λgai istucΛdΛ gΛpΛi Λrvuaajagi. ³ Amaasi ΛSuusi itΛtΛdai ΛcΛli ismaacΛdΛ gaquisari ΛcadΛ:

—Vañigiñi dai Λran Λsi cΛquiva —astΛtΛdai.

⁴ Dai amaasi itΛtΛdai ΛSuusi loodami ismaacΛdΛ ami daraajatadai:

—¿Tumaa aagai Moseesacaru sΛΛlicamigadΛrΛ? ¿Isoidaga oigaragai isivuaadagi ibΛstaragai tasΛrΛ Λmo istumaasi cΛΛgaducami maicΛΛgaducami sio? ¿CΛΛgacΛrΛ vuusaidagi Λmo oodami muaagi sio? —astΛtΛdai ΛSuusi.

Damos l'ga maĩñooca vii. ⁵ Vaidl l'Suusi baamudacldl nlnlidi dai soiliaragaicldl maimaatl calcatai l'gai istumaasi aagidi l'Suusi. Amaasi l'Suusi itatl'dai l'clli ismaacldl gaquisapicatadai noovidl:

—Sallinãni glnovi —astatl'dai.

Tai l'gai salli dai cacllga duaadicami vii. ⁶ Tai amaasi otoma vuvaja l'fariseo abiaadl'l dai avlnaquida agai l'Eroodsi aaduñd'l dai muaa agai l'Suusi.

⁷ Damos ii l'Suusi l'madu l'mamaatlrdamigadl l'gll suudagi ugidiamu, tai mui oodami Galileel'l oidacami oí. ⁸ Dai aidl'si aa oodami maí l'l'l isivuaadatadai l'Suusi istumaasi g'l'rducami muidutai dada siaaco daacatadai l'gai dai n'lida agai Judeeaiñd'l'l, dai Jerusaleenaiñd'l'l, dai Idumeaiñd'l'l dai vasmocorad'l'l l'gll aqui Jordán dai Tiuro d'vlllriaiñd'l'l dai Sidooniaiñd'l'l. ⁹ Vaidl l'Suusi callquiasd'l'l abiaad'l'l aagidi g'mamaatlrdamiga sai baiduñdacana l'mo vaarcu, vai ami daaca agai l'gai sai mainuituscl'iña mosallqui oodami. ¹⁰ l'Suusi casllicldl mui duduaadi oodami g'g'vucadacldl vai cascldl aa coococoidadl airaco nuituscl'iña l'Suusi vllscatai taata aliditai. ¹¹ Vaidl loodami ismaacldl viaacatadai Diaavora t'laañicarudl mostatl'l-gaiña l'Suusi dai vaidl'l g'atootonacldl guguucaiña vaidl l'Diaavora t'laañicarudl iññaquitudaiña vai l'gai itatl'daiña:

—Aariarl' l'rdiuisi maradl —astatl'daiña.

¹² Damos l'Suusi sall'icldl daí l'Diaavora t'laañicarudl ismaasiuldagi sioorl' l'gai.

¹³ Dai gooqui'l'l t'sai l'Suusi l'mo giidiamu, dai vaidacai ismaacldl l'gai i'p'l tai l'gai oí. ¹⁴ Dai amaasi l'covai vuvaitu baiivustaama dan gooca loodami saagidaiñd'l'l sai l'madu ajiooraiña, dai sai gooqui'l'l gaaagidiña l'gai Diuisi ñiooquidl. ¹⁵ Dai maa g'vucadagai sai duduaaidiña coococoidadl dai sai vuvaidiña Diaavora t'laañicarudl oodamiaiñd'l'l. ¹⁶ l'covai vusaitu l'Suusi, Simuñi Piiduru, dai ¹⁷ Jacovo dai sil'gidl ismaacldl Vuaana t'lgidu l'gai l'rSevedeo maamaradl, dai Suusi Boanerges aagai l'gai ismaacldl t'lyl alidi cl'clli ismaacldl cavami ñioocai l'ran duucal covoñdami. ¹⁸ Dai Aand'l'si, dai Piili, dai Bartolomé, dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo. Alfeo maradl dai Tadeo, dai Simuñi ismaacldl l'ramoco ismaacldl vuvaida aliditai l'romamano. ¹⁹ Dai Udasi Iscaliote ismaacldl gooqui'l'l gat'lagi l'Suusi m'l'sai muaana.

Dai gooqui'l'l vaa l'Suusi l'mo quiyl'l l'madu ismaacldl l'covai vuvaitu l'gai. ²⁰ Tai l'ramu sall'icldl mui g'nl'mpagi oodami ami quiyl'l vai l'gai tomali maitistutuiditadai isgaugiagi. ²¹ Dai aidl'si maí l'Suusi aaduñd'l gomaasi dada dai vaidaquia agai pocaititai sai vuirutu l'gai.

²² Vaidl l'mamaatl'tuldiadami sall'icami ismaacldl Jerusaleenaiñd'l'l dada icaiti:

—Idi cl'li viaa Beelsevú ismaacldl l'rdiaavora vai l'gai g'vucadad'cl'dl vuvaidi goovai Diaavora t'laañicarudl —ascaiti l'mamaatl'tuldiadami sall'icami.

²³ Tai amaasi l'Suusi vaí loodami dai aagidi l'mo ñiooqui cuentocldl daidl itatl'dai:

—¿Siaad'l'l istuid'l'na l'Diaavora isll'gi g'v'usaidagi oodamiaiñd'l'l? ²⁴ Isl'mar'cl'l'l oidacami ll'gi g'ncocodagi otoma airacoga g'ncoodian tada l'gai. ²⁵ Isl'mo quiyl'l'l oidacami ll'gi g'ncocodagi otoma airaco g'ncoodian tada l'gai. ²⁶ Dai sil'diaavora ll'gi g'lvui g'siaa l'iada siaad'l'l istuid'l'na l'gai, baiyoma mosugitian tada l'gai.

²⁷ Tomali l'maadutai maivaquian tada l'mo cl'li omaligami quiid'l'l dai l'lsidagi, ismaivuliagi l'p'l'g;l; avlnacai isvulia gia g'ldagitian tada l'gai m'l'sl'sdagi.

²⁸ Sall'icldl aan g'lnaagidi sai baiga isoig'ldagi oodami vll'si soimaascamigadl dai issoimaasi ñiooqui ñioocada l'gai l'l'l; ²⁹ Damos sioorl' vui ñioocadagi Diuisi l'bladl l'gai gia maiviaa oig'ldaragai tomali l'mo imidagai poduucal l'gai l'rduñd'l tomastuigaco —astatl'dai l'Suusi.

³⁰ l'Suusi poduucal aagidi loodami pocaititai l'gai saidl l'Suusi viaa l'mo Diaavora t'laañicarudl.

³¹ Tai gooquiɿɿ ami dada ʌSuusi susuculidʌ ʌmadu ʌdʌdʌ, dʌmos quiidigaiñdɿɿ vii ʌgai dai abiaadɿɿ ootosi ñiooqui ʌSuusi sai diviana. ³² Vai ʌgai ismaacɿɿ sonuana daraajatadai ʌSuusi itʌtʌdai:

—Quiidigaiñdɿɿ daraaja gʌdaada ʌmadu gʌsusuculi daidʌ gʌgaagai —astʌtʌdai.

³³ Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai:

—¿Voorɿ iplidi aapimɿ isɿrgiñdaada daidʌ giñsusuculi? —astʌtʌdai.

³⁴ Dai amaasi nɿnɿidi vʌscatai ismaacɿɿ ami sicoli daraajatadai siaaco daacatadai ʌgai daidi tɿi:

—Idi ʌɿɿ ʌɿɿɿ ducami giñdaada dai giñsusuculi. ³⁵ Tomasioorɿ sioorɿ ivuaadagi istumaasi Diuusi iplidi ʌgai ʌɿɿ ʌɿɿɿ ducami giñdaada ʌmadu giñsusuculi —ascaiti ʌSuusi.

4

¹ ʌɿɿ ʌmo imidagai gamamaatʌtulditadai ʌSuusi ʌgʌɿ suudagi ugidiana, tai sʌɿlicɿdʌ mui gʌnɿmpagi oodami ami siaaco daacatadai ʌgai. Dai sʌɿlicɿdʌ muiducatadai ʌgai tai cascɿdʌ ʌSuusi ʌmo vaarcu ʌraana daiva gʌɿ suudagi daama. Tai vʌɿsi ʌoodami ooratana vii. ² Taidʌ ʌSuusi aagidi mui naana maasi cuentocɿdʌ dai aidʌsi mamaatʌtuldi ʌgai itʌtʌdai:

³ —Cɿɿcavurɿ aapimɿ imaasi: ʌmo imidagai ʌmo oodami gɿɿ, ⁴ tai chiɿɿqui ʌstucɿɿ voiɿɿɿ suuli; tai dada ujuurugi dai cuucu. ⁵ Tai aa ʌstucɿɿ ojoodai saagida suuli, siaaco maisi tiipu dʌvʌɿɿ; dai otoma vuvaja maisi tuucavi suuli ʌgai cascɿdʌ. ⁶ Dai mosvuuasai tasai tai vuaama dai maisi tataaca ʌgai cascɿdʌ mosgaquisa. ⁷ Dai aa ʌstucɿɿ uuparai saagida suuli taidʌ luuparai gʌɿ dai mosvuaamatu, tai poduucai ʌtʌligi maiiibaji. ⁸ Tai aa ʌstucɿɿ cʌɿgʌducami dʌvʌɿɿɿɿɿ suuli dai vuvaja dai cʌɿga gʌɿ, dai cʌɿga iibaji. ʌmo caidʌiñdɿɿ ʌmo coobai dan baivustaama vuvaja, dai ʌmiaiñdɿɿ vaicoobai, dai ʌmiaiñdɿɿ ʌmo siento. ⁹ Cʌɿgavɿ gʌntʌgito cɿɿcɿ aapimɿ istumaasi gʌnaagidi aanɿ —astʌtʌdai ʌSuusi ʌoodami.

¹⁰ Amaasi caiimɿcɿ ʌoodami tai ʌgɿ vii ʌSuusi ʌbaivustaama dan gooca gamamaatʌrdamiga ʌmadu. Dai ʌgai ismaacɿɿ sonuana daraajatadai ʌSuusi tɿcɿcɿ astʌiɿɿɿ ʌlidi ʌgai ʌcuentocɿdʌ. ¹¹ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Diuusi gʌnmaatʌtuldamu aapimɿ mʌstumaasi maimaatʌ isducatai iplidi Diuusi issoicɿdagi oodami sai cʌɿgacɿɿ oidakana dʌmos gogaa mamaatʌtuldi aanɿ cuentocɿdʌ. ¹² ʌgai canɿidini istumaasi ivuaadana aanɿ dai maitiplidi isgini vaavoitudagi dai cɿcɿcɿ istumaasi gamamaatʌtuldi aanɿ dai maitiplidi ismaatʌ cɿcɿgɿ, cascɿdʌ Diuusi maioigɿldi soimaascamigadʌ dai maicʌɿgacɿɿ vuvaidamu ʌgai —astʌtʌdai ʌSuusi.

¹³ Daidʌ itʌtʌdai ʌgai ʌɿɿɿ:

—¿Maitamʌsmaatʌ cɿɿ aapimɿ idi cuento? ¿Ducatai maatʌ cɿcɿ agaidʌ aapimɿ ʌgaa cuento? ¹⁴ ʌcɿɿli ʌsadami ʌɿɿɿ ducami ʌmoco ismaacɿɿ aagidiña oodami Diuusi ñiooquidʌ. ¹⁵ ʌmoco oodami ʌɿɿ ducami ʌstucɿɿ ismaacɿɿ voiɿɿɿ suuli ismaacɿɿ cɿcɿcɿ Diuusi ñiooquidʌ vai didivai ʌDiaavora dai maigovai dadasai ʌñiooqui ibladʌiñdɿɿ sai mai vaavoitudana. ¹⁶ Dai aa oodami ʌɿɿ ducami ʌstucɿɿ ismaacɿɿ ojoodai saagida suuli ismaacɿɿ baigʌnɿliaracɿdʌ cɿcɿcɿ Diuusi ñiooquidʌ dai vaavoitudaiña, ¹⁷ dʌmos maiquiia sigupucɿrdan vuaadana ʌgai vaavoidaragadʌ cascɿdʌ mosparunaiña aa ʌñiooquicɿdʌ dai soimaa taatamituldiña vai ʌgai caugiatɿ vaavoidaragadʌ. ¹⁸ Dai aa oodami ʌɿɿ ducami ʌstucɿɿ ismaacɿɿ uuparai saagida suuli cɿcɿcɿ ʌgai Diuusi ñiooquidʌ, ¹⁹ dʌmos aliɿ tʌtʌgitoiña ʌgai istumaasiɿɿ ismaacɿɿ oidaga tamɿ oidigi daama, tumiñsiɿɿ dai vʌɿsɿɿcɿcɿɿ viaaca ʌlidiña ʌgai dai mosgomaasiɿɿ tʌtʌgitoiña dai camaitʌtʌgitoiña Diuusi ñiooquidʌ cascɿdʌ maitivueeyi istumaasi Diuusi iplidi dai maicʌɿgacɿɿ vuvacɿi. ²⁰ Daidʌ ʌstucɿɿ ismaacɿɿ cʌɿgʌducami dʌvʌɿɿɿɿɿ

suuli ʔpan ducami ʔoodami ismaacʔdʔ baigʔʔʔliaracʔdʔ calcana Diuusi ʔiiooquidʔ dai vaavoitudaifia daidʔ ivuaadana istumaasi Diuusi ipʔlidi. ʔʔmoco ʔʔʔpan ducami ʔʔstucai ismaacʔdʔ ʔmo coobai dan baivustaama vuvaja ʔmo caidʔʔaiʔdʔʔʔ dai ʔmiiaiʔdʔʔʔ vaicoobai dai ʔmiiaiʔdʔʔʔ ʔmo siento —astʔʔʔdai ʔSuusi.

²¹ Dai gooquiʔʔʔ itʔʔʔdai ʔʔʔʔ:

—Tomali ʔmo oodami maicucuudagai ʔmo cuudacarui dai gooquiʔʔʔ iifapai tomali maivoicarui uta dadasai. Baiyoma tʔcavi gʔdadasai vai calga maasicagi. ²² Poduucai istumaasi aana gamamaatʔʔtuldi vʔʔʔsi gʔmaasiuldi, sivi maiquiaa calga maata cal ʔoodami dʔmos gooquiʔʔʔrioma gia vʔʔʔsi maata calcamu ʔgai. ²³ Calgavar gʔʔʔʔgitogito calca aapima istumaasi gʔʔnaagidi aana —astʔʔʔdai ʔSuusi.

²⁴ Daidʔ itʔʔʔdai ʔʔʔʔ:

—ʔʔgigitai avʔʔ calca aapima vʔʔʔsi mʔstuma cal. Iscalga ʔʔgigitai calca aapima giʔmamaatʔʔtuldaraga vaamioma calga maata calcamu vʔʔʔsi istumaasi gʔʔnaagidi aana. ²⁵ Sioora balʔʔi giʔʔiiooqui dai giʔʔʔʔgidi ʔgai vaamioma maataʔʔtuldamu aana, dai sioora maibalʔʔi giʔʔiiooqui dai maitiʔʔʔgidi voooidamu aana istumaasi maata gʔʔlidi ʔgai —astʔʔʔdai ʔSuusi.

²⁶ Daidʔ ʔSuusi itʔʔʔdai ʔʔʔʔ ʔoodami:

—Diuusi soicʔi oodami sai calga gʔʔʔʔʔgitogita. Gomaasi ʔʔʔpan ducami aidʔsi ʔmo oodami ʔi tʔligi. ²⁷ Dai gooquiʔʔʔ nonoragai dai cocosʔi, vaidʔ chiʔʔʔqui tasaicʔdʔ vuvacʔi ʔʔʔligi dai gʔʔʔʔʔi, vaidʔ ʔcalʔi maimaatʔcana isducatai. ²⁸ ʔdʔvʔʔʔʔʔ ʔʔgi baivueeyi cuaadagai ʔcalʔi mosʔcaasi nuucada ʔʔsicami. ʔʔʔʔga vuvacʔi aagadʔ dai gooquiʔʔʔ muuradʔ, dai gooquiʔʔʔ ibiadʔ. ²⁹ Dai siʔʔscadʔ cacaibia ʔgai vai aiyagi vooovagai otoma gʔʔvoovai —astʔʔʔdai ʔSuusi.

³⁰ Daidʔ itʔʔʔdai ʔʔʔʔ ʔSuusi ʔoodami:

—Diuusi soicʔi oodami sai calga gʔʔʔʔʔgitocana. Dai aana cuentocʔdʔ gamamaatʔʔtuldi isducatai ivueeyi gomaasi. ³¹ Gomaasi ʔʔʔpan ducami istumaasi ʔʔvʔueeyi ʔcaidʔ ʔmo uusi ismaacʔdʔ ʔʔʔa maasi coravi caidʔ. Goovai ʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔʔ uusi caidʔ oidigi daama ³² ismaacʔdʔ gʔʔʔʔi vai gʔʔʔʔʔ dai gʔʔʔʔʔ mamartai vaidʔ lujuurugi ʔcagidʔʔʔ gʔʔiibastaiʔa —astʔʔʔdai ʔSuusi ʔoodami.

³³ Poduucai mamaatʔʔtuldiʔa ʔSuusi Diuusi ʔiiooquidʔ ʔoodami goll cuentocʔdʔ tomasi maimaatʔ calcana ʔgai. ³⁴ Maitiipucana ʔmo imidagai ismaiagida ʔSuusi ʔmo istumaasi cuentocʔdʔ dʔmos gooquiʔʔʔ vʔʔʔsi aagidiʔa ʔgai gʔmamaatʔʔdamiga istʔʔiʔa ʔlidi cuento.

³⁵ Dai ʔgai vaa tasʔʔʔ aidʔsi catucaimi ʔSuusi itʔʔʔdai gʔmamaatʔʔdamiga:

—Tiimada vaasadʔʔʔ gogʔʔ suudagi —astʔʔʔdai.

³⁶ Taidʔ ʔmamaatʔʔdamigadʔ anaasi viaa ʔoodami dai vaidacai ʔSuusi ʔvaarcuʔʔʔ ismaacʔdʔʔʔ daacatadai ʔgai, tai aa oodami oi ʔʔʔʔ aa vaarcuʔʔʔ. ³⁷ Tai caavamʔ ʔvʔ daidʔ ʔvʔʔʔʔ nʔʔʔʔʔ suudagi vai vaarcu ʔʔaana vaacʔi dai cayoga suuda ʔvaarcu suudagicʔdʔ. ³⁸ Vaidʔ ʔSuusi ʔvaarcu gooquiʔʔʔmadʔʔʔ coosocatadai. Taidʔ ʔmamaatʔʔdamigadʔ ʔʔʔiʔʔ ʔgai daidʔ itʔʔʔdai:

—Mamaatʔʔtuldiadami, ʔmaitapʔʔ vuaama ʔlidi tʔsbaicoagi? —astʔʔʔdai.

³⁹ Tai vʔʔi ʔSuusi dai dodoligitu ʔvʔʔʔʔʔ ʔʔmadu ʔgʔʔ suudagi daidʔ itʔʔʔdai:

—Gʔʔʔʔidaiʔi —astʔʔʔdai.

Taidʔ ʔvʔʔʔʔ gʔʔʔʔiʔʔ tai vʔʔʔsi dodoli vii ⁴⁰ amaasi ʔSuusi itʔʔʔdai gʔmamaatʔʔdamiga:

—¿Tuimasi duduaadimuca dai maivaavoitudai iñsaanλ istutuidi isgλnnuucadajagi?
—astλtdai λSuusi.

⁴¹ Vai λgai alia duduaadimuca dai aipaco gλnaagidi daidλ icaiti:

—¿Sioora idi cλli vai asta λvλli dai gogλλ suudagi λgidi? —ascaiti.

5

¹ Dai amaasi vaasadλλ dλgavusai λgai λgλλ suudagi dai aayi Gadara dλvλλriλλ. ² Dai aidλsi tλvai λSuusi vaarcuaiñdλλλ tai otoma ami divia λmo cλli caposantuaiñdλλλ. λcλli viaacatadai λmo Diaavora tλaañicarudλ. ³ λcλli moscaposantuana oidacana vai tomali λmaadutai maitistutuidiña isvuracagi tomali cadeenacλdλ. ⁴ Muiyoco im-idagai vupuraiña aa oodami cadeenacλdλ noonovidλ dai λcasodλ dλmos λgai otoma λquitudaña vai tomali λmaadutai maitistutuidiña isdodoli daasacagi. ⁵ Dai tasarλ dai tucarλ oidigana dai caposantuana aimλraitai iññacaiña λgai dai saasasaiña gλtuucuga oloodacλdλ. ⁶ Dλmos aidλsi tλλ λgai λSuusi mλcasdλλλ vuidλλλ mλλλ dai vuidλλλ gλtootonacλdλ cλquiva. ⁷ Dai iññaquidatλ itλtdai:

—¿Tuipλsi divia aapi Suusi tami siaaco aimλrai aanλ? Aapi λrDiuusi baitλcλaacami maradλ. Gλdaanλi aanλ Diuusi guvucadadλcλdλ pai maitiñoiñiada —astλtdai λcλli.

⁸ Pocaiti λgai itλtdaitai λSuusi:

—Aapi Diaavora tλaañicarudλ dagitoñi idi cλli —astλtdai λSuusi λDiaavora tλaañicarudλ.

⁹ Daidλ λSuusi tλcacai λDiaavora tλaañicarudλ daidλ itλtdai:

—¿Tλλgidu aapi? —astλtdai.

Tai λgai aa noragi daidλ itλtdai:

—Legión antλλgidu aanλ. Muidu aatλmλ cascλdλ —astλtdai.

¹⁰ Daidλ λDiaavora tλtλaañicarudλ daañimi λSuusi sai λgai maiotosana ami dλvλλri-aiñdλλλ. ¹¹ Vai muiducatadai tataisoli ami giidλλλ daida cuaayitadai. ¹² Taidλ λDiaavora tλtλaañicarudλ itλtdai λSuusi:

—Gλrdagitoñi tλtai vaapaquia aatλmλ gotataisoliλλλ —astλtdai λDiaavora tλtλaañicarudλ.

¹³ Taidλ λSuusi maa oigaragai isvaapaquia λgai tataisoliλλλ, taidλ λDiaavora tλtλaañicarudλ vuvuaaja λcλλliaiñdλλλ dai tataisoliλλλ vaapa. λtataisoli λrgoo milλcatadai dai coīdam voopoi dai gλλλ suudarλ suuli dai baicoi.

¹⁴ Taidλ λnuucadacami λtataisoli alia dūdaadimu dai voopoi dai mλλca gaaagidi quiiquiana dai dλjiana. Tai dada λoodami dai nλida agai astumaasi λrλduitadai.

¹⁵ Dai aidλsi aayi λgai ami siaaco daacatadai λSuusi, tλλ λcλλli ismaacλdλ viaacatadai λDiaavora tλtλaañicarudλ vai cacλλga dodoli daacatadai dai cacλλga yuucusu taidλ λoodami alia duduaadamu. ¹⁶ Dai λgai ismaacλdλ nλiditadai isducatai λrλdui λcλλlicλdλ ismaacλdλ viaacatadai λDiaavora tλtλaañicarudλ daidλ λtataisolicλdλ aagidi λoodami gomaasi. ¹⁷ Taidλ λoodami goguama oi λSuusi sai imλna abiaadλλλ.

¹⁸ Dai aidλsi tλsai λSuusi λpamu vaarcuλλλλ vaidλ λcλλli ismaacλdλ viaacatadai λDiaavora tλtλaañicarudλ daañimi λSuusi sai dagitona isoidagi. ¹⁹ Dλmos λSuusi maimaa oigaragai, baiyoma itλtdai:

—Imλdañi gλquiiyamu siaacoga daraaja gλaaduñi dai aagida vλsi istuma idui aanλ aapicλdλ dai isducatai soigiñλλli aanλ aapicλdλ —astλtdai λSuusi.

²⁰ Taidλ λcλλli ii dai mλλca gaaagidi Decápolisi dλvλλriλλλ vλsi istumaasi idui λSuusi λgaicλdλ vai vλλscatai maitλtλgaitadai isducatai gλntλtλgitoagi caλcatai istumaasi aagidi λgai.

²¹ Dai aidλsi vaasadλλλ λgλλ suudagi divia λSuusi λpamu tai ami dada mui oodami siaaco daacatadai λgai. Taidλ λSuusi anaasi vii λgλλ suudagi ugidiana. ²² Tai amaasi ami divia λmo baitλcλaacami λjudidíu quiuupaigadλλλ Jairo tλλgiducami; dai aidλsi mostλλ

Λgai ΛSuusi γλtootonacλδλ cλquiva ΛSuusi λccasodλ abaana. ²³ Dai sλλlicλδλ daañimi daidλ itλtλdai:

—Giñmara ooqui atcayooga muu. Tinda pai daama daraasa γλnoonovi vai duaadλna λgai dai oidacana —astλtλdai ΛJairo.

²⁴ Taidλ ΛSuusi oi ΛJairo; vai mui oodami oidatucuitadai ΛSuusi, dai asta nuitusquimi λgai ΛSuusi. ²⁵ Daidλ λoodami saagida imλitadai λmo ooqui ismaacλδλ cabaivustaama dan gooca uumigi coococatadai γλλλracλδλ. ²⁶ Dai sλλlicλδλ soimaa taatacatadai λgai mosλλ mui duduaaidiadamu λλmadu aimλraitai dai casiaa dodai vλλsi istuma viaacatadai. Dai vλλscλrλ maidueeyi, baiyoma vaamuimi λgai. ²⁷ Aidλsi cajiona looqui siλSuusi gaduduaaidiña, miaadλrλ cλquiva λoodami saagida dai gooquiamadλrλ taata λgai ΛSuusi yuucusidλ.

²⁸ Dai polλidi looqui: “Tomasi mosλca yuucusidλ taata aanλ cascλδλ caduaadian tada aanλ”, asλlidadai looqui. ²⁹ Dai aidλsi mostaata λgai otoma uu λrλdλ dai otoma maatλ taata λgai γλtuucugλrλ iscamaigo ii coocodadλ. ³⁰ Taidλ ΛSuusi maí isduaadi λgai λmaadutai γλγuvucadacλδλ dai amaasi gooquiamaco nλnλaava λgai daidλ icaiti:

—¿Toorλ taata giñyuucusi? —ascaiti.

³¹ Taidλ λmamaatλrdamigadλ itλtλdai:

—Canλidi aapi isaipadλrλ γλnuituscλi gooodami pai vλλscλrλ gatλcakai soorλ γλtaata —astλtλdai.

³² Dλmos ΛSuusi airaaco nλλjimi dai nλida agai soorλ taata. ³³ Vaidλ looqui gigivuquimi duaadimucai dai maatλcatadai λgai isducatai λrλduitadai λgaicλδλ, ii dai γλtootonacλδλ cλquiva ΛSuusi vuidλrλ, dai aagidi vλλsi isducatai λrλduitadai. ³⁴ Taidλ ΛSuusi itλtλdai looqui:

—Giñvaavoitu aapi cascλδλ dueeyi. Imλdañi dai maivuaamλ aliatugada dai cadu-aadicami vii —astλtλdai ΛSuusi looqui.

³⁵ Dai quiaa ñioocaitadai ΛSuusi tai dada ojootosicami Jairo quiidiaiñdλrλ daidλ itλtλdai lali ooqui oogadλ:

—Casi atmuu γλmara. Casi maivaidacai gomamaatλtuldiadamu —astλtλdai lojooto-sicami.

³⁶ Dλmos ΛSuusi moscλλ istumaasi aagaitadai λgai daidλ itλtλdai λgai λbaitλcλaacami λjudidíu quiuupaigadλrλ:

—Maitiduaadicuda; mosai giñvaavoituda —astλtλdai.

³⁷ Daidλ ΛSuusi maidagito λoodami isoidagi mosλcaasi λPiiduru dai Jacovo daidλ λVuaana Jacovo suculidλ. ³⁸ Dai aidλsi aayi λgai λbaitλcλaacami quiidíλrλ, caí λgai λoodami vai siaa caiti γλγλrλ suaanλi dai iññacai. ³⁹ Taidλ ΛSuusi vaa daidλ itλtλdai λoodami:

—¿Tuimλsi mosλλ sisiocai dai tuimλsi mosλλ γλγλrλ suaanλi? Goali ooqui maitλr-muuquiadλ mosacooso —astλtλdai ΛSuusi.

⁴⁰ Vaidλ λoodami parunai pocaititai ΛSuusi. Taidλ ΛSuusi vuvaitu vλλsi λoodami abi-aadλrλ, dai mosλca lali ooqui dλλdλdλ dagito isvaapaquiagi λλmadu λcλcλli ismaacλδλ vaidaticatadai λgai. Dai vaapa siaaco caatλcatadai lali ooqui. ⁴¹ Taidλ ΛSuusi noviaiñdλrλ bλi lali ooqui daidλ itλtλdai:

—Talita cumi —astλtλdai. Gomaasi itλiya λlidi: Ali ooqui, aapi anglaagidi vañigiñi.

⁴² Tai otoma vañi lali ooqui dai glaagacai aimλrai. Baivustaama dan gooca uumigi viaacatadai λgai. Taidλ λoodami maitλλ isducatai γλntλtλgitoagi. ⁴³ Taidλ ΛSuusi sλλlicλδλ daí λoodami sai maiaagidiña tomali λmaadutai gomaasi. Dai gatλjai biidaragai lali ooqui.

¹ Taidλ ΛSuusi ii abiaadλrλ γλdλvλλragamu, λλmadu γλmamaatλrdamiga. ² Dai aidλsi aayi íbλstaragai tasλrλ, ΛSuusi glaagaca gamamaatλtuldimi Diuusi ñiooquidλ λjudidíu

quiuupaigadarλ. Dai muidutai ismaacλdλ calcatadai camaitλλ istumaasi gantatagitoagi daidλ icaiti:

—¿Siaaco maí goovai vλλsi imaasi? ¿Ducatai istutuidi goovai ismosλλ cλλga tatagi-todagi daidλ ivueeyi goovai istumaasi gλgλrducami? ³ Dai idiava λrλuusi ivisumadami, María maradλ daidλ λrsiλλgida λJacovo daidλ λOsee daidλ λUudasi λλmadu λSimuñi, daidλ λsusuculidλ ooqui λλrλ tami gλrsaagida oidaga —ascaiti loodami.

Alia mui naana maasi maatcatadai λSuusi cascλdλ baacoican tada loodami λgai vui. ⁴ Damos λSuusi itatλdai:

—Vλλsi oodami cλλgacλrλ nλidiña λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλ mosλca λgi dλvλλragadλana oidacami gia maisiaa duutudaiña tomali aaduñdλ —astatλdai λSuusi.

⁵ Dai maitidui mui istumaasi gλgλrducami ami mosdaama daarai gλnoonovi χiλλqui coococoidadλ dai duduaadi. ⁶ Daidλ λSuusi maitatagaitadai istumaasi gatagitoagi nλiditai isloodami maivaavoitudai. Dai gooquiλrλ ii λSuusi vλλsi ami dλvλλriλrλ aipaco uugidiana dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidλ.

⁷ Dai amaasi vai λbaivustaama dan gooca gλmamaatλrdamiga, dai aipaco ootoi mosgoogocatai, dai maa guvucadagai sai vuvaididana Diaavora tatlaañicarudλ oodami-aiñdλrλ. ⁸ Dai aagidi sai maivuucaiña tomali istumaasi voiyλrλ vλλtarλ, mosλca gλngigiica sai maivuucaiña tomali morarali, tomali biitugai tomali tumiñsi. ⁹ Dai sai gλnadacaiña sususacai maisiu sasaputusi, dai sai maivuucaiña aa yuucusi. ¹⁰ Daidλ itatλdai:

—Mλsiλλscadλ ajiagi λmo quiiyλrλ vλrai anaasi gλnuuliñaca asta mλsiλλscadλ iimiagi λgai dλvλλriañdλrλ. ¹¹ Dai mλsajiagi λmarλcλrλ mλsiaaco maitanmiaadλgidagi dai tomali maitanλcaλca agadagi, vλrai vuvaqui abiaadλrλ dai gigigida λdλvλλrai gλnλ-casuaiñdλrλ vai poduucai nλijada λgai ismaicλλga idui. Sλλlicadλ anganaagidi sai siλλscadλ Diuusi nλida agadagi ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ maitλλr-cλλga ivuaadami vaamioma soimaasi taatatuldamu λgai loodami ismaacλdλ maitanmi-aadλgidagi siλSodoomλrλ λλmadu Gomoorλrλ oidacami —astatλdai λSuusi.

¹² Taidλ λmamaatλrdamigadλ iji dai aagidimi loodami sai gλaagai isλma duucai gantatagitoagi vuitapi Diuusi. ¹³ Dai vuvaitu λλrλ mui Diaavora tatlaañicarudλ oodami-aiñdλrλ, dai mui duduaadi coococoidadλ mostλiditai asaiti.

¹⁴ Taidλ λgλλ baitλcλaacami Eroodλsi maí gomaasi aidλsi cavλλsi aipaco gλaagaitadai λSuusi. Vaidλ λEroodλsi icaiti:

—Duaacatiqui λVuaana ismaacλdλ vaponaitadai oodami cascλdλ viaa λgai guvucadagai —ascaiti λEroodλsi.

¹⁵ Vai aa icaiti:

—Eliiasicaru lienλ λgai λDiuusi ñiooquituldiadamigadλ —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλava λpan duucai λλquidλ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ —ascaiti.

¹⁶ Dai aidλsidλ λEroodλsi cal imaasi icaiti:

—Gooviava λrVuaana di, λgai ismaacλdλ gatλjai aanλ cuicutaragai moodλ, dai sivi duaaca λgai coidadλ saagidaiñdλrλ —ascaiti λEroodλsi.

¹⁷ λEroodλsi λλquioma gatλjaitadai mλsai bλλcλiña λVuaana dai maisacarui λrana vuunana cadeenacλdλ. λErodiiasi λrduñidλcatadai. λErodiiasi λrooñigadλcatadai λPiili Eroodλsi suculidλ. Damos λEroodλsi λλsi gλsuculi ooñigadλ. ¹⁸ Taidλ λVuaana itatλdai λEroodλsi:

—Maitavlaagai pλsλλsiadagi gλsuculi Piili ooñigadλ —astatλdai.

¹⁹ Vai cascada lErodiiasi clldaitadai lVuaana dai muua llditadai dmos maitistutuiditadai. ²⁰ lEroodasi clga maatlcatadai islVuaana lramoco cl tuigacami dai maitrsoimaasi ivuaadami. Dai lgai lbliditadai lVuaana cascada maidadagitoitadai lgai issoimaasi iduiñdagi lErodiiasi lVuaana, tomasi maicllga maatl calcatadai lEroodasi istumaasi aagaitadai lVuaana vlscrl baiglliaragacada calcatadai. ²¹ Dmos lErodiiasi lmo imidagai tl isducatai muaagi lVuaana. lmo imidagai tasagadrl lEroodasi, tai lgai idui lmo vagimi daidl idui clgaducami cuaadagai dai vapai glsonlrguucacamiga, lmadu baitlguucacamigada lsandaaru, lmadu aa glnviipidacami Galileelrl oidacami. ²² Taidl lErodiiasi marada ooqui vaa ami siaaco gacuaadatadai lvarpaidarsicada dai gatuudai. Taidl lEroodasi lmadu ismaacada lmadu gacuaadatadai oojoida tl lali ooqui. Taidl lEroodasi itatldai lali ooqui:

—Giñtaañiñi rstumaasi iprlidagi iñsaanl glmaaquimu —astatldai.

²³ Daidl itatldai lramu:

—Maatl Diuusi naidl glmaquiagi rstumaasi giñtaañiagi tomars giñtaí tajucami dlvlral ismaacada tlaanli aanl —astatldai lEroodasi lali ooqui.

²⁴ Taidl lali ooqui vuusai daidl itatldai glada:

—¿Istumaasi taanl na aanl? —astatldai.

Taidl adada itatldai:

—Tañiñi lVuaana moodl ismaacada varaconañi oodami —astatldai adada.

²⁵ Taidl lali ooqui otoma vaa lramu siaaco daacatadai lraí Eroodasi, daidl itatldai:

—Iplidiana psisivi otoma giñmaquiagi lmo aasocoliarl lVuaana moodl —astatldai lali ooqui.

²⁶ Taidl lraí sallicada soigallli. Dmos caagaitadai sai maatl Diuusi glvarpaida vuitari cascada maitistutuiditadai lgai ismaiquiagi istumaasi taanli lali ooqui.

²⁷ Taidl lraí otoma ootoi lmo sandaaru dai aagidi sai vaaapidana lVuaana moodl.

²⁸ Taidl lsandaaru ii maisacaruamu, dai mll guicuta lVuaana moodl dai lmo aasocoliana vuaa. Taidl lraí maa lali ooqui, taidl lali ooqui tllgi glada.

²⁹ Dai aidsidl lVuaana mamaatardamigada maí imaasi, mll bli lVuaana tuucugada dai blcai dai yaasa.

³⁰ Tai gooquiarl lSuusi ojotosada lramu aayi siaaco daacatadai lSuusi dai aagidi vlasi istumaasi idui, dai istumaasi gamamaatl tulu lgai loodami saagida. ³¹ Taidl lSuusi itatldai glmamaatardamiga:

—Tinda dai glriiblasta siaaco maitipu oodami —astatldai.

Alia mui oidatucuitadai oodami cascada lgai maijalitadai tasai tomali ugidagai vlalar. ³² Taidl lSuusi lmadu glmamaatardamiga lgi iji lmo vaarcuana lmarlclrl siaaco maitipu oidacami. ³³ Dmos muidutai tl isiji lgai dai maí isrl lSuusi dai mosdlvlrali salli voopai vlasi aipadrl oidacami, dai lrlga aayi islgai. ³⁴ Dai aidsi tlvai lSuusi vaarcuaiñdrl tl mui oodami dai soigalldan tadatu lgaicada, lgai lgitocatadai sioora aagidagi duucatai glaagai isoidacagi. Dai glaagacai mamaatluldimi mui naana maasi. ³⁵ Dai aidsi casi lrurunococatadai taidl lmamaatardamigada lSuusi miaadrl guuquiva daidl itatldai:

—Casiat urui dai tomali lmo oodami maioidaga tanai. ³⁶ Ootosañi gooodami vai iiml na aali quiquiamu siaaco miaaga dai savdana cuaadagai daida ugana, maitavuucati goovai istuma ugiagi —astatldai mamaatardamigada lSuusi.

³⁷ Dmos lSuusi aa noragi daidl itatldai:

—Bibidavurai aapiml —astatldai lSuusi.

Tai lgai itatldai:

—¿Savdatasi lragai goo siento piisu alcamu paana gooodami vlalar? —astatldai.

³⁸ Taidl lSuusi itatldai:

—Mlcavrl naida mslalqui paana viaa —astatldai.

Dai aidsi camaí lgai silalquidu itatldai:

—Taama taviaa paana dai gooca vatopa —astatldai amamaatardamigadl.

³⁹ Tai amaasi lgai tljai loodami sai vasoi saagida daraivana chhchhquiatai aipaco; ⁴⁰ Taidl loodami daraiva lamo sientu dai tataucami sientu. ⁴¹ Tai amaasi lSuusi vui ltaama paanal lmadu lgooca vatopa dai tal nlnlaava dai gamamagi dai saasacai paana maa gamamaatardamiga sai taacogidana loodami. Dai lgooca vatoraiñdlal lral taacogi vllscatai. ⁴² Dai vllscatai gauu dai tatascovai. ⁴³ Dai gooquirlal lmpagi baivustaama dan gooca aasarai susudacami paana saasaquigadl lmadu vatopa. ⁴⁴ Daidl ismaacdlal gauu ltaama paanaiñdlal ltaama mil clclalli.

⁴⁵ Taidl lSuusi aagidi gamamaatardamiga sai tatldana vaarcuirlal dai dlavunlana vaasadlral lgal suudagi dai aana Betasaida dlvlrlal lralga islgai. Dai lgai diosaidimi loodami quiaa. ⁴⁶ Dai aidasi cadiosagi lgai ii lmo giidiamu dai gamamada lgai. ⁴⁷ Dai aidasi cadidiaimi lvaarcu calran lsi imlita dai lgal suudagi vaidl lSuusi lgi ugidiana claacatadai. ⁴⁸ Dai tll lgai slmamaatardamigadl camaitistutuiditadai isimitudagi lvaarcu vuidlral vustitai lvnalli. Dai casiaalimodl lSuusi caijimitadai gamamaatardamiga mossuudagi daama imlita dai mosdaivuñia llditadai. ⁴⁹ Dai aidasi tll amamaatardamigadl issuudagi daama imlita dai lgal pollditadai lgal sidl lramo suiñali dai vllscatai ijiña tllgacai. ⁵⁰ Vllscatai tll lgal cascaldal alia duduaadimu. Damos lSuusi ñiooqui daidl itatldai:

—Maitavlar vuaamal anlida aanana maitavlar duduaadicuda —astatldai.

⁵¹ Dai tsai lvaarcuirlal ismaacdlal imlita dai lgal tai otoma glrlitu lvnalli. Vaidl amamaatardamigadl maitatlagitadai isducatai glntatagitoagi. ⁵² Dai aidl maiquiaa tlatlagitadai lgal isducatai idui lSuusi lpaanacdlal, aidl maiquiaa clga vaavoitudai lgal cascaldal.

⁵³ Dai vaasadlral dlavusai lgal lgal suudagi dai aayi Genesareta dlvlrlal, dai lgal suudagi ugidiana vuu lgal lvaarcu. ⁵⁴ Dai aidasi mostlaapai lgal lvaarcuaiñdlal, taidl loodami mal lSuusi. ⁵⁵ Dai ootoma voopoi dai uuslral vuaaraimi lcoococoidadl siaaco cajiomacatadai lgal isdaacatadai lSuusi. ⁵⁶ Dai tomasiaaco siaaco daacagi lSuusi glglral quiquiana slral ali quiquiana slral dljana loodami vuvaidiña lcoococoidadl cacaayana dai daanliña lgal lSuusi sai gldagitona istaatagi lcoococoidadl tomasi moslcaasi yuucusidal, dai vllscatai ismaacdlal mostaata dodoi.

7

¹ Amaasi miaadlral guuquiva siaaco daacatadai lSuusi lfariseo lmadu amamaatardamigadl lSuusi maitlñicomai poduucal isduucal ivuaadana lgal siuu duucu gaugia agadagi cascaldal ñiooquidi lgal. ² lfariseo lmadu vllsi lgaal ljudidíu lran duucal glñiidadatadai glñiqui aduñicaru. Lralga glñicomaiña lgal muioco dai gooquirlal gacuaadana. ³ lfariseo lmadu vllsi lgaal ljudidíu lran duucal glñiidadatadai glñiqui aduñicaru. Lralga glñicomaiña lgal muioco dai gooquirlal gacuaadana. ⁴ Dai siuu duucu dadiagi lgal plaasaiñdlal, maitacuaadana asta siuu duucu vapacoi glñiidadatadai isduucal glñiidadatadai lgal. Dai quiaa ivueeyi lgal mui naana maasi glñiituldaraga duucami isducatai vacuanai lgal glñijaasocoli dai glñijaa dai glñidoracaru dai glñivoicaru. ⁵ Tai amaasi amamaatardami lSuusi maitlñicomai lmadu lfariseo tlcaacai lSuusi daidl itatldai:

—¿Tuisidl gamamaatardamiga maitvueeyi mlsducatai glrvituli dai maitlralran duucal vacuanai glñiidadatadai siuu duucu gaugia agadagi? —astatldai.

⁶ Taidl lSuusi aa noragi daidl itatldai:

—Aapiml aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. Slllicaldal lrvavoil istumaasi aagai Isalacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadl glñaagaitai aapiml dai ooja istumaasi aagidi Diuusi dai poduucal looja:

Aapiml pocaiti mlsai giñsaa duutudai dai maisiaa giñduutudai.

⁷ Gomaasi gia maitarsoiñi tomali amaadutai vllatar.

Aapiml maigamamaatluldi giññiooqui

baiyoma gamamaatluldi aapiml istumaasi oodami glnviituli.

Ascaiti Diuusi sai ooja Isafacaru. ⁸ Aapiml maitivueeyi istumaasi Diuusi iprlidi, ivuaada aliditai istumaasi oodami glnviituli, isducatai vacuanadagi glnajaa lmadu glnajaaasocoli, dai mui aa naana maasi.

⁹ Daidl itatlada lrrl:

—Mosivuaada lididi aapiml glnviituldaraga cascada maitivueeyi istumaasi Diuusi iprlidi. ¹⁰ Moseesacaru icaititadai: “Siaavlr duutuada glnooa lmadu glandl”, dai “Sioora maicllaga ñioocadagi glooga silrl glandl vui lgai glaagai isdudunucami muaagi”, ascaiti Moseesacaru. ¹¹ Damos aapiml pocaitiña sai lmo oodami istutuidi isitladagi glooga silrl glandl: “Maitan istutuidi isgasoñagi tomali istumaasicada. Vllasi istumaasi viaa aanl lrcorvan”, ismaacada itliya lididi vllasi lrdiuusi aa duiñdadl vllatar. ¹² Dai ispotliiyagi amaadutai mai aapiml pocaitiña sai camaiviaa lgai issoicadagi glooga silrl glandl. ¹³ Dai poduucal aapiml mosgajiaadlrl vipieeyi istumaasi iprlidi Diuusi ducami ismaicllagaducagi, mosvuaada aliditai glnviituldaraga dai mui naana maasi pomaasi ivuaadana aapiml —astatlada lSuusi.

¹⁴ Taidl lSuusi lrram vai loodami daidl itatlada:

—Giñcalcavurai vllscatai dai gantagito calca: ¹⁵ Tomali lmo istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacal tagitoidadlrl cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami. Baiyoma tagitoidagadlaiñdrlrl vusacal mui naana maasi soimaascami dai poduucal gamaatl isiarsoimaasi ivuaadami. ¹⁶ Cllgavlr gantagito calca aapiml istumaasi glnaagidi aanl —astatlada lSuusi loodami.

¹⁷ Dai aidasi anaasi viaa lSuusi loodami dai quiiyrlrl vaa lmmamaatlrdamigada lccacal astliya lididi lcuento. ¹⁸⁻¹⁹ Taidl lSuusi itatlada:

—¿Tomali aapiml mllsmaimaatl cal sai istumaasi ismaacada cueeyi oodami maivapacal tagitoidadlrl cascada cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami? Goma cuaadaga. Mosgavoocarlrl vapacal dai gooquiarlrl vusacal gatuucugaiñdrlrl —astatlada lSuusi.

Poduucal aagidi lgai aagidi aliditai sai cuaadagai maisoimaasi iduiñtuldi oodami.

²⁰ Daidl itatlada lSuusi lrrl:

—Gatagitoidagaiñdrlrl vusacal gosoimaasi ²¹ tagitoidagai cascada, dai goallmadu voidagai aa ooqui, dai oodami iprlidiña isivuaadagi moslcaasi istumaasi iprlidi, gomuaaragai, ²² dai gollsidaragai, dai viaaca lididiña gavustuidaga, dai yaatagidaragai, dai muuquimudagai, dai ñiooquidaragai, dai soiducal nlijadagi soitutuigami, dai maicllaga tlatagitoiña oodami, dai aa naana maasi istumaasi soimaascami. ²³ Vllasi gomaasi gatagitoidagaiñdrlrl vusacal dai soimaasi iduiñtuldi oodami —astatlada lSuusi.

²⁴ Tai amaasi ii lSuusi abiaadlrlrl Tiioamu dai Sidooniamu dai ami vaa lmo quiiyrlrl dai maitipliditadai ismatiagi oodami isami daacatadai lgai, damos maitistui isgllstugi. ²⁵ Otoma maí lmo ooqui dlldl lmo ali tlji ismaacada viaacatadai lmo Diaavora tlaañicarudl dai divia siaaco daacatadai lSuusi dai llcasoda abaana gltootonacada clquiva. ²⁶ Daidl looqui ñioocaitadai giliego ñiooquidl daidl lrsiropeniisilrl oida-camicatadai. Divia lgai dai daañimi lSuusi sai vusaidana lDiaavora tlaañicarudl maradlaiñdrlrl. ²⁷ Damos lSuusi itatlada:

—Alisi glaagai isoodami dagitoagi ismaamarada tatascoñiagi lrrlrga maitavlr cllgai isllsiadagi oodami gmlara tascada dai maacadagi googosi —astatlada lSuusi.

²⁸ Taidl looqui aa noragi daidi tatlada:

—Vaavuava isljudidíu googosi glraagai damos vllscarlrl lgoogosi ismaacada mesa uta vlltlcana cuaadana lsaasaquigada ismaacada suuligaiña aali —astatlada looqui.

²⁹ Taidl lSuusi itatlada:

—Cllaga paaagai. Dai casi istutuidi aapi pasnoragiagi lDiaavora tlaañicarudl atcavususai gamaraiñdarl —astatldai lSuusi.

³⁰ Dai aidlsi aayi looqui gλquiylarl amaradl caatlcata dai daidl lDiaavora tlaañicarudl cavuusai lgiñdarl.

³¹ Taidl lSuusi ii Tiiraiñdarl dai Sidooniamu salll daivusai dai amarlclarl Decápolisia dlvlarlirlarl salll dai aayi lglal suudagi siaaco Galilea tllgldu. ³² Mltai ami vuaari lmo cllli maitlcaidacami dai sasaimaliacami, dai daañimi sai daama daasana lSuusi ganovi. ³³ Taidl lSuusi lcovai vaidacai siaaco maitiipucata dai oodami dai naanacadl lraana vaapai glamamasquiga dai sisivi ganovi dai taata nlnldl. ³⁴ Dai tlnvaagiamu nlnlaava dai soblavl daidl itatldai:

—Efata —astatldai. Gomaasi itliya lidl gλcupiocoñi.

³⁵ Mospotli lgai taidl lmaitlcaidacldl naanacadl gλcupioco, dai nlnldl cacllaga gλdui dai lgai cacllaga istui isñiooquiagi. ³⁶ Taidl lSuusi salllclldl daí loodami sai maiagidiña tomali lmaadutai. Damos silascadl vaamioma daidiada lgai loodami vaamioma airpaco aagaiña. ³⁷ Vaidl loodami maitatlgaiña isducatai gantlatgitoagi daidl iscaitiña:

—Vllsialcatai cllaga ivueeyi goovai asta maitatlcaidacldl tlatcaidatudai dai mudu ñiooquitudai —ascaitiña loodami.

8

¹ Dai aidl tuigaco mui glnlmpagi oodami siaaco daacata dai lSuusi dai maiviaacata dai istuma ugiagi. Tai amaasi lSuusi vaí glamamaatardamiga daidl itatldai:

² —Soigiñlidi aanl idi oodamicldl, caaayi vaica tasai istami giñllmadu daraaja goovai dai maiviaa istuma ugiagi. ³ Dai ismaitaugacai ootosa aanl sai noonoiglana goovai susuiquituan tada goovai voiyamu. lMmoco alil mλcasdlarl dada di —ascaiti lSuusi.

⁴ Taidl lmamaatardamigadl aa noragi daidl itatldai:

—¿Voorl bibidana mosllqui oodami tanai siaaco maitiipu istumaasi dai tomali oidacami? —astatldai lmamaatardamigadl.

⁵ Taidl lSuusi tlcacai daidi tlatldai:

—¿Mllqui paana viaa aapiml? —astatldai.

Taidl lmamaatardamigadl itatldai:

—Cvaracami atlviaa —astatldai.

⁶ Tai amaasi lSuusi tljai loodami sai dlvlarlari daraivana, dai lgai vui lraana dai gamamagi. Dai gooquiarl saasarai dai maa lgai glamamaatardamiga tai lgai taacogi loodami. ⁷ Dai viaacata dai lgai chilqui vatora llrl taidl lSuusi pocaiti sai baiglilidi Diusicldl dai gatljai taacogidaragai llrl. ⁸ Vllscatai gauu dai tatascovai. Dai gooquiarl lmpagi cvaracami aasarai saasaquigadl ismaacldl baivito. ⁹ Daidl loodami ismaacldl gauu lrparyl maacova milcatadai. Taidl lSuusi ootoi sai noonoiglana. ¹⁰ Dai lgai tσαι vaarcularl llmadu glamamaatardamiga dai iji Dalmanuta dlvlarlariu.

¹¹ Tai amaasi dada lfariseo siaaco daacata dai lSuusi dai gaaatagaimi llmadu lSuusi. Daidl lfariseo mosnlida liditadai sabaig lrvavoio islSuusi istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai oodami saidl ivueeyi lgai, dai aagidi sai tllgidana lmo istumaasi gλducami tlnvaagiñdarl. ¹² Taidl lSuusi gλglarl soblavl daidl itli:

—¿Tuiml sidl giñtaanli aapiml istumaasi gλgλrducami? Salllclldl anglnaagidi sai maitllgimu aapiml tomali lmo istumaasi gλducami —astli lSuusi.

¹³ Dai anaasi viaa lgai loodami dai lramu tσαι vaarcularl dai ii vaasadlrl lglal suudagi.

¹⁴ Dai maitlagito l'gai isbl'quiagi cuaadagai dai mosaliamo paana bl'caiticatadai vaar-cuura. ¹⁵ Taidl l'Suusi itatldai g'lmamaat'rdamiga:

—Gofariseo navaitigadl dai Eroodasi navaitigadl maicll'gadu —astatldai l'Suusi.

¹⁶ Vaidl l'mamaat'rdamigadl aipaco g'lnaatagidimi daidi caiti:

—Maiviaa aat'lm paana casc'adl pocaiti goovai —ascaiti.

¹⁷ Taidl l'Suusi ma' istumaasi aatagaitadai l'gai daidl itatldai:

—¿Tuimasi pocaiti m'asai maiviaa paana? ¿Maitam'lsquiaa maatl cal istumaasi g'lnaagidi aanl? ¿Tomali mait'ntlagito n'idi istumaasi ivueeyi aanl? S'allyic'adl maicll'ga vaavoitudai aapiml. ¹⁸ ¿Maitam'ln'nl'leeyi aapiml dai maitam'lst'at'caidaga? ¹⁹ ¿Maitam'lst'agito aid'ñsi bibi aanl l'taama mil oodami l'taama paana m'atl'qui aasarai l'mpagi saasaquigadl? —astatldai l'Suusi.

Taidl l'mamaat'rdamigadl itatldai:

—Baivustaama dan gooca —astatldai.

²⁰ —Dai aid'ñsi bibi aanl l'maacova mil oodami cuvaracami paanac'adl, ¿m'atl'qui aasarai susudacami l'mpagi? —astatldai l'Suusi.

Taidl l'gai itatldai:

—Cuvaracami —astatldai l'mamaat'rdamigadl.

²¹ Taidl l'Suusi itatldai:

—¿V'alls'c'ar' m'asmai'quiaa maatl cal? —astatldai.

Suusi maiaagaitadai navaiti paana v'alt'ar' baiyoma aagaitadai l'gai l'mamaat'ltuldara-gadl l'fariseo dai Eroodasi sai maicll'gadu.

²² Dai gooqui'ar' aayi l'gai Betasaid'ar', m'atai ami v'uaari l'Suusi l'mo c'allyi mainlaadami, dai daa'ñimi sai taatana. ²³ Taidl l'Suusi novia'i'nd'ar' bl'i l'c'allyi dai vaidacai ug'diana l'Betasaida. Dai ami vuurujiana t'li g'lsisivaraga dai vuuruidl daama darai g'lnoonovi, dai t'cacai sabaig istuiditadai isn'laadagi tomasi pal'pi. ²⁴ Taidl ismaac'adl mainlaadatadai n'nl'laava daidl itatldai:

—N'idi aanl oodami l'ra maasi uusi d'amos aji'oopai —ascaiti.

²⁵ Taidl l'Suusi l'ramu vuuruidl daama darai g'lnoonovi, vaidl l'c'allyi c'allya g'at'agito n'nl'lnai dai c'ac'allya istui isn'nl'laavagi dai c'allya n'idi v'alls'ial'catai. ²⁶ Taidl l'Suusi ootoi l'c'allyi sai noragana daidl itatldai:

—Maiti vaaqui Betasaid'ar', dai tomali maiaagiada imaasi tomali l'maadutai —astatldai.

²⁷ Dai gooqui'ar' ii l'Suusi l'madu g'lmamaat'rdamiga v'alsi l'mar'c'ar' Sesaree'ar' Filiposi d'v'ar'ar'. Dai voyamu t'cacai l'Suusi g'lmamaat'rdamiga daidl itatldai:

—¿Voor' gi'ñaagai l'oodami? —astatldai.

²⁸ Tai l'gai aa noragi daidl itatldai:

—L'mico pocaiti p'saidl l'ar'v'uaana ismaac'adl v'ap'aconai'ña oodami dai aa pocaiti p'saidl l'r'eliiasicaru, dai aa pocaiti p'saidl l'ar'mo Diuusi ñiooquituldiadamigadl —astatldai l'mamaat'rdamigadl.

²⁹ Tai amaasi l'Suusi itatldai:

—¿Dai aapim'lo moor' gi'ñaagai? —astatldai.

Taidl l'Piiduru itatldai:

—Aariar' l'ar'Cristo dai Diuusi g'lootoi —astatldai.

³⁰ D'amos l'Suusi s'allyic'adl da' sai maiaagidi'ña tomali l'maadutai.

³¹ Dai amaasi l'Suusi g'laagacai mamaat'ltuldimi dai aagidi sai l'gai viaacatadai l'mo s'allyicami dai viaacatadai iss'allyic'adl soimaa taatagi dai aagidi sai mosgajiaad'ar' viaa agaitadai l't'at'laan'ldami l'madu l'papaali t'at'laan'ldamigadl dai l'madu l'mamaat'ltuldiadami s'allyicami. Dai aagidi l'ar' m'asai muua agaitadai dai aagidi sai bovaica t'asaic'adl duaaca agaitadai. ³² V'alsi gomaasi c'allyi s'allyi aagidi l'gai g'lmamaat'rdamiga.

Taidl ʌPiiduru ʌcovai vaidacai dai bagaidimi. ³³ Taidl ʌSuusi ajaco clquiva dai nʌnʌidi gʌmamaatʌrdamiga dai bagaimi ʌPiiduru aduucai:

—Maitigiñʌʌmadu aimʌrda aapi Diaavora. Aapi pocaiti sai maitlaagai isivuaadagi aʌnʌ istumaasi Diuusi ipʌlidi —astʌtʌdai.

³⁴ Dai amaasi vai ʌSuusi gʌmamaatʌrdamiga ʌʌmadu ʌoodami daidl itʌtʌdai:

—Isʌmaadutai giñoidatucuda ʌliada maitlaagai isʌʌgi gʌtʌgitocagi, dai glaagai isvʌʌscʌrʌ baigʌducagi siʌduñiada gʌmuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñoidatucuda.

³⁵ Dʌmos sioorʌ ivuaadagi istumaasi ʌʌgi ʌgai ipʌlidi, ʌgai gia imimu Diaavora ʌʌmadu. Dʌmos sioorʌ baigʌduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai dai ʌʌgidi Diuusi ñiooquidʌ ʌgai gia cʌʌgacʌrʌ vusaimu. ³⁶ Tumaasi ʌrcʌʌgai oodami vʌʌtarʌ isgamaitʌagai vʌʌsi istumaasi oidaga oidigi daama vai ibʌadʌ Diaavora ʌʌmadu imiagi. ³⁷ Tomali ʌmaadutai maitistutuidi isgaa namʌquidagi dai cʌʌgacʌrʌ vuusiagi. ³⁸ Isʌmaadutai siaa ʌradagi isgʌmaasiuldagi oodami vuitari dai soimaasi ivuaadami vuitari isgiñvaavoitudai dai ismaatʌ giññiooqui aʌnʌ iñsmaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ʌʌrʌ siaa ʌrogiamu ʌgaicʌdʌ siʌʌscadʌ giñooaga tʌʌgidagi isʌʌsi viaa aʌnʌ guvucadagai dai diviagi aʌnʌ ʌtʌtʌaañicarudʌ ʌʌmadu —astʌtʌdai ʌSuusi.

9

¹ Daidl ʌSuusi itʌtʌdai ʌʌrʌ:

—Sʌʌlicʌdʌ aangʌnaagidi sai oidaga ʌʌmadutai tami ismaacʌdʌ maicoiya agai asta siʌʌscadʌ tʌʌ ismaasi siaaco tʌaanʌi Diuusi gʌguvucadacʌdʌ —astʌtʌdai ʌSuusi.

² Daidl ʌSuusi bonaadami tasaicʌdʌ vaidacai ʌPiiduru, ʌʌmadu ʌJacovo, ʌʌmadu ʌVuuaana, ʌmo tʌca tuvidacʌrʌ dai ami ʌSuusi ʌmarʌdui vuitari gʌmamaatʌrdamiga.

³ Daidl ʌyuucusidʌ dadadaquitu dai cʌʌga tootoatu ʌra maastu cʌvai tomali ʌmo vacuandami oidigi daama maipocasi tootoatudai yuucusi. ⁴ Dai ʌmamaatʌrdami tʌʌ ʌEliiasicaru ʌʌmadu Moseesacaru vaidʌ gaaatagai ʌSuusi ʌʌmadu. ⁵ Taidl ʌPiiduru itʌtʌdai ʌSuusi:

—Mamaatʌtuldiadami, vʌʌsi ʌrcʌʌgai istami daraaja aatʌmʌ tʌtai duuñi vaica uucusai ʌmoco aapi gʌvʌʌtarʌ dai ʌmai Moseesa vʌʌtarʌ dai ʌmai Eliiasi vʌʌtarʌ —astʌtʌdai ʌPiiduru.

⁶ ʌmamaatʌrdami alia duduaadimucataidai, daidl ʌPiiduru maimaatʌcatadai istumaasi aagaitadai. ⁷ Tai amaasi divia ʌmo icomai dai iñña, daidl ʌicomai saagida caidatu ʌmo ñiooqui ismaacʌdʌ icaiti:

—Idiavʌr giñmara ismaacʌdʌ alia oigʌdai aʌnʌ cʌʌgavʌr ʌʌgiada —ascaiti ʌñiooqui.

⁸ Dai otoma aipaco nʌnʌaava ʌgai dai camaitʌʌ ʌcʌcʌʌli mosʌca ʌSuusi ʌʌgi.

⁹ Dai aidʌsi tʌaapañimi ʌgai ʌtuvidacaiñdʌrʌ, ʌSuusi dai gʌmamaatʌrdamiga sai maiaagidiñña tomali ʌmaadutai istuma tʌʌ ʌgai asta siʌʌscadʌ duaacagi ʌgai coidadʌ saagidaiñdʌrʌ.

¹⁰ Cascʌdʌ maiaagidi ʌgai tomali ʌmaadutai, dʌmos aipaco gʌntʌcacaitadai ʌgai istʌiya ʌlidi ʌSuusi aagaitai isduaaca agai coidadʌ saagidaiñdʌrʌ. ¹¹ Dai amaasi tʌcacai ʌgai ʌSuusi daidl itʌtʌdai:

—¿Tuisidʌ icaiti ʌmamaatʌtuldiadami sʌʌlicami saidʌ ʌEliiasi ʌʌrʌga viaacataidai isdiviagi isaapi? —astʌtʌdai ʌmamaatʌrdami.

¹² Taidl ʌSuusi aa noragi daidl itʌtʌdai:

—Vaavuava istumaasi aagai ʌmamaatʌtuldiadami Diuusi sʌʌlicamigadʌ sai ʌEliiasi viaacataidai isʌʌrʌga diviagi dai soiñagi oodami sai vaavoitudana Diuusi. Dai pocaiti Diuusi ñiooquidʌrʌ giñaaagaitai aʌnʌ ismaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami ansai alia soimaa taata iñagai dai masai ʌmapiadʌrʌ giñviaa agai. ¹³ Dʌmos aʌnʌ angʌnaagidi saidʌ ʌEliiasi cadivia, mʌtaidʌ idui ʌgaicʌdʌ vʌʌsi istumaasi ipʌli, poduucai isduucatai aagai Diuusi ñiooquidʌrʌ masaidʌ iduñia agaitadai ʌgaicʌdʌ —astʌtʌdai ʌSuusi gʌmamaatʌrdamiga.

¹⁴ Dai gooquiara apamu aayi agai siaaco daraajatadai agaa mamaatardami, dai taa mui oodami agai sicoli. Dai ami ammadu gaaatagaitadai lara amamaatatuldiadami sallyicami.

¹⁵ Dai aidasida loodami taa asuusi vascatai maitaa isducatai gantatagitoagi dai vui voopoi dai viaatulda agai. ¹⁶ Taida asuusi taccacai daida itatadai:

—¿Matumaasi aatagai aapimaa ammadu giñmamaatardamiga? —astatadai.

¹⁷ Tai amaadutai ismaacada ami daraajatadai aa noragi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, gvuapianta giñmara ismaacada viaa amo Diaavora taañicarudai dai godiaavora taañicarudai muudutuli. ¹⁸ Tomasiao dvlarapi dadaitudaiña godiaavora taañicarudai totostudai tñida dai clclantudai taatamuda, vai cascada goovai maiviaa ggvucadaga dai aana caagidi gamamaatardamiga sai vusaidana godiaavora taañicarudai tai maitistui —astatadai allyi.

¹⁹ Taida asuusi baamuan tada daida itatadai:

—Aapimaa oodami maivaavoidaracami, ¿asta silascada uucami viaacamu aana isgallamadu daacagi? Giñvuaapidavurai goali galli —astatadai asuusi.

²⁰ Matai vuaapi siaaco daacatadai agai. Dai aidasida adiaavora taañicarudai taa asuusi suiquituli agai lali galli taida lali galli dvlarapi gli, dai aipaco yaalimi, dai totostuimi tñida. ²¹ Taida asuusi taccacai loogada daida itatadai:

—¿Vlquiidai abiaadara povvueeyi goovai? —astatadai.

Taida loogada itatadai:

—Aliducatai abiaadara. ²² Dai godiaavora taañicarudai muiyoco imidagai taiyara dadaitudaiña dai suudara muua aliditai. Dai paaari istutiadagi isiduiñagi istumaasi goovai vllara, soigi galla aatmacada dai garsoiña —astatadai loogada.

²³ Taida asuusi itatadai:

—Paaistutiadagi isvaavitudagi di, vaavitudadami vllara tomali amo istumaasi maisijaiga —astatadai asuusi.

²⁴ Taida lali galli oogada gagara iña daida itatadai:

—Vaavitudiana. Giñsoiñañi nai vaamioma vaavituda aana —astatadai.

²⁵ Dai aidasi taa asuusi isami gampaidimi mui oodami agai bagaimi adiaavora taañicarudai daida itatadai:

—Diaavora taañicarudai maiñiocadami dai maitcaidacami aana anglaana paaari vsaiña. Dagitoñi idi ali galli dai camavapacada apamu idiaara —astatadai asuusi.

²⁶ Taida adiaavora taañicarudai gagara iña dai apamu suiquituli lali galli, dai vuusaicai muuquidai ducai viaa agai lali galli vai muidutai pocaitimi sai casi armuquiadacatadai. ²⁷ Damos asuusi noviaidara bai dai vañigi taida lali galli clquiva.

²⁸ Taida asuusi vaa amo quiyara, taida amamaatardamigada covai taccacai daida itatadai:

—Tuisida maitistui aatmaa isvusaidagi adiaavora taañicarudai —astatadai.

²⁹ Taida asuusi itatadai:

—Idi diaavora taañicarudai ali sijaiga vusaidaragai cascada avnacai maitaugacai gamamaadagi vai poduucai vuvaci goovai —astatadai asuusi.

³⁰ Dai aidasi iji agai abiaadara Galileeamu allyi dagavusai damos asuusi maitipliditadai ismatiagi tomali amo oodami, ³¹ mamaatatulditadai agai gamamaatardamiga cascada dai aagitadai sai agai viaacatadai amo sallyicami dai masai tlagida agaitadai aa oodami sai agai muua agaitadai sai vllara agai bovaica tasaicada duaaca agaitadai. ³² Damos amamaatardamigada maimaat calcatadai istumaasi aagidi asuusi dai duduaadicuitadai agai iscala taccacagi.

³³ Dai amaasi aayi agai Capernaumara. Dai aidasi calmo quiyara daraajatadai agai, taida asuusi itatadai gamamaatardamiga:

—¿Matumaasi aatagaimi aapimaa voiyaiñara iimtai? —astatadai.

³⁴ Damos amamaatar damigadla mosdodoli vii, voyamu aagaimitadai l'gai sai ismaacada vaamioma namaga cascada. ³⁵ Tai amaasi daiva l'Suusi dai vai l'baivustaama dan gooca gamamaatar damiga daidla itatadai:

—Ismaadutai vaamioma namaga lliadagi l'gai glaagai ismaigaducada lliadagi dai glaagai issoicadagi vascatai —astatadai l'Suusi.

³⁶ Amaasi bli l'Suusi l'mo ali galli daidla gamamaatar damiga saagida lai dai gooquilara mootoi daidla itatadai gamamaatar damiga:

³⁷ —Tomasooru siooru vaavoitudai giimamaatatuldiaraga dai cascada oigadai idi ali oodami, l'gai giioigadai aanu l'aru. Dai l'gai ismaacada giioigadai aanu l'gai oigadai l'gai ismaacada giiootoi —astatadai l'Suusi.

³⁸ Amaasi l'Vuaana itatadai:

—Mamaatatuldiadami, tala aatama l'mo calli vai aagai gatataaraga dai poduucai vuvaidi Diaavora tatlaañicarudla oodamiaindaru. Damos maigaru l'madu aimaru l'gai tatata cascada dai —astatadai l'Vuaana.

³⁹ Damos l'Suusi itatadai:

—Maitavaru daidiada. Maitatiiru tomali maadutai isivuaadagi istumaasi garducami aagaitai giñtataaraga dai gooquilara giññiooquiadagi. ⁴⁰ Siooru maitarvui caatcagi l'gai gararu maasi tagito. ⁴¹ Tomasooru siooru baigalliaragacada ganoidagi tomasi l'mo avasi suudagi giñvaavoitudaitai aapima sallacada Diuusi maaquimu l'gai l'mo istumaasi calgaducami.

⁴² Tomasooru siooru soimaasi iduiñtulda lliadagi l'moco ismaacada utudama giñvaavoitudagi siooma l'rcall'gai l'gai vataru m'uscusivuan vulidagi l'mo gal mouturui dai gal suudaru daitudagi. ⁴³⁻⁴⁸ Dai ismaadutai iduñia lliadagi l'mo istumaasi soimaascami ganoonovicada siru galacacocada siru ganuurujicada baiyoma glaagai ispoliada l'gai ismainoonova siru mailacaso siru maivuuruju dai maisuu l'Diaavora l'madu imiagi siaaco tomastuigaco soimaasi gataacana dai tomastuigaco malcana tai baiyoma isimiagi Diuusi l'madu. ⁴⁹ Dai tomasooru siooru calgacaru oidaca lliadagi aliasi soimaasi taatatuldia l'gai aa oodami. ⁵⁰ Aliasi glaagai aapima iscalgacaru oidacagi vai aa oodami ip'liadagi isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidla poduucai isduucal l'mo oodami siooma cueeyi cuaadagai yoovicami —astatadai l'Suusi gamamaatar damiga.

10

¹ Tai amaasi l'Suusi ii Capernaumaindaru. Judeea d'v'v'riamu vaasadaru laqui Jordán. Tai l'pamu gan'mpagi oodami siaaco daacatadai l'Suusi vai l'gai mamaatatuldimi poduucal isduucal ivuaadana l'gai vascaru. ² Tai l'moco l'fariseo miaadaru guuquiva siaaco daacatadai l'Suusi dai mossoimaasi ñiooquituda alidi l'gai l'Suusi cascada t'cacai sabai oidaga oigaragai isl'mo calli dagitoagi glooñiga. ³ Taidla l'Suusi aa noragi daidla itatadai:

—¿Tumaasi gant'jai Moseesacaru? —astatadai l'Suusi.

⁴ Taidla l'fariseo itatadai:

—l'Moseesacaru garma oigaragai isdadagitodagi ooqui damos sai glaagai ismamaacadagi l'mo oojai siaaco aagadagi iscadagito —astatadai l'fariseo.

⁵ Taidla l'Suusi itatadai:

—Aliasi l'rsoimaasi ivuaadami oodami cascada poduucal aagidi l'gai l'Moseesacaru.

⁶ Damos aidasi tucamidaru idui Diuusi gooidigi, idui calli dai ooqui, ⁷ cascada l'calli viaa isdagitoagi glooga l'madu gadla dai v'v'nagi l'mo ooqui. ⁸ Dai poduucal ducami si l'alil'mo oodamicagi l'gai. ⁹ Cascada ismaacada l'mapagidi Diuusi loodami maitlagai isdadagitodagi —astatadai l'Suusi l'fariseo.

¹⁰ Dai aidasi aayi l'Suusi l'mo quiiyaru taidla amamaatar damigadla l'pamu t'cacai astaiya alidi l'gai ismaacada aagaitadai l'gai. ¹¹ Taidla l'Suusi itatadai:

—Sioora dagitoagi glooñiga dai vllnagi lmai ooqui lgai soimaasi ivueeyi glooñiga lpragadada vui. ¹² Dai islmo ooqui dagitoagi gacuna dai vllnagi lmai clli lgai lpra soimaasi ivueeyi —astatadai lSuusi.

¹³ Mltai aida vuaapi lSuusi chilلقي aali sai taatana. Damos lmamaatardamigada bagaidimi loodami ismaacada vuaaraimi laali. ¹⁴ Dai aidasi tll lSuusi alia baamu daida itatadai lgai gmamaatardamiga:

—Dagitovurai goali vai dadana siaaco daja aanl dai maitavlr daidiada. Siaaco gatlaanli Diuusi lragai vlltarl ismaacada lran ducami aali. ¹⁵ Sallicalda anganaagidi sai sioora maivaavoitudagi Diuusi lran ducai lmo aliducami lgai maiimimu siaaco gatlaanli Diuusi —astatadai lSuusi.

¹⁶ Dai moomotoi lgai laali dai daama darai glnoonovi dai siaa duutuli.

¹⁷ Dai aidasi apiaimlitadai lSuusi, tai voiyarl mlraitai aayi lmo clli dai vuidlra gtootonacada clquiva daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami cl tuigacami, tuma duuna aanl dai vllscarl oidacana Diuusi lmadu? —astatadai.

¹⁸ Taidl lSuusi itatadai:

—tTuipasi cl tuigacami giñaagai? Alimadugava cl tuigacami dai lgai lrdiuusi. ¹⁹ Aapi clga maatl istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi oodami maitigallsiada gaoñiga, dai maitigacoodadai, dai maitigallsiada gavustuidaga, dai maitiyaatagada, dai maitigavupuiirumadada dai siaa iduutuada glooca dai gldaada —astatadai lSuusi.

²⁰ Taidl lclli aa noragi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, vllsi gomaasi ansiaa duutudai aanl aliducatai abiaadlra —astatadai.

²¹ Taidl lSuusi baigalliaragacada nlnlidi lclli daidi tatadai:

—Lmo istumaasi avilaga psiduñiagi. Imiñi dai gagara vllsi rstuma viaa dai oida ltumiñsi lsoitutuigami dai poduucavi viaacamu aapi mui naana maasi tlnaagilra. Dai gooquilarl divia daida iñooida. Damos lpraga glaagai psbaigaducagi silduñiada gmuaatudagi giñaavoitudaitai —astatadai lSuusi.

²² Damos aidasi cal lclli imaasi alia soigalli dai imlcai soigalliatugai aliasi lrgavidacamicatadai lgai cascada.

²³ Tai amaasi lSuusi aipaco nlnlaava daida itatadai gmamaatardamiga:

—Gia sijaiga isganviipidacami gandagituagi isDiuusi tlaanladagi dai soicadagi sai clga gantatagiticana —astatadai.

²⁴ Taidl lmamaatardamigada maitll isducatai gantatagitoagi pocaititai lSuusi, damos lSuusi itatadai lpramu:

—Giñaaduñi gia sijaiga isgai ismaacada moslcaasi ganvustuidagarl tatagitoi dagituagi isDiuusi soicadagi isclaga gantatagiticagi aliasi ganviipidacatai lgai. ²⁵ Siooma maisijaiga lmo muura vlltarl isvaquiagi lmo oyi dagadlamu salli islmo gviidacami dagituagi isDiuusi soicadagi isclaga gatagiticagi —astatadai lSuusi.

²⁶ Dai aidasi cal lgai imaasi maitll isducatai gantatagitoagi dai aipaco gantacacai daida icaiti:

—tVoora istutuididlo isclagacarl vuvaquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taidl lSuusi vui nlnlava daida itatadai:

—Oodami gia maitistutuidi isiduñia imaasi, damos Diuusi gia istutuidi. Diuusi vllsialcatai istutuidi isiduñiagi —astatadai lSuusi.

²⁸ Tai amaasi itatadai lPiiduru:

—Mamaatatuldiadami, aatml viaa vllsi tstuma viaacatadai gloidatucuda lraliditai —astatadai.

²⁹ Taidl lSuusi aa noragi daida itatadai:

—Sallicalda anganaagidi sai tomasioora sioora dagitoagi glquii dai gsisilagi, dai gasusuculi, dai glooga, dai glda, dai glooñiga, dai gmaamara, dai gdlvllraga

giñvaavoitudaitai aanλ dai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquidλ, ³⁰ λgai viaacamu idi oidigλλλ amo sientō vaamioma baabaqui, dai siisilλgi, dai susuculi, dai dλλdλcamu, dai maa-maracamu, dai dλdλλvλracamu, tomasi soimaa taatamaitai. Dai silλscadλ imiagi λgai idi oidigaiñdλλ vλλscλλλ oidacamu Diuusi λλmadu. ³¹ Dλmos mλλca siaaco gatlaanλi Diuusi muidutai ismaacλdλ vaamioma tlaanλi tami mλλca sioma maitlaanλdamu dai ismaacλdλ sioma maitlaanλi tami, mλλca vaamioma tlaanλdamu —astλtdai λSuusi.

³² Dai λmo imidagai voiyamu iimaitadai λgai catλλtλidimi Jerusaleena λSuusi baitλqui imaitadai gamamaatλrdamiga, vaidλ λmamaatλrdamigadλ maitλtλgaitadai istumaasi gλntλtλgitoagi dai duduaadimutugaitai oidi. Taidλ λSuusi λramu λcovai vuvaitu λbaivustaama dan gooca gamamaatλrdamiga, dai aagidi isducatai λrλduñia agaitadai λgaicλdλ. ³³ Daidλ itλtdai:

—Aapimλ nλidi tλscatλtλidimi Jerusaleenλrλ, mλsiaaco giñtλλgida agai aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami. Giñtλλgida magari λbaitλguucacamigadλ papaali λλmadu λmamaatλtuldiadami sλλlicami isλgai gatlaañimu mλsaidλ giñmuaana. Giñtλλgidamu λgai aa sibλadλrλ oidacami. ³⁴ Dai giñparundada magari dai saasasa magari giñtuucuga dai giñsisiviada magari dai giñmuaa magari. Dλmos bovaica tasaicλdλ λramu duaacamu aanλ coidadλ saagidañdλrλ —astλtdai λSuusi.

³⁵ Tai amaasi λJacovo λλmadu λVuaana λSevedeo maamaradλ miaadλrλ guuquiva siaaco daacatadai λSuusi daidλ itλtdai:

—Mamaatλtuldiadami, aatλmλ ipλlidi pλsiduñiagi tλsducatai glaagida ragai —astλtdai.

³⁶ Taidλ λSuusi itλtdai:

—¿Tumaasi ipλlidi aapimλ isiduñia aanλ? —astλtdai.

³⁷ Tai λgai itλtdai:

—Silλscadλ aapi vλλsia daama λrgabaitλcλaacamicagi gλrmaacañi oigaragai tλtaidλ λrtλtlaanλdamica aatλmλ —astλtdai.

³⁸ Tai amaasi λSuusi itλtdai:

—Aapimλ maimaatλ mλstumaasi giñaagidi. ¿Baisi istutuidλna aapimλ issoimaasi taatagi silλ soimaa taata iñagai aanλ? —astλtdai λSuusi.

³⁹ Tai λgai aa noragi daidλ itλtdai:

—Istutuidiatλta —astλtdai.

Taidλ λSuusi itλtdai:

—Sλλlicλdλ λrvaavoi. Aapimλ gia soimaa taatamu silλsi soimaa taata iñagai aanλ.

⁴⁰ Dλmos aanλ maitistutuidi isdaraasagi tλtlaanλdami baiyoma λgi Diuusi gλrooga daraasamu tλtlaanλdamicagi —astλtdai λSuusi.

⁴¹ Dai aidλsidλ λгаа baivustaama mamaatλrdami cai gomaasi baacoi λJacovo λλmadu λVuaana vui. ⁴² Dλmos λSuusi vai λgai daidλ itλtdai:

—Cλλ maatλ aapimλ sai ismaacλdλ maitλrjudidíu saagida λbaitλcλaacami gλriri-ooñiga duucai nλidi glaaduñi dai ismaacλdλ vaamioma gatlaanλi sλλlicλdλ tλtlaañicui.

⁴³⁻⁴⁴ Dλmos aapimλ gλnsaagida maitlaagai ispoduucai ivuaadagi baiyoma sioorλ λr-baitλcλaacamicagi glaagai issoicλdagi vλλscatai. ⁴⁵ Poduucai isduucai ivueeyi aanλ iñismaacλdλ viaa λmo sλλlicami. Aanλ gia divia oidigλrλ maisiu isgiñsoicλdagi aa baiyoma divia aanλ dai soicλda iñagai oodami dai muquia iñagai vai poduucai cλλgacλrλ vuvacλna mui oodami —astλtdai λSuusi.

⁴⁶ Amaasi aayi λgai Jericoorλrλ dai aidλsi cavuvaquimi abiaadλrλ λSuusi λλmadu λmamaatλrdamigadλ dai muidutai aa oodami, vai λmo cλλli mainlaadami Vatimeo tλλgiducami Timeo maradλ, voi ugidiana daacatai gataanλi oidicami. ⁴⁷ Dai aidλsi cal λcλλli ismiaadimi ami λSuusi otoma iñioquidimi daidλ itλtdai:

—Suusi Davi cajiudadλ soigigλλlda aanλcλdλ —astλtdai.

⁴⁸ Tai muidutai bagaimi sai maitadacana, dλmos λcλλli vaamioma iññacai daidλ icaiti:

—Davi marað soigigallda aanacada —ascaiti.

⁴⁹ Taidl ASuusi calquiva, daidl itatldai glaaduñi:

—Baigovai avar vaidal —astatldai.

Taidl loodami val mainlaadami dai avnaquidimi daidl itatldai:

—Baigi galliada, otoma calquiva, gavaidiava ASuusi —astatldai.

⁵⁰ Taidl acalli otoma maigovai daitu gasuaa dai otoma calquivacai ii siaaco daacatadai ASuusi. ⁵¹ Taidl ASuusi itatldai:

—¿Tumaasi ipalidi aapi isgaduinda aanl? —astatldai.

Taidl mainlaadacada aa noragi daidl itatldai:

—Mamaatatladiami, nada inlidi aanl —astatldai.

⁵² Taidl ASuusi itatldai:

—Casi aapi istutuidi isimadagi, ginvaovitu aapi cascada cananlaava —astatldai.

Mospotai agai taidl acalli istui isanlaavagi, dai ol ASuusi voiyamu.

11

¹ Dai aidasi camiaadimi agai Jerusaleenlra ugidana iimlitai Betapagi dai Betania vuidlra lOliivosi giidi, taidl ASuusi ootoi gooca gamamaatardamiga. ² Daidl itatldai:

—Iimivurai mamocoro ali quiyara, dai masuu duucu aiyagi talgimu aapiml mo asniitu vulicami. Agai maiquiaa dadalji tomali amaadutai. Upanavurai dai vaaara.

³ Dai ismaadutai gantacacagi mastuisidl povueeyi vurai aagida ansai aanl tagito, ansai otoma pramu ootsoda inagai —astatldai ASuusi gamamaatardamiga.

⁴ Tai agai iji, dai tal lasniitu vai mo quitaagiña vulicatadai voiyara, dai uurai. ⁵ Tai lamadutai ismaacada ami daraajatadai itatldai:

—¿Matuma vueeyi? ¿Tuimasi uupaisai goasniitu? —astatldai.

⁶ Tai agai aa noragi dai aagidi istatldai ASuusi tai agai dagito masblquiagi lasniitu.

⁷ Tai agai otoma bidacai lasniitu ASuusi. Dai asniitu daama darai gansusuaa, taidl ASuusi daamioma daiva. ⁸ Tai muidutai aa oodami voiyara aligaimi gansusuaa dai aa guicuta uusi maamaradl dai voiyara tuajaimi dai poduucal tatlagidi agai ASuusi isalia siaa duutudai.

⁹ Dai agai ismaacada baitlqui iimlitadai dai ismaacada gooquilarl iimlitadai inaquimi daidl icaitimi:

—Alia siaa duutudai aatama Diuusi. Aatama ipalidi sai Diuusi calgacarla nijadana goovai ismaacada divia Diuusi guvucadadacada. ¹⁰ Dai alia baiganliadamu vascatai ismaacada laanada goovai. Goovai larai Davicaru cajiudadl. Sallicalda siaa duutudai aatama Diuusi garbaitlacaacamiga —ascaitimi agai.

¹¹ Taidl ASuusi aayi Jerusaleenlra, dai vaa agal quiuupaigadlra ljudidlu. Dai aipaco nanaava dai naniidi istumaasi oidaga ami, dai gooquilarl ii Betaaniumu lamadu abavustaama dan gooca mamaatardamigadl, casi lrurunococatadai cascada.

¹² Dai siaadico aidasi iji agai Betaaniaindlra tai aayi biugigai ASuusi. ¹³ Dai agai macadlra tal mo iigosi daldal calga tatldogi aagada. Dai agai ii dai naniidi sabai ibaidaga, damos maital tomali mo iibiada mosgolagi aagada maiquiaa aayi istuigaco ibiatai agai cascada. ¹⁴ Amaasi ASuusi itatldai liigosi daldal:

—Tomali mo imidagai camaiugimu tomali amaadutai galibaidaga —astatldai.

Vaidal mamamaatardamigadl cal.

¹⁵ Dai gooquilarl aayi agai Jerusaleenlra. Dai aidasi vaa ASuusi agal quiuupaigadlra ljudidlu, dai vuvaidimi vascatai ismaacada ami gagaagarai dai ismaacada gasaarladi. Dai aipaco suuli memesagadl ismaacada cambiando ljudidlu quiuupaigadl tuminsigadl lamadu daraicarudl ismaacada gagaagarai tutugu; ¹⁶ Dai maidagito tomali amaadutai

iscucuepraticagi gɔvustuidaga quiuupai ɔraana. ¹⁷Dai glaagacai mamaatɔtuldimi daidɔ itɔɔdai:

—Diuusi ñiooquidɔɔɔ aduucacai oojsi: “Giñquii itɔɔgiducamu quii mamaadaragai vɔɔɔɔɔ tomastuma oodami ami gamamaadadamu”, ascɔiti Diuusi ñiooquidɔɔɔ. Dɔmos aapimɔ ɔpan duucacai ivueeyi ɔɔsivogami tami Diuusi quiidɔɔɔ —astɔɔdɔdai Suusi ɔoodami.

¹⁸Taidɔ ɔbaitɔguucacamigadɔ ɔpapaali ɔɔmadu ɔmaatɔtuldiadami sɔɔɔɔɔ cɔɔ ɔscɔiti ɔSuusi, dai otoma gaagaimi ɔsduucatai muaagi, ɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔvɔɔɔɔɔ ɔoodami vaavoituda aagaitadai. Vaidɔ ɔoodami vɔɔɔɔɔɔɔɔɔ maitɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔsducatai gɔɔɔɔɔɔɔɔɔtoagi cɔɔcatai ɔsducatai mamaatɔtuldi ɔSuusi. ¹⁹Dɔmos ɔSuusi mostuca tai ii abiaadɔɔɔ.

²⁰Dai siaadico quiamoco dɔgavusai ɔgai dai tɔɔ ɔiigosi dɔɔdɔ vai cagaquisapi tatacɔdɔɔɔɔɔɔɔ abiaadɔɔɔ. ²¹Taidɔ ɔPiiduru tɔgito daidɔ itɔɔdɔdai ɔgai ɔSuusi:

—Mamaatɔtuldiadami, dɔñi goiigosi dɔɔdɔ ɔismaacɔdɔ ñiooquidi aapi tacavo tica-
gaquisu —astɔɔdɔdai.

²²Taidɔ ɔSuusi aa noragi daidɔ itɔɔdɔdai:

—Vaavoitudadavurai Diuusi. ²³Sɔɔɔɔɔɔɔɔɔ angɔnaagidi, sai tomasioora sioora sɔɔɔɔɔɔɔ cɔɔga giñvaavoitudadagi cɔɔga istutuidi ɔsivuaadagi naana maasi istumaasi sɔɔɔɔɔɔɔɔɔ sijiacami. ²⁴Cascɔdɔ angɔnaagidi sai masiɔɔcɔdɔ taanɔdagi Diuusi ɔmo istumaasi gɔɔnɔmamaadiɔɔɔ dai masiɔɔɔɔɔɔɔ vaavoitudadagi ɔsɔgai istutuidi ɔsgɔnɔmaquiagi viaacamɔ aapimɔ masumaasi taañiagi. ²⁵Dai masiɔɔcɔdɔ gamamadadagi masviaacagi ɔmoco gɔnsaayu oigɔɔɔɔɔɔɔ, vai giñooaga ɔismaacɔdɔ tɔvaagiɔɔɔɔɔ daja gɔnnoigɔɔɔɔɔɔdana gɔnsomaascamiga ɔɔɔɔɔ. ²⁶Dai masiaapimɔ maioigɔɔɔɔɔdagi, tomali gɔnooga ɔismaacɔdɔ tɔvaagiɔɔɔɔɔ daja maitnoigɔɔɔɔɔdamu ɔɔɔɔɔ —astɔɔdɔdai.

²⁷Dai amaasi aayi ɔgai ɔpamu Jerusaleenɔɔɔ. Dai aidɔsidɔ ɔSuusi ɔgɔɔ quiuupaigadɔɔɔ ɔjudidɔ ɔrana aimɔɔɔɔɔɔdai, tai miaadɔɔɔ guuquiiva ɔbaitɔguucacamigadɔ ɔpapaali ɔɔmadu ɔmamaatɔtuldiadami sɔɔɔɔɔɔɔɔ, ɔɔmadu ɔsonɔɔɔ guucacami, ²⁸daidɔ itɔɔdɔdai:

—¿Tuma sɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ivueeyi aapi imaasi? ¿Toora gɔmaa sɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ɔɔsai ɔpomaasi ɔvuaadana? —astɔɔdɔdai.

²⁹Taidɔ ɔSuusi aa noragi daidɔ itɔɔdɔdai:

—Aanɔan ɔɔɔ gɔɔnɔcacagi ɔmo istumaasi masɔcɔɔga giñaa noragidagi dai giñaagidagi istumaasi giñɔcaca iñagai, nai aana ɔɔɔ gɔnaagidagi istuma sɔɔɔɔɔɔɔɔɔ ivueeyi aanɔ gomaasi. ³⁰¿Toora ootoi ɔVuaana sai vaɔaconana oodami, Diuusi, oodamisio? Aagavɔɔɔ, noragida —astɔɔdɔdai ɔSuusi.

³¹Vaidɔ ɔcɔcɔɔɔɔɔ aipaco gɔnaagidimi daidɔ icaiti:

—Ispotɔiya aatɔmɔ sai Diuusi ootoi ɔVuaana goovai ɔovɔɔɔɔɔdan tada tɔsai tuisi maivaavoitu. ³²Isbai ɔotɔɔɔna aatɔmɔ sai oodami ootoi —ascɔiti ɔtɔɔtɔɔanɔdamu.

Aliɔ ɔbɔiditadai ɔgai ɔoodami cascɔdɔ. Cɔɔga maatɔcatadai ɔgai ɔsɔoodami sɔɔɔɔɔɔɔ vaavoitudai siɔVuaana ɔɔDiuusi ñiooquituldiadamigadɔcatadai.

³³Dai amaasi itɔɔdɔdai ɔgai ɔSuusi:

—Maitatɔmaatɔ sioora ootoi ɔVuaana —astɔɔdɔdai.

Taidɔ ɔSuusi itɔɔdɔdai:

—Tomali aanɔ anmaitnaagidagi tuduidɔ istuma sɔɔɔɔɔɔɔ ivueeyi aanɔ gomaasi —astɔɔdɔdai ɔSuusi.

12

¹Amaasi ɔSuusi glaagacai mamaatɔtuldimi cuentocɔdɔ daidɔ itɔɔdɔdai:

—ɔmo imidagai oidacatadai ɔmo cɔɔɔ dai ɔi uuvasi gɔdɔvɔɔɔragana, dai sicolu curarai. Daidi idui siaaco vusiadagi uuvasi varagadɔ. Daidɔ idui ɔɔɔ ɔmo vaacui tɔcavacami dai abiaadɔɔɔ nuucadaca agai vɔɔɔ gɔɔɔ.

Dai gooquiɔɔɔ taajucamicɔdɔ maa gɔɔɔ aa oodami dai mɔcasi ii. ²Dai aidɔsi aayi yooɔvaragai ootoi ɔgai ɔmoco gɔɔɔoñiga sai mɔtaanɔna ɔaata vuadami ɔuuvasi varagadɔ

sillaqui aacatadai. ³ Damos laata vuadami bai lootosicami dai soidoodai dai saasarai tuucugada dai maimaa toma laachi dai ootoi. ⁴ Taida laamuda ootoi amai piooñi, matai agai maicacarai, dai saasarai mooda dai galnaasi ñiooqui aagidi dai mosooto lrra. ⁵ Taida laamuda ootoi amai gariooñiga, matai agai muua. Dai gooquilara laamuda ootoi mui aa pipiooñi matai lamoco soidoodai dai saasarai tuutucugada dai aa coi.

⁶ Dai maracatadai acalli amo calli dai alia oigadaitadai dai cuugatarra ootoi polliditai: “Giñmara gia siaadara maisiaa duutudana agai”, asallidi. ⁷ Damos laata vuadami tll-gacai, aipaco gnaatagidimi daida icaiti: “Gooviava agai ismaacada ajiagai vllsi oogada vustuidada glaagai tasmuaagi dai poduucai aatama artutuidacamicamu”, ascaiti. ⁸ Dai bai dai muua dai dloji ugidiana daitu ltuucugada —astatadai lSuusi.

⁹ Dai amaasi lSuusi tlcacai atatlanadami daida itatadai:
—¿Isduuñimu ltuidacami adavllarai lpiooñi? Divimu agai dai codimu laata vuadami dai maaquimu agai adavllarai aa oodami.

¹⁰ Aapimla call maata isduucai oojisi Diuusi ñiooquidara daida icaiti:
Asallicami viaacami ismaacada daasa aagai Diuusi atatlanadamigada ljudidfu gajiaadara viaa agai.

Dai agai lragai vaa ismaacada vaamioma gatlaanada agai.

¹¹ Diuusi iduñia gomaasi. Dai gomaasi lramo istumaasi calgaducamicamu agai vlltara ismaacada vaavoitudagi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara —astatadai lSuusi.

¹² Dai maata call atatlanadami isagai aagada mallidi lSuusi cascada aagai lcuento. Dai baiya llditadai atatlanadami lSuusi dai maisagi damos lbliditadai agai loodami dai dagito dai iji.

¹³ Dai gooquilara ootoi atatlanadami lamoco lfariseo lmadu lamoco lEroodasi aaduñda sai nldana sabai aagatudana agai lSuusi amo istumaasi istumaasi vui caatlcagi ljudidfu vaavoidaragada vai poduucai glpilara vaaajagi agai dudunucamiara. ¹⁴ Tai agai aayi siaaco daacatadai lSuusi daida itatadai:

—Mamaatatludiam, maata aatama sai istumaasi aagai aapi lrvavo. Dai maivuaama llidi aapi oodamicada silrganviipidacami silrsoituutugami lrra. Mosgamamaatatludi aapi istumaasi Diuusi ipalidi. ¿Callgaisi tsaana namlquiada aatama gocuota agaa baitaclaacamigada lomamanu cho sio? —astatadai agai lSuusi.

¹⁵ Damos lSuusi maatacatadai ismosvuiirumada llditadai agai daida itatadai:
—Aapimla aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Tuimasida giñvuiirumada lldi? Giñtllgidavurai amo tumiñsi ismaacadaada gaaa namlquidi aapimla lcuota nai nlda aana —astatadai.

¹⁶ Matai tllgi. Vaida lSuusi nlnldi daida itatadai:
—¿Voorla mooda dai voorla tlltaraagada viaa gotumiñsi? —astatadai.

Taida agaa aa noragi daida itatadai:
—Agaa maitaclaacami mooda dai tlltaraagadava —astatadai.

¹⁷ Taida lSuusi itatadai:
—Maacavurai lbaitaclaacami istumaasi lrtuidada, dai iduñivurai istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi lrra, agai lragaa baitaclaacami tlnaagilara cascada —astatadai lSuusi.

Taida acacalli maitla istumaasi gantatlgitoagi callatai isducatai aa noragidi lSuusi.

¹⁸ Tai amaasi iji lamoco saduseo siaaco daacatadai lSuusi. Asaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vlltara, cascada itatadai agai lSuusi:

¹⁹ —Mamaatatludiam, Moseesacaru oojisicami larvii vai pocaiti sai ismo calli muquiagi dai viaagi glooñiga maiquiaa maamatacai abaana, saida lsuculida glaagai isvllnagi lviuudu dai maamatagi abaana agai ismaacada muu vlltara.

²⁰ Cuvaracamicatadai gansiagama. Taida vllasi gasiaggi ooñigai dai muu maiquiaa

maamatacai. ²¹ Tai amo suculida vllna lviuudu dai muu lprl maiquiaa maamatacai. Taida lglamai suculida vllna dai podui lprl. ²² Vll cuvaracami podui lgai vaa ooqui dai vllsi coi maimaamatacai, taida muu looqui lprl. ²³ Dai silscadl duduaacagi lgai dai lpramu oidacagio ismaacldl arcunadlcamu looqui vll cuvaracami arcucunadlcatatami oidi daama —astatlada l saduseo.

²⁴ Tai amaasi lSuusi aa noragi daidl itatlada:

—Maicllaga gantlatgitoi aapima maimaatlcatatami iscaiti Diuusi ñiooquidl dai tomali maimaatlcatatami isDiuusi viaa guvucadagai. ²⁵ Silscadl duduaacagi coidadl camaicucuntai tomali maioñtai, moslpan ducamicana lgai Diuusi tatlaañicarudl tlvaagilarl. ²⁶ Glnaagidamu aanl amo istumaasi aagaitai goduaacaragai. Canlidi aapima Moseesacaru oojadl siaaco ooja lgai istumaasi aagidi Diuusi amo uusi iipoadlaiñdlrl siaaco mllcatadai taí dai aagidi sai oidaga duaacaragai. Tomasi catlvpri lprdui sicoi Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocarul vllsicarl pocaiti Diuusi: “Aanl anlrdiuusigadl Avraañi dai Isaa dai Jaco dai aa lprl” —astatlada Diuusi. ²⁷ Lgai Diuusi lmadu daraaja tlvaagilarl Diuusi lrdiuusigadl ismaacldl catlvaagilarl daraaja dai ismaacldl iimia agai tlvaagiamu. Cascadl glnaagidi aanl masai maicllaga gantlatgitoi aagaitai sai maioidaga duaacaragai coidadl —astatlada lSuusi l saduseo.

²⁸ Tai ami divia lprl siaaco daacatadai lSuusi l moco l mamaatluldiadami sllicami, lgai cal istumaasi aatagaitadai lSuusi l madu l saduseo dai maatlcatadai lgai islSuusi claga aa noragi, cascadl itatlada lgai lSuusi:

—Vllsi ismaacldl ipalidi Diuusi tlvivuaadagi ltumaasi vaamioma glaagai tlvivuaadagi? —astatlada l mamaatluldiadami sllicami.

²⁹ Taida lSuusi itatlada:

—Pocaiti Diuusi ñiooquidarl: “Giñcalcavurai Isireliarl oidacami lclliodamiava lrglrdiuusiga dai moslca lmadugava Diuusi. ³⁰ Oigladaiñi lclliodami glDiuusi vllsi glribdacldl, dai vllsi gatlgitoidacldl, dai vllsi glguvucadacldl”. Goovai lrgai ismaacldl vaamioma glaagai isivuaadagi. ³¹ Dai gotordadl baitoma pocaidaga lprl. “Oigladaiñi glaaduñi poduucal plduucal gloigldai aapi lgi”. Goovai vlgoocai lgai dai vaamioma glaagai isllgiadagi —astatlada lSuusi.

³² Taida l mamaatluldiadami sllicami itatlada:

—Gla claga aagai aapi mamaatluldiadami. Vaavuava ismaacldl aagai aapi, sai moslca lmaduga Diuusi sai maitiiru lmai moslca l moco. ³³ Dai sai glaagai tlvigladagi Diuusi vllsi garibdacldl, dai vllsi gartlgitoidacldl, dai vllsi lrguvucadacldl, dai tlvai oigldaiña garaaduñi poduucal tlvduucal glroigldai aatml lgi. Vllsi gomaasi vaamioma namlga islvustaqui dai aa naana maasi ismaacldl coodaiña oodami dai mmlidiña Diuusi vlltarl siaa duutudaitai Diuusi —astatlada l mamaatluldiadami sllicami.

³⁴ Dai aidasi cal lSuusi isclaga aa noragi l mamaatluldiadami sllicami itatlada:

—Baitoma maatl calcan caiti aapi isducatai gatlaanli Diuusi —astatlada lSuusi.

Tai tomali lmaadutai camaitlprlali istlcacagi vaamioma.

³⁵ lSuusi mamaatlulditadai loodami lgl quiuupaigadlrl ljudidíu, daidl itatlada:

—ltuisidl pocaiti mamaatluldiadami sllicami, saidl lCristo lrdavi cajiudadl?

³⁶ Vai lgai vaa Davi aagai isducatai aagidi Diuusi lbladl daidl icaiti: “lCristo lrgiñdiuusiga”, ascaiti.

Diuusi potatlada lCristo:

“Glmaaquimu aanl amo sllicami ismaacldl vaamioma namlga.

Dai ugitudamu aanl vllsi ismaacldl glvuidarl vlltlcagi”, astatlada Diuusi.

Ascaiti Davicaru aagaitai lCristo.

³⁷ ltducatai istutuidi lCristo silrdavi cajiudadl cagi vai lgi lDavi giñdiuusiga aagadagi? —astatlada lSuusi.

Daidla loodami sálllicadla muiducatadai dai baiganliaragacada calcatadai istumaasi aagai ASuusi.

³⁸ Daidla itatadai ASuusi loodami aidasi mamaatatludidatadai:

—Maitavlar lapan duucaí ivuaada aapimla gomamaatatludidatadami sálllicamicadla, ismaacada oojoidi iscalagaducami ganaadadagi yuucusi, dai oojoidi mascucuanadagi ganvarapanamu dai viaatuldiadagi cacayana. ³⁹ Dai goovai gaagaiña calagaducadioma daraicarui ljudidíu quiuiupaigadlra, dai siaaco gacuaada goovai calagaducadioma daraicarui oojoidi isdadaradagi. ⁴⁰ Dai llsidiña goovai vipiudu baabaquidavio dai tlvri gamamaadaiña sai maimaatlcana oodami issoimaasi ivueeyi lgai. Goovai tuduidal lgai dai vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatadai Suusi loodami.

⁴¹ Lmo imidagai lgl quiuiupaigadlra ljudidíu daacatadai ASuusi vuidlra lcajojoñi siaaco gltuaadana tumiñsi Diuusi aa duiñdadla vlltarla. Daacatai nldi lgai vaidla lganviipidacada muumuji tueeyi tumiñsi ami cajojoñilra. ⁴² Tai ami aayi lrl lmo viudu soitigami dai lmo cajoñilra tuua goo sintavo. ⁴³ Tai amaasi ASuusi vaí gma-maatarlamiga daidla itatadai:

—Sálllicadla anganaagidi sai idi viudu soitigami siooma mui motuaa tumiñsi sivalscatalai gogaa ismaacada muumuji motueeyi tumiñsi. ⁴⁴ Vllscatalai goovai motueeyi ismaacada cababavitocai, dmos goooqui soitigamicatalai motuaa vllsi ismaacada viaacatadai istucada oidacagi —astatadai ASuusi.

13

¹ Dai aidasi vuusai ASuusi lgl quiuiupaigadlaiñdla ljudidíu tai lmaadutai lma-maatarlamigada itatadai:

—Mamaatatludidatadami, dañi vll sigiamaasi goojoodai ismaacada lcala duñisi gogla quiuupai dai goglra baabaqui —astatadai.

² Dmos ASuusi itatadai:

—Canldi aapimla idi glglra baabaqui tami. Maiviimu tomali lmo odai daama lmai. Vllsi siaa gduuñimu goovai —astatadai ASuusi.

³ Amaasi iji lgai Oliivosi giidiamu, lgai lrvuidlra lgl quiuiupaigada ljudidíu. Dai aidasi ami daiva ASuusi, taidla lPiiduru, lmadu lJacovo, lmadu lVuaana, lmadu lAandlasi, lcoval itatadai lgai ASuusi:

⁴ —Aatmla ipldi rslraagidagi aapi silascada lraduñia agai gomaasi. ¿Ducatalai maatacamu aatmla isvllsi gomaasi casi lraduñia agadagi? —astatadai.

⁵ Taidla ASuusi aa noragi daidla itatadai:

—Gannuucadavurai, vai tomali lmaadutai maitlvupuiirumadaíña. ⁶ Muidutai dadia agai daidi caitidamu: “Aanl anlraCristo”, dai muidutai vupuiirumadamu lgai.

⁷ Dmos masilascada cajiomacagi aapimla cocodi muiyarlra maitavlar duduaadicuda. Vllsi gomaasi glaagai islraduñiagi. Dmos gomaasi maiquiaa lrcuugada. ⁸ Lmo oodami cocoda agai aa oodami, dai lmo dlvllriara oidacami cocoda agai lmai dlvllriara oidacami. Dai muiyarlra gigivucudamu dlvllrai. Dai oidacamu biuugigai, dai siaa caitadamu cocoadami. Vllsi gomaasicada utudama glaagacai soimaasi taatamu oidigi daama oidacami.

⁹ Dmos aapimla glaagai masljalgi gannuucadacagi; gantlagida magari baitlguucacami, dai glnglglatudadamu aapimla quiuiupilra. Dai viacamu aapimla isvan guguucadagi dudunucami vuidlra dai rarai vuidlra giñvaavoitudaitai aapimla. Poduucal istuidimu aapimla isgiñagadagi lgai vuitapi. ¹⁰ Dmos maiquiaa alcai cuugatara tasara glaagai isaagidagi vllsi oidigi daama oidacami isducatalai Diuusi calgacara vuvaidi oodami. ¹¹ Dai masilascada vaama gantuutusagi aapimla dudunucamilra, maitavlar

vuaama ʌʌliada maimaatʌcatai istʌiyagi, tomali maitʌagai mʌstʌʌgitodagi. Diuusi gʌnsoicʌdamu vʌrai aagada mʌstumaasi ʌgitocagi aidʌpʌcʌ. Aapimʌ maiñiooquia agai mosʌʌgi Diuusi Ibladʌ gʌññiooquitudamu. ¹² Dai oodami gatʌʌʌgiada agai ʌʌgi gʌnsusu-culi dai gʌnsisiʌʌgi mʌsai coodaiña. Dai dʌʌdʌdʌ gatʌʌʌgiada agai ʌʌgi gʌnmaamara. Dai maamaradʌ vui vʌʌʌcamu gʌndʌdʌ dai asta gatʌʌʌdamu coodaragai. ¹³ Dai vʌʌsi oidigi daama oidacami gʌncʌʌdada agai giñvaavoitudaitai aapimʌ. Dʌmos sioorʌ molla cʌʌga giñvaavoitudadagi siʌʌsi ucami oidacagi oidigi daama ʌgai cʌʌgacʌrʌ vuvuquimu.

¹⁴ ʌDiuusi ñiooquituldiadamigadʌ Daniel ooja sai divia agai ʌmoco ismaacʌdʌ sʌʌlicʌdʌ soimaasi iduñia agai ʌmo istumaasi ʌmarʌcʌrʌ siaaco maiviaa ʌgai oigaragai isvapacʌdagi (sioorʌ nʌidagi idi oojai gʌaagai ismaatʌ cʌʌcagi). Siʌʌscadʌ nʌijada oodami ispomaasi ʌpʌvuimi, amaasi ʌgai ismaacʌdʌ tami Judeeʌrʌ daraajagi gʌaagai isvoopiagi gigiidamu. ¹⁵ Dai amaasi sioorʌ vaaqui daama daacagi aidʌ tasʌrʌ aliʌsi gʌaagai isotoma voopiagi maivuvaidacai gʌvustuidaga tuucavidʌrʌ. ¹⁶ Dai sioorʌ dʌjjiana ajiopadagi, maitʌagai isʌpamu iimiagi gʌnquiiyamu dai vuiyagi gʌnyuucusi. ¹⁷ Siʌʌ soimaa taatamu looqui ismaacʌdʌ noonocagi siʌrʌ viaacagi aali sisiʌdami aidʌ tasʌrʌ. ¹⁸ Aliʌsi gʌaagai isdaanʌdagi Diuusi vai maitʌrtoomococana mʌsiʌʌscadʌ voopiagi. ¹⁹ Aliʌ soimaa taata agai oodami cascʌdʌ. Vaamioma soimaasi gʌtaatamu amaasi sitomali ʌmo imidagai aidʌsi abiaadʌrʌ idui Diuusi oidigi, dai gooquiʌrʌ tomali ʌmo imidagai maipomaasi gʌtaatama. ²⁰ Isbai tʌvʌpi ʌpʌduñiagi gomaasi aidʌ gia vʌʌsi coiyantada oodami dʌmos Diuusi maidagitomu istʌvʌpi ʌpʌduñi gomaasi ʌgai aliʌ oigʌdai ismaacʌdʌ ʌcovai vuvaitu cascʌdʌ.

²¹ Amaasi isʌmaadutai povʌntʌʌdagi: “Dañi tami daja ʌCristo”, mʌsiʌrʌ povʌntʌʌdagi: “Dañi mʌca daja”, maitavʌr vaavoitudada. ²² Dadiav agai yaatavogami dai pocaitiada agai saidʌ ʌrʌCristo dai pocaitiada agai saidʌ ʌrʌDiuusi ñiñiooquituldiadami-gadʌ, daidʌ ivuaada agai naana maasi gʌgʌrducami dai poduucai vupuiirumadada agai asta ʌgai ismaacʌdʌ Diuusi ʌʌgi ʌcovai vuvaitu isistuidiagi. ²³ Dʌmos aapimʌ avʌr baigʌnduca cascʌdʌ ʌʌquiasdʌrʌ abiaadʌrʌ gʌnaagidi aana gomaasi.

²⁴ Dai amaasi siʌʌscadʌ cadaivuñiagi gosoimaa taataragai, tasai tucapi viiya agai dai masaadai gʌiiña agai. ²⁵ Dai sisiaavugai suuligia agai tʌvaagiañdʌrʌ, dai vʌʌsi istumaasi oidaga tʌvaagiʌrʌ gigivucudamu. ²⁶ Dai amaasi giñʌʌgimu oodami aana iñsimaacʌdʌ viaa ʌmo sʌʌlicami, iñsimʌʌcadʌrʌ imʌʌdamu icomai saagida guvucadagaicʌdʌ, dai Diuusi dadadaquigadʌ ʌmadu. ²⁷ Dai ootosamu aana giñʌʌʌaaiñcaru sai ʌgai ʌmpaidana vʌʌsi ʌoodami ismaacʌdʌ Diuusi ʌcovai vuvaitu vʌʌsi oidigiaiñdʌrʌ dai vʌʌsi tʌvaagiaiñdʌrʌ.

²⁸ Maatʌvurai aapimʌ idi ñiooqui iñsimaacʌdʌ gʌnaagidia iñagai aana aagaitai liigosi: Siʌʌscadʌ momiacagi mamaradʌ dai iipoidagi aagadʌ poduucai camaatʌca iscami-aadimi taaco. ²⁹ Poduucai ʌrʌrʌ mʌsiʌʌscadʌ nʌijadagi iscasi ʌpʌvuidagi gomaasi ismaacʌdʌ caaagidi aana camaatʌca iscayoga ugidagai oidigi. ³⁰ Iñsimaacʌdʌ gʌnaagidi aana ʌrvaavo i sai gomaasi ʌpʌduñia agai maiquiaa ugitʌcai oodami sivi oidacami. ³¹ Tʌvaagi dai dʌvʌʌrai ugitemu, dʌmos giññiooqui maiugitemu.

³² Dʌmos tomali ʌmaadutai maimaatʌ siʌʌscadʌ tomali siuu duucu, tomali ʌDiuusi tʌʌʌaaiñcarudʌ tʌvaagiʌrʌ daraajatai maimaatʌ, tomali aana Diuusi maradʌcatai. Mosʌʌgi gʌrooga Diuusi ʌgai dai maatʌ.

³³ Cascʌdʌ gʌaagai mʌsbaigʌnducagi, dai gamamadadagi maitavʌmaatʌ siʌʌscadʌ ajia agai ʌcaa duucu. ³⁴ Gomaasi ʌrʌpʌn ducami ʌmo cʌʌli siʌʌscadʌ imiagi sibʌcai mʌʌcas. Maiquiaa imʌcai vipiidiña ʌgai gʌpʌipiooñiga ʌmadutai aa duiñdagai, dai quitaagiña vipieeyi nuucadacami. ³⁵ Dai aana ʌrʌrʌ imia iñagai dai maimaatʌ siuu duucu divia iñagai cascʌdʌ baigavʌr gʌnduca maimaatʌcatai siuu duucu divia iñagai aana siʌmo imidagai urunuco, siʌrʌ ʌran tucʌrʌ, siʌrʌ cuujuicai tacucu, siʌrʌ maasicai. ³⁶ Todian duucai divimu aana dai cascʌdʌ gʌaagai mʌsbaigʌnducagi. ³⁷ Istumaasi gʌnaagidi aana aapimʌ ʌrvʌʌscatai vʌʌtarʌ. Baigavʌr gʌnduca —astʌʌdai ʌSuusi gʌmamaatʌrdamiga.

14

¹ Dai gooca tasai viлагacatadaí gopascua vлltarλ. Gopascua лrλsíaa duudagai istuigaco лjudidíu tλtλgítoiña aidlsi Diuusi cлгacарλ vuvaitu Ejiipituaiñdarλ. Vaidλ лbaitλguucacamigadλ лparaali лmadu лmamaatλtuldiadami sлllicami gaagaitadaí isducataí yaatagídacai bljiagi лSuusi dai muaagi. ² Dлmos icaititadaí лgai:

— Baiyoma asta siлscadλ daívuñiagi gosíaa duudagai vai poduucai maitarvui baaco-agi лoodami — ascaiti.

³ Vaidλ лSuusi Betaaniλrλ daacatadaí Simuñi quiidiλrλ. лSimuñi лlquioma viaacatadaí лcoocodagai ismaacλdλ duvaldi gatuucuga dлmos cadueeyi лgai. Dai aidlsi mesa vuidarλ daacatadaí лSuusi, tai ami divía лmo ооqui dai блacati лmo tucayu alavastrocλdλ duñisicami suudacami asaiti sigian uuvadami sлllicλdλ namλacami. Dai таарai лtucayu dai лSuusi moodarλ тλi лasaiti sigian uuvaicλdλ. ⁴ Tai лlмoco ismaacλdλ ami daraajatadaí alia baacoí dai aipaco гλnaatagídimi daídλ icaiti:

— ¿Istuisidλ síaa doodai goovai goasaiti sigian uuvadami? ⁵ Cлга гλgagaramudai goovai vaamiomacλdλ isvaica siento piisu dai лcλdλ soíñamudai soítutuigami — ascaiti.

Dai sлllicλdλ baacoí лooqui vui.

⁶ Dлmos лSuusi itλtdai:

— Casiavar maiñioocada aapimλ gooqui vui. Goovai ismaacλdλ iñduñi goovai лrлmo istumaasi cлгaducami. ⁷ Soítutuigami vлscarλ viaacamu aapimλ гλnsaagida, daídλ istutuidi aapimλ iscлга iduiñdagi masiлscadλ ipлliadagi. Dлmos aanλ gia maisiuu vлscarλ giññlijada лgai aapimλ. ⁸ Idi ооqui giñduñi istumaasi istui. Tлi goovai giñtuucuga sigian uuvadami otoma muquia iñagai aanλ cascλdλ. ⁹ Ismaacλdλ гλnaagídi aanλ лrvaavoi sai tomasíaacoga síaaco гλaagadagi Diuusi ñiooquidλ vлsi oidigi daama гλlagada лgai лрrλ istumaasi idui idi ооqui vлrai poduucai tλtλgítoda — astλtdai лSuusi.

¹⁰ Tai amaasi лUudasi Iscaliote, лmoco лbaivustaama dan gooca mamaatλrdamigadλ лSuusi, ii daídλ gaaataga лgai лbaitλguucacamigadλ лparaali лmadu dai baiduñia лgai ñiooqui dai тλgída лgai лgai лSuusi. ¹¹ Dai aidλsidλ cal лbaitλguucacami imaasi alia baígnλlλi dai aagídi лgai лUudasi sai aa namλquida лgai. Taidλ лUudasi гλaagacai gaa isducataí gatλgídagi лSuusi masai muaana.

¹² Tai aayi лtucamidarλ tasarλ лsíaa duudagai istuigaco tλtλgítoiña лjudidíu aidlsi Diuusi cлгacарλ vuvaitu Ejiipituaiñdarλ dai istuigaco гλcuaadana paana maicopodatu-dicami, dai гλmumueeyiña лmo ali cañiiru dai aa гλdadaasdiña Diuusi. Taidλ лSuusi mamaatλramigadλ itλtdai лSuusi:

— Vaacoga ipлlidi aapi тλsbaiduñiagi cuaadagai idi síaa duudagai vлltarλ — astλtdai.

¹³ Taidλ лSuusi ootoi gooca гλmamaatλrdamiga daídλ itλtdai:

— Imivurai mλlca гλgarλ quiiquiana, dai ami тλgímu aapimλ лmo cлlli vai vaígtica лgai лmo aayi suudagi vлrai oida. ¹⁴ Dai síaaco vaquiagi лgai vлrai ami itλda лquiλlcamí: “лmamaatλtuldiadami icaiti saaco cллca лtucavi síaaco gaugia лgai лgai idi síaa duudagarλ cuaadagai лmadu aatλmλ avar тλda”. ¹⁵ Siлgai гantλgídamu лmo tuucavi гλducami gocua daama vaquiλrλ тacaviacoga, cabaiduñisicami, vлrai ami baiduñi лcuaadagai — astλtdai лSuusi.

¹⁶ Taidλ лmamaatλrdamigadλ iji dai aayi лgλgarλ quiiquiλrλ, dai vлsi тлλ isducatai aagídi лSuusi. Dai baiduí лcuaadagai лsíaa duudagai vлltarλ.

¹⁷ Dai aidλsi cadidia ami divía лSuusi лmadu гλmamaatλrdamiga. ¹⁸ Dai aidλsi mesa vuidarλ daraajatai gacueeyi лgai, taidλ лSuusi itλtdai:

— Sлllicλdλ angλnaagídi sai лmaadutai aapimλ ismaacλdλ giñлmadu gacueeyi giñтλgída лgai dudunucami siлgai giñmuaamu — astλtdai лSuusi гλmamaatλrdamiga.

¹⁹ Taidl amamaatarlamigadl alial soiglanalli, dai vllscatai tlcacaimi daidl itatl-daimi:

—¿Aanansi lprl? —astl amoco.

Tai lmai potl lprl:

—¿Aanansio? —astl aglmai.

²⁰ Taidl lSuusi aa noragi daidl itatl dai:

—Amadutai aapiml baivustaama dan goocaiñdlglava. Goovai ismaacldl giñsoiña cueeyi lgal vaa asocoliagl. ²¹ Aanl iñsmaacldl viaa lmo slllicami ivueeyi istumaasi aagidi Diuusi ñiooquidagl dlmos silsoimaa taatamu gocalli ismaacldl giñtlagida agai sooml lrcalgaicamudai gocalli vlltarl ismaivuusaimudai tami oidigi daama —astatl dai lSuusi.

²² Dai aidlaci gacuaadatadai lgal, taidl lSuusi bli lpaana dai gamamagi dai saasacai maa glmamaatarlamiga daidl itatl dai:

—Ugavurai idi paana. Idi lrgiñtuucuga —astatl dai.

²³ Dai bli lprl lmo viaacami uvasi varagadl dai gamamadacai maa lprl tai vllscatai ii lvaasuaiñdlagl. ²⁴ Daidl lSuusi itatl dai:

—Idi lrgiñllra ismaacldl aastia agai muucucal aanl sipoduucai gloigldamu soimaascamigadl tomasioorl soorl vaavoitudagi. Dai gomaasicldl canamlaca agai Diuusi ñiooquidagl gooquirdagl. ²⁵ Slllicldl anglnaagidi, ansai camaiyllda iñagai uvasi varagadl asta iñsilascadl iiyagi utudui mllca siaaco gatlaanli Diuusi —astatl dai lSuusi glmamaatarlamiga.

²⁶ Dai canllcai lmo nldagai iji Oliivosi giidiamu. ²⁷ Taidl lSuusi itatl dai:

—Vllscatai aapiml lgl giñviaa agai sivi tucarl. Pocaiti Diuusi ñiooquidagl: “Glmuuatudamu pastuuru sicañiirugadl airaco iimimu”. ²⁸ Dlmos silascadl lramu duaaca aanl lrlga aimu aanl Galileana isaapiml —astatl dai lSuusi.

²⁹ Tai amaasi lPiiduru itatl dai:

—Tomasi vllscatai gldagito aanlan gia maitldagitoagi —astatl dai.

³⁰ Dlmos lSuusi itatl dai:

—Slllicldl anglaagidi sai sivi tucarl maiquiaa goocujaja cuujuicai tacucu aapi vaicojo maimaasi aag agai lpsgiñmaatl —astatl dai lSuusi.

³¹ Dlmos lPiiduru vaamioma guvucamicldl ñioo daidl icaiti:

—Tomañsi aapi glmadu muu maitanastuagi iñsiglmaatl —astatl dai.

Tai vllscatai potl lprl.

³² Dai amaasi aayi lgal lmarlclrl siaaco Getasemani tllgidu, taidl lSuusi itatl dai glmamaatarlamiga:

—Tami avlrl daraiva naida aanl mllca gamamaadagi —astatl dai.

³³ Dai vaidacai lPiiduru, lmadu lJacovo, lmadu lVuaana, dai duaadicudan tadatu-imi dai soiglalidi. ³⁴ Daidl itatl dai lgal glmamaatarlamiga:

—Slllicldl soiglalidi giñibldaga muquiadan tada. Tanasi avlrl vii aapiml, dlmos maitavlrl coocosi —astatl dai.

³⁵ Dai baitlquioma ii, dai cupuliaco voi dlvlrlrapi daanli Diuusi sai isbaigacamudai iducal maisoimaa taatamudai lgal istumaasi casi lprlduñia agaitadai aidl. ³⁶ Daidl aduucal gamamadai lSuusi:

—Giñooga, aapi vllsialcatl istutuidi isiduñiagi maitldagito issoimaa taata aanl dlmos vai maitlprlduna iducatal aanl lprliadagi moslca isducatal aapi lprlidi —astatl dai lSuusi glooga.

³⁷ Dai amaasi ii lgal siaaco daraajatadai lmamaatarlamigadl vai coocoslcatadai, daidl itatl dai lgal lPiiduru:

—Simuñi, ¿coosorasi? ¿Maitlprlstitui isnlaadagi tomas lmo ora? ³⁸ Maitavlrl coocosi dai gamamadavurai vai maisoimaasi glanduiñtuldana lDiaavora. Aapiml iduñia lldi

istumaasi Diuusi ipalidi dai vllscara maitistui isnaadagi dai midaanli aapiml Diuusi sai gansoiñana —astatldai lSuusi.

³⁹ Dai imlcai gamamagi lSuusi lramu lgai vaa ñiooquicldl. ⁴⁰ Dai lramu ii siaaco daraajatadai lmamaatardamigadl vai lramu coocoslcatadai, alil coocosimucataadai lgai mossusuligai vupuidl. Dai maimaatlcatadai lgai isducatai aa noragidagi lSuusi. ⁴¹ Dai lramu gamamada agai lSuusi daidl itatldai gmamaatardamiga:

—Siviavlr gia coocosi daidl ganiibasta. Casia clagadu, casi ataayi masiuu duucu giñtlagida agai aanl ismaacldl viaa lmo slllicami giñtlagida magari soimaasi ivuaadami. ⁴² Vaapaigivurai, timlda. Casia bodlra imli ismaacldl giñtlagida agai —astatldai lSuusi.

⁴³ Dai quiaa ñioocaitadai lSuusi tai ami divia lUudasi. Lgai lrlmoco lbaivustaama dan gooca mamaatardamigadl lSuusi vai oiditadai mui oodami dai vuucati mamastai dai uusi. Lgai lrojootosadlcatadai lrapaali baitlguucacamigadl llmadu lmamaatltuldiadami slllicami, ljudidíu sonlrguucacamigadl llmadu. ⁴⁴ Daidl lUudasi ismaacldl gatlagida agaitadai lSuusi caagiditadai lgai loodami:

—Ismaacldl usupiga aanl lgiava lgai vlrai bli dai cllga vulicami blcai —astatldai.

⁴⁵ Dai mosaayi siaaco daacataadai lSuusi daidl itatldai:

—Mamaatltuldiadami, mamaatltuldiadami —astatldai.

Dai usupi. ⁴⁶ Mltai otoma bli dai vulicami blcai.

⁴⁷ Damos lmaadutai ismaacldl ami daraajatadai vusaitu glcusiru dai iquitl lmo naacadl lbaitlclaacamigadl papaali piooñigadl. ⁴⁸ Taidl lSuusi itatldai loodami:

—¿Tuimasi dada aapiml dai vuucati uusi dai mamaastai? ¿Dai tuimasi giñblquia agai, ducami siaanl lrlmo llsivogamicagi? ⁴⁹ Vlls tasai gansaagida daacana aanl lglal quiupagadlral ljudidíu dai gnlmamaatltuldiña Diuusi ñiooquidl, mltai tomali lmo imidagai maitimbl. Damos poduucal idui aapiml vaidl lrladuuna isducatai oojisi Diuusi ñiooquidlral —astatldai lSuusi.

⁵⁰ Tai vllscatai lmamaatardamigadl voopoi dai lglai viaa lSuusi.

⁵¹ Damos lmo glali apiaoiditadai lSuusi dai maitlaadacataadai yuucusi moslmo icuusi tlígigi mltai bli lgai licusdlaiñdral. ⁵² Tai lgai anaasi viaa gllicuusi dai mosmlal.

⁵³ Mltai blidacai lSuusi lbaitlclaacamigadl lrapaali, taidl glnlmpagi vllsi lrapaali tltlaanldamigadl llmadu lsonlrguucacamigadl ljudidíu llmadu lmamaatltuldiadami slllicami. ⁵⁴ Vaidl lPiiduru mosmlalcasdlral oiditadai lglal baitlclaacamigadl papaali tuisiquigadlral ucami. Anaasi tuisicana vii lgai llmadu sandaaru glucada taí.

⁵⁵ Vaidl ltlatlaanldamigadl papaali llmadu vlls lsonlrguucacamigadl ljudidíu llmadu dudunucami gatlcacaitadai astuma soimaasi idui lSuusi daida gatlaañia agai muaragai. Damos maital lgai istumaasi soimaascami vui lSuusi. ⁵⁶ Vai muidutai mosyaataglai lSuusi, dai maiImadugan duucal aagai. ⁵⁷ Vai aa mosyaataglai daidi caiti:

⁵⁸ —Aatlml cal vaidi icaiti goovai: “Aanlan daitudagi gogal quiupagadl ljudidíu ismaacldl idui oodami dai vaica tasaicldl lramu iduñimu aanl lmai quiuprai dai lgai maitlroodami duñidlca agai”, pocaiti goovai —ascaiti loodami.

⁵⁹ Damos vllscara maiImaduga maasi ñioocai loodami.

⁶⁰ Tai amaasi lglal baitlclaacamigadl lrapaali clquiva vllscatai saagida daidl itatldai lgai lSuusi:

—¿Tumaasi goovai ismaacldl aagai goovai glvui? ¿Maitapls gaaa noragida agai? —astatldai.

⁶¹ Damos lSuusi maiñioocacai vii, dai apiamaitadaga. Taidl lbaitlclaacamigadl papaali lramu tlacacai daidl itatldai:

—¿Aapiralsi lrlCristo Diuusi maradl? Diuusi gia siaa duutadai aatlml —astatldai.

⁶² Taidl lSuusi itatldai:

—Ajla Diuusi maradlana. Dai aapimla giñtallgimu aanla silllscadla Diuusi ismaacldla slllicldla viaa guvucadagai giñmaaqiagi lmo slllicami dai giñtallgimu aapimla silllscadla tlnaagiaindlra imlda aanla iicomai saagida —astatldai lSuusi.

⁶³ Taidla lbaitaclaacamigadla papaali saasarai gduucusi baamucai calcatai istumaasi aagai lSuusi daidla itlai:

—¿Tuisidla gaagaiña aatama vaamioma nlijadami? ⁶⁴ Aapimla cacal isducatai caiti goovai sai lpan tuiga Diuusi. ¿Matumaasi tatlgitoi? —astatldai.

Vai vllscatai aagidi sai gatlaanana muaaraga.

⁶⁵ Vai lmmoco sisividimi, dai iñapai vuivasadla dai glvai daidla itatldai:

—Maatlñi toora glagla —astatldai.

Vaidla lsandaaru vuivasana glvai.

⁶⁶ Vaidla lPiiduru maigotana tuisicana daacatadai, tai ami divia lmo cusñirugadla lbaitaclaacamigadla papaali. ⁶⁷ Dai nlditai istaicovai daja lPiiduru clnga gltlgito nlnlidi daidla itatldai:

—Aariarl lra lmadu aimlraña lSuusi Nasareetlra oidacldla —astatldai.

⁶⁸ Damos lPiiduru lsto daidla itatldai:

—Maitan maatl aanla lgai, tomali maimaatl aanla rstumaasi agai aapi —astatldai.

Dai ii lPiiduru abiaadlra dai quitaagiña clquiva. Tai cuujui lmo tacu clliadla. ⁶⁹ Taidla lacusñiru lra l vni nlnlaava lPiiduru daidla itatldai lgai ismaacldla ami daraajatadai:

—Gooviavlr aduñdla gomaisapicldla —astatldai.

⁷⁰ Damos lPiiduru lsto. Tai bolaascldla lgai ismaacldla ami daraajatadai lramu itatldai lgai lPiiduru:

—Slllicldla rraduñdla aapi goSuusi. Galileelra oidacami aapi lra di, dai lra maasi ñioocai aapi goSuusi aaduñdla —astatldai.

⁷¹ Vaidla lPiiduru galnaasi ñiooquimi daidla icaiti:

—Maatl Diuusi nai aanla maimaatl gocalli ismaacldla agai aapimla —astatldai.

⁷² Tai lra l cuujui tacu clliadla, taidla lPiiduru tlgito istatldai lSuusi sai maiquiaa cujuicai tacucu goocuaa lgai vaicojo itliya agaitadai sai maimaatl lSuusi. Dai tlgito lgai gomaasi dai sosua.

15

¹ Dai mosmaasicai glnlmpagi ltltaanldamigadla lrapaali, lmadu lsonlrguucacamigadla ljudidíu lmadu lmamaatluldiadami slllicami, lmadu vllscatai tltlaanldami. Dai vulicami bcalai lSuusi dai tllgi lPilaato. ² Taidla lPilaato tlcacai daidla itatldai:

—¿Aaripasi lrraígadla ljudidíu? —astatldai.

Taidla lSuusi itatldai:

—Ajla, poduuquiava rlsducatai agai —astatldai.

³ Vaidla ltltaanldamigadla lrapaali naana maasicldla glpilra vuupaimi. ⁴ Vaidla lPilaato lramu itatldai lSuusi:

—¿Maitarls gaaa noragida agai tomali lmo ñiooqui? Dañi vll naana maasicldla glpilra glvuupai goovai —astatldai.

⁵ Damos lSuusi maiaa noragi tomali lmo ñiooqui. Cascldla lPilaato maitatlgaitadai istumaasi tlgitoagi.

⁶ Vaidla lPilaato dadagitoiña lmo maisapicami aidla siaa duudaglra lgi poduucai glviidacatadai lgai isdadagitoldiadagi loodami lgi ismaacldla ipliadagi lgai. ⁷ Vai ami maisacarlra cuupicatadai lmo clalli Baraavási tllgiducami lmadu aa ismaacldla coitadai oodami lmo cocodilra. ⁸ Tai ami dada loodami dai aagidimi lPilaato saidla

iduuna poduucai isduucai ivuaadana ḡgai vllasi uumigi. ⁹ Taidl ḡPilaato aa noragi daidl itatlđai:

—¿Iḡlidiḡsi isḡḡndagitolda aanl ḡḡnraíḡa? —astatlđai.

¹⁰ ḡPilaato maatcatadai isatlḡḡaanḡdamigadl ḡpapaali vui baacoicatadai ḡSuusi. ḡgai clḡdaitadai ḡSuusi oidatucuitai mui oodami dai cascḡḡl gatḡḡḡi ḡSuusi. ¹¹ ḡḡmos ḡḡḡḡaanḡdamigadl ḡpapaali avḡḡnaqui loodami sai baiyoma gataanḡḡa ḡBaraavási. ¹² Taidl ḡPilaato tḡcacai daidi tatlđai:

—¿Dai tumaasi iḡlidi aapiml isiduḡḡia aanl goocḡḡl ismaacḡḡl ḡjudidíu raíḡadl aagai aapiml? —astatlđai ḡPilaato.

¹³ Tai ḡgai ijiḡḡa daidl itatlđai:

—Siisaḡḡi curusiaba —astatlđai.

¹⁴ Taidl ḡPilaato itatlđai:

—¿Tumaasi soimaasi iducami goovai? —astatlđai.

Tai ḡgai ḡpamu ijiḡḡa daidl itatlđai:

—Siisaḡḡi curusiaba —astatlđai.

¹⁵ Vaidl ḡPilaato maitiḡḡlilitadai isvui baacoagi loodami cascḡḡl dagitoli Baraavási, dai gatḡḡjai mḡsai ḡaicarsana ḡSuusi dai gooquiḡḡl gatḡḡjai curusiaba siisaragai.

¹⁶ Taidl ḡsandaaru vaidcai ḡSuusi tuisicamu dai ami ḡmpagi vllasi ḡsandaaru. ¹⁷ Dai aadi yuucusi moraduacami daidl iduḡḡi ḡmo cooronai uuparaicḡḡl dai clḡsi sai ḡpamaascana ḡmo raí dai poduucai parunai. ¹⁸ Dai vllscatai iḡḡacai daidl icaiti:

—Tan clḡca ḡraíḡadl ḡjudidíu —ascaiti.

¹⁹ Dai ḡmo ali uusicḡḡl moodḡḡl ḡḡvai. Dai sisividi, dai ḡḡntootonacḡḡl guguucai dai siaa duutudadan vueeyi. ²⁰ Vllasi poduucai parunai ḡgai dai gooquiḡḡl uupasi ḡyuucusi moraduacḡḡl dai ḡḡi yuucusidl aadi. Dai gooquiḡḡl vusaitu abiaadḡḡl dai curusiaba siisa agai.

²¹ Vai ḡmo clḡli Sireḡḡiḡḡl oidacami Simuḡḡi tḡḡḡiducami ḡgai ḡroogadl Leandro ḡḡmadu Rufo. Dai oidigaiḡḡḡl imḡitadai ḡgai dai amui daivusai mḡtai goguama cusuvi ḡcurusi ismaacḡḡl cusuvaticatadai ḡSuusi.

²² Mḡtai bḡlcai ḡSuusi ḡmarḡclḡḡl siaaco Góḡḡota aagaiḡḡa saidl itḡiya ḡlidi oodami moodl. ²³ Dai oida agaitadai ḡgai uuvasi varagadl ḡlcocami vllḡnacami miira taidl ḡSuusi maitiḡḡli isiiyagi. ²⁴ Mḡtai curusiaba siisa. Vaidl ḡsandaaru ḡḡḡḡlitudai volao dai ḡlida agai sooriatai vuiya agai ḡSuusi yuucusidl dai astumaasi ajia agai ḡḡmadutai.

²⁵ Quiaa ḡquiaamococatadai aidḡḡsi curusiaba siisa ḡSuusi. ²⁶ Daidl loojai mḡsmaacḡḡl ooja curusiaba dai agai mḡstuisidl gatḡḡjai muaaragai, icaiti ḡḡḡ: “Raíḡadl judidíu”. ²⁷ Dai abaana ḡSuusi ticurusiaba siisisa gooca ḡsivogami ḡḡḡ ḡmoco sḡḡlisa padḡḡl ḡmai curusiaba dai ḡḡḡmai oogisa padḡḡl ḡmai curusiaba. ²⁸ Poduucai ḡḡḡdui saidl ḡḡḡduuna ismaacḡḡl aagai oojḡḡl ismaacḡḡl icaiti: “Oodami soimaasi ivuaadami duucai ḡlidi ḡCristo”.

²⁹ Dai ismaacḡḡl amui ḡḡḡvusclḡi galnaasi ḡḡooqui suuligidi ḡSuusi dai gidai ḡḡḡmoomo parunaitai ḡSuusi daidl itatlđai:

—Epa aapi ḡsmaacḡḡl pocaiti ḡsaidl istutuidi isdaitudagi ḡḡḡ quiuupagadl ḡjudidíu dai vaica tasaicḡḡl ivueeyi ḡpamu, ³⁰ clḡḡacḡḡl igḡvuuusaida aapi ḡḡi dai tḡvaḡḡi curusiáiḡḡḡl —astatlđai.

³¹ Poduucai ḡḡḡ parunai ḡḡḡḡaanḡdamigadl papaali ḡḡmadu ḡmamaatḡḡlidiadami sḡḡlicami dai aipaco ḡḡḡagidi daidl icaiti:

—Clḡḡacḡḡl vuvaitu goovai aa dai goovai ḡḡi ḡia maitistutuidi isclḡḡacḡḡl ḡḡvuuusaidagi. ³² Isḡḡijada aatḡḡl goCristo raíḡadl ḡjudidíu issivi tḡvaḡḡiagi curusiáiḡḡḡl, aidl ḡia vaavoitudan tada aatḡḡl —ascaiti.

Dai asta ḡclḡclḡli ismaacḡḡl saigicatadai soimaasi ḡḡooqui suuligidi ḡSuusi.

³³ Dai dan duucu vllasi oidigi tucapi vii coigascḡḡo tasai uucami. ³⁴ Dai aidl uruno tadaco ḡḡḡḡl iḡḡa ḡSuusi daidi caiti:

—Eloi, Eloi, ¿Lama sabactani? —ascaiti.

Sai λgai itliya λlidi: GiñDiuusiga, giñDiuusiga, ¿Tuirλsidλ giñdagito?

³⁵ Dai λmoco ismaacλdλ ami daraajatadai caλ isrocaiti λgai daidλ icaiti:

—Dañi, vapaidi goovai λDiuusi ñiooquituldiadamigadλ Eliiasi —ascaiti.

³⁶ Tai λmaadutai mλλ dai bli λmo visocli dai vadlitu uuvasi varagadλ λcocamicλdλ, dai λmo uusi tλvλducami cuugλrλ daí λvisocoli dai miaadλrλ dadasdi λSuusi sai visiusuna daidλ icaiti:

—Tλdagito sabai diviana Eliiasi dai tλvaiñdana —ascaiti.

³⁷ Taidλ λSuusi gλgλrλ iñña daida muu. ³⁸ Vaidλ λgλλ icuusi ismaacλdλ λgλλ quiuupagadλrλ λjudidíu sagiλcatadai λpan λsi covoca λmo sueeyi dai λrana sλλli sarai tλcavidλrλ abiaadλrλ mλtana ucami. ³⁹ Daidλ λcapitán romanu ismaacλdλ vuidλrλ claacatadai λSuusi tλlgacai isducatai iñña λgai dai isducatai muu icaiti:

—Sλλlicλdλ qui λrDiuusi maradλcatadai gocλλli —ascaiti.

⁴⁰ λmoco ooqui mλcasdλrλ nλiditadai λrλ. λgai saagida daraajatadai María Madaliña, dai María ismaacλdλ λrdλλdλ Jacovo λmadu Osee. Vai ali Jacovo aagaiña oodami Jacovo. Dai modaja λrλ Salomé. ⁴¹ Idi ooqui oidatucuiña λSuusi dai soicliña aidλsi Galileeana aimλraiña λgai. Dai muiducatadai aa ooqui ismaacλdλ oiditadai λSuusi Jerusaleenλrλ uucami.

⁴² Dai caurui dai aidλ baivuaadana λjudidíu vλλsiaλcatai dai siaadico iλstaragaicatai maitistuma vuaadana. ⁴³ Tai ami divia Osee Arimateeλrλ oidacami, dai λgai λrλmo gλλ tλaanλdamicatadai λrλ. Dai λgai nλnaracatadai siλλscadλ gatλaanλda agai Diuusi. Dai maiduaadicuitai vaa siaaco daacatadai Pilaato dai taí oigaragai dai tλvaiñda agai λSuusi tuucugadλ dai yaasa agai. ⁴⁴ Taidλ Pilaato maitλλ isducatai tλgituagi maicλlga maatλcatai isbai camuu λgai. Dai vaí λcapitán dai tλcaca agai sabai camuu. ⁴⁵ Vaidλ λcapitán aagidi sai camuu. Taidλ Pilaato maa oigaragai λOsee isyaasagi λSuusi. ⁴⁶ Taidλ Osee savlli λmo icuusi namλacami dai tλvañi λmuuquiadλ dai λicuusiλrλ biisa. Dai λmo aitλana siaaco cadλgarsicatadai ami tλλ. Dai taagiña daí λmo gλλ odai. ⁴⁷ Vaidλ María Madaliña λmadu María Osee dλλdλ nλidi mλsiaaco tλλ λSuusi.

16

¹ Dai cadaivunucai libλstaragai tasλrλ, taidλ María Madaliña λmadu María Jacovo dλλdλ λmadu Salomé, λgai savlli sigian uuvadami dai toida agai λmuuquiadλ. ² Dai tumiñoco λqui iji λgai siaaco yaasapicatadai λSuusi. Tasai vusaico aayi λgai. ³ Dai aipaco gλnaagidimi λgai daidλ icaitimi:

—¿Sioorλ maigovai daasamu λgλλ odai sivaapaquimu aatλmλ? —ascaitimi.

⁴ Dai nλnλaavacai tλλ λgλλ odai vai camaianaasi daacatadai. ⁵ Tai λgai vaapa siaaco yaasapicatadai λSuusi, dai ami tλλ λmo Diuusi tλaañicarudλ. λgai λpa maasi λmo gλλli vai sλλlisa padλrλ daacatadai, dai mλtana ugurui yuucusidλ dai tootoaja. Taidλ looqui aliλ duduaadimu. ⁶ Dλmos λDiuusi tλaañicarudλ itλtλdai:

—Maitavλr duduaadicuda. Aapimλ gaagai λSuusi ismaacλdλ Nasareetλrλ oidacatadai, λgai mλsmaacλdλ curusiaba siisa. Dλmos λgai caduaaca maitatiipu tami. Nλidavurai movai mλsiaaco tλλ. ⁷ Iimivurai dai aagida λPiiduru λmadu λgaa mamaatλrdamigadλ λSuusi saidλ λSuusi λrλga ajiagai Galileeλrλ isaapimλ. Ami tλlgimu aapimλ poduucai isduucai gλnaagidi λgai —astλtλdai λDiuusi tλaañicarudλ.

⁸ Taidλ looqui vooroi abiaadλrλ duduaadimucai dai giigivuquimi. Dai maiaagidi λgai tomali λmaadutai aliλ duduaadimucai.

⁹ Aidλsi duaaca λSuusi λrλga gλmaasitu λgai María Madaliña vuitapi ismaacλdλaiñdλrλ vuvaitu λgai cuvaracami Diaavora tλtλaañicarudλ. ¹⁰ Tai λgai ii

dai aagidi ḷgai ismaacɫɫa ḷḷmadu ajioopaiña ḷSuusi. ḷgai alia soiganḷiditadai dai suaanḷitadai. ¹¹ Dai aidɫsi caḷ ḷgai isduaaca ḷSuusi, dai isḷidi looqui ḷgai maivaavoitu.

¹² Dai gooquiḷḷa ḷSuusi gḷmaasitu ḷma duucaḷ gooca gḷoidatucudami vuitapi. ḷgai oidigamu iimḷitadai. ¹³ Tai ḷgai iji dai aagidi ḷgaa, dai tomali poduuccaḷ maivaavoitu ḷgai.

¹⁴ Tai gooquiḷḷa gḷmaasitu ḷSuusi ḷbaivustama dan ḷmoco mamaatḷrdami vuitapi aidɫsi mesa vuiddḷḷa daraajatadai ḷgai. Daidḷ ḷSuusi bagaimi gḷmamaatḷrdamiga maivaavoidaracatai ḷgai maivaavoitudacai ḷgai ḷgaa ismaacɫɫa aagidi isḷidi isduaaca.

¹⁵ Daidḷ itḷḷadai:

—Iimivurai vḷḷsi oidigi daama dai aagida vḷḷsi oidigi daama oidacami sai casi istutuidi iscaḷgacḷḷa vuvauquiagi. ¹⁶ Dai sioora vaavoitudagi dai ganvapaconagi ḷgai caḷgacḷḷa vuvauquimu. Dai sioora maivaavoitudagi ḷgai Diaavora ḷḷmadu iimimu. ¹⁷ Dai naana maasi istumaasi gḷgḷrducami ivuaadamu sioora giñvaavoitudagi. Vuviadamu ḷgai oodamiaiñḷḷa Diaavora tḷḷaañicarudḷ giñguvucadacɫɫa dai ḷmamaasi ñiooqui ñioocadamu ismaacɫɫa maimaatḷcana ḷgai. ¹⁸ Dai gannoonovicɫɫa vuudamu ḷgai gḷgḷḷa coocoyi. Dai isyḷḷda ḷgai muuquigami maigalvuaadamu. Dai coococoidadḷ daama daraasadamu ḷgai gannoonovi sidḷ lcoococoidadḷ duduaadḷdamu —astḷḷadai ḷSuusi gḷmamaatḷrdamiga.

¹⁹ Dai aidɫsi canaatocai ñiooqui gḷḷḷaanḷdamiga Suusi gḷmamaatḷrdamiga, taidḷ Diuusi vaidacai tḷvaagiamu dai maa ḷmo gḷḷ sḷḷlicami. ²⁰ Taidḷ ḷmamaatḷrdamigadḷ aipaco iji dai aagidi oodami sai casi istutuidi iscaḷgacḷḷa vuvauquiagi vaavoitudacai gḷḷḷaanḷdamiga Suusi Cristo. Dai ḷgai vaa Suusi Cristo soicḷiña aa duiñḷdadḷḷa vai ḷgai naana maasi gḷgḷrducami ivuaadana dai poduuccaḷ maasiuldi sai ismaacɫɫa aagaiña ḷgai ḷḷvaavoi.

Dai mosḷcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo aimaraitai oidi daama

¹ Giñaduñi Teoopilo amo istumaasi gloopjidi aanla. Mui oodami caojoja isducatai arlđui aatama garsaagida. ² Agai ooja ismaaclda aagidi aa ismaaclda arnlijadami. Agai nłidi isducatai arlđui tucamara abiaadara, dai agai vaa argamamaatatlđiadamicatadai Diuusi ñiooquida. ³ Aanla arla cłaga giñtaatacai gatłacacai isducatai arlđui tucamidara abiaadara, dai cłagadu łlidi aanla isgloopjidagi vłasi gomaasi, ⁴ pai cłaga maatca aapi ismaaclda arvaavoi dai sai maisiu vłasi masmaaclda glaagidiña arvaavoi.

⁵ Aidłsidla lEroodasi argla tlaanłdamicatadai Judeelara, vai ami oidacatadai amo paali Zacarí tlagiducami, daidla araduñđcatadai lAviaasicaru. Daidla looñigada lZacarí Elisabeeta tlagidu, dai vagoocatai araaduñđl arpaali Aaróñicaru. ⁶ Dai vagoocatai alia cł tuutuiga Diuusi vui, dai cłaga lAgidiña daidla ivuaadana istumaasi Diuusi irłlidi, dai poduucai tomali amaadutai maigariara vuupaiña tomali amo istumaasiclda. ⁷ Damos maimamaracatadai agai, lElisabeeta maitistutuiditadai ismaamatadagi casclda. Casi vroocodamicatadai agai daidla acłli casi arclıodamicatadai.

⁸ Dai amo imidagai ałcatadai lZacarí lmadu laaduñđl isiduñiagi gnaa duiñdaga agla quiuupaigadara ljudidí. Diuusi pipiooñigada agai. ⁹ Dai łcavi daitu amo tumiñsi lAgı poduucai gvıidacatadai arapaali dai nłida agai soora vaacłna agla quiuupaigadara ljudidí siaaco siaa duutudai Diuusi dai mlidana acubimidali. Taidla lZacarí aayi isvaquiagi agla quiuupilara dai mlidagi acubimidali. ¹⁰ Dai aidłsi mamłiditadai lZacarí acubimidali vłascatai agaa quidigaiñđara guucacatai gamamadai. ¹¹ Tai todian duucai tł lZacarí amo Diuusi tlaañicarudla vai bo cłaacatadai sllisia padara siaaco gamamlıidi cubimidali. ¹² Dai aidłsi lZacarí tł lDiuusi tlaañicarudla maitla isducatai glduñiagi dai alia duaadimu. ¹³ Damos lDiuusi tlaañicarudla itłtdai:

—Zacarí, maitiduaadicuda cacal Diuusi ismaaclda taanli aapi daanłitai casclda gloopñiga maraata agai amo ali gllı vłrai Vuaana tłłtı glnmara. ¹⁴ Dai baıganlıadamu aapıma dai muidutai arla diviacai łali oodami, ¹⁵ Diuusi tlaanłdami duucai nlijada agai agai casclda. Dai agai gia maitayłlda agai uvasi varagada tomali ama maasi ismaaclda navamudaga dai maiquiaa vuusaicai agai aidla abiaadara Diuusi İbladla lmadu daacamu. ¹⁶ Dai agai vaa aagida agai ljudidí sai cłaga vaavoitudaiña Diuusi arpan duucai lłqui aaduñđcardu dai muidutai ama duucai gantłgitomu dai camaisoimaasi ivuaadamu dai vaavoitudamu Diuusi. ¹⁷ Dai agai ismaaclda arVuaanaca agai arłaga imımu agai isłtaanłdami dai Diuusi İbladla lmadu daacamu sipoduucai viaacamu agai guvcadagai arpan duucai lDiuusi ñiooquitłdiadamigada Eliiasicaru dai aagidamu agai vłasi oodami dłldlda sai aramu oıgdaiña glnmaamara dai agai ismaaclda soimaasi ivueeyi sai ama duucai gantłgitona Diuusi vuitari arpan duucai aa ismaaclda vaavoitudai Diuusi. Dai poduucai cabai glanducamu loodami iıbladla silscada diviagi łtaanłdami Cristo —astłtdai lDiuusi tlaañicarudla lZacarí.

¹⁸ Amaasi lZacarí łcacai lDiuusi tlaañicarudla daidla itłtdai:

—Isducatai maatłna aanla silrvaavoi ismaaclda giñaagidi aapi casi arclıııocoidada aatama vagoocatai di —astłtdai lZacarí.

¹⁹ Taidla lDiuusi tlaañicarudla aa noragi daidla itłtdai:

—Aanla anıGavriel daidla lrootosada Diuusi. Agai giñotooı ansaidla glaagidana goñiooqui ismaaclda casi glaagidi aanla. ²⁰ Damos maıvaavoıtu aapi ismaaclda glaagidi aanla casclda muudutumı aapi dai maiñiooquımu asta silscada divia glnmara. Idi gia ponıduñia agai ismaaclda glaagidi aanla silscada Diuusi irlııadagi —astłtdai Gabriel.

²¹ Vaidla loodami quıdigamadara guucacatai nlnara lZacarí dai maitatłgaitadai isglnłdagi maıootoma vuusaicai lZacarí agla quiuupaigadlaiñđara ljudidí. ²² Aidłsi

vuusai ʌZacaría maitistui isñiooquiadagi ʌoodami ismaacʌdʌ quidigana guucacatadai. Dai poduucai maí ʌgai istʌʌ ʌgai ʌmo istumaasi ʌgʌʌ quiuupaigadʌʌʌ judidíʌu dai cascʌdʌ muudutu. Dai seeñacʌdʌ ñiooquidi.

²³ Aidʌsi caaitu ʌZacaría siʌʌqui tasai gaaata duñia agaitadai ʌgʌʌ quiuupirʌʌʌ, nora gʌquiyyamu. ²⁴ Dai bo chíʌʌqui tasaicʌdʌ tʌʌ Elisabeeta ʌmo ali siʌʌñi. Dai taama masaadai maivuusai ʌgai gʌquiyyañidʌʌʌ. Dai poduucai gʌʌgito ʌgai: ²⁵ “ʌʌgi poduucai giñduñi Diiusi dai sivi maraatamu aana sicamaitiñcʌdʌdamu oodami”, asʌʌlidi Elisabeeta.

²⁶ Dai bo naadami masaadaicʌdʌ Diiusi ootoi ʌGavriel Nasareetamu Galilea dʌʌʌʌʌʌʌʌʌ, ²⁷ sai aagidana ʌmo ñiooqui ʌmo ali tʌʌji María tʌʌgiducami. Nasareetʌʌʌ oidacatadai ʌmo cʌʌli Osee tʌʌgiducami dai ʌgai ʌrcajjudadʌ Davicaru. Casi ʌrgʌn-cuucunacamicatadai ʌgai dʌmos maiquiaa ʌmapai oidacatadai. ²⁸ Aidʌsi aayi ʌGavriel mʌʌca siaaco daacatadai María itʌʌʌdai:

—Baiga, Diiusi cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌidi dai vʌʌscʌʌʌ gʌʌmadu daja, Diiusi vaamioma cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌidi aapi istomasmaascʌdʌ ooqui —astʌʌʌdai ʌGavriel.

²⁹ Aidʌsi tʌʌ María ʌGavriel dai caí istumaasi aagidi ʌgai maitʌʌ isducatai gʌʌgituagi. “Tuisi povai iñtʌʌʌdai goovai sai Diiusi cʌʌgacʌʌʌ giñʌʌidi”, asʌʌlidi ʌMaría.

³⁰ Tai amaasi itʌʌʌdai ʌgai:

—María maitiduaadicuda, Diiusi cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌidi. ³¹ Aapi María maraatamu ʌmo ali gʌʌli dai Suusi tʌʌʌʌmu aapi. ³² Dai siaa duutuadamu muidutai ʌSuusi. Dai pocaitiadamu gooviava ʌʌʌDiiusi maradʌ ʌvaamioma gʌʌ baitʌcʌaacami. Dai Diiusi maaquimu ʌSuusi sʌʌlicamigadʌ gʌaduñi Davicaru. ³³ Dai vʌʌscʌʌʌ tʌaanʌdamu ʌgai ʌjudidíʌu. Dai tomali ʌmo imidagai maiugitimu ʌgai sʌʌlicamigadʌ —astʌʌʌdai Gavriel.

³⁴ Tai amaasi ʌMaría tʌcʌcaí ʌGavriel:

—¿Ducatai ʌʌʌduñia agai goovai ismaacʌdʌ giñaagidi aapi? Maiquiaa ʌʌʌʌʌcʌami aana cʌʌli di —astʌʌʌdai María.

³⁵ Tai aa noragi Gavriel daidʌ itʌʌʌdai:

—Tʌvaañimu Diiusi Iʌadʌ dai gʌʌmadu daacamu. ʌgai sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai. Cascʌdʌ siʌʌscʌdʌ vuusiagi ʌali gʌʌli ismaacʌdʌ Suusi tʌʌgiduca agai, pocaitiadamu oodami: “Gooviava ʌʌʌDiiusi maradʌ ismaacʌdʌ tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi”. ³⁶ Dañi gʌaduñi Elisabeeta maraata agai ʌmo ali gʌʌli casi ʌʌʌʌʌʌʌʌʌcʌʌtai ismaacʌdʌ pocaidacatadai sai maitistutuiditadai ismaamatagi vai sivi caviaa naadami masaadai istʌʌ ʌmo ali siʌʌñi. ³⁷ Diiusi ivueeyi ʌgi istumaasi iduñia ʌliada —astʌʌʌdai Gavriel.

³⁸ Taidʌ María itʌʌʌdai:

—Aana iduñimu ʌgi istumaasi giñaagidagi Diiusi. Vai Diiusi iduuna aana cʌʌdʌ ʌʌstumaasi giñaagidi —astʌʌʌdai María.

Bodʌʌʌ daivunu ii Gabriel.

³⁹ Dai bo chíʌʌqui tasaicʌdʌ cavami ii María gaamu ucoidigamu ʌmo ali quiiyamu Judeea dʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌ. ⁴⁰ Dai Zacaría quidiʌʌʌ vaa dai viaatuli Elisabeeta. ⁴¹ Aidʌsi María viaatuli Elisabeeta maata taata ʌElisabeeta isoiñi maradʌ ʌraana. Dai aidʌ Diiusi Iʌadʌ divia dai ʌʌmadu daaca agai. ⁴² Amaasi gʌgʌʌʌ ñioo Elisabeeta dai potʌʌʌdai:

—Diiusi vaamioma cʌʌgacʌʌʌ gʌʌʌidi aapi istomasmaascʌdʌ ooqui. Dai cʌʌgacʌʌʌ ʌʌidi Diiusi gʌʌmara ʌʌʌʌ. ⁴³ Noora aana sidiviacai giñdiviji cʌʌgacʌʌʌ giñvuviaadamiga dʌʌdʌ. ⁴⁴ Mosiñviaatuli aapi antai otoma maata taata aana isoiñi giñmara giñraana baigʌʌdcaí. ⁴⁵ Alia baigʌʌʌidi aapi vaavoitudacai siʌʌʌduñia agai ʌgai ismaacʌdʌ gʌʌagidi Diiusi tʌañicarudʌ —astʌʌʌdai Elisabeeta.

⁴⁶ Amaasi icaiti María:

Alia siaa duutudai aana Diiusi.

⁴⁷ Dai alia baigiñʌʌidi aana Diiusicʌdʌ ismaacʌdʌ cʌʌgacʌʌʌ giñvusasdi.

⁴⁸ Aana ʌʌʌʌʌʌʌʌ vai Diiusi vʌʌscʌʌʌ cʌʌgacʌʌʌ giñʌʌidi.

Dai sivi abiaadara baitlacoga vlassi loodami aduucai giñiimadamu “Ismaacada Diuusi cllagacara naidi”.

⁴⁹ Agai ismaacada slllicada viaa guvucadagai idui mui naana maasi gllagarducami aana giñvllatara.

Slllicada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi agai.

⁵⁰ Diuusi vllscara soigallidi vllscataicada ismaacada siaa duutudai agai.

⁵¹ Mui naana maasi gllagarducami ivueeyi Diuusi gllagitoidacada.

Diuusi alia siaa lllratudai agai ismaacada gllagarducada gllalidi.

⁵² Diuusi camaitirali sllrtatlaanladamicagi agai ismaacada vaamioma gatlaanli, dai cascada maa slllicamigada lsoituutuigami.

⁵³ Dai lsoituutuigami ismaacada biuugicoñicatadai Diuusi maa mui naana maasi istucada tataasconaca agai.

Daida lriricu soituuuigamiara viaa.

⁵⁴ Diuusi cllaga nuucada llljudidú agai lrpiriooñigada dai Diuusi alia soigallidi lgaicada cascada.

⁵⁵ Vlassi gomaasi idui agai poduucai bai duí agai Avraañicaru dai laaduñda llmadu cascada.

Dai goñiooqui ismaacada bai duí agai lrtomastuigaco vlltara.

Ascaiti María.

⁵⁶ Daida María vaica masaadai daja Zacarí quiidira daida lramu nora glquiiyamu.

⁵⁷ Dai caaayi istuigaco maraata agai Elisabeeta dai marai amo ali gllali. ⁵⁸ Aidasi marai agai laaduñda ismaacada miaanioma oidacatadai iji dai mll dadiji dai nllnidi dai poduucai camai agai isDiuusi slllicada cllaga tuiga Elisabeeta vuí. Dai baigllali vllscatai. ⁵⁹ Dai bo mamacova tasaicada lramu iji agai dai mll iquitl tuucugada lali gllali dai laaduñda Zacarí tlltla agaitadai potllgidu loogada cascada. ⁶⁰ Taida lllada itatadai:

—Cho, Vuaana tlltamu aatma —astatadai.

⁶¹ Taida itatadai laaduñda:

—Tomali amoco glaaduñi mairpotllgidu di —astatadai.

⁶² Daida laaduñda seeñamagi Zacarí maataca lliditai istlllgiduca agai agai. ⁶³ Taida lllZacarí seeñacada tai glaaduñi amo istumaasi istucada oojagi dai poduucai ooja: “Vuaana tlllgiducamu goovai”, asduucai ooja agai. Tai camaitla laaduñda isducatai gllntatllgituagi tllgacai ismaacada ooja lllZacarí. ⁶⁴ Aidasi quiaa nllnidi laaduñda ismaacada ooja lllZacarí taida lllZacarí lramu ñioo dai slllicada cllaga siaa duutuli Diuusi. ⁶⁵ Taida laaduñda slllicada duduaadimu lramu ñioocacai lllZacarí, vai vlassi ucoidigana Judeera vlassi airacoga gllnaagidi loodami isducatai lllrdui ami Judeera. ⁶⁶ Vlassi ismaacada cai isducatai lllrdui naana maasi gllntatllgitoi dai airaco gllntacacai daida icaiti:

—¿Sioor maata istumaasicamu goovai? Slllicada Diuusi cllagacara naidi goovai —ascaiti loodami.

⁶⁷ Dai Diuusi lllada divia dai llmadu daja Zacarí lllVuaana oogada. Aida lllZacarí aagidi lllga oodami istatadai Diuusi lllada lllZacarí dai potatadai:

⁶⁸ Diuusi cadivia gllllmadu dai casi cllagacara gllrvuvaitu cascada alia siaa duutudai aana Diuusi.

Aatma llljudidú Diuusi maamarada cascada.

⁶⁹ Diuusi gllrootosi amo cllagacara gllrvuviaadamiga ismaacada slllicada viaa guvucadagai.

Dai agai lllcajiudad lllDavicaru ismaacada cllaga llgigitadai Diuusi.

⁷⁰ Poduucal lllqui utu oidigara idui Diuusi gllaatagi gllñiñiooquitulldiamiga llmadu.

⁷¹ Tai agai aagidi gllraaduñicaru isllagacara gllrvuvaida agai Diuusi.

Dai maidagito agai issoigllrvuaada agai gllarsaayu dai vlassi ismaacada maitroigldai.

⁷² Dai sai Diuusi soigalliada agaitadai garaaduñicarucada.

Dai sai maiugu tagitoca agai Diuusi glaatagi ismaacada idui tucamaru.

⁷³ Goovai argoaatagi calgaducada ismaacada aagidi Diuusi garaduñi Avraañicaru dai pocaiti sai sallicaada arvaavoi.

⁷⁴ Dai sai Diuusi garsoiña agai sai maisoimaasi gartaatamituldina garsasaayu.

Dai tsai siaa duutudaina aatama Diuusi maiduduaadicuitai.

⁷⁵ Dai cal vuaadatai Diuusi vui.

Dai calga lagiditai aatama Diuusi silasi uucami oidacagi aatama amaasi uucami.

⁷⁶ Dai aapi giimara poduucai gliimadamu oodami Diuusi lbaitacaaacami ñiooquitul-diadamigada.

Aapi baitaqui imia agai atlaanadami dai mla aagida agai oodami sai bai ganduucana dai silascada mla diviagi atlaanadami sai calgacaru miaadlagidana.

⁷⁷ Dai maatatulda agai aapi oodami sai Diuusi agai dai calgacaru garvuvaidi.

Dai garoigaldi vlassi garsoimaascamiga.

⁷⁸ Diuusi garooga sallicaada garoigadai dai soigallidi aatamacada cascada grootosi gamara tvaagiaiñdaru.

⁷⁹ Sai garaagidana isducatai Diuusi soicai oodami sai calga gantatagiticana tsai vaavoitudacai maiimana Diaavora lamadu.

Cascada povueeyi Diuusi tsai lamadu ajioopaiña.

Ascaiti Zacaría.

⁸⁰ Dai gallimi lali galli dai vlassi tasai vaamioma baljimi gatagitoidaga. Dai aidasi cagla agai oidigana oidatu asta aidasi glaagacai aagidi agai Diuusi ñiooquida ljudidíu. Dai mla diviacai aagidi agai ismaacada aagidi Diuusi isaagida agai.

2

¹ Aidasi vuusai Vuaana aidu Augusto argla baitacaaacamicatadai Roomaru. Dai agai taji gasonaru guucacamiga sai alcaldana loodami dai oojana istlatagidu. ² Aidu artucamidaracatadai masi calda agai vlassi loodami oidi daama oidacami. Aidumasi lcali loodami aidu lSireño arcaigicatadai Siriana. ³ Matai taji loodami sai iimana siaaco vuvaja masai alcaldana. ⁴ Cascada ii losee Nasaretaiñdaru Galilea dnvllriaiñdaru Beleenamu Judea dnvllriaru. Davicaru lBeleenaru vuusaicami dai losee arcajiudada Davicaru cascada ii agai Beleenamu masai alcaldana. ⁵ Dai losee vaidacai María Beleenamu. Casi argancuucunamicatadai agai dmos maiquiaa mapai oidacatadai. Dai María cayoga dueeyitadai. ⁶⁻⁷ Aidasi aayi agai Beleenaru camaitiipucata dai siaaco gnuuliña agai cascada caapayu quiidaru gnuuli agai. Dai aidasi quiaa mllca daraajatadai agai, tai caaayi istuigaco duaadia agaitadai María dai dueeyi. Agai artucamidaru maracatadai tai biisa dai ami siaaco gacuaadana caapayu ami vooda.

⁸ Dai Beleena maigovai oidigana ajioopaitadai pastutuuru dai nuucadacatadai gnsooiga cañiru tucaru. ⁹ Tai todian duucal gammaasitu lmo Diuusi tlaañicaruda lprastutuuru vuitari. Tai Diuusi ggvucadacada cuudan duí ami siaaco daraajatadai agai tai duduaadimu lprastutuuru. ¹⁰ Tai potatadai lDiuusi tlaañicaruda:

—Maitavar duduaadicuda aapiml. Aanl anganblidati calga ñiooqui dai idi ñiooquicada alil baigalladadamu aapiml dai vlassi loidacami oidi daama. ¹¹ Lquiaro moquiiyaru siaaco oidacatadai Davicaru lquiomu movuusai lmo calgacaru gnvuviaadamiga. Agai argantlaanadamiga Cristo. LCristo icaidaga lmo gla tlaanadami ismaacada lcovai vuusaitu Diuusi sai calgacaru gavuvaidiña. ¹² Mo siaaco gacuaadana lcaapayu mo caatcamu lali galli biisapicami sitlagimu aapiml dai poduucal maatlmu aapiml sai ismaacada ganaagidi aanl sallicaada arvaavoi —astatadai lDiuusi tlaañicaruda.

¹³ Mosai cuugaida ñioo agai tai mui vaamioma ganmaasitu Diuusi tlaañicaruda daidu itatadai agai lprastutuuru:

¹⁴ MAA tavaagiara vlassi Diuusi tatlaañicaruda cllaga ñioocai Diuusi vui.

Dai sivi tami oidigi daama Diuusi cllagacara nãidi oodami.

Cascada sivi gia cacllaga ganiibastacan taadacamu gooidacami.

Ascaiti lDiuusi tatlaañicaruda.

¹⁵ Aidasi iji lgaai abiaadara tavaagiamu vaidã lpastutuuru aipaco gnaagidi daida icaiti:

—Tiimada gaamu moocoro Beleenamu dai nãida istumaasi asducatai lrađui goovai ismaacada gnaagidi Diuusi —ascaiti lpastutuuru.

¹⁶ Dai otoma iji dai cavami iji dai mllca tll lgaai lMaría dai lOsee dai lali silãñi mo caatcatadai siaaco gacuaadana lcaapayu. ¹⁷ Mostllagacai lpastutuuru lgaai otoma aagidi lMaría lmadu lOsee iscaiti lDiuusi tatlaañicaruda aagaitai lali silãñi. ¹⁸ Dai vllscatai ismaacada caí ismaacada aagai lpastutuuru camaitll isducatai gantlatgituagi. ¹⁹ Dai lMaría maiugu tagitocana istumaasi lrađui. ²⁰ Aidasi calpamu aa suuli lpastutuuru voyiamu iimlitaí siaa duutudaimi lgaai Diuusi dai cllaga aatagi aatagaimi lgaai Diuusi vlltara vllsicada ismaacada tll lgaai dai cal. Vlassi ponãđui isducatai aagidi lDiuusi tatlaañicaruda cascada.

²¹ Mltaí bo mamacova tasaicada iquitã tuucugada lali silãñi dai Suusi tlltã. Maiquiaa nonocatai María abiaadara aagidi Diuusi tlaañicaruda sai Suusi tlltãna cascada Suusi tlltã lgaai.

²² Dai aidasi casi idui lgaai vlassi isducatai aagai Moseesacaru slllicamigadara saidã ivuaadana vlassi looqui silascada maamatadagi amaasi bllcai lgaai lali gllli Jerusaleenam. Dai ami lgaal quiuupaigadara judidú itatãđai lgaai Diuusi:

—Aatãll ipãlidi sai garmara vllscara glllgidiña —astatãđai.

²³ Poduucã oojisi Diuusi ñiooquidara sai vlassi judidú maamarada tucamidara isarcacallicagi sai viaacatadai isivuaadagi Diuusi aa duiñdada. ²⁴ Iji lgaai dai dasda lgaai Diuusi gooca vantu dai gooca tutuugu poduucã isduucã oojisi Diuusi ñiooquidara.

²⁵ Mo Jerusaleenara oidacatadai lmo cllli Simuñi tllgiducami. Dai cllaga llgidiña Diuusi dai siaa duutudai. Dai lgaai lramoco lara ismaacada nllnracatadai isdiviagi lmaadutai dai soiñagi ljudidú vai lgaai lllgi gatlaanadagi gãndvllragara. Dai Diuusi lbladã lmadu daacatadai Simuñi. ²⁶ Dai caaagiditadai Diuusi lbladã Simuñi sai maiquiaa muucucã lgaai tllgia agaitadai lCristo ismaacada ootosa lgaai Diuusi. ²⁷ Dai Diuusi lbladã ootoi Simuñi lgaal quiuupaigadãlmu judidú. Tai aidã ami dada Osee lmadu María dai bllcati lali gllli daida iduñia lgaai isducatai viituli Moseesacaru. ²⁸ Tai lSimuñi bli lali silãñi dai siaa duutuli Diuusi dai potãđai lgaai Diuusi:

²⁹ Tlaanãdami, aana ivueeyi vlassi istumaasi giñaagidi aapi. Sivi gia cacllaga baigiñlliaracada muuquimu aana. Casi iñtllgi aapi ismaacada giñaagidi cascada.

³⁰ Catãl aana idi cllagacara vuviaadami ³¹ Ismaacada ootosi aapi vlassi oidi daama oidacami.

³² Idi maatãtuldãmu lgaai ismaacada maitãrjudidú gãñiooqui. Dai idi cllaga ñioocadamu gmaamara judidú vlltara.

Astatãđai Simuñi.

³³ Daida lãllãđãl Suusi maitll isducatai gantlatgituagi calcaí istumaasi aagai Simuñi aagaitai amarada. ³⁴ Taida lSimuñi itatãđai:

—Vai Diuusi cllgacara gãnnlidiña —astatãđai.

Dai gooquiara itatãđai lgaai lMaría lllgi:

—Silascada gllliagi idi ali silãñi ismaacada ootoi Diuusi muidutai judidú cllgacara vuvaaquimu idicada dai aa mui maicllagacara vuvaaquimu dai muidutai vui ñioocadamu. ³⁵ Dai poduucã gmaatãmu isducatai gantlatgitoi loodami. Dai aapi slllicada gllimu soiãliaragai —astatãđai Simuñi lMaría.

³⁶ Ami Jerusaleenlral oidacatadai lmo oocodami Aana tllagiducami. Lgai lPanueli-caru maradcatadai daidl lrcajjudadal Asielicaru. Dai lgai lrdiuusi ñiooquituldiadami-gadlcatadai. Aidalsid lrtajicatadai cunai lgai lmo clali. Dai bo cuvaracami uumigicldl viuudutu. ³⁷ Dai aidl camaaco coobai dan maacova uumigi viaacatadai. Dai vlls tasai maitacuaadatai aimlraiña lgai lglal quiuupaigadlamu ljudidíu dai daanliña Diuusi sai soicliña dai siaa duutudaiña Diuusi. ³⁸ Aidasi quiaa ami lglal quiuupaigadlral judidíu guucacatadai Suusi dlldldl lmmadu Simuñi tai ami divia lAana dai llrpga siaa duutuli Diuusi dai gooquiara ii dai mlal aagidi vllsi lJerusaleenlral oidacami ismaacldl nlnlracatadai isDiuusi clagacrlal vuvaidagi aagaitai lSuusi.

³⁹ Aidasi canaato Osee lmmadu María vllsi ismaacldl aagai Diuusi ñiooquidlral canoonora Nasareetamu Galilea dlvlllral. ⁴⁰ Vaidl lali glali glalimi dai claga blajimi glatgitoidaga dai Diuusi clagacrlal naidi.

⁴¹ Vllsi uumigi mosaajliña lglal siaa duudagadl judidíu vai ajiooraiña dlldldl lSuusi Jerusaleenamu. ⁴² Dai lmo imidagai caviaacatadai lSuusi baivustaama dan gooca uumigi aidasi aayi istuigaco ajiooraiña lgai Jerusaleenamu. ⁴³ Dai cadaivunucal lglal siaa duudagai tai cavllsi noonora loodami tai lSuusi anaasi Jerusaleenlral vii. Daidl dlldldl maimaatlcatadai ismomllca vii lSuusi. ⁴⁴ Povalnliditadai dlldldl sidl lSuusi loodami saagida imlitadai dai lmo tasai iji. Dai gaa lgai lSuusi loodami saagida dai tlacacaimi glnaaduñi dai aa oodami ismaacldl maatlcatadai lgai, ⁴⁵ dai maital. Dai lramu aa suuli Jerusaleenamu dai gaaga agai.

⁴⁶ Vaica tasai gaa daida tll vai lglal quiuupaigadlral ljudidíu daacatadai Suusi lmmadu ismaacldl gamamaatluldi Diuusi ñiooquidl. Dai claga glatgito cal dai tlacacal llral. ⁴⁷ Dai vllscatai ismaacldl cal ismaacldl aagai lSuusi camaital isducatai glntatgituagi. Dai povalnlidi ducatai mosal clagadu goovai moodl dai mosal claga gaaa nonoragidi mltumaasi tlacacal, asanlidi. ⁴⁸ Aidasi dlldldl tll lSuusi poduucal glntatgitoi: “¿Ducatai tanai daja goovai?” asduucal glntatgitoi. Daidl dlldl itatldai:

—¿Giñmara tuiplasi povalduuñi? Gllooca lmmadu aanl alil duduaadimucataidai lgaagaitai —astatldai María.

⁴⁹ Taidl lSuusi itatldai:

—¿Tuimlasidl giñgaagai? ¿Maitamasmaatl aapiml isviaa aanl isidunñiagi istumaasi giñtajai giñoca? —astatldai.

⁵⁰ Taidl dlldldl maimaatl cal istumaasi aagidi lSuusi maimaatlcatadai lgai isDiuusi glooga aagai lgai.

⁵¹ Taida ol lSuusi glldldl gaamu Nasareetamu dai apiamolasi claga lglidi glldldl. Daidl dlldl maiugu tgitocana vllsi isducatai lrvueeyi dai istumaasi aagaiña lSuusi.

⁵² Daidl lSuusi glalimi dai vaamioma blajimi glatgitoidaga dai Diuusi clagacrlal naidi lSuusi daidl loodami lcaa clagacrlal naidi llral.

3

¹ Aidasi lTiverio Sesara lragal baitlcaaacamicatadai Roomlral. Cabaivustaama dan taama uumigi daacatadai lgai, vaidl Ponsio Pilaato lrcaicatadai Judeelral, vaidl Eroodasi lrcaicatadai Galileelral, vaidl lPiili Eroodasi suculidl lrcaicatadai Itureelral lmmadu Traconiitlral, vaidl Lisaaniasi lrcaicatadai Aviliñilral, ² vaidl Aanasi lmmadu Caifasi lrbaitlguucacamigadlcatadai lrapaali. Dai aidl lVuaana Zacaría maradl oidigana oidacatadai taidl Diuusi ootosi lmo ñiooqui. ³ Daidl lVuaana muiyarlral aimlraiña laqui Jordán ugidiana, dai aagidiña loodami sai lma duucal glntatgitona dai camaisoimaasi ivuaadana sai Diuusi oigldana vllsi soimaascamigadl dai sai glnvapaconana sai naidiña loodami iscalma duucal glntatgito dai camaisoimaasi

ivuaada agai. ⁴ Isducatai aagaitadai Isaíacaru Diuusi ñiooquituldiadamigadλ siduuniã agai Vuaana mosponvdui. Agai aduucai ooja:

Diuusi ootosa agai λmo cλλli sai oidigana gamamaatλtuldiña dai poduucai gaaagidamu Agai:

“Siλλscadλ λoodami nλnλracagi isdiviagi λmo baitλcλaacami glaagai isbaiduiñdiagi voogadλ.

Poduucai λpλ glaagai mλsbaiduiñdiagi gλniibλdaga caotoma divia agai gλrtλaanλdamiga cascλdλ.

⁵ Siλλscadλ baiduiñdiagi λbaitλcλaacami voogadλ siaaco dλdλcagiga glaagai iscλλga tλpaalicadagi.

Dai siaacoga tuutuvidaca glaagai iscλλga tλpaalicadagi.

Dai siaacoga noonoliñicagi voi glaagai issλλli tλquiagi.

Dai poduucai λpλ glaagai isbaiduiñdiagi λoodami gλniibλdaga.

⁶ Dai vλλsi λoodami oidi daama oidacami maatλmu isDiuusi λrλgai ismaacλdλ cλλgacλrλ gavuvaidi”.

Ascaiti Isaía oojadλ.

⁷ Aidλsi vuvaaja λoodami gλnquiiquiaiñdλrλ sai vapaconana λVuaana taidλ λVuaana potλtdai:

—Aapimλ ismaacλdλ daivλi tami ansai gλnvapaconana λpan ducami coocoysi ismaacλdλ vorooyi siuu duucu camλλjidagi vasoí polliditai sai poduucai Diuusi camaisoimaasi gantaatatulda agai. λpλga glaagai issλλlicλdλ λma duucai gantλtλgituagi aapimλ dai camaisoimaasi ivuaadagi. ⁸ Glaagai mλscλλgacλrλ oidaca aapimλ vai nλidiña aa mλscλλma duucai gantλtλgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai maitavλr gλnaagiada aapimλ aipacoga mλsaidλ λrAvraañicaru cajiudadλ sai cascλdλ cλλgacλrλ gλnnλidi Diuusi. Aanλ angλnaagidi sai asta goojoodai ismaacλdλ modaraaja cλλga istutuidi Diuusi isiduñiagi Avraañicaru cajiudadλ isipλliadagi. ⁹ Diuusi cabai gλduu issoimaa taatatuldagagi maicλλ tuutiacλdλ λpan duucai λmo cλλli ismaacλdλ guicutai uusi ismaacλdλ maicλλgadu iibiadλ dai mλmλidi. Poduucai Diuusi ootosamu λoodami ismaacλdλ soimaasi ivueeyi mλλca siaaco tomastuigaco mλλcana taí —astλtdai λVuaana.

¹⁰ Amaasi λoodami tλcacai λVuaana daidλ itλtdai:

—¿Tuma duuna aatλmλ sividλo? —astλtdai.

¹¹ Taidλ λVuaana aa noragi daidλ itλtdai:

—Agai ismaacλdλ gλviida gooca vaapasaragai glaagai isoidagi λmoco λgai ismaacλdλ maiviaa dai λgai ismaacλdλ gλviidacagi cuaadagai glaagai isaa oidagi ismaacλdλ maitλviida —astλtdai λVuaana.

¹² Tai dada λmoco tumiñsi vuudami sai vapaconana λVuaana daidλ itλtdai:

—Mamaatλtuldiadami, ¿tuma duuna aatλmλ? —astλtdai.

¹³ Taidλ λVuaana aa noragi daidλ itλtdai:

—Maitavaamioma gλtaanλi tumiñsi mosλcaasi siλλsi maigarsi mλsgataanλdagagi —astλtdai λVuaana.

¹⁴ Tai dada sandaaru λpλ dai tλcacai λpλ:

—¿Dai aatλmλ tuma duuna? —astλtdai.

Taidλ λVuaana itλtdai:

—Maitavλr λsiada aapimλ λoodami tomali λmo istumaasi guvucadacλdλ tomali maitlaagai mλsgpλrλr vuupada ismaacλdλ maigpλrλr vλλtλ, baijomavλr baigλnλliada λgaicλdλ mλsmaacλdλ gamaitλcλi —astλtdai.

¹⁵ Vλλsi λoodami camaatλcatadai isDiuusi ootosa agai λCristo dai canλnλracatadai dai cascλdλ ponλnλlidadai saidλ λVuaana λrλgai. ¹⁶ Dλmos λVuaana potλtdai vλλscatai:

—Aanλ gia suudagicλdλ gλnvapaconai dλmos divia agai λmai ismaacλdλ gλnvapacona agai Diuusi Ibladλcλdλ sai gλnλλmadu daacana Diuusi Ibladλ. Dai λgai vaa nλida agai oodami ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami. Agai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanλ. Aanλ maitistutuidi siλλsi istutuidi λgai. Aanλ tomali maiviaa sλλlicami isuupasdagagi susuusacadλ gigiaaragadλ. ¹⁷ λmo cλλli ismaacλdλ

clivai tligi bai tueeyi tligi daidl acosadl mamliidi. Poduucai iduñia agai lgal ismaacldl divia agai loodamicldl. Ismaacldl vaavoitudai lgal iimia agai tvaagiamu dai ismaacldl maivaavoitudai Diaavora lmadu iimi agai lgal siaaco tomali lmo imidagai maitutucui ltai —astatldai lVuaana loodami.

¹⁸ Dai poduucai dai mui vaamioma ñiooqui clagaducami aagidi lVuaana loodami. ¹⁹ Dai aagidi lgal lrl lcaigi Eroodlasi sai alil soimaasi idui lgal llsidacai glsuculi Piili ooñigadl Erodiiasi, dai sai lma maasi soimaascami idui lgal lrl. ²⁰ Gooquirla vaamioma soimaasi idui lEroodlasi maisacai lVuaana.

²¹ Damos aidlasi maiquiaa glmaisatu lVuaana lgal varacoi mui oodami dai vacoi lSuusi lrl. Vaidl lSuusi gadaanlitadai Diuusi dai aidlasi gadaanlitadai lgal Diuusi tai glcupiooco tlvaagi, ²² tai Diuusi lbladl tlvai lSuusi daama lmo tugu maasi. Tai caidatu lmo ñiooqui tvaagiaiñdlrl dai pocaiti:

—Aariarl lrgiñmara nai alilsi gloigldai aanl dai alil baigiñllidi aanl aaricldl —ascaiti lñiooqui.

²³ Suusi viaacatadai parl lmo coobai dan baivustaama uumigi aidlasi glaaga glaa duiñdaga. Dai pollidadai loodami isagai lOsee maradl. lOsee lrmaradl Elicaru, ²⁴ ismaacldl lrmaradlcatadai Maatatacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Levícaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Melquicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Anacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Osecaru, ²⁵ ismaacldl lrmaradlcatadai Matatiiasicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Amoosicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Naumacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Eslicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Nagaicaru, ²⁶ ismaacldl lrmaradlcatadai Maatacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Matatiiasicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Semeicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Osecaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Uudacaru, ²⁷ ismaacldl lrmaradlcatadai Oanacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Resacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Sorovaveelicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Salatielelicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Nelicaru, ²⁸ ismaacldl lrmaradlcatadai Melquicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Adicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Cosaamacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Elimoodamacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Eracaru, ²⁹ ismaacldl lrmaradlcatadai Osuecaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Elieesicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Oorimacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Mataatacaru, ³⁰ ismaacldl lrmaradlcatadai Levícaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Simeoñicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Onanacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Eliaaquimacaru, ³¹ ismaacldl lrmaradlcatadai Meliacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Mainanacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Mataatacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Nataanacaru, ³² ismaacldl lrmaradlcatadai Davicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Isaicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Obedicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Boosocaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Salimoonocaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Naasonocaru, ³³ ismaacldl lrmaradlcatadai Aminadaavacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Araamacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Esiroomacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Pareesicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Uudacaru. ³⁴ Ismaacldl lrmaradlcatadai Jacocaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Isaacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Avraañicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Tarecaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Nacoracaru, ³⁵ ismaacldl lrmaradlcatadai Serugacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Raagaucaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Pelegacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Eveelicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Salacaru, ³⁶ ismaacldl lrmaradlcatadai Cainanacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Arapaajadacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Semicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Noecaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Lamecaru, ³⁷ ismaacldl lrmaradlcatadai Matusaleenacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Enoococaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Areedicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Maalaleelicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Cainanacaru, ³⁸ ismaacldl lrmaradlcatadai Enoosicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Setacaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Adañicaru, ismaacldl lrmaradlcatadai Diuusi lgal idui Adañi cascldl.

4

¹ Taidl ʌSuusi ii laqui Jordánaiñdɾɾɾl vaidl Diuusi Ibladl ʌmadu daacatadai dai ʌgai vaa Diuusi Ibladl vaidacai oidigamu. ² Amaasi aidɾsi mʌl oidigana divia ʌgai anaasi daja goo coobai tasai. Dai siʌlɾqui tasai daja ʌgai camosaagidiña ʌDiaavora siduñia ʌgai soimaasi. Dai siʌlɾqui tasai daja ʌgai oidigana ʌcaaqui tasai maitauu ʌgai. Dai asta ʌcaaqui tasaicɾɾl aayi biuugigai. ³ Amaasi ʌDiaavora itɾɾɾdai:

—Isaari ʌrDiuusi maradl di aagidañi goojoodai vai tascali gʌnaatona —astɾɾɾdai ʌDiaavora.

⁴ Taidl ʌSuusi aa noragi daidl itɾɾɾdai:

—Diuusi ñiooquidɾɾɾl pɾocaiti: “Maisiu mosɾca tascalicɾɾl istutuidi oodami isoidacagi, gʌaagiava Diuusi ñiooquidɾɾɾl ʌɾɾɾ”, ascaiti Diuusi ñiooquidɾɾɾl —astɾɾɾdai Suusi.

⁵ Aidl ʌDiaavora vaidacai ʌSuusi ʌmo gʌl tuvidacamu dai abiaadɾɾɾl tɾɾɾɾgidi vʌɾsi gʌɾɾ tɾɾɾaʌnɾdami ismaacɾɾl oidaga oidigi daama dai vʌɾsi oodami ismaacɾɾl tʌaʌnɾɾ tɾɾɾɾaʌnɾdami. ⁶ Daidl ʌDiaavora itɾɾɾdai:

—Vʌɾsi goovai ismaacɾɾl gɾɾɾɾgidi aʌnɾ, aʌnɾɾgiñtuidaga. Aʌnɾ istutuidi ismaquia ʌɾgi sioorɾ maquia iñɾliada aʌnɾ. Aari angɾmaquiagi vʌɾsi goovai paidl ʌrɾɾaʌnɾ-damica. ⁷ Isaari gɾɾootonacɾɾl cɾquiavagi giñvuidɾɾɾl daidl giñsɾiaa duutudagi vʌɾsi ʌrgɾɾtuidacamu goovai —astɾɾɾdai ʌDiaavora.

⁸ Taidl ʌSuusi aa noragi daidl itɾɾɾdai:

—Imɾdañi tabiaadɾɾɾl aari Diaavora poduucai oojisi Diuusi ñiooquidɾɾɾl: “Siaavɾ duutuada aapimɾ gʌnDiuusiga dai mosɾca ʌgai ʌmoco avɾ ʌɾgiada” —astɾɾɾdai ʌSuusi.

⁹ Dai gooquiɾɾɾl vaidacai ʌDiaavora ʌSuusi Jerusaleenamu. Dai ami ʌgʌl quiuupaigadɾɾɾl ʌjudidíu daama tɾsagi daidl itɾɾɾdai:

—Isaari ʌrDiuusi maradl di, tabiaadɾɾɾl mɾtana gʌɾsi tuduidl. ¹⁰ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidɾɾɾl:

Diuusi ootosamu gɾɾɾɾɾaʌñɾcaru vaidl gʌnuucaticana.

¹¹ Sigɾdaagiadamu ʌgai gʌnnoonovicɾɾl pai maisaraana gʌɾɾɾcaso ʌmo odiaba.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidɾɾɾl —astɾɾɾdai ʌDiaavora.

¹² Taidl ʌSuusi aa noragi daidl itɾɾɾdai:

—Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidɾɾɾl di: “Maitɾaagai pɾsaagiadagi Diuusi saidl iduuna ʌmo istumaasi mosɾɾida ʌliditai sabai giduuna” —astɾɾɾdai ʌSuusi.

¹³ Amaasi ʌDiaavora camaitɾɾgacai isducatai soimaasi iduiñtuldagi ʌSuusi dagito chilɾqui tasai.

¹⁴ Taidl ʌSuusi ʌramu aa gɾi Galileeamu. Daidl Diuusi Ibladl ʌmadu daacatadai cascɾɾl viaa ʌgai guvucadadl Diuusi. Dai vʌɾsi Galileeɾɾl oidacami dai vʌɾsi ʌmɾpɾɾcɾɾl sicoli Galilea oidacami maí istumaasi ivuaadatadai ʌgai. ¹⁵ Dai ami Galileeɾɾl ʌSuusi aipaco aimɾraiña judidíu quiquiupaigadɾɾɾl dai gamamaatɾɾɾɾdiña Diuusi ñiooquidɾɾɾl dai vʌɾscatai goɾɾ cɾɾgɾa ñiooqui aagaiña aagaitai ʌSuusi.

¹⁶ Amaasi ʌSuusi aayi Nasareetana siaaco gʌl ʌgai. Dai aidɾsi aayi ibɾstaragai tasɾɾl ii ʌgai judidíu quiuupaigadɾɾɾl ʌɾgi poduucai gʌviidacatadai ʌgai cascɾɾl. Dai cɾquiava dai aaga ʌgai oojai. ¹⁷ Taidl ʌnuucadacami ʌlilivru maa ʌliivru ismaacɾɾl ooja Isaiácaru Diuusi ñiooquituldiadamigadl. Vai ʌgai nɾnɾidi dai tɾɾl siaaco aduucai oojisi:

¹⁸ Diuusi Ibladl giñɾɾmadu daja.

Diuusi ʌcovai giñvuusaitu ansai aʌnɾ imɾna dai aagidana ʌcɾɾɾgɾducɾɾl ñiooqui ismaacɾɾl tɾgito sioorɾ soicɾɾdagi vaidl ivuaada ʌgai istumaasi Diuusi ipɾlidi.

Dai ansai aagidana aʌnɾ ʌgai ismaacɾɾl mamaisaca ʌDiaavora sai casi istutuidi isvuvaquiagi.

Dai ansai nɾnɾaavatudana ismaacɾɾl maiñɾnɾleeyi.

Dai ansai soiñana mɾsmaacɾɾl soi duucal nɾlidi.

¹⁹ Dai ansai aagidana aanλ loodami sai caaayi istuigaco Diuusi cλagacλrλ nλijada agai vλascatai.

Ascaiti loojai.

²⁰ Amaasi λSuusi cuu λliivru dai gatλλgi dai daiva. Dai vλascatai ismaacλdλ ami daraajatadai apianλnλidi λSuusi. ²¹ Tai λgai ñioo daidλ itλi:

—Siviat caaayi aapimλ gλnsaagida ismaacλdλ ooja Isaíacaru —astλtλdai λSuusi.

²² Vai vλascatai cλλga ñioocai aagaitai λSuusi dai maitλλ isducatai gantλtλgituagi calcatai ismosλλ cλλga ñioocai λSuusi. Dai aipaco gλnaagidi daidλ icaiti:

—Cλλ maatλ aatλmλ idi cλλli sidλ λrOsee maradλ daidλ λrtami oidacami —ascaiti loodami.

²³ Taidλ λSuusi itλtλdai:

—Sλλlicλdλ povai iñtλtλaadamu aapimλ: “Pλssλλlicλdλ istutuidi isiduñiagi gomaasi di, iduñiñi”. Dai povai iñtλtλaadamu aapimλ λrλ: “Tami siaaco λrgλλracami aapi igiduñi λrλ istumaasi cal aatλmλ saidλ idui aapi Capernaumλrλ”, iñtλtλaadamu aapimλ —astλtλdai λSuusi.

²⁴ Daidλ λSuusi vaamioma ñioo daidλ itλtλdai:

—Sλλlicλdλava λrvaavoi ismaacλdλ gλnaagidi aanλ sai siλscadλ gamamaatλtλdiadagi λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλ λgi gadλvλλragλrλ maiλλgiditai calcana loodami. ²⁵ Goovai ismaacλdλ gλnaagidi aanλ gia sλλlicλdλ λrvaavoi. λlquioma alia ii biuugigai Isireli dλvλλriλrλ, maiduudu vaica uumigi dan taaucami cascλdλ. Vai aidλ oidacatadai Eliiasicaru dai muiducatadai vipiudu λrλ. ²⁶ Taidλ Diuusi maiotoo Eliiasicaru tomali λmo viuudu quiidiamu anaasi issoiñagi λgai dai baiyoma sibλacoga ootoo λgai λmo viuudu quiidiamu Sareepatλrλ Sidóni dλvλλriλrλ sai soiñana. ²⁷ Dai aidλsi quiaa oidacatadai Eliiasicaru mui judidíu viaacatadai λcoocodagai ismaacλdλ duvaldi gatuucuga. Tai vλascλrλ tomali λmaadutai λgai maiduaadi Eliiasicaru dai baiyoma duaadi λmai sibλaco oidacami Naamán tλλgiducami Siriλrλ oidacami —ascaiti λSuusi.

²⁸ Dai goovai ismaacλdλ aa λSuusi cal loodami dai sλλlicλdλ baacoi vui. ²⁹ Dai vλascatai guuquiva dai goguaama vaidacai λSuusi dai vuusaitu Nasareetaiñdλrλ. Nasareeta λruranacatadai. Mλtai tλsagi λSuusi λmo vavuana dai abiaadλrλ mλtana daituda agaitadai. ³⁰ Taidλ λSuusi mossaaagida daivusai loodami dai daivunu ii.

³¹ Amaasi ii λSuusi Capernaumamu Galilea dλvλλriλrλ. Dai ami mamaatλtuldi loodami Diuusi ñiooquidλ λmo ibλstaragai tasλrλ. ³² Tai camaitλλ loodami isducatai gantλtλgituagi calcatai isducatai gamamaatλtuldi λgai dai λpan λsi cλλga ñioocaitai λmo guvucadagai viaacami.

³³ Dai ami judidíu quiuupaigadλrλ daacatadai λmo cλλli ismaacλdλ viaacatadai λmo Diaavora tλaañicarudλ dai gλgλrλ iñña daidλ icaiti:

³⁴ —Gλrdagitoñi. ¿Tuirλsi divia aapi dai gλroojotuldi aapi Suusi Nasareetλrλ oida-cami? ¿Gλrugiuga pλsiλlidi aapi diviacai? Aanλ gia cλλga gλmaatλ aapi. Aapiarλ λrλco vuusaidadλ Diuusi ismaacλdλ tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi —ascaiti λDiaavora tλaañicarudλ.

³⁵ Taidλ λSuusi bagaimi λDiaavora tλaañicarudλ daidλ itλtλdai:

—Maitiñioocada. Dagitoñi gocλλli —astλtλdai λSuusi.

Taidλ λDiaavora tλaañicarudλ dλvλλrapi daitu λcλλli vλλsi loodami vuitapi dai vuusai λcλλliaiñdλrλ dai daivunu ii. Dai vλascλrλ tomali λmo soimaasi maitiduuñi. ³⁶ Tai vλλsi loodami duduadimudu dai aipaco gλnaagidi daidλ icaiti:

—¿Ducatai istutuidi goovai ispoduucai ñioocadagi? Ducatai istutuidi gocλλli istλaanλdagi Diaavora tλtλaañicarudλ mosλλ guvucadacλdλ vai goDiaavora tλtλaañi-carudλ λgidi dai otoma vuvacλi —ascaiti loodami.

³⁷ Daidλ loodami vλλsi aipaco oidacami aatagaiña dai aagaiña λSuusi.

³⁸ Amaasi ΔSuusi vuusai ami judidíu quiuupaigadlaiñdara dai ii Simuñi quidiámu. Vaidla ΔSimuñi tuumudla sállicada coococatadaí oiditadai toiñdagai. Vaidla laaduñdla lcoocoadla daañimi ΔSuusi sai duaaidana. ³⁹ Taidla ΔSuusi miaadara clquiva dai duaadi tai otoma dagito ltoiñdagai. Tai otoma vañi looqui dai bibi glandadidacami.

⁴⁰ Dai aidla acara urunoco duupidatai tasai mlatai mui vuaapi ΔSuusi coococoidada mui naana maasi coocodagai viaacami. Vaidla ΔSuusi mostaatamai lcoococoidada tuutucugada ganoonovicada vai duduaadi. ⁴¹ Dai muidutai lcoococoidadlaiñdara vuvaja Diaavora tatlaañicarudla. Dai gagara ñioocai ΔDiaavora tatlaañicarudla daidla itatadai ΔSuusi:

—Aapiara lmarada Diuusi —astatadai.

Taidla ΔSuusi bagaimi dai camaidagito isvaamioma ñioocada lgai. ΔDiaavora tatlaañicarudla maatacatadaí isagai lraCristo dāmos ΔSuusi maitipliditadai isaaga lgai cascada maidagito isvaamioma ñiooquiagi.

⁴² Dai camaasidatai ii ΔSuusi ami Capernaumaiñdara bai mllacasi oidigana siaaco maioidaga oodami. Taidla loodami gaagamu daidla aayi siaaco daacatadaí lgai. Maitipliditadai loodami isimia lgai. ⁴³ Dāmos ΔSuusi itatadai:

—Alia tagito aanla isimiagi siblaco gagar quiquiamu lara dai aagidagi loodami sai Diuusi soicai loodami sai clagacara oidacana, cascada giñootoi Diuusi idi oidigara —astatadai ΔSuusi.

⁴⁴ Daidla ΔSuusi gaaagidimi Diuusi ñiooquidla quiquiuupaigadara ljudidíu Galileera.

5

¹ Amo imidagai ΔSuusi glla suudagi ugidiana daacatadaí siaaco Genesareta tlagidu lgaala suudagi. Tai mui dada oodami dai camogalvisa loodami dai sállicada abaana gugucal asta baitoma maioñitudai calca llditadai lgai Diuusi ñiooquidla cascada.

² Taidla ΔSuusi tlla gooca vaarcu lgaala suudagi ugidiana suudagi daama simosguuca. Lavatora vuviadami cavuvajatadaí abiaadara dai vaponaitadaí gnavatora vuicaru.

³ Taidla ΔSuusi ii dai tsai vaarcugadara Simuñi dai potatadai ΔSuusi ΔSimuñi sai mllacasioma imitudana lsuudagi ugidiañdara. Taidla ΔSuusi ami vaarculara daiva dai abiaadara mamaatatludi loodami Diuusi ñiooquidla. ⁴ Dai aidasi canaato ñioo ΔSuusi potatadai lgai ΔSimuñi:

—Imitudañi govaarcu siaaco vaamioma tuucavaga dai suudara avlar suuliga gnavatora vuvaidacaru dai vuvaida vatopa —astatadai ΔSuusi.

⁵ Taidla Simuñi aa noragi daidla itatadai:

—Mamaatatludiamí amo tucagi garaaga aatama dai maivui tomali amoco, isaapi pocaiti di vllscara atasuudara suuligagi govatora vuvaidacarui —astatadai ΔSimuñi.

⁶ Dai mospodui lgai dai sállicada mui vuvaitu vatopa asta saasaquimi lavatora vuvaidacarui. ⁷ Tai mooguvila lgai gnaaduñi ismaacada lgalmai vaarculara daraajatadaí sai dadana dai soiñana. Tai lgai dada dai claga suusudagi lgoocai vaarcu dai asta baitoma dupiquimi lavaarcu vllacatai. ⁸ Tlagacal imaasi ΔSimuñi Piiduru gltootonacada clquiva ΔSuusi vuidara daidla itatadai:

—Mamaatatludiamí, iñdagitoñi, aanaramo clali soimaasi ivuaadami —astatadai ΔSimuñi.

⁹ ΔSimuñi alia duaadimucataí cascada. Dai vllasi lgaala lara ismaacada lmadu daraajatadaí vllscatai duduaadimucataí mosala mui tlagacal vatopa. ¹⁰ Jacovo dai Vuaana Sevedeo maamarada lraaduñdcatadaí ΔSimuñi dai duduaadimucataí lara. Dāmos ΔSuusi potatadai ΔSimuñi:

—Maiti duaadicuda sivi uucami larvatora vuudamicamu aapi dai sivi abiaadara gaagadamu aapi oodami vaidla giñoidatucuiña aanla —astatadai ΔSuusi.

¹¹ Dai amaasi cavuvaidacai lvaarcu lglal suudagi ugidiana anaasi viaa vllsialcatai dai ol lSuusi.

¹² lmo imidagai lSuusi lmo ali quiiylal daacatadai tai ami aayi lmo clali ismaaclal viaacatadai lmo coocodagai ismaaclal duvaldi gatuucuga. Dai aidasi tal lgal lSuusi gltootonaclal clquiva dai dlvlalrapi cuiqui dai daañimi daidal itatldai:

—Mamaatatuldiadami pasipaliadagi istutuidi aapi isgiñduaaidagi —astatldai lcoocoadl.

¹³ Taidal lSuusi taata glnooviclal daidal itatldai:

—Iplidiana isglduaaidagi. Duaadicami vii —astatldai.

Mospotai lgal tai maigo ii lclali coocodadl. ¹⁴ Taidal lSuusi potatldai sai maiaagidiña tomali lmaadutai imaasi dai potatldai:

—Mosai imi dai mlal vuidlal clquiva lpaali dai oida istumaasi aagai Moseesacaru sipoduucal maatlcamu loodami iscadueeyi aapi —astatldai lSuusi.

¹⁵ Dai aidasi duduaaidiña lSuusi lmo coocoadl vai vaamioma aipaco imimi goñiooqui vai vaamioma mui oodami glnlmpaidimi vlls tasai calca llditai Diuusi ñiooquidl. Dai sai duduaaidana lgal coococoidadl lalal. ¹⁶ Dlamos lSuusi lcovai vusacliña siaaco maitipu oodami dai ami daanliña Diuusi sai soiñana.

¹⁷ lmo imidagai lSuusi gamamaatatulditadai Diuusi ñiooquidl vai ami daraajatadai lmmoco fariseo lalal dai lmmoco mamaatatuldiadami Diuusi sallicamigadl ismaaclal vllsi lmalpalcaliñdlal Galilea dada dai vllsi Judeeaiñdlal dai Jerusaleenaiñdlal. Taidal lSuusi Diuusi guvucadadclal duduaadi lcoococoidadl. ¹⁸ Tai ami dada lmmoco clclali dai blacaticatadai uusiylal lmo clali ismaaclal maitistutuiditadai isoñiagi vai lgal vaasa llditadai tuucavi siaaco daacatadai lSuusi. ¹⁹ Dlamos maitatllagaitadai siaa salli vaasagi lgal lcoocoadl glvistudicatadai oodami cascadl. Dai vaaqui daama taltasai dai abiaadlral cupiooco dai amui salli tvañi lcoocoadl sueeyilal vllsi loodami saagida salli dai aitu siaaco daacatadai lSuusi. ²⁰ Dai aidasi tal lSuusi silasi vaavoitudaitadai lgal, potatldai lgal lcoocoadl:

—Giñaduñi glsoimaascamiga caoigaldi —astatldai.

²¹ Amaasi lmalmaatatuldiadami Diuusi sallicamigadl lmadu lfariseo lgi glntatlagitoimi dai ponlali: “Sioora idi clali dai pomaasi ñioocai. Vui ñioocai Diuusi tomali lmaadutai maitistutuidi isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga moslgi Diuusi”, asanlidi lgal.

²² Dlamos lSuusi maatlcatadai ispomaasi glntatlagitoitadai lgal dai potatldai:

—¿Tuimasi poduucal glntatlagitoi aapiml? ²³ ¿Tumaasi siooma maisijaiga isaa-gagi: “Glsoimaascamiga caoigaldi”, silalal potladagi: “Clquivañi dai aimarda”?

²⁴ Glntalagidamu aanl aapiml iñsaanl viaa lmo sallicami dai viaa guvucadagai tami oidigi daama isgaoigaldiadagi gasoimaascamiga —astatldai lSuusi loodami.

Dai amaasi potatldai lgal lclali coocoadl:

—Aapi anglaagidi vañigiñi dai bli glsuaa dai imlda glquiiyumu —astatldai.

²⁵ Mospotai lSuusi tai otoma vañi lcoocoadl vllscatai vuitapi dai bli glsuaa istuucalal caatlcatadai dai nora glquiiyumu dai claga ñiooquimi Diuusi vui. ²⁶ Dai vllscatai loodami mital isducatai glntatlagituagi dai claga ñiooquimi Diuusi vui. Dai duduaadimucatai pocaiti:

—Sivi gia tal aatml istumaasi gagarducami —ascaiti.

²⁷ Dai amaasi vuusai lSuusi abiaadlral dai tal lmo clali tumiñsi vuudami. lgal Levi talgidu dai daacatadai quiiylal siaaco glvuudana tumiñsi dai potatldai lSuusi:

—Giñoidañi —astatldai.

²⁸ Amaasi lLevi clquiva dai anaasi viaa vllsialcatai dai ol lSuusi.

²⁹ Dai gooquiara lLeví idui lmo gla vagimi glquiiyara lSuusi vllatara dai ami daraajatadai mui tumiñsi vuudami dai aa oodami meesa vuudara lga lmadu. ³⁰ Vaidal fariseo lmadu lmamaatluldiadami Diuusi sllcamigadl aatagidi lSuusi mamaatardamigadl dai potlatdai:

—¿Tuimlasidl gacueeyi dai gayllyi aapiml gotumiñsi vuudami dai gosoimaasi ivuaadami lmadu? Aapiml maicallga ivueeyi —astlatdai lga lSuusi mamaatardamigadl.

³¹ Taidl lSuusi aa noragi daidl itlatdai:

—Ismaacaldl maitarcoococoidadl maitl gito duduaaidiadam mosllgi coococoidadl.

³² Poduucal aana lara maicallgaducaldl vllatara divia mosllgi soimaasi ivuaadami vllatara antdivia aana vai lmaa duucal glntatagitona —astlatdai lSuusi.

³³ Amaasi lga tlacacal lSuusi daidl itlatdai:

—Tuisidl mosll maitacueeyi dai mosllsi gamamadaiña lmamaatardamigadl lvuaana daidl lmamaatardamigadl lfariseo. Dai aapi glamamaatardamiga vllsclara gacueeyi dai gayllyi —astlatdai lga.

³⁴ Taidl lSuusi aa noragi daidl itlatdai:

—¿Istutuidisi ismaitaugiagi lvarpaidarsicaldl lmo cunataragiara silascadl quiaa daraajagi lcuucuntadami? ³⁵ Damos todian duucal glamuaatudamu lclli amaasi maitaugimu lvarpaidarsicaldl —astlatdai lSuusi loodami.

³⁶ Dai apiamamaatluldi dai potlatdai:

—Tomali lmaadutal maisaranan tada lmo ipuurui utuudui dai lcadl daasdagi lmo ipuurui clliñdadl. Ispoduñiagi lga siaa tuidimu lpuurui utuuducaldl dai vllsclara lcuusi utuuducaldl maicallga viimu lpuurui clliñdadl. ³⁷ Tomali lmaadutal maitueeyi valienti utuudui ojoogi cclliocoidadl ispoduñiagi lvalienti utuudui cocopoñtudamu lojoogi dai siaa tuidimu vllsi silsi lvalienti lcaasi lojoogi. ³⁸ Cascadl glaagai isoojogi uutuducamiara tuaadagi valienti utuudui dai poduucal maisiaa tuidl lvalienti tomali lojoogi. ³⁹ Vllscatal ismaacaldl ylllyi valienti clliñdadl gooquiara maiaagaiña valienti utuudui pocaitiña sai sooma vllñiga clliñdadl —astlatdai lSuusi loodami.

Gomaasi aagidi lSuusi loodami clga maatlcatal isloodami apiavaamioma clga vaavoitudal lquidl glnvaavoidaraga dai maisiu utuuducaldl mamaatluldaragadl lSuusi.

6

¹ Lmo imidagai iblstaragai tasara llsicami saagida imlitadai lSuusi vaidl lmamaatardamigadl vaiñcumaimi tlligi muuradl dai glnnoonovicaldl cllivaimi dai cumimi. ² Tai lmaadutal lfariseo itlatdai:

—¿Tuimlasidl ivueeyi aapiml aa duiñdagai ismaacaldl maitiipu oigaragai isivuaadagi iblstaragai tasara? —astlatdai.

³ Taidl lSuusi aa noragi daidl itlatdai:

—¿Maitamlsquiaa nldi aapiml oojai siaaco aagai ismaasi idui Davicarul lmo imidagai aidl lga lmadu aaduñd lbiuugicoi? ⁴ Vaa lga lquiiyara siaaco siaa duutudaiña ljudidíu Diuusi dai vui lraana daasdaradl Diuusi dai uu lga dai oi glaaduñi ismaacaldl lmadu daraajatadai. Daidl lraana mosllgi papaali viaacatadai oigaragai iscuaadagi lgi poduucal viituli Mosesacaru cascaldl, tai vllsclara vui lDavicaru dai uu.

⁵ Dai potlatdai lara:

—Aana viaa lmo sllcamil cascaldl viaa aana sllcamil isaagagi istumaasi lplduñiagi iblstaragai tasara —astlatdai lSuusi.

⁶ Ληρλ λμο ιβλstaragai tasηηλ judidú quiuupaigadηηλ vaa λSuusi dai glaagacai mamaatatluldi λoodami Diuusi ηiiooquidλ. Tai ami vaa λμο cλλli ismaacλdλ gaquisapicatadai novidλ sλλisia padηηλ. ⁷ Vaidλ λmamaatatluldiadami Diuusi sλλlicamigadλ λλmadu λfariseo soobidacatadai λSuusi sabai duaaidana ιβλstaragai tasηηλ dai poduucai viaacagi istucλdλ γηριηηλ vuaajagi λgai λSuusi. ⁸ Δλmos λSuusi maatλcatadai ismaasi γantλtagitoitadai λgai daidλ itλtdai λcλλli ismaacλdλ gaquisapicatadai novidλ:

—Cλquivañi dai mλλ λran λsi cλquiva —astλtdai.

Taidλ λcλλli cλquiva dai ami cλquiva siaaco aagidi λSuusi. ⁹ Amaasi λSuusi potλtdai λгаа:

—Giñaagidavurai λμο istumaasi: ¿Tumaasi oidaga oigaragai isivuaadagi ιβλstaragai tasηηλ istumaasi cλgaducami maicλλgaducami sio, cλλgacηηλ vuvaidagi oodami coodagi sio? —astλtdai λSuusi.

¹⁰ Amaasi λSuusi nηηλidi vλλscatai ismaacλdλ ami daraajatadai dai potλtdai λgai λcλλli:

—Giñuuliñdañi γλnovi —astλtdai.

Taidλ λcλλli uuliñi γλnovi dai cacλλga duaadicami vii. ¹¹ Taidλ λгаа sλλlicλdλ baacoi dai aipaco γantλcacaimi astumaasi istutuidi isiduunñiagi λSuusi vui.

¹² Amaasi ii λSuusi λμο giidiamu dai daañia agai Diuusi sai soiñana dai λμο tucagi anaasi siaa daanλitai Diuusi. ¹³ Dai aidλsi camaasi λgai vaí γλmamaatλrdamiga dai λcovai vuvaitu baivustaama dan gooca λgai saagidaiñdηηλ saidλ λrojootosadλcana. ¹⁴ Dai potλtλgidu λgai: λmoco λrSimuñi taidλ λSuusi Piiduru tλtλi ληηλ, dai Aandηηsi ληηλ Simuñi suculidλ, dai Jacovo, dai Vuaana, dai Piili, dai Bartolomé, ¹⁵ dai Mataivo, dai Tomás, dai Jacovo Alfeo maradλ, dai Simuñi λgai λrλmoco zelolote saagidaiñdηηλ, ¹⁶ daidλ Uudasi Jacovo suculidλ, daidλ Uudasi Iscaliote ismaacλdλ gooquiηrioma gatλλgi λSuusi.

¹⁷ Daidλ λSuusi tλvai giidaiñdηηλ vλλscatai λgai λλmadu. Dai λmapλcηηλ siaaco tλpaalica cλquiva λSuusi mui γλmamaatλrdamiga λλmadu dai oidacatadai ληηλ mui oodami vλλsi Judeea dλvλλriaiñdηηλ dai Jerusaleenaiñdηηλ dai coostaiñdηηλ siaaco Tiiro tλlgidu dai Sidóni ληηλ. Vλλsi idi ami dada cλlca λλiditai Diuusi ηiiooquidλ dai duduaadia λλiditai ληηλ cascλdλ dada λgai. ¹⁸ Dai ismaacλdλ soimaa taatacana viaacatai Diaavora tλtλaañicarudλ vλλsi duduaadi λSuusi. ¹⁹ Vλλsi λoodami taata λλiditadai λSuusi. λgai duduaaidiñη λcoococoidadλ γλguvucadacλdλ cascλdλ.

²⁰ Amaasi λSuusi vui nηηλava γλmamaatλrdamiga daidλ itλtdai:

—Diuusi cλλgacηηλ γλnλidi aapimλ giñmamaatλrdamiga. Aapimλ cλλga maata istλgito sioora γλnsoiñagi maidλ ivuaada aapimλ istumaasi Diuusi ipλlidi.

²¹ Diuusi cλλgacηηλ γλnλidi aapimλ ismaacλdλ biuugicoñi sivi gooquiηηλ tatasconλca agai aapimλ cascλdλ.

Diuusi cλλgacηηλ γλnλidi aapimλ ismaacλdλ suaanλi sivi, gooquiηηλ asλda agai aapimλ cascλdλ.

²² Diuusi cλλgacηηλ γλnλidi aapimλ ismaacλdλ γλncλλdai oodami dai siλλscadλ maitλñiiooquiadagi, daidλ γλñiiooquiadagi, dai tomali maicλlca λliadagi γantλtλaraga vλλsi goovai povλduunñimu giñoidatucuitai aapimλ. ²³ Vλλscηηλ sλλlicλdλavλr baigλnλliada amaasi. Poduucai idui λλqui aaduñdλcardu gooodami maicλλ tuutiacλdλ Diuusi ηiñiiooquituldiadamigadλcλdλ. Mλλ tλvaagiηηλ γλnmaaquimu Diuusi mui naana maasi cλcλλgaducami.

²⁴ Δλmos siλλ soimaa taatamu λriricu gooquiηηλ, sivi gia viaa λgai istucλdλ baigλnλliadagi.

²⁵ Siġ soimaa taatamu ḡgai ismaacġda tatasconġ sivi, gooquiġra biuugicoñicamu ḡgai. Siġ soimaa taatamu ḡgai ismaacġda sivi asġi, gooquiġra suaanġdamu ḡgai soġliaragaicġda.

²⁶ Siġ soimaa taatamu ḡgai siġscġda vġscġtai cġġga ñioocġdagi ḡgai vui, poduucġi idui ḡqui aaduñġcardu ḡgaicġda ismaacġda poduucġi yaatagi saidġ ḡDiuusi ñiñiooquituldiadamigġda.

²⁷ Dġmos aapimġ mġsmaacġda ġiñcġġ aapimġ angġnaagidi: Oigġadavurai ġnsasaayu, dai cġġgavġr ivuiidiada ismaacġda ġncġġdai. ²⁸ Cġġgavġr ñioocġda ḡgai vui ismaacġda maicġġga ñioocġi aapimġ ġnvui. Ismaadutai ġnñiooquiadagi daanġdavurai Diuusi ḡgai vġġtarġ. ²⁹ Ismaadutai ġngġġġviagi ḡmariadġra ġnvuivasa vġrai ajadġra vui daasa ḡra. Dai ismaadutai bġiyagi ġsuua dagitoñi vai bġcġiña ġvaasaraga ḡra. ³⁰ Dai sioorġ ġtaanġdagi ḡmo istumaasi pai oidiada. Ismaadutai bġiyagi istumaasi ḡġtuidagi maititaanġda. ³¹ Ivuiidiadavurai aa mġstumaasi aapimġ ipġliadagi isġnvuiidiada ḡgai ḡra.

³² Mġsaapimġ oigġadagi moġcġaasi ismaacġda ġnoigġdai aapimġ, ġtumaasi ḡrcġġgai poduucġi? Asta ḡgai ismaacġda maicġġga tuutuigġ ḡra poduucġi ivueeyi. ³³ Mġsiġra cġġga ivuiidiadagi moġcġa ḡgai ismaacġda cġġga ġnvuiididi aapimġ, ġtuma cġġga ivueeyi aapimġ poduucġi? Maicġġga tuutiacġda ḡra poduucġi ivueeyi. ³⁴ Dai mġstaañi-upiadagi moġcġa ḡgai ismaacġda ġnaa noragidadan tadacagi, ġtumaasi cġġga ivueeyi aapimġ poduucġi? Maicġġga tuutiacġda ḡra taañiupidi ḡga maicġġga tuutiacġda dai nġnġracana isaa noragidagi. ³⁵ Dġmos aapimġ ġlaagai isoigġadagi ġnsasaayu dai cġġga ivuiidiadagi dai taañiupiadagi dai maitġgitocagi mġsaa ġnnoragidagi. Poduucġi Diuusi naana maasi ġnmaaquimu dai poduucġi aapimġ maamarġd Diuusi ismaacġda ḡvaamioma baitġcġaacami ġnducamicamu. Diuusi cġġtuigġ maicġġga ivuaadami vui dai ismaacġda maiDiuusiatġnamġquidana caitiña. ³⁶ Oigġldiadavurai aapimġ aa poduucġi isduucġi Diuusi ġnooga oigġldi ḡmaicġġga tuutiacġda.

³⁷ Maitavġr pocaitiada: “Dañi tġġ soimaasi idui ḡgai”, mġsimairovġntġtġdamu aapimġ ḡra. Maitavġr pocaitiada siġġriġr caatġcami ḡgai mġsimairovġntġtġdamu aapimġ ḡra. Oigġldiadavurai aa mġsaapimġ ġnoigġldiadamu ḡra. ³⁸ Oidiadavurai aapimġ aa mġsiaapimġ ġnoidiadamu ġnbaimocġra ḡmo ḡavidacarui cġġgaducamiġra cġġ suudacami ġigigidicami, dai cġġ ġisatudicami dai vġġtġncġlacami. ḡavidacaruiġda ismaacġdġcġda ġamaacġi aapimġ istumaasi ḡgai vaacġda ġnmaaquimu ḡgai ḡra —astġtġdai ḡSuusi.

³⁹ Dai ḡSuusi aduucġi ġamamaatġtuli:

—ġIstutuidisi ḡmo mainġaadami isvoidaticagi ḡmai mainġaadami? ġMaisu suuligġa ḡgai vġgoocġtai sibġ dġġcarġ? ⁴⁰ ḡmo mamaatġrdami maivaamioma maatġ ismamaatġtuliadamigġda, dai siġscġda cġcġġga maatia ḡgai ḡpan ḡsi maatġcamu ġmamaatġtuliadamigġa.

⁴¹ ġTuipġsi ġġtġgito nġidi aapi issoimaasi ivueeyi ġġaduñi dai maitġtġgito nġidi isaapi vaamioma soimaasi ivueeyi? ⁴² Ducġtai maisiaa ḡrai aapi ispotġtġdagi ġġaduñi: “Dañi aliġ soimaasi ivueeyi aapi”. Dai maitġtġgito nġidi isvaamioma soimaasi ivueeyi aapi. Aapi ḡḡmoco ismaacġda aagai ḡmo istumaasi daidġ ivueeyi ḡma maasi. ḡra ġlaagai iscamaisoimaasi ivuaada aapi dai gooquiġra aagidagi ġnġaduñi sai camaisoimaasi ivuaadana.

⁴³ Maioidagi uusi cġcġġgaducami issoimaasi iibiadagi dai ḡmo uusi maicġġgaducami maitistutuidi iscġġgaducagi iibiadġ. ⁴⁴ Vġsi uusi ġmaatġ iibiadġra. Maitavġyoovai iigosi tomali uvasi uupariainġra. ⁴⁵ ḡmo cġġli maisoimaasi ivuaadami maisoimaasi ñioocġiña, ibġadġra daja ġocġġ tġgitoidagai cġcġda. Dai ḡcġli maicġġga ivuaadami

gollagi soimaasi ñioocaiña, ibladlra daja gosoimaasi tlgitoidagai cascada istumaasi aagai lgaai gatlñicada vllasi ibladlaiñdlra vusacai.

⁴⁶ ¿Tuimasi pocaitiña ansai aanl arganaamu dai vllscara maitiñllagidiña?
⁴⁷ Glnaagidamu aanl sioora lpan ducami lgaai ismaacada giñllagiditai cal daidl ivueeyi istumaasi aagidi aanl. ⁴⁸ Lgaai lpan ducami lmo cllli ismaacada idui lmo vaaqui dmos lpraga cllga tuucavi cooco lgaai dai cllgaducami daí simiento dai aidlsi gapi daivusai suudagi vllscara maioiñitu alia cllgaducata dai simientogada cascada. ⁴⁹ Dai ismaacada giñcal dai maitivueeyi istumaasi tlaanli aanl lgaai lpan ducami lmo cllli ismaacada idui lmo vaaqui mosdnlrrapi maidarasacai ooodai uta tai gooquilara gapi daivusai suudagi dai daitu taidl lvaaqui camaicllgaducami vii —astatldai lSuusi loodami.

7

¹ Aidlsida lSuusi naato ñiooqui loodami ii Capernaumamu. ² Vai ami oidacata dai lmo sandaaru tlaanldamigada lgaai lrromanu dai lgaai viaacata dai lmo piooñi ismaacada alia oigldai lgaai vai lgaai alia coococata dai cayoga muu. ³ Daidl lsandaaru tlaanldamigada cajioomacata dai isami aimlraitada lSuusi dai ootoi chilلقي tltlaanldamigada judidíu sai mll daanlana lSuusi sai diviana dai duaaidana lpiooñigada. ⁴ Tai lgaai miaadlra guuquiiva siaaco daacata dai lSuusi dai slllicada gogaama oidatucui dai potatldai:

—Idi sandaaru tlaanldamigada gia glaagai plssoiñagi. ⁵ Lgai gia siaa garduutudai aatml judidíu dai lgaai vaa lgaai dai gatljai duiñdagai garquiuupaiga —astatldai.

⁶ Taidl lSuusi ii lgaai lmadu dmos aidlsi cayoga aayi lgaai quii taidl llaanldamigada sandaaru ootoi aa glaaduñi sai potaldana lSuusi:

—Mamaatatludiamai maitisoi gvuaada aanl tomali maiviaa slllicami plsvaquiagi giñquiiylra, ⁷ cascada maitipiñli aanl isllgi mllca ggaagamuagi. Mosai potli sai duaadlana sidl giñpiooñiga caduaadimu, asduucaí ootosi lsandaaru tlaanldamigada ñiooqui. ⁸ Aanlan lpra viaa giñtltlaanldamiga dai poduucal lpra viaa aanl giñsandaaruga ismaacada tlaanli aanl siuu duucu potalda aanl lmoco sai imllana vai aimlrai dai siuu duucu potalda aanl sai diviana vai didivai, dai siuu duucu tlaañia aanl giñpiooñiga saidl iduuna lmo istumaasi vaidl ivueeyi.

⁹ Aidlsi cal lSuusi imaasi maitla istumaasi gatlgituagi lclli vui dai vui nlnlaava loodami ismaacada oiditadai dai potatldai:

—Slllicada tomali judidíu saagida mainlidi aanl tomali lmoco ispoacaasi vaavoitudai silasi vaavoitudai idi cllli —astatldai.

¹⁰ Dai aidlsida lojootosicami quiiylra dada vaidl lpiooñi coocoda caduaadicata dai.

¹¹ Dai cadaivunucaí imaasi vaidl lSuusi Naína amaco imlitadaí vaidl lmamaatldamigada oiditadai dai mui aa oodami lpra. ¹² Dai aidlsi cayoga aayi lgaai ami Naínlra tll mlsblacaticata dai lmo muuquiada dai yaasa agai dai lgaai lmaaduacata dai marada looqui viuudu vai mui oodami ami dnlrrilra oidacami oiditadai. ¹³ Dai aidlsi tll lSuusi soigalli looquicada dai potatldai:

—Maiti suaacada —astatldai.

¹⁴ Dai miaadlra clquiiva dai taata lcajooñi tai guuquiiva lgaai ismaacada blacaticata dai taidl lSuusi potatldai lllli muuquiada:

—Gllli aanl anglaagidi vañigiñi —astatldai.

¹⁵ Tai lgaai ismaacada lrmuuquiadlcatadaí sllli daiva dai glaagacai ñioocai taidl lSuusi tllgi ldllldl. ¹⁶ Dai tllgacai loodami imaasi vllscataí duduaadimu dai siaa duutudaimi Diuusi dai pocaitimi:

—Garsaagida tiglmaasitu lmo Diuusi ñiooquituldiadamigada —ascaiti.

Daidl icaiti lpra:

—Diviatiqui Diuusi dai soiña agai gλmaamara —ascaiti λoodami.

¹⁷ Dai vλasi Judeeλa dai vλasi uugidiana gλmaí istumaasi idui λSuusi.

¹⁸ Taidλ λVuaana maí vλasi gomaasi, λmamaatλrdamigadλ aagidi cascλdλ. Taidλ λVuaana vaí gooca gλmamaatλrdamiga. ¹⁹ Dai ootoi siaaco daacatadai λSuusi sai tλcacana sabai λgai sλλlicλdλ λraCristo ismaacλdλ viaacatadai isdiviagi sabai glaagai isλnλnracagi λmai. ²⁰ Taidλ λmamaatλrdamigadλ λVuaana miaadλra guuquiva λSuusi daidλ itλtλdai:

—λVuaana, λgai ismaacλdλ vrapaconai λoodami, gλrootoi tλsai gatλcacana pλsabai aapi λraCristo ismaacλdλ viaa isdiviagi siλλra sabai glaagai tλsnλnracagi λmai —ascaiti λVuaana mamaatλrdamigadλ.

²¹ Dai aidλsi mosaayi λgai ami λSuusi duduaadi mui oodami coococoidadλ dai ismaacλdλ viaacatadai Diaavora tλtλaafiicarudλ duduaadi λλra dai mui ismaacλdλ mainλnλeeyitadai λgai nλnλaavatu. ²² Dai poduucai λSuusi aa noragi dai potλtλdai:

—Mλλcavλr aagida λVuaana vλasi mλstumaa nλidi dai caλ. Dai aagidavurai isducatai ismaacλdλ mainλnλeeyitadai casi istutuidi isnλaadagi dai ismaacλdλ maiajioopaitadai caajioopai, dai ismaacλdλ viaacatadai gocoocodagai ismaacλdλ duvaldi gatuuucuga duduaadλi, dai ismaacλdλ maitλtλλcaidacatadai catλtλλcaidaga, dai coidadλ duduaacarλi, dai soituutuigami vλasi gλmamaatλtuldi ismaacλdλ λgai daidλ λrcλλgacλra vuvaidaragai.

²³ Baigλλiadamu sioora apiagiñvaavoitudadagi —ascaiti λSuusi.

²⁴ Dai aidλsi caiji λgai ismaacλdλ ootoi λVuaana taidλ λSuusi glaagacai aagidi λoodami dai aagai λVuaana dai potλtλdai λoodami:

—¿Mλtumaasi nλidamu aapimλ oidigamu? ¿Mλsbai nλidamu aapimλ λvasoi ismaacλdλ mosaipaco oiñidi λvλλi? ²⁵ ¿Mλtumaa nλidamu aapimλ, λmo cλλi ismaacλdλ cλλga dadaapacami yuucustai? Aapimλ cλλga maatl sai ismaacλdλ cλλga dadaapacami yuucustai cλcλλgaducami quiiquilarλ oidaga gλgλr raí baabaquidλra. ²⁶ ¿Mλtumaasi nλidamu, λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλ? λjλλ sλλlicλdλ angλnaagidi, daidλ λrasta vaamioma isλmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλ. ²⁷ Vuaana λraλgai ismaacλdλ aagai Diuusi ñiooquidλra dai pocaiti: “Ootosamu aanλ λmo ootosicami aapi gbaitλqui vai λgai aagidana giññiooqui λoodami dai poduucai λgai cabai gλnducamu dai vaavoitudamu ismaacλdλ aagida aapi”, ascaiti Diuusi. ²⁸ Gλnaagidiana aanλ sai Vuaana vaamioma tλaanλi istomaliλmaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ dai vλλscatai ismaacλdλ gatλaanλda agai siaaco tλaanλi Diuusi vaamioma gatλaanλda agai isVuaana —astλtλdai λSuusi.

²⁹ Dai aidλsi caλ imaasi vλasi λoodami λλmadu λtumiñsi vuudami ismaacλdλ gλnvarapacoinaitadai λVuaana vacuanaragadλcλdλ maatl tλλ sai istumaasi aagai Diuusi λrvaavoi. ³⁰ Dλmos λfariseo λλmadu λmamaatλtuldiadami Diuusi sλλlicamigadλ ismaacλdλ maitλnvaracoi Vuaana vacuanaragadλcλdλ mosλmaapiadλra viaa istumaasi Diuusi ipλlilitadai isiduñiagi λgai vλλtarλ. ³¹ Vaidλ λSuusi pocaiti:

—¿Tumaasi λpan ducami λoodami sividadλ? ³² λpan ducami λaali ismaacλdλ plaasλra gatλtλλvλiña dai iñioquidiña gλnaaduñi daidλ itλtλdaiña: “Iiva aatλmλ muusicocλdλ mλtai maitatuutudai. Susuaañi aatλmλ mλtai aapimλ maisusuaañi”, astλtλdaiña.

³³ Diviacai Vuaana λgai ismaacλdλ vrapaconai λoodami dai maitacueeyi tascali tomali maitayλλyi istumaasi guvuucami, maí aapimλ pocaiti sai viaa λmo Diaavora tλaafiicarudλ. ³⁴ Dai diviacai aanλ ismaacλdλ viaa λmo sλλlicami dai gacueeyi dai gayλλyi mai pocaiti ansaidλ λrtuu naacλdami daidλ λriitλracami, dai ansaidλ λraduñdλ tumiñsi vuudami dai λmaicλλga ivuaadami. ³⁵ Vλλscatai ismaacλdλ λλgidi Diuusi cλλ maatl isali cλλgadλ Diuusi maatlδgadλ —astλtλdai λSuusi.

³⁶ λmaadutai λfariseo vaí λSuusi sai quiiidλra gaugaana taidλ λSuusi ii quiidiamu dai meesa vuidλra daiva. ³⁷ Tai λmo ooqui λgai vaa dλvλλriλra oidacami ismaacλdλ gogoosi gλducamicana maí siλSuusi ii fariseo quiidiamu dai λλmadu gaugia agai. λgai ami

divia dai bλλcati λmo tucayu suudacami asaiti sigian uuvadami. λtucayu alavastrocλda duñisi. λgai λrodai namaaacami. ³⁸ Dai suaaquimi daida λSuusi λcasoda abaana daiva dai vacuañdimi λcasoda gλoogacλda dai gooquiλrλ gλcuupacλda gaqui dai usupi dai gooquiλrλ tλi λasaiti sigian uuvaicλda. ³⁹ Aidsida λfariseo ismaacλda vaí λSuusi tλλ imaasi povλλli: “Isidi cλλli sλλlicλda λrλmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλcamudai maatλmudai goovai ismaa ooqui goovai dai taatamai. Goovai gogoosi gλducami”, asλlidi λfariseo. ⁴⁰ Taida λSuusi potλtλdai λfariseo:

—Simuñi gλaagida iñλlidi aanλ λmo istumaasi —astλtλdai.

Taida λfariseo aa noragi daida itλtλdai:

—Giñaagidañi —astλtλdai.

⁴¹ Taida λSuusi itλtλdai:

—λmo cλλli tañiuuvi tumiñsi goocatai cλcλλli. λmaadutai tañiuuvi λgai taan sientoda daida λgλmai taajucan sientoda. ⁴² Dai tomali λmaadutai vλgoocatai maitistutuiditadai isaa noragidagi taida ismaacλda gatañiuuvi mosoi ismaacλda vuaatulditadai λgai. Sivi giñaagidañi ¿ismaacλda vλgoocatai vaamioma oigλdai? —astλtλdai λSuusi.

⁴³ Taida λSimuñi aa noragi daida itλtλdai:

—Polλlidi aanλ sai ismaacλda vaamioma mui oi —astλtλdai λfariseo.

Taida λSuusi potλtλdai:

—Vaavuava ismaacλda aagai aapi —astλtλdai.

⁴⁴ Amaasi λSuusi vui nλnλaava λooqui dai potλtλdai λSimuñi:

—¿Nλidipasi idi ooqui? Vaa aanλ gλquiiyλrλ pλtai maitiñmaa suudagi istuucλda vacuana aanλ giñλλcaso poduucai isduucai garviida aatλmλ tai idi ooqui varacoi giñλλcaso gλoogacλda dai gλcuupacλda gaqui. ⁴⁵ Dai aapi maitiñusupi poduucai isduucai garviida aatλmλ, vai goovai aidsi abiaadλrλ vaa aanλ maidagitocai uusupigai giñλλcaso. ⁴⁶ Dai aapi maitiñtλi asaiti giñmooana poduucai isduucai garviida aatλmλ tai goovai giñtλi asaiti sigian uuvadami giñλλcasoana. ⁴⁷ Cascλda angλaagidi sai idi ooqui tλtλgidi vλλscatai isaliasi iñoigλdai aliλsi λrsoimaasi iducami goovai cascλda dai vλλsi soimaascamigadλ caoigλldi. Dλmos λmai oodami ismaacλda λrmaisi soimaasi iducami gatλtλgidi ismaisi iñoigλdai maitλrgλpi soimaascamigadλ cascλda dai cavλλsi oigλldi —astλtλdai λSuusi λfariseo.

⁴⁸ Amaasi potλtλdai λSuusi λooqui:

—Gλsoimaascamiga caoigλldi —astλtλdai.

⁴⁹ Vaida λvapaidarsicλda ismaacλda ami daraajatadai λλgi aipaco gλnaagidimi daida icaiti:

—¿Sioorλ idi cλλli dai asta gasoimaascamiga oigλldi? —ascaiti.

⁵⁰ Taida λSuusi potλtλdai λooqui:

—Vaavoitu aapi cascλda cacλλgacλrλ vuusai, imλλdañi dai maivuamλ λliatugada —astλtλdai.

8

¹ Dai cadaivunucai imaasi ii λSuusi mui λmapλcλrλ ami dλvλλriλrλ dai gama-maatλtuldimi Diuusi ñiooquida dai isDiuusi soicλi oodami sai cλλgacλrλ oidacana. Dai vλλ baivustaama dan gooca mamaatλrdamigadλ oidatucuitadai λSuusi. ² Dai oidatucuitadai λrλrλ chilλqui ooqui ismaacλda duduaadi λSuusi. λλmoco viaacatadai Diaavora tλtλaañicarudλ dai aa λma maasi coocodagai. Dai ami λλmadu imλitadai María ismaacλda λrMadaliña λgai ooquiñidλrλ vuvaaaja cuvaracami Diaavora tλtλaañicarudλ, ³ dai Vuañiita λrλrλ ooñigadλ Chusa. Chusa λrλmo tλaanλdamigadλ Eroodλsi pipiooñigadλ, dai Susaana, dai mui aa ooqui ismaacλda soicλitadai istuucλda viaacatadai λSuusi.

⁴ Muidutai oodami vuvaaaja gλndλdλvλragaiñdλrλ dai nλida agai λSuusi dai aidsi gλnλmpagi mui oodami taida λSuusi ñiooqui daida itλtλdai:

⁵ —Amo lsaadami galsimu dai galsaimi lgai tai chilalqui astucadl voiyarl suuli mlata cljiaata tai dada ujuurugi dai uu. ⁶ Tai aa astucal ojoodai saagida suuli dai aidasi vuvaja lgai gaquiisa vilagacata dai vaagidagai cascald. ⁷ Tai aa astucal uuparai saagida suuli dai vuvaja taidl luuparai ismaacald lmadu vuvaja gaquiistu. ⁸ Tai aa astucal clagaducami dlvllararl suuli dai glal dai clalga iibaji asta amo sientu litro vuvaja alialmo litroaiñdlarl.

Dai aidasi capotl lSuusi glglarl ñioo dai potaldai:

—Mlsaapiml tatlcaidacagi vlarai calca —astaldai.

⁹ Taidl amamaatardamigadl tlcacal daidl italdai:

—Tliya lliidi aapi idi cuentocald —astaldai.

¹⁰ Taidl lSuusi potaldai:

—Aapiml Diuusi glnmaatatludamu istumaasi maimaatl aapiml isducatai Diuusi soicli oodami sai clalga glntatagitocana, dlmos gogaa poducal ñiooquidi aanl vai nlijada goovai dai ducami ismaiñlijadagi dai calca dai ducami ismaicalcagi.

¹¹ Glalnaagidamu aanl istliya lliidi gocuento:

—Golstucal lran ducami Diuusi ñiooquidl. ¹² Golstucal ismaacald voiyarl suuli lgai lran ducami loodami ismaacald calcana Diuusi ñiooquidl vai didivai lDiaavora dai maigovai dadasai ibladlaiñdlarl sai maivaavoitudaiña dai maicalcagarl vuvaacana. ¹³ Daidl astucal ismaacald ojoodai saagida suuli lgai lran ducami loodami ismaacald calcana Diuusi ñiooquidl dai clalga baigalnaracald llgidiña dlmos maisi guupuacana lgai vaavoidaragadl. Vaavoitudaiña lgai chilalqui tasal dai silascadl parunadagi aa vai cadadagitoiña glnvaavoidaraga. ¹⁴ Daidl astucal ismaacald uuparai saagida suuli lgai lran ducami loodami ismaacald calcana Diuusi ñiooquidl dai maiilgidiña momaasi gltagitocana dai gaquiistudai glnvaavoidaraga mosl tagitocatal tumiñsarl dai glnvagimadagarl dai mui aa naana maasarl dai poducal maitivueeyi lgai istumaasi Diuusi ipalidi dai lran ducami astucal ismaacald maiiibiatal. ¹⁵ Daidl astucal ismaacald clagaducami dlvllararl suuli lgai lroodami ismaacald baigalnaracald calca lliidiña Diuusi ñiooquidl dai vllsi llgidiña istumaasi mamaatarl Diuusi ñiooquidlarl dai lgai ismaacald ariavaoitudai dai mamaatatluldi aa lgai ismaacald vatlml mamaatarl lgai lgai daidl lriibiadl glanducami.

¹⁶ Tomali amo oodami maicucuudagl amo cuudacarui dai gooquarl iñapai tomali maivoicarui uta dadasai, baiyoma tlcavi dadasai vai cuudagidaca lgai vllscatai sioora varacaldagi. ¹⁷ Poducal istumaasi aanl gamamaatatluldi vllsi glmaasiuldi, sivi maiquiaa clalga maatl cal loodami gooquarloma gia vllsi maatl calcamu lgai.

¹⁸ Poducal tudu clalgal calca. Sioora blaljli giññiooqui dai giñllgidi lgai vaamioma maatludamu aanl, dai sioora maiblaljli giññiooqui dai maitiñllgidi poopoidamu aanl istumaasi maatl glalidi lgai —astaldai lSuusi.

¹⁹ Amaasi lSuusi dlldl lmadu susuuculidl ami dada siaaco daacata dai lgai dlmos maitistutuiditadai lgai ismiadarl ajiagi alil muiducatai oodami. ²⁰ Tai lmaadutal aagidl lSuusi daidl italdai:

—Gladaada lmadu glsusuuculi quiidigaiñdlarl guuca dai glnlida lliidi —astaldai.

²¹ Dlmos lSuusi potaldai:

—Sioora calcagi Diuusi ñiooquidl dai llgidital calcagi lgiava lgai daidl lrgiñdaada ducami lmadu giñsusuuculi ducami —astaldai.

²² Amo imidagai tlasal lSuusi amo vaarcuarl lmadu glmamaatardamiga daidl italdai lgai:

—Tiimada vaasadara gogaa suudagi —astatadai ASuusi.

Tai bodara iji. ²³ Dai aidasi gaa suudagi araana iimaitadai agai taidla ASuusi coi. Tai todian duucal cavami avva vai tai taasadi suudagi daida avvarcu casuudaimi suudagi dai asta cayoga duupi. ²⁴ Tai agai iji dai nanaitu ASuusi daida itatadai:

—Mamaatatuldiadami, Mamaataldiadami, casiatl yooga duudupi —astatadai.

Taidla ASuusi vaani dai arpitu avvalli ammadu asuudagi tai vvasi gaaarpitu dai vvasi dodoli vii. ²⁵ Amaasi ASuusi potatadai gamamaatardamiga:

—¿Tadui ganvaavoidaraga? —astatadai.

Vai agai duduaadimucata dai maitla istumaasi gantatagituagi dai airpaco gantlacacai daida icaiti:

—¿Sioora idi avvalli dai tlaanai avvalli ammadu gosuudagi vai agidi? —ascaiti.

²⁶ Daida aayi ali quiyara. Gadarara tagidu ali quii. Vaasadara gaa suudagi arGadara ajaadara arGalilea. ²⁷ Mostuvanacai ASuusi dnavarapi tai miaadara clquiva amo avvalli Gadarana oidaacami dai catavari arduitadai isavvalli viaacata dai Diaavora tatlaañicarudla dai maitlaadaiña yuucusi tomali maioidacata dai quiyara mosacaasi siaaco gyaasapai coidala. ²⁸ Dai mostlagacai agai ASuusi vuidara gtootonacada clquiva dai iñaquimi dai potatadai:

—¿Tuirasida giñammadu varaacai aapi Suusi gaa baitlacacami marada? Gdavanai aanai pai maitiñoiñiada —astatadai.

²⁹ Pocaiti agai tlaanaitai ASuusi adiaavora tatlaañicarudla sai vuvacana agaiñdara. Muiyoco imidagai bavvajiña adiaavora tatlaañicarudla vaidla loodami vupuuraiña noonovidla dai avcasoda cadeenacada sai maiuuranana vai agai avquitudaiña acadeena. Daida adiaavora tatlaañicarudla mosmamlitudaiña agai oidigamu. ³⁰ Taidla ASuusi tlcacai daida itatadai:

—¿Tlagidu aapi? —astatadai.

Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Legión antlagidu aanai —ascaiti.

Poduucal aagai agai alia muiducatai adiaavora tatlaañicarudla ismaacada agilara vaara cascada. ³¹ Daida adiaavora tatlaañicarudla potatadai ASuusi sai maiootosana siaaco tuucavaga ami siaaco oidaga vvasi adiaavora tatlaañicarudla. ³² Dai muiducata dai tataisoli ami giidilara daida cueeyitadai. Daida adiaavora tatlaañicarudla potatadai ASuusi sai dagitona isvaapaquiagi atataisolar. Taidla ASuusi maa oigaragai. ³³ Taidla adiaavora tatlaañicarudla vuvaja avvalliñdara dai tataisolar vaara. Tai vvasi agai gaa vaaravvana avvalli suuli gaamu taana dai gaa suudara suuli dai baicoi.

³⁴ Tai agai ismaacada nuucadacata dai atataisoli alia duduaadimu aidasi tla imaasi dai voopoi dai mavva gaaagidi quiquiana dai dvjiana. ³⁵ Taidla loodami vvascatai iji dai naida agai astumaasi ardui dai aidasi aayi agai siaaco daacata dai ASuusi tla agai avvalli ismaacadañdara vuvaja adiaavora tatlaañicarudla vai avcasoda abaana daacata dai agai ASuusi avvaga yuucusu dai cavvaga dodoli daja tai agai alia duduaadimu. ³⁶ Daida atataisoli nuucadacami ismaacada naiditadai agidi vvasi isducatai dueeyi avvalli ismaacada viaacata dai adiaavora tatlaañicarudla. ³⁷ Imaacada vvasi loodami ami Gadarara oidacami gnaaga daañimi ASuusi sai imvana abiaadara alia duduaadicuitadai agai cascada. Taidla ASuusi tasai vaaravvara dai ii abiaadara. ³⁸ Daida avvalli ismaacadañdara vuvaja adiaavora tatlaañicarudla goguaama oi sai dagitona isoidagi avmos ASuusi potatadai sai vavvana dai potatadai:

³⁹ —Noragiña gquiyamu dai mavva gaaagida vvasi istumaasi idui Diuusi aapicada —astatadai.

Taidla avvalli nora dai mavva gaaagidi vvasi ami dnavarilara sia avvaga idui ASuusi agai vavvara.

⁴⁰ Aidasi ðSuusi vaasadara divia apamu agra suudagi tai vascatai baiganliaracada miaadagi cananracatadai agra cascada. ⁴¹ Tai ami divia amo calli Jairo tagiducami agra artlaanadamicatadai quiupaigadara judidu dai gatoonacada calquiva ðSuusi vuidara dai daaniimi sai imana quiidamu. ⁴² Ali amaaducata dai agra marada daida rooqui para baivustaama dan gooca uumigi viaacata dai cayoga muutadai. Dai imaca ðSuusi oi mui oodami dai asta gaisatudaimi.

⁴³ Dai agra saagida imitadai amo ooqui ismaacada cabaivustaama dan gooca uumigi coocata dai galaracada dai casiaa doodai vasi istumaasi viaacata dai duduaadigamiara vai tomali amaadutai maitistutuiditadai isduaaidagi. ⁴⁴ Tai agra miaadara calquiva ðSuusi dai gooquiamadara mostaata yucucida taida arada galapitu.

⁴⁵ Vaida ðSuusi gatacacaimi daida icaitimi:

—¿Toora gintaata? —ascaiti ðSuusi.

Vai vascatai pocaiti sai tomali amaadutai vaida Piiduru amadu laaduna potladai:
—Mamaatuldiamai, mosalquidu oodami dai gaggaisatudai dai apaco ganuituscái paida gatacacai soora gataata —astladai.

⁴⁶ Damos ðSuusi potlai:

—Amaadutai atgintaata, maiyanta ana insiduaadi amaadutai ginguvcadacada —ascaiti ðSuusi.

⁴⁷ Dai mostagacai rooqui iscamaasico vuaa ðSuusi divia dai givuvuquimi dai gatoonacada calquiva vuidara ðSuusi dai vasi oodami vuitapi aagidi istuisi taata dai isducatai caduaadicami vii mostatacái. ⁴⁸ Amaasi ðSuusi potladai:

—Ginaduni vaavoitu aapi cascada cadueeyi. Imadani dai maivuaa liatugada —astladai.

⁴⁹ Dai quiaa niocaitadai ðSuusi tai divia amaadutai Jairo quidiaindara dai potladai agra AJairo:

—Casiatmuu amara casi maisoi vuaada gomamaatuldiamai —astladai.

⁵⁰ Damos aidasi cal ðSuusi potladai:

—Maitiduaadicuda mosai ginvavoituda sigamara duaadimu —astladai.

⁵¹ Dai aidasi aayi ðSuusi quiyara maidagito agra loodami isvaapaquiagi amadu tuucavi mosaca Piiduru dai Jacovo dai Vuana amadu lali ooqui daldada. ⁵² Vascatai suaanitadai dai alia soiganliditadai lali ooquicada damos ðSuusi potladai:

—Maitavar suanada goali ooqui maitarmuquiadara mosacooso —astladai.

⁵³ Damos loodami mosparunai pocaititai ðSuusi. loodami maatcatadai isiar-muquiadara agra cascada parunai. ⁵⁴ Taida ðSuusi bai novida dai gagara nioo dai potladai:

—Ali ooqui vanigini —astladai.

⁵⁵ Tai agra apamu duaaca dai otoma vani taida ðSuusi gatljai masai biidana. ⁵⁶ Daida daldada maitatagaitadai istumaasi gantatagituagi. Damos ðSuusi potladai sai maiaagidina tomali amaadutai istumaasi aradi.

9

¹ ðSuusi amapagi abaiivustaama dan gooca amamaatardamiga dai maa guvcadagai dai sallicami sai vuvaidina vasi Diaavora talaanicaruda oodamaindara dai sai duduaaididana gacocodaga. ² Dai Suusi ootoi agra sai gaaagidana sai Diusi soicai oodami sai calgacara oidacana dai duduaaididana cococoidada. ³ Dai potladai:

—Maitavar vuucái tomali amo istumaasi voyara vatará tomali gangiica tomali ganmoraaliga tomali biitugai tomali tuminsi dai mosaliamoco vaapasaragai avar ganaadatica maisu googoca. ⁴ Tomastuma quiyara masiaaco ganuulinagi anaasiavar ganuulinaca asta masiascada iji agra davalraindara. ⁵ Dai masiaaco maitanmi-aadgidagi vlarí vuvaaqui abiaadara dai gigigida davalrai ganlacasoindara vai poducái maana agra ismailaga idui —astladai ðSuusi.

⁶ Tai iji ḷgai dai mosḷḷmarḷcḷrḷ iimḷi dai gaaagidimi Diuusi ḷiooquidḷ dai dudu-aaidimi coococoidadḷ vḷḷsi aipacoga.

⁷ Taidḷ ḷḷaanḷdami Eroodḷsi maí vḷḷsi istumaasi ivuaadatadai ḷSuusi dai maitḷḷ-gaitadai istumaasi gḷḷgituagi. Dai ḷḷmoco pocaititadai saidḷ ḷVuaana duaaca coidadḷ saagidaiḷḷrḷ. ⁸ Dai aa pocaititadai saidḷ ḷrḷEliiasicarḷ Diuusi ḷiooquituldiadamigadḷ daidḷ maasitu. Dai aa pocaititadai saidḷ ḷrḷmoco ḷḷquidḷ Diuusi ḷiooquituldiadamigadḷ dai duaaca. ⁹ Dḷmos ḷEroodḷsi pocaiti:

—Aanḷ ḷḷgi antgatḷjai guicutaragai moodḷ ḷVuaana ḷdai idio sioorḷ ismaacḷdḷ mosḷḷ naana maasi caḷ aanḷ aatagi? —ascaiti ḷEroodḷsi.

Daidḷ ḷEroodḷsi gḷaaajagḷi isḷḷidagi.

¹⁰ Dai aidḷsi dada ḷSuusi ojootosadḷ aagidi ḷgai ḷSuusi vḷḷsi istumaasi idui. Taidḷ ḷSuusi vaidacai ḷmaarḷcḷrḷ siaaco baitoma maitiipu oidacami Betasaidamacoga. ¹¹ Dai aidḷsi maí ḷoodami isii ḷSuusi gooquiḷrḷ iji taidḷ ḷSuusi miaadḷgi dai aagidi sai Diuusi soicḷi oodami sai cḷḷgacḷrḷ oidacana daidḷ ḷSuusi duduaadi ḷcoococoidadḷ.

¹² Dai aidḷsi cauruḷiimi ḷbaivustaama dan gooca mamaatḷrdami miaadḷrḷ guuquiva dai potḷḷḷdai ḷgai ḷSuusi:

—Ootosaḷi gooodami vai gḷniibḷstana dai gaagana cuaadagai aali quiiquiana siaaco vaamioma miaagacagi. Tami siaaco daraaja aatḷmḷ maitiipu tomali istumaasi —astḷḷḷ-dai ḷmamaatḷrdami.

¹³ Taidḷ ḷSuusi potḷḷḷdai:

—Bibidavurai aapimḷ —astḷḷḷdai.

Taidḷ ḷmamaatḷrdamigadḷ aa noragi daidḷ itḷḷḷdai:

—Maitatḷviaa vaamioma mosaltaama paana dai gooca vatopa. Siḷgisgiaa mḷḷca savḷḷda aatḷmḷ cuaadagai vḷḷsi idi oodami vḷḷtarḷ —astḷḷḷdai ḷmamaatḷrdamigadḷ.

¹⁴ Daidḷ ḷoodami parḷ taama miil aḷcatadai. Dḷmos ḷSuusi potḷḷḷdai gḷmamaatḷrdamiga:

—Aagidavurai gooodami sai daraivana chiichiḷquiatai aipacoga parḷ taataucami sientḷ —astḷḷḷdai ḷSuusi.

¹⁵ Tai podui vḷḷscatai daraiva. ¹⁶ Taidḷ ḷSuusi vui ḷtaama paana daidḷ ḷgooca vatopa dai ḷvaagiamḷ ḷḷḷḷaava dai gamamagi dai gooquiḷrḷ saasarai ḷpaana dai ḷvatopa dai maa gḷmamaatḷrdamiga sai taacoidana ḷoodami. ¹⁷ Tai vḷḷscatai gauu dai tataascovai dai gooquiḷrḷ suusudagi baivustaama dan gooca aasarai saasaquigadḷ ismaacḷdḷ baivito.

¹⁸ ḷmo imidagai aidḷsi ḷcovai daanḷitadai Diuusi ḷSuusi vaidḷ ḷmamaatḷrdamigadḷ ḷḷmadu daraajatadai taidḷ ḷSuusi ḷcacai gḷmamaatḷrdamiga daidḷ itḷḷḷdai:

—ḷVoorḷ giḷḷaagai ḷoodami? —astḷḷḷdai.

¹⁹ Tai ḷgai itḷḷḷdai:

—ḷḷmoco pocaiti pḷsaidḷ ḷrḷVuaana ḷgai ismaacḷdḷ vrapaconaiḷḷa ḷoodami, dai aa pocaiti pḷsaidḷ ḷrḷEliiasi, dai aa pocaiti pḷsaidḷ ḷrḷḷquidḷ Diuusi ḷiooquituldiadamigadḷ dai duaaca —astḷḷḷdai.

²⁰ Taidḷ ḷSuusi potḷḷḷdai:

—ḷDai aapimḷḷo mḷcaiti ansoorḷ aanḷ? —astḷḷḷdai.

Taidḷ ḷPiiduru aa noragi daidḷ itḷḷḷdai:

—Aariarḷ ḷrḷDiuusi Cristogadḷ ismaacḷdḷ ḷgai ḷcovai vuusaitu —astḷḷḷdai.

²¹ Dḷmos ḷSuusi sḷḷlicḷdḷ daí sai maiaagidiḷḷa imaasi tomali ḷmaadutai. ²² Dai potḷḷḷdai:

—Aanḷ ismaacḷdḷ viaa ḷmo sḷḷlicami viaacamu issḷḷlicḷdḷ soimaa taatagi dai mosḷḷmariadḷrḷ giḷḷviaamu ḷḷḷḷaanḷdamigadḷ judidíu ḷḷmadu baitḷguucacamigadḷ

papaali amadu amamaatatluldiadami Diuusi sallycamigada. Dai giñmuaaa magai vllasi dai vllsacarla bo vaica tasaicada apamu duaacamu aan —astatadai.

²³ Dai gooquilara potatadai vllscatai:

—Sioora giñllagiada aliada maitlaagai isllagi gatagitocagi dai vlls tasai glaagai isbai gaducagi siaduniada gamuaatuda giñvaavoitudaitai daida giñllagiadagi. ²⁴ Sioora ivuaadagi lllagi istumaasi ipalidi, lllagi gia imimu Diaavora amadu, dmos lllagi ismaacada bai glduu dai muquiagi giñvaavoitudaitai lllagi gia cllgacarla vuusaimu. ²⁵ Tumaasi arclllagi amo oodami vlllara isgamaitllagi vllsi istumaasi oidaga oidigi daama vai iblada imiagi Diaavora amadu. ²⁶ Aan ismaacada viaa amo sallycami tllvaagiiñdara divia dai apamu noragia iñagai dai gooquilara apamu divimu aan amadu mui Diuusi tlllaañicaruda. Dai giñooga dadadaquigada garsicoli dadadaquida agai. Ismaadutai siaa llladagi giñvaavoitudaitai aan lllara siaa lllrogidamu amaasi iñsillscada diviagi. ²⁷ Ismaacada gllnaagidi aan lllvaavoivoi sai oidaga amaadutai ismaacada tami guuca sai maicoiya agai asta tlllgacai ismaasi siaaco tllaanli Diuusi —astatadai lllSuusi.

²⁸ Dai aidasi potai lllSuusi bo mamacova tasaicada tllsai amo giidiara dai gamamada agai dai amadu iimlittadai Piiduru dai Jacovo dai Vuaana. ²⁹ Dai aidasi daanlittadai Diuusi lllSuusi vuivasada amarlldui dai yuucuseda cllga tootatu dai dadadacdamii gllnaato. ³⁰ Tai gllmaasitu gooca cllcally abaana lllSuusi dai amadu gaaatagitadai llllgi arMosesacaru amadu Eliiasi. ³¹ Dai sicolimadi amo cuudagi dadadacdamii dai aagaitadai issoimaa taata agai lllSuusi dai isducatai muquia agai Jerusaleenlra. ³² Tomasi lllPiiduru amadu laaduñda alia coocosimucataidai vllsacarla maicoocoi dai tll isducatai dadadacai lllSuusi sicoli dai vllgoocai cllcally ismaacada amadu guucacataidai. ³³ Dai aidasida lllcally mlllcasioma iimimitadai lllSuusi sonuaiñdara taidai lllPiiduru potatadai lllSuusi:

—Mamaatatluldiadami, vllsi arclllagi istami daraaja aatllm tlltai duuñi vaica uucusai amoco aapi gllvlllara dai lllmai Moseesa vlllara dai lllmai Eliiasi vlllara —astatadai.

Dmos lllPiiduru maimaatlcatadai iscaittadai. ³⁴ Dai quiaa ñioocaitadai llllgi tai divia amo icomai dai iñna vllscatai tai llllgi alia duduaadimu tlllgacai isicomai saagida iji lllcally. ³⁵ Tai icomiañdara caidatu amo ñiooqui ismaacada icaiti:

—Idiavlar giñmara dai aan alia oigldai. Lllgiadavurai aapim —ascaiti lllñooqui.

³⁶ Dai aidasi capotai lllñooqui llllgi gllntllgito tll sida lllSuusi cally cllcatadai. Dai vllvaicai mamaatardamigada maiaagidi tomali amaadutai tomali amo ñiooqui istumaasi tll llllgi.

³⁷ Dai siaadiqui aidasi tllaapai llllgi giidiiñdara tai mui oodami vuvaaja dai vuidlra aayi lllSuusi. ³⁸ Tai amo cally loodami saagida gllgara ñiooqui daida itatadai:

—Mamaatatluldiadami, giñoigldañi dai nllida giñmara, idi callymaduga giñmara cally. ³⁹ Vai amo Diaavora tlllaañicaruda bllblai dai iñnaquitudai dai susuiquituldi dai totosacatudai tllñida dai soi vueeyi dai maidagitua alidi. ⁴⁰ Casiant goguama oí gllmamaatardamiga sai vuusaidana llllgi goDiaavora tlllaañicaruda dmos llllgi maitistui —astatadai.

⁴¹ Tai aa noragi lllSuusi dai potatadai:

—Dañi aapim sivi oidacami maivaavoidaracami dai mailllgidaracami sil tllvllri vaamioma viaacamu aan isglllllamadu daacagi dai gllnllljjadagi —astatadai lllSuusi.

Dai potatadai llllgi loogada:

—Baigovai vuapara gllmara —astatadai.

⁴² Dmos aidasi lllli gllli miaadara cllquiva taidai lllDiaavora tlllaañicaruda dllvlllrapii daitu dai suiquituli. Dmos lllSuusi dodoligitu lllDiaavora tlllaañicaruda dai duaadi lllli gllli dai tlllgi oogada. ⁴³ Tai vllscatai maitll istumaasi gllntlllgituagi tlllgacai istumaasi mosll gaducami ismaacada idui Diuusi.

Dai maiquiaa tatl̄gaitadai l̄gai istumaasi gantlatl̄l̄gituagi gomaasicl̄d̄l̄ ismaac̄l̄d̄l̄ idui l̄Suusi tai l̄gai potatl̄d̄l̄d̄i gamamaat̄l̄rdamiga:

⁴⁴ —C̄l̄l̄gavar̄ cal̄ca idi dai mostl̄gitoca. Aan̄l̄ ismaac̄l̄d̄l̄ viaa l̄mo s̄l̄licami m̄l̄giñt̄l̄l̄gida agai aa oodami —asc̄aiti l̄Suusi.

⁴⁵ D̄l̄mos l̄mamaat̄l̄rdamigad̄l̄ maimaat̄l̄ cal̄catadai istumaasi aagidi l̄gai, maimaaquiarsicatadai l̄gai oigaragai ismaat̄l̄ cajiagi casc̄l̄d̄l̄, dai l̄gai duduaadicuitadai isaagidagi sai c̄l̄l̄ga aagidana isducatai maat̄l̄ cajiagi l̄gai istumaasi aagaitadai l̄gai.

⁴⁶ Vaid̄l̄ l̄Suusi mamaat̄l̄rdamigad̄l̄ l̄l̄gi gl̄naatagidi dai pocaiti sai s̄ioor̄l̄ l̄giaiñd̄l̄r̄l̄ c̄l̄l̄gad̄l̄ isvaamioma gatlaan̄l̄d̄l̄d̄i. ⁴⁷ D̄l̄mos l̄Suusi maí istumaasi gantlatl̄l̄gitoitadai l̄gai dai bli l̄mo ali oodami dai gl̄abaana cli ⁴⁸ dai potatl̄d̄l̄d̄i:

—Tomasioor̄l̄ ismaac̄l̄d̄l̄ vaavoitudai giñmamaat̄l̄tuldiaraga dai casc̄l̄d̄l̄ oiḡl̄d̄l̄ idi ali oodami l̄gai giñoiḡl̄d̄l̄d̄i aan̄l̄ l̄r̄r̄l̄ dai l̄gai ismaac̄l̄d̄l̄ giñoiḡl̄d̄l̄d̄i aan̄l̄ l̄gai oiḡl̄d̄l̄d̄i l̄gai ismaac̄l̄d̄l̄ giñootoi. Ismaac̄l̄d̄l̄ pol̄l̄l̄idi ismaisi gatlaan̄l̄i l̄gai vaa l̄gai dai vaamioma gatlaan̄l̄i —astatl̄d̄l̄d̄i l̄Suusi.

⁴⁹ Taid̄l̄ l̄Vuaana potatl̄d̄l̄d̄i:

—Mamaat̄l̄tuldiadami, t̄l̄l̄ aat̄l̄m̄l̄ l̄moco ismaac̄l̄d̄l̄ pot̄l̄i sai gl̄guvucadac̄l̄d̄l̄ vuvaiditadai Diaavora t̄l̄l̄aañicarud̄l̄ t̄l̄tai daí sai camaiuvuidiña mait̄l̄r̄l̄l̄madu aim̄l̄raitai l̄gai —astatl̄d̄l̄d̄i l̄Vuaana.

⁵⁰ D̄l̄mos l̄Suusi potatl̄d̄l̄d̄i:

—Maitavar̄ daidiada. Ismaac̄l̄d̄l̄ mait̄l̄rvui caat̄l̄ l̄gai gl̄r̄l̄pa maasi t̄l̄l̄gitoi —astatl̄d̄l̄d̄i l̄Suusi.

⁵¹ Aid̄l̄si camiaadimi istuigaco t̄l̄sadia agaitadai l̄Suusi t̄l̄vaagiamu l̄gai pocaiti:

—Aan̄l̄ angia imia iñagai Jerusaleenamu —asc̄aiti l̄Suusi.

⁵² Dai bait̄l̄qui ootoi ojootosicami tai l̄gai iji l̄mo l̄mar̄l̄c̄l̄r̄l̄ Samaalia dai gaagida agai siaaco gl̄uul̄iñagi l̄Suusi. ⁵³ D̄l̄mos l̄Samaalīr̄l̄ oidac̄l̄d̄l̄ mait̄l̄r̄l̄i ismiaanai daasagi maat̄l̄cai isJerusaleenamaco im̄l̄itadai l̄gai. ⁵⁴ Aid̄l̄sid̄l̄ l̄mamaat̄l̄rdamigad̄l̄ l̄Suusi Jacovo l̄l̄madu Vuaana t̄l̄l̄ imaasi potatl̄d̄l̄d̄i l̄gai l̄Suusi:

—Mamaat̄l̄tuldiadami, ĵ̄īr̄l̄l̄id̄īr̄l̄si t̄l̄sgatañiagi taí t̄l̄vaagiaiñd̄l̄r̄l̄ dai v̄l̄l̄si uḡi-titudagi gooodami poduuc̄l̄ isduuc̄l̄ idui Eliiasicaru Diuusi ñiooquituldiadamigad̄l̄? —astatl̄d̄l̄d̄i.

⁵⁵ Taid̄l̄ l̄Suusi vui n̄l̄n̄laava dai bagaimi dai potatl̄d̄l̄d̄i:

—Aapim̄l̄ maimaat̄l̄ ismaasi gl̄niib̄d̄l̄d̄l̄. ⁵⁶ Aan̄l̄ ismaac̄l̄d̄l̄ viaa l̄mo s̄l̄licami maid̄iviac̄l̄i cooda iñagai oodami baiyoma mosc̄l̄l̄gac̄l̄r̄l̄ vuvaida iñagai aan̄l̄ —astatl̄d̄l̄d̄i l̄Suusi.

Dai amaasi iji sib̄laacoga.

⁵⁷ Dai aid̄l̄si voiȳr̄l̄l̄ iim̄l̄itadai l̄gai tai l̄mo c̄l̄l̄li potatl̄d̄l̄d̄i l̄Suusi:

—Mamaat̄l̄tuldiadami, gl̄oidatucuda iñl̄l̄idi aan̄l̄ v̄l̄l̄si r̄s̄iaaco aim̄l̄rd̄l̄d̄i —astatl̄d̄l̄d̄i.

⁵⁸ Taid̄l̄ l̄Suusi aa noragi daid̄l̄ it̄l̄t̄l̄d̄l̄d̄i:

—Cacaasioc̄l̄i viaa gl̄nt̄l̄l̄t̄l̄joga vaid̄l̄ lujuurugi gl̄nc̄oocosa, d̄l̄mos aan̄l̄ ismaac̄l̄d̄l̄ viaa l̄mo s̄l̄licami maiviaa tomali siaaco mootagi —astatl̄d̄l̄d̄i l̄Suusi.

⁵⁹ Daid̄l̄ l̄Suusi potatl̄d̄l̄d̄i l̄mai c̄l̄l̄li:

—Giñoidañi —astatl̄d̄l̄d̄i.

D̄l̄mos l̄c̄l̄l̄li potatl̄d̄l̄d̄i:

—Mamaat̄l̄tuldiadami, giñdagitoñi quiaa l̄r̄l̄l̄ga an̄m̄l̄l̄ yaasagi giñoooca —astatl̄d̄l̄d̄i.

⁶⁰ D̄l̄mos l̄Suusi aa noragi daid̄l̄ it̄l̄t̄l̄d̄l̄d̄i:

—Dagitoñi vai λgai ismaacλdλ λpan ducami coidadλ maiλλgidityai Diuusi yaasana gλncoidadλga, dai aapi imi dai gaaagida sai Diuusi soicλi oodami sai cλλgacλrλ oidacana —astλtλdai λSuusi.

⁶¹ Tai λmai cλλi potλtλdai:

—Mamaatλtuldiadami, gλoida iñλlidi aanλ dλmos giñdagitoñi quiaa nai mλλ diosagidagi giñaaduñi —astλtλdai.

⁶² Dλmos λSuusi itλtλdai:

—Sioora gasicuandagi dai aa nλλjidagi maisλλli sicuanai, poduucai λpλ λgai ismaacλdλ giñoidatucuda λliada dai otoma imia λlidi gλquiiyamu λgai maitλrcλλga aata vuaadami Diuusi aa duiñdadλrλ —astλtλdai λSuusi.

10

¹ Dai cadaivunucai imaasi taidλ λSuusi λcovai vuvaitu λpλ vaic coobai dan baivus-taama oodami dai mosgoogocatai baitλqui ootoi vλλsi λmapλcλrλ siaaco viaacatadai λgai isimiagi. ² Dai potλtλdai:

—Mλsiaaco iimia agai aapimλ mui oodami cabaigλnduuduna iibλadλ dai cλlca agai Diuusi ñiooquidλ λpan duucai gλpi λsicami ismaacλdλ casi glaagai yooaragai. Dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ chiλλquidu cascλdλ daanλdavurai aapimλ Diuusi ismaacλdλ λrλpan ducami λsλcami vai ootosana aa gλñiñiooquituldiadamiga ismaacλdλ λrλpan ducami pipiooñi vai aagida λgai ñiooquidλ loodami ismaacλdλ baigλnduuduna iibλadλ λgai λpan ducami λsicami. ³ Iimivurai aapimλ. Dañi aanλ λpan duucai gλnooto-sai cañiiru sλλsλyi saagida. ⁴ Maitavλr vuucai gλnmoraraaliga tomali gλntumiñsi daraasacaru tomali aa susuusacai, dai maitavλr guguquida voiyλrλ mλsiaaco ajiagi oodami. ⁵ Mλsillscadλ ajiagi λmo quiiyλrλ vλrai aagida loidacami sai Diuusi ipλlidi isiibλstudacan tadacagi λgai iibλadλ. ⁶ Dai isami daacagi λmaadutai dai nλnλracagi isDiuusi soiñagi vai gliibλstacan tadaca λgai iibλadλ aidλ gia gliibλstacan tadacamu λgai. Dai ismaitiipucagi tomali λmaadutai ami isnλnλracagi isDiuusi soiñagi vai gliibλstacan tadacagi λgai vλλscλrλ aapimλ glaagai isaagididagi gomaasi aa oodami. ⁷ Dai anaasi mλsiaaco cλλga gλnmiaadλgidagi λgai vaa quiiyλrλ avλr gλnuuliña dai ugaavurai dai ii istumaasi viaacagi λgai, λmo piooñi viaa sλλlicami mλsaa namλquidagi. Dai maitavλr mosquiiquiλrλ ajioopada. ⁸ Dai mλsillscadλ ajiagi λmapλcλrλ mλsicλλga gλnmiaadλgidagi ugaavurai mλstumaasi gλnbiidagi. ⁹ Dai duduaaidavurai λcoococoidadλ ismaacλdλ ami oidacagi dai poviaavλr tλlda loidacami: “Cactivia Diuusi dai gλnλλmadu daaca agai daidλ ipλlidi isgλnsoiñagi mai cλλgacλrλ oidaca aapimλ”. ¹⁰ Dai mλsajiagi λmapλcλrλ mλsiaaco maitλnmiaadλgidagi vλrai vuvaqui caayλrλ dai potλλda: ¹¹ “Asta dλvλλragadλ gλnoidaga ismaacλdλ gλrλlcasuana saí gigigidamu aatλmλ vλrai poduucai maatlca aapimλ mλsmaicλλga idui. Dλmos maatlcvurai sicayooga aayi sillscadλ gatlaanλda agai Diuusi”.

¹² Dai quiaa ñioocai λSuusi dai potλtλdai:

—Aanλ angλnaagidi sai sillscadλ Diuusi nλidagi ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami λgai soimaasi taatatulda agai loodami ismaacλdλ maitλnmiaadλgidagi vaamioma soimaasi taatatuldamu λgai siλ Sodoomλrλ oidacami.

¹³ Aapimλ Corasiñiλrλ oidacami dai Betasaidλrλ oidacami siλ soimaa taatamu aapimλ. Istiiooλrλ dai Sidooniλrλ oidacami tλlgimudai istumaasi gλgλrducami mλsmaasi tλλ aapimλ λgai gia cλλlqui abiaadλrλ gλnaadadamudai yuucusi tutucucami dai gλncocoomaivadadamudai mataicλdλ dai poduucai maasiuldamudai iscaλma duucai gλntλtλgito dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁴ Dλmos sillscadλ Diuusi nλidagi ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami gλngλλgλvituldaraga vaamioma

soimaascamu islatiirorala dai Sidoonilala oidacami valtarala. ¹⁵ Dai aapimla Capernaumalala oidacami. ¿Povai masianlidi mastlavaagilala ucami tlatlaidia agai? Baiyoma matlapañia agai dlvallrai utamacoga —astatldai lSuusi.

¹⁶ Dai potatldai lagai gamamaatardamiga:

—Ismaacldla lligiditai galncal aapimla lagai giñllagiditai cal aanla lalra dai ismaacldla gajjaadlral galnvipieeyi aapimla lagai gajjaadlral giñnvipieeyi aanla lalra dai ismaacldla gajjaadlral giñnvipieeyi aanla lagai gajjaadlral vipieeyi lalra lagai ismaacldla giñootoi —astatldai lSuusi.

¹⁷ Taidla lvaic coobai dan baivustaama lramu dadacai baiglanliatugai dai potatldai lagai lSuusi:

—Mamaatatluldiadami, asta Diaavora tatlapanicarudla vllsi galralagi aagaitai aatmla galatlatlralaga —astatldai lojootosicami lSuusi.

¹⁸ Taidla lSuusi potatldai:

—Aanla annlidi isducatai gai lDiaavora tlvaaigaiñdlral lran duucal lmo sitañi. ¹⁹ Aanla anganmaa guvucadagai aapimla masai cclisapaiña galgal coocoyi dai nanacaslral dai poduucal vaamioma viaa aapimla guvucadagai isgalrsaayu Diaavora. Dai aapimla maisoimaa taatamai tomali lmo istumaasicldla. ²⁰ Maitavul baiglanliada cascldla galllagiditai Diaavora tatlapanicarudla. Baiyoma mosglaagai masbaiglanliadagi oojisicatai galatlatlralaga mll tlvaaigilala —astatldai lSuusi.

²¹ Aidla otoma bai-liatu Diuusi lbaladla lSuusi tai lagai potatldai:

—Giñooa aanla gia slllicldla siaa galduutudai, aapiarl lrbaitlclaacami tlvaaigilala dai oidigi daama. Aapi arlatmaimaaatluli idi maasi l'astudugami tomali lagai ismaacldla naana maasi mamaatarlai mosaca lagai ismaacldla maisi sastuduga dai ismaacldla mainaana maasi mamaatarlai. Clagaduava giñooa poduucal ipali aapi dai poduucal idui —astatldai lSuusi glooga.

²² Dai apiamamaatatluldi lSuusi loodami dai potatldai:

—Giñooa giñmaa vllsialcatai. Aanla l'Diuusi maradla ismaacldla tlvai tlvaaigaiñdlral dai tomali lmaadutai maicllaga giñmaata mosaca giñooa dai tomali lmaadutai maicllaga maata giñooa mosaca aanla ismaacldla l'maradla l'gai. Dai vllsclalala oidaga aa ismaacldla maata giñooa mosaca ismaacldla aanla ipalidi sai maatana.

²³ Amaasi l'gai vui nlanlava gamamaatardamiga dai l'agi l'gai potatldai:

—Baiglanlidi aapimla n'liditai mlstumaa n'idi. ²⁴ Aanla anganaagidi sai mui Diuusi ñiñiooquituldiadamigadla l'ladu mui r'aral n'ida l'liditadai mlstumaasi aapimla n'idi dai maitl, dai l'gai calca l'liditadai mlstumaasi aapimla cal dai maical —astatldai lSuusi.

²⁵ Amaasi l'mo mamaatatluldiadami Diuusi slllicamigadla clquiva dai ii dai mll aatagida agai lSuusi. Mosn'ida l'liditadai l'gai sabai aagana Suusi l'mo istumaasi istumaasi vui caatl'cagi l'vaavoidaragadla dai potatldai:

—Mamaatatluldiadami, ¿tumaasi istutuidi aanla isiduñiagi dai vllsclalala l'ladu daacagi Diuusi? —astatldai.

²⁶ Taidla lSuusi aa noragi daidla itatldai:

—¿Tumaasi l'gai dai oojisi slllicamiarl? Aapi nlanlidiña oojai vlls tasai giñaaagidañi iscaiti —astatldai lSuusi.

²⁷ Taidla l'mamaatatluldiadami Diuusi slllicamigadla aa noragi daidla itatldai:

—“Oigladañi galDiuusiga vllsi gliibdadldla, dai vllsi galguvucadldla dai vllsi galatgitoidadldla, dai oigladañi glaaduñi poduucal p'sduucal gloigldai aapi l'agi” —astatldai.

²⁸ Taidla lSuusi itatldai:

—Clla ga patgiña noragi isvllasi gomaasi iduñia aapi, aapi vllscara oidacamu Diuusi lllmadu —astatldai lSuusi.

²⁹ Vaidl amamaatatuldiadami Diuusi slllicamigadl lllgi gllsoiña llditadai dai potatldai lllgai lSuusi:

—¿Voorl lllrgiñaaduñi? —astatldai.

³⁰ Taidl lSuusi aa noragi daidl itatldai:

—Lmo imidagai lmo cllli tllvañimitadai lmo voi Jerusaleenaiñdlarl Jericooamu tai voyarl aayi lllsivogami dai baitoma gllviji dai lllsi istumaasi vuucaticatadai lllgai asta yuucusidl dai slllicadl soidoodai dai baitoma muuquiadl viaa dai iji. ³¹ Dai aidlrlcsl amui imlitadai lmo paaligadl judidú lllgai vaa voyarl dai tlllgacai mossllli daivusai. ³² Dai lmo leviita lllrl amui sllli daivusai dai aidlsl tlll lllgai mosdaivusai lllrl. ³³ Dai lllmai cllli Samaaliñdlarl lllgai vaa voyamu imlitadai dai tlllgacai soiglaldian taada. ³⁴ Dai miaadlrl clquiva siaaco caatlcadai lllcllli dai duaadi istuidana saasaquicatadai asaiticadl dai valieenticadl, dai vipiosolicadl vuupuli dai lllgi gllsoiga daama daí dai blllcail lmo quiiyamu dai ami gluuli lllmadu dai nuucagi. ³⁵ Dai siaadiqui aidlsl caimia agaitadai lSamaaliarl oidacami vuuvaitu goo piisu dai maa loidacami dai potatldai: “Nuucadacañi idi cllli dai rllsvaamioma siaa duadagi glaa namllquidamu aana iñsilascadl lllramu diviagi”, astatldai lSamaaliarl oidacadl loidacami. ³⁶ Dai sivi maacadl idi vllvaicai cllcllli lllraduñdl lllcllli ismaacadl baitoma gllviji lllsivogami —astatldai lSuusi.

³⁷ Taidl amamaatatuldiadami Diuusi slllicamigadl itli:

—Lllgai ismaacadl soiglalli tlllgacai —astatldai.

Taidl lSuusi potatldai:

—Imiñi aapi dai poduñi lllrl —astatldai.

³⁸ Dai apiaimai lSuusi dai aayi lllmaarlclarl. Vai ami oidacatadai lmo ooqui Maaruta tlllgiducami dai miaadlgi glquiiyarl. ³⁹ Daidl lllMaaruta silglcatadai lllmai ooqui María tlllgiducami. Tai lllgai vuidlarl daiva lSuusi dai calca agai istumaasi aagaitadai lllgai. ⁴⁰ Damos lllMaaruta aliisi istumaa vaaadatadai cusiiñlarl dai miaadlrl clquiva siaaco daacatadai lSuusi daidl itatldai:

—Mamaatatuldiadami, ¿maitarllsvuama llllidi tomalaachi isgiñsiisi lllgi giñvidagi mosllsi aa duiñdagai? Aagidañi tudu vaidl giñsoiñana —astatldai lllMaaruta.

⁴¹ Taidl lSuusi aa noragi daidl itatldai:

—Maaruta, Maaruta, maitivuama lllliada aapi mosll naana maasicadl. ⁴² Mosalilmo istumaasi oidaga ismaacadl vaamioma glaagai dai goMaría gia bli clllgaducadioma aa duiñdagai dai tomali lllmaadutai maivoopoidamu —astatldai lSuusi.

11

¹ Lmo imidagai lSuusi gamamadaitadai lmo lllmaarlclarl. Dai aidlsl canaato mamagi lllgai tai lllmaadutai lllmamaatlrdamigadl itatldai:

—Mamaatatuldiadami, glrmaatatluldañi mamadaragai poduucal isduucal lllVuaana maatluldi gamamaatlrdamiga —astatldai.

² Taidl lSuusi potatldai:

—Mllsilascadl gamamadadagi vllrai aduucal gamamadada:

Garrooga aapi rllsmaacadl tllvaagilarl daja, aatlml ipllidi islloodami glsiall duutuadagi, dai maatna isaapi maisoimaasi ivueeyi vai otoma allna istuigaco gatlaanlda agai aapi tami oidigi daama vaidl lllrlduuna rllstumaasi aapi ipllidi tanai oidigi daama lllran duucal tllvaagilarl.

³ Garsoiñañi tlltai viaaca aatlml cuaadagai silllsi tllgito sivi vllatarl.

⁴ Dai garoigaldañi vllsi garsoimaascamiga aatlml lllrl oigldi vllscatai ismaacadl soimaasi garvuiididi.

Maiti dagito isƿDiaavora gƿraagiadan tadacagi isiduñia aatƿƿ soimaasi poduucai vƿrgamamadada.

Astƿƿdai ƿSuusi.

⁵ Daidƿ ƿSuusi potƿƿdai ƿƿƿ:

—Ducami isƿmaadutai aapimƿ viaacagi ƿmoco gƿnaduñi pai aapi imiagi quiidiamu ƿrantucarƿ pai potƿƿdai aapi: “Giñaduñi giñtañiuvidañi vaica tascali,⁶ utudama giñdiviji ƿmoco giñaduñi mƿƿcasdarƿ imƿƿdami dai aanƿ maiviaa istumaasi biidagi”. ⁷ Dai ducami siƿgƿmai aa gƿnoragidagi tuucavidarƿ dai povƿƿdagi: “Maitigiññiooquiada casia cuupi quitaagiña dai giñmaamara giñƿƿmadu vƿƿƿ giñvaacosiarƿ nai cascƿƿdai maitistutuidi aanƿ isvañigƿcai gƿmaquiagi tomali ƿmo istumaasi”. ⁸ Aanƿ angƿnaagidi tomasi maivañigƿcai gƿmaa ƿgai istumaasi gƿaduñicatai baiyoma vañigian taada ƿgai dai gƿmaquiagi vƿƿƿ istumaasi tƿgitoca aapi maicalca ƿliditai ñioocadami. ⁹ Cascƿƿdai aanƿ angƿnaagidi mƿsai daanƿiña Diuusi sai gƿnsoicƿiña mai viaaca aapimƿ tƿgitocagi dai gƿaagai mƿscƿƿga vaavoitudadagi sai Diuusi gƿnsoicƿda ƿgai. ¹⁰ Sioorƿ daanƿdagi Diuusi sai soicƿiña gia soicƿiña.

¹¹ ƿmaadutai aapimƿ ismaacƿƿdai ƿrgaooa ¿mƿsbai oidana aapimƿ gƿnmara ƿmo odai isgƿntaanƿda ƿgai paana? ¿Siarƿ oidagi ƿmo cooyi isgƿntaanƿda ƿgai vatopa? ¹² ¿isgƿntaanƿda ƿgai ƿmo tacunono isbai oidana aapimƿ ƿmo nacasƿrai? ¹³ Mƿsaapimƿ ismaacƿƿdai maicƿƿ tuutuiga maatƿ oidi gƿnmaamara istumaasi cƿƿgaduacami siooma cƿƿga gƿnooga ismaacƿƿdai tƿvaagiarƿ dai gƿnootosdamu gƿƿƿdaga vai gƿnƿƿmadu daacana vƿƿscatai sioorƿ ipƿliadagi isƿƿmadu daaca ƿgai —astƿƿdai ƿSuusi.

¹⁴ ƿSuusi vusaasditadai ƿmo cƿƿƿƿiñdarƿ ƿmo Diaavora tƿaañicarudƿ. ƿDiaavora tƿaañicarudƿ muudutu ƿcƿƿli. Dai aidƿsi vuusai ƿDiaavora tƿaañicarudƿ taidƿ ismaacƿƿdai muudutu istui isñiooquiagi ƿpamu. Taidƿ loodami maitƿƿ isducatai gƿntƿtƿgituagi tƿlgacai imaasi. ¹⁵ Dƿmos ƿmoco pocaiti:

—Idi cƿƿli vuvaidi Diaavora tƿtƿaañicarudƿ Beelsevú guvucadadƿcƿƿdai —ascaiti loodami. Beelsevú ƿrDiaavora dai alia guvuca.

¹⁶ Dai aa mosnƿijada ƿlidi astumaa duuna ƿSuusi dai cascƿƿdai potƿƿdai sai tƿlgidana ƿmo istumaasi gƿducami tƿvaagiaiñdarƿ. ¹⁷ Dƿmos ƿSuusi maatƿcatadai istumaasi gƿntƿtƿgitoitadai ƿgai dai potƿƿdai:

—Isaipaco gƿncocodagi ƿmapƿcƿrƿ oidacami ugitimu loodami dai baabaquidƿ suuligimu. ¹⁸ Poduucai ƿƿƿ isƿDiaavora ƿƿgi gƿcocodagi otoma camaitatƿaanƿdan tada ƿgai cascƿƿdai poduucai gƿnaagidi aanƿ pocaititai aapimƿ ansai aanƿ vuvaidi Diaavora tƿtƿaañicarudƿ Beelsevú guvucadadƿcƿƿdai. ¹⁹ Siarvaavoicamudai isDiaavora guvucadadƿcƿƿdai vuvaidi aanƿ Diaavora tƿtƿaañicarudƿ aidƿ gia aapimƿ gƿnaaduñi vuvaidi Diaavora tƿtƿaañicarudƿ Diaavora guvucadadƿcƿƿdai ƿƿƿ. ƿƿgi ƿgai gƿnaagidamu ismaitarvaavoi isDiaavora guvucadadƿcƿƿdai vuvaidi aanƿ ƿƿmadu ƿgai. ²⁰ Baiyoma Diuusi guvucadadƿcƿƿdai vuvaidi aanƿ Diaavora tƿtƿaañicarudƿ dai poduucai cƿƿ maatƿ aapimƿ iscaayai istuigaco Diuusi soicƿda ƿgai oodami sai cƿƿgacƿrƿ oidacana.

²¹ Siƿscadƿ ƿmo oodami guvuacami dai cƿƿga gƿgatocami nuucadacagi gƿquii dai vƿƿsi istumaasi oidaga ami poduucai maitiipu sioorƿ gƿƿƿsidagi ami. ²² Dƿmos isdiviagi ƿmai vaamioma guvuacami dai vaamioma istuidiagi dai ƿƿsidagi vƿƿsi gƿgatodƿ istuucƿdai gƿtƿgitocatadai ƿgai isgƿsoiñagi dai gataacogida ƿgai vƿƿsi istumaasi gƿƿƿsidagi.

²³ Sioorƿ maitargiñƿmaducagi ƿgai giñvuidarƿ caatƿ sioorƿ maitiñsoiña aagiadagi loodami isducatai cƿƿgacƿrƿ vuvaiqui ƿgai sobicƿi sai maivaavoitudana dai maicƿƿgacƿrƿ vuvacana.

²⁴ Siƿscadƿ ƿmo Diaavora tƿaañicarudƿ vusiagi ƿmo cƿƿƿƿiñdarƿ oidigana aimƿraiña dai gaagaiña siaaco gƿƿƿƿstagi dai siƿscadƿ maitagia ƿgai siaacoga povƿ ƿƿliidiña: “ƿpamu animiagi giñquiyamu iñsiaadarƿ vuusai”, asƿƿliidiña. ²⁵ Dai siƿscadƿ ƿpamu ami diviagi ƿgai dai tƿtƿlgaiña ƿcƿƿli ƿƿan duucai ƿmo quii cƿƿga voisiquicami dai

calla bai duñisicami. ²⁶ Dai amaasi agai aimarai dai vuaapai lrra cuvaracami Diaavora tatlaañicaruda. Dai agai lmadu vlassi agaa vapacliña ami calliara dai ami oidacana dai poduucai lcalli vaamioma soi gvuuaadana isvaaslquioma —ascaiti lSuusi.

²⁷ Aidalsida lSuusi aagaitadai imaasi, tai lmo ooqui oodami saagida iña dai pocaiti:

—Si l callagacara nidi Diuusi agai ismaacada gmarai dai gsiitu —astatadai looqui lSuusi.

²⁸ Damos lSuusi potatadai:

—Acaasi callagacara nidi agai lrra vlassi oodami ismaacada cal Diuusi ñiooquida dai lagiditai cal —astatadai lSuusi.

²⁹ Daida loodami ariaganampaidimi ami lSuusi sicoli taida lSuusi glaagacai ma-maatatuldimi Diuusi ñiooquida dai potatadai:

—Oodami sivi oidacami alia maicalla tuutuiga dai giñaagidi ansaida iduuna lmo istumaasi gducami agai vuitari, damos maitalgimu agai lmai istumaasi gducami mosacaasi listumaasi gducada ismaacada idui Diuusi ootosacai Joonasi Niñiviamu vai agai aagidi loidacami sai ugitia agai agai ismailma duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³⁰ Poduucai lrra giñootoi Diuusi. Aan lragai ismaacada viaa lmo sallicami dai aagidamu aan sivi oidacami sai ugitia agai lrra ismailma duucai gantatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ³¹ Silascada caiyagi istuigaco Diuusi nidadagi oodami sividada ismaacada lrcalla ivuaadami dai ismaacada lmaicalla ivuaadami, daida looqui ismaacada lbaitacaaamicatadai Siipara divimu dai gpara suuligamu loodami sivi oidacami. Agai sallicada mallcasdara divia dai calca agai istumaasi aagai lSalomoni. Agai lramo llaanadami saitudugami dai tami daja aan sivi dai vaamioma lrtlaanadami aan siSalomoni mai aapim maitiñlagiditai cal. ³² Ismaacada Niñivilara oidacatadai dadimu silascada Diuusi nida agadagi sivi oidacami ismaacada lrcalla ivuaadami dai ismaacada lmaicalla ivuaadami, daida lNiñivilara oidacami gpara suuligamu loodami sivi oidacami lrra mai aapim maitiñlagiditai cal agai gia calma duucai gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai aidasi lJoonasicaru aagidi Diuusi ñiooquida, dai tami daja aan dai vaamioma lrtlaanadami aan siJoonasi.

³³ Tomali lmaadutai cucuudagali lmo cuudacarui dai gooquilara lstoquicara dada-sai tomali lmo cajooni uta baiyoma lcavacamilara gadadasai vai soora vapacdagai istutiadagi isnaadagi. ³⁴ Gavuuruji lrran ducami lmo cuudacarui gatuucuga vll-tara isgvuuruji calagaducagi vlassi gtuucuga lrra viaa cuudagi, dai isgvuuruji maicallagaducagi gtuucuga lrra ducami istucagamucagi. ³⁵ Goovai ismaacada maata aapim Diuusicada lrran ducami lmo cuudagi gantagitoidagara gannuucadacavurai aapim vai maituucuna dai poduucai tucapi viimu aapim. ³⁶ Iscalla cuudagacagi vlassi gantagitoidagara dai maitiipucagi tomalaachi tucapi dai poduucai calla maata calcamu aapim lrran duucai masduucai nidi lmo tuucavi siaaco calla cuudagacagi —astatadai lSuusi loodami.

³⁷ Dai aidasi cadagito ñioo lSuusi tai lmo fariseo vai sai quiidilara gaugana. Taida lSuusi ii dai meesa vuidara daiva. ³⁸ Taida lfariseo maita istumaasi gatagituagi tagacai silSuusi maivacoi ganoonovi isducatai viituli Moseesacaru ljudidfu. ³⁹ Tai amaasi lSuusi potatadai:

—Aapim fariseo vuanai ganajaasocoli llbladara damos aapim tuculimadai ganranaga muuquimudagaicada dai soimaascamicada. ⁴⁰ Vupuiiruga aapim, imaitamas maata tagitai maitamas maata sai soora idui llbladara idui lrra lrviadara? ⁴¹ Gaoidiadvurai oidicami baiganliaracada dai poduucai maitarsoimaasi iducamicamu aapim.

⁴² Siλ soimaa taatamu aapimλ fariseo vλssi istumaasi viaa aapimλ aa oidi oodami Diuusi aa duiñdadλ vλltarλ, asta ivaagi mλsmaacλdλ blλjλi. Cλlgadu isoidiada aapimλ oodami Diuusi aa duiñdadλ vλltarλ mλstumaasi viaacagi dλmos alia soi duuca i nλidi aapimλ gλnaaduñi dai maiogλdai Diuusi gomaasi gia maicλlgadu.

⁴³ Siλ soimaa taatamu aapimλ fariseo. Oojoidi aapimλ iscλcλlgaducλdioma daraicar-iarλ dadaarλdagi judidfu quiquiupaiagadλrλ dai oojoidi aapimλ isvλssi oodami siaa gλnduutuadagi.

⁴⁴ Siλ soimaa taatamu aapimλ fariseo dai aapimλ mamaatλtuldiadami Diuusi sλλi- camigadλ. Aagai aapimλ λmo istumaasi dai λma maasi ivueeyi. Aapimλ λrλpan ducami siaaco gλyaasapai coidadλ dai camaimaatλgia maasi daamadλrλ vaidλ loodami daama dλgavusclλiña maimaatλcatai siλ sigalnaasi uta, pomaasi aapimλ λraviadλrλ λrλ —astλtdai λSuusi.

⁴⁵ Tai λmoco λmamaatλtuldiadami Diuusi sλλicamigadλ aa noragi dai potλtdai: —Mamaatλtuldiadami, aagaitai aapi imaasi asta aatλmλ vλssi garñiooquidi —astλtdai λgai λSuusi.

⁴⁶ Dλmos λSuusi potλtdai:

—Siλ soimaa taatamu aapimλ mamaatλtuldiadami Diuusi sλλicamigadλ λrλ. Aapimλ pocaiti sai glaagai siduñiagi mui naana maasi istumaasi maiaagai Moseesacaru. Ducami isvaamioma cucuspiada aapimλ asta siλssi uucami maitistutuidi loodami dai aapimλ maicucusprλ tomalaachi.

⁴⁷ Siλ soimaa taatamu aapimλ. Aapimλ ivuiididi baabaquidλ Diuusi ñiñiooquitul- diadamigadλ ismaacλdλ coi gλnλλqui aaduñicaru. ⁴⁸ Cλlga maatλ aapimλ vλssi gomaasi dai soicλdλ mλnλlidi aapimλ gλnaaduñicaru. λgai coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ mai aapimλ ivuiididi baabaquidλ.

⁴⁹ Cascadλ Diuusi ismaacλdλ maatλ vλssiaacatai pocaiti: “Gλnootosdamu aana giñiñiooquituldiadamiga λm madu giñiojootosa mλsiaapimλ coodamu λmoco dai aa soimaa taatatuldamu”, ascaiti Diuusi. ⁵⁰ Diuusi soimaasi gantaatatulda agai aapimλ sivi oidacami vλssicλdλ λñiñiooquituldiadamigadλ ismaacλdλ gλncooditu aidλsi abiaadλrλ cλquiva gooidigi. ⁵¹ Aidλsi abiaadλrλ gλmuaatu Aveelicaru asta aidλsidλ gλmuaatu Zacariiasicaru λgai ismaacλdλ gλmuaatu λgλλ quiupai abaana vai ajadλrλ cλlca looroñi mλsiaaco mλmλidiña vustaaqui isducatai gatλjai Diuusi. Sλλicλdλ angλnaagidi sai Diuusi gλriarλ gλnsuuliga agai aapimλ sivi oidacami λrλ.

⁵² Siλ soimaa taatamu aapimλ mamaatλtuldiadami Diuusi sλλicamigadλ. Ducami iscuupaca aapimλ candaadocλdλ siaaco oidaga Diuusi mamaatλtuldaragadλ, dai aapimλ viaa yaavigadλ dai maivapacλ aapimλ dai tomali maidadagitoi aa isvaapaquiagi tomasi vaapaquia λlidi λgai —astλtdai λSuusi.

⁵³ Aidλsi aagidi λSuusi imaasi taidλ λmamaatλtuldiadami Diuusi sλλicamigadλ λm- madu λfariseo alia baacoi λgai vui dai gλnaagacai tλcacaimi mui naana maasi, ⁵⁴ sabai aagana λgai λmo istumaasi vaavoidaragadλ vui vai poduucai gλriarλ vuaaja λgai.

12

¹ Tai amaasi mui miil oodami gλnλmpagi sλλicλdλ muidu dai asta gλncλcλisapai aipacoga. Taidλ λSuusi glaagacai aagidi λrλga gλmamaatλrdamiga dai potλtdai:

—Cλlgavar gantλtagitoca aapimλ. Maitavar λpan duuca i vuaada gofariseo. Goovai aagai λmo istumaasi dai λma maasi ivueeyi vai aa nλidiña dai poduucai ivuaada λlidiña λrλ dλmos aapimλ maitlaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Maioidaga tomali λmo istumaasi λstoquicami tomasi duudusali glaagai vλsscλrλ vλssi gλmamaatλi, dai maioidaga tomali λmo istumaasi λstoquicami ismaitλmaasiuldagi. ³ Vλssi mλsmaacλdλ aagai aapimλ tucarλ vλssi gomaasi gλcλcλcamu tasλrλ, dai mλsmaacλdλ duudusali aagai aapimλ cuupacatai quitaagiña goovai vλssi iñacaitai glaagadamu baabaqui daamadλrλ.

⁴ Aapimla giñaaduñi anglaagidi sai maitlaagai mslalbiadagi lgaí ismaacldl muueeyi gatuucuga, dai gooquiara lgaí camaitistutuidi isiduñiagi vaamioma. ⁵ Damos gnaagidamu aanl sioora gia glaagai mslalbiadagi. Lbiadavurai lgaí ismaacldl viaa guvucadagai isblalquiagi muuquiadl ibladl Diaavor lmadu. Ljal, lgaí gia glaagai mslalbiadagi.

⁶⁻⁷ Diuusi vaamioma ganoigldai aapimla sil ujuurugi cascldl maitavar duduaadicuda clal maatl aapimla isgagaagarai taama ujuurugi gooca sintavucldl vai Diuusi vllscara nuucadacana. Diuusi maatl vllsialcatai asta silaljalquidu lmadutai cuupadl.

⁸ Gnaagidiana sai vllscatai ismaacldl gnaaasiuldi oodami vuitapi isgiñvaavoitudai aanl laral ismaacldl viaa lmo salllicami mailstocadamu Diuusi tlatlaañicarudl vuitapi mosaagamu aanl islgaí lrgiñmaamara. ⁹ Dai ismaacldl giñstocadagi oodami vuitapi aanl laral stocadamu lgaí Diuusi tlatlaañicarudl vuitapi.

¹⁰ Dai tomasioora ismaacldl giñvui ñioocadagi aanl ismaacldl viaa lmo salllicami istutuidi isoigaldagi. Damos sioora soimaasi ñiooqui aagadagi Diuusi lbladl vui lgaí gia maiviaa gloigldaraga.

¹¹ Mslilascadl vaama gantuutusa agadagi lmo quiupaigadara judidú silara baitaguucacami dai aa salllicami viaacami vuidara, maitavar vuamla anlialada Diuusi lbladl gansoiñamu. ¹² Msluu duucu caviaacagi isñiooquiagi mslducatai gaaa nor-agidagi dai mslaiyagi —astaldai lSuusi gamamaatardamiga.

¹³ Tai lmaadutai loodami saagidaiñdara potaldai lSuusi:
—Mamaatatludiam, aagidañi giñsiisi taldal artaacoida aatmla garvustuidaga —astaldai.

¹⁴ Damos lSuusi potaldai:
—Giñaduñi, ltoora giñdaí aanl dunucami duucal silara taacogidami aapimla gnlvlltaral? —astaldai.

¹⁵ Dai potaldai laral:
—Dañi glnnuucadavurai dai maicoimudadl tuutiaca tomasi naana maasi viaa lmo oodami maimosaca lgaicldl duaaca —astaldai lSuusi.

¹⁶ Dai amaasi aagidi lSuusi lmo ñiooqui loodami cuentocldl dai potaldai:
—Oidacatai lmo clali riicuacami, daidl lslidl salllicldl claga glduitadai. ¹⁷ Vaidl lriicu gatlatgitoi dai ponallidi: “Istumaa duuñimu aanl maiviaa aanl siaaco baituagi giñyoova”. ¹⁸ Daidl ponalli: “Casian maatl istumaa duñiagi. Suuligamu aanl gotroojo daidl iduñimu aa gagarducamioma dai ami baituamu aanl vllsi giñyoova dai vllsi iñstumaa viaa. ¹⁹ Dai amaasi povaiñtaldamu aanl”, ascaili lriicu. “Mui naana maasi arlviaa baidarajami mui uumigi vlltaral sivi gia gliblastañi gacuaadañi dai baigaliada”, ascaili lriicu. ²⁰ Damos Diuusi potaldai: “Vuiirugami aapi idi vaa tucara plmuquia agai dai vllsi istumaasi viaa aapi, lsiora vlltaral viimu goovai?” astaldai Diuusi. ²¹ Lagi poduucal larlvueeyi loodamicldl islmpaidiadagi mui naana maasi lagi gnlvlltaral lgaí mossoitigamiara vipilalyi Diuusi vuitapi —astaldai lSuusi.

²² Dai gooquiara potaldai lSuusi gamamaatardamiga:
—Gnaagidiana maitavar vuamla anlialada cuaadagaicldl mslmaacldl ugia agai dai oidaca agai, tomali yuucusicldl mslmaacldl gnaada agai. ²³ Gaibadaga vaamioma glaagai sicuaadagai, dai gatuucuga vaamioma glaagai siyuucusi. ²⁴ Gantagitovar nida coocoiñara, lgaí maitalsai tomali maitayoovai tomali maiviaa gantroojoga, damos Diuusi lgaí dai maacal cuaadagai. Salllicldl vaamioma namllaga aapimla sijuurugi. ²⁵ lDai vora aapimla tomasilasi naana maasi gantlatgitoi istutuidimlasi istaajucami metro vaamioma gantacavaldagi? ²⁶ Mslmaitistutuidi isiduñiagi istumaasi maisijaiga maitavar vuamla anlialada ama maasicldl.

²⁷ Gantlagitovlar naida yoosigilara ducatai glarai maitaata vuaadatai tomali maitailutaitai, dai vlasscara gnaagidi aanl sai tomali lraí Salomoñi ismaacada viaacata dai yuucusi caccagaducami vlasscara mailpa maasi glai goyoosigai. ²⁸ Gantlagitovlar naida yoosigilara lmo imidagai oidigana guucacana dai siaadiqui malcana, vai vlasscara Diuusi sigia maasi yuucustudai, vlassi vaamioma gnyuucustudana lgai aapiml tomasi maicalla ga vaavoitudai aapiml. ²⁹ Cascada avlar maivuama lnlhiada gaagaitai istumaasi ugiagi dai istumaasi iiyagi. ³⁰ Vlassi loodami oidigi daama oidacami mosaca gomaasilara gantlagitoina, dmos aapiml viaa amoco ganooga ismaacada camaatl istagito aapiml vlassi gomaasi. ³¹ Baiyomavlar iprlhiada aapiml sai Diuusi gansoicliña vai cllagacarla oidaca aapiml siDiuusi gansoicladamu siviaacamu aapiml istumaasi lagitocagi.

³² Maitavlar duduaadicuda aapiml lrlan ducami giñsooiga cañiiru dai chilquidu aapiml. Dai alil baigallidi Diuusi gnmaacacai oigaragai isgatlaanada aapiml siaaco tlaanli lgai. ³³ Gaagardavurai aapiml mlstumaa viaa dai oidiada soituutuigami poduucal ivuaadamu aapiml Diuusi aa duiñdada vai gantumiñsiga maisiaa gvvueeyi dai poduucal larl bai darasaidamu aapiml gnvustuidaga tvaagilara siaaco maiuugiatali dai siaaco maivapacal llsivogami tomali vatopadagai isugiugagi. ³⁴ Ami siaaco lmpaidiada aapiml gnvustuidaga mosami gantlagitocana.

³⁵ Aanl imia iñagai tvaagiamu lmo imidagai dai lramu divimu aanl. Baigavlar anduuca dai giñnlaraca. ³⁶ Lran duucal lripiooñi nlnlaracana gnaamu isdiviagi lmo cunataragaiñdara vai cupioquidagi lgai quitaagiña mosalcal lgai dai quitaagiña ñiooquiagi. ³⁷ Silal baigallhiadamu lripiooñi ismaacada maicoocosacagi alcal aamudl. Sallicalda angnaagidi sai lligi gaaamu bai gduuñimu dai meesa vuidara daraasamu glripiooñiga dai bibidamu. ³⁸ Tomasi lran tucara divia lgai silra sialimada, silal baigallhiadamu lripiooñi ismaacada nlaadagi vai diviagi laamudl. ³⁹ Dai maatlavurai aapiml idi larl —ascaili lSuusi—. Ducami isamo oidacami lmo quiiyara ismaatlacagi isiuu duucu ami quidiara divia agadagi lmo llsivogami maicosian tada lgai nuucadacatai sai maivaacana quidiara dai llsidana. ⁴⁰ Poduucal larl aapiml glaagai ml sbai glanducagi siuu duucu aapiml sioma maitlagitocagi divimu aanl ismaacada viaa lmo sallicalami —astatadai lSuusi gmamaatardamiga.

⁴¹ Tai amaasi lPiiduru tlacacai dai potatadai:

—Mamaatatluldiadami, ¿voorl vllatarl aagai aapi idi cuento mosaca aatama vllscatai sio? —astatadai.

⁴² Taidl lSuusi itli:

—Amoco gaaamu vlasscara gaagaiña amoco lligidaracami dai saituduacami saidl artlaanladamigadlcana ripiooñigada dai bibidiña siuu duucu glaagadagi. ⁴³ Baigallhiadamu tlaanladami ismaacada ivueeyi vlassi cllaga siuu duucu diviagi laamudl. ⁴⁴ Sallicalda angnaagidi saidl laamudl tlaanladami duucal vituldamu vlassi istumaasi viaaca lgai. ⁴⁵ Dmos silripiooñi ismaacada tlaanladami duucal viaagi laamudl ponlaldagi silaamudl maiotoma divia agai, dai glaagacal soi vuaadagi lga ripiooñi lmadu lcsuñiñiru dai lgai gacuaadagi dai gaylladagi dai navamuagi. ⁴⁶ Dai poduucal laamudl divimu siuu ducuu lripiooñigada sioma mainlnlaracagi, dai siuu duucu lgai maimaatlcagi dai sallicalda soimaa taatatuldamu lgai daidl iduñimu lgaicalda isducatai lrlnvueeyi lmaillgidaracada lmadu.

⁴⁷ Daidl lripiooñi ismaacada maatl istumaasi laamudl iprlidi isiduñiagi dai maibai glanducagi dai maillgidagi vlassi ismaacada tljai laamudl, lgai soimaa taatamu glgllgl tudacal. ⁴⁸ Dmos lripiooñi ismaacada maimaatlcagi daidl iduñiagi istumaasi soimaascami lgai vlasscara maisi soimaa taatamu. Dai lgai ismaacada vaamioma maatl Diuusi ñiooquida dai maillgidi lgai vaamioma soimaasi taatatuldamu Diuusi.

⁴⁹ Divia aanl dai cllagacarl vuvaida iñagai vllsi oidi daama oidacami vllscatai ismaacldl giñvaavoitudagi oigaldamu aanl vllsi soimaascamigadl dai lğai ismaacldl maitiñvaavoitudagi ugitimu. Slllicldl canlijada iñlidi aanl idi cllagacarl vuvaidaragai iscaairaco imldagi lpan duucal tai. ⁵⁰ Alil soimaa taatamu aanl chilalqui tasai, dai soigiñliadamu asta silascadl ajiagi istuigaco soimaa taata iñagai aanl. ⁵¹ Aapiml povelnlidi ansai aanl divia sai siooma oidacana vllsi oodami, maitavlr vaavoi baiyoma divia aanl vai oidacana cocodi aanlcldl. ⁵² Dai sivi baitlacoga oidacamu taama lmo quiiylrl oidacami dai vaica vuidlrl vlltlcamu gooca. ⁵³ Loogadl vuidlrl caatlcamu glmara cllli daidl lmaradl glooga, daidl ldlldl vuidlrl caatlcamu glmara ooqui daidl maradl gldl, daidl tuumudl vuidlrl caatlcamu glcaa dl daidl lcaa dlldl gltuumu —astatlđai lSuusi.

⁵⁴ Daidl lSuusi potatlđai lrl loodami:

—Siuu duucu nlijada aapiml iicomai isuruñi amadlrl vuvacil otoma pocaitiña aapiml sai duuduquia agai, vai povel vaaadana. ⁵⁵ Dai silascadl dlvlrlrai toñiamadlrl vlrdagi pocaitiña aapiml sai toñica agai, vai povel vaaadana. ⁵⁶ Aapiml ismaacldl aagaiña lmo istumaasi dai lma maasi ivuaadana. ¿Ducatai maatl aapiml ismaasca agai oidigi mosnliditai mlstumaa nliđi? Dai vllscarl maimaatl nliđi tomali maimaatl cal istumaasi lrlvueeyi sivi aapiml glnsaagida.

⁵⁷ ¿Tuimasi maitantlđgitoi aapiml istumaasi lrcllgaducami? ⁵⁸ Islmaadutai gplrlrl glvuupadagi dai glvaidaquiyagi dunucamiarlrl baigi duuñi ñiooqui lğai llmadu voiyamu vai lğai maitlvaidaquiyagi dunucamiarlrl vaidl ldunucami gltlagidagi lsandaaru vaidl lsandaaru glmaisagi. ⁵⁹ Dai abiaadlrl gia siaadlrl vuusaiña aapi asta pslilascadl gaa namlqui vllsi mlsilasi gatlñiyagi —astatlđai lSuusi loodami.

13

¹ Amaasi tuigaco ami dada chilalqui cllcilli siaaco daacatadai lSuusi dai aagidi isducatai lPilaato coi chilalqui cllcilli Galileeana oidacami dai bli lradl dai saagida vllnagi vustaaqui lradl ismaacldl coitadai lcllclli Galileeana oidacldl maiquiaa glncooditudacai ismaacldl daasda agaitadai lğai Diuusi. ² Damos lSuusi potatlđai:

—¿Povai mlslnlidi aapiml isromaasi lrlđui lcllcllicldl Galileelrl oidacami vaamioma soimaasi ivuaadamicatai lğai silgaa anaasi oidacami? ³ Aanl anglnaagidi sai cho, dai mlsaapiml mailma duucal glntlđgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vllscatai ugitimu aapiml lrl. ⁴ ¿Povai mlslnlidi aapiml silbaivustaama dan mamacova ismaacldl coi daama glslacai lğal vaaqui tlcvacldl Siloelrl silgai vaamioma lrdulđlcatadai islgaa Jerusaleenlrl oidacldl? ⁵ Aanl anglnaagidi sai cho dai mlsaapiml mailma duucal glntlđgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vllscatai ugitimu aapiml lrl —astatlđai lSuusi.

⁶ Daidl lSuusi aagidi lmo ñiooqui cuentocldl dai potatlđai:

—Lmo cllli lslcatadai lmo iigosi gldlvlrlragana, dai lmo imidagai mll nliđamu sabai iibaidaga, damos maitl tomali lmo iibiadl. ⁷ Dai amaasi potatlđai lğai lclli ismaacldl nuucatulđacatadai lğai gldlvlrlraga: “Dañi cavaica uumigi miaad oidacai didivai aanl dai gaagaiña goiigosi iibiadl dai maitlđgai moslgi cllca goovai maiiibataliacatai”, astatlđai llslcami gpliooñiga. “Daitudañi”, astatlđai. ⁸ Damos lnuucadacami aa noragi dai potatlđai: “Dagitoñi quiaa tomasi moslca idi uumigi, moicadagena godlvlrlragadl dai daasdagi lrlua dlvlrlrai duaadidicami. ⁹ Sabai poduucal iibatana, dai ismaiibatagi aidl gia daitudagi”, astatlđai lnuucadacami.

¹⁰ Dai amo ibastaragai tasara ASuusi gamamaatatlulditadai Diuusi ñiooquida amo judidíu quiuupaigadara. ¹¹ Vai ami daacatadai amo ooqui ismaacada cabaiivustaama dan mamacova uumigi coococatadai. Amo Diaavora tlaañicaruda topostudacatadai vai lagi maitistutuiditadai isgasañiñagi tomali palapi. ¹² Dai aidasi tala ASuusi looqui vai dai potladai:

—Giñaduñi casiarat duaadicami vii —astladai.

¹³ Mosdaama darai lagi ganoonovi taida looqui gasalla, dai glaagacai canga ñioo Diuusi vui. ¹⁴ Damos tlaaanadami judidíu quiuupaigadara sallicaada baamu duaaidacai ASuusi looqui ibastaragai tasara, dai potladai lagi loodami:

—Oidagava naadami tasai aa duiñdagai vatarala dai istutuidi aapima isdadacai ganduduaaidagi, dai maisiu ibastaragai tasara —astladai tlaaanadami loodami.

¹⁵ Tai amaasi ASuusi aa noragi dai potladai:

—Aapima ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. ¿Istutuidimasi aapima ismaiupanagi gansoiga vooyisi siara gansoiga asñiitu ibastaragai tasara dai iitudagi suudagi? ¹⁶ Dai idi ooqui ismaacada arcajiudad Avraañicaru vaidala Diaavora vuracatadai idi coocodagaicada cabaiivustaama dan mamacova uumigi. ¿Dai maitisbaiga tomali isduaaidagi coocodada ibastaragai tasara? —astladai ASuusi.

¹⁷ Dai aidasi capotli ASuusi, vascatai ismaacada vuidara vatalcatadai siaa laran tadatu damos vasi loodami baiganaliditadai naiditai istumaasi gagarducami ismaacada ivuaadatadai ASuusi.

¹⁸ Amaasi potli ASuusi:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana ¹⁹ gomaasi laran ducami istumaasi aravueeyi caida amo uusi ismaacada coravi talgidu ismaacada amo calli gadajoogana li. Taida lali caida gala dai gala uusi ganaato. Vaidala lujuurugi maamaradara dadarñiñi dai ami gacoosotai. Poduucai sila otoma gala lali caida poduucai otoma gamaatamu aipacoga isducatai soicai Diuusi oodami sai calgacara oidacana —astladai ASuusi.

²⁰ Dai potli ASuusi lara:

—Siuu duucu Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana ²¹ gomaasi laran ducami istumaasicada looqui avocamadai taligi tuicami dai goquiara ivueeyi paana. Amo ooqui vanaidi gocopodacarui vaica muuli taligi tuicami vai copodari. Vasi tui saagida aimarai gocopodacarui dai poduucai vasi oidigi daama imai Diuusi ñiooquida —astladai ASuusi loodami.

²² Vaidala ASuusi apiaimlitadai Jerusaleenamu dai aijimi quiquiara dai gamamaatatluldimi Diuusi ñiooquida. ²³ Tai amaadutai tacacai dai potladai:

—Mamaatatluldiadami, ¿maitasmuidu ismaacada calgacara vuvacai? —astladai.

Taida ASuusi aa noragi daida itladai:

²⁴ —Ganaagavurai dai vaapaqui goquitaagiña ismaacada alidu gajiaacoga. Aana anganaagidi sai muidutai vaapaquia aliadamu dai maitistuidimu alila sijaiga isvaapaquiagi siaaco tlaanli Diuusi cascada. ²⁵ Dai siuu duucu lquiilacami cacupragi glqui, dai aapima masmaacada quidigana guuca ñiooquidamu aapima dai potladamu: “Calliodami garcupioquidani”. Damos lagi ganaa noragidamu dai povantladamu: “Maitanmaata aana masiaadara aapima”. ²⁶ Masi aapima potladamu: “Galamadu gacuaadana aatama dai gayladana dai aapi gamamaatatluldiña tasiaaco oidaga aatama”. ²⁷ Damos lagi ganaa noragidamu dai povantladamu: “Casian ganaagidi ansai maimaata masiaadara aapima. Acovai avara iimi giñabaiñidara, vascatai aapima masmaacada soimaasi ivueeyi”, astladamu lagi. ²⁸ Dai ami suaanadamu aapima dai alila soimaa taata agai, naiditai Avrañi lamadu Isaa, dai Jaco dai vasi Diuusi ñiñoquituldiadamigada

Λmadu daraaja Diuusi siaaco gatlaanai λgai, mai aapimλ quidigamu gλnvuvaidagi.
²⁹ Aipadλrλ dadimu oodami dai daraivacai gaugimu ami siaaco gataaanai Diuusi.
³⁰ Amaasi Λmadutai ismaacλdλ vaamioma namλga tami oidigi daama mλλca siooma maiñamλacamu dai Λmadutai ismaacλdλ maiñamλga tami oidigi daama mλλca siooma namλacamu —astλtλdai λSuusi.

³¹ Dai λgai vaa tasλrλ ami dada Λmoco fariseo siaaco daacatadai λSuusi dai potλtλdai:
 —Imλdañi tabiaadλrλ λEroodasi gλmuaa λlidi —astλtλdai λfariseo.

³² Dλmos λSuusi aa noragi dai potλtλdai:

—Imivurai dai mλλ aagida λcλλli ismaacλdλ alilλ saituduga mosλca soimaasi iduiñdagai vλλtarλ. Quiaa anvuvaidagi Diaavora tλtλaañicarudλ oodamiaiñdλrλ dai duduaaidagi coococidadλ dai asta naatomu aanλ giñaa duiñdaga daida apiaimλdamu Jerusaleenamu. ³³ Tomali amaadutai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ maitλcooditudai siblaacoga mosλca Jerusaleenλrλ cascλdλ alilsi glaagai isimia aanλ Jerusaleenamu.

³⁴ Aapimλ Jerusaleenλrλ oidacλdλ, aapimλ mλsmaacλdλ coodai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ dai maisai ojotosicami ismaacλdλ gλnootosdi λgai. Mosλ muiyoco imidagai ipλlilitadai aanλ isgλnλmpaidagi dai gλnnuucadacagi λpan duuca λtacucu λmpaidi gλmaamara glaana uta mλtai maitipλli. ³⁵ Aapimλ sivi gλndagitomu aanλ dai camaitiñtλgimu aapimλ λpamu asta silλscadλ aayi istuigaco potλiya aapimλ: “Alilλ baigλλlidi goovai ismaacλdλ borimλi Diuusi guvucadadλcλdλ”, astλiya aapimλ —astλtλdai λSuusi.

14

¹ Amo ibλstaragai tasλrλ ii λSuusi amo fariseo baitλcλaacami quidiamu dai Λmadu gaugia agai, vaidλ λгаа fariseo soobidacatadai sabai giduuna amo istumaasi istucλdλ istutiada λgai isgλpλrλrλ vuaajagi. ² Vai ami λSuusi vuiddλrλ daacatadai λpλrλ amo coocoadλ ismaacλdλ vaiguuguñicatadai. ³ Tai amaasi λSuusi tλcacai λmamaatλtuldiadami Diuusi sλλlicamigadλ Λmadu λfariseo dai potλtλdai:

—¿Oidagasi oigaragai amo ibλstaragai tasλrλ isduaaidagi amo coocoadλ chio sio? —astλtλdai λSuusi.

⁴ Dλmos λгаа mosdodoli vii. Tai amaasi λSuusi bli λcoocoadλ dai duaadi dai potλtλdai sai noragana. ⁵ Dai potλtλdai λSuusi λfariseo:

—¿Maacλdλ aapimλ maiotoma vañigidana gλnsoiga asñiitu siλpλ gλnsoiga vooyisi issibλcai dλλcarλ gλsiagi λgai tomasi λribλstaragai tasλrλ? —astλtλdai λSuusi.

⁶ Taidλ λfariseo tomali amaadutai maitλλ istλldagi.

⁷ Tλλgacai λSuusi silvapidarsicλdλ cλcλλgaducλdioma daraicariλrλ daraivaimi meesa vuiddλrλ, aagidi idi ñiooqui cuentocλdλ dai potλtλdai:

⁸ —Silλscadλ amaadutai gλnvaidagi amo cunataragiλrλ maitavλr cλcλλgaducλdioma daraicariλrλ daraiva. Divian tada λmai vaidarsicami ismaacλdλ vaamioma namλga isaapimλ. ⁹ Vai λgai ismaacλdλ gλnvapai divian tada dai povantλldagi amaadutai aapimλ: “Maacañi godaicarui idi gλmai”. Amaasi λgai siaa λratugaitai cλquivan tada dai cugatarλ daicariλrλ daivagi. ¹⁰ Baiyoma mλsilλscadλ gλnvaidagi vλrai soimaascλdioma daraicariλrλ daraiva, dai poduucai divimu λgai ismaacλdλ gλnvapai dai povantλldamu: “Giñaaduñi vaamioma cλcλλgaducλdioma daraicariλrλ avλrdaraiva”. Dai poduucai vaamioma gλducλdλ gλλldamu λgai vuitapi ismaacλdλ Λmadu daraajagi meesa vuiddλrλ. ¹¹ λgai ismaacλdλ siooma gλducλdλ gλλliadagi λgai siooma maitλrgλducλdλcamicamu dai λgai ismaacλdλ siooma maigλducλdλ gλλliadagi λgai siooma λrgλducλdλcamicamu —astλtλdai λSuusi λoodami.

¹² Daidλ λSuusi potλtλdai λpλrλ λgai ismaacλdλ vai:

—Pasiilscadl gabibida liada maitivariada glaaduñi tomali gñisiisigi tomali gñ-susuuculi, tomali glaaduñi riricu lɣai lɣrɣ gñvaidan tada dai poduucai viaacamu aapi gñaa noragidaraga. ¹³ Baiyoma pasiiilscadl gabibida liada pai vapaida soituutuigami ismaacɣdɣ maiviaa istumaasi, dai ismaacɣdɣ maitistutuidi isgaaata vaaadagi, dai ismaacɣdɣ maitistutuidi isajioopadagi, dai ismaacɣdɣ maiññleeyi. ¹⁴ Dai baigalliadamu aapi maitistutuiditai lɣai isgñaa noragidagi. Viaacamu aapi gñaa noragidaraga siilscadl duduaacagi coidadl saagidaiñdɣrɣ lɣai ismaacɣdɣ lɣgidi Diuusi —astɣɣdai lɣSuusi.

¹⁵ Dai calcai imaasi amaadutai ismaacɣdɣ meesa vuidɣrɣ daacatadai potɣɣdai lɣai lɣSuusi:

—Baigalliadamu lɣai ismaacɣdɣ gacuaadagi mɣlca siaaco gatlaanli Diuusi —astɣɣdai.

¹⁶ Taidl lɣSuusi potɣɣdai:

—Amo calli idui gɣri cuaadagai, dai ootoi sioorɣ vapaidagi mui oodami. ¹⁷ Dai aidasi caayi siuu duucu gñugia agai, taidl lɣcalli ootoi amoco gɣriooñiga sai potɣɣdana lɣvapaidarsicɣdɣ sai cadadana sai cabaigɣduu vɣlɣsiaacatai. ¹⁸ Dɣmos vɣlɣsi lɣvapaidarsicɣdɣ maiiimia lɣlidi cascɣdɣ potɣɣdai sai oigɣldana. Lɣrɣgadadl potɣɣdai: “Utudama savɣlɣli aanɣ lɣmo dɣvɣlɣrai dai viaa ismɣlɣ nɣidagi aagidañi vaidl giñoigɣldana siviɣrɣ”, astɣɣdai. ¹⁹ Taidl lɣgɣmai potɣɣdai: “Savɣlɣli aanɣ taama vuupulicami vopooyisi dai viaa aanɣ isnɣidagi sabai calɣlɣgadu aagidañi vaidl giñoigɣldana”, astɣɣdai. ²⁰ Tai lɣmai potɣɣdai: “Utudama antooñigai dai cascɣdɣ maitistutuidi isimiagi”, astɣɣdai. ²¹ Dai aidasidɣ lɣriooñi lɣramu quiiɣrɣ divia dai aagidi vɣlɣsi imaasi glaamu tai lɣgai sɣlɣlicɣdɣ baamu dai potɣɣdai gɣriooñiga: “Imiñi otoma cacayamu dai plaasamu dai baigovai vaaara vɣlɣsi lɣsoituutuigami ismaacɣdɣ maiviipia istumaasi dai lɣgai ismaacɣdɣ maitistutuidi isgaaata vaaadagi dai lɣgai ismaacɣdɣ maitistutuidi isajioopadagi dai ismaacɣdɣ maiññleeyi”, astɣɣdai lɣamudɣ gɣriooñiga. ²² Tai bo laascɣdɣ potɣɣdai lɣriooñigadɣ: “Casiant idui pɣsducatai giñaaagidi, vai quiaa oidaga siaacoga aa vɣlɣtarɣ”, astɣɣdai lɣriooñigadɣ. ²³ Tai amaasi lɣamudɣ potɣɣdai gɣriooñiga: “Imiñi lɣramu voiyamu dai dɣjiamu dai goguama vapaida aa vai vaapacɣna, vai poduucai suudana giñquii. ²⁴ Gñnaagidiana sai tomali amaadutai ismaacɣdɣ vapai aanɣ lɣrɣgɣ maiugimu giñcuaadagaiga”, astɣɣdai lɣamudɣ gɣriooñiga —astɣɣdai lɣSuusi loodami.

²⁵ Mui oodami oidatucuitadai lɣSuusi, dai lɣgai aa nɣnɣlaava dai potɣɣdai:

²⁶ —Isamaadutai giñoidatucuda liada dai vaamioma oigɣladagi gñoooga dai gɣdɣlɣ, dai gñooñiga, dai gñamaamara, dai gñsusuuculi, dai gñisiisigi, dai asta lɣlgi gñibɣdaga isaanɣ, lɣgai maitistutuidi isɣgiñmamaatɣrdamicagi. ²⁷ Dai sioorɣ maibaigɣ ducagi issoimaa taatagi dai asta muquiagi curuusiaba giñvaavoitudaitai maitistutuidi isɣgiñmamaatɣrdamicagi. ²⁸ Isamaadutai aapimɣ iduñia liada lɣmo quii siaadɣrɣ maiɣlɣsitudana aapimɣ lɣrɣgɣ siilɣsi gñaaagai mɣsabai aitudadan tada lɣcaasi. ²⁹ Ama duucai isdarasa aapimɣ ojoodagadɣ dai maiviaacagi istuucɣdɣ naatuagi dai vɣlɣscatai sioorɣ nɣijadagi gñnparunadamu ³⁰ dai pocaitiadamu: “Gocɣlɣli mosgñaaaga gñquii dai maitistui isnaatuagi”, caitiadan tada oodami. ³¹ Siɣrɣ lɣmo raí cocoda agadagi lɣmai raí siaadɣrɣ maiɣlɣsitudana lɣgai lɣrɣgɣ sabai istuidiadan tada iscocodagi baivustaama miil sandaarucɣdɣ vui lɣgɣmai ismaacɣdɣ viaa lɣmo coobai miil. ³² Dai ismaitistuidiadan tadaca lɣgai ootosan tada lɣgai ojootosicami siilscadl quiaa mɣlɣcasdɣrɣ imɣdagi lɣgɣmai, sai baiduuna ñiooqui. ³³ Poduucai lɣrɣ sioorɣ maidagituagi vɣlɣsi istumaasi viaa maitistutuidi isɣgiñmamaatɣrdamicagi —astɣɣdai lɣSuusi.

³⁴ Daidl itɣɣdai lɣrɣ:

—Gomaa onai alia vɣlɣñiga dɣmos iscamaiyoovica lɣgai, ¿ducatai yoovituna lɣgai lɣramu? ³⁵ Camaiɣlɣgɣducamu lɣgai duaaidaragai dɣvɣlɣrai vɣlɣtarɣ mosɣ daituda lɣgai. Aapimɣ mɣsmaacɣdɣ tɣtɣcaidaga calɣcavurai —astɣɣdai lɣSuusi.

15

¹ Vllascatai ltumiñsi vuudami lmadu lgaai ismaacldd maivaavoitudai vaavoidaragadl lfariseo miaadlrl guuquiva siaaco daacatadai lSuusi dai calca agai istumaasi aagaitadai lgaai, ² vai cascldd lfariseo lmadu lmamaatluldiadami Diuusi sllicamigadl ñiooquidi lgaai lSuusi dai pocaiti:

—Idi clli miaadlgidi soimaasi ivuaadami dai lmadu gacueeyi —ascaiti.

³ Taidl lSuusi aagidi lmo ñiooqui cuentocldd dai potltdai:

⁴ —Voorl aapiml isviaacagi lmo siento cañiiru vai sibl imiagi lmoco siaadlrl maianaasi viaana aapiml lga maaco coobai dan baivustaama dan tustaama dai gaagamuna lsibl imiaadl asta siuu duucu tll. ⁵ Dai tllgacai bliyagi dai baiglliatugaitai mootiagi dai blalquiagi. ⁶ Dai alcai glquiyulrl lmpaidagi glaaduñi dai potltdagi: “Baigavlrl anlida giñlmdu casiantll giñsoiga ismaacldd sibl iitadai”. ⁷ Aanl anglnaagidi sai poduucal lrl vaamioma oidaga baiiliaragai mll tlnvaagiulrl lmo soimaasi ivuaamicldd ismaacldd lma duucal gtlgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi isbai maaco coobai dan baivustaama dan tustamacldd ismaacldd maitlsoimaasi ivuaadami dai maitlaagai islma duucal gntlgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi —astltdai lSuusi.

⁸ Daidl lSuusi itltdai lrl:

—Sirl lmo ooqui viaacagi lgaai ali baivustaama piisu dai sibl vaaajagi lmoco siaadlrl maicuudana lgaai lmo cuudagi dai voiscana dai clga gtaatacai gaagana asta siuu duucu tll. ⁹ Dai tllgacai lmpaidagi glaaduñi dai potltdagi: “Giñlmdu avlrl baiglnlida casiantll ltumiñsi ismaacldd sibl vaaatadai aanl”. ¹⁰ Aanl anglnaagidi sai poduucal lrl alil baiglnlidiña Diuusi tllaañicarudl lmo soimaasi ivuaamicldd silscadl lma duucal gtlgituagi lgaai dai camaisoimaasi ivuaadagi —astltdai lSuusi.

¹¹ Daidl lSuusi potltdai lrl:

—Lmo clli maamaracatadai gooca clclli, ¹² taidl lgooquiulrdadl potltdai glooga: “Giñooca giñmaacañi glvustuidaga silsi giñajaga”, astltdai. Taidl loogadl ma glvustuidaga silsi alcatadai. ¹³ Tai bo chilalqui tasaicldd amaradl gooquiulrdadl lmpagi vllsi glvustuidaga dai daivunu ii mllcasi lmai dvlvriulrl, dai ami vllsi soimaasiulrl sial doodai glvustuidaga. ¹⁴ Damos aidasi cavllsi sial doodai lgaai tai divia glal biuugigai ami dvlvriulrl, vai lgaai bibiuugai. ¹⁵ Dai amaasi gaagamu aa duiñdagai lmo clli ami dvlvriulrl oidacami lmadu, tai lgaai ootoi sai nuucadana tataisoli. ¹⁶ Tascoñia llditadai luuparai iibiadlclldl ismaacldd cuaadatadai ltataisoli dai tomali lmaadutai maibibiditadai tomalaachi. ¹⁷ Tai amaasi divia tlgitoidadl dai lgaai ponlli: “Mosll muidu giñooca quiidlulrl pipioñi vai vllscarl babaivitoclil cuaadagai, dai aanl tanai cayooga muu biuugimucai. ¹⁸ Imimu aanl giñooca quiidiamu dai potltdamu: Giñooca, soimaasi idui aanl Diuusi vui dai aapi glvui, ¹⁹ camaiviaa aanl sllicami siarglamaracagi, tomasi lmoco glpooñiga duucal giñnijada aapi istltdamu aanl”, aslllidi. ²⁰ Dai amaasi voiylulrl clquiva dai ii glooga quiidiamu.

Dai quiaa mllcasdlulrl imli tai tll loogadl dai aayi soiliaragai tllgacai glmara dai mll dai mll vuidulrl aayi dai coomitu dai usupi. ²¹ Taidl amaradl potltdai glooga: “Giñooca, soimaasi idui aanl Diuusi vui dai aapi glvui, camaiviaa aanl sllicami siarglamaracagi”, astltdai. ²² Damos loogadl potltdai glpipioñiga: “Otomavlrl vuvaida clcllgaducldioma yuucusi dai aadida dai daasdavurai lmo aniyu novlulrl, dai aadidavurai sasapatusi lrl. ²³ Dai vvaapavurai lvaaca mara glclldioma dai muaa tltaidl iduulñi vagimi. ²⁴ Idi giñmara casi lrmuquiadlcatadai dai lramu duaaca casi lrsibl imiadlcatadai goovai tlai lramu tll”, ascaiti loogadl daidl idui vagimi.

²⁵ Vaidl amaradl gducldioma dljiana aimlraitadai dai aidlsl divia lgal cayoga aijimitadai quii dai cai iivaragai dai tuutudacldami. ²⁶ Dai amaasi val lgal amaadutai lgalglalli dai tlcacai astumaasi lrladuitadai. ²⁷ Taidl lglalli potlatdai: “Casi atdivia gdsucuuli cascldl glooca gatljai maaaragai lvaaca mara gilcldioma clagacrl diviacai lgal dai maicoocotugaitai”, astlatdai lglalli. ²⁸ Damos lsilagidl sllicldl baamu, dai maitipliditadai isvaquiagi taidl loogadl vuusai dai goguama ol sai vaacna. ²⁹ Tai lgal potlatdai glooga: “Aapi claga maatl iscamui uumigi vaa gsoi aanl dai vlascrl glallgidiña pai tomali lmo imidagai maiquiaa giñoidi tomali lmo sivatu islammadu iduñia aanl vagimi giñaaduñi. ³⁰ Damos sivi diviacai gmara ismaacldl soimaasirl sial doodai gatumiñsiga ooqui taataligami lmadu pltai muí lvaaca mara gilcldioma”, astlatdai amaradl gducldioma glooga. ³¹ Amaasi loogadl potlatdai: “Giñmara aapi vlascrl giñlammadu daacana dai vlasi istumaasi viaa aanl vlasi lraapi glvllatarl. ³² Damos sivi sllicldl glaagaitadai isiduñia aatml vagimi dai baigrlliadagi, gdsucuuli ismaacldl casi lrmuquiadlcatadai lramu duaaca casi lrsibl imiadlcatadai tltai lramu tll”, astlatdai loogadl gmara —astlatdai lSuusi loodami.

16

¹ Daidl lSuusi potlatdai lrl gmamaatlrdamiga:

—Oidacatadai lmooco gaaamu glviidacami dai viaacatadai mui pipioñi dai lmooco lrpipioñi tlaanldamigadl. Dai amaasi mal laamudl slrpipioñi tlaanldamigadl sial vuuididi vustuidadl. ² Amaasi laamudl val dai potlatdai: “¿Tumaasi idi mlsmacldl giñaagidi plsaidl ivueeyi? Giñaagidañi plstumaasi idui aapi vaa giñvustuidagacldl casirl maitlrgiñtlaañicaruca agai”, astlatdai laamudl. ³ Amaasi lrpipioñi tlaanldamigadl aduucal gatlgito: “¿Istuma duñimu aanl giñvuusaidacal giñaamu idi aa duiñdagaiñdlrl? Maiguvuca aanl isaata vaaadagi dljiana, dai sial lrai aanl isgataanldagi oidicami. ⁴ Casian maatl istuma duñiagi dai viaacagi sioorl giñmi-aadlgidagi iñsilascldl maiviaaca aanl aa duiñdagai”, asllidi. ⁵ Amaasi val mosllmadutai ismaacldl vupuaatulditadai laamudl. Dai tlcacal lrlgadadl dai potlatdai: “¿Plasi vaaatuldi aapi giñaamu?” astlatdai. ⁶ Tai lgal aa noragi dai potlatdai: “Lmo sientu vopoti giigi”, astlatdai. Taidl ltlaanldami potlatdai: “Tanai daja siaaco oojisi plsilasi vaaatuldi. Blñiñi dai sial duaada dai lramu ooja dai poduucal ooja plsal altaajucami sientu vaaatuldi”, astlatdai. ⁷ Amaasi val lgal lmai dai potlatdai: “¿Aapio plasi vaaatuldi?” astlatdai. Tai lgal potlatdai: “Lmo baimocoroñi tligi”, astlatdai. Taidl ltlaanldami potlatdai: “Tami daja siaaco oojisi plsilasi vaaatuldi. Blñiñi dai sial duada dai lramu ooja dai poduucal ooja plsal ali maaco coobai vaaatuldi”, astlatdai. ⁸ Taidl laamudl maatl tll isalia saituduacatadai ltlaanldami llsvuaacldl. loodami ismaacldl ivueeyi istumaasi lgl lgal lplidi siooma sastuduga isgaagadagi istumaasi lplidi islgal ismaacldl ivueeyi istumaasi Diusi lplidi.

⁹ Damos aanl angnaagidi sai tomaml saagida daraaja lgal ismaacldl gamaitlcll glnvustuidaga vupuiirumadaitai aa damos aapiml glaagai mlsoicldagi aa glnvustuidagacldl isducatai Diusi lplidi silascldl coiyagi aapiml glnvustuidaga camaitlñsoiñamu dai Diusi glnmiaadlgidamu tlnaagirl dai glnmaaquimu baabaqui ismaacldl tomali lmo imidagai maiuugiatl.

¹⁰ Sioorl ivueeyi laachi istumaasi isducatai aagai poduucal iduñian tada lgal glrl lrl, dai isllsvuaca lgal laachicldl poduucal llsvuacan tada lgal lrl glrlcldl. ¹¹ Mlsmaitivueeyi mlstumaasi aagai glnvustuidagacldl tami oidi daama Diusi maitlnmaaquimu istumaasi vlascrl namlacana. ¹² Mlsmaitivueeyi mlstumaasi aagai gavustuidagacldl voorl glnmaquia agai istumaasi aapiml lgl glnvllatarl.

¹³ Tomali lmo pioñi maitistutuidi isgoocaducagi aamudl, clldadan tada lgal lmooco dai oigladagi lglmai, lglgiadan tada lgal lmooco dai mailagiadagi lglmai. Sioorl oigladagi glnvustuidaga maitistutuidi isllgiadagi Diusi —astlatdai lSuusi.

¹⁴ Afariseo ismaacaldal alial oojoidi isampaidiada mui tumiñsi calcai vlassi imaasi l'gai mosparunai l'Suusi. ¹⁵ Amaasi l'Suusi potaldai:

—Aapiml cll tuutiacami gnaagai oodami vuitapi, d'amos Diuusi cll maatl g'ani-ibldaga. L'amo istumaasi istumaasi loodami cll'gadu alidi Diuusi alial cll'dai.

¹⁶ Aidasi maiquiaa divia l'Vuaana ismaacaldal vapacoi loodami oidacatadai Moseesacaru s'alicamigadal ismaacaldal maa Diuusi dai oidacatadai l'prl Diuusi ñiñioquituldiadamigadal mamaat'at'uldaragadal. Dai aidasi divia l'Vuaana aidal abiaad'ra glaagai sai Diuusi soic'ada alidi oodami sai cll'gac'ra oidacana, dai vllscatai g'naajagai vaavoituda aliditai sai Diuusi soic'ada alidi oodami sai cll'gac'ra oidacana.

¹⁷ Sioma maisijaiga isugitiagi t'vaagi l'madu d'vll'rai siugitiagi l'amo ñiooqui s'alicamigadal Diuusi.

¹⁸ Tomastuma cllli isdagituagi glooñiga dai vll'nagi l'mai l'gai alial soimaasi ivueeyi, dai l'gai ismaacaldal vll'nagi l'amo ooqui dagitobarui l'gai alial soimaasi ivueeyi l'prl.

¹⁹ L'amo imidagai oidacatadai l'amo cllli g'viiidacami dai cll'ga dadapacami glaadaiña yuucusi dai cll'ga titiodicami, dai vlls tasai ivuaadana vagimi g'g'arducami. ²⁰ Dai oidacatadai l'prl l'amo soitigami Lázaru t'agiducami, ismaacaldal iivosicatadai vllsi tuucugadal dai mosd'vll'rap'i dada'l'iaña l'g'viiidacaldal quitaagiñagad'ra. ²¹ Vaidal soitigami tascoña aliditadai l'cuaadagai viigiad'caldal ismaacaldal g'lsai l'g'viiidacaldal meesagad'laiñd'ra, vai asta l'googosi viñiumiditadai iivoidadal. ²² Tai l'amo imidagai muu soitigami, tai dada Diuusi t'at'laañicarudal dai bll'cai sai l'madu daacana Avraañicarui siaaco ajioorai l'coidadal. Dai bo chil'qui tasaic'adal muu l'g'viiidacaldal l'prl m'tai yaasa. ²³ Dai aidal'idal l'g'viiidacaldal soimaa taatacatadai mll'ca siaaco ajioorai maic'alla tuutiacaldal, dai tai n'nl'aaava dai mll'casd'ra t'la l'gai l'Avraañi, daidal l'Lázaru l'madu daja. ²⁴ Dai amaasi iña dai pot'li: “Avraañi soigi g'llda aan'caldal dai baigovai ootosa goLázaru vai vad'idana g'masaiga cuugadal suudaral dai diviana dai l'vogidana giñ'nl'nl'aliana soimaa taataca aan' tami taiy'ra”, astaldal l'g'viiidacaldal. ²⁵ D'amos l'Avraañi potaldai: “Giñ'mara, g'at'gitoñi p'siaapi cll'gac'ra oidacatadai maiquiaa muucucal, dai goLázaru alial soimaa taata. Dai sivi goovai baig'allidi tami pai aapi soimaa taataca. ²⁶ Dai tomasducatai maibaiga isducatai oidagava l'amo g'la d'll'cagi tuucavacami dai poduucal sioor' imia aliada tabiaad'ra gaamucu maitistutuidi tomali mll'cad'ra baigovaco maibaiga”, astaldal l'Avraañi. ²⁷ Amaasi l'g'viiidacaldal potaldai: “G'daanli aan' tuduidal aapi, c'liodami Avraañi, pai ootosa goLázaru giñ'ooca quiidiamu, ²⁸ ami siaaco daraaja taama giñ'susuuculi dai giñ'siisil'gi vai aagidana goovai isducatai maidadiagi l'gai l'prl tami siaaco mos'la soimaasi g'laataamai”, astaldal. ²⁹ D'amos l'Avraañi potaldai: “L'gai viaa l'gai ismaacaldal ooja Moseesacaru l'madu Diuusi ñiñioquituldiadamigadal, vai l'g'iditai calcana”, astaldal Avraañi. ³⁰ Taidal l'g'viiidacaldal aa noragi dai potaldai: “Dañi aapi Avraañi, siaad'ra l'g'idana l'gai Avraañi d'amos isimiagi l'maadutai coidadal saagidaiñd'ra mll'ca siaaco daraaja l'gai poduucal gia l'ma duucal g'nt'at'gitan tada l'gai dai camaisoimaasi ivuaadagi”, astaldal. ³¹ D'amos l'Avraañi potaldai: “Ismail'lgida aliada l'gai l'Moseesacaru l'madu Diuusi ñiñioquituldiadamigadal poduucal l'prl siaad'ra l'g'idana l'gai tomasi l'maadutai duaacagi coidadal saagidaiñd'ra”, astaldal l'Avraañi —astaldal l'Suusi l'fariseo.

17

¹ Amaasi l'Suusi potaldai g'mamaat'rdamiga:

—Vll'sc'ra oidacamu istumaasi isducatai soimaasi ivuaadagi oodami d'amos sil' soimaa taatamu l'gai ismaacaldal soimaasi iduiñtulda aliada oodami. ² Sioma l'rc'lagai l'gai vll'taral m'ascusivuana vulidagi l'amo mauturui dai g'la suudaral daitudagi baiyoma

issoimaasi iduiñtuldada łgai łmaadutai idi ismaacłdł utudama vaavoitu. ³ Cłłgavłr głntłtłgitoca aapimł isłmaadutai soimaasi iduiña głvui aagidavurai aapimł łgai issoimaasi idui łgai głvui. Dai isłma duucai głtłgituagi łgai dai camaisoimaasi ivuaada agadagi oigłldavurai. ⁴ Tomasi muiyoco soimaasi głvuiidiada łgai dai vłłsi vuidagłrł didivadagi dai povai głntłtłladagi: “Casian maipovuaadagi”, vłłscłrł głaagai mł-soigłnłldiadagi —astłtłdai łSuusi.

⁵ Łojootosicami potłtłdai łSuusi:

—Głrsoiñañi tłtai vaamioma vaavoituda aatłmł —astłtłdai.

⁶ Amaasi łSuusi potłtłdai:

—Isviaacamudai aapimł tomasi lłłchi vaavoidaragai tomasi łran łłsi isuiduru łmo caidł coravi istutiadamudai aapimł ispotłldagi idi iigosi: “Głvaiñcumañi dai głł suudarł cłquiva”, idi iigosi gia głnłłgidamudai —astłtłdai łSuusi.

⁷ Isłmaadutai aapimł viaacagi łmo pıooñi vai łgai gasicuandagi đłjiana siłrł nuucadacagi vustaqui, dai siuu duucu divia łgai łbais potłldana aapimł giimi dai gauga? ⁸ Maipotłldan tada aapimł baiyoma potłldan tada aapimł: “Baigi tua gocuaagi nai aanł gaugiagi quiaa pai gooquiłrł gauga aapi”. ⁹ łBais Diuusiātłnamłquidana tłldana aapimł łpıooñi iduucai łgai młstumaasi tłjai? Cho lienł. ¹⁰ Poduucai aapimł łrł młsilłscadł naatuagi vłłsi istumaasi ismaacłdł głntłaanłi Diuusi, głaagai młspotłldagi: “Aatłmł łran ducami tomastuma pıpıooñi idui aatłmł mosłcaasi istumaasi viaacatadai isiduñiagi cascłdł” —astłtłdai łSuusi.

¹¹ Dai apiaimłitadai łSuusi Jerusaleenamu łmapiadłrł łrSamaalia dai ajadłrł łr-Galilea tai łgai łrana słłli daivusai. ¹² Dai ałcai łgai łmo łmarłcłrł vai vuidłrł iimłitadai baivustaama cłcłłli ismaacłdł viaacatadai łcoocodagai ismaacłdł duvaldi gatuucuga đłmos bai młłcasđłrł guuquiva łgai ¹³ dai ijiña daidł icaiti:

—Suusi mamaatłtłldiadamı soigi głłlda aatłmłcłdł —ascłiti łcłcłłli.

¹⁴ Dai aidłsi tłł łSuusi potłtłdai:

—Iimivurai dai młł vuidłrł guuquiva łparaaligadł łjudidı —astłtłdai łSuusi.

Dai aidłsi iimłitadai łgai tođian duucai duduaadicami vii. ¹⁵ Amaasi łmaadutai łgai mostłł iscadueeyi aa głi dai iññaqitadai siaa duutudaimi Diuusi. ¹⁶ Dai głtootonacłdł cłquiva łSuusi vuidłrł dai đłvłłrapi cuiqui dai potłtłdai: “Diuusiātłnamłquidana”, astłtłdai. Dai idi cłłli łrSamaaliłrł oidacamicatadai. ¹⁷ Amaasi łSuusi pocłiti:

—łBais maivłł baivustaama dudueeyi? łSiaaco daraaja łгаа tuustaama? ¹⁸ Mosłca idi ismaacłdł maitłrjudı aa głi dai siaa duutuda agai Diuusi —ascłiti łSuusi.

¹⁹ Dai amaasi potłtłdai łgai łcłłli:

—Cłquivañi dai imłda. Giñvaavoitu aapi cascłdł dueeyi —astłtłdai łSuusi.

²⁰ Taidł łfariseo tłcacai łSuusi słłscadł łgai sigatłaanłda agai Diuusi tami oidigi daama, taidł łSuusi aa noragi dai potłtłdai:

—Siłłscadł gatłaanłdagi Diuusi tami maitłrłmo istumaasi ismaacłdł maasi.

²¹ Maita povłcaitiada agai: “Tamia daja”, siłrł “Młłca daja”; Diuusi catanai głnsaagida gatłaanłi —astłtłdai łSuusi.

²² Dai amaasi potłtłdai łSuusi głmamaatłrdamiga:

—Aimu istuigaco aapimł ipłliadamı isgatłaanłda aanł ismaacłdł viaa łmo słłlicami tami tomasi łmo tasai đłmos maiaimu amaasi. ²³ Dai aa povłntłtłladamu: “Tamia daja”, siłrł “Młłca daja”. Đłmos maitavłr ajioopada, tomali maioidatucuda. ²⁴ Poduucai ismaascana siłłscadł vłrđdocłdagi oidigi pomaascamu siłłscadł ajiagi istuigaco diviagi aanł ismaacłdł viaa łmo słłlicami. ²⁵ Đłmos łrłga viaa aanł issłłlicłdł soimaa taatagi, daidł łoodami sivi oidacami gajiaadłrł giñviaamu.

²⁶ Poduucai isducatai łrđdui aidłsi oidacatadai łNoee, poduucai łrđduiñimu łrł

siłascadł cadivia iñaagada aanł ismaacłdł viaa łmo sállicami. ²⁷ Łoodami gacuaadana dai gayłłdana, dai cuucuntaiña, dai gamamaacaiña għnmaamara ooqui młsai ooñtaiña, asta aidł uucami sivaa łNoee għvaarcugłł tai sállicłdł tħvłpi duudu tai vłłsi łoodami coi. ²⁸ Dai poduucai łpłdui łpłł aidłsi oidacatadai łŁota łoodami gacuaadana, dai gayłłdana, dai gasaarpłdaiña dai gaagaraiña, dai galsaiña, daidł ivuaadana baabaqui. ²⁹ Đłmos aidłsi ii łŁota Sodoomaiñđłłł tai duudu tai łłmadu asufre tħvaagiaiñđłłł, tai vłłsi oodami coi. ³⁰ Poduucai łpłduuñimu łpłł siłascadł diviagi aanł ismaacłdł viaa łmo sállicami.

³¹ Amaasi isłmaadutai vaaqui daama daacagi dai tuucavi viaacagi għvustuidaga maitłaağai istħvañiagi łğai dai vuvaidagi, dai isłmaadutai đłjiana aimłrdagi maitłaağai isimiagi łğai għquiyyamu. ³² Għntłgitovurai Łota ooñiğadł isducatai muu vaamioma oigłdatai għvustuidaga tami oidi daama siĐiuusi. ³³ Siooł mostłtłgitodagi isducatai cłłgacłłł oidacagi tami oidigi daama łğai tomali łmo istumaasi maiviaacamu gooquiłłł, dai siooł maitłtłgitodagi mosłcaasi isducatai cłłgacłłł oidacagi tami oidigi daama łğai sállicłdł baigłłliadamu.

³⁴ Għnaagidiana sai amaasi tucarł goocatai abaana vłłtłcamu siĐiuusi błłcaimu łmoco dai łğłmai viaamu. ³⁵ Dai gooca ooqui łmapai għtuaadamu siĐiuusi błłcaimu łmoco dai łğłmai viaamu. ³⁶ Dai gooca cłłcłłli đłjiana daraajamu siĐiuusi błłcaimu łmoco dai łğłmai viaamu —astłtłđai łSuusi.

³⁷ Moscalłcai łğaa imaasi tłcacai dai potłtłđai:

—¿Vaaco łpłduñia łğai imaasi? —astłtłđai.

Tai łğai aa noragi daidł itłtłđai:

—Tomasiaco siaaco caatłcagi baabaidi duvaligadł ami għnłmpaidiña nunui poduucai łrvaavoı łpłł saidł łpłduuñia łğai istumaasi ağai aanł —astłtłđai łSuusi.

18

¹ łSuusi aagidi łoodami łmo ñiooqui cuentocłdł dai aagidi sai għaağai ismaiugutai daanłdagi Điuusi dai maiiibicorłitai. ² Dai potłtłđai:

—Łmapłcłłł oidacatadai łmo dunucami ismaacłdł maisiaa duutudaitadai Điuusi dai tomali maivuamł łlilitadai tomalił amaadutaicłdł. ³ Dai amaasi łğai vaa đħvłłriłłł oidacatadai łpłł łmo ooqui viuudu, ismaacłdł cocodacatadai łmai dai alił duudatai aimłraiña łğai łdunucami quiidiamu dai potłtłđaiña sabai baiduiñđana ñiooqui łsaayudł łłmadu. ⁴ Tħvłpi mospovuaadana łğai vaidł łdunucami moscalłcana. Đłmos gooquiłłł povłłli: “Tomasi maisiaa duutudai aanł Điuusi dai maivuamł iñłlidi tomali amaadutaicłdł, ⁵ đłmos idi ooqui viuudu ariagiñoojotulđi soiñamu aanł vai camaididivaitai giñoojotulđiña vaamioma”, ascłiti łdunucami —astłtłđai łSuusi.

⁶ Dai potłtłđai łSuusi:

—Poduucai ağai łdunucami maicłł tuigacłdł. ⁷ ¿Isbai maisoiñana Điuusi łpłł ismaacłdł łcovai vuvaitu łğai ismaacłdł maiugutai taanłdagi soiñi? ¿Isbai tħvłpicłdł soiñana łğai? ⁸ Aanł angħnaagidi sai łğai ġia otoma soiñamu. Đłmos siłascadł diviagi aanł ismaacłdł viaa łmo sállicami, ¿isbai quiaa tłłğimu aanł oodami vaavoitudadami tami oidigi daama?

⁹ Daidł łSuusi aagidi łmai cuento chíłłquiatai vłłtarł ismaacłdł siooma cłłğa tuutiacami għnłlidi siaa dai soıduucai nłdi łğaa. Dai potłtłđai:

¹⁰ —Gooça cłłcłłli iji łğłł quiuupaigadłamu judidıu dai gamamada łğai. Łmoco łrfariseocatadai dai łğłmai łrvuudamicatadai tumiñsi. ¹¹ łfariseo cłłacatai gamamadai dai aduucai gamamadai: “GiñĐiuusiga, alił baigiñłlidi aanł maitłrłpan ducamıcatai aa ismaacłdł łrłłsıvogami dai ismaacłdł łrsoımaasi ivuaadami, dai ismaacłdł googosi għnducami aanł tomali maitłrłpan ducami idi vuudami tumiñsi. ¹² Dai aanł maitacueeyı gocuaja łmo łcaldıłł, dai aa głoidi aanł iñsmaacłdł gamaitłcłı”.

¹³ Damos luvuudami tumiñsi baimlacasdara vii dai tomali maitaralli tomali istai nlnlaavagi tavaagiamu, moslavai gamoo dai pocaiti: “GiñDiuusiga soigi glllda aanlcladl aliñsi arsoimaasi ivuaadami aanl”, ascaiti luvuudami tumiñsi. ¹⁴ Aanl anganaagidi sai idi vuudami tumiñsi nora glquiiyamu caoigaldicami soimaascamigadl dai aglmai gia chio. Tomasioora ismaaccladl gaduccladl gllliadagi agai maitarglduccladl-camicamu dai sioora maiglduccladl gllliadagi agai arglduccladl-camicamu.

¹⁵ Dai aa oodami vuapaimi larla aali siaaco daacatadai lSuusi, sai agai taatana. Damos aidasidl amamaatardamigadl lSuusi tll imaasi, bagaidimi agai ismaaccladl vuapaimi laali. ¹⁶ Damos lSuusi vai gamamaatardamiga dai potladai:

—Dagitovurai vai dadana goaali siaaco daja aanl, dai maitavlar daidiada. Ismaaccladl lran ducami idi aaliduccladl agai agai ismaaccladl ajioorai mllca siaaco gatlaanli Diuusi. ¹⁷ Aanlan sallliccladl gnaagidi sioora iimia aliada siaaco gatlaanli Diuusi agai glaagai silran ducamica lmo ali dai ismaipoducamica agai siaadlra vaacana —astladai lSuusi gamamaatardamiga.

¹⁸ Amaadutai latlaanldami tlcacai lSuusi dai potladai:

—Mamaatatluldiadami clt tuigaccladl, jumaasi istutuidi aanl siduñiagi dai vllscara oidacagi Diuusi lmadu? —astladai.

¹⁹ Taidl lSuusi potladai:

—Mosaca Diuusi clt tuiga dai tomali lmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aapi maivaavoitudai iñsaanl arDiuusi. Moslagi pocaiti aapi ansai aanl arclt tuigacami dai tomali lmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ²⁰ Aapi claga maatl istumaasi gatlaanli Diuusi: “Maitavlar googosi ganducamica, maitavlar gacoodada, maitavlar gallsiada, maitavlar yaatagada aa, dai siaavlar duutuada ganooga lmadu glandl”, podu gatlaanli Diuusi —astladai lSuusi.

²¹ Taidl acclli potladai:

—Vllsi gomaasi aan aliducatai abiaadlra llgidi —astladai acclli.

²² Amaasi calcai lSuusi imaasi potladai:

—Damos quiaa viaaga lmo istumaasi rlsiduñiagi, gagarañi vllsi rstumaasi viaa dai oida lsoituutuigami ltumiñsi, dai poduucai viaacamu aapi vaamioma tavaagilarl. Imiñi dai poduñi dai diviacai giñoidatucuda —astladai lSuusi.

²³ Dai aidasi cal acclli imaasi, aliñ soigalli, aliñsi arglviidamicatadai agai casccladl.

²⁴ Dai tllgacai lSuusi isalia soigalli agai potladai:

—Gia sijaiga isganviipidacami iimiagi siaaco gatlaanli Diuusi. ²⁵ Siooma maisijaiga lmo muura vlltarl isdaivuñiagi lmo oi dlagadlamu sallli islamo glviidacami imiagi siaaco gatlaanli Diuusi —astladai.

²⁶ Dai agai ismaaccladl cal imaasi potladai:

—jVooriatl istutuidido iscllglacarl vuvaiquiagi? —ascaiti.

²⁷ Taidl lSuusi potladai:

—Istumaasi oodami maitistutuidi isiduñiagi Diuusi gia istutuidi —astladai lSuusi.

²⁸ Taidl lPiiduru potladai:

—Mamaatatluldiadami, aatlml viaa vllsi tllstumaasi viaacatadai, glloidatucuda larl-liditai —astladai.

²⁹ Amaasi lSuusi aa noragi dai potladai:

—Sallliccladl anganaagidi tomasioora ismaaccladl viaagi glquii, silarl gadlcladl, silarl gllsusuculi, silarl glooñiga, silarl gllmaamara iduñia llditai Diuusi aa duiñdadl, ³⁰ agai sioon mui viaacamu idi oidi daama dai gooquilarl aglmai oidiglarl vllscara oidacamu —astladai.

³¹ lSuusi lcovai vai lbaivustaama dan gooca gamamaatardamiga dai potladai:

—Siviata iimiagi Jerusaleenamu, siaaco glaagai isaraduñiagi vllsi istumaasi oja
 ΔDiuusi ñiñiooquituldiadamigada giñaagaitai aanl ismaacada viaa lmo slllicami.
³² Giñtallgida magari aa sibladara oidacami, dai giñparunada magari, dai soimaasi ñiooqui
 giñsuuligiada agai, dai giñsisiviada agai. ³³ Dai giñglicarsa magari, dai gooquiara
 giñmuaamu, dmos bo vaica tasaicada lramu duaacamu aanl coidada saagidaiñdara
 —astatadai ΔSuusi gamamaatardamiga.

³⁴ Dmos lmamaatardamigada maimaatl cal tomali lmo istumaasi idi maasi, tomali
 maimaatcatadai lgai istumaasi agidi ΔSuusi, goovai larlmo istumaasicatadai istumaasi
 maitistutuiditadai lgai ismaatl calcagi cascada.

³⁵ Aidasida ΔSuusi caijimitadai Jericooara vai voi ugidiana daacatadai lmo
 maiñlaadami daida gataanlitadai oidicami. ³⁶ Dai aidasi cal lgai ismui iimlan caitimi
 oodami, lmaiñlaadami gatcacai astumaasi araduitadai. ³⁷ Mlati potatadai sai amui
 imlitadai ΔSuusi Nasareetara oidacada. ³⁸ Tai lgai iña dai pocaitimi:

—Suusi Davi marada soigi glllda aanacada —ascaiti lcalli.

³⁹ Dmos lgai ismaacada baitlqui iimlitadai bagaimi sai camaiiñacaiña vaamioma.
 Dmos lgai apiaiñacai dai pocaiti:

—Davi marada soigi glllda aanacada —ascaiti.

⁴⁰ Amaasi ΔSuusi calquiva dai ootoi sioora vuaaragi ami siaaco daacatadai lgai. Dai
 aidamasi caami vuaa taida ΔSuusi tlcacai dai potatadai:

⁴¹ —¿Tumaasi iralidi aari iñsilduiñda aanl? —astatadai.

Taida lcalli ismaacada maiñlaadatadai aa noragi dai potatadai:

—Mamaatatuldiadami, nlada iñlidi aanl —astatadai.

⁴² Taida ΔSuusi potatadai:

—Nlaadañi, vaavoitu aari cascada nlnlaava —astatadai ΔSuusi.

⁴³ Mospotai lgai taida lismaacada maiñlaadatadai istui isnlnlaavagi, dai oí ΔSuusi
 dai siaa duutudaimi Diuusi. Dai vllsi loodami ismaacada tll imaasi siaa duutuli Diuusi.

19

¹ Taida ΔSuusi aayi ami Jericooara dai amui daivusquimi lgai. ² Vai ami oidacatadai
 lmo calli gviidacami Zaqueo tllgiducami, dai lgai lrbaitaclaacamigadacatadai tu-
 miñsi vuudami. ³ Daida lZaqueo matia liditadai ΔSuusi, dmos maitistutuiditadai
 istlgiagi alia maitacavacatadai lZaqueo cascada dai oodami alia muidacatadai. ⁴ Vai lgai
 maitatgaitadai isducatai matiagi dai amaasi baitlqui mll dai tasai lmo uusi tlcava-
 camilara voiyara siaaco viaacatadai ΔSuusi isdaivuñiagi. ⁵ Dai aidasi amui daivusquimi
 ΔSuusi tlcavi nlnlaava dai potatadai:

—Zaqueo otoma itlvañi boodara sivi anviall aanl isglquiiyara giñuuliñagi —astat-
 dai ΔSuusi.

⁶ Taida lZaqueo otoma tlvai, dai baigllliaracada miaadagi lgai ΔSuusi. ⁷ Amaasi
 tllgacai loodami imaasi vllscatai ñiooquidimi ΔSuusi dai pocaitimi saida ΔSuusi lmo
 soimaasi ivuaadami quidiara gluuli. ⁸ Amaasi lZaqueo calquiva dai potatadai ΔSuusi:

—Dañi, mamaatatuldiadami oidamu aanl lsoituutuigami taajucami vllsi giñvustu-
 idaga iñsmaacada viaa dai iñsimaadutai llsi aanl viiirumadacai aa noragidamu aanl
 asta macovaco vaamioma ismaacada llsi aanl —astatadai lZaqueo.

⁹ Taida ΔSuusi potatadai:

—Idi calli cavaavoitu Diuusi isduuca vaavoitu aduñda Avraañicar cascada sivat aayi
 callgacara vuvaidaragai idi quiiyara. ¹⁰ Aanl ismaacada viaa lmo slllicami divia dai
 gaaga iñagai dai callgacara vuvaida iñagai soimaasi ivuaadami lgai lrsibliimiada Diuusi
 vlllara —astatadai ΔSuusi.

¹¹ Dai camiaanai daacatadai agai Jerusaleena daidla loodami povanliditadai iscaotoma gataaanada agai Diuusi oidi daama cascada aidasi quiaa tatagitoitadai loodami ismaacada aagidi ASuusi, agai aagidi amo ñooqui cuentocada, ¹² dai potatadai:

—Amo imidagai oidacatadai amo calli dai vlassi laaduñda arttlaanadamicatadai daidla arganviipidamicatadai. Dai mallasi ii agai amai dvanlirira mlasiaaco daasa agaitadai raí dai gooquirira apamu divia agaitadai. ¹³ Dai maiquiaa imacai vaí baivustaama gáripiooñiga dai vllascatai ammadutai maa tumiñsi dai potatadai: “Aa duiñtul-davurai idi tumiñsi asta silascada divia aanl”, astatadai. ¹⁴ Damos agamai dvanlirira oidacami alia cldaitadai dai imacai agai tai agaa gooquiamu ootoi chillaqui ccalli sai potaldana: “Maitatata ipalidi aatama isaari argartlaanadamicagi”, astatadai. ¹⁵ Matai vllscara daí agai gataaanadami duucai tai apamu nora. Amaasi alcái gáquiirira vaí agai gáripiooñiga ismaacada vii agai tumiñsi dai maatca agai slljqí gamaitla ammadutai. ¹⁶ Allpgradada divia dai potatadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaitla baivustaamaojo vaamioma”, astatadai. ¹⁷ Taidla raí aa noragi dai potatadai: “Cllagaduava aapiara lramo clla piooñi ccalla idui aapi laachicada sivi gia gdaasamu aanl caigi pai tlaanada baivustaama quiquí”, astatadai. ¹⁸ Tai gooquirira divia amai dai potatadai: “Giñaamu, gatumiñsiga gamaitla taamojo vaamioma”, astatadai. ¹⁹ Taidla laamudla aa noragi dai potatadai: “Aapi arcaigicamu lara dai tlaanadamu taama quiquí”, astatadai. ²⁰ Tai gooquirira divia amai dai potatadai: “Giñaamu, tanai daja gatumiñsiga giñpániitugara vuraca aanl dai baidasaca. ²¹ Gallabáni aanl. Maatla aanl isalia oomaliga aapi cascada. Dai maita aata vueeyi dai vllscara vuuyi tumiñsi, dai aa gllsituldi pai aapi mosvuuyi yoovisicami”, astatadai. ²² Amaasi raí potatadai: “Aapiara lramo piooñi maicla tuigacami. Gllñoquicada maatla aanl isaari argaduñi dai maicla dui. Iscamaatcatadai aapi siaanl lroomaligami dai ismaitaata vueeyi aanl dai vllscara vuuyi tumiñsi dai isaa giñsituldi dai isaanl mosvuuyi yoovisicami. ²³ Camaatcatadai aapi ¿tuipasi maitamaa gotumiñsi siblacoga mlasiaaco gamaitlamudai vaamioma ltumiñsicada simuiyoma vuimudai aanl diviacai?” astatadai aamudla. ²⁴ Amaasi potatadai agai agaa ismaacada ami daraajatadai: “Blivurai gotumiñsi dai maaca agai ismaacada viaa baivustaama”, astatadai raí. ²⁵ Tai agai potatadai: “Garaamu, agai caviaa baivustaama”, astatadai. ²⁶ Taidla raí aa noragi dai potatadai: “Aanl anganaagidi sai ismaacada viaa vaamioma gamaacai dai ismaacada maiviaa gávoopoidi tomasi laachi ismaacada viaaca agai. ²⁷ Dai loodami ismaacada giñvui vllta dai maitipaliditadai isirtlaanadamica aanl, vvaapavurai dai giñvuitapi cooda”, astatadai raí gáripiooñiga.

²⁸ Dai amaasi caagacai ASuusi imaasi apamu apiaimaitadai Jerusaleenamu. ²⁹ Dai aidasi caajimitadai ASuusi Betapagira dai Betaanira miaanai agiidi siaaco Oliivosi tlagidu, ASuusi ootoi gooca gamamaatardamiga, ³⁰ dai potatadai:

—Iimivurai mlla aali quiquirira ismaacada miaaga tabiaadira dai alcái tlagimu aapirra amo asñiitu vulicami ismaacada tomali amaadutai maiquiaa dadalji vlrái uupana dai vuaapa. ³¹ Dai isamaadutai gantacacagi mastuisi uupasai vlrái potalda ansai aanl tlagito —astatadai ASuusi gamamaatardamiga.

³² Amaasi amamaatardamigada iji dai tlla vllsi isducatai aagidi ASuusi. ³³ Dai aidasi uupasaítadai agai lasñiitu taidla lsoigacami tlcacai dai potatadai:

—¿Tuimasi uupasai goasñiitu? —astatadai.

³⁴ Tai agai aa noragi dai potatadai:

—Amamaatatuldiadami tlagito cascada —astatadai.

³⁵ Amaasi baidacai agai lasñiitu ASuusi, dai asñiitu daama darai gansosua dai daama daí ASuusi. ³⁶ Dai aidasi asñiitu daama imaitadai ASuusi loodami voiyrira alligaimi gansosua. ³⁷ Dai aidasi camiaadimi agai coidama gllscara lOliivosi giidiañdla, vai vllscatai lvaavoitudadami ismaacada oiditadai iñquimi baiganliatugaitai dai siaa duutudaimi Diuusi vllsi lismaacada gllgarducamicada ismaacada tlatadai agai. ³⁸ Dai pocaitimi:

—Diuusi alia cɔɔgacɔɔɔ nɔidi goovai ismaacɔɔɔ divia Diuusi guvucadadɔɔɔ. Vɔɔscatai gɔniibɔstacan tada tɔvaagiɔɔ aatɔmɔ alia siaa duutudai Diuusi —ascaitimi ɔvaavoitudadami.

³⁹ Amaasi ɔmoco ɔfariseo ismaacɔɔɔ ɔoodami saagida daraajatadai potɔɔɔɔɔ ɔgai ɔSuusi:

—Mamaatɔtuldiadami bagaidani gɔmamaatɔrdamiga —astɔɔɔɔɔ.

⁴⁰ Dɔmos ɔSuusi aa noragi dai potɔɔɔɔɔ:

—Aanɔ angɔnaagidi sai isidi maiiñacadagi sɔɔɔɔɔɔɔ goojooidai iññacadamu —astɔɔɔɔɔ-dai ɔSuusi.

⁴¹ Dai aidɔsi caaijimitadai ɔgai Jerusaleenɔɔɔ dai tɔɔgacai Jerusaleena ɔSuusi sosua ɔoidacamicɔɔɔ ⁴² dai pocaiti:

—Gia ipɔɔidi aanɔ issivi maatɔ cɔɔcagi gooidacami isducatai istutuidi isgɔniibɔstacan tadacagi dɔmos maitistutuidi goovai ismaatɔ cɔɔcagi. ⁴³ Aimu istuigaco sicolimagi sasaayudɔ dai sicoli curartamu, dai vɔɔsi aipadɔɔɔ cocodamu, ⁴⁴ vɔɔsi dɔvɔɔɔɔɔɔ suuligamu dai coodamu dai vɔɔsi Jerusaleenɔɔɔ maiviimu tomali ɔmo odai ɔmai daama. Aidɔsi diviji aanɔ ismaacɔɔɔ ɔɔDiuusi tai maitiñmiaadɔgi gooidacami cascɔɔɔ —ascaiti ɔSuusi.

⁴⁵ Amaasi ɔSuusi vaa ɔgɔɔ quiuupaigadɔɔɔ judidú dai vuvaitu ismaacɔɔɔ ami gagaa-garaitadai dai ismaacɔɔɔ gasaapɔdaitadai, ⁴⁶ dai potɔɔɔɔɔ:

—Diuusi ñiooquidɔɔɔ pocaiti: “Giñquiiavɔɔ mamadaragai vɔɔɔɔɔ”. Mai aapima tɔjogadɔ ɔsivogami duucai nɔidi —astɔɔɔɔɔ ɔSuusi.

⁴⁷ ɔSuusi vɔɔs tasai gamamaatɔtuldiña Diuusi ñiooquidɔ ɔgɔɔ quiuupaigadɔɔɔ judidú, dɔmos ɔbaitɔguucacamigadɔ ɔpapaaligadɔ judidú ɔmɔmadu ɔmamaatɔtuldiadami Diuusi sɔɔɔɔɔɔɔɔ, dai ɔmɔmadu ɔdudunucamigadɔ ɔoodami gaagaitadai isducatai muaagi ɔSuusi. ⁴⁸ Dɔmos vɔɔsi ɔoodami cɔɔga gɔntɔgito cɔɔcatadai iscaiti ɔSuusi cascɔɔɔ maitɔɔgaitadai ɔgai isducatai muaagi.

20

¹ ɔmo imidagai ɔgɔɔ quiuupaigadɔɔɔ judidú daacataidai ɔSuusi dai mamaatɔtulditadai ɔoodami Diuusi ñiooquidɔ ɔmɔmadu cɔɔgacɔɔɔ vuvaidaragai, tai ami dada ɔbaitɔguucacamigadɔ papaaligadɔ ɔjudidú ɔmɔmadu ɔmamaatɔtuldiadami Diuusi sɔɔɔɔɔɔɔɔ, ɔmɔmadu aa baitɔguucacami, ² dai potɔɔɔɔɔ ɔgai ɔSuusi:

—Gɔraagidani, ¿tuma sɔɔɔɔɔɔɔɔ romaasi ivueeyi aapi? ¿Toorɔ gɔmaa gosɔɔɔɔ-cami? —astɔɔɔɔɔ.

³ Amaasi ɔSuusi potɔɔɔɔɔ:

—Aanɔan ɔɔɔ gɔntɔcacagi ɔmo istumaasi vɔɔrai giñaagida: ⁴ ¿Toorɔ ootoi ɔVuaana sai gavapaconana? ¿Diuusi oodami sio? —astɔɔɔɔɔ ɔSuusi.

⁵ Dɔmos vɔɔsi ɔbaitɔguucacami ɔɔgi aipaco gɔnaatagidimi dai pocaiti:

—¿Istɔɔdamu aatɔmɔ? Ispotɔɔda aatɔmɔ sai Diuusi ootoi goovai otoma gɔraa noragidamu dai pɔvɔɔɔɔdamu: “¿Tuimɔsi maivaavoitu?” ⁶ Dai ispotɔɔda aatɔmɔ sai oodami ootoi, vɔɔscatai gooodami gɔɔcoodian tada ojoodaicɔɔɔ, vɔɔscatai goovai sɔɔɔɔɔɔɔɔ vaavoitudai siɔVuaana ɔɔDiuusi ñiooquituldiadamigadɔ —ascaiti ɔbaitɔguucacami.

⁷ Dai amaasi aa noragi ɔgai ɔSuusi dai potɔɔɔɔɔ sai maimaatɔ sioorɔ ootoi ɔVuaana sai gavapaconana. ⁸ Amaasi ɔSuusi potɔɔɔɔɔ:

—Tomali aanɔan maitɔnaagidagi istuma sɔɔɔɔɔɔɔ ivueeyi aanɔ imaasi —astɔɔɔɔɔ-dai ɔSuusi.

⁹ Amaasi ɔSuusi gɔaaagacai aagidi ɔoodami, dai aagidi ɔmo ñiooqui cuentocɔɔɔ dai potɔɔɔɔɔ:

—Oidacataidai ɔmo cɔɔli ismaacɔɔɔ li uuvasi gɔdɔvɔɔɔragana, dai gooquiɔɔ taajucamicɔɔɔ maa ɔgai aa oodami gɔɔɔsi dai ii abiaadɔɔ sɔɔɔaco dai tɔvɔɔpi daja. ¹⁰ Dai aidɔsi

aayi yoovaragai l'gai ootoi l'moco g'p'rioõniga sai taanl'na l'gai loodami l'yoovi sil'li al'catadai, d'l'mos loodami g'licacarai dai soi doodai dai ootoi maimaacacai istumaasi.

¹¹ Amaasi l'tuidacami ootoi l'mai p'ioõni, m'l'tai l'gai l'p'p' alil' soimaasi ñiooqui aagidi dai g'licacarai dai ootoi maimaacacai istumaasi aagaimi l'gai. ¹² Daidl' l'tuidacami ootoi l'mai, d'l'mos loodami alil' soi doodai l'gai l'p'p' dai aadaji.

¹³ Dai cagooqui'l'p' pocaiti l'tuidacami l'd'l'v'l'l'rai: “¿Isducatai iduuñimu aanl'? Ooto-samu aanl' giñ'mara tomasi alil' oig'l'dai aanl', siaad'l'p' maisiaa duutudadan tadacana l'gai siuu duucu t'agiagi”, ascaiti l'c'l'li. ¹⁴ D'l'mos aid'l'sid'l' laata v'uaadami t'l'l' g'l'amo marad'l' airaco g'l'naatagidimi dai pocaiti: “Idi l'gai ismaac'l'd'l' l'rtuidacamica agai oogad'l' vustuidad'l' g'l'aagai t'asmuaagi dai poduuc'ai aat'l'm'l' l'rtutuidacamicamu”, ascaiti laata v'uaadami. ¹⁵ Dai amaasi v'uusaitu ami d'l'j'aiñ'd'l'p' dai muua. Amaasi l'Suusi t'acacai loodami dai pot'l't'dai:

—¿Isduuñimu l'd'l'v'l'l'rai tuidacami laata v'uaadami? ¹⁶ Divimu l'gai dai coodimu dai maaquimu l'd'l'v'l'l'rai aa oodami —ast'l't'dai l'Suusi.

Moscalc'ai l'gai imaasi maí is'l'gai aagadam'l' l'lidi l'Suusi casc'l'd'l' pocaiti l'gai:

—Diuusi maidagitona is'p'ov'l' duñiagi —ascaiti.

¹⁷ D'l'mos l'Suusi vui n'l'n'l'ava dai pot'l't'dai:

—¿T'liya l'lidi id'l' goonio ismaac'l'd'l' oojisi Diuusi ñiooquid'l'p' siaaco pocaiti?:

Lodai ismaac'l'd'l' g'ajiaad'l'p' viaa l'baabaquitadami sivi l'gai l'p'p' l'gai ismaac'l'd'l' vaamioma g'l'aagai l'v'aaqui v'l'l'tar'l.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquid'l'p'. ¹⁸ Tomasioor'l' ismaac'l'd'l' utuvagi lodil'p' moslalachi daivamu, dai islodai daama g'l'siagi l'mai l'gai mos'l'tuisamu —ast'l't'dai l'Suusi.

¹⁹ L'bait'l'guucacamigad'l' l'p'apaaligad'l' judidíu l'mmadu l'mamaat'l'tuldiadami Diuusi s'l'l'licamigad'l' ip'l'l'iditadai isaid'l' otoma b'l'jiagi l'Suusi, c'l'l'ga maat'l'catadai l'gai is'l'gai v'l'l'tar'l aagaitadai l'Suusi l'cuento casc'l'd'l', d'l'mos l'l'b'l'iditadai l'gai loodami. ²⁰ Dai amaasi ootoi sioor'l' soobidacagi vai l'gai c'l'l' tuutiacami g'l'nv'ueeyi, dai gaagai isducatai aagagi l'Suusi l'mo istumaasi istumaasi vui caat'l'cagi l'dudunucami vai poduuc'ai t'l'l'gida l'gai l'dudunucami. ²¹ Casc'l'd'l' t'acacai l'gai dai pot'l't'dai:

—Mamaat'l'tuldiadami, c'l'l' maatl' aat'l'm'l' sai ismaac'l'd'l' g'aaagidi aapi dai g'ama-maat'l'tuldi l'rv'aa'v'oi. Dai maiv'uaam'l' l'lidi aapi oodamic'l'd'l' sil'rg'l'nv'iip'idacami sil'r-soitutuigami l'p'p', mosgamamaat'l'tuldi aapi istumaasi Diuusi ip'l'lidi. ²² G'araagidañi, ¿c'l'l'g'aisi t'l'saa nam'l'l'quiadagi l'g'l'l' bait'l'c'l'aaacami romano cho sio? —ast'l't'dai.

²³ D'l'mos l'Suusi maatl' t'l'l' is'l'gai v'uiirumada l'l'iditadai dai pot'l't'dai:

—¿Tuimasi giñ'v'uiirumada l'lidi aapim'l'? ²⁴ Giñ't'l'l'gidavurai aapim'l' l'mo tumiñsi. ¿Voor'l' mood'l' dai voor'l' t'l'l't'l'arad'l' tumiñsil'p' daja? —ast'l't'dai l'Suusi.

Tai l'gaa aa noragi daid'l' it'l't'dai:

—L'g'l'l' bait'l'c'l'aaacami mood'l' dai t'l'l't'l'aragad'l'ava —ast'l't'dai.

²⁵ Taid'l' l'Suusi pot'l't'dai:

—Maacavurai l'g'l'l' bait'l'c'l'aaacami istumaasi l'rtuidad'l' dai maacavurai Diuusi istu-maasi l'r'Diuusi tuidad'l' —ast'l't'dai l'Suusi.

²⁶ Tai l'gai maitistui issoimaasi ñiooquitudagi oodami vuitapi baiyoma mait'l'l' l'gai isducatai g'l'nt'l't'agituagi calcatal isducatai ñioocai l'Suusi dai casc'l'd'l' maiñioocacai vii.

²⁷ Dai gooqui'l'p' iji l'mmoco l'asaduseo siaaco daacatadai l'Suusi. l'asaduseo pocaiti sai maioidaga coidad'l' duaacarad'l' casc'l'd'l' pot'l't'dai l'gai l'Suusi:

²⁸ —Mamaat'l'tuldiadami, l'Moseesacaru oojisicami g'l'rvii vai pocaiti sai ismuquiagi l'mo c'l'l'li dai viaagi g'l'oõniga maiquiaa maamatac'ai abaana, said'l' l'suc'uulid'l' l'c'l'li g'l'aagai is'v'l'l'nagi l'v'iuudu dai maamatagi abaana l'sil'l'gid'l' v'l'l'tar'l ismaac'l'd'l' muu.

²⁹ Dai l'mo imidagai oidacatadai c'v'aracami l'mo sil'l'g'l'm'l', l'p'p'agadad'l' oõnigai d'l'mos muu maiquiaa maamatac'ai. ³⁰ Amaasi l'gooqui'l'rdad'l' v'l'l'na l'v'iuudu, dai muu l'p'p' maiquiaa maamatac'ai. ³¹ Tai gooqui'l'p' l'g'l'mai v'l'l'na l'gai v'aa oõqui, dai muu l'p'p'

maiquiaa maamatacai, vlla cuvaracami podui dai vllsi coi maimaamatacai tomali amaadutai. ³² Dai amaasi muu looqui lrra. ³³ Dai duduaacacai coidadl saagidaiñdrra, ¿ismaacldl arcunadlcamu looqui vllsi arcuucunadlcatadai lgai di? —astatlđai lřaduseo.

³⁴ Amaasi lřsuusi aa noragi dai potatlđai:

—Tami oidigi daama cllalli dai ooqui cuucuntai dai ooñtai. ³⁵ Damos lřgai ismaacldl Diuusi maaquiagi oigaragai isiimiagi tlvaaigiamu caduduaacacai coidadl saagidaiñdrra mllca maitlcuucuntai tomali maitlmamacai glmamaara cuucuntaragai vlltar, ³⁶ mllca camaitlcooyi cascldl. Moscaduduaacacai lřgai lřpan ducamica agai Diuusi tatlraañicarudl lřgai lřDiuusi maamaradl. ³⁷ Moseesa lrra glrmamaatatuldi sai duduaacarai coidadl siaaco glaagai lali uusi ismaacldrra mli tai daidl luusi maimi ami glaagai lrra sai Diuusi lřAvraañicaru dai Isaacaru dai Jacocararu Diuusigadl. ³⁸ Damos Diuusi maitlřDiuusigadl lřgai ismaacldl lřDiaavora lřmadu ajioorai coocai, baiyoma lřDiuusigadl lřgai ismaacldl lřgai lřmadu ajioorai —astatlđai lřsuusi.

³⁹ Amaasi lřmamaatatuldiadami Diuusi sllicamigadl potatlđai:

—Cllaga aagai aapi mamaatatuldiadami —astatlđai.

⁴⁰ Dai camaitlřllalli isvaamioma tlcacagi.

—————
⁴¹ Taidl lřsuusi potatlđai:

—¿Ducatai pocaiti aapiml saidl lřCristo lřDavi maradl? ⁴² Vaidl lřDavi aduucai ooja Salmosi liivrugadrra:

lřlaaanldami potatlđai giñtlaaanldamiga:

“Glmaaquimu aanl lřmo sllicami ismaacldl vaamioma namlga.

⁴³ Dai ugititudamu aanl vllsi ismaacldl glvuidrra vllta”.

⁴⁴ ¿Damos ducatai istutuidi lřCristo slřmaradlcagi lřDavi vai lřgi lřDavi giñtlaaanldamiga aagai? —astatlđai lřsuusi.

—————
⁴⁵ Vllsi loodami calcatadai aidlsl lřsuusi potatlđai glmamaatlřdamiga:

⁴⁶ —Cllagavlr gantatlgitoca aapiml. Maitavlr lřpan duucal ivuaada gomamaatatuldiadami Diuusi sllicamigadl. Goovai oojoide isclcllgaducami yuucustadagi, dai lřplidiña mllscocoanadagi glnvapaanamu dai viaatuldiadagi cacaayana, dai cllalga-ducldioma daraicariarl glvuidrra oojoide isdadarldagi judidfu quiquiupaigadrra, dai siaaco gacuaada goovai cllalga-ducldioma daraicariarl oojoide isdadarldagi lrra. ⁴⁷ Dai lřsidiña goovai lrra lřviriudu baabaquidl dai tlvlri gamamadaiña sai nldiña loodami. Goovai lřgai ismaacldl vaamioma soimaa taatatuldamu Diuusi —astatlđai lřsuusi glmamaatlřdamiga.

21

—————
¹ Dai lřsuusi tll lřgl quiuupaigadrra judidfu lřglviiipidacldl ismaacldl tueeyi tumiñsi cajojoñiarl ismaacldrra glmpaidi tumiñsi Diuusi aa duiñdadl vlltar. ² Dai tll lrra lřmo viuudu soitigami ismaacldl ami cajojoñiarl darai goo sintaavu, ³ tai potl lřsuusi:

—Sllicldl anganaagidi sai idi viuudu soitigami vaamioma dai isvllscatai.

⁴ Vllscatai gogaa darai ismaacldl cababaivitocl, damos gooqui soitigamicatai modai vllsi ismaacldl viaacatadai istuucldl oidacagi —astatlđai lřsuusi loodami.

—————
⁵ Dai lřmadutai aagai lřgl quiuupaigadl judidfu dai pocaiti sai alil sigia maasi lřquiupai lojoodaicldl sigia maascamicldl dai aa lřmamaasicldl ismaacldl aa ami darai sai sigia maascana lřquiupaigadl judidfu. Tai amaasi lřsuusi potatlđai:

⁶ —Aimu slllscadl vllsi idi mllmaacldl nldi aapiml vllsi siaa glduuñimu, dai maiviimu tomali ojooidai goocua daama —astatlđai lřsuusi.

⁷ Tai ḡgai tɔcakai dai potɔtɔdai:

—Mamaatɔtuldiadami, ḡvɔɔscadɔ ḡḡduñia ḡgai imaasi? ḡDucatai maatɔmu aatɔmɔ isimaasi casilḡduñia ḡgai? —astɔtɔdai ḡgai ḡSuusi.

⁸ Taidɔ ḡSuusi potɔtɔdai:

—ḡAntɔḡitovɔɔɔ ḡlijada, dai maitavɔɔ ḡndagito mɔḡḡḡvupuiirumadadagi, dadiava ḡgai muidutai ḡiñtɔɔtɔaragacɔdɔ dai pocaitiadamu ḡgai: “Aanɔ anɔɔɔCristo”, dai “Casiat aayi istuigaco ugitia ḡgai oidigi”. Dɔmos maitavɔɔ oidatucuda. ⁹ Dai mɔsilɔscadɔ cajiomacagi muiyapɔɔɔ cocoodi, maitavɔɔ duduaadicuda gomaasi daivuñia ḡgai ḡḡḡḡḡ, dɔmos maiquiaa aayi cugatɔɔɔ tasɔɔɔ.

¹⁰ Dai bodɔɔɔ ḡḡaaatagidimi vaamioma dai potɔtɔdai:

—ḡmo dɔvɔɔɔɔɔɔ oidacami cocoaadamu ḡmai dɔvɔɔɔɔɔɔ oidacami. ¹¹ Dai alia cavami ḡigivucudamu ḡmɔpɔɔɔɔɔ gooidigi, dai oidacamu biuugigai dai cocodagai aipacoga, dai tɔvaagilɔɔ duaadimudaca maascamu istumaasi dai naana maasi ḡḡḡḡdɔcami maascamu ḡḡḡḡ.

¹² Dɔmos ḡḡḡḡḡ ḡḡsasaayu ḡḡvuiimu dai soimaasi ḡntaatatuldamu, dai vaama ḡntuutusada ḡgai ḡgai tɔtɔaanɔdami vuidɔɔɔ ḡgai vaa ismaacɔdɔ gatlaani quiquiuupaigadɔɔ judidíu, dai ḡḡmaamaisapada ḡgai dai vaama ḡntutusada ḡgai ḡḡḡḡ vuidɔɔɔ dai moomoyi vuidɔɔɔ ḡiñvaavoitudaitai aapimɔ. ¹³ Amaasi tuigaco istutiaadamu aapimɔ isaagadagi ḡgai vuitapi isvaavoitudai aapimɔ istumaasi gamamaatɔtuldi aanɔ. ¹⁴ Dai maibai vuaada ḡquiasdɔɔ isducatai aa noragidagi ḡgai ismaacɔdɔ ḡḡilɔɔ ḡḡsusuuligadagi. ¹⁵ Aanɔ ḡḡmaaquimu maatɔdagai dai ñiooqui isducatai ḡḡsoiña aapimɔ dai poduucai ḡḡsasaayu maiviaacamu isducatai ḡnaa noragidagi tomali maitɔnvui ñioocadamu. ¹⁶ Dai asta ḡndɔdɔ dai ḡḡsusuuculi dai ḡḡsiisiḡḡ dai ḡnaaduñi aagiada ḡgai ḡḡsasaayu mɔsiaaco daraaja aapimɔ. Dai ḡḡcooditudamu aapimɔ ḡmadutai. ¹⁷ Dai vɔɔsi oidacami ḡḡcɔɔdadamu ḡiñvaavoitudaitai aapimɔ, ¹⁸ dɔmos maisibɔ imimu tomali ḡmo cuupai ḡḡmooaiñdɔɔ. ¹⁹ Dɔmos aapimɔ ḡḡvaavoitudadamu dai mɔsilɔscadɔ dḡḡvuñiagi vɔɔsi gosoimaa taataragai gooquilɔ vɔɔɔɔɔ oidacamu aapimɔ Diuusi ḡmadu.

²⁰ Mɔsilɔscadɔ ḡlijadagi iscasicoolimadi sandaaru Jerusaleenɔɔ, maatɔcamu aapimɔ iscaotoma vɔɔsi siaa ḡduuñimu. ²¹ Amaasi ismaacɔdɔ Judeeɔɔ daraajagi ḡḡaagai isvoopiagi ḡigiidiamu, dai siooɔ Jerusaleenɔɔ daraajagi ḡḡaagai isvuaaquiagi abiaadɔɔ, dai siooɔ dɔḡiaadana ajioopadagi maitlaagai isɔpamu iimiagi ḡḡquiiquiamu. ²² Amaasi ḡgai istuigaco soimaasi taatatulda ḡgai Diuusi ḡjudidíu ismaacɔdɔ vuidɔɔ vɔɔtɔcagi Diuusi. Poduucai ḡḡduñia ḡgai ismaacɔdɔ oojisi Diuusi ñiooquidɔɔ. ²³ Sia soimaa taatamu ḡooqui ismaacɔdɔ amaasi noonoacagi silɔɔɔ viaacagi aali siisidami alia oidacamu soimaa taataragai oidi daama, dai sɔɔlicɔdɔ soimaasi ḡḡḡḡvituldaragai idi oodami Jerusaleenɔɔ oidacami vɔɔtɔɔ. ²⁴ ḡmoco coimu cocodilɔɔ, dai aa sibladɔɔ oidacami maamaisapicami vuiimu aa dai vuucaimu. Dai ismaacɔdɔ maitɔɔjudidíu gatlaanɔdɔ ḡgai Jerusaleenɔɔ asta silɔscadɔ uucami Diuusi maquiagi oigaragai.

²⁵ Dai amaasi oidacamu maasidaragai tasiɔɔ dai masaadiɔɔ dai sisiaavugilɔɔ, dai tami oidigi daama vɔɔsi oidacami maitɔtɔḡadamu isducatai ḡntɔḡitodagi alia duduaadicudamu ḡgai alia sigal caititai ḡḡḡ suudagi. ²⁶ ḡoodami susuiquitɔrdamu duduaadicuitai dai tɔḡḡitotai istumaasiɔɔ istumaasi daivuñia ḡgai oidigi daama, asta tɔvaagi ḡigivucudamu. ²⁷ Dai amaasi ḡiñtɔḡḡḡḡ aapimɔ aanɔ ismaacɔdɔ viaa ḡmo sɔɔlicami iñsiboodɔɔ imɔdamu ḡmo icomai saagida guvucadagaicɔdɔ dai sɔɔlicɔdɔ dadadaquidatɔ. ²⁸ Silɔscadɔ casi ḡḡvuiidagi imaasi vɔɔɔ tai ñanɔnda moscamiaadidatɔ mɔstuigadɔ cɔḡḡcɔɔ ḡḡvuvaida ḡgai —astɔtɔdai ḡSuusi.

²⁹ Dai aagidi ḡḡḡ ḡmo ñiooqui cuentocɔdɔ dai potɔtɔdai:

—Naidavurai goiigosi silɔɔ tomastuma ḡmai uusi. ³⁰ Mɔsilɔscadɔ ḡlijadagi iscaipoidagi aagadɔ, aapimɔ camaatɔcana iscamiaadimi toiñdagai. ³¹ Dai poduucivɔɔ

maataca aapa masiilascada nijadagi gomaasi vurai maataca iscamiaadimi istuigaco gatlaanada agai Diuusi tami oidi daama.

³² Salliacada anganaagidi sai vlassi imaasi araduñia agai maiquiaa ugitacai idi oodami.

³³ Tavaagi ammadu oidigi ugitimu, dmos ismaacada aagai aanl goovai gia araduñia agai.

³⁴⁻³⁵ Todian duucai aimu Diuusi aran duucai isduucai gacucupai amo trampa dai vlassi oidi daama oidacami maatamu imaasi, cascada gantagitonar nijada dai maigajiaadara vipiaada Diuusi mosgayaldatai dai tagitaitai istumaasi oidaga oidi daama.

³⁶ Baigavar anduca aapima tudu, dai tomastuigaco avar gamamadada dai poduucai istuidimi aapima scalgacara vuvaaquiagi vlassi gomaasiaindara ismaacada araduñia agai, dai poduucai istuidimu isgiñvuidara guuquivagi aapima aanl ismaacada viaa amo salliacami —astatadai ASuusi loodami.

³⁷ ASuusi gamamaatatuldiña tasara agala quiuupaigadara judidú dai tucara aimaraiña dai giidiana cocosaiña siaaco Oliivosi tagidu. ³⁸ Dai vlassi loodami alqui quiamoco agala quiuupaigadara judidú daivaiña calca aliditai istumaasi agidiña ASuusi.

22

¹ Aida camiaadimitadai asiaa duudagai istuigaco tagitoina ajudidú aidasi Diuusi calgacara vuvaitu Ejiipituaiñdara. Asiaa duudagai pascua tagidu. ² Vaidl arapaaligada ajudidú baitaguucacamigada ammadu amamaatatuldiadami Diuusi salliacamigada gaagaitadai isducatai muaagi ASuusi, dmos alia lablidadai agai loodami.

³ Tai amaasi adiaavora vaa AUudasilara, masmaacada Iscaliote aagaiña aapa, agai aramoco baivustaama dan gooca ismaacada arasuusi oootosada. ⁴ Daidl AUudasi nidamu arapaaligada ajudidú baitaguucacamigada ammadu sandaru agala quiuupaigadara judidú dai agala quiupilara sandaru dai ammadu gaaataga dai agidi isducatai istutuiditadai agai istalgidagi ASuusi. ⁵ Tai agai alia baiganalli dai agidi agai AUudasi sai maquia agai tumiñsi, ⁶ taidl AUudasi bai aa dai glaagacai gaa isducatai gatlagidagi ASuusi silascada maitiipucagi aa oodami.

⁷ Tai amaasi aayi asiaa duudagai istuigaco tagitoina ajudidú aidasi Diuusi calgacara vuvaitu Ejiipituaiñdara dai aida coodaiña ajudidú cañiiru dai dadasdiña Diuusi. ⁸ Taidl ASuusi ootoi aPiiduru ammadu AVuaana, dai potatadai:

—Imivurai dai bai duñi cuaadagai idi siaa duudagai vllara —astatadai ASuusi.

⁹ Tai agai taccacai dai potatadai:

—¿Vaaco iralidi aapi tsbai duñiagi? —astatadai.

¹⁰ Taidl ASuusi aa noragi dai potatadai:

—Masiuu duucu ajiagi aquiquilara, tagimu aapima amo calli ismaacada vaigatica agai amo aayi suudagai vurai oida siaaco vaquia agai. ¹¹ Dai taccavurai aquilacami saaco calca utuucavi siaaco gaugia iñagai aanl idi siaa duudagara ammadu aapima. ¹² Silgai gantlagidamu amo tuucavi gducami goocua daama vaaquilara taccaviacoga cabai duñisicami vurai ami bai duñi cuaadagai —astatadai ASuusi.

¹³ Tai agai iji dai tla vllsialcatal isducatai agidi ASuusi, dai bai dui acuaadagai siaa duudagai vllara.

¹⁴ Dai caacai ugidagai, taidl ASuusi meesa vuidara daiva ammadu glojootosa. ¹⁵ Taidl ASuusi potatadai glojootosa:

—Gia iraliditadai aanl isganammadu gaugiagi idi siaa duudagara maiquia muucacai. ¹⁶ Aanl anganaagidi ansai sivi gaugia iñagai idi siaa duudagara cuaadagai dai camaitacuaada iñagai idi siaa duudagara cuaadagai asta silascada idui Diuusi vlassi istumaasi iduñia agai dai calgacara vuvaidagai oidi daama oidacami diviacai agai dai gatlaanada tami oidigi daama.

¹⁷ Amaasi bli amo tucayu uvasi varaagada dai gamamagi dai gooquilara maa gamamaatar damiga daidl itatadai:

—Vllascatai avlar ii idi tucayuaiñdarla. ¹⁸ Slllicadla anglaagidi ansai camaitayllada iñagai uuvasi varaagada asta silascadla aiyagi istuigaco diviagi Diuusi dai nlidagi oodami ismaacada lrcalla ivuaadami dai ismaacada larmaicalla ivuaadami —astatldai lSuusi.

¹⁹ Dai gooquiara bli lpaana dai gamamagi dai gooquiara saasarai dai maa glamamaatardamiga, daida itatldai:

—Idiav larlan ducami giñtuucuga masmaacada gatlagida agai masai muaana masai aapimla cllagacara vuvacana. Poduquiavar ivuaada daida giñtatlagitoda —astatldai lSuusi.

²⁰ Dai cauugitocai lSuusi bli ltucayu dai potatldai glamamaatardamiga:

—Idi uuvasi varaagada ismaacada idi tucayuana daja lran ducami giñlara ismaacada aastia agai masai aapimla cllagacara vuvacana. Iñsilascada muquiaagi vai aastia giñlara aida abiaadara glaagamada goñiooqui utudui ismaacada Diuusi ootosda agai loodami.

²¹ Damos sivi gocalli ismaacada giñtagida agai ldudunucami tami meesa daama caata novida giñlan duucal. ²² Aanla ismaacada viaa lmo slllicami cabllcaiti govoi ismaacada gla lqui abiaadara damos sila soimaa taatamu lcalli ismaacada giñtagida agai —astatldai lSuusi.

²³ Amaasi lamamaatardamigada aipaco gantlacacaimi soora lga dai gatlagida agai.

²⁴ Amaasi lamamaatardami lagi glnvurui ñiño aagaitai sai ismaacada vaamioma lrtlaanladamica agai silascada iimiagi siaaco gatlaanli Diuusi. ²⁵ Damos lSuusi potatldai:

—Ismaacada maitarjudidíu saagida lbaitaclaacamigada glripiooñiga duucal nlidina loodami, dai lga aadara ipalidi mscalla tuutiacami duucal nlijadagi. ²⁶ Damos aapimla maitlaagai mspoduucal ivuaadagi, baiyoma ismaacada lbaitaclaacamicagi glaagai isvaamioma gllli gvuaadagi dai piooñi duucal. ²⁷ ¿Maacada lrvamioma tlaanladami ismaacada meesa vuidara daja ismaacada gabiaajai sio? ¿Maitasi lrvavoio sai ismaacada meesa vuidara daja? Damos aanla gansaagida daja lmo piooñi duucal.

²⁸ Aapimla vllscara giñllmadu daraajana aidasi soimaa taatamaiña aanla. ²⁹ Cascada aanla glnmaquia iñagai lmo slllicami poduucal isduucal giñooca giñmaa aanla. ³⁰ Dai aapimla giñllmadu gacuaadamu mllca siaaco gatlaanlada iñagai aanla dai giñsoiña tlaanladamu aapimla Diuusi maamarada —astatldai lSuusi glamamaatardamiga.

³¹ Amaasi potli larla lSuusi:

—Simuñi, Simuñi, lDiaavora taí oigaragai Diuusi isgluididagi mui naana maasi soimaascami masai camaitiñvaavoidudaiña. ³² Damos aanla daanli Diuusi aapimla glnvlltara vai maivllsi ugitala glnvaavoidaraga, dai silascada lramu cllga giñvaavoiduda aapi pai soiña glaaduñi vai vaamioma cllga giñvaavoidudana —astatldai.

³³ Taida lSimuñi aa noragi daida itatldai:

—Mamaatatuldiadami, baigan giñduu isglolidagi maisacarumu dai asta muquiaagi gllllmadu —astatldai Simuñi.

³⁴ Taida lSuusi potatldai:

—Piiduru, slllicada anglaagidi sai sivi maiquiaa cuujuicai tacucu plaapi vaicojo potliya agai psai maitiñmaatla —astatldai lSuusi.

³⁵ Taida lSuusi potatldai:

—Aidlasida glnooto ai aanla maimoraraaliacami dai tomali tumiñsi daraasacarucami, dai tomali aa sususacaicada ¿isbai vllgacata dai aapimla istumaasi? —astatldai lSuusi glamamaatardamiga.

Tai lga aa noragi dai potatldai:

—Tomali lmo istumaasi —astatldai.

³⁶ Tai amaasi lSuusi potatldai:

—Sivi anglaagidi sai sioora viaacagi moraali glaagai isbla aimardagi, dai tumiñsi darasacarui lara, dai sioora maiviaacagi maastai vai gagarana amoco gvaasaraga dai savdana. ³⁷ Aana anglaagidi sai glaagai sipladuñiagi isducatai ooja Isaíacaru Diuusi ñiooquidara siaaco icaiti: “Soi duucai manlijada agai tomastuma soimaasi iducami duucai”. Istumaasi oojisi giñaagaitai glaagai sipladuñiagi —astatadai lSuusi gamamaatardamiga.

³⁸ Tai lagi potatadai:

—Mamaatardadiami, tami vata gooca mamaastai —astatadai.

Tai lagi aa noragi dai potatadai:

—Casada —astatadai.

³⁹ Amaasi lSuusi vuusai dai ii Oliivosi giidiamu poduucai isduucai ivuaadana lagi taida amamaatardamigada oi. ⁴⁰ Amaasi alcai ami giidilara, taida lSuusi potatadai gamamaatardamiga:

—Daanlavurái aapiml Diuusi vai lagi maidagitona lDiaavora issoimaasi ganduiñtuldagi —astatadai.

⁴¹ Taida lSuusi covai ii maisi malcasi lpan al malcasi silasi vuupai amoco amo odai, dai gtootonacada clquiva dai gamamada agai. ⁴² Dai aduucai gamamagi:

—Giñooa isbaigacamudai ismaisoimaa taata aana poduucai isducatai rpladuñia agai dmos vaidl rpladuuna rpducatai aapi rpliadagi. Dai maisiu istumaasi aana rpliadagi —asduucai gamamagi lSuusi.

⁴³ Tai amaasi vuitapi gamaasitu amo Diuusi tlaañicaruda tvaagiaiñdara dai vaamioma maquia agai guvucadagai. ⁴⁴ Dai alia soimaa taatacatal vaamioma daanli Diuusi dai vaajurdada lpan duucai ootai lara dai dnlalrapi glasi.

⁴⁵ Dai aidasi canaato mamagi lagi clquiva dai ii siaaco daraajatadai amamaatardamigada dai coocosacami tla, gamaita soiliaragai casada. ⁴⁶ Daida lSuusi potatadai:

—¿Tuimasi coocosa? Vaapaigivurái, dai daanla Diuusi vai lagi maidagitona lDiaavora issoimaasi ganduiñtuldagi —astatadai.

⁴⁷ Dai quiaa ñiooquiditadai lSuusi, tai ami aayi mui oodami. Dai ismaacada Uudasi tlagiducataidai lbaiivustaama dan gooca mamaatardamiaiñdara, lagi baitqui imlitadai loodami, dai miaadara clquiva dai usupiga agai lSuusi. ⁴⁸ Amaasi lSuusi potatadai:

—Uudasi, amo ¿usupigaicada rpsgiñtalgida agai aapi aana ismaacada viaa amo salliacami? —astatadai.

⁴⁹ Tai lagi ismaacada lmadu daraajatadai lSuusi dai nliditai istumaasi iduñia agaitadai lagi tcacai lSuusi dai potatadai:

—Mamaatardadiami, ¿vuidara tssuuligana mamaastaicada? —astatadai.

⁵⁰ Dai amaadutai lagi iquitl sallisia padara naacada lpioñigada lbaitclaacamigada paraaligada ljudidíu. ⁵¹ Dmos lSuusi potatadai:

—Dagitovurái casia clgadu —astatadai.

Taida lSuusi mostaata lpioñi naacada tai dueeyi. ⁵² Dai amaasi lSuusi potatadai lbaitguucacamigada paraaligada ljudidíu, lmadu glal quiuupilara sandaaru, lmadu lsonara guucacami judidíu lagi ismaacada dada dai blaquia agai:

—¿Ducatai dada aapiml mamaastaicada dai uusicada ducami iñsaanl amo ll-sivogamicagi? ⁵³ Aidasi glalamadu daacataidai aana vlls tasai glal quiuupaigadara judidíu tomali maitiñtaata aapiml, dmos sivi casiglanajga aapiml tucagi lDiaavora aa duiñdadl vlltara casada —astatadai lSuusi.

⁵⁴ Tai amaasi lagi maisapicami bli lSuusi, dai blalai lbaitclaacamigada papaali quiidiamu, vaidl lpiiduru mosmalcasdara oidi. ⁵⁵ Tai aa ami tuisiqui lraana ganai, dai taicovai daraiiva, taida lpiiduru saagida daiva lara. ⁵⁶ Tai amaasi amo cusñiiru tlagacai istaicovai daacataidai lagi, gtagito nlanidi daida itatadai:

—Idi cllli lrra lmadu aimlraña gomaisapicada —astatdai acusñiiru.

⁵⁷ Damos lPiiduru asto, daida itatdai:

—Maitanmaatl aanl gocllli di —astatdai lPiiduru.

⁵⁸ Tai gooquiarioma, lmai cllli tll daida itatdai:

—Aariarl aramoco gomaisapicada aduñda lrra —astatdai.

Damos lPiiduru itatdai:

—Cho, maitanmaatl aanl gocllli di —astatdai.

⁵⁹ Tai bo laascada lmai itli:

—Sallicada idi cllli lmadu aimlraña gomaisapicada lrra daida lGalileelra oidacami lrra —astatdai acllli.

⁶⁰ Taida lPiiduru itli:

—Cho, aanl tomali maimaatl masioora aagai aapiml —astatdai lPiiduru.

Dai quiaa ñioocaitadai lgai tai cuujui tacucu. ⁶¹ Taida lSuusi vui nlnlaava lPiiduru, taida lPiiduru tagito istumaasi aagidi lmamaatluldiadami, sai maiquiaa cuujuicai tacucu lgai vaicojo astua agaitadai ismaatl lSuusi. ⁶² Taida lPiiduru vuusai abiaadlra dai soigaldacai sosua.

⁶³ Daida acacalli ismaacada nuucadacatadai lSuusi parunai dai saasarai tuucugada.

⁶⁴ Dai iña vuupuida dai vuiwasana glvai, daida itatdai:

—¿Maatlñi toora glglgl? —astatdai.

⁶⁵ Dai aagidi mui naana maasi ñiooqui sigalnascami.

⁶⁶ Dai aidlsi casi lrtaslrcatadai, glnlmpagi ljudidú sonlra guucacamigada, lmadu lbaitlguucacamigada lrapaaligada ljudidú, lmadu lmamaatluldiadami Diuusi sallicamigada, mlai vaan cli lSuusi dudunucami vuidlra mlai ami tlacacai, daida itatdai:

⁶⁷ —¿Glaagidañi povai plscaiti aapi plsaidl lraCristo ismaacada Diuusi acovai vuusaitu plalai cllgacarl garvuvaidana? —astatdai.

Tai lgai aa noragi daida itatdai:

—Isponantlada aanl sai ljl, siaadlra giñvaavoitudana aapiml. ⁶⁸ Dai isgantacaca aanl lmo istumaasi siaadlra giña noragidana aapiml tomali maitiñdagituan taada aapiml. ⁶⁹ Dai aanl ismaacada viaa lmo sallicami caotoma imimu Diuusi lmadu dai lmadu gatlaanlra iñagai, ismaacada vaamioma viaa guvucadagai istomali lmo lmai —astatdai lSuusi.

⁷⁰ Tai amaasi vlscatai tlacacai lSuusi daida itatdai:

—¿Aida gia aapi lraDiuusi marada? —astatdai.

Taida lSuusi aa noragi daida itatdai:

—Ljl Diuusi maradana poduucal msduucal aagai aapiml —astatdai.

⁷¹ Tai lgai itli:

—¿Tuisida nlnlracana aatlml vaamioma nlijadami cacalcatl islgl gatlñicada glraagidi goovai? —ascaiti lbaitlguucacami.

23

¹ Amaasi vlscatai lbaitlguucacami blalai lSuusi dai Pilaato vuidlra cli. ² Dai ami glpilra vuupaimi daida icaiti:

—Tll aatlml idi cllli vai sisioquitudai glraaduñi daida icaiti sai maitlaagai tlasa namlquiadagi glal baitaclaacami romano, daida icaiti lrra sai sallicada lraCristo goovai ismaacada lrral lrra —astatdai.

³ Amaasi lPilaato tlacacai daida itatdai:

—¿Aaripalsi lraljudidú raigada? —astatdai.

Taida lSuusi aa noragi daida itatdai:

—Ljl poduuquiava plsdacatai aagai aapi —astatdai.

⁴ Amaasi ΔPilaato itatadai lbaitlguucacamigadl papaali lmadu loodami:

—Maitantatagai tomali lmo istumaasi soimaascami idi clallirla —astatadai.

⁵ Damos loodami vaamioma gagnar aagidi daidl itatadai:

—Goovai sisioquitudai vllasi Judeelra oidacami gmamaatatluldaragacada, Galileeaiñdara abiaadara glaaga goovai dai asta tami —astatadai.

⁶ Dai aidasi cal ΔPilaato imaasi gatcacai sabaigla rGalileelra oidacami lcalli. ⁷ Dai aidamasi aagidi sai lja, tai lgai ootosi ΔEroodasi ismaacada artlaanlamicatadai Galileelra damos aidl Jerusaleenlra daacatadai lgai. ⁸ Taidl ΔEroodasi alia baigalli tlagacai ΔSuusi lalquioma abiaadara nlida llditadai lgai cajioomacatadai lgai dai nlida lldiña isivuaada lgai lmo istumaasi gagnarducami. ⁹ Daidl ΔEroodasi naana maasi tlcacai, damos ΔSuusi maiaa noragi tomali lmo istumaasi. ¹⁰ Dai ami daraajatadai lar lbaitlguucacamigadl lrapaaligadl ljudidlu lmadu lmamaatatluldiadami Diuusi slallicamigadl, lgai alia goguama glarira vuupai. ¹¹ Amaasi ΔEroodasi lmadu lsaandarugadl soi duucal nlidi ΔSuusi, dai mosparunda lldi lgai dai claga dadapacami aadi yuucusi lmo raí duucal. Amaasi ΔEroodasi ootosi lramu ΔPilaato. ¹² Dai aidl tasara glanaaduñta ΔPilaato lmadu ΔEroodasi lalquioma lrgansasaayumlcacatadai lgai.

¹³ Amaasi ΔPilaato lmpagi lbaitlguucacamigadl papaali lmadu latlaanldami lmadu loodami, ¹⁴ daidl itatadai:

—Aapiml mlaiñvuaari idi clalli pocaititai sai goovai sisioquitudai oodami, nai aana catlacacai aapiml ganvuitari dai canldi aapiml iñsmaitatagai istumaasicada glarira caatlcagi goovai tomali lmo istumaasicada mlstuucada glarira vuupai aapiml. ¹⁵ Tomali ΔEroodasi baiyoma lramu glrootosi lgai canldi aapiml ismaitaristuma ducami goovai tomali maiviaa aatml istuisida muaagi. ¹⁶ Mossoimaa taatatuldamu aana dai gooquirla dagitomu —astatadai ΔPilaato.

¹⁷ Pilaato aidl siaa duudagara viaacatadai isdagitoldagi loodami lmaadutai lmaamaisapicada poduucal ivuaadana lgai vllasi uumigi cascada. ¹⁸ Tai vllasi loodami lmapai ijiña dai pocaiti:

—Vaidacavurai goovai dai muaa dai dagito Baraavási —ascaiti loodami.

¹⁹ Baraavási lmpagi oodami dai cocotuli lbaitlguucacami lmadu daidl lrgamuacamicatadai lar mai cascada maisacatadai. ²⁰ Vaidl Pilaato dagitua llditadai ΔSuusi, dai aagidi loodami lramu. ²¹ Damos lgai vaamioma ijiña daidl icaiti:

—Siisañi curusiaba. Siisañi curusiaba —ascaiti loodami.

²² Dai amaasi cavaicara itatadai ΔPilaato:

—¿Tuma soimaasi iducami goovio? Aana maitatagai istuisi muaagi, soimaa taatatuldamu aana dai dagitomu —astatadai ΔPilaato.

²³ Damos loodami vaamioma gagnar ñioquimi daidl icaiti mljai curusiaba siisana, dai mosla gagnar ñioquimi lgai mljai siisana curusiaba mljai poduucal idui isducatai aagai lgai. ²⁴ Taidl ΔPilaato irali isiduñiagi mlsducatai aagidi, ²⁵ dai dagito lcalli ismaacada loodami irali, lgai ismaacada maisapicatadai gamuaamicatai dai cocotuldacai loodami. Taidl ΔPilaato tlagi ΔSuusi loodami saidl iduuna lgaicada istumaasi iraliadagi.

²⁶ Dai aidasi vaidaticatadai lgai ΔSuusi dai curusiaba siisa lgai, dai caayana aayi lmo clalli Sireñilra oidacami ismaacada dljaiñdara imlitadai Simuñi tlagiducami, mljai bli dai tljai sai gooquirla imliña ΔSuusi dai blalcaticana lcurusi.

²⁷ Dai oiditadai mui oodami dai mui ooquei lar oiditadai dai gagnar suañimi dai iñaquimi soignallditai nliditai ΔSuusi. ²⁸ Damos ΔSuusi vui nlnlaava daidl itatadai:

—Ooquei Jerusaleenlra oidacami maitavar suaanlda soimaa taatacatal aana baiyomavar suaanlda mslalascada soimaa taatacagi aapiml lmadu ganmaamara giñvaavoitudaitai. ²⁹ Aimu istuigaco alia soimaasi glaatamu dai povlcaitiada agai: “Sil

baigana lidi looqui ismaacada maitistutuidi ismaamatadagi dai agai ismaacada tomali amo imidagai maimaamatai".³⁰ Dai amaasi loodami ipaliadamu isdaama suuligiagi agigiidi dai sai iifana.³¹ Canlidi aapima sil soimaasi giñtaatamituldi gooodami maitaristuma ducamicatai aana, damos nidadamu aapima sil soimaa taatamu goovai ismaacada arsoimaasi iducami —astatadai ASuusi loodami.

³² Dai vaidaticatadai lara gooca asivogami dai lamadu coodia agai ASuusi.³³ Dai amaasi alcai malca siaaco Calavera tlagidu ami curusiaba siisa ASuusi, lamadu anagoocai gariara valtacami. Amoco amo curusiaba sallisia padara ASuusi dai agamai amai curusiaba oogisia padara.³⁴ Dai aidamasi curusiaba siisapaitadai ASuusi tai agai itai:

—Giñooa oigaldañi idi oodami maitamaata goovai istuma vueeyi —astatadai ASuusi.

Daida asandaaru tlcavi dadaitudai tumiñsi dai nida agai sooriatai gantaacoida agai ASuusi yuucusda.³⁵ Vaida loodami nidaditadai ami daraajatai, dai asta atatlanadami parunaitadai ASuusi daida icaiti:

—Calgacara vuvaitu goovai aa dai sivi jtuisida maicalgacara gvuusaida lidi goovai lagi? Issallicaada arCristo goovai di daida arDiuusi covai vuusaidada —ascaiti atatlanadami.

³⁶ Daida asandaaru lara parunai dai miaadara gugucai dai iituda agaitadai valienti maisi calgaducami³⁷ daida itatadai lara:

—Pasaari arraigada judidú di calgacara igvuusaida aapi lagi —astatadai asandaaru.

³⁸ Dai mooda daanioma oojiscatadai gilieegocada dai latiiñicada dai evreocada, siaacoga icaiti: “Idiavara raigada judidú”, ascaiti loojai.

³⁹ Amaadutai gariara valtacada ismaacada ami saigicatadai parunai agai cascada itatadai:

—Pasaari arCristo calgacara igvuusaida aapi lagi dai calgacara gvuuvaida aatama lara —astatadai.

⁴⁰ Damos agamai bagaimi gaduñi daida itatadai:

—¿Maitaras lablidi Diuusi? Aapi lara soimaasi taataca aran duucai goovai.⁴¹ Damos aatama gia viaa istucada soimaasi taatacagi, soimaasi idui aatama cascada. Damos idi calli maitidui tomali amo soimaasi —astatadai.

⁴² Dai amaasi itatadai agai ASuusi:

—Pasialscada aiyagi pasiaaco gatlaanada agai pai giñtagito —astatadai.

⁴³ Taida ASuusi aa noragi daida itatadai:

—Sallicaada anglaagidi pasai sivi giñlamadu daaca agai tvaagiara —astatadai ASuusi.

⁴⁴ Aidasi casi ardaan duucucatadai vvasi oidigi tucapi vii uruno taadaco uucami.

⁴⁵ Tasai mostucapi vii, taida agala icuusi vaamioma covocami silmo sueeyi ismaacada agala quiupraigadara judidú sagiacatadai aran salli sarai salliacoga tlcavidara abiaadara.⁴⁶ Amaasi ASuusi gagara iifna daida itai:

—Giñooa gvviituldagena giñibadaga —astatadai. Dai mospotai agai dai muu.

⁴⁷ Dai aidasida asandaaru tlaanadamigada ismaacada arromano nidaditai istumaasi arlduitadai, siaa duutuli Diuusi daida icaiti:

—Sallicaada arvaavoi isidi calli maitarsoimaasi iducamicatadai —ascaiti.

⁴⁸ Dai vvasi loodami ismaacada ami daraajatadai dai nidi istumaasi arldui, iji abiaadara dai gvrimi ganmoomo.⁴⁹ Damos vvascatai ismaacada maatacatadai ASuusi malcasdara guucatai nidi imaasi lamadu looqui ismaacada oiditadai Galileeaiñdara abiaadara.

⁵⁰ Dai oidacatadai amo calli calli tuigacami dai maitarsoimaasi ivuaadami, Osee tlagiducami, Arimateera oidacami Judeea dvallira. Dai agai aramo tlaanadami ismaacada tlcacaiña masmaacada vaan tutusaiña.⁵¹ Agai nalarcatadai istuigaco gatlaanada agai

Diuusi, cascada maibai aagaitadai agai isducatai idui agaa baitaguucacami. ⁵² Dai amaasi agai nlidamu apilaato dai tai asuusi tuucugad. ⁵³ Dai tlvaañdakai curusaiñdara lmo icuusi tuaacamiara biisa dai lmo tajoovai tala masiaaco tomali amaadutai maiquiaa yaasa lmai muuquiad. ⁵⁴ Aid lratasaicatadai istuigaco bai vuaadana agai vllsi dai siaadiqui aribastaraicatadai istuigaco maitistuma vuaadana agai.

⁵⁵ Daid looqui ismaacada oiditadai asuusi Galileeaiñdara abiaadara iji dai nhlidi tlajoi dai gantagito nhlidi msducatai tala amuuquiad. ⁵⁶ Dai aidasi quiiyana dada agai bai dui asaiti sigian uuvadami dai siaadiqui ibastaragara glniibasi producai isducatai ganviidacataid agai.

24

¹ Dai siaadiqui tuucamidara tasara lcaldiara, looqui lloqui quiaamoco iji siaaco caatcatadai asuusi tuucugad dai vuucaticatadai sigian uuvaicada ismaacada bai duitadai agai dai taida agaitadai amuuquiad dai aa ooqui lara oiditadai. ² Dai aidasi aayi agai gantagito tala islodai ismaacada lcala cuupicatadai tlajoi iscamaianaasi daacataid, ³ tai agai vaara dmos maitala agai asuusi tuucugad. ⁴ Dai agai alia duduaadimucataid dai tomali maimaatcatadai istuma duñiagi, dai tala gooca calalli vai sonuana guucacataid dai dadadaci yuucusida. ⁵ Daid looqui cuicasacataid duduaadimucai taida calalli itatadai:

—¿Tuimasi gaagai coidada saagida agai ismaacada duaaca? ⁶ Maita tami daja agai duaacata. Gantagitovurai isducatai gnaagidi agai aidamsi quiaa Galileera daraajatadai. ⁷ Aidasi povantatadai agai sai agai ismaacada viaa lmo sallicami glaagaitadai mastlagidagi soimaasi ivuaadami, dai sai bo vaica tasaicada duaaca agaitadai —astatadai calalli.

⁸ Tai agai gantagito ñiooqui ismaacada aagidi asuusi. ⁹ Dai iimacai abiaadara looqui iji dai mla aagidi vllsi imaasi lbaivustaama dan lmo asuusi ojootosada lmadu vllscatai agaa. ¹⁰ Looqui ismaacada aagidi lojootosicami lra María Madaliña, lmadu Vuaniita, lmadu María Jacovo dala, dai aa ooqui. ¹¹ Dmos lojootosicami mosvuirugami duucai cal ñiooqui ismaacada aagidi looqui dai maivaavoitu.

¹² Dmos lpiiduru maraitai vuusai dai mla nhlidi siaaco caatcatadai asuusi, dai alcaai tuucavi nhlava dai tala licuusi tuaacada ismaacadara biisapicatadai amuuquiad vai mosgajiaadara daacataid, tai agai lramu aa gli dai duaadimutugaitai lagaicada ismaacada lra duitadai.

¹³ Dai agai vaa tasara goocatai asuusi mamaatardamigada Emausamaco iimlitadai, Emausa maisi mlacoraga Jerusaleenaiñdara para goo ora imidagai. ¹⁴ Dai iimlitai aatagaimi dai aagaimi agai vllsi istumaasi daivusai Jerusaleenara. ¹⁵ Dai aidasi aipaco gnaatagidimi agai, tai lgi asuusi miaadara calquiva dai of. ¹⁶ Daid calalli nliditadai dmos Diuusi maimaa oigaragai ismatiagi sioora agai. ¹⁷ Taida asuusi tlcacai daida itatadai:

—¿Tumaasi aatagaimi aapimla iimlitai? ¿Tuimasi soiganhlidi? —astatadai asuusi.

¹⁸ Tai amaadutai calalli ismaacada Cleofasi tlagidu aa noragi daida itatadai:

—Vllsi oidacami maata istumaasi lra dui Jerusaleenara, ¿mosca aapilas maimai, ami gluuliñacatai lra? —astatadai.

¹⁹ Amaasi asuusi itatadai:

—¿Tumaasi lra dui? —astatadai.

Tai agai itatadai:

—Agai ismaacada lra dui asuusi Nasaretera oidamicada, ismaacada lramo Diuusi ñiooquituldiadamigadacataid daida ivuaadana mui naana maasi gglarducami asta gñiooquicada Diuusi vuitapi dai loodami vuitapi. ²⁰ Dai isduucal lra baitaguucacamigada lrapaaligada ljudidíu lmadu gartalaanlamiga gatlagi msai gatlaanlana muaragai dai curusiaba siisana. ²¹ Aatama poliditadai isagai agai dai calagara vuvaida

agaitadai judidíu. Damos sivi casiarđui vaica tasai siarđui gomaasi. ²² Damos ammoco ooqui aatama garsaagidaiñdara garalbacatai. Alia lqui iji agai siaaco caatcatadai ASuusi, ²³ dai maitla agai tuucugad, dai dadacai pocaitimi sai vuitapi ganmaasitu Diuusi talaañicarudai sai potatđai sai ASuusi duaaca. ²⁴ Tai lmadutai graaduñi iji siaaco caatcatadai agai dai tla vlassi isducatai aagai looqui damos ASuusi gia maitla agai lra —astatđai acacalli.

²⁵ Amaasi ASuusi itatđai:

—Giamaima caa aapima dai mosla tlarpicad maiquiaa vaavoitudai ismaacđad aagai ADiuusi ñiñiooquituldiadamigad. ²⁶ ¿Maitasi viaacatadai ACristo issoimaa taatagi vlassi gomaasi vai gooquira siaa duutuadagi vlasscatali tvaagira? —astatđai ASuusi.

²⁷ Amaasi ASuusi aagidi istiya lididi vlassi loojai ismaacđad oojisi Diuusi ñiooquidra siaaco ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigad aagaitai ASuusi. Lraga aagai agai ismaacđad ooja Moseesacaru dai gooquira aagai ismaacđad ooja agaa Diuusi ñiñiooquituldiadamigad.

²⁸ Dai aidasi aayi acacalli siaacoga iimia agaitadai vaid ASuusi mosdaivuñia agaitadai abiaadara. ²⁹ Damos acacalli goguama oí sai vilana daida itatđai:

—Garlamadu ivii casia uruñimi oidigi dai catucaimi vlassi —astatđai.

Taid ASuusi ami aayi lra dai lmadu viiya agai. ³⁰ Dai aidasi gaugia agaitadai agai acacalli lmadu meesa vuidara taid ASuusi bai praana dai gamamagi dai saasarai dai maa acacalli. ³¹ Mospodui agai tai Diuusi maa oigaragai acacalli sai maatlana isagai lra ASuusi. Damos aida otoma ASuusi maitmaasitu abiaadara. ³² Vaid acacalli povai gantatđai aipacoga:

—¿Maitasi lraavoit talaia baigraliditadai aatama aidasi groiditadai agai voiyaiñdara dai garaagidimi isducatai icaiti Diuusi ñiooquid? —astatđai acacalli.

³³ Dai amaasi agai mainanra vaamioma mosotoma lraamu aa suuli Jerusaleenamu, vai ami ganmpaidacatadai lbaivustaama dan amoco oootosicami lmadu laaduñd.

³⁴ Daid lojootosicami potatđai agaa gooca acacalli:

—Sallacđad lraavoit isduaaca amamaatuldiadami goSimuñi catla —astatđai.

³⁵ Amaasi lra goocai acacalli aagidi isducatai lrađui voiyara, dai isducatai mai agai ASuusi aidasi saasarai agai praana.

³⁶ Amaasi quiaa aagaitadai agai imaasi, taid ASuusi saagida clquiva dai aduucai viaatuli:

—¿Baigamasi anlidi? —astatđai.

³⁷ Tai agai alia duduaadimu dai povanliditadai silramo suiñali ismaacđad lididi agai.

³⁸ Damos ASuusi itatđai:

—¿Tuimasi duduaadimucu? ¿Tuimasi maicaga vaavoitu aapima? ³⁹ Nlidavurai giñnoonovi lmadu giñlacaso agai vaa Suusiana. Giñtaatavurai dai lididi. Amo suiñali maioo tomali maituucuga poduucai msducatai giñnlidi aapima —astatđai ASuusi.

⁴⁰ Dai potalcai tatgidi ganoonovi lmadu gllacaso. ⁴¹ Damos agai maiquiaa vaavoitudaitai baiganldacai dai maitatgaitai istumaasi gantatgituagi. Cascad ASuusi potatđai:

—¿Viaamasi istumaa ugia aan? —astatđai ASuusi.

⁴² Tai agai maa laachi vatopa gaicami dai amo mllamvai. ⁴³ Taid ASuusi bai dai uu agai vuitapi. ⁴⁴ Dai gooquira itatđai ASuusi:

—Vlassi istumaasi ismaacđad soimaa taata aan lra agai isducatai gnaagidi aan aidasi quiaa ganlamadu daacatadai, sai viaacatadai siarđuñiagi vlassi gomaasi ismaacđad glaagai liivrolra ismaacđad ooja Moseesacaru dai ismaacđad ooja ADiuusi ñiñiooquituldiadamigad dai ismaacđad oojisi Salmosi liivrugadara giñaagaitai —astatđai ASuusi.

⁴⁵ Dai soi ASuusi agai sai maatl canana. ⁴⁶ Daid itatđai:

—Poduucai oojisi saida ACristo viaacatadai ismuquiaagi dai bo vaica tasaicđad viaacatadai isduaacagi coidad saagidaiñdara. ⁴⁷ Dai gomaasi ismaacđad soimaa taata

aanλ glaagai mλsaagidagi vλλsi oidigi daama oidacami Jerusaleenaiñdλrλ abiaadλrλ glaagaacai dai sai glaagai isλma duucacai gλntλtλgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi vai poduucacai oigλldica λgai vλλsi soimaascamigadλ. ⁴⁸ Dai aapimλ λrnλijadami vλλsi imaasi. ⁴⁹ Dai aanλ gλnootosdamu vλλsi istumaasi aagai giñooa, dλmos tanasi Jerusaleenλrλ avλr daraaja asta siλλscadλ diviagi Diuusi guvucadadλ tλvaagiaiñdλrλ aapimλ gλnλλmadu —astλtλdai λSuusi.

⁵⁰ Daidλ λSuusi vaidacai gλojootosa abiaadλrλ Betaaniumu, dai vañigidacai gλnoonovi siaa duutuli. ⁵¹ Dai siaa duutuldacai λcovai ii dai tλvaagiamu tλsai. ⁵² Daidλ λojootosicami casiaa duutudacai aa suuli Jerusaleenamu dai aliλ baigλnλliatugai, ⁵³ dai vλλscλrλ λgλλ quiuupaigadλrλ λjudidíu daraajatai siaa duutudaiña Diuusi. Mosλcaasi.

Λ Vuaana ooja istumaasi ivuaadana ΛSuusi Cristo aidasi quiaa aimaraitadai tami oidi daama

¹⁻² Diiusi maradΛ agai dai tomastuigaco tavaagiara daacana Diiusi lamadu. Aidasi maiquiaa calquiva oidigi vallasara oidaga Diiusi maradΛ Diiusi lamadu. Diiusi maradΛ agai daida garmaatutuli istuiga Diiusi. Diiusi maradΛ arDiiusi lara cascada. ³ Diiusi maradΛ lamadu Diiusi idui vallasacatai. ⁴ Diiusi maradΛ garmaacai ibadagai utuducami dai soicai oodami ismaatΛ calcagi Diiusi ñiooquida. ⁵ Diiusi maradΛ divia oidigi daama dai oidacatadai oodami saagida. loodami maimaatΛ calcatadai Diiusi ñiooquida baiyoma apiasoimaasi ivuaadana. Diiusi maradΛ soi mui oodami sai maata calcana Diiusi ñiooquida tomasi vaamioma muidu ismaacada gajiaadara vipieeyi Diiusi ñiooquida. Siaaco oidaga cuudagi maitutucagi. Poduucai lara soora vaavoitudai dai lagidi Diiusi maradΛ agai gia gajiaadara vipieeyi gosoimaascami.

⁶⁻⁷ Diiusi ootoi ΛVuaana sai vaponana oodami sai gaagidana isDiiusi maradΛ aragai ismaacada maatatuldia agai oodami Diiusi ñiooquida, sai oodami vaavoitudana ΛCristo. ⁸ ΛVuaana maitaraCristocatadai baiyoma Diiusi ootoi ΛVuaana sai gaaagidiana soora arCristo. ⁹ ΛCristo divia agaitadai gooquilaroma dai soina agai oodami sai maata calcana Diiusi ñiooquida.

¹⁰ ΛCristo oidacatadai oidi daama damos loodami maimaatcatadai soora agai. Agai agai daida idui oidigi. ¹¹ Daida ΛCristo arjuducataidai damos chilalqui judidu vaavoitadadai agai. ¹² Damos vallasara lamoco calga gantagito cal dai vaavoiu ΛSuusi Cristo tai Diiusi maa agai sallyicami saida arDiiusi maamaradacana. ¹³ Mospoduucai arDiiusi maamaradacana oodami maisiu mosvuaacacai oodamiaindara. Λvaavoitudadami arDiiusi maamaradΛ maisiu mosipaliditai daldada tomali maisiu mosipaliditai amo oodami baiyoma arDiiusi maamaradΛ ipaliditai Diiusi.

¹⁴ Daida ΛCristo Diiusi maradΛ tavai tavaagiaindara dai lagaicada gamai istuiga Diiusi. Diiusi maradΛ vuusai oodami duucai dai oodami saagida oidacana. Dai agai sallyicada calgacara naidina oodami dai vasi istumaasi aagaina agai arvaavoi. Dai aatama mai siagai viaa amo sallyicami dai alia viaa guvucadagai. Diiusi agai dai maa gamara sallyicami dai guvucadagai. Diiusi mosiallamaduga maradΛ. ¹⁵ Dai poduu aagai ΛVuaana aagaitai agai:

—Idiava aragai ismaacada ganaagidi aanΛ sai divia agaitadai, dai vaamioma namaga insaanΛ dai aanΛ maitistutuidi sallasit utuidi idi. Maiquiaa vuusaicai aanΛ abiaadara caoidacatadai idi —ascaiti ΛVuaana.

¹⁶ Daida agai sallyicada garoigadai dai calgacara garnaidi dai vallasara garsoicai naana maasi istumaasicada aatama ismaacada vaavoitudai agai. ¹⁷ Moseesacaru agai daida garmaa Diiusi sallyicamidaga dai soora mailagidina sallyicami adudunucami gavaina agai iscodaina lara. Damos ΛSuusi Cristo agai dai oigadai oodami dai oigaldi dai calgacara naidi dai vasi istumaasi aagai agai arvaavoi. ¹⁸ Tomali amaadutai mainaidi Diiusi tomali amo imidagai. Damos Diiusi maradΛ ismaacada tomastuigaco tavaagiara daja Diiusi garooga lamadu dai cascada cal maata istuiga Diiusi. Agai agai dai garmaatutuldi istuiga Diiusi. Diiusi mosiallamaduga maradΛ.

¹⁹ Λfariseo Jerusaleenara oidacami ootoi papaali lamadu pipioonigada sai tucacana ΛVuaana soor agai. ²⁰ Taida ΛVuaana salli aagidi dai potatadai:

—AanΛ anmaitaraCristo —astatadai ΛVuaana.

²¹ Amaasi potatadai arpapaali lamadu pipioonigada agai:

—¿Poor aapi? ¿Aapirasi arEliasi Diiusi ñiooquituldiadamigada? —astatadai.

Taida ΛVuaana potatadai:

—Chuu —astatadai.

Tai agaa potatadai:

—¿Aariparsi ʎrDiuusi ñiooquituldiadamigadʎ ismaacʎdʎ aagai Diuusi ñiooquidʎrʎ sai divia agaitadai? —astʎtʎdai.

Taidʎ ʎVuaana potʎtʎdai:

—Chuu —astʎtʎdai.

²² Amaasi ʎгаа potʎtʎdai:

—¿Poor aapi? Gʎraagidañi aapi tʎtai aagida aatʎmʎ ʎmo istumaasi ʎgai ismaacʎdʎ gʎrootoi. ¿Tumaasi gʎraagidamu aapi? ¿Poor aapi? —astʎtʎdai.

²³ Taidʎ ʎVuaana potʎtʎdai:

—Aanʎanʎ ʎgai ismaacʎdʎ aagai Diuusi ñiooquituldiadamigadʎ Isaíacaru sai oidigana gamamaatʎtʎldia agai Diuusi ñiooquidʎ dai aduucai ooja ʎgai: “Aagidamu ʎgai oodami sai otoma divia agai gabaitʎʎaacamiga, cascʎdʎ aliʎsi gʎaagai isʎma duucai gʎntʎtʎgito dai camaisoimaasi ivuaada ʎgai”, asduucai ooja Isaíacaru —astʎtʎdai ʎVuaana.

²⁴ Amaasi ʎfariseo ojootosadʎ ismaacʎdʎ dada Jerusaleenaiñdʎrʎ ²⁵ potʎtʎdai:

—Isaapi maitʎrʎCristo, tomali maitʎrʎEliasi, tomali maitʎrʎDiuusi ñiooquituldiadami-gadʎ ismaacʎdʎ divia agaitadai, aidʎ gia ¿tuiparsi vapaconai aapi oodami? —astʎtʎdai ʎgai.

²⁶ Taidʎ ʎVuaana potʎtʎdai:

—Aanʎ gia suudagicʎdʎ vapaconai oodami dʎmos aapimʎ gʎnsaagida aimʎrai ʎmai dai maimaatʎ aapimʎ sioorʎ ʎgai. ²⁷ Aanʎ ʎrʎga divia isʎgai dʎmos ʎgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanʎ. Aanʎ maitistutuidi siʎʎsi istutuidi ʎgai. ʎgai sʎʎlicʎdʎ vaamioma namʎga iñsaanʎ —astʎtʎdai ʎVuaana.

²⁸ Vʎʎsi gomaasi ʎrʎdui Betaabarʎrʎ vaasmocoradʎrʎ ʎgʎʎ aqui Jordán. ʎaqui Jordánʎrʎ ʎgai siaaco vapaconai ʎVuaana ʎoodami.

²⁹ Siaadico ʎVuaana nʎidi isvuidʎrʎ imʎi ʎSuusi. Daidʎ ʎVuaana itʎtʎdai ʎoodami:

—Dañi gooviava ʎgai ismaacʎdʎ ootoi Diuusi sai gʎmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidʎna isoigʎldiagi oodami soimaascamigadʎ. Poduucai goSuusi ʎrʎrʎpan ducami ʎali cañiiru ismaacʎdʎ ʎʎquioma gʎraaduñicaru coodaiña sai Diuusi oigʎldiña soimaascamigadʎ. ³⁰ Goovai aagai aanʎ aidʎñsi pocaiti: “Aanʎ ʎrʎga divia isʎgai dʎmos ʎgai vaamioma viaa guvucadagai iñsaanʎ. Aanʎ maitistutuidi siʎʎsi istutuidi ʎgai. Maiquiaa vuusaicai aanʎ abiaadʎrʎ caoidacatadai ʎgai”, tʎtʎdai aanʎ. ³¹ Aanʎ ʎrʎrʎ maimaatʎcatadai sioorʎ ʎgai. Dʎmos aanʎ vapaconai ʎjudidíu suudagicʎdʎ vai poduucai ʎgai maatʎna sioorʎ ʎgai —astʎtʎdai ʎVuaana.

³² Daidʎ ʎVuaana pocaiti ʎrʎrʎ:

—Aanʎ tʎʎ aidʎsi Diuusi ʎbʎadʎ tʎvʎi tʎvaagiaiñdʎrʎ ʎSuusi daama ʎmo tugu maasi.

³³ Aanʎ maiquiaa maatʎcatadai sioorʎ ʎgai dʎmos Diuusi ʎgai dai giñootoi sai vapaconana aanʎ oodami suudagicʎdʎ dai ʎgai povaiñtʎtʎdai: “Siʎʎscadʎ nʎijadagi giñibʎdaga istʎvʎañiagi dai dan daiʎa ʎmo cʎʎli ʎgai vaa ʎrʎgai dai maaqui agai oodami guvucadadʎ giñibʎdaga”, iñtʎtʎdai Diuusi. ³⁴ Dai nʎidi aanʎ istumaasi ʎrʎdui ʎʎʎlicʎdʎ dai aanʎ ʎrʎnʎijadami isʎgai ʎrDiuusi maradʎ ismaacʎdʎ tʎvʎi tʎvaagiaiñdʎrʎ —astʎtʎdai ʎVuaana.

³⁵ Siaadico ʎVuaana movaasi daacatadai ʎʎmadu gooca gʎmamaatʎrdamiga. ³⁶ Dai nʎiditai isdaivusai ʎSuusi, ʎVuaana itʎtʎdai gʎmamaatʎrdamiga:

—Dañi bodʎrʎ imʎi goovai ismaacʎdʎ Diuusi ootoi sai gʎmuaatudana curusiaba vai poduucai Diuusi istuidana isoigʎldiagi oodami soimaascamigadʎ. Poduucai Suusi ʎrʎrʎpan duucami ʎali cañiiru ismaacʎdʎ ʎʎquioma gʎraaduñicaru coodaiña vai Diuusi oigʎldiña soimaascamigadʎ —astʎtʎdai ʎVuaana.

³⁷ Vʎgoocatai mamaatʎrdamigadʎ ʎVuaana cai iscaiti ʎVuaana dai oí ʎgai ʎSuusi.

³⁸ Amaasi ʎSuusi aa nʎnʎava dai tʎʎ isoidi ʎgai daidʎ itʎtʎdai:

—¿Tuma gaagai aapimʎ? —astʎtʎdai ʎSuusi.

Tai ʎgai itʎtʎdai:

—Mamaatʼtuldiadami, ʒpaaco oidaga aapi? —astʼtʼldai.

³⁹ Taidʼ ʼSuusi itʼtʼldai:

—Giñoidávurái dai nʼlida —astʼtʼldai.

Amaasi oí ʼgai dai tʼʼl siaaco gʼluliñacatadai ʼgai. Dai casi ʼrurunucocatadai dai movaasi daraaja ʼgai ʼSuusi ʼʼmadu asta duupicoi tasai.

⁴⁰ ʼmaadutai ʼgai Aandʼrasi tʼʼlgidu. ʼgai ʼrsuculidʼ Simuñi Piiduru. ⁴¹ Otoma ii ʼgai dai tʼʼl gʼsilaʼgi daidʼ itʼtʼldai:

—Aatʼmʼ tʼʼl ʼCristo ismaacʼdʼ Diuusi ootoi tʼʼvaagiaiñdʼrʼ —astʼtʼldai.

⁴² Dai Aandʼrasi vaidacai Simuñi mʼʼca siaaco daacatadai ʼSuusi. Dai mostʼʼgacai ʼSuusi ʼSimuñi potʼtʼldai:

—Aapiarʼ ʼrSimuñi Joonási maradʼ dʼmos sivi Sefasi glaagadamu aanʼ. Sefasi ʼrPiiduru —astʼtʼldai ʼSuusi.

⁴³ Dai siaadico ʼSuusi imia agaitadai Galilea dʼnʼʼriamu. Dʼmos ʼrʼga tʼʼl ʼgai ʼPiili daidʼ itʼtʼldai:

—Giñoidáñi —astʼtʼldai.

⁴⁴ ʼPiili ʼrBetasaidʼrʼ oidacami. Dai ami oidacatadai ʼrʼrʼ Aandʼrasi ʼʼmadu Piiduru.

⁴⁵ Amaasi ii ʼPiili dai gaagamu Natanieli daidʼ itʼtʼldai:

—Aatʼmʼ tʼʼl ʼcʼʼli ismaacʼdʼ aagai Moseesacaru daidʼ ʼDiuusi ñiñiooquitul-diadamigadʼ aidʼsi ooja ʼgai Diuusi ñiooquidʼ. ʼgai ʼrSuusi, Osee maradʼ Nasareetʼrʼ oidacami —astʼtʼldai ʼPiili.

⁴⁶ Taidʼ ʼNatanieli itʼtʼldai:

—Siaadʼrʼ diviana ʼmo oodami cʼʼl tuigajami Nasareetaiñdʼrʼ —astʼtʼldai.

Taidʼ ʼPiili itʼtʼldai:

—Timuda pai nʼlida —astʼtʼldai.

⁴⁷ Aidʼsi ʼSuusi tʼʼl isvuidʼrʼ imʼi ʼNatanieli, potʼtʼldai ʼgai ʼloodami:

—Bodʼr imʼi Natanieli. Goovai ʼrʼmo judíu ismaacʼdʼ sʼʼlicʼdʼ sia duutudai Diuusi dai cʼʼʼga ʼʼgidi Diuusi sʼʼlicamigadʼ dai maitʼrʼyaatavogami —astʼtʼldai ʼSuusi.

⁴⁸ Amaasi Natanieli itʼtʼldai:

—ʒDucatai giñmaatʼ aapi? —astʼtʼldai.

Taidʼ ʼSuusi itʼtʼldai:

—Aanʼ gʼnʼlidi aidʼsi abiaadʼrʼ maiquiaa gʼvaí goPiili pai ʼmo iigosi uta daacatadai aapi —astʼtʼldai ʼSuusi.

⁴⁹ Amaasi Natanieli itʼtʼldai:

—Mamaatʼtuldiadami, aapi arʼrʼDiuusi maradʼ ismaacʼdʼ tʼʼvai tʼʼvaagiaiñdʼrʼ. Aapi arʼrʼraígadʼ ʼjudidíu —astʼtʼldai Natanieli.

⁵⁰ Taidʼ ʼSuusi itʼtʼldai:

—ʒMosgʼlaagidacai aanʼ sai gʼnʼlidi ʼiigosi uta giñvaavoitu aapi? Nʼlidamu aapi naana maasi istumaasi vaamioma gʼgʼrducami sigomaasi —astʼtʼldai ʼSuusi.

⁵¹ Daidʼ ʼSuusi itʼtʼldai ʼrʼrʼ:

—Sʼʼlicʼdʼ tʼʼʼgimu aapimʼ iscupioquiñi ʼtavaagi dai Diuusi tʼʼʼaañicarudʼ tʼʼsadʼdamu dai tʼʼapanʼdamu siaaco aimʼrda aanʼ. Aanʼʼanʼ ʼgai dai viaa ʼmo sʼʼlicami —astʼtʼldai ʼSuusi.

2

¹ Bovaica tasaicʼdʼ Suusi ii ʼmo cunataragʼrʼ Canaaʼrʼ Galilea dʼnʼʼriarʼrʼ. Vai ami daacatadai ʼSuusi dʼʼdʼ ʼrʼrʼ. ² Daidʼ ʼSuusi ʼʼmadu aatʼmʼ mamaatʼrdamigadʼ vʼpaidsicʼatadai ʼrʼrʼ cascʼdʼ iji aatʼmʼ. ³ Tai ugidagai uuvasi varagadʼ. Taidʼ ʼSuusi dʼʼdʼ itʼtʼldai ʼSuusi:

—Camaitipu uuvasi varagadʼ —tʼtʼldai.

⁴ Dʼmos ʼSuusi itʼtʼldai:

—Giñdaada, ʒtuirʼsi giñagidi gomaasi? Maiquiaa aayi siuu duucu iduñia iñagai aanʼ ʼmo istumaasi gʼducami —tʼtʼldai.

⁵ Damos ASuusi daldal potaldai lvasibadami:

—Iduunivurai tomastumaasi istumaasi glnaagidagi goSuusi —taldai ASuusi daldal.

⁶ Vai ami daraajatadai naadami ooodai ajaayi, ismaacaldal toadana ljudidú suudagi sai laldal ganiicomana vllsi lvarpaidarsicami poduucal isduucal viituli ljudidú lalqui aaduñdcardu. Lmo ajaayi aajal paral maaco coobal litro suudagi. ⁷ Taidal ASuusi potaldai lvasibadami:

—Suusudavurail idi ajaayi suudagicaldal —taldai ASuusi.

Tai lgal cal suusudagi lajaayi suudagicaldal. ⁸ Tai amaasi ASuusi italdai:

—Siviavlar gia vaasiba llalchi dai blidacal llaanadami idi cunataragilar —taldai ASuusi.

Tai poduil lgal. ⁹ Taidal llaanadami dal gosuudagi ismaacaldal uuvusi varagadal glnaato. Damos lgal maimal siaadlar vuaa lvasibadami gouuvusi varagadal. Mosllagi lvasibadami maatlcatadai. Llagi lgal vaigi lsuudagi cascaldal. Taidal llaanadami val novio ¹⁰ daidal italdai:

—Sallicaldal vllñiga idi uuvusi varagadal. Vllsi oodami llruga gavasidiña luuvusi varagadal vllñiacldioma dai gooquilar maisi vllñiacaldal. Damos aapi llruga gatljai vasibaragai gouuvusi varagadal maisi vllñiacaldal dai gooquilar vllñiacldioma —taldai.

¹¹ Gomaasi ismaacaldal iduil ASuusi Canaalal llrugaladadal istumaaasi gluducaldal ismaacaldal iduil lgal loodami vuitapi dai lgaicaldal mal loodami isviaa lgal guvucadagai. Dai aatml mamaatardamigadal ASuusi vaavoitu islgal lralCristo.

¹² Dai mosglcuugaidacal lvagimi ii ASuusi Capernaumamu. Dai Suusi daldal lmadu Suusi susuculidal lmadu Suusi mamaatardamigadal oidi lgal dai anaasi daraaja chilalqui tasai.

¹³ Dai aidal camiaadimitadai lviaa duudagalar ljudidú istuigaco lgal taltgitoiña aidalsi Diuusi calgacalar vuvaitu cajiudadal Ejiipituañdalar. Daidal ASuusi ii Jerusaleenamu.

¹⁴ Dai anaasi lgal quiuupilar tuisicalal ASuusi tal isami lmadutal gagaagaraitadail vopoisi dai cañiru dai tutugu dai aa mo daraaja gagaagaraitadail ltimiñsi ismaacaldaldaldal saarladañña loodami istumaasi lgaagaraiña quiuupilar. ¹⁵ Mostllagacal ASuusi gomaasi iduil lmo iquisanail aali taltroviñdicaldal dai vuvaitu quiidigamu vllsi loodami lmadu lvopoisi dai lcañiru. Dai dvlarapi suuli ltimiñsi ismaacaldal gagaagaraitadail lclclalli dai aipaco suuli meesagadal lgal ismaacaldal gagaagaraitadail tutugu. ¹⁶ Daidal potaldai ASuusi lgaagardamail tutugu:

—Vuvaidavurail vllsi gomaasi. Maitavlar lmo gagaaracaruil duucal nlijada giñooga quiidal —taldai ASuusi.

¹⁷ Amaasi aatml ASuusi mamaatardamigadal glantagito ispodu oojisil Diuusi ñiooquidalar: “Giñooga, sallicaldal iralidi aanl isvllsi oodamail siaa duutuadagi glquii poduucal isduucal aapi iralidi”, asduucal oojisil Diuusi ñiooquidalar.

¹⁸ Amaasi ljudidú lccacal ASuusi dai potaldai:

—¿Tumaa istumaasi gluducamail iduñia lgal aapi vai lgaicaldal maatiagi aatml isaapil viaa sallicalmamil isivuaadagi gomaasi? —taldai ljudidú.

¹⁹ Taidal ASuusi italdai:

—Daitudavurail aapiml idi gll quiuupail dai vaic tasaicaldal lramuil iduunimuil aanl —taldai ASuusi.

²⁰ Amaasi ljudidú italdai:

—Goo coobal dan naadamail uumigicaldal lralduil idi gll quiuupail. ¿Siaadalar iduunail aapi vaic tasaicaldal? —taldai ljudidú.

²¹ Damos ASuusi maiaagai lgal quiuupail ismaacaldal iduil oodamail. ASuusi aagal llagi gltuucuga. ²² Cascaldal aidalsi ASuusi lramuil duaaca lcoidadal saagidiaiñdalar glrtagito aatml mamaatardamigadal lgal iscaital ASuusi dai vaavoitu Diuusi ñiooquidal dai vllsi istumaasi ASuusi aagaiña.

²³ Aidasi ΔSuusi modaacatadai Jerusaleenlra l siaa duudaglra ljudidíu istuigaco lgai tlatgitoiña aidasi Diuusi cllagacra l vuvaitu cajiudadl Ejiipituaiñdarl muidutai vaavoitu isagai lraCristo, nlditai naana maasi istumaasi glglarducami ismaacldl ivuaadana ΔSuusi. ²⁴ Damos ΔSuusi lbiadan tada lgai maatlacatai isagai maiλλgiada agaitadai. ΔSuusi cllaga maatl iducatai tlatgitoi vllsi oodami cascldl. ²⁵ ΔSuusi maitlgito isaagidiagi lmai isducatai tlatgitoi oodami mosλλgi lgai maatl cascldl.

3

¹⁻² Lmo imidagai tucara ii Nicodemo dai mll diviji ΔSuusi. Nicodemo lrfariseo daidl lramo dunucamigadl ljudidíu. Daidl itatlđai Nicodemo ΔSuusi:

—Mamaatluldiadami, cll maatl aatml isDiuusi glotooi aapi rlsai garmamaatluldana ñiooquidl. Mosmaitiipu aa sioora istutiadagi isivuaadagi naana maasi glglarducami isducatai ivueeyi aapi isDiuusi maiλλmadu daacagi. Poduucal glmaatl issλλlicldl viaa guvucadagai aapi —astatlđai ΔNicodemo.

³ Amaasi ΔSuusi itatlđai:

—Aanal angllaagidi sai sλλlicldl ismailpamu vuusiagi lmo oodami maitistutiada agai ismatiagi isducatai tlaanli Diuusi —astatlđai ΔSuusi.

⁴ Taidl ΔNicodemo tlacacai daidl itatlđai:

—¿Ducatai istutuidi lmo cllli islpamu vusiagi cacλλlitucaí? Siaadlra lramu vaacna lmo oodami glđll lraana dai lramu vuusaiña —astatlđai Nicodemo.

⁵ Taidl ΔSuusi aa noragi daidl itatlđai:

—Aanal angllaagidi sai sioora maivuusiagi suudagicldl dai Diuusi lbladlcldl lpra lgai gia maiimia agai tlvaagiamu dai Diuusi llmadu oidacagi. ⁶ Istumaasi vuusai oodamiaiñdarl lgai lroodami. Istumaasi vuusai Diuusi lbladlaiñdarl lgai viaa lmo ibldagai utudui: ⁷ ¿Tuirasi maitll aapi istumaa tlgituagi glaagiditai aanal sai vllscatai viaa islpamu vuvaiquiagi? ⁸ llvllli tomasiaaco vustai dai calcana aapi iscaiti damos maimaatl siaadlra daivuscli tomali siaaco imia agai. Poduucal lpra lgaicldl ismaacldl vusacli Diuusi lbladl guvucadadlcldl, tomali lmaadutai mainlidi Diuusi lbladl moslcaasi nldi isducatai lma maasi tlgito oodami aidasi Diuusi lbladl llmadu daacagi —astatlđai ΔSuusi.

⁹ Taidl ΔNicodemo itatlđai:

—¿Ducatl lrvueeyi imaasi? —astatlđai.

¹⁰ Taidl ΔSuusi itatlđai:

—Aapi arlramo gl ll mamaatluldiadamigadl ljudidíu. ¿Ducatai maimaatl cal aapi istumaasi glaagidi aanal? ¹¹ Aanal gaaagidi istumaasi sλλlicldl maatl dai aanal lrañljadami istumaasi sλλlicldl nldi. Damos aapiml maivaavoitudai istumaasi glnaagidi aanal. ¹² Isapiml maitiñvaavoitudagi aagaitai aanal istumaasi lrvueeyi tami oidigi daama ¿ducatai iñvaavoituda agai isglnaagidiagi istumaasi lrvueeyi tlvaagilra?

¹³ Tomali lmo oodami maiii tlvaagiamu dai lramu divia tami oidi daami daidl istutuidi isaagidiagi aa ismaasi mllca. Moslcaasi aanal ismaacldl viaa lmo sλλlicami tlvai tlvaagiaiñdarl dai lramu imimu aanal tlvaagiamu. ¹⁴ Dai poduucal isduucal Moseesacaru lmo uusiara sagia lmo cooyi vaiñomicldl duñisicami dai oodami vuitapi cli luusi oidigana, poduucal mlgiiñsiisa agai curusiaba dai loodami vuitapi cllsa agai lcurusi. Aanal lragai dai divia tlvaagiaiñdarl dai aanal viaa lmo sλλlicami. ¹⁵ Giñmuaamu loodami curusiaba vai tomasioora sioora vaavoitudagi iñsaanl lraclllagacra l vuviadami lgai gia camaiimia agai lDiaavora llmadu baiyoma imia agai tlvaagiamu dai Diuusi llmadu oidaca agai tomastuigaco.

¹⁶ Diuusi sλλlicldl oigldai loodami oidigi daama oidacami cascldl ootoi lgai glmara, mosalillmaduga lgai maradl, dai glmuaatu sai tomasioora sioora vaavoitudagi isagai lraclllagacra l vuviadami camaiimi agai lDiaavora llmadu baiyoma imia agai

tavaagiamu dai Diuusi lmadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁷ Diuusi ootoi glamara tami oidi daama sai calgacara vuvaidana oodami sioora vaavoitudagi maisiu isootosa agai lDiaavora lmadu.

¹⁸ Sioora vaavoitudai Diuusi marada agai gia maiimia agai lDiaavora lmadu dmos sioora maivaavoitudagi agai gia imia agai lDiaavora lmadu maivaavoitudacai agai Diuusi marada. Mosalilmaduga Diuusi marada. ¹⁹ Sioora maivaavoitudagi sallyicada imia agai lDiaavora lmadu. lCristo divia tami oidigi daama dai soicada agai oodami sai maata calcana Diuusi niooquida dmos loodami vaamioma oojoidi issoimaasi ivuaadagi dai maisiu vaavoitudagi lCristo. loodami lrsomaasi ivuaadamitadai cascada. ²⁰ Sioora soimaasi ivueeyi agai gia clldai lCristo dai maivaavoitudai lCristo maitipliditai isaa maatiagi issoimaasi ivueeyi. ²¹ Dmos sioora lAgidi Diuusi agai gia dai vaavoitudai lCristo vai poduucal gammaatcana isivueeyi agai istumaasi Diuusi ipldidi —astatldai lSuusi lAgidi glaagaitadai.

²² Dai casi lrdiucal gomaasi ii lSuusi lmadu aatml mamaatardamigada Judeea dlvalriamu. Dai movaasi daraaja aatml chilalqui tasai vaponaitadai oodami. ²³ Daidal lVuaana vaponaitadai oodami lrl Eponara dai abiaadara Salimara miaaga. Ami gpiacatadai suudagi cascada. Tai daada oodami sai vaponana lVuaana. ²⁴ Aidal maiquiaa maisapicatadai lVuaana ismaacada vaponaitadai oodami.

²⁵ lJudidul muiyoco imidaga dai naana duucal gniicomaiña siuu duucu gaugia agadagi. Agai polididna sai poduucal Diuusi calgacara nldidna. Dmos lmataatardamigada lVuaana maipoduucal ivuaadana cascada lmo imidagai aliasi ganvurui nioo agai lmadu aa judidul aagaitai gomaasi. ²⁶ Dai gooquilara iji lmataatardamigada lVuaana daidal itatldai agai lVuaana:

—Mamaatatladiami lcali ismaacada glmlmadu daacatadai agal aqui Jordán vaasadara ismaacada garaagidi aapi saidal lraCristo sivi agai vaponai oodami dai muidutai oidatucui agai —astatldai lmataatardamigada lVuaana.

²⁷ Amaasi lVuaana itatldai:

—Tomasioora sioora viaacagi sallyicami Diuusi agai dai maacal gomaasi. ²⁸ Aapiml cacal iscaiti aanl ansai maitaralCristo. Aanl lraaga divia isagai. ²⁹ Silascada cunaata agadagi lmo ali taji valscara ipldidna islmlmadu daacagi lnovio. Daidal lnovio vapidada aliasi baiganldidna islmapai daraaja agai. Dai sivi aanl lrl baigilldidi nlditai ismui oodami oidatucui lCristo. ³⁰ Aliasi glaagai islCristo vaamioma lrbaitalcaamicagi iñsaana vai poduucal otoma camaiñamalacagi giñsallyicamiga.

³¹ lCristo tlvai tavaagialndara dai vaamioma namaga sallyicamigada agai sitomasioora sallyicamigada. Dmos aanl lroidigi daama oidacami dai gaaagidi aanl istumaasi lrvueeyi tami oidigi daama. ³² lCristo gaaagidi istumaasi nldidi dai istumaasi cal tavaagilara vai chilalquidu ismaacada vaavoitudai. ³³ Dmos sioora vaavoitudai poduucal calga maata isDiuusi maiyaatagai tomali lmo imidagai. ³⁴ Suusi Cristo lragai ismaacada Diuusi ootoi sai gaaagidana Diuusi niooquida. Sallyicada Diuusi lbadal lmadu daja agai cascada sallyicada viaa guvucadagai dai maitistutuidi ismaatiagi silasi guvucadagai viaa agai. ³⁵ Diuusi lrooga sallyicada oigldai agai. Agai lmarada cascada. Dai Diuusi maa agai lmo sallyicami sai vaamioma tlaaniña sitomasioora. ³⁶ Sioora vaavoitudai Diuusi marada agai gia tomastuigaco oidaca agai tavaagilara Diuusi lmadu. Dmos sioora maivaavoitudagi agai maiimi agai tavaagiamu baiyoma Diuusi sallyicada soimaasi taatatuldia agai agai —astatldai lVuaana.

4

¹ lfariseo cajima sai Suusi vaamioma mui vaponaitadai oodami silVuaana dai vaamioma mui oodami oidatucui lSuusi silVuaana. ² Dmos maitarvaavoil islSuusi

vapaconaitadai oodami. Aatama mamaatardamigada agai dai vapacoinaitadai oodami.
³ Dai aidasi mai asuusi ismai afariseo gomaasi ii agai Judeeaindara dai nora Galileeamu.

⁴ Agai viaacatadai isdaivuñiagi Samaaria davalrilara. ⁵ Dai aayi Sicaarara Samaaria davalrilara ismaacada miaan daja Jacocarudavalragada. Agai vaa radavalrai ismaacada Jacocarumaa gamara Osee. ⁶ Ami agai siaaco daja Jacocaruroosogada. asuusi caibimucata dai aimaraitai dai modaiva pooso soonoana. Aidalayoga dan duitadai. ⁷ Tai ami divia amo ooqui Samaarilara oidacami dai vaigi agai suudagi. Taida asuusi itadai:

—Giñvasidañi suudagi —astadai asuusi.

⁸ Aatama caijitadai caayamu dai gasavada ragai cuaadagai. ⁹ Amaasi looqui itadai asuusi:

—¿Tuirasi giñtaanai suudagi? Aari arjudu nai aana arSamaarilara oidacami —astadai looqui.

Arjududu amadu asamaarilara oidacami maicalaga ganñiñiooquidi airacoga cascada potadai looqui. ¹⁰ Amaasi asuusi a noragi daida itadai:

—Ismaatcamudai aari istumaasi maacai Diuusi loodami dai sioora aana aidagia aari giñtaanimudai suudagi, dai aana gloidamudai suudagi ismaacadacada oodami tomastuigaco oidacana Diuusi amadu —astadai asuusi.

¹¹ Taida looqui itadai:

—Aari maiviaa istucuda vusaidagi suudagi dai alia tuucavuga gorooso. ¿Vaadara vusaida agai aari suudagi ismaacadacada oodami tomastuigaco oidacana Diuusi amadu daida giñoidagi? ¹² Garalqui aduñicaru Jaco idui idi pooso. Agai amadu maamarada amadu sosoigada gayaladana suudagi idi poosoiñdara. Siaadara vaamioma gatlaanliña aari silgai —astadai looqui.

¹³ Taida asuusi a noragi daida itadai:

—Sioora yadagi idi suudagi valscara apamu tonocoraña. ¹⁴ Damos sioora iyagi asuudagi ismaacada aana gaoidi, camaitonocora agai tomali amo imidagai. Asuudagi ismaacada aana gaoidi gaibdagara daacana dai valscara vusanliña gosuudagi poducai isduucai vusanai suudagi amo vaglacañiñidara dai gosuudagicada tomastuigaco oidacana oodami tavaagilara Diuusi amadu —astadai asuusi.

¹⁵ Amaasi looqui itadai:

—Giñoida aari asuudagi nai poducai camaitonoomucurada aana tomali maiviaacagi isdidivaitai gavaigadagi suudagi idi poosoiñdara —astadai looqui.

¹⁶ Taida asuusi itadai:

—Imadañi dai vaaapa gacuna —astadai asuusi.

¹⁷ Amaasi a noragi looqui daida itadai:

—Maicuna aana —astadai.

Taida asuusi itadai:

—Vaavuava ismaicuna aari cascada pocaiti. ¹⁸ Cataama ñiooquiditadai aari cacalli dai sivi amoco amadu oidaga aari vai agai maitargacuna cascada istumaasi aagai aari arvaavo —astadai asuusi.

¹⁹ Mosca gomaasi looqui daida itadai:

—Aari sallicaada aramo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²⁰ Garalqui aduñicaru tami Samaarilara oidacatadai dai siaa duutudaiña Diuusi tami idi giidiana damos aapima judidudu pocaiti sai Jerusaleenara agai siaaco glaagai issiaa duutuadagi Diuusi —astadai looqui.

²¹ Taida asuusi itadai:

—Giñvaavoitudañi aari, aimu istuigaco aapima siaa duutuadamu Diuusi maisiu tami idi giidiana tomali Jerusaleenana. ²² Aapima Samaarilara oidacami maicala maata Diuusi tomasi siaa duutuadai. Aatama judidudu calaga maata Diuusi. Agai ismaacada calgacara vuvaida agai oodami arjudu. ²³ Damos aimu istuigaco sioora sallicaada siaa duutuadagi Diuusi siaa duutuada agai maisiu mosacaasi ñiooquicada baiyoma siaa duutuada agai Diuusi ganiibdagacada dai gantatagitoidagacada poducai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁴ Diuusi aribdagaci cascada sioora siaa duutuada aliadagi Diuusi ganiibdagacada viaa

isiaa duutuadagi poduucai isduucai Diiusi iplididi dai maisiu mosacaasi ñiooquicada —astatadai ASuusi.

²⁵ Taidá looqui itatadai:

—Aana gia maata isdivia agai ACristo dai siascada diviagi agai caga garaagida agai vvasi istumaasi —astatadai looqui.

²⁶ Taidá ASuusi itatadai:

—Aana anaraCristo —astatadai.

²⁷ Dai quiaa aatagiditadai agai tlati dada aatama mamaataradamigada ASuusi. Dai maitaa istumaasi gartatagituagi tagacai ASuusi isaatagidi amo ooqui. Damos vvascatati aatama labliditadai ASuusi cascada tomali lmadutai maitacacai istumaa agai tomali istumaasi aatagidi looqui. ²⁸ Amaasi looqui anaasi viaa gvaigacaru dai ii caayamu dai potatadai loodami:

²⁹ —Maccavara naida amo cali ismaacada ginaagidi vvasi istumaasi ivuaadana aana. ACristo liená agai —astatadai looqui.

³⁰ Amaasi iji loodami caayiñdara dai aayi maca siaaco daacatadai ASuusi. ³¹ Mosimacai looqui poosoiñdara tlati aatama mamaataradamigada ASuusi daañimi sai gaugana.

³² Damos ASuusi povartatadai:

—Vaa aana amo istumaasi istumaasi cueeyi istumaasi maimata aapima —gartatadai ASuusi.

³³ Amaasi aatama mamaataradamigada ASuusi aipaco gartacacaimi dai pocaiti:

—¿Siorea vvaapi cuaadagai? —caiti aatama.

³⁴ Damos ASuusi itatadai:

—Suu duucu ivuaada aana istumaasi iplididi Diiusi ginooga ismaacada ginootoi ivuaadatai aa duiñdada agai, gomaasi araran duucami cuaadagai aan imvatará.

³⁵ Aapima pocaiti sai quiaa vava ga maaco masaadai isyoovagi oodami taligi. Damos aana anganaagidi sai caoidaga mui oodami ismaacada calca lidi isgaaagiadagi aapima Diiusi ñiooquida. ³⁶ Siorea gaisai taligi gamaitacai tumiñsi dai siorea gayoovai taligi gamaitacai tumiñsi arara. Poduucai arara Diiusi aa duiñdada. Lmadutai aagidiña Diiusi ñiooquida oodami vai aa daivuiña gooquiara dai aramu aagidiña Diiusi ñiooquida oodami vai agai vaavoitudaiña Diiusi ñiooquida dai cagacara vuvacai dai tomastuigaco oidacana tvaagiara Diiusi lmadu. Daidá ismaacada araga gaaagiadagi Diiusi ñiooquida daidá ismaacada gooquiara gaaagiadagi Diiusi ñiooquida alia baiganli-adamu. ³⁷ Sallida arvaavoi istumaasi gaagai sai amoco gaisai daidá aa gayoovai. ³⁸ Aana ganooto msaai aagidana Diiusi ñiooquida oodami vai agai givaavoitudana. Damos aa Diiusi ñiooquituldiadamigada caagidi Diiusi ñiooquida loodami dai aapima aagidi loodami sai lliasi gaagai isvaavoitudagi. Poduucai gaa araran ducami asadami taligi dai aapima araran ducami yoovadami taligi —gartatadai ASuusi.

³⁹ Dai muidutai Samaarilara oidacada vaavoitu isASuusi araCristo calcatali islooqui potatadai saidá ASuusi maata vvasi istumaasi ivuaadana agai. ⁴⁰ Cascada aidasi aayi ASamaarilara oidacada daañimi agai ASuusi sai anaasi vava. Taidá ASuusi anaasi daja goo tasai. ⁴¹ Tai vaamioma muidutai vaavoitu calcatali istumaasi aagidi ASuusi. ⁴² Amaasi potatadai loodami looqui:

—Sivi vaavoitu aatama maisiu mosacaasi istumaasicada garaagidi aapi lagi aatama cacá arara istumaasi garaagidi goovai dai caga maata aatama issallicada araCristo dai cagacara vvauidi goovai oodami —tatadai oodami.

⁴³ Dai bogooa tasaicada ASuusi ii Samaariañdara Galilea dvallariamu. ⁴⁴ ASuusi pocaitidai sai isamo Diiusi ñiooquituldiadamigada gaaagiadagi Diiusi ñiooquida lagi gdvallaragara ami dvallarilara oidacami mailagiditai calcana istumaasi aagiadagi agai.

⁴⁵ Dai aidasi aayi ASuusi Galilea dvallarilara baiganliaracada viaatuli dai miaadaga AGalileera oidacami. Agai nuditadai vvasi istumaasi idui ASuusi Jerusaleenara agla siaa duudagara cascada.

⁴⁶ Amaasi aa gλi λSuusi Canaamu siaaco idui λgai uuvasi varagadλ suudagicλdλ. Dai Capernauumλrλ oidacatai λmo gλλ dunucami. Dai maracata dai λgai λmo cλλli vai alia cooco. ⁴⁷ Aidλsi maí λdunucami isλSuusi caaayi Galileeλrλ ii λgai dai nλida agai λSuusi. Dai daañimi λgai λSuusi sai imλna quiidamu dai duaaidana maradλ ismaacλdλ camuuquimi. ⁴⁸ Amaasi λSuusi itλtdai λoodami:

—Aapimλ maivaavoitudai ismainλijadagi λmo istumaasi gλducami ismaacλdλ ivuaadagi aanλ —tλtdai λSuusi.

⁴⁹ Dλmos dunucami itλtdai:

—Mamaatλtuldiadami, timλda otoma vai maimuucuna giñmara —tλtdai.

⁵⁰ Amaasi λSuusi itλtdai:

—Noragiñi aapi gλquiiamu gλmara cadueeyi —tλtdai λSuusi.

Taidλ λcλλli vaavoitu λSuusi dai ii. ⁵¹ Dai voiγrλ aayi ripiooñigadλ tai λgai potλtdai:

—Cadueeyi gλmara —tλtdai.

⁵² Amaasi λtlaanλdami tλcacai suu duucu dueeyi. Taidλ λriπiooñigadλ itλtdai:

—Tacavo moscoi gλsλco tasai dagito toiñdagai —tλtdai λriπiooñigadλ.

⁵³ Amaasi λali gλλli oogadλ tλgitu isλca duucu λSuusi aagidi sai cadueeyi maradλ. Daidλ λdunucami λλmadu vλλscatai ismaacλdλ quiidλrλ oidaga vaavoitu isSuusi λrλCristo. ⁵⁴ λgaicλdλ casi λrgooa istumaasi gλgλrducami ismaacλdλ idui λSuusi Galileeλrλ aidλsi abiaadλrλ vuusai Judeeaiñdλrλ.

5

¹ Dai gooquiλrλ λramu ii λSuusi Jerusaleenamu dai ami daivuñda agai λjudidíu siaa duudagadλ. ² Jerusaleenλrλ oidaga λmo gλλ piila. Ami cañiiru cuuparagadλrλ tλλgidu. λgλλ piila Betesada tλλgidu λjudidíu ñiooquidλcλdλ. Dai sicoli taamadu portatali. ³ Vai ami portataliana vλλtλcatadai mui coococoidadλ λλmadu mui maiñlaadami, λλmadu mui chuchuecugami λλmadu muidutai ismaacλdλ maitistutuidi isoiñdagi. Vλλscatai mosnλnλrλcatadai isoiñiagi λsuudagi. ⁴ λmo iimidagai tλapanaiña λmo Diuusi tλaañi-carudλ dai oiñidiña λsuudagi. Vai tomasmaacλdλ cocoadλ ismaacλdλ λrλrλga vaaquiagi λsuudarλ caoiñicami λgai gia duduaadai. ⁵ λmo cλλli ismaacλdλ ami caatλcatadai viaacatadai λmo coobai dan baivλstaama dan mamaco uumigi iscoococatadai. ⁶ Daidλ λSuusi tλlgacai dai maatλcai isλgai catλvλri mocaatλcatadai potλtdai:

—¿Irlidipasi isduaadiagi? —tλtdai.

⁷ Taidλ λcocoadλ itλtdai:

—Mamaatλtuldiadami, siuu duucu λDiuusi tλaañicarudλ tλapanλdagi dai oiñiadagi λsuudagi maitiipucana sioorλ giñvaasagi suudarλ. Vλλscλrλ aanλ vaaquia iñλlidiña suudarλ vai aa giñmamaitλcλi dai λrλrλga vaapacλiña λgai suudarλ —tλtdai λcocoadλ.

⁸ Taidλ λSuusi itλtdai:

—Vañiñi dai bλi gλvaacosi dai imλda —tλtdai λSuusi.

⁹ Tai otoma dueeyi λcλλli dai bλi gλvaacosi dai gλaagacai aimλrai. Dλmos aidλ tasλrλ λribλstaragacatadai. ¹⁰ Taidλ λjudidíu potλtdai λcλλli ismaacλdλ dueeyi:

—Sivi λribλstaragai tasλrλ dai Moseesacaru sλλlicamigadλ aagai sai maitiipu oigara-gai isaata vuaadagi cascλdλ maitlaagai pλsbλλquiagi gλvaacosi —astλtdai.

¹¹ Taidλ λcλλli aa noragi daidλ itλtdai:

—λgai ismaacλdλ giñduaadi giñaagidi ansai bλλcλiña giñvaacosi dai imλdana —astλtdai λcλλli.

¹² Amaasi λjudidíu itλtdai:

—¿Voor gλaagidi pλsai bλλcλiña gλvaacosi dai imλdana? —astλtdai.

¹³ Dλmos λcλλli maimaí sioorλ duaadi, alia muiducatadai oodami cascλdλ. Aidλ λSuusi caiitadai. ¹⁴ Dai gooquiλrλ λSuusi tλλ λcλλli λgλλ quiuupaigadλrλ λjudidíu daidλ itλtdai:

—Dañi aapi cadueeyi dai casi maisoimaasi ivuaada tadu vaamioma soimaasi taata aapi —tλtdai λSuusi.

¹⁵ Taidl ʌcʌli ii abiaadlrl dai aagidi ʌjudidíu saidl ʌSuusi ʌgai dai duaadi. ¹⁶ Cascʌdl ʌjudidíu gaagaitadai ʌSuusi dai muaa ʌlilitadai. ʌSuusi ivuaadana naana maasi istumaasi ibʌstaragai taslrl cascʌdl. ¹⁷ Dʌmos ʌSuusi itʌtʌdai ʌjudidíu:

—Diuusi giñooga apiaivueeyi naana maasi gʌgʌrducami vʌʌs tasai dai aanl ʌprl ivueeyi naana maasi gʌgʌrducami —tʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁸ Mosaagidi ʌSuusi gomaasi vaidl ʌjudidíu vaamioma cʌlga ipʌlilitadai ismuaagi. ʌSuusi maiʌlʌgidi ʌjudidíu sʌllicamigadl aata vuaadai ibʌstaragai taslrl dai aagidacai ʌSuusi sai Diuusi ʌroogadl. Aagaitai ʌSuusi gomaasi potʌiya ʌlidi sai ʌpan tuiga Diuusi.

¹⁹ Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aanl angʌnaagidi sai aanl Diuusi maradl ismaacʌdl tʌvai tʌvaagiaiñdlrl maititutuidi isʌlgi ivuaadagi ʌmo istumaasi. Aanl ivueeyi mosʌcaasi istumaasi ivueeyi Diuusi giñooga. Poduucal aanl ʌmadu giñooga mosʌmadugan duucal ivueeyi istumaasi. ²⁰ Giñooga ʌlʌsi giñoigʌdai dai giñtʌtʌlʌgidi vʌʌsi istumaasi ivueeyi ʌgai dai aanl iduunimu naana maasi istumaasi vaamioma gʌgʌrducami silgai ismaacʌdl casi idui aanl. Dai aapiml sʌllicʌdl maitʌlgi ʌgai istumaasi gʌntʌtʌgitodagi. ²¹ Dai asta duduacaldiadamu aanl ʌmo oodami coidadl saagidiaiñdlrl poduucal isduucal ivueeyi Diuusi giñooga. ²² Dai Diuusi giñooga giñmaa sʌllicami ansai aanl ʌlidana vʌʌsi oodami ismaacʌdl cʌlga ivuaadana dai ismaacʌdl maicʌlga ivuaadana. ²³ Vai poduucal vʌʌscatai siaa giñduutuadagi poduucal isduucal siaa duutudai Diuusi giñooga. Aanl anʌrDiuusi maradl dai tʌvai aanl tʌvaagiaiñdlrl dai sioorl maisiaa giñduutuadagi ʌgai gia maisiaa duutudai Diuusi giñooga. ʌgai ʌgai dai giñootoi tami oidigi daama.

²⁴ Sioorl gʌntʌgito calcagi istumaasi gʌnaagidi aanl dai vaavoitudagi Diuusi ʌgai gia sʌllicʌdl tomastuigaco oidacamu tavaagiʌrl Diuusi ʌmadu. Dai ʌgai maiimia ʌgai ʌDiaavora ʌmadu cacʌlʌgacʌrl vuvacal ʌgai cascʌdl. ²⁵ Aanl anʌrDiuusi maradl ismaacʌdl tʌvai tʌvaagiaiñdlrl. Dai aanl angʌnaagidi sai caaayi istuigaco ʌsoimaasi ivuaadami calca ʌgai giññoiqui. Dai sioorl giñʌlʌgigitai calcagi aanl cʌlʌgacʌrl vuvaidamu dai tomastuigaco oidacamu ʌgai Diuusi ʌmadu. ²⁶ Diuusi ʌgai dai viaa guvucadagai ismaquiagi oodami ibʌdagai utudui. Dai aanl ʌrDiuusi maradl dai Diuusi giñmaa guvucadagai sai aanl ʌprl maacaiña oodami ibʌdagai utudui. ²⁷ Dai Diuusi giñmaa sʌllicami ansai aanl ʌlidana oodami ismaacʌdl ʌrcʌlga ivuaadami dai ismaacʌdl ʌrmaicʌlga ivuaadami. Diuusi giñootoi tʌvaagiaiñdlrl saidl ivuaadana imaasi cascʌdl. ²⁸ Tomasi aapiml maitʌtʌlʌgiadagi istumaasi gʌntʌtʌgitodagi gomaasicʌdl vʌʌscʌrl aimu istuigaco vʌʌscatai ismaacʌdl cacoi calca ʌgai iñsaanl Diuusi maradl ismaacʌdl tʌvai tʌvaagiaiñdlrl vapaida ʌgai ²⁹ dai gʌcuucupiocol ʌgai siaaco yaasapi silgai vuvaquimu. Dai ismaacʌdl ʌrcʌlga ivuaadamicatadai tomastuigaco oidaca ʌgai Diuusi ʌmadu dai ismaacʌdl ʌrsoimaasi ivuaadamicatadai iimia ʌgai ʌDiaavora ʌmadu.

³⁰ Aanl ʌlgi giñsʌllicamigacʌdl maitivueeyi tomali ʌmo istumaasi. Aanl ivueeyi mosʌcaasi istumaasi ipʌlidi Diuusi giñooga. Cascʌdl silʌscʌdl ʌlidi aanl sabai cʌlga ivuaadana silprl maicʌlga ivuaadana ʌmo oodami aanl ivueeyi istumaasi ʌrsʌllicami ʌgaicʌdl. ³¹ Iñsaanl ʌlgi gʌnaagidagi iñsaanl ʌrlCristo siaadlrl giñvaavoitudana aapiml. ³² Dʌmos isDiuusi gʌnaagidagi iñsaanl viaa ʌmo sʌllicami aidl gia vaavoitudan tada aapiml. ³³ Aapiml ootoi ʌmoco sai tʌcacana ʌVuaana soor ʌgai daidl ʌVuaana aa istumaasi ʌrvaavoi. ³⁴ Dʌmos aanl maitʌgito ʌmo ʌlijadami oodami saagidaiñdlrl isaagagi iñsioorl aanl. Aanl gʌnaagidi gomaasi ʌlsai poduucal vaavoitudana aapiml iñsaanl ʌrlCristo dai cʌlʌgacʌrl vuvacʌna. ³⁵ Siaaco daacagi ʌmo cuudagi cʌl maascana vʌʌsiaʌcatai. Poduucal ʌprl sioorl cal istumaasi aagai ʌVuaana cʌl maata calcʌna Diuusi ñooquidl. Dai aapiml baigʌnʌliaracʌdl calna ʌgai chilʌqui tasai. ³⁶ Dai aanl ivueeyi naana maasi istumaasi gʌgʌrducami istumaasi giñtʌjai Diuusi giñooga ansaidl ivuaadana dai ʌgaicʌdl cʌlga gʌmaatl isDiuusi giñootoi ansai gʌnaagidana ñooquidl ʌgai dai cʌlga gʌmaatl iñsaanl viaa ʌmo sʌllicami. Dai gomaasicʌdl

vaamioma cλa ga gλmaata iñsioora aanλ siλ λVuaana ñiooquidλcλdλ. ³⁷ Dai aanλ λrootosadλ Diuusi giñooga. Dai λgai λrcalcami sai istumaasi aagai aanλ λrvaavoi, tomasi aapimλ tomali λmo imidagai maical isñioocai λgai tomali mainλidi aapimλ. ³⁸ Dλmos aapimλ maisλλlicλdλ vaavoitudai Diuusi ñiooquidλ, aapimλ maitiñvaavoitudai aanλ Diuusi ootosadλ cascλdλ. ³⁹ Aapimλ cλa ga nλnλidi oojai Diuusi ñiooquidλrλ polλiditai ispoduucai tomastuigaco oidaca agai aapimλ Diuusi λλmadu. Dλmos Diuusi ñiñiooquit- uldiadamigadλ giñaagai Diuusi ñiooquidλrλ dai pocaitiña ansai aanλ λrλCristo. ⁴⁰ Dλmos aapimλ maitiñvaavoitudai poduucai siaadλrλ tomastuigaco oidacana Diuusi λλmadu.

⁴¹ Aanλ maigaagai sioora cλa ga ñioocadagi aanλ gimvλλtarλ. ⁴² Aanλ cλa ga ganmaata aapimλ. Maataλ aanλ ismaioigλdai aapimλ Diuusi. ⁴³ Aanλ λrootosadλ Diuusi giñooga dai aapimλ maitiñvaavoitudai. Dλmos daivλitai aa ismaacλdλ maitλrojootosadλ Diuusi giñooga λgai gia vaavoitudadaiña aapimλ. ⁴⁴ Aapimλ maiλλgidi Diuusi vai λgai cλagacλrλ gλnλλijadagi baiyoma aapimλ ipλidi isoodami cλa ga ñioocadagi aapimλ gλmvλλtarλ cascλdλ maitistutuidi aapimλ isgiñvaavoitudagi. ⁴⁵ Aanλ maigλriλrλ gλnsuuliga iñagai Diuusi vuitapi, Moseesacaru λgai dai gλriλrλ gλnvuupai tomasi aapimλ pocaiti mλsai vaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru. ⁴⁶ Issλλlicλdλ vaavoitudadamudai aapimλ istumaasi gaaagidi Moseesacaru aidλ gia aapimλ giñvaavoitudadamudai aanλ λrλ. Moseesacaru oojadλrλ giñaagai cascλdλ. ⁴⁷ Aapimλ maivaavoitudai istumaasi ooja Moseesacaru cascλdλ maivaavoitudai aapimλ istumaasi gλnaagidi aanλ —tλtλdai λSuusi.

6

¹ Dai gooquiλrλ ii λSuusi vaasadλrλ λgλλ suudagi ismaacλdλ Galilea tλlgidu dai Tibeeriasi tλlgidu λrλ. ² Tai mui oodami oí λSuusi. λoodami canλidi isλSuusi duduaadi mui coococoidadλ cascλdλ. ³ Aidλ λSuusi tλsai λmo giidiλrλ dai modaiva aatλmλ mamaatλrdamigadλ λλmadu. ⁴ Aidλ camiaadimitadai λgλλ siaa duudagai istuigaco λjudidíu tλtλgitoiña aidλsi Diuusi cλagacλrλ vuvaitu cajiudadλ Ejiipituaiñdλrλ. λsiaa duudagai pascua tλlgidu. ⁵ Dai aidλsi tλλ λSuusi ismuidutugai oodami, λgai gooquiλrλ potλtλdai λPiili:

—¿Siaaco savλdamu aatλmλ cuaadagai mosλλqui oodami vλλtarλ? —tλtλdai λSuusi.

⁶ Suusi aagidi gomaasi λPiili maatia λlidityai istλiya λgai. λSuusi camaatλcatadai istumaasi iduñia agai. ⁷ Amaasi λPiili itλtλdai:

—Issavλda aatλmλ goo sientu piisu alcami paana vλλscλrλ moslaalachi ajian tada goovai —tλtλdai λPiili.

⁸⁻⁹ Amaasi Aandλrλsi potλtλdai λSuusi:

—Tami cλlca λmo ali gλλli dai viaa taama paana dai gooca vatopa. ¿Dλmos siaadλrλ aλna goovai mosλλqui oodami vλλtarλ? —tλtλdai Aandλrλsi.

Aandλrλsi λrλmoco λSuusi mamaatλrdamigadλ daidλ λrsuculidλ λSimuñi Piiduru.

¹⁰ Amaasi λSuusi itλtλdai:

—Aagidavurai gooodami vai daraivana —tλtλdai λSuusi.

Alia vaasoacatadai ami oidigi tai ami daraiva λoodami. λgai ajλacatadai parλ taam mil cλcλλli. ¹¹ Amaasi λSuusi vui λpaana dai aagidi Diuusi sai aliλsi baigλλlidi oidacatai cuaadagai. Dai amaasi λSuusi gλrmaa λpaana tλsai aatλmλ taacogidana λoodami daidλ taacogi λvatopa λrλ tai λgai uu vλλsi siλλjλsi ipλli. ¹² Dai catatascovai vλλscatai taidλ λSuusi povλrtλtλdai:

—λmpaidavurai aapimλ gosaasaquigadλ ismaacλdλ baivito vai maisuuligagi toma lλlchi —gλrtλtλdai λSuusi.

¹³ Tλtai aatλmλ λmpagi saasaquigadλ ismaacλdλ vii tai suusuda baivustan dan goo aasarai λpaana saasaquigadλcλdλ. ¹⁴ Amaasi λoodami tλgacai isSuusi idui gomaasi gλducami pocaiti:

—SALLICADLA ARVAAVOI isidi CALLI LRADiuusi ñiooquituldiadamigadla ismaacada divia agaitadai tami oidigi daama —caiti loodami.

¹⁵ Damos ASuusi maatacatadai isloodami poirpliditadai islgai lraigadla cascada goguama vaidaquia agaitadai saidla lraigadlcana damos ASuusi maitirpliditadai, cascada lgi ii abiaadlra siblacoga ami giidlra.

¹⁶ Dai aidasi cadidiaimi aatmla mamaatardamigadla ASuusi tlaapai lglal suudagi ugidi-iana. Amaasi catuca taidla ASuusi maiquiaa divia, ¹⁷ taidla aatmla lmamaatardamigadla tlatasai vaarcuara dai dlagavusquimi lglal suudagi Capernaumamu. ¹⁸ Daidla lvaarcu vuidlra cavami vustai lvnalli dai tal vapanigai suudagi dai mlal vaarcuaba aastalai. ¹⁹ Dai aidasi caiji aatmla paral taam mil metro lglal suudagi daama todian duuca tla aatmla ASuusi issuudagi daama imlitadai dai alial duduaadimu aatmla. ²⁰ Damos ASuusi povartatadai:

—Aanlana. Maitavarduduaadicuda —glrtatadai ASuusi.

²¹ Amaasi baigralliaracada miaadlgi aatmla taidla ASuusi tlasai lvaarcuara dai otoma aayi aatmla mlaca siaaco iimia ragaitadai.

²² Dai siaadico loodami ismaacada vaasadlra lglal suudagi viitadai maata tla iscaiji aatmla abiaadlra lvaarcuara dai ami maitiipucata dai lmai vaarcu. Dai mal lgai isASuusi maitlroi. ²³ Valscara aa calalli aayi aa vaarcuara Tibeeriasiaindlra dai ami tuutui lgai lvaarcu miaanai siaaco ASuusi baigralliaracada bibi loodami gamamadacai. ²⁴ Aidasi loodami mal ismaitiipu ASuusi tomali aatmla mamaatardamigadla aidla gia tlatasai lgai lvaarcuara dai iji Capernaumamu dai gaaga lgai ASuusi.

²⁵ Mosaayi loodami vaasadlra lglal suudagi dai tla ASuusi daidla itatadai:

—Mamaatatuldiadami, lrtalquidla aayi aapi tami? —tatadai loodami.

²⁶ Taidla ASuusi itatadai:

—SALLICADLA giñgaagaitadai aapimla tatasconlcai lcuadagaicada ismaacada glmbii aanla dai maisiu maata naiditai istumaasi glglarducami ismaacada ivueeyi aanla. ²⁷ Maitlaagai isvuaama lnlhada aapimla cuadagaicada otoma uugiatlai cuadagai cascada. Baiyoma aliasi glaagai malscala glntagito calcagi istumaasi gnaagidi aanla dai poduucal calgacalra vunaquiagi dai tomastuigaco oidacagi tvaagilara. Giñiooqui lralran ducami cuadagai ismaacada tomali lmo imidagai maiuugiatlai. Aanla lgai dai viaa lmo sallicami ismaacada giñmaa Diuusi giñooga. Cascada aanla glnmaaquimu ibadagai utudui dai lgaicada tomastuigaco oidacamu aapimla tvaagilara —tatadai ASuusi.

²⁸ Amaasi loodami itatadai:

—lTumaasi glaagai isivuaada aatmla dai poduucal ivuaadagi istumaasi Diuusi irplidi? —tatadai loodami.

²⁹ Taidla ASuusi aa noragi daidla itatadai:

—Diuusi irplidi isaapimla giñvaavoitudagi. Aanla giñootoi Diuusi ansaidla calgacalra vuvaidana oodami —tatadai ASuusi.

³⁰ Amaasi loodami itatadai:

—lTumaasi istumaasi glducami iduñia lgai aapi tlati nlijada aatmla dai glvaavoitudagi? ³¹ Glralqui aduñicarul gau lmanal oidigana dai podu oojisi Diuusi ñiooquidlra: “Diuusi bibi lgai lraana tvaagialndlra” —tatadai loodami.

³² Taidla ASuusi itatadai:

—Vaavuava, isgiñooga lgai dai maa loodami lraana tvaagialndlra maisiuu Moseesacaru. Dai sivi Diuusi giñooga glnmaacal aapimla lraana tvaagialndlra.

³³ Daidla lraana ismaacada Diuusi gamaacal sivi tlvai tvaagialndlra dai lgaicada loodami tomastuigaco oidacagi —tatadai ASuusi.

³⁴ Amaasi loodami itatadai:

—Glroidañi gopaana tvaagialndlra —tatadai loodami.

³⁵ Taidla ḌSuusi itatadai:

—Aana anarapan ducami paana ḡgai vatar ḡmaacada maacai aana ibdagai utudui giṅvaavoitudacai ḡgai. Dai poduucai ḡgai camaibiuugicoṅicamu tomali maitonocoṅicamu. ³⁶ Damos casi ḡnaagidi aana sai aapima maitiṅvaavoitudai tomasi casi giṅṅlidi. ³⁷ Tomasoor ḡsoora Diuusi giṅooga ipḡlidi sai giṅḡḡgidiṅa ḡgai ḡia giṅvaavoitudai dai aana maigajiaadara vipieeyi tomali ḡmaadutai. ³⁸ Dai aana tḡvai tḡvaagiaiṅdarai dai maisiu ivuaada iṅagai istumaasi ḡḡi ipḡliadagi aana baiyoma aana ipḡlidi isivuaadagi istumaasi ipḡlidi Diuusi giṅooga. ḡgai ḡgai daidi giṅootoi. ³⁹ Daidla giṅooga ipḡlidi ansai aana ḡḡḡḡḡḡ vuvaidiṅa vḡscatai ḡmaacada ḡgai ḡco vuvaitu dai ansai aana duduaacaldana vḡsi ḡvaavoitudadami coidada saagidiaiṅdarai siḡscada caugitiagi oidigi. ⁴⁰ Diuusi giṅooga ipḡlidi isvḡscatai ḡmaacada giṅṅlidi dai giṅvaavoitudai tomasguigaco oidacana tḡvaagiara dai aana duduaacalda iṅagai ḡgai siḡscada caugitiagi oidigi —tatadai ḌSuusi.

⁴¹ Vaidla ḡjudidíu vui ṅiooquimi ḌSuusi. ḌSuusi pocaititadai saidla arapan ducami praana dai sai ḡgai tḡvai tḡvaagiaiṅdarai cascada. ⁴² Daidla ḡjudidíu pocaiti:

—ḡMaitasi arOsee marada idi ḡḡli? ḡḡḡḡḡḡ aata ḡḡḡḡḡḡ. ḡTuisi pocaiti goovai saidla tḡvai tḡvaagiaiṅdarai? —caiti ḡjudidíu.

⁴³ Amasi ḌSuusi itatadai:

—Casiavar maitiṅṅiooquiada aapima. ⁴⁴ Moscaasi ḡgai ḡmaacada Diuusi ipḡlidi sai giṅḡḡgidiṅa ḡgai ḡia giṅvaavoitudai. Diuusi giṅooga giṅootoi tami oidigi daama ansaidla ḡḡḡḡḡḡ vuvaidana ḡsoora giṅvaavoitudagi dai aana duduaacaldamu vḡsi vaavoitudadami siḡscada ugitiagi oidigi. ⁴⁵ Diuusi ṅiṅiooquituldiadamigada oja Diuusi ṅiooquidarai dai poduu oja: “Diuusi maatatludiamu oodami ḡsoora arCristo”, ascaiti Diuusi ṅiṅiooquituldiadamigada. Poduucai tomasoor ḡsoora ḡḡiditai caḡ Diuusi giṅooga giṅvaavoitudai ara.

⁴⁶ Tomali ḡmo oodami oidigi daama oidacami mainḡlidi Diuusi. Moscaasi aana ḡlidi Diuusi. Aana divia tḡvaagiaiṅdarai siaaco daja Diuusi. Aana arDiuusi marada cascada.

⁴⁷ Vaavuava sai ḡsoora giṅvaavoitudai tomastuigaco oidaca ḡgai tḡvaagiara. ⁴⁸ Aana anarapan ducami praana oodami vatar. Aana ḡḡḡḡḡḡ vuvaidi oodami vai ḡgai tomastuigaco oidacagi tḡvaagiara cascada. ⁴⁹ ḡḡḡḡḡḡ aaduṅicarai oidigana gau praana ḡmaacada ḡmaná tḡḡiducatadai damos vḡscara coi ḡgai. ⁵⁰ Damos tomasoor ḡsoora cueeyi praana ḡmaacada tḡvai tḡvaagiaiṅdarai ḡgai ḡia maiimia ḡgai ḌDiaavora ḡmadu. ⁵¹ Aana antvai tḡvaagiaiṅdarai dai aana arapan ducami praana dai tomasoor ḡsoora giṅugiagi tomastuigaco oidacamu tḡvaagiara. Aana muuquimu curusiaba vai poduucai mui oodami tomastuigaco oidacana tḡvaagiara —tatadai ḌSuusi.

⁵² Amaasi ḡjudidíu ḡnaatagidimi aipacoga daidi pocaiti:

—ḡDucata istutuidi goovai isḡarbiidagi ḡtuucuga tḡsai uugana? —caiti ḡjudidíu.

⁵³⁻⁵⁴ Taidla ḌSuusi itatadai:

—Aana anavīaa ḡmo ḡḡḡḡḡḡ namlacami. Daidla ḡoodami giṅmuaamu ḡmo curusiaba siastimu giṅḡḡra vai tomasoor ḡsoora vaavoitudagi iṅsaanar ḡḡḡḡḡḡ vuviadami ḡgai ḡia tomastuigaco oidaca ḡgai tḡvaagiara Diuusi ḡmadu dai aana duduaacaldamu ḡgai siḡscada caugitiagi oidigi. Damos ḡsoora maitiṅvaavoitudagi ḡgai ḡia maiimia ḡgai tḡvaagiamu tomali maioidaca ḡgai Diuusi ḡmadu. ⁵⁵ Cascada aliḡsi ḡḡḡḡḡḡ iṅsaanu muuquiagi curusiaba vai astiagi giṅḡḡra moscaasi poduucai istutuidi ḡoodami isḡḡḡḡḡḡ vuvaiquiagi. ⁵⁶ ḡsoora giṅvaavoitudagi giṅḡma daacamu ḡgai dai soiṅamu aana ḡgai sai ḡḡḡḡḡḡ oidacana. ⁵⁷ Diuusi giṅooga giṅootoi dai ḡgai tomastuigaco oidaga dai cascada aana ara tomastuigaco oidaga poduucai ara ḡsoora giṅvaavoitudagi tomastuigaco oidaca ḡgai. ⁵⁸ Aana anarapan ducami praana dai tḡvai aana tḡvaagiaiṅdarai. Praana ḡmaacada maná tḡḡidu tai uu ḡḡḡḡḡḡ aaduṅicarai maitarsoiṅicatadai istomastuigaco oidacagi. Damos ḡsoora giṅvaavoitudagi dai giṅḡḡḡḡḡḡ ḡgai ḡia tomastuigaco oidaca ḡgai tḡvaagiara Diuusi ḡmadu —tatadai ḌSuusi.

⁵⁹ Gomaasi gamamaatḡtuli ḌSuusi ḡjudidíu quiupaigadara Capernaumara.

⁶⁰ Dai muidutai ismaacɫɫa oiditadai ʌSuusi moscaɫ gomaasi daidɫ icaiti:

—Sɫɫicɫɫa sijaiga ismaatɫ caɫcagi aatɫɫɫa idi ɲiooqui. ʒSiaadɫɫa istuidana oodami isɫɫgiadagi gomaasi? —caiti ɫoodami.

⁶¹ Amaasi ʌSuusi maí isɫoodami maibaiganɫɫli gomaasicɫɫa ismaacɫɫa aagiditadai ʌgai cascɫɫa itɫɫɫadai:

—ʒGansobicɫɫisi aanɫ idi ɲiooquicɫɫa isvaavoituda aapimɫ? ⁶² ʒIsducatai gɫɫɫɫagi-
tona aapimɫ maɫsiɲɫɫagiagi aanɫ ismaacɫɫa viaa ɫmo sɫɫicɫɫami isnoragiagi aanɫ
ɫvaagiamu? ⁶³ Diuusi Iɫɫɫɫa ʌgai dai maacai oodami ibɫdagai utudui. Giɲtuucuga
maisoicɫɫi oodami sai caɫgacɫɫɫa vuvacɫɫa mosɫcaasi giɲibɫdaga. Istumaasi aagai aanɫ
ʌrgaibɫdaga vɫɫɫɫa maisiu gatuuucuga. Tomasiooɫa siooɫa vaavoitudagi goɲiooqui
ismaacɫɫa gɫnaagidi aanɫ ʌgai gia viaaca ʌgai ibɫdagai utudui dai tomastuigaco oidaca
ʌgai ɫvaagiɫɫa Diuusi ɫɫmadu. ⁶⁴ Dɫmos quiaa oidaga ɫɫmoco aapimɫ gansaagida
ismaacɫɫa maivaavoitudai —ɫɫɫadai ʌSuusi.

ʌSuusi maí tucamidɫɫa abiaadɫɫa ismaacɫɫa mamaatɫrdamigadɫ maivaavoitu-
daitadai dai ismaacɫɫa mamaatɫrdamigadɫaiɲɫɫa gatɫɫgida agaitadai maɫai muaana.

⁶⁵ Daidɫ ʌSuusi itɫɫɫadai ɫoodami:

—Cascɫɫa casi gɫnaagidi aanɫ sai mosɫcaasi ʌgai ismaacɫɫa Diuusi giɲooga ipɫɫidi
isgiɲɫɫgidiɲa ʌgai gia giɲvaavoitudai —ɫɫɫadai ʌSuusi.

⁶⁶ Aidɫ abiaadɫɫa muidutai ismaacɫɫa oidatucuitadai ʌSuusi ʌcovai iji dai camaioi-
datucui ʌgai ʌSuusi. ⁶⁷ Amaasi ʌSuusi poɫɫɫɫadai aatɫɫɫa ʌbaivustan dan gooca
mamaatɫrdamigadɫ:

—ʒGiɲdagitoamasi ɫɫidi aapimɫ ɫɫɫɫa? —gɫɫɫɫadai ʌSuusi.

⁶⁸ Tai Simuɲi Piiduru itɫɫɫadai:

—ʒSiaadɫɫa gɫdagitona aatɫɫɫa? Aapi ʌrgɫɫɫɫaɫɫaacami. Dai gɫmamaatɫuldiara-
gacɫɫa camaatɫ aatɫɫɫa isducatai caɫgacɫɫɫa vuvacɫɫi oodami dai tomastuigaco oidaca
ʌgai ɫvaagiɫɫa Diuusi ɫɫmadu. ⁶⁹ Dai aatɫɫɫa cavaavoitu. Dai caɫɫ maatɫ aatɫɫɫa
isaapi ʌɫɫɫɫo Diuusi maradɫ dai ɫvɫɫai ɫvaagiɫɫɫa. Dai Diuusi tomastuigaco oidaga
—ɫɫɫadai Simuɲi Piiduru.

⁷⁰ Taidɫ ʌSuusi poɫɫɫɫadai:

—ʌcovai gɫɫvuvaitu aanɫ baivustan dan gooca aapimɫ dai ɫmoco ʌɫɫɫɫa
pooɲigadɫ —gɫɫɫɫadai ʌSuusi.

⁷¹ ʌSuusi aagidi gomaasi aagaitai ʌUudasi Iscaliote ʌSimuɲi maradɫ. Dai tomaasi ʌgai
ʌɫɫmoco ʌbaivustan dan gooca mamaatɫrdamigadɫ ʌSuusi, vɫɫɫɫa Uudasi gatɫɫgida
agaitadai maɫai muaana ʌSuusi cascɫɫa pocaiti ʌSuusi.

7

¹ Dai gooquiɫɫa ʌSuusi aimɫɫɫadai ʌGalilea dɫvɫɫɫa. ʌgai maitipɫɫi isaimɫɫdagi
Judeea dɫvɫɫɫa, ʌjudidɫɫi ipɫɫiditadai ismuaagi ʌgai cascɫɫa. ² Dai camiaadimi ʌsiaa
duudagadɫ ʌjudidɫɫi istuigaco ivuaadana uucusai cascɫɫa poɫɫɫgidi ʌsiaa duudagai
uucusai. ³ Taidɫ ʌSuusi susuculidɫ itɫɫɫadai:

—Maiviimu aapi tanai. Imɫɫɫaɲi aapi Judeea dɫvɫɫɫa vai poduucɫɫi gɫoidatucɫɫ-
dami ismaacɫɫa maɫca daraaja ɫɫɫɫadagi istumaasi ivueeyi aapi. ⁴ Tomasiooɫa siooɫa
ipɫɫiadagi ismaatɫcagi oodami istumaasi ivueeyi ʌgai gia maɫstocai ivueeyi istumaasi.
Issɫɫicɫɫa ivueeyi aapi naana maasi istumaasi aidɫ gia ivuaadaɲi gomaasi ɫoodami
vuitari vai ɫɫɫadɫ ʌgai vɫɫɫacatɫi —ɫɫɫadai ʌSuusi susuculidɫ.

⁵ Dɫmos tomali ʌgai maivaavoitudaitadai ʌSuusi cascɫɫa pocaiti. ⁶ Amaasi ʌSuusi
itɫɫɫadai:

—Maiquiaa aayi istuigaco imia aanɫ gaamucu. Dɫmos aapimɫ caɫga istutuidi isgaa-
mucu iimiagi tomasiɫɫɫa. ⁷ ʌoodami ismaacɫɫa maivaavoitudai Diuusi maitɫɫɫadai
aapimɫ mosɫca aanɫ. Aanɫ aagidi saidɫ ʌɫsoimaasi ivuaadami ʌgai cascɫɫa. ⁸ Iimivurai

aapimla gaamucu idi siaa duudagarla. Aanla gia maiimimu. Maiquiaa aayi istuigaco imiagi aanla cascada —tatadai lSuusi.

⁹ Dai mospotadai lSuusi dai anaasi Galilea davalriarla vii.

¹⁰ Amaasi caiji lSuusi susuculida tai gooquiarla ii lSuusi larla siaa duudagamu. Lgai galsto ii sai mainlidiña oodami. ¹¹ Ljudidíu gaagai lSuusi siaa duudagarla daida icaiti: —¿Siaaco daja calali? —caiti lgai.

¹² Dai aliási gnaatagidimi loodami aipacoga aagaitai lSuusi. Dai lamoco pocaiti sai cal tuiga lgai. Dai aa pocaiti sai maical tuiga sai mosyaatagidi lgai oodami.

¹³ Damos loodami ismaacada calga ñioocai lSuusi valtara maitrali ismaatcagi ljudidíu talaanadami iscalga ñioocai lgai lSuusi valtara lbalidi lgai cascada.

¹⁴ Aidasi catajucami viitugai isugitiagi lavagimi ii lSuusi ljudidíu gal quiuupaigadlamu dai ami gamamaatatuldi. ¹⁵ Daida talaanadamigada ljudidíu maitla istumaasi gantatagitoagi calcatal lSuusi daida icaiti:

—¿Ducatai maata idi calli mosla naana maasi istumaasi maitlari daivacai oojarla? —caiti ljudidíu.

¹⁶ Taida lSuusi aa noragi daida itadai:

—Istumaasi gamamaatatuldi aanla lrdiuusi ñiooquida maisiu aanla lgi. Lgai giñootoi. ¹⁷ Dai siorla ipliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi lgai gia maatlamu isgiñmamaatatuldaraga lrdiuusi ñiooquida siarla sabai aanla gamamaatatuldi istumaasi lgi aanla ipalidi. ¹⁸ Siorla gaaagiadagi mosacaasi istumaasi lgi lgai tatagitodagi lgai povuaadana sai oodami calga ñioocaiña lgai valtara. Damos siorla ipliadagi isloodami calga ñioocadagi lgai valtara ismaacada ootoi lgai gia gaaagidi istumaasi larvaavoi dai tomali lmo imidagai maiyaatagidiña lgai loodami.

¹⁹ Vaavuava isMosesacaru garmaa slalicami damos tomali lmaadutai aapimla maiलगिदिल वलसि सललिकामि. ¿Tuimasi giñmuaa lidil aapimla? —tatadai lSuusi.

²⁰ Taida loodami itadai:

—Aari viaa lmo Diaavora tlaañicaruda. ¿Voorla gamuaa lidil? —tatadai loodami.

²¹ Taida lSuusi itadai:

—Aanla idui lmo istumaasi lmo ibastaragai tasarla dai aapimla maitla istumaasi gantatagitoagi. ²² Damos aapimla iiquitacai aali tuutucugada tomasi lribastaragai tasarla. Mosesacaru gantajai masai poduucal ivuaadana cascada poduucal ivueeyi aapimla. Valsarla lqui abiaadara capovuaadana garlaqui aadunícaru. ²³ Isaapimla ivueeyi gomaasi tomasi larlmo ibastaragai tasarlaलगिदिल अललितल Moseesacaru sallicamigada, ¿tuimasi bacocoi aapimla aanla giñvui duaaidacal aanla lmo calli lmo ibastaragai tasarla? ²⁴ Calgavar gantatagito aapimla. Maisiu gpari giñvuupada maicalga gantatagitoitai, baiyomavar calga gantatagitoda aapimla istumaasi slalicami —tatadai lSuusi.

²⁵ Amaasi lamoco lJerusaleenara oidacami aipacoga gantacacaimi dai pocaitimi:

—¿Maitasi lridi calli lgai masmaacada gaagai dai muaa agai? ²⁶ Mosmolca goovai dai mamaatatuldi gooodami vai tomali lmaadutai maivui ñioocai. ¿Maisiu cavaavoitu ljudidíu talaanadamigada isgoovai larCristo? ²⁷ Siaadar larCristocana goovai. Aatlam cal maata siaaco oidaga idi calli. Silscada diviagi lCristo tomali lmaadutai maimaatca agai siaadara divia agai lgai —caiti loodami.

²⁸ Daida lSuusi quiaa mamaatatulditadai loodami लगल quiuuparla dai calcal istumaasi aagai loodami cavami ñioo lgai dai potadai:

—Vaavuava ismaat aapimla siaaco oidaga aanla. Damos maimaat aapimla siorla giñootoi. Aanla divia maisiu moslgi ipalidital aanla baiyoma lgai ismaacada tomali lmo imidagai maiyaatagai atgiñootoi. Valsi istumaasi aagai lgai larvaavoi. Dai aapimla maimaat lgai. ²⁹ Aanla gia maata lgai. Aanla lgai lamadu daacatadai tai lgai giñootoi tami oidigi daama —tatadai lSuusi.

³⁰ Amaasi loodami bliya liditadai ASuusi dai maisagi dmos tomali amaadutai maibli, maiquiaa aayi istuigaco cascada. ³¹ Dai vllscara muidutai vaavoitu ASuusi daida icaiti:

—Sllscada diviagi ACristo siaadara iduuna agai vaamioma glarducami istumaasi isidi calli —caiti loodami.

³² Amaasi lfariseo calcai ispocaiti loodami aagaitai ASuusi agai lmadu lbaitlgu-cacamigada lrapaali judidú otoi sandaaru ismaacada nuucada lquiurpai sai blna ASuusi dai maisana. ³³ Taida ASuusi itatadai:

—Chilqui tasai daacamu aanl aarima glansaagida dai gooquila noragimu aanl dai lmadu daacamu agai ismaacada giñootoi. ³⁴ Aarima giñgaagamu dai maitiñtalgimu. Aarima maitistutuidi isiimiagi malca siaaco daaca aanl cascada —tatadai ASuusi.

³⁵ Amaasi ljudidú aipaco glacacaimi daida icaiti:

—¿Siaaco imia agai idi calli tsai maitalgana aatama? ¿Imia lididi lienl goovai ljudidú lmadu ismaacada lgiliago saagida oidaga mamaatatlulda lididi lienl goovai lgiliago? ³⁶ ¿Istaiya lididi goovai dai pocaiti tsai gaaga ragai dai maitalgia ragai, dai sai aatama maitistutuidi isiimiagi malca siaaco daaca agai agai? —caiti ljudidú.

³⁷ Lcuugatarl tasara lsiaa duudagara vaamioma namaga isaga tasai. Amaasi ASuusi clquiua dai cavami ñioo dai rotatadai loodami:

—Sioora ipaliadagi isclagacara vunaquiagi vai dadana dai giñcalcana. ³⁸ Poduucai oojisi Diuusi ñiooquidara sai tomasioora giñvaavoitudagi agai gia viaacamu guvucadagai isaagidagi muidutai isducatai Diuusi clagacara vuuvaidi oodami —tatadai ASuusi.

³⁹ Pocaiti ASuusi vai maataca loodami isDiuusi lbadal lmadu daacana sioora vaavoitudagi agai. Aida maiquiaa tlvai Diuusi lbadal tvaagiaiñdara. ASuusi maiquiaa ii tvaagamumu cascada.

⁴⁰ Lamo oodami moscal gomaasi daida icaiti:

—Sallicalda lraavoisidi isidi calli lraduusi ñiooquituldiadamigada ismaacada Moseesacaru aagai sai divia agai —caiti.

⁴¹ Dai aa icaiti:

—Idiava lraduusi ACristo —caiti.

Dmos aa icaiti:

—ACristo maidivia agai Galileeaiñdara. ⁴² Pocaiti Diuusi ñiooquidara saida ACristo lrdavicularu cajiudadaca agai, dai Beleenara vuusia agai agai vaa ali quiyara siaaco vuusai Davicularu —caiti agai.

⁴³ Poduucai loodami mailmadugan caiti aagaitai ASuusi. ⁴⁴ Lamoco bliya lididi dai maisagi dmos tomali amaadutai maibli.

⁴⁵ Lsandaarugada glal quiurpai lramu dada siaaco daraacatadai lfariseo lmadu lbaitlgu-cacamigada lrapaali judidú tai agai itatadai:

—¿Tuimasi maivuaa aarima ASuusi? —astatadai.

⁴⁶ Taida lsandaaru aa noragi daida itatadai:

—Tomali lmo imidagai tomali amaadutai mailpan duucai ñioocaiña idi calli —astatadai lsandaaru.

⁴⁷ Amaasi lfariseo itatadai:

—¿Aarima mscasi lndagitu larl isglanyaataida agai? ⁴⁸ Tomali amaadutai aatama dudunucamigada ljudidú daida lfariseo maivaavoitudai. ⁴⁹ Dmos idi oodami maical maata Moseesacaru sallcamigada. Dai sallicalda Diuusi soimaasi taatatludiamu agai vaavoitudaitai agai calli —astatadai lfariseo.

⁵⁰ Taida lNicodemo, agai vaa ismaacada diviji ASuusi tucara, lramo fariseo daida itatadai:

⁵¹ —Γαρσλλicamiλrλ pocaiti sai maitlaagai ispocaitiadagi sai λmo cλλli λrgλriλr caatλcami asta siλλscadλ vuaa λcλλli dai tλcacagi dai maatλcagi istumaasi idui λgai sabai gλriλr caatλcami ischo λrλ —astλtλdai λNicodemo.

⁵² Amaasi λгаа aa noragi daidλ itλtλdai:

—¿Aaripλsi λrGalileeλrλ oidacami λrλrλ? Gaagañi aapi Diuusi ñiooquidλrλ dai λlidamu aapi sai tomali λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadλ maivuusai Galileeaiñdλrλ —astλtλdai λfariseo.

⁵³ Amaasi vλλscatai noonora.

8

¹ Daidλ λSuusi ii λOliivosi giidiamu. ² Dai siaadico mosmaasico λrλamu ii λgai quiiupiamu. Tai vλλscatai dada siaaco daacatadai λSuusi vai λgai mamaatλtuldimi λoodami. ³ Dai quiaa ñioocaitadai λSuusi tai dada λfariseo λλmadu λdudunucamigadλ λjudidíu dai vuaa λmo ooqui ismaacλdλ gogoosi gλducami dai aa tλλ isλma vooroi λmo cλλli ismaacλdλ maitλrcunadλ. Daidλ λfariseo λoodami vuitari van cli looqui, ⁴ daidi itλtλdai λfariseo λSuusi:

—Mamaatλtuldiadami, λλmoco tλλ idi ooqui isλλλmadu vooroi λmo cλλli ismaacλdλ maitλrcunadλ. ⁵ Moseesacaru sλλlicamigadλrλ pocaiti sai glaagai iscoodadagi ismaacλdλ googosi gλducami ojoodaicλdλ. ¿Aario pλcaiti? —tλtλdai λfariseo λλmadu λгаа.

⁶ Pocaiti λgai mosλijada λliditai astλλna λSuusi gaagaitadai λgai isducatai gλriλr vuaajagi λSuusi. Dλmos λSuusi cuicλλsa dai ooja dλvλλrari gλmasavicλdλ. ⁷ Dai λгаа ariatλcacaimi, taidλ λSuusi cλquiiva daidλ itλtλdai:

—Tomasmaacλdλ aarimλ mλsmaacλdλ vuaa goooqui dai ismaacλdλ tomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadana vai λrλga maiñana goooqui —tλtλdai λSuusi.

⁸ Dai λrλamu cuicλλsa dai gaooja dλvλλrari. ⁹ Dλmos λgai ismaacλdλ vuaa looqui moscaλ istumaasi aagai λSuusi dai mosλλλmadutai iimimi. λrλrλga λcλcλλliocoidadioma dai gooquiλrλ λuutuducλdioma maatλcatai vλλscatai isλrsoimaasi ivuaadami. Dai maivii tomali λmoco mosλλλgi vii λSuusi λλmadu looqui. ¹⁰ Amaasi λSuusi cλquiiva dai camaitλλ tomali λmaadutai λгаа, potλtλdai λgai looqui:

—¿Siaaco duudui λoodami ismaacλdλ gλriλrλ gλvυupai? ¿Camaitiipu sioora gλmaicarsagi? —tλtλdai λSuusi.

¹¹ Tai looqui potλtλdai:

—Chu. Camaitiipu, tomali λmaadutai —tλtλdai.

Amaasi λSuusi itλtλdai:

—Tomali aanλ maitλmaicarsamu. Sivi gia imλdañi dai camaisoimaasi ivuaada —tλtλdai.

¹² Daidλ λSuusi ariaaatagidimi λoodami ismaacλdλ λλmadu aatagaitadai:

—Aanλ anλsoicλi λoodami iscλλλga maatλ caλcagi istumaasi Diuusi ipλlidi isivuaadagi. Dai sioora giñvaavoitudai λgai gia viaacamu ibλdagai utudui dai camaioojiadamu issoimaasi ivuaadagi —tλtλdai λSuusi.

¹³ Amaasi λfariseo itλtλdai λSuusi:

—Aari cλλλga ñioocai λλgi gλvλλtarλ dλmos gλñiooqui maiñamλga —tλtλdai λfariseo.

¹⁴ Daidλ λSuusi aa noragi daidλ itλtλdai:

—Tomasi λλgi aanλ cλλλga ñioocai giñvλλtarλ vλλscλrλ sλλlicλdλ λrvaavoi istumaasi aagai aanλ. Cλλ maatλ aanλ iñsiaadλrλ divia dai iñsiaaco imia iñagai dλmos aarimλ gia maimaatλ iñsiaadλr divia tomali iñsiaaco imia iñagai. ¹⁵ Aarimλ caλ istumaasi aagai aanλ dai pocaiti sai maiñamλga giñiooqui maimaatλcatai sioor aanλ dλmos aanλ maigλriλr vυupai tomali λmaadutai. ¹⁶ Dλmos isgλriλr gλvυupadamudai aanλ istumaasi aagamudai λrsλλlicamicamudai. Aanλ maiλλgi gλriλr gλvυupadamudai. Diuusi giñoogai ismaacλdλ giñootoi λgai gλriλr gλvυupai aanλ iñλλλmadu. ¹⁷ Dai

Moseesacaru sállicamigadlra pocaiti sai silascadl gooca clclalli nlijadami lmadugan caitiadagi aliysi glaagai isvaavoitudagi. ¹⁸ Aanl anaramo nlijadami daidl giñooga ismaacldl giñootoi lgai lramai nlijadami —tatlđai lSuusi.

¹⁹ Amaasi lгаа itatlđai:

—¿Vaa daja glooga? —tatlđai.

Taidl lSuusi itatlđai:

—Aapiml maimaatl iñsioora aanl, tomali maimaatl giñooga. Ismaatlmudai aapiml iñsioora aanl aidl gia maatlmudai llra giñooga —tatlđai lSuusi.

²⁰ lSuusi gaaagidi vllsi gomaasi gamamaatlultiditai daacatai lgal quiuupirlra anaasi siaaco daraaja lcajoñi siaaco glđaraasai ltumiñsi Diuusi aa duiñdadl vlltarl. Dmos tomali lmaadutai maibl lSuusi. Maiquiaa aayi istuigaco cascldl.

²¹ Daidl lSuusi lramu ñiooqui loodami daidl itatlđai:

—Aanl anlímia iñagai dai aapiml giñgaagamu dmos aapiml iímia agai lDiaavora llmadu aapiml lrsoimaasi ivuaadami cascldl. Dai maitistutuidi isimiagi aapiml mllca iñsiaaco imia iñagai aanl —tatlđai lSuusi.

²² Amaasi ljudidú pocaiti:

—¿Lagi gamuaa agai lienl goovai dai cascldl povartatlđai tsai maitistutuidi isiimiagi mllca siaaco imia agai goovai? —caiti.

²³ Amaasi lSuusi itatlđai:

—Aapiml lroidigi daama oidacami dmos aanl gia chu. Aanl tlvai tlvaagiaiñdlra.

²⁴ Cascldl povantatlđai aanl mlsai aapiml imia agai lDiaavora llmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai. Ismaitiñvaavoitudai aapiml glñaagiditai iñsioora aanl aidl gia aapiml iímia agai lDiaavora llmadu quiaa soimaasi ivuaadamicatai —tatlđai lSuusi.

²⁵ Amaasi ljudidú itatlđai:

—¿Pora aapio? —tatlđai.

Taidl lSuusi itatlđai:

—Casi glñaagidi aanl tucamidlra abiaadlra. ²⁶ Dai aanl quiaa gaaagidamu naana maasi istumaasi glñaagitai aapiml dai aanl glpirlra glnvuaajamu lmo istumaasícdl. Dmos aanl gaaagidi moslcaasi istumaasi giñaagidi lgai ismaacldl giñootoi dai lgai gia sállícdl aagai moslcaasi istumaasi lrvaavoi —tatlđai lSuusi.

²⁷ Dmos ljudidú maimaatl cal islSuusi aagai Diuusi lrooga. ²⁸ Cascldl lSuusi potatlđai:

—Silascadl aapiml giñmuaagi aidl gia maatlmu aapiml iñsaanl lralCristo lgai vaa ismaacldl viaa lmo sállicami. Dai aanl glñaagidi moslcaasi istumaasi giñmamaatlutuli giñooga maisiu istumaasi lagi aanl lplidi. ²⁹ Dai giñooga lgai daidl giñootoi dai vllscarl giñllmadu daja. Lgai maialagi giñdadagitu. Aanl vllscarl ivueeyi istumaasi lgai lplidi —tatlđai lSuusi.

³⁰ Aidlasi lSuusi aagidi gomaasi muidutai vaavoitu.

³¹ Amaasi lSuusi itatlđai ljudidú ismaacldl vaavoitu:

—Isaapiml ariavaavoitudadagi istumaasi glñaagidi aanl, sállícdl aapiml lrgiñmamaatlrdamicamu. ³² Dai maatlmu istumaasi lrvaavoi. Dai silascadl camaatia aapiml istumaasi lrvaavoi aidl gia camaitlripiooñicamu aapiml —tatlđai lSuusi.

³³ Tai lgai itatlđai:

—Aatml lrvraañícaru cajiudadl. Dai tomali lmo imidagai maitlripiooñigadlcatadai tomali lmaadutai. ¿Ducatl caiti aapi iscamaitlripiooñicamu aatml? —tatlđai lgai.

³⁴ Taidl lSuusi itatlđai:

—Sállícdl lrvaavoi sai sioora soimaasi ivuaadagi lgai gia lrpiooñigadl lDiaavora.

³⁵ Lmo clli maiilmadugan duucaí nłidi glrpiooñiga dai glmaamara. ³⁶ Dai silascadl aanl Diuusi maradl ismaacldl tlvai tlvaagiaiñdlra cllgacarl vusaidiagi lmo clli lgai

camaitarpioõnigadacamu aDiaavora. ³⁷ Camaata aan isaapim arcajiudad Avraañi-caru dmos aapim maitiñvaavoitudai cascada giñmuaa alidi. ³⁸ Aan anaganaagidi istumaasi giñooga giñmaatutuli dai aapim ivueeyi istumaasi gnaagidi gnooga —tatldai aSuusi.

³⁹ Taid a gai aa noragi daida italdai:

—Avraañi-caru argraduñi-caru —tatldai a gai.

Dmos aSuusi italdai:

—Issallicada arvaavoi isaapim arAvraañi-caru cajiudadacamudai aida gia giñvaavoitudamudai aapim aran duuca Avraañi-caru. ⁴⁰ Dmos aapim giñmuaa alidi tomasi aan gnaagidi mosacaasi itumaasi arvaavoi istumaasi Diuusi giñmaatutuli. Avraañi-caru maipoduucai iduñimudai. ⁴¹ Aapim ivueeyi poduucai isduuca ivueeyi gnooga —tatldai aSuusi.

Amaasi a gai italdai:

—Aatma maitarmaamarada ooquei taatacaligami. Mosmaduga grooga a gai vaa arDiuusi —tatldai aJudidú.

⁴² Amaasi aSuusi italdai:

—Issallicada arvaavoicamudai isDiuusi arganoogacamudai aida gia aapim giñoigladamudai. Diuusi giñootoi maisiu mosalgi divia aan. ⁴³ Aapim maitiralidi isalgiadagi istumaasi gnaagidi aan cascada maimaata cal giñmamaatatuldiaraga. ⁴⁴ Aapim gnooga arDiaavora cascada aapim armaamarada aDiaavora daida ivuaada alidi istumaasi a gai iralidi. Tucamidar abiaadar aDiaavora argamuaacami daida aryaatavogami. A gai tomali amo imidagai maiaagai istumaasi arvaavoi baiyoma vascara mosyaatagai a gai. Vasi istumaasi talgitoi a gai maitarvaavoi potuiga a gai cascada. A gai roogada ducami vasi yaatavogami. ⁴⁵ Cascada silscada aan gnaagidi istumaasi arvaavoi aapim maitiñvaavoitudai. ⁴⁶ Tomali amaadutai aapim gansaagida maitistutuidi isaagagi insaan idui amo istumaasi soimaasicami. Silscada gnaagiada aan istumaasi arvaavoi, ¿tuimasi maitiñvaavoitudai aapim? ⁴⁷ Diuusi maamarada sallicada oojoidi iscalcagi Diuusi ñooquida dmos aapim maicalca alidi Diuusi ñooquida, aapim maitarDiuusi maamarada cascada —tatldai aSuusi.

⁴⁸ Amaasi aJudidú italdai:

—Sallicada arvaavoi istumaasi aagai aatma sai aapi arsamaritano dai isviaa aapi amo Diaavora tlaañi-carud —tatldai aJudidú.

⁴⁹ Daida aSuusi aa noragi daida italdai:

—Aan gia maiviaa Diaavora tlaañi-carud. Aan mossiaa duutudai giñooga dai aapim maisiaa giñduutudai mossoiduucai giñalidi. ⁵⁰ Aan maigagaagai sioora siaa giñduutuadagi dmos vascara oidaga amoco ismaacada gagaagai sioora siaa giñduutuadagi, dai a gai soimaasi taatuldiami sioora maisiaa giñduutuadagi. ⁵¹ Vaavuava sai sioora agiditai cal istumaasi gaaagidi aan a gai gia tomastuigaco oidaca a gai —tatldai aSuusi.

⁵² Amaasi aJudidú aa noragi daida italdai:

—Sivi gia cal maata aatma issallicada viaa aapi amo Diaavora tlaañi-carud. Avraañi-caru dai vasi Diuusi ñiñooquituldiadamigada coi dai vascara aapi gnaagidi sai sioora agiditai cal istumaasi gaaagidi aapi a gai gia tomastuigaco oidaca a gai. ⁵³ ¿Povairasi alidi aapi rasi vaamioma viaa guvucadagai isAvraañi-caru garalqui aduñi-caru ismaacada camuu? ¿Dai povairasi alidi aapi rasi vaamioma viaa guvucadagai silDiuusi ñiñooquituldiadamigadacaru ismaacada cacoi? ¿Aapia poora galidi? —tatldai aJudidú.

⁵⁴ Amaasi aSuusi italdai:

—Insaan algi calga ñioocadagi algi gimvatar aida gia mañamaga giññooquei. Dmos Diuusi giñooga a gai vaa ismaacada aagai aapim saida arganDiuusiga a gai gia calga ñioocai aan gimvatar. ⁵⁵ Dmos aapim maimaata a gai. Aan gia maata a gai. Daida isgnaagiadagi aan ansai maimaata aan a gai aida gia aan aryaatavogamicagi

għanran duucai. Dłmos sħllicħdħ ħrvaanoi iħsaanħ maatħ ħgai dai ħgħiditai cal aanħ vħħsi istumaasi giħaagħdi ħgai. ⁵⁶ Għanħħqui aduħnicaru Avraaħi alħsi baighħħi maatħcai iħsaanħ divia iħagaitadai oidighi daama dai vaamioma baighħħi ħgai aidħsi divia aanħ —tħtħdai ħSuusi.

⁵⁷ Amaasi ħjudidħ potħtħdai ħSuusi:

—Maiquħaa viaa aapi goo coobai dan baivħstaama uumighi, ħducatai caiti aapi isħħidi Avraaħnicaru? —tħtħdai ħgai.

⁵⁸ Taidħ ħSuusi aa noragi daidħ itħtħdai:

—Vaavuava ismaiquħaa vuusaicai Avraaħnicaru abiaadħħ catħvaagħħħ daacatadai aanħ —tħtħdai ħSuusi.

⁵⁹ Amaasi vuħ ħjudidħ ojoodai dai maicarsa ħliatughai ħgai ħSuusi. Dłmos ħSuusi għħħsto ii dai vuusai ħgħħ quiuħriaiħħħħħ. Dai ħoodami saagħda daivusai dai ii.

9

¹ Vaidħ ħSuusi daivusquimi ħmarħcħħħ dai tħħ ħmo maiħħħaadami. Podu vuusai ħgai.

² Tħtai aatħmħ mamaatħrdamighadħ ħSuusi tħcacai daidħ itħtħdai:

—Għrmamaatħtuldiamigha, ħtuisi podu vuusai idi cħħħi? ħVoorħ soimaasi idui gocħħħi isħħħħħħħħħ? —povħrtħtħdai aatħmħ.

³ Taidħ ħSuusi itħtħdai:

—Idi cħħħi maisoħmaasi idui tomali ħdħħħħħħ. Baiyoma goovai maiħħħai sai poduucai aa oodami maatħna issħħħħħħħħħ viaa guvucadagai Diuusi isħħħħħħħħħ. ⁴ Iħsiħħsi uucami oidacagi tamħ oidighi daama alħsi għaagħi iħsivuaadagai aa duiħħdadħ ħgai ismaacħdħ giħootoi. ħimu istuighaco iscamaitistutuidi isaata vuaadagai tomali ħmaadutai tomali aanħ. ⁵ Quħaa oidacatai aanħ tamħ oidighi daama aanħ soicħi oodami iscħħgħ maatħ calcagħi istumaasi Diuusi ipħħidi isivuaadagai —tħtħdai ħSuusi.

⁶ Caaagacai gomaasi ħSuusi dħvħħħrapi sisiva dai vadħitu laachi dħvħħħrai dai ħmaiħħħaadami vuuroidħ daama dai ħdħvħħħrai vaagħadħ. ⁷ Amaasi itħtħdai:

—Imħdaħi dai vacuana għvuuħrui ħriiħħħħ ismaacħdħ Siloė tħħgħdu —tħtħdai ħSuusi.

Siloė tħiħa ħħidi ootocicami oodamicħdħ. Taidħ ħmaiħħħaadami ii dai vacoħ għvuuħrui dai ħramu divia dai canħeeyi. ⁸ Amaasi ħaaduħħdħ ħħmadu aa ismaacħdħ ħquħioma ħħiditadai ħmaiħħħaadami icaiti:

—ħMaitasi ħħidi cħħħi ħgai vaa ismaacħdħ daacatai gataanħiħħa tumiħsi? —ascaiti ħgai.

⁹ Vai aa icaiti:

—ħħħ ħgai vaa goovai —ascaiti.

Vai aa icaiti:

—Chu, maitħħħħgai dłmos ħrħħ maasi goovai —ascaiti.

Dłmos ħcħħħi ħħgi pocaiti:

¹⁰ —Aanħava —ascaiti.

Amaasi ħgħa tħcacai daidħ itħtħdai:

—ħDucatai ħħeeyi aapi sivi? —astħtħdai.

¹¹ Tai ħgai aa noragi daidħ itħtħdai:

—ħcħħħi ismaacħdħ Suusi tħħgħdu vadħitu dħvħħħrai dai giħvuuħruijana dagivi daidħ povaiħtħtħdai ansai imħna dai vacuanana giħvuuħrui ħriiħħħħ ismaacħdħ Siloė tħħgħdu. Antai aanħ ii dai vacuanacai casistui aanħ isħħħħħħħħħ —astħtħdai ħgai.

¹² Amaasi tħcacai ħgħa daidħ itħtħdai:

—ħVaa dajħ ħcħħħi? —astħtħdai.

Tai ħgai itħtħdai:

—Maimaatħ aanħ —astħtħdai.

¹³ Amaasi ħoodami vaidacai ħgai ismaacħdħ mainħaadatadai ħfariseo vuitari. ¹⁴ Aidħsi ħSuusi vadħitu ħdħvħħħrai għsisivaragacħdħ dai dagivi vuuroidħħħ ħgai ismaacħdħ

maiñlaadatadai aidla rribastaragai taslracatadai. ¹⁵ Cascadla lfariseo lrra tlcacai lclli dai potatldai:

—¿Ducatai nlnlaava aapi? —astatldai lfariseo.

Tai lgai itatldai:

—Giñdagiviamata dlvllrai vagiadla giñvuuruji daama antai vacoi aanl dai sivi canleeyi —astatldai.

¹⁶ Amaasi lamoco lfariseo icaiti:

—Lclli ismaacldla idui goomasi maitlrootosadla Diuusi, lgai maisiaa duutudai iblstaragai tasai cascadla —ascaiti lgai.

Damos aa icaiti:

—¿Ducata ivueeyi lgai naana maasi glglarducami islrsoimaasi ivuaadami? —ascaiti lgai.

Poduucai lamoco aagai lmo istumaasi dai aa aagai lmai istumaasi. ¹⁷ Dai lramu tlcacai lgai ismaacldla maiñlaadatadai daidl itatldai:

—¿Dai aapi rltiya agai aagaitai lclli ismaacldla glduaadi? —astatldai.

Tai lgai itatldai:

—Aanl glnaagidi saidla lramo Diuusi ñiooquituldiadamigadla —astatldai.

¹⁸ Damos ljudidú maitipliditadai isvaavoitudagi isllquioma maiñlaadatadai lgai dai sivi canleeyi cascadla vaí lgai dldldla lclli ismaacldla maiñlaadatadai. ¹⁹ Dai tlcacai daidl itatldai:

—¿Idisi lrglmmara aapiml ismaacldla pocaiti aapiml sai maiñlaadami vuusai? ¿Ducatai canleeyi goovai sivi? —astatldai ljudidú.

²⁰ Taidla lclli dldldla itatldai:

—Maata aatml isidi lrglmmara dai ismaiñlaadami vuusai. ²¹ Damos maimaata aatml isducatai sivi canleeyi goovai tomali maimaata aatml sioora nlnlaavatu. Llgjavr tlcaca aapiml. Goovai casi lrglducami. Lggi goovai glnaagidiamu —astatldai dldldla.

²² Potatldai lgai lbaliditai ljudidú. Ljudidú casi glnaagi aipacoga sai islmoco vaavoitudagi saidla lSuusi lraCristo lgai ismaacldla vaavoitudagi camaiviaaca agai oigaragai isvapaacldagi ljudidú quiuupaigadlra. ²³ Cascadla lclli dldldla itatldai sai tlcacana maradla dai sai lgai casi lrglducami.

²⁴ Amaasi ljudidú lramu vaí lclli ismaacldla maiñlaadatadai daidl itatldai:

—Lggi Diuusi vlltarl icllga ñioocada aapi dai maisiu lSuusi. Cllga maata aatml saidla lSuusi lrsoimaasi ivuaadami —astatldai ljudidú.

²⁵ Amaasi lgai aa noragi daidl itatldai:

—Aanl maimaata islrsoimaasi ivuaadami ischo lrra. Moslcaasi maata aanl iñsaanl lmaiñlaadamicatadai dai sivi gia canlnlaava aanl —astatldai.

²⁶ Tai lramu tlcaca lgai daidl itatldai:

—¿Tumaasi idui lgai? ¿Ducatai idui rlsicanlnlaava? —astatldai lgai.

²⁷ Tai aa noragi lclli daidl itatldai:

—Casian glnaagidi, ¿maitamscal aapiml? ¿Tuimlasi iplidi islramu glnaagida aanl? ¿Aapiml masllrra vaavoituda lliidi? —astatldai lclli.

²⁸ Amaasi ljudidú vui ñiooquimi lclli daidl itatldai:

—Aariapa vaavoitudai lgai damos aatml lggidi Moseesacaru slllicamigadla. ²⁹ Aatml maata isDiuusi ñiooqui Moseesacaru damos maimaata aatml tomali siaadlra divia lSuusi —astatldai.

³⁰ Amaasi lclli aa noragi daidl itatldai:

—Calio maimaata aanl istumaasi tlatgitoi pocaititai aapiml. lSuusi giñlnlaavatu dai vllscarl aapiml maimaata siaadlra divia. ³¹ Cllga glnaata isDiuusi maical lsoimaasi ivuaadami baiyoma Diuusi cal moslcaasi lgai ismaacldla siaa duutudai Diuusi daidl ivuaadagi istumaasi Diuusi iplidi. ³² Tomali lmo imidagai maicajiomacatadai aatml islmaadutai duaadi lmoco ismaacldla maiñlaadami vuusai dai

nɔnɔlaavatu. ³³ Isɔgai maitɔrɔDiuusɔ ootosadɔcamudai maitistutiadamudai ispoduucai ivuaadagi —astɔtɔdai ɔgai ismaacɔdɔ maiñlaadatadai.

³⁴ Amaasi ɔгаа itɔtɔdai:

—Gɔdɔdɔdɔ ɔɔmadu aapi ɔrsoimaasi ivuaadami dai vɔɔscɔrɔ aapi gɔrmaatɔtulda ɔlidi —astɔtɔdai ɔjudidɔ.

Daidɔ quiidamacoga vuusaitu.

³⁵ Amaasi maí ɔSuusi mɔsiɔgɔl quiiupai quiidigamu vuusaitu ɔɔɔli ismaacɔdɔ maiñlaadatadai. Dai aidɔsi ɔSuusi tɔɔ ɔgai potɔtɔdai:

—¿Vaavoitudairɔsi aapi ɔCristo Diuusɔ maradɔ ismaacɔdɔ tɔvɔi tɔvaagɔiñdɔrɔ? —tɔtɔdai ɔSuusi.

³⁶ Taidɔ ɔɔɔli itɔtɔdai:

—Iñagɔdɔñi aapi sioor ɔgai nai vaavoitudagi aana —tɔtɔdai.

³⁷ Taidɔ ɔSuusi aa noragi daidɔ itɔtɔdai:

—Nɔlidapa. Aatagidapa. Aana —tɔtɔdai ɔSuusi.

³⁸ Amaasi ɔɔɔli gɔtootonacɔdɔ ɔɔquiva ɔSuusi vuɔdɔrɔ daidɔ itɔtɔdai:

—Giñtɔaanɔdamɔga aana gɔvaavoitudai —tɔtɔdai.

³⁹ Amaasi ɔSuusi itɔtɔdai:

—Aana divia tami oidɔgi daama dai nɔnɔlaavatuda iñagai ɔgai ismaacɔdɔ maiñnɔlai, dai ɔgai ismaacɔdɔ pocaiti sai ɔɔgɔ maatl ɔal Diuusɔ ñiooquidɔ maatlana ismaitɔrvaavoi baiyoma ɔrɔrɔn ducami maiñlaadami maimaatɔcatal —astɔtɔdai ɔSuusi.

⁴⁰ Amaasi ɔmoco ɔfariseo ismaacɔdɔ ami daraajatadai itɔtɔdai:

—¿Povairɔs caiti aapi tɔsai aatɔmɔ maiñnɔlai ɔrɔrɔ? —tɔtɔdai.

⁴¹ Taidɔ ɔSuusi aa noragi daidɔ itɔtɔdai:

—Issɔɔɔɔdɔ maiñnɔlaadamudai aapimɔ dai maimaatɔ ɔalcamudai Diuusɔ ñiooquidɔ aidɔ gɔ maitɔrgɔnduñicamudai aapimɔ dɔmos aapimɔ pocaiti mɔsai ɔɔgɔ maatl ɔal Diuusɔ ñiooquidɔ ɔscɔdɔ ɔrsoimaasi ivuaadami aapimɔ —tɔtɔdai ɔSuusi.

10

¹ Vaavuava sai sioorɔ vɔrɔcɔdagi ɔmo curarɔrɔ daama sɔɔli maisu quitaagiña sɔɔli ɔgai gɔ rɔɔsivogami. ² ɔrastuuru ɔgai dai nuucada ɔcañiuru dai ɔgai gɔ quitaagiña sɔɔli vɔrɔcɔ. ³ ɔɔɔli ismaacɔdɔ quitaagiña ɔlaacana dai nuucadacana ɔcañiuru tucara siuu duucu ami diviagi ɔrastuuru ɔgai otoma cupiosɔliña. ɔcañiuru ɔal maatl ɔalɔcana ɔrastuuru ñiooquidɔ. ɔrastuuru vɔrɔaidiña ɔcañiuru poduucai istɔtɔgɔida ɔgai dai vuvaidi ɔgai curaraiñdɔrɔ. ⁴ Dai cavuvaidacai vɔɔsi ɔcañiuru ɔrastuuru baitɔqui imɔiña vaidɔ ɔcañiuru oidíña. ɔcañiuru ɔal maatl ñiooquidɔ ɔrastuuru ɔscɔdɔ. ⁵ Dɔmos ɔcañiuru maioidátucui ɔmoco ismaacɔdɔ maimaatɔ ɔgai baiyoma vɔrɔooyiña ɔgai maimaatɔcatal ñiooquidɔ —tɔtɔdai ɔSuusi.

⁶ ɔSuusi aagidi gomaasi ipɔlɔiditai ismamaatɔtulɔdagi ɔoodami naana maasi istumaasi dɔmos ɔgai maimaatɔ ɔal.

⁷ Amaasi ɔSuusi ɔraamu aagidi ɔoodami daidɔ itɔtɔdai:

—Vaavuava iñsaana ɔrɔrɔn ducami ɔcurarai quitaagiñagadɔ siaa sɔɔli vɔrɔcɔ ɔcañiuru. ⁸ Vɔɔsi ɔmamaatɔtulɔdiadami yaatavogami ismaacɔdɔ dada maiquiaa diviacai aana ɔgai rɔɔsivogami ducami dɔmos Diuusɔ maamaradɔ maioidátucui ɔgai. ⁹ Vaavuava iñsaana ɔrɔrɔn ducami ɔmo quitaagiña. Sioorɔ ipɔliadagi isivuaadagi istumaasi Diuusɔ ipɔlidi giñvaavoitudaitai ɔgai gɔ poduucai ɔɔgɔcɔrɔ vuvacɔ. Daidɔ ɔvaavoitudadami ɔrɔrɔn ducami cañiuru ismaacɔdɔ ɔrastuuru vɔɔs tucagi vaapasai ɔcurarɔrɔ dai vɔɔs tɔsai nunucadai.

¹⁰ ɔɔsivogami dada dai mɔsɔcaasi mɔsgaɔsidiña dai coodaiña dai siaa vuaadana naana maasi istumaasi dɔmos aana divia vaidɔ ɔoodami tomastuigaco oidaca ɔgai

CALLGACARΛ VUVAACLITAI dai vai SALLICADΛ baiganliaracΛdΛ oidacana. ¹¹ Amo pastuuru call tuigacami calla nunucada gasosoiga cañiiru tomasi gamuaatu sai maicuucuna asllyi. Dai aanΛ arΛpan ducami amo pastuuru call tuigacami. ¹² Damos amo pastuuru ismaacΛdΛ maitarsosiacami Λgai gia mosmamraiña siuu duucu tllagiagi amo slllyi dai dadagitoi lcañiiru. VaidΛ asllyi bΛblllyiña amo lcañiiru vaidΛ lga aipaco vopooyiña. ¹³ Apastuuru maitarsosiacamicana cascΛdΛ mamraiña dai maivuaama lliidiña lcañiirucΛdΛ.

¹⁴ AanΛ anΛrΛpan ducami amo pastuuru call tuigacami ismaacΛdΛ call maatl gΛsosoiga cañiiru dai lcañiiru call maatl gΛpastuuruga. ¹⁵ Poduucai isduucai Diuusi giñooga calla giñmaatΛ dai aanΛ calla maatl giñooca. Dai aanΛ slllyicΛdΛ soiñamu sioorΛ giñvaavoitudagi dai aanΛ muuquimu vai Λgai callgacarΛ vuvauquiagi. ¹⁶ Dai oidaga aa oodami ismaacΛdΛ maitarjudidfu ismaacΛdΛ giñvaavoituda agai lΛrΛ. Dai aanΛ callgacarΛ vuvaidamu. Quiaa lrsibla oidacami Λgai damos aimu istuigaco isΛgai lΛmadu aa giñvaavoitudadami lΛamo aadunumΛca agai dai viaaca agai amo baitΛcΛaacami.

¹⁷ AanΛ muuquimu dai lΛramu duaacamu vai poduucai callgacarΛ vuvauquiagi oodami. CascΛdΛ giñoigΛdai giñooca. ¹⁸ Tomali lmaadutai maitistutuidi isgiñmuuagi ismaitiñdagitu aanΛ. VΛlscarΛ iñdagitamu aanΛ mΛsgiñmuaagi mosaanΛ iplidi cascΛdΛ. AanΛ viaa slllyicami isdagituagi isgiñmuaagi dai aanΛ viaa guvucadagai islΛramu duaacagi. Diuusi giñooca giñmaa slllyicami dai guvucadagai cascΛdΛ —tΛtΛdai lSuusi.

¹⁹ AidΛsi ljudidfu tΛtΛaañΛdamigadΛ cal gomaasi lΛmoco aagai amo istumaasi dai aa aagai lmai istumaasi. ²⁰ Dai muidutai pocaiti:

—jGoovai viaa amo Diaavora tΛaañicarudΛ di! SALLICADΛ arvuiirugami goovai. Maitlaagai tΛscalΛcagi istumaasi aagai goovai —caiti ljudidfu.

²¹ Damos aa icaiti:

—Isviaacamudai goovai amo Diaavora tΛaañicarudΛ maitistutiadamudai iscalla giñoociagi poduucai isduucai ñiioocai goovai. Tomali maitistutiadamudai isduaaidagi amo maiñlaadami —caiti lΛmoco.

²² AidΛsi lSuusi JerusaleenΛrΛ daacatadai, aidΛ artoomococatadai. Dai aidΛ casi lΛlΛvagicatadai ismaacΛdΛ ivuaadana ljudidfu tllΛtΛgitoitai istuigaco idui lglΛ quiuupai.

²³ DaidΛ lSuusi moimaitadai lglΛ quiuupilΛrΛ siaaco Solomoñi portaaligadΛ tllΛgidu.

²⁴ DaidΛ tΛtΛaanΛdamigadΛ ljudidfu sicolu guuquiva lSuusi abaana daidi itΛtΛdai:

—jPΛlscadΛ glΛragida agai isbai aapi slllyicΛdΛ lΛlCristo ischo lΛrΛ? —tΛtΛdai lΛgai.

²⁵ TaidΛ lSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Casiant glΛnaagidi aanΛ damos aapimΛ maitiñvaavoitu. Diuusi giñooga giñmaa slllyicami ansaidΛ ivuaadana aanΛ naana maasi istumaasi gΛgΛrducami ismaacΛdΛcΛdΛ calla glΛmaatΛ iñsioorΛ aanΛ. ²⁶ Damos aapimΛ maitiñvaavoitudai. AapimΛ maitarjiñaaduñi vaavoitudadami cascΛdΛ, poduucai isduucai casiglΛnaagidi aanΛ. ²⁷ Giñaaduñi vaavoitudadami call maatl giñmamaatlΛtuldaraga daidΛ giñlΛmadu ajioopai. Dai aanΛ calla maatl giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁸ AanΛ callgacarΛ vuvaidi lΛgai vai tomastuigaco oidacana tΛvaagiΛrΛ. Maitiipu sioorΛ istutuidi isgiñvoopoidagi giñaaduñi vaavoitudadami. ²⁹ Diuusi giñooga lΛgai daidΛ lΛcovai vuvaitu lΛgai saidΛ giñvaavoitudana. Diuusi giñooga slllyicamigadΛ vaamioma namlga istomasioorai dai cascΛdΛ maitiipu sioorΛ istutuidi isvoopoidagi giñooga giñaaduñi vaavoitudadami. ³⁰ AanΛ lΛmadu giñooga viaa lΛgai vaa slllyicami daidΛ lΛgai vaa tΛgitoidagai dai lΛgai vaa guvucadagai —tΛtΛdai lSuusi.

³¹ Amaasi ljudidfu lΛramu vui ojoodai dai maicarsa agaitadai lSuusi. ³² TaidΛ lSuusi itΛtΛdai:

—Casivuaadana aanΛ mui naana maasi gΛgΛrducami guvucadadΛcΛdΛ giñooga aapimΛ glΛnsaagida. jMaascΛdΛ lΛgaicΛdΛ giñmaicarsa agai aapimΛ? —tΛtΛdai lSuusi.

³³ TaidΛ ljudidfu aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—Maisiu ivuaadatai aapi lmo istumaasi glducami aatmla glamaicarsa agai vui ñioocaitai aapi Diuusi aagaitai sai aapi lrdiuusi dmos aapi lrcalli —tatldai ljudidú.

³⁴ Amaasi lSuusi itatldai:

—Diuusi ñiooquidlra pocaiti saidl ldudunucami ljudidú lrdidiuusi ducami. Diuusi maacai slllicami cascld. ³⁵ Cal maatl aatmla sai istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidlra slllicld lrvavoí. Dai Diuusi pocaiti sai lgai ismaacld Diuusi maa lmo slllicami lrdiuusi ducami. ³⁶ Dai Diuusi lcvai giñvusaitu daidl giñootoi tami oidagi daama. ¿Ducatai povaiñtatldai aapiml sai aanl vui ñioocai Diuusi aagaitai ansaidl lraanl Diuusi maradl? ³⁷ Aanl ivueeyi naana maasi glglducami. Diuusi giñooga giñmaa lmo slllicami cascld. Dai cascld aliasi glaagai isaapiml giñvaavoitudagi. ³⁸ Tomasi maivaavoitudai aapiml istumaasi glnaagidi aanl vllscarl clga maatl aapiml isivuaadana aanl naana maasi istumaasi glglducami dai gomaasicld aliasi glaagai isvaavoitudagi iñsaanl lrdiuusi maradl dai istlvai aanl tvaagiaiñdlr dai poduucal vaavoitudagi sai Diuusi giñooga aanl giñlmadu daja dai sai aanl Diuusi giñooga lmadu daja —tatldai lSuusi.

³⁹ Taidl lramu ljudidú lplitadai isbliyagi lSuusi dai maisagi dmos lSuusi mosdaivunu ii.

⁴⁰ Amaasi lSuusi lramu ii lgal aqui Jordán mllmojoradlra siaaco lquioma gavaraconaitadai lVuaana dai ami daaca agai. ⁴¹ Taidl mui oodami iji dai mll nldamu lSuusi daidl icaiti:

—Tomasi lVuaana maitidui tomali lmo istumaasi glducami vllscarl vllsi istumaasi aagai lgai aagaitai idi calli slllicld lrvavoí —caiti loodami.

⁴² Tai ami mui oodami vaavoitu lSuusi.

11

¹ Lmo calli Betaaniarlra oidacami alia coococatadai. Lázaru tllgidu lgai. Daidl lLázaru susuculidl lrvavai dai Maaruta. ² María lgai dai lquioma tli asaiti sigian uuvacld lSuusi lcasodl daama dai glcuupacld gaqui. ³ Daidl María lmadu Maaruta ootoi lmo pioñi sai aagidana lSuusi sai alia cooco lLázaru dai potatldai lpioñi lSuusi:

—Glbaitaclaacamiga, alia cooco glaamiiguga Lázaru —tatldai lpioñi.

⁴ Tai mosmaí lSuusi daidl icaiti:

—Lgai oí coocodagai dai tomasi muuquiagi vllscarl maisiu cascld oí coocodagai. Lgai oí coocodagai sai poduucal gooquirlra mui oodami maatlana isslllicld via guvucadagai Diuusi, dai sai loodami maatlana lrvavai isalial call tuiga aanl Diuusi maradl —tatldai lSuusi.

⁵ Tomasi lSuusi slllicld oigldai Maaruta lmadu suculidl lmadu Lázaru ⁶ vllscarl anaasi vii lrvavai goo tasai. ⁷ Dai gooquirlra povartatldai lgai aatmla:

—Timlda lramu Judeeamu —glrtatldai.

⁸ Tltai aatmla itatldai:

—Mamaatluldiadami, maiquiaa daivusai mui tasai daidl ljudidú mllca Judeealra lpliditadai isglamaicarsagi. ¿Ducatai lramu mllca imia lldi aapi? —tatldai aatmla.

⁹⁻¹⁰ Taidl lSuusi povartatldai:

—Tomali lmaadutai maitistutuidi isgiñmuaagi maiquiaa naatocai aanl giñaa duiñdaga. ¹¹ Glramiiguga Lázaru cooso dai aanl imia iñagai dai lñiituda iñagai —glrtatldai lSuusi.

¹² Amaasi aatmla itatldai:

—Glrtlaanldamiga, iscooso lgai aidl gia casi gltaumadami lgai —tatldai aatmla.

¹³ Povartatldai lSuusi potliya llditai saidl Lázaru camuu. Dmos aatmla pollditadai islrvavoí iscooso lgai. ¹⁴ Amaasi lSuusi sllli glraagidi dai povartatldai:

—Camuu Lázaru. ¹⁵ Dai cʌlgadu ismaiʌʌmadu daacatadai aanʌ. Poduucai vaamioma cʌlgaduca agai aapimʌ gʌnʌʌtarʌ, vaamioma giñvaavoituda agai cascʌdʌ. Tiñda —gʌrtʌtʌdai ʌSuusi.

¹⁶ Amaasi ʌTomás mʌsmaacʌdʌ cuate aagaiña povʌrtʌtʌdai:

—Tʌoidá cascʌdʌ ʌmapai cooyi aatʌmʌ —gʌrtʌtʌdai ʌTomás.

¹⁷ Tai mosaayi ʌSuusi Betaaniʌrʌ dai maí iscasi ʌrʌduitadai maaco tasai isyaasapi ʌLázaru. ¹⁸ Betaaniaiñdʌrʌ miaaga Jerusalemu parʌ goo mil dan taan sientu metro ʌʌsi. ¹⁹ Dai mui judidíu caaayi dai daadiji Maaruta ʌʌmadu María camuucucʌi Lázaru. ²⁰ Aidʌsi ʌMaaruta maí isʌSuusi camiaadimi, ii ʌgai dai mʌʌ vuidʌrʌ ajia agai. Dʌmos ʌMaría anaasi quiiyʌrʌ vii. ²¹ Daidʌ ʌMaaruta itʌtʌdai ʌSuusi:

—Giñtʌaanʌdamiga, istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiʌʌgi. ²² Dʌmos cʌʌ maatʌ aanʌ sai Diuusi iduñia agai tomastumaasi istumaasi aagida aapi —tʌtʌdai ʌMaaruta.

²³ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Gʌsiʌʌgi ʌpamu duaacamu —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁴ Taidʌ ʌMaaruta itʌtʌdai:

—ʌjʌ, cʌʌga maatʌ aanʌ sai ʌpamu duaaca agai ʌgai siʌʌscadʌ aiyagi istuigaco duduaacagi vʌʌsi coidadʌ —tʌtʌdai ʌMaaruta.

²⁵ Amaasi ʌSuusi itʌtʌdai:

—Aanʌanʌ ʌgai dai ʌpamu duduaacalda iñagai coidadʌ sitomastuigaco oidacamu ʌgai. Sioora giñvaavoitudai tomasi muuquiagi vʌʌscʌrʌ tomastuigaco oidaca agai tʌvaagiʌrʌ. ²⁶ Dai sioora oidaga giñvaavoitudaitai ʌgai gia maiimia agai ʌDiaavora ʌʌmadu. ¿Vaavoitudaipʌsi aapi imaasi? —tʌtʌdai ʌSuusi.

²⁷ Taidʌ ʌMaaruta itʌtʌdai:

—ʌjʌ, vaavoitudiana isaapi ʌrʌCristo, Diuusi maradʌ ismaacʌdʌ tʌvai tʌvaagiaiñdʌrʌ. ʌgai vaa ismaacʌdʌ tʌvʌpi nʌnʌracatadai aatʌmʌ —tʌtʌdai ʌMaaruta.

²⁸ Caaagidi ʌMaaruta gomaasi dai ii dai duudusali aagidi gʌsuculi María dai potʌtʌdai:

—Gʌrmamaatʌtuldíadami cadivia dai gʌvaidi —astʌtʌdai ʌMaaruta.

²⁹ Amaasi mosmaí ʌgai gomaasi dai cʌquiva dai ii dai mʌʌ viaatuli ʌSuusi. ³⁰ Maiquiaa vaatadai ʌSuusi caayʌrʌ. Quiaa momʌʌca cʌaacatadai ʌgai siaaco aayi ʌMaaruta. ³¹ Aidʌsi ʌjudidíu ismaacʌdʌ quiiyʌrʌ daraacatadai ʌʌmadu ʌMaría tʌʌ isʌgai todian duucʌi cʌquiva dai otoma vuusai oidi ʌgai ʌMaría. ʌgai povʌnʌlídítadai isimia agai ʌgai mʌʌca siaaco yaasapi ʌsiʌʌgidʌ dai ami suaacada agai.

³² Amaasi ʌcʌi ʌMaría mʌʌca siaaco cʌaacatadai ʌSuusi gʌtootonacʌdʌ cʌquiva ʌgai ʌSuusi vuidʌrʌ daidʌ itʌtʌdai:

—Giñbaitʌcʌaacamiga istami daacamudai aapi maimuuquimudai giñsiisi —tʌtʌdai ʌMaría.

³³ Mostʌʌgacai ʌSuusi issuanʌi ʌjudidíu ʌʌmadu ʌMaría sʌʌlicʌdʌ soigʌʌli ʌgai.

³⁴ Daidʌ itʌtʌdai:

—¿Vaaco yaasa aapimʌ ʌgai? —tʌtʌdai ʌSuusi.

Tai ʌgai itʌtʌdai:

—Gʌrtʌaanʌdamiga tiñda pai nʌida —tʌtʌdai ʌgai.

³⁵ Taidʌ ʌSuusi soso. ³⁶ Amaasi ʌjudidíu icaiti:

—Dañi sʌʌlicʌdʌ oigʌdaitadai goovai —caiti ʌjudidíu.

³⁷ Dʌmos ʌmoco icaiti:

—Idi cʌʌli nʌnʌaavatu ʌmaiñaadami. Cʌʌga istuidimudai goovai issoiñagi ʌLázaru simaimuuquimudai ʌgai —caiti ʌgai.

³⁸ Taidʌ ʌSuusi ʌpamu soigʌʌli aidʌsi caajimi ʌtʌjovai siaaco yaasapi ʌLázaru. Dai ʌtʌjovai vaacʌaacʌrʌ daja ʌmo odai gʌducami. ³⁹ Taidʌ ʌSuusi itʌtʌdai:

—Maigovaiavʌr daasa goodai —tʌtʌdai ʌSuusi.

Taidλ λMaaruta suculidλ λmuuquiadλ itλtdai:

—Giñtlaanλdamiga, casi λrλdui maaco tasai ismuu goovai dai galiuvai goovai nai iñλlidi aanλ —tλtdai λMaaruta.

⁴⁰ Dλmos λSuusi itλtdai:

—¿Maitasi λrvaavoi saidλ glaagidi aanλ isvaavoitudagi aapi nλidagi isDiuusi sλλicλdλ viaa guvucadagai? —tλtdai λSuusi.

⁴¹ Amaasi maigovai daí λgai λoodai. Taidλ λSuusi taí nλnλaava daidλ itλtdai Diuusi glooga:

—Giñooga, baigiñλlidi aanλ aapicλdλ isgiñcaλcana aapi siuu duucu gλñiooquiada aanλ. ⁴² Cλλga maatλ aanλ isvλλscλrλ giñcaλcana aapi dλmos sivi poduucai glaagidi aanλ sai vλλsi idi oodami ismaacλdλ tanasi guuca vaavoitudagi isaapi giñootoi —tλtdai λSuusi.

⁴³ Dai capotλλcai λSuusi cavami iña daidλ itλi:

—¿Lázaru vuusaiñi! —tλtdai.

⁴⁴ Tai vuusai λmuuquiadλ dai quiaa biisapicatadai noonovidλ dai λccasodλ λmo icusi tλvλλducamicλdλ. Daidλ vuivasadλ λrλ quiaa biisapi λmo icusicλdλ. Taidλ λSuusi itλtdai:

—Upanavurai vaidλ istuidλ aimλraiña —tλtdai λSuusi.

⁴⁵ Dai muidutai λjudidíu ismaacλdλ oidatucuitadai λMaría vaavoitu λSuusi nλiditai isapan duaacali λSuusi Lázaru. ⁴⁶ Dλmos λmoco λjudidíu ismaacλ vuidλrλ vλλtλ λSuusi iji dai nλida agai λfariseo dai aagidi istumaasi idui λSuusi. ⁴⁷ Amaasi λfariseo λmadu λtλtlaanλdamigadλ λrapaali gλnλmapagi λjudidíu dudunucami daidλ itλtdai:

—¿Tuma duuna aatλmλ? Idi cλλli ivueeyi mui naana maasi gλgλrducami.

⁴⁸ Ismosdagitu aatλmλ dai maitiduñiagi tomali λmo istumaasi muidutai vaavoituda agai λgai daidλ λtλtlaanλdamigadλ λromamanu dadimu dai daitudamu gλrquiupuuga gλducλdλ dai gλrcoodamu —tλtdai λjudidíu.

⁴⁹ Dλmos λmoco λvaamioma tλtlaanλdamigadλ λjudidíu saagida ismaacλdλ Caifási tλλgidu dai aidλ uumiλrλ λgai λrbaitλcλaacamigadλ λrapaali aa noragi daidλ itλtdai:

—Vupuiirugami aapimλ, maimaatλ tomali λmo istumaasi. ⁵⁰ Maimaatλ aapimλ isvaamioma λrcλλgai aatλmλ gλrvλλtarλ ismuuquiagi λmo cλλli vλλsi oodami vλλtarλ dai poduucai maiugitimu vλλsi λoodami —astλtdai Caifási.

⁵¹ Dλmos Caifási pocaiti maisiu poduucai tλgitoitai λgi λgai baiyoma λgai λrbaitλcλaacamigadλ λrapaali cascλdλ Diuusi poduucai tλgitoli λgai ismuuquiagi λSuusi λjudidíu vλλtarλ. ⁵² Dai maisiu mosλcaasi λjudidíu vλλtarλ muuquia agaitadai λSuusi baiyoma vλλsi oodami ismaacλdλ aipa oidaga vλλsi oidigλrλ. ⁵³ Aidλ tasλrλ abiaadλrλ tλtlaanλdamigadλ λjudidíu gagaagaimi isducatai muaagi λSuusi.

⁵⁴ Cascλdλ λSuusi camaiaimλrai caayana λjudidíu saagida. Baiyoma ii λgai Judeeaiñdλrλ mλλ Efraīnamu λmo ali quiiyλrλ oidigana ugidana. Dai movaasi daraaja aatλmλ λmadu λSuusi.

⁵⁵ Aidλ camiaadimitadai λsiaa duudagai istuigaco λjudidíu tλtλgitoiña aidasi Diuusi cλλgacλrλ vuvaitu cajiudadλ Ejiipituaiñdλrλ. λsiaa duudagai pascua tλλgidu. Dai mui oodami λaali quiiquaiñdλrλ iji Jerusaleenamu dai ami iduñi agai istumaasi glaagaitadai siduñiagi maiquiaa aλcai λgλλ siaa duudagai. ⁵⁶ Gagaagaimi λoodami λSuusi dai λgλλ quiiupirλrλ guucacatadai dai aipaco gλntλccacai daidλ icaiti:

—¿Tumaasi tλtλgitoi aapimλ? ¿Bais divimu λSuusi sivi siaa duudagλrλ? —ascaiti.

⁵⁷ λfariseo λmadu λtλtlaanλdamigadλ λrapaali gaaagidi sai sioorλ matiagi siaaco daja λSuusi sai aagidaña vaidλ λjudidíu bλλjiagi λSuusi.

¹ Quiaa vλλlgacatadai naadami tasai isaayagi λsiaa duudagai taidλ λSuusi ii Betaa-niamu. Ami oidacatadai λLázaru λgai vaa ismaacλdλ λSuusi λpamu duaacali λcoidadλ

saagidaĩndarλ. ² Tai ami loodami vai λSuusi sai gauugana. Taidλ λMaaruta gabibi dai λLázaru meesa vuidarλ daiva λSuusi λmadu. ³ Amaasi λMaría vuua parλ taucami litro asaiti sigian uvadami sλλlicadλ namlacami. Dai tλi λgai lasaiti λSuusi λcasodλ dai gλcuupacadλ gaqui. Tai sλλlicadλ sigian uvaitu vλsi λquiilrλ. ⁴ Amaasi λUudasi Iscaliote λmo maatarλdamigadλ λSuusi ñiooqui λSuusi. λgai vaa Uudasi λrSimuñi maradλ daidλ gatλλgida agaitadai λSuusi daidλ potλtadai:

⁵ —¿Tuisi maitλgagaara idi asaiti sigian uvadami? Cλλga gλvuiimudai parλ vaic sientu piisu dai λgaicadλ soĩnamudai aatλmλ λsoitutuigami —tλtλdai λUudasi.

⁶ Dλmos λUudasi potλtadai maisiu soigλλlilitai λgai λsoitutuigamicadλ baiyoma λrλsivogami λgai cascadλ pocaiti. λgai λrgartumiñsiga nuucadacamicatadai dai gλrλsidiña. ⁷ Amaasi λSuusi itλtadai:

—Daigitoñi goooqui. Dagitoñi vai bai daasana goovai gogaa asaiti ismaacadλ vii asta masiλλscadλ giñyaasagi. ⁸ Vλλscarλ oidaca agai soitutuigami gλnsaagida vλrai soicadλ dλmos aanλ maivλλscarλ oidacamu aapimλ gλnsaagida —tλtλdai λSuusi.

⁹ Muidutai λjudidíu maí isλSuusi Betaaniarλ daacatadai. Dai mλλca iji maisiu mosλcaasi ñlidi λlilitai λSuusi dλmos ñlidi λlilitadai λLázaru λrλ. λgai vaa Lázaru ismaacadλ λSuusi duaacali coidλ saagidiaiĩndarλ. ¹⁰⁻¹¹ Dai muidutai judidíu maí isλSuusi duaacali λLázaru dai cascadλ gajiaadarλ viaa λjudidíu vaavoidaragadλ dai vaavoitudaimi λSuusi. Cascadλ λtλtλaanλdamigadλ λrapaali bai idui ismuaagi λLázaru λrλ.

¹² Mui oodami Jerusaleenarλ dada gosiaa duudagarλ. Dai cajioma loodami sai siaadico divia agaitadai λSuusi Jerusaleenarλ. ¹³ Amaasi loodami guicuma souvali maamaradλ dai iji dai mλλ vuidarλ aayi λSuusi dai iĩñaquimi daidλ icaiti:

—Alia siaa duutudai aatλmλ Diuusi. Aatλmλ ipλlidi sai Diuusi alia cλλgacarλ ñlijadagi λraígadλ λjudidíu ismaacadλ divia Diuusi guvucadadλcadλ —caiti loodami.

¹⁴ Taidλ λSuusi tλλ λmo asñiitu dai dan daiva poduucai isduucai gaaagidi Diuusi ñiooquituldiadamigadλ Diuusi ñiooquidarλ dai podu oja:

¹⁵ Maitavarλ duduaadicuda aapimλ Jerusaleenarλ oidacami.

Dañi bλrimλi gλraíga λmo asñiitu dan daitugai.

Asduu oja Diuusi ñiooquidarλ.

¹⁶ Aidλ λrλdui gomaasi maimaí aatλmλ mamaatarλdamigadλ λSuusi istuisi podui. Dλmos gooquiλrλ aidλsi λSuusi λramu nora tλvaagiamu aidλ gia tλgitu aatλmλ isDiuusi ñiñiooquituldiadamigadλ oja Diuusi ñiooquidarλ aagaitai λCristo dai sai poduucai λrλduñia agaitadai.

¹⁷ loodami ismaacadλ moguucacatadai λSuusi λmadu aidλsi λgai vai λLázaru quiaa yaasapicatai λgai dai ñlidi λgai isλSuusi duaacali λLázaru coidadλ saagidiaiĩndarλ aagidi aa oodami istumaasi ñlidi. ¹⁸ Cascadλ iji loodami dai mλλ vuidarλ aayi λSuusi. Cλλ maatλ loodami isλSuusi idui λmo istumaasi gλducami. ¹⁹ Amaasi λfariseo aipaco gλnaagidi daidλ icaiti:

—Dañi. Maitistutuidi aatλmλ isbλiyagi λSuusi sivi. Vλλscatai oidátucui λgai cascadλ —ascaiti λfariseo.

²⁰ loodami saagida ajioopaitadai λmo giliego. λgai dada Jerusaleenarλ sai siaa duutuda agai Diuusi λsiaa duudagarλ. ²¹ Dai λgai miaadarλ guuquiva λPiili ismaacadλ λrβetasaidarλ oidacami. Betasaida λrλmo ali quii Galilea dλvλλriarλ. Daidλ loodami giliego itλtλdai λPiili:

—Aapi cλλli, aatλmλ ñlida λrλlidi λSuusi —astλtλdai λgiliego.

²² Taidλ λPiili ii dai aagidi λAandarλsi. Taidλ vλgoocatai iji dai aagidi λSuusi. ²³ Amaasi λSuusi itλtλdai:

—Aanλ λrλgai ismaacadλ viaa λmo sλλlicami dai caaayi istuigaco matiagi oodami isvaamioma namλga giñsλλlicamiga sitomasmaascadλ sλλlicami. ²⁴ Vaavuava isλmo

caidl taligi vllscarl mosaliamaduacana asta mslalascadl lsiagi vai vusacai vupusiadl dai glarai vai uugiatali lltucai dai muuratai vai muidarai taligi. ²⁵ Sioora ivuaadagi lli istumaasi ipalidi, lgai gia iimimu lDiaavora lmadu, dmos sioora maiivuaadagi lli istumaasi ipalidi tami oidigi daama lgai gia clagacarl vuusaimu dai tomastuigaco oidacamu tvaagiarl. ²⁶ Isamaadutai giñsoiclda lliadagi glaagai isgiñoidátucudagi dai tomasiaaco aimarda aanl movaasi aimradagi lgai larl. Dai sioora giñsoicai, giñooga clagacarl nlijada agai, lgai.

²⁷ Camuquidan tada aanl soigiñlilitai. Dmos vllscarl maiaagidamu aanl giñooga sai giñsoiñana ismaisii soimaasi taatagi aanl. Aanl divia tami oidi daama dai soimaasi taata iñagai dai muuquia iñagai oodami vlltarl, cascldl maiaagidamu aanl giñooga sai giñsoiñana nai maisoimaasi taata aanl. ²⁸ Baiyoma aagidamu aanl giñooga sai vllsi oodami maatlna sai Diuusi lrbaitaclaacamigadl vllsi oidigi dama oidacami dai sai vllscatai siaa duutuadagi Diuusi —tatlada lSuusi.

Amaasi ñioo Diuusi tvaagiaindlarl daidl itatlada lgai lSuusi:

—loodami gia maatl isaari siaa giñduutudai soimaasi taatamai aapi cascldl —tatlada lDiuusi.

²⁹ Taidl loodami ismaacldl novaasi guucacatadai daidl cai isDiuusi ñioo icaiti sai covoi oidigi dai aa oodami icaiti:

—lmo tlaañicarudl Diuusi ñiooqui —caiti.

³⁰ Amaasi lSuusi potatlada loodami:

—Pocaiti giñooga sai aapiml maatlna isagai clagacarl giñnidi. ³¹ Camiaadimi istuigaco camainamaca agai lDiaavora slllicamigadl tami oidigi daama baiyoma aanl iñslllicamiga namaca agai. ³² Dai mslalascadl giñsiisagi curusiaba Diuusi soiña agai muidutai vllsi oidigi daama sai giñvaavoitudana —tatlada lSuusi.

³³ Potatlada lSuusi sai maatlna loodami isducatai muuquia agai lgai. ³⁴ Taidl loodami aa noragi daidl itatlada:

—Diuusi ñiooquidarl pocaiti saidl lCristo tomastuigaco oidaca agai. ¿Ducatl caiti aapi saidl loodami siisapa agai lmo curusiaba lgai ismaacldl viaa lmo slllicami? ¿Sioora lgai ismaacldl viaa lmo slllicami? —tatlada loodami.

³⁵ Amaasi lSuusi itatlada:

—Aanl quiaa daacamu aapiml lmadu larl chilqui tasai dai glnmamaatulda iñagai aanl. Clagavlr giñcalca aapiml istumaasi glnaagidi aanl vai poduucal clagacarl oidacagi dai clagacarl vuvaiquiagi. Sioora maicclagacarl oidaga maimaata siaaco iimia agai coocai. ³⁶ Aliasi glaagai isvaavoitudadagi aapiml istumaasi glnmamaatuldi aanl quiaa daacatai aanl aapiml glnllmadu vai poduucal clagacarl oidaca aapiml —tatlada lSuusi.

Caaagidacal lSuusi imaasi ii abiaadarl dai glallsto taidl loodami camaital.

³⁷ lSuusi idui mui naana maasi istumaasi grgarducami loodami vuitapi dmos vllscarl maivaavoitu lgai. ³⁸ Poduucal lrldui istumaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquituldiadamigadl Isafacaru potatlada lgai Diuusi:

GiñDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aidlasi aagidi aatlml glñiñiooquituldiadamiga glñiooqui loodami.

Tomasi loodami nliidi isslllicldl viaa aapi giñDiuusi guvucadagai vllscarl maimaata nliidi istumaasi lrldui.

Astatlada Isafacaru.

³⁹ Dai Isafacaru ooja larl istuusi maitistutuidi loodami isvaavoitudagi dai podu ooja:

⁴⁰ Nlijadamu lgai istumaasi ivueeyi Diuusi dmos Diuusi maidagito ismaatl nlijadagi. Ducami iscuupicagi vuupuidl.

Cal lgai Diuusi ñiooquidl dmos Diuusi maidagito ismaatl calcagi.

Dai Diuusi pocaiti: “Agai maiɫma duucaɪ gantatagito alidi dai maitanvaavoitu vai poduucacai cɫagacɫɫa gɫnvuvaidan aanɫ”, ascacai Diuusi.

Asduucacai ooja Isaíacaru.

⁴¹ Pocaiti Isaíacaru aagaitai ɫCristo. Isaía nɫidi ɫCristo gɫcoosigɫɫa dai poduucacai maí issɫɫicɫɫa vaamioma viaa guvucadagai ɫCristo sitomasioorɫ dai isvaamioma tɫaanɫi sitomasioorɫ.

⁴² Dɫmos vɫɫɫɫɫɫ muidutai ɫjudidíu tɫaanɫdamigadɫ vaavoitu ɫSuusi dɫmos ma-iaagidi vɫɫɫi oodami. Agai ɫɫɫɫɫɫɫɫ ismaatɫmudai ɫfariseo. Agai camaidagitu isvaapaquiagi ɫquiupaigadɫɫɫ. ⁴³ Vaamioma oojoidei agai isɫoodami cɫagacɫɫɫɫ nɫijadagi siaDiuusi.

⁴⁴ ɫsuusi cavami iíña daidɫ icaiti:

—Tomasioorɫ sioorɫ iíñvaavoitudagi agai vaavoitudai ɫɫɫɫ Diuusi giñooɫa. Agai agai daidɫ giñootoi. ⁴⁵ Dai tomasioorɫ sioorɫ maatl istuiga aanɫ cɫɫɫa maatl istuiga agai ismaacɫɫɫa giñootoi. ⁴⁶ Aanɫ andivia tami oidigi daama vai ɫoodami maatlana istumaasi Diuusi ipɫɫidi isivuaadagi dai divia aanɫ sai sioorɫ giñvaavoitudagi camaisoimaasi ivuaadagi. ⁴⁷ Tomasioorɫ sioorɫ cɫɫcagɫ istumaasi gaaagiada aanɫ dai maitiñɫɫgiadagi aanɫ maitɫɫɫɫɫ ismaacɫɫɫa gaaagida iñagai isducatai soimaasi taata agai agai. Aanɫ divia tami oidigi daama sai cɫɫagacɫɫɫ vuvacɫna oodami, dai maisiu aagida iñagai oodami isducatai soimaasi taata agai agai. ⁴⁸ Tomasioorɫ sioorɫ gajiaadɫɫɫ giñviaa aanɫ dai maivaavoitudai giññiooqui agai gia sɫɫɫicɫɫɫa soimaasi taata agai siaɫscadɫ caugitiɫgi oidigi. Giñmamaatatuldiaragacɫɫɫ cɫɫɫa gɫmaatɫmu isɫgai ɫrsoimaasi ivuaadami. ⁴⁹ Istumaasi aagai aanɫ maitɫraan ɫɫgi giññiooqui baiyoma aanɫ aagai mosɫcaasi istumaasi ipɫɫidi giñooɫa. Agai giñootoi daidɫ giñaagidi istumaasi gɫnaagida aanɫ dai istumaasi gɫnmaatɫtuldiagi aanɫ. ⁵⁰ Dai cɫɫ maatl aanɫ sai istumaasi giñaagidi giñooɫa ansai gaaagidana gomaasicɫɫɫ cɫɫagacɫɫɫ vuvacɫi oodami. Cascɫɫɫɫ aanɫ angaaagidi mosɫcaasi istumaasi giñɫɫɫɫɫ giñooɫa ansai gaaagidana —caiti ɫSuusi ɫoodami.

13

¹ Dai cayoga aayitadai ɫsiaa duudagai istuigaco ɫjudidíu tɫɫagitoiíña aidɫsi Diuusi cɫɫagacɫɫɫ vuvaitu Ejiipituaíñdɫɫɫ, mosɫmo tasai viaɫɫa. Camaatlcatadai ɫSuusi iscaaayi istuigaco daivunu imia agai agai idi oidigiaíñdɫɫɫ dai ɫpamu noragia agai mɫɫca siaaco daja oogadɫ. ɫSuusi sɫɫɫicɫɫɫa oigɫdai vɫɫɫi ismaacɫɫɫa vaavoitudai agai tami oidi daama, vɫɫɫi gɫɫɫɫɫɫɫ oigɫdai agai.

² Dai ɫSuusi ɫɫmadu aatɫmɫ mamaatɫrdamigadɫ gacueeyitadai tucara. Taidɫ ɫɫquioma abiaadɫɫɫ ɫDiaavora divia Simuñi maradɫ ɫUudasi Iscaliote ɫɫmadu dai ipɫɫitu isgatɫɫɫɫɫ agai ɫSuusi sai bɫɫna agai ismaacɫɫɫa vuidɫɫɫ vɫɫɫɫcatadai. ³ ɫSuusi maatlcatadai isDiuusi oogadɫ agai ootoi tami oidi daama tɫvaagiaíñdɫɫɫ dai isɫpamu gaamu aa gɫsiagi Diuusi ɫɫmadu. Dai agai maatlcatadai ɫɫɫɫ isɫoogadɫ camaa guvucadagai sai tɫaanɫiíña vɫɫɫiaɫcatai. ⁴ Daidɫ quiaa acueeyitadai ɫSuusi ɫɫmadu aatɫmɫ mamaatɫrdamigadɫ dai cɫɫquiiva agai dai maigo daí gɫdaamanaga yuucusi dai bɫɫ ɫmo gaquidacarui dai gɫɫpuraan vuu. ⁵ Amaasi toa suudagi ɫmo vaateejɫɫɫ dai gɫaaagacai gɫɫvacuañimi gɫɫɫɫcaso aatɫmɫ mamaatɫrdamigadɫ. Dai gaquigi gaquidacarucɫɫɫ ismaacɫɫɫa gɫɫpuraana vuutadai.

⁶ Dai aidɫsi vacuaañda agaitadai agai ɫSimuñi Piiduru ɫɫcasodɫ agai potɫɫɫɫɫɫɫ:

—¿Aanɫ iñɫɫcaso ɫɫsvacuaana agai ɫɫɫɫ? —tɫɫɫɫɫɫɫ.

⁷ Taidɫ ɫSuusi aa noragi daidɫ itɫɫɫɫɫɫɫ:

—Sivi maimaatɫ nɫidi aapi istuma vueeyi aanɫ dɫmos gooquiɫɫɫ gia maatl nɫidamu aapi —tɫɫɫɫɫɫɫ.

⁸ Dɫmos ɫPiiduru itɫɫɫɫɫɫɫ:

—Aanɫ giñɫɫcaso gia tomali ɫmo imidagai maitiñvacuaañdamu aapi —tɫɫɫɫɫɫɫ.

Taidɫ ɫSuusi itɫɫɫɫɫɫɫ:

—Ismaivacuaana aanλ gλλλcaso aidλ gia aapia maitλrgiñaduñi —tλtλdai.

⁹ Taidλ λSimuñi Piiduru itλtλdai:

—Giñbaitλcλaacamiga aidλ gia maisiu mosλcaasi giñλλcaso vacuaanamu aapi, gλaa-gai pλsvacuaanagi aapi giñnoonovi daidλ giñmoo λpλ —tλtλdai.

¹⁰ Dλmos λSuusi itλtλdai:

—Sioorλ utudami gλnvapaatλviagi maitλaagai isvλλsi tuucugadλ vacuaanagi mosλ-caasi λcasodλ gλaagai isvacuaanagi. Dai aapimλ cavuaañicam vii dλmos maisiu vλλscatai —tλtλdai λSuusi.

¹¹ Cλλ maí λSuusi sioorλ tλλgida agaitadai, cascλdλ pocaiti sai maivλλscatai vuaañi-cam vii, poduucai tλiya λlidi λSuusi isλrsoimaasi ivuaadami λgai ismaacλdλ tλλgida agaitadai.

¹² Dai canaato vacuaañdacai λSuusi aatλmλ mamaatλrdamigadλ λcasodλ λpamu gλai gλdaamanaga yuucusi dai λpamu daiva meesa vuidλrλ. Daidλ itλtλdai aatλmλ mamaatλrdamigadλ:

—¿Maatλmλsi nλidi aapimλ istumaasi idui aanλ aapimλcλdλ? ¹³ Aapimλ mamaatλ-tuldiadami dai baitλcλaacami giñaaagai daidλ λrvaavoi iñsaanλ λrmamaatλtuldiadami daidλ λrbaitλcλaacami cascλdλ poduucai cλλga aagai aapimλ. ¹⁴ Dai aanλ iñsmaacλdλ λrgamamaatλtuldiadamiga daidλ λrgabaitλcλaacamiga cavacoi aanλ aapimλ gλλλλcaso cascλdλ aliλsi gλaagai mλsiaipacoga gλnvacuaañdiadagi aapimλ gλλλλcaso. ¹⁵ Aapimλ aliλsi gλaagai mλsivuaadagi λpλ isducatai ivueeyi aanλ. ¹⁶ Vaavuava istumaasi gλ-naagidi aanλ sai tomali λmo piooñi maivaamioma nλmλga isgaaamu dai tomali λmo ootosicami maivaamioma namλga siλ λgai ismaacλ ootoi. ¹⁷ Mλsimaatλ cal aapimλ vλλsi imaasi dai λgigitai cal sλλlicλdλ baiganλliadamu aapimλ.

¹⁸ Dai aanλ maivλλscatai gλnaagai aagaitai mλsaidλ λrsoimaasi ivuaadami. Cλλ maatλ ismaacλdλ λcovai vuvaitu aanλ. Dai vλλscλrλ aliλsi gλaagai isλpλduñiagai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλrλ dai poduucai aagai: “λgai vaa ismaacλdλ giñλλmadu acueeyi casi giñvuidλrλ gλi”, caiti Diuusi ñiooquidλrλ. ¹⁹ Gλnaagidi aanλ imaasi maiquiaa λpλduucai vai poduucai siλλscadλ λpλduñiagi aapimλ vaavoitudana iñsaanλ λrλgai iñsmaacλdλ aagai aanλ. ²⁰ Vaavuava istumaasi gλnaagidi aanλ sai sioorλ miaadλgidagi giñootosa λgai gia giñmiaadλgi aanλ λpλ dai sioorλ giñmiaadλgidagi aanλ λgai gia miaadλgi λgai ismaacλdλ giñooto —gartλtλdai λSuusi.

²¹ Caaagidacai λSuusi imaasi sλλlicλdλ soigλλλλi λgai dai sλλli aagidi dai potλtλdai:

—Vaavuava isλmaadutai aapimλ giñtλλgida agai saidλ giñbλλna giñvuidλrλ vλλtλ-cami —tλtλdai λSuusi.

²² Amaasi aatλmλ mamaatλrdamigadλ λgai aipaco gλrnλnλidimi vλλscatai maimaatλ-catai ismaacλdλ aagai λSuusi.

²³ Aanλ λSuusi abaana daivacai gauu. Aanλ aliλsi giñoigλdaiña λSuusi. ²⁴ Vaidλ λSimuñi Piiduru gλnoovicλdλ giñsisigidi ansai tλcacana sioorλ aagai λgai. ²⁵ Amaasi aanλ aabanion daiva λSuusi daidλ itλtλdai:

—Giñbaitλcλaacamiga. ¿Voorλ aagai aapi? —tλtλdai aanλ.

²⁶ Taidλ λSuusi giñaa noragi daidλ povaiñtλtλdai:

—Vadλidamu aanλ laachi paana dai sioor maaquia aanλ λgiava λgai —iñtλtλdai.

Amaasi vadλitu laachi paana dai maa λUudasi. λgai λrmaradλ Simuñi Iscaliote. ²⁷ Dai mosbλi λUudasi λpaana daidλ λDiaavora vaa ibλdagλrλ λgai. Amaasi λSuusi itλtλdai λUudasi:

—Istumaasi iduñia agai aapi, otoma iduñi tuduidi —tλtλdai.

²⁸ Dλmos tomali λmaadutai ismaacλdλ mees vuidλrλ daraaja maimaatλ cal istuisi potλtλdai λSuusi. ²⁹ λUudasi λgai dai bai darasacana vλλscatai tumiñsigadλ cascλdλ λmadutai poduucai gλntλtλgito sai Suusi tλaanλi issavλda λgai λmo istumaasi λtu-miñsicλdλ λsiaa duudagλrλ vλλtarλ siλpλ maaquiagi λmo istumaasi λsoituutuigami.

³⁰ Dai mosgau λpaana λUudasi dai vuusai quiidigamu. Dai casi λrtucarλcatadai.

³¹ Dai mosvuusai aUudasi taidl aSuusi potai:

—Sivi gia maatamu oodami issallicadl viaa aanl guvucadagai aanl iñsmaacadl viaa amo sallicami. Dai maatamu lprl issallicadl siaa duutudai aanl Diuusi giñooga muucucai aanl curusiaba sai calgacal vuvacana oodami poduucai isduucai lgai iplidi.

³² Silascadl aanl iñsmaacadl viaa amo sallicami tlagidagi loodami isDiuusi giñooga sallicadl viaa guvucadagai aidl gia Diuusi giñooga tlagidamu oodami issallicadl viaa aanl guvucadagai lprl. Dai otoma iduñimu lgai gomaasi. ³³ Giñaaduñi camaitlvri daacamu aanl aapiml gnlmmadu. Aapiml giñgaagamu dai maitiñtlagimu. Dai aanl anglnaagidi aapiml lpan duucai aagidi aanl ljudidíu sai mllca siaaco imiagi aanl, aapiml maitistutuidi isiimiagi. ³⁴ Dai aanl glnaagidi idi ñiooqui utudui sai aapiml aipacoga glnoiçladaiña. Poduucai isduucai glnoiçldai aanl poduucal lprl aliñi glaagai masiaapiml aipacoga glnoiçladagi. ³⁵ Vai poduucal vllsi oodami oidi daama calga maatamu masiaapiml argiñmamaatardamiga —tatlđai aSuusi.

³⁶ Taidl aSimuñi Piiduru itatlđai:

—Giñbaitaclaacamiga, ¿pa imia agai aapi? —tatlđai.

Taidl aSuusi itatlđai:

—Mllca siaaco imia iñagai aanl aapi maitistutuidi isiñoidági sivi, dmos gooquiari-oma giñoidámu aapi —tatlđai aSuusi.

³⁷ Amaasi aPiiduru itatlđai:

—Giñbaitaclaacamiga, ¿tuisi maitistutuidi aanl isloidá sivi? Aanl baigiñduu iñsmuuquiagi aapi gnlvltaral —tatlđai.

³⁸ Taidl aSuusi itatlđai:

—Mospocaiti aapi isbaiglduu rasmuuquiagi aanl giñvltaral. Baiyoma sivi tucara maiquiaa cucuicai atacucu potlimu aapi vaicojo ismaitagiñmaatl.

14

¹ Maitavrvuaamal anlñiada aapiml. Calgavlar vaavoitudada Diuusi dai calgavlar giñvaavoitudada aanl lprl. ² Mllca siaaco daja giñooga muidu baabaqui. Dai mllca imia iñagai aanl dai movai duuñimu aanl siaaco oidaca aapiml. Ismaitarvaavoicamudai imaasi aanl gia maitlnaagidamudai. ³ Dai caimlcai aanl bai duuñimu siaaco oidaca aapiml aidl gia lpan divimu aanl daidl glnvaidacamu aanl vai aapiml oidacagi aan iñlmmadu. ⁴ Aapiml gia cal maatl siaaco imia iñagai aanl dai maatl lprl voi —tatlđai aSuusi.

⁵ Taidl aTomás itatlđai:

—Giñbaitaclaacamiga aatml maimaatl siaaco imia agai aapi. ¿Duucatl maatlana aatml voi? —tatlđai.

⁶ Taidl aSuusi itatlđai:

—Aanl voi iñducami aapiml gnlvltaral cascadl aanl cadl aimu aapiml mllca siaaco daja Diuusi. Dai aanl cadl maatamu istumaasi lrvavoil. Dai aanl glnmaacai ibldagai utudui. Moslcaasi siooral giñvaavoitudagi aimu mllca siaaco daja giñooga. ⁷ Isclaga maatlmudai aapiml iñsiooral aanl aidl gia maatlmudai aapiml giñooga lprl. Dmos sivi maatl aapiml lgai canlidi lgai cascadl —tatlđai aSuusi.

⁸ Taidl aPiili itatlđai:

—Giñbaitaclaacamiga, gardagitoñi tsnlida aatml Diuusi gvrooga. Moslcaasi gomaasi iplidi aatml —tatlđai aPiili.

⁹ Taidl aSuusi itatlđai:

—Piili, mosal tvlri daja aanl gnlmmadu. ¿Ducatai maitiñmaatl aapiml quiaa? Siooral giñnlidi lgai nłidi giñooga lprl. ¿Tuiralsi giñaagidi iñsaanl gndagituagi masnlidagi aapiml Diuusi gvrooga? ¹⁰ ¿Maitarlvavoitudai aapi ismoslmadugan tuutuiga aanl lmmadu gvrooga? Idi ñiooqui ismaacadl glnaagidi aanl maisiu lgi

giñtagitoidacada aagi aanla. Garooga agai daida giñlamadu daja daida giñmaa guvucadagai isiduuna aanla aa duiñdagada agai. ¹¹ Giñvaavoituvadurai aapimla islamadugan tuutuiga aanla lamadu garooga. Ismaitiñvaavoitudai mosacaasi giññiooquicada aida gia giñvaavoituvadurai aapimla anaana maasi gagarducamicada inmaacada ivuaadana aanla. ¹² Sallicaada arvaavoi isagai ismaacada giñvaavoitudai iduññimu larla naana maasi gagarducami poduucai isduucai ivueeyi aanla dai asta istumaasi gagarducadioma iduñña agai agai. Aanla noragimu malla siaaco daja garooga cascada. ¹³ Dai siuu duucu daanada aapimla Diuusi giñvaavoitudacai taanladavurai istumaasi ipalidi naida ganmaaquimu aanla vai poduucai gmaatiagi isviaa guvucadagai giñooga. ¹⁴ Sallicaada iduññimu aanla tomastumaasi istumaasi ismaacada taanladagi aapimla giñvaavoitudacai.

¹⁵ Masiaapimla iñoigadai agiditai avarcaca ismaacada gnaagidi aanla. ¹⁶ Siaana daanadamu garooga sigai gnootosdamu gaibadaga vai agai gnsoicadagi masai vaamioma caga vaavoitudaiña daida baiganliatudagi lpan duucai aanla gnsoicai daida baiganliatudai sivi. Agai vaa agai daida gamaatatludiamu mosacaasi istumaasi arvaavoi. Dai agai vascara ganlamadu daaca agai. ¹⁷ Loodami maivaavoitudadami maimaata Diuusi Iblada tomali maimaata istan daja agai cascada maitistutuidi isdagituagi islamadu daacagi. Damos agai cadaja aapimla ganlamadu daida ganlamadu daaca agai tomastuigaco cascada aapimla maata Diuusi Iblada. ¹⁸ Aanla gia maitandagitomu sigai daraaca aapimla. Lpan divimu aanla daida ganlamadu daacamu. ¹⁹ Otoma loodami tami oidi daama oidacami camaitiññijadamu, damos aapimla gia giñtagimu lramu. Aanla gia lramu duaacamu cascada aapimla oidaca agai tomastuigaco. ²⁰ Aida gia aapimla maatamu insaanla vascara daja Diuusi giñooga lamadu. Dai aanla vascara ganlamadu daja. ²¹ Isamaadutai maatacagi istumaasi gatlaanli aanla dai agiditai calcagi poduucai cal maata aanla issallicaada iñoigadai agai. Dai Diuusi giñooga oigladamu vascatai ismaacada giñoigadai. Dai aanla larla oigladamu agai. Dai aanla maatatudamu agai insaanla daja agai lamadu —tatadai lSuusi.

²² Aida gia ñioo lUudasi (idi larmai Uudasi maisiu Uudasi Iscalote) dai potatadai:

—Garbaitlacacamiga, iducatai aapi garmaatatludamu mosacaasi aatama pasgarlamadu daja dai maimaatatulda agai loodami maivaavoitudadami? —tatadai.

²³ Taida lSuusi itatadai:

—Sioora giñoigadai agai gia agiditai calcamu giññiooqui. Daida garooga oigladamu agai. Dai giñooga lamadu aanla daraajamu agai lamadu. ²⁴ Sioora maitiñoigadai agai gia maiagiditai cal giññiooqui. Idi ñiooqui ismaacada gnaagidi aanla maisiu mosallgi gnaagidi aanla baiyoma gomaasi arñiooquida Diuusi giñooga dai agai giñootoi.

²⁵ Aanla gnaagidi vasi imaasi quiaa aimaraitai tami oidi daama aapimla ganlamadu. ²⁶ Dai daañidamu aanla Diuusi giñooga sai agai ootosana gaibadaga sai agai ganuucadacana daida baiganliatudana. Agai agai daida ganmaatatludiamu vasiaacatai dai agai gantagitotulda vasi istumaasi gnaagidi aanla.

²⁷ Canoragimu aanla damos aapimla daraajamu dai ganiibastacan tadacamu ganiibadaga. Vascara aanla ganiibastudan tadatudamu ganiibadaga maisiu lpan duucai oodami caiti isiibastudan tadacana. Maitavlar vaaama anliada aapimla tomali maiñbiada tomali lmo istumaasi. ²⁸ Aapimla casi giñcai iscaiti aanla isimia inagai malla siaaco daja garooga dai inlramu divimu aanla dai lmapai daraajamu aatama. Issallicaada giñoigladamudai aapimla aida gia baiganliadamudai calcai inimia inagai aanla. Giñooga vaamioma viaa guvucadagai insaanla cascada. ²⁹ Aanla gnaagidi imaasi sivi maiquiaa lradui vai poduucai silscada lraduññiagi aapimla caga vaavoitudamu istumaasi gnaagidi aanla.

³⁰ Camaitavari gnaatagidamu aanla aapimla. Casi larimui lDiaavora. Agai agai dai tlaanli loodami ismaacada maitiñvaavoitudai. Damos agai maitistutuidi aanlacada.

³¹ Damos vascara glaagai ispoduucai lraduññiagi vai loodami maatiagi insaanla oigadai

gárooga daidl iñsaanl ivueeyi vllsi istumaasi giñtlaanli lgai. Guuquivavurai aapiml. Timada tabarla.

15

¹ Uuvasi daldal iñducami aanl. Dai uuvasi daldal nuucadacami ducami Diuusi gárooga. ² Amaamaradl ismaacaldl maiiibiatai guicumai lnuucadacami daidl lgaquiada maamaradl guicumai lrl vai poduucal vaamioma clalga iibiatai luuvasi daldal. ³ Daidl amaamaradl ismaacaldl clalga iibiatai glanducami aapiml clalga giñvaavoitudaitai. ⁴ Maitavlar gajiaadlrl giñviaa aapiml dai aanl maigajiaadlrl glnviaa lrl. Luuvasi maamaradl maisiu lalgi iibiatai. Moslcaasi amaamaradl ismaacaldl quiaa arasaca luuvasi daldal istutuidi isiibatagi. Dai poduucal aapimlclald lrl. Moslcaasi sioorl apiavaavoitudada giññoogui istutuidi isclalgalclrl oidacagi.

⁵ Uuvasi daldal iñducami aanl dai aapiml maamaradl glanducami. Sioorl maigajiaadlrl giñviaagi lgal vaamioma clalga istutuidi isclalgalclrl oidacagi. Aataml lmapai daraaja cascald. Aapiml lalgi maitistutuidi isiduñiagi tomali lmo istumaasi clalgaducami. ⁶ Sioorl gajiaadlrl viaa giññoogui gajiaadlrl viaamu aanl lrl, poduucal isduucal lguicomai luuvasi maamaradl ismaacaldl maiiibiatai dai gaquisarl. Dai gooquiarl glmpaidi amaamaradl gaquiada daidl mlmlidi.

⁷ Isaapiml maitiñdagitu dlmos baiyoma apiavaavoitudada giñmamaatluldaraga aidl gia giñtaañimu istumaasi ipliadagi dai aidl gia aanl glnmaaquimu. ⁸ Silascadl aapiml clalgalclrl oidacagi poduucal siaa duutuda aapiml Diuusi, dai poduucal clalga glmaatl isaapiml lrgiñmamaatlrdamiga. ⁹ Poduucal isduucal giñoigldai giñooga poduucal aanl lrl glnoiigldai aapiml. Apiavlar tatlgitoda aapiml iñsglnoiigldai aanl. ¹⁰ Isllagiadagi aapiml giñmamaatluldaraga poduucal tatlgitodamu aapiml iñsglnoiigldai aanl. Dai aanl lrl lalgi vllsi istumaasi giñaagidi giñooga dai baigiñlidi aanl giñoigldaitai lgal.

¹¹ Glñaagidi aanl idi ñioogui vai poduucal aapiml baiglanliadagi aanl iñllmadu dai isvllsi glñiibdadaldl baiglanliada aapiml. ¹² Dai aanl glntljal mlslaiapacoga glnoiiglada aapiml poduucal isduucal glnoiigldai aanl. ¹³ Sioorl aliasi oigladagi lmo gladuñi lgal gia bai glduu ismuuquiagi lgal vlltarl. ¹⁴ Dai aapiml lrgiñaaduñicamu mlslivuaadagi istumaasi glñaagidi aanl. ¹⁵ Aanl camaigiñpipiooñiga glñaagai. Apiooñi maimaatl istuma vueeyi aamudl cascald. Baiyoma aanl giñaaduñi glñaagai. Aanl casi glñaagidi vllsi istumaasi giñaagidi giñooga cascald. ¹⁶ Aapiml mailcovai giñvusaitu baiyoma aanl lcovai glnvuvaitu aapiml. Dai aanl glnootoi aapiml sai aagidana giññoogui aa oodami vllscarl clalgalclrl oidacatai aapiml. Daidl giñooga glnmaaquimu vllsi istumaasi taañldagi aapiml giñvaavoitudaitai. ¹⁷ Dai aanl glntlalalnl slaiapacoga glnoiiglada aapiml.

¹⁸ Isloodami glncaldadagi aapiml glntlalgitovurai isaanl giñclaldaina lgal lrlga. ¹⁹ Isaapiml uurarlcladamudai loodami maivaavoitudadami aidl gia lgal glnoiigladamudai poduucal isduucal glnoiigldai lgal aipacoga. Dlmos aanl lcovai glnvuvaitu loodami maivaavoitudadami saagidiaiñdlrl dai sivi camaiuurarlcll aapiml lgal. Cascald lgal glncaldai. ²⁰ Glntlalgitovurai aapiml isglñaagidi aanl sai tomali lmo piooñi maivaamioma namlga silaamudl. Lloodami soimaasi giñtaatatuli aanl ismaacaldl gaaamu cascald soimaasi glntaatatuldamu ismaacaldl giñpipiooñiga glanducami. Llmo oodami lalgititai cal giññoogui poduucal lrl llmo oodami lalgititai calcamu glññoogui. ²¹ Vllsi gomaasi iduñimu lgal giñvaavoitudacal aapiml. Lgal maimaatl lgal ismaacaldl giñootoi cascald.

²² Iñsaanl maidivimudai dai maiñooidamudai lgal aidl gia lgal maigajiaadlrl giñviaamudai. Dlmos aliasi soimaasi idui lgal gajiaadlrl giñviaacal maitiipucatai istui.

²³ Sioorl giñclaldada lgal gia claldai Diuusi gárooga lrl. ²⁴ Iñsaanl maitiduuñimudai

Agai saagida naana maasi gʻagʻarducami ismaacʻadʻa maitidui tomali ʻmo ʻmai Agai maisoimaasi iduuñimudai gajiaadʻa giñviaacai. Dʻamos tomasi Agai nʻidi vʻʻsi gomaasi vʻʻscʻaʻa giñcʻadʻai daidʻa Agai cʻadʻai giñooga ʻʻʻ. ²⁵ Aidʻasi ʻʻʻdui imaasi aidʻa ʻʻʻdui istumaasi caoʻjisi ʻjudidʻu sʻʻlicʻamigadʻa dai pocaiti: “Giñcʻadʻai Agai maitiipucatai istucudʻ”, ascaiti.

²⁶ Dʻamos daañimu aanʻa giñooga vai Agai ootosana gʻʻʻadʻaga. Dai siʻʻscʻadʻa diviagi Agai gʻʻsoicʻadamu mʻsai cʻʻga vaavoitudaifʻa daidʻa baigʻʻʻliatudamu Agai. Dai Agai gia gʻʻaagidamu mosʻcaasi istumaasi ʻʻvaavoi. Dai Agai gʻʻaagidamu naana maasi istumaasi giñʻaagaitai aanʻa. ²⁷ Dai aapimʻa ʻʻʻ aagidamu aa oodami naana maasi istumaasi cʻʻʻagaducami giñʻaagaitai aanʻa. Aapimʻa aanʻa iñʻʻʻmadu ajiopaitadai tucamidʻa abiaadʻa cascʻadʻa.

16

¹ Vʻʻsi imaasi gʻʻaagidi aanʻa mʻsai aʻiʻcʻʻga vaavoitudaifʻa. ²⁻³ Daidʻa ʻju-didʻu ismaacʻadʻa maisʻʻlicʻadʻa maatʻa Diuusi gʻʻooga tomali maisʻʻlicʻadʻa giñmaatʻa maitʻndagitamʻ isaapimʻa vʻpaaquiagi quiqiuuʻpaigʻadʻa. Dai aimu istuigaco Agai vʻa gʻʻcoodamu pʻʻʻditai ispoduucʻai ivueeyi istumaasi Diuusi ipʻʻʻidi. ⁴ Poduucʻai gʻʻaagidi aanʻa vai siʻʻscʻadʻa ʻʻʻdui giñooga gomaasi ismaacʻadʻa gʻʻaagidi aanʻa aidʻa gia ʻgitomʻu aapimʻa iscaʻi gʻʻaagidi aanʻa.

Aanʻa gʻʻʻmadu aimʻraitadai cascʻadʻa maitʻnaagidi aanʻa imaasi ʻʻquioma. ⁵ Dʻamos sivi caʻpamʻu imimʻu aanʻa mʻʻca siaaco daja giñooga. Agai Agai dai giñootoi tami oidi daama. Dai tomali ʻmaadutai maitiñtʻcacai aapimʻa iñsiaaco imia iñʻaagai. ⁶ Baiyoma soigʻʻʻli aapimʻa gʻʻaagidacai aanʻa imaasi. ⁷ Dʻamos sʻʻlicʻadʻa ʻʻvaavoi isvaamioma ʻcʻʻʻgai aapimʻa gʻʻʻʻʻ iñsimi aanʻa. Iñmaiimia aanʻa aidʻa gia maidivimʻu Agai ismaacʻadʻa gʻʻsoicʻada Agai mʻsai vaamioma cʻʻga vaavoitudaifʻa dai baigʻʻʻliatudagi. Dʻamos iñsimia aanʻa aidʻa gia baigovai ootosamʻu aanʻa Agai. ⁸⁻¹¹ Siʻʻscʻadʻa divia Agai maatʻtuldiadamʻu oodami isʻʻsoimaasi ivuaadami maitiñvaavoitudacai Agai. Daidʻa Diuusi Iʻʻadʻa maatʻtuldiadamʻu ʻoodami ʻʻʻ iñsaanʻa sʻʻlicʻadʻa cʻʻga giñʻagito dai tomali ʻmo imidagai maisoimaasi idui aanʻa. Vʻʻsi imaasi cʻʻga maatʻmʻu Agai imʻcaai aanʻa mʻʻca siaaco daja giñooga dai aapimʻa camaitiñʻijadamʻu. Daidʻa Diuusi Iʻʻadʻa maatʻtuldiadamʻu ʻoodami isʻmo imidagai Diuusi soimaasi taatamitʻdiamʻu ʻoodami maivaavoitudadami. Dai aidʻa gia Diuusi soimaasi taatamitʻdiamʻu ʻDiaavora ʻʻʻ.

¹² Quiaa oidaga naana maasi istumaasi gʻʻaagida iñʻʻʻidi aanʻa dʻamos aapimʻa maiti-tutuidi ismaatʻa caʻcagi sivi. ¹³ Siʻʻscʻadʻa diviagi Diuusi Iʻʻadʻa Agai gʻʻnmaatʻtuldiamʻu vʻʻsi istumaasi ʻʻvaavoi. Vʻʻsi istumaasi aagai Agai ʻʻvaavoi. Agai gʻʻnmaatʻtuldiamʻu maisi istumaasi ʻʻgi Agai ipʻʻʻidi, baiyoma Agai gʻʻnmaatʻtuldiamʻu mosʻcaasi istumaasi aagidi aanʻa. Dai Agai gʻʻaagidamu istumaasi ʻʻʻduifʻa Agai. ¹⁴ Dai Agai soicʻada Agai oodami sai siaa giñduutudaifʻa mamaatʻtulditai Agai istumaasi aanʻa aagidi. ¹⁵ Vʻʻsi istumaasi aagai giñooga Agai vʻa ñiooqui aagai aanʻa ʻʻʻ cascʻadʻa pocaiti aanʻa sai Diuusi Iʻʻadʻa gʻʻnmaatʻtuldiamʻu istumaasi aagai aanʻa.

¹⁶ Caotoma maitiñʻijadamʻu aapimʻa dai gooquiʻʻ maitʻʻʻicʻadʻa ʻpamʻu giñʻʻgimʻu. Aanʻa imimʻu tʻvaagiamʻu siaaco daja giñooga cascʻadʻa —tʻʻʻdai ʻSuusi.

¹⁷ Amaasi ʻʻmoco aatʻmʻa mamaatʻrdamigadʻa ʻSuusi aipaco gʻʻʻcacaimi dai pocaitimi:

—Istʻiya ʻʻidi goovai dai pocaiti tʻsai caotoma mainʻijada ragai aatʻmʻa dai gooquiʻʻ maitʻʻʻicʻadʻa ʻpamʻu tʻʻgia ragai. Dai sai imia Agai tʻvaagiamʻu siaaco daja oogadʻa. ¹⁸ Istuisi pocaiti goovai tʻsai otoma camaitʻʻgia ragai. Aatʻmʻa maimaatʻa caʻ istʻiya ʻʻidi goovai —caiti aatʻmʻa.

¹⁹ ʻSuusi maatʻcatadai isaatʻmʻa tʻcaca ipʻʻʻitadai ʻmo istumaasi cascʻadʻa povʻrtʻʻdai:

—Casi gnaagidi aanl sai caotoma maitiññijadamu aapiml dai gooquirla maitavricada lramu giñtalgimu. ¿Gomaasi masaagai aapiml? ²⁰ Sallicalda aapiml soignaliadamu dai suaanadamu dmos loodami maivaavoitudadami baignaliadamu. Dmos gansoiliaraga ugitimu sibaignaliadamu aapiml. ²¹ Silascada lmo ooquei cacocoagi duaaidia agaitai ali oodami alia soimaasi taatacana lgai dmos silascada cavuusai lali oodami camaitagito iscavami cooco baiglliatugaitai iscavuusai lmo ali oodami. ²² Poduucai aapiml soignalidi sivi dmos lran divimu aanl dai gnhalidamu dai aidl gia sallicalda baignaliadamu aapiml dai maitiipucamu soora soignalliatudagi.

²³ Aidl tasala camaitiññacacamu aapiml tomali lmo istumaasi. Sallicalda lrvavoi masiapiml tañiagi Diuusi garooga tomastumaasi giñvaavoitudacai lgai gia gnmaaquimu istumaasi tañiagi aapiml. ²⁴ Lquioma daanliña aapiml Diuusi maisiu giñsallcamigacada. Sivi gia taanlavurari aapiml Diuusi istumaasi tagitocagi giñsallcamigacada dai Diuusi gnmaaquimu vai poduucai sallicalda baignaliadamu aapiml.

²⁵ Aanl gnaagidi lmo istumaasi gnmaatatluda iññaliditai lma maasi. Dmos aimu istuigaco aanl camaipoduucai gnmmaatatludiamu baiyoma salli gnaagiamu aanl naana maasi istumaasi agaitai Diuusi garooga. ²⁶ Dai aidl tasala daañidamu aapiml Diuusi garooga giñsallcamigacada. Dai camaitagitocamu aapiml iñsaan daanlagi garooga aapiml gnvalatarl. ²⁷ Diuusi garooga sallicalda gnoigldai giñoigldaitai aapiml dai vaavoitudaitai iñsaan divia mallcadarl siaaco oidaga Diuusi garooga. ²⁸ Vaavuava iñsaan divia mallcadarl siaaco oidaga Diuusi giñooga dai divia aanl tami oidi daama. Dai sivi caimadamu aanl lramu gaamucu siaaco daja garooga —tatldai lSuusi.

²⁹ Taidl aatml lSuusi mamaatardamigada potatldai:

—Sivi gia casalli garaagidi dai maisiu garaagidi lmo istumaasi garmaatatluda aliditai lma maasi. ³⁰ Sivi gia cal maata aatml isaapi maata vllsialcatal. Aapi maitagito islmo oodami gatlcaca lmo istumaasi. Aapi camaata vllsi istumaasi tagitoi oodami cascada. Imaasicada cavaavoiu aatml isaapi divia mallcadarl siaaco daja Diuusi —tatldai aatml.

³¹ Taidl lSuusi povartatldai:

—¿Sallicalda masgiñvaavoitudai aapiml? ³² Otoma aimu istuigaco aapiml aipacoga voopoimu dai lgi ginviaamu. Dmos vllscarl maiilgi daacamu aanl. Diuusi giñooga giñllmadu daacamu cascada. ³³ Vllsi imaasi gnaagidi aanl vai aapiml gniibstacan tadaca giñvaavoitudacai. Tami oidigi daama sallicalda soimaasi taatamu aapiml. Dmos maitavrvuam lññiada aapiml aanl gia vaamioma istutuidi silgai ismaacada viaa guvucadagai tami oidi daama —gartatldai lSuusi.

17

¹ Caaagidacai lSuusi imaasi dai tai nññaava tvaagi amacoga daidl itatldai:

—Giñooga caaayi siuu duucu aapi tagidagi oodami iñsaan gmara viaa guvucadagi dai tagidamu aanl oodami issallicalda viaa guvucadagai aapi. ² Aapiara lgai daidl giñmaa sallcami ansai aanl taanliña vllsi oodami oidi daama oidacami. Dai ansai aanl maacana ibdagai utudui vllsi ismaacada aapi lco vuvaitu vai lgai vllscarl oidacamu aatml grrllmadu. ³ Dai soora viaacamu idi ibdagai utudui poduucai lgai gmaatl aapi daidl giñmaatl aanl lrrl. Daidl maata lgai isllgi aapi sallicalda lrdiuusi, dai isaapi giñootoi tami oidigi daama.

⁴ Camamaatatluli aanl loidacami tami oidi daama isaapi vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora. Canaato aanl aa duiñdagai ismaacada giññajai aapi. ⁵ Sivi gia giñooga lramu igiñmaaca lgai vaa guvucadagai ismaacada viaacatadai aanl aapi llmadu maiquiaa tiipucatai oidigi abiaadarl.

⁶ Camaatatuli aanλ λgai ismaacλdλ λco vuvaitu aapi oidigi daama oidajami saagidi-aiñdλrλ istuiga aapi. Aapi λco vuvaitu λgai vaidλ giñoidátucuiña dai λgigitai calcana gλñiooqui ismaacλdλ aagidi aanλ. ⁷ Dai sivi λgai cλλ maatλ ismosλcaasi istumaasi giñaagidi aapi λgai vaa ñiooqui aagidi aanλ λgai. ⁸ Poduucai aanλ aagidi λgai gλñiooqui ismaacλdλ giñmaa aapi dai λgai vaavoitu giñiooqui. Dai λgai vaavoitudai λrλrλ iñsaanλ divia mλλcadλrλ siaaco daja aapi daidλ isaapi giñootoi tami oidi daama.

⁹ Gλdaañli aanλ rλsai nuucadacana λgai ismaacλdλ giñoidatucui λgai vaa ismaacλdλ λco vuvaitu aapi dai maisiu gλdaanli rλsai nuucadacana aapi λmaivaavoitudadami. ¹⁰ Vλλsi istumaasi viaa aapi λraanλ iñtuidaga λrλrλ dai vλλsi istumaasi viaa aanλ λraari gλtuidaga λrλrλ. Dai vλλsi aapi gλmaamara λraanλ giñmaamara λrλrλ. Sλλlicλdλ siaa giñduutuadamu oodami ñaiditai isducatai ivueeyi λgai ismaacλdλ giñvaavoitudai.

¹¹ Aanλ gia camaiviimu tami oidi daama baiyoma imimu aanλ mλλca siaaco daja aapi. Dλmos λgai gia viimu tami oidi daama. Giñooga aapi tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi sλλlicλdλ cλλga tλgito aapi. Nuucadañi aapi gλgυvucadacλdλ λgai ismaacλdλ λco vuvaitu aapi vai λgai viaacagi λmo tλgitoidegai λran duucai aatλmλ viaa λmo tλgitoidegai. ¹² Aidλsi quiaa aimλraitadai aanλ λgai λλmadu tami oidi daama cλλga nuucadatadai aanλ gλgυvucadacλdλ λgai ismaacλdλ λco vuvaitu aapi dai soicλitadai aanλ sai ariavaavoitudaiña. Tomali λmoco maigajiaadλrλ giñviaa mosλca λmoco λgai ismaacλdλ λλmadu daja λDiaavora dai poduucai λrλdui ismaacλdλ casi ooja Diuusi ñiooquidλrλ.

¹³ Dai sivi caimia iñagai aanλ mλλca siaaco daja aapi. Dλmos quiaa daacatai aanλ tami oidi daama aagidi aanλ vλλsi imaasi giñmamaatλrdamiga vai λgai baigλñliada poduucai isduucai baigiñλlidi aanλ. ¹⁴ Camaa aanλ gλñiooqui λgai. Daidλ λmaivaavoitudadami sλλlicλdλ cλλdai λvaavoitudadami. λvaavoitudadami camaisoiduucai oidaga cascλdλ. λvaavoitudadami cλλgacλrλ oidaga giñλλran duucai. ¹⁵ Aanλ maitλdaanli rλsai vuvaidana λvaavoitudadami oidigi daamaiñdλrλ mosλcaasi gλdaanli aanλ rλsai sobicλdana λDiaavora vai λgai maisoimaasi duiñtuldana. ¹⁶ Aanλ gia maisoiduu oidaga daidλ giñmamaatλrdamiga maisoiduu oidaga poduucai isduucai soiduu oidaga λmaivaavoitudadami. ¹⁷ Soicλdañi aapi giñmamaatλrdamiga vai λgai sλλlicλdλ cλλga gλntλtλgiticana dai cλλga oidacagi vaavoitudacai λgai gλñiooqui. Gλñiooqui sλλlicλdλ λrvaavoicλdλ. ¹⁸ Poduucai isduucai aapi giñootoi tami oidi daama aanλ λrλrλ ootosa giñmamaatλrdamiga vai aagidiana λgai gλñiooqui λoodami tami oidi daama oidacami. ¹⁹ Dai aanλ gia sλλlicλdλ gλλλgidi vλλsi istumaasi giñtλaanli aapi vai poduucai λgai λrλrλ sλλlicλdλ gλλλgiadagi dai cλλgacλrλ oidacagi.

²⁰ Maisiu mosλcaasi gλdaanli aanλ rλsai soicλiña giñmamaatλrdamiga baiyoma gλdaanli aanλ rλsai soicλiña λga ismaacλdλ vaavoituda agai aagidacai giñmamaatλrdamiga gλñiooqui. ²¹ Dai gλdaanli aanλ giñooga isλgai vλλscatai mosλmadugan duucai tλtλgitoiña λran duucai aatλmλ mosλmadugan duucai tλtλgitoi. Mosλmadugan duucai tλtλgitoidegai λgai poduucai λoodami oidi daama oidacami vaavoituda agai rλsigiñootoi aapi tami oidi daama. ²² Poduucai isduucai aapi giñooga giñsiaa duutudai iñλλmadu aimλraitai poduucai λrλrλ aanλ siaa duutudai giñmamaatλrdamiga λλmadu aimλraitai aanλ. ²³ λgai λλmadu daja aanλ. Dai aapi giñλλmadu daja. Dai poduucai λmadugan duucai tλtλgitoi λgai daidλ poduucai λmaivaavoitudadami maatλmu isaapi giñootoi daidλ isaapi oigλdai giñmamaatλrdamiga poduucai isduucai giñoigλdai aapi.

²⁴ Giñooga, aapi λco vuvaitu λgai aanλ iñvλλtarλ. Dai aanλ ipλlidi isλgai giñλλma daraajagi dai ñidagi iñsaanλ viaa λmo sλλlicami ismaacλdλ giñmaa aapi dai iñsaanλ λrλmo gλλ tλaanλdami mλλca siaaco daja aapi. Maiquiaa cλquivacai oidigi abiaadλrλ giñoigλdai aapi cascλdλ giñmaa λsλλlicami. ²⁵ Giñooga aapi ivueeyi mosλcaasi istumaasi λrsλλlicami. λoodami maivaavoitudadami maitλmaatλ dλmos aanλ gia gλmaatλ. Daidλ giñmamaatλrdamiga cλλ maatλ isaapi giñootoi ansai diviana tami. ²⁶ Aanλ casi aagidi λgai istuiga aapi. Dai quiaa aagidimi aanλ λgai istuiga aapi, vai poduucai λgai

giñoigladagi poduucai isduucai aapi giñoigldai, lλmadu daacatai aanλ λgai —tλtλdai λSuusi gλooga.

18

¹ Dai casi aagidacai λSuusi imaasi ii λgai aatλmλ mamaatλrdamigadλ lλmadu mλλ-mocoradλrλ λaqui Sedλróni mλλca siaaco muidu oliivosi dλdλdλ. Dai monaapa λgai uusi saagida. ² Daidλ λUudasi cλλga maatλcatadai ami, λSuusi lλmadu aatλmλ mamaatλrdamigadλ λgai duudatai ami gλrλmpaidiña cascλdλ. λUudasi λgai dai ami gatλλgida agaitadai λSuusi mλsai bλλcaiña dai muaana. ³ Taidλ λUudasi ami divia siaaco daacatadai λSuusi dai vaidati mui sandaaru. Siλsi guviernu sandaarugadλ icaasi λjudidíu quiuupaigadλ sandaarugadλ ismaacλdλ ootoi λbaitλguucacamigadλ papaali daidλ λfariseo. λsandaaru vucati mamaastai dai cuudagi. ⁴ Dλmos λSuusi camaatλcatai vλλsi istumaasi λrλduñia agaitai vuidλrλ cλquiva λsandaaru dai tλcacai dai potλtλdai:

—¿Moor gaagai aapimλ? —tλtλdai.

⁵ Taidλ λsandaaru aa noragi daidλ itλtλdai:

—Gaagai aatλmλ λSuusi Nasareetλrλ oidacami —tλtλdai.

Taidλ λSuusi aa noragi daidλ itλtλdai:

—Aanλava —tλtλdai.

Taidλ λsandaaru saagida cλλca λUudasi. λgai vaa λgai daidλ gatλλgi λSuusi. ⁶ Aidλsi λSuusi itλtλdai: “Aanλanλ”, taidλ λsandaaru taí suuli dλvλλrapi. ⁷ Taidλ λSuusi mostλcacai λrλrλrλ λsandaaru daidλ itλtλdai:

—¿Moor gaagai aapimλ? —tλtλdai.

Taidλ λsandaaru itλtλdai:

—Gaagai aatλmλ λSuusi Nasareetλrλ oidajami —tλtλdai.

⁸ Amaasi λSuusi itλtλdai:

—Casi gλnaagidi aanλava. Isgiñgaagaimi aapimλ, dagitavurai vai iimλna idi ismaacλdλ giñλλmadu guuca —tλtλdai.

⁹ Dai morovλdui dai λrλdui istumaasi caaagaitadai λSuusi: “Ismaacλdλ λco vuvaitu giñooga tomali λmaadutai maitiñvooropi”, caititadai λSuusi. ¹⁰ Amaasi Simuñi Piiduru vusaitu gλcusiru dai λgaicλdλ iquitλ naacadλ sλλlisa padλrλ Malico. λgai λrπiooñigadλ λbaitλcλaacamigadλ λpapaali. ¹¹ Dλmos λSuusi itλtλdai Piiduru:

—λramu igλcubihtagλrλ cλλsa gλcusiru. Aliλsi gλaagai iñsaana soimaasi taatagi poduucai isduucai aagai giñooga issoimaasi taata iñagai aanλ —tλtλdai λSuusi.

¹² Amaasi λguviernu sandaarugadλ lλmadu λtλaanλdamigadλ λgai lλmadu λjudidíu sandaarugadλ bλi λSuusi dai vuu. ¹³ Dai otoma vaidacai λAanási quiidiamu Aanási λrtuubadλ Caifási. Aidλ uumirλ Caifási λrbaitλcλaacamigadλ λpapaali. ¹⁴ λgai vaa Caifási caaagiditadai λjudidíu isvaamioma λrcλλgai λgai vλλtarλ ismuuquiagi λmo cλλli vλλsi oodami vλλtarλ.

¹⁵ Simuñi Piiduru lλmadu aanλ oí λSuusi. λbaitλcλaacamigadλ λpapaali giñ-maatλcatadai cascλdλ vaa aanλ Suusi lλmadu tuisicana quiidλrλ λbaitλcλaacamigadλ. ¹⁶ Dλmos Piiduru quiidigana vii cuuparagai abaana. Cascλdλ aagidi aanλ lali ooqui ismaacλdλ nuucada quitaagiña sai maacana oigaragai isvaaquiagi Piiduru. Dai mosai vaaquimi λPiiduru ¹⁷ taidλ lali ooqui tλcacai λPiiduru daidi itλtλdai:

—¿Maitasi λrvaavoi isaapi λrmamaatλrdamigadλ gomaisapicλdλ? —tλtλdai lali ooqui.

Taidλ λPiiduru itλtλdai:

—Chuava. Angia chu —tλtλdai.

¹⁸ λrpidicatadai aidλrλrλ cascλdλ λrπiooñi lλmadu λsandaaru ganai daidλ gλuu-cadaca taí. Vaidλ λPiiduru ami gasaagida cλλcλ λrλrλ daidλ uucadacai λrλ.

¹⁹ ʔbaitʔclaacamigadʔ ʔrapaali tʔcacaimi ʔSuusi soorʔ ʔrmamaatʔrdamigadʔ ʔgai dai astumaasi mamaatʔtuli ʔgai. ²⁰ Taidʔ ʔSuusi itʔtʔdai:

—Aanʔ gaaagidi giññiooqui ʔoodami vuitari dai vʔʔscʔrʔ gamamaatʔtulitadai ʔaali quiuupaigadʔrʔ ʔjudidíu daidʔ ʔgʔʔ quiuupaigadʔrʔ ʔjudidíu siaaco gʔʔʔmpaidi ʔgai. Dai aanʔ maisiu ʔʔstocai gaaagidi tomali ʔmo istumaasi. ²¹ ¿Tuipʔsi giñtʔcacai? Tʔcacaiñi aapi ʔgai ismaacʔdʔ giñcaʔ vai ʔgai gʔʔagidana istumaasi gaaagidi aanʔ. Cʔʔ maatʔ ʔgai istumaasi gaaagidi aanʔ —tʔtʔdai ʔSuusi.

²² Potʔʔdacai ʔSuusi tai ʔmo sandaaru ʔgʔʔ quiuupiaíñdʔrʔ mocʔaacatadai dai gʔʔʔ ʔgai ʔSuusi vuivasadʔrʔ daidʔ itʔtʔdai:

—Maitiñiooquiada ʔbaitʔclaacamigadʔ ʔrapaali —tʔtʔdai ʔsandaaru.

²³ Taidʔ ʔSuusi aa noragi daidʔ itʔtʔdai:

—Isaagai aanʔ ʔmo istumaasi maicʔʔgaducami iñʔagidañi aapi istumaasi maicʔʔgaducami aagai aanʔ. Dʔmos iscʔʔgadu istumaasi aagidi aanʔ, ¿tuipʔsi giñgʔʔʔ? —tʔtʔdai ʔSuusi.

²⁴ Amaasi ʔsandaaru vuu ʔSuusi tai Aanási ootoi ʔSuusi Caifási quiidiamu. Caifási ʔrʔbaitʔclaacamigadʔ ʔrapaali.

²⁵ Vaidʔ Piiduru quiaa tʔico cʔaacatadai dai gʔʔucada. Daidʔ ʔgaa ismaacʔdʔ moguuacatadai itʔtʔdai:

—¿Maitasi ʔrvaavoi isaapi ʔrmamaatʔrdamigadʔ gomaisapicʔdʔ? —tʔtʔdai ʔgai.

Taidʔ ʔPiiduru itʔtʔdai:

—Chu, angia chu —tʔtʔdai.

²⁶ Vai ami cʔaacatadai ʔmo pʔioñigadʔ ʔbaitʔclaacamigadʔ ʔrapaali. ʔpʔioñi ʔraduñdʔ ʔcʔʔʔli ismaacʔdʔ Piiduru iquítʔ naacadʔ. Daidʔ ʔpʔioñi itʔtʔdai ʔPiiduru:

—¿Maitasi ʔrvaavoi isgʔʔʔidi aanʔ mʔʔca siaaco muidu oliivosi dʔʔdʔdʔ ʔmaisapicʔdʔ ʔmʔadu? —tʔtʔdai.

²⁷ Dai Piiduru ʔrʔrʔrʔ itʔtʔdai ismaitʔrvaavoi. Pocaitimi Piiduru tai cuujui ʔmo tacu cʔʔiadʔ.

²⁸ Dai camaasidatʔ oídigi ʔsandaaru vaidacai ʔSuusi ʔgʔʔ quiiyamu siaaco daacatadai ʔcaigi. Dʔmos ami siaaco daacatadai ʔcaigi maivaapa ʔjudidíu. Camiaadimitadai istuigaco ʔjudidíu tʔʔgitoiñʔ aidʔsi Diuusi cʔʔgacʔrʔ vuvaitu Ejiipituaiñdʔrʔ cascʔdʔ. ʔjudidíu daidarsi isvaapaquiagi quiidʔrʔ ʔmoco ismaacʔdʔ ʔmaitʔrjudidíu siaa duutu-daitai ʔsiaa duudagai. ²⁹ Cascʔdʔ ʔcaigi ismaacʔdʔ Pilaato tʔʔgidu vuusai dai ñiooquida ʔgai ʔjudidíu dai potʔtʔdai:

—¿Tumaasicʔdʔ gʔrʔʔrʔ vuupai aapimʔ idi cʔʔʔli? —tʔtʔdai ʔcaigi.

³⁰ Tai ʔgaa aa noragi daidʔ itʔtʔdai:

—Isgoovai maitʔrsoimaasi ivuaadamicamudai maivuaapamudai aatʔmʔ —tʔtʔdai ʔjudidíu.

³¹ Amaasi ʔPilaato tʔtʔdai:

—Bʔcavurai aapimʔ gocʔʔli dai ʔʔgi aapimʔ nʔida issʔʔʔicʔdʔ gʔrʔʔrʔ caatʔcami ischu ʔrʔrʔ aapimʔ gʔʔʔʔʔcamigacʔdʔ —tʔtʔdai ʔPilaato.

Tai aa noragi ʔjudidíu dai potʔtʔdai:

—Dʔmos aatʔmʔ ʔjudidíu maiviaa oigaragai ismuaagi tomali ʔmaadutai —tʔtʔdai.

³² Aidʔsi ʔrʔdʔui gomaasi aidʔ ʔrʔdʔui ismaacʔdʔ aagai ʔSuusi aagaitai isducatai muuqui ʔgai. ³³ Taidʔ ʔPilaato aa gʔi dai vaa ʔgʔʔ quiiyʔrʔ. Dai vai ʔgai ʔSuusi daidʔ tʔcacai dai potʔtʔdai:

—¿Aapipʔsi ʔrʔraígadʔ ʔjudidíu chu sio? —astʔtʔdai ʔPilaato.

³⁴ Taidʔ ʔSuusi itʔtʔdai:

—¿Aapi ʔʔgipʔsi giñtʔcacai gomaasi aa isgʔʔagidio? —astʔtʔdai ʔSuusi.

³⁵ Taidʔ ʔPilaato aa noragi daidʔ itʔtʔdai:

—¿Povairas lididi aapi iñsaanl arjudíu? Glaaduñi arjudidíu lamadu lbaitlguucacami-gadl arpaali glvuaa tami. ¿Tuma dui aapi? —astatldai lPilaato.

³⁶ Amaasi lSuusi itatldai:

—Giñsallcamiga maisiu lran ducami sallcamigadl baitlguucacami tami oidi daama. Isarraícamudai aanl lran duucal lmo raí tami oidi daama aidl gia giñoidatucudamiga cocodamudai arjudidíu sai maitimballna dai tomali lUudasi maitiñtallgidamudai arjudidíu. Damos aanl lraí maisiu lran duucal lmo raí tami oidigi daama —astatldai lSuusi.

³⁷ Amaasi lPilaato itatldai:

—¿Aidl gia lrvavoi isaari lraígdal arjudidíu? —astatldai.

Taidl lSuusi itatldai:

—Aanl lraí poduucal isduucal iñaagidi aapi. Aanl divia tami oidi daama dai oodami duucal vuusai daidl gaaagida iñagai istumaasi lrvavoi. Tomasioora sioora calca lididi istumaasi lrvavoi lgai gia ligiditai calcana istumaasi aagidi aanl —astatldai lSuusi.

³⁸ Taidl lPilaato itatldai:

—¿Tumaasi lrvavoi? —astatldai.

Dai mospotladacal lrral vuusai lgai quidigamu dai ñiooquida agai arjudidíu daidl potatldai:

—Aanl maitatllagai istumaasicadl garilar vuupai aapiml idi calli. ³⁹ Damos aapiml poduucal ganviida vllsi uumigi idi siaa duudagarl isdagituagi isimiagi lmo maisapicami. ¿Iralidimasi aapiml iñsdagituagi isimiagi lraígdal arjudidíu? —tatldai lPilaato.

⁴⁰ Amaasi vllscatai cavami ijiña daidi itatldai:

—Googia chu. Daigitoñi vai imlana Baraavási —tatldai arjudidíu.

lBaraavási lrralsivogamicana.

19

¹ Amaasi lPilaato gatljai mlasai gglalna lSuusi iquisanaicadl. ² Daidl lsendaaru idui lmo cooronai uuparaicadl dai lSuusi moodl daama daí. Dai aadi yuucusi moraducami sai lra maascana raí. ³ Dai sicoli guuquiva daidl icaiti:

—Tan calca lraígdal arjudidíu —ascaiti lsendaaru parunaitai lSuusi.

Daidl lsendaaru capiji lSuusi.

⁴ Amaasi lPilaato lramu vuusai quidigamu daidi itatldai arjudidíu:

—Vuuaramu aanl gomaisapicadl baigovai vai nlida aapiml ismaitll aanl isducatai lrsomaasi ivuaadami goovai —tatldai lPilaato.

⁵ Tai vuusai lSuusi dai quiaa glmoo dan daasa luuparai cooronai dai ariaquiaa glaada lyuucusi moraduacadl. Aidl lPilaato itatldai arjudidíu:

—Tan calca gocalli —tatldai.

⁶ Mostll lbaitlguucacamigadl arpaali lamadu sandaaruga lSuusi dai iñaquimi daidl icaiti:

—Siisañi curusiaba, siisañi curusiaba vai poduu muucuna —caiti loodami.

Taidl lPilaato itatldai:

—Vaidacaivurai aapiml idi calli dai siisa curusiaba. Aanl gia maitatllagai isducatai lrsomaasi ivuaadami idi —tatldai lPilaato.

⁷ Daidl arjudidíu aa noragi daidl itatldai:

—Garsallcamigadlcadl aliasi glaagai ismuuquiagi gocalli. Goovai gaagidi saidl lrdiuisi maradl ismaacadl divia lvaagiaiñdarl daidl islpan tuiga Diuisi. Cascadl aliasi glaagai ismuquiagi —tatldai arjudidíu.

⁸ Moscalcai imaasi lPilaato dai vaamioma duaadimu lgai. ⁹ Dai lra aa gli dai vaa lglal quiiarl dai tlacacal lSuusi dai potatldai:

—¿Paaco oidacami aapi? —astatldai.

Damos lSuusi maiaa noragi tomali lmo ñiooqui.

¹⁰ Amaasi lPilaato itatldai:

—¿Maitiñaa noragi aapi? ¿Maitarasmaat aapi iñsaanl viaa sállicami isglsiisagi curusiaba? Dai aanl viaa sállicami llrpl isgldagituagi rlsai imlna —tatlđai lPilaato.

¹¹ Taidl lSuusi aa noragi daidl itatlđai:

—Aapi gia maiviaacamudai toma llchi sállicami rlsigiñmuaagi isgiñooga maitl-maaquimudai sállicami. Cascđl lğai ismaacđl giñtlłgi aapi vuitapi vaamioma lrsoimaasi ivuaadami isaapi —astatlđai lSuusi.

¹² Aidl abiaadlrl lPilaato gaagaimi isducatai dagituagi isimiagi lSuusi. Dłmos ljudidíu iñnaquimi dai potatlđai:

—Isaapi dagituagi isimiagi goovai aidl gia aapi maitlramiigugadl lbaitlclaaacami-gadl lRoomlrl oidacami. Tomasioora sioora raíca lliadagi lğai lrsaayudl lbaitlclaaacami-gadl lromamano —tatlđai ljudidíu.

¹³ Moscalcai lPilaato imaasi gatłjai sai vusaidana lSuusi. Daidl lPilaato daiva ami siaaco gatlcacai ismaacđl gplrl vuupai sabai isgplrl caatlcamis ichu llrpl. Ami Gabatarl tllgidu ismaacđl evreo ñiooquidlclđl itliya llidi odai daaracami.

¹⁴ Aidl lramo tasai lbaidlrl lsiaa duudagai istuigaco ljudidíu tatlđitoiña aidl si Diuusi clłgacarl vuvaitu Ejiipituaifđlrl daidl cayoga dan duitadai. Amaasi lPilaato itatlđai ljudidíu:

—Tan clłca glnraíga —tatlđai.

¹⁵ Dłmos cavami ijiiña ljudidíu:

—Muucuna, muucuuna, siisañi curusiaba —tatlđai ljudidíu.

Taidl lPilaato itatlđai:

—¿lrlidiml si aapiml iñsaanl siisana curusiaba glnraíga? —tatlđai lPilaato.

Dłmos lbaitlclaaacami-gadl lrapaali aa noragi daidl itatlđai:

—Mosalllmaduga aatlml glnraíga. Mosllgi lbaitlclaaacami-gadl lromamano —tatlđai.

¹⁶ Gomaasicđl lPilaato tllgi lSuusi ljudidíu sai gatlaanlna siisaragai curusiaba. Tai lğai vaidacai lSuusi.

¹⁷ Tai vuusai lSuusi dai bclati glcurusiga. Dai imli mll oodami moodlamu ismaacđl tllgidu Głgotarl evreo ñiooquidlclđl. ¹⁸ Dai ami siisa lsandaaru lSuusi curusiaba. Dai abaana lSuusi siisisa lrl gooca. Amoco sállisa padlrl lmai curusiaba dai lğlmai ogisa padlrl lmai curusiaba dai lSuusi lraana. ¹⁹ Dai curusiaba moo daama daí lmo oojai ismaacđl gatłjai lPilaato daidl icaiti: “Idiavlrl lSuusi Nasareetarl oidacami raígadl ljudidíu”, caiti loojai. ²⁰ Dai ooja lñiooqui evreo ñiooquicđl dai giliego ñiooquicđl dai latiñi ñiooquicđl. Dai mllca siaaco siisa lğai lSuusi miaaga lbaabaqui cascđl muidutai ljudidíu nłidi gooojai. ²¹ Cascđl lbaitlclaaacami-gadl lrapaaligadl ljudidíu, itatlđai lPilaato.

—Maitiooja aapi “Raígadl ljudidíu”, baiyoma poduu ooja. “Lłgi pocaiti idi clłli saidl lrraígadl ljudidíu” —astatlđai.

²² Dłmos lPilaato aa noragi daidl itatlđai:

—Isduu ooja aanl poduu viimu goo —astatlđai lPilaato.

²³ Dai casiisacai lsandaaru lSuusi curusiaba dai lmpagi yuucusidl lSuusi dai gln-taacogi lłgi vlltarl lmaacova sandaaru. Daidl bli lSuusi vaasaragadl tlvllducđl. Maisoomi lğai moslran dlga. ²⁴ Daidl lsandaaru aipacoga gllagidi dai pocaiti:

—Maisaranamu aatlml govaasaragai. Baiyoma nllnłituda aatlml volao dai poduu-cai nłida lğai isioora ajiagi govaasaragai —caiti lsandaaru.

Aidl si lrlđui imaasi aidl lrlđui istumaasi aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl daidl poduu ooja: “Gln-taacogi lğai giñyuucusi lłgi lğai glnvlltarl nllnłitudacai volao giñyuucusi vlltarl”, asduu oojisi. Poduucai idui lsandaaru.

²⁵ Suusi curusigadl abaana guucacatadai Suusi dlđl lłmadu Suusi duusulidl lłmadu María Clłiopasi ooñigadl, lłmadu María Madaliña. ²⁶ Daidl lSuusi tll gđlđl dai aanl abaana claacatadai. Dai alłsi giñoigldaiña. Daidi itatlđai lSuusi gđlđl.

—Giñdaada, მოცალაა გლამაარა —ტატადი ოსუსი გიწააგაითი.

²⁷ Amaasi povaiñtātādai ოსუსი.

—მოცალაა გლდაადა, იწტატადი.

Dai aidl abiaadlrl ოსუსი ოდლლდლ გიწკუიილრლ oidatu.

²⁸ Daidl maí ოსუსი iscalrldui vllsi istumaasi glaagaitadai islrlduñiagi vai cll-gacrlrl vuvaiquiagi oodami. Daidl ოსუსი icaiti.

—Tonomo aanl —caiti.

Daidl gomaasicldl ორდუი istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidlrl islrlduuñi agaitadai.

²⁹ Dai ami daacatadai ომო ააიი სუდაცამი უუვასი varagadl ოცოცამი. Daidl ოსან-
daaru blai ომო visicolli dai vadlitu ოუუვასი varagadlclldl dai ომო tootoicami cuuglrl
daí ოვისიოკოლი დი მიადლრლ dadasdi ოსუსი სი ვისიუსუნა. ³⁰ Taidl ოსუსი ვისიუსი ოუუვასი
varagadl ოცოცადლ daidl icaiti:

—Calrldui vllsi istumaasi ორდუიწია აგაითადი —caiti ოსუსი.

Amaasi coidamacoga cuiqui ოსუსი დი მუუ.

³¹ Aidl ორომო tasai ობლადლრლ ოსიაა დუდაგაი istuigaco ოjudidíu tātlgitoiña aidlasi Diu-
usi cllgacrlrl vuvaitu Ejiipituaiñdrlrl. Daidl ოjudidíu maitiprliditadai iscurusiaba viiagi
ოცოდადლ ობლსტარაგაი თასლრლ. Vaamioma siaa gllduu aidl taslrl cascldl. Dai cascldl
daanlitadai ოგაი ოპილატო სი გატლანლნა ომისარაგაი nonoosacadl ოგაი ismaacldl cucu-
rusiaba siisipai dai istlaapaiñdagi tuutucugadl cucurusiaiñdrlrl. ³² Amaasi ოსანდაარუ
iji dai oomi nonoosacadl ორგადადლ daidl ოგლამაი ოლრლ ismaacldl ოსუსი აბაანა
siisipai ომაი curusiaba. ³³ Damos aidlasi miaadlrl ññlaidi ოგაი ოსუსი თლ ოგაი iscalsi
ორმუუკუიადლ დი cascldl maioomi nonoosacadl ოსუსი.

³⁴ Vllscarlrl ომო sandaaru blai ომო uusi tlvlllducami muucacami cuugadl dai
ოგაიკადლ სი ოონომადლ უუტა თი ვუუსაი ოლრადლ ოლმადუ სუდაგაი აბაიდლრლ. ³⁵ Idi
ismaacldl ooja aanl, aanl gia ñlaidi dai slllicldl ორვაავოი. Dai cll maatl aanl vaidl
ორვაავოი daidl poduu ooja aanl mlsai vaavoitudana aariml ოლრლ. ³⁶ Aidlasi ორდუი
vllsi gomaasi aidl ორდუი istumaa ooja Diuusi ñiooquituldiadamigadl dai poduu ooja:
“Maimuuliña agai tomali ომო ოდა ოგაი”. ³⁷ Dai ooja ოლრლ Diuusi ñiooquituldiadamigadl
dai poduu ooja: “Dai ñlaidamu ოოდამი mllssai tuucugadl ოგაი”, asduu ooja.

³⁸ Amaasi ომო cllli Osee tllgiducami Arimateelrl oidacami ii dai taí oigaragai
ოპილატო სი dagitona isblllquia ოგაი ოსუსი tuucugadl. Daidl ოOse ორვაავოიტუდადამი-
catadai, tomasi ოსტო vaavoitudai ოგაი. ოლბლადი ოგაი ოjudidíu cascldl. Taidl ოპილატო მაა
oigaragai isblllquiagi ოგაი ოსუსი tuucugadl. Taidl ოOsee ii dai blcai tuucugadl ოსუსი.

³⁹ ოOsee ოლმადუ იი Nicodemo. ოNicodemo ოგაი დი tucarl diviji ოსუსი. Dai blcati ოგაი
ომო coobai dan baivustaama kilo chigian uuvadami. ოchigian uuvadami mirracldl
ოლმადუ ოლოსიკადლ დუწისიკატადი. Mirra ორლსაბაი daidl ოლოსი ორომო uusi. ⁴⁰ Daidl
ოOsee ოლმადუ ოNicodemo blcai ოtuucugadl ოსუსი დი ბიისა yuucusicldl ismaacldl
sarabi ოგაი ოchigian uuvadami poduucai isduucal glñviiacana ოjudidíu yaasapitai
ოცოდადლ. ⁴¹ Mllca siaaco siisa ოოდამი ოსუსი curusiaba ami oidacatadai mui uusi
ismaacldl iibiatai. Dai ami oidacatadai ომო tļjoi ismaacldl idui ოოდამი აიტლრლ დი ამი
yaasa ოგაი ომო muuquiadl. Damos maiquiaa yaasa tomali ომაადუტაი tļjovlrlrl. ⁴² Dai
ami ოსტო ოგაი ოსუსი tuucugadl. ოლია მიააგა ოტļjoi cascldl dai cayoga aayi siuu duucu
abiaadlrl siaa duutudaiña ოjudidíu ობლსტარაგაი tasai.

20

¹ Dai tumiñoco maiquiaa maasicai María Madaliña ii mllca siaaco caatlcatadai
ოსუსი tuucugadl. Dai aidlasi aayi ოგაი თლ ისლადი ismaacldl ოცადლ cuupicatadai ოტļjoi
camaianaasi daacatadai. ² Amaasi mll ოMaría mllca siaaco daraacatadai ოSimuñi
Piiduru ოლმადუ aanl. ოსუსი ოლიასი გიწოიგლდაიწია aanl. Daidl ოMaría povartātādai:

—Casi matibɔcai gɔrbaitɔclaacamiga ɔtɔjooviaiɛndɔrɔ dai maimaatɔ aatɔmɔ mɔsi-aaco ɔsto —gɔrtɔtɔdai ɔMaría.

³ Amaasi ɔPiiduru ɔɔmadu aanɔ vuvaja dai iji. ⁴ ɔmapai voopoigi aatɔmɔ vɔgoocatai. ɔɔmos vaamioma mɔldaga aanɔ siɔPiiduru dai ɔrɔga aayi mɔɔ tɔjoovai. ⁵ Dai gai nɔnɔaava aanɔ tuucavi. Dai tɔɔ ɔyuucusi ismaacɔdɔ ɔcɔdɔ biisapicatadai ɔSuusi tuucugadɔ ismodaraaja ɔɔmos maivaa aanɔ. ⁶ Gooquiɔrɔ aayi ɔPiiduru dai tuucavi vaa. Dai Piiduru tɔɔ ɔrɔrɔ ɔyuucusi ismodaraaja. ⁷ Dai tɔɔ ɔrɔrɔ ɔicuusi isaacɔdɔ ɔcɔdɔ biisapicatadai ɔSuusi moodɔ ismaiabaana daja ɔгаа yuucusi baiyoma ɔcovai daacatadai dai biisapica daja. ⁸ Amaasi vaa aanɔ ɔrɔrɔ dai tɔɔ istumaasi ɔrɔduitadai dai vaavoi. ⁹ Aatɔmɔ maiquiaa maatɔ caɔcatadai istumaasi ooja Diuusi ɛiɛiɔoquituldiadamigadɔ Diuusi ɛiɔoquidɔrɔ dai pɔcaiti sai aliɔsi gɔaagai isɔSuusi ɔramu duaacagi coidadɔ saagidiaiɛndɔrɔ. ¹⁰ Amaasi aa suuli aatɔmɔ quiiyamu.

¹¹ ɔɔmos ɔMaría anaasi quii digana vii ɔtɔjoi abaana dai suaacai soigɔɔɔldacai maitɔɔ-gacai ɔSuusi tuucugadɔ. Daidɔ quiaa suaacaitai gai nɔnɔaava tucavi tɔjovai. ¹² Dai tɔɔ gooca Diuusi tɔtɔaaɛiɔarudɔ tooto yuucuscami vai daraaja ami siaaco caatɔcatadai ɔtuucugadɔ ɔSuusi. ɔmo Diuusi tɔaaɛiɔarudɔ moovasa amadɔrɔ daacatadai dai ɔgɔmai taatarɔsi amadɔrɔ. ¹³ Taidɔ ɔDiuusi tɔtɔaaɛiɔarudɔ itɔtɔdai ɔMaría:

—ɔTuipɔsi suaacai? —astɔtɔdai.

Taidɔ ɔMaría itɔtɔdai:

—Bɔɔquiamaɔta giɛnbaitɔclaacamiga dai maimaatɔ aanɔ mɔsiaaco imitu —astɔtɔdai ɔMaría.

¹⁴ Mospotɔtɔdai ɔMaría dai aa nɔnɔaava dai tɔɔ ɔSuusi vai ami cɔɔca ɔɔmos maimaí ɔgai siɔrɔSuusi. ¹⁵ Amaasi ɔSuusi tɔcacai dai potɔtɔdai:

—ɔTuipɔsi suaacai? ɔPooɔ gaagai aapi? —astɔtɔdai ɔSuusi.

Daidɔ ɔMaría pɔvɔlidi siɔgai ɔrɔɔsicami nuucadacami daidɔ itɔtɔdai:

—Aapi cɔɔli, pɔsbɔɔcai ɔmuuquiadɔ iɛaagidaɛi pɔsiaaco daí nai aanɔ bɔɔquiagi —astɔtɔdai.

¹⁶ Taidɔ ɔSuusi itɔtɔdai:

—María —astɔtɔdai.

Taidɔ ɔMaría aa nɔnɔaava daidɔ itɔtɔdai evreocɔdɔ:

—Raboɛi —astɔtɔdai.

Ismaacɔdɔ itɔiya ɔlidi mamaatɔtuldiadami.

¹⁷ Taidɔ ɔSuusi itɔtɔdai:

—Casi maitiɛtaamada. Maiquiaa tɔsai aanɔ mɔɔca siaaco daja giɛooga. Baiyoma imɔdaɛi dai aagidaɛi giɛaaduɛi iɛscaimia iɛagai aanɔ mɔɔca siaaco daja Diuusi gɔrooga —astɔtɔdai ɔSuusi.

¹⁸ Amaasi ii ɔMaría Madaliɛa dai gɔraagida agai iscatɔɔ ɔSuusi dai istumaasi aagidi ɔgai.

¹⁹ ɔgai vaa tasɔrɔ tucarɔ gɔrɔɔmapagi aatɔmɔ ɔmo quiiyɔrɔ. Dai cucuupacatadai cucuuparagai. ɔbɔiditadai aatɔmɔ ɔjudidú cascɔdɔ. Tai todian duucai vaa ɔSuusi dai ɔran cɔquiva ɔgai. Dai gɔrviaatuli dai pɔvɔrtɔtɔdai:

—Gɔniibastacan tadacavurai gɔniibɔdaga —gɔrtɔtɔdai ɔSuusi.

²⁰ Gɔraagidacai gomaasi ɔSuusi gɔrtɔɔgi gɔnoovovi daidɔ gɔoonomaba gɔrtɔɔgi ɔrɔrɔ siaaco sɔɔsiɛi. Tɔtai aatɔmɔ sɔɔlicɔdɔ baigɔrɔɔli tɔɔgacai ɔSuusi. ²¹ Amaasi ɔSuusi ɔramu pɔvɔrtɔtɔdai:

—Gɔniibastacan tadacavurai gɔniibɔdaga. Poduucai isduucai giɛootoi giɛooga tami oidi daama saidɔ iduuna aanɔ istumaasi ɔgai ipɔlidi poduucai gɔnootoi aanɔ aapimɔ saidɔ iduuna aapimɔ istumaasi ɔgai ipɔlidi —gɔrtɔtɔdai ɔgai.

²² Amaasi ɔSuusi gɔrvuijago vusiji dai pɔvɔrtɔtɔdai:

—Diuusi Ibaada gnaama daacana. ²³ Isaapima oigaldi soimaascamigada loodami casiatgloigaldi soimaascamigada lagi. Dai isaapima maioigaldi soimaascamigada loodami casiatamaigloigaldi soimaascamigada lagi —gartatadai ASuusi.

²⁴ Damos Tomás amoco aatama graduñi baivastaama dan gooca mamaatardamigada ASuusi maitarama daacatadai aidasi divia ASuusi. Cuatai aagaiña oodami ATomás.

²⁵ Dai gooqilara aatama potatadai ATomás:

—Taa aatama garbaitaclaacamiga —tatadai aatama.

Damos ATomás povartatadai:

—Ismaitaagi aana masiaaco dladagarai claavocada noonovidara dai ismaivaasa aana giñmaasaviga siaaco dladaga noonovilara claavocada dai ismaivaasa aana giñoovi siaaco salsiñi oonomaba maitistuidi antada aana isvaavoitudagi —gartatadai ATomás.

²⁶ Bomamaco tasaicada rapamu garlamapagi aatama mamaatardamigada ASuusi amo quiiyara. Dai aidan ATomás modaacatadai aatama garlamadu. Vai cucuupicatadai cucuuparagai tai vassara vaa ASuusi dai aran cquiva. Dai garviaatuli lagi dai povartatadai:

—Ganibastacan tadacavurai ganiibadaga —gartatadai ASuusi.

²⁷ Daidan ASuusi itatadai ATomás:

—Vaasañi tami gamasaviga dai naida giñmaatata. Dai vaasañi gnoovi dgarara giñoonoma. Cascada camairoliada aapi ismaitarvaavoi, baiyoma vaavoitudañi —tatadai ASuusi.

²⁸ Aidan gia aa noragi Tomás daidan itatadai:

—Giñbaitaclaacamiga, giñDiuusiga —tatadai ATomás.

²⁹ Taidan ASuusi itatadai:

—Tomás sivi gia vaavoitudai aapi giñtagacai. Sallicaada baiganlidi lagi ismaacada vaavoitudai tomasi maitiñnidi —tatadai ASuusi.

³⁰ Daidan ASuusi idui mui naana maasi ggarducami aatama garvuitapi ismaacada maioojisi idi liivruara. ³¹ Damos vassan istumaasi oojisi idi liivruara casi glooja vai poduucan vaavoitudana aapima isSuusi aran Cristo daidan arDiuusi maradan ismaacada tavai tavaagianiñdara. Daidan isvassara oidaca lagi aapima Diuusi lamadu vaavoitudacai Suusi Cristo.

21

¹ Dai lara amo imidagai ASuusi rapamu gamaasitu aatama garvuitapi malca ugidana agala suudagi Tiverias. Dai poduucan idui lagi: ² Aparai daraaja ASimuñi Piiduru lamadu ATomás ismaacada Cuatai aagaiña oodami lamadu Nataniel Canaara oidacami. Canaara laramo ali quii Galilea davarilara. Daidan modaraaja lara Sevideo maamaradan dai lara gooca graaduñi ASuusi mamaatardamigada. ³ Taidan ASimuñi Piiduru povartatadai:

—Malca vuvaida iñagai aana vatopa —tatadai.

Tatai aatama aa noragi daidan itatadai:

—Aatama lara imia ragai aapi gllamadu —tatadai.

Amaasi iji aatama dai tatasai amo vaarcuara. Dai amo tucagi gaagai aatama vatopa dai tomali amoco maivuusaitu. ⁴ Dai camaasidatani gamaasitu ASuusi agala suudagi ugidana damos maimai aatama isarSuusi lagi. ⁵ Amaasi ASuusi povartatadai:

—Giñaaduñi, imaitamasi vuusaitu tomali amoco? —gartatadai lagi.

Tatai aatama aa noragi daidan itatadai:

—Tomali amoco —tatadai aatama.

⁶ Taidan ASuusi tatadai:

—Daitudavurai vatop vuicaru sallsa apadara govaarcu dai poduucan vuvaidamu aapima vatopa —gartatadai ASuusi.

Dai podui aatama dai camaitistui isvusaidagi avator vuicarui mui vatora vuucaticatai.

⁷ Amaasi aan itatadai aPiiduru:

—Goovai argarbaitaclaacamiga —tatadai aan.

Mosca aSimuñi Piiduru isargarbaitaclaacamiga agai dai otoma glai glyuucusi dai suudar glai. Aaquiapioma Piiduru uupai glyuucusi vuvaidacai vatora. ⁸ Avarcu maisi malacasi daja agla suudagi ugidiaindara amo sien metro lasi. Dai aatama ismaacada vaarcuar vii vaiñstugai aatama avatora vuicarui suudacami vatora dai uugidiara vuusaitu. ⁹ Amaasi mostaapai aatama davalrapai dai tala tutupali malacami dai dan caata amo vatora dai an vata paana ara. ¹⁰ Taida aSuusi povartatadai:

—Baigovai avargimvuida chilaqui vatora ismaacada utudami vuvaitu aapima —gartatadai aSuusi.

¹¹ Taida aSimuñi Piiduru tasai avarcuar dai tavaima avatora vuicarui agla suudagi ugidana. Caa suudacami vatora gargarducami avator vuicarui asta amo sientu dan goo coobai dan baivastaama dai vaica ajaga vatora. Dai tomasi muidu avatora vascara mailacai avator vuicarui. ¹² Amaasi aSuusi povartatadai:

—Baigovar iimi tataida uuga —gartatadai aSuusi.

Dai tomali amaadutai aatama maitararali istacacagi aSuusi sioora agai calga maatacatai isagai arSuusi. ¹³ Amaasi aSuusi taicovai calquiva dai vui rapana dai avatora gaicami dai gartaacogi agai.

¹⁴ Aidacada casi arvaicojo isSuusi gamaasitu garvuitapi duaacai abiaadara.

¹⁵ Cauugitocai aatama taida aSuusi tacacai aSimuñi Piiduru dai potatadai:

—Simuñi, Joonasi marada, ¿vaamiomarsi giñoigadai aapi isgogaa? —tatadai aSuusi.

Taida aPiiduru aa noragi daida itatadai:

—Aja, giñbaitaclaacamiga caa maata aapi iñsaana gloigadai —tatadai aPiiduru.

Taida aSuusi itatadai:

—Aida gia nuucadacañi aapi loodami ismaacada giñvaavoitudai. Aapi arapan ducami amo pastuuru.

¹⁶ Dai arara tacacai aSuusi aPiiduru daida itatadai:

—Simuñi, Joonasi marada, ¿giñoigadairasi aapi? —tatadai.

Taida aPiiduru aa noragi daida itatadai:

—Aja giñbaitaclaacamiga caa maata aapi iñsaana gloigadai —tatadai agai.

Taida aSuusi itatadai:

—Aida gia nuucadacañi aapi loodami ismaacada giñvaavoitudai —tatadai agai.

¹⁷ Tai rapamu tacacai aSuusi aPiiduru daida itatadai:

—Simuñi, Joonasi marada, ¿giñoigadairasi aapi? —tatadai aSuusi.

Taida soigalli aPiiduru catacacaitai aSuusi vaicojo isbai oigadai agai daida itatadai:

—Giñbaitaclaacamiga caa maata vansi istumaasi. Caa maata aapi iñsaana gloigadai —tatadai aPiiduru.

Taida aSuusi itatadai:

—Aida gia nuucadacañi aapi agai ismaacada giñvaavoitudai. ¹⁸ Aana glaagidi sai sallaicada aidasi vaamioma argalli aapi lagi glaada glyuucusi dai aimrai tomasiaaco imia aliadagi. Damos sallaicada cacallimu aapi salliñamu gallaica vai amai glaadidamu glyuucusi dai gvaidacamu malca siaaco maitiplidi aapi siimiagi —tatadai aSuusi.

¹⁹ Potatadai aSuusi aPiiduru vai poduucai maatana isducatai muquia agai agai vaidu poduucai oodami calga siaa duutuadagi Diuusi. Daida gooquilara potatadai:

—Iñoidañi —tatadai aSuusi.

²⁰ Tai aa nanaava aPiiduru dai giñta isgooquilara imaitadai aan. aSuusi aliasi giñoigadaiña aan. Dai aan abaana daivacai gauu aSuusi aida tucara masigatallgida agaitadai. Dai aan tacacai asmaacada agai dai tagida agai. ²¹ Aidasi aPiiduru giñta tacaca agai aSuusi daida itatadai:

—Giñbaitaclaacamiga, ¿tumaasi araduñi agai idi callicada? —tatadai aPiiduru.

²² TaidΛ ΛSuusi aa noragi daidΛ itΛtΛdai:

—IñsaanΛ ipΛliadagi isgoovai oidacagi asta siΛΛsca Λpamu divia aanΛ, ζtumaasi argΛvΛΛtarΛ aapi? Mosai ariacΛΛga giñvaavoitudada aapi —tΛtΛdai ΛSuusi.

²³ Amaasi Λvaavoitudadami aipaco aagaiña ansai aanΛ maimuuquiaa iñagai. DΛmos ΛSuusi maiaagai ismaimuuquia iñagai aanΛ baiyoma potΛtΛdai Λgai ΛPiiduru: “IñsaanΛ ipΛliadagi isgoovai oidacagi astΛ siΛΛsca Λpamu divia aanΛ, ζtumaasi argΛvΛΛtarΛ aapi?” —tΛtΛdai ΛSuusi.

²⁴ Dai aanΛ ooja vΛΛsi gomaasi idi liivruΛrΛ. Dai vΛΛsi istumaasi ooja aanΛ sΛΛlicΛdΛ Λrvaavoi.

²⁵ Dai oidaga mui vaamioma istumaasi ismaacΛdΛ idui ΛSuusi. DaidΛ isgΛoojamudai vΛΛsi gomaasi liliivruΛrΛ aanΛ piñlidi ismaiaajiacamudai vΛΛsi oidigΛrΛ Aliliivru ismaacΛdΛ ΛpΛduuñimudai.

MosΛcaasi.

Ruucasi ooja istumaasi ivuaadana Suusi Cristo ojootosad^Λ caim^Λcai Suusi Cristo t^Λvaagiamu

¹ Giñaduñi Teoopilo aan^Λ ^ΛRuucasi dai casiant glooji aan^Λ dai glaagidi v^Λlasi istumaasi idui ^Λmadu istumaasi mamaat^Λtuldiña ^ΛSuusi oodami. Dai glaagidi aan^Λ isducatai glaaga ^ΛSuusi gla^Λ duiñdaga dai isducatai ivuaadana ² asta aidasi t^Λsai ^Λgai t^Λvaagiamu. Aidasi maiquiaa ii ^ΛSuusi t^Λvaagiamu aagidi ^Λgai guvucadad^Λc^Λd^Λ Diuusi Iblad^Λ glojootosa istumaasi glaagai isiduñiagi. ^Λgai ^Λgai vaa ismaac^Λd^Λ ^Λco vuvaitu ^ΛSuusi ^Λlquioma abiaad^Λr^Λ. ³ Aidasi muu ^ΛSuusi ^Λpramu duaaca dai ^Λgai vaa divia dai vuid^Λr^Λ c^Λquiva glojootosa dai goo coobai tasai aitu didividitai. Poduucai maasitu ^ΛSuusi isduaaca. Dai aagadi ^ΛSuusi glojootosa ismaasi siaaco t^Λaan^Λi Diuusi.

⁴ Aidasi quiaa daacatadai ^ΛSuusi glojootosa ^Λmadu aagidi sai maiim^Λna Jerusaleenaiñd^Λr^Λ, dai pot^Λt^Λdai:

—N^Λn^Λr^Λacavurai aapim^Λ asta si^Λlscad^Λ ^Λr^Λdui ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidi Diuusi giñoo^Λga is^Λr^Λduñiagi, ^Λgai vaa ismaac^Λd^Λ g^Λnaagidi aan^Λ. ⁵ S^Λllic^Λd^Λ ^ΛVuaana g^Λn^Λvaracoi suudagic^Λd^Λ mos^Λr^Λ ch^Λl^Λqui tasaic^Λd^Λ varacoñicamu aapim^Λ Diuusi Iblad^Λc^Λd^Λ sai ^Λgai g^Λn^Λl^Λmadu daaca ^Λgai. Poduucai divimu Diuusi Iblad^Λ dai v^Λlsc^Λr^Λ g^Λn^Λl^Λmadu aim^Λrdamu —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁶ Dai aidasi g^Λn^Λmpaidacatadai ^Λgai Oliivosi giidi^Λr^Λ taid^Λ lojootosicami it^Λt^Λdai ^ΛSuusi:

—Mamaat^Λtuldiadami, [¿]sivisi ^Λrsi^Λlscad^Λ vuvaida ^Λgai aapi ^Λromamano vai camai-tat^Λaan^Λiña ^Λgai tanai Isireli d^Λv^Λl^Λr^Λr^Λ dai baiyoma aapi t^Λaan^Λdagi? —ast^Λt^Λdai lojootosicami.

⁷ Taid^Λ ^ΛSuusi aa noragi daid^Λ it^Λt^Λdai:

—Aapim^Λ mait^Λr^Λn^Λvatara^Λ masmaat^Λcagi si^Λlscad^Λ tomali istuigaco iduñiagi giñoo^Λca istumaasi ^Λgi ^Λgai viaa s^Λllicami siduñiagi. ⁸ Si^Λlscad^Λ t^Λvañiagi Diuusi Iblad^Λ aapim^Λ g^Λn^Λl^Λmadu viaacamu aapim^Λ guvucadad^Λ dai ñiooquimu giñv^Λl^Λtar^Λ si^Λl^Λs^Λi tami Jerusaleen^Λr^Λ ^Λcaasi aipacoga sicolli Jerusaleena, siaaco Judeea t^Λl^Λgidu, dai g^Λmai d^Λv^Λl^Λr^Λr^Λ v^Λl^Λs^Λi siaaco Samaalia t^Λl^Λgidu dai asta m^Λl^Λcasi oidigi ugid^Λr^Λoma —ast^Λt^Λdai ^ΛSuusi.

⁹ Aidasi caagidi ^ΛSuusi imaasi t^Λsai t^Λvaagiamu. Dai quiaa t^Λl^Λgigi lojootosicami tai divia ^Λmo icomai dai iñña ^ΛSuusi tai camaivaamioma t^Λl^Λ ^Λgai. ¹⁰ Dai quiaa t^Λl^Λgigi ^Λgai t^Λvaagiamu dai todian duucai t^Λl^Λ gooca c^Λc^Λl^Λi tooto yuucuscami vai abaana guuca. ^Λgai dada aidasi quiaa t^Λsadimi ^ΛSuusi t^Λvaagiamu. ¹¹ Dai pot^Λt^Λdai:

—C^Λc^Λl^Λi Galilee^Λr^Λ oidacami, [¿]tuim^Λasi mosguucacatai t^Λvaagiamu n^Λleeyi? ^Λgai vaa Suusi ismaac^Λd^Λ t^Λsai t^Λvaagiamu aapim^Λ g^Λnsaagidaiñd^Λr^Λ ^Λpramu divimu poduucai isducatai t^Λl^Λgigi aapim^Λ aidasi t^Λsai ^Λgai t^Λvaagiamu —ast^Λt^Λdai ^Λc^Λc^Λl^Λi.

¹² Tai iji lojootosicami ami giidaiñd^Λr^Λ Jerusaleenam^Λ. ^Λgiidi miaanai c^Λl^Λca Jerusaleena par^Λ goo miil vaan c^Λl^Λsari ^Λl^Λsi. ¹³ Aidasi caaayi ^Λgai Jerusaleen^Λr^Λ goocua daama vaaqu^Λi^Λr^Λ t^Λc^Λv^Λiac^Λo t^Λl^Λt^Λsai. Ami g^Λn^Λuuliñcatadai ^ΛPiiduru, Jacovo, Vuaana, Aand^Λr^Λasi, Piili, Tomás, Bartolomé, Mataivo, ^Λmadu Jacovo Alfeo marad^Λ, ^Λmadu Simuñi ismaac^Λd^Λ vuvaida ^Λl^Λiditadai ^Λromamano, ^Λmadu Uudasi Jacovo suculid^Λ. ¹⁴ V^Λlscatai ^Λgai g^Λn^Λmpaidiña mamaadaragai v^Λl^Λtar^Λ, Suusi susuuculid^Λ ^Λmadu dai María Suusi d^Λl^Λd^Λ ^Λmadu dai aa ooqui ^Λl^Λr^Λ.

¹⁵ ^Λmo imidagai aidasi g^Λn^Λmpagi ^Λvaavoitudadami tai saagida c^Λquiva ^ΛPiiduru, ami daraajatadai ^Λmo sient^Λo dan ^Λmo coobai oodami. Taid^Λ ^ΛPiiduru pot^Λt^Λdai:

¹⁶ —Giñaaduñi, poduucai glaagaitadai si^Λr^Λduñiagi ismaac^Λd^Λ ^Λl^Λquioma aagai Davicar^Λ guvucadad^Λc^Λd^Λ Diuusi Iblad^Λ. Davicar^Λ aagai Uudasicar^Λ. Uudasicar^Λ ^Λl^Λgai ismaac^Λd^Λ v^Λaa ^Λgai ismaac^Λd^Λ maisapicami b^Λl^Λcai ^ΛSuusi. ¹⁷ Daid^Λ ^Λl^Λmoco

garaduñicatadai dai viaacatadai sállicami garaa duiñdagara. ¹⁸ Dai gasavállli amo dlvállrai ltumiñsicada ismaacada aa namalqui lbaitaguucacami lUudasicaru soimaasi iduucai l'gai. Tai Uudasicaru gasagia dai vaiguugu dai taapai voocada tai vuvaaja ijida. ¹⁹ Aidasi maí Jerusaleenara oidacami Aselidama tlati adlvállrai ismaacada itliya l'idi oodamicada dlvállrai l'racara. ²⁰ Poduucai ooja Davicaru liivruara Salmosi tlagiducara aagaitai Uudasicaru:

—Lagi v'anna vaaquida. Maitiipucana sioora ami oidacagi.

Dai silmai blimu sállicamigada.

Asduucai ooja Davicaru.

²¹ Tanai aatama garsaagida oidaga lamoco c'c'alli ismaacada garllmadu ajiooraiña v'as tasai aidasi daacatadai l'Suusi aatama garllmadu. ²² Aidasi abiaadara l'Vuana vacoi l'Suusi garllmadu ajiooraiña goovai asta aidasi tasai l'gai t'vaagiamu aatama garsaagidaiñdara. Alisi glaagai isgaaga aatama lamoco goovai saagidaiñdara ismaacada n'idi isduaaca Suusi vaid' l'raagiadamicana Suusi duaacarada aatama garllmadu —astatadai Piiduru.

²³ Amaasi l'co vuvaitu gooca. Lamoco Osee Barsavasi tlagidu mai Justo aagaiña l'ra. Dai l'gamai Matiia tlagidu. ²⁴ Dai aduucai gamamagi:

—Aapi c'liodami Diuusi garrooga, c'la maata v'ascatai iiblada. Gartlagidañi ismaacada idi v'agoocai l'co vuusaitu aapi ²⁵ sai b'anna sállicamigada Uudasicaru dai garsoicaiña idi aa duiñdagiara ismaacada garmaa aapi. L'gai l'rdiuusi ootosadacatadai dai dagito gasállicamiga dai ii ami siaaco alcatadai alia soimaasi iduucai —asduucai gamamagi.

²⁶ Dai t'cavi daitu amo tumiñsi tai gamait' Matiia. Dai otoma v'anna l'baivustaama dan lamoco ojootosicami.

2

¹ Aidasi aayi l'gala siaa duudagai Pentecostési tlagiducada mosamar'c'ara daraajatadai l'vaavoitudadami v'ascatai l'mapai. ² Tai todian duucai g'la caidatu t'vaagiaiñdara l'pan caiti s'ascada cavami l'v'ardagi dai v'alsiaacatai gigiduli ami quiiyara siaaco daraajatadai l'gai. ³ Amaasi g'maasitu amo istumaasi taí maascami dai aipaco daama daraiva ismaacada ami daraajatadai. ⁴ Tai divia Diuusi l'blada dai v'ascatai l'vaavoitudadami l'madu daaca agai tai l'gai g'naagacai ñiño l'ma maa ñiooqui. V'ascatai ñiño l'mo ñiooqui ismaacada maimaat'catadai ismaacada maa Diuusi l'blada.

⁵ Aida Jerusaleenara oidacatadai judidíu v'asi aipadara dai mai l'mo ñiooqui ñioocaitadai dai alia siaa duutudai Diuusi. ⁶ Aidasi c'la l'gai isg'la caidatu g'napragi ami siaaco daraajatadai l'vaavoitudadami dai mait' l'isducatai g'ant'at'lagituagi c'acatai is'ladutai ñioocai ñiooquidacada. ⁷ Dai v'ascatai vupuiirutuan tada dai aipaco g'naagidi:

—Goovai ismaacada poma ñioocai l'Galileera oidacami. ⁸ ¿Dai ducatai aatama l'madutai c'la l'agi garñiooqui? ⁹ Tami daraaja oodami Partiaiñdara, dai Meedi-aiñdara, dai Elamaiñdara, dai Mesapotaamiaiñdara, dai Judeeaiñdara, dai Capadusi-aiñdara, dai Poontoaiñdara, dai Aasiaiñdara, ¹⁰ dai Filijiaiñdara, dai Panfiliaiñdara, dai Ejiipituañdara, dai l'mar'c'araiñdara Apilica vaasoñiomaiñdara Sireñi. Tami daraaja lamoco Romaiñdara l'ra dai lamoco l'judidíu vaavoitudaitai vaavoidaragada l'judidíu dai aa gia l'judidíu d'adada c'acada l'judidíu goovai. ¹¹ Tami daraaja l'ra oodami C'rat'iaiñdara, dai Araaviaiñdara dai v'ascatai aatama c'la isgarñiooquicada aagai g'oc'c'ali istumaasi g'garducami istumaasi l'agi Diuusi ivueeyi —ascaiti l'judidíu ismaacada ami dada.

¹² Dai vupuiirutuan tada dai aipaco g'ant'acacai daida icaiti:

—¿Istuisi l'adui gomaasi? —ascaiti.

¹³ Dai aa mosparunai daida icaiti:

—Alia navaacoñi goovai cascada pomaa ñioocai —ascaiti loodami.

¹⁴ Amaasi guuquiva lbaivustaama dan gooca ojootosicami taida lPiiduru gagara ñioo daida italdai:

—Judeera oidacami lmadu vascatai ismaacada Jerusaleenra oidaga maatavurai aapima idi dai calgavar calca ismaacada ganaagida iñagai ana. ¹⁵ Aatama maitar-navaacoidada malducatai gantatlagitai aapima. Tami oidacami mainavaacorai lqui quiaamoco tuustamara. ¹⁶ Idi lragai ismaacada aagidi Joeelicarua graqqui aaduñicaru. Agai lrdiuisi ñiooquituldiadamigadacatadai dai pocaiti:

¹⁷ Pocaiti Diuisi: “Cayoga ugitalcai oidigi divimu giñbladaga dai lmadu daacamu vvasi oodami aipaco oidacami.

Vvasi ganmaamara ñiooquimu ana giñvatar.

Dai ganmaamara calalli tagimu mui naana maasi istumaasi mainlidi aa oodami.

Dai ñiooquida iñagai ana lcalallioidada coosigadara.

¹⁸ Amaasi ootosamu ana giñbladaga vai lmadu daacana giñpipiooñiga.

Silgai ñiooquimu ana giñvatar.

¹⁹ Tacavi tavaagiana gantlagidamu ana mui naana maasi istumaasi.

Dai oidigi daama gantlagidamu ana mui naana maasi lra lmadu tai, lmadu graqi cuubusi dai poduucai maatamu aapima iscaugitia agai oidigi.

²⁰ Tucaagamucamu gotasai. Dai masaadai molrai gaduñimu dai gooquira aimu istuigaco divia agai llaanlami.

Dai vascatai sia duutuada agai.

²¹ Amaasi vascatai ismaacada giñdaanladi calgacara vuvaidamu ana”, ascaiti Diuisi. Ascaiti Joeelicarua.

²² Calcavurai aapima judidú ismaacada ganaagida iñagai ana. Suusi lNasareetara oidamicatadai dai agai lamo cali ismaacada maa Diuisi gla guvucadagai saida iduuna mui naana maasi gqarducami aapima ganvuitari dai idi maasicada Diuisi gantlagi isotoi lSuusi. Vvasi imaasi cal maata aapima. ²³ Vvascara aidamsi gantlagi lSuusi maisatugai aapima dai tagi calalli ismaacada maisiaa duutudai Diuisi sai curusiaba siisana dai poduucai gatjai aapima muaragai. Vvasi imaasi camaatcatadai Diuisi. Lagi agai capomaasi gatagito lqui abiaadara sai poduucai lraduuna. ²⁴ Agai vaa Diuisi lramu duaacali lSuusi. Tomali lmo istumaasi maitistui issoobidagi lSuusi isduaacagi, tomali muuquigami. ²⁵ Dai aagai Davicaru lSuusi dai poduucai ooja:

Vvascara naidi ana caliodami Diuisi ana giñlmadu daja giñsallisa padara.

Giñnuucada agai vai tomali lmaadutai maisoimaasi giñvuididi.

²⁶ Cascada alia baigiñlidi ana dai aagai ansai baigiñlidi.

Cascada maiduaadicui ana istuma daivuñiagi giñtuucugacada silscada muuquia ana.

²⁷ Damos aapi giñDiuisiga maiviaamu giñbladaga aa coidada iblada saagida.

Dai maitidagito issiaa tuidiagi giñtuucuga.

Ana lragai ismaacada oigadai aapi.

²⁸ Giñduaacaldamu aapi.

Ana giñlmadu aimlrai aapi cascada alia baigiñlidi ana.

Asduucai ooja Davicaru.

²⁹ Giñaaduñi calga maata aapima silqui muu graqaduñi Davicaru dai quiaa maasi masiaaco yaasa. ³⁰ Davicaru lrdiuisi ñiooquituldiadamigadacatadai dai calga maatacatadai isDiuisi aagidi vvasi gaibdacada sai lmaadutai cajiudad lCristoca agai dai blja agai Davicaru sallicamigada. ³¹ Idi vaa calga maatacatadai Davicaru lijadacan caitiña lquioma abiaadara cascada agaitadai agai lSuusi duaacarada daida icaiti maiviimu Cristo iblada coidada saagida tomali maisiaa tuidimu tuucugada. ³² Diuisi duaacali agai vaa Suusi dai vascatai aatama lra lijadami vvasi imaasi. ³³ Diuisi vaidacai lSuusi tavaagiamu sai sonuana daacana dai poduucai maa lmo gla sallicami. Dai sivi otoi lSuusi Diuisi iblada, poduucai isducatai ganaagidi lSuusi oogada. Vvasi idi

⁷ Amaasi bai ʔPiiduru ʔcoocoada novida salla padra dai vañigi. Tai bovasdra gu-upucatu ʔcasoda ʔmadu tataanasigada. ⁸ Amaasi taca tual daa ʔgai dai caquiva. Dai glaagacai aimari dai vaa ʔga ʔmadu ʔgla quiupaigadra judidú. Dai tual dadaimi. Dai alia caga ñioquimi Diusi vui. ⁹ Dai caniditai vascatai iscaimari dai caga ñiocai Diusi vui alia duduaadimu, ¹⁰ dai camaita isducatai gantatlagituagi tomali istiyagi niditai iscadueeyi ʔcoocoada. Caga maatacatadai ʔgai isgai ʔraai vaa ismaacada dadañiña daida taanñiña oidicami ʔgla quiupaigadra judidú quitaagiña toodicara.

¹¹ Caduaadacai ʔcalli ismaacada maitistutuiditadai isaimardagi moslamadu aimariña ʔgai ʔPiiduru ʔmadu ʔvuaana. Dai vasi loodami camaita istumaasi gantatlagituagi dai voori ami ʔgla quiupaigadramu judidú siaaco Solomoni portaaligada tagidu. ¹² Dai tagacai ʔPiiduru isganmpagi vascatai potatadai:

—Aapima judidú, ʔtuimasi garnañidi ducami isaatma ʔgi duaaidamudai idi cali dai imitu gargucadagada sira ca tuutiacatai? ¹³ Baiyoma Suusi guvcadadacada atdueeyi idi cali. Diusi maa gmaru Suusi daasicami ismaacada vaanioma via guvcadagai. Dai ʔgai vaa Diusi ʔrDiusigadacatadai ʔra graduñi Avrañicaru dai Isaacaru dai Jacocar. Dai Suusi ʔraai vaa ismaacada tagi aapima dudunucami. Dai aidasi dagitua agaitadai Pilaato ʔSuusi mosgajaadra vipieeyi aapima. ¹⁴ Maiaagidi aapima isdagitomudai ʔgai ismaacada ca tuiga dai maitargari caatcami baiyoma agidi aapima isdagitua ʔgai mo gamuacami. ¹⁵ Poduucai mua aapima ismaacada gamaacai ibdagai utudui. Taida Diusi duaacali ʔgai coidada saagidaiñdra, vasiacatai idi aatma daraaja ñijadami. ¹⁶ ʔgai vaa Suusi guvcadadacada bai guvcadagai idi cali ismaacada ñidi dai maata aapima. Vaavoitudai aatma dai idi cali Suusi guvcadadra cascada cacaga dueeyi goovai. Canidi aapima iscadueeyi.

¹⁷ Giñaaduni judidú caga maata ana isapima ʔmadu ganbaitaguucacamiga mua ʔSuusi maicaga maatacatai mastuma vueeyi. ¹⁸ Poduucai baidu Diusi ismaacada ʔquiacoga aagai ñioquituldiadamigada. ʔgai vaa agaitadai isalia soimaa taata agaitadai ʔCristo. ¹⁹ Cascada ama ducaivar gantatlagito aapima dai aogavar suuligi gosomaa voiyaiñdra. Vaavoitudavurai Diusi vai ʔgai ganoigaldana vasi gansoimaascamiga amaasi caliodami Diusi baiganlliatudamu. ²⁰ Dai ganootosdamu Diusi Suusi ramu. ʔgai vaa ʔrCristo ismaacada ʔquiacoga ʔo vuusaitu Diusi aapima ganvatar. ²¹ Vascara tvaagiru viimu Suusi Cristo asta silscada baidu Diusi vasiacatai istumaasi isducatai agaitadai ʔquiacoga ñioquituldiadamigada ismaacada ʔgi ʔgai ʔo vuvaitu. ²² Poduucai tudu ʔquiacoga potatadai Moseesacaru gnaaduniaru: “Ootosamu Diusi mo ñioquituldiadami aapima ganvatar vascatai aapima gnaadunum saagidaiñdra poduucai isducatai giñotoi ʔgai ana. ʔgiadavurai vasiacatai istumaasi ʔgai gnaagidagi. ²³ Vascatai ismaacada maiagidi Diusi ñioquituldiadamigada ugitudamu Diusi dai ʔo vuvaidamu judidú saagidaiñdra”, astatadai Moseesacaru.

²⁴ Poduucai tudu vasi Diusi ñioquituldiadamigada Samueli baigovacoga aagai istumaasi daivunia agaitadai sivi. ²⁵ Aapima rcajjudada vasi Diusi ñioquituldiadamigada. Dai vasi ñioqui ismaacada otoi Diusi gñioquituldiadamigacada raapima ganvatar. Dai vasi istumaasi ismaacada Diusi baidu gnaaduniaru ʔmadu raapima ganvatar. Dai asta ismaacada agidi Diusi graduñi Avrañicaru aidasi potatadai: “Ana baiganlliatudamu vasi oodami oidigi daama oidicami aapi gcacijudagacada”. ²⁶ Aidasi duaacali Diusi gmaru ʔra ganootosi aapima sai baiganlliatudana masai aapima camaisoimasi ivuadana —astatadai Piiduru.

¹ Quiaa ñiooquiditadai ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana Δoodami tai dada Δpapaali judidíu Δmadu ΔbaitΔclaacamigadΔ ΔgΔΔ quiuuriΔrΔ sandaaru Δmadu Δsaduseo. Δsaduseo ΔrΔgai ismaacΔdΔ maivaavoitudai duaacaragai. ² Dai alia baacoi vΔscatai mamaatΔtulditai ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana Δoodami isduaacaradΔcΔdΔ ΔSuusi camaatΔ vΔscatai isoidaga duaacaragai coidadΔ vΔΔtarΔ. ³ Amaasi vui Δgai ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana dai casi Δrurunococatadai dai camaiaΔcatadai uruñi isbai duñiagi dudunucamiΔrΔ cascΔdΔ cuu Δgai asta siaadiqui. ⁴ Muidutai Δgai ismaacΔdΔ gΔntΔgito caΔ ñiooqui vaavoitu. VΔsi ismaacΔdΔ vaavoitu baitoma aayi taan miil, gocaaqui aayi goΔΔ cΔcΔli.

⁵ Dai siaadiqui gΔnΔmpagi JerusaleenΔrΔ vΔsi ΔdudunucamigadΔ Δjudidíu Δmadu Δpipiscali Δmadu ΔmamaatΔtuldiadami Diuusi sΔlicamigadΔ. ⁶ Dai ami daacatadai ΔrΔ Aanasi baitΔclaacamigadΔ papaali, judidíu Δmadu Caifási, Δmadu Vuaana, Δmadu AlijandΔro, Δmadu vΔsi ismaacΔdΔ ΔraaduñdΔ ΔbaitΔclaacamigadΔ papaali. ⁷ Dai vaí ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana dai Δraana tuutui dai tΔcacai:

—¿Tuma guvucadagaicΔdΔ dai voora sΔlicamigadΔcΔdΔ ivueeyi aapimΔ gomaasi? —astΔtΔdai Δgai.

⁸ Amaasi Diuusi IbadΔ Δmadu daacatadai ΔPiiduru taidΔ ΔPiiduru itΔtΔdai:

—DudunucamigadΔ dai pipiscaligadΔ judidíu ⁹ sivi casi gartΔcacai aapimΔ isducatai cΔlgacΔrΔ vuusai idi cΔli coocoadΔ dai isducatai dueeyi goovai. ¹⁰ AapimΔ gΔnvuitapi aagamu aatΔmΔ vai maatΔna vΔscatai IsireliΔrΔ oidacami. Idi cΔli vΔscatai aapimΔ gΔnvuitapi cΔca caduaadΔcatΔi Suusi Cristo guvucadadΔcΔdΔ. Δgai ΔrΔgai vaa ismaacΔdΔ NasareetΔrΔ oidacatadai dai aapimΔ siisa curusiaba tai Diuusi duaacali coidadΔ saagidaiñdΔrΔ. ¹¹ ΔSuusi Δran ducami Δodai ismaacΔdΔ siooma glaagai Δmo vaaqui vΔΔtarΔ dai aapimΔ Δran ducami Δbaabaquitadami ismaacΔdΔ gajiaadΔrΔ viaa Δodai. ¹² Diuusi ootoi ΔSuusi Cristo oidi daama sai Δgi Δgai viaacana guvucadagai iscΔlgacΔrΔ vuviaadagi vΔsi oodami oidi daama oidacami. Maitiipu Δmai vΔsi oidigΔrΔ ismaacΔdΔ viaa guvucadagai iscΔlgacΔrΔ vuviaadagi oodami —astΔtΔdai ΔPiiduru.

¹³ Amaasi tΔΔ Δdudunucami ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana dai maatΔ tΔΔ isΔcΔcΔli maitΔvΔpi daraiva oojiΔrΔ dai maitΔrmamaatΔtuldiadami dai vΔscΔrΔ maiduduaadimu ñiñio. DaidΔ Δdudunucami maitΔΔ istumaasi gΔntΔtΔgituagi. Dai amaasi maatΔ tΔΔ sidi ΔrΔgai ismaacΔdΔ Δmadu ajiooraiña ΔSuusi. ¹⁴ Dai ΔcΔli ismaacΔdΔ cadueeitadai ami Δmadu claacatadai ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana cascΔdΔ maitistutuiditadai Δdudunucami isvuidΔrΔ ñioocada tomali Δmo ñiooqui. ¹⁵ DaidΔ Δdudunucami Δgi gaaataga Δlilitadai cascΔdΔ ootoi Δojootosicami sai vuvacΔna ΔmpaidaragaiñdΔrΔ, ¹⁶ daidΔ icaiti:

—¿TΔduuna gocΔcΔli? CΔΔ maatΔ vΔscatai JerusaleenΔrΔ oidacami sidΔ idui gocΔcΔli idi istumaasi gΔducami dai maitistutuidi aatΔmΔ ispotΔiyagi ismaitΔrvaavoi. ¹⁷ ΔbΔacatamu aatΔmΔ vai sivi abiaadΔrΔ camaiaagidiña goovai tomali Δmaadutai istumaasi ivuaadana ΔSuusi dai istumaasi gamamaatΔtuldiña Δgai vai camaivaamioma aipaco imΔna idi maasi —ascaiti Δdudunucami.

¹⁸ Amaasi vaí Δdudunucami ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana dai aagidi sai camaiaagaiña istumaasi ivuaadana ΔSuusi dai mamaatΔtuldiña. ¹⁹ Δmos aa noragi ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana daidΔ itΔtΔdai:

—¿Tuma tΔtΔgitoi aapimΔ baisi ΔrcΔlgai Diuusi vΔΔtarΔ isgΔnΔlgida aatΔmΔ aapimΔ dai maiΔlgidagi Diuusi? ²⁰ Mosmaibaiga ismaiaaga aatΔmΔ tΔstuma nΔidi aatΔmΔ dai caΔ —astΔtΔdai ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana.

²¹ Baitoma vΔsi Δoodami cΔga ñiñio Diuusi vΔΔtarΔ duaadΔcai ΔcoocoadΔ cascΔdΔ Δdudunucami alia ΔbΔlilitadai Δoodami cascΔdΔ maitΔrΔnΔlidi isgΔviaarsagi ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana dai mosΔbΔqui dai dagito sai iimΔna. ²² ΔcΔli ismaacΔdΔ cadueeyi Diuusi guvucadadΔcΔdΔ viaacatadai vaamioma isgoo coobai uumigi.

²³ Amaasi cadagitocai Δgai ΔPiiduru Δmadu ΔVuaana Δgai mosiji mΔcΔ siaaco daraajatadai ΔaduñdΔ dai vΔsi aagidi istΔtΔdai ΔbaitΔguucacamigadΔ papaali Δmadu judidíu pipiscali. ²⁴ AidΔsi caΔ Δgai imaasi vΔscatai Δmapai daanΔi Diuusi daidΔ icaiti:

—ΓΑΡCΛIodamiga Diuusi, aapiαρλ αρDiuusi ismaacλdλ idui tλvaagi dai dλvλλrai dai gλλ suudagi dai vλλsi istumaasi. ²⁵ ΓΑρIooñiga Davicaru aagai istumaasi aagidi aapi sai aagana dai pocaiti:

¿Tuisidλ bacocoi vλλsi oodami naana maasi ñioocadami Diuusi vui?

¿Dai tuisi tλtλgitoi λoodami mui naana maasi maicλcλλgaducami?

²⁶ Αraraí oidigi daama oidacami λλmadu aa baitλguucacami gλλλmpagi dai ñiooquiada agai Diuusi λλmadu Cristogadλ.

²⁷ Σλλlicλdλ αρvaavoi istanai Jerusaleenαρλ gλλλmpagi Erootλsi λλmadu Ponsio Pilaato λλmadu judidú dai aa ismaacλdλ maitαρjudidú dai vuidαρλ suuli gλmara Suusi ismaacλdλ maisoimaasi idui dai λco vuusaitu aapi garDiuusiga. ²⁸ Gomaasicλdλ idui λgai vλλsiaλcatai ismaacλdλ ipλli aapi garDiuusiga siλpλduñiagi. ²⁹ Sivi gλrgλviarsa agaitadai λdudunucami cascλdλ gλrmaacañi aatλmλ gλpripiooñiga guvucadagai tλtai ñioocadagi gλñiooqui maisiu duaadimudacλdλ. ³⁰ Dai duduaaididagi λcoococoidadλ gλguvucadagacλdλ daidλ ivuaadagi istumaasi gλgλrducami gλmara Suusi guvucadadλcλdλ. λgai vaa Suusi αρgλλco vuusaida aapi —ascaiti λaaduñdλ vaavoitudadami.

³¹ Aidλsi canaato mamagi λgai gigivuli λquii siaaco daraajatadai λgai tai divia Diuusi Ibladλ vλλscatai λλmadu dai poduucai maiduduaadicuitai aagaiña λgai Diuusi ñiooquidλ.

³² Dai camuiducatadai vaavoitudadami dai vλλscatai viaacatadai λmo tλgitoidagai. Dai vλλscatai λmapai viaacatadai gλnvustuidaga cascλdλ tomali λmaadutai maiaagaiña siλgai artuidadλ λmo istumaasi. ³³ Vλλscatai λojootosicami apiaaagaiña siooma guvucadagaicλdλ Suusi duaacaragadλ vai Diuusi cλλgacλrλ ñlidiña vλλscatai. ³⁴⁻³⁵ Vλλscatai ismaacλdλ viaacatadai dλdλλvλλrai isbaabaqui λpλ gaagaraiña λgai dai vuaapaiña λtumiñsi. Dai maacaiña λgai λojootosicami λtumiñsi. λtumiñsi αρvλλscatai vλλtarλcana. Isλmaadutai vaamioma tλgitocagi vaamioma maacaiña λgai cascλdλ vλλscatai viaacana istumaasi tλgito. ³⁶ Dai ami λgai λλmadu daacatadai λmo cλλli Levícaru cajiudadλ λgai Osee tλλgiducatadai. λgai αρSipiliαρλ vuusaicami. Taidλ λojootosicami Bernabé tλλtλi ismaacλdλ itλiya λlidi λmo baiλliatudadami. ³⁷ λgai gagaara λmo dλvλλrai ismaacλdλ viaacatadai λgai dai vuaapi λtumiñsi λojootosicami.

5

¹ Dai ami daacatadai λpλ λmai cλλli Ananiiasi tλλgiducami dai Safira tλλgiducatadai ooñigadλ. Dai vλgoocatai viaacatadai λgai λmo dλvλλrai dai gagaara. ² λcλλli aa ma λtumiñsi λojootosicami ducami iscavλλsi tλλgidamudai dai viidadλ viaa λgi gλλvλλtarλ. Dai λooñigadλ maatλcatadai λpλ. ³ Amaasi itλi λPiiduru:

—¿Ananiiasi tuipλsi dagito isvaquiagi λDiaavora gλibλdagαρλ dai gλyaatagitu Diuusi Ibladλ vui? Aapi aa viaa tumiñsi λgi gλλvλλtarλ mλsmaacλdλ gλαa namλqui gλdλvλλragacλdλ. ⁴ ¿Maitisi αρvaavoi isaapi αρgλtuidacatadai λdλvλλrai? Dai aidλpλsi gagaara λdλvλλrai ¿maitisi αρvaavoi isaapi αρgλtuidacatadai λtumiñsi? ¿Tuipλsi podui? Yaatagi aapi Diuusi maisiu oodami —astλtλdai λPiiduru.

⁵ Moscaλ λAnaniiasi gomaasi dai muucucatai gλi. Dai vλλscatai ismaacλdλ maí gomaasi sλλlicλdλ duduaadimu. ⁶ Amaasi dada λλmoco gλgλλli dai cλλga biisa λmuuquiada dai bλλcai dai yaasa.

⁷ Vaica ooracλdλ vaa Ananiiasi ooñigadλ maimaatλcatai λgai istumaasi αρλdui cu-naadλcλdλ. ⁸ Taidλ λPiiduru itλtλdai:

—Giñaagidañi, ¿λcaaquicλdλ mλsgagaara λdλvλλrai? —astλtλdai λPiiduru.

—λjλ, λcaaquicλdλ —astλtλdai λooqui.

⁹ Amaasi λPiiduru itλtλdai:

—¿Tuimasi pomaasi gantatagito aapimla isyaatagidagi Diuusi Ibladl? Quiidigaiñdlra iimla ismaacldl blalai dai yaasa gacuna. Dai sivi aapi gblalquia agai lprl —astatldai lPiiduru.

¹⁰ Tai lgai otoma muu dai llcasodl abaana gli lgai lPiiduru. Amaasi vaara lglgllli dai tll looqui muuquiadl dai vuusaitu dai mll yaasa cunadl abaana. ¹¹ Tai alia duduaadimu lvaavoitudadami llmadu vllscatai ismaacldl maí gomaasi.

¹² Mui istumaasi gagarducami ivuaadana lojootosicami loodami saagida dai vllscatai gnlampagi ami lgl quiuupirla siaaco Salomoni portaaligadl tllgldu. ¹³ Tomasi tomali lmaadutai maitlrliditadai isgnlmpaidagi lvaavoitudadami llmadu vllscarl claga ñioocaitadai lgai vlltarl. ¹⁴ Muidutai clclli llmadu ooqui vaavoitu isSuusi Cristo lrcallagacarl vuviaadami. ¹⁵ Amaasi vuvaitu loodami coocoidadl caayana dai voroicarl tuaa dai varaacoslrl sai siuu duucu daivuñiagi lPiiduru sai tomasi moslcaasi llcagidlalna tomasi lmaadutai daama. ¹⁶ Vllsi miimianai aali quiquiaiñdlra daivimi muidutai Jerusaleenlrl vuucati coocoidadl llmadu aa ismaacldl alia soimaa taatamitldi lDiaavora tllaañicarudl tai vllscatai dudueeyi Diuusi guvucadadlcll.

¹⁷ Amaasi lbaitlclaacamigadl papaali judidú llmadu vllsi lsaduseo ismaacldl uraavacatadai lbaitlclaacamigadl papaali vui baaco lojootosicami. ¹⁸ Dai vui lgai dai maamaisa. ¹⁹ Dlmos tucarl divia lmo Diuusi tlaañicarudl dai cuucupioo cuucparagadl lmaisacarui dai vuvaitu lojootosicami daidl itatldai:

²⁰ —Iimivurai dai lgl quiuupaigadlrl judidú guuquiva dai ami aagida loodami isducatai istutuidi lgai isoidacagi vllscarl Diuusi llmadu —astatldai.

²¹ Amaasi calcai lojootosicami imaasi, siaadiqui llqui vaara lgl quiuupaigadlrl judidú dai aagidi loodami Diuusi ñioquidl.

Vaidl lbaitlclaacamigadl papaali llmadu ismaacldl uraavacatadai pollditadai isquiaa maisacarlrl daraajatadai lojootosicami cascldl lmpagi lgai lvaamioma tllaanldami. Lgai lrpipiscali judidú. Dai gooquirl ootoi sandaaru sai vvaapana maisacaruiñdlrl lojootosicami. ²² Aidl ai aayi lsandaaru maisacarlrl maitll lojootosicami, ²³ dai lramu aa suuli dai mll potatldai:

—Claga cuucupi vllsi cuucparagadl lmaisacarui dai vuidlrl guuca lsandaaru dai nuucada. Amaasi cupioo lgai tltai tomali lmo maitll tuucavi —astatldai lsandaaru.

²⁴ Amaasi calcai imaasi lbaitlclaacamigadl lgl quiuupirla sandaaru llmadu lbaitlclaacamigadl papaali judidú llmadu aa papaali tllaanldami aipaco gntlcacai daidl icaiti:

—¿Istumaasi daivuñia agai vllsi gomaasicldl? —ascaiti.

²⁵ Tai amaasi divia lmo clli dai potatldai:

—Clclli ismaacldl maamaisa aapiml lgl quiuupaigadlrl judidú guucatai mamaatldi loodami —astatldai clclli.

²⁶ Amaasi ii lbaitlclaacamigadl lgl quiuupirla sandaaru llmadu sandaaru dai vva. Dlmos alia lbliditadai lsandaaru loodami ismaicarsagi lgai cascldl maisoi vuimi lojootosicami. ²⁷ Amaasi vva dai vuitapi tuutui lvaamioma tllaanldami taidl lbaitlclaacamigadl papaali judidú potatldai:

²⁸ —Sllclldl glandaí aatml mlsl camaitaagidiña Suusi Cristo mamaatldaragadl. ¿Mostuma dui aapiml? Camaatldi aapiml vllsi Jerusaleenlrl oidacami gnlmamaatldaraga. Dai aatml glpirl glrsusuuligai gmuaatudacai clclli ismaacldl Suusi aagai aapiml —astatldai lbaitlclaacami.

²⁹ Amaasi lPiiduru llmadu aa oootosicami ismaacldl oi lgl quiuupiaiñdlrl ñiño daidl itatldai:

—Aliași gaaagai isaaagida aatama Diuusi laraaga sioodami. ³⁰ Aatama quiaa vaavoitudai garaaduñicaru Diuusigada. Aagai lramu duaacali lSuusi. lSuusi lragai ismaacada gatajai aapiml curusiaba siisaragai dai muaragai. ³¹ Tai tavaagiamu vañigi Diuusi lSuusi dai sallisa padara dai saida lrtlaanadamicana daida lrcalagacala vuviadamicana vaidl istuidana aatama judidfu isama duucal gartatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai poduucal garioigaldamu Diuusi garsoimaascamiga. ³² Dai vlassi imaasi arnlijadami aatama lamadu Diuusi lbladl ismaacada ootoi Diuusi sai vlasscatal lamadu daacana ismaacada lagidital cal —astatadai lPiiduru.

³³ Amaasi calcal lgaagomaasi alial baacoi dai cooda aliditadai. ³⁴ Amaasi clquiva lmo sonara claacami Gamalieli tlagiducami. Aagai lramo fariseo daida lrmamaatatluldiadami Diuusi sallcamigada. Dai vlassi loodami alial siaa duutudaiña. Dai lgal gatajai masai vuvaidana laachi lojootosicami. ³⁵ Dai otoma potatadai lgal lgaag talaanadami:

—Giñaaduñi, aatama lrtjudidfu, gantagitorar naida masduñiagi gocacalli. ³⁶ Gantagitorar aapiml catlari lradui isoidacatadai lmo calli Teudasi tlagiducami. Dai pocaitadai saida lramo calli gll gunucadagai viaacami tai oi maaco sientu cacalli. Matai muua. Tai vlasscatal ismaacada oidatucuitadai vlassi aipaco iji. Dai vlassi ugidagai. ³⁷ Dai gooquilarl aidasi gatajai lgal talaanadami lcaldaragai oodami oidacatadai lmal calli Uudasi tlagiducami lgal lrgalileelal oidacamicatadai. Tai muidutai oi. Matai muua lara. Dai vlasscatal ismaacada oidatucuitadai aipaco iji. ³⁸ Cascada anal anganaagidi masai dagitona idi cacalli. Maitavar oiñiada. Siaduñiada gomaasi lramo istumaasi ismaacada ivueeyi oodami vlassi ugitimu goovai. ³⁹ Siaduñiada gomaasi lramo istumaasi ismaacada ivueeyi Diuusi siaadara istuidalcal ugititudana aapiml. Gantagitorar naida maisiu soimaasi ivuaada Diuusi vui —ascail Gamalieli.

⁴⁰ Tai vlasscatal bai aa isducatal aagidi lGamalieli. Amaasi val lgal lojootosicami. Dai gvnaacarai sai camaivaamioma ñioocaiña Suusi vlltaral. Dai gooquilarl dagito sai iimana. ⁴¹ Lojootosicami vuvaacalcal vuitariaiñdaral lvaamioma talaanadami baiganliatugai dagitocal Diuusi issoimaa taatagi lgal gaaagidital lSuusi mamaatatluldaragada. ⁴² Dai vlass tasai gamamaatatluldiña lgal quiuupaigadara judidfu dai quiiquilarl dai gaaagidiña isSuusi Cristo lragai ismaacada Diuusi lco vuusaitu saida lrcalagacala vuviadamicana.

6

¹ Amaasi tuigaco vaamioma muidaimi lvaavoitudadami dai lgal ismaacada ñioocaitadai giliego ñiooquida aagidi lojootosicami sai lgal ismaacada ñioocaitadai judidfu ñiooquida maicalaga oidi cuaadagai lviriuudu giliego gataacogidital cuaadagai vlass tasai. ² Taidal lbaivustaama dan gooca ojootosicami aagidi lvaavoitudadami sai ganlmpaidana dai potatadai:

—Maitlaagai isdagitocal gaaagiada aatama Diuusi ñiooquida, cascada maitistutuidi aatama isgantaacogiadagi cuaadagai. ³ Cascada garaaduñi, gaagavurai aapiml cuvaracami cacalli gansaagidaiñdaral ismaacada sastuduga dai llagiadagi Diuusi lbladl dai vlasscatal siaa duutuadagi dai nuucatulda idi aa duiñdagai. ⁴ Aatama apiagamamadada ragai dai apiagamamaatatluldiada ragai Diuusi ñiooquida —astatadai lgal.

⁵ Tai vlasscatal bai aa dai nidacal lco vuusaitu Tiivañi lgal alial calga vaavoitudai dai lagidi Diuusi lbladl lamadu Piili, lamadu Porocoro, lamadu Nicanoro, lamadu Tiimoñi, lamadu Parameenasi, lamadu Micuraasi lmo calli Antioquilarl oidacami ismaacada lquiomaa vaavoitudaiña judidfu vaavoidaragada dai sivi cavaavoitudai Suusi Cristo. ⁶ Matai vlasscatal vaidacal siaaco daraajatadai lojootosicami tai lgal gamamaagi dai daama darai gannoonovi.

⁷ Dai vlassi aipaco ii Diuusi ñiooquida. Jerusaleenlral vaamioma muidaimi lvaavoitudadami dai muidutai lrapaali judidfu vaavoitu lara.

cascada. Paraoñi lrafi Ejiipitara dai dai lagi losee ali mooyi sai soña tlaanliña ami davalriara dai Paraoñi quiidira lra.

¹¹ Amaasi divia gla biuugigai tai alia soimaa taata Ejiipitara oidacami lmadu Canaanara oidacami. Dai gaaaduñicarua lraqui oidacami ismaacada Canaanara oidacatadai camaitatgaitadai istumaa ugiagi. ¹² Aidasi mai Jacocaru isoidacatadai taligi Ejiipitara gaamucu ootoi gamaamara. Lagi argaralraqui aaduñicaru. Dai lagi tomali amo imidagai maiquiaa ajioopaiña Ejiipituamu. Dai aidasi tla lagi losee Ejiipitara maimai sida lrsuculidacatadai. ¹³ Dai gooqira lraamu iji lagi taida aagidi losee sioora lagi. Dai poduucai mai lraoñi istuma oodamicatadai losee. ¹⁴ Amaasi losee ootosi ñiooqui glooga Jaco sai dividana vvasi maamarada lmadu, vvasicada lrvai coobai dan baivustaama dan taamacatadai lagi. ¹⁵ Poduucai ii Jaco Ejiipitara oidatu. Dai gooqira movaasi muu. Dai movaasi coi lraa aa gaaaduñicaru. ¹⁶ Tai gooqira lraajitudada vuucai gaaaduñicaru ooda Siqueemamu dai yaasa taljoovai ismaacada savalli lraañicaru lraamori maamarada Siqueemara.

¹⁷ Aidatugaco cayooaga aayitadai istumaasi ismaacada bai duitadai Diuusi Avraañicaru lmadu vvasi galgitoidacada. Dai lrajudífu ismaacada Ejiipitara oidacatadai alia muidaimi dai sallacada muida. ¹⁸ Aidatuuudama daiva Ejiipitara amo baitalraacami dai lagi maimaatacatadai losee. ¹⁹ Dai idi baitalraacami naana duucai vuvuiirumada aliditadai gaaaduñicaru dai alia soimaasi ivuididitadai dai dadaagitoldi calalli maamarada dladalaiñdara utu vuvaaquida sai coona. ²⁰ Aidasi gatlaanlitadai lraaitalraacami maical tuigacada aidatuuusai Moseesa. Aliducatai abiaadara baigaldacai tla Diuusi. Taidatadada nuucagi ganquiyara vaica masaadai. ²¹ Aidasi caviaacatadai dladada isvuusaidagi lraMoseesa quidiaindara camaitistutuiditai isastuagi taidat looqui Paraoñi marada bli dai galli gamara duucai. ²² Cascada mamaatatluidiña Ejiipitara mamaatatluidiamí lraMoseesa vvasi istumaasi mamaatacatadai Ejiipitara oidacami. Dai calga maata ñioocai lraMoseesa dai alia saituduga lra.

²³ Aidasi caviaacatadai lraMoseesa goo coobai uumigi diviji lagi lrajudífu Goosiena, lagi lrajudíucatadai lra cascada. ²⁴ Dai ami tla lraMoseesa amo calli Ejiipitara oidacami ismaacada soi vvaadatadai amo judífu. Dai soña aliditadai lraMoseesa lrajudífu cascada muua lagi calli Ejiipitara oidacami tai aduucai aa noragi ismaacada soimaasi ivuaadatadai lagi. ²⁵ Moseesa poliditadai islrajudífu camaatacatadai isDiuusi ootosa agai lagi sai vuvaidana loodami Ejiipituaindara dai vvascara maimaatacatadai lagi. ²⁶ Dai siaadiqui tla lraMoseesa gooca judífu vai aliasi ganccoodaitadai dai lagi bailliatuda alidi cascada itatadai: “Aapima lramo oodami lraituimsi soi ganvueeyi?” astatadai. ²⁷ Amaasi lagi ismaacada soi vueeyi lagamai nuituca Moseesa daida itatadai: “lraToora gadaí aapi tlaanadami duucai dai dunucami duucai aatama larvllatara? ²⁸ lraGiñmuua lrasilidi aan lraa poduucai lrasduucai muua aapi tacavo lraEjiipitara oidacada?” astatadai. ²⁹ Tai malida lraMoseesa calcai iscaiti calli. Dai vuusai Ejiipituaindara dai malcasi ii Madianamu. Dai ami oidacatu malcasdara oidacami duucai. Dai maamarai gooca.

³⁰ Dai cadaivunucaí goo coobai uumigi, ami oidigana miaanai lagiidi siaaco Siñaí talgídu, gamaasitu amo Diuusi lraañicaru lraMoseesa vuitapi taiyara ismaacada malcatadai amo uusi iipudara. ³¹ Taidatadai lraMoseesa maitla isducatai galgituagi talgacai gomaasi. Dai aidasi miaadara calquiva lagi dai calgioma naida agai, cal lagi Diuusi ñiooquida ismaacada itatadai: ³² “Aanana lraDiuusigada galraqui aaduñicaru Avraañicaru lmadu lraIsaacaru lmadu Jacocaru”, ascaiti lrañiooqui. Amaasi lraMoseesa gígívuquimi duaadimucal dai camaitalraalli isvui nanlavagi vaamioma. ³³ Taidatadai Diuusi itatadai lraMoseesa: “Movai lrasiaaco calca aapi godavllarai lraacovai giñvuusaida cascada uupasani gusususaca dai poduucal siaa giñduutuda. ³⁴ Aan cal maata sila soimaa taataca vvasi giñmaamara Ejiipitara oidacami, aan cal isaijigai lagi cascada tlvai aan dai calgacara vuvaida inagai. Imiñi tudu glootosamu aan Ejiipituamu”, astatadai Diuusi ñiooquida lraMoseesa.

³⁵ Tomasi ʼMoseesa aaduñda maicʼʼgacʼʼra nʼlidadai ʼMoseesa dai potʼʼtʼʼdai: “¿Toora dunucami dai tʼʼaanʼʼdami duucai gʼdai?” astʼʼtʼʼdai. Vʼʼʼscʼʼra Diiusi ootoi ʼMoseesa tʼʼaanʼʼdami duucai dai cʼʼʼgacʼʼra vuvuadami, poduucai ootosi ʼgai ñiooqui gʼʼtʼʼʼʼñicarucʼʼda ismaacʼʼda gʼʼmaasitu ʼtʼʼaiyʼʼra. ³⁶ Dai Moseesa ʼʼʼgai ismaacʼʼda vuvaitu gʼʼraaduñcaru Ejiipituaiñdʼʼra dai idui mui naana maasi gʼʼgʼʼrducami Diiusi guvucadadʼʼcʼʼda ami dʼʼvʼʼʼʼriʼʼra dai siaaco Gʼʼʼ Suudagi Vʼʼgicʼʼra tʼʼʼgidu ʼʼʼra dai oidigana ʼʼʼra goo coobai uumigi pomaasi ivueeyi ʼgai. ³⁷ Dai ʼMoseesa ʼgai daidʼʼ itʼʼtʼʼdai ʼjudidíu: “Diiusi gʼʼnootosda ʼgai ʼmoco ismaacʼʼda ñioocada ʼgai ʼgai vʼʼʼtarʼʼ ʼʼgi aapimʼʼ gʼʼnaadunumʼʼ saagidaiñdʼʼra, poduucai isduucai giñooto ʼgai aanʼʼ. Dai ʼʼgiadavurai ʼgai”, astʼʼtʼʼdai Moseesa. ³⁸ Dai ʼMoseesa ʼgai ismaacʼʼda oidigana aimʼʼraitadai ʼʼmadu ʼoodami, dai ʼgai ñiooqui Diiusi tʼʼʼñicarudʼʼ ʼgiidi Siñáiʼʼra dai ʼʼmadu daacatadai gʼʼraaduñcaru ʼʼʼra dai Diiusi aagidi Moseesa ñiooqui sai gʼʼraagidana isducatai gʼʼaagai isoidaca aatʼʼmʼʼ.

³⁹ Dʼʼmos gʼʼraaduñcaru maitipʼʼli isʼʼʼgidagi, baiyoma mosgajiaadʼʼra vipieeyi ʼgai ismaacʼʼda mamaatʼʼtuldi Moseesa dai ʼramu noonoigia ʼlidadai Ejiipituamu. ⁴⁰ Amaasi itʼʼtʼʼdai ʼgai ʼAaróñi: “Aatʼʼmʼʼ ipʼʼlidi pʼʼsgʼʼrduiñdagi didiiusi vai gʼʼrnuucadacana aatʼʼmʼʼ maimaatʼʼ siaaco dui ʼMoseesa ismaacʼʼda gʼʼrvuvaitu Ejiipituaiñdʼʼra”, ascaiti ʼoodami. ⁴¹ Amaasi idui ʼgai ʼmo ali cʼʼʼsi vaaca mara maasi, dai coi vustaaqui dai dadasdiña ʼvaaca mara ismaacʼʼda idui ʼgai dai diiusi aagaiña. Dai aliʼʼ baigʼʼnʼʼlidadai ʼgai ʼgaicʼʼda ismaacʼʼda idui ʼgai gʼʼnnoonovicʼʼda. ⁴² Amaasi Diiusi ʼcovai ii ʼgai saagidaiñdʼʼra, dai dagito sai siaa duutudaiña ʼgai sisiaavugai gʼʼndiiusiga duucai, dai ʼmo Diiusi ñiooquituldiadamigadʼʼ ooja iscaiti Diiusi sai pocaiti:

¿Coimasi aapimʼʼ judidíu vustaaqui dai giñdadasdiña aidʼʼsi goo coobai uumigi oidigana ajioopaitadai aapimʼʼ?

⁴³ Baiyoma bʼʼʼ ajioopaiña aapimʼʼ gʼʼndiiusiga Moloqui ʼmo icuusi vaaquiʼʼra daidʼʼ idui aapimʼʼ ʼmo istumaasi ʼmo siaavugai maasi dai Rempañi tʼʼʼtʼʼi, ʼgai ʼrdidiiusi ismaacʼʼda aapimʼʼ ʼʼgi idui dai siaa duutudaiña.

Cascʼʼda gʼʼnʼʼvuvaidamu aanʼʼ gʼʼndʼʼvʼʼʼragaiñdʼʼra dai gʼʼnootosamu mʼʼʼcasi Babilonia baitʼʼqui.

Ascaiti Diiusi.

⁴⁴ Gʼʼraaduñcaru viaacatadai oidigana ʼmo icuusi vaaqui siaaco bai daraasacana ʼgai ʼojooidai caacaparacʼʼda ismaacʼʼdʼʼra ooja Diiusi ismaacʼʼda ʼrsʼʼʼlicami. Diiusi tʼʼʼjai ʼMoseesa ʼlicuusi vaaqui sai poduucai iduuna isducatai nʼlidadai ʼgai ʼmai sibʼʼacoga siaaco tʼʼʼgi Diiusi. ⁴⁵ Dai gʼʼraaduñcaru vii ʼlicuusi vaaqui ismaacʼʼda idui Moseesacaru aa gooquiʼrdadioma gʼʼraaduñcaru, dai ʼgai ismaacʼʼda oiditadai ʼJosue bʼʼʼcaticatadai ʼlicuusi vaaqui aidʼʼsi vooropi ʼgai dʼʼvʼʼʼragadʼʼ aa ʼma maa ñioocadami. Diiusi vuvaitu ʼgai ismaacʼʼda ami oidacatadai sai ami oidacana ʼJosue ʼʼmadu ʼгаа oodami. Daidʼʼ ʼlicuusi vaaqui movaasi viaacatadai ʼoodami dai ami siaa duutudaiña Diiusi asta aidʼʼsi gatʼʼjai ʼbaitʼʼcʼʼaacami Davicarʼʼ. ⁴⁶ Diiusi aliʼʼ cʼʼʼgacʼʼra nʼlidadai Davicarʼʼ vaidʼʼ ʼDavicarʼʼ iduñia ʼlidadai ʼmo vaaqui Diiusi vʼʼʼtarʼʼ. Gʼʼraduñi Jacocarʼʼ vaavoitu Diiusi gʼʼrooga ʼʼʼra. ⁴⁷ Dʼʼmos ʼSalomóni ʼgai daidʼʼ idui Diiusi vaaquidʼʼ. ⁴⁸ Tomasi Diiusi ismaacʼʼda ʼʼbaitʼʼcʼʼaacami maioidaga quiquiuupiʼʼra ismaacʼʼda ivueeyi oodami. Poduucai isducatai aagai Diiusi ñiooquituldiadamigadʼʼ sai pocaiti Diiusi:

⁴⁹ Aanʼʼana ʼgai ismaacʼʼda tʼʼaanʼʼli tʼʼvaagi dai vʼʼʼsi oidigi ʼʼʼra.

¿Maasca ʼgai ʼvaaqui ismaacʼʼda giñduiñda ʼgai aapimʼʼ?

Aanʼʼ anmaitʼʼgito siaaco giñibʼʼstagi.

⁵⁰ ¿Maitansi ʼʼgi idui aanʼʼ vʼʼʼsi gomaasio?

Ascaiti Diiusi.

⁵¹ Daidʼʼ ʼTiivañi apiañiooquidi ʼoodami daidʼʼ itʼʼtʼʼdai:

—Aapimʼʼ aasñiñitu gʼʼnducami maitʼʼtʼʼʼcaidaga ʼpan ducami aapimʼʼ ismaacʼʼda maivaavoitudai Diiusi. Dai vʼʼʼscʼʼra vuidʼʼra vʼʼʼtacana aapimʼʼ Diiusi Ibʼʼadʼʼ ʼpan tuutuiga aapimʼʼ gʼʼnʼʼʼqui aaduñcaru. ⁵² Gʼʼnaaduñcaru soimaa taatatuli dai asta

coi vllasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl ismaacldl llquioma dada dai aagidi Diuusi ñiooquidl. Agai vaa ñiñiooquituldiadami aagai isdivia agai lcll tuigacldl ismaacldl tomali lmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. Dai aidasi divia agai aapiml gatllgi mlsai muaana. ⁵³ Diuusi glnaagidi gatllaañicarucldl isducatai glaagai mlsoidacagi mai aapiml mai llgidi —astaldai Tiivañi.

⁵⁴ Dai aidasi cal loodami imaasi sallicldl baacoj lTiivañi vui dai clclrlñdimi gantaatamu. ⁵⁵ Damos Diuusi lbladl llmadu daacata dai lTiivañi tai agai tlvaagiamu nlnlava dai tll Diuusi isvaamioma dadadacai sitasai dai lSuusi sallisa padlrl clca Diuusi. ⁵⁶ Amaasi italdai lTiivañi loodami:

—Dañi nldi anl tlvaagi vai cupioquiñi dai agai ismaacldl viaa lmo sallicami sallisa padlrl clca Diuusi —astaldai Tiivañi.

⁵⁷ Amaasi loodami cuu glnnaanaca maicalca llditai, dai vllscatai glglrl iñaquimi dai vui vooroi lTiivañi ⁵⁸ dai bli dai vuusaitu ami Jerusaleenaiñdlrl dai maicarai. Dai agai ismaacldl maisai nuucatul glnsosa lmo glali Saulo tllgiducami. ⁵⁹ Dai aidasi quiaa maisaitadai loodami taidl lTiivañi aduucal daanlgi lSuusi:

—Suusi blcañi giñiibldaga —ascaiti.

⁶⁰ Dai gooqui lrl gltootonacldl clquiva dai glglrl iñ daidl icaiti:

—Tlaanldami maiti glpirlrl vuupada goodami idi soimaascamicldl —ascaiti.

Dai mospotai dai muu.

8

¹ Daidl lSaulo baiaa lrl mlsmuaagi lTiivañi. Dai aidl clclrl siglmuaatu lTiivañi lJerusaleenlrl oidacldl vui suuli lvaavoitudadami dai soimaa taatatuli. Tai vllasi lvaavoitudadami airaco iji Judeeamu dai Samaaliomu moslcaasi lojootosicami maiiji abiaadlrl. ² Dai llmoco clcllli ismaacldl siaa duutudaitadai Diuusi yaasa lTiivañi dai sallicldl sosuañi lgaicldl. ³ Vaidl lSaulo apiasoi vuaadatadai lvaavoitudadami, dai vllasi quiqui lrl vaaacñiñi dai tlvaaimaticatai vuvaidiñi clcllli dai ooqui gatllaañi aliditai maamaisaragai.

⁴ Damos lvaavoitudadami ismaacldl iji Jerusaleenaiñdlrl tomasiaaco siaaco ajioopaitadai agai gaaagidimi isSuusi Cristo lrcallgacrlrl vuviaadami. ⁵ Amaadutai lvaavoitudadami Piili tllgiducata dai ii lmaracrlrl Samaalia dvlvllrlrl. Dai ami gaaagidi isSuusi Cristo lrcallgacrlrl vuviaadami. ⁶ Vaidl loodami glnlmpaidiñi dai clgl gantlgi to calcana istumaasi aagidiñi lPiili. Dai nldi agai lrl istumaasi glglrd-ucami ismaacldl ivuaadatadai lPiili Diuusi guvucadadclldl. ⁷ Muidutai agai ismaacldl viaacata dai Diaavora tllaañicarudl duduaadi lPiili vaidl lDiaavora tllaañicarudl vuvacñiñi oodamiñdlrl iñquidatadi, dai muidutai ismaacldl maitistutuiditadai isoñiadagi llmoco glnllca silrl llmoco glncaacaji vllasi duduaadi agai. Dai llmoco ismaacldl maitistutuiditadai isajioopadagi vllasi duduaadi agai. ⁸ Dai poduucal vllasi loodami baiglalli.

⁹ Dai ami oidacata dai lmo cllli Simuñi tllgiducami, ismaacldl llquioma lrcalldara-camicatadai dai mosyaatagidiñi agai loodami potaldaitadai saidl larmaatlcami. ¹⁰ Vai vllasi loodami llmaduga mllsi aaliducami dai glglrducami vllasi gantlgi to calcana istumaasi aagaiñi agai daidl icaitiñi:

—Goovai gia viaa Diuusi guvucadadl —ascaitiñi loodami.

¹¹ Tlvllrl yaatagidiñi lSimuñi glclldaragacldl cascldl gantlgi to calcana loodami dai llgidiñi. ¹² Dai aidasi vaavoitu loodami aagiditai lPiili isDiuusi soicai oodami sai clglacrlrl oidacana dai isSuusi Cristo lrcallgacrlrl vuviaadami, muidutai ooqui dai clcllli glnvrapacoi. ¹³ Dai asta lSimuñi ismaacldl lrcalldaracamicatadai vaavoitu dai

gɒnacoi, dai ɒmadu aimɒraiña ʌPiili dai maitatɒgaiña isducatai gɒtɒgituagi nɒiditai ʌPiili isivuaadana naana maasi gɒgɒrducami Diuusi guvucadadɒcɒdɒ.

¹⁴ Aidasi maí ɒjoootosicami ismaacɒdɒ Jerusaleenɒɒ daraajatadai isSamaaliɒɒ oida-cami vaavoitu Diuusi ñiooquidɒ, gaamucu ootoi ʌPiiduru ʌmadu ʌVuaana. ¹⁵ Dai aidasi aayi ʌgai Samaaliɒɒ gamamagi ʌvaavoitudadami vɒɒtarɒ, sai Diuusi Iɒadɒ diviana ʌvaavoitudadami ʌmadu. ¹⁶ Tomali ʌmaadutai ʌgai maiquiaa ʌmadu daacata dai Diuusi Iɒadɒ. Mosvaracoñicatadai ʌgai Suusi sɒɒlicamigadɒcɒdɒ. ¹⁷ Cascɒdɒ ʌPiiduru ʌmadu ʌVuaana daama darai gɒnnoonovi tai poduucai divia Diuusi Iɒadɒ ʌvaavoitudadami ʌmadu.

¹⁸ Dai aidasidɒ ʌSimuñi tɒɒ isdivia Diuusi Iɒadɒ ʌvaavoitudadami ʌmadu aidasi daama darai ɒjoootosicami gɒnnoonovi, ¹⁹ amaasi ʌSimuñi itatɒdai:

—Aanɒ gɒnmaquiaagi tumiñsi vɒrai aarimɒ giñmaaca guvucadagai nai siɒɒscadɒ aanɒ daama darasadagi giñnoonovi tomastuma oodami vai didivadagi Diuusi Iɒadɒ ʌgai ʌmadu —astatɒdai ʌSimuñi.

²⁰ Amaasi ʌPiiduru itatɒdai:

—Pɒɒlidi aari sai istumaasi gaoidi Diuusi gɒsaarɒdai tumiñsicɒdɒ cascɒdɒ ugitalna gɒtumiñsiga aari gɒɒmadu. ²¹ Aari maiviaa tomalaachi sɒɒlicami idi guvucadagiɒɒ maitacɒɒgadu gɒiɒdaga Diuusi vuitari. ²² Dagitoñi vɒɒsi gɒsoimaascamiga dai daañi Diuusi sabai gɒoigɒldana ʌgai gɒsoimaascamiga ismaacɒdɒ viaa aari gɒiɒdagɒɒ. ²³ Giñtagito nɒidi aanɒ isaliəsi ʌrsoimaasi iducami aari dai gɒsoimaascamiga gɒmaisacan duu —astatɒdai ʌPiiduru.

²⁴ Amaasi ʌSimuñi aa noragi daidɒ itatɒdai:

—Daanɒdavurai aarimɒ Diuusi aanɒcɒdɒ nai maipovai iñduñia aanɒ mɒsducatai aagai aarimɒ —astatɒdai ʌSimuñi.

²⁵ Amaasi ʌPiiduru ʌmadu ʌVuaana aatagi ɒoodami dai aagidi ʌɒɒ Diuusi ñiooquidɒ, dai gooquiɒɒ iji muiyarɒɒ Samaalia dɒvɒɒriɒɒ dai gaaagidimi isSuusi Cristo ʌɒcɒɒ-gacɒɒ vuviaadami dai gooquiɒɒ noonora Jerusaleenamu.

———

²⁶ Amaasi cadaivunucai imaasi ʌmo Diuusi tɒaañicarudɒ ñiooqui ʌPiili daidɒ itatɒdai: —Cɒquivañi dai imi govoiyamu ismaacɒdɒ Jerusaleenaiñdɒɒ caatɒ Gaasamaco dai idi vaa voi ʌgai dai oidigana daivunuga siaaco maitiipu oidacami —astatɒdai ʌDiuusi tɒaañicarudɒ.

²⁷ Taidɒ ʌPiili cɒquiva dai ii dai voiɒɒ aayi ʌmo cɒɒli Etiopiiɒɒ oidacami. ʌgai ʌrtɒaanɒdamicatadai daidɒ ʌrnuucadacamicatadai ʌCandaasi tumiñsigadɒ. ʌCandaasi ʌrɒmo ooqui daidɒ ʌrbaitɒcɒaacamicatadai Etiopiiɒɒ dai vɒɒsi cɒcɒɒli ismaacɒdɒ aata vuaadana Candaasi vɒɒtarɒ cacaaruñicatadai cascɒdɒ ʌcɒɒli caruuñicatadai ʌɒɒ. Daidɒ ʌcɒɒli cagɒquiiyamaco imɒitadai Jerusaleenaiñdɒɒ siaaco siaa duutudaitadai ʌgai Diuusi. ²⁸ Vaidɒ ʌcɒɒli ʌmo careeta ʌraana daitugaitadai dai aagaimi oojai ismaacɒdɒ ooja Isafacarɒ Diuusi ñiooquituldiadamigadɒ. ²⁹ Amaasi Diuusi Iɒadɒ itatɒdai ʌPiili:

—Imiñi dai abaan cɒquiva gocareeta —astatɒdai.

³⁰ Dai aidasi miaadɒɒ cɒquiva ʌPiili cal ʌgai ʌcɒɒli isaagaimi oojai ismaacɒdɒ ooja Isafá tai ʌgai tɒcacai daidɒ itatɒdai:

—¿Maatɒɒs cal gooojai pɒsmaacɒdɒ aagai? —astatɒdai ʌPiili.

³¹ Taidɒ ʌcɒɒli aa noragi daidɒ itatɒdai:

—¿Ducatai maatɒ calcana aanɒ maitiipucatai sioora giñaaagidagi istɒiya ʌlidi goovai? —astatɒdai ʌcɒɒli.

Dai vaí ʌPiili sai abaana daivana.

³² Vaidɒ ʌcɒɒli aagaitadai ʌoojai Diuusi ñiooquidɒɒ siaaco icaiti: Aidɒmɒsi bɒɒcai dai muaa ʌgai maiaijigɒ ʌɒan duucal ʌmo cañiiru ismaacɒdɒ maisuaa-cai mɒsiuu duu muaagi.

Dai ʌɒan duucal cañiiru mara ismaacɒdɒ maisuaacaiña mɒsiuu duuca iicadagi, Poduucal ʌgai maisosua dai muu.

amo calli Ananiiasi tlagiducami sai vaa dai daama darai ganoonovi saida istui agai isnaavagi apamu —astatadai ASuusi.

¹³ Taida lAnaniiasi mosca imaasi daida itatadai:

—Tlaanadami muidutai ginaagidina gocalli dai vasi soimaascami ismaacada ivuididina goovai ismaacada gvaavoitudai Jerusaleenra. ¹⁴ Dai sivi divia goovai tami aparaali baitguucacamigada sallycamigadada, dai maamaisapicami vuuquia agai vllscatai ismaacada gvaavoitudai aapi —astatadai Ananiiasi.

¹⁵ Amaasi tlaanadami itatadai:

—Imini casiant lco vuusaitu aana lSaulo vai aagidana agai aa ama maasi nioocadami dai rari dai judidu lra inšana cllagacra vuvaidi oodami. ¹⁶ Aana tlagidamu isalia viaa agai issoima taatagi ginaavoitudaitai —ascati ASuusi.

¹⁷ Amaasi ii Ananiiasi lquiyamu siaaco daacatadai lSaulo dai ami vaaccai daama darai ganoonovi daida itatadai:

—Ginaduni Saulo, ASuusi ismaacada gamma situ aapi gvuitapi voyaiñdra agai atginootoi rasai apamu naavana dai sai Diuusi lbadada gmadu daaca agai —astatadai Ananiiasi.

¹⁸ Tai otoma suuli vatora coocomida maasi vuupujaiñdra dai casi istui agai isnaavagi. Dai otoma clquiva dai gvaco sai nldina loodami iscalma duucal gtagito agai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ¹⁹ Dai goquiura gauu dai bli gvuvucadaga apamu dai anaasi daja chillaqui tasai lvaavoitudadami lmadu Damascra.

²⁰ Otoma glaagacai gamamaatuldimi lSaulo judidu quiquiupaigadra Diuusi niooquida dai gaaagidi sai Suusi lDiuusi marada. ²¹ Dai vllscatai ismaacada cal maitatgaitadai isducatai gantatgituagi daida icaiti:

—¿Maitasi lralli goovai ismaacada Jerusaleenra aimraina dai gaagina lvaavoitudadami dai soi vaaadana? ¿Dai maitasi lragai vaa ismaacada tami divia dai maamaisapicami vuuquia agaitadai vaavoitudadami lra dai tlagida agai lbaitguucacamigada paraali Jerusaleenra? —ascati loodami.

²² Damos lSaulo vaamioma maiduaadicutai gaaagidi Diuusi niooquida dai gaaagidina lra saida ASuusi lraCristo, taida ljudidu Damascra oidacada camital isducatai gantatgituagi.

²³ Dai bai tlvricada ljudidu gnaagi dai muaa agai lSaulo. ²⁴ Damos lSaulo mai. Dai Damasco socoli cuupicatadai gla bidaaviquicada vaidal ljudidu lbidaaviqui cuucparagadra soobidacana tasra dai tucara siaaco vuusiagi sai muaa agaitadai. ²⁵ Damos lvaavoitudadami gla asaral raana dai lSaulo dai bidaaviquiamu salli tvaani amo imidagai tucara tai poduucal cllagacra vuusai lSaulo.

²⁶ Aidasi aayi lSaulo Jerusaleenra agai urava llditadai lvaavoitudadami damos lvaavoitudadami llbldina vllscra maivaavoitudaina agai silSaulo casi lvaavoitudadami lra cascada. ²⁷ Damos lBernabé gia vaidacai dai vaan cllsi lojootosicami dai aagidi isducatai tla lSaulo lSuusi Cristo voylra, dai isducatai niooqui ASuusi, dai isducatai lSaulo maiduaadimudacada aagidi Diuusi niooquida Damascra oidacami. ²⁸ Taida lSaulo anaasi Jerusaleenra vii dai lmadu aimraina lvaavoitudadami. ²⁹ Dai maiduaadicutai gaaagidina Diuusi niooquida, dai lmadu gaaatagai agai ljudidu ismaacada nioocaitadai giliego niooquida, damos ljudidu gaagaitadai isducatai muaagi lSaulo. ³⁰ Dai aidal lvaavoitudadami mai gomaasi otoma vaidacai agai lSaulo Sesareamu dai abiaadra ootoi Tarsuamu.

³¹ Aida camaitiipucatadai soora soi duucal nlijadagi lvaavoitudadami Judeera dai Galileera dai Samaalera oidacami cascada baighallditai oidaga agai dai vaamioma cllga vaavoitudaimi dai siaa duutudaina Diuusi. Dai Diuusi lbadada lmadu daacatadai vai vaamioma muidaimi vaavoitudadami.

³² Aidasiđa lPiiduru didividitadai lvaavoitudadami diviji lğai lłra lvaavoitudadami Liidiara oidacđa. ³³ Vai ami oidacatadai lłra lmo cłli Eneesi tllgducami ismaacđa capara mamacova uumigi moscaatcatadai maitistutuidiña lğai isaimardagi cascđa.

³⁴ Taidl lPiiduru itatđai:

—Eneesi casiaratdueeyi Suusi Cristo guvucadadacđa, vañigiñi dai bai duuñi glvaacosi —astatđai lPiiduru.

Taidl Eneesi otoma vañi. ³⁵ Dai vllscatai Liidiara oidacđa dai Saroñiara oidacđa tllgacai imaasi dagito llquidl glvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi.

³⁶ Aidl Jopara oidacatadai lmo ooqui vaavoitudadami Tavita tllgducami dai giliego ñiooquicđa lrdoorcasi. Idi ooqui vllscara cłga ivuaadana dai soicliña lsoituutigami. ³⁷ Dai lmo imidagai alia cooco looqui dai muu, matai vaatasi dai gooquilara goocua daama vaaquilara tlcaviaco tll. ³⁸ Dai Jopaiñdara miaaga Liidiamu siaaco daacatadai lPiiduru, taidl lvaavoitudadami mai isami daacatadai lPiiduru dai ootoi gooca cłcłli sai mll aagidana lPiiduru sai otoma diviana.

³⁹ Taidl lPiiduru otoma oí lclclli. Aidasi aayi lğai matai otoma vaidacai siaaco caatcatadai lmuuquiadl, tai vllsi lviriuudu sicoli guuquiva dai suaañimi dai vuvaitu yuurui dai vaapasaragai ismaacđa idui ldoorcasi maiquiaa muucucal dai tllgidi lPiiduru. ⁴⁰ Amaasi lPiiduru quiidigamu ootoi vllscatai ismaacđa ami daraajatadai dai gltootonacđa clquiva dai gamamagi, dai vui nllava lğai looqui muuquiadl daidl itatđai:

—Tavita vañigiñi —astatđai lPiiduru looqui.

Tai lğai cupioco glvuruju dai tll lPiiduru dai sllli daiva. ⁴¹ Taidl lPiiduru noviaiñdara bli dai vañigi, dai otoma vai laaduñdla lmadu lviriuudu dai vaan cłsi duaacami. ⁴² Vllsi gomaasi mai vllscatai Jopara oidacami dai muidutai vaavoitu Suusi Cristo. ⁴³ Taidl lPiiduru anaasi Jopara vii bai tlvapi lmo vaqueetatadami quidiara Simuñi tllgducami.

10

¹ Sesareera oidacatadai lmo cłli Cornelio tllgducami ismaacđa tlaanlitadai lmo siento sandaru mllmaacđa Italianu aagaiña. ² Dai Cornelio lmadu vllsi aduñdla alia siaa duutudaiña Diuusi, dai lğai soicliña mui tumiñsicđa ljudidíu dai vllscara gamamadaiña. ³ Dai lmo imidagai coi glslaco tasai cłga tll lCornelio lmo Diuusi tlaañicarudl ismaacđa vaa siaaco daacatadai lğai daidl itatđai:

—Cornelio —astatđai lDiuusi tlaañicarudl.

⁴ Vaidl lCornelio mosnidi lDiuusi tlaañicarudl duaadimucal. Dai amaasi tlcacal daidl itatđai:

—¿Tumaasi tlgito aapi? —astatđai Cornelio.

Amaasi lDiuusi tlaañicarudl itatđai:

—Diuusi alia baiglidi glmamaragacđa dai vllsicđa ismaacđa ivueeyi aapi soicitai soituutigami. ⁵ Ootosaño cłcłli Jopamu vai vaidana Simuñi Piiduru, ⁶ ismaacđa lmai Simuñi quidiara gluuliñaca. Lğai lrvaqueetatadami dai gl suudagi ugidiana oidaga. lPiiduru glaagidamu istumaasi glaagai psliduiagi —astatđai lDiuusi tlaañicarudl.

⁷ Aidasi ii lDiuusi tlaañicarudl taidl lCornelio vai gooca glripiooñiga dai lmo sandaru ismaacđa siaa duutudai Diuusi vaidl lCornelio baigliditai nliđiña. ⁸ Dai aagidi vllsi istumaasi tll lğai. Dai gooquilara ootoi Jopamu.

⁹ Dai siaadiqui aidasi camiaadimitadai lğai Jopara dan duucu lsi tasai lPiiduru vaaqui daama daida mamada lğai. ¹⁰ Dai lğai alia biugimucatađai dmos quiaa bai vuidditadai cuaadagai, tai gamaasitu lğai vuitari lmo istumaasi. ¹¹ Tll lğai isglcupioco tlvaaagi dai dlvllrapi uucami tlaapanli lmo istumaasi lra maasi lmo gl tua icuusi vllmaacova siisodl vuupuli. ¹² Dai ami tua icuulara daraitugai naana maasi

caclasi maaco taataracami dai gagar coocoyi dai ujuurugi lara. ¹³ Dai amaasi cal agai amo ñiooqui ismaacada itatadai:

—Calquiwañi Piiduru dai cooda dai uga —astatadai ñiooqui.

¹⁴ Taidal Piiduru aa noragi daidal itatadai:

—Chio tlaanadami, tomali amo imidagai maitarugacami aanl istumaasi judidú maiviaa oigaragai iscuaadagi —astatadai Piiduru.

¹⁵ Taidal ñiooqui pramu ñioo daidal itatadai:

—Istumaasi Diuusi aagai saidal arcuaadagai maitlaagai pspocaiti adagi sai maiclagadu —astatadai ñiooqui.

¹⁶ Atua icuusi vaicojo tlvai daida tsai tvaagiamu pramu. ¹⁷ Aidalsidal Piiduru tlatgitoitadai istaiya alidi agai ismaacada gamaasitu vuitapi, tai quitaagiña aayi acacalli Cornelio oootosadal gatcacaimi agai siaaco oidaga Simuñi daida aayi. ¹⁸ Dai alcai gagara gatcacai sabai ami gluuliñacatadai amo calli Simuñi Piiduru tlagiducami. ¹⁹ Dai quiaa tlatgitoitadai Piiduru agilar ismaacada vuitapi gamaasitu, taidal Diuusi Ibladai itatadai:

—Dañi gagaagiava vaica cacalli. ²⁰ Tlvañiñi dai oida dai maivuaama liatugada aanlanta ootoi —astatadai Diuusi Ibladai.

²¹ Taidal Piiduru tlvai dai ii siaaco guucacatadai acacalli Cornelio oootosadal daidal itatadai:

—Aanlana agai masmaacada gaagai aapiml. ¿Mltumaasi aagaimi? —astatadai.

²² Taidal acacalli aa noragi daidal itatadai:

—Garbaitlacaacamiga Cornelio atgarootoi. Agai lramo calli call tuigacami dai siaa duutudai Diuusi. Dai vvasi ljudidú cllagacarla naidi dai oigadai. Tai amo Diuusi tlaañicarudl aagidi acornelio sai gvaidana psai aapi imlana quiidiamu sai agai calcana pstumaasi viaaca isaagidagi —astatadai acacalli.

²³ Taidal Piiduru miaadagi, tai agai anaasi vii aidal tucara Piiduru lmadu. Dai siaadiqui iji tai oi Piiduru dai oi lara lmmoco lvaavoitudadami Jopara oidacami.

²⁴ Dai siaadiqui aayi agai Sesareelara siaaco nlnracatadai acornelio lmadu muidutai aaduñdal dai aa ismaacada cllaga lmaducatadai agai vvasi vapai. ²⁵ Aidalsi aayi Piiduru quiiyara tai vuusai acornelio dai miaadagida agai dai vuidara gtootonacada calquiwa dai siaa duutuda agaitadai. ²⁶ Damos Piiduru calquivatu daidal itatadai:

—Calquiwañi. Aanl anllara arcalli gllpan duuca —astatadai.

²⁷ Dai apiaaatagaimi agai acornelio lmadu dai vaa tuucavi dai ami tll mui oodami ismaacada ganlmpaidacatadai. ²⁸ Amaasi Piiduru itatadai loodami:

—Aapiml cllaga maata isjudidú vaavoidaragada maitamaacai oigaragai isuurarcadagi ama maa ñioocadami tomali isvaracadagi quiidilara. Damos Diuusi giñmaatatluli ansai dagitona aanl govaavoidaragai. Dai sioora Diuusi cllagacarla naidi aanl maiviaa istuisi gajiaadara vipiaadagi. ²⁹ Cascada mosgiñvaí antai maiñioocacai mllcadara ii. Dai maataca iñalidi aanl tlimasidal giñvaí —astatadai Piiduru.

³⁰ Taidal acornelio aa noragi daidal itatadai:

—Casi arldui maacova tasai icaduucu lienl coi gllsaco tasai tanasi giñquiiyara daacatadai aanl dai gamamadaitadai maitaugacai, dai tll aanl amo calli vai dadadacai yuucusidal. ³¹ Vaidal ipiñtatadai: “Cornelio, Diuusi cal gmamadaraga dai maata lara istumaasi ivueeyi aapi soicalital soituutuigami. ³² Ootosañi tudu Jopamu sioora vaidagi lsimuñi Piiduru lmai Simuñi quiidilara avluuliñaca. Agai lrvaqueetatadami dai gll suudagi ugidiana oidaga. Dai silascada divia agai glaagidamu amo istumaasi iñtatadai acalli”, ascalti acornelio. ³³ Cascada otoma ootoi aanl msai gagaagana, dai aapi cllaga dui diviacai. Dai sivi tami daraaja aatama dai siaa duutudai Diuusi dai calca aralidi ñiooqui ismaacada grootosi Diuusi aapicada —astatadai acornelio.

³⁴ Amaasi glaagacai ñioo Piiduru daidal itatadai:

sai maicallagadu”, caiti ñiooqui. ¹⁰ Taidl ñtua icuusi vaicooyo ñvai dai ñpamu ñasai ñvaagiamu. ¹¹ Dai quiaa vaaqui daama daacatadai aana tai ami dada vaica caccalli daidl giñgaagaimi ñgai ñrojootosicami Sesareaiñdarl. ¹² Taidl Diuusi Ibladl giñagidi ansai oidana maivuaam ññliatugaitai, tai idi naadami vaavoitudadami giñoi ñarl dai vñscatai aatama vaapa ñmo calli quidiarl, ¹³ ismaacaldl gñraagidi isducatai ñll ñgai ñmo Diuusi ñaañicarudl sai calla daidl italdai: “Ootosañi caccalli Jopamu vai ñll vaidana Simuñi Piiduru. ¹⁴ Siñgai gñagidamu isducatai cllgacarl vuusia aapi ñmadu vñsi gñaduñi”, astaldai ñDiuusi ñaañicarudl. ¹⁵ Dai aidasi giñagacai ñiooqui aana divia Diuusi Ibladl vñscatai ñgai ñmadu poduucal isducatai divia aatama gñllmadu tuucamidarl. ¹⁶ Amaasi antai ñgito aana iscaiti gñrtlaanladami: “Vaavuava sidl ñvuaana suudagicaldl gavapacoi ñmos vapacoñicamu aapiml Diuusi Ibladlaldl sai ñgai gñllmadu daaca ñgai”. ¹⁷ IsDiuusi maa ñgai ñarl istumaasi gñrmaa aatama ismaacaldl vaavoiu Suusi Cristo ñnoora aana sivuidarl ñioocaiña Diuusi? —astaldai ñPiiduru.

¹⁸ Aidasi cal imaasi ñvaavoitudadami ismaacaldl Jerusaleenarl daraajatadai ca-maiñiñio ñPiiduru vui. Mossiaa duutudaimi Diuusi daidl icaiti:

—Iscaionldui di isDiuusi maa oigaragai ismaacaldl maitarljudidíu ñarl isma duucal gñntalagituagi ñgai dai poduucal vñscarl oidacagi Diuusi ñmadu —ascaiti ñjudidíu.

¹⁹ Aidasi muua loodami ñTiivañi, gñnaagacai soi vuimi ñarl ñгаа vaavoitudadami, tai ñmoco ñgavunu vooroí asta Penisarl uucami dai aa Sipiliamu dai aa Antioquiarl uucami dai ami aagidi Diuusi ñiooquidl mosca ñjudidíu dai aa oodami gia chio. ²⁰ ñmos ami Antioquiarl dada aa vaavoitudadami Sipiliaiñdarl dai Sireñiaiñdarl dai aagidi loodami dai ismaacaldl maitarljudidíu ñarl isSuusi Cristo ñrcallgacarl vuviadami. ²¹ Diuusi Ibladl ñmadu daacatadai ñvaavoitudadami dai poduucal muidutai ñгаа ñgito gñllqui vaavoidaraga dai vaavoiu isSuusi Cristo ñrcallgacarl vuviadami.

²² Dai aidasi maí ñvaavoitudadami Jerusaleenarl imaasi ootoi ñBernabé asta Antioquiarl uucami. ²³ Dai ñcai Bernabé ñll isducatai Diuusi alil cllgacarl ñlidadai ñvaavoitudadami dai alil baigalli, dai maa ñiooqui daidl italdai sai vñsi gññbdacaldl ariavaavoitudaiña Diuusi. ²⁴ Bernabé ñrmo cllli cal tuigacami dai vñsi gñbdacaldl vaavoitudaiña ñgai vai Diuusi Ibladl ñmadu daacatadai dai poduucal muidutai vaavoitu-uli ñgai Diuusi ñiooquidl.

²⁵ Dai gooquiarl ii Bernabé Tarsuamu dai gaaga ñgai ñSaulo, dai ñllgacai vaidacai Antioquiamu. ²⁶ Dai anaasi daraaja ñgai ñvaavoitudadami ñmadu ñmo uumigi suudacami dai gamamaataldl Diuusi ñiooquidl. Antioquiarl ñgai siaaco ñarlga gñгаа goñiooqui iscristianu aagadagi vaavoitudadami.

²⁷ Aidl tuigaco iji ñmoco Diuusi ññiooquituldiadamigaldl Jerusaleenaiñdarl Antioquiamu. ²⁸ Tai ñmoco Agavo ñllgducami calquiva ñvaavoitudadami saagida daidl italdai sai imia ñgai ñmo gñ biuugigai vñsi oidigi daama. Gomaasi maatlcatadai ñgai aagiditai Diuusi Ibladl, tai slllicaldl ronldui aidasidl ñrbaitcñaacamicatadai ñClaudio. ²⁹ Taidl ñvaavoitudadami Antioquiarl gñnaagi dai ootosda ñgai soiñi ñгаа vaavoitudadami Judeenarl, dai ñmpagi vñscatai silñsi istui. ³⁰ Dai ootosi ñtñlaanladamigaldl ñvaavoitudadami Judeenarl Bernabéaldl dai Sauloaldl.

12

¹ Aidl tuigaco ñraí Eroodasi gñagacai soi vuaadatadai ñvaavoitudadami. ² Dai gatñjai muaragai ñJacovo Vuaana silñgidl ñmo mastacaldl. ³ Dai aidasi ñll ñgai isalil baigñllli ñjudidíu pomaasi iduucal ñgai maisapicami bli ñarl ñPiiduru. Gomaasi ñrldui siaa duudagarl istuigaco ñtñgitoña ñjudidíu aidasi Diuusi cllgacarl vuvaitu Ejiipituaiñdarl. ⁴ Aidasi cabli ñgai ñPiiduru maisacariarl cuu siaacoga slllicaldl cllga nuucadicatadai maamacova ñmpai ajiopaitadai ñsandaaru maacovarl dai nuucada

amaamaisapicada. Cadai vunucai asiaa duudagai lEroodasi vuusaida lilitadai lPiiduru maisacaruaiñdara dai vvasi loodami vuitapi gatlaañia agaitadai maaaragai. ⁵ Vaidal lPiiduru maisapicatadai dai claga nuucadicatadai. Vaidal lvaavoitudadami sallicaada gamamadaitadai lgaai vllatar.

⁶ Aidasi vuusaida agaitadai lEroodasi lPiiduru loodami vuitapi aidal tacavioma tucara coosocatadai lPiiduru vai aipadara guucacatadai gooca sandaaru nuucadacami vaidal lPiiduru vulicatadai gooca cadeenacada lvaagoocai sandaaruaiñdara, dai aa sandaaru quiidigamadara guucacatadai dai nuucadacatadai amaamaisapicada. ⁷ Tai todian duucal glmaasitu lmo Diuusi tlaañicarudal lPiiduru vuitapi dai vvasi maasiuli lmaisacaru daidal lDiuusi tlaañicarudal taata lPiiduru lamaariadara dai nlanitu daidal itatadai:

—Otoma ivañigi —astatadai.

Tai otoma uupai lcadeena ismaacada lcala vulicatadai lPiiduru noonovidal. ⁸ Taidal lDiuusi tlaañicarudal itatadai:

—Gaisatudañi gagivuura dai glaada gasusuusaca —astatadai.

Dai aidasi capodui lPiiduru taidal itatadai lDiuusi tlaañicarudal:

—Gatuiñi gasuaa daidal iñoida —astatadai.

⁹ Amaasi vuusai lDiuusi tlaañicarudal vaidal lPiiduru oidi maimaatacatai silrvaavoi ischio lara lgaai ismaacada ivuiididi lDiuusi tlaañicarudal. Baiyoma tllatqui lilitadai lgaai. ¹⁰ Damos dlavusai lgaai siaaco guucacatadai ltuucamidara nuucadacami dai gooquiara siaaco guucacatadai lgaai nuucadacami dai aidasi aayi lgaai siaaco claca lmo glal vaiñomi cuuparagai caayamacoga clacada lcuuparagai lligi glcupioco, tai vuvaja lgaai dai lmapai iji laachi dai amaasi lligi viaa lDiuusi tlaañicarudal lPiiduru. ¹¹ Amaasi lPiiduru mai silrvaavoi daidal itai:

—Sivi gia camaí aan silrvaavoi isotoi Diuusi gltlaañicaru sai clagacara giñvuusaidana lEroodasi maisacarduaiñdara dai vvasi lsoimaascamiaiñdara ismaacada iduñia agaitadai ljudidíu aanlada —ascaiti lPiiduru.

¹² Amaasi quiaa ponallilitadai lgaai dai ii lMaría quiidiamu dlada lVuaana Marcusi. Vai ami mui glampaidacatadai oodami dai gamamadaitadai lPiiduru vllatar. ¹³ Dai aidasi aayi lPiiduru soosoi lcuuparagai caayamadara clacada tai vuusai lmo ali tlji Rooda tlagiducami dai nlida lgaai soora lgaai. ¹⁴ Dai maatacai lPiiduru ñiooquidai maicupioqui baiglaldacai baiyoma lramu tuucavi mla dai aagida lgaai lgaai saai quitaagiña claca lPiiduru. ¹⁵ Amaasi lgaai itatadai:

—Vuiiruturati qui aapi —astatadai.

Damos lali tlji apiaaagidi saidal lrvavoi. Amaasi lgaai icaiti:

—Siaadara lrpaiidurucana goovai, iblada lienl goovai —ascaiti.

¹⁶ Vaidal lPiiduru apiasooñiditadai amaasi cupioco lgaai dai tllagacai sidal lrpaiiduru alial duduaadimu. ¹⁷ Damos lPiiduru glnovicada aagidi sai dodoligicana dai aagidi isducatai vuusaitu Diuusi maisacaruaiñdara daidal itatadai lgaai loodami:

—Aagidavurai imaasi lJacovo dai lgaai vaavoitudadami lara —astatadai.

Dai amaasi ii abiaadara siblacoga.

¹⁸ Dai camaasicaí lsaandaaru camaital isducatai glntatagituagi maimaatacai sildui lPiiduru. ¹⁹ Amaasi lEroodasi tljai lsaandaaru sai gaagana lPiiduru dai aidasi camaital lgaai taidal lEroodasi vapai lsaandaaru ismaacada nuucadacatadai amaamaisapicada dai tlacacai istuma dui dai gooquiara gatljai coodaragai. Dai gooquiara ii lEroodasi Judeeaiñdara dai Sesareara oidaca lgaai.

²⁰ lEroodasi vui baamucataidai lTiiorara oidacami, amaasi lgaai glnaagi dai vaan guuquiva lgaai lEroodasi vuidara, damos lara lgaai namlqui lgaai tumiñsicada lmo sonara claacamigada lEroodasi sai aagidana lgaai lEroodasi sai camaibaamucana vui, lgaai cucuusriña cuaadagai lEroodasi dlavllragadlaiñdara cascada lplilitadai lbai duñiagi ñiooqui. ²¹ Taidal lEroodasi ootosi ñiooqui dai aagidi isma tasara iimia lgaai.

Daidla lEroodlasi aidla tasarla glai clallagaducldioma glyuucusi dai raí daicardulara daiva. Dai sidla tlvnari aatagi. ²²Taidla loodami glnaagacai ijiña daidla icaiti:

—Idi ismaacldla ñioocai maitavlarlamo clalli, lmo diuusiava —ascaiti loodami.

²³Dlamos aidlasi quiaa iñacaitadai lgai tai divia lmo Diuusi tlaañicarudla dai coocotuli lEroodlasi maisiaa duutudacai lgai Diuusi cascldla vatopadagai lgai dai muu.

²⁴Muiyararla gaaagidi lvaavoitudadami Diuusi ñiooquidla dai muidutai vaavoitudaimi.

²⁵Aidlasidla lBernabé lmadu lSaulo canaato glnaa duiñdaga iji Jerusaleenaiñdlara Antioquiiamu dai vaidaticatadai larla lVuaana Marcusi.

13

¹Antioquiiarla lvaavoitudadami saagida oidacatadai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada dai aa lrmamaatluldiadamicatadai. Lgai lBernabé dai Simuñi tucucldla, dai Luusio Sireeñiara oidacami, dai Manameena ismaacldla lmadu gla lEroodlasi ismaacldla larcaigi Galileelara, dai Saulo. ²Dai lmo imidagai siaa duutudaitadai lgai Diuusi maitaugacai taidla Diuusi lbladla itatldai:

—Lcovai avlar giñvuusaitulda Bernabé lmadu Saulo vaidla iduuna goovai laa duiñdaga ismaacldla viaa aanla goovai vlltara —ascaiti lDiuusi lbladla.

³Amaasi lgai gamamagi maitaugacai dai daama darai glannoovni dai diosagi dai ootoi.

⁴Dai gooquiara Diuusi lbladla ootoi lBernabé lmadu lSaulo Seliisiamu tai lgai iji. Dai ami tlatasai lmo vaarculara dai iji Sipiliamu lgai larlamo lmarlclara sicolimadicami gla suudagi. ⁵Amaasi alcai ldlvllarai ugidiana siaaco Salamiña tllgidu, lgai glnaagacai mamaatluldi loodami Diuusi ñiooquidla judidíu quiuupaigadlana, vaidla lVuaana larla oiditadai lmo piooñi duucal. ⁶Dai vllsi airacoga iji lgai ldlvllarilara siaaco sicolimadi lsuudagi dai aayi lmarlclara siaaco Pafosi tllgidu dai ami tll lmo judidíu Barsuusi tllgiducami dai lgai larlamo clldaracami. Dai lgai mosyaatagidiña loodami dai pocaitiña saidla larlamo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ⁷Daidla cllddaracldla lmadu daacatadai lcaigi Serjio Paulo, ismaacldla larlamo clalli saitudugami gatlgitoidagara. Daidla lcaigi ootosi ñiooqui lBernabé lmadu lSaulo sai iimlana quiidiamu calca llditadai lgai Diuusi ñiooquidla cascldla. ⁸Amaasi cllddaracldla Barsuusi Elimasi vui ñiooquimi Bernabé lmadu Saulo daida llditai lcaigi isvaavoituda lgai. ⁹Amaasi lSaulo mlasmaacldla Paavora aagaiña larla Diuusi lbladla lmadu daacatadai lgai, vai lgai gatlgito nlnlidi cllddaracldla ¹⁰daida itatldai:

—Yaatagidaracami maicllga ivuaadami, Diaavora aduñda dai vuidlra caatlcamí vllsi gocllgaducldla. ¿Dai tuipasi sobicai oodami sai maivaavoitudana Diuusi? ¹¹Sivi Diuusi gglagamu simainlijadamu aapi tomali tasai cuudagida —astatldai lSaulo.

Mospotai lgai taidla cllddaracldla mainlhlava mostuca oidigi lgai vlltara, dai gaagaiña lgai sioora bla aimardagi noviaiñdlara mainlaadana lgai cascldla. ¹²Aidlasi tll lcaigi imaasi vaavoitu Diuusi ñiooquidla maitatlgaitadai lgai silldagi calcatai istumaasi gamamaatluldi clclalli.

¹³Amaasi lPaavora lmadu laaduñda tlatasai lmo vaarculara Pafosilara dai iji Perjiamu, Panfilia dlvllarilara, taidla lVuaana anaasi viaa glaaduñi dai aagli Jerusaleenamu.

¹⁴Tai gooquiara lgai iji Perjaiñdlara Antioquiiamu Pisidia dlvllarilara. Dai ami lmo imidagai lblastaragai tasara vaara lgai judidíu quiuupaigadlra dai ami darava. ¹⁵Amaasi casi glaagacai oojai siaaco ooja Moseesacaru glslllicamiga dai ismaacldla ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada taidla lbaitlguucacami quiuupaigadlra judidíu ootosi ñiooqui ldadidacami ami quiuupilara mlsaidla itlldana:

—Glaaduñi mlasmaquia lliada aapiml gooidacami ñiooqui istutuidiana ismaquiagi —astatldai.

¹⁶ Tai otoma calquiva lPaavora dai glanovicada aagidi sai dodoligicana daida itatldai:

—Giñcalcavurai aapiml judidíu dai vllscatai ismaacada siaa duutudai Diuusi.
¹⁷ Diuusigada ljudidíu lcovai vuvaitu grrllqui aaduñicaru dai muidali aidasi quiaa Ejiipitara oidacata dai lgai mllcasdara oidacami duucal dai gooquiara vuvaitu lgai ami dlvlllraiañdara glgvucadacada. ¹⁸ Dai goo coobai uumigi oidigana oidacata dai lgai tomasi soimaasi ivuaadana lgai Diuusi vllscara maioojogi. ¹⁹ Dai Diuusi ugititu cuvaracami naana maasi ñioocadami ismaacada Canaanara oidacata dai maa ldlvlllraia grrllqui aaduñicaru. ²⁰ Dai gooquiara maaco sientu uumigi dan taajucami Diuusi darasdiña dudunucami grraaduñicaru asta aidal uucami sioidacata dai lDiuusi ñiooquituldiadamigada Samueli. ²¹ Tai aidal uumilara grraaduñicaru gataí sai Diuusi daasagi amoco saidal lrraícana dai tlaanliña lgai, dai sai camaitlaanliña ldudunucami. Tai Diuusi daí lSaul saidal lrraícana dai gatlaanliña goo coobai uumigi lgai lrSisi marada Benjamín cajiudadal. ²² Dai gooquiara Diuusi vuusaitu Saúl sai camaitatlaanliña dai maa lslalicami lDavi dai lgai gatlaanliña daida icaiti Diuusi: “Baigiñlidityai ñlidi aanal godavi Isai marada dai goovai ivuaadamu istumaasi ipalidi aanal”, ascaiti Diuusi. ²³ Dai Suusi lrcajiudadal lgai vaa Davicaru, lSuusi ismaacada lcovai vuusaitu Diuusi sai cllgacara vuvaidana ljudidíu poduucal isducatai bai dui lgai ñiooqui grraaduñicaru llmadu. ²⁴ Dai aidasi maiquiaa divia lSuusi, lVuaana aagidi vllsi judidíu dai potatldai sai glaagai isvapacoñicagi dai ama duucal gantlatgityagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁵ Aidasi cayoga aayi istuigaco muquia lgai lVuaana lgai itatldai loodami: “Aanlan maitaralgal mllscada aapiml tatlgityo, giñgooquiara divia lgai lmai ismaacada aanal tomali maiviaa slalicami isuupasdagi susuusacada gityaragada”, astatldai lVuaana.

²⁶ Aapiml giñaaduñi Avraañicaru cajiudadal llmadu aapiml mllscada siaa duutudai Diuusi, aapiml grrvllltaara idi ñiooqui cllgacara vuvaidaragai. ²⁷ Ismaacada lJerusaleenara oidacata dai llmadu dudunucamigada maimaatlcatadai sioora lrSuusi. Dai tomali maimaatl calcana lñiooqui ismaacada glaagaiña quiquiuupiana vllscara iblstaragai tasara oojai ismaacada ooja lDiuusi ñiñiooquituldiadamigada, dai poduucal aidasi gatljai ldudunucamigada lJerusaleenara oidacami muaragai lSuusi poduucal lraldui isducatai aagaitadai llquida Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. ²⁸ Tomasi maital lgai tomali lmo istumaasi soimaascami lSuusi vui, vllscara aagidi lgai lPilaato sai gatlaanana muaragai. ²⁹ Dai aidasi casi idui lgai vllsi isducatai ooja lDiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagital lSuusi, tvañi lgai curusiañdara dai yaasa. ³⁰ Damos Diuusi duaacali coidada saagidañdara. ³¹ Daida lSuusi caduaacalai mui tasal gamamasdiña vuitapi lgai ismaacada oidatucuiña Galileeaiñdara lJerusaleenamu, dai sivi lgai vaa maimaatlrdamigada aagidi loodami istumaasi ivuaadana dai maimaatluldiña lSuusi.

³² Dai poduucal llra aatml gnaagidi lcllgaducada ñiooqui ismaacada aagidi Diuusi grrllqui aaduñicaru. ³³ Dai aatml lrcajiudadal lgai. Dai aidasi Diuusi duaacali lSuusi aidal casi idui lgai aatml grrvllltaara ismaacada aagidi lgai grrllqui aaduñicaru poduucal isducatai ojisi Salmosi goocara siaaco icaiti: “Aapiara lrgiñmara dai sivi vaama cli aanal vllsi oodami vuitapi vai maatlcana isaapi lrgiñmara”, ascaiti Diuusi. ³⁴ Diuusi aagidi lSuusi sai duaacalda lgai coidada saagidañdara sai maiduvana tuucugada, daida icaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigada: “Ganmaaquimu aanal listumaasi cllgaducada ismaacada aagidi aanal Davicaru”, ascaiti. ³⁵ Cascada poduucal aagai Cristo lmai Salmosara: “Maidagityo aapi isduvagi tuucugada grrpioñiga ismaacada alia oigada aapi”. ³⁶ lDavicaru gia soi ismaacada oidacata dai aidasi oidacatai lgai, poduucal isducatai tljai Diuusi, dai gooquiara muucucal lgai taidal libladal ii mllca siaaco daraajatadai laaduñdcardu lamos tuucugada gia duva. ³⁷ Damos lgai ismaacada duaacali Diuusi lgai gia maiduva tuucugada. ³⁸ Giñaaduñi aapiml glaagai ismaatlacagi isSuusi Cristocada ismaacada muu curusiaba lgaicada Diuusi oigaldi vllsi oidigi daama oidacami soimaascamigada. ³⁹ Lgaicada lgai vai Diuusi oigaldi soimaascamigada sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo lrccllgacara vuviadami. Moseesacaru slalicamigadara

maitiipucata dai oigaldaragai. ⁴⁰ Gannuucadacavurai aapiml, vai maipoduucai lrdiuna aapimlcladl isducatai ooja lDiuusi ñiñoquituldiadamigadl aidalsidl icaiti:

⁴¹ Dañi aapiml parunadami, gantagitovlrl ñlijada ugitivurai.

Aanlanl lrdiuusi daidl iduuñimu aanl mui naana maasi gglarducami quiaa oidacatai aapiml.

Dai maitllgimu aapiml istliyagi dai vllscarl maivaavoitudamu tomamasi glnaagidi. Ascaili lDiuusi ñiñoquituldiadamigadl —astlatdai lPaavora loodami quiuuplrl.

⁴² Dai aidlsi vuvaja lPaavora llmadu laaduñdl judidíu quiuupaigadlaiñdlrl, tai lgai ismaacldl maitarljudidíu aagidi sai lglmai iblstaragai tasarl aagidana Paavora lramu gomaasi ñiooqui. ⁴³ Aidlsi caugidagai lmpaidaragai quiuuplrl tai muidutai judidíu llmadu aa ismaacldl maitarljudidíu dlmos vaavoitu judidíu vaavoidaragadl oí lPaavora llmadu Bernabé, vai lgai mamaacaiña ñiooqui dai aagidiña sai glaagai isapiavaavoitudadagi isDiuusi alial oigldai.

⁴⁴ Dai lglmai lcaldiarl iblstaragai tasarl baitoma vllsi Antioquiarl oidacami glnlmpagi dai calca agai Diuusi ñiooquidl. ⁴⁵ Dlmos aidlsi tll ljudidíu isglnlmpagi mosallqui oodami alial lglacoí dai vui ñiooquimi lgai lPaavora dai sigalnaasi ñiooqui suuligidimi. ⁴⁶ Tai amaasi lPaavora llmadu Bernabé maiduduaadicuitai ñiño daidl itlatdai:

—Alial glaagaitadai isglnaagida aatlml Diuusi ñiooquidl llrlga aapiml ismaacldl lrljudidíu, dlmos aapiml sivi calmpriadlrl vipieeyi Diuusi ñiooquidl cascldl camaiiviaa aapiml sallcamí isvllscarl oidacagi Diuusi llmadu, sivi iimimu aatlml lgai llmadu ismaacldl maitarljudidíu. ⁴⁷ Llagi poduucal gartljal gartlaanldamiga Suusi Cristo daidl lrlrtlatdai:

Aanlant glnootoi lmo cuudagi duucal lgai vlltarl ismaacldl maitarljudidíu

Mai mamaatatlulda isducatai cllgacarl vuvauia lgai vllscatai

Asta oidigi ugidiarloma oidacami vllsi.

Astlatdai gartlaanldamiga —astlatdai lPaavora.

⁴⁸ Dai aidlsi cal imaasi lgai ismaacldl maitarljudidíu alial baiglnalli daidl icaitimi sai Diuusi ñiooquidl alial cllgadu, dai vllscatai vaavoitu ismaacldl Diuusi lcovai vuvaitu sai vllscarl oidacana lgai llmadu. ⁴⁹ Dai poduucal vllsi lgai dlvllarlrl glaal Diuusi ñiooquidl. ⁵⁰ Dlmos ljudidíu aataga llmadu lmo ooqui ismaacldl clлга vaavoitudai ljudidíu vaavoidaragadl dai vllsi loodami siaa duutudaiña lgai dai aataga llrl lclclalli llmadu ismaacldl tlaanli ami Antioquiarl. Ljudidíu aarlnaquidi sai soimaasi taatatludana lgai lPaavora llmadu Bernabé dai sai adaiña abiaadlrl.

⁵¹ Amaasi lPaavora llmadu Bernabé gigigi dlvllarl glnllcasoaiñdlrl sai maatlcana loodami ismaacldl adaji ismaicllga idui llagi poduucal glnviidacatai lgai. Dai iji Iconiamu. ⁵² Dlmos lvaavoitudadami Antioquiarl alial baiglnllicitai vii llmadu daacatai Diuusi lbladl.

14

¹ Amaasi lPaavora llmadu Bernabé vaapa judidíu quiuupaigadlrl Iconlrl, dai alial clлга ñiño lgai tai muidutai vaavoitu vllsi moslmaduga mllsi judidíu llmadu ismaacldl maitarljudidíu. ² Dlmos ljudidíu ismaacldl maivaavoitu soimaasi aarlnaquidi lgai ismaacldl maitarljudidíu dai soimaasi tlatgitoituldíu vui lvaavoitudadami. ³ Cascldl lPaavora llmadu Bernabé anaasi vii bai tlvrl. Dai maiduduaadicuitai ñioocaiña lgai vaavoitudaitai Diuusi. Dai Diuusi arlmaacaiña guvucadagai saidl ivuaadana mui naana maasi gglarducami. Dai poduucal Diuusi tlatgidi loodami silrvavoí ismaacldl aagidi lPaavora llmadu Bernabé isDiuusi cllgacarl vuvaidalidi. ⁴ Dlmos Iconlrl oidacami aipaco glnvurui vlltcatadai. Llmo vuidlrl vlltcatadai ljudidíu dai clлга ñioocaiña lojootosicami vlltarl vai aa vuidlrl vlltcatadai lojootosicami dai clлга ñioocaiña ljudidíu vlltarl. ⁵ Amaasi ljudidíu llmadu ismaacldl

maitarjudidíu vllascatai ismaacldl vuidarl vllatcatadai lojootosicami glnaagi lmmadu lbaitlguucacami dai soimaasi ñiooqui aagida agai dai maicarsa agai ojoodaicldl. ⁶ Damos aidlsi maí lPaavora lmmadu Bernabé voopoi abiaadlrl Listiramu dai Derviamu, Licaonia dlvllarlarl, dai vllasi siculo ⁷ siaaco glaagaiña lprl isSuusi Cristo lrcallgacarl vuvriadami.

⁸ Listarl oidacatadai lmo cllli ismaacldl maitistutuiditadai isaimardagi. Llgi poduucal vuusai lgai dai mosdaacana. Dai tomali lmo imidagai maitarimlcaml lgai. ⁹ Dai lgai daacatai calcatadai istumaasi aagai lPaavora. Amaasi lPaavora glalgitito tll isvaavoitudai lgai isDiuusi istutuidi isduaaaidagi. ¹⁰ Dai amaasi glglarl itatl dai:

—Sllli clquiva —astatl dai lPaavora.

Taidl lclllli tlcavi tuall tuudai dai clquiva dai glaagacal aimlral. ¹¹ Dai aidlsi tll loodami ismaacldl idui lPaavora iñnaquimi glnñiooquicldl daidl icaitimi:

—Didiuusi lra maasi clclllli titlaapai aatml glrsaagida —ascail loodami.

¹² Daidl icaiti saidl lBernabé lrdiuusi ismaacldl Upiteli aagaiña lgai, daidl lPaavora lrlldiuusi ismaacldl Mercurio aagaiña lgai. lPaavora ñiooquiditadai loodami cascldl Mercurio tlltl lgai. ¹³ Taidl lUpiteli paaligadl ismaacldl mosvaacacarl Listirl clacatadai quiuupaigadl, lgai vuaa tuturu lmmadu yoosigai dai lgai lmmadu loodami cooda agaitadai ltuturu lPaavora lmmadu Bernabé vlltarl dai poduucal siaa duutuda agaitadai. ¹⁴ Damos aidlsidl lojootosicami lPaavora lmmadu Bernabé maí gomaasi, saasaimi glnyuucusi llgi poduucal ivuaadana lgai sai nldiña loodami ismaitlrcallgai issiaa duutuadagi oodami didiuusi duucal, dai vaara lgai loodami saagida dai iñnaquimi daidl icaitimi:

¹⁵ —¿Clclllli, tuimasi povueeyi? Aatml lrcclllli lprl glnlpan duucal, dai cascldl dada aatml dai glnaagida ragai sai glaagai mlsdagituagi gomaasi ismaacldl maitarsoiñi, dai glaagai msvaavoitudagi lDiuusi ismaacldl duaaca lgai ismaacldl idui tlnvaagi lmmadu dlvllarl lmmadu glal suudagi dai vllasi istumaasi oidaga. ¹⁶ Llquioma Diuusi dagito loodami saidl ivuaadana istumaasi ipalidi. ¹⁷ Tomasi vllscarl tlatgidiña lgai sioora listumaasi clclllgaducamicldl ismaacldl ivuaadana lgai loidacami vlltarl, lgai glrootosdi duuqui dai clлга glrmaacal cuaadagai dai tlstuucldl vagiam lrlliadagi —ascailimi.

¹⁸ Damos tomasi aagidi lgai vllasi imaasi maitistui isdaidagi loodami iscoodagi lgai ltuturu ismaacldlclldl siaa duutuda agaitadai lgai lPaavora lmmadu Bernabé.

¹⁹ Tai amaasi ami dada lmmoco judidíu Antioquiiñdlarl dai Iconiaindlarl dai avlnaqui loodami dai maicacarai lPaavora. Dai aidlsi pollilitadai lgai iscamuaa tlnvaimlcal mllcasi dai Listira ugidiana viaa. ²⁰ Dai aidlsidl lvaavoitudadami glnlmpagi lPaavora sicoli tai lgai vañi dai ii lramu Listiramu dai siaadiqui iji abiaadlrl lgai lmmadu Bernabé Derviamu.

²¹ Dai ami gaaagidi Diuusi ñiooquidl dai sioora lrcallgacarl vuvriadami tai muidutai vaavoitu, tai lgai lramu iji Listiramu dai Iconiamu dai Antioquiiamu. ²² Dai vllasi amui vaamioma baiulliatudaimi lgai lvaavoitudadami dai maacaimi ñiooqui daidl itatl-daimi sai glaagai isapiavaavoitudadagi dai sai viaacatadai issoimaa taatagi mui naana maasi dai poduucal istuidlcal iimiagi siaaco gatlaanli Diuusi. ²³ Dai vllasi aipacoga siaaco ajioopaitadai lgai lvaavoitudadami saagida daraasaimi lmmoco tatltaanldami lvaavoitudadami vlltarl dai aidlsi darasaiña lgai maitaugacal gadaanliña Diuusi dai potatl daiña saidl ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁴ Dai gooquilarl iji dai Pisidia dlvllarlamu sllli dlglavusai dai aayi Panfilia dlvllarlarl.

²⁵ Dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidl Pelijiarl, dai amaasi iji Ataliamu. ²⁶ Dai ami tlltlasai lmo vaarcuarl dai iji Antioquiiamu Siria dlvllarlarl, siaadlrl vuvaja lgai aidlsi iji taidl lvaavoitudadami gadaanldagi Diuusi sai nuucaticana aa duiñdadlrl vai sivi canaatoli. ²⁷ Dai aidlsi aayi lgai Antioquiiarl lmpagi vllasi vaavoitudadami

dai aagidi vllsi istumaa dui Diuusi lgaicldl aidlsi gamamaatluldiditadai lgai Diuusi ñiooquidl, dai isducatai Diuusi soi isaagida lgai Diuusi ñiooquidl lgai ismaacldl maitarjudidíu dai isducatai lgai vaavoitu lrl. ²⁸ Daidl lPaavora lmadu Bernabé anaasi vii lvaavoitudadami lmadu tlvri.

15

¹ Aidl tuigaco lmmoco clclli ismaacldl iji Judeeaiñdlrl Antioquiiamu aagidimi lvaavoitudadami sai sioorl clgacrl vuvaaquia aliada sai glaagaitadai isiquitlagi gntuucuga poduucal isducatai viituli Moseesacaru. ² Taidl lPaavora lmadu Bernabé alia ñiño lclclli lmadu aagaitai gomaasi, dai aagidi sai camaipoduucal gntatagitoña, mlaita lcvai vuvaitu Paavora lmadu Bernabé dai aa sai iimlra Jerusaleenamul dai mlal bai duuna idi ñiooqui lojootosicami dai lbaitlguucacamigadl lvaavoitudadami lmadu.

³ Lvaavoitudadami Antioquiiarl lgai dai ootoi, dai voyamul iimlitai Penisial sai Samaalia dldlvriamul salli dlvvusai lgai dai aagidimi lvaavoitudadami isducatai lgai ismaacldl maitarjudidíu dagito gnlalqui vaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi, tai vllscatai lvaavoitudadami alia baignlalli calcal gomaasi.

⁴ Aidlsi aayi lPaavora lmadu Bernabé Jerusaleenarl taidl lvaavoitudadami lmadu lojootosicami lmadu lbaitlguucacami baignlaliaracldl miaadlgi, daidl lPaavora lmadu Bernabé aagidi vllsi istumaasi idui Diuusi aipaco siaaco ajioopaitadai lgai.

⁵ Damos lmmoco lfariseo ismaacldl vaavoitu guuquiva daidl itli:

—Glaagiava isiquitlagi tuutucugadl vllscatai vaavoitudadami ismaacldl maitarjudidíu dai glaagai istlaañiagi vai lvgidiña vllsi istumaasi viituli Moseesacaru —ascaili lfariseo.

⁶ Tai gnlmpagi lojootosicami lmadu lbaitlguucacami dai bai duña lgai ñiooqui.

⁷ Dai clvri gaaataga lgai tai clquiiva lPiiduru daidl itli:

—Giñaaduñi clga maatl aapiml sai bai lqui Diuusi lcvai giñvusuaitu aanl aapiml gansaagidaiñdlrl ansai aagidana aanl lgai ismaacldl maitarjudidíu Diuusi ñiooquidl sai lgai vaavoitudana lrl. ⁸ Dai Diuusi maatl vllscatai iibladl dai ootoi glvbdaga sai lmadu daacana lgai ismaacldl maitarjudidíu lrl poduucal isduucal grootosi lgai aatml vllscatai dai poduucal Diuusi gartlagi isoigldai lgai lrl. ⁹ Diuusi moslmadugan duucal gnrnidi aatml lmadu lgai ismaacldl maitarjudidíu cascldl oigldi lgai soimaascamigadl lrl vaavoitudacal lgai. ¹⁰ Sivi tuimlasi maivaavoitudai aapiml ismaacldl idui Diuusi, dai tuimlasi poduucal tlaanli aapiml lgai istumaasi tomali aatml maitistutuidi isgnlagidagi tomali gnlalqui aaduñicaru maitistui. ¹¹ Maitavrl poduucal. Aatml vaavoitudai isDiuusi clgacrl gnrnvuvaitu dai clgacrl gnrnidi dai Suusi gvroigldai lran duucal lgai —astatldai lPiiduru.

¹² Tai vllscatai lga mosdodoli vii, vaidl lPaavora lmadu Bernabé aagidi vllsi istumaasi idui lgai Diuusi gnvucadadclldl lgai ismaacldl maitarjudidíu saagida. ¹³ Dai aidlsi canaato ñioo lPaavora lmadu Bernabé taidl lJacovo itli:

—Giñaaduñi, giñcalcavurai. ¹⁴ Casi glaagidi goSimuñi Piiduru sillquidl abiaadlrl clgacrl nldi Diuusi lgai ismaacldl maitarjudidíu dai lcvai vuvaitu lmmoco lgai saagidaiñdlrl sai siaa duutudaiña Diuusi daidl lmaamaradlcana. ¹⁵ Bai lqui poduucal ooja Diuusi ñiñoquituldiadamigadl cascldl glaagaitadai slrvduñiagi calcavurai aapiml isducatai ooja lmaadutai Diuusi ñiooquituldiadamigadl:

¹⁶ Pocaiti Diuusi:

lrlaga naana maasi dlvvuñia lgai dai gooquirl lramul divimul aanl judidíu saagida. Lgai lrismaacldl lqui abiaadlrl lcvai vuvaitu aanl.

Dai gooquirl mui uumigicldl camaitiñsiaa duutudaiña lgai cascldl aagidamul aanl sai lramul giñsiaa duutudaiña poduucal isducatai giñsiaa duutudaiña lgai aidlsi oidacatadai Davicaru.

¹⁷ Lramul divimul aanl dai aagidamul sai giñlagidiña.

Poduucai iduñimu aanλ vai vλasi oodami ismaacλdλ maitarjudidíu giñtλtλgitoiña daidλ argiñmaamaracana dai giñλλgidiña.

¹⁸ Pocaiti Diuusi ismaacλdλ garmaatλtuli vλasi idi istumaasi λlqui abiaadλrλ. Ascaiti Diuusi.

¹⁹ Cascdλ aanλ pocaiti maitlaagai issoi vuaadagi ismaacλdλ maitarjudidíu. λgai cadagito λlquidλ ganvaavoidaraga dai vaavoitu Diuusi. ²⁰ Mosλcaasi glaagai tλsoojidagi sai camaicuaadana baabaidi ismaacλdλ dadasdi λmoono ismaacλdλ siaa duutudai oodami Diuusi duucai, dai sai maigoogosi ganducamicana, dai camaicuaadana baabiadλ vustaaqui baicuadλ ismaacλdλ maivuusanλi λrλdλ silλscadλ coiyagi, dai tomali maicuaadana λrλdλ. ²¹ λlqui abiaadλrλ aipacoga oidaga sioorλ gamamaatλtuldi Moseesacaru sλλicamigadλ vλλscλrλ ibλstaragai tasλrλ judidíu quiquiupaigadλrλ glaagaiña gomaasi —astλtdai Jacovo.

²² Amaasi lojootosicami λλmadu λbaitλguucacami λλmadu vλλscatai λvaavoitudadami λrλnλλli isλcovai vuvaidagi λλmoco λgi gλnsaagidaiñdλrλ dai ootosagi Antioquiiamu λλmadu Paavora dai Bernabé. Dai λco vuusaitu Uudasi mλsmaacλdλ Barsavasi aagaiña λrλ, dai λco vuusaitu Siilasi λrλ λgai λrbaitλcλaacamigadλ λvaavoitudadami.

²³ Dai λgaicdλ ootoi λmo oojai ismaacλdλ icaiti:

“Aatλmλ ojootosicami λλmadu baitλguucacami λλmadu gogaa vaavoitudadami ganviaatuldi aapimλ garaaduñi ismaacλdλ maitarjudidíu ismaacλdλ Antioquiλrλ oidaga dai Siria dai Silisia dλdλλvλriλrλ oidaga. ²⁴ Maí aatλmλ sai λmo oodami iji tabiaadλrλ ismaacλdλ aatλmλ maiotoi. Dai λgai gansoobi ganñiooquicdλ mλsi aapimλ maimaata isducatai gantλtλgituagi. λgai povai gantλtdai sai glaagai mλsiquitλagi gantuuucuga dai λgidagi Moseesacaru sλλicamigadλ. ²⁵ Cascdλ cλλgadu λli aatλmλ isλco vuvaidagi λλmoco aatλmλ garsaagidaiñdλrλ sai mλλca ganñidana aapimλ λλmadu garaaduñi Paavora dai Bernabé ismaacλdλ aliλ oigλdai aatλmλ. ²⁶ Paavora dai Bernabé muiyarλrλ ajioopaiña mλsiaaco cooda agaiña gamamaatλtulditai goovai isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami. ²⁷ Cascdλ ganootosi aatλmλ Uudasi λλmadu Siilasi vai λgi goovai gλnaagidana vλasi idi ismaacλdλ ganooji aatλmλ. ²⁸ Garaagidi Diuusi Ibladλ tλstuma duñiagi. Aatλmλ garvλλtarλ λrλ cλλgadu cascλdλ maitantλaanλi aatλmλ mui naana maasi, mosλcaasi chilλqui istumaasi ismaacλdλ glaagai. ²⁹ Mλsai maicuaadana baabaidi ismaacλdλ gadadasdi λmoono ismaacλdλ siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali maicuaadagi λrλdλ, tomali baabiadλ vustaaqui baicuadλ ismaacλdλ maivuusanλi λrλdλ silλscadλ coiyagi, dai tomali maigoogosi ganducamicagi. Mλsλλgiadagi vλasi idi istumaasi aidλ gia cacλlga ivueeyi aapimλ. Gartλλgadamu”, ascaiti λbaitλcλaacamigadλ.

³⁰ Matλi ootoidλ tai iji vλmaacova Antioquiiamu. Dai ami λmpagi vλasi λvaavoitudadami dai maa loojai. ³¹ Taidλ λvaavoitudadami aliλ baigλnλλli nλidacai loojai. ³² Uudasi λλmadu Siilasi λrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadλ dai baiλλliatu λvaavoitudadami ganñiooquicdλ tai λgai vaamioma vaavoitu. ³³ Bai tλvλpi anaasi daraaja vλmaacova dai aidλsi caiimia agaitadai λgai taidλ λvaavoitudadami diosagi dai potλtdai: “Diuuscλdλ avλr viaatulda Jerusaleenλrλ oidacami λgai ismaacλdλ ganootoi”, astλtdai. ³⁴ Dλmos λSiilasi ipλli isviiagi. ³⁵ Daidλ λPaavora λλmadu Bernabé λrλ anaasi vii Antioquiλrλ. Dai muidutai aa λλmadu anaasi gaaagidiña Diuusi ñiooquidλ.

³⁶ Cabai tλvλpicdλ Paavora potλtdai λBernabé:

—Tinda λpamu mλλ dadida garaaduñi aipacoga tλsiaaco casi gaaagidi Diuusi ñiooquidλ. Dai nλida asducatai daraaja —astλtdai.

³⁷ Bernabé vaidaquia λlidadai λVuaana Marcusi ³⁸ λgai ismaacλdλ oí aidλsi tuucamidλrλ iji λgai aipacoga dai gaaagidimi Diuusi ñiooquidλ dai Panfiliaiñdλrλ aa glλ dai camaisoicλiña cascλdλ λPaavora maitipλlidadai isvaidaquiagi. ³⁹ Dai aliλ cavaami ñiñio dai maibai dui dai λjλcovai iji. Bernabé vaidacai Marcusi dai tλtλsai λmo vaarcuλrλ dai iji Sipiliamu. ⁴⁰ Taidλ λPaavora vaidacai Siilasi. Taidλ λvaavoitudadami gadaanλi

Diuusi sai nuucaticana taida iji. ⁴¹ Dai Siiliana dai Silisiana dɔgavusai dai vaamioma baiɔɔliatudaimi ɔvaavoitudadami.

16

¹ Paavora ɔɔmadu Siilasi Derviɔɔɔ aayi dai Listiɔɔɔ. Dai ami tɔɔ ɔmo vaavoitudadami Timoteo tɔɔgiducami. ɔgai ɔrmaradɔcatadai ɔmo ooqui judɔu daidɔ ɔrvaavoitudadami ɔɔɔɔ daidɔ ɔoogadɔ ɔrgiliego. ² ɔvaavoitudadami ismaacɔɔɔ Listiɔɔɔ dai Iconiɔɔɔ oidacatadai cɔɔɔga ɔnioocaitadai Timoteo vɔɔɔɔɔɔ. ³ ɔPaavora ipɔli isvaidaquiagi ɔTimoteo dɔɔmos tɔɔjai sai iquitɔna gɔtuucuga maibaacoituda ɔliditai ɔjudidɔ ismaacɔɔɔ ami oidacatadai tomasi vɔɔscatai maatɔcatadai siɔrgiliego oogadɔ. ⁴ Tomasiaaco siaaco dɔgavusquimi ɔPaavora ɔɔmadu Siilasi aagidimi ɔgai ɔvaavoitudadami isducatai ooji ɔojootosicami ɔɔmadu ɔbaitɔguucacami Jerusaleenaiɔɔɔɔɔ ɔvaavoitudadami Antioquiɔɔɔ vɔɔɔɔɔɔ sai vɔɔscatai ɔvaavoitudadami ɔɔgidiɔna. ⁵ Dai poduucai ɔvaavoitudadami siooma cɔɔɔga vaavoitu, dai vɔɔɔ tasai vaamioma muidaimi ɔvaavoitudadami.

⁶ Dai Diuusi Iɔɔadɔ maidagito isgaaagida ɔgai Diuusi ɔniooquidɔ Aasia dɔvɔɔɔɔɔɔ. Cascɔɔɔ mosdɔgavusai ɔgai Pilijia dai Galasia dɔdɔvɔɔɔɔɔ. ⁷ Dai ugidiana Misia aayi dai abiaadɔɔɔ Bitiɔɔiamaco iimia ɔliditadai dɔɔmos Diuusi Iɔɔadɔ maidagito isgaamu iimia ɔgai. ⁸ Dai Misia ugidiana sɔɔli dɔgavusai, dai tɔɔapai siaaco Troasi tɔɔgidu gɔɔ suudagi ugidiana siaaco aajɔi vaarcu. ⁹ Dai ami ɔmo imidagai tucara tɔɔɔɔquimi ɔPaavora ɔmo cɔɔli Masedoniaiɔɔɔɔɔ sai vuidɔɔɔ cɔɔca dai daanɔi daidɔ itɔɔɔɔɔɔ: “Diimi Masedoniamu dai garsoiɔna”, astɔɔɔɔɔɔ. ¹⁰ Cascɔɔɔ otoma bai garɔui aatɔɔɔɔɔ dai iimia ragai Masedoniamu, cɔcɔɔga vaavoitu aatɔɔɔ isgarvaidi Diuusi tɔsai gaaagidana ami dɔvɔɔɔɔɔɔ ɔniooquidɔ.

¹¹ Anaasi Troasiɔɔɔ ɔmo vaarcuɔɔɔ tɔɔɔɔɔɔ aatɔɔɔɔɔ dai sɔɔli iji Samotrasia dɔvɔɔɔɔɔɔ-ɔmo siaaco sicolimadi suudagi. Dai gɔɔ siaadiqui Neápolisɔɔɔ aayi aatɔɔɔɔɔ dai ami tɔɔapai vaarcuaiɔɔɔɔɔ. ¹² Dai abiaadɔɔɔ iji aatɔɔɔɔɔ Pilipoosiamu ami ɔrromamanu dɔvɔɔɔragadɔ, ɔgai ɔrɔmapɔcɔɔɔ Masedoniaɔɔɔ siaaco oidaga mui quiiqui. Dai ami daraaja aatɔɔɔ chiɔɔqui tasai. ¹³ ɔmo imidagai ibɔstaragai tasɔɔɔ vuvaaja aatɔɔɔ Pilipoosi-aiɔɔɔɔɔɔ maisi mɔɔcasi gɔɔ aqui ugidiana, siaaco duudatai gamamadaiɔna ɔloodami anaasi daraiɔa aatɔɔɔ dai aagidi aatɔɔɔ Diuusi ɔniooquidɔ ɔooqui ismaacɔɔɔ gɔɔɔmpagi ami. ¹⁴ ɔmoco Lidia tɔɔgiducataidai. ɔgai ɔrTiatiiɔɔɔ oidacami daidɔ ɔrgaagardami yuucusi moraduacami. Dai idi ooqui aliɔ sɔaa duutudai Diuusi. Dai cɔcɔcatadai ɔgai ɔɔniooqui tai Diuusi soi sai ɔɔgidana ɔgai ismaacɔɔɔ aagidi Paavora. ¹⁵ Dai gɔvacoɔi ɔgai ɔɔmadu vɔɔscatai ismaacɔɔɔ quiidiɔɔɔ oidacatadai dai gooquiɔɔɔ garɔdaɔniimi ɔgai dai povɔrtɔɔɔɔɔɔ:

—Mɔsi aapimɔ sɔɔlicɔɔɔ vaavoitudadagi isvaavoitudai aanɔ Diuusi, vɔrai iimi dai giɔnquiɔyana daraaja asta mɔsiɔɔscadɔ iji tabiaadɔɔɔ —astɔɔɔɔɔɔ ɔgai.

Dai maitɔrdagito tɔscho tɔiyagi.

¹⁶ ɔmo imidagai caiimɔitadai aatɔɔɔɔɔ siaaco gamamadaiɔna dai vuidɔɔɔ aayi aatɔɔɔɔɔ ɔmo ali ooqui ismaacɔɔɔ viaacataidai ɔmo Diaavora tɔaaɔnicarudɔ dai ɔgai ɔlquiasdɔɔɔ maatɔcana istumaasi daivuɔna ɔgai. Dai viaacataidai ɔgai gɔtutuidacami dai ɔali ooqui mui gamaitɔcɔiɔna tumiɔni gɔtutuidacami vɔɔɔɔɔ. ¹⁷ Idi ali ooqui gɔroidatucuiɔna Paavora ɔɔmadu aatɔɔɔɔɔ dai iɔnaquidana daidɔ icaitidana:

—Idi cɔcɔɔli ɔrpiɔiooɔigadɔ Diuusi ismaacɔɔɔ ɔrɔbaitɔcɔaaacami, dai goovai gɔnaagidi aapimɔ isducatai cɔɔgacɔɔɔ vuvaquiagi —caitidana ɔali ooqui.

¹⁸ Mui tasai povueeyi ɔgai tai ɔmo imidagai oojogi Paavora dai ajaco cɔquiva daidɔ itɔɔɔɔɔɔ ɔDiaavora tɔaaɔnicarudɔ ismaacɔɔɔ viaacataidai ɔali ooqui:

—Suusi Cristo guvucadadɔcɔɔɔ ɔngɔaagidi vuusaiɔni gooquiɔiɔɔɔɔɔ —astɔɔɔɔɔɔ.

Taidɔ ɔDiaavora tɔaaɔnicarudɔ otoma vuusai.

¹⁹ Dai aidasi lali ooqui tutuidacami maatl tll iscamaitistutuidi isgamaitlcladagi tumiñsi lgaicldl vui lgai lPaavora lmadu Siilasi dai vuucal dai vaan tuutui dudunucamiarl plaasana. ²⁰⁻²¹ Daidl itatl dai lgai ldudunucami:

—Idi clclalli ismaacldl lrjudidíu gldvllragana dada dai garaagidi tsviaa siduñi-agi istumaasi aatml lromamanu dai gldaidi gartatlaanl-damiga gomaasi. Dai poduucal baacoitudal goovai oodami gññiooquicldl —astatl dai.

²² Tai vllsi loodami vui baacoi, taidl ldudunucami gatljai sai uupasdana yuucusal dai glviaarsana uusicldl. ²³ Dai catlvri glviacarai dai maamaisa. Dai tljai lmaisacarui nuucadacami sai claga nuucadacana. ²⁴ Aidmlsi potatl dai lmaisacarui nuucadacami lgai tuucavi vavaisanana uucami vaarpai maisacarl. Dai uusi maisacarl vaarpai lcasodl dai anaasi viaa.

²⁵ Aran tucarl aidasi lPaavora lmadu Siilasi gamamadai dai siaa duutudal Diuusi gññidagacldl vaidl lga maamaisapicldl moscalcatadal. ²⁶ Tai todian duucal cavami gigiduli dlvllrai dai oiñitu bibidaviqui oloodagadl utioma daraajldl. Tai gocldl glcucupioo vllsi cucuparagadl lmaisacarui, dai uupai vllsi lmaamaisapicldl cadeenagadl ismaacldl lclldl vuupulicatadal lgai. ²⁷ Dai aidasi nñlla lmaisacarui nuucadacami tll iscucupioquiñi lmaisacarui cucuparagadl vuusaitu gmmastaga dai lclldl lgi gmmuaa agaitadal pollidital isvuvaja lmaamaisapicldl. ²⁸ Damos lPaavora iññoqui daidl itatl dai:

—Maitigamuaa tamiatl daraaja vllscatal —astatl dai.

²⁹ Taidl lmaisacarui nuucadacami gatal lmo cuudagi dai mlraitai vaa duaadimutu-gaitai dai giviquimi dai vuidl gltootonacldl clquiva lgai lPaavora lmadu Siilasi.

³⁰ Dai otoma vuvaitu dai tlacacal daidl itatl dai:

—¿Clclalli tuma duuna aanl dai clagacarl vuusaiña? —astatl dai.

³¹ Taidl lPaavora lmadu Siilasi aa noragi daidl itatl dai:

—Vaavoitudañi aapi isSuusi Cristo lrcagacarl vuviadami dai poduucal clagacarl vuusaimu aapi lmadu vllscatal ismaacldl glquiyarl oidaga —astatl dai.

³² Daidl lPaavora lmadu Siilasi aagidi Diuusi ññoquidl vllscatal ismaacldl lmaisacarui nuucadacami quidiarl oidacatal. ³³ Dai quiaa lrtucaracatal vaidl lmaisacarui nuucadacami vacuañi tuutucugadl masiaaco saasarai uusicldl. Dai otoma lgai lmadu vllscatal ismaacldl quidiarl oidacatal glvnapacoi. ³⁴ Dai gooquidl vaidacal glquiyamu dai bibi. Dai lgai lmadu vllscatal ismaacldl quidiarl oidacatal alil baiglñlidital vaavoitudacal.

³⁵ Siaadiqui quiaamoco ldudunucami ootosi ññoqui sandaarucldl lmaisacarui nuucadacami sai dagitona lgai lPaavora lmadu Siilasi. ³⁶ Taidl lmaisacarui nuucadacami potatl dai lPaavora:

—Ldudunucami casi giñootosi ññoqui ansaidl glandagitona. Diuusi gññuucaticana —astatl dai.

³⁷ Damos lPaavora itatl dai lsandaaru:

—Aatml lromamanu llrl mltai vllscarl vllsi oodami vuitapi garglviaacarai maitldagitocai tññoquia aatml, dai glrmaamaisa. Dai sivi lstocai gldagitua lldi lgai poduucal gia cho. Vai lgi dadana lgai dai glrvuvaidana —astatl dai lPaavora lsandaaru.

³⁸ Taidl lsandaaru mll aagidi idi ññoqui ldudunucami tai lgai alil duduaadimu maatlcai islgai lromamanu llrl. ³⁹ Dai cascldl lji lgai mllca siaaco daraajatadal lclclalli dai daañimi sai oigldana. Dai vuvaitu dai daañimi sai vuvacna Piliposiaindl. ⁴⁰ Tai lgai vuvaja maisacaruaindl dai lji Lidia quidiamu dai aagidi lvaavoitudadami isducatal vuvaitu ldudunucami maisacaruaindl sai camaiduduaadicuñi lvaavoitudadami, dai gooquidl lji lgai abiaadl.

¹ Dai iimacai lPaavora lmadu Siilasi Ampipoliisiana dai Apoloniana salli dlavusai dai boodlra aayi Tesaloniclra ami claacatadai lmo judidíu quiuupaigadl. ² Taidl lPaavora ii ljudidíu quiuupaigadlamu poduucal isduucal ivuaadana lgal vllscarl. Dai vaica lcaldi anaasi daraaja lgal. Dai vllscarl lblastaragai tasarl lmadu gaaatagaiña lgal ljudidíu isducatal icaiti Diuusi ñiooquidl ³ islCristo viaacatadai issoimaa taatagi, dai muquiaagi dai lpramu duaacagi. Dai potatl daiña lgal:

—Lgal vaa Suusi ismaacldl glnaagidi aanl lralCristo, lgal vaa ismaacldl llqui abiaadlra nlnlra aapiml —astatl dai lPaavora.

Vai lmmoco judidíu pocaitiña sai maitarlvaavoi.

⁴ Tai lmmoco vaavoitu dai uraava lPaavora dai Siilasi. Dai mui giliego ismaacldl siaa duutudal Diuusi vaavoitu llrl, dai mui ooqui llrl ismaacldl loodami alia siaa duutudaiña. ⁵ Cascldl alia baacoí ljudidíu ismaacldl maivaavoitu. Dai lmpagi clclalli soimaasi ivuaadami ismaacldl mosajiooraiña caayana dai alia siaa caitimi lgal glnlmpaidacal vaidl loidacami maisiooma daraajatadal clcacal. Taidl lcclalli soimaasi ivuaadami lmadu ljudidíu Jasoñi quiidilra dada dai daitu cuuparagai dai vaara dai gaagaimi lPaavora lmadu Siilasi dai vuvaida agaitadal abiaadlra dai tllgida agaitadal lgal loodami. ⁶ Dai maitll lgal ami dai cascldl tlvaaimacal Jasoñi lmadu aa vaavoitudadami dai vuucal dudunucamiarl, dai ami ijiña daidl icaiti:

—Lcclalli ismaacldl naana dui vllsi oidigi glnñiooquicldl caayl tami Tesaloniclra llrl. ⁷ Tai goJasoñi miaadlgi glquiyarl. Dai vllsi lgal ivueeyi mui naana maasi istumaasi lgal tlaanldami romanu maitamaacal oigaragai. Lgal pocaiti sai oidaga lmai gl bailaclaacami Suusi tllgiducami —ascaili.

⁸ Taidl loodami lmadu ldudunucami moscal goñiooqui dai sisioli. ⁹ Dai tal ldudunucami Jasoñi lmadu lgal vaavoitudadami tumiñsigadl dai potatl dai sai lpramu maquia agaitadal silscadl vuvaaquiagi abiaadlra lPaavora dai Siilasi, tai lgal gamaa mltaida dagito isiimiagi.

¹⁰ Taidl lvaavoitudadami otoma vuvaitu lPaavora lmadu Siilasi tucarl dai ootoi Bereamaco. Tai lgal mosaayl Berelra dai iji judidíu quiuupaigadlamu. ¹¹ Ljudidíu ami oidacldl vaamioma claga tuutuiga silгаа Tesaloniclra oidacldl lgal mosbaiglnliaracldl clcana istumaasi aagidiña lPaavora lmadu Siilasi. Dai vlls tasal gaagaiña Diuusi ñiooquidl dai nida agaiña sabaigl lrvavoi ismaacldl aagidiña lPaavora lmadu Siilasi. ¹² Dai poduucal muidutal judidíu lmadu giliego vaavoitu, vllsi lmaduga mllsi clclalli lmadu ooqui ismaacldl loodami alia siaa duutudaiña. ¹³ Dai aidlsl mal ljudidíu Tesaloniclra oidacami silPaavora gaaagidi Diuusi ñiooquidl Berelra llrl, gaamu iji dai sisiolitu loidacami. ¹⁴ Dllmos lvaavoitudadami otoma ootoi lPaavora coostamu, taidl lSiilasi lmadu Timoteo anaasi vii. ¹⁵ Lgal ismaacldl ol lPaavora Ateenasilra uucami dagito dai aa suuli. Taidl lPaavora ootosi ñiooqui lgaicldl lSiilasi lmadu Timoteo sai gaamu iimlana silotoma istutiadagi.

¹⁶ Dai aidlsl Ateenasilra daacatadal lPaavora dai nlnlracatadal lSiilasi lmadu Timoteo ami nidi lgal mui lmoonoo ismaacldl siaa duutudal oodami Diuusi duucal cascldl alia soigl liditadal lgal dai baamucan tada. ¹⁷ Cascldl lPaavora aagidiña Diuusi ñiooquidl ljudidíu ismaacldl glnlmpaidiña quiuupilra dai aa llrl ismaacldl ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai vlls tasal aagidiña lgal Diuusi ñiooquidl lgal ismaacldl plaasana daraajagi. ¹⁸ Dai lmmoco lgal lrepicureo mamaatlrdamigadl dai aa lralgal ismaacldl mamaatarl estotoico mamaatl tuldaragadl. Dai glnaagacal ñiño lgal lmadu lPaavora dai lmmoco icaiti:

—¿Istumaasi goovai ismaacldl aagai goaataracldl? —ascaili.

Vai aa icaiti:

—Glnaagian caiti goovai sibladlra didiuusi —ascaili.

ΛPaavora aagaiña ΔSuusi dai duaacarada cascada pocaiti Agai. ¹⁹ Dai bli Agai ΔPaavora dai bllcai mllca siaaco Aliopago tllgidu, ami siaaco bai vuaadana ñiooqui adudunucami daida itatldai Agai ΔPaavora:

—Maatca rllidi aatml istumaasi utuducami garmaatulda alidi aapi. ²⁰ Gllraagidañi istumaasi maimaata aatml dai cascada maatca rllidi aatml istliya alidi aapi goocada —astatldai.

²¹ Vllscatai Ateenasllra oidacami dai sibladlra vuvacacami ismaacada anaasi oida-catadai, maitivuaadana lma maasi moscalcana istumaasi utuducami dai gaaagidiña llra.

²² Amaasi ΔPaavora clquiya vllscatai saagida ami Aliopagllra daida itli:

—Clculli Ateenasllra oidacami vllsialcatai nldi aanl mlsalil siaa duutudai aapiml glandidiuusiga. ²³ Aidasi aimlraña aanl dai nllnldiña vllsi llmarlclra siaaco oidaga moomono, tll aanl llmarlclra siaaco aduucal oojisi: “Tami llrDiuusi vlltarl ismaacada maimaata aatml”. Idi vaa ismaacada siaa duutudai aapiml maimaatlcatai gooviava llrDiuusi ismaacada gllnaagidi aanl.

²⁴ Agai llrDiuusi ismaacada idui oidigi dai vllsialcatai istumaasi oidaga Agai llrbaitlclaacami ismaacada tlaanli tlnvaagi dai vllsi oidigi. Agai maiquiquiuupiana oidaga ismaacada ivueeyi oodami. ²⁵ Agai maitagito isivuaadagi oodami tomali lmo istumaasi Agai vlltarl. Agai vaa llragai ismaacada gllmaacal ibldagai dai vlalli dai vllsi istumaasi.

²⁶ Vllsi naana maasi oodami vuvaja loodamiaiñdlra ismaacada idui Diuusi llrllga. Dai Diuusi tljai sai vllsi oidigi daama oidacana, dai vllsclra aagaiña siaacoga dai silscada. ²⁷ Daida icaiti Diuusi: “Aanl andarai loodami oidigi daama sai matia lldiña sabai oidaga Diuusi”, ascalt Diuusi. Vllsclra maimllcasi daja Diuusi mosalil miaanai daja Agai vllscatai. ²⁸ Diuusicada duduaaca aatml dai ajioopai dai oidaga. Gllnllqui aaduñicarv sastuduacada pocaiti: “Aatml llrmaamarada Diuusi”, ascalt. ²⁹ Vaavoava silrDiuusi maamarada aatml cascada maitlaagai tllspoduucal tllgitoda aatml islmo moonoo istutuidi silrDiuusicagi ismaacada ivueeyi oodami isducatai gllntatgitoi Agai oorocada, isplaatacada isodaicada. ³⁰ Llquiomal pocaiti Diuusi: “Oidacataidai oodami ismaacada maitiñmaata cascada maitiñllgidiña antai aanl vllsclra maiiojogi dai sivi tlaanli aanl vllscatai aipaco oidacami sai lma duucal gllntatgitona dai camaisoimaasi ivuaadana”, ascalt Diuusi. ³¹ Lmo imidagai lmo dunucami nlda Agai vllsi oodami ismaacada llcllga ivuaadami dai ismaacada llrmaicllga ivuaadami gomaasi iduñia Agai Agai Diuusi vlltarl dai clllga iduñia Agai. Diuusi aagai silscada. Agai llrSuusi ismaacada lconvai vuusaitu Diuusi. Diuusi duaacali ΔSuusi coidadl saagidaiñdlra dai poduucal clllga maata vllscatai silrvaavoi ismaacada aagai Diuusi —astatldai ΔPaavora.

³² Aidasi cal Agai coidadl duaacarada llmoco mosparunai dai aa icaiti:

—Baiyomal isllrldaamllra gllraagida gomaasi —ascalt loodami.

³³ Amaasi ΔPaavora anaasi viaa dai ii. ³⁴ Tai llmoco clculli ol ΔPaavora dai vaavoitu. Dai Agai saagida imlitaldai Dionisio ismaacada llamo dunucami Aliopagllra, dai lmo ooqui Dámalisi tllglducami, dai aa llra.

18

¹ Dai gooquillra ii ΔPaavora Ateenasllra Coriintoamu. ² Dai ami tll Agai lmo judidíu Aquilasi tllglducami. Agai llrPonto dlvllllra oidacamicatadai. Aida vaasllquiomal ami divia llAquilasi llmadu ooñigada Prisiilasi Italiaindlra. Agll baitlclaacami Claudio tljai sai vuvacana vllsi lljudidíu Roomaindlra cascada Agai viaacataidai isvuvauquiagi llra. Taida ΔPaavora ii dai diviji. ³ Dai tll ΔPaavora isllgai viaacataidai Agai vaa aa duiñdagai ismaa viaacataidai ΔPaavora isivuaadagi icuusi baabaqui cascada anaasi llmadu vii Agai dai llmadu gaaata vuaada Agai. ⁴ Daida ΔPaavora vllsclra ibllstaragai tllllra aimlraña lljudidíu quiuupaigadlamu. Dai ami

gaaagidiña Diuusi ñiooquidá tai muidutai vaavoitu síllasi judidíu ácaasi ágai ismaacáda maitarjudidíu ápra.

⁵ Aidási Siilasi ámmadu Timoteo aayi Masedoniára aidá abiaadára áPaavora maiti vaaadana áma maasi mosgaaagidiña Diuusi ñiooquidá. Dai sílli aagidiña áPaavora ájudidíu daidá itátdaiña:

—ÁSuusi ismaacáda gánaagidi aaná áraCristo ismaacáda nápara aapimá —astátdai áPaavora.

⁶ Tai ágai vui baacoí dai sigálnaasi ñiooqui aagidi taidá áPaavora itátdai:

—Áági aapimá árgánduñi másiáscadá coiya aapimá maiimimu Diuusi ámmadu. Aaná gia camaitárgiñduñi —astátdai áPaavora.

Cascáda áPaavora gigigi gáyuucusi áági poduucái gaaagidiña ágai ismaitárduñidá. Dai ápramu ñioo áPaavora daidá itátdai:

—Sivi baitáqui imimu aaná ágai ismaacáda maitarjudidíu ámmadu —astátdai.

⁷ Daidá áPaavora vuusái ájudidíu quiuupaigadáraíndára dai ii ámo sílli quiidiamu Justo táágiducami ismaacáda alía síaa duutudái Diuusi. Ágai quiuupái abaana oidacataí. ⁸ Dai ámo sílli Calisipo táágiducami ismaacáda árbaitáclaacami quiuupíara, vaavoitu isSuusi Cristo árcálagacára vuvíadami. Dai vááscatai ismaacáda quiidíara oidacataí vaavoitu ápra. Dai muidutai Coriintoára oidacami moscáa dai vaavoitu dai gánvaracoí. ⁹ Dai ámo imidagai tucára áPaavora gácoosígara náidí Diuusi saidá itátdai:

—Maitiduaadicuda ápiaigaaagidida giññiooqui maitidagitocái aagada. ¹⁰ Aaná ángámmadu daja dai tomalí ámaadutái maisoímaasi gátaatatuldámu, aaná víaa mui oodami tamí Coriintoára —astátdai Diuusi.

¹¹ Tai cascáda áPaavora Coriintoára víi ámo uumigi dan taajucami dai gaaagidiña Diuusi ñiooquidá áoodami saagida.

¹² Aidási Galioñi ártáaanádamicatadái Ácaayára ájudidíu vui baacoí áPaavora dai bílacái ami síaaco daacataí ártáaanádamí ¹³ daidá itátdai:

—Ídí sílli gaaagidiña sai gáaagai íssíaa duutuadagi Diuusi ámos daídarsi ísducatai ívúeyi goovái —astátdai ágai ártáaanádamí.

¹⁴ Paavora cáñiooquía ágaitadá taidá áGalioñi itátdai ájudidíu:

—Dañi síársóímaasi íducamicamudái goovái aidá gia báí gánduíñdamudái aaná.

¹⁵ Ámos aapimá aagai ístumaasi aapimá áági gándaidí, áágiavár báí duuñi aapimá. Aaná anmaívaracái gomaasíara —astátdai.

¹⁶ Dai vuvaitu abiaadára. ¹⁷ Tai vááscatai ágilíego bíí Sostíña ismaacáda baitáclaacami judidíu quiuupaigadára dai anaasi vuitarí ártáaanádamí gáicacarái vaidá ártáaanádamí mosnáidí dai maívuamá álidí.

¹⁸ ÁPaavora quíaa anaasi víi mui tasái. Dai gooquíara díosagi ágai ávaavoítudadami dai íjí Paavora ámmadu Prisiílasí dai Aquíílasí Síncállíamu. Dai ami ívísu áPaavora gámoosai náidíña áoodami ísáági dígai ístumaasi báí dúí vaasáquíoma Diuusi ámmadu. Dai abiaadára táátasái ámo váarcuára dai íímía ágai Sííllía dáváárríamu. ¹⁹ Dai aidási aayi ágai Efeesíara taidá áPaavora anaasi víaa Prisiílasí ámmadu Aquíílasí dai íí judidíu quiuupaigadámu dai aagidí Diuusi ñiooquidá ájudidíu ismaacáda ami gánámpáidíña dai ágai alía ñíñio áPaavora ámmadu aagítái ímaasi. ²⁰ Daidá ájudidíu daañíímí áPaavora sai víááña táváríoma ámos ágai maívíí. ²¹ Dai díosagi daidá itátdai:

—Víaa aaná íJerusaleenára daacagí síaa dúudagára ismaacáda camíaadímí, vááscára ápramu dívímu aaná dai gánnáidámu íDíuusi íplíadagí —astátdai.

Dai táasái ámo váarcuára dai Efeesíáiñdára íí. ²² Dai aidási aayi ágai Sesareeára taidá áPaavora íí Jerusaleenamú dai víaatulda ágai ávaavoítudadami, dai otoma táváí Antíoquííamu. ²³ Dai anaasi víí áPaavora báí távárí. Ámaasi ápramu íí dai dívída ágai váási ávaavoítudadami váási ámáparáclára Galaasíara dai Pííjííara. Dai aagidímí ápramu Diuusi ñiooquidá dai poduucái sóíquíímí sai váamíoma síága ágídíña Diuusi.

²⁴ Aidla aayi Efeesiara amo judíu Apoolosi tlagiducami. Agai rAlejandalliarla oidacami dai agai cllaga maata ñioocai dai cllaga maata Diuusi ñiooquidla. ²⁵ Alia cllaga maata tuldicatadaí agai Diuusi ñiooquidla. Dai bai liaracada ñioocaiña. Dai salli aagaiña istumaasi idui lSuusi. Dai maimaatcatadaí agai lmai vacuanaragai moscaasi lVuaana vacuanaragada maatacatadaí agai. ²⁶ Daidla lApoolosi maiduaadicuitai ñioocaiña judidíu quiuupaigadara. Aidasi cal Prisiilasi lmadu Aquilasi l covai vuusaitu dai sioma cllaga maata tui Diuusi ñiooquidla. ²⁷ Aidasi imia agaitadaí Apoolosi Acaaya dlvllriamu taidla lvaavoitudadami soi dai ootosi amo oojai lгаа vaavoitudadami dai potatadaí sai baigalliaracada miaadlgidana lApoolosi. Dai aidasi lApoolosi aayi Acaayara cllaga soi agai lvaavoitudadami ismaacada Diuusi alia oigadaí dai vaavoituli. ²⁸ Daidla lApoolosi aagidi vllscataí vuitapi isducataí maicllaga ivueeyi ljudidíu glnvaavoidaragara. Dai alia ñioo dai maata tuldi iscaiti Diuusi ñiooquidara isSuusi Cristo lragai vaa ismaacada nllracatadaí agai. Cascada agai maitistutuiditadaí isvui ñioocadagi.

19

¹ Apoolosi quiaa Coriintora daacatadaí taidla lPaavora lmarlcala ucoidigana daivusai dai Efeesiarla aayi dai ami tll chilalqui vaavoitudadami. ² Daidla itatadaí agai lvaavoitudadami:

—¿Aidasi vaavoitu aapimla diviasi Diuusi lbladla dai glnllmadu daaca agai? —astatadaí.

Tai agai aa noragi daidla itatadaí:

—Tomali maicajiomacatadaí aatmla isoidaga Diuusi lbladla —astatadaí.

³ Taidla lPaavorai itatadaí:

—¿Maacada vacuanaragaicada glnvaracoi aapimla? —astatadaí.

Tai agai aa noragi daidla itatadaí:

—lVuaana vacuanaragadacada —astatadaí.

⁴ Taidla lPaavora itatadaí:

—lVuaana varaconaiña oodami sai nldiña aa islgai calma duucaí gntatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai. Dai agai potatadaíña lra sai glaagai isvaavoitudagi ismaacada gooquiarioma divia agaitadaí. Agai lSuusi Cristo —astatadaí lPaavora.

⁵ Aidasi cal agai glnvaracoi sai nldiña aa islgai vaavoitu Suusi Cristo maata tuldaragada. ⁶ Aidasida lPaavora daama darai glnoonovi divia Diuusi lbladla agai lmadu. Tai agai glnaagacai ñiño lma maasi ñiooquicada ismaacada maimaatcatadaí agai dai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ⁷ Vllsicada lparaí baivustaama dan gooca agai.

⁸ Daidla lPaavora vaica masaadaí aitu aimaraitai judidíu quiuupaigadlamu dai maiduaadicuitai gaaagidiña isDiuusi soicai oodami sai cllgacara oidacana. Tai lmmoco gia vaavoitu. ⁹ Damos aa maivaavoitu mailma duucaí gntatagitua llditai. Dai sigalnaasi ñioocai idi maata tuldaragai vui loodami vuitapi. Amaasi lPaavora l covai ii dai vaidacai lvaavoitudadami amo escueelamu siaaco gamamaat tuldiña Tirano. Dai vlls tasai mosvusacliña Tirano vai amaasi lPaavora lmadu lгаа anaasi aatagaiña dai aagaiña Diuusi ñiooquidla. ¹⁰ Poduucal idui agai goo uumigi dai poduucal vllsi Aasia dlvllriara oidacami cal Diuusi ñiooquidla vllsi lmaduga mllsi judidíu dai ismaacada maitarjudidíu. ¹¹ Dai Diuusi maa guvucadagai lPaavora saidla iduuna mui naana maasi glgarducami. ¹² Taidla loodami vuidacal lcoococoidada glnpañiñituga dai gntaagiñagiacarul ismaacada lcala taata agai lPaavora tuucugadaí tai moslgaicada dudueeyi lcoococoidadaí dai asta Diaavora tllaañicarudla vuvacaiña oodamiaiñdara.

¹³ Dai lmmoco judidíu ismaacada mosairaco ajioopaiña vuvaidimi Diaavora tllaañicarudla oodamiaiñdara vuvaida llditadaí agai Suusi guvucadadacadaí dai potatadaí ljudidíu lDiaavora tllaañicarudla:

—Gntlaanli aatmla Suusi guvucadadacadaí agai vaa ismaacada aagaiña lPaavora mlasai vuvacana —astatadaí.

¹⁴ Poduucái ivuaadana cuvaracami cɫcɫali ʌgai ʌrmaamaradɫ ʌmo cɫali Isiiquiva tʌʌgiducami. ʌgai ʌrʌmo baitɫcɫaacamigadɫ tɫtʌaanʌdami judidú quiuupaigadɫrɫ.

¹⁵ Aidasi potatʌdai ʌcɫcɫali ʌDiaavora tɫtʌaañicarudɫ tai ʌgai aa noragi daidɫ itʌtʌdai: —Maatɫ aanɫ ʌSuusi dai maatɫ sioorɫ ʌrPaavora. ¿Dʌmos aapimo moorɫ? —astʌtʌdai.

¹⁶ Cascɫdɫ ʌcɫali ismaacɫdɫ viaacata dai ʌDiaavora tɫtʌaañicarudɫ vuidɫrɫ ɫɫ ʌcɫcɫali dai vaamioma istui isvʌʌscatai dai cavami capiacarai ʌgai taidɫ ʌcɫcɫali maiyuucustugaitai voorpoi ami quiyaiñdɫrɫ dai saasaquitugai tuutucugadɫ. ¹⁷ Dai vʌʌsi Efeesiɫrɫ oidacami maí gomaasi judidú dai ismaacɫdɫ maitɫrjudidú ʌrɫ cascɫdɫ vʌʌscatai alia duduaadimu, dai alia siaa duutudaimi Suusi Cristo.

¹⁸ Dai muidutai ismaacɫdɫ vaavoitu dada dai gaaagidimi istumaasi soimaascami ismaacɫdɫ ivuaadana ʌgai ʌʌquioma. ¹⁹ Dai muidutai ismaacɫdɫ ʌrcɫcɫɫdaracamicana vuaa ɫnʌlilivrugai dai vʌʌscatai vuitapi mʌmʌʌji. Dai gooquiɫrɫ ʌsɫitu ʌlilivru namʌgadɫ sai aayi parɫ taajucami sientu miil piisu. ²⁰ Dai poduucái muidutai tʌʌ gomaasi dai muiyarɫrɫ maí oodami Diuusi ñiooquidɫ.

²¹ Cadaivunucai vʌʌsi gomaasi taidɫ ʌPaavora ʌrʌʌli isimiagi Masedoniamu dai Acaayamu dai abiaadɫrɫ Jerusaleenam. Daidɫ icaiti:

—Cadaivunucai amui ɫʌaagai isimia aanɫ Roomamu ʌrɫ —ascaiti.

²² Dai caotosacai gooca ɫʌaaduñi ismaacɫdɫ soicɫiña aa duiñdadɫrɫ Masedoniamu ʌgai ʌrTimoteo ʌmadu Erastusi, dai ʌgai anaasi vii Aasiɫrɫ bai tʌvɫpi.

²³ Aidɫ alia sisioli Efeesiɫrɫ oidacami Diuusi ñiooquidɫcɫdɫ. ²⁴ ʌmo cɫali Demetrio tʌʌgiducami sisiolitu ʌoodami. ʌgai ivuaadana plaata quiquiupai aaliducami ʌra maasi ismaasi Diana quiuupaigadɫ dai ʌraana daasaca Diana. Diana ʌrʌmo odai uvisi ismaacɫdɫ siaa duutudai Efeesiɫrɫ oidacami Diuusi duucái. Dai vʌʌscatai ismaacɫdɫ ʌmadu gaaata vuaadana ʌcɫali alia mui gamaitɫcɫiña tumiñsi. ²⁵ Dai ʌgai ʌmpagi vʌʌsi ɫrpiɫipiooñiga ʌmadu aa ismaacɫdɫ viaacata dai pomaasi aa duiñdagai ʌrɫ, daidɫ itʌtʌdai:

—Giñaaduñi, cɫʌga maatɫ aapimɫ isalial cɫʌgacɫrɫ oidaga aatɫmɫ idi aa duiñdagai cɫdɫ. ²⁶ Dai cɫʌga nʌidi aapimɫ dai caɫ siɫPaavora gaaagidiña sai idi moonu ismaacɫdɫ ivueeyi oodami maitardidiuusi. Dai poduucái vaavoituldi ʌgai muidutai, maisiuu mosaca tami Efeesiɫrɫ oidacami vʌʌsi Aasia dʌvʌʌriɫrɫ oidacami ʌrɫ. ²⁷ Vʌʌsi idi aliasi ʌrduaadimudagai maisiuu mosaca ɫraa duiñdaga siaa ɫdʌduñian tada dai vʌʌsi oodami camaitʌgitomu goquiupaigadɫ ɫdʌucɫdɫ ɫrdiuusiga Diana. Vʌʌsi Aasiɫrɫ oidacami ʌmadu vʌʌscatai vʌʌsi oidigi daama oidacami siaa duutudai idi ɫdʌucɫdɫ ɫrdiuusiga Diana. Dai sivi siaa ɫdʌduñian tada gogʌducamigadɫ goovai —astʌtʌdai Demetrio ɫʌaaduñi.

²⁸ Dai mosɫacacai ʌoodami gomaasi alia baacoi dai iññaquimi daidɫ icaitimi:

—ɫdʌucɫdɫ ɫrdiuusiga Diana, ɫdʌucɫdɫ —ascaiti.

²⁹ Dai vʌʌsi Efeesiɫrɫ oidacami alia siaa caitimi. Dai vui Gaayo ʌmadu Aristarco ʌgai ʌrgooa cɫcɫali ismaacɫdɫ Masedoniɫrɫ oidaga dai oiditadai ʌPaavora. Taidɫ ʌoodami cavami ɫnaagacai tʌvaimacai mʌʌca uucami siaaco ɫnʌmpaidiña ʌoodami.

³⁰ Daidɫ ʌPaavora vaquia ʌlilitadai dai ñiooquida agaitadai ʌoodami dʌmos ʌvaavoitudadami maidagito. ³¹ ʌmoco ismaacɫdɫ ʌrdudunucami Aasiɫrɫ ismaacɫdɫ amiigugadɫ ʌPaavora ʌgai ʌrɫ ootosi ñiooqui dai daañimi sai maivaacɫna ami. ³² Dai ami siaaco ɫnʌmpagi ʌoodami ʌmoco iññacai ʌmo istumaasi vai aa ʌma maasi dai alia siaa caiti vʌʌsi oodami dai baitoma vʌʌscatai maimaatɫcatadai istuisidɫ ɫnʌmpagi. ³³ Dʌmos ʌmoco ismaacɫdɫ ʌoodami saagida guucacata dai aagidi ʌAlejandro astuisidɫ ami ɫnʌmpagi. Taidɫ ʌjudidú baitɫqui cɫi ʌAlejandro. Vai ʌgai ñiooquia agaitadai cascɫdɫ vañigi ɫnʌnovi sai dodoligicana vʌʌscatai. ³⁴ Dai aidasi maí ʌgai isAlejandro ʌrjudú vʌʌscatai ijiña parɫ goo oora daidɫ icaiti:

—ɫdʌucɫdɫ ɫrdiuusiga Diana, ɫdʌucɫdɫ —ascaiti.

³⁵ Amaasi lmo dunucami anaasi Efeesiara oidacami cadodoligitudacai vllscatai itatadai:

—Giñaaduñi Efeesiara oidacami, cllga maatl vllsi oidi daama oidacami isaatlma nuucada goodai moonoo ismaacada tlvagiaiñdara glai. Agai ismaacada Diana tllgidu. Agai lrgardiuusiga. Dai nuucada aatlma quiuupaigada lara. ³⁶ Cllga maatl aapiml istomali lmaadutai maitistutuidi ispotliyagi ismaitarvaavoi vllsi gomaasi, cascada dodoligivurai. Maitavar istuma vuaada masmaicllga gantatagitodagi laraga. ³⁷ Idi cllalli masmaacada vuaa aapiml maitagaalsidi goovai tomali lmo istumaasi goquiuupiaiñdara dai tomali maisigalnaasi ñioocai gardiuusiga vui. ³⁸ Siademetro lmadu lga aata vuaadami viaacagi lmo istumaasi lmo oodami vui cascada oidaga dudunucami sioora bai duñiagi gomaasi. Dai cllga istutuidi isvan cllsagi. Dai ami dudunucamiara istutuidi isaipaco gariara ganvuupadagi. ³⁹ Dai siara maasicagi ismaacada tlgito aapiml laradaamara avlar bai duuñi loodami lmpaidaragadara. ⁴⁰ Masgartacacagi istuisida siaa caitimi aatlma sivi maitiipu istumaasi gaaagida aatlma cascada aliasi lrduaadimudagai. Daida ldudunucami cllga istutuidi isvaama gartuutusagi dai potliyagi tsai aatlma vui baacoi —astatadai ldunucami.

⁴¹ Dai capotlacai ootoi vllscatai sai noonoigana.

20

¹ Mosugitlacai lsisioligai taida lpaavora ootosi ñiooqui lvaavoitudadami sai glallmpaidana sai lga maquia agai ñiooqui. Dai gooquilara coocomitu dai diosagi dai ii lmaracara Masedonilara. ² Dai gadiviji muiyara Masedonia dlvlllilara dai aagidimi lvaavoitudadami lramu Diusi ñiooquida dai poduucai soiquimi sai vaamioma cllga llgidiña Diusi. Dai abiaadara Gilisia dlvlllilara aayi. ³ Dai anaasi daja vaica masaadai dai gooquilara catladia agaitadai lmo vaarculara dai imia agaitadai Siriamu, dmos ma isljudidfu cabai duitadai ñiooqui dai soobida agai cascada lrali lga isaa glsiagi dlvlllari salli lramu Masedoniamu salli. ⁴⁻⁵ Dmos lmmo ismaacada oiditadai Paavora baitlqui iji dai Troosilara grrnllaracataidai. Agai lrsopatera Bereelara oidacami, lmadu Aristarco, dai Segundo, Tesalonicara oidacami, lmadu Gaayo Delivilara oidacami, lmadu Timoteo, lmadu Tiquico, dai Tróximo lara lga lraasia dlvlllilara oidacami. ⁶ Cadaivunucal lsiaa duudagai istuigaco glcuadana lraana maicopodaticami tlatasai aatlma vaarculara dai Pilipoosiaiñdara iji. Dai bo taama tasaicada aayi aatlma lga Troosilara dai anaasi daraaja aatlma cuvaracami tasai.

⁷ Dai tumiñoco glallmpagi lvaavoitudadami dai gaugia agai. Aida lristuigaco tlatgitoiña lga isducatai muu Suusi Cristo curusiaba. Vaida lpaavora mamaatatludi Diusi ñiooquida. Aliai glaagaitadai isimiagi lga siaadiqui cascada apiañioocai lga lran tucara uucami. ⁸ Dai lmo vaaqui vaico daama tuutucaviacamiara tlcaviaco glallmpaidacataidai lvaavoitudadami dai muiducataidai cuucudagi. ⁹ Dai lmo glali Eutico tllgiducami lmo ali quitaagiña daacataidai dai alia tlvri gañiooqui lpaavora vaidl lglali alia coosimucataidai dai coi dai abiaadara mltan glai. Dai aidlmasi vañigi lga camuucataidai. ¹⁰ Tai otoma tlvai lpaavora dai cuiqui lglali daama dai coomitu dai potladai lga loodami:

—Maitavar duduaadicuda duaacava —astatadai lpaavora.

¹¹ Dai lramu tsai tlcavi dai gasaasasi paana dai gauu dai apiañioocai maasico uucami daida ii. ¹² Mltai blalai lglali duaacami dai alia baiglaldacai vii loodami.

¹³ Tlati aatlma baitlqui iji lmo vaarculara Asoonlara uucami. Dai ami vlana ragai aatlma lramu lpaavora. Agai lrali isdlvlllari salli imiagi cascada lgi poduucal glraagidi lga. ¹⁴ Dai aidlasi aayi aatlma Asoonlara ami daacataidai lpaavora dai glrllmadu tsai vaarculara tlati iji Mitiliñiamu. ¹⁵ Dai iji aatlma abiaadara dai siaadiqui miaanai dlavusai aatlma Quiyosi. Dai gln siaadiqui aayi aatlma Samoosilara dai

Trojiliara gariibasi. Dai gan siaadiqui Mileetara aayi aatama. ¹⁶ Alia otoma aya aliditadai Paavora Jerusaleenara dai ami daaca aliditadai Pentecosteesico sistuidiagi. Amaasi aramo siao duudagada judidú. Cascada maitipliditadai Paavora istavapi daacagi Asiarara dai maiaayi Efeesiarara.

¹⁷ Aidasi quiaa Mileetara daacatadai Paavora ootosi agai ñiooqui Efeesiarara vaavoitudadami baitaguucacamigada sai dadana. ¹⁸ Dai aidasi dada agai taida Paavora itatadai:

—Canga maata aapima isducatai daacatadai aana vascatai oidacami amadu, aidasi tuucamidara abiaadara divia aana Asiarara. ¹⁹ Vascara aidasi gansaagida daacatadai aana arpioonigadacatadai Diuusi. Dai maigaducada giñlidiña aana. Dai alia suacaiña aana niditai oodami ismaivaavoitudai. Dai tomasiaacoga siaaco aimaraiña aana giñsobicaiña judidú cascada alia soimaa taatacana aana. ²⁰ Dai maidagitocai aagaiña aana vvasi istumaasi ismaacada arcalgaducami aapima ganvatarara. Dai gamamaatatuldiña aana vvasi oodami vuitapi dai ganquiiquiana vvasi amaduga mvasi judidú dai ismaacada maitarjudidú. ²¹ Dai aana gnaagidiña sai glaagai isma duucai gantatagituagi dai camaisoimaa ivuaadagi dai vaavoitudagi isSuusi Cristo arcalgacara vviadami. ²² Sivi imimu aana Jerusaleenamu. Giñootosai Diuusi Ibadara. Dai maimaata aana istumaasi iñduñiagi. ²³ Mosacaasi maata aana istomasiaaco iñsiaaco aimardagi giñaagidiña Diuusi Ibadara masai giñmaisa agai Jerusaleenara dai sai alia soimaa taata iñagai aana. ²⁴ Damos aana gia maivuam iñlidi gomaasicada. Aana gia maisoigiñlidi giñtuucugacada. Mosacaasi istumaasi argiñvatarara arnaatuagi aaduiñdagai ismaacada giñmaa gartaaandamiga Suusi Cristo daida iduñiagi vvasi istumaasi giñvii agai ansaida iduuna. Aa duiñdagai ismaacada giñvii agai argaaagidagi calgaducada ñiooqui isDiuusi oigadai vascatai.

²⁵ Casi gaaagidi aana aapima gansaagida idi ñiooqui isDiuusi soicai oodami sai calgacara oidacana dai sivi canga maata aana sai tomali amaadutai aapima camaitiñtagia agai aramu. ²⁶ Cascada anganaagida iñlidi aana sivi sai camaitargiñduñi masmaiimiagi Diuusi amadu masilascada coiyagi. ²⁷ Casi gnaagidi aana maistocai tomali amo istumaasi mosvasi gnaagidi aana istumaasi ipalidi Diuusi tasmaatcagi daida ivuaadagi. ²⁸ Cascada gannuucadacavurai aapima lagi dai nuucadacavurai vascatai avavoitudadami arara aran duucai cañiiru pastuurugada canga nuucadacana glososoiga. Canga maata aapima isDiuusi Ibadara gandarai masai nuucadacana avavoitudadami ismaacada acovai vuvaitu Diuusi cascada calgavar mamaatatulda. Suusi Cristo Diuusi marada muu dai aasi arada agai vatarara dai poduucai calgacara vuvaitu saida aramo silagama ducamicaana. ²⁹ Canga maata aana sai iñsilascada imiagi dadimu aa dai siao duña agadamu agai vaavoidaragada aran duucai sasavi omaligami daivai dai maivieeyi cañiiru. ³⁰ Todian duucai aapima gansaagidaiñdara baitaqui guuquivamu amoco dai gamamaatatuldiadamu yaatagi baiyoma siismaacada arvaavoi. Dai poduucai iduñiimu agai sai oidatucuiña aa daida armamaatardamigadacana. ³¹ Gannuucadacavurai tudu. Gantagitovurai aapima iñsaana aitu vaica uumigi ganmaacaitai ñiooqui tasara dai tucara. Maidagitocai ganmaacaiña aana ñiooqui vascatai amadutai dai suacaiña aana aapimacada.

³² Sivi giñaaduñi ganviaamu aana Diuusi amadu vai agai gannuucadacana dai Diuusi ñiooquida amadu arara ismaacada garaagidi isgaroigadai Diuusi. Idi vaa ñiooqui guvucadaliga dai lgaicada sioma canga lagi aapima Diuusi. Dai lgaicada arara viaa aatama mui naana maasi calcalgaducami ismaacada maacai Diuusi agai ismaacada acovai vuvaidi agai. ³³ Aidasi ganlamadu aimaraiña aana maitaanañiña aana tumiñsi tomali yuucusi. ³⁴ Baiyoma canga maata aapima iñsaana lagi gaaata vvaadana dai gaagaiña istumaasi tagito aana giñvatarara dai ismaacada giñlamadu ajioopaiña arara. ³⁵ Vascara ganmamaatatuldiña aana ispoduucai glaagai isgaaata vvaadagi dai soicadagi soituutuigami. Vascara avatagitoda istumaasi caiti Suusi Cristo: “Sioma

baigallidiña ismaacaldá gamaacai siismaacaldá blaǵli mastumaasi oidi”, ascaiti Suusi Cristo —astatdai Paavora.

³⁶ Mosaagacai aPaavora gomaasi gtootonacaldá calquiva vllscatai amadu dai gama-magi. ³⁷ Dai vllscatai suañimi dai cocomituquimi dai uusupigaimi diosaidacai. ³⁸ Dai alia soigallli potaldacai aPaavora sai camainlijada agai vaamioma. Dai oí asta siaaco cllca lvaarcu.

21

¹ Dai anaasi viaacai lvaavoitudadami tlltasai aatmla vaarcuara dai salli iji Coosiamu. Dai siaadiqui iji aatmla Roodasiamu dai abiaadara Paataramu. ² Paatarara tll aatmla amai vaarcu Penisiamaco imadami tltai agiara tlltasai aatmla dai iji. ³ Dai dagavusai aatmla amaraara siaadara maasi Sipiliamu, Sipili lararaara siaaco sicolimadi suudagi. Dai dagavusai aatmla tai Sipili oogisa padara vii. Dai apiaimlai aatmla Siiliaru uucami. Tiirona viaa agaitadai istumaasi cusuvuti lvaarcu cascaldá ami aayi agai. ⁴ Tltai anaasi tlaapai aatmla dai tll amoco vaavoitudadami. Dai anaasi vii aatmla cuvaracami tasai. Tai Diuusi Ibladá ñiooqui lvaavoitudadami tai agai potatdai aPaavora sai maitlaagai isimia agai Jerusaleenamu. ⁵ Dai mosalcai cuvaracami tasai iji aatmla. Tai vllsi lvaavoitudadami dai ooñigaldá dai maamaraldá gROI gll suudagi ugidiara uucami dai anaasi ooratana gtootonacaldá guuquiva aatmla dai gamamagi. ⁶ Amaasi cocomitu aatmla lvaavoitudadami dai diosagi dai tlltasai aatmla vaarcuara tai agai iji ganquiiquiamu.

⁷ Dai Tiironaiñdara apiaimlai aatmla vaarcuara Tolemaidara uucami dai ami tlaapai aatmla dai viaatuli garaaduñi dai anaasi daraaja lmo tasai agai amadu. ⁸ Dai siaadiqui Paavora amadu aatmla ismaacaldá oiditadai iji abiaadara dai aayi Sesareera. Dai ami iji Piili quiidiamu agai amoco ismaacaldá gaaagidiña Diuusi ñiooquidá. Dai agai amoco tatacogiadami acuaracamiañdara lara. Tltai anaasi vii aatmla agai amadu. ⁹ Daidá aPiili maamaracatadi maacova ooqui. Dai agai maiquiaa arcuucunacami. Daidá looqui aagaiña istumaasi aagidiña Diuusi. ¹⁰ Cadaraajatadai aatmla chilalqui tasai tai ami divia lmo cllli Agavo tllgducami. Agai Judeeaiñdara divia dai agai aagai istumaasi aagidiña Diuusi. ¹¹ Dai agai bli Paavora givuraldá dai acaldá vuuru gllcaso dai glnoonovi daidá itai:

—Pocaiti Diuusi Ibladá sai Jerusaleenara ajudidíu aduucai vulia agai idi givurai tuidacami dai tllgida agai ismaacaldá maitarjudidíu —ascaiti aAgavo.

¹² Dai mosalcai aatmla amadu Sesareera oidacami gomaasi vllscatai daañimi aatmla aPaavora sai maiimana Jerusaleenamu. ¹³ Damos aPaavora garaa noragi dai povai gartatdai:

—¿Tuimasi suaanli dai soigallliatudai? ¿Ducatai ipalidi aapimá isma duucai giñtagitoituldagi? Masiñvuliagi isgiñmuaagi lara Jerusaleenara gaaagiditai aaná isSuusi Cristo arcallgacara vuviadami. Aaná gia maivuum iñlidi —ascaiti aPaavora.

¹⁴ Aidasi tll aatmla ismaitistui isma duucai tagitoituldagi dagito aatmla daidá icaiti:

—Ara duuna istumaasi ipliadagi Diuusi —caiti aatmla.

¹⁵ Cadaivunucai chilalqui tasai bai gardui aatmla dai iji Jerusaleenamu. ¹⁶ Tai gROI amoco vaavoitudadami Sesareeaiñdara. Dai amaadutai agai lamo cllli Nasooñi tllgducami. Agai aSipiliaru oidacami dai lalqui abiaadara larvaavoitudadami. Dai agai quiidira viiya ragaitadai aatmla.

¹⁷ Aidasi aayi aatmla Jerusaleenara garaaduñi baigalliaracaldá garviaatuli. ¹⁸ Siaadiqui Paavora gROI aidasi dividamu aatmla Jacovo. Ami daraajatadai vllsi baitaguucacamigaldá lvaavoitudadami lara. ¹⁹ Taidá aPaavora viaatuli dai aagidi vllsi istumaasi idui agai Diuusi guvucadaldá ismaacaldá maitarjudidíu saagida. ²⁰ Dai

aidasi cal agai gomaasi cllaga ñioocai Diuusi vllatarλ. Tai amaasi lbaitlguucacami potatλdai λPaavora:

—Garaduñi, dλmos cllaga maatl aapi silλquidu vaavoitudadami judidíu saagida dai vllscatai pocaiti sai aliñi glaagai isvllasi vaavoitudadami apiallgiadagi vllsi Moseesacaru slllicamigadλ. ²¹ Dai λmo oodami aspocaitiña rλsai aapi mamaatλtuldi vllsi judidíu ismaacλdλ sibλaco oidaga sai maiλlgidiña Moseesacaru slllicamigadλ, dai poviapλs caitiña λpλ sai maitlaagai isiquiacadagi glñmaamara cλcλλli tuutucugadλ, tomali maiλlgidiña garviituldaraga. ²² ¿Istumaasi λpλduñimu? Mosmaatλmλ loodami iscadivia aapi dai glñmpaidamu agai dai maatlca λliadamu isducatai gamamaatλtuldiña aapi. ²³ Sivi mosglaagidamu aatλmλ istumaasi glaagai rλsiduñiagi. Tanai daraaja glraaduñi saagida maacova cλcλλli ismaacλdλ bai dui λmo ñiooqui Diuusi λλmadu dai maiquiaa naatocai idui. ²⁴ Vaidacaiñi aapi judidíu quiuupaigadλlamu daidλ iduñi istumaasi glaagai isiduñiagi silλscadλ bai duñiagi λmo istumaasi Diuusi λλmadu poduucai isduucai garmaatλtuli Moseesacaru dai gaaata iñamλquida aapi agai vllatarλ quiuupilλλ. Dai gooquiλλλ casi iduucai gomaasi casi istutuidi agai isiicagi glñcuucupa poduucai tλsduucai ivueeyi aatλmλ. Dai casi iduucai aapi gomaasi maatlmu vllscatai ismaitλrvaavo i mλscaiti glñλidi, baiyoma mosaari λpλ λgida mamaatλtuldaragadλ Moseesacaru. ²⁵ Moscaooji aatλmλ λmo oojai λvaavoitudadami ismaacλdλ maitλrjudidíu dai poduucai ooji aatλmλ sai camaivuam λñλlidiña mamaatλtuldaragadλcλdλ Moseesacaru tomali judidíu viituldaragadλcλdλ, dai sai maicuaadana λpλ baabaidi ismaacλdλ gλdadasdi uvisi ismaacλdλ siaa duutudai oodami Diuusi duucai, tomali λλradλ, dai tomali λmo cλisi baabiadλ baimuadλ ismaacλdλ gλcueeyi dai sai maigoogosi gλnducamicana —astλtλdai lbaitlguucacami λPaavora.

²⁶ Taidλ λPaavora vaidacai λmaacova cλcλλli judidíu quiuupaigadλlamu dai siaadiqui Paavora λλmadu λгаа maacova idui istumaasi glaagaitadai siduñiagi silλscadλ bai duñiagi λmo istumaasi Diuusi λλmadu. Dai gooquiλλλ vaa Paavora λgλλ quiuupaigadλrλ judidíu dai aagida agai λtlaanλdami λgλλ quiuupaigadλrλ judidíu istuigaco naatocai iduñia agai ismaacλdλ bai dui agai Diuusi λλmadu, dai amaasi vuaapa agai agai λpλ λλmadutai istumaasi daasda agai Diuusi.

²⁷ Dai cayoga alcai cuvaracami tasai tai λλmoco judidíu Aasia dλvλλriλrλ oidacami tλλ λPaavora λgλλ quiuupaigadλrλ judidíu dai sisiolitu vllsi oodami dai bli λPaavora. ²⁸ Dai ijiña daidλ icaitimi:

—Aapimλ judidíu, garsoiñavurai. Idi λrλcλλli ismaacλdλ airaco aimλraiña dai vui ñioocaiña judidíu dai mamaatλtuldaragadλ Moseesacaru dai idi judidíu quiuupaigadλ vui λpλ dai sivi asta vaapai goovai aa oodami ismaacλdλ maitλrjudidíu λgλλ quiuupaigadλrλ judidíu dai poduucai maisiaa duutuli idi quiuupai siaaco siaa duutudai judidíu Diuusi —ascaiti λjudidíu.

²⁹ λjudidíu Aasia dλvλλriλrλ oidacami Jerusaleenλrλ nλiditadai λPaavora vaasλquioma Tróximo λλmadu. Tróximo λrEfeesiλrλ oidacami. λjudidíu Aasia dλvλλriλrλ oidacami polλiditadai isλPaavora vaidacai cascλdλ pocaiti.

³⁰ Tai vllsi oidacami sisioli dai voopoigitai dada ami dai bli λPaavora dai tλvaimλcai quiidigamu dai otoma cuu cuucuparagadλ quiuupai. ³¹ Dai camuaa agaitadai sai λmaadutai aagidi λgλλ tlaanλdamigadλ sandaaru sai vllsi Jerusaleenλrλ oidacami siaa caiti. ³² Tai agai otoma vaidacai gλsandaaruga λλmadu λtλtlaanλdami dai voopoigitai tλapai ami siaaco daraajatadai loodami. Dai aidλsidλ loodami tλλ λgλλ tlaanλdami λλmadu sandaarugadλ camaigλλgλ vaamioma λPaavora. ³³ Taidλ λgλλ tlaanλdami mλλ dai maisapicami bli λPaavora dai gatλjai mλsai vurana gooca cadeenacλdλ dai gooquiλrλ gatλcacai sioorλ agai dai astuma dui. ³⁴ Vaidλ loodami aliλ sisiocai dai λλmoco aagai λmo istumaasi vai aa λma maasi dai poduucai maitistutuidi λgλλ tlaanλdami iscalcagi dai matiagi astuma sildui cascλdλ tλjai agai gλsandaaruga sai bλλcaiña λPaavora mλdana

siaaco oidaga agai. ³⁵⁻³⁶ Dai mosaicalai tsadicarudla sandaaru quiidla, alia muidutugaitai oodami dai bliya agai Paavora dai iinaquimi daidla icaitimi:

—Muaavurai, muaavurai —ascaitimi vllscatai.

Cascadla asandaaru viaacatadai ismootiadagi lPaavora sai maiballna lga.

³⁷ Dai aidamasi cavaasa agaitadai lPaavora tuucavi agai itlatadai agall tlaanladamigadla asandaaru:

—¿Giñmaquiagipasi oigaragai isñiooquia aanla? —astlatadai lPaavora.

Taidla llaanladami itlatadai:

—¿Ñioocairasi aapi giliego? ³⁸ ¿Aidla gia aapi maitaracalli Ejiipitara oidacadla ismaacadla lquiomama glaagacai cocoda dudunucami dai gooquilara vaidacai maaco miil gacoodacami oidigamu? —astlatadai agall tlaanladami.

³⁹ Taidla lPaavora itlatadai:

—Aanla lrrjudú. Tarsara vuusaicami aanla dai anaasi lroidacami. Agai lramaracara glanducami Silisia dlvllarilara. Damos giñmaacañi oigaragai nai ñiooquida aanla goodami —astlatadai lPaavora.

⁴⁰ Taidla agall tlaanladami maa oigaragai. Taidla lPaavora clquiva tsadicarilara. Dai vañigi gnovi sai dodoligicana vllscatai. Dai aidasi cadodoli vii agai taidla lPaavora ñioo evreocadla daidla itlatadai:

22

¹ —Giñaaduñi, calcavurai aapimla istumaasi gnaagida iñagai aanla dai poduucai giñsoiña iñagai —astlatadai Paavora.

² Dai moscaicalai loodami isñiooquidi agai evreocadla vaamioma dodoli vii taidla lPaavora itlatadai:

³ —Aanla lrrjudú. Tarsara vuusaicami aanla. Agai lramaracara Silisia. Damos tanai Jerusaleenara gla aanla. Gamalieli lrgiñmamaatatuldiadamicatadai. Agai cllalli giñmaatutuli sallcamigadla grrallqui aaduñicararu. Dai aanla vllscara giñaajagla isiduñiagi vllsi giñguvucadacadla istumaasi ipllidi Diuusi, poduucai isducatai gnaajagla aapimla siduñiagi sivi. ⁴ Aanla lquiomama alia soi vvaadana vllscatai ismaacadla vaavoitudai isSuusi Cristo lrcallgacara vuviadami. Dai coodaiña aanla lamoco dai aa vuuyiña aanla dai vupuraiña cadeenacadla dai maamaisapaiña vllsi lmaduga mllasi ooqui dai cllalli. ⁵ Dai cllaga maata lbaitacaaacamigadla papaali judidú dai vllsi ldudunucami quiupilara dai agai lrrnijadami isagai vaa giñmaa oojai grraduñi judidú Damascara oidacami vlltara. Loojilara giñmaa agai oigaragai ansai imlana Damascamu dai gaagana vaavoitudadami dai vvaara iñagaitadai aanla tanai Jerusaleenara mllasi soimaa taatatuldana.

⁶ Mosimlitadai aanla dai camiaadimi Damascara dai cayoga danduucu tai todian duucai giñsicoli vrrldolian dui lmo gla cuudagi tvaagiaiñdara. ⁷ Antai aanla dlvllrapi gla dai cai aanla lmo ñiooqui vai povaiñtlatadai: “Saulo, Saulo, ¿tuipasi soi giñvueeyi?” iñtlatadai lñiooqui. ⁸ Antai tlcacai aanla daidla itlatadai: “¿Pora aapi?” Tai agai povaiñtlatadai: “Aanla anarSuusi Nasareetara oidacami agai vaa ismaacadla soi vueeyi aapi”, iñtlatadai llaanladami. ⁹ Agai ismaacadla giñllmadu iimlitadai tll lcuudagi dai alia duduaadimu dmos maimaata cai agai lñiooqui ismaacadla giñaagidi agai. ¹⁰ Antai aanla potli: “¿Tumaa duuna aanla?” Taidla llaanladami ipiñtlatadai: “Vañigiñi dai apiaimada Damascamu siami glaagidamu aa vllsi plstumaasi viaa siduñiagi”, iñtlatadai. ¹¹ Daidla agall cuudagicadla mainlaadatai vii aanla cascadla giñaaduñi viaacatadai isgiñnoviana bllcaticagi Damascara uucami.

¹² Dai ami oidacatadai lmo cllali Ananiiasi tllgiducami. Agai lramo cllali ismaacadla cllaga llgidi Moseesacaru mamaatatuldaragadla. Dai vllsi ljudidú ismaacadla Damascara oidacatadai alia cllaga ñioocaiña agai vlltara. ¹³ Ananiiasi divia dai giñllida agai. Dai mosaayi dai povaiñtlatadai: “Giñaduñi Saulo casi istutuidi aapi isllaadagi lramu”,

mospotai agai antai otoma nanlava aanl dai tll acalli ismaacada giñaagiditadai. ¹⁴ Tai agai povaiñtatadai: “Agai vaa Diuusi ismaacada siaa duutuli garllqui aaduñicaru llqui abiaadara acovai gavuusaitu aapi pasai maatacana istumaasi agai iduñia alidi tanai oidigi daama, dai pasai naidana larra agai ismaacada tomali lmo imidagai maisoimaasi idui, dai pasai calcana larra isagai vaa gñiooqui. ¹⁵ Dai sivi catla aapi dai cacal dai sivi calga ñiooquimu aapi agai vlltara vllsi oodami vuitapi dai aagidamu aapi rstuma tll dai rstuma caí. ¹⁶ ¿Dai sivi tatumaa nanlra aatama? Calquivañi dai vaavoituda Suusi Cristo vai agai gloigaldana gasoimaascamiga nai gnavacuanana”, iñtatadai acalli.

¹⁷ Dai aidasi divia aanl tami Jerusaleenlra ii aanl quiuupiamu dai gamamagi tai ami Diuusi giñtallgi lmo istumaasi. ¹⁸ Tll aanl tlaanladami Suusi vaidl ipiñtatadai: “Sillscada calga ñiooquia aapi aanl giñvlltara tanai Jerusaleenlra maivaavoituda agai loodami cascada otoma cavami glaagacai vuusai tanai Jerusaleenaiñdara”, iñtatadai tlaanladami Suusi Cristo. ¹⁹ Antai aanl potatadai: “Dañi tlaanladami calga maata agai iñsaanl vllsi quiuupigaadana judidú aimlrañi dai maamaisapicami vuudana ismaacada gvaavoitudai dai gvaiña aanl. ²⁰ Dai aidamasi mumueeyi gñiooquituldiadamiga Tiivañi agai ismaacada calga ñioocaiña aapi gvlltara aanl larra ami daacatadai dai bai aagaitadai aanl masmuaagi dai asta nuucada aanl sosoada agai ismaacada mumueeyitadai”, antatadai aanl. ²¹ Damos tlaanladami povaiñtatadai: “Imiñi aapi glootosana iñagai aanl mallcasi ismaacada maitarjudidú saagida”, iñtatadai tlaanladami —astatadai lPaavora.

²² Calga calcatadai loodami asta aagacai agai isDiuusi ootosa agai ismaacada maitarjudidú saagida taida gnaagacai ijiiña daidl icaitimi:

—Muaavurai gocalli. Siooml arcalgai ismaioidaca goovai —ascaiti loodami.

²³ Dai alia baacoicatadai agai cascada apiaññacai dai tlcavi susuligai gnvapasaraga dai tlcavi daitudai dnvllrai. ²⁴ Taidl agll tlaanladamigada sandaaru gatljai msai tuucavi vaasana lPaavora dai glcarsana sai ñioocana dai aagana istuisidl vui baacoi loodami. ²⁵ Damos aidasi cavuracatadai agai dai glcarsa agaitadai taidl lPaavora itatadai lmai tlaanladamigada lsandaaru ismaacada ami claacatadai:

—Viaamasi aapiml sallcamis isglcarsagi lmo romano dai tomali maitcacacai dudunucamiara istuma dui —astatadai lPaavora.

²⁶ Dai moscalcacai tlaanladami gomaasi ii dai mll aagidi agll tlaanladami daidl itatadai:

—Ganuucadacañi gomaasicada ismaacada iduñia agai. Idi calliava lromano —astatadai.

²⁷ Taidl agll tlaanladami divia siaaco daacatadai lPaavora daidl itatadai:

—¿Vaavoisi silromano aapi? —astatadai agll tlaanladami.

Taidl lPaavora itatadai:

—Ljl —astatadai lPaavora.

²⁸ Taidl agll tlaanladami potatadai:

—Gaa namlqui aanl mui tumiñsi dai romanutu —astatadai agll tlaanladami.

Taidl lPaavora aa noragi daidl itatadai:

—Aanl gia lromamano giñdada —astatadai lPaavora.

²⁹ Gomaasicada agai ismaacada glcarsa agaitadai lPaavora dagito dai maigovioma iji. Dai camaatlcai agll tlaanladami isvuu lmo calli ismaacada lromano alia duaadimu.

³⁰ Siaadiqui agll tlaanladami calga maataca llditadai istucada gplara vuupai ljudidú lPaavora cascada uupai cadeena ismaacada acada vuracatadai dai tljai lbaitlguucamigada papaali judidú llmadu vllsi ismaacada vaamioma tlaanli sai gnlmpaidana dai vuusaitu lPaavora dai vllscatai vuitapi cali.

23

¹ Taidl aPaavora vui nanaava vansi lbaitlguucacami ismaacdl gnanmpagi daidl itatldai:

—Giñaaduñi, lalqui abiaadlra oidaga anal dai claga ivueeyi Diuusi vuitapi asta sivi uucami cascada claga bai tadaga giñibldaga —astatldai aPaavora.

² Taidl aAnaniiasi ismaacdl lbaitlclaacamigadl papaali judidíu tljai lgai ismaacdl miaadlrioma guucacatadai aPaavora sai tñiana gllgana. ³ Damos aPaavora itatldai:

—Diuusi soimaasi gataatatuldamu aapi. Aapi aagai lmo istumaasi dai lma maasi ivueeyi. Mosdaja aapi dai nlida agai isbai maicllaga idui anal isducatai aagai Moseesacaru sallcamigadlra dai vllscara gatlaanli aapi mlsaidl giñgllgana dai gomaasi daidarsi sallcamilara —astatldai aPaavora.

⁴ Tai lgai ismaacdl ami guucacatadai potatldai:

—¿Ducatai vui ñioocai aapi baitlclaacamigadl papaali ismaacdl ivueeyi Diuusi aa duiñdadl? —astatldai.

⁵ Taidl aPaavora potatldai:

—Giñaaduñi, maimaatlcatadai anal isgoovai lbaitlclaacamigadl papaali judidíu mospocaiti Diuusi ñiooquidlra: “Maitavlr vui ñioocada glandudunucamiga”, caiti Diuusi —astatldai aPaavora.

⁶ Daidl aPaavora maatl tll isllmoco ldudunucami lrsaduseo dai aa lrfariseo, dai gllgana ñioo daidl itli:

—Giñaaduñi, anal lrfariseo anal vaavoitudai fariseo vaavoidaragadl cascada. Dai giñdldl lrfariseo. Dai anal vaavoitudai coidadl duaacaradl cascada giñvuaa aapiml tanai dai vaama giñcli —astatldai aPaavora.

⁷ Aidlsi potli lgai lrfariseo llmadu lsaduseo lli glnvurui ñiooquimi. ⁸ Lsaduseo pocaiti sai maioidaga duaacaragai, dai maitiiru Diuusi tllañicarudl dai ismaiiibldaga oodami. Damos lfariseo vaavoitudai vansi gomaasi cascada llmoco aagai lmo istumaasi vai aa lma maasi. ⁹ Dai vllscatai iñacai. Tai guuquiva llmoco mamaatatluldiadami Diuusi sallcamigadl ismaacdl vaavoitudai lgai vaa vaavoidaragai ismaacdl vaavoitudai lfariseo, daidl icaiti.

—Idi clli maitlsoimaasi iducami silrvaavoi isñiooqui lmo Diuusi tllañicarudl islmo ibladl lrl maitlrcllgai tsvuidlra vlltlcagi Diuusi —ascaiti lmamaatatluldiadami Diuusi sallcamigadl.

¹⁰ Dai idi aatagilara alil baacoicatadai loodami cascada lll tlaanldamigadl sandaaru alil duaadicuitadai mllsoi duñiagi aPaavora, cascada ootosi lgai ñiooqui sandaaru sai dadana dai vuusaidana aPaavora loodami saagidaiñdlra dai blacaiñi lramu sandaaru quiidiamu.

¹¹ Siaadiqui tucara divia Diuusi dai sonuana clquiva aPaavora dai potatldai:

—Maitiduaadicuda Paavora poduucal rslduucal claga ñioo aapi anal giñvlllara tanai Jerusaleenlra poduucal lrl rñiooquia agai Roomlra —astatldai Diuusi.

¹² Siaadiqui llmoco judidíu bai dui ñiooqui dai muua agai aPaavora. Dai poduucal bai dui sai maidllca agai cuaadagai tomali suudagi asta silllscadl muua aPaavora sai Diuusi gllgana agai ismaipoduñia lgai. ¹³ Llclalli ismaacdl poduucal bai dui lrvaamioma isgoo coobai. ¹⁴ Dai lgai iji siaaco daraajatadai lbaitlguucacamigadl papaali llmadu aa tllaanldamigadl judidíu daidl itatldai:

—Cabai dui aatml tllai maidllca ragai cuaadagai asta tllilscadl muua aPaavora sai Diuusi gllgana tllmaipoduñiagi. ¹⁵ Daidi sivi aapiml llmadu aa ismaacdl lrvaamioma tllaanldamigadl judidíu aagidavurai lll tlaanldamigadl romamano sai baigovai vaaarana Paavora dai povlavr tllada mllai vaamioma claga maatlca agai istuma dui lgai. Tllai aatml soobidaca ragai maiquiaa alna tllai muua ragai —astatldai llclalli.

¹⁶ Damos amaraðl Paavora sillegidl maí gomaasi dai ii sandaaru quiidiamu dai aagida agai lPaavora. ¹⁷ Taidl lPaavora vai lmo sandaaru tlaanladamigadl daidl itatldai:

—Vaidacaiñi idi ali gllli mllca siaaco daja lglal tlaanldami aagidasa agai goovai lmo ñiooqui —astatldai lPaavora.

¹⁸ Taidl llaanldami vaidacai siaaco daacatadai lglal tlaanldami daidl itatldai:

—Paavora maisapicadl giñaagidi ansai glvuapidana idi ali gllli glaagidasa lidl goovai lmo ñiooqui —astatldai.

¹⁹ Taidl lglal tlaanldami noviaiñdlrl bli lali gllli dai lcovai vaidacai daidl itatldai:

—¿Tumaasi giñaagida lidl aapi? —astatldai lglal tlaanldami.

²⁰ Taidl ali gllli itatldai:

—Ljudidíu cabai dui sai glaagida agai plasai sioroco blacaiña goPaavora mllca siaaco daraaja llaanldamigadl judidíu sai siooma claga maatca agai istuma dui lgai.

²¹ Damos maitivaavituda. Vaamioma isgoo coobai clclli assoobidaca agai voiyarl dai maiquiaaalna sai muua agai dai poduucal bai dui sai maidllca agai cuaadagai tomali suudagi asta silscadl muua sai Diuusi glglvia agai ismaipodunía lgai. Dai sivi cabai glanduuduna dai mosnlhara istliya aapi —astatldai lali gllli.

²² Taidl lglal tlaanldami diosagi lali gllli dai potatldai sai maiaagidiña tomali amaadutai iscaaagidi gomaasi.

²³ Taidl lglal tlaanldami vaí gooca sandaaru llaanldamigadl dai tljai sai bai duuna gooca sientu sandaaru glntaataracdl ajioopadami, dai vaicoobai dan baivustaama sandaaru caapayu daama ajioopadami, dai goo sientu sandaaru ismaacdl vuu ajioopai lalansa sai iimlana lmadu lPaavora Sesareeamu aidl tucarl tustaamlrl. ²⁴ Dai gatljai lrl sai bai duuna caapayu sai daitugaiña lPaavora dai tljai lrl sai clgaducami tlagidana lglal dunucami Pailisi. ²⁵ Dai lgaicdl ootoi lmo oojai dai oojlrl itatldai:

²⁶ “Gllal dunucami Pailisi, aarl lrlclaudio Liiasai dai aarl aliasi siaa glduutudai dai glviaatuldi. ²⁷ Ljudidíu camaisapicami bli idi clali dai muua agaitadai antai maí aarl isgoovai lrrmano cascdl otoma ii aarl lmadu giñsandaaruga dai mll soi.

²⁸ Damos aarl maatca iñlilitadai mlstucdl glrlrl vuupai cascdl vaidacai aarl dudunucamigadl judidíu lmpaidaragadlamu, ²⁹ dai mosotoma maí aarl mlasai glrlrl vuupai maivaavitudaitai goovai viituldaragadl, dai mosmaitiipucadai istuisi muaagi tomali istuisi maisagi. ³⁰ Damos maí aarl isljudidíu cabai dui dai muua agai cascdl antotoma glotosi, dai caaagidi aarl lrl lgai ismaacdl glrlrl vuupai sai gaamu iimlana dai glaagidana istuma viaaca lgai goPaavora vui. Moslcaasi”, astatldai oojlrl.

³¹ Taidl lsandaaru bli lPaavora tucarl poduucal mllduucal aagidi dai blcai Antipatrislrl uucami. ³² Siaadiqui lsandaaru glntaataracdl ajioopadami lramu dada glnquiiarl daidl lcaapayu daama iimlicdl apiavaidaticatadai lPaavora. ³³ Dai alcai Sesareelrl maa loojai ldunucami dai bo tlagi lPaavora lrl. ³⁴ Taidl ldunucami lrl lga nhlidi loojai dai gooquirlrl tlcaai lPaavora saaco oidacami, dai camaatlcai islrlsiliisirlrl oidacami ³⁵ potatldai:

—Gcalcamu aarl silscadl dadiagi lgai ismaacdl glrlrl glvuupai —astatldai ldunucami.

Dai gatljai mlasai nuucadacana lglal raí Eroodlasi quiidlrl.

24

¹ Bo taama tasaicdl ami divia Ananiiasai lgai lrbaitlclaacamigadl papaali judidíu. Dai lmadu iimlitadai lrl lmloco ljudidíu baitlguucacamigadl dai lmai ismaacdl lñiooquituldiadami lgai Tértulo tlagidu. Dai vlscatai vuidlrl guuquiva lglal tlaanldami dai glrlrl vuaaja agai lPaavora. ² Mltaí mosvuaa lPaavora vaidl lTértulo glrlrl vuupaimi dai potatldai Tértulo lPailisi:

—Alia baigaralidi aatama aapi garbaitacaaacamigacada alia saituduga aapi cascada cllaagalara oidaga aatama, dai vaasiaacatai siooma cllagadu vaasi oodami vaataratlaanadamicatai aapi,³ cascada sallaicada baigaralidi aatama vaascatai aipaco oidacami.⁴ Maisi tlvapi gasoobida rralidi aatama, cascada gdaanli aanl pasai garoigadana dai garcaalcana laachi.⁵ Moscamaí aatama isidi calli rrcalisi imisliacami gducami dai vaasi aipaco sisioquitudai judidú. Dai goovai rbaitacaaacamigada loodami ismaacada vaavoitudai mamaatatuldaragada lSuusi Cristo Nasareetara oidacada cascada nasareno aagai lgai.⁶ Dai gocalli vaapasa aliditadai lamoco ismaacada maitarjudidú lgal quiuupaigadara judidú dai poduucal maisiaa duutuli goovai garquiupaiga, tlati aatama bli dai van calsa ragaitadai gardudunucamiga vuidara.⁷ Damos lLiisiasi lgal tlaanadamigada sandaaru anai divia dai guvucadagaicada garvooropi.⁸ Daidl icaiti sai sioora gparara vuupadagi sai dadana aapi glamadu. Mostacacañi aapi lgi dai poduucal cllaga maatacamu aapi isiarvaavoi vaasi ismaacada glaagidi aatama —astatadai Tértulo.

⁹ Taidl ljudidú ismaacada ami guccatadai potlatdai lra sai vaasi gomaasi arvaavoi.¹⁰ Amaasi lgal tlaanadami sisigi lPaavora sai ñioocana taidl lPaavora potli:

—Cllaga maata aanl isaapi rdunucamigada idi oodami lqui abiaadara cascada baigiñliaracada lgi giñsoiñamu aanl aapi gvuitapi.¹¹ Cllaga istutuidi aapi ismatiagi ismaiquia baivito baivustaama dan gooca tasai isaayi aanl Jerusaleenara dai siaa duutuda iñagai Diuusi.¹² Dai aanl maivui ñioocai tomali amaadutai tomali maisiolitudai aanl oodami lgal quiuupaigadara judidú tomali aali quiquiupiaral tomali amarcara Jerusaleenara.¹³ Idi oodami maitistutuidi isvuusaidagi tomali lmo nlijadami ispotiyagi sida arvaavoi gomaasi istucada gparara giñvuupai goovai.¹⁴ Damos lmo istumaasi sallaicada ganaagidi aanl. Aanl analgidi Diuusi lgai vaa ismaacada lgidina giñlqui aaduñicaral. Llgidi aanl Diuusi lpan duucal lgai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo mamaatatuldaragada. ljudidú pocaiti sai maitarvaavoi idi vaavoidaragai. Aanl vaavoitudai lra vaasi ismaacada ooja Moseesacaru dai ismaacada ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada.¹⁵ Aanl lra vaavoitudai lpan duucal ljudidú isduduaaca agai vaasi coidada cllaga tuutiada dai maicllaga tuutiada lra.¹⁶ Cascada gaagai aanl isducatai cllagacara oidacagi dai maisiaa radagi Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi.

¹⁷ Chiallqui uumigi siblaco aimaraiña aanl dai lramu divia giñdvaalaragana dai vvaapida iñagai loidacami tumiñsi ismaacada ootosi aa sibladara oidacami dai aanl lra gamaquia iñagai soiñi.¹⁸ Gomaasi ivuaadatadai aanl lgal quiuupaigadara judidú aidasida giñtal lamoco judidú Aasia dvaalaral oidacami. Dai casi iduitadai aanl istumaasi glaagai siduñiagi silascada bai duñiagi lmo istumaasi Diuusi lamadu poduucal isduucal garviituli Moseesacaru. Dai maitiipucataidai mui oodami giñlamadu dai tomali maisiocaitadai oodami.¹⁹ Lgai vaa Aasia dvaalaral oidacami ismaacada pocaiti ansai aanl maisiaa duutuli lgal quiuupai tudu glaagai isdadimudai dai gparara giñvuajamudai tami isviaacagi lgal lmo istumaasi giñvui.²⁰ Mllca Jerusaleenara vaama giñcal ljudidú gnbaitaguucacamiga vuidara. Dai sivi vai aagana idi ismaacada Jerusaleenaiñdara dada sabai tal nlijadami issoimaasi idui aanl.²¹ Maatas pocaiti lgal lra issoimaasi idui aanl aidasi lgal ñioo aanl dai potli: “Aanl anvaavoitudai coidada duaacarada cascada vaama giñcalasai aapima sivi”, antatadai aanl —caiti Paavora.

²² lPailisi cacllaga maatacatadai vaasi istumaasi ismaacada vaavoitudai lgai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo cascada aidasi moscal istumaasi aagai lPaavora camaivaamioma tacaai dai potlatdai:

—Silascada diviagi lgal tlaanadamigada sandaaru Liisiasi bai ganduñdamu aanl idi ñiooqui —astatadai.

²³ Daidl lPailisi tajai lmo sandaaru tlaanadamigada sai apianuucadacana lPaavora dai vaascara dagitona saidl ivuaadana istumaasi lpliada lgai dai dagitona lra sai daividiña aaduñdai dai soicliña istumaasicada lgitocagi lPaavora.

²⁴ Dai bo chíllqui tasaicldá ḥpamu divia ḥPailisi dai vaidati gḥooñiga Durusila. Ḥgai ḥrjudíu. Daidá ḥPailisi ootosi ñiooqui ḥPaavora sai diviana dai aagidana Suusi Cristo mamaatltuldiaragadá. ²⁵ Aidási Paavora aagidi isducatai glaagai isclálgacḥra oidacagi sai ganuucadacana dai maisoimaasi ivuaadana, dai aagidi ḥḥra sai ḥmo imidagai Diuusi náida agai vḥási oodami ismaacldá ḥrcḥlga ivuaadami dai ismaacldá ḥrmaicḥlga ivuaadami. Taidá ḥPailisi aidási caḥ ḥgai gomaasi alia duaadimu daidá itatldai:

—Imḥdañi, ḥḥra daamḥra iñsílascadá istutiadagi nai gḥootosdagi ñiooqui —astatldai ḥPailisi.

²⁶ Daidá ḥPailisi rovḥlliditadai ḥḥra siḥPaavora maquia agai tumiñsi sai dagitona isimiagi cascldá duudatai vapaidiña ḥgai dai aatagidiña. ²⁷ Dai poduucái aitu goo uumigi. Taida aayi istuigaco gatḥlgi ḥPailisi gḥsḥllicamiga matái daí Poolisio Festo. Daidá ḥPailisi iḥlliditadai isclálgacḥra ḥlijadagi ḥjudidíu cascldá maisapicami viaa ḥgai ḥPaavora.

25

¹ Taidá ḥFesto aayi Judeeḥra dai bliya agai gḥsḥllicamiga. Dai bo vaica tasaicldá Sesareeaiñḥḥra tsai Jerusaleenamú. ² Dai amí ḥbaitḥguucacamigadá papaali judidíu ḥḥmadu ḥtatḥaanḥdamigadá judidíu aagidi Festo sai Paavora ḥrgḥriḥra caatḥcami. ³ Dai daañimi dai potatldai sai oigadana dai ootosana sioorá vuaaragi ḥPaavora ami Jerusaleenḥra. Ḥgai cabai duitadai dai soobida agai ḥPaavora voiḥḥra dai muaa agai cascldá potatldai ḥgai ḥFesto. ⁴ Taidá ḥFesto aa noragi daidá itatldai:

—Paavora maisari Sesareeḥra dai aanḥ gaamucu imia iñḥlidi chíllqui tasaicldá, ⁵ cascldá aarimḥ masmaacldá viaa sḥllicami glaagai mḥsgíñoidagi Sesareeamú. Dai siḥ Paavora ḥrsoimaasi iducami ami istutuidi aarimḥ isgḥriḥra vuaajagi —astatldai Festo.

⁶ Daidá ḥFesto anaasi Jerusaleenḥra vii ḥraḥ mamacova tasai dai ḥpamu ii Sesareeamú dai siaadiqui vaa dudunucami quidiḥra siaaco gatḥaanḥda agai ḥgai dai gatḥjai mḥsai vuaarana ḥPaavora. ⁷ Aidási ḥPaavora vaa ami taidá ḥjudidíu ismaacldá dada Jerusaleenaiñḥḥra miaadḥra guuquiva dai gḥriḥra vuuraimi sai naana maasi idui alia soimaascami. Dḥmos maitiipucataidai tomali ḥmo ḥlijadami. ⁸ Taidá ḥPaavora cḥquiva dai ḥlgi gḥsoiña agai dai pocaiti:

—Aanḥ gía maisoimaasi ivueeyi sḥllicamigadá judidíu vui tomali ḥgḥl quiuupaigadá judidíu vui, tomali ḥbaitḥclaacamigadá romamano vui —astatldai ḥPaavora.

⁹ Vaidá ḥFesto iḥlliditadai isclálgacḥra ḥlijadagi ḥjudidíu cascldá itatldai ḥgai ḥPaavora:

—¿Imiarási ḥlidi Jerusaleenamú nai mḥlca gatḥcaca naana maasi istumaasi dai ḥḥdamú aanḥ isgḥriḥra gḥduñi ischo ḥḥra? —astatldai ḥFesto.

¹⁰ Taidá ḥPaavora aa noragi daidá itatldai:

—Tamian cḥlca siaaco gatḥaanḥli dudunucami ismaacldá daraasai ḥbaitḥclaacamigadá romamano dai tami ḥgai mḥsiaaco istutuidi isgíñḥcacagi. Cḥlga maatḥ aari iñsaanḥ maitivueeyi tomali ḥmo istumaasi soimaascami ḥjudidíu vui. ¹¹ Siḥduñiada ḥrvaavoica issoimaasi idui aanḥ mḥscascldá giñmuaa ḥliada tomamḥs giñmuaa. Dai ismaitḥrvaavoicagi gomaasi istumaasi gḥriḥra giñvuurpai tomali ḥmaadutai maiviaa sḥllicami isgíñḥlḥgidagi ḥjudidíu. Aanḥ iḥllidi mḥsvaama giñcḥlcsagi ḥgḥl baitḥclaacamigadá romamano vuiddḥra —astatldai ḥPaavora.

¹² Taidá ḥFesto gaaataga ḥḥmadu gḥmaacadamiga ñiooqui daida aa noragi ḥPaavora daidá itatldai:

—Carocaiti aari ḥrsaidá iḥllidi isgḥḥcacagi ḥgḥl baitḥclaacami ḥgai ḥḥmadu tudu imimu aari —astatldai.

¹³ Cadaivunucai chíllqui tasai tai ii ḥmai raí ḥḥmadu ooñigadá Berenisa Sesareeamú dai viaatulda agai Festo. ¹⁴ Dai anaasi daraaja bai tḥḥri taidá ḥraí Festo aagidi Agilipo sai maisaca ḥmo cḥlli Paavora tḥlḥgducami dai potatldai:

—Govaa calli lragai ismaacada maisapicami viaa lPailisi. ¹⁵ Aidasi Jerusaleenara daacatadai aan taid l bairacaa camigada papaali lmadu l talaanladamigada judiduu giñaagidi sai Paavora lrgarara caatcami dai giñaagidi ansai gatlaanana muaragai. ¹⁶ Antai aan aa noragi dai potladai sai l dudunucamigada romamano maita maacai oigaragai ismuaagi l mo garara caatcami asta silscada vupuidara guuquiva lrgarara caatcada lmadu ismaacada garara vuupai, dai poduucal lrgarara caatcada l lgi istutuidi isgasoñagi. ¹⁷ Cascada aidasi dada l gai mainanara aan vaamioma mossiaadiqui vaa aan dudunucami quidiara dai gatjai aan msai vaaarana lcalli. ¹⁸ Damos l gai ismaacada dada dai garara vaaaja agai maigarara vaa tomali l mo istumaasi poduucal isduucal taltagitoitadai aan. ¹⁹ Moscaasi ismaacada aagaitadai l gai mosalgi ganvaavoidaraga sai Paavora maisiaa duutuli vaavoidaragada judiduu. Dai mosaagaitadai lara lcalli Suusi ismaacada camuu sai Paavora pocaiti sai duaaca. ²⁰ Dai camaimaí aan isducatai iduñiagi l mo istumaasi pomaasi, dai tacaai aan l Paavora sabai imia l lidi Jerusaleenamu ansai malla tacaana aan gomaasi. ²¹ Damos l gai ipalidi msvan calsagi l gaa bairacaa camii Augusto vuidara, cascada gatjai aan msai apiamaisacana asta silscada istui aan isootosdagi l gaa bairacaa camii —astladai Festo.

²² Taid l Agilipo potladai Festo:

—Aan lara calca iñalidi lcalli —astladai l Agilipo.

Taid l Festo aa noragi daid l itladai:

—Sioroco calcamu aapi —astladai Festo.

²³ Dai siaadiqui aidasi aayi Agilipo lmadu Berenisa dai dudunucami quidiara vaapa dai gararai rantuidigi. Dai l gai lmadu iimladai lara l bairaguucamigada sandaru dai vaamioma talaanladi Sesareara. Taid l Festo gatjai msai vaaarana l Paavora ²⁴ dai potai:

—Aapi gaa raí Agilipo dai vvasi lcalli ismaacada tanai garalamadu ganmpagi, tami n lidi aapim l idi calli. Idi lragai ismaacada garara vuupai muidutal ljudiduu vvasi lranlasi Jerusaleenara silasi tanai Sesareara dai maidagitocai giñaagidi sai idi calli casi glaagai ismuquiagi. ²⁵ Damos aan rolidi istiipu istuisi muaagi. Dai l lgi goovai ipalidi msvan calsagi l gaa bairacaa camii Augusto vuidara, cascada capoduucal taltagito aan iñisootosdagi. ²⁶ Dai aan maimaat l istumaasi oojidagi l bairacaa camii cascada gatjai aan msai vaaarana tami aapim l ganvuitapi. Siooma calga aapicada raí Agilipo pai aapi taca istuma dui goovai dai poduucal viaacamu aan istumaasi oojidagi l gaa bairacaa camii. ²⁷ Alil vuirugami l lidi aan ismosapiaduucal ootosagi l mo maisapicami dai maiaagidagi mlstuisi garara vuupai —astladai Festo.

26

¹ Taid l Agilipo potladai Paavora:

—Casi istutuidi aapi isñiooquiagi l lgi ganlatare —astladai Agilipo.

Taid l Paavora vañigi ganovi dai glaagacai ñioo dai pocaiti:

² —Alil baigiñalidi aan istutuidital isglamadu gaaatagagi aapi raí. Dai giñsoiñagi vvasialcatal istumaasi garara giñvuupal ljudiduu. ³ Dai calga maatl aapi lara vvasi viitularagada judiduu dai vvasi tstuucada garvupui ñioocaiña, cascada gdaan l aan lpsai maioojodital giñcalcana.

⁴ Vvasi ljudiduu maatl isducatai oidacatadai aan aliducatai abiaadara l lgi l gai saagida giñdvnlaragana dai Jerusaleenara. ⁵ Dai maatl vvasi isgallicatal abiaadara lrfariseo aan. Goma fariseo vaamioma calga l l gidi judiduu vaavoidaragada. Dai vvasi ljudiduu calga istutuidi isaagagi vvasi gomaasi isipalidagi. ⁶ Dai Diuusi bai l lqui aagidi garalqui aaduñicaral sai duduaacalda agai coidada nai aan vaavoitudai gomaasi cascada garara giñvuupal sivi. ⁷ Dai vvasi l cajiudad l baivustaama dan gooca lcalli maamarada Isirelicaral l gai vaa lrgaralqui aaduñicaral dai l gai quiaa

nlnara ispoduucai iduñiagi Diuusi cascada siaa duutudai l'gai dai l'gidi Diuusi tasara dai tucara. Dañi tudu aapi raí Agilipo gomaasi vaavoidaragaicada g'pirlara giñvupai l'gai vaa judidíu. ⁸Tuimasi poduucai t'at'agitoi aapima ismaibaiga isvaavoitudagi isDiuusi istutuidi isduduaacaldagi coidada.

⁹ Alquioma aana l'p'ra poduucai t'at'agitoiña isglaagai isiduñiagi mui naana maasi Suusi Nasareetara oidacami vui. ¹⁰ Dai poduucai idui aana Jerusaleenara. Sallícamigadacada l'baitl'guucacamigada papaali maamaisa aana mui vaavoitudadami. Dai aidamasi coodaiña aana c'aga bai aagaiña. ¹¹ Dai muiyoco imidagai aana soi vuaadana l'vaavoitudadami sai potana sai camaivaavoitudai. Gomaasi ivuaadana aana judidíu quiquiupaigadara. Dai alia oomaliacana aana l'gai vui dai asta aimaraiña aana aadallavriamu dai soi vuaadana.

¹² Gomaasara imitadai aana Damascamu. L'baitl'guucacamigada papaali giñmaa oojai asta l'agi l'gai giñootoi. ¹³ Dañi aapi raí, voiylara imitadai aana dan duucu t'la aana l'mo g'la cuudagi vaamioma dadadacada sitasai vai garsicoli dadadacai aana l'lamadu ismaacada giñlamadu iimitadai. ¹⁴ T'at'at' v'ascatai d'v'arapi suuli aatama antai aana cal l'mo ñiooqui evreocada vai povaiñt'at'adai: “Saulo, Saulo, ¿tui'p'asi soi giñvueeyi? g'atomit'asc' ai aapi l'agi l'p'ra duuc' ai l'mo vooyisi ismaacada cuitus'c' ai tootoicami cuugada”, iñt'at'adai l'ñiooqui. ¹⁵ Antai aana pot' ai: “¿Pora aapi?” ant'at'adai aana. Tai l'gai povaiñt'at'adai: “Aana an'rsuusi l'gai vaa ismaacada soi vueeyi aapi. ¹⁶ Vañiñi tudu. Divia aana aapi g'lamadu pai giñsoiña dai aagada p'astumaasi t'la sivi dai p'astuma t'agiagi sil'ascada divia aana l'p'amu g'lamadu. ¹⁷ Sivi ang'ootosai ismaacada maitarjudidíu saagida dai m'asil'ascada g'amuua agadagi aana g'asoñnamu dai sil'ascada judidíu saagida aimarda aapi g'nuucadacamu aana l'p'ra. ¹⁸ G'ootosai aana ismaacada maitarjudidíu saagida pai maat'at'ulda sai camaisoi duuc' ai oidacana vai baiyoma c'agac'ara oidacana, vai camaitivuaadana isducatai gatlaan' ai Diaavora vai baiyoma ivuaadana isducatai gatlaan' ai Diuusi. Vai l'gai vaavoitudana iñsaana l'rc'agac'ara vuv'adami dai poduuc' ai Diuusi oig'aldamu soimaascamigada dai maaquimu sallícam' ai vai l'lamadu daraajana ismaacada Diuusi l'covai vuvaitu”, iñt'at'adai l'Suusi.

¹⁹ Dañi aapi raí Agilipo, poduuc' ai l'agi aana istuma cal t'vaagiaiñd'ara aid' ai divia Suusi aana giñlamadu. ²⁰ Dai l'p'aga aagidi aana gomaasi Damascara oidacami dai gooqu'ara Jerusaleenara oidacami, dai v'asi Judeea d'v'ar'ara dai ismaacada maitarjudidíu l'p'ra. Aagidiña aana sai glaagai isama duuc' ai g'ant'at'agituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi dai l'gidagi Diuusi, dai sai c'agac'ara oidacana sai n'idiña aa iscalma duuc' ai g'ant'at'agito l'gai dai camaisoimaasi ivuaada agai. ²¹ Mosgomaasicada giñbli l'judidíu l'g'la quiquiupaigadara judidíu dai giñmuua agaitadai. ²² Diuusi giñsoic' ai nai apiaquiaa aagidi aana v'ascatai istumaasi Diuusi giñmaat'at'uli v'asi l'at'laan'adami dai ismaacada maitar'at'laan'adami. Aana mosacaasi aagai ismaacada ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada l'lamadu Moseesacaru istuma daivuñia agai. ²³ L'gai poduuc' ai ooja sai glaagaitadai issoimaa taatagi Suusi, dai muquiagi dai said' l'p'ragadadaca agai ismaacada duaaca agai coidada saagidaiñd'ara, dai gaaagida agai sai c'agac'ara vuvaidaragai l'v'ascatai v'atar'ara v'asi l'maduga m'asi g'raaduñi l'lamadu aa oodami —ast'at'adai l'Paavora.

²⁴ Mospot' ai Paavora l'agi g'asoic'aitai, taid' l'Festo g'g'ara ñioo daid' ai it'at'adai: —Vuiirutup'at'iqui aapi Paavora. Mos'asi mamaat'ar' ai aapi cascada cavuiirutu —ast'at'adai Festo.

²⁵ Damos l'Paavora aa noragi daid' ai it'at'adai: —Maitant vuiirutu aana baiyoma goovai ismaacada aagai aana sallícad' l'rv'avo. ²⁶ Tami daja gor' ai Agilipo dai goovai c'aga maata v'asi gomaasi cascada maiduaadicuitai

aagai aanλ goovai vuitapi. Aanλ sλλlicλdλ vaavoitudai isgoovai cλλga maatl vλλsi gomaasi. Goovai maitarλmo istumaasi astoquicami. ²⁷ Raí Agilipo, ¿vaavoitudaipλsi aapi ismaacλdλ aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ? Cλλga maatl aanλ isvaavoitudai aapi —astatλdai Paavora.

²⁸ Taidλ λAgilipo potatλdai:

—Moschilλqui ñiooquicλdλ baitoma giñvaavoituli aapi isSuusi Cristo λrcλλgacλra vuviadami —astatλdai Agilipo.

²⁹ Taidλ λPaavora potatλdai:

—Chilλqui ismuicλdλ daanλda iñllidi aanλ Diuusi sai maisiu mosλca aapi vaavoitudadana isducatai vaavoitudai aanλ mosvλλscatai ismaacλdλ giñcaλ sivi poduucai vaavoitudana λrλ, dλmos maivuuupulicagi cadeenacλdλ giñλpan duucai —ascaiti λPaavora.

³⁰ Aidasi potλi λPaavora cλquiva λraí λmadu Festo λmadu Berenisa λmadu vλλscatai ismaacλdλ ami daraajatadai. ³¹ Dai λcovai iji dai λgi gaaataga agai dai pocaiti:

—Idi cλλli maitarsoimaasi iducami maitiipu mastuisi muaagi, tomali maitlaagai ismaisapica goovai —ascaiti.

³² Taidλ λAgilipo potatλdai Festo:

—Idi cλλli cλλga baigacamudai masdagituagi ismaipotλimudai goovai saidλ ipλlidi masvan cλλsagi λgλλ baitλcλaacami vuidarλ —astatλdai.

27

¹ Aidasi povnλλli λgai isgarootosagi Italiamu mλtai tλλgi λPaavora λmadu λga maamaisapicλdλ λmo tlaanλdamigadλ sandaarλ Julio tλλgiducami. Agai artlaanλdami-gadλ sandaarugadλ λgλλ baitλcλaacami Augusto. ² Dai tλλtasai aatλmλ λmo vaarcuλrλ ismaacλdλ λrAdaramitλrλ oidacami dai casi λrimλdamicatadai muiyapλrλ Aasia. Dai Aristarco garoiditadai λrλ, λgai Tesalonicλrλ oidaga. ³ Siaadico Sidooniarλ garuuli aatλmλ. Dai Julio cλλgacλrλ nλidi Paavora dai dagito sai mλλ nλidana glaaduñi. Daidλ λaaduñdλ baiganλliaracλdλ miaadagi tai ami glibλsi λgai. ⁴ λVaarcu λvλλlicλdλ aimarai. Dai abiaadλrλ iimλcai garvuidarλ vustaimi λvλλli cascλdλ Sipili λbλgi dλgavusai aatλmλ. Agai λrλmapλcλrλ sicolimadicami suudagi. ⁵ Dai dλgavunucai aatλmλ λgλλ suudagi Silisia abaana dai Panfilia abaana sλλli dai Miriλrλ aayi Lisia dλvλλriλrλ.

⁶ Tai ami λtlaanλdamigadλ sandaarλ tλλ λmai vaarcu Alijandλliaiñdλrλ imλdami dai Italia amaco imλitadai. Dai ami gartλtλitu tλsai apiaiimλiña. ⁷ Bai mui tasai moscλλ duucai iimλi aatλmλ dai alia sijaitai aayi Ganido abaana. Vai quiaa garvuidarλ vustai λvλλli cascλdλ dλgavusai aatλmλ Salomoñi dai Cλlieta λbλgi sλλli iji. Agai λrλmapλcλrλ sicolimadicami suudagi. ⁸ Dai apiaquiaa sijaitai iimλi Cλlieta abaana aayi aatλmλ λmapλcλrλ siaaco Cλλga Uuliñacarui tλλgidu Lasea abaana.

⁹ Camui tasai λrλdui tλsi mosiimλitadai dai camiaadimi toomoco cascλdλ aliasi λrduaadimudagai isapiaiimλdagi, cascλdλ Paavora maa ñiooqui, ¹⁰ dai potatλdai:

—Cλcλλli aanλ polλidi isgarimidaga aliasi λrduaadimudagaica agai dai siaa gl-duuñimu sλλsi govaarcu moduucai cusuuvidλ, dai asta aatλmλ istutuidi iscoiyagi —astatλdai Paavora.

¹¹ Dλmos λsandaaru tlaanλdamigadλ vaamioma λgi λvaarcu soigacami dai λvaarcu tlaanλdamigadλ siλPaavora. ¹² Dai ami maicλλgaducatai isdaivuñdagi toomoco dai baitoma vλλscatai povnλλlidadai issiooma λrcλλgai isiimiagi abiaadλrλ dai nλida agai sabaig istuidλcai λna Peiñisiλrλ dai ami daivuñdagi toomoco. Ami λrλmai λmapλcλrλ siaaco gugucai vaarcu Cλlieta dλvλλriλrλ. Dai ami maisi aajλi λvλλli.

¹³ Cλλvλ λramu maisi cavami sur amacoaiñdλrλ vai cascλdλ povnλλlidadai λgai issistutuidi isapiaiimλdagi. Tλtai iji dai Cλlieta dλvλλrai abaana sλλli iimλi. ¹⁴ Dλmos otoma alia cavami λvλ dλvλλri amadλrλ. ¹⁵ Dai gλλ suudagi amaco garnuitusci. Dai

camaitardagito tasbaitlaco iimiagi cascada mosdagito agai sai garbllacaiña. ¹⁶ Dai amapacara sicolimadi suudagi Calauda talgidu tatai labagi dagavusai aatama. Dai alia sijaita tasagi aatama lali vaarcu ismaacada tlvaimaticatadai lvaarcu gducada. ¹⁷ Aidlasi cacalga vuu lali vaarcu gooquiara gagar tlatropiñdicada vuu agla vaarcu sai maisiaa gaduuna. Dai duduaadicuitadai aatama isgarbllacaiña lvalli Silite amacoga siaaco oidaga oorai duupiacami cascada tvañi aatama licuusi ismaacada acada nui-tuscai lvalli lvaarcu. Dai mosapiaduucai dagito aatama sai garbllacaiña lvalli. ¹⁸ Dai siaadico apiaquiaa alia cavami vustai lvalli cascada gla suudagi arana suuligaimi agai cuaadagai sai maisi vllatugaiña lvaarcu dai camaidupiquidana suudara. ¹⁹ Dai gansiaadico vllscatai aatama suudara suuli vllsi istumaasi oidacatadai vaarcu arana. ²⁰ Dai catlvapi aradui tasi mainlidi tasai tomali sisiaavugai. Dai alia cavami lvalrai quiaa cascada camaitagitocatadai aatama isvuvaquiagi.

²¹ Dai catlvapi aradui tasi maitacueeyi aatama taida lPaavora clquiva vllscatai saagida daida itai:

—Cacalli sioma arcallgaicamudai isgiñllgidamudai aapima dai maivuvaquimudai Calietaiñdara simaisoi gaduñimudai govaarcu dai tomali aatama maisoimaa taatamudai dai maisiaa gaduñimudai mosalqui istumaasi. ²² Dai sivi aanl gnaagidi masai maisoigallididña. Tomali amaadutai aapima maimuquiaa agai. Tomasi govaarcu siaa gadui. ²³ Aanl arDiuusi marada dai agidi aanl, dai tucara tll aanl lmo Diuusi tlaañicaruda ²⁴ vai povaiñtatadai: “Paavora maitiduaadicuda viaapa isvuidara clquivagi agla baitacaaacamigada romamano. Cascada aapi llmadu vllscatai ismaacada glllmadu iiml calgacara vuvaquia agai”, iñtatadai lDiuusi tlaañicaruda. ²⁵ Cascada baigavar gñaliada aapima vllscatai. Aanl gia vaavoitudai Diuusi dai calga maata aanl ispovai gaduñia agai isducatai giñaagidi lDiuusi tlaañicaruda. ²⁶ Siaa gaduñimu govaarcu dai aatama amapacara sicolimadicamiara suudagi viimu —astatadai Paavora.

²⁷ Dai cagooca acaldi gla suudara iimlitadai aatama dai Adliana iimlitadai aatama gla tucara vai aipaco garbllacaiña ajioorai lvalli. Dai aran tucara maata tll agai ismaacada nuucati lvaarcu iscayoga aayi dlvallrai. ²⁸ Dai lravi agai suudagi sll tuucavaga saida aramo coobai dan baivustaama dan naadami metro dai baitlquioma lramu lravi sai casi aramo coobai dan cuvaracami metro. ²⁹ Dai agai duduaadicuitadai islvaarcu gllgñiviagi ojoodai gla suudagi ugidiada cascada gooquamadara lvaarcu tlaaprañi maacova gagar vapaiñomi vprlacami suudara sai clquivana. Dai aliysi ipliditadai isotoma masiagi. ³⁰ Dai llmoco agai ismaacada nuucati lvaarcu vuvaquia llditadai lvaarcuaiñdara cascada catlvaiñdimi lali vaarcu suudara, duucami istuvañda agadagi aglar vapaiñomi vprlacada baitladara. ³¹ Damos lPaavora aagidi agla tlaanldamigada sandaaru llmadu lsandaaru dai potatadai:

—Ismaiviyagi idi cacalli vaarcuara aapima maitistuidimu iscalgacara vuvaquiagi —astatadai Paavora.

³² Taida lsandaaru iquica lali vaarcu tlatropiñdadai dai dagito sai suudara gllsana.

³³ Dai sialimada lPaavora daañimi vllscatai saida ugaana dai potatadai:

—Caaayi gooca acaldi ismaicalla gacueeyi aapima nuucaticatai govaarcu.

³⁴ Gndaanli aanl masai ugaana tomasi laachi. Aliysi glaagai isgaugiagi dai calgacara vuvaquiagi. Maitavar vuam anliada tomali amaadutai maitasiaduuñimu —astatadai Paavora.

³⁵ Dai mospotai dai bli lmo paana dai gamamagi vllscatai vuitapi dai saasarai dai gauu. ³⁶ Dai vllscatai bai gñalli dai gauu larra. ³⁷ Vllscatai aatama lrgoo sienta dan vaicoobai dan baivustaama dan naadamicatadai vaarcuara. ³⁸ Dai aidasi gauu vllscatai gla suudara suuli atligi ismaacada baivito sai vaamioma maivllatuna lvaarcu.

³⁹ Dai aidasi camaasi lnuucadacami vaarcu camaimai tasiaaco daraajatadai. Damos nldi agai lmo aqui maasi dai ooraga ugidiada dai ami imituda agaitadai lvaarcu isistuidiagi. ⁴⁰ Dai iquica aglar tlatropiñdadai aglar vapaiñomi vprlacada ismaacada

acada cllacai lvaarcu dai anaasi suudara viaa. Dai uupai atlatropiñdi ismaacada acada vupurai tavla ismaacada acada imitudai agai lvaarcu sijacoga ipliadagi. Dai vañigi agla icuusi baitladara saida llvalli imitudana dlvllari amacoga. Daida lvaarcu dlvllari amacoga imimi. ⁴¹ Dai todian duucai aayi amarcara siaacoga goocapadara imli suudagi dai ooratana sai baitladara dai anaasi vii dai camaitistui isoñiagi dai gooquiamadara cataataquimi guvuacatai lsuudagi. ⁴² Vaida lsaandaaru cooda agaitadai amaamaisapicada sai maiclagacara vuvacana susuligidatai suudara dai noonoigana. ⁴³ Damos agla tlaanadami cllgacara vuusaida aliditadai lPaavora cascada maidagito mascoodagi. Dai tñjai vllscatai ismaacada susuligicui sai lpraga suudara suuligana dai alna dlvllari. ⁴⁴ Sai agaa tavla daama iimlana silra laalachi vaarcu oomiquigada daama. Dai poduucai vllscatai cllgacara aayi dlvllari.

28

¹ Dai cllgacara vuvacacai maí aatmla isami sicolimadicara suudagi Malta tllgidu. ² Dai ami oidacami cllga tuutuiga. Dai alia lapidicatadai dai duucui cascada glri ganai agai dai garmiaadagi tsai glruucadana. ³ Taida lPaavora vui chiliqui cuaagi gaquidada dai taiyara tuaajaimi tai vuusai lmo cooyi cuaagiaiñdara toñdakai dai noviana bli lPaavora. ⁴ Aidasi tll loodami isnoviaiñdara sagigi lcooyi aipaco ganaagidimi daida icaiti:

—Idi cllli gia slllicada argamuaacami. Tomasi cllgacara vuusai goovai suudagiaiñdara vllscara Diuusi maidagitomu isoidaca goovai —ascaiti loidacami.

⁵ Taida lPaavora taiyara gigigi ganovi sai glsana lcooyi dai maitasidui. ⁶ Vllscatai nllnracatadai isvaiguuguagi silra todian duucai muquiaagi. Dai catlvri nllnracadatai tai maitasidui tai cascada vllscatai lma duucai gantatagito dai pocaiti sai Paavora lramo diuusi.

⁷ Dai maisi mllcasi abiaadara oidacatadai agla tlaanadami Maltara. Agai Puvulio tllgidu. Agai cllga garmiaadagi tñtai sioma daraaja aatmla vaica tasai anaasi. ⁸ Vaida Puvulio oogada coococatadai dai caatcatadai oiditai toñdagai dai llrai bitavigai. Taida lPaavora dividamu dai lpraga gamamagi dai daama darai ganoonovi tai agai dueeyi. ⁹ Dai aidasi capovdui tai agaa coococoidada ismaacada anaasi Maltara oidacatadai dada dai vllsi dudueeyi. ¹⁰ Dai aliasi garsiaa duutuli dai gooquilara aidlasi caiimia ragaitadai garmaa agai vllsialcatai istumaasi glaagai voiyara.

¹¹ Dai cavaica masaadai daraaja aatmla Maltara daida tlltasai lmo vaarculara ismaacada anaasi daivuñtu toomoco. Lvaarcu Alejandliaiñdara divia dai Cocoatai tllgidu. ¹² Dai aayi aatmla Siracuusiana dai ami daraaja vaica tasai. ¹³ Dai abiaadara apiaiimli aatmla dlvllari sonuana daida aayi Rejilara. Dai siaadico cacllga lva dai gargoquiamadara vustai llvalli, dai glñ siaadiqui aayi aatmla Puteolilara. ¹⁴ Dai ami tll aatmla chiliqui vaavoitudadami tai agai glrvaí tsai llmadu daraajana lmo alcaldi. Dai gooquilara abiaadara iji aatmla Roomamu. ¹⁵ Aidasi maí garaaduñi Roomara tñsajimi, vuvaja dai voiyara garaayi. Dai Apiporara tllgidu amarcara tai ami garaayi llmoco dai aa garaayi siaaco Vaica Tavernasi tllgidu. Taida lPaavora alia baigalli tllgacai dai siaa duutuli Diuusi. ¹⁶ Dai aidlasi aayi Roomara taida agla tlaanadamigada sandaaru tllgi amaamaisapicada lmai sandaaru tlaanadamigada. Dai Paavora gia dagito sai lcovai oidacana llmadu lmo sandaaru ismaacada nuucada.

¹⁷ Dai bo vaica tasaicada lPaavora ootosi ñiooqui lbaitaguucacamigada judidíu sai glñlmpaidana. Dai aidasi casi glñlmpagi agai taida lPaavora ñiooqui dai potltdai:

—Giñaaduñi, tomasi maitistuma dui aana ljudidíu vui tomali glrllqui aaduñicarui viitldaragada vui taida ljudidíu vllscara giñtllgi romamano Jerusalemara, dai vaama giñcai. ¹⁸ Taida atlaanadami maitla tomali lmo soimaascami istuisida giñmuaagi

cascada giñdagitua aliditadai. ¹⁹ Damos ajudidú vui baacoi dai viaacatadai aanl ispotladagi sai agra baitacaaacamigada romamano giñtacacana, tomasi maiviaa aanl istuisida gariara vuupadagi giñaaduñi. ²⁰ Cascada ganvai aanl sivi dai ganhlida iñagai dai ganaatagida iñagai. Aanl anvaavoitudai ganlan duucal amadu vansi garaaduñi judidú islaqui abiaadara Diuusi pocaiti sai ootosa agai amo calgacara vuviadami dai vaavoitudai aanl vansi isDiuusi duduaacalda agai coidada cascada vuli aanl idi cadeenacada —astaldai Paavora.

²¹ Tai agai potaldai:

—Tami maididivai tomali amo oojai Judeeaiñdara isglaagadagi aapi, tomali amaadutai garaaduñi judidú ismaacada daivai malcadara maitaraagidiña tomali amo istumaasi soimaasi aapi ganvi. ²² Cal maata aatama istomasiaacoga ñiooquidiña oodami idi utuducada vaavoidaragai cascada amo imidagai galcala aralidi aatama psiallidi aapi —astaldai ajudidú.

²³ Dai poduucal tudu bai dui istuigaco ganmpaidagi. Dai aidasi aayi istuigaco bai dui agai tai ganmpagi mui oodami ami siaaco gluuliñacatadai aPaavora. Tai agai ñiooqui quiamoco abiaadara urunoco uucami. Dai aagidi isducatai Diuusi soicai oodami sai calgacara oidacana Paavora aagidi ismaacada ooja Moseesacaru amadu aa Diuusi ñiooquituldiadamigada dai gomaasicada iraliditadai isvaavoituldagis Suusi arcalgacara vuviadami. ²⁴ Dai amoco vaavoitu ismaacada aagidi aPaavora dai aagia maivaavoitu. ²⁵ Dai maiamo tagitoidagai viaacatadai dai iimimi. Taida aPaavora potaldai:

—Alisi arvaavoi ismaacada aagidi Diuusi ñiooquituldiadamigada Isaia garlaqui aaduñicaru. Agai aagidiña istumaasi Diuusi Ibadal aagidiña ismaacada pocaiti:

²⁶ Imadani aapi dai potlada loodami:

Calcamu aapima dai maimaata calcamu.

Nlijadamu aapima dai maimaata nlijadamu ducami iscuupicagi ganvuupuji.

²⁷ Maitantagito cal aapima.

Mainlijada lidi aapima tomali maicalca lidi,

Tomali maiama duucal ganttagitua lidi iñsaana calgacara ganvuvaidana.

Ascaili Diuusi Ibadal Isaia sai potlana. ²⁸ Iralidi aanl masmaatlagi —ascaili Paavora—, sai sivi baitaqui ismaacada maitarjudidú viaacamu isducatai maatiagi isDiuusi calgacara vuvaida lidi agai ara dai agai aagia calga ganttagito calcamu —ascaili Paavora.

²⁹ Aidasi potai aPaavora taida ajudidú iji dai aipaco ganaatagidimi.

³⁰ Taida aPaavora anaasi vii gooca uumigi amo quii rentagidicamiara. Dai ami miaadlagidiña vascatai soora daividiña. ³¹ Tomali amaadutai maidaidiña isgaaagiada agai isDiuusi soicai oodami sai calgacara oidacana dai isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami cascada maiduaadicuitai gaaagidiña agai gomaasi.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami Roomara oidacami

¹ Aanl arPaavora Suusi Cristo piooñigadl. Dai ganoojidi aanl aapiml vaavoitudadami Roomara oidacami. Diiusi giñmaa sállicami ansaidl arootosicamicana aanl dai acovai giñvusaitu ansaidl gaaagidiña aanl sai Diiusi cllagacarla gavuvaidi.

² Λlquioma Diiusi ñiñiooquituldiadamigadl ooja Diiusi ñiooquidarl sai Diiusi aagai sai poduucal araduñia agaitadai. ³ Agai aagai sai divia agai gartlaanladamiga Suusi Cristo Diiusi maradl ismacldl tlvai tlvaaagiañdarl. Agai oodami duucal vuusai daidl araraí Davicarul cajiudadl. ⁴ Suusi Cristo muu dai apamu duaaca coidadl saagidaiñdarl. Gomaasicldl cllaga gamaí issállicldl arDiiusi maradl dai viaa guvucadagai dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui. ⁵ Cristo cllagacarla giññlidi cascldl giñaagidi ansaidl arootosicamicana aanl, Diiusi ipali cascldl. Dai giñootoi agai ansaidl gaaagidiña Diiusi ñiooquidl sai poduucal vllasi naana maasi oodami saagida oidacana sioora vaavoitudadagi dai lligiadagi. ⁶ Dai aapiml aramo oodami ismaacldl Diiusi acovai vuvaitu masaidl armamaataradamigadlcana Suusi Cristo.

⁷ Diiusi ganoigadai daidl acovai ganvuvaitu masaidl armaamaradlcana. Aanl ipalidi isDiiusi garooga lamadu gartlaanladamiga Suusi Cristo cllagacarla gannlijadagi dai ganiibastudacan taadacagi.

⁸ Suusi Cristo cllagacarla giñvusaitu cascldl viaa aanl sállicami isñioocadagi Diiusi lamadu. Dai aagidi aanl Diiusi isalia baigiññlidi aanl vllasi aapimacldl. Tomasiaaco siaaco aimarai aanl glaagai ganvaavoidaraga cascldl. ⁹ Aanl ivueeyi Diiusi aa duiñdadl vllasi giñguvucadagacldl maiioojodaitai gaaagidi aanl isSuusi Cristo Diiusi maradl arcllagacarla vuviadami. Diiusi cll maatl iñsaanl aliási gantatagitoi vllascarla siuu duucu gamamadadagi. ¹⁰ Λlqui abiaadarl daanli aanl Diiusi sai giñmaacana oigaragai islagi ipaliadagi sai aanl istuidana ismallca gandividagi. ¹¹ Gannlida iññlidi aanl, dai vaamioma gansoiña iññlidi mai vaamioma cllaga oidaca isducatai Diiusi ipalidi mai vaamioma cllaga vaavoituda aapiml. ¹² Si llascadl naida aanl masll cllaga vaavoitudai aapiml dai aapiml naida sil cllaga vaavoitudai aanl aipaco baigarlalliatudamu aataml.

¹³ Giñaaduñi aanl ipalidi ismaatca aapiml ismuyyoco imidagai gannladamua iññlidiña aanl dmos maiquia istui. Aanl ipalidi ismuidutai aapiml Roomara oidacami vaavoitudagi Suusi Cristo dai lligiadagi arpan duucal siblacoga oidacami siaaco gaaagidiña aanl Diiusi ñiooquidl arpa, cascldl imia iññlidi aanl dai gannlida iññlidi. ¹⁴ Aanl viaa isaagidagi Diiusi ñiooquidl agiliego dai aa ama maasi ñioocadami, dai sastuduacami dai maisastuduacami. ¹⁵ Poduucal arpa sállicldl ipalidi aanl isganaagidagi aapiml Roomara oidacami isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami.

¹⁶ Aanl maisiaa arai isgaaagiadagi isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami. Si llascadl gaaagiadagi aanl gomaasi vllascatai sioora vaavoitudai cllagacarla vuvacal Diiusi guvucadadacldl. Araga Diiusi ñiooquidl arjudidú vllataracatadai dmos sivi arvllascatai vllatar. ¹⁷ Diiusi ñiooquidarl aagai sai sioora vaavoitudagi isSuusi Cristo arcllagacarla vuviadami Diiusi cllagacarla naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Λlquioma poduucal ooja Diiusi ñiñiooquituldiadamigadl dai pocaiti: “Sioora vaavoitudagi Diiusi, Diiusi cllagacarla naidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai agai vllascarla oidacamu Diiusi lamadu”.

¹⁸ Cllaga gamaatl isDiiusi alia soimaa taatamituldi vllasi soimaasi ivuaadami. Agai soimaasi ivueeyi dai poduucal maidadagitoi aa isvaavoitudagi istumaasi arvaavoi. ¹⁹⁻²⁰ Asoimaasi ivuaadami cllaga maatl isoidaga Diiusi. Tomasioora naidi vllasi istumaasi oidaga oidi daama dai poduucal cll maatl isoidaga Diiusi tomasi mainlidi

oodami Diuusi. Aidasi abiaadara Diuusi idui oidigi calga gamaata isoidaga Diuusi, dai isagai tomastuigaco viaa guvucadagai, cascada lga ismaacada maivaavoitudai lga lgi arduñida isDiuusi soimaasi taatatulda. ²¹ Tomasi calga maata lsoimaasi ivuaadami isoidaga Diuusi vascara maisiaa duutudaina isducatai glaagai, tomali maipocaitiña lga sai baiganalidi Diuuscada. Baiyoma lga tatagitoi istumaasi maicacagaducami dai vaamioma maimaata calcana istumaasi cacagaducami. ²² Tomasi polliidi lga isalia sastuduga damos vaamioma vupuiirutu. ²³ Dai lga glaagai isiaa duutuadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga dai vascara maisiaa duutudai baiyoma idui lga momoono uusicada dai ooodaicada lpa maasi oodami, dai lpa maasi ujuurugi, dai lpa maasi calasi, dai lpa maasi coocoyi, dai siaa duutudaina polliditai isgai ardidiuusi.

²⁴ Cascada Diuusi gajiaadara viaa lga dai dagito saida ivuaadana lga istumaasi sigal nanaascami istumaasi lgi lga ipali isivuaadagi, dai sai googosi ganducamicana. ²⁵ Lga maivaavoitudai istumaasi aagai Diuusi tomasi cal maatacatadai isirvaavoi. Baiyoma vaavoitudai istumaasi maitirvaavoi. Diuusi idui oodami, dai ujuurugi, dai coocoyi, damos loodami idui moonoo ismaacada lpa maasi oodami dai ujuurugi dai coocoyi dai siaa duutudaina. Dai maisiaa duutudaina Diuusi siora alasi glaagai issiaa duutuadagi vascara.

²⁶ Cascada Diuusi gajiaadara viaa lga dai dagito sai googosi ganducamicana. Asta ooqui dagito calali dai lgi googosi ganducamicana. ²⁷ Dai calali lgi poduucal ivueeyi lpa dai Diuusi alia soimaasi taatamitildi cascada coocorai poduucal ivuaadaitai.

²⁸ Aidasida lsoimaasi ivuaadami camaitipali isvaavoitudagi Diuusi tai Diuusi gajiaadara viaa dai dagito sai tatagitoiña naana maasi maicacagaducami daida ivuaadana mui naana maasi istumaasi maitlaagai isivuaadagi. ²⁹ Lga lrsomaasi ivuaadami dai googosi ganducami dai maical tuutuiga dai viaaca lidina mui naana maasi istumaasi viaa aa dai coimudada tuutuiga, daida argacoodacami, dai oomaliga, dai yaatavoga, dai naana caiti naidina aa ³⁰ dai aagataraga istumaasi maitirvataral, dai caldai lga Diuusi, dai gargarducada ganlidina, dai maisiaa duutudaina aa, dai vascara tatagitoiña isducatai soimaasi ivuaadagi, dai maisiaa duutudaina gandada, ³¹ dai maimaata cal istumaasi cacagaducami, dai maitivueeyi istumaasi aagai, dai maioigldai oodami, dai maioigldi aa, dai maisoiganalidi aacada. ³² Tomasi cal maata lga istumaasi Diuusi taji oodami saida ivuaadana dai maata lga sai siora soimaasi ivuaadagi maitistutuidi isiimiagi Diuusi lamadu dai vascara apiasoimaasi ivueeyi dai baiganalidina lga silscada aa pomaasi ivuaadagi lpa.

2

¹ Cascada ismaadutai pocaitiadagi sai alasi lrsomaasi ivuaadami loodami ismaacada glaagai tami sai glaagai issoimaasi taatagi ducami ispocaitiadagi sai lga lpa glaagai issoimaasi taatagi. Lga lrsomaasi ivuaadami lpa lpan duucal lga cascada. ² Dai cal maata aatama iscala ivueeyi Diuusi silscada soimaasi taatamitliadagi ismaacada soimaasi ivueeyi. ³ Siora pocaitiadagi sai alasi lrsomaasi ivuaadami aa dai vascara lpan duucal ivueeyi maitlaagai ispolliadagi sai Diuusi maisoimaasi taatatulda agai lga lpan duucal soimaasi taatatulda agai lga soimaasi ivuaadami. ⁴ Oodami maitlaagai istatagitodagi ismaicalga ivueeyi Diuusi baiyoma alasi glaagai istatagitodagi isDiuusi maiquia soimaasi taatatuldi dai alia cal tuiga vui sai ama duucal tatagitona. ⁵ Damos iscatavari daivuniagi vai lga vascara ama duucal gantatagitua Diuusi vaamioma soimaasi taatatuldamu, silscada diviagi lga dai lidagi ismaacada rcala ivuaadami dai ismaacada rmaicalga ivuaadami. ⁶ Silscada diviagi Diuusi lga baidunia agai vascatai lamadu. ⁷ Siora apiaivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi ipaliditai isDiuusi baigalliadagi lga vui dai isvascara oidaca agai Diuusi lamadu, Diuusi maaquia agai oigaragai sai vascara oidacana lga lamadu. ⁸ Damos Diuusi alasi

iduuñimu istumaasi aagai. ⁴ Aagai vλλscara ivueeyi istumaasi aagai, tomasi vλλsi oodami yaatavoga. Pocaiti Diuusi ñiooquidara:

Tomasi oodami pollidi ismaitarvaavoi istumaasi aagai Diuusi, vλλscara ñaidamu aagai isiarvaavoi istumaasi aagai Diuusi.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

⁵⁻⁶ Damos isamaadutai pocaiti adagi sai silascada soimaasi ivuaadagi oodami sai poducai gamaata isDiuusi clla tuiga dai cascada maitlaagai issoimaasi gartaatamituldiada aagai, tomasi pocaiti amoco vλλscara maitarvaavoi. Diuusi vλλscara cllaga ivueeyi silascada soimaasi taatatuldi oodami.

⁷⁻⁸ Lamo oodami giñioquidi dai pocaiti ansai gamamaatatuldi aanla sai glaagai issoimaasi ivuaada oodami sai poducai sioma cllaga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Aagai pocaiti ansai gamamaatatuldi aanla sai isyaatagada amoco poducai sioma cllaga gamaata isDiuusi maitarsoimaasi ivuaadami. Diuusi maiyaatagali cascada. Sai cascada Diuusi maitlaagai issoimaasi taatamituldiagi ismaacada soimaasi ivueeyi. Damos Diuusi cllaga iduuñimu silascada soimaasi taatatuldiagi aagai ismaacada pocaiti adagi.

⁹ Aatama judidíu maivaamioma cllaga tuutuiga siaa oodami. Camaata aatama isvllasi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Tiipu tomali amaadutai maisoimaasi ivuaadami.

¹¹ Tiipu tomali amaadutai ismaacada maata calcagi Diuusi ñiooquida.

Dai tomali amaadutai maimaatca lididi iscaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Vllscatai gajiaadara vipieeyi Diuusi,

Dai vllscatai arsoimaasi ivuaadami.

Tomali amaadutai maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi.

¹³⁻¹⁴ Vllscatai aryaatavogami daida aroomaligami.

Dai mosalgi soimaasi ñiooqui aagaiña aagai.

¹⁵ Tomastucada gancoodaiña oodami.

¹⁶ Gomaasicada soiduucai gannlidiña oodami aipacoga.

¹⁷ Dai mosgancocoda lididiña aagai.

¹⁸ Mailabidi aagai Diuusi.

Ascati Diuusi ñiooquidara.

¹⁹ Clla maata aatama isDiuusi maa Moseesacaru sallicami sai oodami agiditai calcana. Diuusi sallicada soimaasi taatulda aagai siora mailagi adagi dai aagai maivaaacamu isducatai gansoiñagi. Dai poducai larra vllsi oodami oidigi daama oidacami arsoimaasi ivuaadami Diuusi vuitari. ²⁰ Moseesacaru sallicamigadacada maata aatama isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi cllagacara ñaidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aagai Suusi Cristo maisiu agiditai calcatali Moseesacaru sallicamigada.

²¹ Aidasi maiquiaa divia aCristo tami oidigi daama ajudidíu ganaajagiña iscllagacara oidacagi dai agiadagi vllsi Moseesacaru sallicamigada, aagai pollidiña sai poducai istutuidi isiimiagi Diuusi amadu. Dai gooquilara Diuusi ootoi aCristo tami oidigi daama sai aagai maatatuldana aoodami isducatai istutuidi Diuusi iscllagacara ñijadagi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi ñiñioquituldiadami-gada casi gaaagiditadai isDiuusi poducai iduñia agaitadai. ²² Tomasiora ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami. Diuusi cllagacara ñijadamu aagai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²³ Tomali amo oodami maitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi vllscatai soimaasi ivueeyi cascada. ²⁴ Diuusi oigaldi aagai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami dai cllagacara ñaidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Diuusi poducai ivueeyi oigadaitai aagai. Diuusi maitataanli namagada cllagacara vuvaidaragai. ²⁵ Vllsi oodami

aliási soimaasi ivueeyi cascada gaaagaitadai isDiuusi soimaasi taatatuldagi damos Diuusi ootoi asuusi Cristo tami oidigi daama sai muucuna curusiaba dai soimaasi taatatuli dai poduucai loodami camaitlaagai issoimaasi taatagi soimaasi ivuaadatai. Diuusi calgacarla vuvaidi agai ismaacada vaavoitudai gomaasi. Valsi gomaasi idui Diuusi sai poduucai maatlana loodami isDiuusi calga idui oigaldacai alquida soimaasi ivuaadami. ²⁶⁻²⁸ Dai isDiuusi apiacalga ivueeyi sivi oigalditai dai calgacarla naiditai vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalgacarla vuviadami maisiu agai ismaacada pocaiti sai calga agidi Moseesacaru samicamigada cascada maitiipu istuisida gagarducada ganliadagi tomali amaadutai.

²⁹ Diuusi arDiuusigada ljudidíu dai agai ismaacada maitarjudidíu larra. ³⁰ Mosali amo Diuusi oidaga dai agai oigaldi dai calgacarla naidi vascatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalgacarla vuviadami tomasi lamoco ismaacada iquitaa gatuucuga ischo larra. ³¹ Tomasi arvaavoi iscalgacarla vuvacai oodami vaavoitudaitai isSuusi Cristo arcalgacarla vuviadami vascara aliási gaaagai islagiadagi Diuusi samicamigada.

4

¹ Avraañicaru argaralqui aduñicaru. Sivi naidamu aatama isducatai Diuusi calgacarla naidi agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ²⁻³ IsAvraañi iduñimudai amo istumaasi calgaducami sicascada calgacarla nijadamudai Diuusi aidaga viaacamudai Avraañi istuisida gducada galiadagi. Damos Diuusi ñooquidara pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi cascada Diuusi calgacarla naidi agai”. Cascada Avraañi maivia istuisida gducada galiadagi. ⁴ Isamoco iduñiagi amo aa duñdagai aamuda gaaagai isaa namalquidagi, mastumaasi aa namalquidagi maitroidicami. ⁵ Diuusi ipalidi isloodami calgacarla oidacagi damos maisiu poduucai oigaldi dai calgacarla naidi Diuusi loodami baiyoma Diuusi oigaldi dai calgacarla naidi amo soimaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudagi Diuusi. ⁶ Davicaru aagai sai alia baigalidiña amo oodami silascada Diuusi oigaldagi dai calgacarla nijadagi vaavoitudacai agai Diuusi. Dai pocaiti Davicaru:

⁷ Baiganlidi loodami ismaacada Diuusi oigaldi soimaascamigada.

⁸ Baiganlidi loodami ismaacada Diuusi camaisoimaasi taatatulda agai. Ascaiti Davicaru.

⁹⁻¹⁰ Avraañi sallicada baigalli aidasi Diuusi oigali agai dai calgacarla naidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai agai Diuusi maiquiaa iquitacai agai gatuucuga. Poduucai calga gamaata isDiuusi oigaldi dai calgacarla naidi agai ismaacada iquitacai gatuucuga silasi agai ismaacada maiquitacai gantuucuga. ¹¹ Avraañicaru cavaavoitu Diuusi dai gooquilara iquitaa gatuucuga sai poduucai naidiña aa isDiuusi calgacarla naidi agai, vaavoitu agai Diuusi cascada. Dai poduucai Avraañicaru araduñdcatadai agai ismaacada vaavoitudai Diuusi maiquitacai gatuucuga dai poduucai larra gamaata isDiuusi oigaldi dai calgacarla naidi agai. ¹² Avraañicaru araduñdcatadai agai ismaacada iquitacai gantuucuga vaavoitudacai Diuusi aran duucai Avraañicaru vaavoitudaitadai.

¹³ Diuusi aagidi avraañicaru sai valsi oidigi artuidadaca agaitadai, agai lamadu cajiudad, Diuusi poduucai aagidi Avraañicaru vaavoitudacai agai dai maisiu agidacai Diuusi samicamigada. ¹⁴ Lamoco pocaiti sai valsi oidigi artuidadaca agai agai ismaacada agidi Diuusi samicamigada dai maisiu agai ismaacada vaavoitudai Diuusi damos gomaasi maitarvaavoi. Isarpoduucamudai aidaga maitarsoñicamudai vaavoidaragai, tomali maitarsoñicamudai ismaacada aagai Diuusi. ¹⁵ Silascada aatama garaajagdagi islagiadagi Diuusi samicamigada sai agai calgacarla ganlidiña dai sai calgacarla garvuvaidana agai viaa issoimaasi gartaatamituldagi maicalga agiditai aatama. Ismaitiipucamudai sallicami aidaga maitiipucamudai oodami mailagidaracami.

¹⁶ Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi ʌoodami vaavoitudacai ʌgai daidʌ ʌoodami maigamaitʌcʌi cʌlgacʌrʌ vuvaidaragai. Cʌlga maatl aatʌmʌ isDiiusi cʌlgacʌrʌ gʌrnʌidi tomasi ivueeyi aatʌmʌ judidiu viituldaragadʌ ischo ʌrʌ, isvaavoitudada aatʌmʌ Diiusi ʌpan duucʌi Avraaʌnicaru. Poduucʌi ʌgai ʌrgʌraduʌnicaru, ¹⁷ cascʌdʌ pocaiti Diiusi sai Avraaʌnicaru ʌroogadʌ ducami mui oodami naana maasi ʌiioocadami. Diiusi cʌlgacʌrʌ nʌidi tomastuma oodami isvaavoitudagi Diiusi ʌpan duucʌi Avraaʌnicaru. Diiusi alia viaa guvucadagai dai ʌgai duduaacaldi coidadʌ dai siʌʌscadʌ Diiusi aagadagi saidʌ ʌrʌ-dunia ʌgai ʌmo istumaasi ismaacʌdʌ maiquiaa ʌrʌdui ducami iscaasi ʌrʌ duuʌimudai.

¹⁸ Cascʌdʌ aidasi Diiusi aagidi Avraaʌnicaru sai ooʌigadʌ marata agaitadai saidʌ ʌmaradʌ cajiudadʌ sʌllicʌdʌ muiduca agaitadai taidʌ Avraaʌnicaru cʌlga vaavoitu tomasi maibaigaca maascataidai gomaasi. ¹⁹ Tomasi Avraaʌnicaru viaacataidai ʌmo sientu uumigi daidʌ Saara ʌrooʌigadʌ dai viaacataidai maaco coobai dan baivustaama uumigi aliasi ʌrcʌcʌllicoidadʌcatadai ʌgai dai camaibaigaca maascataidai ismaamaracagi.

²⁰ Dʌmos Avraaʌnicaru apiacʌlga vaavoitudaidai Diiusi dai asta vaamioma vaavoitu. Dai tomasi maiquiaa viaacataidai ʌgai istumaasi aagidi Diiusi vʌʌscʌrʌ cʌlga ʌiioo ʌgai Diiusi vʌʌtarʌ. ²¹ Sʌllicʌdʌ cʌlga vaavoitudai ʌgai isDiiusi istutuidi isiduʌiagi istumaasi aagai. ²² Cascʌdʌ Diiusi oigʌldi Avraaʌnicaru soimaascamigadʌ dai Diiusi pocaiti sai camaitʌrsoimaasi iducami Avraaʌnicaru. ²³ Aidasi Diiusi aagidi Avraaʌnicaru sai oigʌli ʌgai dai cʌlgacʌrʌ nʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduuʌimudai mosvaavoitudacai ʌgai Diiusi, maisiu mosʌcaasi Avraaʌnicaru aagidi ʌgai gomaasi. ²⁴ Diiusi gʌraagidi aatʌmʌ ʌrʌ. Diiusi gʌroigʌldi dai cʌlgacʌrʌ gʌrnʌidi aatʌmʌ ʌrʌ ismaacʌdʌ vaavoitudai Diiusi ismaacʌdʌ duaacali gʌrtʌaanʌdamiga Suusi Cristo coidadʌ saagidaʌndʌrʌ. ²⁵ ʌgai muu dai poduucʌi gʌroigʌldi gʌrsoimaascamiga dai duaaca dai poduucʌi Diiusi pocaiti sai camaitʌrsoimaasi iducami aatʌmʌ.

5

¹ Poduucʌi Diiusi cʌlgacʌrʌ gʌrnʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacai aatʌmʌ dai poduucʌi gʌniibʌstacan tadacagi gʌriibʌdaga. Suusi Cristo muu dai poduucʌi gʌroigʌldi gʌrsoimaascamiga cascʌdʌ. ² Dai poduucʌi istutuidi aatʌmʌ ismamadadagi dai poduucʌi apiacʌlgacʌrʌ gʌrnʌidi Diiusi. Dai alia baigʌrʌlidi aatʌmʌ nʌnʌracatai siʌʌscadʌ Diiusi gʌrvaidaquiagi tʌvaagiamu tʌsai ʌmadu daraajana. ³ Dai gʌaagai isbaigʌrʌliadagi aatʌmʌ siʌʌscadʌ soimaa taatamadagi, gomaasi gʌrsoicʌi aatʌmʌ issoimaa taatamadagi dai maivui ʌiioocadagi Diiusi dai tʌsai vaamioma ivuaada ʌrʌlidiʌ istumaasi Diiusi ipʌlidi. ⁴ Dai siʌʌscadʌ soimaasi taatamadagi dai maivui ʌiioocadagi poduucʌi baigʌlidi Diiusi aatʌmʌcʌdʌ. Dai siʌʌscadʌ Diiusi baigʌliadagi aatʌmʌcʌdʌ gomaasi gʌrsoicʌi tʌsai nʌnʌracana aatʌmʌ siʌʌscadʌ Diiusi gʌrvaidaquiagi tʌvaagiamu dai sʌllicʌdʌ vaavoitudai aatʌmʌ isDiiusi sʌllicʌdʌ iduʌia ʌgai istumaasi aagai ʌiiooquidʌrʌ. ⁵ Dai siʌʌscadʌ vaavoitudai aatʌmʌ Diiusi tomali ʌmo imidagai maisiaa gʌrʌratudadamu ʌgai, ʌgai vʌʌscʌrʌ ivueeyi istumaasi aagai cascʌdʌ. Diiusi ootoi gʌibʌdaga sai gʌrʌʌmadu daacana dai Diiusi Iʌadʌ gʌrmamaatʌtuldi sai Diiusi aliasi gʌroigʌldai.

⁶ Aatʌmʌ maitistutuididai isʌʌgi cʌlgacʌrʌ gʌrvuvaidagi. Tai Suusi Cristo divia aidasi Diiusi ipʌli dai muu sai cʌlgacʌrʌ vuvacʌna soimaasi ivuaadami. ⁷ Baitoma maitiipu tomali ʌmaadutai oidigi daama sioorʌ muquia ʌliadagi sai cʌlgacʌrʌ vuusaiʌna ʌmai tomasi cʌl tuiga ismaacʌdʌ gʌmuaatuda agadagi. Dʌmos isaliʌ cʌl tuigacagi ʌmo oodami ismaacʌdʌ gʌmuaatuda agadagi aidʌ gia oidacan tada ʌmaadutai sioorʌ muquia ʌliadagi ʌgai vʌʌtarʌ. ⁸ Dʌmos Cristo muu tʌsai aatʌmʌ cʌlgacʌrʌ vuvacʌna tomasi quiaa ʌrsoimaasi ivuaadamicatadai aatʌmʌ ⁹ dai poduucʌi Diiusi gʌrtʌʌgi isaliasi gʌroigʌldai dai cʌlgacʌrʌ gʌrnʌidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascʌdʌ aatʌmʌ camaiviaa issoimaa taatagi Diaavora ʌmadu. ¹⁰ Aidasi maiquiaa vaavoitu aatʌmʌ Diiusi, ʌgai gʌrvuidʌrʌ caatʌcatadai soimaasi ivuaadatai

aatama dmos Suusi Cristo muu tasai aatama cllagacara vuvacana dai poduucai Diuusi camaitarvuidara caata. Sivi siooma cllaga istutuidi Diuusi iscclagacara garvuvaidagi duaacacai Suusi Cristo dai camaivuidara vllta aatama Diuusi. ¹¹ Cascada alia baigaralidi aatama Diuusi vui.

¹² Adanacaru lrlragadada oodami ismaacada oidacatadai oidigi daama dai soimaasi idui lgaai dai cascada muu cascada vllsi oodami soimaasi ivueeyi dai cooyi. ¹³ Ismaitiipucamudai slllicami tomali lmaadutai maitistutiadamudai ispocaitiadiagi ismailalgidi slllicami vllscara aidasi maiquiaa maa Diuusi gslslllicamiga Moseesacaru loodami casoimaasi ivuaadatadai. ¹⁴ Dmos loodami vllscara coodana lrl aidasi abiaadara oidacatadai Adanacaru asta aiduucami sioidacatadai Moseesacaru poduucai isduucai cooyi Moseesacaru abiaadara dai sivi quiaa cooyi cascada gamaata issoimaasi ivuaadana lgaai tomasi mailpan duucai soimaasi ivuaadana lgaai Adanacaru. Mailpan tuutuiga Adanacaru lmadu Cristo ismaacada divia agaitadai.

¹⁵ Adanacaru soimaasi idui dai cascada muu lgaai dai vllsi cajiudadu coi lrl dmos Suusi Cristo muu dai poduucai Diuusi oigaldi dai cllagacara nldi muidutai. Poduucai mailpan dui Suusi Adan. ¹⁶ Lsoimaascami ismaacada idui Adan mailpa maasi cllagacara vuvaidaragai ismaacada garmaacai Diuusi. Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vllsi oodami vai Diuusi soimaasi taatamituldi dmos Cristo muu vai cascada Diuusi cllagacara nldi ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai cllagacara vuvaidi tomasi loodami aliasi lrsomaasi ivuaadami. ¹⁷ Adanacaru soimaasi idui dai cascada vllsi oodami viaa iscoiyagi, Suusi Cristo muu dai vllscatai ismaacada Diuusi cllagacara nldi ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai lgaai oidacamu Suusi Cristo lmadu tavaagiara tomastuigaco.

¹⁸ Adanacaru soimaasi idui dai cascada soimaasi ivueeyi vllscatai vai Diuusi soimaasi taatamituldi. Dmos Suusi Cristo idui lmo istumaasi cllgaducami vai cascada Diuusi cllagacara nldi loodami ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tomastuigaco oidacamu Diuusi lmadu. ¹⁹ Adanacaru mailagi Diuusi vai cascada vllscatai soimaasi ivueeyi dmos Suusi Cristo lgaai Diuusi vai Diuusi cllagacara nldi oodami ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai.

²⁰ Diuusi maa oodami gslslllicamiga sai poduucai maatana oodami isalia mailalgidi Diuusi. Dmos aidasi loodami vaamioma soimaasi ivuaadatadai vaamioma oigaldi Diuusi lgaai dai oigldai. ²¹ Loodami apiasoimaasi ivuaadatadai dai cascada viaacatadai iscoiyagi. Dmos Suusi Cristo muu sai poduucai loodami cllagacara vuvacana dai tomastuigaco oidacana Diuusi lmadu dai cascada Diuusi cllagacara nldi loodami ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduuñimudai dai poduucai tllgi lgaai oodami isalia oigldai.

6

¹⁻³ Dmos maitlaagai isapiasoimaasi ivuaadagi vai poduucai Diuusi oigldiadiagi dai poduucai gamaata isslllicada oigldai lgaai oodami. Gantlgitovurai isvllscatai aatama ismaacada casi garvapacoi Suusi Cristo guvucadadacada poduucai lrlpan ducami iscoimudai aatama lgaai lmadu dai viaa aatama guvucadada lgaai dai istutuidi aatama iscamaisoimaasi ivuaadagi. Suusi Cristo vaamioma viaa guvucadagai isDiaavora, cascada maitlaagai issoimaasi ivuaadagi.

⁴⁻⁵ Aatama quiaa lrsomaasi ivuaadamitadai dai aidasi garvapacoi aatama ducami isyaasapicamudai lmadu Cristo dai ducami isduduaacamudai aatama coidada saagidaiñdara lmadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucai viaa aatama ibldagai utudui. ⁶ Dai ducami iscoi aatama curusiaba Suusi Cristo lmadu dai poduucai camaitivueeyi aatama moslcaasi istumaasi iplldi aatama poduucai isduucai ivuaadana lalquioma, ⁷ lmo muuquiada camaisoimaasi ivueeyi cascada. ⁸ Ducami iscaco i aatama

Cristo amadu sállicadla ducami iscaduduaaca Cristo amadu dai caviaa ibladagai utudui.
⁹ Caa maatl aatama sai Cristo duaaca coidadla saagidaiñdarla dai camaimuquia agai tomali amo imidagai cascada. ¹⁰ Oodami soimaasi ivueeyi cascada Cristo curusiaba muu poduucai Diuusi soimaasi taatatuli Suusi Cristo dai camaiviaa islapamu muquiagi. Damos sivi Suusi Cristo tomastuigaco oidaga Diuusi amadu ivueeyi Diuusi aa duiñdadla. ¹¹ Silascada soimaasi iduñia aliada aapimla glaagai maspoliada aapimla masaidla arcoidadla ducami damos isiduñia aliada aapimla Diuusi aa duiñdadla Suusi Cristo amadu glaagai maspoliadagi masai maitarcoidadla.

¹² Casiavar maitandadagitoda isDiaavora soimaasi glanduiñtuldagi dai poduucai camaisoimaasi ivuaadamu aapimla. ¹³ Maitavar ivuaada istumaasi lDiaavora ipliadagi baiyomavar ivuaada istumaasi Diuusi ipliadagi ducami iscacoimudai aapimla dai lapamu duduaaca. ¹⁴ lDiaavora camaitantlaanadamu. Aapimla camaiviaa isllagiadagi vllasi ismaacada aagai Moseesacaru sállicamigadlarla dai cllgacarla vuvauquiagi, mosglaagai isvaavoitudagi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi glnoigaldi dai cllgacarla glnnlidi.

¹⁵ Vllascarla maitlaagai isapiasoimaasi ivuaadagi tomasi maiviaa isllagiadagi vllasi ismaacada aagai Moseesacaru sállicamigadlarla. ¹⁶ Caa maatl aapimla sai ismaadutai baiduñiagi dai gaaata duñia agadagi amo piooñi duucal agai gia viaa isllagiadagi glaamu. Poduucal lara sioora lllagiadagi lDiaavora glaamu duucal tomali amo imidagai maiimia agai Diuusi amadu. Damos sioora lllagiadagi Diuusi cllgacarla oidacamu dai imi agai Diuusi amadu. ¹⁷ Damos baigiñlidi aanla Diuusicada isaarimla ismaacada llquioma llgidiña lDiaavora gooquiara cavaavoitu Diuusi dai sivi llgidityai cal Diuusi ñiooquidla. ¹⁸ Dai sivi camaitarpipiooñigadla aapimla lDiaavora baiyoma lrpipiooñigadla aapimla Diuusi dai cllgacarla oidaga. ¹⁹ Aagai aanla gapipiooñiga dai gaaamu mai poduucal siooma cllga maatl calca aapimla. llquioma llgidiña aapimla lDiaavora daidla ivuaadana mui naana maasi soimaascami damos sivi glaagai isllagiada aapimla Diuusi daidla ivuaadagi istumaasi cllgaducami.

²⁰ Aidasi quiaa llgidiña aapimla lDiaavora maiviaacana aapimla isivuaadagi istumaasi cllgaducami. ²¹ Istumaasi ivuaadana aapimla maitarsoiñi poduucal baiyoma mosmaitistutuiditadai aapimla isiimiagi Diuusi amadu mossiaa lraai aapimla sivi lgaicada ismaacada ivuaadana. ²² Damos sivi camaillgidi aapimla lDiaavora baiyoma llgidi aapimla Diuusi gomaasi gia lrsoiñi dai poduucal aapimla lracovai vuvaidadla Diuusi dai tomastuigaco oidacamu aapimla Diuusi amadu. ²³ Agai ismaacada llgidi lDiaavora maiimia agai Diuusi amadu damos agai ismaacada llgidi Diuusi, Diuusi maaquimu agai oigaragai istomastuigaco oidacamu Diuusi amadu vaavoitudaitai agai Suusi Cristo.

7

¹ Giñaaduñi aapimla cllga maatl isamo oodami istutuidi isivuaadagi istumaasi aagai sállicamiara silasi uucami oidacagi silascada coiyagi amaasi gia cho. ² Amo ooqui cunacami viaa isllamadu oidacagi gacuna silasi uucami oidacagi cunadla, poduucal aagai sállicamiara cascada. Damos silascada muquiagi cunadla looqui camaiviaa isllagiadagi gosállicami ismaacada poduucal aagai sai amo ooqui cunacami viaa isllamadu oidacagi gacuna. ³ Damos islooqui vllnagi lmai cllli quiaa oidacatai cunadla agai soimaasi ivueeyi. Dai ismuquiagi cunadla agai istutuidi isvllnagi lmai cllli dai maisoimaasi ivueeyi.

⁴ Giñaaduñi poduucal lara aidasi muu Suusi Cristo camaiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sállicamigadla dai aidasi vaavoitudai Suusi Cristo poduucal lrducami iscoimudai aapimla Suusi Cristo amadu curusiaba dai cascada maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sállicamigadla dai cllgacarla vuvauquiagi, dai ducami isduduaacamudai aapimla coidadla saagidaiñdarla amadu Cristo Diuusi guvucadadacada dai poduucal viaa ibladagai utudui dai Cristo amadu oidaga daidla ivueeyi Diuusi aa

duiñdadλ. ⁵ Aidasi quiaa ivuaadatadai aapimλ istumaasi λDiaavora ipλlidi aidasi maí aapimλ Moseesacaru sλλlicamigadλ vaamioma soimaasi ivuaada λlidadai dai poduucai camaiimia agaitadai aapimλ Diuusi λλmadu. ⁶ Dλmos sivi ducami iscacoimudai Cristo λλmadu cascλdλ maiviaa isivuaadagi istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadλ. λλquioma ivuaadatadai aapimλ Diuusi aa duiñdadλ λλgidityai Moseesacaru sλλlicamigadλ. λgai λrcλλlimudadλ sλλlicami. Dλmos sivi ivueeyi aapimλ Diuusi aa duiñdadλ viaacatai ibλdagai utudui Diuusi Ibladλ guvucadadλcλdλ.

⁷ Cλλ maatλ aapimλ isMoseesacaru sλλlicamigadλ maitλrsoimaascami. Vλλscλrλ ismaioidacamudai sλλlicami maimaatλcamudai aanλ istumaasi λrsoimaascami. Is-sλλlicamiλrλ maiaagadamudai sai maitλagai isviaaca λliadagi gavustuidaga aidλ gia maimaatλcamudai aanλ gomaasi. ⁸ Aidasi maiquiaa maatλcatadai aanλ λsλλlicami maimaatλcatadai aanλ istumaasi λrsoimaascami dλmos aidasi maí aanλ λsλλlicami aidλ gia aanλ viaaca iñλlidadai gavustuidaga aanλ λrsoimaasi ivuaadamicatadai cascλdλ. Is-maioidacamudai sλλlicami maimaatλcamudai oodami istumaasi λrsoimaascami. ⁹ Aidasi maiquiaa maatλ calcatadai aanλ λsλλlicamigadλ Moseesacaru aanλ alia baigiñλlidiña dλmos aidasi camaí aanλ istumaasi aagai Moseesacaru sλλlicamigadλrλ aidλ gia maí aanλ ismaiλλgidityadai λsλλlicami daidλ λrsoimaasi ivuaadamicatadai, dai poduucai maiimia iñagaitadai aanλ Diuusi λλmadu. ¹⁰ Dai poduucai λsλλlicamiλrλ glaagaitadai is-maatλmudai aanλ isducatai cλλgacλrλ oidacagi baiyoma maí aanλ ismaiimia iñagaitadai Diuusi λλmadu. ¹¹ Poduucai λDiaavora giñyaatagi giñtλgitoli ansaidλ istutuidi aanλ isλλgiadagi vλλsi Moseesacaru sλλlicamigadλ dai cλλgacλrλ vuusiagi dλmos maitistui aanλ isλλgidityai vλλsi Moseesacaru sλλlicamigadλ dai cascλdλ maiimia iñagaitadai Diuusi λλmadu.

¹² Sλλlicamiλrλ maiaagai tomali λmo istumaasi soimaascami vλλsi istumaasi glaagai ami λrcλλgaducami. ¹³ λsλλlicami maitλrduñidλ ismaiimi iñagaitadai aanλ Diuusi λλmadu, λDiaavora λrduñidλ, λgai soimaasi iduiñtuldi oodami cascλdλ. λoodami maiλλgidi Diuusi sλλlicamigadλ dai poduucai soimaasi ivueeyi dai maiimia agai Diuusi λλmadu dai poduucai gλmaatλ ismaicλλgadu issoimaasi ivuaadagi.

¹⁴ Diuusi maa λsλλlicami Moseesacaru dai λsλλlicami alia cλλgadu. Dλmos aanλ pioonigadλ giñducami λDiaavora dai cascλdλ soimaasi ivuaada iñλlidi aanλ. ¹⁵ Aanλ sλλlicadλ ivuaada iñλlidi istumaasi cλλgaducami, dλmos maitistutuidi, baiyoma ivueeyi aanλ istumaasi maiiojoidi. ¹⁶ Cλλ maatλ aanλ ismaicλλga ivueeyi dai maatλ aanλ isλsλλlicami alia cλλgadu tomasi maiλλgidi aanλ. ¹⁷ Poduucai aanλ maisoimaasi ivuaada iñλlidi dλmos λDiaavora soimaasi giñduiñtuldi cascλdλ maitλrgiñduñi aanλ. ¹⁸ Dai cλλ maatλ aanλ iñsaanλ λrsoimaasi ivuaadami maitiñλλmadu daacatai Diuusi. Aanλ cλλga ivuaada iñλlidi dλmos maitistutuidi. ¹⁹ Aanλ maitivueeyi istumaasi cλλgaducami tomasi cλλga ivuaada iñλlidi baiyoma apiasoimaasi ivueeyi aanλ tomasi maisoimaasi ivuaada iñλlidi. ²⁰ Poduucai isivuaada aanλ istumaasi maitipλlidi, λDiaavora λgai dai soimaasi giñduiñtuldi.

²¹ Gomaasi λpλvueeyi aanλcλdλ siλλscadλ cλλga ivuaada iñλliada aanλ baiyoma soimaasi ivueeyi. ²² Aanλ oojoidi Diuusi sλλlicamigadλ ²³ dλmos oidaga λmo istumaasi ismaacλdλ giñsobicλi isλλgiada aanλ Diuusi sλλlicamigadλ. λgai λrλDiaavora ismaacλdλ soimaasi giñduiñtuldi dai giñmaisacan duu.

²⁴ Sλλlicadλ soigiñλlidi aanλ. Sioorλ λrpiioonigadλ Diaavora maiajioopai Diuusi λλmadu cascλdλ aliasi tλgito aanλ sioorλ cλλgacλrλ giñvusaidagi vai giñdagituagi λDiaavora nai camaisoimaasi ivuaada aanλ. ²⁵ Baigiñλlidi aanλ Diuusicλdλ isSuusi Cristo gλrtλaanλdamiga istutuidi iscλλgacλrλ giñvuusaidagi. Aanλ λλgiada iñλlidi Diuusi sλλlicamigadλ dλmos λDiaavora soimaasi giñduiñtuldi.

¹ Sioora vaavoitudai Suusi Cristo dai camaisoimaasi ivueeyi isduuca i vuaadana maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo baiyoma ivueeyi istumaasi Diiusi Ibladl iplidi, lgaai gia Diiusi caoigali dai maisoimaasi taatatuldamu. ² Sioora vaavoitudai Suusi Cristo lgaai viaa guvucadadl Diiusi Ibladl ismaacaldl garmaacai ibldagai utudui. Diiusi Ibladl guvucadadl calagacarl giñvusaitu taidl lDiaavora giñdagito nai imia iñagai aanl Diiusi lmmadu cascaldl camaitlaagai issoimaasi ivuaada aanl. ³ Aoodami maitistutuidi iscalagacarl vuvauquiagi Moseesacaru sallcamigadaldl, mailalgidi lgaai sallcamii cascaldl. Damos Diiusi ootoi gamara sai lgaai calagacarl vuvaidana aoodami. Suusi Cristo lrdiiusi maradl dai oodami duuca i vuusai damos tomali lmo imidagai maisoimaasi idui lgaai. Oodami lrsomaasi ivuaadami cascaldl Suusi Cristo curusiaba gamuaatu ducami islgaai lrsomaasi ivuaadamicamudai dai oodami camaisoimaasi ivuaadami duuca i vii. ⁴ Diiusi idui gomaasi tsai poduucal istutuidiña aatlml islalgidagi istumaasi aagai sallcamiiarl camaitivueeyi aatlml istumaasi aatlml lalgi iplidi baiyoma ivueeyi aatlml istumaasi iplidi Diiusi Ibladl.

⁵⁻⁶ Sioora ivueeyi istumaasi lalgi lgaai iplidi lgaai mostatagitoiña istumaasi iduñia alidi. Lgaai maiviaa ibldagai utudui. Damos sioora ivueeyi istumaasi iplidi Diiusi Ibladl lgaai mostatagitoiña istumaasi Diiusi Ibladl iplidi isivuaada lgaai. Dai lgaai gia viaa ibldagai utudui dai ganiibastacan taadacana. ⁷⁻⁸ Sioora ivueeyi istumaasi lalgi lgaai iplidi vui vlltl Diiusi. Lgaai maiti iplidi tomali maitistutuidi islalgidagi Diiusi sallcamigaldl cascaldl Diiusi maitistutuidi isbaigliadagi lgaicaldl.

⁹ Damos Diiusi Ibladl aapiml ganllmadu daja cascaldl maitivueeyi aapiml istumaasi lalgi iplidi baiyoma ivueeyi aapiml istumaasi iplidi Diiusi Ibladl. IsDiiusi Ibladl mailmmadu daacagi oodami lgaai maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁰ Damos islCristo lmmadu daacagi oodami Diiusi calagacarl naijadamu lgaai ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascaldl tomastuigaco oidacamu ibladl. ¹¹ Diiusi duaacali Suusi Cristo coidadl saagidaiñdlarl daidl isDiiusi Ibladl ganllmadu daacagi aidl gia silascadl coiya aapiml Diiusi glanduduaacaldamu. Diiusi Ibladl ganllmadu daja cascaldl.

¹² Giñaaduñi aatlml viaa isivuaadagi istumaasi Diiusi Ibladl iplidi dai maisiu istumaasi aatlml lalgi ipliadagi. ¹³ Damos isaapiml ivuaadagi istumaasi aapiml lalgi ipliadagi aidl gia maiimimu aapiml Diiusi lmmadu. Baiyoma isDiiusi Ibladl guvucadadaldl ivuaada aapiml istumaasi Diiusi Ibladl iplidi aidl gia camaisoimaasi ivuaadamu aapiml.

¹⁴ Sioora vaavoitudadagi isDiiusi Ibladl soicai sai calga tatagitoiña, lgaai lrdiiusi maamaradl. ¹⁵ Diiusi Ibladl divia dai ganllmadu daaca agai cascaldl maitlaagai islabiada aapiml Diiusi lran duuca i lmo piooñi llblidiña glaamu. Aapiml larmaamaradl Diiusi, Diiusi Ibladl iplidi cascaldl. Cascaldl glaagai isglrooga aagada aatlml Diiusi. ¹⁶ Dai Diiusi Ibladl garmaatutuli sai aatlml sallcaldl lrdiiusi maamaradl. ¹⁷ Aatlml lrdiiusi maamaradl cascaldl garmaaquimu lgaai istumaasi viaa poduucal isduuca i maacai lgaai Suusi Cristo. Aatlml vllscarl oidaca ragai Suusi Cristo lmmadu tlvaaagiarl cascaldl viaa aatlml issoimaa taatamadagi poduucal isduuca i soimaa taata lgaai.

¹⁸ Vllscarl silascadl tatagitoda aatlml isDiiusi garmaquia agai mui naana maasi calcalgaducami dai istumaasi soimaa taatamai aatlml sivi maitaristumaasi. ¹⁹⁻²¹ Aidl si Adánacaru soimaasi idui Edeenarl aidl abiaadlrl divia lDiaavora oidigarl dai Diiusi soimaa taatutuli Adánacaru dai ootoi oidigarl muuquigami dai darai uuparai dai mui naana maasi istumaasi maicallagaducami. Silascadl Suusi Cristo diviagi lramu tami oidigi daama dai vllsi vaavoitudadami lmmadu daraajamu poduucal gammaatmu islvavoitudadami sallcaldl lrdiiusi maamaradl amaasi ugitimu uuparai, dai vllsi soimaascami, dai muuquigami dai vllsi istumaasi maicallagadu oidigi daama, lDiaavora camaitlaanlda agai cascaldl. Daidl lvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadamu tomali lmo imidagai. ²² Cal maatl aatlml iscoocodagai, dai soimaa taataragai, dai muuquigami

dai vlassi istumaasi soimaascami oidaga oidigi daama. ²³ Dai aatamma ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo soimaa taatamai lara tomasi Diuusi Ibladla garlammadu daja dai apiasoimaasi taatamai dai nana silscada gmaatamu isvlassi vaavoitudadami sallicaada armaamarada tavaagilara dai aatamma casi ipalidi isajiagi silscada Diuusi garmaquiagi ibadagai utudui dai camaicoocorda ragai dai camaicoodamu aatamma. ²⁴ Sioora cllagacara vuvauia liadagi glaagai isvaavoitudadagi dai nana racagi silscada Diuusi cllagacara vuvaidagi soimaasi ivuaadami saagidaiñdara dmos istumaasi canlijada oodami maitlaagai isapiananaracagi. ²⁵ Baiyoma istumaasi mainlijada lagi gia glaagai isnanaracagi dai isnanaracagi vaavoitudaitai lmo istumaasi gomaasi garsoicai isnanaracagi maivui ñioocaitai Diuusi.

²⁶ Dai Diuusi Ibladla garsoicai lara ismamadadagi aatamma maimaata isducatai dai maimaata istumaasi aagidagi Diuusi. Diuusi Ibladla daanai Diuusi aatamma garvllatara maiñiooquicada mosajigai lagi. ²⁷ Diuusi cll maata istumaasi tatagitoi oodami dai cll maata istaiya alidi Diuusi Ibladla siuu duucu lagi daanai Diuusi lvaavoitudadami vllatara istumaasi Diuusi ipalidi.

²⁸ Cll maata aatamma sai isoiglada aatamma Diuusi dai isivuaada istumaasi Diuusi ipalidi aidla gia vlassi istumaasi lrvuaadagi aatammacada lrsoiñi aatamma lagi garvllatara. Diuusi poduucal ipalidi saidla lrsoiñicana aatamma garvllatara cascada. ²⁹ Tucamidara abiaadara Diuusi maata sioora l covai vuvaituda lagi saidla lramaamaradacana. Diuusi llaqui abiaadara aagai sai sioora vaavoitudagi lran tuutiaca lagi Diuusi marada ismaacada tavai tavaagiaiñdara dai poduucal Diuusi marada lrsillegida ducamica lagi. ³⁰ Dai l covai vuvaidacal aagidi sai lligidital calcana istumaasi aagiadagi lagi dai sioora lligidital calca istumaasi aagai Diuusi. Diuusi cllagacara nidi lagi ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Dai Diuusi aagai sai lmo imidagai oidacamu lagi lmmadu tavaagilara tomastuigaco.

³¹ Vlassi gomaasicada cll maata aatamma isDiuusi sallicaada garsoicai dai tomali lmaadutai maivaamioma istutuidi isDiuusi. ³² Diuusi ootoi gamara tami oidigi daama dai dagito sai soimaa taatana muucucal curusiaba tasai poduucal cllagacara vuvacana aatamma dai Diuusi sallicaada garmaquia lagi vlassi istumaasi tagito aatamma poduucal isduucal ootoi lagi gamara sai cllagacara garvuvaidana. ³³ Diuusi casi l covai garvuvaitu dai cllagacara garnidi ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatamma cascada maitiipu sioora istutiadagi isgariara garvuupiadagi Diuusi vuitapi tsssoimaasi ivueeyi. ³⁴ Cascada maitiipu sioora gatlaañiagi masai soimaasi gartaatatuldana. Suusi Cristo muu dai gooquilara lramu duaaca dai sivi sallisa padara daja Diuusi dai daanai Diuusi aatamma garvllatara. ³⁵ Alias garoigadai Suusi Cristo dai tomastuigaco garoiglada lagi, tomasi soigralidi aatamma, siara coococoiñicagi, siara soimaa taatamadagi, siara lrsoituutuigamicagi siara garglavia agadagi aa, siara garcooda agadagi aa, ³⁶ poduucal oojisi Diuusi ñiooquidara:

Sioora ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi aa loodami cooda agaiña.

Lagai polidiniña saidla lrcallagai iscoodadagi lran duucal vustaqi.

Asduu oojisi Diuusi ñiooquidara. ³⁷ Dmos vllscara vlassi gomaasi maitarsobicai isvaavoitudadagi aatamma baiyoma garsoicai isvaamioma cllga vaavoituda aatamma dai Suusi Cristo garoigadai daida garsoicai lara. ³⁸ Tomali lmo istumaasi maisobicai Diuusi isgaroigadagi tomali Diuusi tatlaañicaruda, tomali lDiaavora tatlaañicaruda, tomali istumaasi lrvueeyi sivi tomali istumaasi lrvudunia lagi gooquilara, tomali lDiaavora ³⁹ tomali lmo istumaasi ismaacada oidaga tavaagilara tomali lmo istumaasi ismaacada oidaga oidigi daama, tomasi coi aatamma vllscara Diuusi garoigadai cascada ootoi gamara Suusi Cristo tami oidigi daama sai lagi cllagacara garvuvaidana.

¹⁻³ Giñaaduñi judidíu aliási ipalidi aanl isvaavoitudagi aapiml Suusi Cristo. Tucara dai tasarl alia soigiñlidiña aanl aapimlcladl. Suusi Cristo lamadu Diuusi Ibladl claga maatl issallicadl arvaavoi ansai aanl ipalidi isDiuusi gajiaadlrl giñviaagi isgomaasi arsoiñicagi isclagacarl vuvauia aapiml. ⁴ Aapiml arjudidíu dai Diuusi gamaamara duucal ganlidi dai ganaaduñicaru nlidiña isducatai Diuusi dadadacal gansaagida. Diuusi aagidi ganaduñi Avraañicaru dai Davicaru saidl iduñia agai mui naana maasi clclagaducami cajiudadl vlltarl, dai Diuusi maa sallicami Moseesacaru, dai Diuusi aagidi isducatai glaagai issiaa duutuadagi Diuusi, dai Diuusi aagidi islmo imidagai ootosa agaitadai lmo clagacarl vuviadami. ⁵ Avraañicaru dai Isaacaru dai Jacocarul arganaaduñicaru. Agai ismaacldl Diuusi ootoi saidl arclagacarl vuviadamicana agai arjudíu lrl daidl arDiuusi dai agai tlaanl vllsi istumaasi oidaga oidigi daama dai tvaagiarl. Dai aanl ipalidi isoodami claga ñioocadagi Diuusi vlltarl tomastuigaco.

⁶ Tomasi maivaavoitudai muidutai judidíu dai maitarDiuusi maamaradl, vllscarl vllsi istumaasi aagadagi Diuusi vllsi arlvueeyi. ⁷ Maisiu vllsi Avraañicaru cajiudadl vaavoitudai lpan duucal agai dai maisiu vllscatai viaaca agai istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru sai maquia agai, moslca Avraañicaru cajiudadl ismaacldl vuvaja Isaiñdlrl. ⁸ Poduucal gamaatl sai maisiu vllsi Avraañicaru cajiudadl arDiuusi maamaradl moslcaasi agai ismaacldl vaavoitudai ismaacldl Diuusi aagidi Avraañicaru, agai arDiuusi maamaradl. ⁹ Diuusi aagidi Avraañicaru sai lmo uumigicldl divia agaitadai lramu sai amaasi Saara marata agaitadai.

¹⁰⁻¹³ Aidasi Reveca nonoacatadai Diuusi aagidi sai cucuatai maamaraca agai sai lmooco Esaú tlagiduca agai dai aglmai Jaco daidl aglducldioma arpiooñigadlca agaitadai aliducldl tomasi maiquiaa vuvaja dai maiquiaa ivuaadana tomali lmo istumaasi clclagaducami tomali soimaascami. Daidl Isaa lroogadl laali. Dai Diuusi aagidi sai oigldai Jaco dai clldai Esaú. Poduucal gamaatl isDiuusi istutuidi islcovai vuvaidagi sioora ipaliadagi.

¹⁴ Vllscarl vllsi gomaasicldl maitlaagai isaatlml pocaitiadagi sai Diuusi maicllaga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi potatlđai Moseesacaru: “Aanl soigiñliadamu dai clagacarl nli-jadamu sioora ipaliada aanl”. ¹⁶ Poduucal gamaatl isDiuusi clagacarl nlidi oodami maisiu mosipliditai oodami sai clagacarl nlidiña tomali clagacarl oidacatai baiyoma Diuusi soigllidi oodamicldl cascldl clagacarl nlidi. ¹⁷ Diuusi ñiooquidarl pocaiti sai Diuusi potatlđai lraígadl Ejiipitarl oidacami: “Aanl gadagito isilrraíca aapi vai poduucal gamaatlana iñsaanl alia viaa guvucadagai dai poduucal gamaatlana vllsi oidigi daama sioora aanl”. ¹⁸ Dai Diuusi soigllidi sioorlclldl ipalidi agai dai Diuusi maidadagitoi islagiadagi sioora ipaliada agai.

¹⁹ Isamaadutai giñtlcacagi: “IsDiuusi maidadagitoi islagiadagi oodami tuisi garlrl vupai Diuusi oodami ismaillagiadagi”. ²⁰⁻²¹ Ducami isajaayi ñioocadamudai vllscarl maitlaagai ispotatlđada agai lajaatadami: “¿Tuipasi poduucal idui giñuusu?” Damos oodami maitlaagai isñiooquiadagi Diuusi. Diuusi idui oodami cascldl viaa sallicami isivuaadagi oodamicldl isducatai ipaliadagi. Clcl maatl vllscatai isDiuusi idui oodami cascldl oodami maiviaa sallicami ispotatlđadagi Diuusi: “¿Tuipasi poduucal giñdui?”

²² Tucamidarl clquivacal oidigi abiaadlrl Diuusi maivui baamucui ismaacldl soimaasi ivueeyi dai maisoimaasi taatamituldi vllscarl lmo imidagai soimaa taatatlđadamu poduucal gamaatl isDiuusi alia viaa guvucadagai. ²³ Vai poduucal gamaatl isaliasi garoigldai Diuusi aatlml ismaacldl lcovai garvuvaitu agai dai clagacarl garnlidi daidl garvuuquia agai tvaagamu. ²⁴ Diuusi lcovai vuvaitu lmooco ljudidíu saagidaiñdlrl dai aa ismaacldl maitarjudidíu saagidaiñdlrl. ²⁵ Osea ooja Diuusi ñiooquidarl istumaasi aagai Diuusi sai pocaiti:

Ismaacldl maitarjudidíu saagida gaagamu aanl aa vaidl argiñmaamaracana. Dai oigladamu aanl agai tomasi llquioma tomali lmaadutai maioigldaiña.

²⁶ Dai ismaacldl llquioma potatlđai aapiml maitar giñmaamara.

Sivi povantlđadamu aanl aapiml argiñmaamara. Aanl arlagai dai tomastuigaco oidaga.

Ascaiti Diuusi. ²⁷ Isaía pocaiti aagaitai ajudidífu: “Tomasi judidífu alia muidu vllscara chillaqui cllgacara vuvauquimu. Poduucai isduucai maibaiga isalcaldi lorai poduucai lara maitistutuidi isalcaldi ajudidífu ismaacada oidaga oidigi daama slllicada muidu agai cascada. ²⁸ Silascada Diuusi glaagacai soimaa taatatulda agadagi oodami oidigi daama agai otoma naatomu”. ²⁹ Dai llquioma pocaiti lara Isaía:

Diuusi agai dai tlaanli vllsiaacatai.

Isagai maicllgacara vuvaidamudai chillaqui aida gia aatama laran duuñimudai

Sodoomara oidacami dai Gomorara oidacami.

Ascaiti Isaía.

³⁰ Vllsi gomaasicada gamaata sai tomasi ismaacada maitarjudidífu maivuum lllidiña isvaavoitudagi Diuusi sai agai cllgacara nllidiña dai todian duucai vaavoitu vai Diuusi cllgacara nllidi. ³¹ Vaida ajudidífu gnaajagaliña isllgiadagi vllsi Moseesacaru slllicamigada sai poduucai Diuusi cllgacara nllidiña agai ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vllscara agai maitistui iscllga llgiadagi Moseesacaru slllicamigada. ³² Agai maitatagitoiña ismosvaavoitudacai Suusi Cristo Diuusi cllgacara nllidiña ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, baiyoma polllidiña agai sai llgigitai Moseesacaru slllicamigada Diuusi cllgacara nllidiña ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada vui baacoi agai Suusi Cristo. ³³ Dai Isaía ooja isduucai aagidi Diuusi:

Ootosdamu aanl aCristo ajudidífu dai muidutai agai vui baacoimu aCristo.

Damos siora vaavoitudagi maiviaacamu istuisi siaa lradagi.

Poduu ooja Isaía isduucai aagidi Diuusi.

10

¹ Giñaaduñi slllicada ipllidi aanl iscllgacara vuvauquiagi ajudidífu cascada madai aanl sai Diuusi cllgacara vuvaidana. ² Cll maatl aanl isagai slllicada siaa duutudai Diuusi dai gnaajagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipllidi damos maimaatl. ³ Agai maimaatl cal isCristo muu curusiaba sai Diuusi oigaldana soimaascamigada dai cllgacara nllidiña ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai cascada maivaavoitudai Suusi Cristo. Baiyoma gnaajagai isllgiadagi vllsi Moseesacaru slllicamigada pollliditai sai poduucai Diuusi cllgacara nllijada agai ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁴ Maiquiaa diviacai Cristo ajudidífu gnaajaglitadai isllgiadagi vllsi Diuusi slllicamigada agai polllidiña isllgigitai slllicamigada Diuusi cllgacara nllidi ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos Diuusi ootoi Cristo tami oidigi daama sai agai cllgacara nllidiña oodami ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai sivi glaagai isvaavoitudagi Cristo maisiu slllicami.

⁵ Moseesacaru poduucai ooja sai ismaadutai istutiadagi isllgiadagi vllsi slllicami dai maisoimaasi ivuaadagi tomali lmo imidagai sai poduucai istutuidi iscllgacara vuvauquiagi. ⁶ Damos Diuusi cllgacara vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo. Gantagivoturai isSuusi Cristo cadivia tlvaaagiiñdara, ⁷ daidl ismuu agai dai laran duaaca coidada saagidaiñdara. ⁸ Dai aanl gaaagidi aipacoga sai Diuusi cllgacara vuvaidi oodami mosvaavoitudacai Suusi Cristo dai tomasi ora istutuidi isvaavoitudagi siuu duucu iplliadagi. ⁹ Siora pocaitiadagi sai Suusi Cristo artlaanladamigada daidl isvaavoitudadagi sai Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaiñdara Diuusi cllgacara vuvaidi. ¹⁰ Mosvaavoitudacai Diuusi cllgacara nllidi oodami ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, dai siora aagiadagi aa sai vaavoitudai Diuusi cllgacara vuvaidi.

¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidara sai siora vaavoitudagi Suusi Cristo maiviaacamu istuisi siaa lradagi. Cristo ivueeyi istumaasi aagai cascada. ¹² Diuusi lmadugan duucai cllgacara vuvaidi ajudidífu dai ismaacada maitarjudidífu. Diuusi lmadugan duucai

tlaanli dai nuucada ljudidú dai ismaacada maitarjudidú dai soigallidi vlassicada soora aagiadagi sai oigaldana soimaascamigada. ¹³ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Vlassicatai soora vaavoitudagi dai daanadagi Diuusi, Diuusi cllagacara vuvaidamu”. ¹⁴ Damos ismaacada maiquia vaavoitudai Diuusi siaadara aagidiña sai oigaldana soimaascamigada. Dai ismaacada maiquia cal Diuusi ñiooquida siaadara vaavoitudana. Dai ismaitiipucagi soora aagiadagi Diuusi ñiooquida, ¿ducatai calcana agai? ¹⁵ Dai ismaitiipucagi soora ootosagi oodami saida gaaagidiña Diuusi ñiooquida poduucai tiiru soora gaaagiadagi. Damos Diuusi gia caotoi gñiñiooquituldiadamiga. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Baigallidiña oodami silascada tllagiagi amo Diuusi ñiooquituldiadamigada ismaacada gaaagiadagi sai Diuusi iibastudacan tadtuda lliidi oodami iibladá”.

¹⁶ Damos maisiu vlassicatai vaavoitu Diuusi ñiooquida. Isaíacaru potladai Diuusi: “GiñDiuusiga baitoma tomali amaadutai maivaavoitu aidasi aagidi aatama gñiñiooquituldiadamiga gñiooqui loodami”, astaladai Isaíacaru. ¹⁷ Tomali amaadutai maitistutuidi isvaavoitudagi Suusi Cristo asta silascada cal isDiuusi ñiñiooquituldiadamigada aagiadagi isSuusi Cristo cllagacara gavuvaidi.

¹⁸ Damos ljudidú gia cal Diuusi ñiooquida. Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Tomasiaacoga glaagai Diuusi ñiooquida.

¹⁹ Daidá ljudidú sallicada maata Diuusi ñiooquida pocaiti Moseesacaru:

Diuusi cllagacara vuvaidamu ismaacada maitarjudidú dai maimaatacatadai Diuusi ñiooquida vai poduucai baacoiña ljudidú.

²⁰ Dai Isaía maiduaadicuitai ñioo dai aagai istumaasi aagidi Diuusi:

Tomasi maitatcacai ismaacada maitarjudidú isducatai istutuidi isgiñmatiagi vlasscara ootoi aaná giññiooquituldiadamiga sai aagidana isducatai istutuidi isgiñmatiagi tai agai giñmaí.

Ascaiti Diuusi. ²¹ Dai aagai Isaía istumaasi aagidi Diuusi aagaitai ljudidú:

Vlasscara oigadai aaná giñmaamara dai daanli sai ama duucai gantatagitona sai camaisoimaasi ivuaada agai dai siaa giñduutudana.

Damos agai gajiaadara giñviaa dai maitiñllagi. Ascaiti Diuusi.

11

¹ Aaná maipocaiti sai Diuusi gajiaadara viaa ljudidú. Siaadara pocaitiña aaná. Aaná lara lrajudú di. Dai aaná lrajudadá giñaaduñicaru Avraañi dai Benjamín. ² Diuusi lraqui abiaadara lconvai vuvaitu ljudidú cascada maigajiaadara vipieeyi. Tllagitovurai isducatai oojisi Diuusi ñiooquidara. Eliiasi gamamadai dai pocaiti: ³ “GiñDiuusiga ljudidú alia soimaasi ivueeyi. Agai coi gñiñiooquituldiadamiga dai suuli altar siaaco siaa glduutudaiña agai dai mosaca aaná vii dai giñmuaa lliidi agai aaná lara”, ascaiti Eliiasi. ⁴ Damos Diuusi potladai: “Quiaa oidaga cuvaracami mil oodami ismaacada giñsaa duutudai. Aaná nuucada agai dai agai maisiaa duutudai lmoonoo ismaacada Baal tllagidu”, ascaiti Diuusi. ⁵ Dai sivi lara oidaga lamoco ismaacada siaa duutudai Diuusi. Diuusi cllagacara nliidi agai cascada lconvai vuvaitu. ⁶ Agai maitivueeyi tomali istumaasi cllagaducami istucada cllagacara nlijadagi Diuusi. Baiyoma Diuusi ipali cascada cllagacara nliidi.

⁷ Ganaagidamu aaná istumaasi lraudi. Ljudidú matia lliiditadai isducatai cllagacara vunaquiagi damos chilalquiatai maí, mosaca agai ismaacada Diuusi lconvai vuvaitu. Dai Diuusi dagito islaga maimaatá calcana dai cascada maimaí agai. ⁸ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Diuusi dagito sai agai maimaatá calcana istumaasi aagai ñiñiooquituldiadamigada cascada maimaí agai dai sivi maiquiaa maata cal agai”, ascaiti Diuusi ñiooquidara. ⁹⁻¹⁰ Pocaiti Davicaru lara:

Agai cueeyi cllagaducami cuaadagai cascada rollidi sai Diuusi cllagacara nliidi, damos maitarvaavoí.

Dai ḡgai maimaata isDiuusi soimaa taatatulda ḡgai. ḡgai soimaasi ivueeyi cascada. Dai tomastuigaco soimaa taatacamu ḡgai. Ascaiti Davicaru.

¹¹ Dai vḡascara Diuusi maigajiaadara viaa ḡjudidú, tomasi soimaa taatamai. Damos ḡjudidú gia gajiaadara viaa Suusi Cristo aidasi divia ḡgai dai cḡḡgacara vuvaida ḡgaitadai dai cascada ismaacada maitarjudidú saagida ḡḡaagai isSuusi Cristo arcḡḡgacara vuviadami dai muidutai vaavoitudai saida ḡjudidú nḡiditai gomaasi vaavoituda ḡlidiña ḡra.

¹² Aidasi ḡjudidú soimaasi ivuaadatadai dai gajiaadara viaa Suusi Cristo poduucai aidabiaadara Diuusi cḡḡgacara nḡidi ḡgai ismaacada maitarjudidú vḡasi oidigara oidacami dai siḡascada ḡpamu vaavoitudagi ḡjudidú Diuusi sḡḡlicada aliási cḡḡgacara nḡijadamu vḡasi oodami oidigi daama oidacami.

¹³ Sivi ḡnaagidamu aana ḡmo ñiooqui aapima ismaacada maitarjudidú. Cḡḡ maata aapima isDiuusi ḡiñootoi ansai aana aagidana ismaacada maitarjudidú sai Suusi Cristo arcḡḡgacara vuviadami. Istumaasi ḡnaagidi sḡḡlicada ḡḡaagai mḡsmaatḡcagi. ¹⁴ Dai sḡḡlicada ipḡlidi aana isḡiñaaduñi judidú vaavoitudagi Suusi Cristo dai poduucai cḡḡgacara vuvaiquagi nḡiditai isaapima vaavoitudai. ¹⁵ Diuusi gajiaadara viaa ḡjudidú ismaacada maivaavoitudai dai aidabiaadara ootoi ḡñiñoquituldiadamiga ismaacada maitarjudidú saagida cascada ḡgai casi istutuidi isḡmaamaradḡcagi Diuusi. Dai siḡascada ḡjudidú ḡpamu vaavoitudagi Diuusi vai Diuusi cḡḡgacara nḡijadagi ducami isduduaacamudai ḡgai. ¹⁶ Diuusi ḡcovai vuvaitu ḡjudidú aaduñḡcardu cascada vḡasi ḡjudidú ḡḡcovai vuvaidada Diuusi ḡra.

¹⁷ Diuusi cagajiaadara viaa ḡmoco judidú cajiudadḡ ismaacada maivaavoitu dai ḡmoco aapima ismaacada maitarjudidú ismaacada cavaavoitudai casi ḡrDiuusi maamarada vai cḡḡgacara ḡannḡidi poduucai isduucai cḡḡgacara nḡidi ḡgai ḡjudidú ismaacada vaavoitudai. ¹⁸ Diuusi ñiñoquituldiadamigada ismaacada ḡnaagidi Diuusi ñiooquidḡ ḡrjudidú daida ḡcḡḡgacara vuviadami ḡrjudú ḡra cascada aapima ismaacada maitarjudidú maitḡaagai issoiduucai nḡijadagi ḡjudidú.

¹⁹ Damos isaapima ismaacada maitarjudidú pocaitiadagi sai Diuusi gajiaadara viaa ḡjudidú sai poduucai aapima ḡmaamaradḡcana Diuusi ²⁰ ḡḡaagai istḡḡḡitodagi aapima sai ḡjudidú maivaavoitudai sai cascada Diuusi gajiaadara viaa ḡgai. Damos aapima ḡrDiuusi maamarada vaavoitudaitai. Cascada aapima maitḡaagai isḡḡḡarducada ḡannḡiadagi. Baiyoma ḡḡaagai issiaa duutuadagi Diuusi vai ḡgai maigajiaadara ḡannḡiaagi aapima. ²¹ Diuusi gajiaadara viaa ḡjudidú daida istutuidi isḡajiaadara ḡannḡiaagi aapima ḡra. ²² Sḡḡlicada cḡḡ tuiga Diuusi damos vḡascara soimaa taatamituldi oodami. Diuusi soimaa taatamituldi ḡgai ismaacada maivaavoitudai damos Diuusi cḡḡ tuiga aapima ḡannḡui. Damos aapima aliási ḡḡaagai isapiavaavoitudadagi Diuusi vai poduucai ḡgai maigajiaadara ḡannḡiaagi. ²³ Dai isaa judidú vaavoitudagi Diuusi aidḡ gia ḡmaamaradḡcamu Diuusi ḡra. Diuusi istutuidi iscḡḡgacara vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudagi. ²⁴ Isaapima ismaacada maitarjudidú cḡḡḡ istutuidi isḡmaamaradḡcagi Diuusi tomasi ḡquioma maitarḡmaamaradḡcatadai Diuusi, vaamioma cḡḡḡ istutuidi ḡjudidú Diuusi ḡco vuvaidada siḡmaamaradḡcagi Diuusi.

²⁵ ḡiñaaduñi, aana ipḡlidi ismaatḡca aapima ḡmo istumaasi istumaasi maiquiaa maata tomali ḡmaadutai vai poduucai maigḡḡarducada ḡannḡiada aapima poḡḡiditai sai vaamioma sastuduga aapima siḡjudidú. ḡmoco ḡjudidú saagida vupuiirutu dai mo-maascamu ḡgai asta siḡascada Diuusi cḡḡgacara vuvaitu vḡasi ismaacada maitarjudidú ismaacada cḡḡgacara vuvaida ḡgai Diuusi. ²⁶ Siḡascada poduucai ḡra duñiagi amaasi Diuusi cḡḡgacara vuvaida ḡgai vḡasi ḡjudidú. Pocaiti Diuusi ñiooquidara ḡra: ḡcḡḡgacara vuviadami vuusia ḡgai ḡjudidú saagidaiñdara.

Dai ḡgai ḡma duucai tḡḡḡitoitulda ḡgai ḡjudidú sai camaisoimaasi ivuaadana.

²⁷ Dai oigḡdamu ḡgai vḡasi soimaascamigada poduucai isduucai aagidi Diuusi ḡjudidú.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

²⁸ Muidutai ajudidíu maioojoidi iscaacagi isSuusi Cristo arcaagacara vuviadami dai agai vui valla Diuusi dai poduucai aapima ismaacada maitarjudidíu istutuidi iscaagacara vuvaiagi. Damos vallasara Diuusi quiaa oigadai ajudidíu, Diuusi aco vuvaitu aaduñdacadu cascada. ²⁹ Aaquioma Diuusi aco vuvaitu ajudidíu sai agai armaamaradacana. Dai aagai sai caagacara naijada agai valla ajudidíu tomastuigaco dai Diuusi vallasara ivueeyi istumaasi aagai. ³⁰ Aaquioma aapima maiallgidiña Diuusi damos sivi ajudidíu maiallgidi Diuusi dai poduucai Diuusi caagacara gannhidi vaavoitudaitai aapima. ³¹ Dai Diuusi soigaliadamu ajudidíucada dai oigaldamu soimaascamigada agai lara silascada agai ama duucai gantatagitoi. ³² Dai Diuusi ñiooquida pocaiti isvalla oodami arsoimaasi ivuaadami dai lagi oodami caa maata isarsoimaasi ivuaadami dai poduucai caa maata oodami isalasi tagito isDiuusi oigali soimaascamigada.

³³ Sallidada caa tuiga Diuusi. Alasi saituduga agai dai maata vallasialcatai. Oodami maimaata valla istumaasi ivueeyi Diuusi dai istumaasi tatagitoi. ³⁴ “Tomali amaadutai maitistutuidi ismaatiagi istumaasi tatagitoi Diuusi. Tomali amaadutai maimaatatuli Diuusi tomali amo istumaasi. ³⁵ Tomali amaadutai maitistutuidi isoidagi Diuusi amo istumaasi sai poduucai Diuusi caagacara naidiña”. ³⁶ Diuusi idui vallasialcatai dai Diuusi guvucadacada quiaa caaca oidigi. Valla oodami alasi glaagai iscaaga ñioocadagi Diuusi vui tomastuigaco.

12

¹ Giñaaduñi Diuusi casoigalli aapimacada dai oigali gansoimaascamiga cascada aana gandaani masai potatadaiña Diuusi masaida ivuaada alidi istumaasi agai ipalidi. Dai caagacara avar oidaca dai camaisoimaasi ivuaada. Cagadu ispoduucai tatagitodagi aapima dai poduucai ivuaadagi. Poduucai glaagai issiaa duutuada aapima Diuusi. ² Maitavar aran duucai oidaca asoimaasi ivuaadami baiyomavar ama duucai gantatagito dai poduucai ama duucai oidacamu aapima. Dai poduucai maatacamu aapima istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aapima. Diuusi baigallidi ispoduucai ivuaada aapima daida arcaagai aapima gamvallara poduucai vaamioma caaga vaavoitudamu aapima. Gomaasi arvaamioma caaga ducami sila tomastumaasi istumaasi isivuaadagi aapima.

³ Diuusi caagacara giñnidi dai giñmaa sallidami ansai gamamaatatuldiña istumaasi agai ipalidi cascada gnaagidi aana sai maitlaagai isgagarducada ganliadagi. Cagavar gantatagitoda. Tatagitodavurai istumaasi arvaavo istumaasi istutuidi aapima isivuaadagi dai tatagitodavurai silasi vaavoitudai aapima Diuusi. ⁴ Amo oodami moo dai noonova dai acaaso dai maisiu mosacaasi gomaasi. Gamoocada maitivueeyi istumaasi ivueeyi ganoonovicada dai ganoonovicada maitivueeyi istumaasi ivueeyi gallasocada. ⁵ Poduucai lara aatama vaavoitudadami tomas muidu vallasara aatama aramo adunuma ducami vaavoitudaitai Suusi Cristo dai Suusi Cristo argartlaanladamiga.

⁶ Vallasatai istutuidi isivuaadagi amo istumaasi Diuusi garmaacai guvucadagai isducatai agai ipalidi. Istumaasi istutiada aatama isivuaadagi glaagai iscaaga ivuaadagi. IsDiuusi maaquiagi guvucadagai amadutai aapima sai aagiña istumaasi agai gnaaggiadagi, glaagai masagadagi poduucai isduucai ganmamaatatuli aatama. ⁷ IsDiuusi maaquiagi guvucadagai aa sai soicliña oodami, glaagai iscaaga soicadagi. Isamaadutai maatai gamamaatatuldiadagi Diuusi ñiooquida, glaagai iscaaga gamamaatatuldiadagi. ⁸ Sioora maata soicadagi aa sai vaamioma vaavoitudana agai, glaagai isprovuaadagi. Sioora mui gamaacadagi tumiñi Diuusi aa duiñdada vallaara maitlaagai isgagarducada aliadagi mui gamaacaitai. Sioora gataanladagi glaagai iscaaga gataanladagi isduucatai baigaliadagi Diuusi sioora daiviadagi acococoidada daida asoituutuigami glaagai isbaiganliadagi.

⁹ SALLICADΛ AVΛR GΛNOIGΛADA AIPACOGA. Dai gajiaadΛRΛ AVΛR VIAA VΛΛSI ISTUMAASI SOIMAASCAMI DAI MOSΛCAASI ISTUMAASI CΛΛGADUCAMI IVUAADA. ¹⁰ GΛNOIGΛADAVURAI AAPIMΛ GANSIΛΛΓAMΛ DUUCAI. GLAAGAI ISSIOOMA GΛΓARDUCADΛ DUUCAI NΛIJADA AAPIMΛ AA ISAAPIMΛ ΛΛGI.

¹¹ MaitavΛR PAPERΛACA. IVUAADAVURAI ISTUMAASI DIUUSI IPLIDI BAIGΛNΛIARAGACADΛ.

¹² BaigavΛR ΛNΛIADA AAPIMΛ NΛNΛRACATAI MASIΛASCADΛ IIMI AGAI TΛVAAGIAMU DAI ΛMADU OIDACA AGAI DIUUSI. MaitavΛR VUI ÑIOOCADA DIUUSI MASIΛASCADΛ SOIMAA TAATAMADAGI. VΛSCΛRΛ AVΛR DAANADA DIUUSI.

¹³ Oidadavurai AA VAVOITUDADAMI SOITUUTUIGAMI MΛSTUMAASI VIAACAGI. Dai CΛΛGAVΛR MIAADΛGIADA IIMΛDAMI ISMAACADΛ GANDAVIADAGI.

¹⁴ SIΛASCADΛ SOIMAASI GANTAATAMITULDIADAGI AA, DAANADAVURAI AAPIMΛ DIUUSI SAI AGAI OIGΛDIANA SOIMASCAMIGADΛ DAI CΛΛGACΛRΛ VUVADANA. Dai maigalnaasi ÑIOOCADA AAPIMΛ AGAI VUI.

¹⁵ SIΛASCADΛ GNAADUÑI BAIGΛNΛIADAGI AAPIMΛ ΛPΛ GLAAGAI MΛSBAIGΛNΛIADAGI, DAI SIΛASCADΛ GNAADUÑI SOIGΛNΛIADAGI AAPIMΛ ΛPΛ GLAAGAI MΛSSOIGΛNΛIADAGI.

¹⁶ CΛΛGACΛRΛ AVΛR GΛNNΛIJADA AIPACOGA. MaitavΛR GΛΓARDUCADΛ GΛNΛIADA. CΛΛGACΛRΛ AVΛR NΛIJADA SOITUUTUIGAMI. MaitavΛR POVANΛIADA AAPIMΛ MΛSIALIΛ SASTUDAGA.

¹⁷ MaitavΛR SOIMAASI IVUIIDIADA SIOORΛ SOIMAASI GANVUIIDIADA AAPIMΛ. MOSGOLΛGI ISTUMAASI CΛΛGADUCAMI AVΛR IVUAADA AAPIMΛ VΛSCATAI VUITAPI. ¹⁸ MaitavΛR VUIDΛRΛ VΛΛTACA AA OODAMI TOMASI AGAI GANVUIDΛRΛ VΛΛTΛ. ¹⁹ Giñaaduñi ISMAADUTAI SOIMAASI GANDUIÑDAGI AAPIMΛ MAITLAAGAI ISSOIMAASI TAATATULDIAGI. DIUUSI SOIMAASI TAATATULDIAMU. DIUUSI ÑIOOQUIDΛRΛ POCAITI: “AANΛ AGAI DAI SOIMAASI TAATAMITULDI SOIMAASI IVUAADAMI”, ASCAITI DIUUSI. ²⁰ Dai pocaiti ΛPΛ: “Isgansasaayu biuugicoñicagi, bibiadavurai AAPIMΛ, DAI ISTONOCOÑICAGI, OIDAVURAI SUUDAGI. ISPODUUCAI IVUAADA AAPIMΛ SIAA ΛRATUDAMU AAPIMΛ”, ASCAITI DIUUSI ÑIOOQUIDΛRΛ. ²¹ MaitavΛR VUIDΛRΛ VΛΛTACA AA OODAMI BAIYOMA CΛΛGACΛRΛ OIDACA AAPIMΛ DAI PODUUCAI ΛDIAAVORA CAMAITISTUIDIMU ISSOIMAASI GANDUIÑTULDIAGI.

13

¹ VΛSCATAI ALIASI GLAAGAI ISΛΛGIADAGI ATΛTΛAANΛDAMI. DIUUSI DARAI VΛΛSI TΛTΛAANΛDAMI, TOMALI ΛMAADUTAI MAIVIAA SALLICAMI ΛGI, DIUUSI AGAI DAI MAACAI. ² PoduucAI ISMAACADΛ MAIΛΛGIDI ATΛTΛAANΛDAMI AGAI VUIDΛRΛ VΛΛTΛ ISTUMAASI GATΛAANΛI DIUUSI, DAI DIUUSI SOIMAASI TAATATULDIAMU. ³ TΛTΛAANΛDAMI MAIΛΛBΛCATAI SIOORΛ MAISOIMAASI IVUEEYI MOSΛCAASI ISMAACADΛ SOIMAASI IVUEEYI. SIOORΛ MAIΛΛBIADA ΛLIADAGI ATΛTΛAANΛDAMI MAITLAAGAI ISSOIMAASI IVUAADAGI, SIDΛ ATΛTΛAANΛDAMI CΛΛGA ÑIOOCADAMU GΛVUI. ⁴ AGAI ΛRPIPIOOÑIGADΛ DIUUSI DAIDΛ IVUEEYI ISTUMAASI CΛΛGADUCAMI AAPIMΛ GAMVΛΛTARΛ. DΛMOS SIOORΛ SOIMAASI IVUAADAGI GLAAGAI ISΛΛBIADA ATΛTΛAANΛDAMI. AGAI VIAA SALLICAMI ISSOIMAASI TAATATULDIAGI ΛSOIMAASI IVUAADAMI. ⁵ CASCADΛ GLAAGAI ISΛΛGIADAGI ATΛTΛAANΛDAMI MAISIU MOSMAISOIMAASI TAATAMADA ALIDITAI GOMAASI GLAAGAI ISIPΛLIADAGI ISIVUAADAGI CASCADΛ. ⁶ Atumiñsi VUUDAMI ΛRPIPIOOÑIGADΛ ATΛTΛAANΛDAMI CASCADΛ MAACAI AAPIMΛ TUMIÑSI, VΛΛSI UUMIGI ISTUIGACO GATAANΛI AGAI.

⁷ AnamΛquidavurai ISTUMAASI VUAATULDI. SIAAVΛR DUUTUADA ATΛTΛAANΛDAMI ΛPΛ.

⁸ MaitlaagAI ISAPIAGΛVUAATULIADAGI. GΛNOIGΛADAVURAI AIPACOGA. SIOORΛ OIGΛADA AA AGAI IVUEEYI ISTUMAASI GATΛAANΛI DIUUSI. ⁹ DIUUSI AAGIDI GΛSALLICAMIGA MOSEESACARU DAI POTΛTADAI: “MaitavΛR GOOGOSI GANDUCAMICA, DAI MAITAVΛR GACOODADA, DAI MAITAVΛR ΛSIVUACA, MAITAVΛR YAATAGΛDA TOMALI ΛMAADUTAI, MAITAVΛR VIAACA ΛLIADA GAVUSTUIDAGA”. SIOORΛ ALIASI OIGΛADA AA OODAMI DAI SALLICADΛ IPLIADAGI SAI DIUUSI SOICΛIÑA ISOIGΛADA AA OODAMI ΛPAN DUUCAI ΛGI AGAI GΛOIGΛADA, PODUUCAI AGAI GIA ΛΛGIDI VΛΛSI ISTUMAASI GATΛAANΛI DIUUSI. ¹⁰ SIOORΛ OIGΛADAGI AA OODAMI AGAI MAISOIMAASI IVUEEYI BAIYOMA IVUEEYI VΛΛSI ISTUMAASI DIUUSI GATΛAANΛI.

¹¹ DAI VΛΛSI GOMAASI IVUAADA AAPIMΛ TΛTΛGITOITAI ISOTOMA DΛGAVUSCΛI GOTASAI DAI SIVI CAVAAMIOMA MIAADIMI ISTUIGACO IIMIA RAGAI AATΛMΛ TΛVAAGIAMU CASCADΛ GLAAGAI ISVAAMIOMA CΛΛGA IVUAADAGI DIUUSI AA DUIÑDADΛ. ¹² Cayoga UGIDAGAI SIΛΛSI OIDACA

ragai aatama tami oidigi daama siaaco aliasi soimaasi ivueeyi oodami. Dai miaadimi istuigaco oidaca ragai aatama Diuusi amadu siaaco tomali amaadutai maisoimaasi ivueeyi. Cascada glaagai isgajiaadara viaagi vlassi soimaascami. Daidi ivuaadagi istumaasi calgaducami. ¹³ Maitavar navacorada, dai maitavar googosi ganduucamica dai maitavar oomaliaca, maitavar lagacoitaraca, baiyoma calgacara oidaca aapima duucami iscalamadu oidacamudai Diuusi. ¹⁴ Apran duucai avlar oidaca aapima Suusi Cristo maitavar ivuaada aliada istumaasi soimaascami tomali maitatagitoda gomaasi.

14

¹ Isamo vaavoitudadami maicala maata calcagi vlassi istumaasi gamamaatatuldi aana amadu aa oootosada Suusi Cristo vlassara calgavar miaadagiada. Damos maitavar ganvurui ñioocada aagaitai ismaicala maata cal agai amo istumaasi. ² Amoco vaavoitudai saidi istutuidi iscuaadagi tomastuma cuaadagai vai aa ismaacada maicala maata cal istumaasi gamamaatatuldi aatama maicueeyi baabaidi. ³ Ismaacada cueeyi baabaidi maitlaagai issoiduucai ñijadagi agai ismaacada maicueeyi. Dai ismaacada maicueeyi baabaidi maitlaagai ispotatadagi agai ismaacada cueeyi sai maicala ivueeyi, Diuusi calgacara ñidi vlassatai cascada. ⁴ Tomali amaadutai maiviaa sallicami ispotatadagi gapipiooñiga sai maicala ivueeyi. Lagi aamuda viaa sallicami isaagiadagi iscala ivueeyi ismaicala ara. Vlassi lavaavoitudadami arDiuusi pipiooñigada dai Diuusi istutuidi iscala iduiñtuldiagi.

⁵ Amoco vaamioma siaa duutudai amo tasai siaa tasai dai aa polidi sai vlass tasai aragai vaa. Vlassatai glaagai iscala maatacagi istumaasi ipolidi isivuaadagi sai glaagai isivuaadagi. ⁶ Sioora siaa duutudai amo tasai agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi. Dai sioora maisiaa duutudai tomali amo tasai agai povueeyi siaa duutudai aliditai Diuusi. Dai sioora cueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi agai Diuusi vui. Dai sioora maicueeyi baabaidi agai povueeyi siaa duutuada aliditai Diuusi dai baigalidi agai Diuusi vui.

⁷ Lavaavoitudadami maitivueeyi mosacaasi istumaasi lagi ipolidi tomali maimaata silascada tomali isduucatai coi agai. ⁸ Vlassi vaavoitudadami arpipiooñigada Suusi Cristo quiaa oidacatai tami oidi daama dai coocai ara. ⁹ Suusi Cristo muu tai Diuusi duaacali saidi artlaanladamigadacana vaavoitudadami ismaacada quiaa oidaga dai ismaacada cacoi.

¹⁰ Damos aapima maitartlaanladami cascada maitlaagai ispotatadagi aa ismaicala ivueeyi, tomali maitlaagai issoiduucai ñijadagi. Vlassatai viaa aatama isvuidara quiquivagi Suusi Cristo silagai aagamu istumaasi calga ivuaadana aatama dai istumaasi maicala ivuaadana aatama. ¹¹ Diuusi ñiooquidara pocaiti:

Sallicada arvaavo isamo imidagai vlassatai maatamu iñsaan aragai ismaacada vaamioma tlaanli daidi giñsiaa duutuadamu.
Dai vlassatai calga ñioocadamu aana gimvaltar.
Ascaiti Diuusi ñiooquidara.

¹² Poduucai vlassatai aatama aagidamu Diuusi istumaasi ivuaadana.

¹³ Amaasi camaitarñiooquiadamu aatama aipacoga baiyoma maitlaagai isivuaadagi aatama tomali amo istumaasi istucada soimaasi duiñtuldiagi aa. ¹⁴ Cal maata aana istomali amo cuaadagai maidaidarsi vaavoitudacai Suusi Cristo. Damos sioora polliadagi sai daidarsi amo cuaadagai agai gia maitlaagai iscuaadagi. ¹⁵ Ismaadutai cuaadagi amo istumaasi vuitari agai ismaacada polidi sai daidarsi dai vlassara uugiagi ara, ismaacada araga uugiagi ducami ismaioigladagi agaa. Maitlaagai mlassoimaasi iduiñtuldiadagi aa mosugia aliditai amo istumaasi. Suusi Cristo muu agai valtar vlassi. ¹⁶ Maitavar dagitu aa ispocaitiadagi msai maicala ivueeyi tomasi aapima gimvaltar maitarsoimaascami. ¹⁷ Diuusi aragai dai tlaanli vlassi vaavoitudadami. Diuusi maisi

vuaama lliidi istumaasi cuaadagi oodami tomali istumaasi ylladagi vaamioma ipalidi l'gai iscallagacarla oidacagi oodami, dai maitancoocoadagi dai sai baigallidina. Diuusi Iblaada garsoicai sai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Ismaacada poduucai oidaga l'gigitai Suusi Cristo, l'gai ivueeyi istumaasi Diuusi ipali vaidl loodami callga nioocada l'gai vllatara.

¹⁹ Cascada garaajagali aatama isivuaadagi l'gai istumaasi garsoicai ismaitarcoocoadagi dai vaamioma callga maatacagi dai l'giadagi Diuusi niooquid. ²⁰ Salliacada maitlaagai iscuadagi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldi aapimaa vaavoitudadami vai l'gai vaamioma maicallga maata callcagi dai vaamioma maicallga l'giadagi Diuusi niooquid. Vaavuava sai tomali l'mo cuaadagai maidaidarsi. Damos vllscara maicallgadu ismaadutai cueeyi baabaidi ispoduucai soimaasi iduiñtuldiadagi aa. ²¹ Aliasi l'rcallgai ismaicuaadagi baabaidi, tomali maitaylladagi, tomali maitivuaadagi tomali l'mo istumaasi istucada soimaasi iduiñtuldiadagi aa vai l'gai vaamioma maicallga maata callcagi dai vaamioma maicallga l'giadagi Diuusi niooquid. ²² Ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali l'mo cuaadagai maitlaagai isaagiadagi oodami mosacaasi Diuusi. Aliasi baigalidi l'gai ismaacada ivuaadatai istumaasi lliidi l'gai isll'cagaducami maivuaama lliidi tomasi aa lliidi ismaitll'cagaducami. ²³ Damos sioora cuaadagi baabaidi maicallga vaavoitudaitai ismaidaidarsi baabaidi soimaasi ivueeyi. Vllsi istumaasi ivuaadagi glaagai isivuaadagi isduucatai vaavoitudadagi. Ismaacada maipovueeyi l'gai soimaasi ivueeyi.

15

¹ Aatama ismaacada vaavoitudai sai maidaidarsi tomali l'mo cuaadagai aliisi glaagai ismaivui nioocada l'гаа ismaaca vaavoitudai sai daidarsi l'mo cuaadagai, dai maisiu ivuaadagi mosacaasi istumaasi ipalidi aatama maitl'agitoitai istumaasi vaavoitudai l'гаа. ² Vllscatai aatama aliisi glaagai isivuaadagi istumaasi oojoidi garaaduni vaavoitudadami vai poduucai soicada aatama l'гаа sai vaamioma callga maata callcana Diuusi niooquid dai vaamioma callga oidacagi. ³ Poduucai idui l' Cristo. L'gai maitidui mosacaasi istumaasi oojoidi cascada Diuusi niooquidara pocaiti: "Vllscatai ismaaca gacalladai aapi giñcaldai aanl l'ara", astatadai l' Cristo Diuusi. ⁴ Vllsi istumaasi glooja ll'quioma Diuusi niooquidara l'raatama garvllatara, tasai poduucai maatana istumaasi Diuusi ipalidi isivuaada aatama. Sillscada nllniada aatama oojai istumaasi oojisi Diuusi niooquidara maamatarai aatama isducatai nuucada Diuusi loodami ll'quid dai isducatai soimaa taatamaiña l'gai dai maiñioocaiña Diuusi vui. Gomaasi garsoicai isapiavaavoitudada isDiuusi garsoicai. ⁵ Diuusi l'ragai dai garsoicai sai maiñioocaiña l'gai vui tomasi soimaasi taatamai daida garsoicai isapiavaavoitudadagi isl'gai garnuucada. Dai aanl ipalidi isl'gai gansoicada mai maitancoocada aapimaa aipacoga baiyoma siaa ganduutuuda aapimaa aipacoga. Suusi Cristo ipalidi ispovuaada aapimaa cascada. ⁶ Vai poduucai aapimaa l'mo l'agitoidagai viaacagi dai callga nioocada Diuusi vui. Diuusi l'roogada gartlaanadamiga Suusi Cristo.

⁷ Callgacarla avlar ganllijada aapimaa aipacoga poduucai isduucai Suusi Cristo callgacarla garnllidi aatama vai poduucai callga nioocadagi aa Diuusi vui. ⁸ l' Cristo divia dai l'judidíu saagida oidaga callgacarla vuvaida lliditai l'judidíu. Poduucai l'pdui istumaasi aagidi Diuusi l'judidíu ll'qui aaduñdcardu sai l'mo imidagai divi agaitadai l'mo callgacarla vuviadami. Dai poduucai maatluldi Diuusi l'gai sai istumaasi aagai Diuusi salliacada l'raavoi. ⁹ Daida l' Cristo divia vaidl l'gai ismaacada maitarljudidíu callga nioocaiña Diuusi vui. Diuusi callgacarla nllidi l'gai dai callgacarla vuvaidi l'gai cascada. Pocaiti Diuusi niooquidara:

Cascada callga nioocadamu aanl aapi gavl'atara l'gai ismaacada maitarljudidíu saagida. Dai ganlladamu aanl siaa ganduutudaitai. Potatadai Davicaru Diuusi.

¹⁰ Dai pocaiti ʌʌʀʌ Diuusi ñiooquidʌʀʌ:
Baigavʌʀ ʌʌʌliada aapimʌ ismaacʌʌʌ maitʌʀjudidíʌ ʌʀʌn duucaí aa ismaacʌʌʌ ʌʀDiuusi
maamaradʌ.
Ascaiti Diuusi ñiooquidʌʀʌ.

¹¹ Dai pocaiti ʌʌʀʌ Diuusi ñiooquidʌʀʌ:
Cʌʌgavʌʀ ñioocada Diuusi vui vʌʌscataí aapimʌ ismaacʌʌʌ maitʌʀjudidíʌ.
Dai vʌʌsi oodami gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui.
Dai gʌaagai ispocaitiadagi sai Diuusi sʌʌlicʌʌʌ viaa guvucadagai.
Ascaiti Diuusi ñiooquidʌʀʌ.

¹² Dai pocaiti Isaía ʌʌʀʌ aagaitai ʌCristo:
Dai ʌmoco ʌcajudadʌiñdʌʀʌ Isaía divimu dai tʌaanʌdamu ʌgai ismaacʌʌʌ maitʌʀju-
didíʌ.
Daidi ʌgai ismaacʌʌʌ maitʌʀjudidíʌ vaavoitudamu isʌgai cʌʌgacʌʀʌ vuvaidamu.
Ascaiti Isaía.

¹³ Diuusi ʌʀʌgai ismaacʌʌʌ gʌʀsoicʌi isvaavoitudadagi istumaasi ʌʀvaavoi. Dai aʌʌ
ipʌlidi isʌgai baigʌʌʌliatuda dai gʌʌibʌstudacan tadacatuda vaavoitudacai aapimʌ Diu-
usi vai Diuusi Iʌʌadʌ guvucadʌcʌʌʌ aapimʌ sʌʌlicʌʌʌ vaavoitudada isDiuusi gʌʌnucada.

¹⁴ Giñaaduni cʌʌ maata aʌʌ isaapimʌ cʌʌ tuutuiga dai sastuduga dai cʌʌga istutuidi
isgʌʌmamaatʌtuldíadagi aipacoga istumaasi Diuusi ipʌlidi isivuaadagi. ¹⁵⁻¹⁶ Dʌmos idi
oojai maiduadicuitai gʌʌnoojidi aʌʌ dai ʌʀʌmu gʌʌaagidi aʌʌ naana maasi. Diuusi
giñmaa sʌʌlicami ansaidʌ ʌrootosadʌcʌna Suusi Cristo cascʌʌʌ. Diuusi cʌʌgacʌʀʌ
giññʌidi dai giñootoi ismaacʌʌʌ maitʌʀjudidíʌ saagida ansai aagidana sai Diuusi cʌʌ-
gacʌʀʌ vuvaida ʌlidi. ʌʀapaali judidíʌ vuaapai naana maasi dai dadasdi Diuusi dai
aʌʌ ipʌlidi isDiuusi ʌʌijadagi ʌvaavoitudadami ismaacʌʌʌ maitʌʀjudidíʌ ʌʀʌn duucaí
istumaasi dadasdi aʌʌ Diuusi. Diuusi Iʌʌadʌ ʌco vuvaitu ʌgai cascʌʌʌ Diuusi cʌʌgacʌʀʌ
ʌlidi ʌgai.

¹⁷ Suusi Cristo giñsoicʌi idi aa duiñdaga ismaacʌʌʌ ivueeyi aʌʌ Diuusi vʌʌʌʌ
cascʌʌʌ istutuidi aʌʌ ispocaitiadagi sai cʌʌgadu. ¹⁸ Dai maisiaa ʌʀai aʌʌ isgaaagiadagi
vʌʌsi istumaasi giñsoicʌi Suusi Cristo isivuaada aʌʌ. Vʌʌsi istumaasi gaaagidi aʌʌ
ʌgai giñaagidi dai ʌgai giñmaa guvucadagai ansaidʌ ivuaadana naana maasi istumaasi
sai ʌgai ismaacʌʌʌ maitʌʀjudidíʌ ʌʌgidiña Diuusi. ¹⁹ Siʌʌscadʌ ʌoodami ʌʌijadagi vʌʌsi
istumaasi gʌʌʀʌducami ismaacʌ ivueeyi aʌʌ cʌʌga maata ʌgai isDiuusi Iʌʌadʌ guvu-
cadadʌcʌʌʌ ivueeyi aʌʌ gomaasi. Poduucái caaagidi aʌʌ ʌoodami Jerusaleenaiñdʌʀʌ
abiaadʌʀʌ asta Iliricoʌʀʌ isSuusi Cristo ʌʀʌcʌʌgacʌʀʌ vuviadami. ²⁰ Aʌʌ giñaajagʌi
isgaaagiadagi gomaasi siaaco maiquiaa cʌʌ oodami isoidaga Suusi Cristo. Maitaaagiada
iñʌlidi aʌʌ siaaco casi gaaagidi aa. ²¹ Vai poduucái ʌʀʌduuna istumaasi aagai Diuusi
ñiooquidʌʀʌ siaaco pocaiti Isaía:

Maatʌmu ismaacʌʌʌ tomali ʌmo imidagai maiquiaa cʌʌ isoidaga ʌCristo.
Dai maata cʌʌcamu isʌgai ʌʀʌcʌʌgacʌʀʌ vuviadami.
Ascaiti Isaía.

²² ʌʌqui abiaadʌʀʌ gʌʌʌlida iñʌlidiña aʌʌ dʌmos maitistutuidiña. Viaacatadai
aʌʌ isaagiadagi ismaacʌʌʌ maiquiaa maatacatadai isSuusi Cristo ʌʀʌcʌʌgacʌʀʌ vuvi-
adami. ²³ Dʌmos sivi caaagidi aʌʌ vʌʌscataí ismaacʌʌʌ maimaatʌcatadai siaaco gaaata
vuaadana aʌʌ cascʌʌʌ casistutuidi aʌʌ ismʌʌca gʌʌʌlidagi. ²⁴ Modaivana iñʌlidi aʌʌ
siʌʌscadʌ imiagi Espaañiamu. Dai siʌʌscadʌ gʌʌdivida aʌʌ baigiñʌliadamu aʌʌ gʌʌ-
ʌʌgacai. Aʌʌ ipʌlidi isgiñsoiña aapimʌ istucʌʌʌ imi aʌʌ baitʌquioma. ²⁵ Dʌmos quiaa
imia iñagai Jerusaleenamú dai vuidaquia iñagai tumiñsi ʌvaavoitudadami Jerusaleenʌʀʌ
oidacami. ²⁶ ʌvaavoitudadami Masedooniʌʀʌ oidacami dai Acaayʌʀʌ oidacami baigʌʌ-
lidi ʌmpaidacai tumiñsi dai ootosda agai ʌvaavoitudadami soituuuigami Jerusaleenʌʀʌ
oidacami. ²⁷ ʌgai soi ʌMasedooniʌʀʌ oidacami dai ʌAcaayʌʀʌ oidacami sai maataʌna
isSuusi Cristo ʌʀʌcʌʌgacʌʀʌ vuviadami cascʌʌʌ ʌMasedooniʌʀʌ oidacami dai ʌAcaayʌʀʌ

oidacami gaaagaitadai issoiñiagi tumiñsicada dai vllscara baiganlidi calmpaidacai. ²⁸ Cascada silascada vuidaquia aana gotumiñsi lvaavoitudadami Jerusaleenara oidacami casistutuidi aana isimiagi Espaañiamu dai modai vunuca gandividagi. ²⁹ Silascada ai aana masiaaco daraaja aapima cll maata aana isSuusi Cristo giñbaiñliatuda agai. Aana ganmamaatatulda iñagai vaamioma Suusi Cristo mamaatatuldiaragada.

³⁰ Aapima siaa duutudai Suusi Cristo daida Diuusi Ibaada garsoicai isgaroiglada aatama cascada gandaanai aana masai mamadaña aana imvllatar. ³¹ Vai Diuusi maidagitona Judeera oidacami ismaacada maivaavoitudai issoimaasi giñtaatatuldiagi. Dai daanadavurai Diuusi lara vaidl lvaavoitudadami Jerusaleenara oidacami baigraliaracada vuuna tumiñsi ismaacada vuidiaquia iñagai aana. ³² Vai poduucai isDiuusi ipalidagi baigiñliatugada aana silascada gandividagi dai giñbastagi gdividacai. ³³ Diuusi gariibastudacan tadatudai dai aana ipalidi isagai ganllamadu daacagi.

16

¹ Gaamucu imi agai Peve. Goova argaraduñi vaavoitudadami. Dai goovai soicai looqui vaavoitudadami cococoidada dai soituutuigami Sencreera oidacami. ² Aana ipalidi isaapima cllga miaadagiadagi silascada aja goovai, poduucai isduucai gaaagai malmiaadagiadagi vllsi lvaavoitudadami. Dai maacadavurai istumaasi tagitoca goovai. Goovai soicaiña muidutai dai aana lara giñsoicaiña goovai cascada.

³ Diuuscada avlar viaatulda Prisila llmadu Aquila. Goovai argiñaaduñi ismaaca giñsoiñacai gaaagidi isSuusi Cristo lralcagacara vuviadami. ⁴ Goovai baitoma gancooditu dai cllgacara gimvusaitu aidamasi giñmuua aagaitadai cascada aliñsi baigiñlidi aana goovaicada. Dai maisiu mosacaasi aana baigiñlidi vllscatai vaavoitudadami ismaacada maitarjudidú baiganlidi lara. ⁵ Diuuscada avlar viaatulda lara vllscatai lvaavoitudadami ismaacada ganmpaidi Prisila llmadu Aquila quiidara. Diuuscada avlar viaatulda Epeneto goovai lralragadada ismaacada vaavoitu Suusi Cristo Acaayara. ⁶ Diuuscada avlar viaatulda María. Goovai aliñsi aata vueeyi aapima gansaagida. ⁷ Diuuscada avlar viaatulda giñaaduñi Andrónico llmadu Junias. Goovai giñllamadu maisapicatadai. Daida lojootosicami cllga maata goovai, dai alia siaa duutudai. Dai goovai lraaga vaavoitu Suusi Cristo iñsaan.

⁸ Diuuscada avlar viaatulda Ampliasia lga lramai vaavoitudadami dai alia oigldai aana. ⁹ Diuuscada avlar viaatulda Urvano goovai garllamadu aata vuaadana Suusi Cristo aa duiñdara. Dai Diuuscada avlar viaatulda Estaaquisi. Goovai alia oigldai aana. ¹⁰ Diuuscada avlar viaatulda Apees. Goovai alia soimaa taatamai dai apiavaavoitudai Suusi Cristo. Diuuscada avlar viaatulda Aristóbulo aadiñda. ¹¹ Diuuscada avlar viaatulda giñaduñi Erodiono llmadu Narsiso aadiñda lga vaavoitudai Suusi Cristo. ¹² Diuuscada avlar viaatulda Tripena llmadu Triposa. Goovai aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdara. Diuuscada avlar viaatulda graduñi Pérsida. Goovai alia oigldai aana dai aliñsi aata vueeyi Suusi Cristo aa duiñdara. ¹³ Diuuscada avlar viaatulda Rupo. Goovai gia cllga vaavoitudai dai cllgacara oidaga. Diuuscada avlar viaatulda Rupo dlla. Goovai argiñdaada ducami. ¹⁴ Diuuscada avlar viaatulda Asíncrito llmadu Flegonte llmadu Ermasi llmadu Patrovasi llmadu Ermesi llmadu lvaavoitudadami ismaacada llmadu daraaja. ¹⁵ Diuuscada avlar viaatulda Filólogo llmadu Julia llmadu Nereo llmadu suculida llmadu Oliimpasi llmadu vllscatai lvaavoitudadami ismaacada llmadu daraaja.

¹⁶ Cocomitucudavurai dai viaatuldiada gnaaduñi vaavoitudadami. Vllsi aipacoga siaaco aimara aana vllscatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo Diuuscada gamviaatuldi.

¹⁷ Ganuucadacavurai lgaicada ismaacada daivui dai gamamaatatuldiña istumaasi maitarvaavo dai poduucai cocotuldi lvaavoitudadami dai soimaasi iduiñtuldi. Maitavlar uraracada lga. ¹⁸ Lga maitivueeyi istumaasi ipalidi Suusi Cristo. Lga baiyoma ivueeyi

istumaasi ʌgi ʌgai ipʌlidi. ʌgai vuaamunaiña oodami ismaacʌdʌ poʌlidi ismaitiipu yaatavogami dai poduucai vupuiirumadaiña. ¹⁹ Vʌʌscatai cʌʌ maata isduucatai ʌgidiña aapimʌ istumaasi ganmaatʌtuldi aana cascʌdʌ baigiñʌlidi aana. Dai aana ipʌlidi issastuduaca aapimʌ daidʌ ivuaadagi istumaasi cʌʌgaducami dai maisiu istumaasi maicʌʌgaducami. ²⁰ Diuusi garsoicai iscʌʌgacʌra oidacagi maitarcocodaitai aipacoga dai ʌgai ootoma aadaimu ʌDiaavora vai camaisoimaasi gartaatamituldiña. Aana ipʌlidi isSuusi Cristo gartaanaʌdamiga cʌʌgacʌra ganʌijadagi.

²¹ Diuuscʌdʌ gamviaatuldi Timoteo. Goovai giñsoiñacai ivueeyi iña duiñdaga. Dai Diuuscʌdʌ gamviaatuldi ʌʌra Jasoñi ʌmadu Sosípater. Goovai argiñaaduñi.

²² Aana Tersio ivuiididi idi oojai Paavora dai Diuuscʌdʌ gamviaatuldi ʌʌra. Aana vaavoitudai Suusi Cristo ʌʌra.

²³ Diuuscʌdʌ gamviaatuldi Gaayo. Goovai quiidʌra giñuuliñaca aana. Dai taañiupidiña goovai gʌquii ʌvaavoitudadami sai ami ganʌmpaidiña. Diuuscʌdʌ gamviaatuldi Erasto ʌʌra. Goovai ʌrtumiñsi vuudami tanai. Diuuscʌdʌ gamviaatuldi Cuarto ʌʌra.

²⁴ Aana ipʌlidi isSuusi Cristo cʌʌgacʌra ganʌijadagi aapimʌ vʌʌscatai.

²⁵ Diuusi istutuidi isgansoiñagi mai vaamioma cʌʌga vaavoituda aapimʌ istumaasi ganmaatʌtuldi aana. Aana ganmaatʌtuldi isSuusi Cristo ʌʌcʌʌgacʌra vuviadami dai naana maasi istumaasi Suusi Cristo ipʌlidi ismaatʌca aapimʌ. Gomaasi maitmaatacatadai ʌʌquioma ²⁶ dʌmos sivi Diuusi garmaatʌtuldi vʌʌsi gomaasi vai aatʌma istutuidi isganmaatʌtulda aapimʌ. Tomasi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ ʌʌquioma ooja isdivia agaitadai ʌCristo dʌmos ʌoodami maicʌʌga maata caʌcatadai. Dai sivi cadivia Suusi Cristo dai garmaatʌtuldi aatʌma ismaacʌdʌ ʌrojootosadʌ vʌʌsi gomaasi. Dai aatʌma ganmaatʌtuldi istuiya ʌlidi ismaacʌdʌ ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ. Diuusi poduucai gatʌjai vai poduucai ʌoodami vʌʌsi oidigi daama oidacami vaavoitudana isSuusi Cristo ʌʌcʌʌgacʌra vuviadami dai ʌgidiña. Diuusi tomastuigaco oidagai.

²⁷ Aana ipʌlidi isaapimʌ dai vʌʌsi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cʌʌga ñioocadagi giñʌpan duucai. Diuusi ʌgai dai maata vʌʌsiaʌcatai. Poduucai ivueeyi aatʌma vaavoitudaitai isSuusi Cristo ʌʌcʌʌgacʌra vuviadami.

Mosacaasi.

Idi λαρραγadadλ oojai ismaacλdλ ooji Paavora λvaavoitudadami Coriintoλra oidacami

¹ Aanλ λrPaavora dai Suusi Cristo λcovai giñvuusaitu ansaidλ λrootosadλcana poduucai ipλli Diuusi cascλdλ. Aanλ λmadu γλraduñi Sóstenes ² Diuuscdλ γλnviaatuldi aatλmλ aapimλ vaavoitudadami mλsmaacλdλ γλλmpaidiña Coriintoλra dai siaa duutudaiña Diuusi. Aapimλ λrDiuusi maamaradλ vaavoitudaitai Suusi Cristo. Diuusi λcovai γλnvuvaitu aapimλ mλsai gajiaadλra vipiaadana vλasi soimaascami dai maisiu mosλca aapimλ λgai ismaacλdλ vλasi oidigλra siaa duutudai Suusi Cristo λpλ. Suusi Cristo λrtlaanλdamigadλ λgai dai aatλmλ λpλ. ³ Aanλ ipλlidi isDiuusi γλrooga λmadu Suusi Cristo γartlaanλdamiga apiacλλgacλra γλnλlijadagi dai apiagλniibstudacan tadacagi.

⁴ Vλascλra baigiñλlidiña aanλ Diuusicdλ. Diuusi cλλgacλra γλnλlidi vaavoitudaitai aapimλ Suusi Cristo. ⁵ Sλλlicdλ Diuusi cλλgacλra γλnλlidi aapimλ vai poduucai aapimλ cλλ maata caλ ñiooquidλ dai cλλga aagidi aapimλ aa istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλra. ⁶ Poduucai isduucai gλnaagidi aanλ sai Suusi Cristo istutuidi iscλλgacλra γλnvuvaidagi dai γλnsoiñagi mλsai cλλgacλra oidacana, tai poduucai idui. ⁷ Dai poduucai aapimλ maivίλλga tomali λmo istumaasi istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami. Vλasi gomaasi Diuusi γλnmaacai nλnλracatai aapimλ isdiviagi γartlaanλdamiga Suusi Cristo. ⁸ Dai Suusi Cristo γλnsoiñamu isapiavaavoitudada aapimλ dai cλλgacλra oidacagi asta mλsilλscadλ coiyagi vai poduucai tomali λmaadutai maigλλpιαra γλnvuupadagi silλscadλ diviagi Suusi Cristo. ⁹ Diuusi vλascλra ivueeyi istumaasi aagai. Dai λgai gλraagidi isapiamamadaiña aatλmλ γartlaanλdamiga Suusi Cristo vuitapi λgai γλroigλdai cascλdλ.

¹⁰ Giñaaduñi γartlaanλdamiga Suusi Cristo giñmaa sλλlicami ansai gλnaagidana mλsai λmo tλgitoidagai viaacana dai maitλnvupui vλatλcana. Baiyoma avλr cλλgacλra γλnλlijada aipacoga. ¹¹ Cloe aaduñdλ giñaagidi mλsai aapimλ γλncocodaiña cascλdλ poduucai gλnaagidi aanλ. ¹² λgai giñaagidi mλsai aapimλ γλnvupui vλatλcana pocaititai: “Aatλmλ λrPaavora mamaatλrdamigadλ”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatλmλ λrApoososi mamaatλrdamigadλ”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatλmλ λrSeefasi mamaatλrdamigadλ”. Dai sai aa pocaitiña: “Aatλmλ λrCristo mamaatλrdamigadλ, dai aapimλ gia cho”. ¹³ λmoco viaaca λlidi λmo tlaanλdami dai aa viaaca λlidi λmai tlaanλdami poduucai gia maitλrcλλgai. Mosλca Suusi Cristo tlaanλi vλasi vaavoitudadami. Aanλ maimuu curusiaba mλsai cλλgacλra vuvacana aapimλ. Aanλ maitλnvapacoi mλsaidλ λrgiñmamaatλrdamicana. ¹⁴ Alia baigiñλlidi aanλ Diuusi vui ismaitλnvapacoi aanλ tomali λmaadutai aapimλ mosλca Crispo dai Gaayo vapacoi aanλ. ¹⁵ Cascλdλ tomali λmaadutai aapimλ maitistutuidi ispotλiyagi sai aanλ γλnvapacoi mλsaidλ λrgiñmamaatλrdamicana. ¹⁶ Utudami tλgito aanλ isEstéfana aaduñdλ vapacoi aanλ λpλ, dλmos maitλgito aanλ isvapaconai aa. ¹⁷ Suusi Cristo maitiñootoi ansai gavapaconana. λgai giñootoi ansai gaaagidana isλgai λrλcλλgacλra vuviadami. Dai aanλ maiñioocai λmo saitudugami duucai. Silλscadλ gλaagadagi sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cλλgacλra vuvacana oodami, λoodami cλλgacλra vuvacλi Diuusi guvucadagacλdλ dai maisiu cλλ maata ñioocaitai λgai ismaacλdλ aagidi Diuusi ñiooquidλ.

¹⁸ Silλscadλ gaaagiada aatλmλ isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucai cλλgacλra γλrvuvaidi, λgai ismaacλdλ iimia agai λDiaavora λmadu mosvuiirugami duucai caλcana gomaasi, dλmos aatλmλ ismaacλdλ Diuusi cλλgacλra γλrvuvaidi vaavoitudai isgomaasi λrDiuusi guvucadadλ. ¹⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidλ: Aanλ maatatλldamu oodami sai istumaasi aagai mamaatλcami maitλrsoiñi cλλgacλra vuvaidaragai vλatarλ.

Tomali istumaasi ivueeyi asastuduacada maitarsoini lara.
Ascaiti Diuusi.

²⁰ Tomali mamaatcami, tomali mamaatatuldiadami tomali lagi ismaacada cla maata nioocai maitistutuidi isclagacara gurvuvaidagi. Diuusi garmaatatuldi sai silscada amamaatcami gamamaatatuldiada liadagi isducatai gatlaanai Diuusi sai lagi vupui-irugami duucai nioocai. ²¹ Diuusi cla maata istumaasi lagi lagi ivueeyi. Diuusi maidagito tomali amo oodami isalagi maatiagi isducatai gatlaanai Diuusi tomali lvaamioma sastuduacada, Diuusi baiyoma ipali isclagacara vuvaiquagi soora vaavoitudagi, naiditai niooquida ismaacada oojisi tomasi aa vuuirugami duucai nijadagi Diuusi niooquida ismaacada aagai clagacara vuvaidaragai.

²² Ajudidu ipalidi istalagiagi mui naana maasi gglarducami ismaacada ivueeyi Diuusi dai poduucai maatiagi isbaiga lraavo Diuusi niooquida ismaacada aagai clagacara vuvaidaragai, daida agilieo ismaacada polidi isalila sastuduga vaavoitudai mosacaasi istumaasi maivuidara caata mamaatatuldaragada. ²³ Damos aatama gamamaatatuldi isCristo ismaacada nana ljudiduu cadivia dai gmmuaatu curusiaba damos gomaasi aliasi lrsiaa lragagai ljudiduu ismaacada maivaavoitudai vllara, daida agilieo vuuirugami alidi gomaasi. ²⁴ Damos lagi ismaacada Diuusi lco vuvaitu sai clagacara vuvacana tomasi lrajudiduu dai giliego lagi maata isDiuusi alila viaa guvucadagai dai isDiuusi alila cla tatagitoi dai isDiuusi ootoi lCristo sai clagacara gnvuvaidana. ²⁵ Tomasi oodami vuuirugami alidi gomaasi ismaacada ivueeyi Diuusi damos Diuusi vaamioma claga tatagitoi sioodami. Tomasi oodami polidi isDiuusi maiviaa guvucadagai dai dagito masmuaagi lCristo curusiaba, damos Diuusi vaamioma viaa guvucadagai sioodami. ²⁶ Giñaduñi glaagai masmaatcagi isDiuusi maicovai vuvaitu mui sastudugami tomali mui talaanadami, tomali mui riricu. ²⁷ Baiyoma Diuusi lco vuvaitu mui ismaacada loodami polidi isilrvupuiirugami vai poduucai siaa lraana sastuduacada, dai Diuusi lco vuvaitu mui ismaacada loodami polidi ismaitistutuidi isgatlaanadagi vai poduucai siaa lraana latalaanadami. ²⁸ Diuusi maidagitua lagi latalaanadami isgatlaanadagi tavaagilara baiyoma lco vuvaitu lagi ismaacada maitartalaanadami dai ismaacada loodami soi duucai naidi sai lagi gatlaanaiña tavaagilara. ²⁹ Dai poduucai tomali amaadutai maigaducada glliadamu Diuusi vuitapi. ³⁰ Diuusi garmaa iibdagai utudui vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo dai Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama sai poduucai maatana aatama isducatai clagacara vuvaidi lagi oodami, dai Suusi Cristo muu curusiaba lasai aatama clagacara vuvacana cascada Diuusi clagacara gnlidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduñimudai aatama, Suusi Cristo garsoicai lasai clagacara oidacana maisoimaasi ivuaadatai, Suusi Cristo lralagi ismaacada clagacara gurvuvaidi. ³¹ Cascada pocaiti Diuusi niooquidara: “Tomali amaadutai maitlaagai isgducada glliadagi lagaicada ismaacada ivueeyi baiyoma glaagai isbaigalliadagi lagaicada ismaacada ivueeyi Diuusi”.

2

¹ Damos giñaduñi aidasa ii aana dai gnaagidi Diuusi niooquida aana mailmo cla maata nioocadami duucai gnaagidi. ² Aidasi gnlamadu daacatai aana, aana ipaliditadai isgnaagidagi soora lrsuusi Cristo dai istumaasi ivuaadana dai vaamioma ipalidiana ismaatca aapima isSuusi Cristo muu curusiaba cascada muiyoco gnaagidiña aana gomaasi. ³ Aidasi tucamara aayi aana givuvuquimi aana duaadimutugaitai poliditadai aana ismaicallaga iduñia iñagai giñaa duiñdaga. ⁴ Dai aidasi gnaagidi aana Diuusi niooquida aana mailmo cla maata nioocadami duucai gnaagidi baiyoma Diuusi lbadu guvucadadacada ⁵ vai poduucai aidasi vaavoitu aapima Diuusi lbadu ganvaavoituli dai maisu oodami cla maata nioocadami.

⁶ VΛSCARΛ AΓAI SAAGIDA ISMAACΛΔΛ VAAMIOMA CΛΛGA ΛΓIDI DIUUSI ÑIOOQUIDL MA-
 maatatuldi aanΛ vΛsi istumaasi Diuusi giñmamaatatuli vai poduucal AΓAI VAAMIOMA
 CΛΛGA MAATANA DIUUSI ÑIOOQUIDL. GOMAASI MAIMAATA ΛOODAMI ISMAACΛΔΛ POCAITI SAI
 AΓAI ARSASTUDUGAMI TOMALI ISMAACΛΔΛ VAAMIOMA TΛAANΛI. AΓAI MAIVΛSCARΛ TΛAANΛDA
 AΓAI. ⁷ Baiyoma aagidiña aatama istumaasi garmamaatatulidi Diuusi istumaasi AΓI
 AΓAI MAATACATADAI. GOMAASI GATΛAGITOITADAI AΓAI MAIQUIAA CΛQUIVACAI OIDIGI ABIAADΛRΛ
 TΛAGITOITADAI AΓAI ISDUCATAI CΛΛGACARΛ GARNUVADAGI, TΛSAI TOMASTUIGACO OIDACANA
 AATAMA AΓAI ΛMADU. ⁸ Tomali amaadutai tatlāanΛdami oidigi daama maimaata cal
 gomaasi. Maata calcamudai AΓAI MAICURUSIABA SIISAMUDAI ΛSUUSI CRISTO ISMAACΛΔΛ
 VΛSCATAI GLAAGAI ISSIAA DUUTUADAMUDAI. ⁹ Dai Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti daidΛ AΓVAAVOI:
 Diuusi bai duu mui naana maasi AΓAI VΛATARΛ ISMAACΛΔΛ OIGΛDAI.
 AΓAI ARISTUMAASI ISTUMAASI TOMALI AMAADUTAI MAINΛIDIÑA TOMALI MAICAJIOMACANA TOMALI
 MAITΛAGITOIÑA.

¹⁰ Gomaasi AΓAI ISTUMAASI DIUUSI IBLADΛ GARMAMAATATULDI DAI GARSOICΛI TΛSAI MAATACANA.
 Diuusi IBLADΛ CΛΛ MAATA VΛSI ISTUMAASI TΛAGITOI DIUUSI.

¹¹ Tomali AMO OODAMI MAIMAATA ISTUMAASI TΛAGITOI AMAI OODAMI MOSΛJΛGI MAATA
 ISTUMAASI TΛAGITOI. PODOUCAI AΛPΛ TOMALI AMO OODAMI MAIMAATA ISTUMAASI TΛAGITOI
 DIUUSI ΔAMOS DIUUSI IBLADΛ MAATA ISTUMAASI TΛAGITOI DIUUSI. ¹² Diuusi gArootosi
 glAbadaga sai gArlΛmadu daacana, tΛSAI PODOUCAI MAATA CALCANA VΛSI ISTUMAASI CΛCΛΛ-
 gaducami istumaasi Diuusi ivueeyi aatama gArvΛatarΛ. Maisiu oodami sastudugami
 garmamaatatulidi gomaasi. ¹³ Idi ñiooqui ismaacΛΔΛ gAñaagidi aanΛ Diuusi IBLADΛ
 giñmaatātuli maisiu oodami. Dai poduucal mamaatatuldiña aanΛ oodami ismaacΛΔΛ
 Λmadu daja Diuusi IBLADΛ.

¹⁴⁻¹⁵ ΔAMOS AΓAI ISMAACΛΔΛ MAIΛMADU DAJA DIUUSI IBLADΛ MAITISTUTUIDI ISMAATA
 CALCAGI TOMALI ISVAAVOITUDAGI ISTUMAASI GAMAMAATATULDI DIUUSI IBLADΛ GOMAASI AΓVUI-
 irudagai AΓAI VΛATARΛ. MOSΛCAASI AΓAI ISMAACΛΔΛ ΛMADU DAJA DIUUSI IBLADΛ AΓAI GIA
 ISTUTUIDI ISMAATA CALCAGI VΛSI. ΔAMOS AΓAI ISMAACΛΔΛ MAIΛMADU DAJA DIUUSI IBLADΛ
 MAITISTUTUIDI ISMAATIAGI ISTUISI PODOUCAI VAAVOITUDAI AA. ¹⁶ Diuusi ñiooquidΛrΛ pocaiti:
 “Tomali amaadutai maimaata istumaasi gatΛagitOI Diuusi. Dai tomali amaadutai
 maitistutuidi ismaatātuldagi Diuusi”. ΔAMOS DIUUSI IBLADΛ GARΛMADU DAACA AATAMA
 VAAVOITUDADAMI DAI GARSOICΛI TΛSAI MAATANA TOMASI PALPI ISTUMAASI TΛAGITOI SUUSI
 CRISTO.

3

¹ Aidasi gAñama daacatadai aanΛ, aanΛ MAITISTUI ISCΛGA GANMAATATULDAGI AΠAN
 DUUCAI AΓAI ISMAACΛΔΛ ΛMADU DAJA DIUUSI IBLADΛ. AAPIMΛ IVUAADANA ISTUMAASI
 IPLIDIÑA MAISIU ISTUMAASI IPLIDIÑA SUUSI CRISTO. BAIYOMA GANMAATATULI AANΛ PODOUCAI
 ISDUUCAI MAMAATATULDIÑA AANΛ ISMAACΛΔΛ UTUDAMA VAAVOITUDAI. ² AAPIMΛ MAITISTUTUID-
 itadai ismaata calcagi istumaasi sijiacami ismaacΛΔΛ AAGAI DIUUSI ÑIOOQUIDΛRΛ CASCΔΔ
 GANMAATATULI AANΛ ISTUMAASI MAISIJIACAMI. DAI VΛSCARΛ TOMALI SIVI MAIQUIAA ISTUTUIDI
 AAPIMΛ ISMAATA CALCAGI. ³ AAPIMΛ QUIAA IVUEEYI ISTUMAASI IPLIDI. AAPIMΛ COIMUDADΛ
 TUUTUIGA DAI OOMALIGA AΠAN DUUCAI VΛSI OODAMI ISMAACΛΔΛ MAIVAAVOITUDAI. PODOUCAI
 IVUEEYI AAPIMΛ ISTUMAASI IPLIDI MAISIU ISTUMAASI IPLIDI SUUSI CRISTO. ⁴ SILLSCADΛ
 POCAITIADA AAPIMΛ: “AANΛ AΓPAAVORA MAMAATARDAMIGADΛ”. DAI AA POCAITIADA: “AANΛ
 AΓAPOLOSI MAMAATARDAMIGADΛ”. AAPIMΛ AΠAN VUEEYI ISMAACΛΔΛ MAIVAAVOITUDAI.

⁵ APOLOSI DAI AANΛ AROODAMI. ¿DAI TUMA GUVUCADAGAI VIAA AATAMA? AATAMA MOSA-
 RPIPIOÑIGADΛ DIUUSI. DIUUSI ACOVAI GARNUVAITU TΛSAI GAAAGIDIÑA ÑIOOQUIDL DAI AATAMA
 GΛNAAGIDI AAPIMΛ MΛTAI AAPIMΛ VAAVOITU. ⁶ AANΛ APLGA GΛNAAGIDI DIUUSI ÑIOOQUIDL
 DAI GOOQUIAΛRΛ APOLOSI VAAMIOMA GANMAATATULI ΔAMOS DIUUSI AΓAI DAI VAAMIOMA GΛN-
 vaavoituldi. ⁷ AANΛ ISMAACΛΔΛ APLGA GΛNAAGIDI TOMALI APOLOSI ISMAACΛΔΛ GOOQUIAΛRΛ
 GΛNAAGIDI AATAMA MAIVIAA GUVUCADAGAI MOSΛGI DIUUSI. DIUUSI APLGAI ISMAACΛΔΛ

vaamioma ganvaavoituldi. ⁸ Dai vlassi Diuusi pipiooñigada lpan ducami dai Diuusi aa namlquida agai garpipiooñiga tvaagiara ismaadutai vaamioma cllaga iduñiagi aa duiñdada tami oidigi daama vaamioma aa namlquidamu lgai mllca. ⁹ Aatama lrdiuusi pipiooñigada dai gnaagidi ñiooquida dai Diuusi vaamioma ganvaavoituldi.

Aapima lrdiuusi maamarada dai Diuusi lbadla ganlamadu daja. ¹⁰ Diuusi giñmaa slllicami ansaida gaaagidiña aana ñiooquida Diuusi guvucadadacada. Aidasi lpraga gnaagidi aana Diuusi ñiooquida aana gnaagidi isSuusi Cristo muu curusiaba. Gomaasi glaagai islpraga vaavoitudagi. Vai sivi lmai vaamioma ganmamaatatuldi Diuusi ñiooquida. Tomasioora soora gamamaatatuldiadagi glaagai isgamamaatatuldiadagi istumaasi lrvavo. ¹¹ Silascada amaadutai glaagacai gamamaatatuldiada liadagi Diuusi ñiooquida glaagai islpraga gamamaatatuldiadagi isSuusi Cristo muu curusiaba. ¹² Dai gooquira vaamioma gamamaatatuldiadagi mosacaasi istumaasi lrvavo dai maisiu istumaasi maitlrvavo. ¹³ Silascada diviagi Suusi Cristo dai nladagi ismaacada lrcalga ivuaadami dai ismaacada lрмаicallaga ivuaadami amaasi cllaga gmaatamu ismaacada vaamioma cllaga idui glaa duiñdaga. ¹⁴ Lgai ismaacada gaaagidi mosacaasi istumaasi lrvavo lgai gia Diuusi aa namlquidamu tvaagiara. ¹⁵ Damos lgai ismaacada gamamaatatuldi istumaasi maitlrvavo lgai gia maiaa namlquidamu Diuusi, tomasi lgai cllagacara vuusai.

¹⁶ Aapima lrdiuusi maamarada dai Diuusi lbadla ganlamadu daja. ¹⁷ Dai Diuusi acovai ganvuvaitu masai camaisoimaasi ivuaadama. Cascada ismaadutai ganmamaatatuldiadagi istumaasi maitlrvavo, Diuusi alia soimaa taatatuldamu lgai.

¹⁸⁻¹⁹ Tomali amaadutai maitlaagai isllagi ganvupuiirumadadagi. Ismaadutai polliadagi isalia saituduga aliasi glaagai istatagitodagi sai Diuusi vupuiirugami duucal nldi loodami sastuduacada. Sioma lrcalagai siaa oodami pocaitiadagi saida lrvupuiirugami dai Diuusi vlltaral gia sastuduga lgai. Diuusi ñiooquidara pocaiti: “Lgai ismaacada polliidi issastuduga, Diuusi dadagitoi sai llaggi ganvupuiirumadaiña”. ²⁰ Dai pocaiti lra: “Cll maata Diuusi sai tatagitoidada ismaacada polliidi issastuduga maitlsoiñi isclagacara oidacagi”. ²¹ Cascada maitlaagai mslgancocoadagi sastuduacatai ganmamaatatuldiadamiga. Diuusi casi ganmaa vlassi istumaasi tagito aapima. ²²⁻²³ Aapima lrcristo aaduñda dai Cristo lrdiuusi marada. Dai aana dai Apoolosi dai Piiduru lrganpipiooñiga aapima. Dai oidigi lraapima gantuidaga. Dai oidaga aapima dai coiya agai aapima, dai nldi aapima mui naana maasi istumaasi lrvueeyi sivi, dai tllgimu aapima mui naana maasi istumaasi dlgavuñia agai, vlassi gomaasi lrsoiñi aapima ganvlltaral.

4

¹ Poduucal aapima aliasi glaagai isCristo pipiooñigada duucal gnlrijadagi. Diuusi garootoi tasai ganmamaatatuldana istumaasi llagi Diuusi maatacatadai. ² Dai vllscara ismaadutai viacagi lmo aa duiñdagai glaagai isclaga ivuaadagi. ³ Damos aana maivuum iñlidi tomamas caiti giñnldi aapima dai tomali maivuum iñlidi tomasi caiti giñnldi dudunucami. Damos aana maimaata isbaig lrsomaasi iducami aana. ⁴ Vllscara polliidi isclagacara oidaga dai maisoimaasi ivueeyi, maisiu gomaasicada ismaacada tatagitoida aana potaimu Diuusi ismaitlrsomaasi iducami. Mosllagi lgai maata isbaig lrsomaasi ivuaadami aana ischo lpra. ⁵ Dai cascada aapima maitlaagai isapiapocaitiadagi ansai aana lrsomaasi ivuaadami asta silascada divia Suusi Cristo amaasi lgai maasiuldamu istumaasi maitlmaata sivi, asta istumaasi tatagitoida oodami, dai soora cllaga ivuaadana Diuusi potladamu sai cllaga idui.

⁶ Dai casi gnaagidi aana sai glaagai mslamaadugan duucal gnlrijadagi Apoolo lamadu aana vai poduucal cllaga maataca aapima sai maitlaagai ispocaitiadagi sai vaamioma cllagadu ganmamaatatuldiadamiga siaa. Dai poduucal ivuaada aapima istumaasi Diuusi iplidi. Silascada pocaitiada aapima gmaata isglarducada ganlidi

aapimla. ⁷ Aapimla maitlaagai isgargarducada ganliadagi. Vlassi istumaasi istutuidi aapimla isivuaadagi Diuusi ganmaa guvucadagai cascada istutuidi aapimla isivuaadagi. ¿Tuimasi gargarducada ganliidi aapimla ducami islagi aapimla viaacagi guvucadagai isivuaadagi?

⁸ Aapimla polliidi iscamaata vlassiacatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidara. Dai aapimla tatlaanadami duucai oidaga. Dai gajiaadara garviaa aapimla. Sillassi arcala-gaicamudai issallicada artatlaanadamicamudai aapimla siaatama ojootosicami lara gansoñacai gatlaanadamudai. ⁹ Lamo imidaga polliidi aanla sai Diuusi pipiooñi duucai garnlijada cascada. Ducami istomali lamo imidagai maitlaanli aatama tomali lamo istumaasicada. Dai ducami iscasi garcoodia agadamudai oodami dai Diuusi tatlaañi-caruda dai oodami mosnlijadamudai. ¹⁰ Dai ducami isoodami vupuiirugami ducai garnlijadamudai gaaagiditai aatama isSuusi Cristo arcalagacara vuviadami. Mai aapimla ponanliidi masi alia sastuduga vaavoitudaitai Suusi Cristo. Ducami isaatama maicalga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquida mai aapimla polliidi masai calga vaavoitudai. Ducami isvlassi oodami soi duucai garnlijadagi dai ducami msaapimla siaa ganduutuadagi. ¹¹ Aatama bibiuuguiña, dai tonocoñicana, dai maiyuucusucana, dai oodami soi duucai garnliidiña, dai maivaaca aatama. ¹² Dai iibicorai aatama gaaata vaaadaitai. Oodami soimaasi ñiooqui garaagidiña damos aatama daanliña Diuusi sai lga soicliña. Oodami soimaasi gartaatamituliña taitai aatama maivui ñioocaiña. ¹³ Dai oodami garñiooquidiña damos aatama maacaiña ñiooqui ducami siargaraaduñica lgai. Dai oodami voisiqui duucai garnliidi.

¹⁴ Aapimla giñmaamara ganducami nai aanla aliasi ganoigadai cascada poduucai ganoojidi aanla ganmaquia inlilititai ñiooqui maisiu gansiaa lratuda inlilititai. ¹⁵ Tomamasi aapimla viaacagi baivustaama miil mamaatatuldiadami ismaacada ganmamaatatuldi istumaasi aagai Suusi Cristo damos maimuidu ismaacada lpan ducami ganooga mosaca aanla. Aanla ganaagidi isSuusi Cristo arcalagacara vuviadami matai aapimla vaavoitu cascada ganooga giñducami aanla. ¹⁶ Cascada gandaanli aanla masai giñlpan duucai oidacana.

¹⁷ Cascada ganotosda inagai aanla goTimoteo dai goovai glaagidamu isduucatai glaagai isoidaca aapimla. Goovai giñmara gducami nai aanla alia oigadai dai goovai calga ivueeyi glaa duiñdaga. Dai goovai ganaagidamu isduucatai ivueeyi aanla vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai istumaasi mamaatatuldi aanla vlassi aipacoga quiquiupirara. ¹⁸ Lamadutai aapimla gargarducada ganliidi polliditai insaanla ganlbidi dai cascada maitandidividi aanla. ¹⁹ Damos aanla otoma malca ganlida inlidi isDiuusi ipaldagi. Dai amaasi nidamu aanla sal calga vaavoitudai dai sal calga oidaga lgai ismaacada gargarducada ganliidi dai maisiu mosaca istumaasi aagai lgai. ²⁰ Dai lgai saagida ismaacada iduñia alidi istumaasi Diuusi ipalidi Diuusi guvucadada vaamioma glaagai sioodami ñiooquida. ²¹ Calgacara avlar oidaca aapimla dai poduucai aanla maitanbagaidamu silscada gaamu imiagi dai poduucai baigiñliadamu aanla aapimlacada.

5

¹ Sivi cajioma aatama islamaadutai aapimla vana glooga ooñigada. Gomaasi lamo istumaasi alia soimaascami. Dai maitipu oigaragai isivuaadagi tomali lgai saagida ismaacada mailagidi Diuusi. ² Dai vascara quiaa gargarducada ganliidi aapimla. Baiyoma glaagai massiaa lradamudai dai soiganliadamudai. Alalli ismaacada romaasi idui maitlaagai masdadagitodagi isvacadada lgai ganampaidaragara. ³⁻⁴ Tomasi maiganlamadu daja aanla vascara gantatagitoiña aanla. Atlaanadami Suusi Cristo giñmaa sallicami cascada ganaagidi aanla istumaasi idui gocalli aliasi arsoimaascami. Aanla ganaagidamu istumaasi glaagai isiduñiagi aapimla ducami isganlamadu daacamudai aanla. Ampaidavurai aapimla vlassi vaavoitudadami dai Suusi Cristo guvucadada ganlamadu daacamu. ⁵ Dai aagidavurai gocalli sai camaivapacliña ganampaidaragara

vai poduucai λλmadu aimλraiña oodami ismaacλdλ ivueeyi istumaasi λDiaavora ipλlidi. λDiaavora alia viaa guvucadagai. Poduucai sλλlicλdλ soimaa taatamu λgai. Dai λgai soimaasi taatacai istutuidi siλma duucai gλtλgituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi poduucai cλλgacλrλ vuusaiña siλascadλ diviagi λtlaanλdami Suusi Cristo.

⁶ Maitlaagai mλsgλgλrducλdλ gλnλliadagi polliditai mλscλλga ivueeyi. Cλλ maata aapimλ sai λmo oodami soimaasi ivuaadami istutuidi issoimaasi iduiñtuldagui mui oodami. ⁷ Cascλdλ gλaaagai isaagidagi gocλλli sai camaivapacλiña gλnλmpaidaragλrλ. λgai istutuidi issoimaasi iduiñtuldagui aa vaavoitudadami tomasi maiquiaa soimaasi iduiñtuli aa. Suusi Cristo λrλpan ducami laali cañiiru ismaacλdλ coodaiña gλnaaduñi-caru λgλλ siaa duudagλrλ ismaacλdλ pascua tλλgidu vai poduucai Diuusi oigλldiña soimaascamigadλ. ⁸ Dai poduucai aatλmλ gλaagai iscamaisoimaasi ivuaadagi dai cλλ-gacλrλ oidaca.

⁹ Casi gλnaagidi aanλ λmai oojiλrλ dai maitlaagai mλsuurapλcλdagi λgai ismaacλdλ googosi ganducami. ¹⁰ Dλmos aanλ maitλnaagida iñλlidadai mλsai gajiaadλrλ vip-iadana vλλscatai ismaacλdλ googosi ganducami, dai ismaacλdλ coimudadλ tuutuiga, dai ismaacλdλ λsivoga, dai ismaacλdλ siaa duutudai momoono. Ismaiñioquiada agadamudai aapimλ gooodami avλnacai isiimia aapimλ idi oidigi daamadλrλ. ¹¹ Baiyoma gλnagida iñλlidadai aanλ mλsai maiuurapλcλiña λgai ismaacλdλ pocaitiada saidλ λrvaavoitudadami dai vλλscλrλ googosi ganducamicagi, dai coimudadλ tuutiacagi, dai ñiooquiadagi aa oodami, dai navacoitλracagi, dai λsivoacagi, tomali maitlaagai mλsgacuaadagi λgai λλmadu. ¹²⁻¹³ Aanλ maiviaa sλλlicami isaagadagi ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami, λgai ismaacλdλ maitλrvaavoitudadami mosλλgi Diuusi viaa sλλlicami. Dλmos aapimλ vaavoitudadami λgi gλnsaagida gλaagai isaagadagi ismaacλdλ maicλλga ivuaadagi. Maitavλr dadagitoda gocλλli soimaasi ivuaadami isgλnsaagida vapacλdagi siuu duucu siaa duutuadagi aapimλ Diuusi.

6

¹ Siλascadλ λmaadutai aapimλ viaacagi λmo istumaasi gλaduñi vaavoitudadami vui maitlaagai isvan cλcλsadagi dudunucamiλrλ ismaacλdλ maitλrvaavoitudadami. ² Maitamλs maata aapimλ sai ismaacλdλ vaavoitudai Diuusi nλida agai λgai ismaacλdλ maivaavoitudai Diuusi ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami. Poduucai λrλ gλaagai mλsλλgi baivuaadagi istumaasi tλgitocagi gλnaaduñi. ³ Maitamλsmaata aapimλ tasai asta Diuusi tλtlaañicarudλ nλida ragai ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami. Vaamioma cλλga istutuidi aatλmλ isnλidagi gλaaduñi vaavoitudadami saagida ismaacλdλ λrcλλga ivuaadami dai ismaacλdλ λrmaicλλga ivuaadami tami oidigi daama. ⁴ Siλascadλ gλncocoda aapimλ, ¿tuimλsi ajioopaiña aapimλ sai baigλnduiñdana dudunucami ismaacλdλ maitλrvaavoitudadami? ⁵ Gomaasi gia gλnaagidi aanλ mλsai siaa λrλana. Siaadλrλ maoidacana λmaadutai aapimλ gλnsaagida ismaacλdλ istutiadagi isbaigλnvuiidiadagi ñiooqui aapimλ vaavoitudadami gλnsaagida. ⁶ λmo vaavoitudadami maitlaagai isvan cλλsagi gλaduñi dudunucami vuidλrλ ismaacλdλ maitλrvaavoitudadami.

⁷ Sλλlicλdλ λrvaavoi sai isgλncocoda aapimλ poduucai alia soimaasi ivueeyi aapimλ. Baiyoma maitlaagai mλsvui ñioocadagi sioorλ gλncocoda λliadagi. Dai baiyoma maitlaagai mλsvui ñioocadagi sioorλ gλnλsiadagi. ⁸ Dλmos aapimλ maicλλga ivueeyi dai λsidiña asta gλnaaduñi vaavoitudadami.

⁹⁻¹⁰ ¿Maitamλs maata aapimλ sai ismaacλdλ λrsoimaasi ivuaadami maiimia agai siaaco gatλaanλi Diuusi? Maitavλr gandadagitoda mλsgλnvupuiirumadadagi. Sλλlicλdλ λrvaavoi isλgai ismaacλdλ googosi ganducami, dai ismaacλdλ siaa duutudai λmomoono ismaacλdλ ivueeyi oodami dai diuusi aagai dai cλcλλli ismaacλdλ maiaaban voopoi ooqui baiyoma cλcλλli λgi aipacoga gλnvuudana, dai ismaacλdλ λsivoga, dai ismaacλdλ coimudadλ tuutuiga, dai ismaacλdλ navacoitλraga, dai ismaacλdλ oojoide isñiooquiadagi

aa oodami, maitatlaanada agai maa tvaagiara Diuusi lamadu. ¹¹ Poduucai oidacatadai lamadutai aapima damos sivi Diuusi casi ganoigali gansoimaascamiga dai casi acovai ganvuvaitu dai Diuusi calgacara gannlidi ducami istomali amo imidagai maisoimaasi iduunimudai aapima Suusi Cristo calgacara ganvuvaitu dai Diuusi lbadla ganlamadu daja cascada.

¹² Lamo oodami pocaiti: “Oodami istutuidi isivuaadagi vallasalcatai istumaasi ipalidi”. Damos aana pocaiti: sai maisiu vassi istumaasi ivueeyi oodami arsoini. Dai maitlaagai isivuaadagi tomali amo istumaasi soimaascami tomasi idunia lidi. ¹³ Aliasi arvavaoi istumaasi aagai oodami: “Cuaadagai arugidagai valtara dai gavoocara vaacai cascada vooca oodami”. Damos Diuusi ugitituda agai vassi gomaasi. Damos tuucuga oodami maisiu isgalma voopoda tomasmaascada, baiyoma tuucuga oodami vai poduucai ivuaadana Diuusi aa duindagada dai Diuusi nuucada oodami tuucugada. ¹⁴ Poduucai isduucai Diuusi duaacali gartlaanadamiga Suusi Cristo poduucai garduduaacalda agai aatama lara gavgucadagacada.

¹⁵ Maitamasmaata aapima sai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo arapan ducami agai daida raduinda? Aatama arsuusi Cristo aaduinda cascada maitlaagai tsvavranagadagi ooqui taacaligami. ¹⁶ Maitamasmaata aapima sai silscada amo calli vlnagi amo ooqui tataligami vagoocatai lamo oodamicana? Pocaiti Diuusi niooquidara: “Vagoocatai lamo oodamicana agai”. ¹⁷ Damos silscada amo oodami vaavoitudagi Suusi Cristo agai amo tagitoidagai viaacana Suusi Cristo lamadu.

¹⁸ Aapima glaagai isgajiaadara vipiaadagi vassi goomaasi. Diuusi idui oodami sai siaa duutudaina agai dai maisiu isivuaadana mosacaasi istumaasi ipliadagi. Mui naana maasi soimaascami ivueeyi oodami damos agai ismaacada googosi ganducami agai soimaasi ivueeyi gatuucuga vui. ¹⁹ Maitamas tagito aapima sai Diuusi ootoi galbadaga sai ganlamadu daacana? Poduucai aapima camilagi gantlaanai. ²⁰ Diuusi alia calga idui aapima ganvaltara ootosacai gamara Suusi Cristo masai aapima calgacara vuvacana. Cascada aliasi glaagai issiaa duutuada aapima Diuusi silasi gantuucugacada lacaasi ganibadagacada Diuusi tlaanai gantuucuga dai ganibadaga cascada.

7

¹ Sivi gia gnaa noragidamu aana istumaasi gintacacai aapima ginoojidacai. Calgadava ismaioontadagi calali. ² Damos alia muidu ismaacada googosi ganducami cascada aliasi glaagi iscalali viaacagi ganooniga dai ooqui viaacagi gancuucuna dai poduucai maisoimaasi ivuaadagi googosi ganduucamicatai. ³ Calali glaagai isama voopodagi glooniga siuu duucu loonigada ipliadagi dai ooqui glaagai isama voopodagi gcuna siuu duucu acunada ipliadagi. ⁴ Silscada cunatagi amo ooqui camilagi tlaanai gatuucuga calali agai dai tlaanai. Dai silscada oontagi amo calli camilagi tlaanai gatuucuga lara looqui agai dai tlaanai. ⁵ Cascada maitlaagai ischo gantatladagi aipacoga. Sigis gia gnaagida agai dai maiampai voopodagi chilqui tasai gamamadada liditai. Dai vascara gooqilara glaagai isampai voopodagi agai vai ldiaavora maisoimaasi iduuntuldagi looqui amai calli lamadu tomali calali amai ooqui lamadu.

⁶ Aana maitantlaanai masoontadagi masmaioontadagi lara baiyoma istutuidi aapima isidunigi istumaasi ipliadagi. ⁷ Aana lagi ipalidi isvascatai maioontagi gilaran duucai, damos lamoco istutuidi isivuaadagi amo istumaasi dai aa ama maasi. Diuusi maacai gavgucadagai cascada.

⁸ Ismaacada maiquiaa ooniga dai ismaacada maiquiaa cuucuna dai vipiudu calgaicamudai islagi viiyagi agai gilaran duucai. ⁹ Damos ismaitistutiada agai islagi oidacagi vai oontana. Vaamioma arcalagai isooniacagi dai maisoimaa taatamadagi ama voopoda liditai ooqui.

¹⁰ Damos ismaacada caoñigai dai ismaacada cacuucuna aanla gantlaanli sai ooqui maidadagitoña gancuucuna. Idi ñiooqui aagaiña gartlaanladamiga Suusi Cristo lla.

¹¹ Damos ismo ooqui dagituagi gacuna agai maitlaagai iscunatagi lramu baiyoma glaagai isbaiduña agai ñiooqui gacuna lmadu. Poduucal lla lalli maitlaagai isdagituagi glooñiga.

¹² Dai ama maasi aagida iñalidi aanla ismaacada ooñiga maivaavoitudadami lmadu dai ismaacada cuucuna maivaavoitudadami lmadu. Oidaga lmo ñiooqui ismaacada maiaagaiña gartlaanladamiga Suusi Cristo damos aanla gia gnaagidamu sivi. Ismaadutai ooñigada maitarvaavoitudadamicagi dai vllscara lmadu oidaca liadagi gacuna, cunada maitlaagai isdagituagi saibai poduucal vaavoitudana ooñigada.

¹³ Dai ismaadutai cunada maitarvaavoitudadamicagi dai vllscara lmadu oidaca liadagi glooñiga, ooñigada maitlaagai isdagituagi sabai poduucal vaavoitudana cunada.

¹⁴ Lalli ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi cllgacara nliidi agai vllnacal agai lmo ooqui vaavoitudadami daida looqui ismaacada maitarvaavoitudadamicagi Diuusi cllgacara nliidi agai vllnacal agai lmo cllli vaavoitudadami. Dai ismaitar-poduucaicamudai maamarada lllaran ducamicamudai maamarada agai ismaacada maivaavoitudai, damos Diuusi cllgacara nliidi maamarada lla. ¹⁵ Damos isllalli maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi glooñiga vai dagitona daida looqui camaiviaa isllmadu oidacagi dai islooqui maivaavoitudadamicagi dagitua liadagi gacuna vai dagitona daida lllcunada camaiviaa isllmadu oidacagi. Diuusi lllcovai gllrvuvaitu llasai cllgacara oidacana dai maitarcocodaiña. ¹⁶ Dai vllscara maimaata lmo cllli sil lmo ooqui isllgacara vusaidagi gladuñi sil ismaicllgacara vusaidagi lla quiaa lmadu oidacatai agai.

¹⁷ Dai glaagai mllsbaigallliadagi lllaicada ismaacada Diuusi ipllidi isivuaada aapimla. Dai aliasi llclla ismaidagituagi gnaa duiñdaga ismaacada viaacataidai aidasi Diuusi lllcovai vusaitu sai vaavoitudana. Gomaasi agai istumaasi tlaanli aanla vllsi vaavoitudadami aipaco oidacami. ¹⁸ IsDiuusi llcovai vusaidagi amaadutai ismaacada iquitllquicagi tuucugada isducatai gllmviidacataidai lljudidú agai glaagai ismoduucal viiyagi dai isDiuusi lllcovai vusaidagi amaadutai ismaacada maiquitllquicagi tuucugada agai maitlaagai isiquitlagi. ¹⁹ Tomasmaasi oodami isiquitllquicagi tuucugada ischo lla mosglaagai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipllidi. ²⁰ Aliasi llclla isvllsi oodami maidagituagi gnaa duiñdaga ismaacada viaacataidai aidasi Diuusi lllcovai vusaitu sai vaavoitudana. ²¹ Isamaadutai llpiooñicatadai aidasi Diuusi lllcovai vusaitu maitlaagai isvuama liada agai. Damos isviaacagi agai isducatai vuusiagi dai camaitarllpiooñicagi glaagai isvuusiagi. ²² Pipiooñi ismaacada Diuusi lllcovai vuvaitu sai vaavoitudadana glaagai istllgitodagi isllraaduñda Cristo dai agai ismaacada maitarllpiooñigada ismaacada Diuusi lllcovai vuvaitu sai vaavoitudana glaagai istllgitodagi isllrpipiooñigada Suusi Cristo. ²³ Diuusi alia clla idui aapimla gllvlllata ootosacal gllmara dai sivi glaagai mllsllgiadagi Diuusi maisiu oodami. ²⁴ Poduucal tudo giñaaduñi tomali amaadutai maitlaagai isdagituagi gnaa duiñdaga ismaacada viaacataidai aidasi Diuusi lllcovai gllrvuvaitu sai vaavoitudana, Diuusi gllllmadu daja cascada.

²⁵ Dai sivi maaquimu aanla ñiooqui ismaacada maitllooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami. Suusi Cristo maipoduu aagai damos aanla angnaagida iñagai. Diuusi cllgacara giñnliidi daida giñvaavoitudai cascada aapimla glaagai isgiñvaavoitudagi lla cascada gnaagidamu aanla istumaasi tllgitoi aanla. ²⁶ Otoma aliasi soimaasi taatamitldi agai lludunucami vllsi llvaavoitudadami cascada pollidi aanla sai ismaacada maitllooñiacami dai ismaacada maitarcuucunacami glaagai isapiaduu viiyagi. ²⁷ Vllscara ismaacada caoñiga maitlaagai isdadagitodagi glllooñiga dai ismaacada maiquiaa ooñiga maitlaagai isooñtagi. ²⁸ Damos ismo cllli ooñtagi maisoimaasi ivueeyi dai ismo ooqui cunatagi maisoimaasi ivueeyi. Damos sioora gllllnacami vaamioma soimaasi taata agai dai aanla ipllidi isotolioma soimaasi taata agai aapimla.

²⁹⁻³¹ Giñaaduñi aanl glnaagidi sai chilalqui tasai vilalga masicamaoidacamu tami oidi daama cascald gaaagai tasvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadl silma maasi sivi quiaa istutuiditai. Sioorl ooñiacagi, dai sioorl soigalñliadagi, dai sioorl baigalñliadagi, dai sioorl viaacagi tumiñsi dai tomasioorl ismaacaldl tami oidigi daama oidaga gaaagai isvaamioma ivuaadagi Diuusi aa duiñdadl silma maasi. Idi oidigi caugitimi cascaldl.

³² Aanl ipalidi isaapiml maivuam alñliadagi tomali lmo istumaasicaldl. Lmo clali maiooñiacami vaamioma tlatgitoi Diuusi aa duiñdadl daidl ivuaada alidiña istumaasi Diuusi ipalidi. ³³ Damos silascaldl caoñta lgal vaamioma tlatgitoiña lgal istumaasi gaaagai quiiylal, daidl ivuaada alidiña istumaasi ipalidi ooñigaldl. ³⁴ Poduucal lral lmo ooqui maicunacami vaamioma tlatgitoi Diuusi aa duiñdadl daidl ivuaada alidiña istumaasi Diuusi ipalidi vai poduucal vaamioma clalga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi silasi tuucugaldl lcaasi ibladl. Damos silascaldl cacunata lgal vaamioma tlatgitoiña istumaasi gaaagai quiiylal daidl ivuaada alidiña istumaasi ipalidi cunadl.

³⁵ Aanl glnaagidi gomaasi gansoiña iñlilitai maisiu glandaida iñlilitai mui naana maasi, vral poduucal clagalclal oidaca daidl ivuaada Diuusi aa duiñdadl oigalditai Diuusi.

³⁶ Damos islamaadutai polliadagi iscaoquimuimi maradl dai polliadagi issiooma lrcalgal iscunata lgal, dai islooquei polliada lral vai cunatana gomaasi maitlrsomaascami. ³⁷ Damos islmal sallicaldl polliadagi ismaitlaagai iscunatagi maradl dai ismaitiipu istuisi cunata lgal, oogaldl viaa sallicami isiduiña istumaasi ipaliadagi, lgal clalga ivueeyi. ³⁸ Damos sioorl dagituagi glamara sai cunatana clalga ivueeyi dai sioorl maidagituagi glamara sai cunatana vaamioma clalga ivueeyi.

³⁹ Lmo ooqui cunacami viaa islmaladu oidacagi gacuna asta silascaldl muu lgal. Damos silascaldl muquiagi cunadl looquei viaa sallicami iscunatagi lramu sioorl lmaladu ipaliadagi, damos lraavoitudamicagi lgal. ⁴⁰ Damos looquei vaamioma baigalñliadan tada ismaicunata lramu. Gomaasi lgal istumaasi tlatgitoi aanl. Dai Diuusi ibladl giñlama daja aanl lral dai gomaasi ismaacaldl aagai aanl polidi aanl isDiuusi ibladl giñaagidi.

8

¹ Aapiml giñlacacal isbai oidaga oigaragai iscuaadagi cuaadagi ismaacaldl glandadasdi amomoono ismaacaldl ivueeyi oodami ischo lral. Baiyomavlar maicuaada. Vllscatai aatml maatl isDiuusi maigalril garvuupai iscuaada aatml istumaasi glandadasdi amomoono. Damos sioorl pocaitiadagi sai vaamioma maatl siaa lgal gglarducaldl galñlidi. Damos sioorl oigladagi vllsi oodami lgal poduucal vaamioma clalga vaavoitudai Diuusi. ² Sioorl polliadagi iscamaatl mui naana maasi lgal maicallga maí isducatai gaaagaitadai ismamaatl mudai lgal. ³ Damos Diuusi clagalclal naidi sioorl oigaldai Diuusi. Lgal larmaamaradl cascaldl.

⁴ Amomoono ismaacaldl ivueeyi oodami dai diuusi aagai maitlrdidiuusi mosalilmadugava Diuusi. ⁵ Oodami polidi ismuidu didiuusi tlvaagilal dai oidi daama, lgal vlltaral gia oidaga mui didiuusi. ⁶ Damos clal maatl aatml sai mosalilmaduga Diuusi, galrooga. Lgal idui vllsialcatai. Aatml oidaga dai siaa duutuda ragai Diuusi daidl ivuaadaragai aa duiñdadl. Dai alilmaduga gartlaanladamiga lgal lrsuusi Cristo, dai lgal idui vllsialcatai. Dai lgal garmaa ibladgai utudui.

⁷ Gomaasi maisiu vllsi oodami maatl. Llamadutai ismaacaldl alquioma siaa duutudaiña lmoonoo quiaa vaavoitudai sai cuaadatai cuaadagai ismaacaldl glandadasdi lmoonoo sai lgal siaa duutudai lmoonoo cascaldl polidi lgal sai maitlrcalgal iscuaadagi. ⁸ Vaavoava siDiuusi maivaamioma clagalclal garnidi tomali maivaamioma clagalclal oidacana aatml cuaadatai cuaadagai. ⁹ Vllscalal avlmaicuaada cuaadagai ismaacaldl glandadasdi lmoonoo ismaacaldl ivueeyi oodami dai diuusi aagai. Iscuaada aapiml

Λcuaadagai aidλ gia λgai ismaacλdλ maicλλga maatl caλ isducatai ipλlidi Diuusi isoidacana ugian tada λpλ dai gomaasi λrsoimaascami λgai vλλtarλ. ¹⁰ Dλmos isλmaadutai aapimλ ismaacλdλ cλλ maatl vλλsi gomaasi vλλscλrλ imiagi λmoono quiuupaigadλamu dai gacuaadagi cuaadagai ismaacλdλ gλdadasdi λmoono vai gantλgiagi λmai ismaacλdλ maicλλga maatl caλ isducatai ipλlidi Diuusi isoidacana, λgai ugian tada λpλ. ¹¹ Dai poduucai λgaicλdλ ismaacλdλ iduñia aapimλ λgai soimaasi iduñian tada, dai Suusi Cristo muu λgai vλλtarλ λpλ. ¹² Poduucai isaapimλ soimaasi iduiñtuldagi gλnaduñi ismaacλdλ maicλλga maatl caλ isducatai ipλlidi Diuusi isoidacana, aapimλ soimaasi ivueeyi Suusi Cristo vui. ¹³ Poduucai iñsaanλ cuaadagi cuaadagai ismaacλdλ dadasdi λmoono dai poduucai soimaasi iduiñtuldagi giñaduñi vaavoitudadami baiyoma maicuaadan tada aanλ cuaadagai ismaacλdλ dadaasdi momoono tomali λmo imidagai maisoimaasi iduiñtulda iñλlidityai.

9

¹⁻³ Sivi aagidamu aanλ λmo ñiooqui λgai ismaacλdλ maivaavoitudai iñsaanλ λrootosadλ Suusi Cristo. Sλλlicλdλ λrvaavoi iñsaanλ λrootosadλ Suusi Cristo. Aanλ tλλ gartλaanλdamiga Suusi Cristo. Dai aapimλ vaavoitudai Suusi Cristo, aanλ gλnaagidi isλgai λrcλλgacλrλ vuviadami cascλdλ. Tomasi aa maivaavoitudai iñsaanλ λrSuusi Cristo ootosadλ, dλmos aapimλ gia gλaagai isvaavoitudagi dai aapimλ λrvaavoitudadami cascλdλ gλmaatl iñsaanλ λrSuusi Cristo ootosadλ.

⁴ Aanλ viaa sλλlicami isgamaitλcλdagi cuaadagai gaaagidityai Diuusi ñiooquidλ. ⁵ Dai viaa aanλ sλλlicami isooñtagi λmo ooqui vaavoitudadami poduucai isduucai ivueeyi λgaa Suusi Cristo ojootosadλ, dai Suusi Cristo susuuculidλ dai Piiduru. ⁶ ¿Povai mλsianλlidi aapimλ ismosλca aanλ dai Bernabé maviaa sλλlicami isdagituagi aa duiñdagai dai gaaagiadagi isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami? ⁷ Sandaarλ maiλlgi gaaλ namλquidi istumaasi siaa vueeyi. Dai sioorλ λsadagi uuvasi viaa sλλlicami iscuaadagi iibiadλ. Dai sioorλ nuucadacagi sisivatu viaa sλλlicami isyλλdagi viibadλ. ⁸ Aanλ maitλnaagidi istumaasi aagai oodami aanλ gλnaagidi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλrλ. ⁹⁻¹¹ Aatλmλ gλnaagidi Diuusi ñiooquidλ dai poduucai gλnsaicλi iscλλgacλrλ oidaca aapimλ cascλdλ viaa aatλmλ sλλlicami isgλntaanλdagi cuaadagai aapimλ poduucai soicλi aa oodami cascλdλ gλaagai isvaamioma gλrsoicλda aapimλ aatλmλ. Poduucai ooja Moseesacaru: “Maitavλr dacamidacartudada λtuturu mλsianλscadλ cλlivadagi tλligi λgaicλdλ vai poduucai cuaajida λgai tλligi”, asduu ooja. Poduucai gλmaatl isaata vuaadami viaa sλλlicami isgamaitλcλdagi cuaadagai. λgai ismaacλdλ gasicuaanai dai ismaacλdλ gayoovai λgai gλaagai istλgitocagi isajiagi aa yoovi. ¹² Isaa viaacagi sλλlicami iscuaadagi gλncuaadagaiga siooma cλλga aatλmλ.

Vλλscλrλ maiuu aatλmλ tomasi viaacatadai sλλlicami. Baiyoma λlgi gaaata namλquidiña aatλmλ vλλsi tλstumaasi siaa vuaadana. Aanλ ipλlidityadai iscλλga gantλgito caλca aapimλ istumaasi gλnaagidi aanλ dai maisiu tλtλgitodagi iñsaanλ gamaitλcλi gλnaagidityai Diuusi ñiooquidλ. ¹³ Cλλ maatl aapimλ sai ismaacλdλ gaaata vueeyi λgλλ quiuupaigadλrλ λjudidíu siaaco gλcloodai vustaqui poduucai isduucai gatλjai Diuusi λgai istutuidi isaa cuaadagi λbaabaidi. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi aagai sai sioorλ gaaagiadagi isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami sai ismaacλdλ vaavoitudadagi gλaagai ismaacadagi vλλsi istumaasi tλgito. ¹⁵ Dλmos aanλ tomali λmo imidagai maitataanλi tomali λmo istumaasi tomasi viaa aanλ sλλlicami isgataanλdagi. Aanλ gλnoojidi maisiu gλntaanλdami iñλlidityai istumaasi. λpλrλga muquian tada aanλ biuugimucai isgλntaanλdagi λmo istumaasi.

¹⁶ Aanλ maitλaagai isgλducλdλ giñliadagi gaaagidityai isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami, gomaasi viaa aanλ isivuaadagi cascλdλ. Silλ soimaa taatamu aanλ ismaitaaagiadagi gomaasi. ¹⁷⁻¹⁸ Ismosλcaasi baigiñliaracλdλ gλnaagidamudai aanλ isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami aidλ gia baigiñλlidi viiagi aanλ ducami isaa namλquidamudai

aapimla tumiñsicada tomasi matiñmaa tomali lmo sintavo. Damos maisiu mosacaasi baigiñliaracada gnaagidi aanla isSuusi Cristo arcallagacarla vuviadami baiyoma aliasi viaa aanla isgaaagidagi gomaasi. Diuusi giñtlajai ansaidla iduuna cascada.

¹⁹ Aanla maitarpiooñigada tomali amaadutai dai vllscarla vllscatai piooñigada duucai oidaga aanla vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcallagacarla vuviadami. ²⁰ Silascada giñaaduni judidíu saagida daaca aanla ismaacada ivueeyi vllsi istumaasi ooja Moseesacaru aanla lprla lpan duucai ivuaadana vai poduucai vaamioma muidutai vaavoitudana isSuusi Cristo arcallagacarla vuviadami tomasi maiviaa aanla isivuaadagi vllsi istumaasi ooja Moseesacaru. ²¹ Dai silascada saagida daaca aanla lgaí ismaacada maiilgidi istumaasi ooja Moseesacaru aanla lpan duucai ivuaadana lgaí mosacaasi istumaasi gardaidi Diuusi gomaasi maitivuaadana aanla. Aanla viaa isivuuadagi istumaasi aagai Diuusi dai istumaasi aagai Suusi Cristo cascada, vai poduucai vaavoitudana lgaí isSuusi Cristo arcallagacarla vuviadami. ²² Dai silascada saagida daaca aanla ismaacada maicallaga maata cal istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi aidla gia ivueeyi aanla istumaasi ivueeyi lgaí vai poduucai istutuidi aanla issoiñagi lgaí isvaamioma callaga maata istumaasi Diuusi ipalidi isivuaadagi. Tomasiaacoga daaca aanla lpan duucai ivuaadana aanla loodami vai poduucai lmadutai vaavoitudana. ²³ Poduucai ivuaadana aanla sai callaga gantagito calcana lgaí isSuusi Cristo arcallagacarla vuviadami dai poduucai alia baigiñlidiña aanla silascada vaavoitudagi lmadutai.

²⁴⁻²⁷ Sioora vorooyi aliasi gnaajagai gamaitla aliditai. Istumaasi gamaitlaci lgaí vllsi uugiatla. Damos aapimla glaagai iscallagacarla oidacagi vaavoitudaitai dai lligiditai Diuusi dai Diuusi ganmaaquimu lmo istumaasi tvaagiara ismaacada tomali lmo imidagai maiuugiatla. Utuisdami llquiasdara vorooyiña vaidala aajai utuiñaragai dai gajiaadara vipieeyi lgaí vllsi istumaasi galvueeyi tuucugada. Poduucai aanla lprla callagacarla oidaga vaavoitudaitai Suusi Cristo callaga maata aanla iñsiimia iñagai tvaagiama. Aanla aliasi ipalidi iscallagacarla oidacagi poduucai isduucai aagaiña aanla loodami tomasi poduucai oidacatai vllscarla soimaa taatamai aanla. Maitipalidi aanla isDiuusi giñagidagi sai maicallagadu idui aanla cascada.

10

¹ Giñaaduni aanla ipalidi isaapimla tatlagitodagi sildui llqui grrallqui aaduñicarucada oidigana. Diuusi ootosi lmo icomai sai baitlqui imliña sai poduucai maatacana lgaí siaa salli iimadagi. Diuusi soi tai callaga dagavusai lgaí lglal suudagi siaaco gll suudagi vllgicarla tllgidu. ² Dai poduucai casi ipali lgaí isoidagi Moseesacaru. ³⁻⁴ Cristo maacaiña cuaadagai dai suudagi mll oidigana. loodami ylladana suudagi ismaacada vuusanliña lmo odiaiñdara. Dai Cristo lmadu daacana dai nuucadacana. ⁵ Dai baitoma vllscatai soimaasi ivueeyi oidigana cascada Diuusi maibaigallidi lgaicada dai coi lgaí oidigana.

⁶ Cascada maata aatmla ismaitlaagai issoimaasi ivuaadagi lpan duucai lgaí. ⁷ Cascada maitlaagai isaa duutuadagi lmoonoo poduucai isduucai idui lmadutai lgaí. Pocaiti Diuusi ñiooquidara isponvuaadana lgaí oidigana dai pocaiti: “loodami dadaarai dai gacueeyi dai gayllyi dai gooquiral gatuutudacali”, siaa duutudaitai lmo moonoo gandiuusiga duucai. ⁸ Maitlaagai tsagoogosi garducamicagi poduucai isduucai idui lmadutai lgaí dai coi lmo coobai dan vaica miil lmo tasara. ⁹ Dai aatmla maitlaagai isoojotuldiadagi Diuusi poduucai isduucai idui lmadutai lgaí tai clquiacarai coocoyi dai coi. ¹⁰ Dai maitavar vui ñioocada Diuusi lpan duucai lmadutai lgaí vui ñioocai Diuusi tai Diuusi ootoi gtlaañicaru sai coodana.

¹¹ Vllsi gomaasi lpradi grraaduñicarucada tsai poduucai maatlana aatmla sai maitarcallagai ispoduucai ivuaadagi. Dai cascada vllsi gomaasi glooja Diuusi ñiooquidara tsai aatmla maatacana sivi cayoga ugitalcái oidigi. ¹² Sioora polliadagi iscallaga vaavoitudai lgaí glaagai isgannuucadacagi dai maisoimaasi ivuaadai. ¹³ Silascada

amaadutai soimaasi iduñia liadagi glaagai istatagitodagi isvllscatai poduucai tatlagi-toiña. Diuusi apiagansoicadamu isclaga ivuaada aapiml dai maitandadagitodamu istatagitoda istumaasi maitistutuidi aapiml isgajiaadlra vipiadagi baiyoma gansoiñamu mai gajiaadlra vipiada aapiml istumaasi soimaascami istumaasi iduñia liadagi.

¹⁴ Cascada giñaaduñi casiavlar maisiaa duutuada aapiml momoono. ¹⁵ Aapiml claga maatl cal istumaasi. Dai clagavlar tagitoca istumaasi glnaagidi aanl sabaigl lramo istumaasi clagaducami ischo lrra. ¹⁶⁻¹⁷ Silascada glampaidiada aatml dai gacuaadagi paana dai gayladagi uuvasi varagada dai poduucai tatlagi-toiña aatml isducatai muu Suusi Cristo aatml garvllatara dai poduucai Diuusi baigrlatitudai. Dai poduucai gatlatgidiña aatml tsvllscatai arglaraadunumu vaavoitudadami.

¹⁸ Gantagitorar naida isducatai ivueeyi ljudidíu silascada cuaada lgai baabiada cañiiru ismaacada coodai lgai dai dadasdi Diuusi. Poduucai gmaatl isvllscatai lgai arglanaadunumu siaa duutuadami Diuusi. ¹⁹ Aanl maitiplidi isaapiml poliadagi islmoonoo ismaacada ivueeyi oodami viaa guvucadagai tomali ispolliadagi aapiml islbaabaidi ismaacada gladasdi lmoonoo maitarlan ducami tomastuma baabaidi. ²⁰ Poduucai lgai ismaacada maivaavoitudai Diuusi dadasdi cuaadagai Diaavora tatlaañicarudl maisiu Diuusi. Aanl maitiplidi ispoduucai ivuaada aapiml dai maitiplidi aanl lrra isgacuaada aapiml lгаа lmadu silascada gavaagimatada lgai dai poduucai lraaduñdcagi oodami ismaacada vaavoitudai lDiaavora tatlaañicarudl. ²¹ Aapiml maitistutuidi islraaduñdcagi Suusi Cristo daidl lraaduñdcagi Diaavora tatlaañicarudl lrra. ²² Maitlaagai tsbaamutudagi Diuusi ganvui daraacatai lgai lmadu siu duucu siaa duutuadagi lDiaavora tatlaañicarudl. Cal maatl aatml isDiuusi vaamioma guvuca isaatml.

²³ Mui naana maasi istutuidi aatml isivuaadagi dmos maisiu vllsi istumaasi garsoicai isclagacarla oidaca aatml Diuusi vuitapi. ²⁴ Islmaadutai iduñia liadagi lmo istumaasi glaagai islrlga tatlagitodagi sabaigl lristumaasi soimaascami aaduñdl vlllara.

²⁵ Sapladvurai tomastuma baabaidi ismaacada oidacagi dai maitavlar gatlcacada mlsbai daasi lmo moonoo ischo lrra. Baiyoma maimaatca aapiml dai maipolliadagi mlssoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁶ Vllsi oidigi dai vllsi istumaasi oidaga lrrDiuusi tuidada cascada glaagai mlsquaadagi vllsi istumaasi oidacagi.

²⁷ Islmaadutai ismaacada maitarvaavoitudadamicagi ganvaidagi mlsai quidiara gauugana dai mlsiimia liadagi, iimivurai dai ugavurai mlstumaasi ganbiidagi dai maitlcacada isbai daasi lmo moonoo ischo lrra. Baiyoma maimaatca aapiml dai maipovnliliadagi mlssoimaasi ivueeyi cuaadatai. ²⁸ Dmos islmaadutai povnliladagi mlsai gocuaadagai ismaacada modaja daasi lmo moonoo ismaacada siaa duutudai oodami, vlrai maiuga vai lgai maipolldagi mlsaapiml vaavoitudai lrra lmoonoo, ²⁹ tomaml aapiml maatl mlsmaivaavoitudai.

Dmos aanl lrlidi sai amaadutai giñaagidamu: “lIstuisi maitistutuidi iscuaadagi cuaadagai ismaacada dadasdi moonoo mospocaititai aa saidl lramo istumaasi soimaascami, ³⁰ dai sai iscuaadagi baiglilititai Diuusi vui, tuisi potlana lmai issoimaasi ivueeyi?” ³¹ Dmos aanl glnaagidamu sai mlsiuu duucu cuaadagi tomastuma cuaadagai silrra tomastumaasi mlstumaasi ivuaadagi glaagai mlsivuaadagi siaa duutudaitai Diuusi. ³² Maitlaagai isivuaadagi istumaasi sobicadagi oodami islgiada Suusi Cristo tomasi lrljudidíu ismaitarjudidíu lrra dai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo lrra. ³³ Aanl vllscara giñaajagai isivuaadagi istumaasi istucada baigliliadagi aa. Dai aanl maitivueeyi mosacaasi istumaasi lrcalagai aanl giñvlllara baiyoma ivueeyi aanl istumaasi lrsoiñi aa vlllara, vai poduucai clagacarla vuvaquia lgai.

11

¹ Giñlran duucal vlrvuaada aapiml poduucal isduucal lran duucal ivueeyi aanl Suusi Cristo.

² Giñaaduñi alia cllaga ivueeyi aapimla tatlágitaitai daida ivuaadatai istumaasi ganmaatutuli aanla. ³ Aanla ipalidi mlasmaatlcagi sai Cristo l'gai dai tlaanli cllalli, dai cllalli tlaanli ganooñiga, dai Diuusi tlaanli Cristo. ⁴ Dai aapimla Coriintarla oidacami pocaiti sai isamo cllalli gllacacsada gllavanamu siuu duucu gamamadadagi siarla siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida gomaasi lrsiaa llraragai l'gai vlltara. ⁵ Damos isamo ooqui maivuracagi gllamoo siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida gomaasi lrsiaa llraragai l'gai vlltara gomaasi llrapan ducami isivisumicamudai l'gai moodla. ⁶ Isamo ooqui maivuraca aliadagi gllamoo siooma lrcallagai isbovasdara ivisua l'gai gllamoo. Damos isgomaasi lrsiaa llraragaicagi ooqui vlltara baiyoma gllaaagai isvuraca gllamoo. ⁷⁻⁹ Diuusi idui cllalli sai llrapan tuigacana naana maasilara. Dai cllalli viaa slllicami isgatlaanladagi oidigi daama poduucai isduucai Diuusi tlaanli tlaaagilara, cascada aapimla Coriintarla oidacami pocaiti sai siuu duucu gamamadadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida cllalli maitlaagai isgllacacsada gllavanamu dai poduucai cllalli gatatlágitidi isl'gai vaamioma viaa guvucadagai dai vaamioma tlaanli isooqui, cascada cllalli maitlaagai istutusadagi gllanvanpanamu siuu duucu gamamadagi dai siuu duucu gaaagiadagi Diuusi ñiooquida. Damos Diuusi idui looqui cllaliaindara maisiu cllalli ooquiaindara. Dai Diuusi idui looqui dai soicliña cllalli maisiu cllalli sai soicliña looqui. ¹⁰ Poduucai Diuusi gatatlágitidi isvaamioma gatlaanli cllalli siooqui cascada ooqui gllaaagai isvuracagi gllamoo. Asta Diuusi tatláaaiñicaruda iññapai gllanvupuvivasa siuu duucu vuidara gugucadagi Diuusi. ¹¹ Vllascara l'gai saagida ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aliasi tágito cllalli dai aliasi tágito ooqui vai gansoicladagi aipacoga ivuaadatai Diuusi aa duiñdada. ¹² Vaavoava sicllaliaindara llradui looqui daida llvaavoicada sicllalli ooquiaindara vuvacai dai vllsi gomaasi idui Diuusi.

¹³ Giñaagidavurai aapimla sabaigla lrcallagai isamo ooqui gamamadadagi maitlvuracatai lmo pañitu. ¹⁴⁻¹⁵ Maitasi llvaavoicada vllscatai povanlidi sai ooqui gllaaagai isvuracagi gllamoo dai oojoide istatlvaducagi cuupada dai cllalli vlltara lrsiaa llraragai istatlvaducagi cuupada. ¹⁶ Islamaadutai giñvui ñiooqui aliada aagaitai gomaasi, l'gai gllaaagai ismaatlcagi t'asai aatmla tomali aa vaavoitadadami maiviaa lmai viituldaragai.

¹⁷ Sivi gllanaagidamu aanla lma maasi dai goocada maitistutuidi aanla ispotliyagi ansai baigiñalidi. Sillascada gllanmpaidiada aapimla dai cuaada cuaadagai ismaacada cueeyi aapimla tatlágitaitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba vaamioma soimaasi ivueeyi aapimla isbai cllaga ivuaadagi. ¹⁸ Cajioma aanla m'asai aapimla gllanvupui ñioocaiña dai baitoma vaavoitudai aanla. ¹⁹ Aliasii gllaaagai isvllscatai aagadagi isducatai vaavoitudai poduucai gllamaatmla ismaacada l'gai dai slllicada vaavoitudai Suusi Cristo. ²⁰⁻²¹ Masi llscada gllanmpadiada aapimla dai cuaadagi cuaadagai ismaacada cueeyi aapimla tatlágitaitai isducatai muu Suusi Cristo curusiaba llmoco llrl'ga cuaadana cuaadagai ismaacada vuua dai asta navacorliña gaylladatai vai aa maitatasconlriña, dai chichillqui aipaco dadarliña poduucai slllicada soimaasi ivueeyi aapimla maisiaa duutudai aapimla Suusi Cristo. ²² Maitamlsviaa aapimla gllanquiiqui m'asiaaco gacuaadagi dai maig'api gacuaadagi m'asiaaco gllanmpadiadagi. Aapimla soiduucai n'idi ismaacada Diuusi lco vuvaitu dai siaa llratudai aapimla l'gai ismaacada maiviaa cuaadagai. ¿Povai m'asiln'aliidi aapimla iñsaana baigiñalda iññagai? Siaadara baigiñaldana aanla.

²³ Suusi Cristo l'agi giñmaatutuli istumaasi gllanaagidi aanla. Aida llcara tucara m'asigatlágitida agaitadai Suusi Cristo l'gai bli lmo paana ²⁴ dai gamamagi dai gooquilara saasarai daida it'li: "Ugavurai, idi llrapan ducami giñtuucuga iñsmaacada tllágitida agai aanla m'asai aapimla cllagacara vuvacana. Masi llscada poduucai ivuaadagi v'arai giñtatágitoda", astai l'Suusi Cristo. ²⁵ Poduucai llrl'ca caugitocai bli l'gai lmo tucayu uuvasi varagada daida it'ladai gllajootosa: "Idi uuvasi varagada ismaacada idi tucayuna

daja lɔlɔpan ducami giñlɔra ismaacɔdɔ astia agai vɔrai aapimɔ cɔɔgacɔrɔ vuvaqui. Iñsilɔscadɔ muquiagi vai astia giñlɔra aidɔ abiaadɔrɔ glaaagamu goñiooqui utudui ismaacɔdɔ Diuusi ootосca agai loodami. Vɔɔscɔrɔ mɔsilɔscadɔ gɔnɔmpaidiadagi dai yɔɔdagi uuvasi varagadɔ vɔrai giñtɔɔgitodɔ”, astɔɔdai Suusi Cristo. ²⁶ Poduucai vɔɔscɔrɔ mɔsilɔscadɔ gacuaadagi dai yɔɔdagi uuvasi varagadɔ poduucai aapimɔ tɔɔɔgidi aa mɔsvaavoitudai isSuusi Cristo muu curusiaba sai cɔɔgacɔrɔ vuvacɔna oodami dai aapimɔ glaaagai ispovuaadagi asta silɔscadɔ diviagi Suusi Cristo.

²⁷ Poduucai tomasioorɔ sioorɔ cuaadagi ɔpaana dai yɔɔdagi luuvasi varagadɔ poduucai isduucai giñmaatɔtuli Suusi Cristo dai maicɔɔga vueeyi navacorɔitai dai alia soimaasi ivuaadagi maitɔɔgitoitai isSuusi Cristo muu curusiaba vai cɔɔgacɔrɔ vuvaidi oodami, poduucai ɔgai soi duucai nɔidi Suusi Cristo. ²⁸ Cascɔdɔ vɔɔscatai maiquiaa gaugacai dai maiquiaa yɔɔcɔi uuvasi varagadɔ aliasi glaaagai istɔɔgitoitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cɔɔgacɔrɔ vuvacɔna oodami. ²⁹ Isɔmaadutai cuaadagi ɔpaana dai gayɔɔdagi uuvasi varagadɔ dai maitɔɔgitoitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba vai cɔɔgacɔrɔ vuvacɔna oodami Diuusi soimaasi taatɔɔtuldamu. ³⁰ ɔmadutai aapimɔ poduucai ivuaadana cascɔdɔ coococoñi dai maiguuruca dai ɔmoco asta cooyi. ³¹ ɔmos isaatɔmɔ istɔɔgitoitodagi isSuusi Cristo muu curusiaba aidɔ gia Diuusi maiviaacamudai issoimaasi gɔrtaatamituldiadagi. ³² ɔmos silɔscadɔ Diuusi nɔidagi ismaacɔdɔ ɔrcɔɔga ivuaadami dai ismaacɔdɔ ɔrmaicɔɔga ivuaadami ɔgai soimaasi taatɔɔtuldamu ismaacɔdɔ ɔrmaicɔɔga ivuaadami vai poduucai maiimɔia ɔgai Diaavora ɔmadu.

³³ Poduucai tudo giñaaduñi mɔsilɔscadɔ gɔnɔmpaidiadagi dai gaugia aagadagi ɔpaana dai gayɔɔdagi uuvasi varagadɔ vɔrai nɔnɔraca asta siuu duucu gɔnɔmpagi vɔɔscatai vɔrai ɔmapai gauga. ³⁴ Isɔmaadutai biuugimucagi glaaagai isɔɔrɔga gaugiagi gɔquiiyɔrɔ vai poduucai Diuusi maiviaacagi issoimaasi gɔntaataatuldagi gomaasicɔdɔ istumaasi ivueeyi aapimɔ gɔnɔmpaiditai. Gogaa istumaasi ismaacɔdɔ giñtɔcaca aapimɔ oojɔrɔ bai duuñimu aana iñsilɔscadɔ mɔɔca gɔnnɔidagi.

12

¹ Giñaaduñi gɔnaagida iñlɔlidi aana ɔmo istumaasi vɔrai maatɔca. Sai Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai vaavoitudadami sai naana maasi ivuaadana.

² Cɔɔ maatɔ aapimɔ sai aidɔmɔsi maiquiaa vaavoitudaiña Suusi Cristo aapimɔ siaa duutudaiña muñ moonoo ismaacɔdɔ maiñioocai. ³ Aapimɔ gɔnsaagida daivɔi ɔmoco ismaacɔdɔ pocaiti sai aagai istumaasi aagidi Diuusi. ɔmos isɔgai ñiooquiadagi Suusi Cristo poduucai gɔmaatɔ isɔgai maiaagai gomaasi Diuusi Iɔladɔ guvucadadɔcɔdɔ. Dai isɔmaadutai cɔɔga vaavoitudadagi isSuusi Cristo ɔrDiuusi dai ɔgiadagi poduucai gɔmaatɔ sai istumaasi aagai ɔgai, ɔgai aagai Diuusi Iɔladɔ guvucadadɔcɔdɔ.

⁴ Vaavoitudadami viaa guvucadagai isivuaadagi ɔmo istumaasi. Diuusi Iɔladɔ ɔgai dai maacai guvucadagai. ⁵ Vɔɔscatai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadɔ isducatai istutuidi ɔmos vɔɔscatai ivueeyi ɔgai vaa Suusi Cristo aa duiñdadɔ. ⁶ Vɔɔscatai ivueeyi Diuusi aa duiñdadɔ ɔmos maiɔmadugan duucai ɔmos vɔɔscɔrɔ ɔgai vaa Diuusi ɔgai dai soicɔi vɔɔscatai. ⁷ Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai vɔɔsi vaavoitudadami saidɔ ivuaadana ɔmo istumaasi vai poduucai gɔmaatɔ siDiuusi Iɔladɔ ɔmadu daja vɔɔscatai, dai istumaasi ivueeyi ɔmadutai ɔrsoiñi vɔɔscatai vɔɔtarɔ. ⁸ Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai ɔmadutai sai cɔɔga maatɔ aagaiña ismaacɔdɔ aagai Diuusi, dai Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai aa sai cɔɔga maatɔ cɔɔcɔna Diuusi ñiooquidɔ, ⁹ dai Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai aa sai vaamioma cɔɔga vaavoitudaiña Diuusi dai poduucai ivuaadana naana maasi, dai Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai aa sai duduaaidiña coococoidadɔ, ¹⁰ dai Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai aa saidɔ ivuaadana naana maasi gɔgɔrducami, dai Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai aa sai cɔɔga maatɔ gaaagidiña Diuusi ñiooquidɔ, dai Diuusi Iɔladɔ maacai guvucadagai aa sai maatɔ nɔidiña asmaacɔdɔ

ñioocai Diuusi Ibladl guvucadadlcladl dai ismaacldl ñioocai Diaavora tatlalaañicarudl guvucadadlcladl, dai Diuusi Ibladl maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicldl ismaacldl maimaatl lgal, dai Diuusi Ibladl maacai guvucadagai aa sai aagaiña istumaasi aagai lgal ismaacldl aa ñiooquicldl ñioocai. ¹¹ Vllsi gomaasi ivueeyi lgal vaa Diuusi Ibladl. Lgal lgal dai maacai guvucadagai vllscatai saidl ivuaadana lmadutai istumaasi lllgi Diuusi Ibladl ipllidi.

¹² Oodami llcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vllscarl lragai vaa tuucugadlaiñdarl. Poduucal isduucal ismaacldl vaavoitudai Suusi Cristo saagida oidaga oootosicami dai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl dai maamatatuldiadami dai vllscarl lgal lrglanaadunumu. ¹³ Tomasi aatml lrgjudidlu isgiliago llrl, tomatasi lrgpripioñi ischo llrl vllscarl vllscatai casi gllvrapacoñica Diuusi Ibladl guvucadadlcladl tsaidl lrglraadunumucana aatml, dai lgal vaa Diuusi Ibladl gllrma daja vllscatai.

¹⁴ Poduucal isduucal caagai aanal oodami llcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vllscarl lragai vaa tuucugadlaiñdarl. ¹⁵ Islmo oodami potliyagi: “Giñlcaso maitargiñnovi cascldl maitargiñtuucuga”. Vllscarl siaadlrl maigovai gllsana lcasodl. ¹⁶ Dai islmo oodami potliyagi: “Giñnaaca maitargiñvuji cascldl maitargiñtuucuga”. Vllscarl siaadlrl maigovai gllsana lnaacadl. ¹⁷ Isvllsi gartuucuga lrvujicamudai isducatai calcamudai aatml. Silarl isvllsi gartuucuga lrnaacaicamudai isducatai istutiadamudai aatml isuuvapiadagi. ¹⁸ Diuusi darai oodami vuupuidl siaaco lgal ipllidi dai daacadl, naanacadl dai vllsi istumaasi viaa oodami. ¹⁹ Silmo oodami lrvujicamudai siaaco daacamudai ltuucugadl. ²⁰ Dllmos slllicldl lrvaaivoi islmo oodami llcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju dai vllscarl lragai vaa tuucugadlaiñdarl.

²¹ Vllsi gartuucuga aliasi glaagai. Alil tagito aatml gllrvuupuji dai gllrnoonovi dai gllrmoo dai gllrllcaso. ²² Dai ismaacldl maiguupuca lgal dai sioma glaagai. ²³ Dai istuidaba sioma maitlaagada maasi lgal tatal vaamioma nunucadai aatml dai ismaacldl siaa lrraragai isnlidi aa oodami lgal gia iñnapai aatml. ²⁴ Poduucal gllrdul Diuusi cascldl. ²⁵ Oodami llcaso dai noonova dai naanaca dai vuupuju. Dai vllsi istumaasi viaa oodami abaana saasal lgal. Dai vllsi aliasi glaagai. ²⁶ Islmo oodami coococagi lmarlclarl tuucugadl maibai tadacana vllsi tuucugadl. Islmo cllli maata ñioocadagi dai aa oodami aagidi sai cllladu moodl alil baiglallidilña cllli.

²⁷ Poduucal llrl aapiml muidu daidl lllmo aadunumu. ²⁸ Dai vaavoitudadami saagida darai Diuusi llmoco saidl lroootosicamicana dai aa saidl lrrñiñiooquituldiadamigadlcana dai aa saidl lrrmamaatatuldiadamicana, dai aa saidl ivuaadana mui naana maasi gllgllrducami, dai aa saidl duduaaidilña coococoidadl, dai aa sai soicliña gllnaaduñi, dai aa saidl lrrtatlalaañlclamicana, dai Diuusi maacai guvucadagai aa sai ñioocaiña aa ñiooquicldl ismaacldl maimaatl lllgi lgal. ²⁹ Maisiu vllsi vaavoitudadami lroootosicami, dai maisiu vllsi lrrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadl, dai maisiu vllsi lrrmaatatuldiadami, dai maisiu vllsi ivueeyi istumaasi gllgllrducami, ³⁰ dai maisiu vllsi duduaaidi coococoidadl dai maisiu vllsi ñioocai aa ñiooquicldl, dai maisiu vllscatai maatl aagai istliya llidi loodami aa ñiooquicldl ismaacldl maimaatl lgal. ³¹ Aagiadavurai Diuusi sai gllnmaacana guvucadagai maidl ivuaada aapiml istumaasi vaamioma glaagai. Dllmos aanal gllnaagidi iñllidi lmo istumaasi ismaacldl vaamioma lrrsoiñi isvllsi gomaasi.

13

¹ Isistutiadamudai aanal isñioocadagi aa ñiooquicldl ismaacldl maimaatl aanal tomasi lroodami ñiooquidl silarl Diuusi tatlalaañicarudl ñiooquidl dai ismaioigladdl aanal oodami moslrlpan ducami aanal lmo istumaasi imaacldl moscaiti dai maitlrrsoiñi.

² Dai isistutiadamudai aanλ isaagadagi Diuusi ñiooquidλ dai ismaatλcamudai aanλ istumaasi λgi Diuusi maatλcatadai dai ismaatλcamudai aanλ mui naana maasi, iscλλga viaacamudai aanλ vaavoidaragai dai poduucai istutiadamudai issibλaco tutusadagi gigidi, mospocaititai aanλ ismaigovai imλdagi dai ismaioigλada aanλ oodami ducami ismaitistutiadamudai aanλ isistuma vuaadagi. ³ Isaanλ gaoidagi vλasi istumaasi viaa aanλ, dai masgiñmaidagi gaaagiditai aanλ Diuusi ñiooquidλ, dai ismaioigλada aanλ oodami gomaasi maitarsoiñi giñvλatarλ.

⁴ Oodami ismaacλdλ sλλicλdλ oigλdai aa λgai maioomaliga, dai cλλ tuutuiga, dai maicoimudadλ tuutuiga, dai maigλgλrdudλdλ gλnλlidiña, ⁵ dai maisoiduucai nλidiña aa, dai maivupuiiruga oodami vui, daidλ ivuaadana istumaasi ipλliadagi aa maisiu mosλcaasi istumaasi ipλliadagi λgai, siλλscadλ aa ñiooquiadagi λgai maita ñiooquidiña, dai maivuaamλ alidiña tomasi soimaasi ivuuididi aa. ⁶ Dai maibaigλnλlidiña siλλscadλ soimaasi ivuaadagi aa baiyoma baigλnλlidiña siλλscadλ cλλga ivuaadagi aa. ⁷ Oodami ismaacλdλ sλλicλdλ oigλdai aa maivui ñioocai aa ismaacλdλ soimaasi nλidi, dai vλλscλrλ vaavoituda λlidi istumaasi aagidi aa, dai vλλscλrλ vaavoitudai isaa ipλlidi iscλλga ivuaadagi, dai vλλscλrλ apiaoiigλadai aa ismaacλdλ soimaasi taatamitulda.

⁸ Tomastuigaco oidacamu λmadutai ismaacλdλ oigλadagi aa, dλmos aimu istuigaco tiipuca agai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ, dai tomali maitλñioocada agai aa ñiooquicλdλ, dai tomali maitλaagada agai isDiuusi Ibladλ maacai guvucadagai oodami sai cλλga maata calcagi Diuusi ñiooquidλ. ⁹ Dλmos sivi palapi maata aatλmλ Diuusi ñiooquidλ dai maicλλga maata aagai aatλmλ Diuusi ñiooquidλ. ¹⁰ Aimu istuigaco vλλscatai maata calca agai vλasi Diuusi ñiooquidλ cascλdλ maitλaagada agai isDiuusi Ibladλ maacadagi guvucadagai oodami isivuaadagi tomali λmo istumaasi.

¹¹⁻¹² Tami oidigi daama maimaata aatλmλ vλasi istumaasi Diuusi maata λpan duucai λmo ali maimaata vλasi istumaasi maata λmo oodami gλducami. Poduucai λpλ maimaata cal aatλmλ vλasi Diuusi ñiooquidλ ducami isnλijadagi λmo nλidacarui ismaacλdλ maicλλga maasi dλmos aimu istuigaco cλλga maata calcamu aatλmλ vλasi Diuusi ñiooquidλ poduucai isduucai Diuusi gλrmaataλ. Dai λmo oodami gλducami camaitivueeyi istumaasi ivuaadana aliducatai poduucai λpλ siλλscadλ iimia aatλmλ Diuusi λmadu camaitivuaadamu istumaasi ivuaadana tami. ¹³ Vλλscλrλ oidacamu sioorλ vaavoitudadagi Diuusi dai sioorλ nλnλracagi istumaasi Diuusi iduñia aatλmλ gλrvλatarλ, dai sioorλ oigλadagi aa. Dλmos vaamioma λrcλλgai isoigλadagi aa.

14

¹ Aliasi gλaagai mλsaipaco gλnoigλadagi. Daanλdavurai aapimλ Diuusi sai λgai gλnmaacana guvucadagai maidλ ivuaada aapimλ tomasi λmo istumaasi ismaacλdλ ivueeyi aa vaavoitudadami, dλmos siooma λrcλλgai isaagada aapimλ Diuusi ñiooquidλ.

² λgai ismaacλdλ ñioocai aa ñiooquicλdλ ismaacλdλ maimaataλ, λgai Diuusi λmadu ñioocai maisiu oodami. Oodami maimaataλ cal istumaasi aagai λgai cascλdλ. Diuusi Ibladλ maacai guvucadagai sai aagaiña istumaasi λgi Diuusi maataλ. ³ Baiyoma λgai ismaacλdλ aagai Diuusi ñiooquidλ λgai gia oodami λmadu ñioocai, dai poduucai soicλi λgai vaavoitudadami sai vaamioma cλλga vaavoitudana, maacatai ñiooqui dai baiλliatudaitai. ⁴ λgai ismaacλdλ ñioocai aa ñiooquicλdλ ismaacλdλ maimaataλ λgi λgai vaamioma vaavoitudai, dλmos λgai ismaacλdλ aagai Diuusi ñiooquidλ λgai soicλi aa vaavoitudadami sai vaamioma cλλga vaavoitudana.

⁵ Aanλ ipλlidi isvλλscatai aapimλ istutiadamudai isñioocadagi λma maasi ñiooqui dλmos vaamioma ipλlidi aanλ isaapimλ aagadagi Diuusi ñiooquidλ. Isñioocada aapimλ λma maasi ñiooqui dai maiaagadagi istλiya λlidi maitarsoiñi vaavoitudadami vλatarλ cascλdλ siooma λrcλλgai isaagiadagi Diuusi ñiooquidλ siisñioocadagi λma maasi ñiooqui. Dλmos isñioocada aapimλ λma maasi ñiooqui dai aagadagi istλiya λlidi goovai gia λrsoiñi λpλan duucai isduucai λrsoiñi isaagadagi Diuusi ñiooquidλ. ⁶ Cascλdλ giñaaduñi

iñsaanl gñdividagi dai ama maasi ñiooqui gññiooquiadagi poduucai maitansoiñan tada aanl isvaamioma vaavoituda aapiml. Damos iñsaanl gñaagiadagi istumaasi Diuusi giñaagiadagi, dai istumaasi maatl calca aanl, silarl isgñaagiada aanl istumaasi Diuusi iduñia, silarl gñaagiada aanl Diuusi ñiooquidl poduucai gia gñsoiñan tada aanl.

⁷ Sioorl iivadagi uusi gitarui glaagai iscllaga iivada lgai vai poduucai maatl calcagi aa istuma iivaragai iivai lgai. ⁸ Sandaarul saagida oidaga amoco ismaacldl iivai piito dai iivaiña lgai amo iivaragai dai poduucai aagidiña sandaarul sai vaapaigana dai iivaiña amai iivargai sai gacocodana goal iivaragaicldl aagidiña lgai sandaarul istumaasi glaagai isiduñiagi cascldl glaagai iscllaga iivada lgai vai maatl calcagi sandaarul daidl ivuaadagi istumaasi tlgitocagi lgai. ⁹ Poduucal arlvueeyi aapimlclldl. Ismaadutal ñioocadagi ama maasi ñiooqui siaadlrl maatl calcana aa iscaiti lgai. Ducami isllagi ñioocadamudal lgai. ¹⁰ Sallicldl arvaavoil isoidaga mui naana maasi ñiooqui oidigi daama dai vllscatal ismaacldl ñioocai maatl cal. ¹¹ Dai ismaadutal giññiooquiadagi ama maa ñiooquicldl ismaacldl maimaatal aanl poduucal maitarcalcan tada aatml aipacoga. ¹² Cascldl aapiml ismaacldl irldil isDiuusi lbladl gñmaquiagi guvucadagai isiduñiagi amo istumaasi ismaacldl ivueeyi aa vaavoitudadami, aagiadavural Diuusi sai lgai gñmaacana guvucadagai maidl ivuaada aapiml istumaasi arsoiñi vaavoitudadami vlltarl.

¹³ Poduucal sioorl ñioocadagi ama maasi ñiooqui ismaacldl maimaatal lgai, glaagai isaagiada lgai Diuusi sai maacana guvucadagai vai gaaagiada istliya lldil lgai lñiooquicldl. ¹⁴ Isgamamadada aanl amai ñiooquicldl ismaacldl maimaatal aanl, maatl aanl issiaa duutudal Diuusi damos maimaatal aanl iscaiti. ¹⁵ Glaagai isgamamadada aanl siaa duutudaital Diuusi dai maatlcalci iscaiti aanl. Glaagai isganllada aanl siaa duutudaital Diuusi dai maatlcalci iscaiti aanl. ¹⁶ Damos ismaadutal gamamadadagi amai ñiooquicldl ismaacldl maimaatal lgai tomali aduñdl, laaduñdl siaadlrl potllana lgai vaavoava. ¹⁷ Tomasi alil cllaga gamamadai lgai maitarsoiñi aduñdl vlltarl. ¹⁸ Aanl baigiñldil Diuusicldl isvaamioma ñioocai aanl ama maasi ñiooqui isvllscatal aapiml. ¹⁹ Damos silascldl garlmpaidiada aatml vaavoitudadami aanl baiyoma irldilñia isaagadagi altaama ñiooqui damos vllscatal maatl calcagi maisu baivustan miil ñiooqui amai ñiooquicldl ismaacldl maimaatal calcagi tomali amaadutal.

²⁰ Giñaaduñi maitavrl tatlgitoda arlan ducai lgai ismaacldl maiquiaa cllaga maatl istumaasi glaagai isivuaadagi baiyoma glaagai mllsccllaga tatlgitodagi. Silascldl iduñia aliada aapiml amo istumaasi soimaascami amaasi gia glaagai istatlgitodagi aapiml arlan duucal lgai ismaaclda maiquiaa maatl ivueeyi istumaasi soimaascami. ²¹ Pocaiti liivruarl ismaacldl ooja Moseesacaru sai pocaiti Diuusi: “Aa oodami ama maasi ñioocadami giññiooquituldiadamu ljudidíu saagida damos vllscarl maitiñllgildamu ljudidíu”, caiti Diuusi, asduucal ooja Moseesacaru. ²² Poduucal lrl silascldl lgai ismaacldl maivaavoitudal Diuusi calcagi lvaavoitudadami isñiooquiagi amai ñiooquicldl poduucal glaagai ismaatiagi isDiuusi guvucadadlclldl ñioocai oodami, dai silascldl amaadutal gaaagiadagi Diuusi ñiooquidl poduucal maatl lvaavoitudadami isDiuusi guvucadadlclldl ñioocai lgai. ²³ Dai isgñlmpaidagi lvaavoitudadami dai vllscatal ama maasi ñiooqui ñioocadagi vai vaapaquiagi aa ismaacldl maivaavoitudal potliyan tada lgai sai vupuiirutu lvaavoitudadami. ²⁴ Damos isvllscatal aagadagi Diuusi ñiooquidl vai vaapaquiagi lmadutal ismaacldl maivaavoitudal, lgai maatlmu islarsoimaasi ivuaadami dai cascldl ama duucal gatlgitomu ²⁵ dai siaa duutuadamu Diuusi dai potlimu isDiuusi sallicldl lmadu daja lvaavoitudadami.

²⁶ Giñaaduñi silascldl gñlmpaidiada aapiml vllscatal ivueeyi istumaasi istutuidi. Lamoco ganlldana dai aa gamamaatluldiña Diuusi ñiooquidl dai aa aagaiña istumaasi aagidi Diuusi, dai aa ñioocaiña ama maasi ñiooqui, dai aa aagadamu istliya lldil lgai

añiooquicada, vlasscara mastumaasi ivuaadagi glaagai isiarsoiñicagi nvaavoitudadami vllatara. ²⁷ Silascada lmadutai ñioocadagi ama maasi ñiooqui ali googocatai glaagai isñioocadagi silara vaavaicatai damos vaamioma gia cho. Damos lmadutai glaagai isñioocadagi maisiu vllscatai lpara. Damos glaagai isoidacagi soora aagadagi istliya lliidi loodami añiooquicada. ²⁸ Damos ismaitiipucagi soora aagadagi istliya lliidi oodami lama maa ñiooqui, sooma rcllagai ismaitañioocadagi ama maasi ñiooqui masilascada gnlmpaidiadagi sooma rcllagai isajagi ñiooquiada agai Diuusi mostagitoidadara, gomaasi rsoiñi ajlagi agai vllatara. ²⁹ Poduucal ara silascada lmadutai aagadagi Diuusi ñiooquida ali googocatai glaagai isaagadagi silara vaavaicatai, dai aa glaagai isaagadagi sabaig arDiuusi ñiooquida ismaacada aagai agai. ³⁰⁻³² Damos isDiuusi aagidagi amo istumaasi amaadutai ismaacada daacagi agamai ismaacada canioocaitadai glaagai iscamañioocadagi vai ñiooquiagi agamai. Cllaga istutuidi oodami iscamañioocadagi ismaitiñiooquia liadagi. Poduucal isDiuusi aagiadagi amo istumaasi amaadutai glaagai isaagadagi araga amoco dai gooquilara amai vai poduucal vllscatai maatiagi dai baiganliadagi. ³³ Diuusi maisiolitudai oodami baiyoma soicai sai maisiocaiña dai ibastudacan tadatudai. Vllasi gomaasi ismaacada caagai aanl ivueeyi gaaaduñi vaavoitudadami ismaacada gnlmpaidi tomasiaacoga.

³⁴ Silascada gnlmpaidiadagi nvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi, ooqui maitlaagai isñioocadagi, gomaasi daidarsi. Ooqui aliñi glaagai isllagiadagi gncuucuna poduucal isduucal aagai Diuusi ñiooquidara. ³⁵ Dai isooqui maatca liadagi amo istumaasi glaagai isquiyara tacaca agai gncuucuna. Aliñi arsiaa araragai isamo ooqui ñioocadagi siaaco gnlmpaidacagi oodami dai siaa duutuadagi Diuusi.

³⁶ Gantagitovurai masai aapima maitararagadada ismaacada gaaagidi Diuusi ñiooquida, dai maisiu mosca aapima vaavoitudai Diuusi ñiooquida. ³⁷ Isamaadutai polliadagi isagai istutuidi isaagadagi Diuusi ñiooquida silara polliadagi isDiuusi lbadal lmadu daja glaagai istatagitodagi sai istumaasi gnooji aanl Diuusi poduucal gnootsdi ñiooqui. ³⁸ Damos isamaadutai maillagiadagi istumaasi gnaagidi aanl aidal gia maitlaagai mscalcagi istumaasi gnaagiada agai.

³⁹ Poduucal giñaaduñi glaagai msdaanadagi Diuusi sai agai gnaaacana guvucadagai mai aapima aagadagi Diuusi ñiooquida dai maitavar daidiada aa isñioocada agai ama maasi ñiooqui. ⁴⁰ Dai vllasi istumaasi ivuaadagi glaagai mscallaga ivuaadagi isducatai glaagai isivuaadagi dai maitavar sisiocada.

15

¹ Sivi giñaaduñi aanl ipalidi mastatagitodagi isducatai gnaagidi aanl sai Suusi Cristo rcllagacara vuviadami. Mlati aapima vaavoitu gomaasi dai apiavaavoitudai.

² Isiarvaavo isllaga vaavoitu aapima tucamidara dai apivaavoitudai poduucal cllgacara vvacai aapima.

³ Aanl gnmamaatutuli aapima istumaasi giñmaatutuli Suusi Cristo. Aanl gnaaatutuli istumaasi vaamioma glaagai ismaatcagi. Aanl gnaagidi sai Suusi Cristo muu dai poduucal garoigaldi garsoimaascamiga, poduucal isducatai aagai Diuusi ñiooquidara.

⁴ Dai aanl gnaagidi lara masai yaasa Suusi Cristo tai agai bo vaica tasaicada aramu duaaca, poduucal isduucal aagai Diuusi ñiooquidara lara, ⁵ dai sai gnaasitu agai Piiduru vuitapi, dai gooquilara gnaasitu agai agaa ojootosicami vuitapi. ⁶ Dai gooquilara gnaasitu agai vaamioma istaama sienta vaavoitudadami vuitapi bo vasdara, dai muidutai agai quiaa oidaga dai lamoco cacoi. ⁷ Dai gooquilara gnaasitu agai Jacobo vuitapi dai gooquilara vllasi ojootosicami.

⁸ Dai cuugaral gnaasitu agai aanl giñvuitapi, dai cllgacara giñvuusaitu aidasi tomali amaadutai maitagitocatadai ⁹ agaa ojootosicami vaamioma gatlaani iñsaanl dai aanl maitlaagai mssootosicami giñaagadagi. Aanl soimaa taatatuli nvaavoitudadami cascada. ¹⁰ Damos Diuusi cllgacara giñnliidi cascada arootosada aanl. Dai aanl

ivuaadana mui naana maasi Diuusi guvucadadacada. Dai vaamioma aata vuaadana aanu sivlascatai agaa Diuusi vllascara giñsoicai cascada. ¹¹ Damos iñsaanu gnaagidiña Diuusi ñiooquida silpra agaa oootosicami vllascara aragai vaa Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aapima.

¹² Aanu gnaagidi sai Suusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdara, mai amadutai aapima pocaiti sai maioidaga duaacaragai coidada vllatara. ¹³ Isiarvaavoicamudai ismaacaa agai aapima sai maioidaga duaacaragai coidada vllatara aidu gia tomali Suusi Cristo maiduaacamudai. ¹⁴ Damos isiarvaavoicamudai isSuusi Cristo maiduaaca aidu gia vllasi istumaasi agai aatama maitarsoiñicamudai. ¹⁵⁻¹⁷ Damos isiarvaavoicamudai ismaioidaga duaacaragai aidu gia aatama aryaatavogami. Aatama agai dai agai sai Diuusi duaacali Suusi Cristo cascada. Damos ismaitarvaavoicamudai isoidaga duaacaragai aidu gia maitarvaavoicamudai lpra isDiuusi duaacali Suusi Cristo, dai poduucai gnvavaoivara maitarsoiñicamudai, quiaa arsoimaasi ivuaadamicamudai aapima. ¹⁸ Daidu lvaavoitudadami ismaacada cacoi maiimimudai Diuusi amadu. ¹⁹ Ismaitarvaavoicamudai isiimia ragai aatama Suusi Cristo amadu silscada coiyagi aidu gia vaamioma soigarliadamudai aatama siaa oodami oidigi daama.

²⁰ Damos arvaavoi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidaiñdara. Poduucai cll maata aatama isDiuusi garduduaacalda agai aatama lpra. ²¹⁻²² Diuusi idui amo cllli dai Adán tala. Agai maialagi Diuusi cascada muu dai cascada vllasi oodami oidigi daama cooyi. Gooquilara Diuusi ootoi gamara oidigi daama. Agai lagi Diuusi dai aidasi muu agai Diuusi duaacali coidada saagidaiñdara cascada vllascatai ismaacada vaavoitudai Diuusi, Diuusi duduaacalda agai coidada saagidaiñdara. ²³ Suusi Cristo lpraga duaaca aidasi Diuusi ipali dai agai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo duduaacamu silscada diviagi Suusi Cristo aramu, silscada Diuusi ipaldagi. ²⁴ Dai silscada ugitiagi oidigi tiipuca agai tomali amo tlaanadami dai Suusi maidagitua agai isgatlaanadagi lDiaavora tatlanañicaruda tomali lDiaavora amaasi Suusi tlagida agai gsallicamiga Diuusi garooga. ²⁵ Cristo glaagai isapiaviaacagi gsallicamiga asta silscada uginitu Diuusi vllasi ismaacada vuidara vllataca. ²⁶ Dai cuugarara Diuusi duduaacalda agai vllasi coidada vai poduucai gamaatana isvaamioma guvuca agai ismuuquigami. ²⁷ Diuusi maa sallicami gamara Suusi Cristo sai agai tlaanaiña vllasi istumaasi oidaga. Mosaca Diuusi maitlaanai agai. ²⁸ Dai silscada vllascatai lagiadagi Cristo amaasi Cristo tlagida agai gsallicamiga Diuusi dai Diuusi tlaanadamu vllasi.

²⁹ Amoco vaavoitudadami vaavoitudai saidu arsoiñi isgnvapaconadagi coidada vllatara. ¿Damos ismaitarvaavoi isoidaga duaacaragai duucatai arsoiñi gomaasi?

³⁰⁻³¹ Aatama oootosicami vllas tasai garcooda agaiña oodami. ¿Dai ismaiduduaaca ragai aatama coocai tumaasi arsoiñi gomaasi aatama garvllatara? Gomaasi gia arvaavoi masvllas tasai gimuaa agaiña. Isapima vaavoitudai isganoigadai aanu poduucai lpra glaagai masvaavoitudadagi istumaasi gnaagidi aanu. ³² Efeesilara giñcocoda oodami oomaliacami. ¿Tumaasi arsoiñi gomaasi aanu giñvllatara ismaiduaaca iñaagai aanu camuucucui? Isiarvaavoi ismaitiipu duaacaragai glaagai tsgaiiyagi sivi dai vagiam arliadagi, sioroco silpra vaasamacada coiya ragai aatama.

³³ Maitavar gandadagitoda isaa gnvupuiirumadadagi gnmamaatatulditai ama maasi. Cll maata aapima sai sioora uuraracai oodami maicllaga ivuaadami agai aran duucui mamaatarai dai soimaasi ivuaadana lpra. ³⁴ Glaagai mascllagai gantlatagituagi aramu dai camaisoimaasi ivuaada. Amadutai aapima maivaavoitudai isclla tuiga Diuusi dai silasi viaa guvucadagai, cascada glaagai massiaa laradagi.

³⁵ Amaadutai aapima giñlacacamu lien. “¿Asducatai duduaacarai coidada? ¿Dai asmaasana tuucugada?” ³⁶ Sioora giñlacacagi gomaasi alasi arvuiirugami. Astucui ismaacada gllsai vuvacai dai gllrai dai gooquilara lcaida ismaacada gllli camaitiipucana. ³⁷ Gllsai uunui caida vai vuvacai dai gllrai dai camailpa maasana lcaida ismaacada

głłi. Poduucai ąrlvűeeyi tomastuma ąstUCAICłłł. ³⁸ Diiusi poduucai idui casclłł. Poduucai ąrlł oodami ismaacłłł cooyi dai głyaasapai uugiatłł tuucugadłł dai siłłscadłł duduaaca Diiusi głmaaquimu ątuucugadłł imaacłłł ąłgi ągai irlłidi. ³⁹ Oodami tuutucugadłł maiłpra maasi cłłłisi tuutucugadłł, tomali ujuurugi, tomali vatopadagai. ⁴⁰ Diiusi tłłłaańicarudłł tłłvaagiłrlł oidaga dai oodami oidigi daama oidaga casclłłł maiłłpra mamaasi tuutucugadłł. ⁴¹ Tasai dai masaadai dai sisiaavugai maiłłpralłłsi dadadacłł, vłłscłłł ąłmo sisiaavugai vaamioma dadadacłł siaa. ⁴² Poduucai idui Diiusi vłłsi gomaasi dai poduucai iduńia ągai siłłscadłł duduaacaldagi coidadłł. Oodami tuutucugadłł ismaacłłł głyaasapai duvarłł đłmos siłłscadłł Diiusi duduaacaldagi camaicoodamu ągai. ⁴³ Oodami tuutucugadłł ismaacłłł głyaasapai camaitłłrsoińi đłmos siłłscadłł Diiusi duduaacaldagi dadadacłłđamu ągai. Oodami tuutucugadłł ismaacłłł głyaasapai camaiguupuacana đłmos siłłscadłł Diiusi duduaacaldagi amaasi gia guupuacamu ągai. ⁴⁴ Oodami tuutucugadłł ismaacłłł głyaasapai oo dai tuucuga dai ąłrlł dai uugiatłł đłmos siłłscadłł Diiusi duduaacaldagi camaiugitimu ągai.

⁴⁵ Pocaiti Diiusi ńiooquidłrlł sai Adán ąrltuucamidłrlł oodami ismaacłłł idui Diiusi sai tami oidigi daama oidacana. Đłmos ąSuusi Cristo gooquılrioma divia. ągai ąrlDiiusi dai maacai ibłđadagai utudui oodami. ⁴⁶⁻⁴⁹ Diiusi idui Adán đłvłłłraicłłł đłmos ąSuusi Cristo tłłvaagiąińđłrlł divia. Vłłsi oodami ismaacłłł oidigi daama oidaga đłvłłłraicłłł đłńisi ąprł duucai Adán. Dai vłłscatai ismaacłłł vaavoitudai Suusi Cristo ąrla mamaascamu Suusi Cristo siłłscadłł duduaacagi dai tłłvaagiłrlł oidacamu. Suusi Cristo maidłvłłłraicłłł đłńisi.

⁵⁰ Gińaaduńi ąnł ąngłnaagidi sai oodami tuutucugadłł maiąjioopai tłłvaagiamu istumaasi ismaacłłł uugiatłł maitistuidi isłłmadu daacagi istumaasi maiuugiatłł. ⁵¹⁻⁵² Đłmos głnaagidi ąnł ąmo istumaasi istumaasi Diiusi gińaagidi istumaasi ąłgi Diiusi maatlcatadai. Maisiu vłłscatai ąatłłł coiya ragai đłmos tođian duucai głrlłnanatudamu dai ąma maasi tuucuga viaacamu dai tomastuigaco oidacamu vłłsi coidadłł dai duduaacłłł. Siuu duucu cacuugatarłł iivagi Diiusi tłłłaańicarudłł piitocłłł, duduaacamu coidadłł dai tomali ąmo imidagai camaiicoimu. ⁵³ Poduucai isduucai oidaga ąatłłł sivi maitistutuidi istomastuigaco oidacagi casclłłł głlaagai isłpra mamaastua ąatłłł Diiusi dai amaasi camaicoodamu ąatłłł đłmos ismaacłłł cooyi gia duvarłł tuutucugadłł casclłłł głlaagai isłpra mamaastua ąatłłł Diiusi dai amaasi camaicoodagi. ⁵⁴ Siłłscadłł ąrlđłńiagi gomaasi amaasi cası ąrlđłuńimu istumaasi ąagai Diiusi ńiooquidłrlł. Dai ąidł ąbiaadłrlł camaicoodamu oodami. ⁵⁵ Casclłłł maitłlaagai isłłbiadagi muuquigami. ⁵⁶ ąoodami ismaacłłł caoigłłi Diiusi soimaascamaigadłł camaisoimaa taatamai siłłscadłł coiyagi. Diiusi ńiooquidłrlł maatl ąatłłł isıłłsoimaasi ivuaadami vłłscatai. ⁵⁷ Đłmos baigińłłidi ąnł Diiusicłłł. ągai głroigłłđi głrlłsoimaascamiga vaavoitudaitai ąatłłł Suusi Cristo casclłłł camaisoimaasi taatamu ąatłłł siłłscadłł coiyagi.

⁵⁸ Casclłłł gińaaduńi ąpiavłrl cłłga vaavoitudada dai ąpiacłłga ivuaada Diiusi ąđuińđadłł. ąapimł cłłga maatl sai ąđuińđadagai młłsmaacłłł ivűeeyi Diiusi vłłłtarł maitłłmosłłgicłłł.

16

¹ Sivi głnaagidamu ąnł ąmo ńiooqui. ąnł caagidi ąvaavoitudadami ismaacłłł Głlaasiłrlł oidaga isduucatai głlaagai isłmpaidiada ągai tumińsi głraaduńi vaavoitudadami ismaacłłł Jerusaleenłrlł oidaga vłłłtarł. Dai ąapimł ąrlł głlaagai ispoduucai ivuaadagi. ² Vłłsi tumińoco głlaagai młłscovai darasadagi chichıłłqui tumińsi młłsmaacłłł gamaitłłł, dai bai darasaca poduucai maiviaaca ąapimł isłmpaidagi tumińsi siłłscadłł młł divia ąnł. ³ Dai siłłscadłł młł divia ąnł ootosamu ąnł sioorł irlłiada ąapimł sai vuidacaińa tumińsi dai oojai głraaduńi Jerusaleenłrlł oidacłłł. ⁴ Dai ińsaanł istutiadagi isimia ąrlł ąidł gia gińoidamu goovai.

⁵ Si llascadla imia aanl gamucu viaa aanl isMasedoniamu salli daivuñiagai, dai gooquiirla aimu aanl Coriintoirla. ⁶ Ganllamadu daaca iñlidi aanl chilalqui tasai islmo toomoco llra. Dai si llascadla imia iñagada aanl boodlra siblacoga aapiml istutuidi isgiñmaaqiagi istumaasi tlgitoca aanl voiyarla vlltarl. ⁷ Aanl maisiu mosdaivunucal ganllaida iñlidi baiyoma iplidi aanl isbai tlvri daacagi ganllamadu, isDiuusi iplldagi. ⁸ Damos tanasi Efeesirla daaca iñagai aanl quiaa, siaa duudagarl uucami ismaacldl Pentecostési tllgidu. ⁹ Sivi tami claga istutuidi aanl isgaaagiadagi Diuusi ñiooquidai dai vllsi tasai muidutai vaavoitudai, dai muidutai garvuidarl vlltl.

¹⁰ Ismll diviagi Timoteo vllrai clagacarl naida vai maiduaadicuda lgai. Lgai llra ivueeyi Diuusi aa duiñdada lran duucal aanl. ¹¹ Cascadl vllscatal aapiml glaagai mllscclagacarl nlljadagi. Dai si llascadl baigovai imia lgai boodlra vllrai maaca istumaasi tlgitoca lgai voiyarla vlltarl. Tami nllnara aanl Timoteo llmadu lгаа vaavoitudadami ismaacldl oidi.

¹² Aanl goguama oi garaduñi Apoolosi sai oidana gogaa vaavoitudadami dai mllca ganllidana, damos sivi maitirali lgai isimiagi. Lgai imimu si llascadl istutiadagi.

¹³ Ganluucadacavurai vai maisoimaasi ganduiñtuldana lDiaavora, dai apiavlr claga vaavoitudada. Maitavlr llbiada ismaacldl ganvuidarl vlltl. Clagacarl avlroidaca Diuusi ganmaacal guvucadagai cascadl. ¹⁴ Dai vllscarl avlr oiglada vllsi oodami.

¹⁵ Claga maatl aapiml giñaaduñi sai Acayarl lrlga vaavoitu Tiivañi llmadu vllscatal ismaacldl quidiarl oidacatai. Dai aidasi cavaavoitudaimi aa lgai soicliña vllsiarl istumaasi tlgitocana lgai. ¹⁶ Aanl glnaagidi mllsai siaa duutudaiña dai llgidiña lgai ismaacldl lran tuutuiga Tiivañi dai aaduñdai dai vllscatal ismaacldl gansoicai dai ismaacldl ivueeyi Diuusi aa duiñdada. ¹⁷ Alil baigiñliidi aanl giñdividacal Tiivañi dai Fortunato dai Acayo lgai alil baigiñliatu poduucal aapiml llra alil baigiñliatudamudai isdadimudai. ¹⁸ Dai casi giñiibastan tada aanl go llmadu gaaatagacal dai rollidi aanl isapiml llra glniibastacan tada. Glaagai issiaa duutuadagi Tiivañi llmadu Fortunato llmadu Acayo. Goovai garsoicai cascadl.

¹⁹ Lvaavoitudadami Asirla oidacami dai Aquila llmadu Prisila dai lгаа vaavoitudadami ismaacldl Aquila dai Prisila quidiarl ganllmpaidi Diuuscldl ganviaatuldi llra. ²⁰ Dai vllsi lvaavoitudadami ismaacldl tanai daraaja Diuuscldl ganviaatuldi. Dai casiavlr maitncocoada baiyomavlr ganviaatuldiada aipaco.

²¹ Tami cuugatlrl gia lllgi ooja aanl dai Diuuscldl ganviaatuldi.

²² Sioora maioigldai Suusi Cristo Diuusi gajiaadlrl vipieeyi. Aanl iplidi isotoma diviagi gartaanldamiga Suusi Cristo.

²³ Aanl iplidi isgartaanldamiga Suusi Cristo clagacarl ganllljadagi. ²⁴ Aanl dai aapiml vaavoitudai Suusi Cristo cascadl aliisi ganoigldai aanl.

Mosacaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora avaavoitudadami Coriintoara oidacami

¹ Aana arPaavora dai Suusi Cristo acovai giñvusaitu ansaida arootosadacana. Poduucai ipali Diuusi cascada. Aana amadu graduni Timoteo gamviaatuldi. Dai aana ganoojidi idi oojai aapima garaaduni vaavoitudadami masmaacada Coriintoara oidaga dai ganampaidiña dai siaa duutudaiña Diuusi. Dai idi oojai argaraaduni vaavoitudadami Acaayara oidacami vatarala ara. ² Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo artlaanadamiga apiacagacara ganaijadagi dai apiaganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi agai dai vaascara soigallidi aatamacada dai garbailliatudai cascada calga ñioocai aatama Diuusi vui. Agai agai daida aroogada artlaanadamiga Suusi Cristo. ⁴ Siuu duucu soimaa taatamadagi aatama Diuusi baigalliatudai dai poduucai istutuidi aatama isbailliatudadagi aa ismaacada soimaasi taatamai. ⁵ Aatama alia soimaa taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai soimaasi taata Suusi Cristo. Dai agai vaa Suusi Cristo sallicaada baigalliatudai. ⁶ Aatama soimaasi taatamai ganaagiditai sai Suusi Cristo arcalgacara vuviadami dai poduucai istutuidi aatama isbaigalliatudadagi. Dai Diuusi baigalliatudai aatama dai poduucai aapima baigallidiña ara. Dai poduucai calga istutuidi aapima issoimaa taatamadagi poduucai isduucai soimaa taatamai aatama maivui ñioocaitai Diuusi. ⁷ Dai sallicaada vaavoitudai aana isapiavaavoitudadamu aapima. Cal maata aana issoimaasi taatamu aapima poduucai isduucai soimaasi taatamai aana. Dai cal maata aana isDiuusi baigalliatudamu aapima poduucai isduucai baigalliatudai agai aana.

⁸ Garaaduni ipalidi aatama ismaatia aapima silasi soimaa taatamaiña aatama Aasia davalariara. Alias cavami soimaasi taatamaiña aatama dai camaitistui isvaamioma soimaasi taatagi. Dai asta polliditadai aatama masgarcooda agai. ⁹ Sallicaada polliditadai aatama iscacoiya aragai aatama. Diuusi dagito ispoduucai araduñiagi tasai aatama maatana isducatai vaamioma calga vaavoitudagi Diuusi dai maisiu polliada aatama islagi istutuidi isgarsoicadagi. Diuusi agai dai aran duduaacaldi acoidada. ¹⁰ Dai Diuusi garsoi tatai camaitarcooditu aatama dai Diuusi quiaa garsoici. Daida cal maata aatama isvaascara garsoicadamu agai. ¹¹ Alias glaagai isdaanada aapima Diuusi sai garsoiciña. Dai silacada muidutai daanadagi Diuusi sai garsoiciña muidutai pocaitiada agai ara sai baigallidi Diuusicada maatacatai isDiuusi garsoici.

¹² Alias baigallidi aatama maatacatai artagitoidagara iscal tuutuiga aatama tomasiaacoga sioon calga aapima gansaagida vaascara ipalidiña aatama iscalga ivuaadagi tomastumaasi. Aatama lagi maitistutuidi isivuaadagi gomaasi baiyoma Diuusi agai dai garsoici cascada calga ivueeyi aatama. ¹³⁻¹⁴ Dai ganoojidi aatama moscaasi istumaasi calga istutuidi ismaatla nijadagi dai maata calcagi aapima. Dai aana ipalidi sai silacada ajiagi istuigaco Suusi Cristo garvaidaquiyagi tavaagiamu baigalliadamu aapima aatamacada poduucai isduucai aatama baigalliadamu aapimacada ismaacada vaavoitu asuusi Cristo ganaagiditai aatama isagai arcalgacara vuviadami.

¹⁵⁻¹⁶ Dai vaavoitudai aana isalia baigallidi aapima aanaacada, aana gandivida inlilitadai aidasi Masedoñia maacoga daivusai aana dai aran baigo vacoga daivunucai dai poduucai goocoaja gandividamudai aana dai aapima baigalliadamudai giñniditai, dai aapima calga istutiadamudai isgiñsoiñiagi naana maasicada istumaasi tagitocatadai aana voiyara Judea maacoga imaitai. Damos mai aana isquiaa soimaasi ivuaadatadai aapima dai aana maisoigalliatuda inlilitadai ganbagaidacai cascada maaii. ¹⁷ Aidasi aagai aana sai gandivida inagaitadai aana sallicaada gandivida inlilitadai. Aana maitarapan ducami amoco ismaacada pocaitiña sai duuñiagi amo istumaasi tomasi maata agai ismaitistutuidi. ¹⁸ Diuusi cal maata insaana gandivida inlilitadai cascada

aagaitadai aanλ. ¹⁹ Aanλ λλmadu Timoteo λλmadu Silvanu casi gλnaagidi isSuusi Cristo Diuusi marada ismaacada tλvai tλvaagiaiñdara arcλλagacara vuviadami. Agai maiaagai λmo istumaasi dai λma maasi ivueeyi. Agai vλλscara ivueeyi vλλsi istumaasi aagai. ²⁰ Dai Suusi Cristo agai daida ivueeyi vλλsi istumaasi aagai Diuusi saida iduñia agaitadai oodami vλλtara. Dai Suusi Cristo garsoicai tasai cλga ñioocaiña aatama Diuusi vui. ²¹ Dai Diuusi agai daida garsoicai isapiacλga vaavoitudada aatama Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi galbadaga sai garλλmadu daacana, ²² sai poduucai maatlana aatama isDiuusi sλλlicada iduñia agai vλλsi istumaasi aagai saida iduñia agai. Diuusi Ibadλ agai dai garmaacai gaguvucadagai tasai cλga ivuaadana Diuusi aa duiñdadλ.

²³ Damos maatl Diuusi ismaiquiaa ii aanλ Coriintoamu maitλnbagaida iñlilitai soimaasi ivuaadatai aapimλ. ²⁴ Siλλscada gandadida aatama, aatama maitipλlidi isgλnaagidiagi masai λma maasi vaavoitudana. Aapimλ cacλga vaavoitudai istumaasi λrvaavoi cascada. Baiyoma gλnsoiña λrλlidi aatama masai vaamioma baiganλlidiña.

2

¹ Dai povai iñlidi aanλ iscamaiλpamu soiganλliatuda iñagai gandividacai. ² Siuu duucu baiganλliadagi aapimλ baigiñlidiña aanλ λrλ dai siuu duucu soiganλliadagi aapimλ soigiñlidiña aanλ λrλ. Poduucai iñsoiganλliatudagi aanλ camaitiipucamu isducatai baigiñliatuda aapimλ. ³ Cascada casi gλnooji aanλ λλquioma vai poduucai siora soimaasi ivuaadatadai isama duuca tagitocagi sai camaisoimaasi ivuaadana naida gandivida aanλ. Vai poduucai siλλscada aaji aanλ maisoigiñliatudagi aapimλ. Aapimλ λragai daida glaagai isbaigiñliatudagi. Aanλ polidi issiuu duucu baigiñliadagi aanλ poduucai aapimλ λrλ baiganλlidiña. ⁴ Aidasi gλnoojiditadai aanλ sλλlicada soigiñlilitadai aanλ gλntatagitoitai dai asta suaacaitadai aanλ. Damos aanλ gia maitipλlidi issoiganλliatudagi baiyoma ipλlidi aanλ ismaatiagi aapimλ siλsi gλnoigλdai aanλ.

⁵ Gocλλi ismaacada soigarλliatu soimaasi ivuaadatai vaamioma soiganλliatu goovai aapimλ tomasi aanλ soigiñλλi λrλ. Damos camaivaamioma bagai aanλ agai vai maivaamioma soigλλlidiña. ⁶ Casi alia soimaa taatatuldi aapimλ agai casiavλr maiñiooquiada vaamioma. ⁷ Dai sivi gλndaanλi aanλ masai oigλdana aapimλ agai dai baigavλr λliatuda vai poduucai maipona λlidiña agai iscamaitiipu oigλdaragai agai vλλtara. ⁸ Vai poduucai maatiagi agai issλλlicada oigλdai aapimλ. ⁹ λλqui abiaadara gλnooji aanλ masai soimaasi taatatuldiana gocλλi dai poduucai maatlca iñagai sabai giñλgidi aapimλ ischo λrλ. ¹⁰ Dai siλλscada oigλdadagi aapimλ λmaadutai aanλ oigλdadamu agai λrλ. Dai cλλ maatl Suusi Cristo iscaoigλi aanλ gocλλi dai poduucai vλλscatai baiganλliadamu aapimλ. ¹¹ Vai poduucai λDiaavora maitarλmaitiagi moscλλ maatl aatama isalia yaatavoga agai.

¹² Aidasi ii aanλ Troaasiamu dai aagida iñagai λoidacami isSuusi Cristo λrλcλλagacara vuviadami, agai vaa Suusi Cristo giñsoi sai maatl calcana dai vaavoitudana mui oodami. ¹³ Damos aidasi ai aanλ maitλλ garaduñi Tito cascada maitλibλstan tada giñibadaga. Cascada otoma ii aanλ macadara Masedonio dλvλλriamu.

¹⁴ Damos sλλlicada baigarλlidi aatama Diuusicada. Agai vaa agai daida garsoicai isapiagaaagiadagi aatama ñiooquida dai garsoicai sai maitarsobicaiña ismaacada vuidara vλλta Suusi Cristo. Diuusi garsoicai ismamaatatuldi aatama aa istumaasi idui λSuusi Cristo oodami vλλtara. Dai siλλscada calca λoodami isSuusi Cristo arcλλagacara vuviadami baiganλliaracada calcana idi ñiooqui poduucai isduucai baiλλiaracada uvaida oodami λmo chigian uvadami. ¹⁵ Dai baigλlidi Diuusi gaaagiditai aatama Suusi Cristo ñiooquida. Siλλscada mamiadagi λjudidú papaaligada cubimidali quiuupiarλ vλλscatai ismaacada ami daraajagi uvagidacana. Dai siλλscada gaaagiadagi aanλ Diuusi ñiooquida vλλscatai ismaacada gλnλmpaidiadagi calcana dai λmoco cλgacara vuvaquimu

dai iimimu Diuusi lλmadu dai aa maivaavoitudamu dai λDiaavora lλmadu iimimu. ¹⁶ Ismaacλdλ vaavoitudai Diuusi ñiooquidλ λgai gia cλλgacλrλ vuvacλi. Dai ismaacλdλ maivaavoitudai λgai gia, λrsibliimiadλ ducami Diuusi vλλtarλ. Tomali λmaadutai maitistutiudi isλλgi gaaagiadagi Diuusi ñiooquidλ avλnacai Diuusi guvucadadλcλdλ. ¹⁷ Dλmos aatλmλ maitλrλrλpan ducami muidutai ismaacλdλ gaaagidi Diuusi ñiooquidλ gamaitλa λlidityai tumiñsi dai istumaasi gamamaatλtuldinλ λgai maisiu vλλsi λrDiuusi ñiooquidλ. Dλmos aatλmλ gaaagidi Diuusi ñiooquidλ sλλlicλdλ maatλcatai isλrvaavoi dai maisiu gamaitλa λlidityai tumiñsi. Diuusi gλrootoi tλsai gaaagidana ñiooquidλ dai maatλ λgai iscλλga igaaagidi aatλmλ vaavoitudaitai Suusi Cristo. Aatλmλ λrCristo ojootosadλ cascλdλ.

3

¹ Gomaasicλdλ ismaacλdλ caagai aatλmλ sioor maatλ isbai polidi aapimλ isaatλmλ moscλλga ñioocai aatλmλ λλgi gλrvλλtarλ. Tomasiaaco siaaco ajioopadagi aatλmλ maitλgito isbλλcaticagi λmo oojai siaaco aagadagi iscλλ tuutuiga aatλmλ poduucai isduucai ivueeyi aa.

² Sλλlicλdλ vaamioma λrsoiñi aapimλ aatλmλ gλrvλλtarλ siλmo oojai. Mosnλidityai oodami isducatai cλλga vaavoitudai aapimλ poduucai maatλmu iscλλga idui aatλmλ gλraa duiñdaga aapimλ gansaagida. Vλλsi imaasi cλλ maatλ aatλmλ gλribλdagλrλ.

³ Suusi Cristo λgai daidλ cλλgacλrλ gλnvuvaitu aapimλ vaavoitudacai isλgai λrλcλλgacλrλ vuviadami. Dai λgai gλnsoicλi mλsai camaisoimaasi ivuaadana ootosacai Diuusi Ibladλ isgλnλλmadu daacana. λgai λgai dai tomastuigaco oidaga. Dai aatλmλ λgai daidλ gλnaagidi Suusi Cristo ñiooquidλ. Poduucai tomasioorλ sioorλ nλidi isducatai cλλga oidaga aapimλ λgai gia cλλga maatλ isaatλmλ λrojootosadλ Suusi Cristo. Poduucai ducami isSuusi Cristo oojamudai λmo oojai dai λoojilrλ aagidamudai vλλsi oodami tλsi aatλmλ λrojootosadλ λgai. λgai baiyoma ducami isgλniibλdagλrλ ooja maisiu oodilrλ isducatai idui Diuusi aidλsi maa Moseesacaru sλλlicamigadλ.

⁴ Sλλlicλdλ maatλ aatλmλ isλrDiuusi ojootosadλ vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo.

⁵ Aatλmλ λλgi maitistutuidi isivuaadagi Diuusi aa duiñdadλ baiyoma Diuusi λgai daidλ gλrmaacai guvucadagai tλsaidλ ivuaadana aatλmλ istumaasi λgai ipλlidi. ⁶ λgai vaa λgai daidλ gλrsoicλi isaagiadagi aatλmλ oodami sai oidaga sλλlicami utudui. Aatλmλ maiagidi oodami sai coiya λgai ismaiλλgiadagi vλλsi istumaasi gatλjai Diuusi baiyoma gaaagidi aatλmλ sai Diuusi Ibladλ maacai ibλdagai utudui tomasioorλ sioorλ vaavoitudagi Suusi Cristo.

⁷ Dλmos cλλ maatλ aatλmλ isλλquioma gia coodana oodami ismaacλdλ maiλλgidi Diuusi sλλlicamigadλ ismaacλdλ Diuusi ooji odai daama. Aidλsi maa Diuusi gλsλλlicamiga Moseesacaru aliλsi dadadacλitadai Moseesacaru vuivasadλ dai cascλdλ λjudidíu maitistutuiditadai isvui nλnλavagi Moseesacaru tomasi camaisi dadadacλitadai λgai. ⁸⁻⁹ Diuusi cλλgacλrλ nλidityadai Moseesacaru aidλsi maa λgai gλsλλlicamiga. λsλλlicamicλdλ coodana ismaacλdλ maiλλgidi.

Dai sivi vaamioma cλλgacλrλ gλrnλidi Diuusi aatλmλ ismaacλdλ gaaagidi goutu sλλlicami ismaacλdλ gλrmaa Diuusi Ibladλ. Goutu sλλlicamicλdλ Diuusi Ibladλ gλrmaacai ibλdagai utudui. ¹⁰⁻¹¹ Gollqui sλλlicami aliλsi cλλgaducataidai tomasi maitλvλpi cavaca agaitadai λgai dλmos sivi camaiñamλga λgai toma laachi casi gλrmaacacai Diuusi goutu sλλlicami ismaacλdλ vaamioma cλλgadu. Goovai tomastuigaco namλaca λgai.

¹² Cascλdλ gaaagidi aatλmλ vλλsi istumaasi Diuusi aagai. Dai aagidi aatλmλ ñiooquicλdλ ismaacλdλ maisijaiga maatλ caidagai. Cλλ maatλ aatλmλ istomastuigaco namλaca λgai idi ñiooqui cascλdλ. ¹³⁻¹⁶ Aatλmλ maiλpan duucai ivueeyi Moseesacaru. Istumaasi aagaiñλ λgai maicλλ maatλ calcana λoodami. Dai asta sivi maiquiaa cλλga maatλ cal λjudidíu gollqui sλλlicami. Mosλcaasi Suusi Cristo λgai dai soicλi oodami ismaatλ calcagi gollqui sλλlicami vaavoitudacai Suusi Cristo. ¹⁷ Suusi Cristo λgai

daidla garmaa ibladagai utudui. Tomasioora sioora caviaacagi ibladagai utudui camaiviaa islaagiadagi vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sallaicamigadara. ¹⁸ Dai sivi aatama vlasscatai canga maata isSuusi Cristo sallaicada cll tuiga. Dai vlasscara maata aatama isagai vaa Suusi Cristo gartlaanadamiga arDiuisi marada, dai tavaagiaiñdara tavai agai tami oidigi daama, dai tomali amo imidagai maisoimaasi idui agai. Dai Diuisi Ibladla guvucadadacada vlass tasai vaamioma canga oidacana aatama poduucai isduucai oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama.

4

¹ Cascada baigaraliaracada gaaagidi aatama Diuisi ñiooquida. Diuisi garmaa idi aa duiñdaga agai cangacara garñlidi cascada. ² Oidaga ammo oodami ismaacada astocai ivueeyi istumaasi siaa araracami, dai vupuiirumadaña oodami, dai maicanga gamamaatatuldiña Diuisi ñiooquida baiyoma aagai agai istumaasi maitarvaavoi. Damos aatama maitivueeyi gomaasi baiyoma aatama gamamaatatuldi mosacaasi istumaasi arvaavoi, vai poduucai oodami canga istutuidi ismaatiagi iscanga ivueeyi aatama. ³ Lamoco maicall maata cal istumaasi gamamaatatuldi aatama. Agai agai dai maivaavoitudai Suusi Cristo dai cascada iimia agai adiaavora lamadu. ⁴ Adiaavora agai daidla artlaanadamigada agai ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo, dai maidadagitoi ismaata calcagi agai sila cll tuiga Suusi Cristo dai maidadagitoi ismaatiagi isSuusi Cristo arDiuisi. ⁵ Aana gia gaaagidi sai Suusi Cristo arabaitacaacami vai poduucai siaa duutuadagi oodami Suusi Cristo dai maisiu aana Suusi Cristo agai daidla artlaanadami dai aana mosarpiooñigada. Agai giñotoi ansai gansoicaña isvaavoituda aapima agai ñiooquida. ⁶ Diuisi agai daidla idui acuudagi tuucamidara. Dai Diuisi garsoi iscanga maatiagi aatama isca tuiga agai maatacatai aatama istuiga Suusi Cristo.

⁷ Sallaicada viaa guvucadagai Diuisi. Agai giñaagidi istumaasi gaaagida aana. Aana lagi maiviaa guvucadagai baiyoma Diuisi agai daidla giñmaacai guvucadagai ansaidla gaaagidiña ñiooquida. ⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama aliisi soimaasi taatamai damos vlasscara garsoicai Diuisi. Tomasi ammo imidagai maitatlagaiña aatama istumaasi gartatagituagi vlasscara apiavaavoitudai aatama Diuisi. ⁹ Tomasi soi duucal garñlidiña oodami vlasscara Diuisi garlamadu daacana. Dai garcooda agaiña oodami damos maitistutuidiña. ¹⁰⁻¹¹ Tomasiaaco siaaco ajioopai aatama garcooda aagaiña oodami poduucai isduucal muua aagaiña agai asuusi quiaa aimaraitai agai tami oidigi daama dai bai tavaricada muua damos aatama gia maiquiaa coi, Suusi Cristo garsoicai gavgucadacada cascada. Dai poduucai gamaata isDiuisi duaacali agai. ¹² Poduucai garcooda aagaiña oodami gaaagiditai aatama Diuisi ñiooquida damos aapima caviaa ibladaga utudui vaavoitudacai Diuisi ñiooquida.

¹³ Pocaiti Diuisi ñiooquidara: “Vaavoitu aana Diuisi ñiooquida dai cascada aagidi aana oodami Diuisi ñiooquida”, ascaiti. Poduucai aatama lara vaavoituda Diuisi ñiooquida dai cascada gaaagidi aatama Diuisi ñiooquida. ¹⁴ Dai cll maata aatama isDiuisi duaacali gartlaanadamiga Suusi coidada saagidiaiñdara dai poduucai lara garduduaacalia agai agai aatama coidada saagidiaiñdara. Dai amaasi garvaidaquia agai vlasscatai mapai tavaagiamu Suusi Cristo lamadu. ¹⁵ Dai aatama soimaasi taatamai naana maasi istumaasi dai gaaagidi Diuisi ñiooquida maatacatai ispoduucai vaamioma gansoicai aatama aapima. Dai poduucai vaamioma muidutai vaavoituda agai Diuisi ñiooquida dai Diuisi cangacara ñijada agai dai agai pocaitiada agai sai baiganlidi Diuisicada dai canga ñioocada agai agai Diuisi vui.

¹⁶ Cascada baigaralidi aatama. Tomasi callimuimi gartuucuga vlasscara tiodian tada garibadaga. ¹⁷ Tami oidi daama maisi cavami soimaasi gataatamai dai alia otoma daivuscali. Dai gomaasicada Diuisi garmaquia agai naana maasi istumaasi caccagaducami ismaacada tomastuigaco maiuugiatali. ¹⁸ Dai vaamioma tatagitoi aatama istumaasi aagai Diuisi ñiooquidara sai oidaga tavaagiara siistumaasi oidaga tami oidigi

daama. Vlassi istumaasi oidaga oidi daama alia otoma uugiatli dmos istumaasi oidaga tvaagiara go gia tomastuigaco maiuugiatli.

5

¹ Gartuucuga arapan ducami lmo vaaqui daida garibadaga gartuucuga arana oidaga. Silascada ugitiagi gartuucuga cal maata aatama isDiuisi garmaquia agai lmai utudui tvaagiara siaaco tomastuigaco oidacamu aatama dai tomali lmo imidagai maiuugiatli agai. ² Aliasii aijigai aatama ipaliditai iscaimiagi tvaagiamu dai viaacagi gartuucuga ismaacada garmaquia agai Diuisi ³ poduucai gamaata istuucuaa ragai tvaagiara. ⁴ Quiaa oidacatai garibadaga tami oidi daama idi tuucugara ismaacada arapan ducami lmo quii alia aijigai aatama soimaasi taatamatai. Dai tomasi maicoiya aralidi aatama vlassara sooma ipalidi aatama istvaagiara oidacagi dai viaacagi gartuucuga ismaacada maiuugiatli tomali lmo imidagai. ⁵ Diuisi agai dai poduucai idui. Dai Diuisi caotoi galbadaga sai garlamadu daacana sai poduucai maatacana aatama issallicada garmaquia agai tuutucuga uutudui.

⁶ Cascada baigaralidi aatama Diuisicada, tomasi cal maata aatama isquiaa oidacatai aatama tami oidi daama maitistutuidi aatama isoidaga tvaagiara Diuisi lamadu. ⁷ Dmos vlassara garlamadu daja Suusi Cristo vaavoitudaitai aatama niooquida agai tomasi maitiquiaa nidi aatama agai. ⁸ Vlassara baigaralidi aatama. Dmos vlassara vaamioma ipalidi aatama isiimiagi tvaagiamu siaaco nidia aragai Suusi Cristo siapiaoidacagi tami oidi daama idi tuucugara. ⁹ Cascada ipalidi aatama isivuaadagi istumaasi ipalidi Diuisi quiaa oidacatai tami oidi daama dai silascada tvaagiara daraaja arar. ¹⁰ Dai aimu istuigaco Suusi Cristo garlada agai aatama vaavoitudadami ismaacada calga ivuaadana aa duiñada dai ismaacada maicalga ivuaadana quiaa oidacatai tami oidi daama. Sioora calga ivuaadana Suusi Cristo aa duiñada Suusi Cristo maaquimu agai naana maasi istumaasi calcagaducami dai sioora maicalga ivuaadana maimaaquimu agai gomaasi.

¹¹ Aliasii siaa duutudai aatama Diuisi, cascada duudatai aagidi aan loodami sai vaavoitudana Diuisi niooquida. Cal maata Diuisi istuutuiga aatama daida isaatama aagai mosacaasi istumaasi arvaavoi. Daida ipalidi aatama isaapima arar cal maatacagi gomaasi. ¹² Maitipalidi aatama isalgi gnaagiadagi iscal tuutuiga aatama, dmos vlassara ipalidi isbaiganliada aapima aatamacada. Vai poduucai viaacamu aapima isducatai garsoicadagi silascada gariar garvuupadagi loodami ismaacada galarducada ganalidi ivuaadatai ganviituldaraga, maitatagitoitai istumaasi Diuisi ipalidi isivuaadagi. ¹³ Tomasi polidi loodami ismaisi calgadu tatagitoi ischo arar vlassara ivuaadamu aan mosacaasi istumaasi ipalidi Diuisi ipaliditai isgansoicadagi aapima. ¹⁴ Aliasii giñogadai Suusi Cristo cascada povueeyi aan. Suusi Cristo muu vlassi oodami vlatara. Diuisi soimaasi taatatuldi Suusi Cristo soimaasi ivuaadatai oodami. Poduucai Diuisi oigaldi oodami ducami isDiuisi casoimaasi taatatuldiamudai oodami, cascada arapan ducami isvlassi oodami cacoimudai. ¹⁵ Suusi Cristo muu dai arapan duaaca vlassi oodami vlatara vai ismaacada viaa ibadaga utudui vaavoitudacai Suusi Cristo camaitivuaadaiña istumaasi algi ipalidi isivuaadagi baiyoma ivuaadagi istumaasi Suusi Cristo ipalidi isivuaadagi. ¹⁶ Oodami maivaavoitudadami soi duucal nidi lmo oodami dai calga nidi aa oodami. Aan arar poduucal nidiña oodami maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo dai asta Suusi Cristo soi duucal nidiña aan. Dmos sivi cavaavoiu aan Suusi Cristo dai amadugan duucal nidi aan oodami. Maiquiaa vaavoitudaitai aan Suusi Cristo arapan duucal nidi aan oodami poduucal isduucal amaivaavoitudadami nidi oodami. Alquioma poduu nidi aan lSuusi Cristo dmos sivi camaipoduu nidi aan agai. ¹⁷ Cascada tomasioora sioora cavaavoitudagi Suusi Cristo camaiarapan duucal tatagitoi tomali maiarapan duucal ivueeyi maiquiaa vaavoitudacai. Agai viaa lmo ibadagai utudui cascada.

¹² Aatama ipalidi iscalgacara gannlijadagi dmos aapima maitipalidi. ¹³ Aana glandaanli giñmaamara duucaí masai calga tuutiacana giñvui poduucái isduucái cal tuiga aana glandvui.

¹⁴ Maitavlar ara maasi ivuaada urarcala aa ismaacala maivaavoitudai. Aapima mailpan duucaí oidaga lagi cascada. Lagi oojoidi isivuaadagi naana maasi istumaasi soimaascami dai aapima gia cho. ¹⁵ Suusi Cristo mailpan duucaí ivueeyi adiaavora daidala vaavoitudadami mailpan duucaí ivueeyi amaivaavoitudadami. ¹⁶ Gogala quii vaaco siaa duutudai oodami Diuusi ismaacala tomastuigaco oidaga mailpan ducami gogala quii siaaco siaa duutudai oodami momoono ismaacala ivueeyi lagi. Dai aapima lpan ducami lquii siaaco siaa duutudai oodami Diuusi. Potatadai Diuusi garlaqui aaduñicaru:

Aana vaavoitudadami saagida oidaga.

Aana arDiuusigada.

Dai lagi argiñmaamara.

Ascaiti Diuusi. ¹⁷ Cascada pocaiti lara:

Aapima vaavoitudadami camaitlaagai masilpan duucaí oidacagi lagi ismaacala maivaavoitudai,

Casiavlar maitivuaada istumaasi soimaascami.

¹⁸ Dai aana arganoogacamu,

Dai aapima argiñmaamaracamu.

Dai aana calgacara gannlijadamu.

Pocaiti garbaitaclaacami ismaacala sallicala viaa guvucadagai.

7

¹ Aapima giñaaduñi aana glandoigadai. Gomaasi aagai Diuusi maisiu mosacaasi garlaqui aaduñicaru valtar, vlassi gomaasi lraatama garvaltar lara. Cascada aliasi glaagai tasigajiaadara vipiaadagi vlassi soimaascami dai camaisoimaasi ivuaadagi. Dai siaa duutudaitai Diuusi aliasi glaagai isivuaadagi mosacaasi istumaasi Diuusi ipalidi.

² Calgavar tuutiaca aapima garvui. Aatama maitanmamaatatuli masisoimaasi ivuaadagi aapima tomali maiyaataidi aatama. ³ Aagai aana gomaasi maisiu soimaasi ivuaadatai aapima. Aana sallicala glandoigadai cascada. Dai glandoigadamu aana asta silascada muu. ⁴ Vaavoitudai aana masiaapima iduñia lagi vlassi istumaasi gnaagidi aana. Dai sallicala baigiñalidi aana aapimacada. Dai tomasi soimaasi taatamai aana vascara sallicala baigiñalidi.

⁵ Aidasi abiaadara aayi aatama tami Masedooniara maiquiaa ganiibastacan tada gariibadaga alia soimaa taatamai aatama cascada. Tomasiaaco siaaco ajioopada aatama garcocoodai oodami dai vascara tatagitoi aana giñaaduñi vaavoitudadami. Aana maitipalidi isagai dagituagi ganvaavoidaraga. ⁶ Dmos Diuusi lagi dai bailiatudai vaavoitudadami ismaacala soigalliadagi, cascada baigrali aatama diviacai Tito. ⁷ Maisiu mosacaasi diviacai lagi. Lagi alia baigalliatugai aapimacada cascada. Lagi gnaagidi sai aapima sallicala gnrnida alidi. Daidla gnaagidi lara sai aapima aliasi giñtatagitoi dai soigallidi aancada. Gomaasicada vaamioma baigiñalli aana.

⁸ Tomasi soigallali aapima nidadai loojai ismaacala gnootosi aana vascara maivuaam iñalidi aana sivi. Tomastuucamidara soigiñalli aana maatacai issoigallali aapima chlaqui tasai nidadai gooojai ⁹ vascara sivi baigiñalidi, maisiu soigalliacai aapima, aapima ama duucaí gantatagitoi aidasi soigallali cascada. Diuusi alia baigalli nidadai isducatai ivuaadana aapima aidamasi soigallidi. Cascada maata aana ismaisoimaasi glanduñi gnoojidacai. ¹⁰ Silascada amaadutai soigalliadagi dai maivui ñioocadagi Diuusi, poduucái Diuusi alia baigallidiña dai poduucái ama duucaí gatatagitoiña oodami dai calgacara vuvacai. Cascada arsoiñi issoigalliadagi oodami silascada soimaasi ivuaadagi dai ama duucaí gatatagitoiña. Dmos silascada soigalliadagi amo maivaavoitudadami dai mailma duucaí gatatagitoi aida gia imi lagi lagi

ΛDiaavora λmadu. ¹¹ Δamos aapimλ alia cλga idui cascλdλ alia baigλλi Diuusi dai canλidi aapimλ istumaasi λpλdui gooquiλrλ. Alia baacoi aapimλ λgi polλiditai sai Diuusi soimaasi gλntaatatuldai agai dai giñλλbλiditai iñsaanλ gλnbagaidagi. Cascλdλ ipλlidi aapimλ iñsaanλ gλnoigλldagi, dai otoma bagaimi aapimλ λcλλi ismaacλdλ soimaasi idui. Dai ipλlilitadai iñsaanλ gλndividiagi. Vλasi gomaasicλdλ cλga gλmaata masiaapimλ maibaigλλlidi λcλλi vui soimaasi ivuaadatai λgai. ¹² Aidλsi gλnooji aanλ maisiu mosλcaasi gocλλi tλgitocatadai aanλ ismaacλdλ soimaasi idui tomali gλmai ismaacλdλ soimaasi iduñi goovai. Baiyoma maata Diuusi ispoduucai gλnooji aanλ aliasi gλnoigλdaitai. ¹³ Vλasi gomaasicλdλ alia baigλrλlidi aatλmλ.

Dai vaamioma baigλrλlidi aatλmλ nλiditai isbaigλλlidi Tito aapimλcλdλ. Tito aliasi baigλλlidi nλiditai isducatai λma duucai gλntλtλgitoi dai gajiaadarλ vipiaada aapimλ λsoimaascami. ¹⁴ Aidλsi maiquiaa ii Tito Coriintoamu aanλ aagidi masai aapimλ λgλidia agai istumaasi gλnoojida iñagaitadai aanλ dai aapimλ podui. Vλasi istumaasi gλnaagidi aatλmλ λrvaavoi dai istumaasi aagidi aatλmλ Tito vλasi λpλdui. ¹⁵ Dai sivi vaamioma gλnoigλdai Tito tλtλgitoitai isaapimλ cλga λgi vλasi istumaasi gλnaagidi λgai dai cλga miaadλgidacai aapimλ dai cλga siaa duutudai aapimλ λgai. ¹⁶ Cλga vaavoitudai aanλ masiaapimλ apiaλλgiada agai istumaasi gλnaagidi aanλ cascλdλ baigiñλλlidi aanλ.

8

¹ Sivi giñaaduñi ipλlidi aanλ isgλnaagidagi isduucatai Diuusi cλgacλrλ nλidi λvaavoitudadami Masedooniλrλ oidajami dai λgai cλga soicλi aa vaavoitudadami. ²⁻⁴ Tomasi aliasi soimaa taatamai λgai vλascλrλ alia baigλλlidi. Tomasi sλλlicλdλ λrsoituutuigami λgai vλascλrλ mui λmpagi tumiñsi ducami isrircuacamudai λgai daidλ gardaañimi tλsai dagitona aatλmλ isootosda λtumiñsi λvaavoitudadami Jerusaleenλrλ oidajami. ⁵ Aatλmλ maivaavoitudaitadai ismosλλ mui λmpaida λgai tumiñsi. λpλrλga idui λgai vλasi istumaasi Diuusi ipλli dai gooquiλrλ duuñia λlilitadai istumaasi aagidi aatλmλ. ⁶ Mosnλiditai aanλ isalía mui λmpagi tumiñsi λvaavoitudadami Masedooniλrλ oidacami aagidi aanλ λTito sai λgai λpamu imλna mλλca siaaco daraaja aapimλ dai gλnaagidana masai λpamu λmpaidiña tumiñsi λvaavoitudadami soituutuigami Jerusaleenλrλ oidajami vλλtarλ poduucai isduucai ivuaadatadai aapimλ λλquioma. ⁷ Aapimλ vλasiaλcatai sλλlicλdλ cλga ivueeyi, dai sλλlicλdλ cλga vaavoitudai aapimλ. Dai aliasi cλga gamamaatλtuldiña. Dai istumaasi ivueeyi aapimλ baigλλλiaracλdλ ivueeyi. Dai aliasi gλroigλdai. Dai sivi aliasi gλaagai iscλλga soiña aapimλ gλraaduñi soituutuigami.

⁸ Aanλ gλnaagidi gomaasi maisiu gλntλaañia iñλλiditai baiyoma gλnaagidi aanλ gomaasi masai maatλcana isducatai aa vaavoitudadami baigλλλiaracλdλ λmpaidi tumiñsi gλraaduñi vλλtarλ. Dai siaascλdλ aapimλ gaoidagi λpλrλ vλascatai maatλmu isaapimλ alia oigλdai gλraaduñi. ⁹ Aapimλ camaata isSuusi Cristo alia cλλ tuiga. Aidλsi maiquiaa divia λgai tami oidigi daama maiviaagacatadai tomali λmo istumaasi tλvaagiλrλ daacatai. Δamos diviacai tami oidigi daama soitigami gλnaato λgai. Suusi aliasi gλnoigλdai cascλdλ poduucai idui, vai poduucai istuidana aapimλ isiimiagi tλvaagiamu dai ami viaacagi naana maasi istumaasi cλcλλgaducami.

¹⁰ Aanλ gλnaagidi saidλ λrcλλga isotoma aitudagi λtumiñsi ismaacλdλ baiλλiaracλdλ λmpaidi aapimλ vasumirλ abiaadarλ. ¹¹ Sivi istutuidi aapimλ masiaitudagi tumiñsi mλssilλqui aagai isaituda agai. Vλascatai gλaagai isgamaacadagi silλsi istutuidi. ¹² Sioora baigλlliaracλdλ gamaacadagi silλsi istutuidi Diuusi baigλlidiña λgai vui λpλrλ.

¹³ Aanλ maitipλlidi masvλasi gamaacadagi masilλjasi viaacagi ¹⁴ baiyoma ipλlidi aanλ masiλpan λλjasi viaacagi. Sivi aapimλ gλnbaivitocami viaa cascλdλ gλaagai masiaa oidagi gλraaduñi soituutuigami. An tasarλ λgai gλnbaivitocami viaacamu dai aapimλ maiviaacamu silgai gλnoidamu λpλrλ. Dai poduucai vλascatai viaacamu aapimλ istumaasi tλgito. ¹⁵ Poduucai isduucai aagai Diuusi ñiooquidλrλ: “Sioora naana maasi

viaacatadai maibaivito, dai sioorá baitoma maiviaacatadai vllscara maivialgacatadai”, pocaiti Diuusi ñiooquidara.

¹⁶ Dai pocaiti aana sai baigiñalidi aana Diuusicada isagai soí Tito isagai ganoigladagi aapima poduucai isduucai ganoigadai aana. ¹⁷ Tito aliasi ipalidiña isvllscara baiganalida aapima cascada imi agai goovai maisiu mosacaasi ootosaitai aana baiyoma goovai lłgi ipalidi isimiagi cascada.

¹⁸ Dai ootosa ragai aatama lmai garaduñi Tito lmadu. Vllsi lvaavoitudadami cllga ñioocai gocalli vui, alia cllga gamamaatatulditai goovai Diuusi ñiooquida. ¹⁹ Lłgi lvaavoitudadami lcovai vusaitu gocalli sai garoidana dai garsoiña lmpaidana ltumiñsi ismaacada lmpagi garaaduñi vaavoitudadami aipacoga oidacami. Aatama lmpaidi gotumiñsi lvaavoitudadami soituutuigami vlltara dai poduucai maatamu aa oodami sialia cll tuiga Diuusi, dai poduucai lpara gmaatamu isbaigalliaracada ivueeyi aatama istumaasi Diuusi ipalidi. ²⁰ Aatama ootosa lragai idi cllalli cllga tuutiacada sai lmpaidana ltumiñsi vai poduucai maitarñiooquidiña oodami. ²¹ Aatama cllga iduuniã aralidi goaa duiñdagai Diuusi vuitapi dai oodami vuitapi lpara.

²² Dai lmai cllli oida agai lpara Tito lmadu aduñda dai idi cllli camaata aatama lpara iscllga ivueeyi Diuusi aa duiñdada dai baigalliaracada oida agai gogaa vaavoitudaitai masiapima slllicada cllga soiña agai garaaduñi soituutuigami tumiñsicada. ²³ Ismaadutai gantacacagi istuisi ootoi aana goTito aagidavurai sai goovai lrgiñaduñi dai giñsoicai giñaã duiñdagara gnmamaatatulditai Diuusi ñiooquida. Dai ismaadutai gantacacagi istuisi ootoi aana gogaa vagoocai, aagidavurai sai govaavoitudadami tami oidacami ootoi. Dai aa oodami naiditai iscã tuutuiga goovai alia cll ñioocaiña Suusi Cristo vlltara. ²⁴ Silascada mla dadia gocacalli cllgavar miaadagida dai cllga lłgiada dai poduucai maatamu lvaavoitudadami aipaco oidacami masiapima alia oigldai gnaaduñi vaavoitudadami. Aana caaagidi garaaduñi vaavoitudadami aipaco oidacami masai aapima alia oigldai gnaaduñi vaavoitudadami.

9

¹ Aana maiviaa isgnaagidagi idi oojlara masai lmpaidana tumiñsi garaaduñi soituutuigami vlltara. ² Camaata aana masiapima bailliaracada soicai gnaaduñi soituutuigami. Aana vllscara baigiñlliaracada aagidiña garaaduñi vaavoitudadami Masedoonlara oidacami masai aapima Acaayara oidacami vasumira abiaadara lmpaidi tumiñsi dai ootosda agai garaaduñi soituutuigami. Aidasi maí lvaavoitudadami Masedoonlara oidajami masduucatai ivueeyi aapima baitoma vllscatai vaamioma baiganlliaracada lmpaidi tumiñsi lsoituutuigami vlltara. ³ Vllscara ootosa iñagai aana idi garaaduñi vai slllicada vaavoí vuusaiña istumaasi aagai aana gnaagaitai. Dai aana ipalidi isslllicada bai duuca aapima ltumiñsi poduucai isduucai caaagidi aana garaaduñi Masedoonlara oidacami. ⁴ Slllicada ipalidi aana isbai duuca aapima ltumiñsi siduuniadagi giñoidagi lmmoco garaaduñi tami Masedoonlara oidacami silascada imiagi aana. Saa lllran tada aana ismaibai duuca aapima. Aana vllscara vaavoitudai istumaasi aagada aapima. Aapima lpara siaa lllran tada maibai duucacatai. ⁵ Cascada aana polidi sai aliasi glaagai islpara iimiagi idi cllalli dai gansiña naato lmpaidagi ltumiñsi ismaacada vilaga isaituda aapima silłqui aagai. Poduucai lłgi lmpaidamu aapima mosacaasi silłqui ipalidi maisiu silłqui aatama iplliadagi.

⁶ Tłgitovurai aapima sioorã chlłqui gaoidadagi Diuusi maisicllga soicaiña, dai sioorã mui gaoidadagi Diuusi cllga soicai lpara. ⁷ Vllscatai glaagai isgaoidadagi silłłqui cllgadu lliadagi. Mosglaagai isbaiganlliaracada gaoidadagi maisiu guvucadacada. Diuusi oigldai sioorã baigalliaracada gaoidi. ⁸ Diuusi cllga istutuidi isganmaacadagi naana maasi istumaasi dai poduucai viaacamu aapima vllsi istumaasi łgitocagi aapima

γανvλλatarλ. Dai poduucai viaacamu aapimλ istucudλ soicλdagi aa. ⁹ Pocaiti Diuusi ñiooquidλrλ:

Sioora cλλ tuutuiga alia cλλga soicλi λsoituutuigami.

Dai Diuusi vλλscarλ soicλdamu sioora cλλga soicλi aa.

Ascaiti Diuusi ñiooquidλrλ. ¹⁰ Diuusi λgai dai maacai oodami λstocai ismaacλdλ λsai. Dai λgai vaa Diuusi γanmaaquimu aapimλ vλλsi mastumaasi λgitucagi. Dai aapimλ γanbaivitocami viaacamu dai poduucai cλλga soicλdamu aa. ¹¹⁻¹² Silλscadλ vuidaquia aatamλ λsoituutuigami gotumiñsi ismaacλdλ λmpagi aapimλ sλλlicλdλ baigλnλldiamu λgai Diuusi vui viaacatai istumaasi λgito. ¹³ Dai cλλga ñioocadamu λgai Diuusi vui maatlacatai isaapimλ cλλga λgidi istumaasi aagai Suusi Cristo cascλdλ ootosdi aapimλ gotumiñsi. Dai cλλga ñioocadamu λgai Diuusi vui mui ootosdakai aapimλ tumiñsi λgai vλλtarλ dai aa vλλtarλ λpλ. ¹⁴ Dai λgai vaamioma γλnoigλadamu cascλdλ daanλdamu Diuusi sai λgai vaamioma γansoicλiña. λgai maatl isDiuusi γansoicλi iscλλ tuutiaca aapimλ cascλdλ mosλλ cλλga soicλi aapimλ dai cascλdλ aliasi γλnoigλdai λgai. ¹⁵ Sλλlicλdλ baigλrλlidi aatamλ Diuusicλdλ isλgai mosλλsi γansoicλi. Maitistutuidi aatamλ iscλλga aagagi isλλsi γansoicλi Diuusi.

10

¹ Aanλ Paavora γλnaagidamu λmo istumaasi. Cλλ maatl aapimλ isSuusi Cristo aliasi cλλ tuiga dai maioomaliga dai aanλ λpλ ipλlidi ispotuigacagi. λmo oodami pocaiti sai silλscadλ γanλλmadu daaca aanλ maioomaliga aanλ γanvui dλmos silλscadλ γλnoojiada aanλ aliasi γanbagaiña. ² Aanλ γandaanλi giñaaduñi masai gajiaadλrλ viaana vλλsi gosoiamaascami poduucai silλscadλ gaamo imia aanλ maiviaacamu isγanbagaidagi. Dλmos isλλmoco quiaa pocaitaidagi sai aanλ ivueeyi mosλcaasi istumaasi aanλ λgi ipλlidi, λgai gia bagaidamu aanλ. ³ Vaavuava isaatamλ λpλ λroodami dai quiaa oidi daama oidaga dλmos maippan duucai ivueeyi aatamλ λgai ismaacλdλ maivaavoitudai Diuusi. ⁴ Diuusi λgai dai giñsoicλi iscλλga ivuaada aanλ aa duiñdadλ maisiu aanλ λgi. λmo oodami λgi maitistutuidi isgajiaadλrλ viaagi gosoiamaascami avλnacai Diuusi guvucadadλcλdλ. Cascλdλ Diuusi giñmaacai guvucadagai ansai cλλga ivuaadana aa duiñdadλ. ⁵ Idi guvucadagaicλdλ ismaacλdλ Diuusi giñmaacai vaamioma maatl ñioocai aanλ isλgai ismaacλdλ γλγrducλdλ γanλlidi vui ñioocaitai Diuusi ñiooquidλ ismaacλdλ gamamaatλtuldi aanλ. λgai maitipλlidi isoodami maatiagi istumaasi Diuusi ipλlidi isivuaadagi. Dai λgai vaa guvucadagaicλdλ vaamioma istutuidi aanλ isλgai dai avλnacai poduucai λgai λpλ λgidi Diuusi ñiooquidλ. ⁶ Silλscadλ cacλλga λgiada aapimλ vλλsiaλcatai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλrλ aidλ gia casi istutiadamu aanλ isbagaidagi ismaacλdλ maillgidi Diuusi ñiooquidλ.

⁷ Glaagai mascλλga γantλgito ñaijadagi istumaasi λpλvueeyi aapimλ γλnsaagida. Dai λgai ismaacλdλ pocaiti saidλ λrSuusi Cristo ojootosadλ dai giñvui ñioocai glaagai ismaatλcagi iñsaanλ λpλ λrSuusi Cristo ootosadλ. ⁸ Tomasi alia aagai aanλ sai Suusi Cristo giñmaa λmo sλλlicami vλλscarλ maisiaa λrai aanλ. Suusi Cristo giñmaa gosλλlicami ansai γansoicλiña masai vaamioma cλλga vaavoitudaiña Diuusi ñiooquidλ, maisiu ansai γansobicλiña isvaavoitudadagi aapimλ. ⁹ Maitipλlidi aanλ isγanλλbλcatadagi gomaasicλdλ ismaacλdλ γλnaagidiña aanλ γλnoojiditai. ¹⁰ λmo oodami pocaitiña sai silλscadλ γλnoojiada aanλ γanbagadan caitiña aanλ dai sai silλscadλ γanλλmadu daaca aanλ sai aidλ gia doadicudan duucai ñioocaiña aanλ. ¹¹ Dλmos λgai ismaacλdλ pocaitiña glaagai ismaatλcagi sai poduucai isduucai γλnoojidiña aanλ istutuidi ismotuigacagi silλscadλ gandividagi.

¹² Dλmos maitipλlidi aanλ isλpan tuigacagi λgai ismaacλdλ γλγrducλdλ γanλlidi giñvui ñioocaitai. λgai polλlidi sai vaamioma sastuduga siaa oodami. λgai alia vupuiiruga cascλdλ polλlidiña sai vaamioma cλλga gamamaatλtuldiña siaa aaduñdλ mamaatλtuldiadami. ¹³ Silλscadλ γλnaagiada aanλ ansai cλλga ivueeyi giña duiñdaga aanλ

gnaagidiña mosacaasi istumaasi ivueeyi aanl. Aanl ivueeyi istumaasi Diuusi giñtlajai ansaidl ivuaadana, cascada mosacaasi gomaasi gnaagidiña aanl. Dai lgal giñtlajai ansaidl ganmaatatludana ñiooquidl aapiml Coriñtolal oidacami. ¹⁴ Aanl ivueeyi mosacaasi istumaasi Diuusi giñaagidi. Aanl lgal dai lrlga gnaagidi Suusi Cristo ñiooquidl. ¹⁵ Aanl maiaagai istumaasi gamamaatatluldi aa mosacaasi istumaasi aanl lglgi gamamaatatluldi. Aliasl iplidil aanl malsai vaamioma clalga vaavoitudana aapiml nai poduucal istutiada aanl isvaamioma naana maasi istumaasi ganmaatatluldiagi. ¹⁶ Dai poduucal casi istutuidil aanl isgamaatatluldiagi Diuusi ñiooquidl siblacoga siaaco maiquiaa gamaatatluldi aa oodami.

¹⁷ Aliasl lrcalalgal iscalalga ñioocadagi oodami Diuusi vui dai maisiu lglgi glvllatarl.

¹⁸ Diuusi maibaiglallidil lgalicadl ismaacadl clalga ñioocadagi lglgi glvllatarl baiyoma lglgi Diuusi maatl sooral baialiadagi.

11

¹ Maitavarl oojodacal calca istumaasi gnaagida iñagai aanl tomasi pollidil aapiml ismaiclagadu giñtagitoidaga. ² Diuusi iplidil sai baamucan tadacana aanl gomamaatatluldiadami yaatavogami vui, goovai ganvurpuiirumada lidil cascada. Aanl lgal dai gnaagidi sai Suusi Cristo lrcalalgalarl vuviadami mlal ai aapiml vaavoitu. Dai sivi aliasl iplidil aanl isaapiml apiavaavoitudadagi dai clalga lglgiadagi Suusi Cristo. ³ Aanl maitiplidil malsglnyaatagiadagi tomali maitiplidil aanl malsganvurpuiirumadadagi ml-sai gajiaadarl viaana Suusi Cristo poduucal isduucal lDiaavora yaatagi dai vuurumagi Eva Edeenarl. ⁴ Aanl maatl malsiapiml clalga miaadl gidiña tomastuma mamaatatluldiadami ismaacadl gandaividil dai clalga gantl gito calcana istumaasi ganmamaatatluldiadagi aagaital lCristo lgal, tomasi maitarlalgal vaa mamaatatluldiaragai ismaacadl ganmaatatluldi aanl. Aanl ganmaatatluldi sai Suusi Cristo lrcalalgalarl vuviadami dai sai Diuusi lbladl grrllmadu daja dai sai sooral vaavoitudal Suusi Cristo clalgalarl vuvacil. Damos aa lma maasi ganmamaatatluldi dai vllscarl aapiml clalga gantl gito calcana. ⁵ Lgal pollidil sai vaamioma sastuduga siaa dmos aanl pollidil sai maivaamioma sastuduga lgal iñsaanl. ⁶ Tomasi aanl maiclagal maatl ñioocai vllscarl clal maatl aanl istumaasi ganmamaatatluldi lgal cascada maatl aanl isglnyaatagidil lgal. Dai aapiml clalga giñmaatl dai clal maatl istumaasi gamamaatatluldi aanl.

⁷ Lamo oodami pocaitiña sai ismaadutal gamamaatatluldiadagi dai maitamaitlacadagi sai maitarsoiñi mamaatatluldiaragadl. Soor maatl issiooma lrcalalgalicamudal isgiñaanamlquidamudal aapiml dai poduucal vaamioma clalga lglgiadamudal istumaasi ganmamaatatluldiña aanl. Baiyoma gaaata vaaadana aanl dai gaagaiña istumaasi tagito aidasi gandiviji aanl dai ganmaatatluldi Diuusi ñiooquidl poduucal ivuaadana aanl gansoiña iñlilitai. ⁸ Dai aa vaavoitudadami sibla oidacami giñoidiña tumiñsi larl ansai llcadl giñsoicliña gnlallmadu daacatal. ⁹ Aidasi mll dada lvaavoitudadami Masedooniarl oidajami lgal lgal dai giñoi tumiñsi dai poduucal aapiml maisiaa doodal tomali lmo istumaasi aanl giñvllatarl dai tomali lmo imidagai maiviaacamu aapiml issiaa vaaadagi tomali lmo istumaasi aanl giñvllatarl. ¹⁰ Aanl vaavoitudal Suusi Cristo cascada istumaasi aagai aanl lrvavoil. Cascada aagidil aanl vllsi Acaaya dvlalliarl oidacami ansai maitantaanlada iñagai aapiml tomali lmo tumiñsi. ¹¹ Maitavarl povanlilada ismaitanoigldal aanl dai cascada pocaiti. Lglgi Diuusi maatl isaliasl ganoigldal aanl.

¹² Amamaatatluldiadami yaatavogami gantaanl tumiñsi ganmamaatatlulditai cascada aanl maitiplidil malsiapiml giñoidadagi tumiñsi vai maipocaitiadagi amamaatatluldiadami sai giñlpan duucal ivueeyi. ¹³ Lgal pocaitiña saidl lrvavoil Suusi Cristo ojootosadl dmos maitarvavoil. Lgal mosarvavoil. ¹⁴⁻¹⁵ Dai lgal clal tuutiacami ganvuaadana dmos ivueeyi istumaasi lDiaavora iplidil isivuaadagi. lDiaavora alil yaatavoga larl cascada. Damos Diuusi sallicadl soimaasi taatatuldamu soimaasi ivuaadatal lgal.

¹⁶ Aanλ maitiplidi ispoaliada aapimλ ismaicλλgadu giñtagitoidaga. Damos ispoaliada aapimλ ismaicλλgadu giñtagitoidaga vλλscara glaagai mλscalcagi istumaasi gnaagidi aanλ giñaagaitai aanλ λgi isaliλ cλλ tuiga aanλ ducami isgλducλdλ giñliadamudai aanλ. ¹⁷ Damos Suusi Cristo maipoduucai garmaatutuli λgai maigλducλdλ gλλlidiña, cascλdλ vuirugan tada aanλ poduucai ñioocaitai. ¹⁸ Muidutai mamaatutuldiadami aagaiña sai aliλ cλλga ivueeyi gnaa duiñdaga cascλdλ aanλ λpλ aagai ansai aliλ cλλga ivueeyi giña duiñdaga. ¹⁹ Aapimλ polliidi mλsai aliλ sastuduga cascλdλ cλλga istutuidi aapimλ mλsmaitiñojoadagi vuirugami duucai ñioocaitai aanλ ²⁰ poduucai isduucai maioojodai aapimλ λmamaatutuldiadami yaatavogami tomasi λgai gantλlaañicaru duucai gannλidi, dai maiñamλquidacai vuuyi gλnvustuidaga, dai soi duucai gannλidi, dai gangλvaiña. ²¹ Damos aanλ maioojoidi ispoduucai ivuaadagi. Dai aliλsi baigiñλlidi aanλ ismaisoimaasi gλnvuiididi.

λmamaatutuldiadami yaatavogami aagaiña sai cλλga ivueeyi gnaa duiñdaga dai aanλ aagadamu λpλ tomasi vuirugan tada aanλ aagaitai. ²² λgai gλgλrducλdλ gλnλlidi judidúcatai. Aanλ λpλ λrjudíu. Dai λgai gλgλrducλdλ gλnλlidi Isireliara oidacamicatai. Aanλ λpλ λrIsireliara oidacami. Dai λgai gλgλrducλdλ gλnλlidi Avraañicaru cajiudadλcatai. Aanλ λpλ λrAvraañicaru cajiudadλ. ²³ λgai gλgλrducλdλ gλnλlidi pocaititai saidλ λrSuusi Cristo ojootosadλ. Aanλ gia sλλlicλdλ λrSuusi Cristo ootosadλ, tomasi vuirugami duucai ñioocai aanλ. Aanλ vaamioma gaaagidi Diuusi ñiooquidλ isλgai. Dai aanλ vaamioma giñgλvai oodami isλgai. Dai aanλ vaamioma muiyoco vaa giñmaisatu isλgai. Dai muiyoco giñmuaa aagaiña oodami. ²⁴ Taama imidagai giñgλλgλ λjudidíu iquisanaicλdλ dai vλλ taama imidagai aitu λmo coobai dan baivastaama dan tuvustaamaojo. ²⁵ Dai λpλ vaica imidagai uusicλdλ giñgλλgλ. Dai λpλ λmo imidagai giñmaicacarai. Vaica imidagai duupi λvaarcu suudara ismaacλdλrλ imliña aanλ. Dai λmo imidagai suudara vii aanλ λmo tasai dai λmo tucagi λmo uusiaiñdλrλ iñdaagλcatai mλλcasi dλvλλarai uugidiaiñdλrλ. ²⁶ Aanλ aipaco aimλraiña. Dai baitoma giñbλλ aimλraiña suudagi. Dai λsivogami giñsobicliña voiγrλ. Dai giñaaduñi giñvui vλλtλcana dai sibλacoga aa oodami giñvui vλλtλcana λpλ. Dai gλλgar quiiquiara oidacami giñvui vλλtλcana λpλ. Dai siλscadλ oidagana aimλrda aanλ giñaajliña λsivogami. Dai siλscadλ vaarcuara aimλrda aanλ λmo iimidagai duupicliña λvaarcu. Dai λgai ismaacλdλ yaatagai saidλ λrvaavoitudadami giñvui vλλtλcana λpλ. ²⁷ Aliλ soimaa taatamai aanλ aata vuaadatai. Muiyoco maicocosliña aanλ. Dai muiyoco aliλ bibiuugliña dai tonomocλrliña. Dai aliλsi gaata vuaadana aanλ cascλdλ λmo imidagai maitiñaajli tasai ugidagai. Dai muiyoco imidagai λvamucλrliña aanλ. Dai muiyoco imidagai baitoma maiyuucusucana aanλ.

²⁸ Dai vλλs tasai aanλ λpλ tλtagitoida vλλsi vaavoitudadami vλλsi aipacoga oidacami. ²⁹ Ismaadutai maicλλga vaavoitudadagi ducami iñsaanλ λpλ maicλλga vaavoitudadagi. Isaa oodami soimaasi duiñtuldagi λmo vaavoitudadami aanλ siaa λrraiña dai baamucuiña aanλ λDiaavora vui. ³⁰ Aanλ caagai naana maasi istumaasi aagaitai isducatai soimaa taatamaiña vai poduucai gλmaatλna iñsaanλ sλλlicλdλ tagito isDiuusi giñsoicλdagi. ³¹ Cλλ maata Diuusi sai istumaasi aagai aanλ λrvaavoi. Diuusi λroogadλ gartλaanλdamiga Suusi Cristo dai aliλsi glaagai isvλλscatai cλλga ñioocadagi λgai vλλtara tomastuigaco. ³² Damasco λrλmo λmarλcλrλ λdλvλλriara siaaco tλaanλi λraí Aretas. Dai λmo imidagai Damascara daacatai aanλ. Damasco sicoli cuupi gλλgar bibiidaviquicλdλ. Taidλ λsonar cλaacami daarai nuucadacamio vλλs cuucuparagiara sai giñsobidacana siuu duu vuusia aanλ sai giñbλji aagaitadai. ³³ Damos giñaaduñi λmo asarara giñdaí dai bidaviqui an sλλli giñtλvañi. Dai poduucai cλλgacλrλ vuusai aanλ.

¹ Aana polliidi sai maitarcalaagai isgalducada giñliada aana gomaasicada ismaacada ivueeyi aana baiyoma aagamu aana istumaasi giñtangi gartlaanadamiga Suusi Cristo dai istumaasi lagi giñmaatutuli. ²⁻³ Camui uumigi vaa ardui isvaavoitu aana Suusi Cristo. Casiarldui baivustaama dan maacova uumigi isgartlaanadamiga Suusi Cristo giñvaidacai tvaagiamu siaaco daja lagi. Damos maimaata aana isbai lagi ii giñibadaga ismoduucai giñtuucuga larra. Lagi Diuusi maata isducatai ardui. ⁴ Damos calga maata aana isii tvaagiamu dai malla caa aana istumaasi giñaagidi Diuusi. Dai Diuusi maitiñmaa oigaragai isaagida aana tomali amaadutai istumaasi caa. ⁵ Calga istutuidi aana isgalducada giñliadagi aana imacai tvaagiamu, damos baiyoma alia tagito aana isDiuusi giñsoicadagi vallas tasai. ⁶ Calga istutuidi aana isganaagidagi naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana. Aana ganaagiadamudai mosacaasi istumaasi arvaavoi dai gomaasi maitarvuiirudagaicamudai. Damos vallasarra maiaagaiña. Damos casi giñmaata aapima naiditai isducatai ivuaadana aana dai isducatai oidacana dai mosacaasi poduucai ipalidi aana isgiñmaatacagi aapima cascada maiaagaiña naana maasi istumaasi ismaacada ivuaadana aana.

⁷ Naana maasi istumaasi galarducami tala aana tvaagiana. Damos Diuusi maitipali isgalducada giñliada aana talgacai gomaasi cascada Diuusi dagito lDiaavora sai soimaasi giñtaatatuldana coocodagaicada. Sallicaada cooco giñtuucuga ducami isgiñsalsimudai amo uusi muucacami. ⁸ Vaicojo dai aana giñtlaanadamiga sai maigovai imitudana lcoocodagai ⁹ damos lagi poviñtatadai: “Aapi mosviaa ismaatiagi iñsaana gloigadai. Damos maitan lduaaidagi vai poduucai gamaatana sai aapi lagi maiviaa guvucadagai isivuaadagi giñaa duiñdaga. Aana lagi daida gamaacai guvucadagai”, iñtatadai Cristo. Baigiñlidi aana maiviaacatai guvucadagai vai poduucai gamaatana isSuusi Cristo giñmaacai guvucadagai ansaida ivuaadana aa duiñdad. ¹⁰ Baigiñlidi aana maiviaacatai guvucadagai poduucai vaamioma calga maata aana isCristo lagi dai giñmaacai guvucadagai. Dai baigiñlidi aana maiviaacatai guvucadagai isivuaadagi Cristo aa duiñdad, lagi giñmaacai guvucadagai isivuaadagi aa duiñdad cascada, daida oodami giññiooquidiña vaavoitudaitai aana Suusi Cristo, dai alia soimaa taatamai aana biuugigai, dai soi duucai giñnidi oodami, dai alia soimaa taatamai naana maasi istumaasi.

¹¹ Aana aran duucai ñioocai amoco ismaacada maicallagadu tagitoidada aliasi giñaagaitai aana lagi damos aapima arganduñi ispoduucai ñioocai aana, aapima maicalga ñioocai an imvatarra cascada. Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti saida lro-jootosada Suusi Cristo dai sai vaamioma namaga lagi istomasioora. Damos tomasi aana larra maiñamaga vallasarra aran lsi namaga aana lagi. ¹² Aana maiiojodacai ganaagidiña Diuusi ñiooquida dai Diuusi giñmaa guvucadagai ansaida iduuna aapima gansaagida naana maasi galarducami dai gomaasicada calga gamaata iñsaana sallicaada lrootosada Suusi Cristo. ¹³ Aana calgacarra ganñidi aapima aran duucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Mosaca soiñi maitantaí aana poduucai isduucai taanli aana aa. Damos sioor maata isbai polliidi aapima sai glaagai isganaagida aana masai giñoigaldana gocascada.

¹⁴ Sivi cabai giñduu aana lramu dai gandivida iñagai sivicada casi larvaicojoca lagi. Dai lramu maitantañimu aana soiñi. Aana maitagito ganvustuidaga, mosai ipalidi aana isgiñoiglada aapima. Aana ganooga giñducami cascada maitantaanli aana soiñi. ¹⁵ Baiyoma baigiñliaracada siaa doadamu aana istumaasi viaa. Aana bai giñduu isapiagansoicadagi vai vaamioma calga oidacana aapima. Aana gansoicadamu asta silscada ugitiagi giñguvucadaga, tomasi aana aliasi ganoigadai polliidi aana masiapima maitiñoigadai.

¹⁶ Damos lamoco aapima gansaagidaiñdara tomasi caa maata lagi ismaitantaí aana soiñi ganlamadu daacatai, vallasarra pocaiti ansai aa vuuyi aana tumiñsi ismaacada lmpagi aapima garaaduñi soituuuigami vatarra. ¹⁷ Dai pocaiti larra ansai aana ootoi

Tito sai gånvupuiirumadana. ¹⁸ Vaavuava isotoi aanl Tito lmadu lmai ggraduñi. Damos lgaì maitånvupuiirumagi iimlcai. Clal maatl aapiml iñsaanl lmadu Tito lpan duucal oidacana aapiml gånsaagida.

¹⁹ Aanl maisiu moslcaasi aapiml gånagidi gomaasi Diuusi giñcal lrl. Aanl gånagidi istumaasi Cristo iplidi. Dai aanl iplidi msliaapiml vaamioma claga vaavoitudagi Diuusi ñiooquidl. Sallicaldl gånogldai aanl cascald. ²⁰ Maimaatl aanl isducatal daraajamu aapiml silascadl mll divi aanl. Aanl maitiplidi islncocoda aapiml, dai maitiplidi iscoimudadl tuutiaca, dai maitavlrl baacoica, dai tatlgitodavurai istumaasi vilagacagi aa, maitavlrl yaatagada aa, maitavlrl gånñiooquiada aipacoga, maitavlrl glgarducadl gånaliada, dai maitavlrl gånvupui ñioocada. Nai poduucal maiviaaca aanl isgånbagaidagi. Maitiplidi aanl issoigånlliatudagi. ²¹ Maitiplidi aanl issiaa lragi Diuusi vui aapimlcladl tomali maitiplidi aanl issusuaquiagi soimaasi ivuaadatal lmadutal aapiml llqui abiaadlrl. Lgaì quiaa googosi gånducami.

13

¹ Cagoocoaja gåndiviji aanl sivicadl casi lrvaijojca agai. Islmaadutal gpllrl vuaaja lliada gladuñi sai soimaasi idui glaagai isoidacagi gooca isllrl vaica nlijadami. ² Aidalsi gånllmadu daacatal ai aanl gånagidi vlascatal aapiml lmo ñiooqui dai tomasi mllcasi daja aanl lramu gånagidamu aanl lgaì vaa ñiooqui. Sivi gia soimaasi gånlaatatuldamu aanl isquiaa soimaasi ivuaada aapiml poduucal isduucal gånagidi aanl. ³ Poduucal maatlmu aapiml isSuusi Cristo guvucadadlcladl ñioocai aanl. Clal maatl aapiml sai istumaasi aagai Suusi Cristo sallicaldl ivueeyi lgaì. ⁴ Vaavuava sai aidalsi sisapicatadal Suusi Cristo curusiaba maiviaaca maascatal ai guvucadagai dlmos lpan duaaca lgaì dai tlvagiarlrl daja Diuusi guvucadadlcladl. Aatml gia maiviaa guvucadagai dlmos Diuusi lgaì daidl garmacal guvucadagai tsai gånagidiña mslai soimaasi ivueeyi.

⁵ Clagavlrl tatlgitoda aapiml istumaasi ivueeyi mslabai claga vaavoitudai. Clal maatl aapiml isSuusi Cristo lmadu daja ismaacdl claga vaavoitudai. ⁶ Iplidi aanl istatlgitoda aapiml issallicaldl vaavoitudai aanl Suusi Cristo. Aanl gia maitanyaatagidi. ⁷ Daanli aanl Diuusi mslai maisoimaasi ivuaadana aapiml, mslai baiyoma clagacarl oidacana. Aanl sallicaldl iplidi ispoduucal oidaca aapiml dlmos maisiu cascald iplidi aanl isloodami siaa giñduutudagi. ⁸ Mosai iplidi aanl isoodami vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidl aatml tomali lmo imidagai maivuidarlrl vlltlcana Diuusi ñiooquidl. ⁹ Cascald baigiñlidiña aanl silascadl claga lgladagi aapiml Diuusi ñiooquidl vai poduucal maiviaaca aatml isgånbagadagi tomasi aa polliadagi ismaiviaa aanl guvucadagai. Dai daanli aanl Diuusi mslai vaamioma claga lglidiña dai vaamioma claga vaavoitudaiña Diuusi. ¹⁰ Aanl gånoojidi idi oojoi maiquiaa gånvidacal vai poduucal silascadl mllca divia aanl maiviaaca isgånbagaidagi tomasi viaa aanl sallicali. Gartlaanldamiga lgaì daidl giñmaa idi sallicali ansai gånsoicliña isvaamioma claga vaavoituda dai vaamioma claga lgladagi aapiml Diuusi. Diuusi maitiplidi issobicada aanl gånvaavoidaraga.

¹¹ Otoma gartllgadamu aatml giñaaduñi. Ivuaadavurai moslcaasi istumaasi lrcallgaducami, dai baigavlrl lliada, dai lmo tagitoidagai avlrl viaaca aapiml, dai casiavlrl maitlncocoda. Daidl garDiuusiga ismaacdl gariibastudan tadatudai dai gånogldai gånllmadu daacamu. ¹² Clagavlrl gånmiadlgiada aipacoga. ¹³ Vllsi garaaduñi vaavoitudadami tami oidacami Diuuscaldl gånviaatuldi.

¹⁴ Aanl iplidi isSuusi Cristo clagacarl gånlljadagi, dai sai Diuusi apiagånogldaiña, dai sai Diuusi lbladl gånllmadu daacana. Moslcaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami Galaasiarλ oidacami

¹ Aanλ λrPaavora Suusi Cristo ootosadλ. Λgai giñootoi sai gaaagidiña aanλ Diuusi ñiooquidλ. Suusi Cristo λmadu Diuusi gλrooga giñootoi maisiu oodami. Diuusi λgai dai duaacali Suusi Cristo coidadλ saagidiaiñdarλ. ² Aanλ gλnoojidi idi oojai dai aanλ λmadu vλsi govaavoitudadami ismaacλdλ giñama daraaja gλmviaatuldi aapimλ vaavoitudadami Galaasiarλ oidacami. ³ Aanλ ipλlidi isDiuusi gλrooga λmadu Suusi Cristo gartlaanλdamiga cλlgacλrλ gλnnλijadagi dai gλniibλstudacan tadacagi. ⁴ Suusi Cristo λgi gadagitu masmuaagi dai poduucai gλroigaldi garsoimaascamiga dai cλlgacλrλ garvuvaitu sai camaiλλgidiña λDiaavora dai camaisoimaasi ivuaadana poduucai isduucai ivueeyi oodami sivi tanai oidigi daama. Vλsi gomaasi λrλdui poduucai isduucai Diuusi ipλli. ⁵ Aanλ ipλlidi isvλsi oodami cλga ñioocada Diuusi vui tomastuigaco.

⁶ Maitλtagai aanλ isducatai giñtagituagi mosλ otoma gajiaadλrλ viaacai aapimλ Diuusi. Diuusi sλlicadλ soigλλlidi aapimλcλdλ cascλdλ ootoi Cristo sai muucuna curusiaba sai poduucai cλlgacλrλ vuvacana oodami. Diuusi ñiooquidarλ pocaiti sai sioora vaavoitudagi Suusi Cristo λgai imia agai tλvaagiamu dai ami oidaca agai tomas-tuigaco Diuusi λmadu. Dλmos aapimλ cavaavoitudai λma maasi. ⁷ Dλmos maitiipu λmai vaavoidaragai ismaacλdλcλdλ istutuidi oodami iscλlgacλrλ vuvaiagi mosλca Cristo mamaatλtularagadλ. Dλmos vλscλrλ λmadutai ipλlidi isgλnmaatλtuldiagi λma maasi dai maisiu mosλcaasi Suusi Cristo mamaatλtuldiaragadλ. ⁸ Dλmos λgai ismaacλdλ gλnmamaatλtuldiadagi λma maasi ismaacλdλ maiλrλa maasi istumaasi gλnmaatλtuli aatλmλ glaagai isDiuusi soimaasi taatatuldiagi λgai tomasi λraanλ isλmo Diuusi tλaañicarudλ ismaacλdλ diviagi tλvaagiaiñdarλ λrλ. ⁹ Dai λpamu gλnaagidi aanλ sai ismaacλdλ gλnmamaatλtuldiadagi λma maasi ismaacλdλ maiλrλa maasi istumaasi gλnmaatλtuli aatλmλ λgai glaagai isDiuusi soimaasi taatatuldiagi λgai.

¹⁰ Aanλ aagai gomaasi dλmos maitipλlidi aanλ sioodami pocaitiadagi sai cλga ivueeyi aanλ baiyoma ipλlidi aanλ isDiuusi aagagi iscλga ivueeyi aanλ. Iñsaanλ ivuaadamudai istumaasi oodami ipλlidi dai maisiu istumaasi Diuusi ipλlidi aidλ gia maitarSuusi Cristo piooñigadλcamudai aanλ.

¹¹⁻¹² Dλmos maatλcavurai aapimλ giñaaduñi sai istumaasi gamamaatλtuldi aanλ Suusi Cristo giñmaatλtuli maisiu oodami.

¹³ Aapimλ camaatλ isducatai ivuaadana aanλ λλquioma aidλsi λλgidiña aanλ λjudidíu vaavoidaragadλ. Camaatλ aapimλ isaliλ soimaasi taatamituldiña aanλ λgai ismaacλdλ vaavoitudaiña Suusi Cristo. Aanλ vλsi coodai iñλlidadai. ¹⁴ Aanλ vaamioma cλga λλgidiña λjudidíu vaavoidaragadλ siaa giñaaduñi ismaacλdλ λrgiñλpanacami dai aanλ vaamioma cλga λλgidiña giñaaduñicarλ viituldiaragadλ. ¹⁵ Dλmos Diuusi λcovai giñvuuusaitu aidλsi abiaadλrλ maiquiaa vuusai aanλ. Λgai sλlicadλ giñoigλdai cascλdλ. ¹⁶ Dai aanλ maí Suusi aidλsi Diuusi ipλli. Cascλdλ istutuidi aanλ isaagiadagi Diuusi ñiooquidλ λgai ismaacλdλ maitarjudidíu sai λgai λrλ maatλna isducatai cλlgacλrλ vuvaiagi. Aidλsi tλλ aanλ Suusi Cristo aidλ otoma maiaagidi aanλ tomali λmaadutai, ¹⁷ tomali maiotoma ii aanλ Jerusaleenamu dai nλidamu λgai ismaacλdλ λrSuusi Cristo ojootosadλ λrλga isaanλ. Baiyoma otoma ii aanλ Araaviamu. Dai gooquiλrλ λpamu divia aanλ Damaascλrλ.

¹⁸ Dai asta vaica uumigicλdλ ii aanλ Jerusaleenamu. Aidλ maí aanλ Piiduru dai λmadu daja aanλ goo λcaldi. ¹⁹ Dai tλλ aanλ Jacovo λrλ Suusi suculidλ dai λga Suusi ojootosadλ gia maitλλ aanλ. ²⁰ Maatλ Diuusi sai istumaasi gλnoojidi aanλ λrvaavoi.

²¹ Dai gooquiara ii aana Siiriamu dai Siliisiamu. ²² Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada Judeara oidacata dai maitiñmaatacatadai. ²³ Moscajiomacana lagi sai aana llaquioma soimaasi taatamituldina lvaavoitudadami dai clldaiña Suusi Cristo gooquiara casi gaaagidi isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami. ²⁴ Dai claga ñioocaiña Diuusi vllara cajjomacatai gomaasi.

2

¹ Dai cadaivunucai baivastan dan maacova uumigi apamu ii aana Jerusaleenamu lllmadu Bernabé. Dai vaidacai aana Tito. ² Diuusi giñaagidi sai gaamu iimlana cascada ii aana. Dai Jerusaleenara gllmpagi vllsi lvaavoitudadami tlaanladamigada antai aana agidi istumaasi mamaatatludi aana ismaacada maitarjudidú aagaitai Suusi Cristo cllagacara gllvuviaadamiga, dai tacaai aana sabai cllagadu giñmamaatatludaraga. ³ Vai lagi pocaiti sai cllagadu cascada maitlaji lagi isTito iquitlaji glltuucuga tomaasi lagi maitarjudicatadai. ⁴ Ami vaara llmoco yaatavogami. Lagi pocaiti saida lvaavoitudadami dmos maitarvaavoi. Lagi vaara dai nlida lagi sabai gllvaavoi isaatlma ismaacada cavaavoi Suusi Cristo camailagidi Moseesacaru slllicamigada. Dai lagi iplliditadai isvllscatai lllgiada aatlma Moseesacaru slllicamigada. Lagi gia iplliditadai isTito iquitiagi glltuucuga. ⁵ Dmos aatlma mailagi, iplliditai isaapiml apiavaavoitudadagi isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami dai maisiu tlatgitodagi isitutuidi iscllagacara vuvaiagi Moseesacaru slllicamigadacada.

⁶ Dmos lvaavoitudadami tatlwaanladamigada maitiñaagidi ansai lma maasi gamamaatatludina aana. Aana maivuaama iñllidi tatlwaanladamicatai lagi. Diuusi llmadugan duucal nlidi vllscatai cascada. ⁷ Lagi maitiñaagidi isducatai gamamaatatludiada aana. Lagi maatl tll isDiuusi giñmaa laa duiñdagai ansai mamaatatludiana aana ismaacada maitarjudidú isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami poduucal isduucal maa lagi Piiduru laa duiñdagai dai agidina lagi ljudidú isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami. ⁸ Diuusi maa slllicami Piiduru saida lrootosadacana Suusi Cristo dai agidina ljudidú sai Suusi Cristo arcllagacara vuviadami, dai Diuusi giñmaa aana llra slllicami ansaidl lrootosadacana Suusi Cristo dai agidina ismaacada maitarjudidú sai Suusi Cristo arcllagacara vuviadami.

⁹ Cascada Jacovo llmadu Piiduru llmadu Vuaana, ismaacada lvaavoitudadami baitaguucacamigadacana, maatl tllagacal isDiuusi slllicada cllagacara gllnlidi aatlma, aana llmadu Bernabé, lagi alia baigllli aatlmacada. Dai gllraagidi tllsai apiaaagidina aatlma Diuusi ñiooquida ismaacada maitarjudidú sai lagi apiaaagida lagi Diuusi ñiooquida ljudidú. ¹⁰ Dai gllraagidi lagi llra tllsai vllscara soiclina aatlma lsoitutuigami, tomaasi aana vllscara ivuaadana gomaasi.

¹¹⁻¹² Aidlasi ii Piiduru Antioquiiamu siaaco daraajatadai aatlma, lagi tucamidlra gacuaadana lagi llmadu ismaacada maitarjudidú. Dmos aidlasi ami dada llmoco Jacovo aadunla, Piiduru camaitauu ismaacada maitarjudidú llmadu. Lagi maitipliditadai isñiooquiadagi ljudidú vaavoitudadami ismaacada apiallagiditadai Moseesacaru slllicamigada. Cascada aana bagaimi povuaadatai lagi. ¹³ Amaasi lvaavoitudadami judidú uraava Piiduru tomasi lagi aagaitadai lmo istumaasi dai lma maasi idui. Dai asta Bernabé uraava lagi tomasi Bernabé pocaititadai sai gllaagaitadai isdagituagi Moseesacaru slllicamigada, gooquiara vllscara apamu lllgida lliditadai. ¹⁴ Dmos aidlasi tll aana ismaicllaga ivuaadatadai lagi isducatai aagai Diuusi ñiooquidlra, amaasi aana potatladi Piiduru vllsi vaavoitudadami vuitapi: “Maicllaga ivueeyi aapi. Tomasi aapi lrrjudú vllscara lllquioma gajiaadlra viaa aapi Moseesacaru slllicamigada. ¿Dai ducatai sivi ipllidi aapi islagai ismaacada maitarjudidú lllgiadagi Moseesacaru slllicamigada”? antatladi aana.

¹⁵ Aatama arjudidú, gardaada dai garaaduñicaru arjudidú cascada. ¹⁶ Damos vaaacara cãl maata aatama sai Diuusi cãlgacara nãidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudatai Suusi Cristo maisiu mosãlgiditai Moseesacaru sãllicamigada. Aatama cãlgacara vuvãquia arãlidi cascada vaavoitu Suusi Cristo dai camaivaavoitudai Moseesacaru sãllicamigada.

¹⁷ Aidasi aatama mamaatarãitadai sai Suusi Cristo cãlgacara nãidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai, amaasi maí aatama isaatama arã arsoimaasi ivuaadami arpan duucaí agai ismaacada maitarjudidú. Damos maitistutuidi aatama ispotãiyagi sai Suusi Cristo soimaasi garduiñtildi. ¹⁸ Dai iñsaana arãmu gamamaatatuldiadagi sai glaagai isãlgiaadagi Moseesacaru sãllicamigada dai poduucãi cãlgacara vuvãquiagi aidã gia gamamaatatuldiadamudai aana istumaasi cãgãiaadãra viaa aana dai poduucãi sãllicada soimaasi ivuaadamudai aana. ¹⁹ Aana arãgida iñãlilitadai Moseesacaru sãllicamigada damos maitistui aana cascada maí aana sai tomali amaadutai maitistutuidi isãlgacara vuusiagi Moseesacaru sãllicamigadãcãda. Cascada gãiaadãra viaa aana Moseesacaru sãllicamigada dai vaavoitu Suusi Cristo dai poduucãi cãlgacara oidaga isducatai Diuusi ipãlidi. ²⁰ Aidasi Suusi Cristo muu curusiaba aidã abiaadara camainamãga Moseesacaru sãllicamigada cascada aidasi vaavoitu aana Suusi Cristo aana gãiaadãra viaa Moseesacaru sãllicamigada. Dai sivi Suusi Cristo giñããmadu daja daidã aana ivueeyi istumaasi arãi ipãlidi maisiu istumaasi aana ipãlidi. Suusi Cristo giñoigãdai dai arãi muu curusiaba ansai aana cãlgacara vuusãiña. ²¹ Dai sãllicada vaavoitudai aana ismosãcaasi sioora vaavoitudai Suusi Cristo cãlgacara vuvãcãi dai Diuusi oigãlidi soimaascamigada dai cãlgacara nãidiña. Damos sioora pocaitiadagi sai glaagai isãlgiaadagi Moseesacaru sãllicamigada dai poduucãi cãlgacara vuvãquiagi arãi gia gãiaadãra vipieeyi vãasi istumaasi idui Suusi Cristo aidasi muu curusiaba. Aana gia maitipãlidi ispoduucãi ivuaadagi.

3

¹ Alia vupuiiruga aapimã giñaaduñi vaavoitudadami Galaasiãra oidacami gãndagitocai isgãnvupuiirumadagi aa oodami gãnyaatagi gãnmamaatatulditai ama maasi ñiooqui masai maialãgidiña Diuusi ñiooquidã. Aana cãlga gãnmaatãtuli isSuusi Cristo muu curusiaba sai cãlgacara vuvãcãna oodami. ² Tãtãgitodavurai aapimã sai Diuusi Ibaada divia dai gãnããmadu daaca arãi vaavoitudacãi aapimã Suusi Cristo dai maisiu arãgidacãi aapimã Moseesacaru sãllicamigada. ³ Sãllicada vupuiiruga aapimã. Cãl maata aapimã sai aidasi gãnaaga aapimã isoidacagi isducatai Diuusi ipãlidi Diuusi Ibaada gãnsõi. Cascada glaagai ismaatãca aapimã sai maitistutuidi aapimã isivuaadagi istumaasi Diuusi ipãlidi arãgiditai Moseesacaru sãllicamigada. ⁴ Aapimã aliãsi soimaa taata vaavoitudacãi Suusi Cristo cascada aana ipãlidi isgõmaasi gãnsõiñagi mai apiavaavoitudada aapimã. ⁵ Diuusi ootoi gãibãdaga dai gãnããmadu daacana dai Diuusi ivueeyi naana maasi gãgarducami aapimã gãnsaagida vaavoitudacãi aapimã Suusi Cristo maisiu arãgidacãi aapimã Moseesacaru sãllicamigada.

⁶ Cãl maata aapimã isducatai Avraañicaru vaavoitu Diuusi dai poduucãi istui isimiagi tãvaagiamu. ⁷ Poduucãi cãlga gãmaatã sai sioora vaavoitudai Diuusi arãi arAvraañicaru cajitudada ducami. ⁸ Diuusi camaatãcatadai isãlgacara nãijada agaitadai mui oodami ismaacada maitarjudidú ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudacãi arãi Suusi Cristo, cascada Diuusi potãtãdai Avraañicaru: “Aana baialliatudamu vãasi oodami oidigi daama oidacami aapi gãcãjiudagãcãda”, astãtãdai Diuusi. ⁹ Poduucãi Diuusi baialliatudai sioora vaavoitudai Suusi Cristo poduucãi isduucãi Diuusi baialliatu Avraañicaru vaavoitudacãi arãi Diuusi.

¹⁰ Sioora vaavoitudai isistutuidi isãlgacara vuvãquiagi arãgidacãi Moseesacaru sãllicamigada, Diuusi gãiaadãra viaa arãi arãi. Pocaiti Diuusi ñiooquidãra: “Vããscatai ismaacada maivããscara arãgiada vãasi Moseesacaru sãllicamigada Diuusi sãllicada

gajjaadara viaa agai”. ¹¹ Pocaiti Diuusi ñiooquidara ara: “Mosacaasi soora vaavoitudagi Diuusi, Diuusi calgacara ñidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai agai vaascara oidacamu Diuusi amadu”. Poduucai calga gamaata isDiuusi calgacara ñidi oodami ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai Suusi Cristo maisiu calgacara vuvaci mosagiditai Moseesacaru sallicamigada. ¹² Soora vaavoitudai isistutuidi iscalgacara vuvaiagi agidacai Moseesacaru sallicamigada maipan duucai tagitai agai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcalgacara vuvaiadi.

¹³ Diuusi gajjaadara viaa Suusi Cristo curusiaba maisiu soimaasi ivuaadatai Suusi damos soimaasi ivuaadatai aatama. Poduucai Suusi Cristo calgacara garvuvaitu aatama ismaacada vaavoitudai agai dai Diuusi garoigali dai camaigajjaadara garviaa agai tomasi lalquioma mailagidiña aatama Diuusi sallicamigada. Suusi Cristo casoimaasi taata aatama garvatar cascada. Ajudidú coodaiña ismaacada alia soimaasi ivuaadana dai saigiaraiña sai maatana aa issoimaasi idui agai. Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara sai sallicada gajjaadara vipieeyi Diuusi agai ismaacada gsaigiatudai soimaasi ivuaadatai. ¹⁴ Dai poduucai Diuusi calgacara vuvaida agai agai ismaacada maitarjudidú vaavoitudaitai agai Suusi Cristo poduucai isduucai Diuusi calgacara vusaitu Avraañicaru vaavoitudacai agai Diuusi. Dai Diuusi Ibadada amadu daacamu vvasi vaavoitudadami. Poduucai isduucai aagai Diuusi.

¹⁵ Giñaaduñi, silascada amo oodami iduñiagi amo oojai siaaco aagai soora vataraca agai vustidadada silascada muuquiagi agai dai daasagi gatataaraga tomali amaadutai maitistutuidi isama duucai iduñiagi. ¹⁶ Poduucai ara Diuusi vaascara ivueeyi vvasi istumaasi aagai saida iduñia agai. Lalquioma Diuusi potatadai Avraañicaru: “Avraañi, aapi amadu amaadutai gacajiudadaiñidara bailliatuda agai mui oodami aipacoga oidacami”, astatadai Diuusi. Avraañicaru cajiudadada ismaacada aagai Diuusi sai bailliatuda agai mui oodami araCristo. Dai maisiu mosacaasi agai bailliatuda agai mui oodami damos Avraañi ara bailliatuda agai mui oodami. ¹⁷ Cadaivunucai maaco sientu dan amo coobai dan baivastama uumigi aidasi abiaadara aagidi Diuusi gomaasi Avraañicaru Diuusi maa gasallicamiga Moseesacaru. Damos vaascara maigajjaadara viaa agai istumaasi aagidi Avraañicaru caaagidacai issallicada iduñia agai istumaasi aagidi. ¹⁸ Tomali amaadutai maitistutuidi iscalgacara vuvaiagi ivuaadatai istumaasi aagai Moseesacaru sallicamigada. Soora vaavoitudagi Diuusi agai dai calgacara vuvaci poduucai isduucai vaavoitu Avraañicaru istumaasi aagidi Diuusi.

¹⁹ Moseesacaru sallicamigada vaascara soí loodami sai maatana isiarsoimaasi ivuaadami. Diuusi ootoi gatataañicaruda sai maacana sallicamigada Moseesacaru taida Moseesacaru aagidi oodami. Dai Moseesacaru sallicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia Cristo. Cristo arAvraañicaru cajiudadacatadai. ²⁰ Diuusi ootosi ajudidú gasallicamiga aacada damos Avraañicaru gia lalgi aagidi agai.

²¹ Damos maacacai Diuusi gasallicamiga ajudidú vaascara maigajjaadara viaa istumaasi aagidi Avraañicaru. Moseesacaru sallicamigada maimaa guvucadagai tomali amaadutai saida ivuaadana istumaasi aagai sallicamiara. Isasallicami gamaacadamudai guvucadagai istutiadamudai oodami iscalgacara vuvadagi asallicamicada. ²² Damos asallicamicada calga maata vvasi oodami isiarsoimaasi ivuaadami dai istagito agai soora calgacara vuvaidagi poduucai silascada matiagi oodami sai Suusi Cristo calgacara vuvaidi soora vaavoitudai aida gia vaavoitudamu agai dai calgacara vuvaiquimu.

²³⁻²⁴ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vaascara maacatadai oodami istumaasi glaagai isivuaadagi dai istumaasi maitlaagai isivuaadagi Moseesacaru sallicamigadara. Dai Moseesacaru sallicamigada namacatadai asta aida uucami sidivia Suusi Cristo. Diuusi ootoi Suusi Cristo sai calgacara garñidiña agai ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai vaavoitudaitai aatama. ²⁵ Aidasi abiaadara divia Suusi

Cristo casistutuidi oodami iscllagacarla vuvacldagi vaavoitudatai l'gai, dai Moseesacaru slllicamigada cagajiaadara vii.

²⁶ Vllscatai aapiml arDiuusi maamarada vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁷ Dai aapiml ismaaclda cavapacoñi vaavoitudacai Suusi Cristo l'gai cadivia dai gnlmmadu daaca agai dai poduucal istutuidi aapiml iscll tutiacagi l'pan duucal Suusi Cristo cllagacarla oida-cata dai tami oidi daama. ²⁸ Vllscatai ismaaclda vaavoitudai Suusi Cristo l'gai aaduñda ganducami Suusi Cristo tomasi l'judiducagi ismaitarjudiducagi l'ppl, isl'pooñicagi ischo l'ppl, tomasi l'rcclalli isooqui l'ppl. ²⁹ Dai vllsi vaavoitudadami l'Avraañicaru cajiudadl ganducami casclda vllsi vaavoitudadami viaaca agai l'ppl vllsi istumaasi aagidi Diuusi Avraañicaru sai maaquia agai cajiudadl.

4

¹⁻² Silascadl muuquiagi l'mo oodami dai viida gvlustuidaga gmlara ali gllli, aa oodami nuucadacana vustuidadl asta silascadl gal l'gai. Oodami tomastuma piooñi duucal nldiña tomasi l'rglviiidacami l'gai. Lali gllli viaaca isllgiadagi loodami ismaaclda nuucada vustuidadl l'gai. ³ Maiquiaa diviacai Suusi Cristo vllsi oodami viaacata dai gnslllicamiga dai polldiña l'gai sai l'lgiditai gnslllicamiga istutuidi iscllagacarla vuvaiquiagi. ⁴ Aidasi caaayi istuigaco Diuusi iplidi sai diviana Suusi Cristo tami oidigi daama l'gai oodami duucal vuusai dai dldl l'judíu casclda Suusi l'ppl l'gidiña judidíu slllicamigada. ⁵ Aatml maicllga l'gidiña Moseesacaru slllicamigada casclda viaacata dai issoimaasi taatagi d'amos Suusi Cristo cllagacarla g'rvuvaitu vai poduucal aatml istutuidi isl'armaamaradacagi Diuusi.

⁶ Dai casclda Diuusi ootoi gl'bladaga sai g'rlmmadu daacana casclda aatml g'rooga aagaiña. ⁷ Dai sivi Diuusi camaig'pooñiga duucal g'rnldi baiyoma g'lmaamara duucal g'rnldi dai aatml l'ppl g'рмаaquimu l'gai istumaasi maacal l'gai g'lmaamara.

⁸ Llquioma aidasi maiquiaa maat'catadai aapiml Diuusi siaa duutudaiña aapiml naana maasi istumaasi didiuusi lliditai. ⁹⁻¹⁰ D'amos sivi camaatl aapiml Diuusi dai Diuusi g'lmaamara duucal g'nnldi. D'amos aapiml polldi m'lsaidl istutuidi iscllagacarla vuvaiquiagi mos'caasi ivuaadatai naana maasi vagimi daidl maitaaata vuaadatai vllsi saapatoco poduucal isduucal g'nviiida l'judidíu. Aanl maimaatl istuisidl l'pamu vaavoituda lldi aapiml l'pan duucal llquioma. ¹¹ Aanl polldi sai giña duiñdaga mait'nsol.

¹² Giñaaduñi aanl g'ndaanli m'lsai gajiaadara viaana l'judidíu slllicamigada poduucal isduucal idui aanl. Dai aanl l'pan duucal oidaga ismaaclda maitarjudidíu. Aidasi gnlmmadu daacata dai aanl aapiml cllagacarla giñnldiña. ¹³ Cl' maata aapiml iscoocata dai aanl aidasi tucamidara g'ndiviji aanl dai g'naagidi sai Suusi Cristo l'rccllagacarla vuviaadami. ¹⁴ Tomasi uvdaraca maasi giñcoocodaga vllscarla aapiml cllagacarla giñnldiña dai cl'ga giñmiaadagi aapiml duucami iñsaanl l'amo Diuusi tlaañicarud'camudai dai ducami iñsaanl l'Suusi Cristocamudai. ¹⁵ ¿Tuimasi camaibaig'nlldi aanl giñvui? Tucamidara alil baig'nlldi aapiml aanl giñvui dai asta g'nvuupuji giñmaaquimudai lienl aapiml isbaig'camudai. ¹⁶ D'amos sivi g'nsaayu duucal giñnldi aapiml g'naagidacal aanl istumaasi l'rvavoi.

¹⁷ Aa oodami yaatavogami g'nmamaatluldi naana maasi istumaasi. L'gai cl' tuutiacami g'nvueeyi m'lsai cllagacarla nldiña dai gajiaadara giñviaana aanl. ¹⁸ Al'asi l'rccll'gai isaipacoga g'noiglada oodami dai maisiu g'nvupuiirumadadagi aipacoga. Cl'ga l'gito aanl isslllicadl giñoigladiña aapiml aidasi gnlmmadu daacata dai aanl. Dai aanl iplidi isquiaa giñoiglada aapiml tomasi mait'nlmmadu daja. ¹⁹ Giñaaduñi slllicadl soigiñliatudai aapiml dai apiasoigiñliadamu aanl asta silascadl slllicadl cl'ga vaavoitu aapiml Suusi Cristo dai cl'ga oidacagi poduucal isduucal oidacana Suusi Cristo tami oidigi daama. ²⁰ Aanl iplidi isg'nlmmadu daacagi sivi dai poduucal

maatlcagi aanl isducatai glaagai isgnñiooquiada aanl. Dai aanl maitatlgai istumaasi giñtatlgituagi maicllaga gantatlgitoitai aapiml.

²¹ Aapiml ismaacldl ivuaada alidi istumaasi aagai Moseesacaru slllicamigadlrl poliditai sai poduucal istutuidi iscllgacarl vuvauquiagi glaagai iscllaga maatlcagi aapiml istumaasi glaagai slllicamirl. ²² Moseesacaru oojai lmo istumaasi aagaitai Avraañicaru dai pocaiti sai Avraañicaru maamaracata dai gooca clcllli. Amoco armaradl Agaaracaru. Agaar arcusñirugadlcatadai Avraañi. Dai lglamai armaradl Saracaru. Sara lrAvraañi ooñigadl. ²³ Diuusi aagidi Avraañi saidl Sara marata agaitadai cascldl marai lgai tomasi casi lroquimudadlcatadai lgai. Damos lrusñirugadl maitlroquimudadlcatadai cascldl marai. ²⁴⁻²⁵ Vllsi gomaasi glnaagidi aanl vai poduucal vaamioma cllaga maatl calcagi aapiml vllsi istumaasi Diuusi aagidi Moseesacaru lgiidi Siñaiirl aidlasi maa lgai gslslllicamiga, dai maatl calca aapiml llrl vllsi istumaasi Diuusi aagidi Avraañicaru aidlasi aagidi saidl iduñi agaitadai mui naana maasi clcllgaducami lgai vlltarl. Ismaacldl vaavoitudai saidl istutuidi iscllgacarl vuvauquiagi llgiditai Moseesacaru slllicamigadl tltaaanldami soimaasi taatatuldi dai asta cooda sioora maicllaga llgiadagi lsllicami. Poduucal isduucal Avraañicaru istutuiditadai issoimaasi taatatuldiagi Agaaracaru ismaicllaga llgiadagi. Ljudidíu lrlgai ismaacldl vaavoitudai saidl istutuidi iscllgacarl vuvauquiagi llgiditai Moseesacaru slllicamigadl. Lgai lrlsireliarl oidacami dai Jerusaleenarl oidaga ljudidíu tltaaanldamigadl. ²⁶ Damos aatml vaavoitudai isSuusi Cristo lrccllgacarl vuviadami dai cascldl aatml armaamaradl Diuusi. Dai Suusi Cristo lrgartlaanldamiga. Dai lgai oidaga tlnvaagiarl siaaco vllscatai cagajiaadlrl vii Moseesacaru slllicamigadl, dai mllca iimimu aatml tlasai oidacamu tomastuigaco Diuusi llmadu. ²⁷ Dai pocaiti Diuusi ñiooquidlrl sai Diuusi potatldai Sara aidlasi Avraañicaru llmadu daacata dai gclusñiiruga: Baigi glalliada aapi Sara tomasi maiquiaa marai aapi, tomasi maitistutuidi aapi ismaatagi.

Iiñacadañi baiglliaracldl tomasi maiquiaa cooco duduaaiditai.

Vaamioma maamata agai aapi sil gclusñiiruga.

Ascaiti Diuusi.

²⁸ Diuusi aagidi Avraañicaru llmadu Saracaru sai maarata agaitadai cascldl mara lgai dai Isaa tlatl. Aatml vaavoitudai Suusi Cristo poduucal isduucal Avraañicaru vaavoitu Diuusi cascldl aatml Avraañicaru cajiudadl gllrducami. ²⁹ Agaar maradl Ismael tllgiducata dai. Ismael soi duucal nldiña Isaa. Isaa lgai dai vuusai Diuusi lbladl guvucadadlclldl. Poduucal llrl ljudidíu ismaacldl vaavoitudai saidl istutuidi iscllgacarl vuvauquiagi llgiditai Moseesacaru slllicamigadl soimaasi gllrtaatamituldi aatml ismaacldl vaavoitudai saidl istutuidi iscllgacarl vuvauquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ³⁰ Damos Diuusi ñiooquidlrl pocaiti sai Sara potatldai Avraañi: “Ootosañi gocusñiiru vai imana tabiaadlrl llmadu glmara. Maradl maitistutuidi istlaanldagi glvstuidaga llmadu giñmara”, astatldai Sara. ³¹ Giñaaduñi aatml maiviaa isllgiadagi Moseesacaru slllicamigadl baiyoma aatml mosvaavoitudai Suusi Cristo vai lgai cllgacarl gllrvuvidi, dai aatml lrlDiuusi maamaradl.

5

¹ Suusi Cristo cllgacarl gllrvuvaitu tlasai camaitivuaadana vllsi istumaasi aagai Moseesacaru slllicamigadlrl. Aliasl glaagai isapiavaavoitudada aapiml Suusi Cristo dai maisiu lramu llgiadagi vllsi Moseesacaru slllicamigadl. Alil sijaiga iscllaga llgiadagi Moseesacaru slllicamigadl.

² Cllgavar gantlgiito calca istumaasi glnoojidi aanl. Aanl lrlPaavora daidl glnaagidi sai isaapiml vaavoitudai sai iiquititai gantuucuga poduucal isduucal aagai Moseesacaru slllicamigadl istutuidi iscllgacarl vuvauquiagi aidl gia Suusi Cristo maitansoicai.

³ Apamu gánaagidi aanl sai sioora iiquitiagi gatuucuga agai gia viaa isalgiadagi vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sállicamigada. ⁴ Aapiml ismaacada vaavoitudai sai Diuusi calgacarl gannlidi ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai mosaligiditai Moseesacaru sállicamigada cagajiaadarl viaa aapiml Suusi Cristo lmadu Diuusi ismaacada ganoigadai. ⁵ Dai Diuusi Ibladl garsoicli isapiavaavoitudada aatml Suusi Cristo. Agai muu curusiaba sai Diuusi gairoigaldiña garsoimaascamiga dai calgacarl gannlidiña duucami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatml. Cascada iimia ragai aatml tavaagiamu siaaco daja Suusi Cristo. ⁶ Dai camaiviaa aatml isiquitiagi gartuucuga isduucal aagai Moseesacaru sállicamigada agai camainamaga cascada. Baiyoma glaagai tsvaavoitudada Suusi Cristo dai gairoigladagi aipacoga.

⁷ Aidasi maiquiaa gansaagida dada amamaatatuldiadami yaatavogami aapiml calga vaavoitudaiña. ¿Tuimasi camailagidi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada? ⁸ Diuusi ipali isaapiml vaavoitudagi Suusi Cristo dmos aapiml camaitivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ⁹ Maatacavurai sai tomasi lmaduga mamaatatuldiadami yaatavogami vllscarl istutuidi isvupuiirumada mui oodami. ¹⁰ Aanl calga vaavoitudai sai Suusi Cristo gansoiña agai mai aagiada aapiml istumaasi gannmamaatatuldi aanl. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu tomasioora sioora gannvupuiirumadadagi.

¹¹ Giñaaduñi iñsaanl quiaa aagiadamudai loodami sai iquitacaiña gantuucuga dai poduucal calgacarl vuvaiquiagi aidl gia ljudidíu maisoimaasi giñtaatamituldiadamudai tomali maibacocodamudai giñvui. Dmos aanl aagidi sai viaa agai isvaavoitudadagi isSuusi Cristo muu curusiaba dai poduucal calgacarl vuvaiquiagi cascada soimaasi giñtaatamituldi agai. ¹² Aanl ipalidi sai iimana bodarl lyaatavogami ismaacada gannvupuiirumadai.

¹³ Diuusi calgacarl gannuvaitu masai camaiviaacana isalgiadagi vlassi istumaasi aagai Moseesacaru sállicamigadarl. Dmos maitlaagai masivuaadagi mosacaasi istumaasi aapiml lagi ipaliadagi. Baiyoma glaagai masigansoicladagi aipacoga ganoigadaitai. ¹⁴ Poduucal isduucal aagai Suusi Cristo. Agai pocaiti: “Oigadavurai aa oodami poduucal isduucal ganoigadai aapiml lagi”, ascaiti Suusi Cristo. Ismaacada sállicada oiglada aa oodami agai gia ivueeyi vlassi istumaasi aagai Diuusi sállicamigadarl. ¹⁵ Dmos isaapiml ganniooquiada aipacoga dai gancaladadagi poduucal camaicalgacarl gannlijadan tada aapiml aipacoga.

¹⁶ Dmos aanl angánaagidi masai ivuaadana vlassi istumaasi Diuusi Ibladl ipalidi dai maisiu mosacaasi istumaasi aapiml lagi ipaliadagi. ¹⁷ Oodami ivuaada alidi istumaasi maiiojoidi Diuusi Ibladl. Lagi potuutuiga oodami cascada. Dai poduucal maitivueeyi istumaasi maatl sai glaagai isivuaadagi. ¹⁸ Ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi Diuusi Ibladl camaiviaa isalgiadagi ljudidíu sállicamigada.

¹⁹ Calga gamaata silscada oodami ivuaadagi istumaasi lagi agai ipalidi. Agai googosi ganducami. ²⁰ Dai siaa duutudai naana maasi istumaasi Diuusi duucal. Dai lmmoco calcaldaraga. Dai aipacoga gancocodaiña dai gancaldaiña. Dai lagacoitaraga. Dai oomaliga. Daidl ivueeyi mosacaasi istumaasi lagi agai ipalidi. Dai gannvupui bacocoiña. ²¹ Dai coimudadl tuutuiga. Dai ganncoodaiña aipacoga. Dai navacoitaraga. Dai aa naana maasi soimaascami. Aanl casi gánaagidi dai apamu gánaagidi sai sioora ivuaadagi gomaasi agai gia maiimi agai malca siaaco Diuusi gatlaanli.

²² Dmos silscada lmo vaavoitudadami lagiadagi Diuusi Ibladl aidl gia Diuusi Ibladl soicli agai sai oigldaiña aa oodami, dai soicli sai baigallidiña dai soicli sai glbastacan tadacana, dai soicli sai maivui ñioocaiña Diuusi silscada soimaasi taatamadagi, dai soicli sai cal tuigacana, dai soicli sai soicliña aa oodami, dai soicli sai ivuaadana istumaasi agada, ²³ dai soicli sai maioomaliacana, dai soicli sai maibaamucuiña tomali maigogoosi gaducamicana. Vlassi gomaasi maitarsoimaascami cascada maidaidi Moseesacaru sállicamigada gomaasi. ²⁴ Dai agai ismaacada cavaavoitudai Suusi Cristo cagajiaadarl viaa vlassi istumaasi lagi agai ipalidi isivuaadagi cascada

camaigogoosi gɔducamica tomali maiomalica tomali maitivueeyi naana maasi istumaasi ismaacɔda ɔɔgi ɔgai iɔɔlidi isivuaadagi. ²⁵ Diuusi Iɔɔda ɔɔrmaa iɔɔdagai utudui vaavoitudaitai Suusi Cristo, cascɔda aɔɔsi ɔɔaagai isivuaadagi aatɔma vɔɔsi istumaasi iɔɔlidi Diuusi Iɔɔda.

²⁶ Dai aatɔma maitlaagai isɔɔarducɔda ɔɔɔliadagi poduucai ɔɔnvupuidɔɔa vɔɔɔcana oodami. Dai maitlaagai iscoimudadɔ tuutiacagi.

6

¹ Isɔmo vaavoitudadami todian duucai soimaasi iduɔiagi, aapimɔ ismaacɔda cɔɔga ɔɔgidi Diuusi Iɔɔda ɔɔaagai mɔsaagidiagi sai daanɔna Diuusi sai oigɔdiana dai ɔɔaagai mɔsaagidiagi sai camaisoimaasi ivuaadana sai baiyoma cɔɔga ɔɔgidiɔna Diuusi Iɔɔda. Dɔmos maitlaagai mɔsbagadagi. ɔɔaagai mɔstɔɔgitodagi isɔɔDiaavora istutuidi is-soimaasi ɔɔnduiɔtuldiagi aapimɔ ɔɔɔɔ. ² Poduucaiavɔ ɔɔnsoicɔda aapimɔ aipacoga siɔɔscɔda soimaasi taatamada aapimɔ dai poduucai ivuaadamu aapimɔ istumaasi aagai Suusi Cristo mamaatɔtuldaragadɔɔa.

³ Isɔmaadutai ɔɔducɔda ɔɔɔliadagi ɔgai ɔgia ɔɔgi ɔɔnvuiirumadai dai maitistutuidi issoicɔdagi aa. ⁴ Vɔɔscatai ɔɔaagai istɔɔgitodagi sabai cɔɔga ivueeyi istumaasi Diuusi iɔɔlidi. Iscɔɔga ivuaada ɔgai poduucai baigɔɔlidiɔna. Maitavɔ ɔɔntɔɔgitu nɔɔjada isducatai ivueeyi aa cascɔda maipocaitiada aapimɔ mɔsai vaamioma cɔɔga ivueeyi isɔgai. ⁵ Vɔɔscatai viaa isɔɔɔɔgi ivuaadagi istumaasi Diuusi iɔɔlidi dai sioɔɔ maitivuaada istumaasi Diuusi iɔɔlidi ɔɔgi ɔgai ɔɔɔduɔiɔda.

⁶ Sioɔɔ ɔɔmamaatɔɔdamai ɔgai viaa issoicɔdagi istucɔda istuutiadagi sioɔɔ mamaatɔtultiadagi.

⁷⁻⁸ Maitavɔ ɔɔnvupuiirumadada aapimɔ ɔɔɔlidityai sai oodami istutuidi isyaatagiadagi Diuusi. Diuusi maatɔ vɔɔsɔaɔcatai cascɔda tomali ɔmaadutai maitistutuidi isyaatagiadagi. Sioɔɔ ivuaadagi istumaasi ɔɔgi ɔgai iɔɔlidi dai maisiu istumaasi Diuusi iɔɔlidi ɔgai ɔgia maitistutuidi iscɔɔgacɔɔa oidacagi dai maiimimu Diuusi ɔɔmadu. Dɔmos sioɔɔ ivuaadagi istumaasi iɔɔlidi Diuusi Iɔɔda ɔgai ɔgia iimi aagai tɔvaagiamu dai tomastuigaco oidacamu Diuusi ɔɔmadu. ⁹ Cascɔda maitlaagai isoojoadagi ivuaadatai istumaasi iɔɔlidi Diuusi Iɔɔda. Poduucai Diuusi ɔmo imidagai ɔɔrmaaquimu mui naana maasi istumaasi cɔcɔɔgaducami tɔvaagiɔɔa isapiavuaadagi istumaasi iɔɔlidi Diuusi. ¹⁰ Cascɔda siɔɔscɔda istutiada aatɔma ɔɔaagai tɔsoicɔdagi sioɔɔ tɔgitu ɔmo istumaasi siooma cɔɔga ɔɔaagai tɔsoicɔdagi ɔɔɔaaduɔi vaavoitudadami.

¹¹ Sivi aanɔ ɔɔgi ɔɔnɔoɔjidi cascɔda ɔɔɔɔɔdu idi oojai. ¹² ɔmamaatɔtultiadami yaatavogami ɔgai dai ɔɔnaagidi mɔsai viaa isiiquitiagi ɔntuucuga dai poduucai cɔɔgacɔɔa vuvacuiagi. ɔgai poduucai ivueeyi sai cɔɔgacɔɔa nɔɔidiɔna ɔjudidú dai maisiu soimaasi taatamituldiɔna vaavoitudaitai ɔgai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai cɔɔgacɔɔa vuvacuiɔna oodami. ¹³ Tomali ɔgai ismaacɔda iquitɔcɔi ɔntuucuga maitivueeyi vɔɔsi istumaasi aagai Moseesacaru sɔɔɔlicamigadɔɔa. Dɔmos ɔmamaatɔtultiadami yaatavogami iɔɔlidi isaapimɔ iquitiagi ɔntuucuga vai poduucai ɔɔɔarducɔda ɔɔnɔliada ɔgai ivuaadatai aapimɔ istumaasi ɔgai ɔntɔɔaanɔi. ¹⁴ Aanɔ ɔɔducɔda ɔiɔɔlidi muucucai ɔɔɔtaanɔdamiga Suusi Cristo curusiaba sai cɔɔgacɔɔa vuvacuiɔna oodami maisiu ɔma maasicɔda. Dai cascɔda aanɔ camaioojidi isivuaadagi istumaasi ivueeyi ɔgai ismaacɔda soimaasi ivueeyi. ¹⁵ Ismaacɔda vaavoitudai Suusi Cristo maitɔɔsoiɔi isiquitɔquicagi tuucugada ischo ɔɔɔɔ. Baiyoma ɔɔsoiɔi isviaacagi ɔmo iɔɔdagai utudui. ¹⁶ Aanɔ iɔɔlidi sai Diuusi iɔɔɔstudacan tadacana vɔɔsi ismaacɔda vaavoitudai Suusi Cristo dai camaiavooitudai Moseesacaru sɔɔɔlicamigadɔ. Dai aanɔ iɔɔlidi ɔɔɔɔ sai Diuusi soigɔɔlidiɔna ɔgaicɔda.

¹⁷ Sivi baitaqui camaitlaagai malsvui ñioocadagi istumaasi aanla ganmamaatatuli. Aanla gaaagidi sai Suusi Cristo $\lambda\tau\epsilon\lambda\gamma\alpha\sigma\alpha\tau\alpha$ vuviadami cascada oodami soimaasi giñtaatamituldíña dai quíaa maasi siaaco saasarai λ gai giñtuucuga.

¹⁸ Giñaduñi, aanla ipalidi sai gartlaanadamiga Suusi Cristo $\sigma\lambda\gamma\alpha\sigma\alpha\tau\alpha$ ganñlidiña. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami Efeesiara oidacami

¹ Aana ΛrPaavora dai gΛnoojidi aana aapima Efeesiara oidacami ismaacada vaavoi-
tudai Suusi Cristo. Aapima ΛrDiuusi Λcovai vuvaidada. Aana Λrootosada Suusi Cristo. Diu-
usi ipali cascada. ² Aana ipalidi isDiuusi gΛrooga Λmadu Suusi Cristo gartlaanadamiga
cΛgacara gΛnnijadagi dai gΛniibastudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi cΛcΛgaducami aatama gΛrvΛatarΛ. Ootoi Λgai Suusi
Cristo sai Λgai gΛrΛmadu daacana dai sai Λgai gΛroigaldiña gΛrsoimaascamiga dai
cΛgacara gΛrvuvaidiña dai gΛrmaacana gΛgυvucadaga vai poduucai Λgai bai gΛrvueeyi
tasai iimana tavaagiamu. VΛsi gomaasicada aana ipalidi isvΛsi vaavoitudadami ali
baigΛnliadagi Diuusicada dai cΛga ñiocardagi Diuusi vui. Agai Λroogada Suusi Cristo
gartlaanadamiga. ⁴ Diuusi Λcovai gΛrvuvaitu maiquia iduucai oidigi abiaadara. Daida
gΛrnidi ducami siCristo gΛrΛmadu daacagi. Suusi Cristo muuquia aagaitadai curusiaba
tasai aatama cΛgacara vuvacana dai vuidara guuquivana Diuusi maigΛiar vΛtΛcatai
gΛroigaldacai Suusi Cristo gΛrsoimaascamiga. Dai poduucai casi Λrducamica
istomali Λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ Aliasi gΛroigadai Diuusi cascada Λqui
abiaadara ipali tasaida Λrmaamaradacana aatama cΛgacara gΛrvuvaidacai Suusi Cristo.
Diuusi poduucai ipali cascada. ⁶ Dai cascada alia sias duutudai aatama Diuusi dai
cΛga ñiocardagi vai vui. CΛ maata aatama isDiuusi sΛlicada cΛ tuiga cΛgacara
gΛrniditai Λgai sΛscada Λma duucai gΛrtatagitua aatama dai camaisoimaasi ivuaadagi
vaavoitudacai Diuusi marada Suusi Cristo. Diuusi sΛlicada oigadai Λgai. ⁷ Dai Diuusi
sΛlicada cΛ tuiga cΛgacara gΛrniditai cascada ootoi gΛmara sai Λgai muucuna
curusiaba sai poduucai cΛgacara gΛrvuvaidiana dai gΛroigaldana gΛrsoimaascamiga.
⁸ Diuusi sΛlicada gΛroigadai cascada gΛroicai iscΛga maata cΛcagi aatama vΛsi
ñiocardagi dai cΛga maatacagi isducatai gΛagai isoidacagi. ⁹ Dai Diuusi gΛrmaatatuli
istumaasi iduñia lidi Λgai istumaasi maimaatacatadai oodami Λquioma. ¹⁰ VΛsi
ponduuñimu isducatai Λgai ipalidi. Cascada ootoi Diuusi gΛmara oidi daama sai
Λgai Λrcristocana daida ΛrcΛgacara vuviadamica. Dai sΛscada Λrduñiagi vΛsi
istumaasi Diuusi ipalidi siΛrduñiagi amaasi Cristo gatlaanadamu tavaagiara dai oidigi
daama.

¹¹⁻¹² Aatama vaavoitudai Suusi Cristo dai Λquioma Diuusi Λcovai gΛrvuvaitu daida
Λroida Λgai istumaasi oidi Λgai Λvaavoitudadami. VΛsi gomaasi Λrduñia Λgai poduucai
isduucai ipalidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi Λgai polidi iscΛgadu. Poduucai idui
Diuusi vaidΛ aatama Λjudidfu ismaacada Λraga vaavoiu Cristo cΛgacara oidacana vai
poduucai cΛga ñiocardagi oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapima vΛsi ismaacada maitar-
judidfu cΛ ñiocardagi ismaacada Λrvaavoi daida ΛrcΛgaducami sai Diuusi cΛgacara
vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapima vaavoiu Suusi Cristo.
Dai Diuusi ootoi gΛbadaga sai gΛnΛmadu daacana poduucai isduucai aagai Λgai. Dai
poduucai cΛga gΛmaata isaatama Λrmaamarada Diuusi. ¹⁴ Poduucai cΛ maata aatama
Λmadu aapima isDiuusi gΛrmaaqi Λgai vΛscatai vΛsi istumaasi Λgai. Vai vΛsi
gomaasicada sias duutuadagi dai cΛga ñiocardagi oodami Diuusi vui. Λgai alia cΛ tuiga
cascada.

¹⁵ Aana cajioma sai cΛga vaavoitudai aapima Suusi Cristo dai sΛlicada oigadai
aapima vaavoitudadami. ¹⁶ Cascada alia baigiñlidi aana Diuusi vui aapimacada
gΛntatagitaitai siuu duucu daanadagi aana Diuusi sai gΛnsoicaiña. ¹⁷⁻¹⁸ Sias duutuada
aana Diuusi Suusi Cristo gartlaanadamiga oogada. Λgai Λgai dai ali
baigiñlidi isvΛsi oodami sias duutuadagi. Dai daana aana Diuusi sai Λgai gΛnsoiñana iscΛga maata
cΛca aapima Diuusi ñiocardagi daida vaamioma maatacagi istumaasi Diuusi ipalidi

ismaataca aapimla. Vai poduucai maatacagi aapimla vlassi istumaasi Diuusi maataultidia alidi soora vaavoitudai Suusi Cristo ismaacada Diuusi acovai vuvaitu. Dai ismaatacagi aapimla ara sila cacalagaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami,¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isagai garsoicai aatama vaavoitudadami gavgucadagacada. Dai gavgucadagacada²⁰ Diuusi duaacali Cristo coidada saagidiaiñdara dai glabaana sallisa padara dai tavaagiarra.²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gatlaanliña sitomas tuma sallicami viaacami vlassi oidigi daama sivi dai tomastuigaco.²² Vlasscatali glaagagai islagiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sallicami saida lbaitacaaacamigadacana vlassi vaavoitudadami.²³ Daida vlassi vaavoitudadami lamadu Cristo lamo adunuma ganducami. Dai Cristo lamadu daacana vlassi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami iscalagacarra oidacagi.

2

¹ Llaquioma Diuusi maitanlamadu daacata dai alia soimaasi ivuaadana aapimla cascada. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibdagai utudui masai calagacarra oidacana aapimla poduucai isduucai lagi iralidi.² Llaquioma lpan duucal oidacata dai aapimla a oodami, daida ivuaadana istumaasi lDiaavora iralidiña. lDiaavora lagi dai gatlaanli oidigi daama, dai soimaasi iduiñtuldi ismaacada maiilagiadagi Diuusi.³ Vlasscatali aatama poduucal oidacata dai llaquioma ivuaadana istumaasi iralidiña dai istumaasi oojoidiña aatama dai istumaasi tlatgitoiña aatama. Cascada glaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi lpan duucal aa ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo.⁴ Damos Diuusi aliasi garoigadai dai soigalli aatamacada.⁵ Cascada aidasi Diuusi maigarrlamadu daacata dai, quiaa soimaasi ivuaadana aatama, amaasi Diuusi garmaa ibdaga utudui vaavoitudacal aatama Suusi Cristo. Diuusi duaacali Cristo coidada saagidiaiñdara sai lparamo oidacana dai Diuusi garmaa ibdaga utudui Suusi Cristo diviacal sai garlllamadu daacana. Diuusi soigalli aapimlacada cascada calagacarra gamvuvaitu.⁶ Diuusi duaacali Suusi dai glabaana dai sallisa padara tavaagiarra. Dai llaquioma Diuusi maigarrlamadu daacata dai damos sivi garmaa ibdagai utudui dai garmaa sallicami tsaibaana daraajana tavaagiarra silascada coiyagi Suusi Cristo garlllamadu daaca cascada.⁷ Dai poduucal Diuusi gatlatgidi vlasscarra isalia cal tuiga lagi garvui dai issallicada calagacarra garnidi vaavoitudacal aatama Suusi Cristo.⁸ Diuusi calagacarra vuvaidi oodami maisiu calga oidacatali lagi. Baiyoma Diuusi calagacarra naidi oodami vaavoitudacal lagi Suusi Cristo. Gomaasi maiilagi ivueeyi oodami Diuusi lagi daida ivueeyi.⁹ Cascada maitlaagai isgagarducada ganliadagi oodami.¹⁰ Dai Diuusi lagi daida garmaa ibdagai utudui ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo sai calagacarra oidacana. Poduucal isduucal Diuusi irali llaquioma abiaadara.

¹¹ Aapimla maitarjudidíu, gandallada maitarjudidíu cascada. ljudidíu iquitacal ganmaamara calalli tuucugada cascada iquitaquicada ganaagaiña lagi aipacoga. Dai aapimla ismaacada maiiquitaquicada ganaagaiña lagi.¹² Gantagivoturai aapimla isllaquioma maivaavoitudaiña Cristo dai aapimla maitaraaduñicatadai ljudidíu dai maimaatacata dai aapimla istumaasi aagidi Diuusi saida iduñi agaitadai lagi vllatara. Aapimla maiñanracata dai isiimiagi Diuusi lamadu silascada coiyagi tomali Diuusi maitanlamadu daacata dai.¹³ Llaquioma maivaavoitudaiña aapimla Diuusi tomali midaanliña aapimla lagi sai gansoicaiña damos sivi vaavoitudai aapimla Diuusi dai daanli sai gansoicaiña vai lagi gansoicai vaavoitudaitai aapimla Suusi Cristo. Lagi muu curusiaba dai aasi lrada vai poduucal tomasioora istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi.¹⁴ ljudidíu viaacata dai gansallicamiga sai lagi lagi istutuidi isarmaamaradacagi Diuusi. Cascada ljudidíu dai ismaacada maitarjudidíu llaquioma lrgansasaayumacana dai aidasi divia Cristo bai dui sai camaitarlgansasaayumacana sai baiyoma lamo adunuma ducamicana.¹⁵ Aidasi abiaadara muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamaga

sállicamigadl ʌjudidíu cascadl casi istutuidi ʌjudidíu ʌmadu ismaacdl maitarjudidíu isganaadunuml ganducamicagi Suusi Cristo garʌʌmadu daacatai. Poduucal Cristo bai dui sai camaitargansasaayumacana. ¹⁶ Aidasi abiaadlrl muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscllagacarl vuvaiquagi vaavoitudacal ʌgai. Poduucal Suusi Cristo bai dui ʌjudidíu ʌmadl ismaacdl maitarjudidíu sai camaivui vʌʌʌcana Diuusi dai sai camaitancocodaiña ʌgai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi clcllagaducami silʌsi aapiml ismaacdl maivaavoitudaiña Diuusi ʌcaasi ʌjudidíu ismaacdl cavaavoitudaiña Diuusi masai camaivui vʌʌʌcana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacal Suusi Cristo. Diuusi Ibladl garsoicli ʌʌsai vaavoitudana aatʌml Suusi Cristo dai poduucal casi istutuidi ʌjudidíu ʌmadu ʌmaitarjudidíu isdaanʌdagi Diuusi sai soicliña. ¹⁹ Poduucal aapiml camaitarsibladlrl oidacami ganducami baiyoma aapiml ʌmadu vʌʌsi vaavoitudadami ʌʌmo adunuml ganducami. Vʌʌscatai ʌrDiuusi maamaradl cascadl. ²⁰ Diuusi ñiñoquituldiadamigadl dai Cristo dai oojotosadl Cristo aagai Diuusi ñiooquidl poduucal maí aapiml. Dai vʌʌscatai ismaacdl gamamaatʌtulí Cristo ʌrbaitʌclaacamigadl. ²¹⁻²² Dai vʌʌscatai ismaacdl vaavoitudal Suusi Cristo ʌʌmo silʌgʌml ganducami. Poduucal idui Diuusi vai Diuusi Ibladl diviagi dai garʌʌmadu daacagi. Dai Diuusi ʌcovai garvuvaitu dai Diuusi Ibladl garʌʌmadu daja dai garsoicli isvaamioma clʌga oidacagi dai vaamioma maatl calcagi Diuusi ñiooquidl.

3

¹ Vʌʌsi gomaasicdl aʌnl Paavora gandaanli masai clʌgacarl oidacana. Aʌnl gʌnaagidiña aapiml ismaacdl maitarjudidíu isSuusi Cristo ʌrcʌʌgacarl vuviadami cascadl maisapi aʌnl. ² Aapiml camaatl lienl isDiuusi giñaagidi sai gʌnaagidana aʌnl sai Diuusi clʌgacarl vuvaidi ʌʌʌ ismaacdl maitarjudidíu. Gomaasi ʌʌmo sállicami ismaacdl Diuusi giñmaa. Diuusi clʌgacarl gʌnnʌidi aapiml cascadl. ³ Aʌnl gʌnoojidi chilʌlqui ñiooquicdl daidl gʌnaagidi isducatai Diuusi giñaagidi ʌmo istumaasi istumaasi ʌʌquioma ʌʌgi Diuusi maatlcatadai. ⁴ Silʌscadl ʌlida aapiml idi oojai maatlmu aapiml iscamaatl aʌnl istumaasi ʌʌquioma ʌʌgi Diuusi maatlcatadai sai Cristo iduñia ʌgai ʌmo istumaasi. ⁵ ʌʌquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali ʌmaadutai dʌmos sivi Diuusi Ibladl aagidi oojotosadl Suusi Cristo ismaacdlrl Diuusi ñiñoquituldiadamigadl ismaacdl Diuusi ʌcovai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacdl maitarjudidíu viaaca ʌgai ʌʌʌ duucal judidíu istumaasi Diuusi maaqui ʌgai vaavoitudadami vaavoitudacal ʌgai Suusi Cristo. ʌjudidíu dai ismaacdl maitarjudidíu ʌmo adunuml ganducami dai vʌʌsi istumaasi Diuusi aagidi judidíu sai iduñi ʌgai vaavoitudacal ʌgai Suusi Cristo sivi ʌrismaacdl maitarjudidíu vʌʌʌʌ ʌʌʌ. ⁷ Diuusi giñmaa sállicami ansaidl gʌnaagidiña idi ñiooqui sai Suusi Cristo ʌrcʌʌgacarl vuviadami. Aʌnl maicʌʌ tuigacana dʌmos vʌʌscarl Diuusi clʌgacarl giñnʌidi daidl giñmaa gʌguvucadaga sai gʌnaagidiña aʌnl ñiooquidl. ⁸ Aʌnl polliidi issiooma maiñamʌga aʌnl isvʌʌsi vaavoitudadami dʌmos Diuusi giñmaa sállicami sai aagidiña aʌnl ismaacdl maitarjudidíu sai Suusi Cristo clʌgacarl vuvaidi oodami daidl ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vʌʌʌʌ. Tomali ʌmaadutai maitistutuidi ismaatiagi vʌʌsi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vʌʌʌʌ. ⁹ Dai Diuusi giñaagidi ansai aagidana aʌnl vʌʌsi oodami istumaasi Diuusi iduñia ʌlidi ʌʌquioma abiaadlrl istumaasi tomali ʌmaadutai maimaatlcatadai. Diuusi idui vʌʌsiaʌcatal. ¹⁰ Poduucal ʌʌʌdui vai ʌʌijadagi Diuusi ʌʌʌaañicarudl ismaacdl ʌʌaanli ʌʌvaagiʌʌ istumaasi ivueeyi Diuusi vaavoitudadami vʌʌʌʌ sai poduucal maatlʌna Diuusi ʌʌʌaañicarudl silʌ saituduga Diuusi. ¹¹ Vʌʌsi gomaasi ʌʌʌdui poduucal isduucal ʌgai ʌʌʌgitoiña tomastuigaco daidl idui ʌgai isducatai aagai ootosacal Suusi Cristo oidigi daama. ¹² Dai vaavoitudal aatʌml Suusi Cristo cascadl viaa aatʌml sállicami isdaanʌdagi Diuusi sai garsoicliña vaavoitudaitai isʌgai garcaʌ. ¹³ Cascadl gandaanli aʌnl masai maivuaam

anlidiña soimaa taatacatai aanl. Aanl aagidi Diuusi ñiooquidl aapiml ismaacldl maitarjudidíu cascldl soimaa taataca aanl. Dai aapiml glaagai istatgitodagi silssi ganoigldai aanl cascldl alia baigiñlidi soimaa taatacatai aanl aapimlclldl.

¹⁴ Cascldl siaa duutudai aanl oogadl Suusi Cristo gartlaanldamiga. ¹⁵ Diuusi idui vllscatai. Idui lgai oodami oidigi daama daidl idui lgai gatlaañicarú tvaagilarl. Vllsi lramo oodami garducami aatml cascldl gárooga aagaiña aatml. ¹⁶ Diuusi slllicldl viaa guvucadagai. Dai daanli aanl Diuusi sai lgai ganmaacana guvucadagai ganiibadagarl vai poduucal vaamioma claga tutiacana aapiml, Diuusi Ibladl gñllmadu daja cascldl. ¹⁷ Dai daanli aanl Diuusi sai Cristo gñllmadu daacana vaavoitudaitai aapiml lgai vai poduucal vaamioma claga oiglada aapiml aa oodami. ¹⁸⁻¹⁹ Dai daanli aanl Diuusi msai aapiml llmadu vllsi vaavoitudadami maatlna silssi gároigldai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatml ismaatiagi vllsi silssi gároigldai lgai. Dai daanli aanl Diuusi sai lgai gñllmadu daacana dai sai aapiml oidacana isducatai Diuusi ipldi.

²⁰ Slllicldl viaa guvucadagai Diuusi dai lgai gñllmadu daja. Daidl garsoicli isivuaada aatml istumaasi lgai ipldi. Dai lgai claga istutuidi isivuaadagi vllsi istumaasi aagiada aatml dai istumaasi tatgitodagi aatml dai asta vaamioma istutuidi lgai isivuaadagi. ²¹ Aanl ipldi sai vllsi oodami claga maatl iscll tuiga Diuusi nlditai istumaasi ivueeyi lgai vaavoitudadami vlltarl dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

¹ Cascldl gandaanli aanl aapiml msai clagacarl oidacana aapiml tomasi maisapi aanl vaavoitudaitai Suusi Cristo gartlaanldamiga. Dai gandaanli aanl msai clagacarl oidacana isducatai glaagai isoidacagi Diuusi lco vuvaidadl. Aapiml lrdiuusi lco vuvaidadl cascldl. ² Maitavlr glgarducldl gñllliada dai clagavlr tuutiaca dai maitavlr bacocoda dai mosnlijada istumaasi gñvuidadagi aa dai gnoigladavurai aipacoga. ³ Amo tagitoidagai avlr viaaca clagacarl gñlliditai aipacoga, Diuusi Ibladl gñsoicli cascldl. ⁴ Dai vllsi vaavoitudadami lramo adunuml ducami dai vllscatai viaa lgai vaa Diuusi Ibladl. Dai Diuusi lco vuvaitu vllsi vaavoitudadami dai maatl aatml islmo imidagai iimia ragai Diuusi llmadu dai tomastuigaco llmadu daraaja ragai. ⁵ Mosalia lmaduga gartlaanldamiga, vllscatai aatml vaavoitudadami lmadugan duucal vaavoitudai, dai moslmadugan duucal gvrvaaponai aatml, ⁶ moslmaduga Diuusi gárooga dai lgai lrbaitaclaacamigadl vllscatai dai gñllmadu daja dai gñlliditai ismaacldl maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi alia viaa guvucadagai.

⁷ Cristo garmaacal guvucadagai vllscatai llmadutai saidl ivuaadana lmo istumaasi poduucal isduucal lgai ipldi. ⁸ Cascldl pocaiti Diuusi ñiooquidlrl: Tlsadlcai Cristo tvaagiamu gamaatl isvaamioma istui lgai islDiaavora. Cascldl lDiaavora camaitistutuidi iscucupadagi vaavoitudadami iibladl. Dai gotorl Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami. Pocaiti Diuusi ñiooquidlrl.

⁹⁻¹⁰ Capocaititai Diuusi ñiooquidlrl isSuusi Cristo tsai tvaagiamu poduucal claga gamaatl islrlga tvai tvaagiaiñdlrl dai divia tami oidigi daama. Tsai Cristo siaaco vaamioma tlcavaga tvaagilarl, dai sivi tomasiaacoga daja lgai. ¹¹ Dai Cristo maa guvucadagai vllscatai llmadutai vaavoitudadami saidl ivuaadana lmo istumaasi. Llmo maa lgai guvucadagai saidl lroojotosadlcana, dai aa saidl lrdiuusi ñiñiooquituldiadamigadlcana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacldl maiquiaa cal isSuusi Cristo lrcclagacarl vuviadami sai Suusi Cristo lrcclagacarl vuviadami, dai aa saidl lrvavoitudadami tlaaanldamigadlcana, dai aa saidl lrvavoitudadami maataatuldiadamigadlcana. ¹² Poduucal bai dui Suusi Cristo lgai saidl ivuaadana Diuusi

aa duiñdada vai poduucai vaavoitudadami vaamioma cllga oidacana dai vaamioma cllga vaavoitudana Diuusi ñiooquida. ¹³ Vai poduucai vllscatai aatmla amaduga mllsi vaavoitudaiña dai amaduga mllsi maatana aatmla mamaatatludiaragada Suusi Cristo. Dai poduucai aatmla vaavoitudadami bliyagi tlgitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi, asta silasca cllga oidaca aatmla isducatai oidacatai Suusi Cristo. ¹⁴ Dai poduucai camailpan ducamicamu aatmla aali ismaacada tomasioora vupuiirumadai aagiditai ama maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu oodami sattuacami isgarvupuiirumadadagi gamamaatatludiaragacada ismaacada maitarvaavoi. ¹⁵ Baiyoma aatmla aagadagi mosllagi istumaasi arvaavoi poduucai glaagai isbliyagi tlgitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Cristo ipalidi garoigadaitai aatmla aipacoga. Aatmla amo adunum garducami dai Suusi Cristo argartlaanadamiga. ¹⁶ Dai lagi garsoicai gavgucadagacada iscllagacara gannlijadagi aatmla aipacoga daida iscllaga ivuaada aatmla istumaasi lagi ipalidi dai poduucai vaamioma cllga oidacamu aatmla garoigadaitai aipacoga.

¹⁷ Aana gnaagidi istumaasi ginaagidi Suusi Cristo. Lagi pocaiti mlai camaioidacana aapim isducatai oidaca lagi ismaacada maivaavoitudai Diuusi. Lagi tlatgitoidada maisoicai iscllagacara oidacagi. ¹⁸ Lagi alia soimaasi ivueeyi cascada maitistutuidi iscllaga tlatgitodagi. Dai lagi gajiaadara viaa Diuusi maitipaliditai istlatgitodagi Diuusi cascada camaitistutuidi lagi istlatgitodagi Diuusi cascada maiviaa lagi ibdagai utudui ismaacada gamaacai Diuusi. ¹⁹ Dai camaisiaa larai isgoogosi ganducamicagi baiyoma baighalidiña pomaasi ivuaadatai. ²⁰⁻²¹ Aidasi cajioma aapim isSuusi Cristo arcllagacara vuviadami dai mai aapim isducatai oidacatai lagi dai isducatai gamaatatludiña lagi poduucai mai aapim istumaasi arvaavoi. Poduucai mai aapim sai maitlaagai ispan duucai oidacagi amaivaavoitudadami. ²² Casiavlar maioidaca isducatai oidacatai aapim maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. Llaquioma lDiaavora gavnvupuiirumadaiña cascada aapim rollidiña sai vaamioma siooma oidacana soimaasi ivuaadatai. ²³ Baiyoma gandagitovurai vai Diuusi ama duucai gantlatgitoituldiña vai camaitlatgitoda aapim isducatai tlatgitoiña llaquioma baiyoma tlatgitoda aapim isducatai Diuusi ipalidi. ²⁴ Dai viaacamu aapim ibdaga utudai ismaacada gamaacai Diuusi vai poduucai cllgacara gannlijadamu aapim aipacoga poduucai isduucai Diuusi cllgacara gannlidi dai lagiadamu aapim Diuusi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁵ Cascada casiavlar maiyaatavoaca, aatmla amo adunum garducami cascada.

²⁶ Isbaamuagi amaadutai aapim maitavlar soimaasi ivuaada dai maitlaagai ismo tasai baamuca lagi ²⁷ poduucai istutuidi lDiaavora issoimaasi iduiñtuldiagi cascada.

²⁸ Ismaacada llsivucatai camaitlaagai isllsivucagi baiyoma glaagai isgaaata vuaadagi dai poduucai viaacagi istumaasi oidadagi soituutuigami.

²⁹ Maitavlar sigalnaasi ñiooqui aagada baiyomavlar cllga ñioocada vai poduucai sioora gancalcagi cllgacara oidacana dai baighalidiña. ³⁰ Dai poduucai maisoiliatudai aapim Diuusi llaada. Ducami isdaasamudai Diuusi llaada gtlapacaru vai poduucai gmaata ismo imidagai iimi lagi aapim tavaagiamu dai tomastuigaco Diuusi lmadu daraajamu.

³¹ Maitavlar oomaliaca, maitavlar bacocoda, maitavlar gancocoda, maitavlar sigalnaasi ñiooqui aagada, maitavlar vui ñioocada aa, dai gajiaadara viaa vllsi soimaascami.

³² Baiyomavlar cll tuutiaca dai cllgacara gannlijada aipacoga dai ganoigladavurai aipacoga poduucai isduucai Diuusi ganoigali aapim vaavoitudaitai aapim Suusi Cristo.

5

¹ Aapim arDiuusi garooga maamarada dai lagi sallicada ganoiglada. Cascada avlar lpan duucai ivuaada aapim lagi. ² Ganoigladavurai aipacoga poduucai isduucai Cristo garoigadai cascada gamuaatu curusiaba sai poduucai Diuusi ganoigaldiña

gasoimaascamiga. Dai Diuusi baigalidi Suusi Cristocadla poduucai iduucai agai. Ajudidíu coodaiña cañiru maamaradla lmo altar daama dai dadaasdiña Diuusi sai agai oigaldiana soimaascamigadla. Istumaasi idui Cristo lralpan ducami isducatai ivuaadana ljudidíu.

³ Aapimla casi lrdiuusi maamaradla cascada maitlaagai masgoogosi ganducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali maitlaagai mascoimudadla tuutiacagi. ⁴ Dai maitlaagai isaagadagi gosoimaascami dai maitlaagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi maitarcalaagai isaagadagi. Baiyoma glaagai isbaigraliadiagi Diuusicadla. ⁵ Clla maata aapimla sai ismaacada googosi ganducami maiimia agai siaaco gatlaanli Cristo lmadu Diuusi. Dai ismaacada coimudadla tuutuiga, lgl lralpan duucami ismaacada siaa duutudai lmoomono, agai maiimia agai siaaco gatlaanli Cristo lmadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi sallicada soimaa taatatuldiamu ismaacada romaasi ivueeyi. Agai maiialgidi Diuusi cascada. Diuusi maitavar gandadagitoda isganvupuiirumadadagi aa ganaagiditai sai maitarvaavoi istumaasi ganaagidi aanla. ⁷ Maitavar urapacada sioora pocaitadagi.

⁸ Llaquioma aapimla maimaatcatadai Diuusi ñiooquidla dai alia soimaasi ivuaadana. Damos sivi cavaavoitudai aapimla Suusi Cristo dai maata Diuusi ñiooquidla cascada glaagai mascalgacarla oidacagi poduucai isduucai Diuusi iralidi. ⁹ Ismaacada maata daiलगि Diuusi ñiooquidla agai gia clla tuutuiga dai calgacarla nliidi aa oodami daiलगि vaavoitudai sai vllsi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidlara lraavoi daiलगि. ¹⁰ Ganaajagadavurai ismaatiagi vllsi istumaasi baiilidi Diuusi. ¹¹ Maitavar urapacada ismaacada soimaasi ivueeyi agai ivueeyi istumaasi maitarsoini dai aapimla maitlaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavar aagiada aapimla agai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Alia lrsiaa lraragai isaagadagi istumaasi ivueeyi agai astocai. ¹³ Dai silscada aagiadagi aapimla lsoimaasi ivuaadami sai alia soimaasi ivueeyi, dai silscada nlijadagi agai vaavoitudadami iscalgacarla oidaga, aidla gia maatamu agai issallicada soimaasi ivueeyi dai calga istutuidi isama duucai gantatagituagi. ¹⁴ Cascada pocaiti Diuusi ñiooquidlara: Ismaacada maimaata Diuusi ñiooquidla dai ismaacada soimaasi ivueeyi,लगिditai avlar calca Diuusi ñiooquidla dai vaavoituda siCristo calgacarla ganvuvaidamu. Ascaiti Diuusi ñiooquidlara.

¹⁵ Cascada calgacarla avlar oidaca. Maitavar lpan duucai oidaca ismaacada maimaata Diuusi ñiooquidla baiyomavar oidaca lpan duucai sastuducami ismaacada maata Diuusi ñiooquidla. ¹⁶ Ganaagavurai dai calgacarla oidaca sallicada soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi cascada. ¹⁷ Maitavar vupuiiruaca. Ganaajagadavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi iralidi isivuaada aapimla. ¹⁸ Maitavar navacorada. Ismaacada navacorai alia soimaasi ivueeyi. Baiyomavar dagito Diuusi lbadla vai agai gansoinana iscalga tatagitoda aapimla. ¹⁹ Silscada gandaiviada aapimla aipacoga glaagai isganadagi Diuusi nliidadla sallicada siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vllscara avlar baigraliada Diuusi garoogacada vllsi istumaasicada. Daidavar tagituda isDiuusi garooga garcalca vaavoitudaitai aatama Suusi Cristo.

²¹ Gansoicadavurai aipacoga, dai vuudavurai ñiooqui ismaacada ganmaacadagi aa vaavoitudadami, dai calgavar gantagito calca isducatai ganmamaatatuldiadagi aa vaavoitudadami. Aapimla siaa duutudai Cristo cascada.

²² Ooqui glaagai islagiadagi gancuucuna poduucai isduucaiलगि agai gartlaanladamiga Suusi Cristo. ²³ Lcalli agai dai tlaanli glooniga poduucai isduucai Suusi Cristo tlaanli vllsi vaavoitudadami. Suusi Cristo calgacarla vuvaitu lvaavoitudadami daidla lvaavoitudadami aaduidla ganducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai lvaavoitudadamiलगि Suusi Cristo ooqui glaagai islagiadagi gancuucuna vllsi istumaasi tlaanladagi cuucunada.

²⁵ Lcalcali glaagai isoigladagi ganooniga poduucai isduucai Cristo oigldai lvaavoitudadami dai muu curusiaba sai agai calgacarla vuvacana ²⁶ saidla lvaavoitudadami

camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diuusi aa duiñdada. Cristo oigali soimaas-camigada vaavoitudacai agai Diuusi ñiooquida sai poduucacai camaigapilar vaatacana. ²⁷ Poduucacai Cristo bai ivueeyi vaavoitudadami sai amadu oidacana camaitarsoimaasi ducamicatai. Cristo caaco vuvaitu agai, silascada iimia vaavoitudadami tavaagiamu camaitiipucamu sioora gapilar vuupadagi. ²⁸ Poduucacai isduucacai oigadai Suusi Cristo vaavoitudadami poduucacai glaagai isoigladagi cacalli ganooniga dai nuucadacagacai poduucacai isduucacai ganuucada agai lagi. Ismaacada nuucada glooniga ducami islagi ganuucadacamudai agai. ²⁹ Tiipu sioora lagi gacaladadagi baiyoma ganuucada silascada biuugimuca agai gacuaadana dai silascada avamuca agai gluucadaña poduucacai isduucacai Cristo nuucada vaavoitudadami. ³⁰ Agai araaduñda ducami cascada. Dai aatama lara vaavoitudadami cascada aaduñda garducami Cristo. ³¹ “Cascada cacalli dadagitoi gandada dai varanagi ooqui, dai va goocatai aramo oodami ganducamicana agai”. ³² Dai poduucacai isduucacai amo cali amadu amo ooqui aramo oodami ganducami poduucacai Cristo amado vaavoitudadami aramo oodami ganducami. Gomaasi laquioma maimaatatadai oodami damos sivi gnaagidi aanla dai gomaasi aliisi glaagai ismaatacagacai vaasi vaavoitudadami. ³³ Dai aapima aliisi glaagai istagituagacai iscasacai gnaagidi aanla sai vaascatai glaagai isoiglada ganooniga dai nuucadacagacai poduucacai isduucacai ganuucada agai lagi. Daida ooqui glaagai issiaa duutuadagi gancuucuna.

6

¹ Aapima aali lagiadavurai gandada vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucacai agai daida arcalagai. ²⁻³ Diuusi sallicamigadara pocaiti amo ñiooqui: “Sioora siaa duutuadagi gandada agai gia baigaliadamu dai mui uumigacai oidacamu agai tami oidigacai daama”. Idivar lragadada sallicamigada Diuusi ismaacada Diuusi aagidacai isiduuña agaitadai amo istumaasi agai vaara ismaacada lagi ñiooqui.

⁴ Dai aapima ismaacada maamara maitavar bacoquitudada ganmaamara baiyomavar calga nuucadaca dai maacada ñiooqui dai calgavar maamatatuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapima pipiooni lagiadavurai ganaamu siaa duutudaitai, dai calga soicada ducami isivuaada Cristo aa duiñdada. ⁶ Calgavar gaaata vuaada maisiu mosacaasi siuu duucu ganlijada ganaamu ipaliditai ispotliya agai masai alia sastudaga baiyoma Cristo pipioonigada duucacai sallicada ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. ⁷ Baigaliaracada vara ivuaada gana duiñdaga ducami isivuaadamudai aapima Suusi Cristo aa duiñdada maisiu oodami. ⁸ Cal maata aapima isvaascatai tomasi arpipiooni tomasi argaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacacai agai vaavoitudadami calga ivuaadatai agai.

⁹ Dai aapima gaaamu calgavar nuucadaca ganpipiooniga dai maisoimaasi taatamituldiada. Gantatagitovurai sai Suusi Cristo tavaagiana daja dai agai gantaañla vaascatai. Dai lagi amadugan duucacai naidi vaascatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapima sai Suusi Cristo ganmaacana gavgucadaga. ¹¹ Adiaavora garvuidara caata aatama vaavoitudadami dai soimaasi garduiñtuldiada lidi agai. Agai alia yaatavoga cascada glaagai isgaruucadacagacai vaasi istumaasicada ismaacada Diuusi garmaacacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai poduucacai agai maidagituagacai isadiaavora soimaasi garduiñtuldadagi. ¹² Ismaacada garvuidara vaata maitaroodami. Agai ardiaavora amadu talaanicaada. Agai alia soimaasi ivueeyi dai oidi daami ajioopai siaaco gatlaanli agai moomoyi dai dudunucami duucacai. Agai taanli ismaacada maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Cascada glaagai isgaruucadacagacai vaavoitudacai Suusi Cristo, vai poduucacai maitarmaita adiaavora siuu duucu soimaasi garduiñtuldadada aliada agai. Dai ismaidadagituda aatama issoimaasi garduiñtuldadada adiaavora vaascara aliisi glaagai isapiagaruucadacagacai. ¹⁴ Aliisi glaagai isgaruucadacagacai vaavoitudaitai Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquida sallicada arvaavoi dai garsoicai ismailagiadagi adiaavora. Dai aliisi glaagai isca tuutiagacai aatama dai calgacara oidacagacai. ¹⁵ Aliisi glaagai

isbai garduuca aatama tomastuigaco isgaaagiadagi Diuusi ñiooquida ismaacada soicai oodami sai ganiibastacan tadacana. ¹⁶ Dai glaagai iscala ga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucai maisoimaasi garduiñtuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai calgacala garvuvaidacai Suusi Cristo poduucai sobicai agai Diaavora vai maisoimaasi garduiñtuldiña. Dai aliasi glaagai iscala ga maataca aatama Diuusi ñiooquida. Diuusi ñiooquidacada vaamioma istutuidi aatama isDiaavora. ¹⁸ Vascala glaagai isdaanada aatama Diuusi isduucatai ipalidi Diuusi Ibadala. Glaagai ismaiojoada aatama isdaanadagi Diuusi sai soicaiña vasci vaavoitudadami. ¹⁹ Dai daanadavurai aapima Diuusi aanla giñvataral laral vai Diuusi giñsoicadagi sai calga gaaagidiña aanla maiduaadicuitai Diuusi ñiooquida ismaacada aagai calgacala vuvaidaragai ismaacada laquioma maimaatacatadai oodami. ²⁰ Aanla rootosada Suusi Cristo. Agai giñootoi sai gaaagidiña aanla isagai arcalgacala vuviadami cascada maisapi aanla. Vascala daanadavurai aapima Diuusi sai maiduaadicuitai gaaagidiña aanla Diuusi ñiooquida poduucai isduucai glaagai isivuaada aanla.

²¹⁻²² Tiiquico argraduñi vaavoitudadami dai aanla alial oigadai. Goovai calga garsoicai Suusi Cristo aa duiñdadala. Cascada gnootosda iñagai aanla dai goovai gnaagidamu isduucatai daraaja aatama dai istuma vueeyi aanla lamadu aa vaavoitudadami ismaacada giñama daraaja. Dai poduucai baiganliadamu aapima.

²³ Aanla ipalidi sai Diuusi garrooga lamadu Suusi Cristo gartlaanadamiga iibastudacan tadacana vaavoitudadami dai sai agai soicaiña vaavoitudadami iscala ga noigladagi aipacoga vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi calgacala gannidiña aapima ismaacada calga siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo gartlaanadamiga.

Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami Filipoosiara oidadami

¹ Aana Paavora Λmadu Timoteo arpiiooñigada Suusi Cristo dai ganoojidi idi oojai vΛasi aapima garaaduñi Filipoosiara oidadami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo Λmadu tΛtΛaanΛdamigada dai sonarguucacamigada tΛtΛaanΛdami. ² Aatama ipalidi siDiuusi garooga Λmadu gartΛaanΛdamiga Suusi Cristo cΛlgacara gannlijadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ Alia baigiñalidiña aana giñDiuusigacada silascada gantatagitodagi. ⁴ Dai siuu duucu gamamadada aana aapima gΛnvΛltara vΛlscara alia baigiñalidiña aana. ⁵ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima aipaco garsoicai aatama Diuusi aa duiñdadara. ⁶⁻⁸ Aana aliasi ganoigadai aapima dai Diuusi cΛlgacara gannlidi poduucai isduucai cΛlgacara giñnΛlidi aana Λra dai Diuusi gΛsoicai aapima poduucai isduucai giñsoicai aana Λra tasai maivuñ ñioocaiña aatama Λgai silascada soimaa taatamadagi. Maisapi aana cascada alia soimaa taataca aana Λmadu aapima Λra. Diuusi garsoicai Λra tΛtai maiduduaadicuda aatama silascada vaan guuquivagi dudunucamiara gaaagiditai isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami. Diuusi arnlijadami isaliasi ganoigadai aana aapima vΛscatai. Suusi Cristo aana giñΛmadu daja cascada ganoigadai aana poduucai isduucai ganoigadai. VΛasi imaasicada sΛllicada vaavoitudai aana isDiuusi ismaacada gΛsoi mΛscΛlgacara oidadagi aidamas utudama vaavoitu Λgai apiagΛsoicadamu asta silascada diviagi Suusi Cristo. Dai cΛlgadu ispoduucai vaavoitudai aana. ⁹ Daanli aana Diuusi masai vaamioma cΛlga oigadaiña aapima gΛnaaduñi vaavoitudadami dai sai Diuusi gΛmaacana vaamioma maatadagai vai vaamioma maata calca aapima Diuusi ñiooquida. ¹⁰ Vai poduucai vaamioma cΛlga maataca aapima istumaasi arcΛlgaducami dai istumaasi armaicΛlgaducami. Dai poduucai istutiadamu aapima iscΛlgacara oidadagi dai maitiipucamu istucada gΛriara gΛnvupadagi tomali Λmo oodami silascada diviagi Suusi Cristo. ¹¹ Dai Suusi Cristo gΛsoiñamu mai cΛlgacara oidaca aapima. Dai poduucai aa nlijadamu mΛsduucai oidaga aapima dai Λgai pocaitiada isDiuusi alia cΛl tuiga dai poduucai siaa duutuadamu Λgai Λra.

¹² Giñaaduñi aana ipalidi iscΛlga maataca aapima isvΛasi istumaasi arΛvΛueeyi aanaacada sai gomaasi arΛvΛueeyi aanaacada sai vaamioma mui oodami maataca isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami. ¹³ Dai poduucai vΛasi idi sandarugada ΛgΛ raí Λmadu vΛscatai ismaacada araí quiidiara oidaga maataca iñsaana maisapi gaaagiditai isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami. ¹⁴ Dai cayoga vΛasi garaaduñi vaamioma cΛlga vaavoitudai isgarDiuusiga gΛrnucada dai maiduduaadicuitai gaaagidi Diuusi ñiooquida nΛlidi Λgai iñsaana maiaadicutai tomasi maisapi cascada Λgai maiduduaadicui Λra.

¹⁵⁻¹⁷ Λmoco sΛllicada giñΛlgacoi alia cΛlgacara giñnΛlidiña loodami gamamaatΛtulditai aana Diuusi ñiooquida. Λgai vaa oodami ismaacada giñΛlgacoi soigiñliatuda Λlidi cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami. Povuaadana Λgai masai cΛlgacara nΛlidiña Λra dai Λmoco sΛllicada iduñia Λlidi Diuusi aa duiñdadΛ cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami. Damos Λgaa gia choo, mospovuaadana Λgai masai cΛlgacara nΛlidiña Λra. Damos aa vaavoitudadami cΛlga tutuiga dai cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami. Λgai aliasi giñoigadai dai cΛlga maata iñsaana gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami dai cascada maisapi aana. ¹⁸ Tuido, tomasioora aagai isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami damos aagada istumaasi Diuusi ipalidi. Λmoco sΛllicada iduñia Λlidi Diuusi aa duiñdadΛ cascada gaaagidiña isSuusi Cristo arcΛlgacara vuviadami damos aa gia povuaadana masai cΛlgacara nΛlidiña. Damos aagada Λgai Diuusi ñiooquida cascada cabaigiñalidi aana.

Dai apiabaigiñliadamu aanλ. ¹⁹ Moscaaga maatl aanλ isdaanli aapimλ Diuusi aanλ giñvllatarλ dai cλga maatl aanλ isgiñsoicli Diuusi Iblaadλ λgai vaa ismaacλdλ λmadu daja Suusi Cristo cascλdλ vλsi istumaasicλdλ λpλvueeyi aanλcλdλ Diuusi cλgacλrλ giñvusaida agai. ²⁰ Aanλ maatl ismaitivuaada iñagai istucλdλ siaa λradagi aanλ dai maatl aanλ ismaiduaadicuitai aagada iñagai Diuusi ñiooquidλ vai sivi λpan duucaλ λlquioma vaamioma λlijadagi dai tλtλgitodagi λoodami iscλgacλrλ oidaga aanλ dai imaasicλdλ siaa duutuadagi λoodami Suusi Cristo λpλ tomasi camuu aanλ isquiaa oidacagi λpλ. ²¹ Tami oidigi daama ipλlidi aanλ isivuaadagi mosλcaasi istumaasi ipλlidi Suusi Cristo dai siλscadλ muquia aanλ vλscλrλ λgai λmadu daacamu aanλ dai goovai λrλmo istumaasi cλgaducami. ²² Dλmos isquiaa oidaca aanλ tami oidigi daama istutuidi aanλ isapiaivuaadagi Diuusi aa duiñdadλ. Dai vλscλrλ maimaatl aanλ istumaasi ipλlidi ismuquiagi isoidacagi. ²³ Alia sijaiga ismatia aanλ ismaacλdλ ipλlidi. Aanλ baiyoma ipλlidi ismuquiagi dai Suusi Cristo λmadu daacagi poduucal sioma λrcλλgai aanλ giñvllatarλ. ²⁴ Dλmos aapimλ gλnvllatarλ sioma λrcλλgai isapiaoidaca aanλ tami oidigi daama. ²⁵ Aanλ cλga maatl isgiñtλgito aapimλ cascλdλ polλidi aanλ isquiaa oidaca iñagai aanλ gλnλλmadu, dai gλnsoiñagi mai vaamioma vaavoituda aapimλ Suusi Cristo dai vaamioma baigλnliada. ²⁶ Poduucal gλnλλmadu daacamu aanλ λpamu vai poduucal aagida aapimλ aa siλ cλga ivueeyi Suusi Cristo aapimλcλdλ.

²⁷ Dai vλscλrλ avλr cλgacλrλ oidaca aapimλ masducatai maí Suusi Cristo mamaatl-tuldaragadλ. Aanλ ipλlidi iscajiomacagi masmolla cλgacλrλ oidaga tomasi gλnλλmadu daja aanλ ismλλcasi λpλ, dai cajiomaca iñlidi aanλ λpλ masai λmadugan duucaλ tλtλgitoi dai masai vλscatai apiaaagidiña aa oodami Suusi Cristo mamaatλtuldargadλ, ²⁸ dai maitandadagitoda isgλnλbλcatada ismaacλdλ gλnvuidλru vllatλ. Imaasicλdλ cλga maatlcamu λgai ismaiimia agai Diuusi λmadu dλmos Diuusi cλgacλrλ gλnvuvaidamu aapimλ. λgi Diuusi maatluldamu gomaasi. ²⁹ Diuusi gλnmaa oigaragai masvaavoitudagi Suusi Cristo dai mλssoimaa taatagi λgaicλdλ vuidλrλ vllatcatal vλsi soimaascami ivuaadatai Diuusi aa duiñdadλ dai poduucal gia λrcλλgai. ³⁰ Aapimλ ñidi isducatai soimaa taatamaiña aanλ. Dai maatl aapimλ λpλ isducatai soimaa taataca aanλ sivi. Dai aapimλ giñλpan duucaλ soimaa taatamai λpλ.

2

¹ Camaatl aapimλ isSuusi Cristo gλnsoicli, dai isλgai baigλnliatudai gλnoigλ-daitai, dai maatl aapimλ isDiuusi Iblaadλ gλnλλmadu daja dai soigλlidi aapimλcλdλ. ² Mosλmo tλgitoidagai avλr viaaca aapimλ dai gλnoigλadavurai λmo siλgλmλ duucaλ, dai maicλdλ tλnλlijada dai mainaana caiti λnλlijada aipaco dai poduucal vaamioma baigiñliatudadamu aapimλ. ³ Soicλdavurai aa maisiu λgi gλntλgitoca dai maitavλr gλgλrducλdλ gλnliada vλscatai gλaagai ispovλnliadagi sai aduñdλ vaamioma λrgλgλrducλdλ siλgi λgai. ⁴ Vλscatai aliasi gλaagai istλtλgitodagi isducatai istutuidi issoicλdagi aa dai maisiu λgi gλnsoicλdagi.

⁵ Aapimλ gλaagai isλpan duucaλ tλtλgitodagi Suusi Cristo. ⁶⁻⁷ Tomasi λgai λrDiuusi vλscλrλ dagito gλsλλicamiga chilλqui uumigi dai oodami duucaλ vuusai dai gooquiλrλ λpλiooñigλdλcatadai vλsi oodami. ⁸ Dai caoodamitucaλ maigλducλdλ gλλidiña dai gλdagito masmuaagi curusiaba iduñia λlidityai istumaasi oogadλ ipλlidi tomasi aliasi λrsiaa λrλragaicana masmuaagi λmaadutai curusiaba. ⁹ Cascλdλ Diuusi maa Suusi Cristo vaamioma gλducλdλ daasicami istomali λmo λmai, ¹⁰ sai vaamioma siaa duutudaiña vλscatai tλvaagiλrλ dai oidigi daama dai dλvλλrai uta istomali λmo λmai. ¹¹ Vai poduucal vλsi naana maasi oodami matiagi dai pocaiti adagi isSuusi Cristo λrtλaanλdami dai siaa duutuada λgai Diuusi gλrooga.

¹²⁻¹³ Cascλdλ giñaaduñi gλaagai isapiagiñλλgidityai calca aapimλ tomasi maitλnλλmadu daja aanλ poduucal isduucaλ giñλλgidityai aapimλ aidasi gλnλλmadu daja aanλ.

Diuusi ganllmadu daja aapiml lmadutai dai gansoicai maicallgacarl oidaca aapiml poduucal isduucal ipalidi lgal cascada gnaagavurai iscallgacarl oidacagi sallicalda llbliditai Diuusi callgacarl ganvuvaididatani lgal.

¹⁴ Maitavur vui ñioocada Diuusi tomali maitanvurui ñioocada gnaaduñi lmadu. ¹⁵⁻¹⁶ Vai tomali amaadutai maitatlgaiña tomali lmo istumaasi istucada gpiarl ganvupadagi baiyomavur callgacarl oidaca. Aapiml lrdiuusi maamaradl dai mui oodami soimaasi ivuaadami saagida oidaga aapiml. Dai callga gamamaatatluldiadagi ismaacada aagai Suusi Cristo isducatai glaagai isoidacagi dai isducatai vllscarl oidaca aatml lgal lmadu, vai silscada loodami ismaacada oidigi daama oidaga nlijadagi isducatai oidaga aapiml poduucal matia lgal ispoduucal glaagai isoidacagi. Dai poduucal silscada diviagi Suusi Cristo anl baigiñliadamu aapimlcalla maatacatal ismaimosallgicalda aapiml gansaagida aimaraitadai gnaagidiña anl Diuusi ñiooquidl. ¹⁷ Isaapiml vaamioma vaavoitudagi dai vaamioma siaa duutuadagi Diuusi muucucal anl, anl gia ipalidi ismuquiagi. Dai vllscarl baigiñlidi anl tomasi muu anl aapimlcalla. ¹⁸ Dai aapiml avur baiganliada llrl giñlan duucal.

¹⁹ Anl polidi isatlaanldami Suusi Cristo ipalidi isotoma gaamucu gnootosda anl goTimoteo, dai anl gia gnootosda iñlidi vai poduucal silscada lramu diviagi goovai vaamioma baigiñliada anl maatacatal mlsduucal daraaja aapiml. ²⁰ Maitiiru lmai tami ismaacada giñlan duucal tatagitoni dai sallicalda gansoiña lidini. ²¹ Vllscatali gogaa mosallgi gantatagitoni dai maivuaman lidini isivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdadl. ²² Camaata aapiml isTimoteo callga tuiga goovai ivueeyi istumaasi aagai. Dai callga maata aapiml isducatai giñsoicai goovai gaaagidiña isSuusi Cristo lrcallgacarl vuviadami. Goovai giñsoicai lran duucal isduucal soicai lmo ali gllli glooga. ²³ Cascada gnootosda iñlidi anl mosmaatacatal mastumaasi iduñia agai tami maisacarl anlcalla. ²⁴ Anl polidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isllgi mllca gannlida anl otoma.

²⁵ Anl polidi isglaagai isgnootosda anl garaduñi Epafarodito ismaacada giñsoicai dai giñlan duucal soimaa taatamai gaaagiditai Diuusi ñiooquidl. Aapiml giñootosi aidasi tagitocatadai anl. ²⁶ Goovai polidi mlsaapiml maibaiganlidi maatacatal iscococatadai goovai cascada gannlida lidi goovai aapiml vllscatali. ²⁷ Vaavoava issallicalda cococatadai goovai baitoma muu dmos Diuusi soigalli goovaicada dai anncada llrl ansai poduucal maivaamioma soigiñlidiña. ²⁸ Cascada sallicalda gnootosda iñlidi anl vai poduucal baiganlda aapiml tagacal lramu. Dai poduucal camaisii soigiñliadamu anl. ²⁹⁻³⁰ Cascada baiganliaragacada avur miaadagida. Goovai lrgaraduñi vaavoitudadami. Gantagitovurai aapiml isgoovai baitoma muu gaaagiditai Diuusi ñiooquidl. Baitoma muu goovai giñsoicaitai istumaasirl maitistutuidi aapiml isgiñsoiñagi mllcasi daraajatai. Glaagai mlsгалгarducada duucal nlijadagi vllscatali ismaacada lran tuutuiga goEpafarodito.

3

¹ Dai sivi giñaaduñi glaagai mlsbaiganliadagi. Aapiml lrdiuusi maamaradl cascada. Anl maioojodai isgnoojiadagi lgal vaa ñiooqui ismaacada casi gnooji anl dai aapiml ganvlltarl gia lrsoiñi goovai. ² Gannuucadacavurai lgaicada ismaacada vuidarl vlltl Diuusi ismaacada lrsomaasi ivuaadami ismaacada vaavoitudai sai glaagai isquitlagi gantuucuga dai poduucal callgacarl vuvaquiagi dai camaitarsoimaasi iducamicagi. ³ Dmos aatml sallicalda lragai ismaacada Diuusi callgacarl vuvaitu. Diuusi lbladl garllmadu daja dai garsoicai issiaa duutuada aatml Diuusi. Dmos aatml maivaavoitudai sai ivuaadatai lmo istumaasi gartuucugacada ispoduucal istutuidi aatml iscallgacarl vuvaquiagi. ⁴ Isirlvaavoicamudai isivuaadatai aatml lmo istumaasi gartuucugacada callgacarl vuvacadamudai, anl gia casiooma callga

cʌʌgacʌrʌ vusaimudai siaa. ⁵ Aidasi vuusai aanʌ bomamacova tasaicʌdʌ giñdʌdʌ iquita giñtuucuga. Aanʌ ʌrjudíu daida ʌrcajiudadʌ Benjamín. Dai ebreo tʌʌgidu gʌrñiooqui antai aanʌ cʌʌga maí ʌpan duucaí giñdʌdʌ. Aanʌ ʌrfariseo aduñdʌcatadai, ʌgai ʌrjudidíu ʌʌrʌ dʌmos cʌʌga ʌʌgidi Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. ⁶ Dai baigiñʌliaragacʌdʌ soimaasi taatamituldiña aanʌ ʌgai ismaacʌdʌ vaavoitudaiña Suusi Cristo, dai cʌʌga ʌʌgidiña aanʌ vʌʌsi isducatai gʌrviituli Moseesacaru dai maitiipucana sioorʌ gʌriʌrʌ giñvuupadagi tomali ʌmo istumaasicʌdʌ. ⁷ Dʌmos ʌʌquioma poʌlidiña aanʌ sai gomaasicʌdʌ Diuusi cʌʌgacʌrʌ giñnʌlidiña dai sivi camaatʌ aanʌ ismaitʌrvaavoi, cavaavoitudai aanʌ Suusi Cristo cascʌdʌ. ⁸⁻⁹ Dʌmos vʌʌsi istumaasi ismaacʌdʌ ivuaadatadai aanʌ maisoiñi ʌlidi. Sʌʌlicʌdʌ vaamioma cʌʌgadu isvaavoitudai aanʌ giñtʌaanʌdamiga Suusi Cristo ʌgai gia sʌʌlicʌdʌ ʌrsoiñi. Aidasi vaavoitu aanʌ Suusi Cristo viaa aanʌ vʌʌsiaʌcatai istumaasi viaacatadai baiyoma ipʌlidadai aanʌ isSuusi Cristo giñʌʌmadu daacagi dai iñsaanʌ imiagi ʌgai ʌʌmadu siaʌscadʌ muuquiagi. Dai sivi maivuam iñʌlidi aanʌ ʌgaicʌdʌ ismaacʌdʌ viaa. Camaivaavoitudai aanʌ iñsistutuidi isʌʌgi cʌʌgacʌrʌ vuusiagi aanʌ cʌʌgacʌrʌ oidacatai tomali ʌʌgidityai vʌʌsi ismaacʌdʌ gʌrviituli Moseesacaru, vaavoitu aanʌ Suusi Cristo cascʌdʌ. Diuusi cʌʌgacʌrʌ giñnʌlidi ducami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi iduñimudai aanʌ mosvaavoitudai aanʌ Suusi Cristo cascʌdʌ. ¹⁰⁻¹¹ Mosdagito aanʌ vʌʌsi istumaasi ivuaadana vaavoituda iñʌlidityai Suusi Cristo dai soimaa taata iñʌlidi aanʌ poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo. ʌgai muu ansai aanʌ cʌʌgacʌrʌ vusaiña giñsoimaascamigaiñdʌrʌ cascʌdʌ aanʌ ipʌlidi iscamaisoimaasi ivuaadagi dai viaaca iñʌlidi aanʌ ʌgai vaa guvucadagai ismaacʌdʌ viaacatadai Suusi Cristo dai duaacagi ʌpan duucaí ʌgai.

¹² Aanʌ gʌnaagidi sai maiquia vʌʌsi imaasi ʌrʌdui aanʌcʌdʌ. Aanʌ maatʌ iñsquiaa ʌrsoimaasi ivuaadami aanʌ. Dʌmos aanʌ giñaajagʌi iscʌʌgacʌrʌ oidacagi isduucaí ipʌlidi Suusi Cristo ʌgai cʌʌgacʌrʌ giñvusaitu cascʌdʌ. ¹³ Giñaaduñi cʌʌga maata aanʌ ismaiquiaa cʌʌga ivueeyi aanʌ vʌʌsi camaitʌgitoi aanʌ istumaasi ivuaadana mostʌʌgitoi aanʌ istumaasi iduñia iñagai. ¹⁴ Dai poduucai vaamioma cʌʌgacʌrʌ oidacamu aanʌ dai muucucai aanʌ Diuusi giñvaidacamu tʌvaagiamu vaavoitudaitai aanʌ Suusi Cristo.

¹⁵ Vʌʌscatai aatʌmʌ ismaacʌdʌ cʌʌga vaavoitudai Suusi Cristo mamaatʌtuldaragada dai cʌʌga ʌʌgidi Suusi Cristo gʌaagai isapiatʌʌgitodagi isʌʌsi gʌaagai isapiagʌrʌjagʌdagai iscʌʌgacʌrioma oidacagi. Dai isaapimʌ maipoduucai tʌʌgitodagi Diuusi gʌnmaatʌtuldamu. ¹⁶ Gʌaagai tʌsapiavaavoitudadagi tʌstumaasi camaatʌ dai oidacagi tʌsducatai camaf.

¹⁷ Giñaaduñi giñʌpan duuquiavʌr oidaca. Dai gʌntʌgitovʌr nʌijada aa vaavoitudadami ismaacʌdʌ ʌpan duucaí oidaga Timoteo dai Epafarodito dai aanʌ dai poduucai oidaca aapimʌ. ¹⁸ Camuiyoco gʌnaagidi aanʌ dʌmos ʌpamu gʌnaagida iñʌlidi asta suaacaitai sai oidaga mui oodami ismaacʌdʌ vuidʌrʌ vʌʌtʌ Suusi Cristo mamaatʌtuldaragada dai maioojoidi mʌsaagiadagi isSuusi Cristo curusiaba muu. ¹⁹ Dai siaʌscadʌ coiya ʌgai, ʌgai gia Diaavora ʌʌmadu iimimu. ʌgai gia maivaavoitudai Diuusi tomali maitʌʌgitoi. ʌgai mosʌca cuaadagai tʌʌgitoi dai googosi gʌnducami dai oojooidi isaagadagi vʌʌsi istumaasi soimaascami ismaacʌdʌ ivuaadana ʌgai baiyoma gʌaagai issiaa ʌrʌradamudai ʌgai. ʌgai maitʌʌgitoi Diuusi mosʌcaasi istumaasi oidaga tami oidigi daama. ²⁰ Dʌmos aatʌmʌ maitʌroidacami tanai ʌmo imidagai noonoigimu aatʌmʌ tʌvaagiamu. Dai tanai nʌnʌra aatʌmʌ isdiviagi gʌtʌaanʌdamiga Suusi Cristo tʌvaagiañdʌrʌ. ²¹ ʌgai bʌʌquia ʌgai gʌrtuucuga ismaacʌdʌ otoma ugiatʌi dai dadadaquituda ʌgai ʌpan duucaí ismaasi ʌgai tuucugadʌ. Poduucai iduñia ʌgai ʌgai vaa guvucadagaicʌdʌ ismaacʌdʌcʌdʌ tʌaanʌi ʌgai vʌʌsiaʌcatai istumaasi oidaga.

¹ Cascada giñaaduñi apiavar vaavoitudada dai apiallagiada aapimla Suusi Cristo. Aanal gia sállicada gannlida iñalidi aliási ganoigadai aanal cascada. Alia baigiñalidi aanal aapimacada vai tomasioora soora nlijadagi isducatai oidaga aapimla cãlga matiagi ismaisiu mosãlgicada gaaagidi aanal Diuusi ñiooquida aapimla gansaagida.

² Daanli aanal Evodia lamadu Síntique sai baiduuna ñiooqui lãgai lrvavoitudadami cascada. ³ Dai aapi giñaduñi ismaacada giñsoicliña giña duiñdagara gdaanli aanal issoicada aapi gooqui goovai giñsoiñacai gaaagidiña isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami lamadu Quimiñtu dai aa ismaacada giñsoicliña. Diuusi caoja vllscatai goovai tãtãarada gliivrugara ismaacalara oojai lãgai vllscatai tãtãarada ismaacada vllscara oidaca lãgai lãlamadu.

⁴ Vllscara avlar baiganliada aapimla vaavoitudaitai gartlaanladamiga Suusi Cristo. Apramu gnaagidi baigavar anlialada. ⁵ Calgavar tuutiaca vllsi oodami vui. Atlaanladami Suusi Cristo caotoma divia lãgai.

⁶ Maitavar vuama anlialada tomali lmo istumaasicada. Baiyoma glaagai masvllscara apiamamadadagi dai taanladagi Diuusi vllsi mastumaasi tãgito. Baigavaranliada Diuusicada. ⁷ Ispoduucal ivuaada aapimla Diuusi ganiibastudacan tadacamu dai poduucal siooma cãlga istutuidi aapimla ismaivuama anlialadagi tomali lmo istumaasicada. Aatama gartatãgitoicada lãgai maitistutuidi isgariibastudacan tadacagi. Suusi Cristo ivueeyi gomaasi tomasi maimaata aatama isducatai.

⁸ Tãtãgito davurai lãgara ismaacada lrvavo, dai lãgara ismaacada arcalgaducami, dai calgaducada voiyara ismaacada Diuusi ganmamaacai.

⁹ Ivuaadavurai aapimla vllsi istumaasi ganmaatãtuli aanal dai istumaasi gantãjai aanal dai istumaasi aagaiña aanal dai istumaasi ivuaadana aanal poduuquiavar ivuaada aapimla vai Diuusi ganiibastudacan tadacana.

¹⁰ Alia baigiñalidi aanal Diuusicada apramu giñsoiñacai aapimla. Aanal maipotliya iñalidi masai maitiñtatãgitoitadai dmos maitiipucataidai isducatai giñsoiña aapimla.

¹¹ Poduucal gnaagidi aanal maisiu gantaanladami iñaliditai lrua. Aanal maata isbaigiñliadagi istumaasicada viaacagi. ¹² Aanal lmo iimidagai maiviaacana istumaasi dai lmo iimidagai cãlga viaacana aanal. Aanal istutuidi istomasduucal oidacagi, istasconacatai isbiuugimucatai lãra. ¹³ Aanal tomasduucal istutuidi isbaigiñliadagi, Suusi Cristo giñsoicai cascada. ¹⁴ Dai aapimla alia cãlga idui giñootosdakai soiñi aidasi soimaa taatacatadai aanal.

¹⁵ Dai cãlga maata aapimla aidasi ii aanal Masedoniamu dai giñaagacai gaaagidi aanal isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami. Dai gooquilar lamapacara ganlampaidiña lrvavoitudadami. Dai aidasi ii aanal Masedoniañdara mosacaasi aapimla Filipoosilar oidacami giñootosdiña istucada giñsoicada aanal. ¹⁶ Aidasi quiaa daacataidai aanal Tesalonicara aapimla lmo iimidagai giñootosdiña soiñi. ¹⁷ Aanal maitantaanladami iñalidi vaamioma mosaipalidi aanal isDiuusi calgacara gannlijadagi. ¹⁸ Aapimla casi giñootosi mui naana maasi Epafaroditocada dai sivi camaitãgito aanal vaamioma. Alia baigiñalidi aanal govaicada ismaacada giñootosi dai Diuusi baigallidi lãra. ¹⁹ Dai garDiuusiga ganmaaquimu vllsi istumaasi tãgito aapimla. Lãgai naana maasi viaa tãvaagilar aapimla vaavoitudai Suusi Cristo cascada. ²⁰ Glaagai isvllscatai siaa duutuadagi Diuusi gãrooga vllscara.

²¹ Diuuscada viaatuldi aanal vllscatai ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Garaaduñi ismaacada tanai daraaja aanal giñlamadu Diuuscada ganviaatuldi lãra. ²² Dai vllsi gogaa vaavoitudadami Diuuscada ganviaatuldi lãra, siooma cãlga lãgai ismaacada lãlãrai quidiilar oidaga Diuuscada ganviaatuldi.

²³ Vai gartlaanladamiga Suusi Cristo calgacara gannliidiña dai ganlamadu daacana. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Λvaavoitudadami Coloosasiλra oidacami

¹⁻² Aanλ λrPaavora. Dai aanλ λmadu Timoteo γλmviaatuldi aapimλ γλraaduñi vaavoitudadami ismaacλdλ vaavoitudai Suusi Cristo. Dai aanλ γλnoojidi aapimλ Coloosasiλra oidacami ismaacλdλ Diuusi λcovai vuvaida. Aanλ λrootosadλ Suusi Cristo, Diuusi ipλlidi cascλdλ. Aatamλ ipλlidi sai Diuusi γλrooga cλλgacλra γλnλlijadana dai γλniibλstudacan tadacana. Diuusi λroogadλ Suusi Cristo γartλaanλdamiga.

³ Vλλscλra baigarλlidi aatamλ Diuusicλdλ daanλitai sai γλnsoicλiña aapimλ mλsai cλλgacλra oidacana. ⁴ Baigarλlidi aatamλ Diuusicλdλ maatacatai isaapimλ cλλga vaavoitudai Suusi Cristo dai issλλlicλdλ oigλdai aapimλ aa vaavoitudadami, ⁵ nλnλracatai aapimλ istuigaco iimi agai tλvaagiamu dai Diuusi λmadu oidaca agai tomastuigaco. Aidasi tucamidλra maí aapimλ isλrvaavoi isSuusi Cristo λrcλλgacλra vuviadami, aapimλ vaavoitu isλmo imidagai iimi agai Diuusi λmadu. ⁶ Dai idi vaa ñiooqui cλλgducλdλ ismaacλdλ maí aapimλ gaaagidi Suusi Cristo ojootosadλ vλλsi oidigλra dai muidutai vaavoitu dai aa quiaa vaavoitudaimi dai λma duucai γantλtλgitoimi vai camaisoimaasi ivueeyi poduucai isduucai λpλdui aapimλcλdλ. Aapimλ maí isDiuusi sλλlicλdλ oigλdai oodami. ⁷ Vλλsi gomaasi γλnmamaatatuli γλraduñi Epaafarasi. Agai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadλ λpan duucai aatamλ dai alia oigλdai aatamλ λgai. Agai sλλlicλdλ γλnsoicλiña mλsai vaamioma cλλga maatlana Diuusi ñiooquidλ. ⁸ Agai vaa Epaafarasi γλraagidi mλsai aapimλ aliasi γλnoigλdai aipacoga γλnλλmadu daacatai Diuusi Ibladλ.

⁹ Cascλdλ aidλ abiaadλra simaí aatamλ gomaasi apiadaanλiña Diuusi sai λgai γλnsoicλiña mλsai cλλga maatlana istumaasi λgai ipλlidi isivuaada aapimλ dai mλsai cλλga maata calcana vλλsi ñiooquidλ dai mλsai cλλga maatlana isducatai gλaagai isoidacagi. ¹⁰ Mai poduucai sλλlicλdλ cλλgacλra oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipλlidi poduucai isduucai gλaagai isivuaadagi vλλsi vaavoitudadami. Poduucai iduñia agai aapimλ naana maasi cλcλλgducami dai vaamioma cλλga maatamu Diuusi. ¹¹ Dai daanλi aatamλ Diuusi, λgai sλλlicλdλ viaa guvucadagai, sai λgai γλnmaacana guvucadagadλ vai poduucai siλscadλ oodami soimaasi γλntaatamituldadagi istutiada aapimλ issoimaasi taatamadagi dai apiacλλgacλra oidacagi. ¹² Diuusi γλroigλli γλrsoimaascamiga cascλdλ viaa aatamλ sλλlicami λmadu vλλsi aa vaavoitudadami isiimiagi tλvaagiamu dai isDiuusi cλλgacλra γλrλlijadagi. Cascλdλ baigarλlidi aatamλ Diuusi γλroogacλdλ. ¹³ Agai cλλgacλra γλrvuvaitu saidλ λDiaavora camaitlaanλiña γλriibλdaga vai poduucai camaiλλgidi aatamλ λDiaavora baiyoma λgidi aatamλ Suusi Cristo. Agai λrDiuusi maradλ dai Diuusi sλλlicλdλ oigλdai λgai. ¹⁴ Suusi Cristo λgai daidλ cλλgacλra γλrvuvaitu muucucai curusiaba vai Diuusi oigλldi γλrsoimaascamiga.

¹⁵ Tomali λmaadutai mainλlidi Diuusi. Dλmos Diuusi ootoi γλmara tλvaagiaiñdλra tami oidigi daama vai poduucai oodami maatlana istuiga Diuusi. Agai λrSuusi Cristo dai λpan tuiga Diuusi γλooga. Suusi Cristo λgai dai vaamioma viaa guvucadagai sitomasioora.

¹⁶ Suusi Cristo idui vλλsiaλcatai tλvaagiarλ dai oidi daama siλsi istumaasi maasi, λcaasi istumaasi maimaasi poduucai isduucai Diuusi ipλli. Dai Diuusi maradλ idui vλλsi Diuusi tλtλaañicarudλ sai λgai siaa duutudaiña. ¹⁷ Diuusi maradλ tomastuigaco oidaga Diuusi λmadu. Dai λgai cλλga nuucada vλλsiaλcatai sai maiugitana tomali oidigi, tomali tasai, tomali sisiaavugai, tomali λmo istumaasi. ¹⁸ Dai Cristo λrtlaanλdamigadλ vλλsi vaavoitudadami. Agai maa ibλdagai utudui λvaavoitudadami. Dai λgai λrλbaitλcλaacamigadλ vλλscatai ismaacλdλ λpamu duduaaca agai coidadλ saagidaiñdλra dai λgai vaamioma tlaanλda agai istomasioora. ¹⁹ Agai poduucai ivueeyi. Agai λrDiuusi cascλdλ. Diuusi ipλli isλCristo λpan tuigacagi λgai. ²⁰ Diuusi ootoi γλmara tami oidi daama tλvaagiaiñdλra sai λgai muucuna curusiaba sai poduucai cλλgacλra vuvacana oodami

dai Diuusi oigaldi soimaascamigada. Dai muucucai Suusi Cristo poduucai vllscatai oidigi daama oidacami istutuidi iscamaiuvui vlltlcagi Diuusi. Dai vllsialcatai oidigi daama dai tlvaaagilara Diuusi utulda agai sai lpa maascana aidasi tucamidlara idui lgai.

²¹ Damos aapiml lliquioma maitarmamaaradlcatadai Diuusi baiyoma vuidlara vlltlcatadai aapiml Diuusi soimaasi ivuaadatai. ²² Damos sivi camaiuvuidlara vlltl aapiml Diuusi muucucai Suusi Cristo curusiaba dai poduucai Suusi Cristo glnvaidacaimu Diuusi vuitapi caoigaldacai glnsoimaascamiga dai camaisoimaasi duucamicamu dai lcovai vuvaidadlcamu masaida ivuaadana Diuusi aa duiñdada. ²³ Suusi Cristo iduñia agai gomaasi isaapiml apiavaavoitudadagi lgai dai claga vaavoitudadagi ismaitiipu lmai vllsi oidigara ismaacada viaa guvucadagai isclagacara vuviaadagi oodami dai apiavaavoitudadagi vllsi Diuusi ñiooquida. Lgai vaa ñiooqui clagaducada lgai ismaacada gaaagidi lvaavoitudadami vllsi oidigi daama dai ismaacada camal aapiml dai ismaacada aanl Paavora gaaagidi tomasiaacoga.

²⁴ Baigiñalidi aanl soimaasi taatamaitai aapiml glnvllataral. Suusi Cristo soimaa taata vaavoitudadami vlltaral. Dai poduucai isduucal lgai soimaasi taata aanl lpla soimaasi taatamai soiclitai vaavoitudadami. ²⁵ Diuusi giñmaa lmo slllicami ansai aanl glnsoicliña aapiml lmadu aa vaavoitudadami masai vaamioma claga maatlana Diuusi ñiooquida ²⁶ ismaacada lliquioma maitamaatlcatadai. Damos sivi Diuusi garmaatltuli vllsi gomaasi. Aatml lrcovai vuvaidada lgai. ²⁷ Diuusi ipali isvllsi vaavoitudadami maatlana isSuusi Cristo garlmlmadu daja aatml ismaacada vaavoitudal lgai, dai cascada cl maatl isiimia ragai Diuusi lmadu. Goñiooqui slllicada clagadu daida lralgai vlltaral lpla ismaacada maitarjudidlu. Lliquioma maimaatlcatadai oodami goñiooqui damos sivi casi gmaatl.

²⁸ Tomasiaaco siaaco ajioopada aatml aagidiña aatml vllsi oodami sai Suusi Cristo rclagacara vuviaadami. Aagidiña aatml oodami sai glaagai isgajiaadlara viaagi vllsi soimaascami dai claga mamaatluldi aatml vllscatai sai Suusi Cristo clagacara vuvaidi tomasioora sioora vaavoitudadagi. Aatml ipalidi issoicldagi oodami sai vaamioma claga vaavoitudana dai sai vaamioma maatlana Diuusi ñiooquida dai sai vaamioma claga ivuaadana istumaasi Diuusi ipalidi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁹ Gomaasi lrgiña duiñdaga naida povueeyi aanl vllsi giñguvucadagacada ismaacada giñmaacai Suusi Cristo.

2

¹ Aanl ipalidi masai maatlana aapiml sai aanl duudatai gantltagitai aapiml lmadu vllsi lvaavoitudadami Laodiseelara oidacami lmadu vllsi lga ismaacada maiquiaa giñmaatl. Dai slllicada daanl aanl Diuusi sai lgai glnsoicliña aapiml lmadu vllscatai ismaacada caaagai aanl masai apiavaavoitudaiña ñiooquida. ² Dai aanl ipalidi masai aapiml baiganllyiatudaiña aipaco gnoigladaitai, dai masai claga maatl nldiña Diuusi ñiooquida dai masai claga maatlana vllsi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidlara aagaitai Suusi Cristo. Vllsi gomaasi lliquioma maimaatlcatadai oodami. ³ Suusi Cristo lgai dai vaamioma claga ttagitai sitomasioora dai lgai garsoicli tasai claga maatlana naana maasi istumaasi istumaasi maatl Diuusi dai poduucal ali sastuduacamu aatml. ⁴ Gomaasi glnaagidi aanl vai tomali lmaadutai maitlnvupuiirumadaiña cl baimaasi ñiooqui glnaagidi masai lligidi calcana. ⁵ Tomasi maiganlmlmadu daja aanl vllscara gantltagitai aanl aapiml dai baigiñalidi aanl maatlcatai isaapiml vllscatai viaa lmo tagitoidagai slllicada claga vaavoitudaitai Suusi Cristo.

⁶ Poduucal isduucal cavaavoitu aapiml Suusi Cristo gartlaanladamiga clagacara glnvuvaidacai lgai poduucal glaagai isapiavaavoitudadagi aapiml sai lgai apiaganuucada. ⁷ Dai glaagai isdaanldagi aapiml Suusi Cristo sai glnsoicliña masai claga oidacana poduucal isduucal lgai ipalidi poduucal isduucal isduucal glnmamaatluldi aanl dai

vllscara baigavar anliada Diuusicada vllsi istumaasicada istumaasi agai idui aapima ganvllatar.

⁸ Maitavar dagitu aapima isaa oodami ganvupuiirumadadagi vai poduucai maigajiaadara vipiaa aapima mamaatatluldiaragada Suusi Cristo, ganmamaatatlulditai agai amai mamaatatluldaragai ismaacada maitarvaavoi. Istumaasi ganmamaatatluldi agai aroodami mamaatatluldaragada dai oodami viituldarada, gomaasi maitarSuusi Cristo mamaatatluldaragada.

⁹ Suusi Cristo arDiuusi daida aroodami lara agai tami oidigi daama oidacatai. ¹⁰ Dai Suusi Cristo ganllmadu daja dai poduucai Diuusi ganllmadu daja lara. Poduucai aapima viaa vllsi istumaasi tagitu dai calgacara vuvaquiagi. Suusi Cristo agai dai tlaanli vllsialcatai. Agai vaamioma tlaanli isDiuusi tatlanaancaruda dai vaamioma tlaanli siadiaavora tatlanaancaruda. ¹¹ Aidasi vaavoitu aapima Suusi Cristo dai ganmaacacai agai guvucadagai masai camaisoimaasi ivuaadana gama isaapima arSuusi Cristo mamaatardamigada maisiu iquitacitai gantuucuga poduucai isduucai gamviituli ajudidu. ¹² Aidasi ganvaracoñi aapima vaavoitudacai Suusi Cristo araga vaara aapima suudara. Gomaasi araran ducami isyaasapicamudai aapima Suusi Cristo llmadu. Dai gooquira vuvaja suudagaiñdara. Gomaasi araran ducami isaran duduaaca vaavoitudaitai isDiuusi viaa guvucadagai dai agai agai dai duaacali Suusi Cristo coidada saagidiaiñdara gaguvucadagacada. ¹³ Alquioma maiviaacatai aapima ibadagai utudui soimaasi ivuaadatai dai vui vlltacana Diuusi dmos sivi Diuusi ganmaa ibadagai utudui dai oigali agai gansoimaascamiga vaavoitudacai aapima Suusi Cristo. ¹⁴ Dai tomasi aapima gpirar vlltacatai maiaggiditai Diuusi sallcamigada vllscara Diuusi oigali gansoimaascamiga, Suusi Cristo muu curusiaba cascada. ¹⁵ Aidasi Cristo muu curusiaba vaamioma istui isadiaavora llmadu adiaavora tatlanaancaruda dai poduucai vllsi oodami istutuidi ismaatiagi isvaamioma viaa guvucadagai Suusi Cristo siadiaavora.

¹⁶ Isamaadutai ganaagiadagi sai maitlaagai mascuaadagi lamo cuaadagai dai sai maitlaagai isgaylladagi lamo istumaasi dai sai aliñsi glaagai issiaa duutuadagi lamo tasai siaa duudagaicatai agai siara lmo ibastaraga tasara siara tomastuma tasai maitavar lligiada aapima agai. ¹⁷ Vllsi gomaasi aroodami llquidada sallcamigadacatai dai camaiñamaga aidasi abiaadara divia Suusi Cristo. Suusi Cristo mamaatatluldaragada agai dai namaga sivi. ¹⁸ Maitavar vaavoitudada aapima agai ismaacada ganaagiadagi sai maicallgacara vuvaquia agai aapima ismaisiaa duutuadagi Diuusi tatlanaancaruda tomasi agai ganaagiadagi sai nlidi lmo istumaasi ismaacada mainlidi aa oodami. Agai gaaagidi sai siora maisiaa duutuadagi Diuusi tatlanaancaruda sai alia gagarducada ganlidi. Dmos agai ismaacada pocaitiadagi gagarducada ganlidi tomasi maiviaa istuisida gagarducada ganliadagi dai agai ivuaada lliidi mosacaasi istumaasi lligi agai ipalidi. ¹⁹ Agai maicalla vaavoitudai Suusi Cristo. Suusi Cristo argarbitacacamiga daida agai soicai vllsi lvaavoitudadami sai vaamioma calga maatlana istumaasi ipalidi Diuusi isivuaadagi dai sai lmo tagitoidagai viaacana vllscatai poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁰ Aidasi abiaadara vaavoitu aapima Suusi Cristo mamaatatluldaragada cagajiaadara viaa aapima oodami mamaatatluldaragada ismaacada gaaagidi sai siora lligiadagi oodami sallcamigada dai oodami viituldaragada sai agai gia calgacara vuvaquia agai. Cascada maitlaagai isapiaallgiadagi loodami viituldaragada ismaacada maitarsoiñi. ²¹ Aoodami pocaiti sai maitlaagai iscuaadagi lamo cuaadagai sai tomali maitlaagai isdalcadagi, tomali istaatamadagi. ²² Vllsi gomaasi aroodami mamaatatluldaragada maisiu Diuusi. Acuaadagai otoma uugiatli. ²³ Aoodami ismaacada gamamaatatluldi gomaasi polidi isarsastudugami. Agai pocaiti sai lgaicada ismaacada gamamaatatluldi vaamioma calga siaa duutuadagi oodami Diuusi. Dai sai maicuaadatai lamo cuaadagai

arsoiñi oodami vllatarλ sai vaamioma cλga oidacana dai sai maigagarducλdλ gλnλ-
lidiña dλmos maitarvaavoi. Gomaasi maitarsoiñi oodami vllatarλ isgajiaadλrλ viaagi
istumaasi λgi λgai ipλlidi isivuaadagi.

3

¹ Aidλsi abiaadλrλ vaavoitu aapimλ Suusi Cristo, Diuusi gλnmaa ibλdagai utudui
ducami iscaduduacamudai aapimλ poduucai isduucai Suusi Cristo duaaca, cascλdλ
gλaagai isvλascλrλ tλtλgitodagi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλrλ aagaitai λtλvaagi
siaaco daja Suusi Cristo Diuusi λλmadu dai tλaanλi. ² Tλtλgitodavurai istumaasi
λrcλλgaducami maisiu istumaasi arsoimaascami. ³ Dλmos sivi gajiaadλrλ viaa aapimλ
soimaascami dai Diuusi gλnnuucada vaavoitudacai aapimλ Suusi Cristo. ⁴ Dai λgai
gλrλλmadu daja cascλdλ tomastuigaco oidacamu aatλmλ. Dai silλscadλ Suusi Cristo
λpamu diviagi dai tλaanλdagi aatλmλ λrλ tλaanλda λgai λgai λλmadu.

⁵ Cascλdλ gajiaadλrλ avλr vipiaada aapimλ vλsi istumaasi soimaascami. Maitavλr
googosi ganducamica, dai maitavλr coimudadλ tuutiaca, dai maitavλr ipλliada gavus-
tuidaga. Sioorλ ipλliadagi gavustuidaga λgai gia maisλlicλdλ siaa duutudai Diuusi
baiyoma siaa duutudai tumiñsi dai naana maasi istumaasi. ⁶ Cascλdλ sλλlicλdλ baamucui
Diuusi λgai vui ismaacadλ maiλλgidi dai soimaasi taatatuldia λgai λgai. ⁷ Dai λlquioma
aapimλ povuaadana, ⁸ dλmos sivi gajiaadλrλ avλr vipiaada vλsi gomaasi. Maitavλr
baacocoda, maitavλr soimaasi taatamituldiada λliada aa, dai maitavλr vui ñioocada aa,
dai maitavλr sigal naasi ñioocada aa vui. ⁹ Dai maitavλr gλnyaatagiada aipacoga. Aapimλ
cagajiaadλrλ viaa vλsi gosoiimaascami ismaacλdλ λlquioma ivuaadana cascλdλ. ¹⁰ Sivi
caviaa aapimλ ibλdagai utudui. Diuusi λgai daidλ idui oodami dai sivi Diuusi gλnsoicλi
mλsai vaamioma λpλn tuutiacana aapimλ λgai. Diuusi ipλlidi isaapimλ cλga maatl
λgai cascλdλ. ¹¹ Vλaavoitudadami λmadugan duucai gλnλidi vλscatai tomasi λrjudidíu
ismaitarjudidíu λrλ, tomasi iquitλquicagai tuucugadλ ischo λrλ, tomasi λrtami oida-
cami siarsibλacoga oidacami λrλ, tomasi λrpiπioñi siartλtλaanλdami λrλ. Csiavλr
maitλtλgitoda gomaasi, baiyomavλr tλtλgitoda isSuusi Cristo argλrbaitλcλaacamiga dai
λgai vλsi vaavoitudadami λλmadu daja.

¹² Diuusi gλroigλdai daidλ λcovai gλrvuvaitu tλsaidλ λrmaamaradλcana. Soigavλr
gλnλliada aacλdλ, dai cλλ tuutiaca, dai maigagarducλdλ gλnλliada, dai soicλdavurai
aa oodami, dai maioomaliaca. ¹³ Dai maitavλr vui ñioocada aapimλ aa ismaacλdλ
soimaasi gλntaatamituldadagi baiyomavλr oigλldada λgai poduucai isduucai Suusi
Cristo gartλaanλdamiga gλroigλldi. ¹⁴ Dai vλscλrλ aliλsi gλnoigλlada aipacoga poduucai
viaacamu aapimλ λmo tλgitoidagai. ¹⁵ Diuusi λcovai vuvaitu vλsi vaavoitudadami dai
λgai ipλlidi isvλscatai viaacagi λmo tλgitoidagai. Cascλdλ aliλsi gλaagai iscλλgacλrλ
oidacagi dai poduucai camaitλncocoadamu. Dai baigavλr λnλliada Diuusicλdλ.

¹⁶ Aliλsi gλaagai istλtλgitoda Suusi Cristo mamaatλtuldaragadλ. Poduucai vaamioma
sastuduacamu aapimλ gλnmamaatλtulditai aipacoga dai gλnmaacaitai ñiooqui
aipacoga. Ganλldavurai aapimλ Diuusi nλidadλ dai baigλnλliada Diuusicλdλ. ¹⁷ Vλsi
mλstumaasi ivuaadagi siλrλ aagadagi vλscλrλ avλr ivuaada istumaasi oojoidei Suusi
Cristo. Dai baigavλr λnλliada Diuusicλdλ Suusi Cristo gλnλλmadu daja cascλdλ.

¹⁸ Aapimλ ooqui λgiadavurai gλncuucuna, Diuusi ipλlidi ispovuaadagi vλsi ooqui
vaavoitudadami cascλdλ. ¹⁹ Aapimλ cλcλlli oigλadavurai gλnooñiga dai maioomaliaca
λgai vui. ²⁰ Aapimλ aali λgiadavurai gandλdλ vλscλrλ poduucai aliλ baigλllidiña
Diuusi. ²¹ Aapimλ ismaacλdλ maamara maitavλr oomaliaca λgai vui vai λgai cλga
gλnλλgidiña. ²² Aapimλ pipioñi λgiadavurai gλnaamu maisiu mosλcaasi siuu du-
ucu gλnλlijadagi gλnaamu ipλlilitai ispotλiya λgai mλsai aliλ sastuduga baiyomavλr
vλscλrλ cλga aata vuaada siaa duutudaitai Suusi Cristo. ²³ Tomastuma aa duiñdagai
ismaacλdλ ivuaadagi aapimλ sλλlicλdλ avλr cλga ivuaada ducami issoicλdamudai

aapimla Suusi Cristo dai maisiu oodami, ²⁴ maatacatai sai iimia agai tavaagiamu dai Diuusi lamadu oidaca agai tomastuigaco, aapimla ivueeyi gartlaanladamiga Suusi Cristo aa duiñdadla cascada. ²⁵ Damos sioora soimaasi ivuaadagi, Diuusi soimaasi taatamituldia agai lagi. Diuusi lagi dai vllscara ivueeyi istumaasi arsallicami vllsi oodamicada.

4

¹ Aapimla gaaamu aliisi glaagai mascalgacarla nlijadagi gnpipiooñiga daida tlaanladagi mosacaasi istumaasi arsallicami. Tlatgitodavurai isgantlaanladamiga tavaagiara daja.

² Duudatai avlar daanada Diuusi baigantliaracada sai gansoicliña mai calgacarla oidaca aapimla, calga vaavoitudaitai Diuusi. Dai baigavlar gantliada aapimla Diuusicada. ³ Dai daanladavurai aapimla Diuusi larla sai lagi giñsoicliña nai gaaagiada isSuusi Cristo arcalgacarla vuviadami gomaasi lalquioma maimaatcatadai oodami. Sivi maisapi aanla gaaagiditai gomaasi. ⁴ Dai daanladavurai aapimla Diuusi sai lagi giñsoicliña nai calga gamamaatatludadagi aanla Diuusi ñiooquida poduucal isduucal glaagai isivuaadagi.

⁵ Calgavlar tuutiaca aapimla lagi vui ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo apiavlar gaagada isducatai aagidagi aapimla lagi Diuusi ñiooquida. ⁶ Dai calgavlar ñiooquiada lagi vllscara dai aagiada istumaasi arsoiñi dai calgavlar aa nonoragiada tomastumaasi istumaasi ganaagiada lagi.

⁷⁻⁸ Tiiquico argraduñi vaavoitudadami dai aanla alia oigadai goovai. Goovai calga garsoicli Suusi Cristo aa duiñdadarla. Cascada gnootosda iñagai aanla dai goovai ganaagidamu isducatai daraaja aatama aanla lamadu aa vaavoitudadami ismaacada giñlama daraaja. Dai poduucal baigantliadamu aapimla. ⁹ Onesimo oida agai goTiiquico. Onesimo argraduñi larla dai alia oigadai aatama. Goovai lamadu aapimla larlagi vaa dlvllarilarla oidacami dai calga garsoicli Suusi Cristo aa duiñdadarla. Goovai vagoocatai ganaagidamu istuma arlvueeyi aatama garsaagida.

¹⁰ Aristarco giñlamadu maisapi dai goovai Diuuscada gamviaatuldi. Dai Marcusi, Bernabé suculida, Diuusicada gamviaatuldi larla. Dai ismalca aiyagi Marcusi calgavlar miaadlagida. ¹¹ Dai Suusi Justo Diuuscada gamviaatuldi larla. Lvaavoitudadami judidíu saagidiaiñdarla mosacaasi Aristarcu lamadu Marcusi lamadu Justo giñsoicli Diuusi aa duiñdadarla. Goovai sallicada baigiñlliatudai. ¹² Diuuscada gamviaatuldi larla Epaafarasi. Goovai arColoosasiara oidacami daida goovai ivueeyi Suusi Cristo aa duiñdadala. Epaafarasi duudatai daanli Diuusi sai gansoicliña mai vaamioma calga vaavoituda Diuusi ñiooquida dai masai vaamioma calga ivuaadana vllsi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹³ Dai aanla ganaagidi sai lagi sallicada ipalidi isaapimla lamadu lvaavoitudadami Laodiseelara dai Yerapoliisilarla oidacami calga ivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁴ Diuuscada gamviaatuldi larla Ruucasi ismaacada ardoaadigami. Dai Diuuscada gamviaatuldi Deemasi larla.

¹⁵ Diuuscada avlar viaatulda garaaduñi vaavoitudadami Laodiseelara oidacami. Diuuscada avlar viaatulda Niinafas larla lamadu vllscatai ismaacada gantmpaidi quidara dai siaa duutudai Diuusi. ¹⁶ Silascada canlidagi aapimla idi oojai vlarai ootosda lvaavoitudadami Laodiseelara oidacami vai lagi naidana larla. Dai lagi larla gnootosdamu loojai ismaacada ooji aanla vlarai naida aapimla larla. ¹⁷ Dai aagidavurai aapimla Arquipo ansai aanla ootosdi ñiooqui sai aliisi glaagai iscalga ivuaadagi laa duiñdagai ismaacada maa Diuusi vaavoitudaitai lagi Suusi Cristo.

¹⁸ Sivi aanla, Paavora lagi giñnoovicada gnoojidi cacuugatarla dai Diuuscada gamviaatuldi. Dai tlatgitodavurai ismaisapi aanla. Sallicada ipalidi aanla sai Diuusi calgacarla gantliadiña aapimla.

Mosacaasi.

Idi ἄλλῃ ᾠδῇ οὖν ἰσακῶσα οὖν Παύλου ἀναβοηθῶντες Θεσσαλονικῶν
οἰκῶν

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada gnaampaidi Tesaloniicara sia duutudaragai vllataru Diuusi garrooga lmadu Suusi Cristo gartlaanadamiga, gamviaatuldi aan lmadu Silvaano dai Timoteo. Aan anarPaavora. Aatama ipalidi isDiuusi garrooga lmadu gartlaanadamiga Suusi Cristo calgacara gannlijadagi dai gniibstudacan tadacagi.

² Aatama vllsara alia baigaralidiña Diuusicada gantatagitoitai aapima. Dai silscada gamamadada aatama daanli aatama Diuusi sai gansoicliña. ³ Dai vllsara tatagitoiña aatama isducatai ivueeyi aapima Diuusi aa duiñdada vaavoitudaitai Suusi Cristo, dai isducatai aipaco gansoicli aapima gnoigadaitai, dai isducatai apiananara aapima silscada diviagi Suusi Cristo ramu. ⁴ Giñaaduñi Diuusi aliasi gnoigadai aapima dai maata aatama isagai lcovai gnvuvaitu. ⁵ Aidasi gnaagidi aatama isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami, aatama maisiu tomasduuca gnaagidi, aatama Diuusi guvucadadacada gnaagidi. Garlmadu daacatai Diuusi Iblada dai calga maata aatama sai vlsi ismaacada gnaagidi aatama arvaavoi. Aapima calga maata isducatai daraajatadai aatama gansaagida aidatsi gandadiji masai poduucal oidacana aapima lra.

⁶ Daida arvaavoi maspoduucal idui aapima dai aran duucal oidacana aapima gartlaanadamiga Suusi Cristo lra. Diuusi Iblada gansoicliña mai aapima baiganliaracada calcana Diuusi ñiooquida tomasi aa soimaasi gantaatamituldina. ⁷ Aidasi mai anaavoitudadami Masedoonlara dai Acaylara masducatai oidacatai aapima poduucal mai lagi isducatai glaagai isoidacagi. ⁸ Dai poduucal aapimacada mai Masedoonlara oidacami dai Acaylara oidacami tlaanadami Suusi Cristo ñiooquida, Dai maisiu mosca ami vlsi aipaco glaagai gnavavoidaraga. Cascada aatama camaiviaa isgaaagiadagi siaaco casi gamaata gomaasi. ⁹ Baiyoma lagi vaa ismaacada mai gomaasi aagaiña aidatsi gandadiji masai alia calga garmiaadagi, dai masducatai dagito amoomono dai vaavoi ismaacada sallicada arDiuusi dai duaaca daida ivuaada lagi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁰ Dai isducatai nalara aapima isdiviagi Suusi Diuusi marada tvaagiaiñdara. Lagi vaa Suusi ismaacada duaacali Diuusi coidada saagidaiñdara. Dai lagi lagi dai calgacara gnvuvaida lagi soimaasi ivuaadami gnavituldaragadaiñdara.

2

¹ Aapima giñaaduñi lagi maata isaatama mimosalagicada gandadiji. ² Tomasi lalquioma Filipoosilara aa soimaasi ñiooqui garaagidi dai soimaasi gartaatatuli poduucal masduucal camaata aapima. Dai vllsara aidatsi aayi aatama gandavlaragara Diuusi garsoi tsai gnaagidana ñiooquida maiduaadimudacada tomasi ami oidacami lra gnvui vlltcatadai. ³ Aidasi gnaagidi aatama Diuusi ñiooquida aatama gnaagidi moscaasi ismaacada arvaavoi, dai maisiu soimaasi tagitoidacada gnaagidi aatama dai tomali maitnyaatagida araliditai. ⁴ Baiyoma Diuusi lcovai gnvuvaitu dai garotoi tsai gnaagidana Diuusi ñiooquida dai gomaasi lagi ismaacada gnaagidi aatama. Aatama ivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi dai maisiu istumaasi loodami ipalidi. Diuusi lagi dai maata griibadaga iscalagadu ischo lra. ⁵ Calga maata aapima isaatama maitn-vuuirumadai cal baimaasi ñiooqui gnaagidi masai garcalcana, dai aatama gnaagidi Diuusi ñiooquida maisiu gamaitla araliditai tumiñsi. Diuusi calga maata vlsi gomaasi. ⁶ Tomali amo imidagai maitnaagidi aatama aapima masai sallicada sia garduutudaiña

dai tomali aa, cΛga istuidimudai aatΛmΛ isgΛntΛaanΛdagi tΛtΛaanΛdami duuca i oooto-sadΛcatai Suusi Cristo. ⁷ Baiyoma cΛga gartaatacai ivuaadana aatΛmΛ istumaasi aidΛsi gΛnsaagida daraajatadai poduucai isduucai cΛga gΛtaatacai nunuucadaiña Λmo ooqui gΛmaamara. ⁸ Alia si gΛnoigΛdaitadai aatΛmΛ dai sΛllicΛdΛ ipΛlilitadai isgΛnaagidagi Diuusi ñiooquidΛ. Baiyoma ipΛlilitadai aatΛmΛ mΛsgΛrcoodagi isdagitocai gΛnaagidagi Diuusi ñiooquidΛ. SΛllicΛdΛ gΛnoigΛdaitadai aatΛmΛ cascΛdΛ. ⁹ Giñaaduñi cΛga tΛgito aapimΛ siΛΛsi gaaata vuaadana aatΛmΛ dai gamaitΛcΛiña cuaadagai aidΛsi gΛnsaagida daraajatadai aatΛmΛ dai gΛnaagidiña Diuusi ñiooquidΛ. Tasa rΛ dai tucara gaaata vuaadana aatΛmΛ maisiaa gΛnduiñda rΛlilititai gΛnvustuidaga.

¹⁰ AapimΛ Λmadu Diuusi cΛga maata siΛ cΛga daraajatadai aatΛmΛ aapimΛ vaavoitudadami gΛnsaagida maisoimaasi ivuaadatai dai poduucai tomali Λmaadutai maitistui isgΛri rΛ gΛrsuuligagi tomali Λmo istumaasicΛdΛ. ¹¹ Dai maata aapimΛ ΛrΛ isduucai cΛga gartaatacai gΛnmamaatatuldiña aatΛmΛ aapimΛ Diuusi ñiooquidΛ, dai gΛnaarΛnaquidiña mΛsai apiavaavoitudaiña, dai gΛnaagidiña ΛrΛ sai glaagai mΛsΛ-giadagi Diuusi. Dai vΛsi gomaasi idui aatΛmΛ rΛpan duuca i Λmo gaooa ivuadana gΛmaamaracΛdΛ. ¹² Dai gomaasi idui aatΛmΛ ΛrΛ mΛsai cΛga oidacana isducatai Diuusi ipΛlidi. Diuusi gΛnva i mΛsai Λmadu oidacana mΛlca siaaco gatΛaanΛ i Λgai siaaco vΛlscatai siaa duutudai Diuusi.

¹³ AidΛsi aatΛmΛ gΛnaagidi Diuusi ñiooquidΛ aapimΛ vaavoitu maisiu Λgi gΛrñiooqui duuca i baiyoma Diuusi ñiooquidΛ duuca i dai poduuquiava Λgai. CascΛdΛ alia baigΛrΛlidi aatΛmΛ DiuusicΛdΛ. Dai govaa Diuusi ñiooquidΛ Λgai dai gΛnsoicΛi mΛsai cΛgacΛrΛ oidacana aapimΛ ismaacΛdΛ vaavoitudagi. ¹⁴ Giñaaduñi aidΛmΛsi vaavoitu aapimΛ gΛnaaduñi soimaasi gΛntaatatuli, rΛpan duuca i Λjudidíu ismaacΛdΛ Judee rΛ oidaga ismaacΛdΛ gΛnΛmpaidi siaa duutudaragai Diuusi vΛltara vaavoitudaitai Suusi Cristo. Λgai Λgai vaa aaduiñdΛ soimaa taatamituldi ΛrΛ. ¹⁵ Dai Λgai vaa judidíu ismaacΛdΛ soimaasi taatatuli gΛnaaduñi Λgai dai muaa ΛSuusi dai soimaasi gartaatatuli aatΛmΛ ΛrΛ. Poduucai idui ΛrΛ aaduiñdΛcardu coi Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ aagiditadai Diuusi ñiooquidΛ. Λgai gia maitivueeyi istumaasi Diuusi ipΛlidi. Baiyoma mosvuidar vΛltacana Λgai vΛlscatai. ¹⁶ SiΛlscadΛ aagida rΛliada aatΛmΛ Λgai ismaacΛdΛ maitarjudidíu sai Λgai ΛrΛ istutuidi iscΛgacΛrΛ vuvaquiagi vaidΛ Λjudidíu gΛrsobicΛiña tΛsai maiaagidana. Dai poduucai vaamioma soimaasi ivueeyi Λgai. DΛmos sivi gia casoimaasi taatatuldamu Diuusi Λgai.

¹⁷ AidΛsi guvucadacΛdΛ gΛndagito aatΛmΛ chilΛqui tasai alia si gΛntΛtΛgitoiña aatΛmΛ. Otoma gΛraaga aatΛmΛ dai gΛnnΛidaragai dai maiquiaa istui. ¹⁸ AatΛmΛ gamu iimia ragaitadai dai gΛnnΛida ragaitadai, dai aanΛ gia muiyoco gamu imia iñaagaiña dΛmos vΛlscara ΛDiaavora gΛrsobicΛiña. ¹⁹ SiΛlscadΛ rΛpamu diviagi gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo alia baigΛrΛliadamu aatΛmΛ Λmapai daraajatadi, cΛga maata aatΛmΛ isami daraajamu aapimΛ ΛrΛ dai alia baigΛrΛliadamu aatΛmΛ tΛtΛgitoitai ismaimosΛgicΛdΛ rΛdui gΛraa duiñdaga gΛnsaagida. ²⁰ Muidutai cΛga ñioocai aatΛmΛ gΛrvΛltara ΛgaicΛdΛ ismaacΛdΛ idui aatΛmΛ aapimΛ gΛnsaagida dai alia baigΛrΛlidi aatΛmΛ aapimΛcΛdΛ.

3

¹ CascΛdΛ aidΛsi camaitistui aatΛmΛ isvaamioma nΛnΛracagi maimaatΛcatai mΛsduuca i daraajatadai aapimΛ, rΛrΛlΛi aatΛmΛ isΛgi viiyagi tami Ateenasiara ² dai ootosagi gΛraduñi Timoteo sai gΛnnΛidana. Goovai rΛmoco ismaacΛdΛ gΛrsoicΛi Diuusi aa duiñdadara. Goovai gaaagidiña Diuusi ñiooquidΛ. TΛtai cascΛdΛ gaamucu ootoi sai gΛnavΛnaquidana dai gΛnsoiñana mΛsai vaamioma vaavoitudana aapimΛ. ³ Sai tomali Λmaadutai maiiojodaiña soimaa taatamaitai. AapimΛ cΛga maata tΛsviaa issoimaa taatamadagi. ⁴ Dai aidΛsi quiaa gΛnΛmadu daraajatadai aatΛmΛ, aatΛmΛ gΛnaagidiña tΛsai soimaa taata ragaitadai. Tai povΛdui mΛsducatai camaata aapimΛ. ⁵ CascΛdΛ aidΛsi

camaitistui aanλ isλnλnacagi vaamioma ipiñλλli aanλ isootosagi Timoteo maatλca iñλ-
lilitai mλsbai moλλ cλga vaavoitudai aapimλ. Poλλiditadai aanλ isλDiaavora istutuidi
issoimaasi gλnduiñtulldagi isgλraa duiñdaga aapimλ gλnsaagida mosλλgi duuñimudai.

⁶ Dai goTimoteo cadivia λpamu mλλcadλra dai cλlgaducami ñiooqui garvuaapi mλsai
aapimλ moλλ cλga vaavoitudai dai gλnoigλdai aipacoga. Dai povλrtatλdai mλsai
aapimλ gartatλgitoi dai quiaa gλroigλdai dai mλsai gλrnλida λlidi poduucai isduucai
gλnnλida λrλlidi aatamλ. ⁷ Cascadλ gλraaduñi tomasi alia soimaa taatama aatamλ alia
baigλrλlidi maatλcai isaapimλ quiaa cλga vaavoitudai. ⁸ Cascadλ vaamioma siooma
daraaja aatamλ maatλcai mλsapiavaavoitudai gartλaanλdamiga Suusi Cristo. ⁹ Vλsi
gomaasicadλ alia baigλrλlidi aatamλ Diuusicadλ. ¹⁰ Tasλra dai tucara daanλi aatamλ
Diuusi sai gλrmaacana oigaragai tλtai λpamu gλnnλida aatamλ dai gλnsoiñagi mai
vaamioma cλga vaavoituda aapimλ.

¹¹ Daidλ ipλlidi aatamλ isDiuusi gλrooga λmλadu gartλaanλdamiga Suusi Cristo otoma
gλrootosagi gaamucu tλtai gannλida aatamλ. ¹² Daidλ ipλlidi aatamλ λpλ isDiuusi
gλrsoiñagi mai vaamioma gλnoigλada aapimλ aipacoga dai aa λpλ. Poduucai isduucai
gλnoigλdai aatamλ. ¹³ Vai Diuusi gλnsoiñana mai vaamioma vaavoituda aapimλ dai
poduucai camaisoimaasi ivuaadagi Diuusi vuitapi dai maitarsoimaasi iducamicagi siλλs-
cadλ diviagi gartλaanλdamiga Suusi Cristo λmλadu vλscatai ismaacadλ vaavoitudai.

4

¹ Sivi gia gλraaduñi λtλaanλdami Suusi Cristo gλrmaa sλλlicami isgλnaagida aatamλ
λmo istumaasi. Casi gλnaagidi aatamλ isducatai gλaagai mλsoidacagi vai Diuusi
baigλλiadiagi aapimλcadλ dai aapimλ poduucai oidaga dai sivi gλndaanλi aatamλ dai
gλnaagidi mλsai moduucai oidacana.

² Cλga maatλ aapimλ isducatai gλnaagidi aatamλ mλsaidλ ivuaadana λtλaanλdami
Suusi Cristo gλrmaa sλλlicami cascadλ. ³ Diuusi ipλlidi mλsaidλ ivuaadana mosλcaasi
istumaasi λgai ipλlidi dai mλsai maigoogosi gλnducamicana. ⁴ Dai cλcλλli gλaagai issiaa
duutuadagi gλnooñiga dai maisoimaa taatamitulldiadiagi ⁵ dai maisiu ivuaadagi λgaicadλ
istumaasi ipλlidi isducatai ivueeyi λgai ismaacadλ maivaavoitudai Diuusi mosλcaasi isd-
ucatai gλaagai. ⁶ Dai tomali λmaadutai maitλaagai isλλsiadagi gλaaduñi ooñigadλ, Diuusi
alia soimaa taatamituldi sioora pomaasi ivuaadagi poduucai isducatai casi gλnaagidi
aatamλ. ⁷ Diuusi λcovai garvuvaitu aatamλ tasaidλ ivuaadana istumaasi cλlgaducami
dai maisiu soimaasi. ⁸ Poduucai sioora gajiaadλra viaagi idi maatλtuldaragai gajiaadλra
vipieeyi Diuusi maisiu oodami. Diuusi λgai ismaacadλ gλrmaacai λgi gλbλdaga.

⁹ Damos aanλ gia camaviaa isgλnaagidagi isgλaagai mλsoigλadagi gλnaaduñi, Diuusi
casi gλnmaatλtuli isducatai gλaagai mλsgλnoigλadagi aipacoga. ¹⁰ Aapimλ gia poduucai
ivueeyi vλsi vaavoitudadami Masedooniλra oidacami λmλadu. Dai gλndaanλi aatamλ
gλraaduñi mλsai vaamioma gλnoigλdaiña. ¹¹ Cλlgacλra avλr oidaca, dai tλgitocavurai
λgi gλnaa duiñdagλra, cλlgavλr gaaata vuaada tλsduucai casi gλnaagidi, ¹² vai siaa
gλnduutudaiña ismaacadλ maitarvaavoitudadami dai vai maivialgacana istumaasi gλn-
quiiyλra.

¹³ Gλraaduñi aatamλ ipλlidi mλsmaatλcagi isducatai λpλvueeyi λcoidadλcadλ mai
aapimλ maisoigλnλλiadiagi λpan duucai λgai ismaacadλ maitλgito isiimiagi Diuusi
λmλadu. ¹⁴ Poduucai isducatai vaavoitudai aatamλ isSuusi muu dai λpamu duaaca
poduucai λpλ gλaagai tλsvaavoitudadagi sai Diuusi duduaacalda agai ismaacadλ coiyagi
vaavoitudaitai Suusi Cristo.

¹⁵ Ismaacadλ gλnaagidi aatamλ λtλaanλdami Suusi Cristo gλrmaatλtuli sai aatamλ
ismaacadλ maiquiaa coiyagi siλλscadλ diviagi Suusi Cristo maibaitλqui iimia ragai λgai
ismaacadλ cacoiyagi. ¹⁶ λgai λgi divia agai tλvaagiañdλra dai tλaañia agai λmo tλaanλ-
damigadλ Diuusi tλtλaañicarudλ sai iññoquidana λvaavoitudadami trompeetagadλcadλ

Diuusi siotoma duduaacamu lvaavoitudadami ismaacada coi ¹⁷ dai amapai iimimu ismaacada maiquiaa coiyagi amadu iicomai saagida dai vuidara aimu atlaanadami siagai garvaidacaimu tvaagiamu sivalscara amadu daraajamu aatama. ¹⁸ Cascada idi ñiooquicada avlar glnaarlnaquiada aipacoga.

5

¹ Damos giñaaduñi aapima maitagito isgnaagida aana silscada tomali istuigaco araduñia agai gomaasi. ² Aapima caga maata sai atlaanadami divia agai silscada sooma mainanaracagi poduucai isduucai didivai amo lsisvogami tucara. ³⁻⁴ Silscada loodami ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai tomali mailagidi istumaasi ipalidi pocaitiadagi: “Sivi gia caga griibstacan tada aatama maitiipucatai istucada vuaama raliada aatama”. Amaasi agai sitodian duucai Diuusi ugitudamu agai. Poduucai sitodian duucai coocora amo ooqui silscada duaadia agadagi. Poduucai ismaacada maivaavoitudai maiviaacamu oigaldaragai. Damos aapima giñaaduñi maitarapan ducami agai ismaacada moscaasi soimaascami tatagitoina dai mainanara istuigaco divia agai atlaanadami poduucai isduucai amo oodami ismaacada mainanara amo lsisvogami. ⁵ Valscatai aapima gia vaavoitudai Diuusi dai lagidi istumaasi agai ipalidi, cascada aapima rapan ducami amo calli ismaacada tasara aimarai silscada caga maasi oidigi. Aatama maitaragai ismaacada maivaavoitudai dai mailagidi istumaasi Diuusi ipalidi agai rapan ducami amo calli ismaacada tucapi aimarai. ⁶ Cascada aatama maitlaagai tasi rapan ducamicagi agai ismaacada tomali amo imidagai maitlagitoidi Diuusi agai rapan ducami amo calli coosocami, aliasi glaagai isapiatlagitoda aatama Diuusi dai caga gartlagitodagi maisu rapan duucai amo navamudada. ⁷ Ismaacada maitlagitoidi Diuusi dai ismaacada aliasi arsoimaasi ivuaadami ducami istucapi ajioopadagi. ⁸ Damos aatama ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo aliasi glaagai iscaga gartlagitodagi maisu rapan duucai amo navamudada. Glaagai tasvalsara apiavaavoitudadagi Suusi Cristo dai oigladagi valscatai dai poduucai garsoicadagi vai maitarmaitlagi lDiaavora rapan duucai amo sandaaru glaadai amo tagiña giacarui covocami dai lagaicada gsoicaiña sai maituucugadara vaacana mastagada asaayuda. Dai glaagai tasapiavaavoitudadagi isDiuusi cagacara garvuvaida agai dai garvaavoidaragacada garsoicadagi rapan duucai amo sandaaru gsoicai amo vaiñomi vanamoicada. ⁹ Diuusi acovai garvuvaitu dai maisu gargagavitulda agai baiyoma cagacara garvuvaida agai tsvaavoitudagi gartlaanadamiga Suusi Cristo. ¹⁰ Agai agai dai muu aatama garvatarai dai poduucai silscada diviagi agai garvaidacaimu tasi amadu daraajana tomatascoiyagi silara quiaa duduaacagi. ¹¹ Cascada apiaglnaarlnaquiadavurai aipacoga dai apiaipacoga gansoicada poduucai masducatai casi ivueeyi.

¹² Garaaduñi gandaani aatama masai siaa duutudaiña ismaacada aata vueeyi aapima gansaagida dai vaamioma tlaani dai glnmaacai ñiooqui isducatai glaagai masoidacagi vaavoitudaitai. ¹³ Agai ivueeyi Diuusi aa duiñdada cascada siaavlar duutuada dai oiglada. Maitavlar glnvupui ñioocada.

¹⁴ Garaaduñi, gnaagidi aatama masai bagaiña ismaacada maita aata vueeyi, dai aarlnaquiadavurai ismaacada duduaadicui mosla soimaa taatamitulditai agai oodami dai aarlnaquiadavurai ismaacada camaicaga vaavoitudada dai maitavlar oojoada tomali amaadutai.

¹⁵ Glnnuucadacavurai dai maisoimaasi ivuiidiada ismaacada soimaasi glnvuiidiadagi baiyoma avlar valsara caga ivuiidiada valscatai.

¹⁶ Dai valsara avlar baigaliada. ¹⁷ Dai valsara avlar gamamadada. ¹⁸ Dai valsicada istumaasi arlvuaadagi gansaagida glaagai masbaigaliadagi Diuusicada. Poduucai ipalidi Diuusi masivuaadagi aapima ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo.

¹⁹ Dagitovurai Diuusi lbadai vai gansoiñana mai caga gnoiglada aapima. ²⁰ Dai maitavlar amapiadara vipiada ñiooquida amo Diuusi ñiooquituldiadamigada. ²¹ Damos

çλλγα ανλρ γλντλγίτο çαλçá sabaíγλ λρDiuusi ñiooquidλ mλsmacλdλ γλνααγíadagi. SiλρDiuusi ñiooquidλçagi vλrai vaavoituda. ²² Dai gajiaadλrλ ανλρ viaa vλasi soimaascλdλ.

²³ Diuusi λγai dai γλriibλstudacan taadatudai. Dai sai Diuusi maitλndadagitoíña mλssoimaasi ívuaadagi dai sai Diuusi nuucadacana γλniibλdaga λλmadu γλντλτλγítoídaga λλmadu γλντλúútcuga vai maitλrsoimaasi iducamica aapimλ siλλscadλ diviagi γλrtλaanλdamíga Suusi Cristo. ²⁴ λγai ismaacλdλ λçovai γλνvuvaitu vλλscλrλ ívueeyi istumaasi λγai aagai dai sλλlicλdλ γλñnuucadacamu λγai.

²⁵ Γλraaduñi gamamadadavurai aatλmλ γλrvλλtarλ.

²⁶ Diuusçdλ ανλρ viaatulda vλλscatai γλraaduñi.

²⁷ Ατλaanλdami Suusi Cristo sλλlicamíγadλçdλ γλndaanλi aatλmλ mλsai vλλscatai vaavoitudadami vuitapi aagana idi oojai.

²⁸ Γλrtλaanλdamíga Suusi Cristo çλλgacλrλ γλññλidiña. Mosλçaasi.

Idi aragotordada oojai ismaacada ooji Paavora lvaavoitudadami Tesaloniicara oidacami

¹ Garaaduñi vaavoitudadami ismaacada gñampaidi Tesaloniicara siaa duutudaragai vllatar Diuusi garooga lmadu Suusi Cristo gartlaanadamiga. Gñviaatuldi aan lmadu Silvaano dai Timoteo. Aan anarPaavora. ² Aatama ipalidi isDiuusi garooga lmadu Suusi Cristo gartlaanadamiga calgacara gññijadagi dai gñniibastudacan tadatudacagi.

³ Tomasiuu duucu siuu duucu gamamadada aatama viaa isvllascara alia baigaraliadagi Diuusicada gñtatagitoitai aapima, dai poduucai glaagai tasiuvaadagi, aapima apiavaamioma vaavoitudai dai vaamioma gñoigadai aipacoga cascada. ⁴ Cascada aatama calga ñioocaiña aapima gñvllatar lvaavoitudadami ismaacada Diuusi lcovai vuvaitu saagida. Dai potatadaiña aatama masai aapima apiavaavoitudai dai maioojodai silscada loodami soimaasi gñtaatamituldadagi. ⁵ Poduucai ivueeyi aapima gñsoiclitai Diuusi. Poduucai Diuusi gatlagidi iscalgacara gññidi dai lagi gñnvaidaquia agai malca siaaco tlaanli lagi, cascada soimaasi taatamai aapima.

⁶ Diuusi maata isglaagai issoimaa taatatuldagi lagi ismaacada soimaasi gñtaatamituldi aapima goovai lramo istumaasi calgaducami. ⁷ Dai aapima ismaacada soimaa taatamai sivi Diuusi gñniibastudamu aatama garlmadu silscada diviagi gartlaanadamiga Suusi Cristo vllasi gomaasi arcalgaducami. Lagi tvaagiaiñdara divimu gatlaañicaru gupucada lmadu dai alia dadadaquidamu. ⁸ Dai soimaa taatatuldamu lagi ismaacada maivaavoitudai Diuusi dai tomali maiलगदि Diuusi ñiooquida ismaacada aagai isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami. ⁹ Dai Suusi ugitudamu lagi dai tomali lmo imidagai maimaaguimu oigaragai isDiuusi lmadu iimia. Dai tomali maitलगimu lagi Diuusi guvucadada tomali isduucai dadadacali lagi. ¹⁰ Silscada diviagi gartlaanadamiga Suusi Cristo vllscatai ismaacada lagi lcovai vuvaitu soimaasi ivuaadami saagidaiñdara siaa duutuadamu. Dai tomali maitलगimu isducatai gñtatagituagi naiditai ismaasi. Dai aapima lar ami daraajamu vaavoitu aapima Diuusi ñiooquida aidasi gñnaagidi aatama cascada.

¹¹ Apiadaanli aatama Diuusi sai lagi gñsoiñana mai aapima oidacagi isduucali lagi ipalidi. Lagi lagi ismaacada gñvai masai iimlana lagi lmadu. Dai daanli aatama Diuusi lar sai gñsoicliña gñguvucadagacada mai aapima ivuaadagi istumaasi calgaducami ismaacada aapima ipaliadagi, dai sai gñsoicliña istumaasilar ismaacada ivuaada aapima vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹² Vai poduucali aapimacada mui oodami siaa duutudaiña gartlaanadamiga Suusi Cristo, dai Suusi Cristo calga ñioocadamu aapima gñvllatar. Gomaasi araduñia agai calgacara gññiditai Diuusi lmadu gartlaanadamiga Suusi Cristo.

2

¹ Sivi garaaduñi gñnaagidamu aatama lmo ñiooqui. Suusi Cristo divia agai dai garampaida agai tsai lmadu daraajana. Gñdaanli aatama garaaduñi ² masai maitandadagitoiña isgññalbacatadagi mosal otoma lagi ismaacada pocaiti sai cadivia gartlaanadamiga. Tomasi lmmoco pocaitiadagi isarDiuusi ñiñiooquituldiadamigada tomasi lmadutai pocaitiadagi isaanl aagidi, tomasi lmadutai pocaitiadagi isaatama poduucali gñooji. ³ Maitavar gandadagitoda malsgñvupuiirumadadagi tomali lmo istumaasicada. Maiquiaa diviacali gartlaanadamiga muidutai vuidara vllaca agai Diuusi. Dai divimu lcalli ismaacada mosalca soimaasi ivueeyi, siDiuusi ootosamu Diaavora lmadu. ⁴ Lagi lagi tlaanlami duucali gdaasa agai dai vuidara caatca

agai Diuusi λλmadu vλλsi istumaasi aagada λoodami siλrDiuusi, λλmadu vλλsi istumaasi siaa duutuadagi λoodami. Dai λgai λgλλ quiuupaigadλrλ judidíu daiva agai siaaco siaa duutudaiña λjudidíu Diuusi, dai pocaitiada agai sai λgai λrDiuusi.

⁵ ¿Casi mλsmaitagito isvλλsi gomaasi gλnaagidi aanλ aidλsi gλnsaagida daacatadai aanλ? ⁶ Aapimλ camaatλ istumaasi λgai dai soobidaca sai maidiviana λgai maiquiaa aλcai istuigaco divia agai λgai. ⁷ Dai vλλscλrλ vλλsi aipacoga alia soimaasi ivueeyi oodami λstocai mui naana maasi istumaasi λDiaavora ipλlidi. Mosvιλλga isclλquivagi taagiñaiñdλrλ sioorλ soobidaca. ⁸ Vaida diviagi λsoimaasi ivuaadami vaida λtλaanλdami muua agai mosvustacai dai gλdadadaquigacλdλ. ⁹ λDiaavora λgai dai ootosa agai λsoimaasi ivuaadami. Dai λgai alia viaaca agai guvucadagai. Daidλ ivuaada agai mui naana maasi gλgλrducami vupuiirumada λlidity oodami. ¹⁰ Mui naana maasi soimaas-camicλdλ vupuiirumadada agai λgai ismaacλdλ iimia agai λDiaavora λλmadu maiioo-joiditai ismaacλdλ λrvaavoi ismaacλdλcλdλ istuidimudai λgai isclλgacλrλ vuvaquiagi. ¹¹ Cascλdλ Diuusi dagitua agai isλcλcλli soimaasi ivuaadami vupuiirumadadagi, dai Diuusi dagitua agai sai vaavoitudana ismaacλdλ maitλrvaavoi. ¹² Dai poduucai vλλscatai ismaacλdλ maivaavoitudai ismaacλdλ λrvaavoi oojoiditai issoimaasi ivuaadagi λgai Diaavora λλmadu iimimu.

¹³ Garaaduñi aliasi gλnoigλdai gartλaanλdamiga. Diuusi λcovai gλnvuvaitu tu-camidλrλ abiaadλrλ dai cλλgacλrλ gλnvuvaida agai. Aapimλ cλλgacλrλ vuvacλi Diuusi Ibladλcλdλ dai gλnvaavoidaragacλdλ. Diuusi Ibladλ λgai ismaacλdλ λcovai gλnvuvaidi soimaasi ivuaadami saagidaiñdλrλ, cascλdλ alia baigλrλlidi aatλmλ Diuusicλdλ vλλsi imaasicλdλ. ¹⁴ Diuusi ñiooquidλcλdλ ismaacλdλ gλnaagidi aatλmλ Diuusi gλnvai mλsai cλλgacλrλ vuvacλna dai poduucai iimλna λgai λλmadu dai λλmadu daraajana λpan duucai gartλaanλdamiga Suusi Cristo.

¹⁵ Vλλsi gomaasicλdλ gλaagai isapiavaavoitudada aapimλ Suusi Cristo. Mosavλr tλgitoca aapimλ vλλsi istumaasi gλnmaatλtuli aatλmλ garñiooquicλdλ dai oojaicλdλ. ¹⁶⁻¹⁷ Vai gartλaanλdamiga Suusi Cristo λλmadu Diuusi gλrooga baigλnλλiatudaiña dai gλnsoicλiña mai aapimλ ivuaadagi dai aagadagi maiduduaadicuitai vλλsi istumaasi λrcλλgaducami. Diuusi gλrooga λgai ismaacλdλ gλroigλdai, dai vλλscλrλ garsoicλiña tλsai maisoigλrλlidiña dai maiduduaadicuiña. Dai Diuusi λgai ismaacλdλ garsoicλi tλsai cλλga vaavoitudaiña nλnλracatai siλλscadλ diviagi Suusi Cristo. Vλλsi gomaasi ivueeyi Diuusi aatλmλ garvλλtarλ maisiu maitλcλitai aatλmλ mospoduucai ipλlidi λgai cascλdλ.

3

¹ Dai sivi gλraaduñi gλnaagidamu aatλmλ λrλr λmo ñiooqui. Daanλdavurai aapimλ Diuusi aatλmλ garvλλtarλ vai λgai garsoicλiña tλtai otoma gaaagida aatλmλ ñiooquidλ aipacoga vai muidutai maatλna isλrλmo istumaasi cλλgaducami poduucai isduucai λrλdui aapimλ gλnsaagida, ² dai gλrnuucadacana vai maisoimaasi gλrvuiidiadagi oodami soimaasi ivuaadami, maisiu vλλscatai vaavoitudai gartλaanλdamiga Suusi Cristo cascλdλ. ³ Diuusi gia vλλscλrλ ivueeyi vλλsi istumaasi ismaacλdλ aagai isiduñia agai. λgai gλnsoiñamu maicλλga vaavoituda aapimλ dai λgai gλnnuucadacamu vai maisoimaasi gλnvuiididiña λDiaavora. ⁴ Dai aatλmλ cλλga maatλ isDiuusi gλnsoicλi maiapiaivuaada istumaasi gλntλjai aatλmλ. ⁵ Vaidλ Diuusi gλnsoiñana mai aliasi tλtλgitoda isDiuusi gλnsoicλi dai isλCristo alia soimaa taata aatλmλ garvλλtarλ dai vλλscλrλ maivui ñioo Diuusi.

⁶ Sivi gλraaduñi gλntλaanλi aatλmλ sλλlicamigadλcλdλ gartλaanλdamiga Suusi Cristo mλsai maisi urapλcλiña sioorλ maitaaata vuaada λliada dai maiλλgiada λliada λgai ismaacλdλ gλnmaatλtuli aatλmλ. ⁷ Cλλga maatλ aapimλ isducatai gλaagai isivuaadagi dai gλrλpan duucai oidacagi. Aatλmλ gaaata vuaadana aidλtasi aapimλ gλnsaagida

daraajatadai. ⁸ Dai vllscrla aa namlquidiña aatmla sioora garbibidagi. Baiyoma aliasi gaaata vvaadana aatmla tasrla dai tucara maisiaa ganvuiidiada rrliditai ganvustuidaga. ⁹ Tomasi aatmla viaacatadai slllicami isganaagidamudai mlsgrmaacadamudai istumaasi tgitocatadai aatmla, baiyoma gaaata vvaadana aatmla ganmaatulda rrliditai isducatai glaagai isoidaca aapiml. ¹⁰ Aidasi gansaagida daraajatadai aatmla, aatmla gnaagidi sai islamaadutai maitaaata vvaada aliada sai maitacuaadana. ¹¹ Cajoma aatmla sai lmadutai aapiml maitaaata vveeyi dai vllscrla gacueeyi dai sai aliasi ganvapasaiña aa aa duiñdadlra dai maitivvaadana lgi gnaa duiñdaga. ¹² Lgai ismaaclda poduucai ivueeyi tlaanli aatmla slllicamigadlclda gartlaanldamiga Suusi Cristo saidl ivvaadana lgi gnaa duiñdaga dai gaagaiña istumaasi tgitito dai maitlvapasaiña aa aa duiñdadlra.

¹³ Garaaduñi maitavlr iibicorlda ivvaadatai istumaasi rrcalagaducami. ¹⁴ Islamaadutai maiagidagi istumaasi gnaagidi aatmla idi oojarl, calgavlr gantagito nlijada sioora lgai dai maisi uraplclda vai siaa lrana. ¹⁵ Damos maitavlr gansaayu duucal nlijada, baiyomavlr mamaacada ñiooqui gansuculi duucal.

¹⁶ Gartlaanldamiga Suusi Cristo lgai ismaaclda iibastudacan taadatudai vaavoitudadami. Dai lgai vllscrla ganiibastudacan taadatudai aapiml. Vllsirla istumaasi rrvvaadagi vaidl Diuusi ganllmadu daacana vllscatai aapiml.

¹⁷ Aanl anlrPaavora. Aanl anganviaatuldi lgi giñnoviclda oojacal. Lgi anpoduucai ivueeyi aanl vllscrla silscadl oojagi lmo oojal. ¹⁸ Vaidl gartlaanldamiga Suusi Cristo calgacrla gannidiña vllscatai aapiml.

Mosacaasi.

Idi aralaragadada oojai ismaacada ooji Paavora Timoteo

¹ Aana Paavora arootosada Suusi Cristo. Diuusi calgacara garvuviaadami lamadu Suusi Cristo gartlaanadamiga giñtajai cascada. Caa maata aatama isSuusi Cristocada viaaca ragai naana maasi istumaasi calcalgaducami istumaasi nanaa aatama isDiuusi garmaquia agai. ² Gaoojidi aana aapi Timoteo. Aapi giñmara gaducami vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo. Aana ipalidi sai Diuusi garooga lamadu Suusi Cristo gartlaanadamiga calgacara ganlijadagi, dai soiganliadagi aapicada, dai ibastudacan tadacagi glibadaga.

³ Aidasi ii aana Efeesoaiñdara Masedonio dnvllriamu aana glaagidi rpsai movaasi vilana. Dai sivi ipalidi aana isquiaa movaasi daaca aapi dai aagiadagi amamaat-tuldiadami yaatavogami ⁴ sai camaitamamaatatludiña cuentogada ljudidíu ismaacada gamamaatatludi agai Diuusi ñiooquida duucai. Gamamaatatludi agai mui naana maasi istumaasi istumaasi ivuaadana lalui aaduñdcardu. Vvasi gomaasi maitarsoiñi ismaatcagi oodami isducatai Diuusi calgacara vuvaidi oodami baiyoma mosganvupui ñioocaiña agai.

⁵ Gomaasi glaagidi aana ipaliditai isagai aipacoga ganoigladagi gajiaadara viaacai vvasi soimaascami, ivuaadatai mosacaasi istumaasi arcalgaducami poduucai isduucai calga maata isglaagai isivuaadagi, daida sallicada calga vaavoitudaitai Diuusi. ⁶ Damos lamoco cagajiaadara viaa istumaasi ganaagidi aana dai baiyoma mosaatagaiña istumaasi maitarsoiñi. ⁷ Agai ipalidi isloodami polliadagi isagai calga gamamaat-tuldi Moseesacaru mamaatatludaragada. Agai guvucadagai viaacami duucai ñioocai maimaatcatai tomali agai lalgi istaiya lidi istumaasi gamamaatatludi agai.

⁸ Caa maata aatama isMoseesacaru sallicamidaga alia calgadu damos glaagai ismaata calcagi istaiya lidi. ⁹ Caa maata aatama sai goma sallicami maitarcalga ivuaadami vlltara baiyoma aramaicalga ivuaadami vlltara ismaacada vuidara vllta dudunucami, dai maiलगिदि dudunucami tomali maiलगिदि Diuusi, daida arsoimaasi ivuaadami, dai maisiaa duutudai Diuusi tomali Diuusi mamaatatludaragada, dai coodai gadlada sirpa aa oodami, ¹⁰ daida argoogosi ganducami, dai galasidi oodami, daida aryaatavogami, dai vllscatai ismaacada vuidara vllta Diuusi ñiooquida. ¹¹ Diuusi ñiooquida garaagidi calgacara vuvadaragai ismaacada Diuusi giñtajai sai aagidana aana oodami. Diuusi agai dai sallicada viaa guvucadagai dai sallicada cal tuiga.

¹² Baigiñlidi aana Suusi Cristo gartlaanadamigacada. Agai calgacara giñnidi daida giñmaacai guvucadagai ansai gaaagidiña ñiooquida. Agai agai dai acovai giñvusuaitu ansaida arootosadacana ¹³ tomasi lalquioma caldaiña aana, dai galñaasi ñioocaiña aana agai vui, dai soimaasi taatamituldiña aana agai ismaacada lalgiidiña ñiooquida. Damos Diuusi soigalli aanaada. Aana maiquiaa vaavoitudaiña, cascada maimaatcana aana istuma vueeyi. ¹⁴ Sallicada calgacara giñnidi Diuusi dai giñsoi ansai calga vaavoitudaiña aana dai calga oigldaiña Diuusi dai giñaduñi vaavoitudadami vaavoitudacai aana Suusi Cristo.

¹⁵ Sallicada arvaavoi istumaasi ganaagidi aana dai vllscatai aliasi glaagai isvaavoitudadagi. Suusi Cristo divia tami oidi daama dai calgacara vuvaida agai soimaasi ivuaadami. Dai aana vaamioma soimaasi ivuaadana sivalscatai. ¹⁶ Damos Diuusi soigalli aanaada sai poduucai gamaatana sai Suusi Cristo alia cal tuiga dai maitiñoojogi tomasi aana aliasi soimaasi ivuaadana agai vui. Dai poduucai gamaata lara sai Diuusi istutuidi iscalgacara vuvaidagi tomasioora sioora vaavoitudadagi Suusi Cristo dai agai istutuidi isiimiagi tvaagiamu. ¹⁷ Cascada aliasi glaagai issiaa duutuadagi dai calga ñioocadagi Diuusi vlltara tomastuigaco. Agai tomastuigaco tlaana vllsialcatai dai tomastuigaco

oidaga dai tomali amaadutai mainlidi. Tiipu tomali amaadutai soora lpan tuigacagi lgai. Dai lgai vaamioma cllaga tatlaitoi sitomasioorai.

¹⁸ Timoteo, aapi giñmara gducami dai aapi Diuusi sandaarugada gducami. Aliasi glaagai ismaiduaadicutai ivuaada aapi Diuusi aa duiñdada. Aliasi glaagai isapiacllaga vaavoitudadagi aapi Diuusi ñiooquida dai aliasi glaagai iscclaga ivuaada aapi istumaasi cllagadu aliada aapi poduucai isduucai aagai Diuusi ñiñiooquituldiadamigada lquioma psaida ivuaadana aapi. ¹⁹ Almoco maitivuaadana istumaasi maata iscclagadu cascada camaicllaga vaavoitudai. ²⁰ Poduucai lradui Imeneocada dai Alejandrocada. Dai aana potatadai saida lDiaavora soimaasi taatatuldana sai poduucai camaigalñiñi ñioocaiña Diuusi vui.

2

¹ Glaagida iñlidi aana isducatai glaagai masivuaadagi masilascada gñampaidi-adagi dai siaa duutuadagi Diuusi. Aliasi glaagai isdaanadagi aapima Diuusi issoicadagi lgai oodami vllsialcataicada, dai sai baigñlidiña aapima Diuusi vui nuucadatai lgai oodami. ² Aliasi glaagai isdaanadagi Diuusi sai soicaiña gartatlaanadamiga dai vllsi tatlaitadami vllsi oidi daama oidacami vai maioidacana cocoodi dai vai tiipucana soora garsoobicadagi silascada gñampaidiada aatama dai siaa duutuadagi Diuusi dai poduucai istutuidi aatama isvaamioma cllaga oidacagi dai aipacoga garsoicadagi. ³ Aliasi arcclagai ispvuaada aatama dai Diuusi cllagacara gñvuiadamiga alia baigñlidiña gomaasicada. ⁴ Dai lgai iplidi sai vllscatai cllagacara vuvacana dai cllaga maatacana istumaasi lrvavoi. ⁵ Mosalia amo Diuusi oidaga. Dai mosaliamaduga ismaacada soicai oodami sai camavuidara vlllacana Diuusi. Lgai lrsuusi Cristo ismaacada oodami duucai vusai. ⁶ Suusi Cristo lagi gadagito masmuaagi sai poduucai Diuusi oigaldana vllsi oodami soimaascamigada. Vllsi gomaasi gamaí aidasi Diuusi ipli. ⁷ Cascada Diuusi lcovai giñvusaitu ansaida lrootosadacana Suusi Cristo ansai mamaatuldana aana ismaacada maitarjudidú Diuusi ñiooquida ismaacada vaavoitudai aatama. Vllsi istumaasi glaagidi aana slllicada lrvavoi. Aana maiyaatavoga.

⁸ Tomasiaaco siaaco gñampaidiadiadi lvaavoitudadami iplidi aana isclacalli daanadagi Diuusi sai lgai cllagacara ñlidiña. Dai soora daanadagi Diuusi maitlaagai isbaacoicagi, tomali maitlaagai issoimaasi tatlaitodagi gñaduñi vui, baiyoma glaagai isgajiaadara viaa gosoimaascami dai gamamadadagi tai vapanigitai gñoonovi. ⁹ Daida looqui maitlaagai isvupuiiruacagi dai tomali maitlaagai iscclaga bai gñvuaadagi oro nanacagicada dai oro babavucaicada, dai yuucusi namlacada tomali maitlaagai isnaana duucai gangagasiuvadagi mosai ipliditai siaa oodami cllaga gñtagito ñijadagi. ¹⁰ Baiyoma glaagai isivuaadagi naana maasi istumaasi cllagaducami. Gomaasi aliasi glaagai isivuaadagi vllsi looqui ismaacada siaa duutuadagi Diuusi. ¹¹ Looqui glaagai isdodoli daraajatai calcagi silascada gamamaatuldadiadi lclacalli Diuusi ñiooquida dai lgiditai calcagi. ¹² Dai maitiipu oigaragai isooqui gamamaatuldadiadi silascada gñampaidiadiadi lvaavoitudadami. Dai looqui maitlaagai istlaanadagi lclacalli baiyoma glaagai isdodoli daraajagi. ¹³ Diuusi lrlaga idui cllli dai gooquilara ooqui cascada. ¹⁴ lDiaavora maivuiirumagi Adán, baiyoma viiirumagi lgai Eva cascada soimaasi idui lgai. ¹⁵ Daida looqui lgai dai maamatai. Diuusi ipli cascada. Dai vllscara ooqui istutuidi iscclagacara vuvaiyagi vaavoitudaitai Diuusi, dai oigadaitai aa oodami, dai cllagacara oidacatai, dai maivupuiiruacatai.

3

¹ Istumaasi glaagidamu aana lrvavoi. Isamaadutai iplidiadi islbaitlacaa-camigadacagi vaavoitudadami lgai gia iduñia lidi amo istumaasi cllagaducami. ² lvaavoitudadami baitlacaa-camigada aliasi glaagai iscclagacara oidacagi vai poduucai tomali amaadutai maigariara vuupadagi. Dai glaagai ismaaduacagi ooñigada,

dai maitlaagai isvuiiruacagi, dai maitlaagai ismosaraimardamicagi, dai glaagai isbaigalliaracada miaadlagiadagi gdaividacami, dai glaagai iscala gamamaatatluldiadagi Diuusi ñiooquida, ³ dai maitlaagai isnavamutlacagi, dai maitlaagai isoomaliacagi, dai maitlaagai isgamaitlacadagi tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. Baiyoma aliasi glaagai iscala tuigacagi, dai maitlaagai iscocodatracagi, dai maitlaagai ismuuquimudada tuigacagi tumiñsiara. ⁴ Aliasi glaagai iscala gatlaanadagi glquiiara, dai glaagai iscala mamaatatluldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai dai lagiadagi. ⁵ Siora maitistutiadagi isgatlaanadagi glquiiara poduucai ara maitistutiadamu agai istlaanadagi vaavoitudadami. ⁶ Siora utudama vaavoitudagi maitlaagai isrbaitlacaacamigadacagi vaavoitudadami agai gaducada gllidan tada tlaanadamicatai, vai Diuusi soimaasi taatatluldiagi poduucai isduucai soimaasi taatatluldi agai adiaavora gaducada glliditai agai. ⁷ Dai aliasi glaagai ismaivaavoitudadami siaa duutuadagi ara vai maiviaacagi oodami istucada gpiar vuupadagi dai maitlaagai isgadagitu agai isadiaavora soimaasi iduiñtuldagi.

⁸ Daida asonarguucacamigada tlaanadamigada vaavoitudadami aliasi glaagai isvasi oodami siaa duutuadagi, dai maitlaagai isaagadagi agai amo istumaasi dai ama maasi ivuaadagi, dai maitlaagai isnavacoitracagi agai, dai maitlaagai isgamaitlacadagi agai tumiñsi vupuiirumadaitai oodami. ⁹ Dai aliasi glaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo mamaatatluldiaragada gomaasi lquioma maitmaatlatadai dai sivi gia caasi gamaata. Dai glaagai iscala maatcagi gatagitoidagara ismaisoimaasi ivueeyi. ¹⁰ Dai maitlaagai masmamaacadagi amo calli amo sallicami asta maatacai isagai calgacara oidacana poduucai isduucai glaagidi aan isoidacagi. ¹¹ Dai looqui ara ismaacada gasoicadagi aliasi glaagai isvascatai siaa duutuadagi, dai maitlaagai isñiooquidaracagi, dai maitlaagai isvuiiruacagi, dai glaagai isvascala calga ivuaadagi glaa duiñdaga. ¹² Amo sonarclaacami glaagai ismaaduacagi ooñigada, dai glaagai iscala tlaanadagi glquiiara dai glaagai iscala mamaatatluldiada agai gamaamara vai siaa duutuada agai. ¹³ Vasi sonarguucacami ismaacada calga ivueeyi glaa duiñdaga vaamioma siaa duutudaiña oodami dai poduucai vaamioma calga gaaagidiña agai isducatai vaavoitudai.

¹⁴ Aan ipalidi isotoma malca gllidagi. Damos gloojidi aan idi oojai, ¹⁵ siaduiñada maiotoma imia aan, camaataca aari isducatai glaagai psoidacagi maradacatai Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga. Aari lamadu aa vaavoitudadami agai dai calga ñioocai Diuusi ñiooquida vatar. ¹⁶ Idi ñiooqui ismaacada gamamaatatluldi aatama lquioma maitmaatlatadai dai goñiooqui alia calgadu dai pocaiti:

Diuusi divia tami oidigi daama oodami duucai;

Dai aidasi aran duaaca Diuusi Ibadada, guvucadadacada poduucai calga glma isagai arDiuusi.

Dai Diuusi talaañicaruda nidi caduaacacai agai.

Dai mui naana maasi oodami saagida glaagai isducatai ardui Suusi Cristocada.

Dai vasi oidigi daama oidaga oodami ismaacada cavaavoitudai.

Dai aramu ii agai tavaagamu.

Ascaiti goñiooqui.

4

¹ Damos Diuusi Ibadada calga aagai sai cayoga ugitaicai oidigi sai lamoco gajiaadara viaa agai gnvaavoidaraga, dai baiyoma laglada agai mamaatatluldiadami yaatavogami ismaacada gamamaatatluldi istumaasi adiaavora talaañicaruda ipalidi. ² Laglada agai agai amamaatatluldiadami yaatavogami ismaacada aagai amo istumaasi dai ama maasi ivueeyi. Tomasi amamaatatluldiadami cal maata issoimaasi ivueeyi vascala mailma

duucaí gántatágitua agai. ³ Agai daidi oodami iscuucuntadagi. Dai daidi λprλ iscuaadagi λmo cuaadagai tomasi Diuusi idui cuaadagai sai baigλliaracλdλ cuaadana ismaacλdλ vaavoitudai Diuusi ñiooquidλ. ⁴ Vλsi istumaasi idui Diuusi aliλ cλgadu dai maitlaagai tλsgajiaadλra vipiaadagi tomali λmo istumaasi baiyoma glaagai isbaigλliaracλdλ cuaadagi. ⁵ Diuusi cλgacλra ñidi oodami ismaacλdλ povuaadagi. Diuusi pocaiti glañiooquiλra saidλ idui cuaadagai sai oodami cuaadana cascλdλ. Daidλ λoodami baigλliidi Diuusi cascλdλ.

⁶ Isaapi Timoteo mamaatλtuldiadagi gomaasi graaduñi vaavoitudadami aidλ gia cλga ivueeyi aapi Suusi Cristo aa duiñdadλ, dai Diuusi gλsoicλi isvaamioma cλgacλra oidaca aapi duudatai tλtágitotai gomamaatλtuldaragai cλgaducλdλ ismaacλdλ cavaavoitu aapi. ⁷ Dλmos maitlaagai isλgídítai calcagi aapi gocuentogadλ λjudidíu. Goovai mosaroodami cuentogadλ maisiu Diuusi mamaatλtuldaragadλ cascλdλ maitλrsoiñi. Tλtágitodañi duudatai Diuusi dai poduucai vaamioma cλga vaavoitudada. ⁸ Aaduiñdagai gia λrsoiñi gatuucuga vλtλra poduucai vaamioma bλbλjλi oodami guvucadagai. Dai tλtágitoda duudatai Diuusi, dai apiacλga vaavoitudai Diuusi dai oigλadai Diuusi dai poduucai gia λrsoiñi gaibλdaga vλtλra tami oidigi daama dai siora povuaadagi imi agai tλvaagiamu. ⁹ Gomaasi sλλicλdλ λrvaavoi dai vλscatai aliλsi glaagai isvaavoitudadagi. ¹⁰ Dai tomasi soi duucaí garñidi oodami vλscλra ivueeyi aatλmλ Diuusi aa duiñdadλ vaavoitudaitai Diuusi. Agai agai dai tomastuigaco oidaga. Dai agai agai dai cλga istutuidi iscλgacλra vuvaidagi vλsi oodami. Dai siora vaavoitudagi Diuusi agai gia cλgacλra vuvaquia agai.

¹¹ Vλsi gomaasi mamaatλtuldañi aapi λvaavoitudadami dai tλaanλdañi aapi agai saidλ ivuaadana vλsi istumaasi aanλ glaagidi. ¹² Maitigλdagito issoiduucai gλñi-jadagi aa gλλicatai aapi quiaa. Baiyoma aliλsi glaagai iscλga ñioocadagi dai cλga oidacagi, dai cλga vaavoitudadagi Diuusi, dai glaagai pλssiaa duutuadagi vλsi ooqui sipoduucai cλga maatmu λvaavoitudadami isducatai glaagai isoidacagi. ¹³ Siλscadλ gλñmpaidiadagi λvaavoitudadami dai siaa duutuadagi Diuusi aagiadañi aapi Timoteo iscaiti λoojai Diuusi ñiooquidλra dai mamaatλtuldiadañi gomaasi asta siλscadλ mλ diviagi aanλ. ¹⁴ Gatλtágitodañi aapi Timoteo aidλsi λcλcλli tλtλaanλdamigadλ λvaavoitudadami gamoo dan darai gannoonovi dai glaagidi istumaasi Diuusi ipλlidi isivuaadagi aapi. Dai Diuusi gamaa gosλλicami pλsaidλ λrtλaanλdamigadλcana λvaavoitudadami dai pλsaidλ λmamaatλtuldiadamigadλcana. Dai sivi maitlaagai pλsgajiaadλra viaagi gasλλicamiga.

¹⁵ Baiyoma cλga ivuaada aapi vλsi istumaasi glaagidi aanλ isivuaadagi vai poduucai ñijadagi λvaavoitudadami siλ cλga ivueeyi aapi Diuusi aa duiñdadλ. ¹⁶ λgi gλnuucadaca dai poduucai cλgacλra oidacamu aapi. Dai apiacλga gamamaatλtuldiada Diuusi ñiooquidλ. Ispoduucai ivuaadagi aapi aidλ gia cλgacλra vuusaimu aapi dai agai ismaacλdλ gλλgídítai cal, agai cλgacλra vuvaaquimu λprλ.

5

¹ Maitibaagada aapi λmo cλliodami baiyoma cλga ñiooqui aagiada dai cλgacλra ñijada ducami isλgai λrgλoogacagi. Dai cλgacλra ñijada aapi gλgλλi ducami siλgai λrgλsisλλgicagi. ² Dai cλgacλra inλijada aapi oocodami poduucai isduucai ñidi aapi gλdaada. Dai cλgacλra inλijada aapi laal tλtλji ducami siλgai λrgλsusuculicagi.

³ Soicλdañi aapi λvipiūdu ismaacλdλ maiviaa siora soicλdagi. ⁴ Dλmos isλmo viūdu viaacagi gλmaamara siλprλ gλjuuuli aidλ gia agai aliλsi glaagai issoicλdagi λviūdu. Agai nuucagi tai gλλ agai cascλdλ. Poduucai aliλ cλgadu dai Diuusi ipλlidi ispovuaadagi cascλdλ. ⁵ λvipiūdu ismaacλdλ maitiipu siora soicλdagi daanλiña Diuusi tasλra dai tucara sai soicλiña. Agai gia λvaavoitudadami aliλsi glaagai issoicλdagi. ⁶ Dλmos isλmo viūdu gogoosi gλducamicagi maitlaagai issoicλdagi agai. Agai gia maiimimu

Diuusi lamadu. ⁷ Aagidañi gomaasi vlassi lvaavoitudadami vai cllaga maatlacagi lgai istumaasi glaagai isivuaadagi dai poduucai ivuaadagi. ⁸ Islamaadutai vaavoitudadami maigaagiadagi glaaduñi lgai camaitivueeyi istumaasi Diuusi iplidi dai poduucai lgai vaamioma soimaasi ivueeyi siaa ismaacldl maiquiaa vaavoitudai.

⁹ Lvipiuudu masmaacldl lsovai vuvaidagi sai soicliña vaavoitudadami glaagai isviaacagi vaamioma isvaic coobai uumigi, daidl islamaaducata dai lgai cunadl. ¹⁰ Daidl oodami glaagai ismaatlcagi llrl islagai cllgacarl oidadana. Dai glaagai ismaatl gllliadagi aali, dai iscllaga miaadlgiadagi glandaividacami, dai glaagai ismaiglglrducldl glandliada lgai soiclitai vaavoitudadami, dai glaagai isglaaatlcagi isbai soicliña lgai cococoidadl dai isbai givuaadana lgai lma maasi istumaasi cllcagaducami gasoiclitai.

¹¹⁻¹² Dai lvipiuudu ootlioma iimldami maitlaagai masmaacadagi gomaasi aa duiñdagai. Lgai cucuuntan tada lramu dai dagituagi glanaa duiñdaga, dai poduucai camaicllaga iduunian tada lgai laa duiñdagai ismaacldl aagai isivuaadagi Suusi Cristo vlltarl. ¹³ Aipaco quiiquiirl ajioopadan tada lgai dai papartuagi dai ñiñiooquidaracagi, dai glnvapaasadan tada lgai siaaco maitlrvlltarl. ¹⁴ Cascldl iplidi aanl islvipiuudu ootlioma iimldami cucuuntadagi lramu dai maamaracagi dai nuucadacagi glnquii, vai poduucai ismaacldl vuidarl vlltl Suusi Cristo mamaatluldiaragadl maitlñiooquiadagi aatml vaavoitudadami. ¹⁵ Lamoco vipiuudu ootlioma iimldami cagajiaadarl viaa glnvaavoidaraga daidl ivueeyi istumaasi lDiaavora iplidi.

¹⁶ Isamo cllli slarl lmo ooqui aduñdl lrviiuuducagi aidl gia lgai aliysi glaagai issoicldagi dai poduucai lгаа vaavoitudadami maiviaacagi issoicldagi ismaacldl aadunu dai poduucai vaamioma cllaga istutuidi lgai issoicldagi aa vipiuudu ismaacldl slllicldl tagitu soñi.

¹⁷ Aliysi glaagai isvllscatai siaa duutuadagi lclclliodami tltlaanldamigadl vaavoitudadami dai glaagai mllscallaga aa namlquidagi, vaamioma cllaga ismaacldl lrtltlaanldami daidl lrmamaatluldiadami llrl. ¹⁸ Glaagai ispvuaadagi pocaititai Diuusi ñiooquidarl: “Maitavrl daacamidacartudada lvopoisi siuu duucu clitapaglda lgai tligi vai cuaajida lgai”. Dai pocaiti llrl Diuusi ñiooquidarl: “Vllscatai sioora gaaata vuaadagi glaagai mllsaa namlquiadagi”. Gomaasicldl ismaacldl pocaiti Diuusi ñiooquidarl cllaga glmaatl isaliasi glaagai isaa namlquiadagi sioora gamamaatluldiadagi Diuusi ñiooquidl.

¹⁹ Islamaadutai glpirl vuupadagi lmo clliodami tlaanldami maitllagiada asta silascadl oidacagi gooca slarl vaica nlijadami. ²⁰ Damos islvavaoicagi issoimaasi idui lgai aidl gia glaagai mllsbagaidagi lgai vlassi vaavoitudadami vuitapi vai poduucai duduaadimugi aa dai maisoimaasi ivuaadagi. ²¹ Vllscarl aliysi glaagai pslpoduucal ivuaadagi vllscataicldl ismaacldl soimaasi ivuaadagi, tomasi lrglamiiigugacagi siargladuñicagi siargasilgicagi tomasioorlca lgai, Diuusi glrooga lamadu Suusi Cristo gartlaanldamiga lamadu Diuusi tltlaañicarudl glandidi cascldl. ²² Pslilascadl daasa liadagi lmo vaavoitudadami tlaanldamigadl maitimostodian duucal daasa tomasioorl tadu dai aapi lmo soimaasi ivuaadami dai loodami potlian tada sai aapi baiilidi issoimaasi ivuaada lgai baiyoma glaagai pllscallaga maatiagi llrlga istuiga lgai.

²³ Aapi Timoteo alia duudatai coocorl glvooca cascldl maitlaagai pllsgoll suudagi vllldagi baiyoma glaagai pslvllldagi laachi uuvasi varagadl duaadigami vlltarl.

²⁴ Dai lamoco otoma glmaatl islvsoimaasi ivuaadami dai aa maitlmaatl tomasi lvsoimaasi ivuaadami avlnacal asta silascadl Diuusi nlidagi ismaacldl lrcallaga ivuaadami dai ismaacldl lvsoimaasi ivuaadami. ²⁵ Dai lamo oodami ivuaadana istumaasi cllcagaducami soiclitai aa vai otoma glmamaatl. Damos ismaiotoma glmatiagi vllscarl lmo imidagai glmaatml.

6

¹ Dai pipioñi vaavoitudadami aliysi glaagai iscllaga siaa duutuadaga glaamu vai poduucal ismaacldl vuidarl vlltl Diuusi maiñiooquiadagi Diuusi tomali Diuusi ma-

maatatludaragadl. ² Isamo piooñi lamadu aamudl vaavoitudadamicagi vllscarl arpiooñi aliasi glaagai issiaa duutuadagi glaamu tomasi argansiullgml ducami lagi vaavoitudaitai. Arpiooñi glaagai isvaamioma claga soiclda lagi oigldaitai vaavoitudadamicatai lagi. Gomaasi glaagai psgamamaatatluldiadagi.

³ Oidaga mamaatatluldiadami yaatavogami ismaacldl vuidarl vlltl Suusi Cristo mamaatatluldiaragadl ismaacldl vaavoitudai aatml dai Suusi Cristo mamaatatluldiaragadl gia rvaavoi. ⁴ Amamaatatluldiadami yaatavogami alil glglrducldl gnlldiña dai maicll maatl istumaasi gamamaatatluldi. Dai lagi oojoidi isaipacoga glnvupui ñioocadagi. Gomaasiaindlarl vusacil muuquimudagai, dai baamudagai dai ñiooquidara-gai dai maivaavoitudaiña lagi istumaasi calcagi, ⁵ dai glnsasaayutaiña lagi aipacoga moslcaasi soimaasi aagaitai lagi maicllcllgladu tatlgitoidadl cascldl, dai maimaatl lagi istumaasi rvaavoi. Lagi rollidiña saidl rclllgai isgamaitlclldagi lagi tumiñsi gamamaatatlulditai glnvaavoidaraga. Maitiurarlclldl aapi lagi. ⁶ Vaavuava issioorl tatlgitoda duudatai Diuusi, dai apiacllaga vaavoitudai Diuusi, dai oiglada Diuusi poduucal gia ivueeyi istumaasi Diuusi ipldidi, dai gomaasi rsoiñi gaibldaga vlltarl. Dai soorl povuaadagi lagi gia slllicldl baiglllidi. ⁷ Aidasi dada aatml tami oidigi daama maiviaacataidai aatml tomali lmo istumaasi. Dai silscadl coiya aatml maivuuquia ragai tomali lmo istumaasi. ⁸ Cascldl glaagai tsbai garliadagi viaacatai cuaadagai dai yucusi. ⁹ Lamo oodami ipldiditai isrircutuagi soimaasi ivuaadana dai poduucal vaamioma vuudana tumiñsi. Damos lagi vupuiirturliña ivuaadatai istumaasi maitarsoiñi baiyoma gomaasicldl Diuusi soimaasi taatatlulda lagi. ¹⁰ Sioorl mosgamaitlclldl aliada mui tumiñsi lagi ivueeyi naana maasi istumaasi soimaasicami dai poduucal gamaitlcll. Dai lamoco mosgamaitla llidiña mui tumiñsi dai gajiaadarl vipieeyiña glnvaavoidaraga dai gooquilarl aliasi soimaasi taatamaiña.

¹¹ Damos aapi Timoteo claga vaavoitudai Diuusi cascldl aliasi glaagai psgajiaadarl viaagi vllsi gomaasi soimaascami. Glaagai psapiacllgacarl oidacagi, dai psapiasiaa duutuadagi Diuusi, dai apiavaavoitudada Diuusi, dai apiaoiglada glaaduñi. Dai tomasi soimaasi gataatamituldiadagi lagi ismaacldl vuidarl vlltl Diuusi maitivui baamucuda tomali maivui ñioocada Diuusi, dai maitiomaliaca. ¹² Aapi Diuusi sandaarugadl glducami cascldl aliasi glaagai psvuidarl caatlclagi lDiaavora claga vaavoitudaitai Diuusi dai poduucal tomastuigaco oidacamu aapi Diuusi lamadu. Diuusi lcovai glnuusaitu psai poduucal ivuaadana. Dai aapi mui oodami vuitapi aagai psai vaavoitudai Suusi Cristo. ¹³ Diuusi lagi dai maacal ibldagai oodami. Dai Suusi Cristo lagi dai sllli aagidi Ponsio Pilaato istumaasi rvaavoi. Dai Diuusi lamadu Suusi Cristo maatl iñsaana glaagidi ¹⁴ psai llgidiña vllsi istumaasi gatltaanli aana poduucal isduucal glaagidi aana vai poduucal maitiipucagi soorl gllbagaidagi asta silscadl diviagi Suusi Cristo. ¹⁵ Suusi Cristo divia lagi silscadl Diuusi ipldagi. Vllsi oodami aliasi glaagai iscllga ñioocadagi Diuusi vlltarl. Dai lagi lagi tlaanli vllsialcatai dai lagi slllicldl viaa guvucadagai. Dai lagi lbaitlclaacamigadl vllsi tatltaanldami. ¹⁶ Diuusi tomastuigaco oidaga dai tomali lmo imidagai maimuquia lagi. Diuusi vaamioma dadadacil sitasai cascldl tomali lmaadutai maitistutuidi isvui nllnavagi tomali ismiaadarl clquivagi. Aana ipldidi isvllsi oodami claga ñioocadagi Diuusi vlltarl tomastuigaco dai vaavoitudagi isDiuusi slllicldl viaa guvucadagai.

¹⁷ Aagidañi lriricu vaavoitudadami sai maigglrducldl gnlldiña. Dai maitlaagai ispolliada lagi isllgi istutuidi isclllgacarl vuvaaquiagi ltumiñsicldl. Ltumiñsi uugiatli cascldl. Baiyoma glaagai isvaavoitudadagi Diuusi ismaacldl tomastuigaco oidaga. Lagi lagi dai garmaacal vllsi istumaasi tagito aatml dai baigarliliadagi. ¹⁸ Aagidañi sai clllgacarl oidacana soiclitai aa mui naana maasicldl. Lagi glaagai istaacogiadagi soituutuigami istumaasi viaa. ¹⁹ Sioorl poduucal ivuaadagi Diuusi maaquimu lagi mui

naana maasi istumaasi cɔcɔɔgaducami tɔvaagiɔɔ dai ɔgai gia tomastuigaco oidacamu Diuusi ɔɔmadu.

²⁰ Aapi Timoteo gɔaagai pɔscɔɔga gamamaatɔtuldiadagi Diuusi mamaatɔtuldaragadɔ. Maitiɔɔgiada aapi ɔgai ismaacɔɔɔ oojoidi isaipacoga gɔvɔpui ñioocadagi tomali ɔmamaatɔtuldiadami yaatavogami ismaacɔɔɔ gamamaatɔtuldi naana maasi istumaasi ducami isɔɔvaavoicagi. ²¹ ɔɔmoco ismaacɔɔɔ ɔɔgidi ɔgai cagajiaadɔɔ viaa gɔɔvaavoidaraga.

Aaɔ ipɔɔidi sai Diuusi cɔɔgacɔɔɔ gɔɔɔidiña.
Mɔsɔcaasi.

Idi Argotordada oojai ismaacada ooji Paavora Timoteo

¹ Aana arPaavora ootosada Suusi Cristo. Poduucai ipalidi Diuusi cascada. Diuusi aagai sai maaqui agai iibadagai uutudui vlassi oodami ismaacada vaavoitudagi Suusi Cristo cascada giñootoi ansai gaaagidana aana gomaasi. ² Gloopjidi aana aapi Timoteo. Aapi argiñmara gaducami dai aliisi gloigadai aana. Aana ipalidi isDiuusi garrooga amadu gartlaanadamiga Suusi Cristo calgacala ghanlijadagi dai soigahliadagi aapicada dai gahibastudacan tadacagi.

³ Aana ivueeyi Diuusi aa duiñdada calga agiditai Diuusi ipaliditai isivuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi poduucai isduucai ivuaadatadai giñalqui aadunicar. Dai baigiñlidi aana Diuusicada vascala gatlagitotai aapi inisiuu duucu gamamadadagi. ⁴ Vascala tatagitoi aana isducatai sosoa aapi aidasi gadiosagi aana dai vascala ghaida inlidiña aana dai poduucai baigiñliadagi. ⁵ Dai tatagitoiña aana lara sila calga vaavoitudai aapi. Laraga vaavoiu gluuli Loida dai gooquira gadaada Eunise. Dai agai calga vaavoitudaiña cascada maata aana isaapi calga vaavoitudai lara.

⁶ Cascada gatagitoi isaidasi gadaama darai aana giñoonovi Diuusi gasoi iscala aagiada aapi oodami Diuusi ñooquida cascada gaaagai pasapicalga aagiada Diuusi ñooquida. ⁷ Diuusi maitarmaacai duaadimudagai baiyoma garmaacai agai guvucadagai dai garsoicai tasai aipaco garoigadaiña dai calga gartlagitocana. ⁸ Maitisiaa araitai gaaagiada istumaasi ivueeyi gartlaanadamiga Suusi Cristo aapicada dai maitisiaa arada maisapicatai aana vaavoitudatai Suusi Cristo, baiyoma baigaduucai issoimaa taatamadagi giñapan duucai vaavoitudaitai Diuusi ñooquida ismaaca aagai calgacala vuvaidaragai. Dai tomasi soimaa taatamai aapi vascala Diuusi gamaaquimu guvucadagai sipoduucai maidagitemu aapi gavaavoidaraga. ⁹ Diuusi calgacala garvuvaitu dai covai garvuvaitu tasai camaisoimaa ivuaadana dai baiyoma ivuaadana mosacaasi istumaasi agai ipalidi. Diuusi idui gomaasi poduucai ipalidi agai dai gloigadai cascada, maisiu iduucai aatama amo istumaasi calgaducami. Maiquiaa calquivacai oidigi abiaadara Diuusi garoigadai dai aagai sai Suusi Cristo calgacala garvuvaida agaitadai. ¹⁰ Dai sivi cal maata aatama isgaroigadai Diuusi. Agai ootoi Suusi Cristo calgacala garvuviadami cascada. Suusi Cristo vaamioma istui simuuquigami dai garmaa ibadagai utudui ismaaca tomali amo imidagai maiugiatai. Suusi Cristo garaagidi isagai vaa calgacala garvuvaida agai poduucai maata aatama isgaroigadai Diuusi.

¹¹ Diuusi giñmaa sallicami ansaida arootosadacana dai aagidana ismaacada maitarjudidui isSuusi Cristo arcalgacala vuviadami. ¹² Cascada alia soimaa taatamai aana dai vascala maisiaa arai. Aana cal maata Suusi Cristo dai vaavoitudai aana iscala istutuidi agai isnuucadacagi giñibadaga asta silscada Diuusi naidagi loodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami.

¹³ Moduucai ioidaca aapi isducatai gamaatatuli aana dai apiagamamaatatuliada isducatai gamaatatuli aana, alia calgadu gomaasi cascada. Pomaasi ivuaada aapi apiavaavoitudaitai Cristo dai apiaoiglada Cristo dai vlassi oodami. ¹⁴ Gamamaatatuldañi aapi Diuusi ñooquida istumaasi gamaatatuli aana dai Diuusi Ibadala ismaacada garama daja gasoicadamu.

¹⁵ Cal maata aapi isbaitoma vlassi avavoitudadami Aasara oidajami giñdagito dai gooca agai arFigelo dai Ermogenes. Aidasi Oniseforo divia Roomara giñgaagaiña daida giñta. ¹⁶⁻¹⁷ Dai alia duudatai giñdidividiña nai aana baigiñlidiña dai maisiaa araiña maisapicatai aana. Cascada aana ipalidi isDiuusi calgacala nlijadagi agai aadunida. ¹⁸ Sallicada ipalidi aana isSuusi Cristo apiasoigahliadagi Oniseforocada silscada diviagi Suusi Cristo. Cal maata aapi silasi garsoi Oniseforo aidasi Efeesara daraacatadai aatama.

2

¹ Dai aapi giñmara gducami cllaga ivaavoitudada dai lłgiada aapi Suusi Cristo łgai cllagacrla glllidi cascada. ² Dai vllsi ismaacl gllmaatltuli aanl mui oodami vuitari maatltuldañi aapi aa ismaacl cll vaavoitudai dai slllicada ivueeyi istumaasi aagai dai istutuidi ismamaatltuliadagi gomaasi aa.

³ Mslilascada soimaasi gataatamituldadagi vaavoitudaitai aapi Suusi Cristo vllscarla iapiacllaga ivuaadagi Suusi Cristo aa duiñdada. Aapi lrlan ducami sandaaru dai Suusi Cristo lrgatlaanldamiga. Vllsi sandaaru glaagai issoimaa taatamadagi. ⁴ Tomali lmo sandaaru maitivueeyi aa duiñdagai ismaaclda ivueeyi ismaaclda maitarsandaaru. Asandaaru glaagai isbaiglduucagi daidi ivuaadagi istuma tlaanlda tlaanldamigada cascada. ⁵ Dai aapi Timoteo aliasi glaagai isclla lłgiada vllsi ismaacl aagai Diuusi ñiooquidrla lran duucal lmo utuisdami aliasi cllaga mlrai siaa sllli glvorooyi ipliditai isgamaitlcadagi. ⁶ Dai aliasi glaagai iscvami aata vuaadagi aapi gla duiñdagrla lran duucal lmo lsadami cllaga aata vueeyi dai Diuusi gllmaaquimu aapi vllsi istumaasi maacal łgai glrlpiooñiga ismaaclda ivueeyi aa duiñdada. ⁷ Tllłgitodañi istumaasi glaagidi aanl daidl glrbaitlclaacamiga glsoiñamu pai maatl calca vllsialcatai.

⁸ Tllłgitoñi isSuusi Cristo duaaca coidada saagidañdrla daidl lrcajiudadlcatadai lrañ Davicarul. Gomaasi łgai istumaasi gaaagidiña aanl. Gaaagidiña isSuusi Cristo lrcallgacrla vuviadami. ⁹ Dai cascada soimaasi taataca dai asta vuli aanl cadeenaclda ducami slarsoimaasi iduucamicamudai aanl. Dllmos Diuusi ñiooquidrla gia maivuli. ¹⁰ Dai aanl soimaasi taatamai mui naana maasi vai łgai ismaacl Diuusi lco vuvaitu vaavoitudana Suusi Cristo dai poduucal cllagacrla vuvacana. Łgai ismaaclda vaavoitudagi vllscarla dadadaclda agai tllvaagirla.

¹¹ Slllicada lrvavoil ismaaclda Diuusi ñiooquidrla icaiti:

Islmo vaavoitudadami baiga duucagi ismuuquiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo, slllicada oidacamu łgai tllvaagirla Suusi Cristo llmadu.

¹² Issoimaa taatamadagi vaavoitudadami dai maivui ñioocadagi Diuusi;

slllicada tlaanlda agai Suusi Cristo llmadu siaaco tlaanli łgai.

Islmaadutai gajiaadrla viaagi Suusi Cristo, Suusi Cristo gajiaadrla vipieeyi llrla.

¹³ Islmaadutai camaivaavoitudada Suusi Cristo,

Suusi Cristo vllscarla ivueeyi istumaasi aagai.

Łgai vllscarla aagai istumaasi lrvavoil.

Ascaiti Diuusi ñiooquidrla.

¹⁴ Tllłgitoldañi lvaavoitudadami vllsi gomaasi dai aagidañi sai maitlncocodaiña aagaitai gollgi vuuirudagai. Gomaasi maitlrsoiñi cascada, baiyoma soimaasi ivueeyi łgai dai gajiaadrla vipieeyi glvnaavoidaraga. ¹⁵ Glaagañi dai cllaga ivuaada gla duiñdaga sipoduucal Diuusi potlmo isaapi lraata vuaadami cllgducami. Dai poduucal maiviaacamu aapi istuisi siaa lradagi cllaga gamamaatltulditai Diuusi ñiooquidrla. Diuusi ñiooquidrla gia lrvavoil. ¹⁶ Gajiaadrla ivipiaada govuuirudagai dai gocuentogada ljudidíu vllsi gomaasi sobicai oodami sai maitlłgitoiña dai maiłlgidiña Diuusi. ¹⁷ Dai gomamaatltuldaragada llmamaatltuliadami maicll tutiaclda vllsi aipacoga aimlrai lvaavoitudadami saagida dai gomaasiclda soimaasi ivueeyi llmamaatltuldadami. Gooca llmamaatltuldiadami maicll tuutiaclda lrlmeneo dai Piletu ¹⁸ ismaaclda llquioma vaavoitudaiña dai sivi gajiaadrla vipieeyi ismaaclda lrvavoil. Łgai pocaiti sai lcoidada maiduduaacarli dai sai Diuusi maa oodami ibldagai utudui maisiuu tuucuga utudui. ¹⁹ Dllmos Diuusi ñiooquidrla vllscarla lrlagai vaa. Dai Diuusi ñiooquidrla pocaiti: “Cll maatl Diuusi gllmaamara”, dai pocaiti llrla: “Vllscatai ismaacl vaavoitudai Cristo glaagai isgajiaadrla vipiaadagi vllsi soimaascami”.

²⁰⁻²¹ Islmaadutai cllaga iduñia lliadagi Diuusi aa duiñdada aliasi glaagai isgajiaadrla vipiaadagi vllsi soimaascami mosllgi poduucal istutuidi Diuusi isaa duiñtuldagi łgai.

Diuusi ñiooquidara mamaatarai aapi isducatai cllagacara vusiagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. ¹⁶ Diuusi maa tagitoidagai oodami sai oojana ñiooquida. Dai Diuusi ñiooquidara gamamaatarai istumaasi glaagai isivuaadagi dai istumaasi maitlaagai isivuaadagi dai gamamaatarai isducatai cllagacara oidacagai dai aata vueeyi Diuusi vllara. ¹⁷ Poduucai tomastuma vaavoitudadami ismaacada camaatiagi gomaasi istutuidi isivuaadagi vllasi istumaasi cllagaducami istumaasi Diuusi ipalidi.

4

¹⁻² Galtaanli aana aapi Timoteo pasai apiagaaagidiña Diuusi ñiooquida. Cll maata Diuusi garrooga dai gartlaanadamiga Suusi Cristo istumaa vueeyi aatama. Suusi Cristo divia agai tlaanadami duucai dai nlida agai ismaacada arcalla ivuaadami dai ismaacada armaicalla ivuaadami. Agai nlida agai vllasi oidada dai duduaacada. Vllscara ibaigduuca dai gaaagiada Diuusi ñiooquida silascada oidacagi isducatai tomasi maicalca liadagi oodami. Dai mamaatatuldañi oodami ismaacada arlistumaasi soimaascami ismaacada ivueeyi agai, dai aagiadañi sai camaisoimaasi ivuaadana. Dai daanadañi oodami sai ama duucai gantatagitona, dai maitiojoada loodami dai apiamamaatatuldiada oodami Diuusi ñiooquida. ³ Aimu istuigaco loodami maicalca liadamu gomamaatatuldiaragai cllagaducada baiyoma ivuaada liadamu agai istumaasi ipalidi dai gaagadamu agai mui mamaatatuldiadami sai mamaatatuldiña mosca istumaasi calca liada agai. ⁴ Dai gajiaadara vipiaadamu agai ismaacada arvaavoi, dai cllaga gantagito calcamu agai judidfu cuentogada. ⁵ Damos aapi cllaga gatlagitoda dai pasilascada soimaa taatamadagi apiavuaadagi Diuusi aa duiñada apiagaaagiditai Diuusi ñiooquida ismaaca aagai cllagacara vuvaidaragai dai cllaga ivuaada glaa duiñaga.

⁶ Polidi aana iscayoga aayi istuigaco muuquia iñagai aana. Dai imimu aana tlvaa-giamu. ⁷ Catavari aata dui aana Diuusi aa duiñadara dai cayoga naato aana giñaa duiñdaga dai apiaquia vaavoitudai aana Diuusi dai Suusi Cristo. ⁸ Garbaitacaa-cami Suusi Cristo arlaanadami cll tuigacada dai silascada divia agai agai giñmaaquimu istumaasi maacai agai soora cllagacara oidacana tami oidi daama. Dai maisiu mosca aana giñmaaquimu agai. Agai maaquimu larra vllscatai ismaacada baiganliaracada nllara istuigaco divia agai agai.

⁹ Glaagañi dai otoma diviacai giñnlida. ¹⁰ Deemasi vaamioma oojoidi istumaasi oidaga tami oidigi daama cascada giñdagito dai ii Tesaloniicamu. Cresente ii Galaasia dlvllriamu. Dai Tito ii Dalmasia dlvllriamu. ¹¹ Mosca Ruucasi giñlama daja. Gaagañi Marcusi dai vuaapa pasilascada diviagi. Agai istuidi isgiñsoiñagi giñaa duiñdagara. ¹² Atiico Efeesiamu ootoi aana. ¹³ Pasilascada diviagi pai giñvuaapida giñvaasara ismaacada Troasilara viaa aana Carpo quidara. Dai vuaapañi larra giñlilivrugai dai sooma cllaga giñpapeliga.

¹⁴ Alejandro ismaaca ivueeyi vapaiñomi alia soimaasi giñvuididiña. Garbaitacaa-camiga bai duuñimu gomaasi agai lamadu. ¹⁵ Agai vui caata garmamaatatuldiaraga cascada gnuucadacana aapi lgaicada.

¹⁶ Aidamasi tucamidara vaama giñcaí dudunucamiara vllscatai giñdagito. Tomali amaadutai maitiñsoi. Antai anlagi giñsoi. Aana ipalidi isDiuusi maigariara suuligagi agai ismaaca giñdagito. ¹⁷ Damos Diuusi giñsoi dai giñmaa guvucadagai antai aana istui isnaatocai gaaagidagi isSuusi Cristo arcagacara vuviadami sai poduucai maatlana vllscatai ismaacada maitarjudidfu. Dai Diuusi cllagacara giñvusaitu matai maitiñmuaa. ¹⁸ Dai cllagacara giñvusaidamu agai vllasi istumaasi soimaascamiñdara dai giñvaidacaimu agai tlvaa-giamu siaaco tlaanli agai. Aana ipalidi isvllscatai siaa duutuadagi Diuusi tomastuigaco. Angia siaa duutudai Diuusi vllscara.

¹⁹ Diuuscada iviaatulda Prisca dai Aquila dai vllscatai ismaacada Oniseforo quidara oidaga. ²⁰ Erasto Coriintolara vii. Dai Trofimo coco antai Mileetara viaa. ²¹ Glaagañi dai

divia maiquíaa ałcaí toomoco. Diiuscıdł gıvıaatuldi Euvulo, dai Pudente, dai Lino, dai Claudia, dai vııscatai gogaa gıraaduñi vaavoitudadami.

²² Aanı ırılıdi isırbaitıclaacamıga Suusi Cristo gıllımadu daacagi dai gınnıucadacagi vııscatai aarımlı.
Mosıcaası.

Idi oojai ooji Paavora Tito

¹ Aanλ λrPaavora Diuusi piooñigadλ dai Suusi Cristo ootosadλ. Aǵai giñootoi ansai soiñana aanλ aǵai ismaacλdλ Diuusi λcovai vuvaitu sai vaamioma cλλga vaavoitudana Diuusi ñiooquidλ dai cλλga maatλna Diuusi ñiooquidλ ismaacλdλ λrvaavoi ismaacλdλ ǵarmamaatλtuldi isducatai ipλlidi Diuusi isoidaca aatλmλ. ² Dai Diuusi giñootoi ansai soiñana aanλ λrλr λoodami sai λnλnacana cλλga vaavoitudaitai istuigaco vλλscλrλ oidaca ragai aatλmλ Diuusi λλmadu. λλqui aagai Diuusi ispoduucai λrλduñi aǵai dai Diuusi tomali λmo imidagai maiyaatagai. ³ Dai sivi caaayi istuigaco Diuusi cλλgacλrλ ǵarvuviamiga ipλli ismatiagi oodami ñiooquidλ ismaacλdλrλ aagai isλgai ismaacλdλ vaavoitudai isSuusi Cristo λrλcλλgacλrλ vuviamiga vλλscλrλ oidaca aǵai Diuusi λλmadu. Aǵai giñtλjai sai gaaagidana aanλ ñiooquidλ sai maatλna λoodami istumaasi aǵai aǵai. ⁴ Aapi Tito angλoojidi idi oojai. Aanλ ǵlaagidi isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviamiga pλtai vaavoitu aapi cascλdλ giñmara ǵducami aapi. Aanλ ipλlidi isDiuusi ǵarooga λλmadu Suusi Cristo cλλgacλrλ ǵarvuviamiga cλλgacλrλ ǵλnλijadagi dai ǵlibastudacan tadacagi.

⁵ Aanλ Cλrλtλrλ ǵλviaa pλsai bai duuna aapi istumaasi viλǵacatadai λvaavoitudadami saagida dai pλsai darasana vaavoitudadami tλtλaanλdamigadλ vλλsi λmarλcλrλ poduucai isducatai ǵlaagidi aanλ. ⁶ λmo tλaanλdami aliλsi ǵlaagai iscλλgacλrλ oidacagi vai tomali λmaadutai maigariλrλ vuupadagi tomali λmo istumaasicλdλ. Dai aǵai ǵlaagai isaliλ λmaaduacagi ooñigadλ. Dai aliλsi ǵlaagai ismaamaradλ λrvaavoitudadamicagi dai cλλga λǵiadagi ǵλndλλdλ, dai maisoimaasiλrλ siaa vuaadagi ǵλntumiñsiga vai tomali λmaadutai maiñiooquiadagi. ⁷ λmo tλaanλdamigadλ vaavoitudadami λrDiuusi piooñigadλ cascλdλ aliλsi ǵlaagai iscλλgacλrλ oidacagi vai tomali λmaadutai maitis-tutuidiña isǵariλrλ vuupadagi tomali λmo istumaasicλdλ. Maitlaagai isivuaada λliada mosλcaasi istumaasi ipλlidi, dai maitlaagai isoomaliacagi, tomali mainavaamutλracagi, dai maicocodatλracagi, dai maitlaagai isǵavupuiirumadaitai gamaitλcλdagi tumiñsi. ⁸ Baiyoma ǵlaagai isbaigλλliaragacλdλ miaadλǵiadagi aǵai oodami ǵλquiiyλrλ, dai ooji-adagi isivuaadagi istumaasi cλλǵaducami, dai cλλga ǵatλgitocagi, dai cλλgacλrλ oidacagi ivuaadatai istumaasi Diuusi ipλlidi, dai istutiadagi isǵajiaadλrλ vipiadagi λsoimaascami. ⁹ Aliλsi ǵlaagai iscλλga vaavoitudadagi Diuusi ñiooquidλ ismaacλdλ maatλtuli aanλ dai poduucai aǵai istutuidi iscλλga maatλtuldagai aa, dai maatλtuldagai aǵai ismaacλdλ vui ñioocai Diuusi ñiooquidλ isducatai maicλλǵadu vaavoidaragadλ.

¹⁰ Oidaga mui oodami ismaacλdλ maiλǵidi λtλtλaanλdami vaamioma giñaaduñi judidíu saagida ismaacλdλ aǵaiña istumaasi maitλrsoiñi dai vupuiirumadaiña oodami.

¹¹ Aǵai ǵamamaatλtuldi istumaasi maitlaagai isǵamamaatλtuldiadagi mosǵamaitλcλda λlidityai tumiñsi. Dai mui ǵadλλdλ moduucai maamaradλ dadagitoi ǵλnvaavoidaraga vaavoituda λlidityai istumaasi mamaatλtuldi aǵai cascλdλ ǵlaagai ismaidagituagi isǵamamaatλtuldiada aǵai.

¹² Cλrλtλrλ oidacami saagida oidacatadai λmo mamaatλtuldiadami ismaacλdλ aǵai ǵlaaduñi dai pocaiti: “Cλrλtλrλ oidacami yaatavoga dai oomaliga dai paparλga mosǵacuaada λliditya”, ascaiti. ¹³ Daidλ λrvaavoi ispotutuiga aǵai cascλdλ aǵidañi aapi λvaavoitudadami Cλrλtλrλ oidacami sai mamaatλtuldaragadλ judidíu ismaacλdλ maioidaga Diuusi ñiooquidλrλ maitλrvaavoi cascλdλ aliλsi ǵlaagai isǵajiaadλrλ vipi-aadagi aǵai mamaatλtuldaragadλ dai apiavaavoitudadagi mamaatλtuldaragadλ Suusi Cristo, ¹⁴ dai tomali maiλǵidiña isducatai ǵatλaanλi aǵai ismaacλdλ ǵajiaadλrλ vipieeyi Diuusi ñiooquidλ. Aǵai pocaitiña sai λmmoco cuaadagai maicλλǵadu.

¹⁵ Dλmos aǵai ismaacλdλ Diuusi caoigλldi soimaascamigadλ, aǵai vλλtarλ vλλsi cuaadagai cλλǵadu. Dλmos ismaacλdλ maivaavoitudai Cristo aliλ soimaasi tǵitoidadλ

Agai maicllaga maata istumaasi arcclagaducami tomali maicllagaducami cascada Agai vllatara vllasi istumaasi maicllagadu asta siuu duucu siaa duutuli Agai. ¹⁶ Agai pocaiti sai vaavoitudai Diuusi dmos matlagia maasi Agaicada ismaacada ivueeyi Agai ismaitarvaavoi. Salliacada maiiojoidi Diuusi istumaasi ivueeyi Agai. Agai maiilgidaraga, dai cascada maitistutuidi isiduñiagi tomali lmo istumaasi cllagaducami.

2

¹ Dmos gamamaatatuldañi aapi isducatai glaagai isoidacagi vllscatai ismaacada vaavoitudai isSuusi Cristo arcclagacara vuviadami. ² Dai aagidañi acclalliocoidada vaavoitudadami sai mainavacorliña, dai cllagacara oidacana vai siaa duutuada oodami, dai cllaga gantatgitocagi, dai sai cllaga vaavoitudaiña dai sai cllaga oigldaiña vllscatai, dai sai maivui bacocoiña Agai ismaacada soimaa taatamituldiadagi. ³ Dai aagidañi loocodami vaavoitudadami sai cllagacara oidacana siaa duutudaitai Diuusi dai sai maiñioquidiña aa, dai sai mainavacorliña ⁴ dai sai mamaatatuldana istumaasi cllagadu vai poduucai matiagi looqui utu iimadami vaavoitudadami isoigladagi gancuucuna dai gannamara, ⁵ dai cllaga gantatgitocagi, dai maigoogosi ganducamicagi dai tomali maitatgitodagi gomaasi, dai cllaga ivuaadagi gnaa duiñdaga gñquiyara, dai soicliña aa, dai lAgidiña gancuucuna vai mairpocaitiadagi loodami sai Diuusi ñioquida maitarsoiñi.

⁶ Dai poduucai aagida lara Agagalli vaavoitudadami sai cllaga gantatgitocana. ⁷ Dai cllaga ioidaca aapi vai poduucai oidacana Agai lara. Dai pasillscada gamamaatatuldiadagi Diuusi ñioquida maitlaagai psmui gamaitacada liada tumiñsi. Dai cllaga ivuaada vai siaa gduutudaiña oodami. ⁸ Dai vllscara igamamaatatuldiada moscaasi istumaasi gamamaatatuldiña Suusi Cristo lmadu mamaatardamigada vai tomali lmaadutai pocaitiadagi ismaitarvaavoi. Vai sillscada lmaadutai gvui ñioocadagi siaa lra Agai maiviaacatai istucada gvui ñioocadagi.

⁹⁻¹⁰ Dai aagidañi lripiooñi vaavoitudadami sai vllscara cllaga lAgidiña gnaamu, dai maivui ñiñoquitracana, dai maiilsvuacana, dai glaagai isivuaadagi Agai vllasi istumaasi aagadagi vai poduucai baigñliadagi aamuda vai poduucai sillscada ñlijadagi aa matiagi isDiuusi cllagacara gñvuviadamiga ñioquida cllagadu.

¹¹ Diuusi ootoi gamara oidigi daama sai cllagacara vuvaidiña oodami poduucai gartlagi issallicada cllagacara ñidi vllscatai. ¹² Dai poduucai Diuusi garmamaatatuldi isglaagai isgajiaadara vipiaadagi vllasi soimaascami dai sai maitlaagai isivuaadagi naana maasi soimaascami ismaacada ivueeyi Agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi, dai sai glaagai iscllaga tuutiacagi dai siaa duutuadagi Diuusi. ¹³ Dai garmamaatatuldi lara sai glaagai isbaigñliaracada ññaracagi istuigaco divia Agai gñDiuusiga Suusi Cristo ismaacada arcclagacara gñvuviadamiga. Agai lbaitacaaacami tvaagiara dai oidigi daama alia dadadaquidamu Agai sillscada diviagi. ¹⁴ Suusi Cristo lAgigadagito masmuaagi sai poduucai cllagacara vuvacana aatma gñsoimaascamigaiñdara tsaida lmaamaradana caoigldicatai gñsoimaascamiga dai baigñliaracada ivuaadatai naana maasi ccllagaducami.

¹⁵ Vllasi gomaasi glaagai psgamamaatatuldiadagi. Aapi aparltaanladamigada govaavoitudadami daida lrmamaatatuldiadami cascada glaagai psaarñaquiadagi vai apiavaavoitudaiña Agai dai bagidañi Agai ismaacada maiilgidaracagi. Dai maiti gldagito msgajiaadara vipiaadagi gamamaatatuldaraga.

3

¹ Dai tAgitoldañi lvaavoitudadami sai lAbliidiña llatlaanladami ismaacada viaa gvucadagai dai lAgiditai calcana dai sai glaagai isgasoidadagi aa duiñdagilara ismaacada lrvllscatai vllatara. ² Dai sai maisigalnaasi ñioqui aagidiña tomali lmaadutai, dai sai

maioomaliacana dai sai oigaldaitai naidiña vllscatai, dai sai maiglgarducald gnnlidiña tomali lmaadutai vui tomasi maitarvaavoitudadami siarvaavoitudadami lprl.

³ Lvaavoitudadami dai aatml lprl alia soimaasi ivuaadatadai maiquiaa vaavoitudacai lpan duucal agai ismaacald maivaavoitudai. Aatml lalquioma lrvupuiirugamicatadai dai vaavoitudaiña istumaasi maitarvaavoi, dai googosi garducamicana, dai alia soimaascata dai gartlagitoidaga cascald ivuaadana aatml istumaasi ipalidi naana maasi soimaascami. Dai coimudad tuutiacana aatml dai grrcaldaiña oodami tatai aatml lprl. ⁴ Damos aidasi Diuusi calgacarl grrvviadamiga divia oidigi daama dai calgacarl vuvaida agai oodami poduucal gatlagi isalia oigaldai dai calgacarl naidi vllscatai. ⁵ Calga maatl Diuusi isaatml tomasi calga ivueeyi maitamaitlcali calgacarl vuvaidaragai damos cascald Diuusi soigalli aatmlcald cascald calgacarl grrvuvaitu. Diuusi lbaladl maigovai dal vllsi grrsoimaascamiga dai utuldan dui grriibadaga. ⁶ Poduucal idui agai aidasi Diuusi ootoi sai grrlmladu daacana. Suusi Cristo calgacarl grrvviadamiga aagidi glooga sai ootosana glbaladaga cascald ootoi agai vai aliasi grrsoicai tasai calga oidacana. ⁷ Vaidl Diuusi calgacarl grrnaidiña ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduunimudai aatml cascald viaa aatml slllicami isarmaamaradlcagi dai isvllscarl oidacagi agai lmladu dai canlnlra aatml istuigaco oidaca ragai agai lmladu.

⁸ Vllsi imaasi slllicald lrvavoi dai aanl ipalidi iscalga gamamaatlulda aapi vllsi gomaasi vai agai ismaacald vaavoitudai Diuusi glnaagana dai calga ivuaadana istumaasi lrsoiñi vllscatai vlltarl aliasi calgadu ispvuaada agai daidl lrsoiñi agai vlltarl lprl. ⁹ Damos maiti aatagada agai lmladu ismaacald aagaiña goolgi vuurudagai dai tomali agai lmladu ismaacald lrmamaatluldiadami yaatavogami ismaacald maamaatluldi mui cuentogadl judidul Diuusi ñiooquidl duucal dai tomali agai ismaacald cocotuldi oodami dai tomali agai lmladu ismaacald mosvupui ñioocada liadagi tomasioora aagaitai Moseesacaru maamaatluldaragadl, vllsi imaasi maicalgadu dai maitarsoiñi.

¹⁰ Isoidacagi lmaadutai vaavoitudadami saagida ismaacald cocotuldiadagi oodami gamamaatluldaragacald ismaacald maitarvaavoi bagaidañi lmo imidagai isgooca lprl dai ismaitlllgidagi agai pai camaidagito lvaavoitudadami isuurapalcadagi agai. ¹¹ Calga maatl aapi islmoco cocotuldiadagi oodami agai maicalga gatlagito dai alia soimaasi ivueeyi dai agai lalgi maatl lprl ismaicalga ivueeyi.

¹² Silscald glosda aanl Arteemasi siarl Tiiquico pai glaaga dai giñdivida Nicopoliisarl ami daivuñda iñlidi aanl toomoco. ¹³ Dai soiñañi Seenasi ismaacald ñiooquituldi oodami lmladu Apoolosi vllsicald rlstucald istuidiagi, maacañi istumaasi tagito agai dai apiaimladagi vai maivilalgacana tomali lmo istumaasi. ¹⁴ Vai govaavoitudadami maatlna iscalga ivuaadagi dai soicadagi aa silscald tagitocagi agai vai poduucal lrsoiñicagi govaavoitudadami.

¹⁵ Vllscatai ismaacald aanl giñlmladu daraaja Diuuscald glniaatuldi. Dai Diuuscald viaatulda garaaduñi vaavoitudadami Diuusi calgacarl gnnlidiña vllscatai. Mosacaasi.

Idi oojai ooji Paavora Filemón

¹ Aanλ λrPaavora, dai aagidiña aanλ oodami sai Suusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami mai cascλdλ giñmaisaca. Aanλ λλmadu Timoteo gλoojidi idi oojai aapi gλraduñi Filemón aapi gλrsoicλi gλraa duiñdagλrλ. ² Dai idi oojai λrλvaavoitudadami vλλtarλ λrλ ismaacλdλ gλnλmpaidi gλquiylrλ dai siaa duutudai Diuusi, dai gλraduñi Apia vλλtarλ dai gλraduñi Aquipo vλλtarλ ismaacλdλ gλrsoicλi gλraa duiñdagλrλ λrλ. ³ Aatλmλ ipλlidi isDiuusi gλrooga λλmadu qλrtλaanλdamiga Suusi Cristo cλλgacλrλ gλnnλijadagi dai gλniibλstudacan tadacagi.

⁴⁻⁵ Maí aanλ isaliλ cλλga vaavoitudai aapi dai oigλdai Suusi Cristo dai oigλdai aapi vλλsi λvaavoitudadami λrλ cascλdλ aliλ baigiñλlidi aanλ Diuusicλdλ daanlitai sai gλsoicλiña. ⁶ Daanλi aanλ Diuusi sai soicλiña λgai ismaacλdλ vaavoitu Suusi Cristo aidasi aapi aagidi Diuusi ñiooquidλ. Daanλi aanλ Diuusi sai soicλiña λgai iscλλga maatλna vλλsi istumaasi cλλgaducami ismaacλdλ Suusi Cristo ivueeyi vλλsi vaavoitudadami vλλtarλ. ⁷ Maí aanλ isaapi Filemón aliλ oigλdai λvaavoitudadami vai poduucai gλniibλstacan tada λgai dai poduucai baigiñliatudai aapimλ.

⁸⁻¹² Vλλsi imaasicλdλ aanλ ñiooquiagi gλpiooñigabaru Onésimo vλλtarλ. Tomasi aliλ oigλdai aanλ goovai vλλscλrλ movi angλootosdi pai cλλga miaadλgida. Aanλ λrootosadλ Suusi Cristo cascλdλ viaa aanλ sλλlicami isgλtλaañiagi aapi pλsai cλλga miaadλgidana Onésimo dai aapi sλλlicλdλ gλaagai pλsivuaadagi istumaasi gλaagida aanλ. Dλmos aliλsi gλroigλdai aatλmλ cascλdλ maitλtλaanλi aanλ dai baiyoma gλdaanλi pλsai cλλga miaadλgidana Onésimo. Aanλ Paavora casi λrcλlimudadλ dai apiagaaagidiña sai Suusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami cascλdλ maisapi aanλ. λλquioma Onésimo maicλλga gλsoicλiña dai sivi gia λrsoiñi goovai aapi gλvλλtarλ dai aanλ giñvλλtarλ. Onésimo giñdiviji tami maisacarλrλ dai aidasi aanλ aagidi isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ vuviadami goovai vaavoitu dai cascλdλ giñmara gλducami goovai. ¹³ Aliλ baigiñλldamudai aanλ istanasi viimudai goOnésimo dai giñsoicλdamudai tami maisacaruana poduucai isduucai giñsoicλdamudai aapi istanai daacamudai. ¹⁴ Dλmos aanλ maitipλlidi isviiagi goovai maiquiaa giñmaacacai aapi oigaragai isviaa aanλ cascλdλ baiyoma gλootosdi aanλ. Dλmos sivi aapi istutuidi isgiñootosdagi pλsipλliadagi maisiu guvucadagaicλdλ. ¹⁵ GoOnésimo vaasλqui ii gλquiyyaiñdλrλ maitλaagidacai. Dλmos sivi λramu gλλλmadu daacamu goovai. Aanλ pøllidi sai Diuusi poduucai idui sai vaavoitudana goovai dai sivi tomastuigaco gλλλmadu daacamu ¹⁶ maisiu λmo piooñi duucai baiyoma λmo gλaduñi duucai dai aliλ oigλadamu aapi cavaavoitudacai λgai. Dai poduucai siooma λrcλλgai aapi gλvλλtarλ. Aanλ gia aliλ oigλdai, dλmos aapi gia gλaagai isvaamioma oigλadagi, maisiu tomastuma cλλli duucai sivi gia λrgλaduñi vaavoitudadami goovai.

¹⁷ Pλsaapi gλaduñi duucai giñnλijadagi pai miaadλgida goOnésimo ducami iñsiλraanλcagi. ¹⁸ Issoimaasi gλaduñi goovai aidλsidλ λrgλpiooñiacatadai siλrλ isgλvuatuldiada goovai aanλ angλaa namλquidagi. ¹⁹ Aanλ Paavora angλoojidi giñnoovicλdλ dai aanλ gia gλaa namλquidamu. Aanλ gλmaatλtuli isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ gλrvuviadami pλtai poduucai cλλgacλrλ vuusai aapi goovai λrλmo istumaasi ismaacλdλ tomali λmo imidagai maitistutuidi aapi isgiñaa namλquidagi. ²⁰ Sλλlicλdλ giñaduñi aanλ ipλlidi isgiñsoiña aapi giñootosdacai Onésimo. Aatλmλ λrgλraadunumλ vaavoitudadami cascλdλ. Iduuñiñi aapi istumaasi gλaagidi aanλ sipoduucai baigiñliadamu aanλ.

²¹ Aanλ maatλ isgiñλλgida agai aapi cascλdλ gλoojidi. Dai maatλ aanλ isvaamioma iduñia agai aapi maisiu mosλcaasi istumaasi gλaagidi aanλ. ²² Dai baigi duuca siaaco

giñuuliña aanλ. Aapimλ daanλi Diuusi ansai vuusaiña aanλ tabiaadλrλ dai aanλ pollidi isDiuusi giñmaquia agai oigaragai isvusia aanλ tabiaadλrλ.

²³ Diuuscλdλ gλviaatuldi giñaduñi Epaafarasi ismaacλdλ giñλλmadu maisapi gaaagid-itai λrλ isSuusi Cristo λrcλλgacλrλ gλrvuviadami. ²⁴ Dai Diuuscλdλ gλviaatuldi λrλ Marcusi, dai Aristarco, dai Deemasi, dai Ruucasi ismaacλdλ giñsoicλi aa duiñdagiλrλ.

²⁵ Vai qλrtλaanλdamiga Suusi Cristo cλλgacλrλ gλnnλidiña. Mosλcaasi.

añiooqui Diuusi soimaasi taatatuli. Diuusi idui lgaicldl istumaasi lrsallicami. ³ Lprrga Suusi Cristo gartlaanldamiga aagai sai Diuusi cllgacrla vuvaidi oodami dai gooquirla grraagidi lgai vaa ñiooqui aa ismaacldl cal. Ismaillgiditai calca aatmla lñiooqui ismaacldl aagai lgai maitiipucamu isducatai cllgacrla vuvaiquiagi. ⁴ Dai Diuusi lrrl gartlallgidi islrvaavoi istumaasi aagai Cristo ivuaadatai naana maasi glgrrducami. Dai Diuusi lbladl grrmaacai guvucadagai saidl ivuaadana naana maasi istumaasi poduucal isduucal Diuusi iprlidi.

⁵ Caaagai aatmla sai Diuusi iduunña agai oidigi utudui dai tlvaaigi utudui dmos Diuusi maimaaquia agai sallicami gatlalaañicarui sai gatlaanliña oidigi utudirla dai tlvaaigi utudirla. ⁶ Davicaru lrrmo Diuusi ñiooquituldiadamigadl dai potlaldai lgai Diuusi: GiñDiuusiga vllsi oodami coiya agai dai maiviaa lgai istuusi tatlgitodagi sai aapi viaa iscllgacrla nlijadagi dai nuucadacagi.

⁷ Bai tlvrrpi aapi iprlidi sai oodami palrrpioma gatlaanliña sitalaañicarui. Dmos gooquirla maa aapi oodami lmo sallicami ismaacldl vaamioma namlga sitomasmaascldl.

Dai Diuusi maa oodami sallicami sai tlaanliña vllsiaacatai istumaasi idui lgai.

⁸ Poduucal oodami vaamioma gatlaanli tami oidi daama sivilsi gomaasi ismaacldl idui Diuusi.

Astaldai Davicaru. Aidasi Diuusi maa gosallicami oodami poduucal oodami tlaanli vllsiaacatai istumaasi oidaga oidigi daama. Dmos vllscara cllga grraatl ismaisiu vllsi istumaasi oidaga llgidi oodami. ⁹ Dmos vllsiaacatai llgidi lSuusi Cristo tomali cllga grraatl isDiuusi iprlidi sai bai tlvrrpi palrrpioma gatlaanliña Suusi Cristo istalaañicarudl. Diuusi cllgacrla nliidi oodami cascldl iprlidi lgai sai Suusi Cristo muucuna curusiaba sai poduucal vllscatai istutuidi iscllgacrla vuvaiquiagi. Dai muucucal Suusi Cristo dai lrpmu duuaca Diuusi maa lmo sallicami vai cascldl vllsi oodami dai Diuusi tatlalaañicarudl glaaagai issiaa duutuadagi lgai.

¹⁰ Diuusi lgai daidl idui vllsiaacatai dai tlaanlada agai lligi lgai. Dai aliisi lrcllga isDiuusi ootoi grrara oidigi daama sai lgai soimaasi taatana dai poduucal istutuidi iscllgacrla vuvaiquiagi sioora vaavoitudagi. Dai poduucal lgai lrbaatlclaacamigadl vllsi lvaavoitudadami. Dai poduucal Diuusi vaidaiqui agai muidutai oodami tlvaaigiamu vaavoitudacal lgai Suusi Cristo. ¹¹ Suusi Cristo lgai ismaacldl lco vuvaidi vaavoitudadami daidl Suusi lrrmadu lco vuvaidadl lmo oogacami. Cascldl Suusi Cristo maisiaa lrrai isgrraadunñi aagadagi vaavoitudadami. ¹² Cascldl pocaiti lgai Diuusi ñiooquidrrl:

Aagidamu aanl giñaadunñi sai alial cll tuiga Diuusi grrrooga, dai lrrapai nllldamu aatmla Diuusi nliidadl siaa duutudaitai Diuusi.

Ascaili Suusi Cristo. ¹³ Dai pocaiti lrrl Diuusi ñiooquidrrl:

Aanl cll vaavoitudai sai Diuusi giñoooga giñnuucada.

Ascaili Suusi Cristo. Dai pocaiti lrrl Diuusi ñiooquidrrl:

Tan daja aanl daidl giñlllrrmadu daraaja mui aa Diuusi maamaradl ismaacldl cllgacrla vuvaidi aanl.

Ascaili Suusi Cristo.

¹⁴ Oodami lrra dai tuucuga poduucal lrrl Suusi Cristo lrra dai tuucuga. Suusi muuquia agaitadai tami oidigi daama cascldl oodami duucal vuusai. Avlnacal poduucal istui Suusi isvoopoidagi lDiaavora guvucadadl. lDiaavora lrrduñidl iscooyi oodami.

¹⁵ Oodami lrrblidiña muuquigami dmos muucucal lSuusi casi istutuidi issoicldagi oodami sai camailrrblidiña muuquigami. ¹⁶ Lgai divia dai soiña agai Avraañicaru cajjudadl maisiu Diuusi tatlalaañicarudl. ¹⁷ Cascldl glaaagaitadai isoodami duucal vuusia lgai dai poduucal istuidiagi islrpapaali baatlclaacami ducamicagi dai poduucal lgai soiglrlidi oodamicldl dai cllga ivueeyi glaa duiñdaga. Lgai ivueeyi Diuusi aa duiñdadl. Lgai muuquia agaitadai cascldl oodami duucal vuusai dai muucucal poduucal istutuidi lgai isoiglrdiudadagi oodami soimascamigadl. ¹⁸ Dai lgai soimaa taata

daidla lDiaavora soimaasi iduiñtulda llditadai dalmos maitistui, cascada Suusi istutuidi isgarsoicadagi silascada lDiaavora soimaasi garduiñtulda lliadagi.

3

¹ Cascada tlatgitodavurai aapimla istuiga Suusi Cristo. Lgai lrdiuusi ootosada daidla lgai lrgarpaaliga ducami ismaacada vaamioma tlaanli. Daidla aatmla vaavoitudai lgai. Giñaaduñi Diuusi lcovai ganvuvaitu aapimla masai iimlana tlnvaagiamu. ² Diuusi ootoi Suusi Cristo tami oidigi daama saida iduuna aa duiñdada tai Suusi claga idui poduucal isduucal Moseesacaru claga idui Diuusi aa duiñdada ljudidíu saagida. ³ Dalmos Suusi vaamioma namlaga isMoseesacaru poduucal isduucal ismaacada idui oodami vaamioma namlaga sioodami. Diuusi lgai daidla idui oodami. ⁴ Oodami dai vllasi istumaasi oidaga maiilagi lradui. Diuusi lgai daidla idui. ⁵ Moseesacaru claga idui Diuusi aa duiñdada ljudidíu saagida. Dai lgai aagai naana maasi istumaasi lraduñia agaitadai gooquírla. Lgai mosarpiooñigada Diuusi. ⁶ Dalmos Suusi Cristo lrdiuusi marada ismaacada tlnvaagiñdrla divia dai lgai claga nuucada lvaavoitudadami. Dai vllasi aatmla vaavoitudadami lrdiuusi maamarada llrl isariacalaga vaavoitudadagi silasi ucami oidacagi tami oidigi daama dai baigarllditai nlnlracagi istuigaco iimia ragai aatmla tlnvaagiamu.

⁷ Cascada aliasi glaagai iscalaga maata calcagi aatmla istumaasi oojisi Diuusi ñiooquidrla ismaacada aagai Diuusi lbladla: Issivi calca aapimla isñioocadagi Diuusi ⁸ lgiadavurai dai maisiu vuidrla vlltlca poduucal isduucal idui ljudidíu oidagana siaaco soimaasi taatacatadai lgai. Ascaili Diuusi lbladla. ⁹ Dai pocaiti Diuusi: Ljudidíu idui naana maasi soimaascami nlda llditai sabai soimaasi taatatludiana aanl. Tomasi nldi naana maasi glglducami istumaasi ivuaadana aanl goo coobai uumigi. ¹⁰ Cascada baamu aanl loodami vui daidla itatldai: “Aapimla ivueeyi lgi istumaasi irplidíu dai maisiu istumaasi aanl irplidi”. Antatldai aanl. ¹¹ Cascada baamu aanl lgai vui daidla potatldai aanl lgai sai sllicada maiimi agai aan iñllmadu siaaco istutuidi lgai isganiiblastacan tadacagi.

Ascaili Diuusi.

¹² Giñaaduñi ganuucadacavurai dai maisoimaasi glntatgitoda. Baiyoma glaagai isariavaavoitudadagi Diuusi ismaacada tomastuigaco oidaga dai maigajiaadrla vipi-aadagi. ¹³ Dai vlls tasai avlr ganmaacada ñiooqui aipacoga masilasi uucami oidacagi tami oidigi daama vai poduucal lDiaavora maitlnvupuiirumadadagi tomali lmaadutai aapimla masai vuidrla vlltlcana Diuusi. ¹⁴ Isariacalaga vaavoitudadagi aatmla Suusi Cristo silasi uucami oidacagi poduucal isduucal vaavoitudaiña tucamidrla aidl gia sllicada lraaduñda aatmla Suusi Cristo.

¹⁵ Pocaiti Diuusi ñiooquidrla:

Issivi calca aapimla isñioocadagi Diuusi lgiadavurai dai maisiu vuidrla vlltlca poduucal isduucal idui ljudidíu oidigana siaaco soimaasi taatacatadai lgai.

Ascaili Diuusi ñiooquidrla. ¹⁶ Vllasi loodami ismaacada vaidacal Moseesacaru Ejiip-ituaiñdrla caí Diuusi ñiooquidla dai vllscarl vuidrla vlltlcana Diuusi. ¹⁷ Vai cascada Diuusi goo coobai uumigi baamucadadai lgai vui. Lgai soimaasi ivuaadana cascada coi oidigana. ¹⁸ Diuusi caagiditadai lgai sai camaivaapaqui agaitadai Canaanrla. Lgai maiilgidi Diuusi cascada. ¹⁹ Clal maata aatmla islgai maivaavoiu cascada maivaapa.

4

¹ Dai sivi Diuusi glraagidi sai aatmla llrl istutuidi isiimiagi mllca siaaco daja lgai dai llmadu oidacana dai aatmla aliasi glaagai isglnuucadacagi iscalaga vaavoitudadagi Diuusi dai poduucal sllicada iimiagi Diuusi llmadu. ² Aatmla llrl caí lmo

ñiooqui cllagaducami poduucai isduucai caí ljudidíu lmo ñiooqui cllagaducami isDiuusi cllagacrla garvuvaida lliidi dmos lgai moscal ñiooqui dai maillogi cascada maiaayi Canaanlra siaaco istutuiditadai lgai isoidacagi. ³ Dmos aatmla ismaacada cavaavoitu Diuusi iimia ragai tvaagiamu siaaco gariibastacan tadacamu aatmla tomastuigaco. Dmos pocaiti Diuusi aagaitai ljudidíu ismaacada maiaayi Canaanlra maillogidacai Diuusi:

Alia baamu aanl lgai vui maitiñllagidacai lgai.

Cascada aagidi aanl sai tomali lmo imidagai maiglniibastacan tadaca agai lgai tvaagi-
lra aanl iñllmadu.

Ascaiti Diuusi.

lgai cllaga istuidimudai isiimiagi tvaagiamu isllagidamudai lgai Diuusi. Diuusi tvaagiara daacatai nlnlra vaavoitudadami sai iimlra dai llmadu daraajana. lgai modaja ibastai aidasi abiaadlra idui oidigi. ⁴ Cll maata aatmla istlvaagiara daja ibastai Diuusi. Diuusi ñiooquida pocaiti sai naadami tasaicada naato Diuusi oidigi:

Dai cuvaracami tasaicada camaitistuma dui, mosglibasi.

Ascaiti Diuusi ñiooquida. ⁵ Dai Diuusi ñiooquidlra pocaiti llra:

Ismaacada maitiñllagiada maiimia agai tvaagiamu aanl iñllmadu tomali maiglniiblas-
tacan tadaca agai.

Ascaiti Diuusi. ⁶ Dai muidutai vaavoituda agai quiaa dai iimia agai tvaagiamu siaaco glniibastacan tadacamu. Dmos lgai ismaacada lrlga cal sai Diuusi cllagacrla vuvaidi oodami maillogi, cascada maiiji tvaagiamu. ⁷ Dai tlvrlpicada Diuusi aagidi Davicaru sai cllagacrla vuvaidi oodami poduucai isduucai aagidi lgai ljudidíu llquioma, dai potatadai:

Issivi calca aapiml istumaasi glnaagiadagi aanl llagiadavurai.

Astatadai Diuusi. ⁸ Aidasi Josué vaidacai ljudidíu Canaaniamu lgai ami oidatu. Dmos Josué gia maitistui isvaidaquiagi ljudidíu tvaagiamu siaaco glniibastacan tadacamudai lgai cascada tlvrlpicada Diuusi lramu aagai sai cllagacrla vuvaidi oodami sai iimlra tvaagiamu dai glniibastacan tadacana. ⁹ Poduucai cllaga glmaata sai Diuusi maamarada iimia agai tvaagiamu dai glniibastacan tadaca agai. ¹⁰ Sioora iimiagi tvaagiamu mllca camaitaata vuaada agai lran duucai tanai. lgai gia glniibastacan tadaca agai. lran duucai Diuusi aidasi iduí oidigi naadami tasaicada dai gotora mosglibasi. ¹¹ Cascada aliasi glaagai iscllaga llagiadagi aatmla Diuusi dai poduucai iimiagi tvaagiamu dai mllca gariibastacan tadacamu aatmla. Dai ismailagiada aatmla lran duucai ljudidíu ismaacada maillogi Diuusi poduucai siaadlra iimlra aatmla tvaagiamu.

¹² Diuusi tomastuigaco oidaga dai istumaasi aagada lgai lrvueeyi, lgai alia viaa guvucadagai cascada. Diuusi ñiooquida soicli oodami sai maatlra islrsioimaasi ivuaadami dai Diuusi ñiooquida soicli oodami sai cllagacrla oidacana. Diuusi tllagida oodami vllsi istumaasi ttagittoi lgai. ¹³ Diuusi maata vllsi istumaasi ivueeyi oodami dai lmo imidagai Diuusi nladamu ismaacada lrcllaga ivuaadami dai ismaacada lрмаicllaga ivuaadami.

¹⁴ Suusi lrdiuusi marada ismaacada tlvai tvaagiaiñdlra. Aatmla vaavoitudadami viaa lmoco ismaacada papaali baitaclaacamigada gducami. lgai lrsuusi. lgai ii tvaagiamu dai Diuusi vuidlra clquiva. Cascada aliasi glaagai isapiavaavoitudada aatmla Suusi. ¹⁵ Dai lgai sallicada istutuidi issoigalliada aatmlacada silascada lDiaavora soimaasi garduiñtuldia liadagi. Tomasi soimaasi ivueeyi aatmla lgai vllscara soigallidi aatmlacada. lDiaavora soimaasi iduiñtuldia lliditadai Suusi llra cascada. Dai vllscara Suusi maisoimaasi iduí tomali lmo imidagai. ¹⁶ Cascada aliasi glaagai isdaanadagi aatmla Diuusi gllrooga vaavoitudaitai islagai cllagacrla glnlaidi dai garsoicli siuu duucu tagitoca aatmla. lgai soigallidi aatmlacada cascada. lgai tvaagiara daja.

5

¹ Amo papaali baitac̄laacamigad̄l maīllagi ḡldadaasai. Diuusi l̄gai dai dadaasai oodami saagidiaiñd̄l̄r̄l̄ vai l̄gai daan̄ldagi Diuusi sai oiḡldiana oodami soimaascami-gad̄l. Apapaali baitac̄laacamigad̄l coodai vustaqui dai dadaasdi Diuusi sai Diuusi oiḡldiana oodami soimaascamigad̄l. ² L̄gai lr̄soimaasi ivuaadami l̄r̄r̄l̄ casc̄d̄l̄ istutuidi l̄gai issoiḡll̄iada oodamic̄d̄l̄ ismaac̄d̄l̄ soimaasi ivueeyi. ³ Dai casc̄d̄l̄ viaa l̄gai iscoodadagi vustaqui dai dadaasdiadagi Diuusi sai Diuusi oiḡldiana soimaascamigad̄l ap̄an duuca l̄гаа oodami.

⁴ Tomali amo papaali baitac̄laacamigad̄l maīllagi ḡldadaasai. Diuusi l̄gai dai dadaasai. Poduuc̄ai isduuc̄ai daí l̄gai Aarón̄icar̄u said̄l̄ lr̄papaali baitac̄laacamigad̄lcana. ⁵ Poduuc̄ai l̄r̄r̄l̄ Suusi Cristo maīllagi ḡldaí papaali baitac̄laacamigad̄l duuc̄ai. Diuusi l̄gai dai daí. Dai Diuusi pot̄l̄tdai Suusi Cristo:

Aap̄i ap̄l̄rgiñ̄mara

sivi ḡl̄maa aap̄l̄ amo s̄l̄licami.

Ast̄l̄tdai Diuusi. ⁶ Dai gooquīl̄r̄l̄ pot̄l̄tdai:

Aap̄i paali ḡlducami tomastuigaco

Melquisadeecac̄aru duuc̄ai.

Ascaiti Diuusi. ⁷ Aid̄si Suusi Cristo tami oidigi daama aim̄l̄raiña, daan̄liña l̄gai Diuusi sai soic̄liña. Dai l̄l̄mo imidagai asta suaacaiña dai iñ̄acaiña daan̄litai Diuusi. Dai Diuusi c̄l̄l̄ga istutuiditadai isvaidaquiagi t̄l̄vaagiamu maiquiaa muucuc̄ai l̄gai. Dai Diuusi iduí istumaasi aagidiña Suusi daan̄litai. Suusi v̄l̄l̄sc̄l̄r̄l̄ iduñ̄ia l̄l̄ditadai istumaasi Diuusi ip̄l̄l̄idi casc̄d̄l̄. ⁸ Poduuc̄ai Suusi Cristo tomasi lr̄Diuusi marad̄l̄ ismaac̄d̄l̄ t̄l̄vai t̄l̄vaagiaiñd̄l̄r̄l̄ v̄l̄l̄sc̄l̄r̄l̄ maí isl̄l̄giadagi Diuusi, soimaasi taatamaiña l̄gai casc̄d̄l̄. ⁹ Poduuc̄ai s̄l̄l̄ic̄d̄l̄ c̄l̄l̄ga istutuidi isc̄l̄l̄gac̄l̄r̄l̄ v̄v̄viadagi sioor̄l̄ l̄l̄giadagi vai poduuc̄ai oidacagi Diuusi l̄l̄madu tomastuigaco. ¹⁰ Diuusi daí Suusi Cristo said̄l̄ lr̄papaali baitac̄laacamigad̄l̄ ducamicana ap̄an duuca Melquisadeecac̄aru.

¹¹ Aan̄l̄ ip̄l̄l̄idi isḡl̄naagidiagi mui naana maasi aagaitai gomaasi d̄l̄mos aap̄im̄l̄ maimaat̄l̄ cal casc̄d̄l̄ al̄īl̄ sijaiga isḡl̄n̄maat̄l̄tuldiagi. ¹² Aap̄im̄l̄ cal̄l̄qui abiaad̄l̄r̄l̄l̄ vaavoitu casc̄d̄l̄ casi ḡlaagai isgamamaat̄l̄tuldiadamudai aap̄im̄l̄. D̄l̄mos aap̄im̄l̄ quiaa t̄ḡito sioor̄l̄ ḡl̄nmamaat̄l̄tuldiagi l̄gai vaa ñiooqui ismaac̄d̄l̄ ḡl̄n̄maat̄l̄tuli tucamid̄l̄r̄l̄. ¹³ Aap̄im̄l̄ ap̄an ducami aali ismaac̄d̄l̄ maiquiaa c̄l̄l̄ga maat̄l̄ cal̄ dai maiquiaa c̄l̄l̄ga maat̄l̄ istumaasi lr̄c̄l̄l̄gaducami dai istumaasi lr̄maic̄l̄l̄gaducami. ¹⁴ D̄l̄mos Diuusi ñiooquid̄l̄ ismaac̄d̄l̄ vaamioma sijaiga ismaat̄l̄ cal̄cagi lr̄l̄gai v̄l̄l̄tar̄l̄ ismaac̄d̄l̄ camaat̄l̄ istumaasi lr̄c̄l̄l̄gaducami dai istumaasi lr̄maic̄l̄l̄gaducami. Agai c̄l̄l̄gac̄l̄r̄l̄ oidaga casc̄d̄l̄.

6

¹ Aap̄im̄l̄ casi ḡlaagai m̄l̄sḡl̄n̄maat̄l̄tuldiagi aa ñiooqui vaamioma sijaicami isl̄gai ismaac̄d̄l̄ ḡl̄nmamaat̄l̄tuli aat̄l̄m̄l̄ tucamid̄l̄r̄l̄. Aat̄l̄m̄l̄ casi ḡl̄n̄maat̄l̄tuli sai al̄īasi ḡlaagai isl̄ma duuc̄ai ḡl̄nt̄l̄t̄ḡitua aap̄im̄l̄ dai camaisoimaasi ivuaadagi, dai sai ḡlaagai m̄l̄svaavoitudagi Diuusi, ² dai sai ḡlaagai m̄l̄sḡl̄n̄vapaconagi, dai sai ḡlaagai m̄l̄sdaama daraasa vaavoitudadami ḡl̄n̄noonovi sai Diuusi soic̄liña l̄gai, dai sai amo imidagai duduaaca agai coidad̄l̄, dai sai amo imidagai Diuusi n̄l̄ida agai ismaac̄d̄l̄ lr̄c̄l̄l̄ga ivuaadami dai ismaac̄d̄l̄ lr̄maic̄l̄l̄ga ivuaadami. Dai l̄gai ismaac̄d̄l̄ lr̄c̄l̄l̄ga ivuaadami iimia agai t̄l̄vaagiamu dai Diuusi l̄l̄madu daraaja agai tomastuigaco. Dai l̄gai ismaac̄d̄l̄ lr̄maic̄l̄l̄ga ivuaadami iimia agai l̄Diaavora l̄l̄madu dai l̄l̄madu daraaja agai tomas-tuigaco. V̄l̄l̄si gomaasi camait̄laagai isḡl̄n̄maat̄l̄tuld̄ia aat̄l̄m̄l̄ ap̄amu. ³ Dai isDiuusi ip̄l̄liadagi ḡl̄n̄maat̄l̄tuldiamu aat̄l̄m̄l̄ l̄ma maasi.

⁴ Ismaac̄d̄l̄ camaat̄l̄ Diuusi ñiooquid̄l̄ dai maat̄l̄ cal̄ isducatai c̄l̄l̄gac̄l̄r̄l̄ v̄v̄vac̄l̄i oodami dai Diuusi l̄blad̄l̄ soic̄l̄i sai t̄l̄t̄ḡitoiña v̄l̄l̄si gomaasi, ⁵ dai cal̄ maat̄l̄ l̄gai isv̄l̄asi gomaasi al̄īl̄ c̄l̄l̄gad̄u, dai n̄l̄idi naana maasi ḡl̄ḡarducami ismaac̄d̄l̄ ivueeyi

vaavoitudadami Diuusi guvucadadacada, ⁶ isagai gajiaadara viaagi gomaasi camaitistutiadamu isapamu ama duucau gantatagituagi. Sioora gajiaadara viaa gomaasi ducami isapamu curusiaba sisapadamudai Suusi Cristo dai parunadamudai agai vvasi oodami vuitapi. ⁷ Diuusi ñiooquida arvvasi oodami vvatara. Damos amoco gantagito calcana dai calgacara oidacana. Dai Diuusi calgacara nñidi agai. ⁸ Dai aa maitantagito calcana dai mosapiasoimaasi ivuaadana. Dai Diuusi soimaasi taatatuldiamu agai.

⁹ Tomaasi poduucai ganoojidi aanla vvascara aanla sállicada vaavoitudai isaapima maigajiaadara viaagi Diuusi ñiooquida. Aanla povai iññlidi silrvaavoi isaapima calgacara oidaga poduucai isduucai glaagai isoidacagi vvasi vaavoitudadami. ¹⁰ Diuusi vvascara ivueeyi istumaasi arsallicami cascada agai mostagitoca istumaasi ivueeyi aapima soiclitai aa vaavoitudadami poduucai calga gamaata isaapima oigadai Diuusi. ¹¹ Dai aatama ipalidi isaapima apiaoiglada aa vaavoitudadami silvasi uucami oidacagi tami oidigi daama, dai isapiavaavoitudadagi isDiuusi gñvaidaquia agai tvaagiamu. ¹² Poduucai maiiojoadamu aapima ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi. Dai glaagai isapan duucau ivuaada aapima agai ismaacada calga vaavoitudaiña istumaasi Diuusi aagidi isiduña agai. Agai maiiojodaitadai nñnaracatai istumaasi Diuusi aagidi isiduña agai. Cascada caviaa agai istumaasi Diuusi aagidi sai maquia agai.

¹³⁻¹⁶ Aidasi Diuusi aagidi Avraañicaru saida iduña agai mui naana maasi istumaasi agai vvatara, potatadai: “Sállicada iduñimu aanla naana maasi istumaasi calcalgadicami aapi gñvavata dai sállicada muidamu gacajiudaga”. Dai potatadai lara: “Istumaasi aagai aanla arvaavoi”. Diuusi maitistutuidi ispotliyagi sai maata Diuusi, agai lagi arDiuusi cascada. Dai tiiru amai vaamioma namlacami isagai. Damos Diuusi vaamioma namlaga sioodami cascada oodami pocaitiña sai maata Diuusi. Silascada pocaitiadagi amo oodami sai maata Diuusi camaitarsoiñi isapiaoagadagi agai vaa ñiooqui. Avraañicaru tlvapi nñnara sai Diuusi iduuna istumaasi aagidi maivui ñioocaitai Diuusi. Dai poduucai Diuusi maa agai istumaasi aagidi sai maquia agaitadai. ¹⁷ Diuusi pocaiti sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Diuusi ipaliditadai sai calga maatana Avraañicaru amadu cajiudadai sai agai sállicada iduña agai istumaasi aagidi sai iduña agaitadai cascada. ¹⁸ Diuusi aagai sai iduña agai amo istumaasi Avraañicaru vvatara dai pocaiti lara sai istumaasi aagai agai arvaavoi. Poduucai cal maata aatama sai sállicada iduña agai istumaasi aagai. Agai maiyaatavoga cascada. Dai poduucai aatama ismaacada vaavoitudai sai Diuusi calgacara garvuvaidi baigaralidi dai vaamioma calga vaavoitudai aatama Diuusi. ¹⁹ Dai poduucai cal maata aatama isiimia ragai tvaagiamu dai Diuusi amadu daraaja ragai malca siaaco daja asuusi. ²⁰ Dai Suusi Cristo arparaali baitacaaacamigada ducami tomastuigaco Melquisedeeca duucau. Suusi Cristo muu curusiaba dai aasi larada dai gooquilara rpan duaaca dai ii tvaagiamu dai Diuusi vuidara calquiva sai poduucai Diuusi garoigaldiana garsoimaascamiga dai aatama istutuidi isiimiagi tvaagiamu.

7

¹ Melquisedeecacaru arraicatadai Saleemara. Daida agai arpaalicatadai daida ivuaadana Diuusi aa duiñdadai. Diuusi agai dai vaamioma tlaani istomasioora tvaagiara dai oidigi daama. Avraañicaru siblaco cocoda aa tatlanaanlami dai vaamioma istui Avraañicaru dai aidasi nora agai gadavllragamu Saleemamu daivuñi agaitadai tai ii Melquisedeeca dai voiyara aayi dai daañimi Diuusi sai calgacara nñidiña Avraañi. ² Daida Avraañi aa oí agai istumaasi vooroji agai agaa tatlanaanlami. Melquisedeeca itliya alidi amo raí ismaacada ivueeyi istumaasi arsallicami. Dai agai arraicatadai Saleemara. Dai Saleema itliya alidi maiomaliga cascada raí maiomaliacada aagaiña oodami Melquisedeeca. ³ Dai maitamaí sioora ardadadacatadai Melquisedeeca tomali sioora araaduñdadadai tomali silaquida vuusai tomali silaquida muu. Diuusi marada ismaacada tvaagiaiñdara divia arpaali ducami tomastuigaco. Daida tomali amaadutai

maiviaacatadai Melquisedeeca sállicamigadl cascldl tomali lmaadutai maitllagi lgai gslállicamiga llrl. Daidl Melquisedeeca lrpaali tomastuigaco lran duucal Diuusi maradl ismaacldl tlvaaigiañdlrl divia.

⁴ Poduucal claga gllmaatl isvaamioma namlaacatadai Melquisedeeca siAvraañi. Garaduñi Avraañicaru aa ol Melquisedeecacaru istumaasi vooropi lgal lgaal tltlaanldami ismaacldl cocoda. ⁵ Moseesacaru sállicamigadlrl pocaiti saidl papaali Levícaru cajiudadl viaacatadai sállicami istaanldagi aa loodami maitlquidl tomasi vllscatai lrAvraañicaru cajiudadl. ⁶ Damos Melquisedeecacaru maitlraduñldcatadai Levícaru tai vllscarl Avraañicaru aa ol istumaasi vooropi lgal lgaal tltlaanldami. Dai Diuusi aagidi Avraañicaru sai cajiudadl muida agaitadai dai sai Diuusi iduñi agaitadai mui naana maasi lcajiudadl vlltarl. Tai vllscarl Melquisedeeca daañimi Diuusi sai clagacarl lñidiña Avraañi. ⁷ Dai vllscatai claga maatl sai ismaacldl vaamioma namlga lconvai vuvaidi ismaacldl maisi namlga. ⁸ Tami aatlml judidíu saagida lrpapaali ismaacldl taanli aa maitlquidl oodami lgal lroodami ismaacldl uugiatli dlamos Diuusi ñiooquidlrl aagai Melquisedeeca ducami istomastuigaco oidacamudai. ⁹⁻¹⁰ Aidlasi Avraañicaru maa Melquisedeeca aa istumaasi vuucaticatadai, Leví lmadu vllsi lcajiudadl ismaacldl vuvaiqui agaitadai ducami isaa maaquimudai llrl glrvustuidaga. Lgai lrAvraañicaru cajiudadl cascldl, tomasi aidl maiquiaa vuusai Levícaru. Dai sivi lLevícaru cajiudadl lrpapaali dai gataanli aa maitlquidl oodami.

¹¹⁻¹² Damos lgal maitistui iscllagacarl glrvuvaidagi glnsállicamigacldl. Cascldl Diuusi gajiaadlrl viaa lrpapaali Levícaru cajiudadl dai ootoi Suusi Cristo saidl lrccllagacarl vuviadamicana dai paali ducamicana lran duucal Melquisedeeca dai maisiu lran duucal Aaróñi. Aaróñi lramo paali Levícaru cajiudadl. Dai caootoscai Diuusi lmai paali cascldl aliasi glaaagai ismaaquiagi Diuusi loodami lmai sállicamiga. ¹³ Suusi Cristo maitlrLevícaru cajiudadl lgal lrJudácaru cajiudadl dai tomali lmoco lmai Judácaru cajiudadl lrpaali moslca Suusi Cristo. ¹⁴ Claga gllmaatl isSuusi Cristo lrJudácaru cajiudadl dai claga gllmaatl llrl sai Moseesacaru maimaa sállicami tomali lmoco Judácaru cajiudadl saidl lrpaalicana.

¹⁵ Dai vaamioma claga gllmaatl sai Diuusi gajiaadlrl viaa lrpapaali Levícaru cajiudadl maatlcatadai isSuusi Cristo divia dai paali glducamicatadai lran duucal Melquisedeeca. ¹⁶ Moseesacaru sállicamigadl pocaiti sai moslca Levícaru cajiudadl lrpapaalicana dlamos Suusi Cristo maitlrLevícaru cajiudadl dai vllscarl paali glducami. Lgai tomastuigaco oidaga dai alil viaa guvucadagai cascldl paali glducami. ¹⁷ Cascldl pocaiti Diuusi aagitali Suusi Cristo:

Aapi paali glducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadl duucal baiyoma Melquisedeeca duucal.

Ascaili Diuusi. ¹⁸⁻¹⁹ Papaali Levícaru cajiudadl sállicamigadl ismaacldl maa Moseesacaru maitlrsol iscllagacarl vuvaiquia aatlml tomali maitlrsol iscllagacarl oidacagi cascldl Diuusi gajiaadlrl viaa Moseesacaru sállicamigadl daidl gllmaa lmai sállicami vaamioma clagaducami ismaacldl garsoicai issállicldl siaa duutuada aatlml Diuusi.

²⁰⁻²¹ Lrapaali Levícaru cajiudadl viaacatadai sállicamigadl glñaaduñicaru. loodami tllagida sállicamigadl lgal. Damos Diuusi daí Suusi Cristo sai paali ducamicana dai pocaiti Diuusi ñiooquidlrl sai Diuusi potatlal dai Suusi Cristo:

Clal maatl aanl islrvaavoi isaapi paali glducami tomastuigaco,

maisiu Levícaru cajiudadl duucal baiyoma Melquisedeeca duucal.

Astatldai Diuusi. Dai Diuusi maiyaatagl. ²² Cascldl gllmaatl sai vaamioma clagadu utuducldl sállicami. Suusi Cristo pocaiti saidl lsállicami utuducldl sállicldl clagadu dai lgal lrDiuusi ñiooquituldiadamigadl. ²³ Lrapaali Levícaru cajiudadl muiducatadai. Cooyiña lmmoco dai aa vuudana sállicamigadl. ²⁴ Damos Suusi Cristo tomastuigaco oidaga cascldl maitllagi lgal lmai gslállicamiga. ²⁵ Cascldl istutuidi iscllagacarl vuviadagi vllscatai ismaacldl vaavoitudai isiimia lgal Diuusi lmadu dai

tomastuigaco oidacagi vaavoitudaitai Suusi Cristo. Agai tomastuigaco oidaga cascada, dai daanai Diuusi sai soicaiña vlassi vaavoitudadami.

²⁶ Poduucai tudu Suusi arpaali baitaclaacamigada ismaacada tgitocatadai aatama. Agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, vlassara ivueeyi mosacaasi istumaasi arcalgadu, dai Diuusi vaidacai tavaagiamu vai agai vaamioma tlaanai sivalsi Diuusi talaanaruda. ²⁷ Arpaali baitaguucamigada Levícaru cajiudadai agai viaa iscoodadagi vustaqi dai dadasdiadagi Diuusi. Agai povueeyi sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada agai araga dai gotora oodami soimaascamigada. Damos Suusi Cristo maiapan duucai ivueeyi agai. Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada maiviaacatadai iscoodadagi vustaqi sai Diuusi oigaldiana. Tomali maiviaa iscoodadagi vustaqi loodami vllara sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada baiyoma agai gamuaatu curusiaba vlassi oodami vllara. Agai Diuusi dasdiarada ducami. Mosamo imidagai podui Suusi Cristo. Daida arpaali baitaguucamigada Levícaru cajiudadai ivuaadatai glaa duiñdagai vllas tasai. ²⁸ Moseesacaru sllcamigadara aagai siora viaa isarpaalicagi damos vlassi arsoimaasi ivuaadami. Damos gotora Diuusi dai gamara Suusi Cristo papaali baitaclaacamigada duucai dai potadai: “Caa maata aana isaapi arpaali ducami tomastuigaco”, astadai Diuusi. Dai Suusi Cristo tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi.

8

¹ Vlassi gomaasicada calga gamaata isSuusi Cristo vaamioma namaga isarpaali baitaguucamigada Levícaru cajiudadai. Dai Suusi Cristo tavaagiaru daja sllisia padara Diuusi. ² Malla tavaagiaru siaaco daja Diuusi Suusi Cristo agai daida argarpaaliga. Agai ivueeyi aa duiñadai papaali baitaguucamigada. ³ Arpaali baitaguucamigada gdadaasai sai coodaiña vustaqi dai dadasdiña Diuusi. Dai dadasdiña lara istumaasi vuaraiña oodami. Cascada gamaata isSuusi Cristo viaacatadai isdasdagi amo istumaasi Diuusi. ⁴ IsSuusi Cristo tami oidigi daama oidacamudai tomali maitarpaalicamudai agai. Quiaa oidaga papaali tami oidi daama cascada. Arpaali coodai vustaqi dai dadasdi Diuusi poduucai isduucai aagai Moseesacaru sllcamigadara ismaacada maa Diuusi Moseesacaru. ⁵ Dai istumaasi ivueeyi arpaali tami oidi daama ara maasi istumaasi ivueeyi Suusi Cristo tavaagiaru. Gomaasi calga gamaata. Aidasi Moseesacaru iduñia agaitadai licuusi vaaqui Diuusi potadai: “Cagai giduñi goicuus vaaqui ara maasi agai ismaacada gatalgi aana giidiana”, astadai Diuusi. ⁶ Damos vaamioma namaga garpaaliga. Agai tavaagiaru ivueeyi glaa duiñdaga cascada. Vai agaa papaali tami oidi daama ivueeyi istumaasi aagai Moseesacaru sllcamigadara. Dai vaamioma calgadu Suusi Cristo sllcamigada isMoseesacaru sllcamigada. Suusi Cristo agai dai soicai oodami sai Diuusi oigaldiana soimaascamigada dai calgacaru oidacagi cascada vaamioma calgadu Suusi Cristo sllcamigada.

⁷ Loodami maitistui iscalgacaru vuvaiagi Moseesacaru sllcamigadacada cascada Diuusi gajiaadara viaa Moseesacaru sllcamigada daida maa oodami amo ñiooqui utudui. ⁸ Daida ljudidú maialgidi Moseesacaru sllcamigada cascada Diuusi ñiooquidara pocaiti aagaitai ljudidú:

Amo imidagai ootodamu aana ljudidú amo sllcami utudui.

⁹ Asllcami maiara maascamu agai ismaacada ootosi aana aaduidardu, Aidasi cavuaidia ñagaitadai aana agai Ejiipituaidara.

Damos agai maialgidi asllcami.

Cascada gajiaadara viaa aana agai. Ascaiti Diuusi.

¹⁰ Dai vlassara amo imidagai ootodamu aana ljudidú asllcami utudui dai poduucai araduñimu:

Aliaſi cllaga mamaatltuldiamu aanl l'gai giñslllicamiga siłgai sllliclđl maatl calcamu dai lłgiadamu.

Poduucal aanl l'rdiuisigadlcamu dai l'gai l'rgiñmaamaracamu.

¹¹ Vllascatai giñmaatlca l'gai aaliducami dai gl'glarducami cascđl tomali l'maadutai maiviaacamu: isaagiadagi aa istuiga aanl.

¹² Dai aanl oigłldiadamu soimaascamigadl.

Dai tomali l'mo imidagai maitltłgitodamu aanl l'soimaascamigadl ismaacđl idui l'gai. Ascalti Diuusi. ¹³ Podu caiti Diuusi aagaitai goutudui slllicami dai poduucal maiñamllacatu gollquidl slllicami.

9

¹ Aidlſi Diuusi maa Moseesacaru l'rl'gadadl slllicami, Diuusi aagidi Moseesacaru saidl iduuna l'mo icuusi vaaqui dai ami siaa duutudaiña Diuusi. Dai aagidi isducatai siaa duutuada l'gai. ² Licuusi vaaqui viaacata dai gooca tuutucavi dai maicuparaga. Mosquitaagiña vll gooca tuutucavi saigilcatadai l'mo icuusi l'rlan l'łsi covocami l'mo sueeyi. Ltucavi ismaacđl quiidiganioma claacatadai mo l'raana claacatadai l'mo vaiñomi siaaco gl'tutusaiña cuvaracami vela, dai l'mo meesa vai daama darasaiña l'rapaali l'raana Diuusi daasdaradl. ³⁻⁴ Dai tuucavioma licuusi goquirdadl l'bl'gi claacatadai l'gl'mai tuucavi ismaacđl vaamioma namlaga sigl'n tuucavi. Dai ami gia alil l'mojoco varacliña papaali baitlclaacamigadl vllsi uumigi. Dai ami l'raana claacatadai l'mo altar siaaco gl'mlmlidiña lcubimidali, l'altar oorođl duñiisicatadai. Dai ami daacata dai l'rl l'cajoñi ismaacđl viaacata dai l'ojoodai ismaacđl l'rl ooja Diuusi gl'masaigadl gl'slllicamiga, dai l'mo ali aayi oorođl duñisicami ismaacđl viaacata dai l'maná, dai Aaróñi uuchadl ismaacđl iipoi. Lcajoñi l'rgoll oorođl quiidigamadl. ⁵ Daidl l'cajoñi daama guucacata dai gooca querubiiñisi oorođl duñisicami dai slllicđl dadadacłitadai. Dai taranacata dai gl'naana l'cajoñi daama vai ami vausidiña l'rapaali baitlclaacamigadl cañiiru l'radlclđl sai Diuusi oigłldiana oodami soimaascamigadl. Dłmos maitistutuidi aanl isvaamioma gl'naagidiagi gomaasi.

⁶ Poduucal idui Moseesacaru isducatai Diuusi ipl'i. Daidl l'rapaali vlls tasai varaacłiña ltucavi quiidiganioma claacđl dai ami ivuaadana Diuusi aa duiñdadl. ⁷ Dai tuucavioma moslca l'rapaali baitlclaacamigadl varaacłiña mosalil l'mojoco vllsi uumigi. Dai ami vausidiña cañiiru l'radlclđl sai Diuusi oigłldiana l'gai soimaascamigadl l'madu oodami sai maascamigadl. ⁸ Gomaasicđl gl'mmamaatltuldi Diuusi l'bladl saidl ltucavi quiidiganioma claacđl l'rl ivuaadana l'rapaali Diuusi aa duiñdadl dłmos tuucavioma moslca l'rapaali baitlclaacamigadl varaacłiña quiaa namlacatai gollquidl slllicami. ⁹ Vllsi istumaasi ivuaadana l'rapaali l'madu l'baitlclaacamigadl l'ran ducami istumaasi iduí Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Dłmos vllsi l'gaicđl ismaacđl ivuaadana l'rapaali icuusi vaaquirl' maitistui isoiñagi oodami sai gl'niibstacan tadacana. ¹⁰ Loodami maacaiñi l'rapaali naana maasi cuaadagai sai l'gai dadadlñi Diuusi dai viaacana l'gai slllicami istumaasi cllgadu iscuaadagi dai istumaasi cllgadu isyłldagi dai isducatai varaconadagi gl'nnoonovi dai gl'nyuucusi. Dai vllsi goslllicami viaacata dai oodami isllgiadagi asta aidl uucami sidivia Suusi Cristo dai maa Diuusi l'slllicami utudui.

¹¹ Dai sivi Suusi Cristo papaali baitlclaacamigadl ducami. Dai l'gai cllgacrl' gl'rnłidi. Dai aidlſi camuu Suusi Cristo tai aasi l'radl gooquirl' ii l'gai tl'vaagiamu dai vuidl'rl clquii'va Diuusi sai poduucal Diuusi oigłldiana oodami soimaascamigadl. Dai poduucal gl'maatl sai siaaco ivueeyi Suusi Cristo gl'aa duiñdaga vaamioma cllgadu ismllca siaaco ivuaadana l'rapaali baitlclaacamigadl gl'aa duiñdaga. ¹² Suusi Cristo maibllcai vustaaqui l'radl l'ran duucal l'rapaali baitlclaacamigadl. Lłgi Suusi Cristo aasi gl'łl'ra cascđl. Dai mosl'mo imidagai podui dai ii tl'vaagiamu. Dai poduucal isduucal Suusi Cristo casistutuidi vllsi oodami iscl'lgacrl' vuvacuiagi dai tomastuigaco

oidacagi Diuusi ʌmadu. ¹³ Siʌʌscadʌ ʌjudidíu taatagi ʌmo muuquiedʌ siʌʌʌrʌ siaaco yaasapi coidadʌ maiviaacana oigaragai ʌgai issiaa duutuadagi Diuusi asta siʌʌscadʌ gʌnvausi ʌgai sivatu dai tuuru ʌʌradʌcʌdʌ dai vaacasi baabiedʌ maataigadʌcʌdʌ ʌʌgi poduucai gʌnviidacatadai ʌgai. Capovuaadatai ʌgai cavuaañicam vii duucami istomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai dai casistutuidiña isʌʌpamu siaa duutuada Diuusi. ¹⁴ Suusi Cristo aasi ʌʌradʌ muucucai curusiaba Diuusi Iʌʌadʌ guvucadadʌcʌdʌ gomaasi gʌdaasdaraga Diuusi vʌʌtarʌ. Tomali ʌmo imidagai maisoimaasi ivueeyi Suusi Cristo cascʌdʌ sioora vaavoitudai ʌgai vaamioma cʌʌga istutuidi isgʌniibʌstacan tadacagi oigʌldacai Diuusi soimaascamigadʌ dai poduucai viaacana oigaragai issiaa duutuadagi Diuusi daidʌ ivuaadagi istumaasi Diuusi ipʌlidi. Diuusi tomastuigaco oidaga.

¹⁵ Poduucai Suusi Cristo ʌgai dai daanʌi Diuusi aatʌʌʌ gʌʌvʌʌtarʌ ootoscai Diuusi sʌʌlicami utudui ʌgaicʌdʌ. Dai poduucai vʌʌscatai ismaacʌdʌ vʌpaiddi Diuusi istutuidi isiimiagi Diuusi ʌmadu dai viaacamu vʌʌsi istumaasi ismaacʌdʌ aagai Diuusi sai maquia ʌgai vaavoitudadami. Suusi Cristo muu sai cʌʌgacʌʌʌ vuvacʌna ʌvʌpaiddʌ ismaacʌdʌ soimaasi ivuaadana maiquiaa diviacai Suusi Cristo tomasi cacoi ʌgai, dai aidʌ quiaa namʌaacana Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. ¹⁶⁻¹⁷ Siʌʌscadʌ ʌmo oodami iduñiagi ʌmo oo-jai siaaco aagai sioora vʌʌtarʌca ʌgai vustuidadʌ siʌʌscadʌ muuquia ʌgai dʌmos tomali ʌmaadutai maitistutuidi isbʌiyagi tomali ʌmo istumaasi asta siʌʌscadʌ muuquiagi ismaacʌdʌ iduí ʌoojai. ¹⁸ Poduucai ʌʌʌʌ aidʌsi Diuusi maa Moseesacaru gʌsʌʌlicamiga maiñamʌaacana gosʌʌlicami asta siʌʌscadʌ Moseesa coi vustaqui. ¹⁹ Aidʌsi Moseesacaru caaagidi ʌoodami vʌʌsi ʌsʌʌlicami ismaacʌdʌ maa Diuusi amaasi bʌí ʌgai vooroi vʌʌgicami dai ʌmo uusi isoro tʌʌgiducami maamaradʌ dai vadʌitu vustaqui ʌʌradʌcʌdʌ ʌmadu suudagi dai vausi ʌliivru ismaacʌdʌʌʌʌ oojisicatadai ʌsʌʌlicami dai vʌʌsi oodami vausi ʌgai ʌʌʌʌ. ²⁰ Amaasi potʌtʌdai: “Idi ʌʌraicʌdʌ canamʌaacamu idi sʌʌlicami ismaacʌdʌ giñmaa Diuusi aapimʌ gʌʌvʌʌtarʌ”, astʌtʌdai Moseesacaru. ²¹ Daidʌ Moseesacaru vausi ʌʌʌʌ ʌicuusi vaaqui ʌmadʌ vʌʌsi istumaasicʌdʌ siaa duutudaiña ʌgai Diuusi. ²² Moseesacaru sʌʌlicamigadʌʌʌʌ pocaliti sai baitoma vʌʌsi istumaasi gʌʌagi isvausidicagi vustaqui ʌʌradʌcʌdʌ dai poduucai istutiadagi isʌcʌdʌ ivuaadagi Diuusi aa duiñdadʌ. Diuusi maiogʌldiña tomali ʌmaadutai soimaascamigadʌ asta siʌʌscadʌ coodaiña vustaqui vai bʌʌjʌiña ʌʌradʌ. Dai sivi Suusi Cristo aasi ʌʌradʌ muucucai dai poduucai Diuusi oigʌldi oodami soimaascamigadʌ.

²³ Poduucai gʌʌagaitadai isbai vuaada ʌgai istucʌdʌ ivuaada Diuusi aa duiñdadʌ poduucai isduucai Diuusi aagai Moseesacaru dai ʌʌʌsi gʌʌagai ʌʌʌʌ isiduñi agaitadai ʌmo istumaasi vaamioma namʌaacami sicooidai vustaqui vai poduucai oigʌldicagi oodami soimaascamigadʌ dai ʌgai iimiagi tʌvaagiamu dai siaa duutuada ʌgai Diuusi tʌvaagiʌʌʌ. Istumaasi iduí Suusi Cristo vaamioma namʌaga sistumaasi ivuaadana ʌjudidíu coodaitai vustaqui. ²⁴ Suusi Cristo maivʌpacʌiña ʌiicuusi vaaquiʌʌʌ ismaacʌdʌ iduí oodami ʌgai tʌvaagiʌʌʌ vaa dai vuidʌʌʌ cʌquiva Diuusi dai daanʌi Diuusi aatʌʌʌ gʌʌvʌʌtarʌ. ʌjudidíu coodaiña vustaqui ʌicuusi vaaquiʌʌʌ dai bʌʌjʌiña ʌʌradʌ dai ʌgaicʌdʌ vausidiña tucavi siaaco ivuaadana Diuusi aa duiñdadʌ sai poduucai Diuusi oigʌldiana oodami poduucai isduucai Suusi Cristo gʌʌmuaatu dai ʌʌgi ʌgai ii tʌvaagiamu dai mʌʌca ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ sai poduucai Diuusi oigʌldiana oodami. ²⁵ ʌjudidíu papaali baitʌcʌaacamigadʌ vʌpacʌiña ʌli ʌmojoco vʌʌsi uumigi ʌtuucavi tuucavioma cʌaacʌdʌʌʌʌ dai bʌʌcaticana vustaqui ʌʌradʌ dʌmos ʌSuusi Cristo mosaliʌ ʌmo imidagai muu maisiu muiyoco. ²⁶ Dʌmos aidʌsi divia Suusi Cristo ugidagai Moseesacaru sʌʌlicamigadʌ. Dai Suusi Cristo muu tai aasi ʌʌradʌ mosʌmo imidagai sai poduucai Diuusi oigʌldiana oodami soimaascamigadʌ. ²⁷ Oodami ʌli ʌmojoco cooyi dai gooquiʌʌʌ Diuusi ʌlidamu ismaacʌdʌ ʌʌcʌʌga ivuaadami dai ismaacʌdʌ ʌʌmaicʌʌga ivuaadami. ²⁸ Poduucai ʌʌgi Suusi Cristo ʌli ʌmo imidagai muu tai aasi ʌʌradʌ sai poduucai Diuusi oigʌldiana oodami soimaascamigadʌ. Dai gooquiʌʌʌ ʌpaamu divia ʌgai Suusi Cristo dai vaidaquia ʌgai vʌʌscatai ismaacʌdʌ ʌʌʌʌʌ vaavoitudaitai.

10

¹ VΛSSI istumaasi ivuaadana λjudidíu λicuusi vaaquiλrλ λgai povuaadana sai maatλna oodami tomasi palλλpi istumaasi iduñia agaitadai Suusi Cristo diviacai tami oidi daama. Ismaacλdλ vΛSSI uumigi maacaiña vustaqui λpapaali sai coodaiña dai poduucai siaa duutudai Diuusi maicλλgacλrλ vuvacλi gomaasicλdλ. ² Isgomaasicλdλ istutiadamudai λoodami iscλλgacλrλ vuvacλi gomaasicλdλ. ³ Dλmos caoigλldicamudai λgai soimaascamigadλ dai camaisoigλnλliadamudai soimaasi ivuaadatai. ⁴ Dλmos baiyoma coodaitai vustaqui vΛSSI uumigi gλntλtλgitoiña issoimaasi ivuaadana. ⁴ Vustaqui λλradλcλdλ maitomastuigaco oigλldicana oodami soimaascamigadλ.

⁵⁻⁶ Cascλdλ aidλsi Suusi Cristo divia tami oidi daama potλtλdai λgai Diuusi gλooga: Aapi maitipλlidi isoodami moscoodadagi vustaqui dai gλdadasdiagi naana maasi. Baiyoma aapi ipλlidi saidλ oodami λma duucai gλntλtλgitona dai camaisoimaasi ivuaadana dai gλλλgidiña. Cascλdλ giñootoi aapi tami oidi daama ansai oodami duucai vuusaiña aanλ dai muucuna dai poduucai aapi oigλldi oodami soimaascamigadλ.

⁷ Tami daja aanλ daidλ iduñia iñagai aanλ istumaasi aapi ipλlidi. Aanλ iduñia iñagai vΛSSI istumaasi oojisi gλñiooquiλrλ giñaagaitai aanλ. Astλtλdai Suusi Cristo. ⁸ Moseesacaru sλλlicamigadλrλ pocaiti sai aliλsi glaagai iscoodada vustaqui dai dadasdiagi Diuusi naana maasi dai vλλscλrλ potλtλdai Suusi Cristo gλooga: “Aapi giñooga maitipλlidi gomaasi”, astλtλdai. ⁹ Dai Suusi Cristo pocaiti λpλ saidλ iduñia agai istumaasi Diuusi ipλlidi. Aidλsi pocaiti λgai poduucai gajiaadλrλ viaa Moseesacaru sλλlicamigadλ dai pocaiti sai λgai sλλlicamigadλ λgai dai namλga. ¹⁰ Suusi Cristo muu curusiaba λmo imidaga sai poduucai cλλgacλrλ vuvacλna oodami. Suusi Cristo podui iduñia λlilitai istumaasi Diuusi ipλlidi. Cascλdλ Diuusi gλroigλldi dai λcovai gλrvuvaitu tλsai aatλmλ siaa duutudaiña.

¹¹ VΛSSI λpapaali judidíu ivueeyi gλnaa duiñdaga vλλs tasai dai mui imidagai coodai vustaqui tomasi vustaquicλdλ maitomastuigaco oigλldicana oodami soimaascamigadλ.

¹² Dλmos Suusi Cristo camuucucai dai aasi λλradλ sai poduucai Diuusi tomastuigaco oigλldiana oodami soimaascamigadλ ii tλvaagiamu dai Diuusi vuitapi cλquiva dai gooquiλrλ sλλlisia padλrλ Diuusi daiva. ¹³ Dai movasi nλnλraca agai Suusi asta siλλscadλ Diuusi voopoidagi sλλlicamigadλ vΛSSI tλtλaanλdamigadλ λgai ismaacλdλ vuidλrλ vλλtλca λSuusi dai λλgi λgai gatλaanλda agai. ¹⁴ Iduucai Suusi Cristo vΛSSI gomaasi poduucai cλλ tutiatu λgai ismaacλdλ Diuusi λcovai vuvaitu dai Diuusi tomastuigaco cλλgacλrλ nλidi λgai ducami istomali λmo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ¹⁵ Dai Diuusi Ibladλ arnλijadami vΛSSI istumaasi iduí Suusi Cristo daidλ icaiti Diuusi Ibladλ:

¹⁶ λmo imidagai ootosdamu aanλ λjudidíu λmo sλλlicami utudui dai poduucai λpλduuñimu. Aliasi cλλga mamaatλtuldiamu aanλ λgai giñsλλlicamiga siλgai sλλlicλdλ maata calcamu dai λλgiadamu.

Ascaiti Diuusi Ibladλ. ¹⁷ Dai gooquiλrλ icaiti:

Tomali λmo imidagai maitλtλgitodamu aanλ λsoimaascamigadλ ismaacλdλ iduí λgai.

Ascaiti Diuusi Ibladλ. ¹⁸ Caoigλldicatai λsoimaascamigadλ λjudidíu camaigλaagai isapiacoodadagi vustaqui soimaasi ivuaadatai.

¹⁹ Cascλdλ giñaaduñi casistutuidi aatλmλ isdaanλdagi Diuusi maisiaa λλraitai, vaavoitudaitai isSuusi Cristo muu curusiaba dai aasi λλradλ vai Diuusi gλroigλldi gλrsoimaascamiga daidλ λgai gλrmaa λsλλlicami utudui. ²⁰ Dai duaaca Suusi Cristo dai tλvaagiλrλ daja dai cascλdλ istutuidi aatλmλ isdaanλdagi Diuusi sai gλrsoicλiña. ²¹ Suusi Cristo λpapaali baitλcλaacamigadλ ducami tλvaagiλrλ. Dai λgai aliλ viaa guvucadagai. ²² Cascλdλ aliλsi glaagai issiaa duutuadagi Diuusi cλλga vaavoitudaitai. Diuusi casi gλroigλli gλrsoimaascamiga cascλdλ gλriibastacan tada aatλmλ sivi. Dai cavapacoñi

aatama. ²³ Dai aatama aliasi glaagai isapiavaavoitudadagi Suusi Cristo. Diuusi agai daida glaagidi sai tomastuigaco oidaca agai vlassi vaavoitudadami dai maiyaatavoga agai cascada aliasi glaagai isvaavoitudadagi aatama Suusi Cristo. ²⁴ Dai aliasi glaagai aatama isgarsoicada aipacoga dai poduucai vaamioma gairoiglada aipacoga dai vaamioma cll-gacara oidaca. ²⁵ Maitlaagai tasapan duucai ivuaadagi agai ismaacada maidaivai siaaco garrampaidi aatama dai siaa duutudai Diuusi. Baiyoma glaagai iscala garmacadagi ñiooqui aipacoga. Vaamioma calga sivi camiaadimi istuigaco divi agai Suusi Cristo cascada.

²⁶ Isapiasoimaasi ivuaada aatama lagi polaliaracada camaatcatai aatama isSuusi Cristo arcalagacara vuvaiquidami, camaitipu isduucatai isgairoigaldi garsoimaascamiga. Maitipu tomali amo amai ismaacada muu aatama garvllatara mosacaasi Suusi Cristo vai poduucai Diuusi gairoigaldi garsoimaascamiga. ²⁷ Sivi mosglaagai isnanllaracagi istuigaco Diuusi soimaasi gartaatuldi agai isducatai arsallicami. Sallicada ugitituda agai Diuusi vlassi ismaacada vuidara vllatcagi. ²⁸ Silascada amaadutai maiaggidagi Moseesacaru sallicamigada dai isoidacagi gooca sirra vaica nlijadami aidla gia adunucami gatlaanliña muaaragai dai maisoigallidiña agaicada. ²⁹ Damos glaagai isDiuusi vaamioma soimaasi taatatuldiagi agai ismaacada mosparunai dai gajiaadara vipieeyi Suusi Cristo mamaatatuldiaragada dai maivaavoitudai sai Suusi Cristo muu curusiaba sai calgacara vuvaiquiana oodami tomaasi Suusi Cristo arDiuusi acovai vusaidada. Dai mosparunai Diuusi Ibadla ismaacada calgacara nidi vaavoitudadami. ³⁰ Cal maata aatama iscaiti Diuusi: “Aana agai dai soimaasi taatamituldi soimaasi ivuaadami”, ascaiti Diuusi. Dai pocaiti larra Diuusi: “Dai aana nidamu oodami ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami”, ascaiti Diuusi. ³¹ Sila duduaadimumu lsoimaasi ivuaadami silascada ajiagi istuigaco Diuusi nidagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami.

³² Damos gantagitovurai aapima issillquioma aidasi utudama mai aapima Diuusi ñiooquida dai vaavoiu, aa oodami alia soimaasi gantaatatuli mai aapima vllscara apiavaavoitudaiña. ³³ Dai lmadutai aapima ganparunai agai dai aa soimaasi taatatuli vlassi oodami vuitapi, dai aa soicliña ismaacada soimaasi taatacadai. ³⁴ Dai soigallidiña aapima gnaaduñicada ismaacada maamaisapicatadai dai daividiña. Dai aidamasi gnallsidiña gnvustuidaga maivui ñioocaiña aapima Diuusi baiyoma baigallidiña aapima, maatcatai aapima isviaaca agai amo istumaasi calgaducamioma tvaagilara ismaacada maiugiatai tomali umo imidagai. ³⁵ Glaagai masapiavaavoitudadagi Diuusi, poduucai Diuusi gnmaaquimu naana maasi istumaasi tvaagilara. ³⁶ Dai glaagai masapiavuaadagi istumaasi Diuusi ipalidi maioojodaitai poduucai Diuusi gnmaaquimu istumaasi aagai agai sai maquia agai vaavoitudadami. ³⁷ Pocaiti Diuusi ñiooquidara: Otoma divi agai Cristo.

³⁸ Siorra vaavoitudai isSuusi Cristo arcalagacara vuvaiadami Diuusi calgacara nidiña ducami istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. Damos ismaadutai gajiaadara viaagi glaavoidaraga, Diuusi maibaigallidiña agai vui.

Ascaiti Diuusi ñiooquidara. ³⁹ Damos aatama maitlragai ismaacada gajiaadara vipieeyi gnvaavoidaraga dai poduucai ajioopai Diaavora lmadu, baiyoma aatama arlagai ismaacada apiavaavoitudai dai poduucai Diuusi calgacara garvuvaidi.

11

¹ Ismaacada vaavoitudai Diuusi calga maata issallicada viaaca agai istumaasi nllara dai issallicada araduñia agai istumaasi aagidi Diuusi isiduñia agaitadai tomasi maiquiaa nidi gomaasi. ² Garaaduñicarua calga vaavoitudaiña Diuusi cascada Diuusi calgacara nidiña agai.

³ Vaavoitudai aatama isDiuusidi iduí oidigi. Agai mosaagai saida araduuna oidigi taida araduí. Naidi aatama istumaasi Diuusidi iduí tomasi mainaidi aatama istucada Diuusidi iduí oidigi.

⁴ Abeelicarua canga vaavoitudaiña Diuusidi cascada istumaasi daasi agai Diuusidi vaamioma cangadu sigai ismaacada daasi Cainacaru. Cascada Diuusidi cangacaru naidiña Abeelicarua dai baigalli Diuusidi agiacada ismaacada daasi agai. Tomasi camuu Abeelicarua vascaru istumaasi iduí agai garsoici tasai maata aatama isducatai glaagai isvaavoitudadagi Diuusidi.

⁵ Enococaru canga vaavoitudaiña Diuusidi tai Diuusidi duaacami bllcai tvaagiamu, cascada maitaa oodami oidigi daama. Dai pocaiti Diuusidi ñioquidaru sai Diuusidi alia baigallidiña Enoco vui laqui abiaadaru. ⁶ Damos Diuusidi maitistutuidi iscangacaru najadagi soora maivaavoitudadagi. Dai soora sia duutuada liada Diuusidi araga glaagai isvaavoitudagi isoidaga Diuusidi dai isDiuusidi sallicada soici soora sia duutuada liadagi.

⁷ Noécaru canga vaavoitudaiña Diuusidi cascada aidasi Diuusidi aagidi sai naana maasi istumaasi araduña agaitadai dai cascada glaagaitadai isiduiña agai amo vaarcu gaducami dai agiacada cangacaru vuusiagi agai lamadu aaduiña, Noécaru canga agidiña Diuusidi. Tomasi loodami naiditadai aidasi Noé ivuaadatadai agaa vaarcu dai poducaci mai isNoé vaavoitudaiña Diuusidi vascaru loodami maivaavoitu dai poducaci gamaata isagai arsoimaasi ivuaadami dai cascada baicoi agai aidasi tlvpi duudu. Damos Diuusidi cangacaru naidiña Noé.

⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuusidi, cascada aidasi Diuusidi aagidi sai vuusiña agai gadavllragaiñaru, vuusai agai dai ii sibacoga siaaco Diuusidi maaquia agaitadai amai dlvllrai tomasi Avraañi maimaatcatadai siaacoga. ⁹ Dai Avraañicaru aayi adlvllriaru siaaco Diuusidi vaidacai. Dai apiacanga vaavoitudaiña Diuusidi cascada ami oidatu sibaaadaru oidacami duucaci. Dai icuusi vaaquaru oidacatadai. Dai Isaacaru dai Jacocaru aru poducaci oidacatadai. Dai Diuusidi aagidi agai aru sai adlvllrai aragai vlltaraca agaitadai. ¹⁰ Avraañicaru agidiña Diuusidi vaavoitudaitai ismo imidagai iimi agaitadai tvaagiamu dai Diuusidi lamadu daaca agai.

¹¹ Saacarua oñigada Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuusidi cascada marai tomasi casi arooquimudadcatadai Diuusidi aagidi Saara sai maraata agaitadai tai agai vaavoitu cascada marai. ¹² Avraañicaru sallicada arcallimudadcatadai dai camaitistui ismaatagi damos vascaru maamarai dai sallicada muidu cajiudad agai. Avraañicaru muidu cajiudad aru laquidu sisiaavugai. Tomali amaadutai maitistutuidi isalcadagi.

¹³ Vvasi agai ismaacada vaavoitudaiña Diuusidi coi maiquia maacacai Diuusidi vvasi istumaasi aagai sai maaquia agaitadai. Vvasaru agai canga vaavoitudai vvasi ismaacada aagai Diuusidi cascada maatacatadai isiduiña agai Diuusidi vvasi istumaasi aagai isiduiña agaitadai. Daidi loodami baigalliaracada tatagitoiña. Dai agai maatacatadai ismo imidagai iimia agaitadai sibacoga dai maisiu vascaru anaasi oidaca agaitadai. ¹⁴ Canga gamaata sai soora poducaci vaavoitudadagi nllra istuigaco iimia agai tvaagiamu dai Diuusidi lamadu oidaca agai tomastuigaco. ¹⁵ Istatagitodamudai agai gndlvllraga siaadaru vuvaja canga istutiamudai agai isiimiagi aramu mllca. ¹⁶ Damos agai baiyoma ipaliditadai isviaacagi amo dlvllrai vaamioma cangaducami tvaagiaru. Cascada Diuusidi baigallidiña giñooga aagaitai agai. Diuusidi cabai duu siaaco oidaca agai tvaagiaru.

¹⁷⁻¹⁸ Avraañicaru canga vaavoitudaiña Diuusidi cascada aidasi Diuusidi aagidi sai muaana gamara dai daasdana, Avraañicaru gia muaa agaitadai gamara Isaa dai daasda agaitadai Diuusidi tomasi mosaca amoco viaacatadai agai. Dai Diuusidi caagiditadai Avraañi sai alia muida agaitadai cajiudad Isaañaru. Damos Diuusidi mosnida aliditadai sabai canga agidi Avraañi dai maisiu issallicada muaagi Avraañi gamara. ¹⁹ Avraañicaru vaavoitu isDiuusidi istutuidi isduduaacaldiagi coidada. Cascada siaducaci isDiuusidi duaacaldiamudai Isaa coidada saagidiañaru.

²⁰ Isaacaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascald maiquiaa muucucai agai aagidi gmaamara Jaco dai Esaú sai Diuusi cllagacarla nlijada agaitadai. ²¹ Jacocarua cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascald aidasi cayoga muu clllimucui aagidi gmmara Osé maamarada sai Diuusi cllagacarla nlijada agaitadai. Dai Jaco sias duutuli Diuusi daagacatai gagiica. ²² Osécaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascald aidasi camuquia agaitadai pocaiti sai glaaduñi ljudidíu vuvaaquia agaitadai gooquirioma Ejiipituaiñdara. Dai aagai lpara masiaaco vuuiagi ooda camuucucui agai.

²³ Moseesacaru daldald cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascald aidasi vuusai Moseesa maata tla agai sidi lrdiuusi lco vusidadal. Cascald vaica masaadai astocatadai agai, tomasi lraí gatjai coodaragai vllasi aali utu vuvaiquiala ismaacald arcacalliatadai judidíu maamarada. Vllascara Moseesa daldald maiablañi lraí. ²⁴ Moseesacaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascald aidasi cagala agai maitipali isloodami lraí baabadu duucui nlijadagi. ²⁵ Baiyoma ipali agai isloodami maatacagi islagai lrdjudíu. Ljudidíu lrdiuusi maamarada cascald. Tomasi vllasi ljudidíu lrpriooñigadacatadai lraí Ejiipitara oidacami dai soimaasi taatamituldiña. Moseesa baiyoma ipali issoimaasi taatagi dai maisiu baigalliadagi chllqui tasai ivuaadai istumaasi ipalidi lsoimaasi ivuaadami llmadu. ²⁶ lMoseesa vaavoitudaiña isDiuusi maquia agai lmo istumaasi vaamioma cllgadicami tvaagiara cascald ipali isEjiipitara oidacami soi duucui nlijadagi poduucui mlsduucui soi duucui nlijada agaitadai lCristo goquiara diviacai. Moseesa polliditadai sai poduucui vaamioma baigallidi isviaacatai vllasi lraí Ejiipituaiñdara vustuidada. ²⁷ Moseesacaru cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascald ii Ejiipituaiñdara maiablañi agai lraí tomasi lraí alia baamu lMoseesa vui. Vllascara Moseesa iduí vllasi istumaasi Diuusi tjai saida iduuna ducami isnlijadamudai agai Diuusi tomasi maitartlagacarui.

²⁸ Moseesa cllaga vaavoitu isDiuusi iduñia agai istumaasi aagi isiduñia agaitadai cascald gatajai coodaragai cañiiru maamarada dai aagidi sai vllasi oodami vausidana ganquii quitaagiña socoli cañiiru lradaldal sai poduucui maivaacana Diuusi tlaañicarudal dai maicoodana judidíu maamarada ccalli lragadada. ²⁹ Ljudidíu cllaga vaavoitu Diuusi cascald dlagavusai gll suudagi ismaacald vllgicald tllgadicatadai ducami issi lrdvllarai gaquicamicamudai agai. Dai aidasi lEjiipitara oidacami dlagavunña liditadai lpara baicoi.

³⁰ Ljudidíu cllaga vaavoitu Diuusi cascald glí lbidaviqui ismaacald socoli cuupicatadai Jericoara. Cuvarami tasai socoli dlagavuscaña ljudidíu Jericoara bidaviqui lbagi, taida glí. ³¹ Raavacaru lramo ooqui ismaacald Jericoara oidacatadai dai vaavoitu isDiuusi maquia agaitadai ldlvllarai ljudidíu cascald soí agai lcalli judidíu ismaacald vaara Jericoara dai nlida agai ldlvllarai ismaasi cascald maimuu looqui aidasi coi agaa ismaacald mailagidi Diuusi. Raavacaru lramo ooqui tataligamicatadai.

³² Camitistutuidi aana isaagagi vaamioma. Camaitiñajai tasai isaagagi istumaasi ivuaadana gdraaduñicaru Jedeona dai Baraca dai Sansona dai Jefete dai Davi dai Samueeli dai aa Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. ³³ Agai cllaga vaavoitudaiña Diuusi cascald ivuaadana naana maasi. lmmoco vuvaidiña oidacami dai lgi ami dlvllragadara oidacana. Daidal llatlaanadami cllaga ivuaadana gnaa duiñdaga. Dai Diuusi soí vllscatai isducatai aagidi. Dai Diuusi nuucagi aa sai maiugaana mamavidi, ³⁴ dai aa sai maimalna aidamasi gll taiyara suuli dai Diuusi soí aa msai maicoodana. Dai Diuusi soí ismaacald maiguupucataidai sai guupucatura. Dai Diuusi soí aa sai cllaga maata cocodaiña dai voopoitudaiña gansasaayu. ³⁵ Dai lramo ooqui aaduñal duduaaca.

Dai lmmoco gia soimaasi taatutuli sasaayudal dai coi. Damos agai baiyoma ipali mlscoodagi dai maisiu gajiaadara viaa gnvaavoidaraga. Agai maatacatadai ismo imidagai duduaaca agai dai iimi agai Diuusi llmadu. Agai maatacatadai isvaamioma sioma oidaca agai tvaagiara istami oidi daama. ³⁶ Dai ismaacald maivaavoitudaiña Diuusi soi vvaadana lvaavoitudadami. lmmoco parunaiña agai dai aa gvaiña dai aa mamaisapaiña dai vupuraiña cadeenacald. ³⁷ Dai lmmoco coodaiña ojoodaicald

dai aa seruuchucada guicumaiña agai dai aa aagidiña agai sai gajiaadara viaana ganvaavoidaraga sai poduucai camaisoimaasi taatamituldiada agai dai amaasi coodaiña mastaicada. Dai aa mosaipaco ajioopaiña dai sisivatu oojogidacada dai cañiiru oojogidacada ivuaadana agai ganyuucusi. Sallicada arsoituutuigami agai daida loodami soi duucai naidiña dai soimaasi taatamituldiña. ³⁸ Agai ismaacada maivaavoitudai Diuusi alia soimaasi ivuaadana cascada maitlaagaitadai isagai vaa dvalariara oidaca agai lamadu vaavoitudadami ismaacada oidigana ajioopaiña dai taltajovai oidacana. Vaavoitudadami vaamioma namaga cascada. ³⁹ Diuusi cllagacara naidiña vlassi agai ismaacada vaavoitudaiña. Damos vllascara maimaa agai vlassi istumaasi aagidi sai maquia agai. ⁴⁰ Diuusi ipliditadai isagai nllaracagi asta istuigaco ootosda agaitadai agai amo sallicami vaamioma cllagaducami dai agai lrasallicami ismaacada grootosi agai aidasi divia Suusi Cristo. Dai poduucai Diuusi oigaldi agai soimaascamigada dai aatama lara. Dai Diuusi vllscatai amapai garmaquia agai vlassi istumaasi aagai.

12

¹ Maatacatai iscala vaavoitudaiña muidutai garaaduñicaru aatama lara glaagai iscala vaavoitudadagi dai cllagacara oidacagi dai gajiaadara vipiaadagi vlassi soimaascami dai vlassi istumaasi maitarsoicai iscagacara oidacagi. ² Dai glaagai isapiatlatgitoda aatama isSuusi argarbaitacaaacamiga dai sallicada vaavoitudai agai Diuusi. Suusi Cristo tavaagiara daacatai Diuusi lamadu dai alia baigalliditadai agai mllaca. Dai vllscara divia tami oidigi daama ivuaadatai istumaasi Diuusi iplidi dai muu curusiaba tomasi gomaasi aliisi lrsiaa llraragaicatadai ljudidú vlltara. Dai gooquiara lramu ii tavaagiamu dai Diuusi sallisia padara daja. Dai aatama glaagai isvaavoitudai Diuusi lpan duucai Suusi vaavoitudai Diuusi.

³ Taltagitodavurai aapima isducatai Suusi Cristo apiaivuaada istumaasi Diuusi iplidi tomasi lsoimaasi ivuaadami soimaasi taatatuli cascada aliisi glaagai isapiavaavitudada aapima tomamasi soimaasi taatamai. Dai maivui ñioocada Diuusi tomasi loodami soi duucai gannlidi. ⁴ Aapima maiquiaa gancooditu vuidara vlltatai lDiaavora lamadu lsoimaasi ivuaadami. ⁵ Glaagai masiapiatlatgitodagi iscaiti Diuusi ñiooquidara siaaco pocaiti Diuusi maacaitai ñiooqui vaavoitudadami gamaamara duucai: Giñmaamara maitlaagai mllbacocodagi tomali maitlaagai isdagituagi isivuaadagi istumaasi aana iplidi sillscada soimaasi gantaatamituldiada aana soimaasi ivuaadatai aapima.

⁶ Dai soimaasi taatamituldi aana vlassi giñmaamara, alia oigadai aana cascada. Ascaiti Diuusi. ⁷ Sillscada Diuusi soimaasi gantaatamituldiada maamaradacatai aapima maitlaagai mllsvui ñioocadagi. Vlassi oodami ismaacada oigadai ganmaamara soimaasi taatamituldi sillscada maicalla ivuaadagi. ⁸ IsDiuusi maisoimaasi gantaatamituldiadagi sillscada soimaasi ivuaada aapima poduucai isduucai soimaasi taatamituldi agai gamaamara aidla gia aapima maitarmaamarada agai. ⁹ Aidasi aaliducatai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardlada soimaasi ivuaadatai aatama dai vllscara siaa duutudaiña aatama. Damos vaamioma cllaga glaagai issiaa duutuadagi Diuusi tomasi soimaasi gartaatamituldiadagi agai soimaasi ivuaadatai aatama vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatama dai tomastuigaco oidaca Diuusi lamadu. ¹⁰ Aidasi aaliducatai aatama soimaasi gartaatamituldiña gardlada isducatai cllgadu lldiña agai. Damos Diuusi soimaasi gartaatamituldi, agai sallicada cllaga maata istumaasi lrcallagai aatama grrvlltara, vai poduucai maisoimaasi ivuaada aatama lpan duucai agai tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹¹ Sallicada lrvavoivi sai tomali amaadutai maiuojoidi issoimaasi taatamituldiadagi daldada damos ismaacada mamaatarai iscala tuutiagagi soimaasi taatamitai agai gia sallicada cllagacara oidacana.

¹²⁻¹³ Aliaisi glaagai isapiadaanlda aapiml Diuusi sai gansoicliña dai cllagacarl oidadagai isducatai Diuusi ipalidi vai poduucai aa oodami maigajiaadlrl vipiaadana Suusi Cristo mamaatatluldiaragadl dlmos baiyoma vaavoitudana lgal dai cllagacarl vuvacana. Dai aliaisi glaagai iscllaga gamamaatatluldiada aapiml Suusi Cristo mamaatatluldiaragadl vai poduucai aa oodami cllaga maatl calcana dai llgiditai calcana dai maisoimaasi ivuaadana.

¹⁴ Maitavar vuidarl vllatca aa oodami tomasi lgal ganvuidarl vllat dai maitavar soimaasi ivuaada. Ismaacldl apiasoimaasi ivueeyi maitistutuidi isiimiagi Diuusi llmadu. ¹⁵ Glnnuacadacavurai aapiml aipacoga vai tomali lmaadutai maigajiaadlrl viaana Suusi Cristo mamaatatluldiaragadl, isdagitua aapiml Diuusi maicllagacarl glnnlijadamu. Dai glnnuacadacavurai aapiml aipacoga vai tomali lmaadutai maitavlpi bacocodagi poduucai baacoitudan tada aapiml muidutai llrl. ¹⁶ Dai glnnuacadacavurai aapiml aipacoga vai tomali lmaadutai maigoogosi gducamicana dai maigajiaadlrl vipiaadana istumaasi aagai Diuusi poduucai isduucal idui Esaúcaru. Esaúcaru gajiaadlrl viaa glslllicamiga ismaacldl viaacata dai glooga vustuidadlrl. Vllsi maa lgal glsuculi. Vaidl suculidl maaquiagi laachi cuaadagai. ¹⁷ Clal maatl aapiml isgooquilrl aidasi Esaú ipaliditadai isloogadl daañiagi Diuusi sai cllagacarl nldiña maitistui oogadl. Esaú lramu viaaca lliditadai glslllicamiga dai asta suaacaitadai dlmos camaibaigacata dai.

¹⁸ Llquioma aidasi Diuusi maa ljudidíu glslllicamiga lgiidi Siñaílrl alil copoñimi oidigi dai lllarl dai tucagamu dai glarl mlí taí lgiidlrl. ¹⁹ Dai cavami caidatu lmo piito dai caidatu Diuusi ñiooquidl taidl loodami slllicldl duduaadimu dai daañimi Diuusi sai camañiooquidiña lramu. ²⁰ Lgal polliditadai ismaitistutuidi isllgiadagi istumaasi aagidi Diuusi. Lgal potatldai sai islmaadutai slrl lmo istumaasi taatagi lgiidi glaagaitadai mslmuaagi ojodaicldl slrl uusicldl cascldl duduaadimu lgal. ²¹ Slllicldl sigalnascata dai oidigi cascldl asta Moseesa lgi pocaiti sai gigivuli duadimucal. Vllsi gomaasi tlal dai cal ljudidíu, dlmos aapiml gia cho.

²²⁻²⁴ Dlmos Diuusi ganmaa aapiml lmo slllicami utudui. Lgal lrlSuusi Cristo slllicamigadl dai aapiml cavaavoitu. Suusi Cristo lgal dai muu curusiaba dai aasi llradl vai poduucai oigaldicana oodami soimaascamigadl tomastuigaco. Vaamioma cllgadu istumaasi idui Suusi Cristo sistumaasi iduí Aveelicaru. Aveelicaru muaa lmo cañiiru mara dai llradl daasi Diuusi. Dai aapiml vaavoitudai isDiuusi glnvaidaquia lgal tlvagiamu siaaco daja lgal. Lgal tomastuigaco oidaga dai nldi lgal ismaacldl lrcallga ivuaadami daidl ismaacldl lрмаicallga ivuaadami. Dai modaraaja llrl mui miil tlllaañicarudl dai vllsi siaa duutudai Diuusi. Dai mui miil Diuusi maamaradl ami daraaja llrl, lgal vaa ismaacldl Diuusi lco vuvaitu. Lgal gia tomali lmo imidagai camaisoimaasi ivuaada lgal.

²⁵⁻²⁶ Glnnuacadacavurai aapiml dai maigajiaadlrl vipiaada Diuusi baiyoma llgia-davurai. Aidasi Diuusi ñiooqui ljudidíu Siñaílrl aidasi maa glslllicamiga gigivuli ldlvllarl dlmos vllscarl ljudidíu maiallgi Diuusi tai cascldl Diuusi soimaasi taatatu-li. Poduucai soimaasi gartaatatuldia lgal lgal ismailllgiadagi aatlml Suusi Cristo slllicamigadl. Cascldl pocaiti Diuusi sivi: “Llrl lmo imidagai gigivuquitudamu aana dlvllarl dai tlvaggi llrl”, ascaiti Diuusi. ²⁷ Aidasi Diuusi pocaiti sai llrl lmo imidaga lrlduña lgal gomaasi lgal potliya llidi sai ugilituda lgal vllsi istumaasi idui lgal tami oidigi daama, dai tasai, dai masaadai dai sisiaavugai llrl, dai viaa lgal moslcaasi istumaasi maiugiatali. ²⁸ Aliaisi glaagai isbaigarllliada aatlml Diuusicldl. Lgal vllscarl glroigldai dai glnnuacada dai garsoicli talsai cllagacarl oidadana cascldl. Dai vllsi gomaasi maiugiatali. Cascldl glaagai tsbaigarllliaracldl ivuaadagi Diuusi aa duiñdadl dai siaa duutuadagi Diuusi cllagacarl oidadagai poduucai isduucal Diuusi ipalidi dai tllgitoitali isDiuusi vllscarl soimaasi taatamituldi soora maiallgidi. ²⁹ Maatlcatai isDiuusi garooga slllicldl soimaasi taatamituldi vllsi soimaasi ivuaadami.

13

¹ Glaagai masapiaganoigladagi aipacoga. Aapimla arglanaadunumu vaavoitudadami cascada. ² Vlasscarga glaagai masmiaadlagiadagi gandaividacami. Lamoco camiaadlagidiña Diuusi tatlanañicarudla dai vlasscarga maimaatlcana isarDiuusi tatlanañicarudla.

³ Soiclavurair aapimla lvaavoitudadami ismaacada maamaisapi ducami isaapimla lamadu maamaisapicagi. Dai soiclavurair aapimla lvaavoitudadami ismaacada soimaasi taatamai, tatlagitodavurair isaapimla larla istutuidi issoimaasi taatagi.

⁴ Siaavlar ganduutuuda aapimla cuucunacami aipacoga dai calgavlar gantatlagitoca dai maisoimaasi ivuaada. Maitavlar googosi ganducamica tomali calli tomali ooquei. Vlasscarga maisoimaasi ivueeyi soorla moslcaasiga glooñiga lamadu voopodagi. Diuusi soimaasi taatatuldia agai vlassi ismaacada googosi ganducami.

⁵ Maitlaagai masmui lmpaidiada aliada tumiñsi. Baigavlar ganliada aapimla lgaicada masmaacada viaacagi, maatlcatai sai Diuusi pocaiti: "Aanla vlasscarga gansoicladamu dai ganlamadu daacamu", ascaiti Diuusi. ⁶ Cascada aatmla istutuidi ispocaitiadagi vaavoitudaitai Diuusi:

Diuusi lgai dai garsoicai

Cascada maiabbaidi aatmla tomali amaadutai.

Iscaitiadamu aatmla.

⁷ Daanlavurair Diuusi sai soiclaña ismaacada ganmaatlatuli Diuusi ñiooquidla tucamidarla. Lgai calgacarla oidacana dai calga ivuaadana Diuusi aa duiñdadla. Dai aapimla glaagai masapan duucaivuaada lgai dai lpan duucaivuaadadada lgai.

⁸ Suusi Cristo laragai vaa tomastuigaco. ⁹ Maitavlar vaavoitudada aapimla itumaasi gamamaatatuldiadagi aa ismaacada maiara maasi ismaacada ganmamaatatuli tucamidarla. Diuusi garoigadai dai calgacarla garnidi poduucavi istutuidi aatmla tascalgacarla oidacagi. Damos lamoco vaavoitudai sai maitlaagai iscuaadagi lmo cuaadagai. Gomaasi maitarsoiñi. Cascada aatmla maitlaagai tasvaavoitudada gomaasi.

¹⁰⁻¹³ Abaitaclaacamigada papaaligada ljudidíu coodaiña vustaqui lmo altar daama dai bla aimaraiña larada iicusi vaaqui lraana tucavi tucavioma claacada dai dadaasdiña Diuusi sai poduucavi Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada. Dai vustaqui tuucugada bla aimaraiña siaaco maitiipu baabaqui dai mamliidiña. Dai poduucavi larla lSuusi gamuaatu siaaco maitiipu baabaqui. Suusi muu sai poduucavi Diuusi oigaldiana oodami soimaascamigada gomaasi lrasallicami utudui ismaacada larmaa Diuusi ootosacai Suusi Cristo tami oidi daama. Damos lgai ismaacada apiavaavoitudadagi Moseesacaru sallicamigada lgai maioigaldicamu soimaascamigada. Cascada aatmla glaagai isgajiaadara vipiaada Moseesacaru sallicamigada dai apiavaavoitudadagi Suusi Cristo sallicamigada tomasi soimaasi taatamai aatmla vaavoitudaitai. ¹⁴ Calla maata aatmla sai istumaasi oidaga tami oidigi daama ugitia agai cascada nlnara aatmla istuigaco iimia ragai tavaagiamu siaaco daja Diuusi dai lamadu oidaca ragai tomastuigaco. ¹⁵ Cascada glaagai isvlasscarga calga ñioocada aatmla Diuusi vllatara garsoicaitai Suusi Cristo. Lpapaali judidíu dadasdiña Diuusi naana maasi istumaasi damos aatmla maitlaagai isdadasdiagi tomali lmo istumaasi mosglaagai tascalga ñioocada Diuusi vllatara.

¹⁶ Tatlagitodavurair isglaagai iscalgacarla oidacagi vlasscarga dai oidiadagi aa mastumaasi viaacagi. Poduucavi baigallidiña Diuusi.

¹⁷ Llagiadavurair aapimla gantatlaanladamiga. Lgai gansoicada lididi masai calgacarla oidacana maatlatai isamo imidagai vuidara guuquiva agai lgai Diuusi. Calgacarla avlar oidaca vai maisoigallidiña gantatlaanladamiga. Issoigalliliada lgai aapimla larla soigalliladamu.

¹⁸ Daanlavurair Diuusi sai apiacalgcara oidacana aanla tomasi aanla pollidi isivueeyi istumaasi Diuusi ipalidi. ¹⁹ Dai vaamioma ipalidi aanla isdaanada aapimla Diuusi nai vaamioma otoma istuidia aanla ismalca gandividiagi.

²⁰ Diuusi ḷgai dai ḡriibastudacan tadatudai. Dai Suusi Cristo ḡrtlaanḷdamiga muu curusiaba dai aasi ḷradḷ dai gotorḷ Diuusi duaacali coidadḷ saagidiaiñḷrḷ poduucai isduucai aagai Diuusi ḡsḷḷicamiga utuducḷrḷ ismaacḷdḷ maiugitia ḷgai tomali ḷmo imidaga. Suusi Cristo ḷgai dai aliḷsi oigḷdai dai nuucada vḷḷsi ḷvaavoitudadami. ²¹ Aanḷ ipḷlidi sai Diuusi ḡanmaacana guvucadagai mai cḷḷga ivuaada aapimḷ istumaasi ḷgai ipḷlidi vaavoitudaitai aapimḷ Suusi Cristo. Dai aanḷ ipḷlidi ḷrḷ isaapimḷ dai vḷḷsi oodami siaa duutuadagi Diuusi dai cḷḷga ñioocadagi tomastuigaco.

²² Giñaaduñi ḡandaanḷi aanḷ mḷsai maitiñvui baacocoiña ḡanmaacaitai aanḷ ñiooqui idi ooji cavulicamiḷrḷ. ²³ Ḡaraduñi Timoteo cavuusai maisacaruaiñḷrḷ. Isotoma divia ḷgai tami vaidacamu aanḷ siḷḷscadḷ mḷḷca ḡanḷḷidamuagi.

²⁴ Diuuscdḷ viaatuldi aanḷ vḷḷsi ḡantḷtlaanḷdamiga ḷḷmadu aapimḷ vaavoitudadami. Govaavoitudadami ismaacḷdḷ tanai Itaaliḷrḷ oidaca Diuuscdḷ ḡanviaatuldi.

²⁵ Aanḷ ipḷlidi sai Diuusi cḷḷḡacḷrḷ ḡanḷḷidiña vḷḷscatai aapimḷ. Mosḷcaasi.

Idi oojai ooji Santiago Jacocarú cajiudad

¹ Aanλ Santiagu arpiooñigadλ Diuusi dai λtlaanλdami Suusi Cristo. Viaatuldi aanλ λbaivustaama dan gooca Jacocarú maamaradλ cajiudadλ ismaacλdλ aipaco oidaga vλλsi oidigλλ.

² Giñaaduñi aliλsi glaagai isbaigλnλliada aapimλ siλλscadλ soimaa taatamadagi naana maasi. ³ Moscaλga maatλ aapimλ issoimaasi taatamituldagimλ aapimλ cλga vaavoitudaitai Diuusi aidλ gia vaamioma cλga vaavoitudadamu aapimλ Diuusi soimaasi taatamaitai. ⁴ Gλnaagavurai dai poduucai ivuaada. Aapimλ ismaacλdλ mamaatλrλi issoimaa taatamadagi dai vλλscλrλ maivuí ñioocadagi Diuusi cλga vaavoitudai, dai poduucai maitλrsoimaasi iducamicamu aapimλ.

⁵ Ismaadutai aapimλ vilλgacagi maatλdagai taañivurai Diuusi siλgai gλnmaaquimu. λgai maituu daayi dai maigλducλdλ gλλidiña. ⁶ Dλmos cλga vaavoitudaitai glaagai mλstaanλdagimλ. λgai ismaacλdλ maicλga vaavoitudai λmo imidagai cλga vaavoitudaiña dai siaadiqui camaisi cλga, λgai λrλpan ducami uusi aagadλ ismaacλdλ mosaipaco oiñidiña λvλλli. ⁷ Sioora povuaadagi λgai maitlaagai istλtagitodagi isDiuusi maquia agai istumaasi. ⁸ λgai λmo imidagai tλtagitoiña λmo istumaasi dai siaadiqui λma maasi λgai maimoduucai oidacana vλλscλrλ.

⁹ λvaavoitudadami soitigami glaagai isbaigλλliadagi cλlgacλrλ nλiditai Diuusi λgai dai maisiu soiduucai nλidi. ¹⁰ λvaavoitudadami ricu λrλr glaagai isbaigλλliadagi siλλscadλ loodami soiduucai nλijadagi vaavoitudaitai λgai Suusi Cristo. Vλλsi vustuidadλ λricu ugiatλi λpan duucai λyoosigadλ vasoimaitλvλpi cavaca. ¹¹ Mosvusacλi tasai dai totoñdarλi dai gaquistudai yoosigai vai suuligai vai camaisigimaascana. Poduucai λrλr todian duucai ugiatλi vustuidadλ λricu quiaa aata vuaadatai λgai.

¹² Sioora soimaa taatamadagi dai maivuí ñioocadagi Diuusi λgai aliλsi baigλλliadamu. λgai ismaacλdλ istutuidi ispoduucai oidacagi Diuusi maaquimu oigaragai isvλλscλrλ oidacamu λgai Diuusi λλmadu, poduucai isduucai aagai Diuusi siduñia agai λgaicλdλ ismaacλdλ λgiadagi. ¹³ Siλλscadλ λmaadutai soimaasi iduñia λliada maitlaagai isroλliada λgai isDiuusi poduucai tλtagitoituldi. Diuusi tomali λmo imidagai maitλtagitoi issoimaasi ivuaadagi, dai tomali poduucai maitλtagitoituldi λgai aa. ¹⁴ Baiyoma siλλscadλ λmaadutai soimaasi iduñia λliada λgai λgi poduucai tλtagitoi cascλdλ. ¹⁵ Tλgitoidagiañdλrλ vusacλi soimaascami dai siλλscadλ caaliλsi λrsoimaasi iducamicagi loodami camaitistutuidi isimiagi Diuusi λλmadu.

¹⁶ Giñaaduñi maitavλr λgi gλnvurpuiirumadada. ¹⁷ Vλλsi istumaasi cλcλlgaducami ismaacλdλ viaa aatλmλ oidigi daama Diuusi gλrmaacai. Diuusi iduí tasai dai masaadai dai sisiaavugai dai aliλ cλga dadadacλi vλλsi λgai, dλmos Diuusi vaamioma dadadacλi. Gocuudagi ismaacλdλ viaa Diuusi tomali λmo imidagai maiugiatλi tomali maitutucui. Diuusi vλλscλrλ gλrmaacai istumaasi cλcλlgaducami. ¹⁸ Diuusi cλlgacλrλ gλrvuvaidi tλsvaavoitudagi dai muidutai vaavoituda agai dλmos aatλmλ λrλrλga vaavoitu. Poduucai ipλli λgai cascλdλ poduucai ivueeyi.

¹⁹ Giñaaduñi siooma λrcλlagai iscaλcagi isñioocadagi dai maitlaagai isbacocodagi. ²⁰ Oodami ismaacλdλ bacocorλi maitivueeyi istumaasi Diuusi ipλlidi, ²¹ cascλdλ casivλr maisoimaasi ivuaada. λgiadavurai aapimλ Diuusi. Caviaa aapimλ Diuusi ñiooquidλ ismaacλdλ gλrootosi λgai. Diuusi viaa guvucadagai daidλ istutuidi iscaλgacλrλ gλnvuvaidagi isvaavoitudagi aapimλ ñiooquidλ.

²² Ivuaadavurai istumaasi aagai Diuusi ñiooquidλ maisiu moscaλca. Sioora caλcagi dai maitivuaadagi poduucai λgi gλnvurpuiirumadai λgai. ²³ Sioora moscaλcagi Diuusi

¹⁷ Poduucai sioora pocaiti sai vaavoituda dai maisoicadagi glaaduñi tumaasi arcallagai vaavoidaragadl.

¹⁸ Aapi pocaiti sai cllaga vaavoitudai dai aana pocaiti saidl ivueeyi istumaasi cllagaducami poduucai isduucal Diuusi ipalidi. Damos issallicadl vaavoitudamudai aapi Diuusi aidl gia ivuaadamudai istumaasi cllagaducami poduucal isduucal Diuusi ipalidi. Siuuduucu ivuaada aana istumaasi cllagaducami poduucal isduucal Diuusi ipalidi poduucal gamaatl iñsaana sallicadl cllaga vaavoituda Diuusi. ¹⁹ Aapi vaavoitudai islmaduga Diuusi, vaavuava. Damos lDiaavora tatlaañicarudl vaavoitudai lra isoidaga Diuusi dai gigivucui duduaadicuitai. ²⁰ ¿Maimaatl cal aapi? ¿Ipalidipalsi iñsiglmaatatluldagi? Sioora vaavoitudadagi dai maitivuaadagi istumaasi cllagaducami, ¿tumaasi arcallagai isvaavoitudada lgal? ²¹ Cllaga maatl aapi isgraduñi Avraañicarul lAgidiña Diuusi daidl idui gmaracadl isducatal tljai Diuusi vai cascadl cllagacarl naidiña Diuusi Avraañi dai pocaiti sai lgal lramo oodami ismaacadl calma duucal gatagito dai camaisoimaasi ivuaada agai dai lAgidiña Diuusi. ²² Poduucal gamaatl isAvraañi alil cllaga vaavoitudai Diuusi dai aidl podui lgal vaamioma vaavoitu. ²³ Dai poduucal lraldui isducatal aagai Diuusi ñiooquidarl ismaacadl pocaiti: “Avraañi vaavoitu Diuusi vai cascadl Diuusi cllagacarl naidi ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduñimudai lgal”. Vai Diuusi gladuñi duucal naidi Avraañi.

²⁴ Camaatl aapiml siDiuusi cllagacarl naidi lvaavoitudadami cllaga ivuaadami duucal maisiu mosca vaavoidaragadl cadl damos istumaasi cllagaducamicadl ismaacadl ivuaadagi lgal lra. ²⁵ Poduucal lraldui Raavacadl lgal lramo ooqui tataligami dai cllaga miaadagi ojootosadl ljudidíu dai aagidi siaa salli iimia lgal sai maivuuna tatlaanadami. Dai vaavoitu Diuusi cascadl aidl abiaadarl Diuusi ipali isma duucal gatagituagi lgal dai camaisoimaasi ivuaadagi. Diuusi cllagacarl naidi Raava dai pocaiti sai lgal lramo oodami ismaacadl calma duucal gatagito dai camaisoimaasi iuvaada agai dai lAgidi Diuusi. ²⁶ Sioora vaavoitudadagi dai maicllaga ivuaadagi lgal maitarcallagai vaavoidaragadl, lgal lralpan ducami lmo oodami ismaacadl cavusacil ibladl muucucal lgal.

3

¹ Giñaaduñi maitlaagai issii muidutai lrmamaatatluldiadamicagi. Camaatl aapiml sai aataml ismaacadl lrmamaatatluldiadami Diuusi sallicadl soimaasi gartaatamitulldagi ismaisalli aagidi aataml ñiooquidl lgal. ² Vllascatal aataml muiyoco maicllaga ivuaadana. Ismaadutai tomali lmo imidagai maisoimaasi ñioocadagi lgal lramo oodami cllaga gatagitocami dai cllaga istutuidi ismaisoimaasi ivuaadagi. ³ Silascadl dacamidacartuda aataml cavayu poduucal istutuidi aataml isiimitudadagi sjajaacoga ipaliadagi. ⁴ Gantagitovl nlijada vaarcurl ismaacadl gl suudagi daama ajioopai tomasil glardu lgal dai lvalli ismaacadl nuituscal alil guvuca vaidl liimitudadami iimitudai sjajaacoga ipaliadagi lmo ali taavlacadl ismaacadl vaarcu uta daja. ⁵ Poduucal lralvueeyi lra ganllnacadl tomasi alidu vllscarl istutuidi isnaana maasi ivuaadagi. ⁶ Dai ganllnl lralpan ducami tal lra. Llachi taicadl mamajli glrpi oidigi. Ganllnl istutuidi isalil soimaasi ivuaadagi poduucal soimaasi ivueeyi oodami. Silasi ucami oidacagi lmo oodami amaasi ucami soimaasi ivueeyi nllnldl Diaavora guvucadadl cadl. ⁷ Oodami istutuidi isbai tuutiatudagi tomastuma ccllasi, dai coocoyi, dai ujuurugi, dai ccllasi gl suudarl oidacami, dai cabai tuutiatudaiña. ⁸ Damos ganllnl gia tomali lmaadutai maitistutuidi isbai tuigatudagi. Ganllnl lramo istumaasi ismaacadl maibaiga isbai tuigatudagi. Ganllnacadl oodami ñiooquidi aa oodami dai soigaliatu poduucal isduucal muuquigami. ⁹ Gannllnacadl siaa duutudai aataml Diuusi garooga dai lgal vaacadl ñiooquidi aataml oodami ismaacadl Diuusi idui pomaasi ismaasi Diuusi. ¹⁰ Gartañicadl siaa duutudai aataml Diuusi dai lgal vaacadl soimaasi ñioocai. Giñaaduñi poduucal gia maitlaagai isivuaadagi. ¹¹ ¿Isbai vuusaiña lgal vaa

vaglacañiañdar suudagi yoovicami dai sivucami? ¹² ¿Giñaaduñi isbai amo iigosi dlad iibiatana uvasi silpra amo uvasi dlad bais iibiatana iigosi? Poduucai lpra amo vaglacañiañdar maivusaci suudagi yoovicami dai sivucami.

¹³ Isoidacagi lamaadutai aapiml gansaagida ismaacada claga gtagitocagi lgai glaagai isclagacarla oidacagi vai poduucai najadagi aa sirvaavoi isclaga gtagito dai maitlaagai isgladucada glliadagi. Lgai vaa maatladagada mamaatluldi ismaitlaagai isgladucada glliadagi. ¹⁴ Damos isalial muuquimudada tuigacagi lgai dai lgi gnlattara tagitocagi vlassi dai maitatgitodagi aa maitlaagai isgladucada glliadagi gmaatlada-gacada vlassi gomaasi lpan ducami isyaatagadagi. ¹⁵ Googada maatladagai maitlragai ismaacada gamaacai Diuusi goovai mosaroodami oidigi daama oidacami tagitoidada dai goovai lgai ismaacada gamaacai lDiaavora. ¹⁶ Siaaco coimudada tuutiacagi oodami dai lgi gnlattara tagitocagi vlassi dai maitatgitodagi aa ami mosgnvupui ñioocaiña oodami, daida ivuaadana mui naana maasi soimaascami. ¹⁷ Damos lgai ismaacada via maatladagai ismaacada gamaacai Diuusi lgai clagacarla oidacana dai maioomaliacana, dai tatagitoiña aa, dai lgididña gnbnaitaguucacamiga, dai soignlidiña aacada dai soicaiña dai lmadugan duucai naidiña vlasscatai dai vlassi isducatai aagai poduucai ivuaadana. ¹⁸ Dai maicocodaiña aa dai poduucai claga ivueeyi, lgai ipalidiña isclagacarla oidacagi oodami cascada.

4

¹ ¿Ducatai gancoodaiña aapiml? Soimaasi tagitoidagai gnmmaitlaci dai poduucai maicclaga ivueeyi aapiml. ² Aapiml aagaiña amo istumaasi dai masmaitlnmaquiagi gacoodaiña aapiml. Aapiml viaaca lididña istumaasi viaaca gnaduñi dai masmaitlnmaquiagi cocodaiña aapiml. Aapiml maiviaacana istumaasi ipalidi maitaanli aapiml Diuusi cascada. ³ Dai mastaanadagi, Diuusi maitlnmaacai. Lgi gnlattara taanliña aapiml cascada. Maitavlar clagai ispoduucai taanadagi. ⁴ Aapiml maiलगि Diuusi. ¿Maitamasmaat aapiml sai siora ivuaadagi istumaasi ivueeyi lgai ismaacada maiलगि Diuusi lgai vuidara vatta Diuusi? Mospoduucai siora ipaliadagi isivuaadagi istumaasi ivueeyi lgai ismaacada maiलगि Diuusi lgai vuidara vatta Diuusi. ⁵ Maisiu moslgi pocaiti Diuusi ñiooquidara: “Galbadaga ismaacada otoi Diuusi sai garlamadu daacana aliasi garsoicai dai alia soignlidi lgai silascada soimaasi ivuaadagi aatml”. ⁶ Diuusi clagacarla garnaidei dai aliasi garsoicai cascada pocaiti Diuusi ñiooquidara. “Diuusi vui caata ismaacada gglarducada gnllidi damos Diuusi soicai lgai ismaacada maigglarducada gnllidi”. ⁷ Lgiadavurai aapiml Diuusi dai vuidara avarlattaca Diaavora silgai mlimu. ⁸ Duudatai avargamamadada siDiuusi gansoicadamu dai vaamioma clagacarla gnlnajadamu. Dani aapiml soimaasi ivuaadami, ama duuquiavlar gantatagito dai camaisoimaasi ivuaada. Dai aapiml ismaacada lgiada liada Diuusi dai soimaasi ivuaada liada lpra, dagitovurai gosoimaa tagitoidagai, ⁹ dai soignliada soimaasi ivuaadatai. Siora asadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma glaagai issuaanadagi, siora baiglliadagi soimaasi ivuaadatai baiyoma glaagai issoignliadagi. ¹⁰ Maitavlar gglarducada gnliada vuitapi Diuusi siDiuusi gnoigldamu dai gansoicadamu.

¹¹ Giñaaduñi maitavlar gnñiooquiada aipaco, siora ñiooquiadagi amoco gladuñi dai dunucami duucai gnvaadagi tacaca liditai gladuñi lgai vui ñioocai Diuusi ñiooquida ismaacada pocaiti sai glaagai isoiglada garaaduñi. Lgai ducami ispocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi. Damos isaapiml pocaitiadagi sai Diuusi ñiooquida maitarsoiñi dai aapiml maiलगि Diuusi ñiooquida aida gia aapiml lgi gnaagidi isducatai glaagai msoidacagi ducami isaapiml lrdudunucamicagi. ¹² Lgi Diuusi gamaa gnñiooqui. Lgai vaa lgai daida lrdunucami. Lgai istutuidi isclagacarla vuviadagi oodami silpra

ugitudagi. ¿Dai aapimla giñaaduñi, ¿moora dai dudunucami duucaí daraiva alidi aa vllataral?

¹³ Aapimla gansaagida oidaga lmmoco ismaacada pocaiti: “Sivi silapra sioroco iimu aatmla siblaaco dai malla oidacamu lmo uumigi dai gaaata vuaadamu dai gamaitacadamu tumiñsi”. ¹⁴ Dai tomali maimaatacatai istumaasi araduñiagi siaadiqui aapimla maimaata silascada coiya agai alia maitavari capacarai oodami. ¹⁵ Baiyoma glaagai maspocaiti adagi: “IsDiuusi ipali adagi oidacamu aatmla daida ivuaadamu imaasi silapra ama maasi”. ¹⁶ Damos aapimla gagarducada ganalidi dai lagi gantlaanlan duucaí ñioocai dai maitatagitoi isDiuusi lagi dai gantlaanli. Poduucal gia maiclagadu. ¹⁷ Sioora maatai ivuaadagi istumaasi calgaducami dai maitivuaadagi lagi maiclagal ivueeyi.

5

¹ Calcavurai aapimla riricu. Diuusi sallicaada soimaa gantaatamituldamu soimaasi ivuaadatai aapimla cascada aliasi glaagai iscavami aijigadagi. ² Vllasi ganvustuidaga duva agai dai gnyuucusi calcagaducada maamata agai. ³ Dai ganooroga dai ganplaataga biitama agai dai poduucal maatmla aa sialia maiclagal tuutiacaadai aapimla dai maisiaa doodai ganvustuidaga dai soiñamudai aa. Diuusi soimaasi gantaatatuldamu. Aapimla mui ampagi ganvustuidaga sivi cayoga aayi istuigaco Diuusi naida agai soora arcagla ivuaadami dai soora armaiclagal ivuaadami. ⁴ Aapimla maiaa namalqui ganpripioñiga sioora yoovaiña ganllasi, vai lagi aagidi dudunucami vai Diuusi cal istumaasi aagai lagi. Diuusi lagi dai tlaanli vllsiaacatai. ⁵ Aapimla mui viaacana tumiñsi dai yuucusi calcagaducami tami oidigi daama, dai mosgavagimataiña vllsi gomaasi ivueeyi aapimla vai camiaadimi istuigaco Diuusi ganllida agai ismaacada arcagla ivuaadami dai ismaacada armaiclagal ivuaadami. ⁶ Aapimla van tutusaiña ismaacada maitaristuma ducami dai gatlaanliña coodaragai dai maidadagitoiña aapimla islagi gansoiñagi lagi.

⁷ Giñaaduñi maitavar vuí bacocoda ismaacada soimaasi gantaatamituldi poduquiavar ivuaada asta silascada diviagi Suusi Cristo maijojodaitai. Lladami glaagai islanracagi duuqui maivui ñioocaitai Diuusi vaidal aiyagi yovaragai. ⁸ Casia miaadimi istuigaco divia agai Suusi Cristo cascada sallicaada glaagai islanracagi istuigaco diviagi dai maitlaagai masvui bacocodagi ismaacada soimaasi gantaatamituldi. ⁹ Giñaaduñi maitavar ganvupui ñioocada vai Diuusi maisoimaasi gantaatatuldana. Casia miaadimi istuigaco Diuusi naida agai soora arcagla ivuaadami dai soora armaiclagal ivuaadami. ¹⁰ Giñaaduñi tagitovurai Diuusi ñiñioquituldi adamigada lagi alia soimaa taatal dai maivui bacocoiña ismaacada soimaasi taatamituldiña poduquiavar ivuaada aapimla laral. ¹¹ Aatmla polidi sai lagi ismaacada soimaa taatal dai maivui ñiñio Diuusi lagi alia baiganlliditadai. Aapimla camaatal isducatai Job alia soimaasi taatal dai vllscara maivui ñioo Diuusi dai maatal aapimla laral isducatai Diuusi calgacal naidi gooquilaral. Diuusi alia soigallidiña vllscataicada.

¹² Sivi giñaaduñi ganaagidamu aana lmo ñiooqui ismaacada aliasi glaagai ismaatla aapimla. Maitavar aagada Diuusi tomastumaasicada. Maitlaagai ispocaiti adagi sai cal maatal Diuusi isarvaavoi istumaasi aagai aapi dai ismaitarvaavoicagi vai Diuusi gamuaana.

¹³ Ismaadutai aapimla soimaa taatacagi glaagai isgamamadadagi. Dai ismaadutai baigallidagi glaagai isganlladagi siaa duutudai Diuusi. ¹⁴ Dai ismaadutai coococagi glaagai isvaidagi latlaanladamigada vaavoitudadami vai gamamadana lcoocodal vlltaral dai ltidana asaiti daañidatái Diuusi sai duaaidana. ¹⁵ Dai masilascada vaavoitudaitai gamamadadagi siDiuusi duaaidamu sivañigamu lagi. Dai Diuusi oigaldamu soimaascamigada laral. ¹⁶ Cascada baigavar vuaada ñiooqui masilascada soimaasi

ganhviiidiadagi aipacoga, dai vllscatai avlr mamadada vai Diiusi duduaaidiana vllsi lccococoidadl aapiml glnsaagida. Alil guvuca mmadaragadl loodami ismaacldl calma ducai gatlgitto dai camaisoimaasi ivuaada agai dai llgidi Diiusi. ¹⁷ Diiusi ñiooquituldiadamigadl Eliiasi lroodamicatadai glrlpan duucal, dai aidlsl daanli lgal Diiusi sai maiduuduna tai maiduudu vaica uumigi dan tajucami. ¹⁸ Dai gooquiirlal aidlsl daanli lgal lpramu sai duuduna tai duudu tai baigldui llsicami.

¹⁹ Giñaaduñi islmaadutai aapiml glnsaagida dagituagi glvaavoidaraga vai lmai lpramu vaavoituldagi ²⁰ maatlcavurai aapiml islgal ismaacldl vaavoituldagi lgal ismaacldl dagituagi glvaavoidaraga sai lgal cllgacrlal vusaitu ibladl lsoimaasi ivuaadami glglvituldaragadlaiñdlrlal dai poduucal oigldicamu soimaascamigadl tomasi alisl lrsoimaasi iducami.

Moslcaasi.

¹³ Cascada vlassi imaasicada tatagitodavurai aapimla isdivia agai Suusi Cristo bai ganduuca dai nlnaraca vaavoitudaitai issallicada cllagacarla gannlijada agai l'gai silascada diviagi. Maitavar tatagitoda istumaasi soimaascami dai cllagacarla avlroidaca. ¹⁴ Llagiadavurai aapimla Diuusi dai camaitivuaada vlassi istumaasi ivuaadana maiquiaa maatacai mamaatatuldaragada Suusi Cristo. ¹⁵ Diuusi l'covai glnvuvaitu aapimla cascada avl' rpan duucal ivuaada Diuusi. L'gai tomali l'mo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ¹⁶ Cll maata aapimla iscaooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada istumaasi aagai Diuusi dai pocaiti: "Cllagacarla avlroidaca aapimla dai maisoimaasi ivuaada, aana tomali l'mo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascada", ascaiti Diuusi.

¹⁷ Diuusi l'gai dai n'idi vlassi istumaasi ivueeyi vlasscatai l'lamadutai isbai cllga ivueeyi ischo l'p'la. Dai ismaacada maicllaga ivueeyi Diuusi soimaasi taatamituldi tomasi l'rriricu silrsoitutuigami, silraaliducami, silrgl'gl'rducami, dai ooqui dai cllc'li vlassi soimaasi taatamituldi Diuusi dai l'gai l'rgl'rooga cascada siaa duutuada aapimla Diuusi quiaa oidacatai tami oidigi daama. ¹⁸ L'pan duucal oidacana aapimla glnllqui aaduñicaral dai cllga maata aapimla sai istumaasi ivuaadana maitan'oi'cl'iña isc'c'agacarla vuvaiquiagi aapimla. Damos Diuusi cac'c'agacarla glnvuvaitu masai camaipoduucal oidacana. Cll maata aapimla isSuusi Cristo gaa naml'qui cllgacarla glnvuvaidaraga nam'gadal aidamasi muua curusiaba, dai maisiu oorocada tomali plaatacada istumaasi uugiatali. ¹⁹ Suusi Cristo g'lnuaatu maitarsoimaasi iducamicatai poduucal isduucal coodaiña l'judidú aali can'iiru ismaacada maitar'coococoidada sai Diuusi oig'ldana soimaascamigada. ²⁰ Maiquiaa cl'quivacal oidigi abiaad'la Diuusi camaatacatadai ispoduucal l'p'aduña agaitadai Suusi Cristocada damos l'gai cayoga ugital'cai oidigi divia dai cllgacarla glnvuvaida agai. ²¹ Diuusi duaacali Suusi Cristo coidada saagidaiñ'd'la dai maa l'mo sallicami t'lvagial'la cascada cllga vaavoitudal aapimla Diuusi dai nlnara masilascada l'lamadu oidaca agai.

²² Diuusi caoig'li glnsoimaascamiga l'g'idital aapimla ñiooquidal, Diuusi l'bladal gln'oi'cl'i cascada, mai cascada aapimla sallicada oig'ldal g'lnaaduñi. A'p'ivar cllga g'lnoi'gl'ada aapimla aipacoga. ²³ Diuusi g'lnmaa l'bladagai utudui aidasi vaavoitu aapimla ñiooquidal. G'nd'ladal maitan'maa idi l'bladagai utudui. ²⁴ Mospoduucal ooja l'mo Diuusi ñiooquituldiadamigada:

Vlassi oodami l'rl'pan ducami vasoi. Lvasoi gaquisaral daidal oodami cooyi.

Dai vlassi istumaasi viaa oodami l'rl'pan ducami yoosigai.

Yoosigai gaquisaral dai uugiatali vai istumaasi viaa oodami uugiatali.

²⁵ Damos Diuusi ñiooquidal vlassc'la l'rvavoi.

Asduu ooja l'mo Diuusi ñiooquituldiadamigada. Dai l'gai vaa ñiooqui l'gai masmaacada g'lnaagidi aapimla.

2

¹ Cascada casiavar maisoimaasi ivuaada, tomali maivupuiirumadada aa mastumaasi aagadagai v'lrai gomaasi ivuaada, dai maitavar coimudadal tuutiaca, dai maiñiooquiada aa. ²⁻³ Cll maata aapimla isDiuusi cllgacarla g'lnn'idi cascada ali'asi g'laagai ismaat'c'agi iscaiti Diuusi ñiooquidal dai l'lgaidagai mospoduucal vaamioma cllga oidacana oodami isducatai Diuusi ipl'idi vai Diuusi cllgacarla vuvaidagi.

⁴⁻⁸ Dañi poduucal ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada Diuusi ñiooquid'la iscaiti Diuusi:

Aana ootosdi l'judidú l'mo sallicami viaacami ismaacada l'covai vusaitu aana.

Sallicada cll tuiga l'gai.

Vlassi siora vaavoitudagai l'gai maiviaacamu istuisi siaa l'radagai vaavoitudacal, ascaiti Diuusi.

Asduu ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. Cascada alia clla tuiga agai aapima gånvui ismaacada vaavoitudai dmos aa vui ismaacada maivaavoitudai agai alia soimaa taatamitildi. Mospocaiti Diuusi ñiñiooquituldiadamigada:

Asallicami viaacami ismaacada dai Diuusi muidutai gajiaadara vipieeyi.

Dai agai aragai vaa ismaacada vaamioma tlaanli.

Dai pocaiti arpa:

Sioora gajiaadara vipiaadagi gosallicami viaacami sallicada soimaa taatamu.

Dai iimia agai aDiaavora amadu.

Ascanti Diuusi ñiñiooquituldiadamigada. Vlassi imaasicada avarvaavoitudada dai lligiada aapima Suusi Cristo. Agai aragala guvucadagai viaacami ismaacada vlassara clla tuiga dai tomastuigaco oidaga. Diuusi calgacara naidi agai. Diuusi lco vusaitu sai tlaanliña oodami dmos muidutai gajiaadara viaa tomasi clla maatacatadai. Aapima amo silagama ganducami vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai Diuusi covai gånvuvaitu aapima dai gånmaa ibdagai utudui masaida ivuaadana Diuusi aa duiñdada dai masaida arpiriooñigadacana dai masaida ivuaadana istumaasi agai ipalidi dai masaida sia duutudaiña aapima Diuusi. Aapima calga istutuidi isivuaadagi vlassi gomaasi. Suusi Cristo lbadala gånlamadu daja cascada. Vlassi gomaasi alia oojoidi Diuusi.

⁹ Dmos aapima aramo oodami ismaacada Diuusi covai vuvaitu daida armaamarada Diuusi. Daida arapan ducami aapima ljudidfu paraaligada ismaacada ivuaadatadai Diuusi aa duiñdada, mai aapima gaaagiada istumaasi galganducami ismaacada ivueeyi Diuusi. Diuusi calgacara gånvuvaitu aapima gånsoimaascamigaiñdara dai sivi maata aapima ñiooquida. ¹⁰ Alquioma aapima maitarmaamaradacatadai Diuusi dai sivi casi armaamarada aapima Diuusi. Alquioma tomali amaadutai maisoigallidiña aapimacada dmos sivi Diuusi soigallidi aapimacada.

¹¹ Giñaaduñi aapima alia tatagitoi masiamo imidagai tavaagiana oidaca agai dmos aapima quiaa tami oidigi daama oidaga, cascada gndaanli aana masai maigoogosi ganducamicana. Camaata aapima isglaagai isapiaganaajagdagi dai maisoimaasi ivuaadagi.

¹² Calgacara avaroidaca aapima agai saagida ismaacada maivaavoitudai Diuusi vai silascada gånvui ñioocada agai ducami sarsoimaasi ivuaadamica aapima vlassara nlijadamu agai isalia calgacara oidaga aapima dai poducai silascada diviagi Diuusi dai naida agadagi ismaacada arcala ivuaadami dai ismaacada armaicalga ivuaadami agai sia duutuadamu Diuusi.

¹³ Clla maata aapima isDiuusi ipalidi isvlassatai lligiadagi dudunucami cascada avarlaligiada aapima vlassi atatlaanadami ismaacada darasai loodami tomasi arlabaitaclaacamigada aromamano. ¹⁴ Sil sonara guucacami ismaacada tlaanli lbaitaclaacamigada aromamano sai soimaa taatatuldana agai ismaacada soimaasi ivueeyi dai sai calgacara naidiña ismaacada calga ivueeyi. ¹⁵ Diuusi ipalidi iscalgacara oidaca aapima vai poducai agai ismaacada vupuiiruga dai maivaavoituda lididi Diuusi ñiooquida maitanñiooquiadagi.

¹⁶ Dudunucami maivaamioma gatlaanli siDiuusi dmos vlassara glaagai masalgiadagi dai maisoimaasi ivuaadagi. Diuusi aragai ismaacada vaamioma gatlaanli dai aapima arpiriooñigada Diuusi. Lligiadvurai agai. ¹⁷ Siaavar duutuada aapima vlassi oodami. Oigladavurai vlassi gnaaduñi vaavoitudadami. Labiadvurai Diuusi dai siaavar duutuada lbaitaclaacamigada aromamano.

¹⁸ Aapima ismaacada arpiriooñi lligiadvurai gnaamu dai siaavar duutuada maisiuu mosacaasi agai ismaacada clla tuutuiga, ismaacada tlatlaañicui dai oomaliga arpa.

¹⁹ Diuusi calgacara naidi vlassatai ismaacada iduñia lididi istumaasi ipalidi Diuusi dai maisoimaasi ivuaadaitai vai vlassara aa soimaasi taatamitildi dai vlassara maivui

ñioocai Diuusi. ²⁰ Damos isaapiml soimaasi ivuaadagi mai cascaldl soimaasi gantaatatuldagi tomasi maivui ñioocai aapiml Diuusi. ¿Tumaasi arcalgai gomaasi? Damos isaapiml calga ivuaadagi mai vllscarl soimaasi gantaatamituldiadagi dai vllscarl maivui ñioocada aapiml Diuusi lgai sallicaldl calgacarl gannlijadamu. ²¹⁻²³ Diuusi calgacarl gannuvaitu masai poduucal ivuaadana aapiml. Cristo sallicaldl soimaa taata masai calgacarl vuvacana aapiml. Tomali lmo imidagai maisoimaasi idui lgai dai tomali lmo imidagai maiyaata dai aidasi loodami sigalnaasi ñiooqui aagidi lgai maiagidi tomali lmo ñiooqui sigalnaascami. Dai aidasi loodami soimaa taatamitulditadai lgai maipotatldai issoimaasi taatatulda lgai lrl. Baiyoma lgai dagito sai Diuusi bai duuna cl maatacatai isDiuusi vllscarl calga ivueeyi. Dai Diuusi ipalidi masi aapiml poduucal ivuaadagi lrl. ²⁴ Aataml alia soimaasi ivueeyi cascaldl soimaa taataragaitadai damos Cristo soimaa taata curusiaba tasai aataml calgacarl vuvacana dai poduucal camaitarsoimaasi iducamicana aataml dai saidl ivuaadana aataml istumaasi Diuusi ipalidi. Aidasi gamuaatu Suusi Cristo curusiaba poduucal calgacarl garvuvaitu garsoimaascamigaiñdl. ²⁵ Moscll maatl aataml tasmai quiaa calgacarl vuvacalai aataml maivaavoitudaiña tomali maillgidiña Suusi Cristo damos sivi calma duucal gartatlgito aataml dai camaisoimaasi ivuaadaragai dai cavaavoitudai dai llgidi aataml Suusi Cristo. Suusi Cristo garnuucada aataml lpan duucal isduucal nucada lmo pastuuru gasosoiga cañiru dai calgacarl garvuvaidi.

3

¹⁻² Poduucal lrl aapiml ooqui cuucunacami lgiadavurai gancuucuna vai poduucal ismaadutai maivaavoitudadagi Diuusi ñiooquidl vaavoitudagi nlditai mascalgacarl oidaga aapiml dai siaa duutudai tomasi aapiml maiagidi Diuusi ñiooquidl. ³ Maitavlr mostatlgitoda masducatai gangagasiuva lgai dai masmaasi gnaada lgai yuucusi dai masmaasi gnaada lgai babaivucal dai nanaacagi gomaasi maitarsoiñi. ⁴ Baiyoma glaagai mastatlgitodagi masducatai oidaga. Maitavlr gglarducaldl gnlhliada tomali maioomaliaca. Gomaasi lgai istumaasi alia oojoide Diuusi. ⁵ Llquioma poduucal oidacana ooqui ismaacaldl llgidiña Diuusi. Lgai sallicaldl vaavoitudaiña Diuusi dai llgidiña gancuucuna. ⁶ Potuigacana Saara lrl lgai calga llgidiña Avraañi dai siaa duutudaiña. Aapiml potuutiacamu lrl mascalgacarl oidacagi dai maillbiadagi tomali lmaadutai.

⁷ Dai aapiml clclli ooñiacami lrl calgacarl avlr nlijada gnooñiga dai siaa duutuada maisu moslcaasi maisi guupuacatai lgai. Diuusi calgacarl vuvaitu lgai lrl sai vllscarl oidacana lgai llmadu gnlpan duucal cascaldl. Poduucivavlr ivuaada vai tomali lmo istumaasi maisobicliña gnmamadaraga.

⁸ Maitavlr gncocoda. Dai soigavlr gnlhliada gnaaduñicaldl dai aipaco gnoiglada lmo silagml duucal. Calgavlr tuutiaca vllscatai vui dai maigglarducaldl gnlhliada. ⁹ Ismaadutai soimaasi gannvuiidiadagi aapiml maitlaagai ispoduucal ivuiidiadagi aadlrl. Dai ismaadutai gnniooquiadagi aapiml maitlaagai isñiooquiadagi. Diuusi lcovai gannuvaitu aapiml dai gansoiña lgai cascaldl daanldavurai Diuusi sai soiñana lgai lrl. ¹⁰ Pocaiti Diuusi ñiooquidlrl:

Sioora siooma oidaca lliadagi maitlaagai issoimaasi ñioocadagi dai maiyaatagldagi.

¹¹ Maitlaagai issoimaasi ivuaadagi moslca istumaasi calgaducami.

Glaagai istomali lmo imidagai maitacoadagi.

¹² Diuusi nuucada ismaacaldl maitarsoimaasi ivuaadami.

Dai calcana siuu duucu gamamadada lgai.

Dai lgai vuidlrl caatl ismaacaldl lrsomaasi ivuaadami.

Ascaili Diuusi ñiooquidlrl.

¹³ ISVΛASCARΛ CΛAGACARΛ oidaca aapimΛ baitoma maitiipucamu sioora soimaasi gantaatamituldiadagi, ¹⁴ dΛmos isvΛASCARΛ soimaasi gantaatamituldiadagi ΛMOCO tomamΛS CΛAGACARΛ oidaga maitavar Λbiada dai maitavar vuaman liada Diuusi CΛAGACARΛ gannlijadamu cascΛΔ VΛASCARΛ baiganliadamu aapimΛ. ¹⁵ Dai siaavar duutuada aapimΛ gantlaanΛdamiga Suusi Cristo. VΛASCARΛ avΛr bai gΛnduuca dai aa noragida sioora gantΛcacadagi mastuisi tΛgito isvΛASCARΛ oidacagi Diuusi ΛMADU. Dai maitavar gΛgΛrducΛΔ gΛnliada dai siaavar duutuada Λgai ismaacΛΔ gantΛcacadagi. ¹⁶ CΛAGACARΛ avΛr oidaca masducatai maatlΛcagi masmaisoimaasi ivueeyi, vai poduucai sioora gΛññiooquidagi CΛAGACARΛ oidacatai aapimΛ vaavoitudaitai Suusi Cristo siaa ΛRANA Diuusi vui. ¹⁷ Siooma ΛRCΛgai issoimaa taatamadagi CΛGA ivuaadatai isDiuusi poduucai ipliadagi issoimaa taatamadagi soimaasi ivuaadatai.

¹⁸ Tomasi Suusi Cristo maitarsoimaasi ivuaadami VΛASCARΛ gamuaatu. Oodami Λrsoimaasi ivuaadami cascΛΔ. Suusi Cristo gamuaatu sai oodami CΛAGACARΛ vuvacΛnΛ daidΛ ΛrDiuusi maamaradΛcana. ¹⁹ Aidasi maiquiaa duaaca Suusi ibΛadΛ ii siaaco maa maisapi coidadΛ iibΛadΛ dai aagidi Λmo istumaasi istumaasi Diuusi ipliidi ismaatΛca Λgai. ²⁰ Λgai maiΛΛgi Diuusi aidasi oidacatadai Noécaru. Diuusi maisoimaa taatatuli loodami aidasi Noé ivuaadatadai ΛgΛΛ vaarcu asta aidasi naato Noé ΛgΛΛ vaarcu ismaacΛdΛrΛ vaa Λgai ΛMADU cΛvaracami aaduñdΛ aidasi tΛvΛpi duudu vaidΛ Λvaarcu suudagi daama aimΛraiña poduucai CΛAGACARΛ vuvaja Λgai. ²¹ Dai poduucai sivi aatΛMΛ gΛrvapaconai suudagicΛΔ dai CΛAGACARΛ vuvacΛi vaavoitudaitai isSuusi Cristo duaaca coidadΛ saagidaiñdΛrΛ. VacuanaragaicΛΔ maivuuaanΛi gatucuraga baiyoma poduucai cΛΛ maatlΛ oodami isaatΛMΛ daanΛi sai gΛroigΛdana garsoimaascamiga. ²² Suusi Cristo caii tΛvaagiamu dai mΛΛca daja sΛllisa padΛrΛ Diuusi dai tΛaanΛi vΛasi Diuusi tΛtΛaañicarudΛ dai vΛasi dudunucami ismaacΛΔ ami daraaja.

4

¹ Poduucai isduucai soimaa taata Suusi Cristo aapimΛ ΛpΛ gΛaagai isbai gΛnducagi dai soimaa taatagi. Λgai ismaacΛ soimaa taatamai gajiaadΛrΛ vipieeyi vΛasi istumaasi soimaascami. ² Dai maitivuuaadana mosΛcaasi istumaasi Λgi Λgai ipliadagi, baiyoma ivuaadana Λgai istumaasi Diuusi ipliidi. ³ AapimΛ ΛΛquioma ivuaadana istumaasi ipliidiña Λpan duucai Λgai ismaacΛΔ maiΛΛgidi Diuusi camaitΛaagai mΛsproduucai ivuaadagi. Aliasi Λrsoimaasi ivuaadamicaana aapimΛ dai googosi gΛnducamicana dai navacoitΛracana dai aapimΛ ivuaadana mui naana maasi ojoodaicΛΔ dai uusicΛΔ dai siaa duutudaiña gΛndidiusiga duucai, gomaasi alia daidi Diuusi vΛasi oidi daama oidacami. ⁴ Λgai ismaacΛΔ maiΛΛgidi Diuusi maimaatΛ istuisidΛ camaiΛpan duucai soimaasi ivueeyi aapimΛ Λgai ΛMADU cascΛΔ gΛññiooquidi Λgai. ⁵ DΛmos aimu istuigaco vuidΛrΛ guuquiva agai Λgai Diuusi, dai Diuusi aagidamu ismaacΛΔ CΛGA ivuaadana dai ismaacΛΔ maicΛga ivuaadana. Diuusi cabai gΛduu dai aagida agai vΛasi duduaacΛΔ dai coidadΛ ismaacΛΔ CΛGA ivuaadana dai ismaacΛΔ maicΛga ivuaadana. ⁶ Muidutai ismaacΛΔ cacoi aidasi maiquiaa coi Λgai cΛΛ Diuusi ñiooquidΛ dai poduucai ismaacΛΔ vaavoitu vΛASCARΛ oidaca agai Diuusi ΛMADU Λpan duucai Diuusi, Diuusi tomastuigaco oidaga. VΛasi oodami viaa iscoiyagi poduucai soimaa taatatuldi Diuusi cascΛΔ.

⁷ Casi miaadimi istuigaco ugitia agai vΛasi istumaasi cascΛΔ CΛAGACARΛ avΛr oidaca aapimΛ dai maitΛgītoda istumaasi soimaascami gΛnnuucadacavurai dai maisoimaasi ivuaada baiyoma avΛr gamamadada. ⁸ DΛmos siooma gΛaagai mΛsoigΛdagagi gΛnaaduñi. Sioora oigΛdai gΛnaaduñi CΛGA gaoigΛldi ΛpΛ mΛssoimaasi ivuiidiadagi. ⁹ BaiganliaracΛΔ avΛr gΛnmiaadΛgiada aipaco gΛnquiiquirΛ. ¹⁰ VΛasi oodami maatlΛ mo istumaasi dai poduucai istutuidi issoicΛdagagi aa. Diuusi poduucai idui cascΛΔ. VΛascatai gΛaagai isaipacoga gΛnsoicΛdagagi isducatai istutiadagi. Poduucai vΛascatai ivueeyi Λaa duiñdagai ismaacΛΔ Diuusi ipliidi saidΛ ivuaadana. ¹¹ Sioora

arñiooquituldiadamigadlcagi Diuusi glaagai iscllaga agadagi istumaasi Diuusi ipalidi. Sioora soicldagi iscllaga aagadagi vai poduucai vllsicldl istumaasicldl ivueeyi aatmla vllscarl sias duutudai aatmla Diuusi. Suusi Cristo aragai ismaacldl garsoicli iscllaga ivuaada aatmla vllsi istumaasi. Aliasi glaagai isvllscatai sias duutuadagi Diuusi. Diuusi aragai dai tomastuigaco tlaanli oidi daama dai tvaagiara.

¹² Giñaduñi maitavar vvaam anliada tomali maiduduaadicuda mslilscadl soimaasi taatamadagi. Diuusi agai dai soimaasi gantaatamituldi naida llditai mls-abai sallicldl vaavoitudai. Gomaasi glaagai silrduñiagi vllsi vaavoitudadamicldl. ¹³ Baiyoma avlar baiganliada mslilscadl soimaa taatamadagi. Aapiml soimaa taata-mai lpan duucal Suusi Cristo cascldl. Dai poduucal baiganliadamu aapiml lprl silscadl diviagi Suusi Cristo dai vllscatai sias duutuda agai. ¹⁴ Mlsssoimaasi ñiooqui glnaagiadagi vaavoitudaitai aapiml Suusi Cristo glaagai mlsbaiganliadagi. Diuusi lbladl aliast dadadacal dai glnama daja cascldl glaagai mlsbaiganliadagi. Agai ismaacldl soimaasi ñiooqui glnaagiadagi agai ñiooquidi Diuusi lbladl, dmos aapiml sias duutudai Diuusi lbladl. ¹⁵ Aapiml glaagai issoimaa taatamadagi dmos maisiu soimaasi ivuaadatai tomali gacoodacamicatai tomali llsivuacatai tomali gnavasaitai aa aa duiñdadara. ¹⁶ Dmos sioora soimaa taatamadagi vaavoitudaitai Suusi Cristo agai maitlaagai issias aradagi, baiyoma glaagai isias duutuadagi Diuusi, vaavoitudai agai Suusi Cristo cascldl.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi naida agai loodami sabai claga ivuaadana ismaicllaga ivuaadana lprl. Araga naida agai agai vaavoitudadami dai gooquiara agai ismaacldl maitarvaavoitudadami dai soimaa taatatulda agai ismaacldl maicllaga ivuaadana. Dmos isDiuusi soimaasi gartaatamituldi aatmla ismaacldl arvaavoitudadami, vaamioma soimaa taatatuldamu agai ismaacldl mailagidi. ¹⁸ Lcllaga ivuaadami avnacai istutuidi iscllgacarl vuvacarl dai lsoimaasi ivuaadami siaadara cllgacarl vuvacarl. ¹⁹ IsDiuusi ipliadagi islvaavoitudadami soimaasi taatamadagi vllscarl glaagai islvaavoitudadami apiacllgacarl oidacagi, vaavoitudaitai isDiuusi nuucada. Diuusi idui oodami dai sallicldl cllgacarl naidi ismaacldl vaavoitudai.

5

¹ Glnmaaquia iñlidi aanl ñiooqui aapiml vaavoitudadami gantatlaanldamiga. Aanl lprl artlaanldami lpan duucal agai. Daidl arnijadami isducatai soimaa taata Suusi Cristo dai aanl lprl lmadu daacamu Suusi Cristo vllsi vaavoitudadami lmadu. ² Aapiml tatlwaanldami nuucadacavurai govaavoitudadami ismaac llaanli. Aliasi glaagai mlsbaiganliaragacldl ivuaadagi isducatai Diuusi ipalidi, dmos maisiu guvucadagaicldl, tomali maisiu mosgamaitla llditai tumiñsi. Baiganliaragacldl avlrvuaada glnaa duiñdaga, ³ maitavar soi duucal nijada dai maitavar soi vvaada baiyomavar cllgacarl oidaca vai poduucal oidacana gogaa vaavoitudadami lprl. ⁴ Dai poduucal silscadl diviagi Suusi Cristo agai gandadadaquituda agai lpan duucal agai dai vllscatai sias ganduutuadamu aapiml lprl.

⁵ Poduucal lprl aapiml gglalli lgiadavurai gantatlaanldamiga aipacoga avlar gansoicada maigarducldl ganlliditai.

Diuusi soicli ismaacldl maigarducldl ganllidi.

Dai agai vuidara caata ismaacldl gglarducldl ganllidi.

⁶ Dai maitavar gglarducldl ganliada Diuusi vui. Agai alia viaa guvucadagai dai lmo imidagai silscadl agai ipliadagi glnmaaquimu lmo sallicami. ⁷ Maitavar vvaam anliada tomali lmo istumaasicldl Diuusi agai dai gansoicli dai ganuucada.

⁸ CΛΛgavΛr gΛntΛtΛgitoca. GΛnsaayu ΔDiaavora tomasiaacoga aimΛrai dai gaagai sioora soimaasi iduiñdagi cascΛdΛ gΛnnuucadacavurai. ⁹ Dai maitΛndadagitoda is-soimaasi gΛnduiñtuldagi Λgai, baiyomavΛr apiacΛΛga vaavoitudada maatacatai isvΛΛscatai gΛnaaduñi vaavoitudadami vΛΛsi oidigΛrΛ soimaasi taatamai gΛnΛpan duucai. ¹⁰ Dai masiΛΛscadΛ casoimaasi taatagi bai tΛvΛpi Diuusi bai duñia agai gΛniibΛdaga sipoducai cΛΛga ivuaadamu aapimΛ gΛnaa duiñdaga dai Diuusi cΛΛga gΛnvaavoitulda agai dai cΛΛga gΛnmaaquia agai tΛgitoidagai. Diuusi Λgai dai cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi dai gΛnvai masai iimana tΛvaagiamu dai ΛΛmadu daraajana Λgai dai Suusi Cristo tomastuigaco. ¹¹ Aliaasi glaagai isvΛΛscatai siaa duutudagi Diuusi. Diuusi ΛrΛgai dai tomastuigaco tΛaanΛi oidigi daama dai tΛvaagιrΛ.

¹² AanΛ gΛnooji idi ali oojai dai SilvaanocΛdΛ gΛnootosi. Goovai ΛrgΛraduñi vaavoitudadami dai cΛΛga tuiga. Dai idi oojιrΛ gΛnmaa aanΛ ñiooqui dai gΛnaagidi sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidi dai poduucai maatacamu aapimΛ isDiuusi sΛΛlicΛdΛ gΛnoigΛdai. Dai apιavΛr cΛΛga vaavoitudada isDiuusi gΛnoigΛdai.

¹³ Idi vaavoitudami ismaacΛdΛ tami BavilooniΛrΛ daraaja DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi. Diuusi Λcovai vuvaitu idi Λpan duucai aapimΛ. Marcusi ismaacΛdΛ giñmara gΛducami DiuuscΛdΛ gΛnviaatuldi ΛrΛ. ¹⁴ BaigΛnΛliaragacΛdΛ gΛnviaatuldiada dai apιavΛr gΛnoigΛada aipacoga.

AanΛ ipΛlidi isvΛΛscatai aapimΛ ismaacΛdΛ vaavoitudai Suusi Cristo baigΛnΛliadagi. MosΛcaasi.

Idi արևոյայ gotordad Իսաակաձ օոյա Piiduru

¹ Aառ արՏիմուհի Piiduru Suusi Cristo ootosad Կաձ արթիօոհիգաձ. Aառ ցառօյիձի իձի օոյայ աարիմ ասաօիտաձամի իսաակաձ ցառցա ասաօիտաձայ ցարառ Կուցայ. Կուսի ցարօոցա արաձու Suusi Cristo ցարցարա ցարսսիաձամիցա սալիցաձ իսսեյի արօ իստաասի ցարցաձուցա մատարաձայ ցարսիհաչայ տասայ արառ Կուցայ սաօիտաձառ. Կաձաձ ցարաատ Իսցայ արաձուցառ Կուցայ ցարաիձի. ² Aառ իրալիձի իսԿուսի սաամիօա ցարցարա ցարաիյաձայ յայ սաամիօա ցարիիստաչառ տաձայ ցարիիստաձայ մատաչայ Կուսի արաձու Suusi ցարաառաձամիցա.

³ Կուսի ալի սաա ցսսաձայ. Կայ արցայ ցարա սալի իստաասի տցիտօ աատարա ձայ ցարցարա օիձայ ձայ սիա ձսսուաձայ արցայ. Կուսի ցարսի տասայ մատառա Suusi Cristo. արցայ արօսայ ցարսսսայ. Կայ արցայ ալի սաա ցսսաձայ ձայ իձի սաառա մասի իստաասի ցարցաձուցա. ⁴ Կօաասիցաձ ցառ մատառ աատարա իսԿուսի սաամիօա մի սաառա մասի իստաասի ցարցաձուցա իձի սաառա աատարա ցարսսարա. յայ թոձսսայ մօսաչասի ցարցա իսսաաձա աատարա իսձսսայ Կուսի մօսաչասի ցարցա իսսեյի. Կայ թոձսսայ իստսսիձի աատարա իսցայիաձարա սաացայ արօսաասչայ ձայ մայարառ Կուցայ իսսաաձայ արայասաօիտաձամի իսաակաձ իսսեյի մօսաչասի իստաասի արցայ արցայ իրալիձի իսսսաաձայ. ⁵ Կաձաձ ալիսի ցարացայ իսարցարա օիձայ աարիմ ցասաօիտաչայ Կուսի. Կայ ալիսի ցարացայ արա իսսաամիօա ցարցա մատառ ալիաձայ իստաասի Կուսի իրալիձի իսսսաաձայ, ⁶ ձայ ալիսի ցարացայ արա իսմատիսսաաձայ իստաասի աարիմ արցայ իրալիձի, ձայ սիսսաչաձ սօսաասի տատաձայ աարիմ ալիսի ցարացայ իսարիաչառցա սաօիտաձայ Կուսի հիօօզիձ, ձայ ալիսի ցարացայ արա իսսսաաձայ սալի իստաասի Կուսի իրալիձի, ⁷ ձայ ալիսի ցարացայ արա մասարթոցա ցարօիցաձայ աարիմ սաօիտաձամի ձայ իսօիցաձայ սալի օոձայ արա.

⁸ Իսսսաաձայ աարիմ սալի ցօաասի աիձ ցայ սաամիօա ցարցարա օիձաչայ աարիմ ձայ սաամիօա ցարցա իսսաաձայ Կուսի աա ձսիհձաձ արցիձայ մատաչայ աարիմ Suusi Cristo ցարաառաձամիցա. ⁹ Կառօս իսմատիսսաաձայ աարիմ ցօաասի աիձ ցայ մայզիաա ցառ մատառ աարիմ իստաասի արարցաձուցա մատառցիտօիտայ իսԿուսի ցարօիցա չարսօսաասչայ. ¹⁰ Կաձաձ ցիհաձսի սաօիտաձամի ցարցարա սար օիձա յայ թոձսսայ ցարցա ցարաատաչայ իսԿուսի արօսայ ցարսսսայ ձայ ցարաարա Կուցայ ցարաիձի. Իսարցարա օիձայ աարիմ աիձ ցայ մայցայիաձարա սաաչայ աարիմ ցարսաօիձարա. ¹¹ Թոձսսայ սաաչայ աարիմ օիցարացայ իսիմիացայ տասացիսսայ սիաչօ ցարաառա իսսի Suusi Cristo ցարաառաձամիցա տօմաստիցաչօ. արցայ արցայ ձայ իսարարցարա ցարսսսայ.

¹² Կաձաձ արիցարառաձայիձայ սառ ցօաասի տօմասի ցարաատառ աարիմ ձայ ցարցա սաօիտաձայ Կուսի հիօօզիձ իսաակաձ ցարիաա աարիմ ձայ ցօաասի ցայ արասայ. ¹³ Կայ սառ թոլիձի իսարացա իսսեյի սառ ցարսաաչայ իձի հիօօզի սիսի մայզիաա մսսսսայ. ¹⁴ Suusi Cristo ցարաառաձամիցա ցայ ցիհացիձի սայ ցարօա մսզիա հիցայ սառ. ¹⁵ Կաձաձ ցարօյիձի սառ յայ թոձսսայ սիսսաչաձ ցարսսսայ սառ սալսարա տառցիտաձայ աարիմ ցօաասի.

¹⁶ Կայ ցարացիձի սառ սայ Suusi Cristo ցարաառաձամիցա ալի սաա ցսսաձայ ձայ սայ արսայ ձիսայ արցայ տայ օիձի ձաառա. Կօաասի ցայ սալիցաձ արասայ. Կօաասի մատարչսսսաչօձայ օոձայ սաատարցայ. ¹⁷⁻¹⁸ Aատարա ցառ աիձայ Կուսի ցարօոցա տասացիսսարա ցարցա հիօօ արցայ սարառա ձայ թօչայ; “Իձի Suusiաա արցիհարա սայ սառ ալի օիցաձայ ձայ սայիհիձի սառ ցօսայիցաձ”, ցայ Կուսի. Կայ աատարա արաայատաձայ ցարաառաձամիցա արցիձարա իսաակաձ Կուսի արօսայ սսսայ յայ սայ ձաձաչայ Suusi սիչօլի. Կաձաձ սայ ձայ աատարա աիձայ Suusi սիչօլի ձաձաչայ.

¹⁹ Իստաասի սայ ձայ աատարա ձայ ցառ ցարացիձայ Կուսի հիհիօօզիսսայիձայիձայ արզիսսայ ցաձաձ աիձայ սայ ձայ աատարա ձայ ցառ, մայ իսսարիցաձ արասայ. Կայ աարիմ

ΛΡΡΛ aliasi gλαagai mλsλλgiadagi goñiooqui. Diiusi ñiooquidλcλdλ maatλ oodami mui naana maasi istumaasi maimaatλcatadai. Aapimλ aliasi gλαagai mλscλga λgigitai cλcagi Diiusi ñiooquidλ asta siλλscadλ λpamu diviagi Suusi Cristo dai aapimλ λλmadu daraajamu. ²⁰ Dλmos siooma cλga gλαagai mλsmaatλcagi sai tomali λmaadutai maiλλgi istutuidi isaagagi istλiya λlidi istumaasi aagai Diiusi ñiñiooquituldiadamigadλ Diiusi ñiooquidλrλ. ²¹ Diiusi ñiñiooquituldiadamigadλ tomali λmo imidagai maiaagai istumaasi λgi λgai ipλlidi baiyoma λgai λrcλcλλli ismaacλdλ Diiusi λcovai vuvaitu dai λgai ñiooquituldiña Diiusi. Diiusi Ιbλadλ mamaatλtuldiña istumaasi aagadagi λgai.

2

¹ Dλmos λjudidíu saagida oidacatadai mamaatλtuldiadami yaatavogami λΡΡΛ. Dai aapimλ gλnsaagida λΡΡΛ oidaca agai mamaatλtuldiadami yaatavogami. λgai gamamaatλtuldiadamu Diiusi ñiooquidλ dai saagida agadamu istumaasi maitλrvaavo dai poduucai vupuiirumadadamu λgai oodami. Dai vui ñioocadamu λgai Suusi Cristo ismaacλdλ cλlgacλrλ vuvaidi oodami. Dai todian duucai Diiusi soimaasi taatatulda agai λgai. ² Dai muidutai soimaasi ivuaada agai λpan duucai λmamaatλtuldiadami yaatavogami. λgai googosi gλnducamicamu. Dai aa oodami parunadamu Suusi Cristo mamaatλtuldiaragadλ pomaasi ivuaadatai λgai. ³ λgai coimudadλ tuutiacamυ cascλdλ gλntaanλdamu tumiñsi gλnvupuiirumadaitai gλnmamaatλtulditai yaatagi. Diiusi λlqui abiaadλrλ aagai sai soimaasi taatatulda agai λgai dai sλλlicλdλ soimaasi taatatuldamu λgai.

⁴ Diiusi maioigali gatλtλaañicarυ ismaacλdλ soimaasi idui baiyoma ootoi λgai mλlca siaaco tomastuigaco tucagamucana dai cadeenacλdλ vuupu asta siλλscadλ aagagi λgai isducatai soimaasi taatatulda agai tomastuigaco. ⁵ Dai Diiusi tomali λlqui oodami maioigali baiyoma ootosi λgai duuqui sai λgai baicoiña. λgai λrsoimaasi ivuaadami cascλdλ. Dλmos Diiusi cλlgacλrλ vuvaitu Noé λλmadu cuvaracami aaduñdλ. Noé gaaagidiña isaliasi gλαagai iscλlgacλrλ oidacagi. ⁶ Diiusi aagai sai soimaasi taatatulda agai λoodami Sodoomarλ dai Gomoorλrλ oidacami soimaasi ivuaadamicatai λgai cascλdλ tλvaagiaiñdλrλ daitu λgai taí dai maji vλλsi oodami dai vλλsialcatai dai goll mataigadλ vii. Diiusi idui gomaasi sai aa oodami soimaasi ivuaadami ismaacλdλ gooquiλrioma oidaca agai nλidiña dai duduaadimuna dai camaisoimaasi ivuaadana. ⁷ Dλmos Diiusi cλlgacλrλ vuusaitu Lot. λgai λrλmo cλλli cλλ tuigajami. Lot alia soigλλlidiña nλiditai isalía soimaasi ivuaadana λгаа oidacami. ⁸ Vλλsi tasai Lot alia soimaasi taatamaiña nλiditai dai cλcatai naana maasi istumaasi soimaascami ismaacλdλ ivuaadana λgai. ⁹ Poduucai gλmaatλ isDiiusi cλlgacλrλ vuvaidi oodami ismaacλdλ cλga λgiadagi λgai soimaasi ivuaadami saagidaiñdλrλ sai λgai maiλpan duucai ivuaadana λгаа. Dai Diiusi apiasoimaasi taatamituldiadamu λsoimaasi ivuaadami asta siλλscadλ aagagi λgai isducatai soimaasi taatatulda agai vai soimaasi taataca λgai tomastuigaco.

¹⁰ Diiusi vaamioma soimaasi taatatuldamu sioorλ ivuaadagi istumaasi λgi λgai ipλlidi. λgai googosi gλnducami dai λgai soiduucai nλidi tomasmaacλ sλλlicami viaacami. λgai ivueeyi mosλcaasi istumaasi ipλlidi dai maiduduaadicuitai parunai λgai tomasmaacλ sλλlicami viaacami. ¹¹ Dλmos Diiusi tλtλaañicarudλ tomasi vaamioma viaa guvucadagai vλλscλrλ maisoimaasi ñioocai λsλλlicami viaacami vui tomali maiaagidi Diiusi issoimaasi idui λgai.

¹² Dλmos sioorλ ivuaadagi mosλcaasi istumaasi λgi λgai ipλlidi λgai cλcλisi gλnducami maicλga gλntλtλgitocatai. λgai ivueeyi mosλcaasi istumaasi λgi λgai ipλlidi λpan duucai cλcλisi. Oodami coodaiña cλcλisi ismaacλdλ cλcλidaga. Dai sioorλ vui ñioocadagi istumaasi maicλλ maatλ cλλ λgai maiimi agai Diiusi λλmadu. ¹³ λgai soimaasi taatamituldiña oodami yaatagiditai dai vupuiirumadaitai cascλdλ soimaasi taata agai. Dai λgai baigλnλlidiña asta tasλrλ soimaasi ivuaadatai cascλdλ siaa λλradamu aapimλ isλλmadu gacuaadagi. λgai poduucai ivueeyi gλnvupuiirumada λliditai.

l̄sivogami sil̄scad̄l oodami main̄n̄racagi. Amaasi ugitia agai got̄vaagi taic̄d̄l dai cavami copoñdatai. Dai d̄v̄l̄rai m̄ia agai l̄madu v̄l̄si istumaasi oidaga oidigi daama.

¹¹ Dai maat̄c̄atai aapim̄ isv̄l̄s̄iāc̄atai ugitia agai alīsi glaagai iss̄l̄ic̄d̄l c̄l̄-gac̄r̄l̄ oidacagi aapim̄ dai c̄l̄ga siaa duutuadagi Diuusi. ¹² Dai aapim̄ glaagai is̄n̄n̄racagi ip̄l̄iditai sai otoma āna istuigaco Diuusi iduñia agai v̄l̄si gomaasi. Amaasi ugitia agai got̄vaagi taic̄d̄l dai v̄l̄s̄iāc̄atai m̄ia agai. ¹³ D̄mos aat̄m̄l̄ n̄n̄ra istuigaco Diuusi iduñia agai l̄mai t̄vaagi utudui dai oidigi utudui ismaac̄d̄l aagai l̄gai said̄l iduñia agai. Dai amaasi loodami ivuaadamu mos̄caasi istumaasi ar̄c̄l̄gaducami dai istumaasi ar̄s̄l̄lic̄ami.

¹⁴ Casc̄d̄l aapim̄ giñaduñi n̄n̄racatai aapim̄ gomaasi gaagadavurai isducatai c̄l̄gac̄r̄l̄ oidacagi dai poduuc̄ai mait̄r̄soimaasi iducamicamu aapim̄ sil̄scad̄l diviagi Diuusi, dai poduuc̄ai c̄l̄gac̄r̄l̄ ḡn̄n̄ijadamu l̄gai. ¹⁵ Alīsi glaagai ismaat̄c̄agi aapim̄ ismaiquiaa divia ḡrt̄l̄aan̄damiga Suusi Cristo ip̄l̄iditai l̄gai ismuidutai c̄l̄gac̄r̄l̄ v̄vaquiagi. Ḡraduñi Paavora ismaac̄d̄l alīsi oiḡd̄ai aat̄m̄l̄ poduuc̄ai ḡnooji l̄r̄l̄. Diuusi maat̄tuli l̄gai istumaasi ḡnoojida l̄gai casc̄d̄l. ¹⁶ V̄l̄sc̄r̄l̄ sil̄scad̄l gaoojiada l̄gai gaaagidiña gomaasi tomasi l̄mar̄c̄r̄l̄ alīl̄ sijaiga ismaat̄l̄ cal̄c̄agi. Dai l̄moco ismaac̄d̄l maic̄l̄l̄ maatl̄ cal̄ Diuusi ñiooquid̄l dai maic̄l̄l̄ga vaavoitudai Diuusi ñiooquid̄l l̄ma duuc̄ai aagaiña poduuc̄ai isduuc̄ai l̄ma duuc̄ai aagaiña l̄gai l̄mar̄c̄r̄l̄ Diuusi ñiooquid̄l̄l̄ dai poduuc̄ai maiimimu l̄gai Diuusi l̄madu.

¹⁷ Casc̄d̄l aapim̄ giñaduñi camaat̄c̄atai gomaasi glaagai m̄siḡl̄n̄nuucadacagi vai mait̄n̄vupuiirumadadagi gomamaat̄tul̄diadami yaatavogami aid̄l gia camaic̄l̄l̄ga vaavoitudadan tada aapim̄ Diuusi ñiooquid̄l. ¹⁸ D̄mos alīsi glaagai isvaamioma c̄l̄ga maatia aapim̄ ḡrt̄l̄aan̄damiga Suusi Cristo ismaac̄d̄l c̄l̄gac̄r̄l̄ ḡrv̄vaidi. Dai alīsi glaagai isdagitoagi l̄Suusi vai l̄gai ḡn̄soiñana isvaamioma c̄l̄ga oidacana aapim̄. Alīsi glaagai isv̄l̄sc̄atai c̄l̄ga ñioocadagi Suusi Cristo v̄l̄tar̄l̄. Mos̄caasi.

aapimla aipacoga. Silascadla oodami aipacoga ganoigladagi aidla gia gajiaadlarla viimu gosoimaascami dai cllagacarla oidacamu oodami.

⁹ Ismaadutai pocaitiadagi iscllagacarla oidaca dai clladadagi gladuñi vaavoitudadami lgaia quiaa soimaasi ivueeyi. ¹⁰ Damos sioora oigladagi gladuñi lgaia csccllagacarla oidaga. Dai lgaia maisoimaasi duiñtuldi aa. ¹¹ Damos sioora clladadagi gladuñi lgaia quiaa soimaasi ivueeyi dai maimaatla isducatai cllaga oidacagi maimaatla calcatai Diuusi ñiooquidla.

¹² Ganoojidi aana vllascatai aapimla giñaaduñi vaavoitudadami caoigaldacai Diuusi gansoimaascamiga muucuca. Suusi Cristo aapimla ganvllatarla. ¹³ Ganoojidi aana vllascatai aapimla clclalli oodami maatacatai aapimla Suusi Cristo. Lgaia caoidacataidai maiquiaa clquivacai oidigi abiaadlarla. Ganoojidi aana vllascatai aapimla gllgalli cavaamioma istui aapimla isldiaavora.

Ganoojidi aana aapimla aali vaavoitudaitai aapimla Diuusi glarooga. ¹⁴ Ganoojidi aana aapimla clclalliodami maatacatai aapimla Suusi Cristo. Lgaia caoidacataidai maiquiaa clquiva oidigi abiaadlarla. Ganoojidi aana aapimla gllgalli cllaga vaavoitudaitai aapimla Diuusi ñiooquidla dai cavaamioma istui aapimla isldiaavora.

¹⁵ Maitavlar oojiada isivuaadagi gosoimaascami ismaacldla oidaga tami oidi daama. Dai maitavlar viaaca lliada naana maasi istumaasi istumaasi oidaga tami oidi daama. Ismaadutai oojiada gomaasi aidla gia maioidagai Diuusi. ¹⁶ Ismaacldla maivaavoitudai Diuusi ivueeyi mui naana maasi soimaascami. Lgaia ivueeyi moslcaasi istumaasi lliagi lgaia ipllidi dai viaaca lliidiña vllasi istumaasi ñlijadagi, dai gllglducldla ganllidiña naana maasi viaacatai. Vllasi gomaasi ivueeyi ismaacldla maivaavoitudai Diuusi dai Diuusi maitipllidi ispomaasi ivuaadagi oodami. ¹⁷ Dai lmo imidagai ugitimu vllasi gomaasi dai oidigi ugitimu lllara. Damos sioora ivuaadagi istumaasi ipllidi Diuusi lgaia tomastuigaco oidacamu.

¹⁸ Giñaaduñi cayoga aayi istuigaco ugitia lgaia oidigi. Camaí aapimla isdivia lgaia lmo oodami ismaacldla vuidlara caataca lgaia lCristo. Dai caoidaga mui oodami ismaacldla vuidlara vllata lCristo cascldla cll maata aatmla iscayoga aayi istuigaco ugitia lgaia oidigi. ¹⁹ Ismaacldla vuidlara vllata lCristo lgaia gia maitargaraaduñi vaavoitudadami cascldla iji garsaagidaiñdlara. Issallicldla lrgaraaduñicamudai aidla gia glallmadu daraacamudai lgaia. Damos lgaia iji sai vaamioma cllaga gllmaatana islgaia maitargaraaduñi.

²⁰ Damos lCristo ootoi Diuusi lbladla sai ganllmadu daacana. Dai lgaia gansoicli mlasai cllaga maatacana istumaasi lrvavoí dai istumaasi maitarvavoí. ²¹ Ganoojidi aana maatacatai aapimla istumaasi lrvavoí. Dai istumaasi maitarvavoí.

²² Isllamadutai pocaitiadagi sai Diuusi maiotoi Suusi sai cascldla maitaralCristo lgaia yaatagai. Lgaia gia vuidlara vllata lCristo. Lgaia pocaiti sai Diuusi maitarlarooga dai sai Suusi maitarDiuusi maradla. ²³ Ispocaitiadagi oodami sai Suusi maitarDiuusi maradla Diuusi glarooga mai llmadu daja lgaia. Damos ispocaitiadagi oodami sai Suusi lrvDiuusi maradla aidla gia Diuusi llmadu daja lgaia.

²⁴ Cascldla apiavlar cllaga lliagiada aapimla Diuusi ñiooquidla ismaacldla cal aapimla tucamidlara abiaadlarla. Mllsiaapimla apiacllaga vaavoitudada aidla gia Diuusi glarooga llmadu maradla ganllmadu daraajamu. ²⁵ Dai Suusi Cristo gllragidi lllasai tomastuigaco oidaca ragai aatmla Diuusi llmadu.

²⁶ Aana ganoojidi gomaasi mlasai maatacana isoidaga oodami ismaacldla ganvupui-irumadada llidi. ²⁷ Suusi Cristo ootoi Diuusi lbladla sai ganllmadu daacana, cascldla maitaragito aapimla sioora ganmamaatatuldiadagi istumaasi lrccllagaducami, lgaia ganmamaatatuldi vllasiaacatai cascldla. Istumaasi gamamaatatuldi lgaia gia salllicldla lrvavoí. Dai poduucal apiacllaga lliagidi aapimla Suusi Cristo poduucal isduucal ganmaatatuli Diuusi lbladla.

²⁸ Giñaaduñi apiavlar cllaga lllgiada aapiml Suusi Cristo dai poduucal maisiaa lradamu aapiml silllscadl diviagi lgal tomali maiabiadamu aapiml Diuusi. ²⁹ Cll maatl aapiml isSuusi Cristo tomali lmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascadl cll maatl aapiml sai sioora apiacllagacarla oidacagi lgal gia lrDiuusi maamaradl.

3

¹ Slllicadl glroigldai Diuusi glrooga, cascadl glmaamara glraagai. Dai slllicadl lrvaavoi islrmaamaradl aataml. Damos ismaacadl maivaavoitudai Diuusi maimaatl islrDiuusi maamaradl aataml. Lgal maivaavoitudai Diuusi cascadl. ² Giñaaduñi slllicadl glnoigldai aanl. Vaavuava iscasi lrmaamaradl aataml Diuusi damos maiquiaa cll maatl aataml istuutiaca ragai gooquiarioma. Damos cll maatl aataml sai silllscadl diviagi Suusi Cristo aataml lran tuutiaca ragai lgal maatlcatai istuiga lgal. ³ Vllscatai ismaacadl vaavoitudai islran tuutiacagai Suusi Cristo gajiaadlra vipieeyi soimaascami cllagacarla oidaca llditai lran duucal Suusi Cristo.

⁴ Tomasioora sioora soimaasi ivuaadagi maiलगिदि Diuusi slllicamigadl. Lsoimaasi ivuaadami vuidlra vllat slllicami. ⁵ Cll maatl aapiml isSuusi Cristo divia tami oidi daama dai muu curusiaba dai poduucal oigldi lgal soimaascamigadl oodami dai tomali lmo imidagai maisoimaasi ivueeyi. ⁶ Sioora cllaga lllgidi Suusi Cristo maisoimaasi ivueeyi. Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi lgal maimaatl istuiga Suusi tomali maivaavoitudai lgal. ⁷ Giñaaduñi maitavlar gandagito mllsganvupuiirumadadagi. Sioora cllaga lllgiadagi Diuusi slllicadl cllaga ivueeyi lran duucal Suusi Cristo. ⁸ Dai sioora apiasoimaasi ivueeyi lgal ivueeyi istumaasi lDiaavora irllidi ducami islrmaamaradl-camudai lgal. lDiaavora soimaasi ivueeyi maiquiaa clquivacal oidigi abiaadlra. Dai Diuusi maradl divia tami oidi daama dai ugittituda lgal lDiaavora guvucadadl.

⁹ Diuusi maacal glmaamara ibldagai utudui dai lgal maisoimaasi ivueeyi. Sivi maitirllidi Diuusi maamaradl issoimaasi ivuaadagi Diuusi maamaradlcatai. ¹⁰ Cllaga glmaatl sioora lrDiuusi maamaradl dai sioora lrmaamaradl lDiaavora. Tomasioora sioora maicllaga ivuaadagi dai maioigladagi glaaduñi lgal gia maitlrDiuusi maamaradl.

¹¹ Aidasi abiaadlra cal aapiml Suusi Cristo mamaatltuldiaragadl aidl mai aapiml sai glaagai isglroigladagi aipacoga. ¹² Dai maitlaagai islran duucal ivuaada aataml Caín. Lgal idui istumaasi irllidi lDiaavora cascadl muua glsuculi. Caín maicllaga idui dai suculidl cllaga idui cascadl vui baamu lgal dai muua.

¹³ Giñaaduñi maitavlar vuaam lllliada isglncallada lgal ismaacadl maivaavoitudai Suusi Cristo. ¹⁴ Camaiimia ragai aataml lDiaavora lllmadu baiyoma iimia ragai aataml Diuusi lllmadu. Maatl aataml gomaasi oiglditai glraaduñi. Sioora maioigladagi glaaduñi imia lgal lDiaavora lllmadu. ¹⁵ Tomasioora sioora clladadagi glaaduñi ducami islrgamuaacami. Dai cll maatl aapiml islmo gamuaacami maitistutuidi isimiagi Diuusi lllmadu. ¹⁶ Suusi Cristo muu curusiaba aataml garvlltarl dai poduucal maatl aataml isducatai ivueeyi sioor slllicadl oigldai aa. Poduucal aataml llra aliysi glaagai isoigladagi glraaduñi dai asta coiyagi lgal vlltarl isglaagadagi. ¹⁷ Isllmaadutai viaacagi vllsi istumaasi lllgito dai isllajadagi lgal islmo aduñl maiviaacagi dai vllscarla maisoigllldiagi lllgicadl lgal maitistutuidi ispotliiyagi sai Diuusi soicai sai oigldaiña aa. ¹⁸ Giñaaduñi isprocaitiadagi aataml sai oigldai aa dai vllscarla maisoicldagi aidl gia maitlrvaavoi isoigldai aa. Baiyoma aliysi glaagai issoicldagi aataml aa poduucal glmaatl isslllicadl oigldai aataml.

¹⁹⁻²⁰ Dai poduucal cllaga maatl aataml islrDiuusi maamaradl. Damos isllmo iimidagai polliada aataml tsai maitistutuidi islrDiuusi maamaradlcagi aidl gia aliysi glaagai istatllgitoda aataml isDiuusi maatl vllsialcatai. Lgal vaamioma maatl isaataml

cascadla gaaagai isgariibastacan tadaca dai baigarlaliadagi Diuusi vui. ²¹ Giñaaduñi aliasi ganoigldai aanla. Iscalla maataca aatama ismaisoimaasi idui aidla gia maidodoad-icudamu aatama Diuusi vuitapi. ²² Dai lgaai garmaaquimu vllasi istumaasi taaniagi aatama lligiditai aatama slllicamigadla lgaai daidla ivuaadatai istumaasi ipalidi lgaai. ²³ Dai lgaai garaagidi talsai vaavoitudaiña Suusi Cristo Diuusi maradla dai talsai aipacoga garoigldaiña, poduucai isduucai Suusi Cristo garaagidi. ²⁴ Sioora lligiadagi Diuusi slllicamigadla poduucai cllaga oidaca ivuaadatai istumaasi Diuusi ipalidi dai Diuusi lllmadu daja lgaai.

Dai Diuusi ootoi glaladaga sai garlllmadu daacana cascadla maata aatama isDiuusi garlllmadu daja.

4

¹ Giñaaduñi aliasi ganoigldai aanla. Maitavar tomasioora vaavoitudada ismaacldla pocaitiadagi saidla lrdiuusi niñiooquituldiadamigadla. Lprrlgavar cllaga gantlgitto calca sabaiga lrdiuusi niñoquidla ismaacldla aagai lgaai. Oidaga mui mamaatltuldiadami yaatavogami cascadla. ² Tomasioora sioora gaaagiadagi sai Suusi Cristo Diuusi maradla oodami duucai vuusai tami oidi daama lgaai gia gaaagidi Diuusi niñoquidla dai Diuusi lbladla lllmadu daja lgaai. ³ Damos sioora maigamamaatltuldiadagi gomaasi maigaaagidi istumaasi Diuusi ipalidi, baiyoma lgaai vuidarla vllala lCristo. Camaí aapimla isvaamioma muidaimi llmamaatltuldiadami yaatavogami vllasi oidi daama.

⁴ Giñaaduñi aapimla lrdiuusi maamaradla. Dai aapimla vaamioma istui isllmamaatltuldiadami yaatavogami. Diuusi lbladla ismaacldla gllllmadu daja vaamioma viaa guvucadagai silDlaavora ismaacldla llmamaatltuldiadami yaatavogami lllmadu daja cascadla. ⁵ Lgaai lllmadu ajioopai lgaai ismaacldla maivaavoitudai Suusi Cristo dai gaaagidi naana maasi istumaasi soimaascami ismaacldla ivueeyi lmaivaavoitudadami dai lgaai baigalliaracldla calcana. ⁶ Damos aatama lrdiuusi maamaradla. Sioora maata Diuusi gantlgitto calcana istumaasi aagiadagi aatama. Damos sioora maimaata Diuusi maitantlgitto calcana. Cascadla poduucai cllaga gllmaata sioora aagai Diuusi niñoquidla dai sioora mosyaatagai.

⁷ Giñaaduñi aliasi ganoigldai aanla dai ipalidi aanla isaipacoga ganoigladagi aapimla llprrla. Diuusi lgaai dai garsoicli talsai aipacoga garoigldaiña. Dai sioora slllicldla oigladagi gaaaduñi lgaai gia maata Diuusi daidla lrdiuusi maamaradla. ⁸ Sioora maiogladagi aa lgaai gia maimaata Diuusi. Diuusi lgaai dai oigldai vllasi oodami oidi daama oidacami. ⁹ Diuusi garmaatltuli isgarioigldai ootosacai gllmara tami oidi daama tomasi alia llmaduga, talsai poduucai viaacana aatama lbladaga utudui muucucal lgaai. ¹⁰ Diuusi oigldai vllasi oodami oidigi daama oidacami tomasi maicllaga oigldai aatama Diuusi, lgaai slllicldla garoigldai ootosacai gllmara sai muucuna curusiaba dai poduucal oigldiana garsoimaascamiga.

¹¹ Giñaaduñi aliasi ganoigldai aanla. Dai maatacatal vllascatal aatama silasi garoigldai Diuusi aatama llprrla gaaagai isaipacoga garoigladagi. ¹² Tomasi tomali llmaadutai mainlidi Diuusi vllascara isslllicldla aipacoga garoigladagi aidla gia Diuusi garlllmadu daja dai vaamioma cllaga oigldai aatama Diuusi. ¹³ Dai Diuusi ootoi glaladaga sai garlllmadu daacana sai poduucal maatacana aatama isDiuusi garlllmadu daja. ¹⁴ Aatama gia tlla Diuusi maradla dai cascadla gllnaagidi aatama isDiuusi garooga ootoi gllmara tami oidi daama sai lgaai cllgacarla vuvaidana oodami. ¹⁵ Tomasioora sioora pocaitiadagi sai vaavoitudai isSuusi lrdiuusi maradla aidla gia Diuusi lllmadu daja lgaai.

¹⁶ Clla maata aatama isDiuusi garoigldai dai slllicldla vaavoitudai isDiuusi oigldai vllasi oodami oidi daama oidacami. Isaipacoga ganoigladagi oodami aidla gia Diuusi lllmadu daja lgaai. ¹⁷ Dai poduucal vaamioma cllaga oigldai aatama Diuusi dai silascadla Diuusi nllidagi oodami ismaacldla llrcllaga ivuaadami dai ismaacldla llmaicllaga

ivuaadami aatama maiabbiadamu Diuusi maamaradacatai agai poduucai isduucai Suusi Cristo maiabbiada Diuusi. ¹⁸ Tomasioora sioora canga oigladagi Diuusi agai maiabbiadi isDiuusi soimaasi taatatuldiagi. Dai sioora abbiadagi Diuusi canga gamaata ismaiquiaa canga oigldai.

¹⁹ Aaquioma abiaadara garoigldai Diuusi cascada aatama lara oigldai. ²⁰ Isamaadutai pocaiti adagi sai oigldai Diuusi dai cadadagi gaaaduñi agai gia yaatagai. Isamaadutai maitistutuidi isoigladagi gaaaduñi ismaacada nidi tomali maitistutuidi isoigladagi Diuusi ismaacada mainidi. ²¹ Diuusi garaagidi sai sioora oigladagi Diuusi sai gaaagai isoigladagi gaaaduñi lara.

5

¹ Tomasioora sioora vaavoitudai isSuusi araCristo ismaacada Diuusi ootoi tami oidigi daama agai gia arDiuusi maamarada. Tomasioora sioora oigldai Diuusi garooga agai gia oigldai vansi vaavoitudadami agai arDiuusi maamarada cascada. ² Tomasioora sioora oigladagi Diuusi dai lagi adagi poduucai gamaata isagai oigldai Diuusi maamarada lara. ³ Sioora oigldai Diuusi agai gia lagi Diuusi dai gomaasi gia maisijaiga ⁴ vaavoitudadami vatarara, agai gajiaadara vipieeyi asoimaascami ismaacada oidaga tami oidigi daama cascada. Vaavoitudadami canga istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami vaavoitudaitai Suusi Cristo. ⁵ Mosacaasi sioora vaavoitudai isSuusi arDiuusi marada istutuidi isgajiaadara vipiaadagi asoimaascami.

⁶⁻⁸ Dai caga maata aatama sioora arSuusi Cristo. Aidasi Suusi gavacoi Diuusi ñioo tavaagiaiñdara dai pocaiti saida armarada dai gooquilara aidasi camuqui agaitadai Suusi Cristo Diuusi aramu ñioo tavaagiaiñdara. Dai Diuusi iblada garmaatatuldi agai vaa ñiooqui dai agai tomali amo imidagai maiyaatagai. Dai poduucai vaica padara maata aatama isSuusi arDiuusi marada. Diuusi iblada garlamadu daja, dai Diuusi ñioo tavaagiaiñdara aidasi Suusi gavacoi, dai larara aidasi camuqui agaitadai Suusi. Dai vaa vaica padara maata aatama isSuusi Cristo arDiuusi marada. ⁹ Silascada arnijadamicagi oodami amo istumaasi vascara vaavoitudaiña aatama cascada vaamioma canga vaavoitudai aatama istumaasi aagai Diuusi. Dai Diuusi pocaiti sai Suusi armarada. ¹⁰ Sioora vaavoitudai gomaasi canga maata isarvaavoi. Sioora maivaavoitudai gomaasi agai yaatavogami duucani nidi Diuusi maivaavoitudaitai istumaasi aagai Diuusi aagaitai gamara. ¹¹ Diuusi aagai lara sai agai garmaacai ibdagai utudui dai poduucai tomastuigaco oidacamu aatama agai lamadu vaavoitudaitai aatama marada. ¹² Sioora vaavoitudai Diuusi marada viaa ibdagai utudui damos sioora maivaavoitudai Diuusi marada maiviaa ibdagai utudui.

¹³ Gomaasi ganoojidi aana aapima ismaacada vaavoitudai Diuusi marada masai maatacana masitomastuigaco oidaca agai Diuusi lamadu.

¹⁴ Caga maata aatama sai istaania aatama Diuusi amo istumaasi istumaasi agai ipli adagi agai gia garlagiditai cal. ¹⁵ Poduucai isduucai maata aatama isDiuusi garlagiditai cal poduucai lara maata aatama isagai garmaquimu istumaasi taañiagi aatama.

¹⁶ Isamo vaavoitudadami nijadagi amaadutai gaaaduñi isivuaadagi amo istumaasi soimaascami istumaasi Diuusi gia istutuidi isoigldiagi aidaga gia gaaagai isdaandagi Diuusi agai vatarara dai Diuusi oigldamu agai dai maquimu guvucadagai sai canga ivuaadana isgomaasi istumaasi idui agai Diuusi istutuidi isoigldagi. Oidaga amo istumaasi soimaascami istumaasi maitaogldi Diuusi maitaagidi aana sai gaaagai isdaandagi Diuusi agai vatarara ismaacada ivuaadagi asoimaascami. ¹⁷ Sioora maitivuaadagi istumaasi arlagaducami agai soimaasi ivueeyi. Damos oidaga soimaascami istumaasi Diuusi gia gaogldi.

¹⁸ MaatΛ aatΛmΛ sai sioorΛ ʌrDiuusi maraδΛ camaioijada gosoimaasi. Diuusi maraδΛ nuucadacana ʌgai cascΛδΛ daidΛ ʌDiaavora camaitistutuidi issoimaasi iduiñtuldiadagi.

¹⁹ CΛΛ maatΛ aatΛmΛ isaatΛmΛ ʌrmaamaradΛ Diuusi dai vΛʌscatai ismaacΛδΛ maivaavoitudai Suusi Cristo, ʌDiaavora ʌrtʌaanʌdamigadΛ ʌgai.

²⁰ CΛΛ maatΛ aatΛmΛ ʌrʌr ʌscadivʌ Diuusi maraδΛ dai gʌrsoicʌi tʌsai cʌʌga maatΛ-cana sioorΛ sʌʌlicΛδΛ ʌrDiuusi. Dai sivi Diuusi gʌrʌʌmadu daja vaavoitudaitai aatΛmΛ Suusi Cristo Diuusi maraδΛ. ʌgai sʌʌlicΛδΛ ʌrDiuusi dai ʌgai gʌrvaidacaimu tʌvaagiamu tʌsai tumastuigaco oidacana ʌgai ʌʌmadu.

²¹ Giñaaduñi maitavʌr siaa duutuada aarimΛ ʌmomoono ismaacΛδΛ ivueeyi oodami dai pocaiti saidΛ ʌrdidiuusi.

Mosʌcaasi.

Idi oojai ooji Vuaana g^{la}aduñi vaavoitudadami

¹ Aan^{la} ^{la}Vuaana ^{la}vaavoitudadami ^{la}aan^{la}damigad^{la} daid^{la} g^{la}noojidi aan^{la} aapim^{la} giñaaduñi vaavoitudadami ismaac^{la}d^{la} g^{la}na^{la}mpaidi dai siaa duutudai Diuusi. Aapim^{la} ^{la}mo si^{la}lgam^{la} g^{la}nducami ^{la}covai g^{la}vuvaidacai Diuusi dai aan^{la} s^{la}lic^{la}d^{la} g^{la}noig^{la}dai. Dai v^{la}ascatai ismaac^{la}d^{la} vaavoitudai Diuusi ñiooquid^{la} ismaac^{la}d^{la} ^{la}rvaavoi g^{la}noig^{la}dai ^{la}l^{la}r^{la} maisiu mos^{la}caasi aan^{la}. ² G^{la}noig^{la}dai aat^{la}m^{la} vaavoitudaitai Diuusi ñiooquid^{la} dai tomastuigaco vaavoitudadamu aat^{la}m^{la}. ³ C^{la}lgac^{la}r^{la} g^{la}nn^{la}lijadamu Diuusi g^{la}rooga ^{la}madu Suusi Cristo Diuusi marad^{la} dai ^{la}gai soig^{la}n^{la}liadamu aapim^{la}c^{la}d^{la} dai iibastudacan tadacamu g^{la}niib^{la}daga. Gomaasic^{la}d^{la} vaamioma c^{la}lga vaavoitudadamu aapim^{la} dai aipacoga g^{la}noig^{la}adamu.

⁴ Dai s^{la}lic^{la}d^{la} baigiñ^{la}l^{la}li aan^{la} t^{la}lgacai ^{la}moco g^{la}naaduñi ismaac^{la}d^{la} c^{la}lga ^{la}gidi Diuusi ñiooquid^{la} poduucai isduucai Diuusi g^{la}rooga g^{la}r^{la}t^{la}jai. ⁵ Dai sivi g^{la}ndaan^{la}li aan^{la} aapim^{la} giñaaduñi t^{la}sai aipacoga g^{la}roig^{la}daiña. Gomaasi mait^{la}r^{la}mo s^{la}lic^{la}camu utuducami goovai ^{la}r^{la}gai vaa ismaac^{la}d^{la} viaa aat^{la}m^{la} aidasi abiaad^{la}r^{la} g^{la}aagacai gamamaat^{la}tuldi Suusi Cristo. ⁶ Isoig^{la}lada aat^{la}m^{la} Diuusi aid^{la} gia ivuaadamu aat^{la}m^{la} istumaasi Diuusi gat^{la}jai. ^{la}gai g^{la}r^{la}t^{la}jai t^{la}sai aipacoga g^{la}roig^{la}daiña poduucai isduucai maí aapim^{la} aidasi vaavoitu.

⁷ Tami oidi daama oidaga mui mamaat^{la}tuldiadami yaatavogami. ^{la}gai gaaagidi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai. ^{la}gai gia ^{la}ryaatavogami daid^{la} vuid^{la}r^{la} v^{la}l^{la}t^{la} Suusi Cristo. ⁸ G^{la}nnuucadacavurai aapim^{la} taduucai g^{la}n^{la}vupuiirumagi. Isvaavoituda aapim^{la} ^{la}gai aid^{la} gia Diuusi mait^{la}n^{la}maaquimu v^{la}l^{la}si istumaasi g^{la}n^{la}maaq^{la}ui ^{la}gai.

⁹ Tomasioora sioora ^{la}ma maasi gamamaat^{la}tuldiadagi istumaasi mait^{la}r^{la}maat^{la}tuli Suusi Cristo aid^{la} gia Diuusi mai^{la}madu daja ^{la}gai. D^{la}mos sioora c^{la}lga gamamaat^{la}tuldiadagi Suusi Cristo mamaat^{la}tuldiaragad^{la} aid^{la} gia Diuusi ^{la}madu marad^{la} ^{la}madu daraaja ^{la}gai. ¹⁰ Is^{la}mo mamaat^{la}tuldiadami yaatavogami g^{la}ndividagi ismaac^{la}d^{la} pocaiti-adagi sai Suusi Cristo maioodami duucai vuusai maitav^{la}r dagito ismiaad^{la}r^{la} c^{la}l^{la}cada ^{la}gai siaaco g^{la}n^{la}mpaidi aapim^{la} tomali mait^{la}agai m^{la}s^{la}pocaiti-adagi sai Diuusi soiñana. ¹¹ Is^{la}maadutai pocaiti-adagi aid^{la} gia ducami ispomaasi ivuaadamudai ^{la}gai ^{la}l^{la}r^{la}.

¹² Naana maasi g^{la}naagida iñ^{la}lidi aan^{la} d^{la}mos maisiu oojaic^{la}d^{la} baiyoma ip^{la}lidi aan^{la} ism^{la}lca g^{la}ndividagi dai g^{la}naatagidagi dai poduucai baig^{la}r^{la}liadamu aat^{la}m^{la}.

¹³ G^{la}raaduñi vaavoitudadami ismaac^{la}d^{la} tami oidaga ismaac^{la}d^{la} Diuusi ^{la}covai vuvaitu Diuus^{la}d^{la} g^{la}m^{la}viaatuldi. Mos^{la}caasi.

Idi oojai ooji Vuaana g^laduñi Gaayo

¹ Aan^l arVuaana lvaavoitudadami tlaan^ldamigad^l daid^l gloojidi aan^l aapi giñaduñi Gaayo s^lallicad^l gloig^ladai aan^l.

² Daan^li aan^l Diiusi sai l^gai c^llga g^lnuucadacana p^lsai maicocor^liña maat^lcatai aan^l isapiac^llga vaavoitudai aapi. ³ Ali^l baigiñ^lalli aan^l dadacai l^lmoco g^lraaduñi m^ll^lcad^ll^l. L^gai giñaagidi sai ap^liac^llga vaavoitudai aapi dai ap^liac^ll^gac^ll^l oidaga. ⁴ Ali^lsi baigiñ^llidi aan^l maat^lcatai is^lgai ismaac^lad^l mamaat^ltuli aan^l Diiusi ñiooquid^l ap^liac^llga vaavoitudai dai ap^liac^llga oidaga.

⁵ Giñaduñi Gaayo ali^lsi gloig^ladai aan^l. Aapi ali^l c^llga ivueeyi soic^ll^litai v^ll^lsi g^lraaduñi vaavoitudadami tomasi l^lmoco maimaat^l aapi. ⁶ L^lmoco ismaac^lad^l daivui m^ll^lcad^ll^l g^lraagidiña si^llscad^l g^ll^lmpaidiada aat^lm^l p^lsai aapi ali^lsi oig^ladai. Sivi si^llscad^l m^ll^l dadia goovai l^lramu soiñañi istumaasic^lad^l t^lgitoca goovai voi^ll^ll^l, poduuc^lai isduuc^lai Diiusi ip^llidi. ⁷ L^gai ivueeyi Diiusi aa duiñdad^l dai l^gai maitip^llidi isvuudagi istumaasi maacadagi ismaac^lad^l mait^ll^lvaavoitudadami. ⁸ Casc^lad^l aat^lm^l ali^lsi glaagai ismaacadagi istumaasi t^lgitoca l^gai dai poduuc^lai soic^ladagi aat^lm^l isapiagaaagiada l^gai Diiusi ñiooquid^l.

⁹ Aan^l ooji l^lmo oojai g^lraaduñi vaavoitudadami ismaac^lad^l g^ll^lmpaidi dai siaa duutudai Diiusi movai siaaco daja aapi. D^lmos Dió^ltrefesi maitiñ^ll^lgidi. L^gai ali^lsi ojoidi is^lrbait^lcl^laacamigad^lcagi lvaavoitudadami casc^lad^l. ¹⁰ Casc^lad^l isgaamo imi aan^l aagidamu aan^l v^llscatai vuitapi astuisid^l giñyaatagi dai giññiooquidi. Dai goovai maimiaad^lgidi aagiadami Diiusi ñiooquid^l ismaac^lad^l d^lgavus^lci tomali maidadagitoi isaa miaad^lgidagi. Dai soor^l miaad^lgidagi maidadagitoiña goovai is^ll^lmadu g^ll^lmpaidadagi. ¹¹ Giñaduñi Gaayo ali^lsi gloig^ladai aan^l. Maiti^ll^lpan duuc^lai ivuaada l^gai ismaac^lad^l maic^llga ivueeyi baiyoma ivuaada aapi l^lpan duuc^lai l^gai ismaac^lad^l c^llga ivueeyi. Sioor^l ivueeyi istumaasi l^lrc^ll^lgaducami l^gai arDiiusi maamarad^l, d^lmos soor^l soimaasi ivueeyi l^gai maimaat^l Diiusi.

¹² V^llscatai c^llga ñioocai Demetrio v^ll^ltar^l daid^l l^lvaavoi istumaasi aagai oodami. Aan^l l^lrl^l pocaiti sai l^gai c^ll tuiga dai aapim^l c^ll maat^l iñsaan^l mait^ll^lnyaatagidi.

¹³ Naana maasi glaagida iñ^llidi aan^l d^lmos maisiu oojaic^lad^l ¹⁴ baiyoma otoma g^ll^ldivida iñ^llidi aan^l dai l^lgi gla^latagidagi.

¹⁵ Aan^l ip^llidi sai Diiusi i^lbstudacan tadacana g^ll^lbdaga. G^lraaduñi vaavoitudadami ismaac^lad^l tami daraaja Diiusc^lad^l g^ll^lviaatuldi. Diiusc^lad^l i^lviaatulda v^llscatai g^ll^lraaduñi.

Mos^lcaasi.

Idi oojai ooji Uudasi vaavoitudadami

¹ Aanλ arUudasi suculidλ Jacovo daidλ arpiooñigadλ Suusi Cristo. Gλnoojidi aanλ idi oojai aapimλ gλnvλatarλ ismaacλdλ Diuusi garooga oigλdai dai λcovai vuvaitu sai λλgidiña vai Suusi Cristo nuucada. ² Aanλ ipλlidi isDiuusi soigλλliadagi aapimλcλdλ dai gλniibastudacan tadacagi, dai gλnoigλadagi.

³⁻⁴ Giñaaduñi aliλsi ipλlidadai aanλ isgλnoojidagi gλnaagida iñλlidi aanλ isducatai cλλgacλrλ garvuvaitu Diuusi siλλsi aapimλ λcaasi aanλ λpλ. Dai sivi aliλsi gλaagai isgλnoojida aanλ gλndaañidatai mλsai maidagitona gλnvaavoidaraga dai vuidλrλ avλrvλλtλca λmamaatλtuldiadami yaatavogami ismaacλdλ gλnsaagida vapacλdagi. Diuusi garmaatλtuli istumaasi vaavoitudai aatλmλ. Aatλmλ arDiuusi maamaradλ dai maitlaagai tλsdagituagi garvaavoidaraga ismaacλdλ garmaa Diuusi dai λma maasi vaavoitudagi. λmamaatλtuldiadami yaatavogami gλnsaagida vaapa maitλnaagidacai ismaitλnλpλ duucaλ vaavoitudai λgai. λgai maicλλ tuutuiga dai googosi gλnducami dai λma duucaλ aagai Diuusi ñiooquidλ dai pocaiti sai Diuusi cλλgacλrλ nλidi oodami dai sai soigλλlidi oodamicλdλ dai sai oigλldi soimaascamigadλ sai cascλdλ casistutuidi istomasduucaλ oidacagi. GarDiuusiga ismaacλdλ λλgidi aatλmλ dai gartλaanλdamiga Suusi Cristo λgai gajiaadλrλ vipieeyi. λλqui ooja Diuusi ñiñiooquituldiadamigadλ dai aagai isducatai Diuusi soimaasi taatatulda agai λgai ismaacλdλ pomaasi ivueeyi.

⁵ Tomasi camaatλ aapimλ aanλ vλλscλrλ gantλgitolda iñλlidi iducatai idui Diuusi λjudidíucλdλ λgai cλλgacλrλ vuvaitu Ejiipitu dλvλλriañdλrλ dai gooquílλrλ dagito sai coona oidigana λgai ismaacλdλ maivaavoitu. ⁶ Dai gantλgitolda iñλlidi aanλ λpλ isducatai Diuusi tλtλaañicarudλ dagito gλnguvucadaga dai vuvuaaja tλvaagiañdλrλ. Vai Diuusi maamaisaca dai tomali λmo imidagai maivuvaida agai. Diuusi nλnλra isajiyagi λgλλ tasai siλλscadλ soimaasi taatatuldia agai λgai vλλsi gosoimaasi ivuaadami vai aaga agai λgai isducatai soimaasi taatatulda agai. Diuusi maamaisaca λgai siaaco tomastuigaco tucagamucana. ⁷ Dai gantλgitolda iñλlidi aanλ λpλ isducatai soimaa taatλtuli Diuusi Sodomλrλ dai Gomoorλrλ oidacami dai sicoli oidacami. λgai googosi gλnducamicana pλpλ duucaλ λDiuusi tλtλaañicarudλ ismaacλdλ maiλλgi Diuusi. Cascλdλ λgai ootoi λoodami siaaco tomastuigaco taiyλrλ daraajagi λgai. Imaasicλdλ gartλtλgidi Diuusi isducatai ivueeyi λgai soimaasi ivuaadamicλdλ.

⁸ λmamaatλtuldiadami yaatavogami pλpλ duucaλ ivueeyi λjudidíu dai λDiuusi tλtλaañicarudλ dai λSodomλrλ dai Gomoorλrλ oidacami tomasi camaatλ λgai isducatai pλpλdui λgaicλdλ. Vλλscλrλ googosi gλnducami dai maiλλgidi tomali λmo tλaanλdami, dai sigalnaasi ñioocai Diuusi tλtλaañicarudλ vui ismaacλdλ λλgidi Diuusi. λgai pocaiti sai Diuusi mamaatλtuldi coosigadλrλ sai cascλdλ poduucal ivueeyi λgai. ⁹ Dλmos aidλsi Migili Diuusi tλtλaañicarudλ tλaanλdamigadλ λλmadu λDiaavora gλnvupui ñiñio aagaitai soorλ bλquia agai Moseesacaru tuucugadλ aidλsi muu λgai. λMigili siaa duutudai Diuusi ismaacλdλ artλaanλdami vλλscatai cascλdλ maisigalnaasi ñioo λgai λDiaavora vui, tomasi λDiaavora sigalnaasi ñiooqui aagidi. Dλmos λMigili potλtλdai λDiaavora: “Diuusi gλbagaidamu”. ¹⁰ Dλmos λmamaatλtuldiadami yaatavogami siigalnaasi ñiooqui aagai Diuusi tλtλaañicarudλ vui, dai googosi gλnducami dai aipaco gλncocodaiña maitλtλgitoitai istumaasi pλpλduña agai λgaicλdλ vai cascλdλ Diuusi soimaasi taatatulda agai.

¹¹ Siλλ soimaa taatamu λgai. λgai maiλλgidi Diuusi pλpλ duucaλ Caín maiλλgi Diuusi. Daidλ λmamaatλtuldiadami yaatavogami mosgamamaatλtuldi istumaasi maitλrvaavoi. Goovai λraa duiñdadλ λgai. Poduucal ivueeyi λgai gamaitλcλda λlidadai tumiñsi pλpλ duucaλ Balaam gamamaatλtuldiña istumaasi maitλrvaavoi dai poduucal gamaitλcλña

tumiñsi. Daidl amamaatatuldiadami yaatavogami maiλλgidi atlatlaanldami λpan duucai Coré λmadu aa duiñdl maiλλgi tlatlaanldami cascaldl ugidagai λgai. Poduufiimu λpλ amamaatatuldiadami ismaacaldl maiλλgidi atlatlaanldami. ¹² Siλλscaldl gλnλmpaidiada aapimλ dai λmapai gacuaadagi gatλλgida λlidityai mλsgλnoigldai aipacoga amamaatatuldiadami yaatavogami mosλrsiaa λraragai aapimλ gλnvλλtarλ. λgai mosnavaacorλi aapimλ gλnsaagida dai maisiaa duutudai tomali λmaadutai. Dai λgai mosλλgi gacuaadana dai maitλntλgito nλidiña isvillagacagi aa. λgai maitλrsoiñi ¹³ dai naana maasi sigalnaascami ivueeyi siaa λraraca maasi cascaldl λgai maicλλgadu isgamamaatatuldiadagi dai Diuusi ootosamu mλλca siaaco tomastuigaco tucagamucana.

¹⁴ λλqui λmo Diuusi ñiooquituldiadamigadl Enoco tλλgiducami aagai isducatai λpλduñia agai amamaatatuldiadami yaatavogamicaldl. Enoco λrcajitudadl Adán. Adán λrvisiolidl Enoco visiolidl. Daidl Diuusi ñiooquituldiadamigadl pocaiti: “Diuusi divia agai λmadu mui gatlatlaañicarλ, ¹⁵ dai potliya agai sai vλλsi λsoimaasi ivuaadami maiimia agai Diuusi λmadu λgai ivueeyi mui naana maasi soimaascami dai alisi vui ñioocaiña Diuusi cascaldl soimaa taatatulda agai λgai. ¹⁶ Amamaatatuldiadami yaatavogami pocaiti sai maibaigλnλlidi dudunucami vui, dai isλmo istumaasi soimaascami λpλduñiagi λgaicaldl λgai gλpλrλ vuupaiña aa, dai λgai ivueeyi vλλsi istumaasi soimaascami istumaasi iduñia λliada, dai gλgλrλ ñioocai dai pocaiti sai vλλsi istumaasi ivueeyi λgai vaamioma cλλgadu siistumaasi ivueeyi aa, dai vaaamunaidana λgai oodami dai poduucai voopoidiña λmo istumaasi”, ascaiti Diuusi ñiooquituldiadamigadl.

¹⁷ Dλmos aapimλ giñaaduñi gλntλgitovurai isλλqui pocaiti Suusi Cristo ojootosadl: ¹⁸ “Siλλscaldl cayoga ugitiagi oidigi λmoco gλnparunadamu daidl ivuaadamu istumaasi soimaascami istumaasi ipλliadagi dai maitivuaadamu istumaasi Diuusi ipλlidi”, ascaiti ojootosadl. ¹⁹ Daidl amamaatatuldiadami yaatavogami λrλgai dai λgai gλncocotuldi aipacoga, daidl ivueeyi istumaasi soimaascami istumaasi ipλlidi, dai Diuusi Ibladl maiλλmadu daja λgai.

²⁰ Dλmos aapimλ giñaaduñi cλλgavλr vaavoitudada Diuusi ñiooquidl dai poduucai maatλ oidaca isducatai Diuusi ipλlidi, dai gamamadadavurai aapimλ siDiuusi Ibladl gλnsoicadamu. ²¹ Vλλscarλ avλrtλgitoca isDiuusi gλnoigldai dai baigavλr λnλliada gλnoigldaitai Diuusi, dai tλgitovurai λpλ isλmo imidagai ajia agai istuigaco vλλscarλ oidacamu aatλmλ Diuusi λmadu. Suusi Cristo soigλλlidi aatλmλcaldl cascaldl.

²² Soigavλr λnλliada λgaicaldl ismaacaldl maicλλga maatλ istumaasi λrcλλgaducami tomali soimaascami, ²³ dai gλnaagavurai dai cλλgacλrλ vuvaida vai poduucai maiimia agai Diaavora λmadu. Dai soigavλr λnλliada λpλ λsoimaasi ivuaadamicaldl dai maitlaagai mλsbaigλnλliada λgaicaldl ismaacaldl ivuaadagi λgai, gλnnuucadacavurai dai maipomaasi ivuaada aapimλ λpλ.

²⁴⁻²⁵ Mosaliλ λmaadugava Diuusi dai alia saituduga λgai. Dai λgai cλλgacλrλ gλrvuvaidi Suusi Cristo gartlaanldamiga muu aatλmλ gλrvλλtarλ cascaldl. λgai istutuidi isgλnsoiñagi vai camaisoimaasi ivuaadagi aapimλ dai gλnvaidaquiaagi siaaco daja λgai caoigλldicami vλλsi gλnsoimaascamiga dai baigλnλliadamu aapimλ. Aanλ ipλlidi isλoodami vaavoitudagi isλλqui abiaadλrλ dai sivi dai vλλscarλ Diuusi λrλgλλ baitλcλaacami tami oidigi daama dai tλvaagiλrλ, dai λgai tlaanλi vλλsiaacatai, dai alisi gλaagai issiaa duutuada aatλmλ λgai.

Mosλcaasi.

Istumaasi Diuusi t̄laañicarud̄a ismaac̄ad̄a ootoi Suusi Cristo t̄l̄agi ʌVuaana

¹ Aan̄ ʌrVuaana dai ḡn̄oojidi aan̄ aapim̄a vaavoitudadami ismaac̄ad̄a ḡn̄ʌmpaidi dai siaa duutudai Diuusi cuvaracamip̄r̄a ḡḡr̄ quiiquīr̄a oidacami Asia d̄ʌv̄ʌr̄īr̄a. Aan̄ ḡn̄oojidi dai ḡnaagidi naana maasi istumaasi ismaac̄ad̄a giñt̄l̄agi ʌmo Diuusi t̄laañicarud̄a. ʌgai giñt̄l̄agi istumaasi otoma ʌr̄aduñi ʌgai t̄vaagīr̄a dai oidigi daama. Diuusi ʌgai dai t̄l̄agi v̄ʌsi gomaasi Suusi Cristo sai v̄ʌsi vaavoitudadami maat̄ʌna gomaasi. Casc̄ad̄a Suusi Cristo ootoi ʌmo Diuusi t̄laañicarud̄a sai ʌgai giñt̄l̄agidana v̄ʌsi gomaasi. ² Ḡnaagidamu aan̄ v̄ʌsi istumaasi t̄l̄a aan̄ dai cāl. Istumaasi cāl aan̄ ʌr̄ñiooquid̄a Diuusi ʌmadu Suusi Cristo dai istumaasi t̄l̄a aan̄ Diuusi ʌmadu Suusi Cristo idui.

³ Diuusi s̄ʌlic̄ad̄a c̄ʌgac̄r̄a n̄ijadamu sioor̄a aagadagi idi oojai ismaac̄ad̄a Diuusi giñmaa siʌscad̄a ḡn̄ʌmpaidiadagi vaavoitudadami dai sioor̄a ʌḡiditai cālcagi ʌr̄p̄a Diuusi c̄ʌgac̄r̄a n̄ijadamu. Otoma ʌr̄aduñia ʌgai v̄ʌsi istumaasi ḡʌagai idi ooj̄īr̄a.

⁴ Aan̄ ip̄alidi isDiuusi ʌmadu Suusi Cristo ʌmadu Diuusi Iblad̄a c̄ʌgac̄r̄a ḡn̄n̄i-jadagi dai ḡniib̄astudacan tadacagi aapim̄a vaavoitudadami Asia d̄ʌv̄ʌr̄īr̄a oidacami. Diuusi ʌgai ismaac̄ad̄a maiquiaa c̄ʌquivacai oidigi abiaad̄r̄a oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca ʌgai. Diuusi Iblad̄a ʌgai dai ḡn̄nuucada aapim̄a vaavoitudadami cuvaracamip̄r̄a ḡḡr̄ quiiquīr̄a oidacami dai ʌgai t̄vaagīr̄a daja siaaco Diuusi daacatai gat̄aan̄i. ⁵ Suusi Cristo ʌgai dai gaaagidi v̄ʌsi istumaasi ʌr̄vaavoi. Dai ʌgai ʌr̄ʌr̄p̄gadad̄a ismaac̄ad̄a duaaca dai camaimuuquia ʌgai tomali ʌmo imidagai. Dai ʌgai vaamioma viaa guvucadagai istomasmaac̄ad̄a t̄laan̄adami tami oidigi daama. ʌgai ḡr̄oiḡadai dai ḡr̄oiḡaldi ḡr̄soimaascamiga muucucai curusiaba. ⁶ Dai ʌgai ʌcovai ḡr̄vuvaitu t̄sai soiña t̄laan̄iña Diuusi raraí duucai dai t̄said̄a ivuaadana Diuusi aa duiñdad̄a papaali duucai siaa duutudaitai Diuusi ḡr̄ooga. ʌliasi ḡʌagai t̄sc̄ʌḡa ñioocadagi aat̄ʌm̄a Suusi Cristo v̄ʌtar̄a. ʌgai viaa guvucadagai tomastuigaco.

⁷ Suusi Cristo iicomai saagida divia ʌgai. V̄ʌscatai t̄ʌḡimu asta ʌgai ismaac̄ad̄a curusiaba siisa. Dai v̄ʌsi oodami aipaco oidacami ismaac̄ad̄a maivaavoitudagi suaañidamu t̄ʌgacai ʌgai. S̄ʌlic̄ad̄a ʌr̄vaavoi isdivia ʌgai ʌgai.

⁸ Dai Diuusi ḡr̄t̄laan̄ad̄amiga ʌgai ismaac̄ad̄a maiquiaa c̄ʌquivacai oidigi abiaad̄r̄a oidaga, dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca ʌgai. Dai ʌgai ʌliasi viaa guvucadagai casc̄ad̄a istutuidi isiduñiagi tomastumaasi. Dai pocaiti ʌgai: “Aan̄ oidaga maiquiaa c̄ʌquivacai oidigi abiaad̄r̄a dai siʌscad̄a ugitiagi oidigi aan̄ ap̄iaoidacamu”, ascaiti Diuusi.

⁹ Aan̄ ʌrVuaana dai aat̄ʌm̄a ʌrḡraadunumu vaavoitudadami. Aan̄ ʌr̄p̄a soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo poduucai isduucai aapim̄a soimaasi taatamai vaavoitudaitai Suusi Cristo. Dai tomastuigaco oidacamu aat̄ʌm̄a t̄vaagīr̄a Diuusi ʌmadu. Dai Suusi Cristo giñsoic̄i aan̄ ʌr̄p̄a ansai soimaasi taatamaiña maivui ñioocaitai ʌgai poduucai isduucai ḡn̄soic̄i ʌgai aapim̄a masai soimaasi taatamaiña aapim̄a maivui ñioocaitai ʌgai. Aan̄ giñmaisatu ʌmar̄c̄r̄a siaaco sicolimadi suudagi, ami Patmos t̄ʌgidu. Aan̄ giñmaisatu gamamaat̄tulitai Diuusi ñiooquid̄a dai gaaagiditai Suusi Cristo mamaat̄tuldiaragad̄a. ¹⁰ ʌmo imidagai tumiñoco Diuusi Iblad̄a giñmaa guvucadagai antai aan̄ cāl ʌmo ñiooqui giñʌb̄agi ismaac̄ad̄a ʌpan caiti ʌmo trompeta ¹¹ dai cavami ñioo dai povaiñt̄ad̄ai:

—Aan̄ ʌr̄ʌgai dai maiquiaa c̄ʌquivacai oidigi abiaad̄r̄a oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. Oojañi ʌmo liivrūr̄a v̄ʌsi p̄stumaasi t̄gia aagai dai ootosda ʌvaavoitudadami ismaac̄ad̄a ḡn̄ʌmpaidi dai siaa duutudai Diuusi Asia d̄ʌv̄ʌr̄īr̄a Efeesōr̄a, dai

Esmirnalra, dai Pérgamolra, dai Tiatirilra, dai Sardisilra, dai Filadelfilra, dai Laodisealra —iñtatldai ñiiooqui.

¹² Amaasi aja clquiva aanl dai nvida iñagai soorl agai dai giñiooquidi dai tll aanl cuvaracami veela daraasacarui agai ooroçldl duñisi. ¹³ Dai goveela daraasacarui saagida claacatadai Suusi Cristo. Agai glaadaca lmo vaasaragi tlvllducami. Dai taagilra caatl lmo ooro givuurai. ¹⁴ Dai cuupadl çll tootoaja lpa maasi vopoi tuaacami dai çlvai. Dai vuupuidl cavami dadadacli lpan duucal taí. ¹⁵ Dai llcasodl dadadacli lpan duucal lmo vaiñomi toñicami bronse tllgiducami. Dai cavami ñiioocai lpan caiti silascadl muiducagi ajaaqui çll daarpacadicami. ¹⁶ Dai glnovi slllisa padlrlçldl daagl agai cuvaracami sisiaavugai. Dai tñiaiñdlra vuusanlca lmo mastai aipadlra muucacami. Dai vuivasadl cavami dadadacli lpan duucal tasai cavami dadadacli dan duucu.

¹⁷ Dai aidasi tll aanl llcasodl abaana gli muuquiadl duucal. Damos agai giñdaama daí glnovi slllisa padlra dai povaiñtatldai:

—Maitiduaadicuda aanl lragai dai maiquiaa clquivacai oidigi abiaadlra oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai. ¹⁸ Aanl lragai dai tomastuigaco oidaga. Aanl muu lmo imidagai damos sivi caduaaca aanl dai tomastuigaco oidaca iñagai. Dai aanl viaa slllicami isvaidaquiagi lvaavoitudadami iibladl tlvaaagiamu dai isootasagi agai ismaacldl maivaavoitudai lDiaavor llmadu. ¹⁹ Oojañi aapi rstumaasi catll dai vllsi istumaasi lrlvuiida agai dai istumaasi lrlduñia agai. ²⁰ Acuvaracami sisiaavugai ismaacldl tll aapi giñovilra lrlpan ducami lcuvaracami giñtatlaañicarui ismaacldl ootoi aanl sai nuucadacana lvaavoitudadami ismaacldl glnlmpaidi cuvaracamilra Asia dlvlllilra. Daidl lcuvaracami veela daraasacarui lrlpan ducami lvaavoitudadami ismaacldl glnlmpaidi cuvaracamilra Asia dlvlllilra.

2

¹ Oojidañi aapi Vuaana llaanldamigadl lvaavoitudadami ismaacldl glnlmpaidi Efeesolra dai povaitllda: “Povaiñtatldai lçllli ismaacldl glnovi slllisa padlra daagl cuvaracami sisiaavugai dai lcuvaracami veela daraasacarui saagida aimlrai: ² Çll maatl aanl vllsi istumaasi ivueeyi aapiml, dai içllaga ivueeyi aapiml giñaa duiñdaga, dai issoimaasi taatamai aapiml dai vllscarl maivui ñiioocai Diuusi. Çll maatl aanl isaapiml maiuurarlçli lsoimaasi ivuaadami. Çll maatl aanl isaapiml glnsaagida ajioorai mamaatluldiadami yaatavogami dai isaapiml çllaga tlacacal agai istumaasi vaavoitudai agai dai poduucal maatl aapiml silgai lryaatavogami. ³ Dai aliisi soimaasi taatamai aapiml giñvaavoitudaitai damos vllscarl maiiojodaitai ivueeyi aapiml giñaa duiñdaga. ⁴ Damos aapiml ivueeyi lmo istumaasi ismaacldl maiiojoidi aanl, camaitiñoigldai aapiml poduucal isduucal giñoigldaiña aidasi tucamidlra giñvaavoitu aapiml. ⁵ Çscldl aliisi glaagai içllaga lma duucal gantlatgituagi aapiml isducatai ivuaadana aapiml aidamasi tucamidlra giñvaavoitu dai aliisi glaagai islramu giñoiglada aapiml poduucal isduucal giñoigldaiña aidamasi tucamidlra giñvaavoitu. Dai isaapiml mailma duucal gantlatgituagi aidl gia aanl imimu gaamucu siaaco daraaja aapiml dai glnvoopoidamu aanl glnveelaga daasacarui bovasdlra siaaco daja agai vai poduucal glnaatlcana iscamai viaa aapiml slllicami isgamamaatluldiadagi giñiooqui. ⁶ Damos vllscarl aapiml ivueeyi lmo istumaasi çllgaducami aapiml maiiojoidi istumaasi ivueeyi lNicolaítasilra oidacami poduucal isduucal maiiojoidi aanl istumaasi ivueeyi lNicolaítasilra oidacami. ⁷ Çllgavlr llgiditai calca aapiml istumaasi aagidi Diuusi Ibladl lvaavoitudadami: Sioorl maisoimaasi ivuaadagi silascadl lDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia viaacamu oigaragai iscuucumiagi luusi ibiadl ismaacldl oidaga tlvaaagilra dai ismaacldlçldl viaacana oodami ibldagai utudui”.

⁸ Oojidañi aapi Vuaana llaanldamigadl lvaavoitudadami ismaacldl glnlmpaidi Esmirnalra lrlra dai povaitllda: “Povaiñtatldai lçllli ismaacldl maiquiaa clquivacai

oidigi abiaadara oidaga dai tomastuigaco oidaca agai. Agai vaa muu amo imidagai dmos sivi caduaaca. ⁹ Caa maata aana vlassi istumaasi ivueeyi aapima. Caa maata aana isaliasi soimaasi taatamai aapima dai issallicada arsoituutuigami aapima. Dmos vlassara Diuusi calgacara ganhlidi aapima dai gansoicai masai calgacara oidacana dai naana duucai gansoicai. Caa maata aana isducatai ganvui nioocai amoco ljudidíu ismaacada pocaiti saida arDiuusi maamarada dai maitarvaavoi. Baiyoma agai ganlmpaidi dai siaa duutudai lDiaavora. ¹⁰ Otoma aimu istuigaco aapima soimaasi taata agai. Lmo oodami ismaacada ivueeyi istumaasi ipalidi lDiaavora ganmaamaisa agai dai poduucai nlida agai sabai calga giñvaavoitudai aapima ismaitiñvaavoitudai lara. Sallicada soimaasi taata agai aapima baivustaan tasai. Dmos vlassi gomaasicada maitavar duduaadimu aapima baiyomavar apiacalga vaavoitudada Diuusi asta masilascada coi dai aana ganvaidacaimu tavaagiamu simalca oidacamu aapima Diuusi lmadu tomastuigaco. ¹¹ Calgavar agiditai calca aapima istumaasi aagidi Diuusi lbadal vaavoitudadami. Sioora maisoimaasi ivuaadagi silascada lDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, agai gia maisoimaasi taata agai coocai agai maiimia agai lDiaavora lmadu cascada”.

¹² Oojidañi aapi Vuaana tlaanladamigada vaavoitudadami ismaacada ganlmpaidi Pérgamora lara dai povaitlada: “Povaiñtatldai lcali ismaacada viaa lmastai aipadara muucacami: ¹³ Caa maata aana vlassi istumaasi ivueeyi aapima. Maata aana isaapima amaracara oidaga siaaco loodami ivueeyi istumaasi lDiaavora ipalidi dai vlassara apiacalga siaa giñduutudai aapima. Dai apiacalga giñvaavoitudai aapima aidasi loodami Pérgamora oidacami muaa Antipasi ami siaaco ivueeyi loodami istumaasi lDiaavora ipalidi. Antipasi agai dai calga aagidi loodami isgiñvaavoitudai. ¹⁴ Dmos vlassara ivueeyi aapima lmo istumaasi ismaacada maioojoidi aana. Lmadutai ganaaduñi quiaa vaavoitudai Balaam mamaatatludiaragada. Balaam agai dai avnaqui lBalaac sai agai soimaasi iduiñtuldana ljudidíu. Cascada Balaac aagidi ljudidíu sai ugana cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi lmomoono dai sai googosi ganducamicana. ¹⁵ Dai lmadutai ganaaduñi vaavoitudadami quiaa vaavoitudai Nicolaítasi mamaatatludiaragada ismaacada maioojoidi aana. ¹⁶ Cascada aliasi glaagai isotoma ama duucai gantatagituagi agai dai ismailma duucai gantatagituagi agai aidal gia gaamu imimu aana dai cocodamu aana agai idi mastaicada ismaacada vuusai giñtaniñdara. ¹⁷ Calgavar agiditai calca aapima istumaasi aagidi Diuusi lbadal vaavoitudadami. Sioora maisoimaasi ivuaadagi silascada lDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi, maaquimu aana agai gocuaadagai ismaacada tavaagilara oidaga ismaacada maitipu tami oidi daama. Dai maaquimu aana agai lmo odai tojacami siaaco oojisi lmo tlataragai ismaacada maimaata aa oodami mosalca agai sioora maaquiagi aana”.

¹⁸ Oojidañi aapi Vuaana tlaanladamigada vaavoitudadami ismaacada ganlmpaidi Tiatirara lara dai povaitlada: “Povaiñtatldai Diuusi marada. Agai vaa agai dai cavami dadadacai vuupuida aran duucai tai dai lcasoda aran duucai dadadacai lmo vaiñomi bronse talgiducami cal daapadicami. ¹⁹ Caa maata aana vlassi istumaasi ivueeyi aapima. Aapima giñoigldai dai aipacoga ganoigldai aapima lara. Dai maata aana iscalga giñvaavoitudai aapima dai iscalga ivueeyi aapima giñaa duiñdaga dai issoimaasi taatamai dai vlassara maivui nioocai Diuusi. Dai maata aana issivi vaamioma calga ivueeyi aapima Diuusi aa duiñdada situcamidara giñvaavoitudacai. ²⁰ Dmos vlassara ivueeyi aapima lmo istumaasi istumaasi maioojoidi aana. Aapima gansaagida oidaga lmo ooquei Jesabela talgiducami. Agai pocaiti saida arDiuusi niooquituldiadamigada dmos maitarvaavoi. Baiyoma agai vupuiirumadai amoco ismaacada giñvaavoitudai mamaatatluditai agai isaliasi arcalgai isgoogosi ganducamicagi daida iscuadagi cuaadagai ismaacada aa oodami cadaasi lmomoono. Dai aapima dadagitoi sai apiaquiaa gamamaatatludina gomaasi. ²¹ Catavapi nalara aana looquei sai ama

duucai gatlágitona dai sai gajiaadlra viaana gásoimaasicamiga dāmos łgai maitiplidi. ²² Sivi gia daituldamu aanā cocodagai łgai dai sāllicadā soimaasi taatatuldiamu aanā vāsi vipioolimadā, ismaīma duucai gāntatłgituagi łgai dai camaipomaasi ivuaadagi. ²³ Dai coodamu aanā sioora vaavoitudai looqui mamaatātuldiaragadā dai poduucai vāsi oodami ismaacadā giñvaavoitudai cāga maatlmu iñsaana maatl vāsi istumaasi tatłgitoi oodami dai vāsi istumaasi iplidi isivuaadagi łgai. Dai sioora cāga ivuaadagi aanā cāgacāra nlijadamu dai sioora soimaasi ivuaadagi aanā soimaasi taatatuldiamu. ²⁴ Dāmos aapimā Tiatīirāra oidacami ismaacadā maivaavoitudai looqui mamaatātuldiaragadā tomasi maimaatl vāsi istumaasi mamaatātuldi łgai ismaacadā ivueeyi istumaasi āDiaavora iplidi aanā maiviaa isvaamioma ganmaacadagi ñiooqui aapimā. ²⁵ Dāmos gāagāi māsiapiacāga vaavoitudadagi aapimā asta siāscadā gaamu imiagi aanā. ²⁶ Sioora maisoimaasi ivuaadagi siāscadā āDiaavora soimaasi iduiñtuldi āliadagi dai sioora apiacāga ivuaadagi istumaasi iplidi aanā isivuaadagi asta siāscadā coiagi, maaquimu aanā łgai sāllicami sai giñāmadu tlaanāiña vāsi oodami oidigi daama oidacami, ²⁷ poduucāi isduucāi giñōoga giñmaā sāllicami ansai aanā tlaanāiña vāsi oodami oidigi daama oidacami. Dai sāllicadā viaacamu łgai guvucadagai dai vaamioma istutiadamu łgai siāga oodami. ²⁸ Dai vaidacamu aanā łgai tvaagiamu sai aanā giñāmadu oidacana tomastuigaco. Aanā ālāpan ducami āgā siāavugāi ismaacadā ālquiamoco vusacāi. ²⁹ Cāgavār āgīditāi cāca aapimā istumaasi aagīdi Diuusi Ibladā āvaavoitudadami”.

3

¹ Oojidañi aapi Vuaana ātlaanādamigadā āvaavoitudadami ismaacadā ganāmpaidi Sardisīrā ārā dai povaitālda: “Povaiñtatā dai ācāli ismaacadā ootoi Diuusi Ibladā sai nuucadacana āvaavoitudadami cūvaracamīrā gāgār quīquīārā oidacami dai ganovīrā daagā łgai cūvaracami sīsiāavugāi: Cā maatl aanā vāsi istumaasi ivueeyi aapimā. Maatl aanā ismuidutai aapimā mospocaiti iscāga vaavoitudai Diuusi daidā isāgai ganmaā iībladagai utudui dāmos maiviaacan vūeeyi aapimā iībladaga utudui. ² Cāgavār ganūucadaca aapimā dai poduucāi cāgacāra oidaca. Quīā vaavoitudai aapimā palāpi. Vaamiomavār cāga vaavoituda dai poduucāi cāgacāra oidacamu aapimā. Maitavār dagitu isugitia ganvaavoidaraga. Canāidi aanā isaapimā maicāgacāra oidaga Diuusi vūi cascādā pocaiti aanā. ³ Cāgavār tatłgitoda aapimā Suusi Cristo mamaatātuldiaragadā dai āgīadavurai gomaasi. āma duuquīavār gāntatłgito dai camaidagitu ganvaavoidaraga. Ismaīma duucāi gāntatłgituagi aapimā aidā gia todian duucāi imīmu aanā maimaātācātai aapimā siāscadā poduucāi isduucāi maimaātācana aapimā siūu duucu divīa agadagi āmo āsīvogami. Dai soimaasi gāntaātuldamu aanā. ⁴ Dāmos vāscāra oidaga āmi Sardisīrā āmo vaavoitudadami ismaacadā maisoimaasi ivueeyi cascādā giñāmadu oidacamu łgai tvaagiārā dai viaacamu łgai yuucusi tootoacami. ⁵ Sioora maisoimaasi ivuaadagi siāscadā āDiaavora soimaasi iduiñtulda āliadagi łgai gia gānadamu yuucusi tootoacami tvaagiārā. Dai aanā maisīā duaadamu tātlāragadā łgai āliivruaiñdārā siāco oojīsi. āliivruārā oojīsi ātātlāragadā łgai ismaacadā vīā iībladagai utudui. Dai aagīdamu aanā giñōoga āmadā giñōoga tātlāāñīcarudā isāgai ārgīñāaduñi. ⁶ Cāgavār āgīditāi cāca aapimā istumaasi aagīdi Diuusi Ibladā āvaavoitudadami”.

⁷ Oojidañi aapi Vuaana ātlaanādamigadā āvaavoitudadami ismaacadā ganāmpaidi Filadelfīārā dai povaitālda: “Povaiñtatā dai ācāli ismaacadā tomali āmo imīdagāi maisoimaasi ivueeyi dai vāsi istumaasi āgāi łgai ārvāvoi dai łgai vīā āsāllicamīgādā ārāī Davīcaru, dai āgī łgai āgāi istumaasi ārāduñī āgai dai maitīpu sioora āma duucāi aagīdagī: ⁸ Cā maatl aanā vāsi istumaasi ivueeyi aapimā. Vāscāra cāga

giñvaavoitudai aapiml daidl lligiditai cal giññiooqui dai aagidi aa oodami isgiñvaavoitudai. Cascadl ganmaa aanl guvucadagai masai clalga gaaagidiña giññiooqui dai maitipu tomali amoco ismaacadl viaa guvucadagai isgansobicadagi. ⁹ Ami Filadelfiall oidaga lamoco ismaacadl pocaiti saidl arDiuusi maamaradl dmos maitarvaavoi. Agai lryaatavogami daidl ganlmpaidi dai siaa duutudai lDiaavora. Dai aanl tlaañimu lyaatavogami sai ganuravana aapiml dai sai ganvuidarl gantootonacadl guuquivana. Dai clal maatamu agai isganoigldai aanl aapiml. ¹⁰ Aapiml clalga giñllagidi dai maitiñvui ñioocai silascadl taatamadagi cascadl ganuucadacamu aanl aapiml silascadl slllicadl soimaasi taatagi loodami vllsi oidigi daama oidacami, dai naidamu aanl sabai clalga ivueeyi agai ischo llrl. Dmos aanl gia clalga ganuucadacamu aapiml simaisoimaasi taatamu aapiml. ¹¹ Otoma gaamu imimu aanl. Apiavrl clalga giñvaavoitudada aapiml dai apiavrl clalga oidaca vai poduucal maiviaacamu aa oodami istumaasi Diuusi ganmaaquiagai tvaagiarl. ¹² Sioorl maisoimaasi ivuaadagi silascadl lDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi agai gia viacamu lmo slllicami tvaagiarl siaaco oidaga Diuusi dai Diuusi llmadu oidacamu tomastuigaco. Dai agai coocovadlrl oojamu aanl giñDiuusiga tlatlaragadl, oojamu aanl llrl istllagidu Diuusi quiidl. Agai lrlJerusalén utuducadl ismaacadl idui Diuusi tvaagiarl dai tvaañdamu agai tami oidigi daama. Dai oojamu aanl llrl giñtlatlaraga utuducadl. ¹³ Clalgavrl lligiditai calca aapiml istumaasi aagidi Diuusi lbladl lvaavoitudadami”.

¹⁴ Oojidañi aapi Vuaana llaanladamigadl lvaavoitudadami ismaacadl ganlmpaidi Laodisearl dai povaitlada: “Povaiñtaldai lclalli ismaacadl slllicadl ivueeyi istumaasi aagai saidl ivuaada agai. Dai vllsi istumaasi aagai agai lrvavoi. Dai agai vaamioma gatlaanli istomasioorl dai tlaanli llrl vllsi istumaasi idui Diuusi: ¹⁵ Clal maata aanl vllsi istumaasi ivueeyi aapiml. Aapiml maitiplidi isgajiaadlrl giñviaagi tomali maitiplidi isclalga giñvaavoitudagi. Siooma lrcalga isclalga giñvaavoitudada aapiml ismaitiñvaavoitudada tomalaachi llrl. ¹⁶ Cascadl gajiaadlrl ganviaa iñagai aanl. ¹⁷ Pocaiti aapiml masai slllicadl riricuga dai sai clalga lrvueeyi vllsiaacatai dai sai maivialga tomali lmo istumaasi. Dmos maimaatl aapiml ismaiviaa naana maasi istumaasi istumaasi Diuusi iplidi isviaaca aapiml, maiiojoidi Diuusi isduucal gntatagitoi aapiml, dai Diuusi maicllgacarl ganllidi, dai maimaatl cal aapiml Diuusi mamaatatuldiaragadl, dai aliysi glaagai issiaa lradagi aapiml maicllaga ivuaadatai istumaasi Diuusi iplidi. ¹⁸ Cascadl ganaagidi aanl masai giñdaanliña ansai gansoicadagi masai clalgacarl oidacana dai aanl gia gansoicadamu masai clalgacarl oidacana. Dai ganaagidi aanl llrl masai giñdaanliña ansai gansoicadana masai ivuaadana istumaasi aanl iplidi vai poduucal maisiaa lradamu aapiml. Dai gansoicadamu aanl isclalga maatl calca aapiml giñmamaatatuldiaragadl. ¹⁹ Aanl gia bagai dai soimaasi taatamituldil sioorl oigldai aanl silascadl agai soimaasi ivuaadagi cascadl soimaasi gantaatatuldamu aanl aapiml lmsmailma duucal gntatagituagi dai camaisoimaasi ivuaadagi. ²⁰ Aanl gia gansoicada iñllidi. Isaapiml ipliadagi iñsaanl gansoicadagi aidl gia gansoicadamu aanl dai ganllmadu daacamu aanl dai aapiml giñllmadu oidacamu. ²¹ Sioorl maisoimaasi ivuaadagi silascadl lDiaavora soimaasi iduiñtulda liadagi aanl gia maaquimu slllicami sai aanl giñllmadu gatlaanliña poduucal isduucal gatlaanliña aanl giñooga llmadu. Aanl daja giñooga abaana gldaicarui gdocami daama maisoimaasi iduucal aanl aidl lDiaavora soimaasi giñduiñtulda agaitadai. ²² Clalgavrl lligiditai calca aapiml istumaasi aagidi Diuusi lbladl lvaavoitudadami” —iñtaldai lclalli ismaacadl tll aanl dai cal.

sállicami iscuupiocoagi lliivru dai nliidagi loojai. ⁵ Amaasi amaadutai acacalliodami povaiñtatdai:

—Casi maisuaacada aapi Vuaana. Cadivia lmo cllli cll tuigacami ismaaclda vaamioma istutuidi islDiaavora dai goovai gia viaa sállicami ismaigovai daasagi goseera vll cuvaracamipraiñdara. Idi cllli lgai dai tlaanli lJudeea dlvllarilra oidacami dai idi vaa arcajiudadl lraí Davicaru —iñtatdai acalliodami.

⁶ Amaasi tll aanl lmo cllli masmaaclda Cañiiru aagaiña. Dai ami cllca lglal daicarui vai vaasoñioma guuca lmaacova cllclisi dai lraana daraaja lmo coobai dan maacova cllcalliodami vai ami saagida cllca acallli. Dai cll maasi noonovidara dai llcasodara masiaaco dladagarai claavoclda dai cll maasi oonomadara masiaaco sli mastaiclda dai muua. Dai cuvaracamiga aagada lgai dai cuvaracamiga vuupuidl. Lvuupuidl lllpan ducami Diuusi lbladl ismaaclda ootoi Diuusi vllsi oidigi daama. ⁷ Lgai vaa cllli miaadara clquiva siaa daja Diuusi lglal daicarui daama dai daagl lliivru ganoovilara sállisa padara. Taidl acallli bli lliivru. ⁸ Dai aidasi bli lgai lliivru lmaacova cllclisi lmadu lmo coobai dan maacova cllcalliodami gntootonaclda guuquiva acallli vuiddara. Dai vllscatai daadagl lmo arpa lgai lriivacarui. Dai daadagl lmo aali ooro aasocoli susuudacami cubimidali. Lgai lllpan ducami lmaamadaraagada lvaavoitudadami. ⁹ Daidl lgai ganli lmo nliidaga utuducami aagaitai Suusi Cristo dai pocaiti:

Aapi viaa sállicami isbliyagi goliivru dai ismaigovai daraasagi lseera ismaacldaclda arastudi goliivru.

Loodami glamuaa aapi rlsai poduucal cllgacara vuvaidana aapi mui naana maasi oodamiaiñdara naana maasi ñioocadami, aipaco glglar quiiquilara oidacami, dai vllsi oidigiaiñdara.

¹⁰ Dai aapi acovai garvuvaitu tllsai soiña tlaanliña Diuusi raraí duucal, dai tllsai ivuaadana Diuusi aaduiñdadl papaali duucal siaa duutudal Diuusi larooga. Dai tlaanadamu aatalll oidigi daama oidacami. Caiti lgai.

¹¹ Amaasi gaamucu nlllava aanl dai tll mui mil Diuusi tatlaañicarudl ismaaclda lglal daicarui sicoli daraaja lmadu lmaacovai cllclisi dai acacalliodami. Dai cal aanl isvllscatai lgai glglara ñioocai ¹² dai pocaiti:

Muaa loodami acallli ismaaclda Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami.

Lgai vaa lgai dai sálliclda viaa sállicami, dai maatl cal vllsiaacatai. Daidl lrtuidacami vllsiaacatai.

Dai aliasi viaa guvucadagai dai aliasi glaagai isvllsi oodami siaa duutuadagi lgai, dai iscllga ñioocadagi lgai vui llra.

¹³ Dai cal aanl isñioocai llra vllsiaacatai istumaasi Diuusi idui tvaagiara dai oidigi daama dai dlvllrai uta dai lglal suudagiara dai pocaiti lgai:

Aliasi glaagai isvllscatai siaa duutuadagi lgai ismaaclda lglal daicarui dan daja lmadu lgai ismaaclda Cañiiru aagai lvaavoitudadami.

Dai aliasi glaagai iscllga ñioocadagi lgai vui.

Lgai gia sálliclda viaa guvucadagai dai viaa sállicami llra.

Dai aatalll ipalidi isvllscara viaaca lgai sállicami dai guvucadagai.

Dai isvllscara vllscatai cllga ñioocadagi lgai vlllara.

Daidl issiaa duutuadagi lgai tomastuigaco.

Poduucal ganli lgai.

¹⁴ Daidl lmaacova cllclisi apiañiooquimi dai pocaiti:

—Poduucal llra duuna —caiti.

Daidl lmo coobai dan maacova cllcalliodami gntootonaclda guuquiva lgai vuiddara ismaaclda tomastuigaco oidaga dai siaa duutudal lgai.

6

¹ Amaasi tɔɔl aana isɔgai ismaacɔɔɔɔl Cañiiru aagaiña nvaavoitudadami maigovai daí a seera amapɔɔɔɔɔɔl ismaacɔɔɔɔɔɔl arastudi lliiru. Dai caɔl aana iscavami ñioo amaadutai amaacova cɔɔɔɔɔl. Dai ɔpan caiti copondami dai povaiñtɔɔɔɔl dai:

—¡Dimi dai nɔɔɔɔl amo istumaasi! —iñtɔɔɔɔl dai ɔgai.

² Antai gaamucu nɔɔɔɔɔl aana dai tɔɔl amo cavayo tojacami vai dan daitugai amo cɔɔɔl dai gɔnooviɔɔɔl bɔcɔɔɔl amo uus gaatoɔl. Dai ɔgai gɔcɔɔɔɔl amo coronai masmaacɔɔɔl maa dai maiduadicuitai imɔl dai ɔpamu gamaitɔɔɔl cɔcɔɔɔɔl.

³ Aidɔɔl ɔgai ismaacɔɔɔl Cañiiruu aagaiña nvaavoitudadami maigo daí a seera ɔɔɔl amapɔɔɔɔɔɔl ismaacɔɔɔɔl arastudi lliivru caɔl aana iscaiti ɔgooquirdadɔɔl cɔɔɔl dai povaiñtɔɔɔl dai:

—¡Dimi dai nɔɔɔɔl amo istumaasi! —iñtɔɔɔl dai ɔgai.

⁴ Dai gaamucu nɔɔɔɔɔl aana dai tɔɔl amo cavayo vɔɔɔl dai dan daitugai amo cɔɔɔl. Mɔɔɔl aɔɔɔl maa amo gɔl mastai dai maa sɔɔɔl sai cɔcɔɔɔl oodami tami oidigi daama oidacami dai sai aipacoga gɔncoodaiña.

⁵ Dai ɔgai ismaacɔɔɔl Cañiiru aagaiña nvaavoitudadami maigo daí a seera ɔɔɔl amapɔɔɔɔɔɔl ismaacɔɔɔl arastudi lliivru, dai caɔl aana iscaiti amai cɔɔɔl dai povaiñtɔɔɔl dai:

—¡Dimi dai nɔɔɔɔl amo istumaasi! —iñtɔɔɔl dai ɔgai.

Dai gaamucu nɔɔɔɔɔl aana dai tɔɔl amo cavayo tucucami vai dan daitugai amo cɔɔɔl dai gɔnooviɔɔɔl bɔcɔɔɔl amo vɔɔɔl. ⁶ Dai caɔl aana amo ñiooqui amaacova cɔɔɔl saagidaiñdɔɔl vai pocaiti:

—Mosɔɔɔl amo litro tɔlɔɔl gɔmaitɔɔl amo tasai aa duiñdagaicɔɔl. Dai vaica litro sevada gɔmaitɔɔl amo tasai aa duiñdagaicɔɔl. Dɔmos ɔasaiti ɔmadu ɔvino maitavɔl vaamioma namɔquiada.

⁷ Dai ɔgai masmaacɔɔɔl Cañiiru aagaiña maigo daí a seera ɔɔɔl amapɔɔɔɔɔɔl ismaacɔɔɔl arastudi lliivru dai caɔl aana iscaiti ɔgɔmai cɔɔɔl dai povaiñtɔɔɔl dai:

—¡Dimi dai nɔɔɔɔl amo istumaasi! —iñtɔɔɔl dai ɔgai.

⁸ Antai gaamucu nɔɔɔɔɔl aana dai tɔɔl amo cavayo vuaamacami dai dan daitugai amo cɔɔɔl ismaacɔɔɔl viaa sɔɔɔl iscoodadagi oodami. Dai ɔgai gooquiɔɔl imɔl amai ismaacɔɔɔl viaa sɔɔɔl isvaidaquiagi oodami mɔɔɔl siaaco ajiopai ɔcoidadɔɔl.

Dai ɔgai ismaacɔɔɔl viaa sɔɔɔl iscoodagi mui oodami. ɔgai coodaiña oodami cɔcɔɔɔl, dai biuugigaicɔɔl, dai cɔcɔɔl, dai cɔcɔɔl.

⁹ Aidɔɔl ɔgai ismaacɔɔɔl Cañiiru aagaiña nvaavoitudadami maigo daí a seera ɔɔɔl amapɔɔɔɔɔɔl ismaacɔɔɔl arastudi lliivru tɔɔl aana ɔaltar siaaco siaa duutudai oodami Diuusi dai ɔaltar uta daraaja ɔiibladɔl ɔcoidadɔl ismaacɔɔɔl gɔcooditu vaavoitudaɔl Diuusi ñiooquidɔl dai gaaagiditai Diuusi ñiooquidɔl.

¹⁰ Dai ɔgai cavami ñioocai dai pocaiti:

—Gɔɔɔl aapi gia tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vɔɔɔl ivueeyi vɔɔl ɔstumaasi aagai saidɔl ivuaada ɔgai. ¿Asta siɔɔl nɔɔɔl aapi ɔoodami oidigi daama oidacami ismaacɔɔɔl ɔcɔɔl ivuaadami dai ismaacɔɔɔl ɔmaicɔɔl ivuaadami dai soimaasi taatatuldami aapi ɔgai ismaacɔɔɔl gɔɔl? —caiti ɔgai.

¹¹ Amaasi baitɔɔl aapi gia tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi dai aapi gia vɔɔɔl ivueeyi vɔɔl ɔstumaasi aagai saidɔl ivuaada ɔgai. ¿Asta siɔɔl nɔɔl aapi ɔoodami oidigi daama oidacami ismaacɔɔɔl ɔcɔɔl ivuaadami dai ismaacɔɔɔl ɔmaicɔɔl ivuaadami dai soimaasi taatatuldami aapi ɔgai ismaacɔɔɔl gɔɔl? —caiti ɔgai.

¹² Dai nɔɔɔl aana aidɔɔl ɔgai ismaacɔɔɔl Cañiiru aagaiña nvaavoitudadami maigo daí a seera ɔɔɔl amapɔɔɔɔɔɔl ismaacɔɔɔl arastudi lliivru. Dai tɔɔl aana iscavami gigivuli oidigi daidɔl isɔtasai tucutu ɔpan maasi icuusi tuucucami. Daidɔl amasaadai

ΛΛραι γλδϋι νλλσι, ¹³ daidl λsisiaavugai suuli mltan dλνλλρapi poduucai isduucai suuligli uusi iibiadλ sιλλscadλ cavami λνλrdagi. ¹⁴ Dai tλvaagi γλbiisa λpan duucai λmo papeli dai maitmaastu. Dai νλλσι gigiidi siblacoga guuquiiva dai νλλσι λmarλcλrλ siaaco sicolimadi suudagi siblacoga guuquiiva. ¹⁵ Daidλ λraraí oidigi daama oidacami γλλsto tλtλjovai dai vaapavuli saagida λλmadu aa tλtλaanλdami, dai λrircu, dai λsandaaru tλtλaanλdamigadλ, dai ismaacλdλ viaa sλλlicami, dai λpripiooñi, dai ismaacλdλ maitλr-pripiooñi λpλ. ¹⁶ Dai νλλscatai λgai potλtλdaiña λgigiidi dai λvaapavuli:

—Γλrdaamavλr suuligi dai γλrλsto vai maitλrtλλgana Diuusi λγλλ daicarui daama daja vai maisoimaasi γλrtaatatuldana λgai ismaacλdλ Cañiiru aagaiña λvaavoitudadami.

¹⁷ Caaayi istuigaco Diuusi soimaasi γλrtaatatulda λgai dai tomali λmaadutai aatλmλ maitistutuidi isλλgacλrλ vuvaquiagi —tλtλdai λgai.

7

¹ Dai tλλ aanλ maacova Diuusi tλtλaañicarudλ isguuca maacovapλrλ oidigi soosonλrλ dai soobidaca λνλλli sai maivustaiña oidigi daama, tomali λγλλ suudagi daama, dai sai maioiñidiña tomali λmo uusi. ² Dai tλλ aanλ λpλrλ λmoco Diuusi tλaañicarudλ vai siaali amadλrλ imλi dai bλcati Diuusi seeyogadλ. Diuusi λgai dai tomastuigaco oidaga. Daidλ λDiuusi tλaañicarudλ γλγλr iñiñi dai potλtλdai λgaa maacova Diuusi tλtλaañicarudλ ismaacλdλ viaa sλλlicami issiaa duaadagi naana maasi istumaasi oidigi daama dai λγλλ suudagiλrλ:

³ —Maitavλr siaa duaada tomali λmo istumaasi oidigi daama tomali λγλλ suudagiλrλ tomali uusi asta sιλλscadλ coocovλrλ daraasi aatλmλ λvaavoitudadami Diuusi seeyogadλ —tλtλdai Diuusi tλaañicarudλ.

⁴ Dai cal aanλ isglaagai sιλλquiatai viaa Diuusi seeyogadλ. λgai ajλga λmo sientu dan goo coobai dan maacova mil λjudidú cajiudadλ saagidiaiñdλrλ. ⁵ Judá cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga baivustaama dan goo mil ismaacλdλ viaa Diuusi seeyogadλ, dai Rubén cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil ismaacλdλ viaa Diuusi seeyogadλ, dai Gad cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, ⁶ dai Aser cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, dai Nefatalí cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, ⁷ dai Simeón cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, dai Leví cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, dai Isacar cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, ⁸ Dai Sebulón cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, dai Osee cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil, dai Benjamín cajiudadλ saagidiaiñdλrλ ajλga λpλrλ baivustaama dan goo mil.

⁹ Dai gooquiλrλ gaamucu nλnλava aanλ dai tλλ mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco γλγλr quiiquiλrλ oidacami νλλσι oidigiaiñdλrλ. Dai λgai moguuca λγλλ daicarui vuidλrλ dai λgai ismaacλdλ Cañiiru aagaiña λvaavoitudadami vuidλrλ. λoodami sλλlicλdλ muidu tomali λmaadutai maitistutuidi isλcaldagi. Dai gλaadaca yuucusi tootoacami dai gλnnoonoviλrλ daagλ palma aagadλ. ¹⁰ Dai νλλscatai γλγλr iññacai dai pocaiti:

Diuusi λgai dai gogλλ daicarui daama daja.

Dai goovai λλmadu gogλmai ismaacλdλ Cañiiru aagaiña λvaavoitudadami cλλgacλrλ vuvaidi oodami.

Caiti λgai. ¹¹ Dai tλλ aanλ isγλλ daicarui sicoli guuca λcλcλλliodami λλmadu λmaacova Diuusi tλtλaañicarudλ dai νλλσι λgai sicoli guucai νλλσι Diuusi tλtλaañicarudλ dai λgai dλνλλρapi cuiqui siaa duutudaitai Diuusi dai ¹² pocaiti:

Poduucuiava. Aliasi ipλlidi aatλmλ isνλλsi oodami cλλga ñioocadagi

Diuusi vui baiganλliaracλdλ tomastuigaco.

Agjava agai dai sállicadla clla maatla cal vllsialcatai,
dai sállicadla viaa sállicami dai guvucadagai,
dai vllsi oodami glaagai issiaa duutuadagi agai tomastuigaco.
Poduuquiava.

Caiti Diuusi tatlaañicarudla.

¹³ Amaasi amaadutai acacalliodami giñtacacai dai povaiñtatlada:

—¿Voorl idi dai gnaadaca yuucusi tootoacami dai vaadlra dada goovai? —iñtatlada.

¹⁴ Antai aanl aa noragi dai potatlada:

—Aari gia maatla aanl gia cho —tatlada aanl.

Tai agai povaiñtatlada:

—Idi agai dai oidigi daamaiñdla dada. Mllca siaadlra dada goovai sállicadla soimaasi taatamai oodami dmos cllagacarla vuvaja idi vaavoitudacai acalli ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami. Goovai muu curusiaba tai aasi lradla dai poducal oigali goovai soimaascamigadla lvaavoitudadami. ¹⁵ Cascadla Diuusi vuidlra guuca goovai dai taslra dai tucara ivueeyi Diuusi aa duiñdadla tami siaaco oidaga Diuusi. Dai Diuusi nuucada goovai lamadu daacatai. ¹⁶ Camaibiuugicoñicamu goovai tomali camaitonocoñicamu, tomali camaisoimaasi taatacamu goovai toiñdaligadla tasai. ¹⁷ Goovai ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami mocllca agla daicarui vuidlra siaaco Diuusi dajatai gatlaanli. Goovai lragai dai apianuucadacamu govaavoitudadami vai baiglanliaracada oidacana. Dai goovai tlagidamu agai siaadlra vusanli suudagi ismaacadacada viaacana oodami ibladagai utudui. Dai tomastuigaco oidacamu goovai lamadu. Dai maitiipucamu istucada soiglanliadagi oodami —iñtatlada agai.

8

¹ Aidasi agai ismaacada Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami maigo dai lseera lra amarlcaraiñdla ismaacadacada arastudi lliivru aidla gia maitadatu tomali lmo istumaasi tajucami ora tvaagiara. ² Amaasi tlla aanl acucaracami Diuusi tatlaañicarudla ismaacada Diuusi vuidlra guuca. Mltai maa lamoco trompeta. ³ Dai gooquilara divia lra lmai Diuusi tlaañicarudla dai lmo ooro aasocoliara bcati cubimidali dai laltar vuidlra clquiiva agai. Laltar oorocada duñisi dai mocllca agla daicarudla Diuusi vuidlra. Mltai maa Diuusi tlaañicarudla glari cubimidali sai mlidana laltar daama siuu duucu lvaavoitudadami daanlidagi Diuusi. ⁴ Aidasi Diuusi cal isdaanli lvaavoitudadami tsai cubusigada acubimidali ismaacada maji lDiuusi tlaañicarudla dai Diuusi vuivasadlra aayi. ⁵ Amaasi lDiuusi tlaañicarudla bli lasocoli ismaacadlra mamlidi agai acubimidali dai suudagi tutupali laltar daamaiñdla dai daitu agai lasocoli oidigi daama dai oidigi cavami copoñimi dai vrapdoquimi, dai gigivuli ldlvllrai.

⁶ Amaasi acucaracami Diuusi tatlaañicarudla ismaacada gnoovilara daadaga lmo iivacarui baigandui dai gaiiva agai.

⁷ Daidl lra lga iiva amaadutai Diuusi tatlaañicarudla gltrompeta tai duudu tlaayi dai tai dai lrai oidigi daama. Dai baitoma tajucami oidigi daama mli vllsi luusi lamadu lvasoi.

⁸ Tai gooquilara lmai Diuusi tlaañicarudla iiva gliivacarucada matai agla suudara daitu lmo istumaasi lra maascami lmo gla giidi ismaacada mljimi dai baitoma tajucami agla suudagi lrai gnaato. ⁹ Dai baitoma tajucami vllsi lvatora lamadu vllsi acacalisi agla suudara oidacami coi, dai baitoma tajucami lvaparcu ugidagai.

¹⁰ Amaasi lmai Diuusi tlaañicarudla iiva gliivacarucada tai gli lmo siaavugai glanducami tvaagiaindla dai mljimi lran duucal lmo cuudagi dai baitoma tajucami ajaaquilara dai baitoma tajucami lmarlcarla siaaco vusanai suudagi gli. ¹¹ Asiaavugai Ajenjo tlagidu. Agai lramo muuquigami dai sivu. Cascada baitoma tajucami lsuudagi oidigi daama sivutu dai mui oodami coi yllcai lsuudagi sivucada.

¹² Tai gooquiara amai Diuusi tlaañicarudla iiva glaiivacarucdla tai baitoma tajucami atasai tucagamutu dai baitoma tajucami amasaadai tucagamutu dai baitoma tajucami asisiaavugai tucagamutu lara dai poduucai maisicllaga tonoraga tasara dai vaamioma tucagamu tucara.

¹³ Amaasi gaamucu nhlava aana dai tla aana istlavaagiara daigigi amo Diuusi tlaañicarudla dai cal aana iscavami ñiooquimi dai pocaitimi:

—¡Sallicala soimaasi taata agai vllasi oodami oidigi daama oidacami siuu duucu iivagi glaiivacarucdla gogaa vaica Diuusi tlatlaañicarudla! —caiti agai.

9

¹ Tai amai Diuusi tlaañicarudla iiva glaiivacarucdla antai tla aana amo Diaavora tlaañicarudla dnlarrapi daja ismaacdlai glai tlnaagiaindlara lran duucal amo siaavugai. Mltai maa agai amo yaave sai cupiocona acuparagadla aglla dlagai ismaacdlai sallicala tuucavaga dai tucagamu. ² Tai agai cupiocono acuparagadla aglla dlagai tai abiaadlra vuusai cuubusi poduucai isduucal vusanli cuubusi amo glla ooroñiaiñdlara. Dai maimaastu atasai sallicala cubima oidigi cascada. ³ Dai cuubusiaiñdlara vuvaja soosoyi dai oidigi daama tualil nhllyi. Mltai maa lsoosoyi guvucadagai sai clcllyiña oodami lran duucal nanacasara. ⁴ Mltai maimaa lsoosoyi oigaragai iscuadadagi vasoi tomali uusi mosviaa agai oigaragai iscladadagi loodami ismaacdlai maiviaa Diuusi seeyogadla coocovadlra. ⁵ Damos maiviaa agai oigaragai iscoodadagi oodami ganclicala moscoocotuldiña agai taama masaadai. Dai clidla lran tadaga nacasara clidla. ⁶ Amaasi coiya liadamu loodami taatacatal lsoosoyi clidla damos maitistutiadamu iscoiyagi.

⁷ Lsoosoyi lra mamaasi caapayo ismaacdlai vuu ajioorai sandaaru silascadla gacocoda agadagi. Daidla lsoosoyi gantuutusaca amo istumaasi ooro cooronai maasi. Dai vuivasadla agai lra maasi oodami vuivasadla. ⁸ Dai cuupadla agai lra maasi ooqui cuupadla. Dai taatamudla agai lra maasi mavidil taatamudla. ⁹ Dai agai gnaadaca vapaiñomi vapasaragai. Dai siuu duucu nhladagi agai aana lran caitiña mui carru ismaacdlai vapaiñsclai caapayu vaidla oodami dadarai silascadla gacocoda agadagi. ¹⁰ Daidla lsoosoyi baabajidla lra maasi nanacasara baabajidla dai gnbaabajicdlai gaccllyi agai vai taama masaadai cococana clidla. ¹¹ Daidla lsoosoyi viaa gntlaanlamiga. Dai agai vaa viaa sallicalai isgatlaladadagi aglla dlaglra siaaco sallicala tuucavaga. Dai evreocdlai Abadón aagaiña loodami dai giliegocdlai Apolión aagaiña loodami ismaacdlai gamuaacami tliya lidil.

¹² Casi lraduil amo istumaasi soimaascami ismaacdlai lraduñi agaitadai damos quiaa vilaga lara gooca.

¹³ Tai amai Diuusi tlaañicarudla iiva gltrompeta. Daidla aglla daicarui vuidlra claca amo altar ooroocdlai duñisicami dai vll maacova siisisodlra guuca uusi lra maasi vaacasi aagadla. Dai aidlasi iiva lDiuusi tlaañicarudla gltrompeta antai cal aana amo ñiooqui ismaacdlai altar aagadla saagidiaiñdlara caidatu. Diuusi vuidlra daja altar. ¹⁴ Daidla ñiooqui potatadai lDiuusi tlaañicarudla ismaacdlai gaiivaitadai:

—Uupasañi lmaacova Diuusi tlatlaañicarudla ismaacdlai vuupuli aglla aqui Eufratesi ugidana —tatadai ñiooqui.

¹⁵ Tai agai uupai lmaacova Diuusi tlatlaañicarudla sai coodana baitoma tajucami oodami oidigi daama oidacami. Tlnlra nhlra agai taida aayi istuigaco gacoodi agai agai. Diuusi maatacatadai ismaacdlai uumilra dai ismaacdlai masaadlra dai ismaacdlai tasara dai siuu duucu lraduñia agaitadai gomaasi. ¹⁶ Dai maí aana silalqui sandaaru caapayu daama daraitugai dai lmadu ajioorai lmaacova Diuusi tlaañicarudla dai agai ajaga goo siento mil mil.

¹⁷ Dai tla aana ismaasi lcaapayu lmadu lsandaaru. Lsandaaru gntaagiana daraasaca lamo gglar vapaiñomi cacaparacami agai laalachi vlralgi dai laalachi tlatldogi dai laalachi vuaama. Daidla lcaapayu moomodla lra maasi mamaavidil moomodla. Daidla lcaapayu uusudlaiñdlara vusanli taí lmadu cubusi lmadu asufre.

¹⁸ Dai baitoma tajucami loodami oidigi daama oidacami coi gotaícladl dai gocubusicladl dai goasufreccladl ismaaccladl vusanli lcaapayu uusudlaiñdarl. ¹⁹ Lcaapayu viaa guvucadagai gñuusalrl dai gñbaabajiarl. Baabajidl lgal lpa mamaasi cocooyi moomodl vai lgaiccladl clcllyi lgal oodami.

²⁰ Damos gogaa oodami ismaaccladl maicoi vllsi gomaasiccladl ismaaccladl vusanli lcaapayu uusudlaiñdarl dai baabajidl clidaccladl, maiama duucal gantlatgito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma apiasiaa duutudal lgal lDiaavora tatlaañicarudl llmadu looro momoono daidl lplata momoono daidl lbronse momoono daidl lojoodai momoono daidl luusi momoono ismaaccladl maiñllnli tomali maitlatlcaidaga tomali maijioopai. ²¹ Daidl loodami apiangnoodaiña dai apiangataarpidiña dai apiangogosi glanducamicana dai apiangallsidiña.

10

¹ Amaasi tll aanl lmai Diuusi tlaañicarudl. Alíasi viaa guvucadagai lgal dai tlvañimi tlvagiaiñdarl lmo icomai saagida dai moodl daama clclcl lmo quijonali. Vuivasadl lgal dadadacal lpan duucal ltasai dai caacaidl lpa maasi gooca gglar uusi mllldami. ² Dai gñooniarl bclati lgal lmo liivru cupioquiñicami dai amaasi suudarl clisa lgal gllcaso sallisa padlarcladl dai lglmaiccladl dñvllrari clisa. ³ Amaasi lDiuusi tlaañicarudl cavami iña lpan duucal lmo mavidi. Dai aidal iña lgal aidl gia cavami copoi oidigi cuvaracamioo. ⁴ Tai lconvondami ñioo nai aanl ooja iñagaitadai istumaasi aagai lgal damos cal aanl lmo ñiooqui tlvagiaiñdarl vai povaiñtatldai:

—Maitiaagada iscaiti lconvondami dai maitiooja —iñtatldai lñiooqui.

⁵ Amaasi lDiuusi tlaañicarudl ismaaccladl lgl suudarl dai dñvllrari clisaca taiyago vañigi gñnovi sallisa padlarl. ⁶⁻⁷ Dai aagai lgal sai maatl Diuusi lgal ismaaccladl tomastuigaco oidaga daidl idui ltlvaagi dai oidigi dai lgl suudagi dai vllsialcatai istumaasi oidaga dai pocaiti:

—Casi lrduña agai istumaasi Diuusi aagidi gññiooquituldiadamiga saidl lrduña agai. Silascadl aiyagi istuigaco lcuugatarl lcuvaracamiñdarl Diuusi tatlaañicarudl iivagi gliivacaruccladl casi lrduuñimu istumaasi aagidi Diuusi gññiooquituldiadamiga.

⁸ Daidl lñiooqui lpramu giñiooqui tlvagiaiñdarl dai povaiñtatldai:

—Mllcai bli lliivru cupioquiñiccladl ismaaccladl daagl Diuusi tlaañicarudl ismaaccladl lgl suudarl dai dñvllrari clisaca —iñtatldai lñiooqui.

⁹ Antai aanl ii siaaco claacatadai lDiuusi tlaañicarudl dai aagidi aanl sai giñmaacana lliivru tai lgal povaiñtatldai:

—Blíni dai uga. Glatñiarl yoovicamu goovai lpan duucal saivoli damos gñvooclarl sivucamu goovai —iñtatldai lgal.

¹⁰ Antai aanl bli lliivru dai uu, vai giñtñiarl cl yoovi lpan caaca saivoli damos gooquiarl sivutu giñvooclarl. ¹¹ Tai lgal povaiñtatldai:

—Aari viaa islpramu ñiooquituldiagi Diuusi oodami saagida, dai mui gglarl quiiquiarl dai oodami naana maasi ñioocadami saagida dai mui rarai vuitari —iñtatldai lgal.

11

¹ Mltai giñmaa lmo tootoicami lpravidacarui lmo metro llii tlvadocami daidl giñtajai lDiuusi tlaañicarudl dai povaiñtatldai:

—Clquivañi daidl gototoicamiccladl lpravida Diuusi quidl. Dai lpravidañi laltar. Dai lcaldañi vllsi ismaaccladl moguuca dai siaa duutudai Diuusi. ² Damos quiidigana gia mailpravida ltuisiqui ami lragai vlltarl ismaaccladl maitljudidú. Dai vaic uumigi dan tajucami lgal siaa vuaada agai lglarl quiiqui ismaaccladl Diuusi lco vuvaitu sai ami

siaa duutudaiña oodami. ³ Dai Diuusi ootosa agai gooca gñiñiooquituldiadamiga sai gaaagidiña vaic uumigi dan tajucami istumaasi iduñia agai l'gai. Dai l'gai gñnaadaca agai yuucusi tutuucucami —iñtatldai l'gai.

⁴ Idi gooca c'c'c'ali Diuusi vuidl'ra guuca l'pan duucal' l'gooca oliivosi daidl' l'gooca veela daraasacarui. Diuusi l'gai dai t'laanli v'v'asi oidigil'ra. ⁵ Isloodami soimaasi taatatuldia l'liadagi l'Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl' aidl' gia t'ñiaiñd'ra vusaimu taí dai coodamu l'gai. ⁶ Idi gooca ñiñiooquituldiadamiga viaaca agai guvucadagai iscuupacagi l't'naagi vai maiduucudagi sil' t'v'ri ajioopada l'gai tami oidigi daama dai gaaagiadagi Diuusi ñiooquidl'. Dai viaaca agai guvucadagai l'ra ist'laanlda suudagi sai l'rai gñanaatoíña, dai issoimaasi taatamituldiadagi oodami naana maasi istumaasicldl' sil'ascadl' ip'liadagi l'gai. ⁷ D'amos sil'ascadl' naatuagi l'gai gñnaa duiñdaga aidl' gia vusaimu l'g'la c'isi omaligami l'g'la d'lagiaiñd'ra dai cocodamu l'Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl' dai coodamu. ⁸ Daidl' vaic tasai dan tajucami l'coidadl' tuutucugadl' mosv'at'camu caayl'ra l'g'la quiiyl'ra siaaco g'asiisatu curusiaba g'art'laanldamiga. Sodomai dai Ejiipitu aagaiña loodami l'g'la quii soimaasi ivuaadatai oidacami. ⁹ Dai vaic tasai dan tajucami oodami mui g'gl' quiiquaiñd'ra dai oodami naana maasi ñioocadami dai v'v'asi oidigiaiñd'ra n'lijadamu tuutucugadl' l'gai dai maidigitamu l'gai isyaasagi tomali l'maadutai. ¹⁰ Dai oodami v'v'asi oidigi daama oidacami iduñimu vagimi coocai l'gooca Diuusi ñiñiooquituldiadamiga. Dai aipacoga gñnoidamu naana maasi istumaasi baig'nl'diacai. Idi gooca Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl' s'll'icldl' soimaasi taatamituldiña loodami cascadl' baig'nl'li loodami coocai l'gai. ¹¹ D'amos vaic tasai dan tajucamicldl' Diuusi duduaacali l'gooca c'c'c'ali tai l'gai vaapañi. Dai v'v'ascatai ismaacldl' t'la l'gai s'll'icldl' dodoaadimu n'liditai. ¹² Amaasi l'gooca Diuusi ñiñiooquituldiadamigadl' cai l'mo ñiooqui iscavami ñiooqui t'vaagiaiñd'ra dai pot'ldai:

—T'lat'ldivurai tan t'cavi —t'atldai l'ñiooqui.

Tai l'gai t'lat'sai mot'naagiamu l'mo icomai saagida vaidl' sasaayudl' t'algigi. ¹³ Tai otoma cavami gigivuli oidigi tai suuli mui baabaqui tai cuvaracami mil coi oodami. Daidl' l'gaa oodami ismaacldl' vii s'll'icldl' dodoaadimu dai pocaiti sai s'll'icldl' viaa guvucadagai Diuusi ismaacldl' t'vaagil'ra daja.

¹⁴ Casi l'p'ldui l'mo istumaasi soimaascami ismaacldl' l'p'lduñi agaitadai d'amos otoma l'p'lduñia agai l'ra l'moco istumaasi soimaascami.

¹⁵ Taidl' l'cuugat'ra l'cuvaracamiañd'ra Diuusi t'at'laañicarudl' iiva gliivacarucldl' tai caidatu ñioocadami t'vaagil'ra. L'gai cavami ñioocai dai pocaiti:

Sivi gia caayl' istuigaco gat'laanlda agai Diuusi g'ar'baic'laacamiga l'madu

l'Cristo v'v'asi oidigi daama siaaco t'laanli oodami.

Dai tomastuigaco t'laanlda agai Diuusi l'madu l'Cristo.

Caiti l'ñiooqui.

¹⁶ Amaasi l'mo coobai dan maacova c'c'c'liodami ismaacldl' g'ndaraicarui daama daraaja Diuusi vuidl'ra d'v'v'rapl' cuiqui dai siaa duutudaimi Diuusi ¹⁷ dai pocaitimi:

Baig'ralidi aat'm' aapicldl' g'ar'Diuusiga.

S'll'icldl' viaa aapi guvucadagai dai

aapi maiquiaa c'quivacai oidigi abiaad'ra oidaga dai quiaa oidaga, dai tomastuigaco oidaca agai.

Aapi cabl' g'as'll'icamiga g'aducami dai casi t'laanlda agai oidigi daama.

¹⁸ Dai mui oodami muiyar'c'ra oidigi daama oidacami cabaacoi aapi g'lvui.

D'amos caayl' istuigaco aapi baamu agai l'gai vui.

Dai caayl' istuigaco n'lidamu aapi v'v'asi l'gai ismaacldl' cacoi ismaacldl' l'rc'laa ivuaadami dai ismaacldl' mait'rc'laa ivuaadami.

Dai caayl' istuigaco maaquiagi aapi naana maasi istumaasi c'c'c'g'aducami g'ñiñiooquituldiadamiga l'madu l'vaavoitudadami, ivuaadatai l'gai g'laa duiñdaga.

Λλmadu vλλscatai ismaacλdλ gλsīaa duutuadai tomasi λrsoituutuigami siλrriricugami. Dai caaayi istuigaco ugitudamu aapi vλλsi λgai ismaacλdλ sīaa doodai naana maasi istumaasi oidigi daama.

Caiti λmo coobai dan maacova cλcλλliodami.

¹⁹ Amaasi gλcupioco Diuusi quiidλ ismaacλdλ tλvaagiλrλ cλcλca vai ami λrana daja λcajoñi ismaacλdλ viaa λojoodai ismaacλdλrλ ooja Diuusi gλmasaigacλdλ gλsλλlicamiga. Vai oidigi vλrλdoquimi dai covoñimi dai gigivuli oidigi dai gλλpi gλí tλaayi.

12

¹ Amaasi tλvaagiλrλ gλmaasitu λmo istumaasi. λgaicλdλ gλmaatλcatadai isλrλ-duñia agai λmo istumaasi soimaascami. λgai ismaacλdλ gλmaasitu λrλmo ooqui dai λgai gλaadaca yuucusi dadadacλdami ismaacλdλ dadadacλi λpan duucaí atasai. λgai masaadai daama cλcλca dai gλcλsλsaca λmo cooronai ismaacλdλ viaa baivustaama dan gooca sisiaavugai. ² λooqui noonoacatadai dai camaraata agaitadai dai iññacai cococatai. ³ Amaasi gλmaasitu λrλr λmoco istumaasi ismaacλdλcλdλ gλmaatλcatadai isλrλduñia agai λrλr λmo istumaasi soimaascami. λgai ismaacλdλ gλmasitu λrλmo gλλ cλisi omaligami vλgicami. Daidλ cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagadλ dai λmo cooronai vλλsi moomodλrλ. ⁴ Dai gλbajicλdλ tλvaimλ λgai baitoma tajucami sisiaavugai ismaacλdλ tλvaagiλrλ daraaja dai oidigi daama suuli. Daidλ λcλisi vuidλrλ cλquiva λooqui ismaacλdλ maraata agaitadai dai ugia agaitadai λali siλλñi mosaiyusaicai λgai. ⁵ Daidλ λooqui marai, vaidλ λrcλλli maradλ. Dai gλλracai λgai tλaañia agai vλλsi oodami oidigi daama oidacami dai soimaasi taatamitulda agai λgai vλλsi soimaasi ivuaadami. Dai Diuusi bλλcλi λali siλλñi mλλca tλvaagiana ami siaaco daacatai gatλaanλi λgλλ daicarui daama. ⁶ Taidλ λooqui daivunu mλλ oidigamu λmarλcλrλ siaaco cabaiduitadai Diuusi sai ami daacana vai ami Diuusi nuucadaca agai vaic uumiga dan tajucami.

⁷ Tai gooquiλrλ aliλsi gλncocoda tλvaagiλrλ Diuusi tλaañicarudλ Migili λλmadu λcλisi. λMigili viaacatadai gasandaaruga vaidλ λcλisi λrλr. ⁸ Dλmos λgλλ cλisi λλmadu sandaarugadλ λgai maitistui ismaitλagi λMigili λλmadλ sandaarugadλ λgai cascλdλ maitistui isami tλvaagiλrλ daraacagi. ⁹ Cascλdλ Diuusi mλtan suuli tλvaagiañdλrλ λgλλ cλisi moduucai sandaarugadλ. λgai vaa λrλmo cooyi ismaacλdλ λlqui abiaadλrλ oidigi daama aimλraiña, dai Diaavora tλλgidu dai Satanási vλλsi. λgai vaa λgai dai vupuiirumadai mui oodami vλλsi oidigi daama oidacami saagida.

¹⁰ Amaasi cai aanλ λmo ñiooqui tλvaagiaiñdλrλ ismaacλdλ cavami ñioo dai pocaiti:

—Caaayi istuigaco Diuusi sλλlicλdλ cλλgacλrλ vuvaida agai oodami. Casi gλrtλλgi Diuusi issλλlicλdλ viaa guvucadagai λgai dai isgatλaanλi λgai tomasiaacoga dai isSuusi Cristo viaa guvucadagai. Camλtan daitu Diuusi λDiaavora tλvaagiaiñdλrλ. λDiaavora λgai dai gλriλr vupai Diuusi vuitapi tasλrλ dai tucarλ garaaduñi vaavoitudadami sai λgai soimaasi ivueeyi. ¹¹ λDiaavora maitistui isvupuiirumadagi garaaduñi vaavoitudadami vaavoitudaitai λgai λcλλli ismaacλdλ Cañiiru agaiña oodami ismaacλdλ muu curusiaba dai aasi λrλdλ aatλmλ gλrvλλtarλ, dai aagidacai λvaavoitudadami sai vaavoitudai gomaasi. Dai maiduduaadimu λvaavoitudadami tomasi cooda λlidi aa oodami. ¹² Aliλsi gλaagai isbaigλnλliadagi vλλscatai ismaacλdλ tλvaagiλrλ daraaja. Dλmos sioorλ oidaga oidigi daama sλλlicλdλ soimaasi taata agai λλmudu λcλcλisi gλλ suudara oidacami. Catλvanλcλi λDiaavora oidigi daama. Dai sλλlicλdλ baamucu λgai maatλcatai ismaitλvλpi aimλrda agai λgai oidigi daama.

¹³ Dai aidλsi λgλλ cλisi vλgicλdλ maí isDiuusi daitu λgai oidigi daama aidλ adaimliña dai muua agai λooqui ismaacλdλ masaadai daama cλaacatadai dai marai λmo cλλli.

¹⁴ Dλmos Diuusi maa λooqui baagai aanadλ sai λgaicλdλ daλna oidigamu siaaco Diuusi baidui λmarλcλrλ siaaco nuucadaca agaitadai vaic uumigi dan tajucami mλλcasi abi-aadλrλ siaaco daja λgλλ cooyi. ¹⁵ Amaasi λcooyi sisivai suudagi gatλñiaiñdλrλ daidλ idui λmo gλλ aqui dai λgaicλdλ tλvaimλ agai λooqui. ¹⁶ Dλmos λdλvλλrai gλλ dλλgacatadai tai

ami vaa l̄suudagi dai maiaayi looqui. ¹⁷ Amaasi s̄llic̄l̄d̄l̄ baamu l̄cooyi looqui vui. Dai ii dai cocoda agai looqui cajiudad̄l̄ ismaac̄l̄d̄l̄ l̄lḡidi Diuusi s̄llic̄camigad̄l̄ dai apiac̄l̄l̄ga vaavoitudai Suusi Cristo mamaat̄l̄tuldiaragad̄l̄.

13

¹ Antai aan̄l̄ l̄ḡl̄l̄ suudagi ugidana cl̄quiva. Dai t̄l̄l̄ aan̄l̄ isvuusai suudagiaiñd̄l̄l̄ l̄mo cl̄isi ḡducami dai cuvaracami moomo dai baivustaamadu aagad̄l̄. Dai l̄l̄mo cooronai viaa v̄l̄l̄si aagad̄l̄l̄. Dai v̄l̄l̄si moomod̄l̄ daama oojisi l̄l̄mo ñiooqui ismaac̄l̄d̄l̄ parunai Diuusi. ² Daid̄l̄ l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ t̄l̄l̄l̄l̄ l̄pa maasi l̄mo d̄l̄d̄l̄v̄l̄li dai taatarad̄l̄ l̄gai l̄pa maasi voji taatarad̄l̄ dai usud̄l̄ l̄gai l̄pa maasi mavidi usud̄l̄. l̄ḡl̄l̄ cl̄isi v̄l̄gic̄l̄d̄l̄ maa ḡl̄ḡvucadaga dai ḡl̄s̄l̄l̄lic̄amiga l̄ḡl̄mai cl̄isi dai poduuc̄l̄d̄l̄ viaac̄l̄d̄l̄ ḡvucadagai. ³⁻⁴ l̄mo mood̄l̄ l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ l̄ḡl̄l̄ suudaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai dai d̄l̄d̄l̄v̄l̄li maasi al̄l̄ saasaquicatadai dai muuquiada maasc̄l̄d̄l̄ d̄l̄mos dueeyi dai v̄l̄l̄si oodami oidigi daama oidacami mait̄l̄l̄ istumaasi ḡl̄nt̄l̄l̄ḡit̄oi dai vaavoitudai iss̄l̄l̄ic̄l̄d̄l̄ viaa ḡvucadagai l̄gai dai siaa duutudai l̄gai. Dai siaa duutudai l̄ḡl̄l̄ cl̄isi v̄l̄gic̄l̄d̄l̄ l̄l̄p̄l̄ maacac̄l̄ l̄gai l̄ḡl̄mai cl̄isi mos̄l̄l̄si ḡvucadagai. Dai pocaiti loodami:

—Maitiipu l̄mai l̄p̄an duuc̄l̄ idi cl̄isi tomali l̄maadutai maitistutuidi l̄gai vui —caiti loodami.

⁵ Dai Diuusi maa oigaragai l̄cl̄isi iscl̄l̄ga ñioocadagi l̄l̄gi ḡl̄vui daid̄l̄ issoimaasi ñioocadagi Diuusi vui dai viaa oigaragai isgat̄l̄aan̄l̄d̄l̄ vaic uumigi dan tajucami. ⁶ Tai pov̄nd̄ui. S̄l̄l̄ic̄l̄d̄l̄ ñiooquidi l̄gai Diuusi dai parunai Diuusi l̄l̄madu l̄gai ismaac̄l̄d̄l̄ Diuusi l̄l̄madu oidaga. Dai maisiaa duutudai Diuusi quiid̄l̄. ⁷ Dai Diuusi maa oigaragai iscocoda l̄gai Diuusi maamarad̄l̄ dai maa oigaragai isvaamioma istuidagi. Dai Diuusi maa l̄gai oigaragai ist̄l̄aan̄l̄d̄l̄ v̄l̄l̄si oodami oidigi daama oidacami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami dai aipaco ḡl̄ḡl̄r quiquīl̄l̄l̄ oidacami. ⁸ Tai v̄l̄l̄si oodami oidigi daama oidacami ismaac̄l̄d̄l̄ maioojisi t̄l̄l̄arad̄l̄ l̄liivrugad̄l̄l̄ l̄gai ismaac̄l̄d̄l̄ l̄Cañiiru aagaiña oodami, l̄gai gia siaa duutuli l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ vusai l̄ḡl̄l̄ suudagiaiñd̄l̄l̄. l̄Cañiiru l̄gai dai ḡl̄muaatu. Dai l̄gai ismaac̄l̄d̄l̄ oojisi t̄l̄l̄aragad̄l̄ l̄liivrūl̄l̄l̄ tomastuigaco oidaca l̄gai. Maiquiaa cl̄quivac̄l̄l̄ oidigi abiaad̄l̄l̄ oojisi oodami t̄l̄l̄aragad̄l̄ l̄liivrūl̄l̄l̄.

⁹ S̄l̄l̄ḡav̄l̄r l̄l̄giditai cal̄ca aapim̄l̄ istumaasi ḡl̄noojidi aan̄l̄. ¹⁰ Is̄loodami ḡl̄nvuiyagi daid̄l̄ ḡl̄nmamaisa agadagi vaavoitudaitai aapim̄l̄ Diuusi mosav̄l̄r dodoli iim̄l̄d̄a aapim̄l̄ dai dodoli daraaja l̄l̄p̄l̄ maisac̄l̄r̄l̄l̄. Tomasi loodami ḡl̄ncoda l̄liadagi ḡl̄nmamaas-tac̄l̄d̄l̄ v̄l̄l̄sc̄l̄r̄l̄ apiac̄l̄l̄ga vaavoitudadagi aapim̄l̄ Diuusi.

¹¹ Antai gooquīl̄l̄l̄ t̄l̄l̄l̄l̄ l̄l̄p̄l̄ l̄moco cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ vuusai d̄l̄v̄l̄l̄rai utaiñd̄l̄l̄l̄. l̄cl̄isi gooca aaga l̄pa maasi cañiiru aagad̄l̄ d̄l̄mos l̄p̄an duuc̄l̄ ñiooc̄l̄ l̄gai l̄ḡl̄l̄ cl̄isi v̄l̄gic̄l̄d̄l̄. ¹² M̄l̄tai maa l̄gai v̄l̄l̄si ḡvucadad̄l̄ l̄ḡl̄mai cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ suudagiaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai dai dueeyi l̄mood̄l̄. Taid̄l̄ l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ d̄l̄v̄l̄l̄rai utaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai vuid̄l̄l̄ cl̄quiva l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ suudagiaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai. Daid̄l̄ l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ d̄l̄v̄l̄l̄rai utaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai goguaama t̄l̄jai v̄l̄l̄si oodami sai siaa duutudana l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ suudagiaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai. ¹³ Daid̄l̄ l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ d̄l̄v̄l̄l̄rai utaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai ivuaadana naana maasi istumaasi ḡl̄ḡl̄rd̄ucami asta taí v̄l̄l̄si t̄l̄aapañdiña l̄gai t̄l̄vaagiaiñd̄l̄l̄l̄ vai v̄l̄l̄si oodami ñaidiña. ¹⁴ Dai gonaana maasi istumaasi ḡl̄ḡl̄rd̄ucamic̄l̄d̄l̄ ismaac̄l̄d̄l̄ viaa l̄gai oigaragai isivuaadagi l̄ḡl̄mai cl̄isi vuitari vupuīrumagi l̄gai loodami oidigi daama oidacami dai t̄l̄jai said̄l̄ iduuna l̄mo moon̄o l̄pa maasi l̄cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ iiquiaquicatadai mood̄l̄ mastaic̄l̄d̄l̄ dai v̄l̄l̄sc̄l̄r̄l̄ dueeyi. ¹⁵ M̄l̄tai maa ḡvucadagai l̄ḡl̄mai cl̄isi ismaac̄l̄d̄l̄ d̄l̄v̄l̄l̄rai utaiñd̄l̄l̄l̄ vuusai sai maacana ib̄l̄dagai l̄moon̄o ismaac̄l̄d̄l̄ l̄pa maasi l̄ḡl̄mai cl̄isi sai ñioocana l̄moon̄o dai gat̄l̄aan̄l̄na coodaragai v̄l̄l̄si oodami ismaac̄l̄d̄l̄ maisiaa duutuadagi. ¹⁶ Dai gat̄l̄jai l̄l̄p̄l̄ t̄l̄l̄paragai loodami noonovīl̄l̄l̄ s̄l̄l̄isa pad̄l̄l̄ sil̄l̄p̄l̄ coocovad̄l̄l̄. V̄l̄l̄si aali dai ḡl̄ḡl̄rd̄ucami, dai riricugami dai soituutuigami dai t̄l̄l̄aan̄l̄dami dai pipioñi. ¹⁷ Dai tomali l̄moco maitistutuidiña

isgasapladagi tomali isgagardagi ismaitlappalicagi lclisi tatlara gadlcladl silppla lnumerogadlcladl. ¹⁸ Lnumerogadl lgal lrnaadan sientu dan vaic coobai dan naadami. Dai aliast glaaagai iscllaga tagituagi dai maatl calcagi istllgidu lclisi mosmaatlcail numerogadl lgal. Lgai vaa numero lnumerogadl oodami.

14

¹ Antai gooquiirla tlnvaagiamu nlnaava aanl dai tll islagai ismaacldl Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami lgiidi ismaacldl Sión tllgidu dan claacatadai. Dai lgal lmadu guucacatadai lmo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacldl oojisi coocovadlra ltlara gadl lgal ismaacldl Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami dai oojisi lpla ltlara radl oogadl lgal. ² Amaasi cai aanl isiaa caiti istumaasi tlnvaagiirla lpan caiti mui ajaaqui dai lpan caiti siuu duucu covondagi oidigi dai lpan caiti siuu duucu gaiivadagi muidutai arpacldl, lgal lriivacaroi. ³ Dai lgal lglal daicarudl Diuusi vuidlra guucacatadai siaaco guuca lmaacova clclisi lmadu lclcllliodami dai ganllyi lgal lmo nlidagai utudui. Dai moslcaasi lmo sientu dan goo coobai dan maacova mil oodami ismaacldl clagacarla vuvaja loodami oidigi daama oidacami saagidaiñdlra istui ismaatiagi lnlidagai utudui. ⁴ Lgai gia maigoogosi glanducamicana dai maisoimaasi ivuaadana. Dai lgal sllicldl claga llgidiña lgal ismaacldl Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami. Dai lgal clagacarla vuvaja oodami oidigi daama oidacami saagidaiñdlra daidl lrlpan ducami lmo oidaragai Diuusi vlltaral daidl lgal vlltaral ismaacldl Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami. ⁵ Dai lgal maiyaatagiña dai Diuusi clagacarla nliidi lgal ducami istomali lmo imidagai maisoimaasi iduunimudai.

⁶ Amaasi tll aanl lmai Diuusi tlaañicarudl ismaacldl tlnvaagi lraana daigigi. Lgai cabaigldui isimiagi dai aagidagi oodami oidigi daama oidacami istomastuigaco Diuusi ipalidi isclagacarla vuviadagi oodami mui naana maasi oodamiaiñdlra naana maasi ñioocadami aipaco glgar quiquiirla oidacami dai vllsi oidigiaiñdlra. ⁷ Dai cavami ñioo lgal dai pocaiti:

—Llbiadavurai aapiml Diuusi dai claga ñioocada lgal vui. Caaayi siuu duucu lgal soimaasi taatatulda aagai siora mai llgigitai cal glñiooqui. Siaavlr duutuada aapiml lgal ismaacldl idui tlnvaagi lmadu loidigi lmadu lglal suudagi lmadu vllsi lmparclara siaaco vusanai suudagi —caiti lDiuusi tlaañicarudl.

⁸ Dai gooquiirla divia lpla lmai Diuusi tlaañicarudl dai pocaiti:

—Caugidagai lglal quii Babilonia tllgiducarla. LBabiloniaral oidacami lgal dai vupuiirumagi mui oodami aa glgar quiquiirla oidacami sai lgal soimaasi ivuaadana lpan duucal lBabiloniaral oidacami. Poduucal isduucal lmo iitaracami oidi lmai istumaasi navamudaga —caiti lglamai Diuusi tlaañicarudl.

⁹ Dai gooquiirla divia lpla lmai Diuusi tlaañicarudl dai cavami ñioo dai pocaiti:

—Siora siaa duutuadagi lglal clisi ismaacldl dlvllrai utaiñdlra vuusai dai siora siaa duutuadagi lmoono ismaacldl idui loodami dai siora gldagituagi mslitllpagi coovadlra silppla nooviirla, ¹⁰ Diuusi sllicldl baamucami lgal vui dai aliast soimaasi taatatulda aagai lgal mlidacai lgal ltaicldl lmadu asufrecldl Diuusi tlnvaañicarudl vuitari dai lgal vuitari ismaacldl Cañiiru aagaiña lvaavoitudadami. ¹¹ Dai tomas-tuigaco vusanai cubusi ami siaaco mllmliidi lgal. Tomastuigaco tasara dai tucara apiamlmiadamu siora siaa duutuadagi lclisi lmadu lmoono dai siora dagituagi mslitllpagi coovadlra silppla nooviirla tllpacarudlcladl lgal. ¹² Cascldl siora cavaavoitudai Suusi Cristo daidl larmaamaradl Diuusi aliast glaaagai isapiacllaga llgiadagi Diuusi sllicamigadl dai isapiacllaga vaavoitudadagi Suusi Cristo lpla tomasi soimaasi taatamadagi vaavoitudacai lgal —caiti Diuusi tlaañicarudl.

¹³ Amaasi cai aanl lmo ñiooqui tlnvaagiaiñdlra vai povaiñtatladi:

—Oojañi istumaasi glaagida iñagai aanλ: “Sλλlicλdλ baigλnλliadamu λgai ismaacλdλ coiyagi vaavoitudacai Suusi Cristo”. Dai pocaiti Diuusi Ibladλ, λgai sλλlicλdλ ganibλstamu camaitaata vuaadatai. Diuusi cλga ñioocadamu λgai vui tλtλgitocatai iscλga idui λgai Diuusi aa duiñdadλ oidigi daama —iñtλtλdai λñiooqui.

¹⁴ Amaasi tλvaagiamu nλnλaava aanλ dai tλλ λmo icomai tojacami. Daidλ licomai daama daacatadai Suusi Cristo dai gλmoo dan cλsaca λmo ooro cooronai dai gλnoovιλγλ daagλ λmo oos cλλ muucacami. ¹⁵ Amaasi Diuusi quidiλaiñdλrλ vuusai λrλ λmoco Diuusi tλaañicarudλ dai cavami iñna dai potλtλdai λcλλi ismaacλdλ licomai daama daacatadai:

—Casiata baigλdúi λsicami. Yoovañi gloosigacλdλ.

¹⁶ Amaasi λgai ismaacλdλ licomai dan daacatadai gayoova gloosigacλdλ. ¹⁷ Amaasi λmai Diuusi tλaañicarudλ vuusai Diuusi quidiλaiñdλrλ ismaacλdλ tλvaagiλrλ cλca dai daagλ λmo oos muucacami. ¹⁸ Dai λrλ λmoco Diuusi tλaañicarudλ vuusai λaltaraiñdλrλ ismaacλdλ viaa guvucadagai ismλidagi λoidigi taícλdλ dai cavami iñna λgai dai potλtλdai λgai ismaacλdλ daagλ λoos muucacλdλ:

—Casiata bai λuuvasi. Yoovañi gloosigacλdλ —tλtλdai λDiuusi tλaañicarudλ.

¹⁹ Taidλ λDiuusi tλaañicarudλ yoova λuuvasi dai λmo gλλ piilrλ tua sai ami gλvacλana λuuvasi iibiadλ. Gomaasicλdλ gλmaatλ isDiuusi sλλlicλdλ soimaasi taatatulda agai λsoimaasi ivuaadami. ²⁰ λpiila siaaco gλvacλaayi λuuvasi λgλλ quii ugidana daacatadai daidλ λpiilaiñdλrλ vuusai λrai dai sλλlicλdλ gλλpi sicoli daiva naadan tasai imidagai λmλλcasi uucami.

15

¹ Antai tλλ aanλ tλvaagiλrλ λrλ λmoco istumaasi duadimudaca maasi. Tλλ aanλ cuvaracami Diuusi tλtλaañicarudλ ismaacλdλ viaa sλλlicami issoimaasi taatatuldagii oodami. Dai cuvaracamioco soimaasi taatatulda agai λgai oodami dai gomaasicλdλ camaibaamucamu Diuusi oodami vui.

² Antai tλλ aanλ λrλ λmo istumaasi ismaacλdλ λra maasi λgλλ suudagi. λgai λrλnλidacarui tai vλλnacamicatadai. Dai λgai ismaacλdλ maisiaa duutuli λcλisi ismaacλdλ dλvλλrai utaiñdλrλ vuusai tomali maisiaa duutuli λmoono ismaacλdλ idui λoodami, tomali maitandagito mλstλtλrpagi λnúmerogadλcλdλ λcλisi moguucacatadai siaaco λra maasi gλλ suudagi abaana. Dai λgai viaacatadai λmo arpa ismaacλdλ maa Diuusi. ³ Dai ganλλyi λgai λnλidagadλ Moseesa λmadu λCañiiru. Moseesa λgai daidλ λrpiooñigadλ Diuusi. Dai pocaiti λnλidagai:

Aapi gλrDiuusiga sλλlicλdλ viaa guvucadagai.

Sλλlicλdλ naana maasi istumaasi gλgλrducami ivueeyi aapi.

Vλλscλrλ ivueeyi aapi mosλcaasi istumaasi λrsλλlicami.

Dai mosλcaasi istumaasi λrvaavoi aagai aapi.

Aapi tomastuigaco λrgλrbaitλcλaacamiga.

⁴ Vλλsi oodami siaa gλduutuadamu aapi gλrtλaanλdamiga.

Vλλsi oodami cλga ñioocadamu aapi gλvui.

Mosλcaasi aapi tomali λmo imidagai maisoimaasi ivueeyi cascλdλ.

Dai vλλsi oodami siaa gλduutuadamu maatλcatai iscλλ tuiga aapi.

Caiti λnλidagi.

⁵ Antai gooquiλrλ tλvaagiamu nλnλaava aanλ dai tλλ isgλcupioco λcuparagadλ λquii siaaco caatλ λodai ismaacλdλrλ Diuusi ooja gλsλλlicamiga. ⁶ Tai quiiyaiñdλrλ vuvaja λcuvaracami Diuusi tλtλaañicarudλ ismaacλdλ viaa sλλlicami issoimaasi taatatuldagii oodami cuvaracamioco. Dai λgai gλnaadaca yuucusi totojacami dadadacλdami. Dai taatagiλrλ vλλtλ ooro giigivurai. ⁷ Amaasi λmoco λmaaco Diuusi tλtλaañicarudλ ismaacλdλ Diuusi daicarudλ abaana guccacatadai maa λmoco ooro ajaasocoli aaliducami vλλλ cuvaracami. Daidλ λajaasocoli λraana daacatadai λmo istumaasi ismaacλdλcλdλ

soimaasi taata agai oodami. Diuusi baamucu oodami vui cascada. Diuusi agai dai tomastuigaco oidaga. ⁸Tai Diuusi quiidara suuda cubusi cavami dadadacaitai Diuusi dai viaacatai guvucadagai. Dai tomali amaadudatai maiviaa oigaragai isami vaaquiagi asta silascada naatocai soimaasi taatatuldagi acubaracami Diuusi talaanucaruda loodami.

16

¹ Amaasi cai aanl amo ñiooqui iscavami ñioo Diuusi quiidara dai potatadai acubaracami Diuusi talaanucaruda:

—Imadavurai aapiml dai oidigi daama asta istumaasi viaa gubaracami ajaasocoli. Goovai lammo istumaasi ismaacdadada Diuusi soimaasi taatatulda agai oodami.

² Amaasi ii amo Diuusi talaanucaruda dai oidigi daama aasi istumaasi viaacatadai glaasocolira. Tai otoma vuvaja cacavusuli vlassi loodamiara ismaacada viaacatadai acansi tlapacaruda dai ismaacada siaa duutudai amoono ismaacada gatjai agai. Dai sallicaada coco acavusuli.

³ Dai amai Diuusi talaanucaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocolira agal suudara taida asuudagi arai ganaato ara maasi coidada arada. Tai coi vlassi cacansi ismaacada oidaga agal suudara.

⁴ Dai amai Diuusi talaanucaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocolira ajaaquira dai siaaco vusanli suudagi taida asuudagi arai ganaato. ⁵ Amaasi cai aanl adiuusi talaanucaruda ismaacada viaa sallicami isivuaadagi istumaasi ipalidi suudagicaada dai potatadai agai Diuusi:

—Aari garDiuusiga ismaacada tomali amo imidagai maisoimaasi ivueeyi, maiquiaa clquivacai oidigi abiaadara oidaga aari dai quiaa oidaga. Aari idui istumaasi arsallicami aidarasi poduucal soimaasi taatatuli loodami. ⁶ Agai coi gñiñiooquituldiadamiga ismaacada aco vuvaitu aari. Dai sivi aari iitu arai poduucal glaagaitadai psiduñiagi gaicaada —tatadai adiuusi talaanucaruda.

⁷ Dai cai aanl amaadutai isñioo altaraiñdara dai pocaiti:

—Aari garDiuusiga garbaitlacaacamiga sallicaada viaa guvucadagai. Aari gia clga idui istumaasi arsallicami soimaasi taatatuldacal asoimaasi ivuaadami —caiti agai.

⁸ Tai amai Diuusi talaanucaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocolira atasai daama dai poduucal viaa atasai guvucadagai ismlidagi oodami gatoiñdaligacada. ⁹ Dai tomasi alia mamli vlassi loodami vlassara maiama duucal gantatagito tomali maiclga ñioocaiña Diuusi vllara, baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi. Diuusi agai dai viaa guvucadagai issoimaasi taatatuldiagi oodami.

¹⁰ Taida amai Diuusi talaanucaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocolira agal cansi ismaacada vuusai agal suudagaiñdara daicaruda daama. Dai vlassi siaaco tlaanli acansi tucari vii. Daida loodami clcllyiña gannlana cococoñicatal ¹¹ dmos vlassara tomali gomaasicada maiama duucal gantatagito dai camaisoimaasi ivuaadagi. Baiyoma sigalnaasi ñiooquidi agai Diuusi ismaacada tvaagira daja cococoñicatal agai viaacatai cacavusali.

¹² Taida amai Diuusi talaanucaruda aasi istumaasi viaacatadai glaasocolira agal aquira Eufatesi tlagiducara. Tai gaa agal aqui sai ami dlagavuscadagi arara ismaacada dadia agaitadai siaalico padraiñdara.

¹³ Amaasi tla aanl isvuvaja lamo vaica Diaavora talaanucaruda amoco usudaiñdara vuusai agal cansi vagicada dai amai usudaiñdara vuusai acansi ismaacada vuusai agal suudagaiñdara dai amai usudaiñdara vuusai agai ismaacada pocaiti saida arDiuusi ñiooquituldiadamigada dai maitarvaanvi. Daida vll vaica Diaavora talaanucaruda ara maasi baabadai. ¹⁴ Agai viaa guvucadagai isivuaadagi naana maasi istumaasi glagarducami. Dai dlagavunu iji agai dai ampaida agai vlassi arara oidigi daama oidacami dai cocooda agai Diuusi silascada divia agai tami oidigi daama dai soimaasi taatatuldiagi

↳soimaasi ivuaadami. Diuusi ↳gai dai ↳llid↳d↳ viaa guvucadagai. ¹⁵ Dai pocaiti ↳rt↳aan↳damiga Suusi Cristo:

—Todian duucaai divimu aan↳ siuu duucu maiti↳nn↳racaa aapim↳. Poduuccai isduuccai didivai ↳mo ↳sivugami main↳nn↳racatai oodami. ↳mos ali↳si baig↳nn↳liadamu ↳gai ismaac↳d↳ gi↳nn↳nn↳racagi. ↳gai gia maisiaa ↳r↳radamu si↳↳scad↳ diviagi aan↳ maiv↳ll↳gacatai tomali ↳mo istumaasi ismaac↳d↳ ↳gitu ↳gai —caiti ↳rt↳aan↳damiga Suusi Cristo.

¹⁶ Daid↳ ↳Diaavora ↳t↳laa↳nicarud↳ ↳mpagi v↳↳si ↳r↳rai ↳mar↳c↳r↳ siaaco Armagedón ↳llid↳du ↳breo ↳iooquid↳c↳d↳.

¹⁷ Taid↳ ↳mai Diuusi ↳laa↳nicarud↳ aasi istumaasi viaacatai ↳laasocoli↳r↳ ↳v↳ll↳t↳pai. Tai Diuusi cavami ↳ioo ↳lquii↳i↳nd↳r↳ siaaco daja ↳gai ↳ldaicaru daama, dai pocaiti: —Cas↳r↳du↳nia ↳gai istumaasi ↳r↳du↳nia agaitadai —caiti Diuusi.

¹⁸ Amaasi v↳r↳doquimi, dai oidigi cavami covoi↳mi, dai cavamioma gigivuli oidigi sitomali ↳mo imidagai aid↳si tucamid↳r↳ oidaga oodami oidiga daama abiaad↳r↳.

¹⁹ ↳g↳l↳ quii ismaac↳d↳ Babilonia ↳llid↳du vaic↳r↳r↳ taatapai daid↳ suuli ↳vaabaqui v↳↳si ↳g↳g↳g↳r quiiqu↳i↳r↳ oidigi daama. Poduuccai Diuusi soimaasi taatatuli ↳oodami ismaac↳d↳ oidacatai ↳g↳l↳ quii↳r↳ ismaac↳d↳ Babilonia ↳llid↳du baamucatai ↳gai vui. ²⁰ Dai v↳↳si ↳mar↳c↳r↳ siaaco sicolimadi suudagi mosugititu dai v↳↳si ↳gigiidi most↳r↳palitu. ²¹ Dai ↳vaag↳i↳nd↳r↳ suuli ↳laayi ↳g↳r↳ducami asta goo coobai kilo ↳si v↳ll↳ ↳mo ↳laayi. Dai oodami daama suuli vai casc↳d↳ ↳gai sig↳naasi ↳iooquidi Diuusi ali↳si soimaasi taatatuldacai.

17

¹ Amaasi divia ↳maadutai ↳cvaracami Diuusi ↳t↳laa↳nicarud↳ ismaac↳d↳ viaacatai ↳cvaracami ajaasocoli dai povai↳nt↳tdai:

—Dimi, ↳t↳llid↳damu aan↳ isducatai Diuusi soimaasi taatulda ↳gai ↳oqui tataacaligami ismaac↳d↳ ↳g↳g↳r suusudagi daama daja. ² ↳r↳rai oidigi daama oidacami ↳rvipiolimad↳ ↳oqui daid↳ ↳oqui v↳rui↳rumagi mui oodami aa ↳g↳r quiiqu↳i↳r↳ oidacami sai ↳gai soimaasi ivuaadana ↳r↳n duucaai ↳gai, poduuccai isduuccai ↳mo iit↳racami oidi ↳mai istumaasi navamudaga.

³ Amaasi apiagi↳nt↳llid↳di Diuusi ↳blad↳ naana maasi istumaasi. Daid↳ Diuusi ↳laa↳nicarud↳ oidigamu gi↳nvaidacai dai ami ↳ll↳ aan↳ ↳mo oqui ↳c↳isi v↳gic↳d↳ dan daitugai dai ↳c↳isi tuucugad↳r↳ oojis mui ↳iooqui ismaac↳d↳ parunai Diuusi dai cvaracami moomo dai baivustaamadu aagad↳. ⁴ ↳oqui ↳ladaca yuucusi moraaduacami dai v↳r↳gicami. Dai ↳ladaca ooro nanaacagi dai ooro babaivucaai dai ooro moon tuutusacarui dai ooro aniyo dai o↳oodagad↳ ↳o↳oodai nam↳acami. Dai ↳noov↳r↳ daag↳ ↳mo ooro aasocoli vai ↳gaic↳d↳ vapaidi ↳gai ↳c↳c↳li sai soimaasi ivuaadana ↳gai ↳madu.

⁵ Dai covad↳r↳ oojis o↳jaic↳d↳ ismaac↳d↳ oodami maimaat↳catadai. Dai pocaiti ↳ojai: “Babilonia ↳ducami ↳aan↳damigad↳ v↳↳si ↳taatacaligami dai v↳↳si ↳soimaasi ivuaadami oidigi daama oidacami”, caiti ↳ojai. ⁶ Amaasi maat↳ ↳ll↳ aan↳ isnavamucu ↳oqui ↳rad↳c↳d↳ ↳maamarad↳ Diuusi dai ↳gai ismaac↳d↳ ↳ncoodaditu gaaagiditai isSuusi ↳r↳c↳l↳g↳c↳r↳ vuv↳adami. Amaasi mait↳l↳ aan↳ istumaasi gi↳nt↳gituagi ↳gaacai ↳oqui mosduaadimuan tada aan↳. ⁷ Amaasi ↳Diuusi ↳laa↳nicarud↳ povai↳nt↳tdai:

—¿Tuir↳si duaadimuan tada aapi? ↳laagidamu aan↳ oqui goovai dai istuma ↳isi goovai ismaac↳d↳ cvaracami moomo dai baivustaamadu aagad↳. ⁸ ↳c↳isi ismaac↳d↳ ↳ll↳ aapi ↳lquiomaa oidacatai dai camaitiipu ↳mos ↳mo imidagai vuusia ↳gai ↳g↳l↳ d↳g↳lacai↳nd↳r↳ ismaac↳d↳ ↳llid↳d↳ tuucavaga dai tucagamu dai gooqu↳r↳ imia ↳gai ↳gai ↳Diaavora ↳madu. Daid↳ ↳oodami oidigi daama oidacami ismaac↳d↳ maioojis ↳t↳laragad↳ ↳liivru↳r↳ ↳lquivacai oidigi abiaad↳r↳. ↳liivru↳r↳ oojis v↳↳si oodami ↳t↳laragad↳ ismaac↳d↳ tomastuigaco oidaca ↳gai Diuusi ↳madu. ↳oodami ismaac↳d↳ maioojis ↳t↳laragad↳ ↳liivru↳r↳ ↳llid↳d↳ duduaadimu ↳gai ↳llgacai ↳c↳isi ismaac↳d↳ ↳lquiomaa oidacatai dai camaitiipu dai ↳ramu divia ↳gai.

⁹ Alíasi głaagai pascłaga gatłgitocagi dai poduucai maatł calcagi istumaasi głaagida iñagai aanł: Acuvaracami moomodł acłisi lrłpan ducami cuvaracami gigiidi siaaco daja looqui. ¹⁰ Daidł łgai vaa moomodł lrłpan ducami cuvaracami rarái. Taamatai lrarái camaitatlaanłi. Alíł łmoco gatlaanłi sivi dai łgłmai maiquíaa divia. Daidł silłscadł diviagi łgai maitlvłpi gatlaanłda agai. ¹¹ Acłisi ismaacłdł łlquioma oidacatadai dai camaitiipu łrrái lrłpł dai vłłscłrł łraduñdł łgaa cuvaracami. Dai gooquiłrł łgai imi agai łDiaavora łmadu.

¹² Łbaivustaama aagadł acłisi ismaacłdł tłł aarı lrłpan ducami baivustaamadu rarái ismaacłdł maiquíaa gatlaañłi. Đłmos gatlaañia agai łgai acłisi łmadu. Daidł lrarái laalachi gatlaanłda agai. ¹³ Łbaivustaama rarái cabaiduu gññiooqui dai tłłgida agai łgai gñsłłlicamiga łmadu gñguvucadaga acłisi. ¹⁴ Dai vłłsi łgai acłisi łmadu cocooda agai łgai ismaacłdł Cañiiru agaiña łvaavoitudadami. Đłmos łCañiiru vaamioma istuidimu isłgai. łCañiiru łrtlaanłdamigadł vłłsi tłtlaanłdami daidł łrraígadł vłłsi rarái, dai ismaacłdł łgai łmadu daraaca cal isĐiuusi ñiñiooquitul-diadamigadł aagidi mui oodami saidł istutuidi isclłgacłrł vuvauquiagi dai Điuusi łco vuvaitu łgai dai łgai ariacłłga vaavoitudai —iñtłtłdai Điuusi tlaañicarudł.

¹⁵ Taidł łĐiuusi tlaañicarudł povaiñtłtłdai lrłpł:

—Łgłgłr suusudagi ismaacłdł tłł aarı siaaco dan daja looqui tatacaligami łgai lrłpan ducami mui naana maasi oodami naana maasi ñioocadami, aipaco głgłr quiiquiłrł oidacami dai vłłsi oidigi daama oidacami. ¹⁶ Daidł łbaivustaama aagadł acłisi ismaacłdł tłł casi głaagidi aanł islrłpan ducami baivustaama rarái. Daidł lrarái clłdada agai looqui tatacaligami daidł cocooda agai łgai dai vuimu vłłsi looqui vustuidadł daidł looqui muaamu łgai dai mlıdamu. ¹⁷ Dai vłłsi lrarái tłłgida agai gñsłłlicamiga. Acłisi poduucai ipilidi Điuusi cascłdł, vai poduucai łrłduñiagi istumaasi Điuusi caaagai isılrłduñia agai. ¹⁸ Looqui ismaacłdł tłł aarı lrłpan ducami łgłł quii siaaco daja łgai ismaacłdł vaamioma gatlaanłi sıvłłsi łtłtlaanłdami oidigi daama oidacami —iñtłtłdai Điuusi tłtlaañicarudł.

18

¹ Antai gooquiłrł tłł aanł łmai Điuusi tlaañicarudł vai tlvañimi tlvaağiañđłrł. Dai słłlicłdł viaa guvucadagai. Dai cłł maasi oidigi daama cavami dadadacłitai łgai. ² Dai cavami iñña dai pocaiti:

—Caugiti agai łgłł quii Babilonia siami oidacamu łDiaavora tłtlaañicarudł daidł łnunuı coocosatamu ami. ³ ŁBabiloniłrł oidacami łgai dai vupuiirumagi mui oodami aa głgłr quiiquiłrł oidacami sai łgai soimaasi ivuaadana łpan duucai łBabiloniłrł oidacami. Poduucai isduucai łmo iıtlracami oidi łmai istumaasi navamudaga. Daidł lrarái vłłsi oidigi daama oidacami googosi gñnducami łpan duucai łBabiloniłrł oidacami. Daidł łBabiloniłrł oidacami sapłdaiña naana maasi istumaasi namłacami dai poduucai mui gaagardami vłłsi oidigi daama oidacami riricutu. Cascłdł ugitimu Babilonia —caiti łĐiuusi tlaañicarudł.

⁴ Amaasi cai aanł łmai ñiooqui tlvaağiañđłrł vai pocaiti:

—İmłdavurai aarımł giñmaamara Babiloniaiñđłrł dai maisoimaasi ivuaada poduucai isduucai soimaasi ivueeyi łBabiloniłrł oidacami dai poduucai maisoimaasi taatamu aarımł łpan duucai łgai. ⁵ Łgai słłlicłdł mui naana maasi istumaasi soimaascami ivueeyi dai Điuusi nłidi vłłsi gomaasi dai soimaasi taatatulda agai Điuusi łgai. ⁶ Soimaasiavłr taatatulda aarımł łgai lrłpł łcaasi vaamioma silł soimaasi taatatuli łgai aa. ⁷ Poduucai isduucai łgai mosıvuaadana mosłcaasi istumaasi łgi łgai ipłli dai tomasiaacoga gaağidi sai słłlicłdł riricuga poduucai lrłpł soimaasiavłr taatatulda. Łgai mospłlıdi: “Aatłmł mostłtlaanłdami gırducami, maitırvıllaga tomali łmo istumaasi. Tomali łmo imıdagai maisoıgarlıadamu aatłmł”, aslıdi łgai. ⁸ Cascłdł alıł łmo tasaicłdł soimaasi taata agai łgai. Daıvuñi agai coocodagai dai biuugıgai dai

coiya agai muidutai, dai mli agai agla quii. Diuusi agai dai slllicldl viaa guvucadagai dai agai gia soimaasi taatatulda agai agla quiiyarl oidacami.

⁹ Ararai oidigi daama oidacami ismaacldl googosi glanducami dai soimaasi ivuaadana lpan duucal lBabiloniarl oidacami soigandliadamu dai suaanidamu tllgacal acubusi silascadl malljidagi agla quii. ¹⁰ Agai mallcasdlarl guucaca agai duduaadimucal tllgacal isducatal Diuusi soimaasi taatatuli lBabiloniarl oidacami, dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapiml Babiloniarl oidacami. Aapiml slllicldl viaa guvucadagai dai Babilonia slllicldl lramo gl quii. Dai todian duucal Diuusi soimaasi gantaatatali aapiml —ascitada agai ararai.

¹¹ Agaagardami vllsi oidigi daama oidacami soigandliadamu lprl dai suaanidamu lprl tllgacal isml Babilonia camaitiipucatal siorl sapradagi istumaasi cucupaticana agai. ¹² Agai vuaraiña ooro, dai plaata, dai ooodai namlacami, dai yuucusi namlacami, seseda dai aa lma maasi yuucusi moraaduacami dai vprldacami, dai naana maasi uusi chigian uvadami, dai naana maasi istumaasi elefante taatamudlclldl duñisicami, dai uusi namlacami, dai bronse, dai vapaiñomi, dai marmol. ¹³ Dai vuaraiña lprl canela, dai aa naana maasi uuvadami cuaadagai vlltarl dai aa naana maasi uuvadami coidadl vlltarl dai aa naana maasi sigian uuvadami istumaasi gatlidiña oodami, dai cubimadali, dai mirra, dai valienti, dai asaiti, dai tligi tui, dai tligi. Dai vuaraiña lprl asñiñitu llmadu cameyu, dai cañiiru, dai caaryu, dai carros, dai vuaraiña agai oodami dai gaagaraiña. ¹⁴ Daidl agaagardami pocaitiadamu:

—Camaitiipu vllsi naana maasi istumaasi namlacami ismaacldlclldl baigandliidiña lBabiloniarl oidacami, caugidagai vllsi gomaasi ismaacldl viaacatadai agai dai camaioidaca agai tomali lmo imidagai —caitiadamu agaagardami.

¹⁵ Dai agai vaa gaagardami ismaacldl riricutu gaagalditai naana maasi istumaasi lBabiloniarl oidacami mallcasdlarl daraacamu duduaadimucal tllgacal isducatal Diuusi soimaasi taatatuli lBabiloniarl oidacami soigandliadamu agai dai suaanidamu ¹⁶ dai pocaitiadamu:

—¡Aiji! Soogigi aapiml Babiloniarl oidacami. Slllicldl Babilonia lramo gl quicatatadai. Dai aapiml gnaadaca yuucusi clcllgaducami moraaduacami dai vprlgicami dai gnaadacatatadai aapiml ooro nanaacagi dai ooro baabaivucui dai ooodagadl aliasi lnamlacami. ¹⁷ Damos todian duucal ugidagai mosl naana maasi istumaasi slllicldl namlacami —caitadamu agai.

Dai vllscatal ismaacldl gaaata vuaadana lvaarcuarl dai tatlanaanlamigadl dai aa oodami ismaacldl ami iimlña mallcasdlarl guucaca agai ¹⁸ tllgacal iscamlljimi agla quii Babilonia cavami ijiiña agai dai pocaitiada agai:

—Maitiipu lmai gl quii siaaco vaamioma gatlaanli oodami —caitiada agai.

¹⁹ Dai glnmoomo daama daituada agai agai dlvlarl suaanlitai dai soigandliditai dai iñacaitai dai pocaitiada agai:

—¡Aiji! Soogigi aapiml Babiloniarl oidacami. Gantumiñsigacldl riricutu vllsi gonaarcu sociacami. Dai todian duucal caugidagai gnvustuidaga —caitiada agai loodami.

²⁰ Damos aapiml ismaacldl tvaagiarl oidaga aliasi glaagai masbaigandliadagi. Dai aapiml lprl Suusi Cristo ojootosadl, dai aapiml Diuusi ñiñioquituldiadamigadl, dai aapiml Diuusi maamaradl aliasi glaagai masbaigandliadagi lprl. Soimaasi taatatulda-cal Diuusi lBabiloniarl oidacami idui Diuusi istumaasi lrslllicami aapiml gnvlltarl, cascldl aliasi glaagai masbaigandliadagi.

²¹ Amaasi lmo Diuusi tlaañicarudl slllicldl guvucami vañigi lmo gl odai daidl agla suudarl daitu dai pocaiti:

—Poduucal lprl uggitimu agla quii Babilonia dai tomali lmo imidagai camainli-jadamu oodami. ²² Tomali lmo imidagai maitiivadamu arpa tomali flauta tomali trompeta Babilonia cacaayarl. Tomali maitiipucami tomali lmo aata vuaadami. Tomali maitiipucami siorl gatuaadagi mataimadai. ²³ Camaitiipucami tomali lmo cuudagi

dai camaitiipucami vagimi ismaacɫɫɫɫ ivuaadana loodami cuucuntaitai. ʌʌquioma ʌgaagardami Babiloniʌʌʌ ɔidacami vaamioma riricuacana siaa gaagardami ɔidigi daama ɔidacami dai vaamioma viaacana guvucadagai dʌmos vupuiirumadaña oodami aa gʌgʌʌ quiiquiʌʌʌ ɔidigi daama ɔidacami taarɫiditai.

²⁴ ʌBabiloniʌʌʌ ɔidacami coodaiña Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ dai Diuusi maamaradʌ. Daidʌ ʌBabiloniʌʌʌ ɔidacami tʌaanʌdamigadʌ gatʌaanliña coodaragai ʌvaavoitudadami vʌʌsi ɔidigi daama ɔidacami.

19

¹ Antai gooquiʌʌʌ cai aanʌ iscavami ñioocai mui oodami tʌvaagiʌʌʌ dai pocaiti:

ʌʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui.

ʌgai cʌʌgacʌʌʌ gʌʌvuvaidi.

ʌgai sʌʌlicɫɫɫɫ viaa sʌʌlicami.

ʌgai sʌʌlicɫɫɫɫ viaa guvucadagai.

² ʌgai vʌʌscʌʌʌ ivueeyi istumaasi ʌʌsʌʌlicami.

Dai vʌʌscʌʌʌ aagai mosʌcaasi istumaasi ʌʌʌvavo.

ʌgai soimaasi taatatuli looqui tataacaligami.

Ismaacɫɫɫɫ soimaasi iduiñtuli mui oodami ɔidigi daama ɔidacami.

Diuusi soimaasi taatatuli looqui coodaitai ʌgai Diuusi ñiñiooquituldiadamigadʌ.

Caiti ʌñiooqui.

³ Amaasi ʌpamu ñiñioo ʌgai dai pocaiti:

—ʌʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui. Tomastuigaco cuubusada agai ʌBabilonia mʌʌcai —caiti ʌñiooqui.

⁴ Taidʌ ʌmo coobai dan maacova cʌcʌʌliodami ʌʌmadu ʌmaacova Diuusi tʌtʌaañi-carudʌ cuiqui Diuusi vuidʌʌʌ dai siaa duutuli Diuusi ismaacɫɫɫɫ ʌgʌʌ daicarui daama daja, dai pocaiti:

—Sʌʌlicɫɫɫɫ ʌʌʌvavo istumaasi aagai ʌñiooqui. ʌʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui —caiti ʌgai.

⁵ Amaasi movasdʌʌʌ siaaco daja Diuusi ñioo ʌmo ñiooqui dai pocaiti:

ʌʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui vʌʌscatai aapimʌ ismaacɫɫɫɫ siaa duutudai Diuusi.

Ismaacɫɫɫɫ ivueeyi Diuusi aa duiñdadʌ.

Tomasi ʌʌʌʌ siʌʌʌ gʌgʌʌducami.

⁶ Dai cai aanʌ ʌʌʌʌ ʌmo ñiooqui vai ʌʌʌ caiti siʌʌscadʌ ñioocadagi mui oodami dai ʌʌʌ caiti mui ajaaqui dai ʌʌʌ caiti siʌʌscadʌ cavami copondagi dai pocaiti:

ʌʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi Diuusi vui.

Diuusi gʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌ sʌʌlicɫɫɫɫ viaa guvucadagai.

Dai ʌgai tomasiaacoga gatʌaanli cascɫɫɫɫ ʌʌsi gʌaagai iscʌʌga ñioocadagi ʌgai vui.

⁷ Dai ʌʌsi gʌaagai isbaigʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌ Diuusiɫɫɫɫ cʌʌga ñioocaitai Diuusi vui.

Caaayi istuigaco dadia agai ʌvaavoitudadami tami tʌvaagiʌʌʌ.

Dai tomastuigaco ʌʌmadu daraajamu ʌgai ismaacɫɫɫɫ ʌCañiiru aagaiña oodami.

ʌgai cabaigʌnduuduna.

⁸ ʌgai gʌʌaadaca yuucusi cʌcʌʌgʌducami cʌʌ vuaañicami dai dadadacɫɫɫɫɫɫɫɫ.

Caiti ʌñiooqui.

ʌyuucusi cʌcʌʌgʌducami ʌʌʌʌ ducami isduucai ɔidacana Diuusi maamaradʌ.

⁹ Amaasi ʌDiuusi tʌaañicarudʌ povaiñtʌtʌdai:

—Poduucai ooja aapi: “Sʌʌlicɫɫɫɫ baigʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌ ʌvʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌ siʌʌscadʌ ʌʌʌ-duñiagi vagimi tʌvaagiʌʌʌ ʌʌʌ ʌvaavoitudadami” —iñtʌtʌdai ʌDiuusi tʌaañicarudʌ.

Dai ʌgai povaiñtʌtʌdai ʌʌʌʌ.

—Istumaasi gʌaagidi aanʌ ʌʌʌʌ Diuusi ñiooquidʌ cascɫɫɫɫ sʌʌlicɫɫɫɫ ʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌʌ.

¹⁰ Antai aanʌ giñtootonacɫɫɫɫ cʌʌquiiva ʌDiuusi tʌaañicarudʌ vuidʌʌʌ dai siaa duutu-daiña agaitadai aanʌ. Dʌmos ʌgai povaiñtʌtʌdai:

—Maiti pomaasi iñvuiidiada aapi. Aanλ gia mosλrDiuusi piooñigadλ λpan duucaí aapi λλmadu glaaduñi ismaacλdλ apiacλλga gaaagidi Suusi ñiooquidλ. Síaa iduutuda aapi Diuusi.

Sioorλ gaaagidi Suusi ñiooquidλ λgai vaa λrDiuusi ñiñiooquituldiadamigadλ —iñtλtλ-dai λDiuusi tlaañicarudλ.

¹¹ Amaasi tλλ aanλ isgλcuupiojo atλvaagi. Tai gλmaasitu λmo cavaayu tojacami. Dai λgai ismaacλdλ dan daitugai tomali λmo imidagai maivuidarλ caatλcana Diuusi dai vλλscarλ aagaiña λgai mosλcaasi istumaasi λrvaavoi. Dai mosλcaasi istumaasi λrsλλlicami ivueeyi λgai, dai cocoda λgai mosλcaasi λsoimaasi ivuaadami. ¹² Dai vuuruidλ λgai λpan duucaí dadadacλ íaí. Dai gλmoo daama mui tuutustugai cooronai. Dai covadarλ oojisi tλtλaradλ λgai dλmos mosλλgi λgai maatλ iscaiti λoojai. ¹³ Gλαadaca yuucusi λramadicami. Dai λgai λDiuusi ñiooquidλ tλλgidu. ¹⁴ Dai oidi λgai vλλsi λsandaaru tλvaagiλrλ oidacami. Dai gλnaadaca λsandaaru yuucusi cλcλλgaducami tootoacami dai cλλ vuaañicami. Dai dan daraitugai λgai caapayu tootoacami. ¹⁵ Dai λgai ismaacλdλ Diuusi ñiooquidλ tλλgidu tñiiaiñdλrλ vuusai λmo mastai muucacami vai λgaicλdλ cocoda λgai λgai λoodami oidigi daama oidacami. Dai cλλga tlaanλda λgai λgai λoodami oidigi daama oidacami gλgυvucadagacλdλ. Dai cavami soimaasi taatatulda λgai λgai λoodami sai poduucai maatλna λoodami issλλlicλdλ baamucu Diuusi λgai vui. Diuusi λgai dai sλλlicλdλ viaa gυvucadagai. ¹⁶ Dai λgai ismaacλdλ Diuusi ñiooquidλ tλλgidu cajirλ dai yuucusidλ daama oojisi λmo ñiooqui vai pocaiti λoojai: “Raígadλ vλλsi raráí dai tlaanλdamigadλ vλλsi tλtlaanλdami”, caiti λoojai.

¹⁷ Amaasi tλλ aanλ λrλ λmoco Diuusi tlaañicarudλ ismaacλdλ tasapai cλλca dai cavami iñña dai potλtλdai λgai vλλsi λujuurugi ismaacλdλ λvλλltapai nλnλλyi:

—Dimivurai, vλλscataiavλr gλnλmpaida Diuusi iduñia λgai λmo vagimi, ¹⁸ dai gλnbibi-ida λgai raráí baabiedλ, dai sandaaru tλtlaanλdamigadλ baabiedλ, dai cλcλλli maidudu-aadicudami baabiedλ, dai caapayu baabiedλ, dai λgai ismaacλdλ dan daraitugai λcaapayu baabiedλ, dai vλλsi oodami baabiedλ tomasi λrtλtlaanλdami tomasi λrpiriooñi tomasi λraali tomasi λrgλgλrducami —tλtλdai λDiuusi tlaañicarudλ λujuurugi.

¹⁹ Amaasi tλλ aanλ λcλisi ismaacλdλ λgλλ suudagaiñdλrλ vuusai dai tλλ aanλ λrλ raráígadλ oidigi daama oidacami isλmpaidaca λgai gλnsandaaruga dai cocooda λgai λgai ismaacλdλ dan daitugai λcavaayu tojacλdλ λλmadu sandaarugadλ λgai. ²⁰ Daidλ λsandaarugadλ λcλλli ismaacλdλ dan daitugai λcavaayu bli λcλisi λλmadu λgai ismaacλdλ pocaiti saidλ λrDiuusi ñiooquituldiadamigadλ dai maitλrvaavoi λgai vaa ismaacλdλ idui naana maasi istumaasi gλgλrducami λcλisi vuitapi dai gomaasicλdλ vupuiirumagi λgai λoodami ismaacλdλ gλndagitu mastλtλrpagi λcλisi tλtλaragadλcλdλ dai ismaacλdλ síaa duutudai λmoonoo ismaacλdλ λpa maasi λcλisi dai maamaisa. Amaasi mλtai duduacami taiyλrλ suuli λcλisi λλmadu λgai ismaacλdλ pocaiti saidλ λrDiuusi ñiooquituldiadamigadλ dai maitλrvaavoi. Atá mλsiaaco suuli λgai vλλnagλ asufre. ²¹ Daidλ λcλλli ismaacλdλ λcavaayu tojacλdλ dan daitugai coi λsandaarugadλ λcλisi λmastaicλdλ ismaacλdλ tñiiaiñdλrλ vuusai tai vλλsi λujuurugi cλλ tataascovai baabiedλcλdλ λgai.

20

¹ Antai gooquiλrλ tλλ aanλ istλvaagiaiñdλrλ tλvañimi λmo Diuusi tlaañicarudλ dai bλcati λgai yavigadλ λgλλ dλgai tuucavacλdλ dai gλnooviλrλ bλcati λmo cadena gλducami. ² Daidλ λDiuusi tlaañicarudλ bli λcλisi vλgicλdλ. λgai vaa λrλmo cooyi ismaacλdλ λlqui abiaadλrλ oidi daama aimλraiña dai Diaavora tλλgidu dai Satanási vλλsi. Daidλ λDiuusi tlaañicarudλ vuu λcλisi vλgicλdλ sai amaasi vuulicana λmo mil uumigi. ³ Daidλ λgλλ dλgai tuucavacλrλ daitu dai cλλ cuu sai camaiyvupuiirumadaíña

Agai oodami oidigi daama oidacami asta siλλscadλ aayi λmo mil uumigi. Amaasi aλcai λcaaqui uumigi mλsiuupanamu chilλqui tasai.

⁴ Amaasi tλλ aanλ gλgar daraicarui vai daama daraaja λgai mλsmaacλdλ darai saidλ arduunucamicana. Dai tλλ aanλ λpλ iibladλ λgai mλsmaacλdλ guicuta moomodλ gaaagiditai λgai Suusi mamaatλtuldjaragadλ dai vaavoitudaitai λgai Diuusi ñiooquidλ. λgai maisiaa duutuli λclisi vλgicλdλ tomali moonogadλ. Dai λgai maitλndagitu mλstλtλpagi λclisi tλtλaragadλcλdλ coocovadλrλ sλpλ noonoviarλ. Dai tλλ aanλ isduduaaca λgai dai gatλjai Cristo λmadu λmo mil uumigi. ⁵ λgai λrλpλgadadλ ismaacλdλ duduaaca. Dai λгаа coidadλ gia maiduduaaca asta aλcai λmo mil uumigi. ⁶ Sλλlicλdλ baigλnλlidi λgai ismaacλdλ λpλga duduaaca Diuusi λcovai vuvaitu λgai. λgai λrpapaalicamu tλvaagiλrλ Diuusi vuitapi dai gatλaanλdamu Cristo λmadu λmo mil uumigi. Dai λgai gia maiiimia agai λDiaavora λmadu.

⁷ Dai caaλcai λmo mil uumigi mλsivuusaidamu Satanási λgλλ dλgacaiñdλrλ ⁸ siλgai vλsi oidigi daama aimλrdamu dai vupuiirumadadamu oodami. λgai vupuiirumadamu Gogλrλ oidacami dai Magogλrλ oidacami. Dai λmpaidamu λgai λsandaaru ami oidacami sai soiña cocoodana λDiuusi sandaarugadλ. λsandaaru ismaacλdλ Gogλrλ dai Magogλrλ oidaga λpan λλquidu λoorai ismaacλdλ λgλλ suudagi ugidana oidaga. ⁹ Dai iimi agai λgai λmarλcλrλ siaaco gλλ tλpalica. Dai sicolima agai λgai siaaco daraaja Diuusi sandaarugadλ dai siaaco oidaga λoodami ismaacλdλ Diuusi oigλdai. Dλmos Diuusi ootosa agai taí tλvaagiaiñdλrλ sai mλλna vλsi λSatanási sandaarugadλ. ¹⁰ Dai Diuusi taiyλrλ daituda agai λDiaavora vupuiirumadacai λgai λгаа. λtai siaaco daituda agai Diuusi λDiaavora vλλnagλ asufre dai amiava mλsiaaco daitu λclisi vλgicλdλ λmadu λgai ismaacλdλ pocaiti saidλ λrDiuusi ñiooquituldiadamigadλ dai maitλrvaavoi. Ami soimaasi taataca agai λgai vλλscλrλ tasλrλ dai tucarλ.

¹¹ Amaasi tλλ aanλ λmo gλλ daicarui tojacami dai tλλ aanλ λgai ismaacλdλ dan daja. Dai ugidagai λoidigi λmadu λtλvaagi siaaco daja λtasai daidλ λmasaadai daidλ λsisi-aavugai, dai camaitiiputu tomali λmo istumaasi. ¹² Antai tλλ aanλ λcoidadλ gλgλrducami dai aaliducami vai vuidλrλ guuca Diuusi. Mλtai cupioojo λliliivru siaaco oojisi istumaasi ivuaadana oodami dai Diuusi soimaasi taatatuli vλsi λsoimaasi ivuaadami ismaacλdλ vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli λgai. Dai cupioojo λmai liivru siaaco oojisi λtλtλaragadλ vλsi λgai ismaacλdλ tomastuigaco oidaca agai Diuusi λmadu. ¹³ Daidλ λoodami ismaacλdλ coi λgλλ suudarλ duduaaca daidλ λoodami ismaacλdλ yaasapicatadai duduaaca dai vλsi λcoidadλ duduaaca dai iji tλvaagiamu tai Diuusi soimaasi taatatuli λsoimaasi ivuaadami. Ismaacλdλ vaamioma soimaasi ivuaadana vaamioma soimaasi taatatuli λgai. ¹⁴ Dai camaicoodamu oodami baiyoma tomastuigaco mλddamu λtaiyλrλ. Daidλ λDiaavora λmadu oidacamu tomastuigaco. ¹⁵ Vλλscatai λgai ismaacλdλ maiiojisi tλtλaragadλ λliivruλrλ siaaco oojisi tλtλaragadλ agai ismaacλdλ tomastuigaco oidaca agai Diuusi λmadu Diuusi suuli λgai λtaiyλrλ.

21

¹ Antai gooquiλrλ tλλ aanλ λmo tλvaagi utudui dai λmo dλvλλrai utudui. λtλvaagi λpλgadadλ daidλ λdλvλλrai λpλgadadλ caugidagai cascλdλ dai camaitiipu λgλλ suudagi.

² Antai aanλ Vuaana tλλ λgλλ quii ismaacλdλ Diuusi λcovai vusaitu Jerusaleena utudui tλλgidu vai tλvañimi tλvaagiaiñdλrλ. Diuusi vuidλrλ cλaacatadai λgai. Sλλlicλdλ chigia maasi λgλλ quii poduucai isduucai chigia maasi λmo ali tλji siuu duucu cunata agadagi.

³ Antai cai aanλ λmo ñiooqui iscavami ñioo tλvaagiaiñdλrλ dai pocaiti:

—Sivi gia Diuusi oodami saagida oidacamu daidλ λoodami λrmaamaradλcamu Diuusi. Dai Diuusi λrDiuusigadλcamu λoodami. ⁴ Dai siaaco daja Diuusi maitiipucamu istucλdλ soigλnλiadagi oodami. Dai camaicoodamu oodami, tomali maisuaanλdamu tomali

Dai lmai viaacata dai crisoprasa. Dai lmai viaacata dai jasinto. Dai lmai viaacata dai amatista. ²¹ Lbaivustaama dan gooca cucuuparagai perlacada duñisicatadai. Daidalcaayi glanducadioma goll ooroada duñisi dai lpan duuca dadadacal vidrio.

²² Dai ami lgal quiiyarl maital aanal tomali lmo quiuupai. Diuusi garbaitaclaacamiga lgal dai sallicala viaa guvucadagai. Dai lgal lmadu masmaacada Cañiiru aagaiña lralpan ducami quiquiupai cascada maitiiru quiquiupai. ²³ Lgal quiiyarl maitlaagai tasai cuudagida tomali masaadai Diuusi lmadu lgal masmaacada Cañiiru aagaiña cavami dadadacal cascada. ²⁴ Dai naana maasi oodami saagidiaiñdral ismaacada clagacarl vuvaja ajioorada lgal lgal quii cuudagidacada. Daidal lralraigada oodami oidigi daama oidacami lgal quiiyarl oidaca lgal lral dai siaa duutuada lgal Diuusi. ²⁵ Lcuucuparagada lgal quii vllscarl moscuucupioquiñicana ami maitiiruca tucagi cascada. ²⁶ Dai ami oodami vllsi oidigi daama oidacami saagidiaiñdral siaa duutuadamu Diuusi. ²⁷ Dai tomali lmo istumaasi soimaascami maivapaacadamu. Dai tomali lmo soimaasi ivuaadami tomali lyaatavogami maivapaacadamu. Moslcaasi lgal ismaacada oojisi talaragada lliivrugadral lgal masmaacada Cañiiru aagaiña. Lliivruarl oojisi talaragada lgal ismaacada viaa ibadagai utudui dai tomastuigaco oidaca lgal Diuusi lmadu.

22

¹ Amaasi lDiuusi tlaañicarudal lralarl giñtlalgi ami siaaco daja Diuusi lgal daicarui daama lmadu lgal masmaacada Cañiiru aagaiña. Dai lgal daicaruaiñdral vusanli lmo istumaasi lra maasi lmo gal aqui cal vuaañicami suudagi ismaacadacada viaacana oodami ibladagai utudui. Lsuudagi lra maasi vidrio. ² Daidal lgal quii caayigadral glanducadioma lralana mlral laqui. Daidal laqui aipadral guuca mui uusi. Daidal luusi lmo masaadacada iibiatai. Daidal iibiadacada viaacana oodami ibladagai utudui. Daidal luusi aagadacada maicoocorli oodami. ³ Dai ami maitiirucamu tomali lmo istumaasi soimaascami. Lgal daicarudal Diuusi lmadu lgal masmaacada Cañiiru aagaiña ami gal quiiyarl daacamu. Dai lralpooñigada lgal masmaacada Cañiiru aagaiña siaa duutuadamu lgal. ⁴ Dai vuidral daraacana dai coocovadral oojisicamu lCañiiru talaragada. ⁵ Dai ami maitiiruca lgal tucagi. Dai sioral ami oidaga maitlgitoca lgal cuucudagi tomali tasai. Diuusi garbaitaclaacamiga dadadaquigadacada maasca lgal ami cascada. Dai tomastuigaco gatlalana lgal lralpooñigada lgal masmaacada Cañiiru aagaiña.

⁶ Amaasi lDiuusi tlaañicarudal povaiñtaladai:

—Istumaasi glaagida iñagai aanal lraavoi dai baiga isvaavoitudagi. Dai Diuusi garbaitaclaacamiga lralgal ismaacada aagidi galñiñoquituldadamiga istumaasi aagada lgal. Caotoi gatlalñicarui sai lgal tlagidana pipioñigada istumaasi caotoma lralduña lgal —iñtaladai lDiuusi tlaañicarudal.

⁷ Amaasi lSuusi Cristo povaiñtaladai:

—Otoma divimu aanal. Sioral lalgitai calcagi Diuusi ñioquidal ismaacada oojisi idi liivruarl sallicala baiganliadamu —iñtaladai Suusi Cristo.

⁸ Aidasi aanal Vuaana cal gomaasi dai tal giñtootonaada clquiva aanal lDiuusi tlaañicarudal vuidral ismaacada giñtlalgi vllsi gomaasi dai siaa duutudai iñagaitadai.

⁹ Damos lgal povaiñtaladai:

—Maitipomaasi ivuaada. Aanal lral lralpooñigada lralpan duuca aapi lmadu glaaduñi ismaacada gaaagidi Diuusi ñioquidal lmadu vllscatai ismaacada lalgitai cal istumaasi oojisi idi liivruarl. Baiyoma isiaa duutuda Diuusi —iñtaladai lDiuusi tlaañicarudal.

¹⁰ Dai povaiñtaladai lral:

—Gaaagidani aapi Diuusi ñioquidal ismaacada oojisi idi liivruarl cayooga aayi istuigaco lralduña lgal istumaasi lgal idi liivruarl. ¹¹ Sioral soimaasi ivueeyi dagitoñi vai apiasoimaasi ivuaadana. Dai sioral googosi glanducamica dagitoñi vai apiagoogosi

ganducamicana. Dai sioora maisoimaasi ivuaadagi dagitoñi vai apiacalla ivuaadana. Dai sioora Diuusi acovai vuvaitu dagitoñi vai apiacalla vaavoitudaiña Diuusi —iñtatldai lDiuusi tlaañicarudl.

¹² Dai Suusi Cristo apamu povaiñtatldai:

—Sallicaldl otoma divimu aanl. Dai vuaapidamu aanl lmo istumaasi namlacami lgai ismaacldl ivuaadana giña duiñdaga. Sioora vaamioma claga ivuaadagi maaquimu aanl lmo istumaasi vaamioma namlacami. ¹³ Aanl lgai dai maiquiaa clquivacai oidigi abiaadlra oidaga dai tomastuigaco oidaca iñagai —iñtatldai Suusi Cristo.

¹⁴ Sallicaldl baigallidi lgai ismaacldl Diuusi oigaldi soimaascamigadl vai poduucal viaacana lgai oigaragai iscuucumiagi luusi ibiadl ismaacldlcladl viaacana oodami iibldagai utudui dai poduucal viaaca lgai oigaragai masvaapaquiagi lgal quiiylal.

¹⁵ Damos lgal quii quidiga madlra viimu lgai ismaacldl maivaavoitudai Suusi Cristo, acacldaracami, daidl sioora googosi ganducami, daidl gacoodacami, dai sioora sia duutuadagi moomono, daidl lyaatavogami.

¹⁶ —Aanl Suusi caotoi giñtlaañicaru sai aagidana vllsi gomaasi lvaavoitudadami muiyaral oidacami. Aanl arcajiudadl lraí Davicaru. Aanl lrlan ducami lgal siaavugai ismaacldl lquiaamoco vusacal —iñtatldai Suusi Cristo.

¹⁷ Dai Diuusi Ibladl lmadu loodami ismaacldl tomastuigaco oidaca agai lgai lmadu masmaacldl Cañiiru aagaiña potatldai lgai lSuusi Cristo.

—Dimi —tatldai.

Dai sioora calcagi idi ñiooqui aliñsi glaagai ispotatladagi lSuusi Cristo sai diviana.

Dai sioora sallicaldl irliadagi isDiuusi maaquiagi iibldagai utudui lgai viaa isvaavoitudagi Diuusi ñiooquidl vai Diuusi ganmaquiagi suudagi ismaacldlcladl viaacana iibldagai utudui dai maitataanl tomali lmo istumaasi.

¹⁸ Dai aagidi aanl vllscatai ismaacldl calcagi Diuusi ñiooquidl ismaacldl oojisi idi liivruarl sai maiñma duucal oojaiña. Sioora vaamioma oojagi Diuusi gia soimaasi taatatluldi agai lgai poduucal isduucal taatatluldi lgai lsoimaasi ivuaadami ismaacldl glaagai idi liivruarl. ¹⁹ Dai sioora maigovai daraasagi aa ñiooqui idi liivruaiñdlarl Diuusi maigovai daasamu talaragadl lgai lliivruaiñdlarl siaaco oojisi talaragadl lgai ismaacldl tomastuigaco oidaca agai Diuusi lmadu. Dai maiviaacamu oigaragai isoidacagi lgal quiiylal ismaacldl Diuusi acovai vusaitu.

²⁰ Aanl lSuusi Cristo dai pocaiti ansai sallicaldl otoma divia iñagai aanl.

Dai aatml vaavoitudadami irliidi sai otoma diviana gartlaanladamiga Suusi.

²¹ Aanl irliidi sai Suusi Cristo gartlaanladamiga clgacarl ganñlidiña vllscatai aapiml.

Mosacaasi.